

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

IBI C e. 15

= 1. Text. Gr C. 80/h

= T Text. Gr C. 13

7

S. CYRILLUS

P. E. PUSEY

Works,
vol. VII,
part 1.

[No more published.]

OXONII:

EXCUDEBANT

E. PICKARD HALL, A. M., ET J. H. STACY,

ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

SANCTI PATRIS NOSTRI

CYRILLI

ARCHIEPISCOPI ALEXANDRINI

{ DE RECTA FIDE AD IMPERATOREM
DE INCARNATIONE UNIGENITI DIALOGUS }

DE RECTA FIDE AD PRINCIPISSAS

DE RECTA FIDE AD AUGUSTAS

QUOD UNUS CHRISTUS DIALOGUS

APOLOGETICUS AD IMPERATOREM

EDIDIT POST AUBERTUM

PHILIPPUS EDVARDUS PUSEY, A.M.

Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς αἰῶνα αἰῶνος

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου

Oxonii

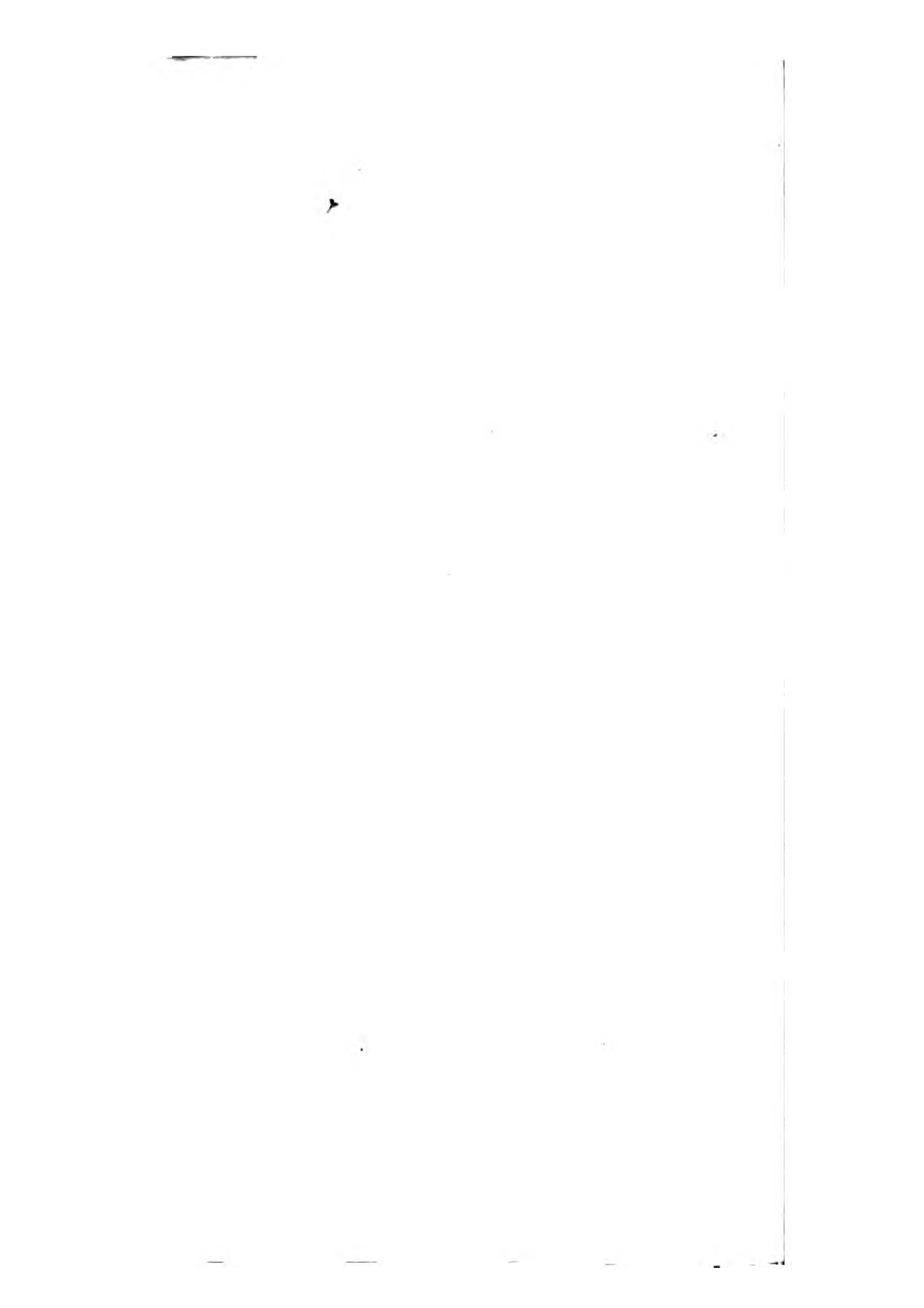
ENEUNT APUD JAC. PARKER SOCIOSQUE

LEIPZIG. T. O. WEIGEL

M DCCC LXXVII

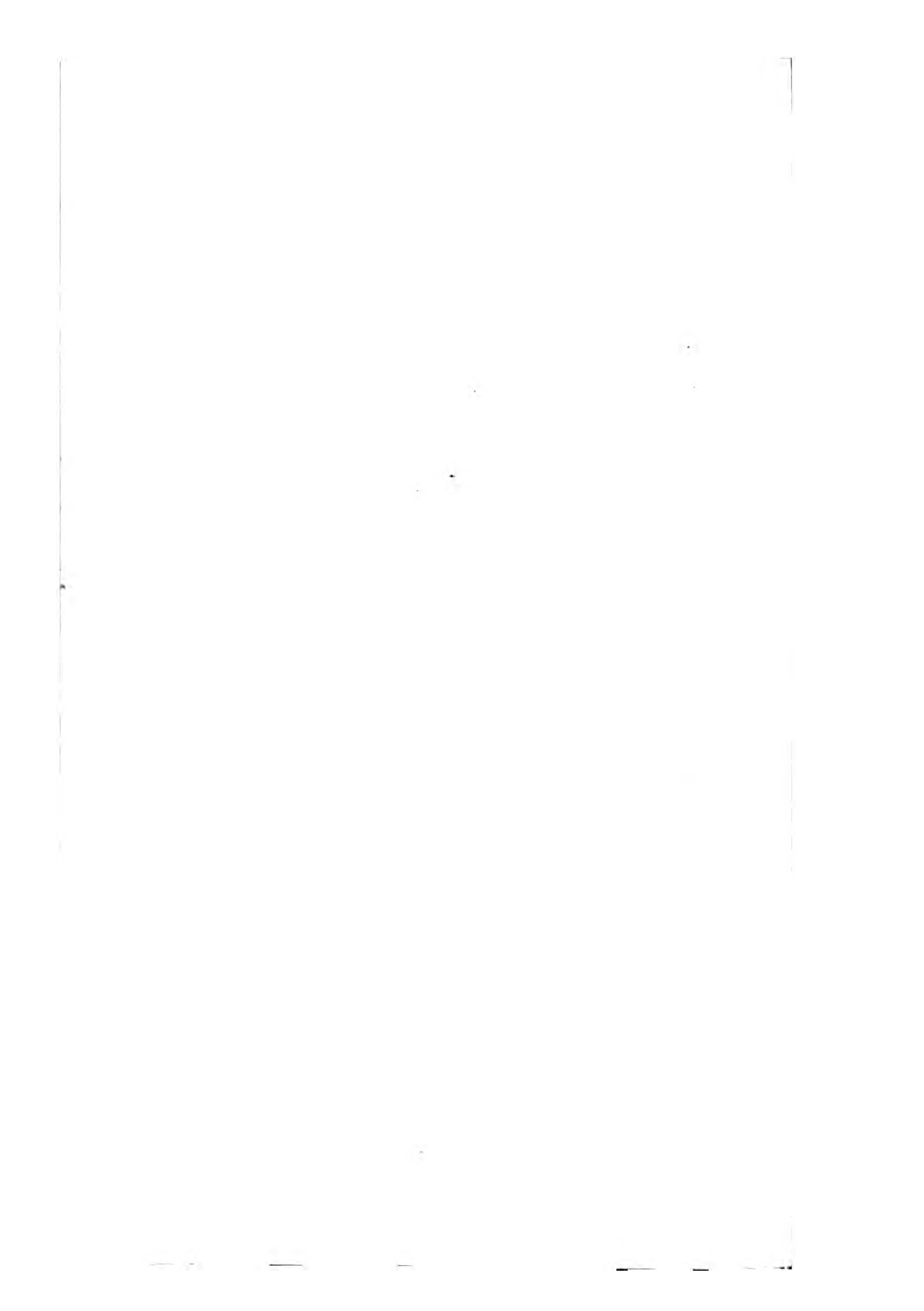
[All rights reserved]

AMICO MEO

EDVARDO H. DONKIN, A.B.

iterumque in textum recepimus. Huic plane cognatus est codex Mosquae anno 1590 scriptus, nunc autem in Mus. Brit. collocatus, Add. 19062 : atque alter sec. xv in Biblioth. Univ. Taurin. Cod. X (b. 4. 10).

Horum archetypus adhuc supersit, ego nescio. Hunc librum habet etiam de Concilio Ephesio codex Romanus, Cod. Vat. 830 sec. xv, qui solus Contra Nestorium libros ad nostram aetatem servavit : ex hoc quaedam a R. Schoellio exscripta recepimus, unde credebam haud multum a textu editionis Aubertianae discrepare. Habet denique Mediolani Bibliothecae Ambrosianae M 88 (bombyc. sec. xiv), cujus textum haud sane pravum duxi, sed non talem quo collato opus esset.

Praeter duos quos dixi codd., quaedam habemus citata in

- i = Cod. Med.-Laur. Plut. vi. 12.
- l = Cod. Bodleian. Misc. 184 *vide* p. 48.
- m = Cat. Nicetae Heracleensis Archiepiscopi in Epist. ad Hebraeos a Cramero edita e Cod. Reg. Par. 238 partem priorem complectente.
- m = Cat. eadem e Codice Mediolanensi E 63 part. inf. bomb. sec. fortasse xiii, Epistolam complectente totam.
- n = Johannis Caesariensis defens. Conc. Chalcedon. in bibl. Cahirensi conserv. sec. xvi *vide* p. 30.
- t = Cod. Reg. Par. 1115 *vide* p. 50.

II. De Incarnatione Unigeniti.

S. Cyrillus semper id voluisse videtur, ut Liber suus ad Imperatorem aliquatenus publici juris fieret : cum in Apologia ad Imperatorem, quam post reditum e conc. Ephesio scripsit, illum dicit librum (hujus ed. p. 432) *ἀναγκαίαν καὶ ἐπωφελῆ, πρὸς γε ἐκεῖνον κ. τ. λ. necessariam atque utilem, cum erga illum qui ex insperato adeo Christo bellum intulerat, tum erga ceteros, qui mysterium haud satis cognitum habuerant, itaque seductoris verbis vehementer commoti laborabant.* Post autem, ut credo, aliquot annos hunc librum retractavit vir sanctus, iterumque edidit in modum Dialogi conscriptum, Dialogisque de Trinitate subjunctum. Hos multis ante annis scripserat, nam ad finem primae ad Nestorium Epistolae (Epistol. p. 21) scribit S. Cyrillus se vivo Attico (i. e. ante A. S. 425) de Sanctissima et Consubstantiali Trinitate librum condidisse, in quo continebatur de Incarnatione tractatus ; atque eundem coram multis episcoporum, clericorum, atque fidelium studiosiorum legisse,

non tamen adhuc in publicum edidisse. Ille de Incarnatione Tractatus sextus profecto est horum Dialogorum (opp. t. v. i. 587-630). Omnes, ut videtur, codd. [cf. infra p. 11] hunc tractatum vocant ἔβδομον ἐν τοῖς πρὸς Ἑρμείαν: Synodus Const. A. S. 1166, quae apud Maii Scriptt. Vett. iv. 17 edita est, ex illo citat (p. 89, ll. 18, 19; p. 91, ll. 1-5) tamquam τοῦ αὐτοῦ ἐν ἔβδόμῳ τῶν πρὸς Ἑρμείαν λόγῳ. Haud aliter in Cod. Add. Mus. Brit. 14726 fol. 60 v Elias quidam in tractatu de S. Eucharistia, hunc tractatum citat sub titulo, *in libro septimo ex iis qui disputationem cum Hermeia faciunt de Trinitate*. Attamen in codice add. 14532 foll. 109 v, 120, 123 sunt excerpta duo e dialogo de Spiritu Sancto pp. 640, 641, sub titulo *e libro septimo ad Hermeiam*. Cod. Med.-Laur. Plut. v. 35 bomb. sec. xiv, libros sex priores ad Hermeiam numeris signat, Dialogo de Spiritu Sancto numerum non adhibet, tractatum hunc ἔβδομον ἐν τοῖς πρὸς Ἑρμείαν signat.

Hunc tractatum alternis paginis cum Epistola ad Imperatorem exhibui, ita ut facile appareant quae secundae S. Cyrilli curae immutaverint. Omissis iis quae ad Imp. ipsum privatim pertinebant, alia quaedam mutata notavimus:

Ad Imp.

- 16 b κὰν ἐψυχῶσθαι πιστεύομεν ψυχῇ λογικῇ τὸν ἐνωθέντα τῷ Λόγῳ νόον fit in Dialogo κὰν ἐξ ἀνθρώπου τελείου καὶ ἐκ Θεοῦ Λόγου τὴν εἰς ἐνότητα συνδρομὴν πεπράχθαι πιστεύομεν τοῦ Ἑμμανουήλ: et mox unus alterque versus adjicitur.
τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητι τελείως ἐχούσῃ κ. τ. λ. fit ἀνθρώπῳ τελείῳ δῆλον δὲ ὅτι τῷ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος.
- 18 d ὅλη τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητι fit ὅλῳ ἀνθρώπῳ.
- 19 d σῶμα ἦν γὰρ ἴδιον τοῦ ἀφθάρτου Λόγου fit συνήνωτο γὰρ τῷ ἀφθάρτῳ Λόγῳ.
- 25 c διὰ τὸ ἀνθρώπινον fit ὡς ἄνθρωπος.
- 29 b τὸ εἶναί τε καὶ ὀνομάζεσθαι Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος ἀληθὲς ἔχων ἐφ' ἑαυτῷ fit συγκείμενος ἀπορρήτως.
- 34 d Ἰδιον ὡς ἐκ πατρὸς ἐν ὁμοουσίῳ γεννήματι τῷ ἐξ αὐτοῦ φύντι Λόγῳ adduntur.
- 35 e συλλέγων κατὰ σύμβασιν οἰκονομικὴν τὰ τῶν φύσεων ιδιώματα fit συλλέγων καὶ ὥσπερ ἀλλήλοις ἀνακρινὰς τὰ τῶν φύσεων ιδιώματα.
- 38 d pro S. Joan. i. 30 citat dialogus S. Joan. i. 15.
- 40 a συνδέων εἰς ἔνωσιν fit εἰς μισγάγκειαν ἄγων.
- 41 a ὁ καὶ πρὸ σαρκὸς βασιλεύων omissum.
d ἔνωσιν fit συμπλοκὴν.

Ideo quaedam horum mutasse videtur S. Cyrillus, ut post longas controversias quae ex concilio Ephesio natae sunt quae sentiret ita verbis exprimeret, ut nemo jam posset in pravam partem per incuriam trahere.

Codd. habemus

B = Cod. Med.-Laur. Plut. v. 35 bomb. sec. xiv.

C = Cod. Vat. 596 sec. xv. contulit Hugo Hinckius Ph. D.

Cod. Monacensem 398 (olim Augustanum) membr. sec. xi, ex quo hos tractatus Aubertus expresserat, ego iterum contuli.

C ex Cod. Mon. descriptus esse videtur: sed e lectionibus a m. sec. adjectis apparet fieri posse ut alter cum hoc codex in supplementum adhibitus fuerit.

Est Codex membranaceus in Biblioth. Βασιλικῆς in Monte Atho, No. 143: sed non magnae auctoritatis esse videbatur.

In pp. 103, 127 citantur quaedam ex Catena manuscripta in S. Joannem quam confecit Nicetas, Heracleae Thraciae Archiepiscopus.

De
Versione
Rabulae.

Hic De Recta Fide ad Imperatorem Tractatus brevi in Syriacum conversus est: Syriace hic dedimus ex Codice Mus. Brit. 14557 sec. vii. Titulus est *De Humanitate Domini Sermo, quem Cyrillus Episcopus Alexandrinus ad Principem Fidelem Theodosium scripsit, exemplarque ejusdem ad Sanctum Rabulam, Edessensem Episcopum, misit: qui eum ex Graeco in Syriacum convertit.*

Hanc versionem, utpote ipsius scriptoris aetati aequalem, typis mandandam duxi: praesertim cum haud ad verbum translata sit, sed aliis in locis aliquanto pressior, aliis fusior Graeco videtur. Nonnulla eorum quae variantur indicamus:

16. 4-6. Citat Gal. ii. 6 *ὅποιοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει πρόσωπον θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει* quod in Graeco textu non est.
18. Citat S. Matt. xii. 25.
24. 6. *Post καὶ παρέλαβον addit e Gal. i. 17 (?) παρὰ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλων.*
32. 10. Citatis ex Ps. ci. 26-28 *praemittit, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί.*
34. 19. *Post ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀγγέλων addit* neque enim peccaverunt.
60. 4. *Pro τῶν αὐτῶν habet* σώματι συναφθεῖς.
72. 14. *Post ἀνυποστάτοις addit* ἔχει γὰρ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, καθὰ καὶ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ.
76. 13. *Post ἄνθρωπος habet* τέλειος.
90. 6. *Pro κατὰ πᾶν ὅτι οὖν τὸ ἰσοστατοῦν habet* in natura sua aequales et in voluntate sua pares et honor unus.

110. 8. *Post τοῦδε addit ut qui eum nesciret et ut qui eum nunc primum videret.*

116. 6. *Pro ἀνώμητον παντελῶς τὸ πιστεύειν εἰς αὐτὸν habet μέτρον ἰσάγγελον χορηγεῖται παντὶ τῷ πιστεύοντι εἰς αὐτόν.*

128 penult. *ζῆν pro ζωοποιεῖν.*

142. 19. *Omittit Χριστὸς δὲ ἦν ἡ πέτρα κατὰ τὸν Παῦλον.*

Ad calcem praefationis hujus, locos ex N. T. citatos qui a Graeco textu discrepant, Anglice translatos dedimus.

III. De Recta Fide ad Arcadium Marinamque.

Hic Tractatus prior duorum a S. Cyrillo ad feminas domus imperatoriae scriptus est: alter ad Pulcheriam fuit, quae puero Theodosio Augusta constituta erat, et Eudociam ipsius Theodosii uxorem. Earum nomina conservavit, non ipsis tractatibus impositus titulus qui ad nostram venit aetatem, sed Codex quidam qui De titulo. plurima plurimique pretii habet e S. Cyrillo citata, in Defensione Concilii Chalcedonensis. Hujus cod. duo sunt exemplaria, utrumque sec. xvi: alterum Venetiae ad S. Marci, cod. 165: alter Cairi in S. Catharinae monasterio. In his nomen auctoris non invenitur: est autem ejusdem libri translatio Syriaca (Cod. Vat. 140, sec. viii) ex quo Card. Maius (Bibl. Nova Patrum, ii. 445) titulum edidit *Ex Apologia Johannis Caesariensis* pro Concilio Chalcedonensi*. Quamquam non alibi (quantum equidem scio) notatum habemus hos duos tractatus non ad easdem missas fuisse, tamen S. Cyrillus in Apologia ad Imperatorem (p. 434, ll. 19 sqq.) aliquid distinguere videtur: post enim Imperatoris nomen addit *καὶ μὴν καὶ αὐτὴ τοῖς ἴσοις κανχήμασι ὀράται διαπρεπῆς ἡ τῶν εὐκλεεστάτων βασιλίδων δυάς, atque duae clarissimae reginae [Pulcheria Eudociaque Augustae, quarum altera pro imperatore altera cum imperatore conjuge summum honorem habuerunt] ipsae paribus honoribus splendentes apparent*: deinde *ὁμογνωμονεῖ καὶ αὐτὰ τὰ σεμνὰ τε καὶ ἀξιάγαστα τῆς παρθενίας βλαστήματα, concordēs sunt etiam venerabiles admirandique virginitatis flores [Arcadia Marinaque, minores principis sorores, virginitatis propositum professae]*.

Prioris hujus tractatus haud plus duo codd. exstare novimus:

* Quis fuerit Johannes Caesariensis nescio. Erat fortasse quidam de Caesarea Bithynica Johannes, qui in Concilio Constantinopolitano anno 536 suffragium tulit: inter eorum nomina qui Anthimum condemnare, subscriptum legimus *Ἰωάννης ἐπίσκοπος Καισαρείας* (t. v. col. 1061 ed. Col.) iterumque inter eos qui Severum, Petrum, Zooramque damnare (ib. 1236).

C quem supra diximus.

Cod. = Cod. Vat. 830, quem contulit A. Manius Ph. D.

Horum alter in ed. Commelinam, anno 1591, excudendam adhibitus est, iterumque in usum hujus ed. collatus: ex altero suam editionem expressere editores Romani.

Quae a diversis citantur:

a = Euthymii Zigabeni Panoplia Dogmatica e Cod. Mosquensi 382 (olim 369) bombyc. sec. xiii. vel xiv. ex parte tantum collato.

e = Euthymii Zig. Pan. Dogm. e Cod. Reg. Paris. 1230 membr. sec. xii.

k = Nicetae Choniatis Thesaurus Fid. Orth. in Cod. Med.-Laur. Plut. ix. 24.

l }
n } quos supra diximus.
t }

Id multum ad errores tollendos profuit, quod Cod. Vat. 830 A. Manius, quem supra diximus, denuo summa diligentia contulit. Ceterorum adminiculorum nullo magis gavisus sum quam plurimis iis locis qui apud Euthymium Zigabenum citantur. Is ineunte sec. xii. vixit, Panopliamque Dogmaticam contra Haereticos composuit: in quo opere Tit. 15 contra Nestorianos omnino e locis SS. Patrum constat. Hujus libri duas editiones esse constat* quae in codd. mstis servantur: (a) primam, ut videtur, quae exstat in Bibliotheca Parisiensi, Cod. Reg. 1230 sec. xii, quo in hanc ed. usus sum; 1232 ejusdem fere aetatis, ceterosque in eadem bibliotheca, necnon cod. Mosquensem 382 (olim 369), bombyc. sec. xiii vel xiv, omnes eidem editioni attribuimus. (b) Alterius, ut credo, curae sunt exemplaria Cod. Mosquensis 387 (olim tom. ii. n°. x, fol.): alter in Bibliotheca S. Laurentii Escorialensi (X. iii. 5 olim Card. Hurtadi de Mendoza) membr. sec. xiii: Parisiisque tertius, Cod. Coisl. 125. Cod. Monacensem etiam 367 sec. xiii. credo hujus ed. esse, et fortasse Vindobonensem Theol. Ness. 76 membr. Hic typis expressum est Tergobysti anno 1610, iterum a Mignio Patrol. t. 120: atque hic quidem Latine conversus et separatim et in Biblioth. Patrum.

Tit. 15 Contra Nestorianos, qui apud Mignium continetur col. 931-1010, in priore ed. multo brevior est: ibi habetur—

* Ita duae item editiones videntur esse inter codd. Catenae in S. Johannem Evangelistam Nicetae Heracleensis Archiep. Vid. Praef. ad S. Cyrill. in S. Johau. p. ix.

1. Mignii col. 980, l. 10—981, l. 24.
2. „ „ 988 ex Epistola ad Acacium.
3. ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἰς ὁ Χριστός = fragm. II eorum quae e S. Cyrilli Homiliis fragmenta ad calcem Comm. in S. Joannem t. iii. p. 455 eduntur.
4. ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου Ἰδωμεν πρῶτον ibid.
5. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς περὶ ἐνὸς υἱοῦ fragmenta ubi supra I. pp. 452, 453.
6. ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου. Ἐπὶ κατάραν—οὗτός ἐστιν l. c. pp. 453, 454 et Migne ubi sup. coll. 981, 984.
7. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως λόγος. Ἐποκλέπτειν—κηρύγμασιν Migne col. 989.
8. ex Epistola ad Acacium Ἐποκρίνεται—πλὴν τὰς πάσας ἐνὶ Migne col. 988, 989.
9. Quod unus Christus vide pp. 345—350 hujus voluminis.
- 10, 11. ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου ibid. pp. 380—395.
12. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρώτης ὁμιλίας τῆς ὅτι οὐ χρὴ λέγειν ἄνθρωπον θεοφόρον ἀλλὰ θεὸν ἐνανθρωπήσαντα. est Homiliarum fragmentum III inter S. Cyrilli fragmenta l. c. pp. 459, 460.
13. Ex Epistola ad Nestorium vide Migne ubi supra coll. 984, 985.
14. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς ὅτι εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Inc. πρὸς δὴ. est inter Homiliarum fragmenta l. c. pp. 457, 458.
15. Ad Reginas.
16. τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ λόγου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ μοναχοὺς Migne ubi supr. col. 1000. 33—1004. 27 ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος—ὁμοιοῦσθαι τρέχει.
17. ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου Inc. εἰ δὲ δὴ φαίεν des. πολλὰ μὲν διδάξας πολλὰ δὲ τερατούργησας (6 lin.)
18. τοῦ αὐτοῦ Inc. Βαπτίζομεθα ὡσπερ des. παθητοῦ δὲ κατὰ σάρκα.
19. Ad Reginas vide infra p. 158.
20. τοῦ αὐτοῦ. Inc. Δείξον des. καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν καὶ τὰ ἐξῆς.
21. Ἐναθ. 5 Migne ubi sup. col. 984.
22. Ἐναθ. ζ ibid.
23. Nonnulla e tract. de recta fide.
24. ἐκ τοῦ λόγου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους κ.τ.λ. Inc. Ἄλλ' εἰ Migne col. 997. 35—1000 lin. 2.
25. Migne col. 1005 lin. 13.
26. τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. Inc. χριστῶν λεγομένων τῶν τε βασιλέων καὶ ἱερέων καὶ οὐ μόνον des. καὶ ἐξαιρέτως κατονομάζομεν.
27. τοῦ δαμασκηνοῦ. Inc. Θεὸν μὲν ἐνανθρωπήσαντα des. ἐνώσεως ἐθεώθη.
28. Inc. τῶν ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ des. εἰ καὶ μοναδικὸς τὴν ὑπόστασιν.
29. Migne col. 1009. 34 sqq.

Ordo universus qui in edd. typis expressis et in codd. ex quibus sumptae sunt animadvertitur, majorque eorum amplitudo, movent ut ex secunda Euthymiani operis recensione haec sumpta credamus, ex priora cod. Par. 1230 et ceteros ei similes. Nicetas Choniates, qui sec. xii exeunte, lx fere annos post Euthymium, vixit, Thesaurum Fidei Orthodoxae composuit, cujus duos codd. scio, Cod. Med.-Laur. Plut. ix. 24, bombyc., sec. fortasse xiii, nostrumque Cod. Bodl. Roe. 22., membr. sec. xiii ex. Utrumque nonnumquam in curam hujus voluminis adhibui; sed Nicetas priore Euthymii editione tam saepe videtur esse usus, ut crediderim melius fuisse, si in Homiliarum Fragmentis (quae modo dixi 3, 4, 5, 12, 14,) Euthymium secutus essem. Sed non tum prioris hujus ed. codices noveram, praeter Mosq. 382.

De Niceta
Choniatae.

In textu libri De Recta Fide emendando, aliquantum mihi profuit Euthymius: is ter quaterve veram lectionem servasse, apud codd. superstites deperditam, videtur. Sed praecavendum est dum ab eo citatis utimur: neque enim veritus est verbum de suo animo aliquando pro S. Cyrilli verbo obscuriori substituere: v. g. in libro *Quod Unus Christus* (inf. pp. 349, 350): et in *S. Cyrilli Thesaurio* p. 354 b, dum verba citat *νομοθετοῦντος τοιγαροῦν τοῦ Χριστοῦ ὡς ἐν αὐτῷ καὶ ἐξ αὐτοῦ φυσικῶς ὑπάρχον τὸ πνεῦμα αὐτοῦ νομοθετεῖ*, licere sibi putabat Euthymius verba ad suae aetatis loquendi usum apud orientales accommodare, verbis *καὶ ἐξ αὐτοῦ* omissis: quae quidem retinet Catena in Ep. ad Rom., quam ex Cod. Monacensi edidit Dr. Cramer, quoniam is qui hanc Cat. composuit non librum dogmaticum conficiebat.

De
Euthymio.

In hujus vol. pp. 161, 162, 163, quaedam citat S. Cyrillus ex Tractatu S. Athanasii de Incarnatione (*ἐν τῷ περὶ σαρκώσεως λόγῳ*). Hunc tractatum non aliunde quam ex S. Cyrillo cognitum habemus: neque aliae ejus extare videntur reliquiae. Unius itaque S. Cyrilli auctoritate nititur: ejus nempe Cyrilli, qui in Athanasii sedem (haud sane proximus) successerat; quique, cum Paulus Emesenus corruptum exemplar monstrasset Epistolae quam S. Athanasius ad Epictetum scripserat, permisit ut Alexandriae accurata exemplaria desumeret in usum ecclesiae Antiochenae.

De ser-
mone S.
Athanasii
de Incar-
natione.

Leontius Byzantinus—quem Gallandius (Vett. Patr. Bibl. t. xii) sec. vii ineunte, circ. a. 610, vixisse affirmat—in tractatu De Sectis Act. 8 § 4, hoc authenticum esse S. Athanasii opus in dubium vocat; parum certis, ut mihi quidem videtur, argumentis nisus:

(1) quod hic tam brevis sit tractatus, prolixiora opera Athanasii: (2) quod fieri *potuerit*, ut Dioscorus S. Cyrilli successor quaedam in scripta ejus interpolaverit: (3) quod Theodoretus, dum Theodorum defendit, nihil hinc citat; immo quod dictum illud apud S. Cyrillum improbat, *μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην*; “quis * enim,” inquit, “Patrum ita unquam dixit?” quod sane negat Leontius eum potuisse dicere, si cognitum habuisset ea ipsa verba S. Athanasii esse. Adversus haec id animadvertendum est, quod ea S. Athanasii verba ter ex parte citat S. Cyrillus, primum et quidem plenissime in hoc Ad Reginas tractatu, iterum in Defensione Cap. Octavi contra Episcopos Orientales, tum denique eo loco unde citat Leontius, in S. Cyrilli tractatu contra Theodorum Mopsuestinum: [vid. inter fragmenta sub calce commentariorum in S. Joannem iii. 516]. Codicum testimoniis omnium certissimis approbatur: nempe in Defensione contra Episcopos Orientales, extat in versione Latina quam ipsius aetate fecit Marius Mercator; quam sane Dioscorus non attrectare neque interpolare potuisset: item in ver. Syriaca quam habemus in Mus. Brit. Cod. add. 12156 sec. vi: in libro cont. Theod. pars prior, usque ad hujus vol. p. 162 l. 5 in Syriaco libro invenitur, qui, quamvis recentioris aetatis, eundem prorsus atque vetustior Graecum textum refert.

Hic sane tractatus an S. Athanasii revera sit, non hujus est operis disceptare: satis est quod indicaverim S. Cyrillum sive recte sive errore credidisse, hoc sui magni decessoris opus fuisse; nec Leontium, qui post annos clxx vixit, valida ulla argumenta habuisse, quibus falsatum probaret. En quae ipse scribit Leontius:

Ἔτι δὲ καὶ ἄλλην παραφέρουσι χρήσιν ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐκ τοῦ Περὶ Σαρκώσεως λόγου. ἔστι δὲ τοιαύτη “Καὶ εἶναι τὸν αὐτὸν Ὑῖὸν Θεοῦ κατὰ πνεῦμα καὶ υἷὸν ἀνθρώπου κατὰ σάρκα· οὐ δύο φύσεις “ τὸν ἕνα Ὑῖὸν μίαν προσκυνητὴν καὶ μίαν ἀπροσκύνητον, ἀλλὰ Μίαν “ φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένην.” πρὸς τοῦτο λέγομεν ὅτι πρῶτον μὲν οὐδὲν ἡμῶν ἐναντιοῦται· οὐδὲ γὰρ δοξάζομεν δύο φύσεις τὴν μὲν προσκυνητὴν τὴν δὲ ἀπροσκύνητον, ἀλλὰ δοξάζομεν Μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ

* Vide epistolam ad Sabinianum Episcopum (ut videtur) Perrhanum: cum Perrha in Euphratesia esset, unde ipse Theodoretus (vide etiam Conc. Chalc. Act. xiv. t. iv, 1641 sqq. ed. Col.): ubi dicit *Τίς γὰρ* (Ep. 126) *τῶν παλαιῶν διδασκάλων ἐξ οὗπερ κατηγγέλη τὸ κήρυγμα μέχρι τῆς κατεχούσης νῦν σκοτομήνης, ἀκήκοε σαρκὸς καὶ θεότητος μίαν φύσιν κηρύξαντος*; *Quis enim veterum doctorum ex quo promulgatum est Evangelium usque ad obscuritatem istam in qua versamur audivit qui unam carnis divinitatisque naturam praedicaret?* verbo *incarnatam* non adhibito.

Λόγου σεσαρκωμένην. ἔπειτα δὲ οὐδ' ἐστὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. ἐρωτώμενοι γὰρ παρ' ἡμῶν ποῦ κεῖται καὶ μὴ εὐποροῦντες δεῖξαι, στενοχωρούμενοι παραφέρουσι μικρὸν τινα λόγον, ὡς δύο φύλλων ἐν ᾧ κεῖται αὕτη ἡ χρῆσις· δῆλον δὲ πᾶσιν ὅτι πάντα τὰ συγγράμματα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου πάνυ μεγάλα εἰσίν.

Ἄλλὰ τί ἔχομεν εἰπεῖν ὅτι παραφέρουσι τὸν μακάριον Κύριλλον παράγοντα αὐτὴν κατὰ Θεοδώρου ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου; λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι τῷ ὄντι μὲν κεῖται ἐν τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου κατὰ Θεοδώρου ῥηθείσι ἀλλὰ σφάλμα ἐστὶν ἀρχαῖον. ὁ γὰρ Διόσκορος διάδοχος γενόμενος τοῦ μακαρίου Κυρίλλου καὶ εὐρῶν τὰ αὐτοῦ συγγράμματα, ἴσως οὐκ ἂν ὤκνει τινὰ θεῖναι ὧν ἐβούλετο. μήποτε δὲ καὶ ἐπιστοχάσασθαι, ὅτι οὐ παρήγαγεν αὐτὴν ὁ μακάριος Κύριλλος κατὰ Θεοδώρου καὶ ἐντεῦθεν δῆλον. Θεοδώρητος γὰρ ὑπὲρ Θεοδώρου λέγων, ἀνατρέπων πάσας τὰς χρήσεις ὕσας παρήγαγε κατ' αὐτοῦ ὁ ἅγιος Κύριλλος ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων οὐδαμοῦ ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται. ἀλλὰ λέγουσι πρὸς τοῦτο ὅτι κακούργως αὐτὴν παρέiasεν ὁ Θεοδώρητος· μὴ δυνάμενος γὰρ πρὸς αὐτὴν ἀντιβλέψαι ὡς πάνυ φανεράν, ἐκὼν παρέλειπεν αὐτήν. πρὸς τοῦτο λέγομεν ὅτι τοσοῦτον οὐ παρέδραμεν αὐτὴν κειμένην ἐκεῖ, ὅτι τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν ἄλλοις εἰρηκότος Ἄλλὰ μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένην, εἰ ἦδει τὴν χρῆσιν ταύτην κειμένην παρὰ τῷ μακαρίῳ Κυρίλλῳ ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου προενεχθεῖσαν, οὐκ ἂν οὕτως ἀμαθῶς ἔμελλεν εἰπεῖν Τίς σοι τῶν πατέρων εἶπε Μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένην; ἀλλὰ λέγουσι πάλιν ὅτι τοσοῦτον ἦδει αὐτὴν εἰρημένην τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ ὅτι εἶπεν Ὡς οἱ πατέρες εἰρήκασιν. πρὸς τοῦτο λέγομεν ὅτι ἕκαστος σπεύδει ἃ λέγει δεῖξαι τοὺς πατέρας εἰρηκότας εἰ καὶ μὴ αὐτολεξεῖ ἀλλὰ δυνάμει.

De Sectis Act. viii. in Gallandi Vett. Patr. Bibl. xii. 651, 2.

IV. De Recta Fide ad Pulcheriam Eudociamque.

Codd. usus sum :

C = C quo ante.

v = Cod. Vat. 1431 membr. sec. xi. Contulit Dr. Hugo Hinck.

w = w quo ante.

Horum v. longe optimus est, et prorsus bonus : idem est cod. quo in priore volumine usus sum.

Quaedam etiam ex his codd. citata habemus :

a = a quo ante.

e = e quo ante.

j = Cod. Med.-Laur. Plut. vii. 1.

k = Nicetae Choniatis Thes. Fid. Orthod. in Cod. Med.-Laur. Plut.
ix. 24.

m = m)
m = m) vid. p. viii.
n = n)

In hac hujus tractatus editione id praecipue notandum est, quod in capitula 43 vel 44 divisus sit, cum in plures partes sine ulla ratione distribuatur in Conciliis Generalibus unde Aubertus suam editionem expressit. Ille ordo nonnunquam sententiam perturbat, ea dividendo quae indivisa esse debent. In cod. w aperte legimus ἐν κεφαλαίοις τεσσαράκοντα πρὸς τοῖς τρισί (vid. p. 263), cujus auctoritati obtemperavimus: cod. v. numerum quidem non exhibet, sed rubrica textus indicat unde incipiunt singula capitula, atque ita codicis w distinctioni favet; sed distinguit etiam ad p. 268 l. 16, et quidem, ut videtur, jure: unde fortasse capitula 44 esse debent.

Utrumque tractatum bene cognoverat Euthymius Zigabenus seculo xii, posteriorem etiam Nicetas Heracleae Thraciae archiepiscopus sec. xi; qui in Catena in Ep. ad Hebr. crebro inde citat, semel in Cat. in S. Lucae Evangelium*.

V. Quod Unus Christus.

Ultimum hunc fuisse librorum de Incarnatione id indicat, quod tanta cura exponitur (quantum animis ac sermonibus humanis concessum est) quo modo affectus animi humani, quos Christo innocentissimo contigisse testantur SS. Evangelia, Deo Verbo qui carnem sibi assumpsisset tribuenda sint. Hunc ipse S. Cyrillus Dialogis ad Hermiam adjecerit, nescimus: Cod. Vatopedhiensis ἡ (= 8) numerat, sed non alibi numerum indicatum repperi †.

* Pleraque S. Cyrilli scripta ad Nicetas videtur: ea inter alia quae hodie non Graece supersunt, Homilias in S. Lucam et Comm. in Ep. ad Hebr.: nec tamen omnia prae manibus habuisse, quasi jam tum quorundam pauca extarent exemplaria. Apud eum nihil in venio ex tr. *De recta fide ad Arcadium Marinamque* citatum: Comment. in S. Joannem viii libros posteriores habuit, iv priores videtur non nisi ex Catena ante suam aetatem confecta cognosse. S. Cyrilli in Psalmos libri pars prior videtur penes Nicetam fuisse, non autem posterior—siquidem illum librum Cyrillus unquam perfecit.

† Post hunc etiam, et fortasse haud multo ante vitae finem, quattuor illos libros scripsisse videtur S. Cyrillus quos nominat Liberatus (Breviarium c. x, Gallandi Bibl. Vett. Patr. xii. 134) "Cyrillus quattuor libros scripsit, tres adversus Diodorum et Theodorum quasi Nestoriani dogmatis auctores, et alium de Incarnatione librum." *Alius*

Magni is olim habebatur: versionis Syriacae tres codd. (neque tamen omnes integros) habet Bibl. Mus. Brit.; inter quos Cod. add. 17149 sec. vi adnumeratur; unde apparet, Syriace translatum esse opus vix post centum annos quam scriptus est. Eodem seculo Severus quoque multa ex illo citavit, Syriace ad verba conversa.

Equidem non aliis codd. usus sum quam Cod. Monacensi 398, unde librum expressit Aubertus, et C = Cod. Vat. 596, quem a. 1870 contulit Dr. Hugo Hinckius.

Cod. ille Monacensis, quamvis sec. xi (vide p. x), non adeo bonus videtur esse: Cod. Vat. ex illo descriptum esse putamus: sed in hoc quaedam manus secunda correxit, vel ex alio cod. vel si e conjectura ingenio certe haud spernendo. Est Vatopedi in monte Atho codex membranaceus (No. 143), sed ejus textus prorsus idem atque cod. Mon. esse apparet.

Alia adminicula habui

versionem Syriacam, praesertim in A et B justo ordine disponendis: ea quae apud Severum citantur:

v = Cod. Vat. 1431 (ut supra) fol. 305 v sqq.: quem invenit et contulit Dr. Hugo Hinckius. Is plurimi pretii nobis fuit.

e = Euthymii Zigabeni Panopl. Dogm. (ut antea).

j = Nicetae Choniatis Thes. Fid. Orth. in Bibl. Bodl. Roe. 22 (codex tam plenus erroribus ut non omnia notaverim in quibus a textu nostro discrepat).

l = l (ut supra p. viii).

Unum alterumque denique aliorum testimonium adhibui.

VI. Apologeticus ad Theodosium Imperatorem.

Hunc ex Alexandria scripsit S. Cyrillus, post reditum ex Concilio Ephesiaco. Codd. sunt:

C = C (ut supra).

w = w (ut supra).

m = Cod. Mus. Brit. add. 19062 sec. xvi

n = Cod. Coll. SS. Trinit. Cantabr. B 4. 10 sec. xvi } vid. pp. vii sq.

Nec tamen, fateor, in hoc libro edendo potui textum, tribus saltem quattuorve locis, ut satis certum affirmare, nisi plurium

illè *de Incarnatione liber* potest is esse *Contra Synusiastas* ex quo Joannes Caesariensis nonnulla nobis servavit. (Vid. S. Cyrilli *Fragmenta*, sub calce *Comm. in S. Joannem t. iii. 476*: ubi prima illa verba, *ὁ μακρὸς ἡμῶν ἀρτίως πεποιήται λόγος*, *Perlongus nobis jam factus est sermo*, illum tractatum alteri vel pluribus aliis sub-
junctum satis indicant.

codd. accederent testimonia. In eo C et w ita consentiunt, ut vix pluris sint quam unus codex, quamvis interdum w videtur veram lectionem solus servasse. Pariter unius instar codicis sunt m et o, ejusdem, credo, recensiois atque Cod. Vat. 830, quoniam editores Romani proculdubio Codd. hujus familiae utebantur, praeterquam quod Cod. C aliquatenus cognoverint ex ed. Commelina; neque alius generis contigere illis operis materiae. Codicum m et o archetypi textum multis late innotuisse apparet: cum m sec. xvi exeunte (a. 1590) Moscoviae descripta sit: quod testatur colophon, Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ματθαίου ἱερομονάχου καὶ πρωτοσυγγέλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐν τῇ θεοσώστῃ πόλει μοσχοβία τῆς μεγάλης ῥωσίας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγίου βασιλέως ἡμῶν καὶ ἀυτοκράτορος κυρίου θεοδώρου κ. τ. λ. *Confectus est hic liber manu Matthaei hieromonachi et protosyncelli magnae ecclesiae in urbe Moscovia a Deo defensa in Magna Russia, diebus sancti Regis et Imperatoris nostri Theodori Joannis filii.* Cod. Vat. 830 a. 1447 descriptus est. Dr. Schoellius, qui ex illo quinque contra Nestorium libros denuo contulit, subscriptum refert μετεγράφη τὸ παρὸν βιβλίον τῶν πρακτικῶν τῆς οἰκουμενικῆς τρίτης συνόδου ἀπὸ βιβλίου παλαιοτάτου βαμβικίου τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἁγίας σοφίας κατὰ τὸ φανε ἔτος ὀκτωβρ. ιε. *Hic liber Actorum Tertiae Synodi Oecumenicae descriptus est ex antiquissimo codice bombycino in Bibliotheca S. Sophiae, anno 6955, idibus Octobr.:* atque hic potest archetypus fuisse Codd. Cantabrigiensis et Taurinensis quos supr. pp. vii, viii nominavi; sed non, ut videtur, cod. Mosq. In hoc tractatu satis apparet, codicis ex quo hi desumpti sunt scriptorem id in animo habuisse, ut textum luculentiolem legentibus praeberet: quem ad finem verba etiam verbis quae aliquid difficilis haberent substituebat, sicut fecerat Euthymius Zigabenus. Nec tamen id prohibet, quin is verum textum servaverit ubi C et w erraverunt. Duo sunt genera locorum in quibus haesito: (a) ubi in C w omittuntur quae in ed. habes. Haec omnia (nisi ubi unum tantum verbum omittitur: ut *ἰωάννης* p. 443 l. 16) per *ὁμοιοτέλετον* omissa videri possunt: nec tamen certum habeo eam in omnibus re vera causam fuisse: vid. praesertim p. 448 l. 21, ubi glossema suspicaveris: (b) quaedam in textu obscuriora, ubi C w, ut codd. meliores, sequendos duxi, non certo tamen animo.

In p. 426 l. 12 difficile est non credere *αὐτιᾶ*, quod in libris m.o. legitur, non partem esse verae lectionis: in p. 430 l. 14 dure atque incommode dicitur. In p. 427 l. 4 posterioris tantum aetatis libri

ειρηνικὴν εὐδίαν habent, cum C *εἰρήνην εὐωδίαν* praestat, w *ευ* habet sequenti lacuna, tanquam scriba quae in exemplari scripta erant legere nequisset. In p. 447 ll. 21, 22 textus incertus videtur: ego cod. m ex parte secutus sum.

In Ed. Latina nonnullorum S. Cyrilli operum, quae Basileae anno 1546 in lucem venit, hunc tractatum ex cod. C translatum esse certum est: libros etiam de Recta Fide ex eodem venisse credo.

Hic libet notare quae nonnullis N. T. locis legerit S. Cyrillus.

S. Joann. iii. 13. Hic cum BL \aleph 33 semper sine verbis *ὁ ὧν ἐν τῷ οὐρανῷ* citat: quod duodecim locis fieri p. 128 indicavi.

Heb. v. 4. Hunc locum ut S. Cyrillus citaverit, p. 305 videas: nam humanissime mihi indicavit vir reverendus admodum J. W. Burgon, Decanus Cicestrensis, ex Indicibus suis quos tanto labore confecit locorum ex N. T. apud Graecos Patres citatorum. Hi loci parum certum reddunt, utram lectionem probaverit S. Cyrillus: sed cum versio Syriaca Homiliae in S. Lucam lvii *ἀλλὰ* habeat, id potius videtur: ita etiam Cod. v. in De Recta Fide § 25.

1 S. Joann. iv. 2 *γινώσκειται* ter in hoc volumine legitur: in De Recta Fide 8 b, legitur *γινώσκετε* ex codd. auctoritate, cum in loco consimili De Incarnatione Unigeniti 682 c, manet *γινώσκειται*. In De Recta Fide 94 c (p. 221 init.) et in Quod Unus Christus 743 d, manet *γινώσκειται*; atque in hoc certe altero loco, *γινώσκειται* refert Versio Syriaca (Mus. Brit. Cod. Add. 17149 fol. 58 init.).

Gratias habeo Hugoni Hinckio, Ph. D., pro codd. diligenter collatis, praesertim ob ea quae ex Cod. v. exscripsit: vid. sup. p. xviii: item A. Manio, Ph. D., quod Cod. Vat. 830 denuo contulit: viro reverendo W. H. Simcox A.M. Collegii Reginensis olim Socio qui hanc ipsam Praefationem puriore Latinitate quam ipse assequi potuissem donavit. Mignii aliaeque edd. in interpungendo usui fuere.

Gratias denique D. O. M. humillimo animo ago, quod hoc quoque opus ad finem duxerit.

OXONII,
Maii 29, 1877.

ENGLISH TRANSLATION OF SOME NEW TESTAMENT
CITATIONS IN THE SYRIAC OF RABULA.

In p. 21. "Lo there was born to you to-day a Saviour and Christ
" which is the Lord Christ in the city of David, and this is to you a
" sign: ye find the boy wrapped in swaddling bands and cast in a
" manger."

In p. 24. "I have delivered to you first that which I received from
" the Apostles which were before me that Christ died for our sins (as it
" is written) and that He was buried and rose the third day as it is
" written and appeared to Cephas and after him to the twelve and
" afterwards He appeared to more than 500 brethren assembled together,
" many of whom abide until now and some of them sleep: and after-
" wards He appeared to James, and after him to all the Apostles: but
" lastly as an afterbirth He appeared to me too."

In p. 25. "If Christ be preached that He rose from the dead, how say
" some that there is no resurrection? for if the dead do not rise, neither
" also did Christ rise: and if Christ rose not, vain too is your faith,
" and we also are found false witnesses of God, who witnessed concerning
" God that He raised Christ Whom He did not raise if the dead do not
" rise."

In p. 27. *Legit γνώσκετε non γνώσκειται.*

In p. 38. "As to Him which was from the beginning, Him which we
" heard with our ears and saw with our eyes and handled with our hands:
" He Who is the Word of life: and the Life was manifested and we
" saw and witnessed: we declare to you Eternal Life which was with the
" Father and was manifested to us."

In p. 41. "Who is the liar? is it not he who denies that Jesus is the
" Christ? and this is Antichrist: for he who denieth the Father neither
" doth he confess the Son: and he who denieth the Son neither believeth
" he in the Father, and he that confesseth the Son, he believeth in the
" Father."

In p. 60. "Because the sons partook in flesh and blood (as we afore
" said) He also as they partook [connected with a body, *σώματι συναφθείς*

“ pro τῶν αὐτῶν] that by His Death He might undo him who had the
 “ lordship of death, i. e. Satan, and might redeem them who in fear of
 “ death all their life long were subject to servitude.”

In p. 61. “ Because the Law was weak through infirmity of the flesh
 “ in flesh did God send His Son into the world, in likeness of flesh of sin
 “ because of sin : that He might undo sin in His flesh, that the
 “ righteousness of the Law might be fulfilled in us who walk not
 “ after the flesh but after the Spirit.”

In p. 66. “ Brethren it is lawful to say openly as to the patriarch
 “ David that he died and was buried : for he was a Prophet and fore-
 “ knew that with oaths God sware to him, Of the fruit of thy belly
 “ I will set upon thy seat : and understanding by the Spirit which is
 “ in him he told of the Resurrection of Christ that His Soul was not left
 “ in Hell nor His Body saw corruption.”

In p. 69. “ It is well that when we do well we suffer, if it be the will
 “ of God, and not as doing ill : because Christ once died for our sins, the
 “ Righteous for the wicked, that He might bring us to God, for He died
 “ in the body and lived in the spirit and preached to the souls which
 “ were shut in Hell which had been disobedient.”

In p. 72. “ Which was not in the persuasiveness of the words of
 “ wisdom of men but in manifestation of the Holy Ghost *and we compare*
 “ *spiritual things with spiritual and to the pure everything is pure.*”

In p. 76. “ But ye my beloved remember the words which the Apostles
 “ of our Lord Jesus Christ spake before that in the last days there shall arise
 “ mockers, lovers of themselves, and lovers of lusts : these are they which
 “ are separaters, men of self who are severed from the Holy Ghost.”

In p. 78. “ Paul a servant of God, called, and an Apostle of Jesus
 “ Christ who was separated unto the Gospel of God, which He afore
 “ promised through the Scriptures of the holy Prophets, concerning His
 “ Son, which was born of David’s seed and was set forth Son of God in
 “ might and in the Holy Ghost.”

In p. 79. “ We preach not ourselves to you but Christ Jesus our Lord.”

In p. 83. “ In the days of His flesh He offered entreaty and supplica-
 “ tion with a mighty cry and with tears to Him Who is able to quicken
 “ Him from death and was heard in His abasement unto death, and
 “ albeit He is a Son, He learned obedience from fear and the sufferings
 “ which He endured.”

In p. 85. “ We speak wisdom among the perfect, the wisdom not of
 “ this world nor of the princes of this world which come to nought, but we
 “ speak the wisdom of God in a mystery, that which was hidden from
 “ before the worlds, that which no man of the princes of this world knew
 “ for had they known it they had not crucified the Lord of Glory.”

In p. 91. "Holy Father keep them in Thy Name which Thou gavest Me that they may be one as I and Thou are One : when I was with them I did keep them in Thy Name and I kept them and not one of them is lost save the son of perdition that the Scripture might be fulfilled. But now I come to Thee, and these things speak I in the world that My joy might be fulfilled in them."

In p. 92. "I make known to you as to the Gospel which was preached by me, that it is not of man, because it was not of men that I received it and learned it but by revelation of the Holy Ghost."

In p. 99. "Seeming to be wise they became fools and changed the Glory of God Who decayeth not into the likeness of man that decayeth" (*reliqua omittens*).

In p. 106. "Not ourselves preach we but Christ Jesus our Lord, but ourselves that your servants are we in Christ, because God is He who said that out of darkness light should arise, He shined in our hearts that we might be enlightened in the knowledge of the Face of the glory of Christ."

In p. 107. "For if I do not the work of My Father believe Me not, but even though ye believe Me not believe the works."

In p. 112. "Many signs did Jesus which are not written in this Book but these are written that ye might believe that Jesus Christ is the Son of God and for that ye believe might have in His Name Eternal Life."

In p. 113. "Rulers of the people and elders of the house of Israel hear, if this be right that we should be judged by you for that we did a kindly deed to the sick man : but as to how he was healed, be it known to you and to all Israel that in the name of Jesus Christ of Nazareth whom ye crucified whom God raised from the dead, in His Name lo this man stands in your presence whole."

In p. 114. "There is not in any other salvation, and there is not given another name to the children of men whereby we may live save in Jesus Christ."

In p. 115. "For all who received Him to them He gave power to be called sons of God, them who believe on His Name who were born not of blood and not of the will of man but of God."

In p. 115. "Marriage is honourable in all and their bed is pure" [and so Severus quotes the same passage].

In p. 115. "He that made them from the beginning made them male and female and blessed them."

In p. 116. "Because we know that a man is not justified by the works of the Law, but by the faith of Christ, we too believed in Jesus Christ that in Him we might be justified."

In p. 119. For τὰ ὑποδήματα βαστάσαι Rabula gives λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

In p. 122. "Repent and be baptized in the Name of our Lord Jesus Christ for the remission of sins and ye shall receive the gift of the Spirit."

In p. 123. "And not in measure giveth the Father the Spirit to the Son."

In p. 123. "The body is dead to sin."

In p. 128. "The Son of Man which is in Heaven" [*see end of Preface, p. xx*].

In p. 131. For τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν Rabula has καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν.

Lines 14-17. τὰ ὀρατὰ—ἐστὶ πρὸ πάντων omitted and after πᾶν τὸ πλήρωμα he adds τῆς θεότητος, and also σωματικῶς.

In p. 139. Omits πενήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις καὶ ἀβραὰμ ἐώρακας and after S. Joan i. 30 adds "and I am not worthy to undo the thongs of His shoes," and "He baptizes with the Holy Ghost and with fire."

In p. 142. "All of them were baptized by Moses in the cloud and in the sea and all of them ate the meat of the Spirit and drank the drink of the Spirit for they drank of the Rock of the Spirit that came with them and this Rock is Christ."

In p. 144. "He which was from the beginning whom we saw with our eyes and heard with our ears, He whom we saw and our hands touched who is the Word of Life: and the Life was revealed and we saw and testify and preach to you the Eternal Life which was with the Father and was revealed to us."

IN HUIUS VOLUMINIS PARTE PRIORE INSUNT.

	Pag.
De recta Fide ad Theodosium Imperatorem	{ I }
De Incarnatione Unigeniti Dialogus	{ II }
De recta Fide ad Arcadium Marinamque Principissas	154
„ „ ad Pulcheriam Eudociamque Augustas	263
Quod Unus Christus Dialogus	334
Apologeticus ad Theodosium Imperatorem post concilium Ephe- sinum habitum	425

ADDENDUM NOTIS.

P. 125, l. 15—p. 131, l. 4 citat Syriace Cod. Mus. Brit. add. 14726 fol. 60 v
sec. x.

ΚΥΡΙΛΛΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ,

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

5 ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥΝ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ.

t. v. ii. i.
Aub.

2
11 C.
122 R.

ΤΗΣ μὲν ἐν ἀνθρώποις εὐκλείας τὸ ἀνωτάτω καὶ ἀσυγ-
κρίτοις διαφοραῖς τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀνεστηκός τε καὶ ὁ
ὑπερκείμενος, ὑμεῖς, ὧ φιλόχριστοι βασιλεῖς, καὶ κληῖρος ὑμῖν
ἐξαιρέτός τε καὶ πρέπων παρὰ Θεοῦ, τῆς ἐνούσης αὐτῷ κατὰ

CODICES C.w. Tit. retinui ex Edd. faventibus Cod. S. Ambrosii Mediolanensis (M. 88 bonae notae codex) necnon Cod. Vat. 830, f. 129. λόγος προσφωνητικὸς πρὸς τὸν εὐλαβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως [+ τῆς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν Comm.] παρὰ κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας C. Comm. τοῦ αὐτοῦ προσφωνητικὸς &c. w. Cod. Med.-Laur. Plut. vi. 12 bomb. sec. xiv. fol. 141 v unum scholion exhibet sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ προσφωνητικῷ λόγῳ τοῦ πρὸς τὸν εὐλαβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως τῆς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν οὗ ἡ ἀρχὴ Τῆς μὲν ἐν ἀνθρώποις εὐκλείας τὸ ἀνωτάτω καὶ ἀσυγκρίτοις. ὁ praemittunt C. Comm. κεφ. γ' Editores Romani. 5. τὸν alt. assumptum ex w. Cod. Mediolanensi. 6. ἀνώτατον Edd. 8. ἡμῖν (sic) w. 9. κατὰ om. C.

ωαβγδ εστθζ ηθικ λμν ξοπα ρσφχ ψωω π ρσφχ
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω

κλμν ξοπα ρσφχ ψωω π ρσφχ
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω
ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω ωωωωω

αὐτὸν εὐσεβείας γεγόνασιν ἐπιμεληταὶ, καὶ τῶν ἀρεσκόντων
 αὐτῷ γνήσιοι φύλακες, νενικήκασιν ἐχθροὺς ἀμογητὶ, κεκρα-
 τήκασιν τῶν δι' ἐναντίας. τοιοῦτός τις ἦν Ἰωσίας ἐκείνος, ὃς
 αὐτοῖς τεμένεσι καὶ βωμοῖς τοὺς τῶν εἰδώλων κατεμπρήσας
 5 θεραπευτὰς, γοητείας τε πάσης καὶ ψευδομαντείας τρόπους
 περιελών, καὶ τὰ τῆς δαιμονιώδους ἀπάτης καταλύσας παί-
 γνια, τοῦ παντὸς ἀξίαν ἀπέφηνε λόγου τὴν ἑαυτοῦ βασι-
 λεῖαν· καὶ ἀξιάγαστον μὲν τοῖς πάλαι, τεθουμασμένην δὲ
 καὶ εἰς δεῦρο, παρά γε τοῖς εἰδόσι τιμᾶν τὰ οἷς ἂν ὁ θεῖος δ
 10 ἐφήδοιτο νοῦς. ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἅπαντα τοῖς τε ὑμετέροις
 προγόνοις καὶ ὑμῖν αὐτοῖς εὖ μάλα κατώρθωται, διαμεμνή-
 σομαι δὲ χρησίμως καὶ τῶν Ἐζεκία τῷ σοφωτάτῳ κατὰ και-
 ροὺς πεπραγμένων· ὀνήσει γὰρ οὐ μετρίως τὴν εὐσεβεστάτην
 ὑμῶν κορυφὴν τῶν διηγημάτων ἢ δύναμις.

2. κεκρατήκασιν] καὶ κεκρατήκασιν Comm. Edd. 5. πάσης C. Comm.
 τρόπους w. πάσης suprascr. manu fere ead. w. ἀπάσης Edd. τρόπους habet w.
 6. ἀπάτης] ἀπάσης (sic) w. 9. γε] τε C. Comm. 10. τε assumptum
 ex C.w. Comm. ἡμετέροις C. 11. διαμεμνησόμεθα C. Comm.
 12. κατὰ pro καὶ C. τῶν] + ἐν Comm. Edd. σοφῷ C. Comm. 13. οὐ
 μετρίως om. w. 14. τῶν διηγημάτων ἢ δύναμις] ἢ τῶν λόγων δύναμις Edd.

ἡ ἀρεσκόντων ἐπιμεληταὶ καὶ τῶν ἀρεσκόντων
 ἀμογητὶ νενικήκασιν ἐχθροὺς ἀμογητὶ
 κεκρατήκασιν τῶν δι' ἐναντίας τοιοῦτός τις ἦν
 Ἰωσίας ἐκείνος ὃς αὐτοῖς τεμένεσι καὶ βωμοῖς
 τοὺς τῶν εἰδώλων κατεμπρήσας 5 θεραπευτὰς
 γοητείας τε πάσης καὶ ψευδομαντείας τρόπους
 περιελών καὶ τὰ τῆς δαιμονιώδους ἀπάτης
 καταλύσας παίγνια τοῦ παντὸς ἀξίαν ἀπέφηνε
 λόγου τὴν ἑαυτοῦ βασιλεῖαν· καὶ ἀξιάγαστον
 μὲν τοῖς πάλαι τεθουμασμένην δὲ καὶ εἰς
 δεῦρο παρά γε τοῖς εἰδόσι τιμᾶν τὰ οἷς ἂν
 ὁ θεῖος ἐφήδοιτο νοῦς ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἅπαντα
 τοῖς τε ὑμετέροις προγόνοις καὶ ὑμῖν αὐτοῖς
 εὖ μάλα κατώρθωται διαμεμνησομαι δὲ
 χρησίμως καὶ τῶν Ἐζεκία τῷ σοφωτάτῳ
 κατὰ καιροὺς πεπραγμένων ὀνήσει γὰρ οὐ
 μετρίως τὴν εὐσεβεστάτην ὑμῶν κορυφὴν
 τῶν διηγημάτων ἢ δύναμις

Ἄνθρωπος τις τῶν ἐκ Βαβυλῶνος τῆς Περσικῆς Ῥαψάκης οὗτος ἦν· εἶλε μὲν ἅπασαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὴν τῶν Ἰουδαίων χώραν, καταδηώσας δὲ σὺν αὐτῇ τὴν Σαμάρειαν, ἐπ' αὐτὴν ἦει τὴν Ἱερουσαλὴμ μυριάδων πληθύϊ τῶν ὑπὸ χεῖρα δορυφορούμενος. καὶ φάλαγγα μὲν ἰππικὴν οὐκ εὐχείρωτον ἔχων, μᾶλλον δὲ καὶ δυσάντητον· ὀπλίτην δὲ πεζομάχον καὶ ταῖς ψάμμοις ἰσάριθμον. εἶτα τῷ τείχει περιστήσας ἐλεπόλεις καὶ τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν, ἀπονοίας τε βαρβαρικαῖς οὐ μετρίως ὠφρυνόμενος, αἰρήσειν μὲν κατὰ κράτος
 3 Δ. α ταῖς ἄλλαις ὁμοῦ καὶ αὐτὴν ἔφασκε τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ τῆς ἀρρήτου δόξης κατεθρασύνετο, καὶ παλιμφήμους ἠφίει φωνὰς, ἀκρατῆ καὶ ἀχάλινον ἐπὶ Θεῷ τὴν γλῶσσαν ἀνεῖς. ἔφη γὰρ ὅτι, κἂν εἰ βούλοιο σῶζειν αὐτοὺς, ἀνόνητον ἔσθαι τοῖς ἐπ' αὐτῷ πεποιθόσι τῆς ἐπικουρίας τὴν χάριν.

2. οὗτος ἦν εἶλε w. Cod. Vat. οὗτος ἦν· οὗτος ἀνεῖλε C. Comm. Edd. 4. ἦει om. w. μυριάδων Edd. mg. 6. καὶ alt. om. C. Comm. 7. ταῖς ψάμμων C. ψαλμοῖς (sic) w. παραστήσας Comm. Edd. mg. περιστήσας exhibit C.w. Statim τὰς addunt C. Comm. 9. κατωφρυνόμενος Edd. 10. ταῖς ἄλλαις ὁμοῦ hoc ordine C.w. Comm. 12. ἐπὶ Θεῷ post ἀνεῖς transponunt Edd. ἀφείς C. Comm. 14. τὴν χάριν τῆς ἐπικουρίας inverso ordine Edd.

ⲁⲓ ⲕⲁⲣⲟ ⲛⲉⲛⲁⲓ . ⲙⲓⲁⲓ ⲗⲁⲃ ⲙⲟ ⲛⲟ ⲕⲓⲃⲗ . ⲛⲟⲩⲙⲉⲃⲓⲧ
 ⲁⲕ . ⲛⲓⲛⲁ ⲁⲙⲙⲟⲁ . ⲁⲓⲙⲟ ⲛⲟⲩⲙⲟⲓ ⲕⲁⲓⲕ ⲛⲓⲗⲁ . ⲕⲁⲛⲉ
 ⲕⲃⲁⲗⲁⲗⲁ ⲃⲙⲉⲛⲟⲩ ⲗⲁⲗⲓⲁⲕ ⲗⲁ . ⲗⲁⲃⲙⲟ ⲙⲓⲗⲟ ⲛⲉⲟ . ⲙⲓⲁⲗⲁⲗ
 ⲃⲙⲟⲃⲓⲧ ⲕⲃⲁⲗⲓⲛⲟⲩ ⲙⲟ ⲙⲓⲁⲓⲛⲟ ⲛⲉ . ⲕⲃⲓⲕⲁⲗ ⲕⲁⲣⲟ ⲓⲁⲓⲧ ⲗⲁⲃⲁⲓ
 . ⲕⲉⲗⲓⲗⲓⲧ ⲕⲉⲕⲓⲗⲟⲩ ⲕⲉⲗⲓⲁⲓⲧ ⲕⲉⲛⲓ ⲛⲉⲛⲁⲓ ⲕⲃⲓⲕⲁ . ⲛⲉⲛⲟⲩⲕ
 . ⲛⲉⲛⲁⲗⲓⲕⲓⲧ ⲙⲁⲗⲁⲓ ⲕⲗⲁ ⲗⲓⲕⲓⲧ . ⲕⲉⲕⲓⲗⲟⲩ ⲛⲉⲛⲟⲩ ⲕⲓⲗⲗⲓⲛⲟ
 ⲛⲓⲗⲁⲁⲟ ⲕⲓⲁⲓⲧ ⲙⲓⲛⲟ : ⲕⲓⲁⲗⲁⲗ ⲕⲁⲓⲟ ⲙⲁⲗⲁⲓ ⲁⲁⲓⲛⲟ ⲙⲓⲧ ⲛⲉ
 ⲕⲁⲣⲟ ⲗⲁⲗⲁⲓ ⲕⲃⲁⲗⲓⲁⲓⲁⲓⲧ ⲕⲃⲁⲗⲓⲃⲓⲙⲁⲓⲟ : ⲕⲁⲓⲁⲓⲧ ⲕⲓⲃⲓⲗⲁ
 ⲁⲕⲓⲧ ⲕⲁⲓⲟ ⲗⲓⲕ ⲛⲉⲛⲁⲓⲧ . ⲓⲗⲗ ⲕⲁⲣⲟ ⲓⲁⲓⲕ . ⲛⲉⲛⲁⲗⲓ
 . ⲙⲓⲛⲟ ⲕⲃⲁⲗⲓⲟⲩ ⲕⲃⲁⲗⲓⲗⲁⲗ ⲁⲕ . ⲕⲁⲓⲟ ⲕⲃⲁⲗⲓⲛⲟⲩ ⲕⲃⲁⲗⲓⲗⲁⲗ
 ⲕⲁⲣⲟ ⲛⲉⲛⲁⲗⲁⲓ ⲗⲁⲗⲁⲃⲓⲟⲩ ⲕⲗⲓⲧ ⲁⲓⲛⲟ ⲕⲁⲗⲓⲕⲓⲧ ⲕⲙⲁⲁⲁⲓ ⲗⲁⲟ
 ⲛⲉ . ⲕⲁⲣⲟ ⲙⲓⲛⲁⲗⲁⲓ ⲕⲁⲓⲁⲗⲁⲗ ⲙⲓⲗⲓⲧⲓⲧ ⲕⲗⲟⲩ ⲃⲓⲁⲟⲩ . ⲛⲉⲛⲁⲗⲁⲓ
 ⲕⲁⲗⲓⲕ ⲗⲁⲓⲧ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁⲓ ⲙⲟ : ⲗⲓⲗⲁⲃⲓⲟⲩ ⲕⲗⲟⲩ ⲛⲉⲛⲁⲗⲁⲗ ⲕⲓⲗⲁ
 ⲙⲁⲗⲁⲓ ⲕⲗⲁⲓⲧ . ⲁⲓⲁⲗⲓⲧ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁⲓ ⲙⲟⲩⲧⲓⲧ . ⲓⲗⲗ ⲕⲁⲣⲟ ⲓⲁⲓⲕ . ⲗⲁⲃⲁⲓ

ἐπειδὴ δὲ ἤκόν τινες ἀπαγγέλλοντες τῷ βασιλεῖ τῆς ἐκείνου
 σκαιότητος τὰ τολμήματα, καὶ τοὺς Περσικοῦ φρονήματος
 γέμοντας λόγους, τότε δὴ τότε μόναις ὥσπερ ἐπαλήσας
 ταῖς κατὰ Θεοῦ δυσφημίαις, καὶ τοῦ τὴν πόλιν ἀλῶναι ταύ- b
 5 τὴν ἔσσεσθαι πρόφασιν ἐμφρόνως ὑπειληφῶς, περιεῤῥήγνυτο
 τὴν ἐσθῆτα, καὶ εἰς τὸν οἶκον ἀνέβη τοῦ Θεοῦ, λιταῖς δηλο-
 νότι τὴν θείαν ὄργην ὑποτρέχων, καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς δυσφη-
 μίαις αἰτιαμάτων ἑαυτὸν ἀπαλλάττων. καὶ τί τὸ ἐντεῦθεν;
 10 εὐμενῇ καὶ ἰλεων κατεστήσατο τὸν τῶν δυνάμεων Κύριον
 νενίκηκε τὸν Ἀσσύριον, οὐχ ἵππων εἰς μάχην ὀπλίσας εὐχά-
 λινον, οὐ τοξοτῶν εὐστοχίαις, οὐ δοράτων βολαῖς, οὐδὲ ταῖς
 τῶν τακτικῶν ἐμπειρίαις τῶν ὑπὸ χεῖρα χρωμένων, ψήφῳ δὲ ο
 μᾶλλον τῇ παρὰ Θεοῦ, τῆς τῶν Ἀσσυρίων στρατιᾶς τὸν

2. τοῦ pro τοὺς C. 5. ἐμφόρως C. περιεῤῥήγνυτο C. 8. ἀπαλ-
 λάτων C. 9. κατεκτήσατο C. Comm. 10. νενίκηκε] + γὰρ
 Comm. cum codicibus recentioribus duobus, Cod. Mus. Brit. Add. 19062, Cod.
 SS. Trinitatis Cantabrigiensis. 12. τῶν ὑπὸ χεῖρα om. C. χρωμένων
 C.w. χρώμενος Comm. Edd. 13. τῶν om. C.

καταλαβὼν τὸν ἄσσυρον, οὐκ ἵππων εἰς μάχην ὀπλίσας εὐχά-
 λινον, οὐ τοξοτῶν εὐστοχίαις, οὐ δοράτων βολαῖς, οὐδὲ ταῖς
 τῶν τακτικῶν ἐμπειρίαις τῶν ὑπὸ χεῖρα χρωμένων, ψήφῳ δὲ ο
 μᾶλλον τῇ παρὰ Θεοῦ, τῆς τῶν Ἀσσυρίων στρατιᾶς τὸν

σταταις ἀληθῶς βασιλίσιν αἰ τῇ ὑμετέρα γαληνότητι συνα- θ
στράπτουσιν· ἡ μὲν ταῖς εὐκταιοτάταις ὑμῖν ἐπαυχούσα γο- θ
ναῖς, καὶ τῆς εἰσαεὶ διαμονῆς τὰς ἐλπίδας τοῖς σκήπτροις
εἰσφέρουσα· ἡ δὲ τοῖς παρθενικοῖς βλαστήμασι συνακμά- θ
5 ζουσα, καὶ τὰς τῆς εὐκλεεστάτης ὑμῶν βασιλείας οἰκειουμένη
φροντίδας. λίθοι μὲν οὖν Ἰνδικαὶ τὰς ἀοιδίμους ὑμῶν κατα-
φαιδρύνουσι κεφαλὰς· ψυχῆς δὲ καὶ νοῦ νοητὸς ἂν γένοιτο
κόσμος, πίστις ὀρθή τε καὶ ἀκιβδήλευτος, ἦν ὅτι τηρήσετε a 4 A.
τεθαρρηκῶς, προσάγω τὸν λόγον, ὡς ἔρεισμα νοῦ καὶ ψυχῆς
10 ἀγλαΐσμα καὶ καρδίας στέφανον. γέγραπται γὰρ ὅτι “Κρείσ-
“ σων σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς
“ ἐστίν.” οὐκοῦν διὰ βραχέων εἰπεῖν πειράσομαι τὰ περὶ τῆς
ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς, καὶ ὅ τι ποτέ ἐστὶ τὸ ἐπ’
αὐτῷ μυστήριον διαρθροῦν ὅτι μάλιστα σαφῶς, κατὰ γε τὸ

13 C.
Prov.
viii. 11.

2. ἡ C.w. καὶ ἡ Comm. Edd. 3. τοῖς pro τῆς C. 5. εὐκλεω-
τάτης w. 6. Ἰνδικαὶ w. Ἰνδικοὶ C. Comm. Edd. 8. τε om. Edd.
ἀκατήλευτος Edd. 9. τεθαρρηκῶς C. Comm. 14. αὐτῆς C. Comm.

Καὶ τὰς ἀληθῶς βασιλίσιν αἰ τῇ ὑμετέρα γαληνότητι συνα-
στράπτουσιν· ἡ μὲν ταῖς εὐκταιοτάταις ὑμῖν ἐπαυχούσα γο-
ναῖς, καὶ τῆς εἰσαεὶ διαμονῆς τὰς ἐλπίδας τοῖς σκήπτροις
εἰσφέρουσα· ἡ δὲ τοῖς παρθενικοῖς βλαστήμασι συνακμά-
ζουσα, καὶ τὰς τῆς εὐκλεεστάτης ὑμῶν βασιλείας οἰκειουμένη
φροντίδας. λίθοι μὲν οὖν Ἰνδικαὶ τὰς ἀοιδίμους ὑμῶν κατα-
φαιδρύνουσι κεφαλὰς· ψυχῆς δὲ καὶ νοῦ νοητὸς ἂν γένοιτο
κόσμος, πίστις ὀρθή τε καὶ ἀκιβδήλευτος, ἦν ὅτι τηρήσετε
τεθαρρηκῶς, προσάγω τὸν λόγον, ὡς ἔρεισμα νοῦ καὶ ψυχῆς
ἀγλαΐσμα καὶ καρδίας στέφανον. γέγραπται γὰρ ὅτι “Κρείσ-
σων σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς
ἐστίν.” οὐκοῦν διὰ βραχέων εἰπεῖν πειράσομαι τὰ περὶ τῆς
ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς, καὶ ὅ τι ποτέ ἐστὶ τὸ ἐπ’
αὐτῷ μυστήριον διαρθροῦν ὅτι μάλιστα σαφῶς, κατὰ γε τὸ

Τοῦ αὐτοῦ

Περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς, καὶ ὅτι Χριστὸς

a Aub. t.
v. i.
678.

εἰς καὶ Κύριος, κατὰ τὰς γραφάς·

κεῖται δὲ ὁ λόγος ἑβδομος ἐν τοῖς πρὸς Ἑρμείαν.

b

5 Α. Ἐγὼ σοὶ δοκεῖ συμμεμετρῆσθαι τε καὶ ἐκπεπονῆσθαι
καλῶς καὶ ἀποχρώντως ἡμῖν ὁ λόγος ὁ περὶ τῆς θεότητος
τοῦ Μονογενοῦς; Β. Καὶ μάλα. Α. Βασάνου δὲ οἶμαι
λεπτῆς ἀμοιρεῖν οὔτι που κατὰ γε τὸ αὐτῷ μοι δοκοῦν· σὺ
δὲ δὴ τί φῆς, ὦ Ἑρμεία; Β. Ἐπαινέσαιμ' ἂν εἰκότως ὁρ- c
10 θῶς ἔχοντά τε καὶ διεσμιλευμένως. Α. Μεθέντα δὴ οὖν
τουτοισὶ διαμέλλειν ἔτι, βούλει λέγειν τὰ περὶ τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ Μονογενοῦς; καὶ ὅτι ποτέ ἐστι τὸ ἐπ' αὐτῷ
μυστήριον, διαρθροῦν ὅτι μάλιστα πειρᾶσθαι σαφῶς, κατὰ
γε τὸ ἐγχωροῦν τοῖς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ αἰνίγματι βλέπουσι
15 καὶ ἐκ μέρους γινώσκουσι, “κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς” τῆς
ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος, καθὰ καὶ ὁ θεσπέσιος γράφει d
Παῦλος; Β. Ἄριστα ἔφησ' οὐδεὶς γὰρ λέγει Κύριος Ἰη-
σοῦς εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ οὐδεὶς λέγει Ἀνάθεμα
Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν Βεελζεβούλ. ἀτὰρ ἐπειδὴ τοι καὶ τῆς ἐπὶ
20 τούτῳ κόνεως ἄψασθαι δοκεῖ, καὶ τὸν οὕτω καταβριθῆ καὶ
δύσοιστον ἀνατλήναι πόνον, ὀνήσων ἴσθι τοι καὶ πρό γε τῶν
ἄλλων ἐμέ. διαπυθοίμην γὰρ ἂν ἡδιστά γε τὸν ἀτρεκῆ τε
καὶ ἀκιβδήλευτον καὶ ἀπάσης αἰτίας ἀπηλλαγμένον ἐπὶ
Χριστῷ λόγον. διαφόροις γὰρ δόξαις καταμεθύουσί τινες, e
25 παραπλάττοντες εἰς τὸ ἀκαλλῆς τὰ ἐπ' αὐτῷ κεχρησμοφδη-
μένα παρά γε τῆς νέας καὶ ἀρχαιοτέρας γραφῆς. Α. Ἄνε-

CODICES B.C. [Cod. Monacensis 398 (olim Augustanus) e quo Dialogos ad Hermeiam edidit primus Aubertus de novo contuli ipse.] 1. τοῦ αὐτοῦ
τοῦ ἁγίου κυρίλλου B fol. 146. 4. κεῖται δὲ ὁ λόγος ἑβδομος [ζ' cod. Monac.]
omisit Aubertus repugnantibus omnibus. Post Ἑρμείαν, addit Λογος η Aub.
5. τε om. B. 6. ὁ λόγος ὁ περὶ τῆς θεότητος τοῦ μονογενοῦς] Haec ad libros
ad Hermeiam priores spectant. 11. διαμέλειν Aub. 12. αὐτῷ B.C.
αὐτῇ Ed. 26. γε B. Ed. τε Cod. Mon. C.

Prov. ix. 18. 1 Tim. i. 7. ἀνεπιτήδευτόν ἐστι τῶν ἀτόπων τοῖς ἀσυνέτοις οὐδέν· πίπτουσι δὲ καὶ λίαν ἐτοίμως εἰς πέταυρον ἄδου, κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ εἰς παγίδα θανάτου, “ μὴ νοοῦντες μήτε ἂ “ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.” τίνες δ’ ἂν εἶεν οἱ παρ’ ἐκάστῳ θρύλοι καὶ τὰ σεμνὰ μυθάρια, διειπεῖν ἀναγκαῖον. 5

Οἱ μὲν γὰρ, ὅτι πέφηνε μὲν ἄνθρωπος ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος, οὐ μὴν ὅτι καὶ πεφόρηκε τὴν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου καὶ θεοτόκου σάρκα, φρονεῖν τε καὶ λέγειν τετολμήκασι καταψεύδονται δὲ μόνην τοῦ μυστηρίου τὴν δόκησιν. ἕτεροι δὲ αὖ κατερυθριάν σκηπτόμενοι τὸ δοκεῖν ἀνθρώπῳ προσκυνεῖν, καὶ τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα ταῖς ἀνωτάτω δόξαις στεφανοῦν παραιτούμενοι, καὶ ἐκ τῆς ἄγαν ἀμαθίας νόθην τινὰ καὶ παρεφθαρμένην νοσοῦντες εὐλάβειαν, παρατετράφθαι φασὶ ἐ τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς φύντα Λόγον εἰς ὀστέων τε καὶ νεύρων καὶ σαρκὸς φύσιν, τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν τοῦ Ἐμμανουὴλ πλατὺ γελῶντες οἱ τάλανες, καὶ τὸ ἀπρεπὲς καταγράφοντες τῆς οὕτως ἀρίστης καὶ θεοπρεποῦς οἰκονομίας. οἱ δὲ καὶ ὀψιγενῆ τὸν συναΐδιον τῷ Πατρὶ Θεὸν Λόγον εἶναι πεπιστεύκασι, καὶ εἰς τὸ μόλις ὑπάρξαι διακεκλήσθαι τότε, ὅτε 5 A. a καὶ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως ἔλαχε τὴν ἀρχήν. εἰσὶ δὲ οἱ 20

4. δὲ C. Lectiones hic illic e Niketae (multum abbreviantis) in Epistolam ad Hebraeos Catena desumptae, Cod. Reg. Paris 238 (sec. xiii a Cramero edita) exhibitae m, e Codice Mediolanensi (bombyc. sec. circa xiii) m signantur.
 7. πεφόρακε C. πεφόρεκε m. Comm. ἐκ γῆς καὶ θεοτόκου παρθένου σάρκα w. καὶ θεοτόκου παρθένου inverso ordine C. ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου καὶ θεοτόκου σάρκα exhibent mm.
 10. δ’ Edd. σκηπτόμενοι libri et ita coniecere Edd. mg. σκεπτόμενοι Comm. Edd.
 12. καὶ prius assumptum ex w.
 14. τε om. C.
 16. οἱ τάλανες om. C. exhibet m.
 18. Θεὸν om. C. Θεὸν Λόγον om. abbrevians m. εἶναι λόγον inverso ordine C.
 20. ἔλαβε C.

ⲡⲟⲩ ⲕⲁⲓⲗⲁ ⲕⲁⲓⲗⲁ ⲙⲟⲩⲁⲓⲥ : ⲙⲓⲗⲁⲕ ⲗⲁⲥⲟⲩ ⲗⲁⲥⲟⲩ ÷
 ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ⲙⲟ ⲕⲓⲗⲁ ⲙⲟ ⲥⲁⲗⲓⲁ . ⲕⲁⲓⲗⲁ ⲓⲁ ⲕⲁⲕ ⲕⲁⲕ ÷
 ⲕⲓⲗⲁ . ⲗⲁⲓⲁⲓⲁ ⲙⲟⲩ ⲕⲓⲗⲁ . ⲕⲁⲓⲗⲁ ⲓⲁⲗⲓ ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ÷
 ⲙⲟⲩⲁⲓⲗⲁⲥⲟⲩ ⲓⲁⲥⲟⲩⲁ . ⲙⲓⲗⲁⲕ ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ⲕⲁⲥⲁⲥⲟⲕⲁ ÷
 ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ⲙⲓⲗⲁⲥⲟⲩ : ⲙⲁⲑⲁ ⲕⲁⲕ ⲙⲟ ⲕⲁⲓⲗⲁⲕ . ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ÷
 ⲁⲥⲓⲗⲁⲕⲁ . ⲕⲁⲓⲗⲁ ⲙⲟ ⲙⲓⲗⲁⲥⲟⲩ . ⲗⲁⲥⲟⲩⲁⲗⲁⲥⲟⲩ ⲙⲟⲩⲁⲓⲗⲁⲥⲟⲩ ÷
 . ⲗⲁⲗⲁⲗⲁ ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲗⲁⲕⲁ ⲕⲁⲥⲁⲥⲟⲩ ⲕⲁⲓⲗⲁⲕ ⲙⲟⲩ ⲕⲁⲓⲗⲁⲓⲁ ÷

πιτήδευτον μὲν, ὧ⁸ φιλότης, τοῖς ἀσυνέτοις οὐδὲν, ἐτοιμότητα
 δὲ καταθρόσκουσιν εἰς πέταυρον ἄδου κατὰ τὸ γεγραμμένον,
 καὶ εἰς παγίδα θανάτου, “ μὴ νοοῦντες, μήτε ἅ λέγουσι μήτε
 “ περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.” τίνες δ' ἂν εἶεν οἱ παρ'
 5 ἐκάστῳ θρύλοι καὶ τὰ σεμνὰ μυθάρια, φαίης ἂν, ὧ⁹ γενναίε. a 679 A.
 B. Πάνυ μὲν οὖν. οἱ μὲν γὰρ, ὅτι πέφηνε μὲν ἄνθρωπος ὁ
 ἐκ Θεοῦ Λόγος, οὐ μὴν ὅτι καὶ πεφόρεκε τὴν ἐκ τῆς παρ-
 θένου σάρκα διειπεῖν τετολμήκασι· καταψεύδονται δὲ μόνην
 τοῦ μυστηρίου τὴν δόκησιν. ἕτεροι δὲ αὖ, κατερυθριαῖν σκη-
 10 πτόμενοι τὸ δοκεῖν ἀνθρώπῳ προσκυνεῖν, καὶ τὴν ἀπὸ γῆς
 σάρκα ταῖς ἀνωτάτω δόξαις στεφανοῦν παραιτούμενοι, καὶ
 ἐκ τῆς ἄγαν ἀμαθίας νόθην τινὰ καὶ παρεφθαρμένην νοσοῦν-
 τες εὐλάβειαν, παρατετράφθαι φασὶ τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 φύντα Λόγον εἰς ὀστέων τε καὶ νεύρων καὶ σαρκὸς φύσιν, b
 15 τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν τοῦ Ἐμμανουὴλ πλατὺ γελῶντες
 οἱ τάλανες, καὶ τὸ ἀπρεπὲς καταγράφοντες τῆς οὕτως ἀρί-
 στης καὶ θεοπρεποῦς οἰκονομίας. οἱ δὲ καὶ ὀψιγενῆ τὸν
 συναίδιον τῷ Πατρὶ Θεὸν Λόγον εἶναι πεπιστεύκασι, καὶ εἰς
 τὸ μόλις ὑπάρξαι διακεκλήσθαι τότε, ὅτε καὶ τῆς κατὰ σάρκα
 20 γενέσεως ἔλαχε τὴν ἀρχήν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ πρὸς τοῦτο μανίας c

8. δὲ om. B.

9. δὲ B.C. δ' Ed.

κλχ:τ κκαωκς . κθικωω ρσθιαυθ ρτ κτω:α
 οω κθικ κωκ κωθικ κτ . ρ:ικ:κ . κωκ θλω:τ
 . κωκ:α ρ:ικ:α κω:κ:τ κωκ . κωκ ρω κωθικ:τ
 ρω κωκ:α:τ κω:κ:α κω . κω:τ ρω:κ:α κω
 κωκω κωθικ:α:κω . κωθικ:α κω κωκω . κωθικ:α
 κω:α . ρ:ικ:α:κω κω:τ ρτ κω:κ . κωκω:κ:α ÷
 ρω κωθικ:α ρω κωθικ:α κω . κωκ:α κωθικ:α κω:κ:α ÷
 . κωκ:α κωθικ:α κωκω:κ κωθικ:α κω κωκω . κωκ:α ÷
 κωκ:α κωθικ:α κωκω:κ κωκω:κ κωκω:τ . κω:κ:α ρτ κωκ
 . κωκω:κ:α κωθικ:α κω . κωκ:α ρω:τ κωθικ:α . κω:κ:α:τ ÷
 κω:κ:α κωκω . κωθικ:α κω κωκω:κ κωθικ:α κωκ:α ÷

καὶ πρὸς τοῦτο μανίας δυσσεβῶς ἠγμένοι, ὥστε καὶ ἀνυπό-
στατον τὸν ἐκ Θεοῦ φασὶν εἶναι Λόγον, ῥῆμα δὲ ἀπλῶς τὸ
κατὰ μόνην νοούμενον προφορὰν ἐν ἀνθρώπῳ γενέσθαι·
Μάρκελλος δὲ οὗτοι καὶ Φωτεινός. δοκεῖ γεμῆν καὶ ἑτέροις
ἐνανθρωπήσαι μὲν ἀληθῶς τὸν Μονογενῆ καὶ ἐν σαρκὶ γενέ- 5
σθαι πιστεύειν, μὴ μὴν ἔτι καὶ ἐμψυχοῦσθαι τελείως τὴν
ἀναληφθεῖσαν σάρκα ψυχῇ λογικῇ καὶ νοῦν ἐχούσῃ τὸν
καθ' ἡμᾶς, εἰς ἐνότητα δὲ τὴν εἰς ἅπαν, ὥσπερ οὖν οἴονται,
b κατασφίγγοντες τὸν τε ἐκ Θεοῦ Λόγον καὶ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου ναόν, κατοικῆσαί φασιν ἐν αὐτῷ τὸν Λόγον, καὶ 10
ἴδιον μὲν ποιήσασθαι σῶμα τὸ ἀναληφθέν, ψυχῆς δὲ αὐτὸν
τῆς λογικῆς τε καὶ νοερᾶς ἀναπληροῦν τὸν τόπον. ἕτεροι δὲ
αὖ, πρεσβεύουσι μὲν ταῖς τούτων δόξαις τὰ ἐναντία καὶ
ἀντιφέρονται τοῖς φρονήμασιν, ἕκ τε Θεοῦ Λόγου καὶ ψυχῆς
τῆς λογικῆς καὶ σώματος, ἧτοι τελείας ἀπλῶς ἀνθρωπότητος, 15
συνεστάναι τε καὶ ἀναπεπλέχθαι διαβεβαιούμενοι τὸν Ἐμ-
μανουήλ· οὐ μὴν ἔτι καὶ ὑγιᾶ καὶ ἀμώμητον παντελῶς τὴν
ἐπ' αὐτῷ τετηρήκασιν δόξαν. καταδιυστᾶσι γὰρ εἰς δύο τὸν
ἕνα Χριστὸν, καὶ παχείαν ὥσπερ αὐτοῖς ἐνιέντες τὴν διατομὴν,
ἀνὰ μέρος ἐκάτερον μονοουχὶ καὶ ἐστῶτα παραδεικνύουσιν· 20
ἕτερον μὲν εἶναι διατεινόμενοι τὸν ἐκ παρθένου τεχθέντα τελείως

2. τοῦ pro τὸ C. 5. μὴν pro μὲν C. 6. ἔτι] ὅτι w. Comm. ἔτι habent
C.m. ἐμψυχοῦσθαι m. ἐμψυχῶσθαι m. Comm. Edd. ἐψυχῶσθαι w. 7. τῶν
pro τὸν w. 9. τε om. C. Comm. Θεοῦ] + Πατρός C. Comm. 11. ποιῆσαι
m. statim τὸ addunt Edd. 12. νοερᾶς τε καὶ λογικῆς m. ἀποπληροῦν m.
δὲ] δ' Edd. 15. τῆς om. C. Comm. τελείως C. 17. ἔτι] ὅτι w.
19. αὐτοῖς ὥσπερ inverso ordine m. 20. καὶ μονοουχὶ καὶ C. Comm. καὶ
om. w. exhibit m.

ⲕⲉⲓⲁⲓⲃⲁ ⲃⲓⲁⲛⲉ ⲛⲓ ⲕⲓⲛⲁ ⲛⲁⲣⲁ . ⲕⲉⲓⲁⲓⲃⲁ ⲛⲁⲙⲓⲃⲁ ⲕⲓⲃⲁ ⲛⲓ
ⲁⲣⲁⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁ ⲛⲓ ⲁⲣⲁⲓⲃⲁⲛⲉ . ⲁⲣⲁⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁ ⲛⲓⲃⲁ
ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ . ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ ⲁⲓⲃⲁⲛⲉ : ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ
ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲁⲓⲃⲁⲛⲉ . ⲃⲓⲁⲛⲉⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁⲛⲉⲛⲉ . ⲁⲣⲁⲓⲃⲁⲛⲉ
ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲛⲓⲃⲁⲛⲉ
ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲁⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ
ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ ⲕⲓⲃⲁⲛⲉ

δυσσεβῶς ἡγμένοι, ὥστε καὶ ἀνυπόστατον τὸν ἐκ Θεοῦ φασιν εἶναι Λόγον, ῥῆμα δὲ ἀπλῶς τὸ κατὰ μόνην νοούμενον προφορὰν ἐν ἀνθρώπῳ γενέσθαι· Μάρκελλος δὲ οὗτοι καὶ Φωτεινός. δοκεῖ δὲ μὴν καὶ ἐτέροις, ἐνανθρωπήσαι μὲν ἀληθῶς
 5 τὸν Μονογενῆ καὶ ἐν σαρκὶ γενέσθαι πιστεύειν, μὴ μὴν ἔτι καὶ ἐψυχῶσθαι τελείως τὴν ἀναληφθεῖσαν σάρκα ψυχῇ λογικῇ καὶ νοῦν ἐχούσῃ τὸν καθ' ἡμᾶς, εἰς ἐνότητα δὲ τὴν δ
 εἰσάπαν, ὥσπερ οὖν οἴονται, κατασφίγγοντες τὸν τε ἐκ Θεοῦ Λόγον καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου ναόν, κατοικῆσαι
 10 φασιν ἐν αὐτῷ τὸν Λόγον, καὶ ἴδιον μὲν ποιήσασθαι σῶμα τὸ ἀναληφθὲν, ψυχῆς δὲ αὐτὸν τῆς λογικῆς τε καὶ νοερᾶς ἀναπληροῦν τὸν τόπον. ἕτεροι δὲ αὐτῷ πρεσβεύουσι μὲν ταῖς τούτων δόξαις τὰ ἐναντία, καὶ ἀντιφέρονται τοῖς φρονήμασιν, ἔκ τε Θεοῦ Λόγου καὶ ψυχῆς τῆς λογικῆς καὶ σώματος, ἧτοι
 15 τελείας ἀπλῶς ἀνθρωπότητος συνεστάναι τε καὶ ἀναπεπλέ- e
 χθαι διαβεβαιούμενοι τὸν Ἐμμανουήλ, οὐ μὴν ἔτι καὶ ὑγιᾶ καὶ ἀμώμητον παντελῶς τὴν ἐπ' αὐτῷ τετηρήκασιν δόξαν. καταδιωτᾶσι γὰρ εἰς δύο τὸν ἕνα Χριστὸν, καὶ παχεῖαν ὥσπερ αὐτοῖς ἐνιέντες τὴν διατομὴν, ἀναμέρος ἐκάτερον μονο-
 20 νουχὶ καὶ ἐστῶτα παραδεικνύουσιν, ἕτερον μὲν εἶναι διατει-

1. ἡγμένοι B. ἰγμένοι Ed. 12. ἀποπληροῦν C. 20. καὶ ἐστῶτα] διεστῶτα Aub.

ρητ κει.το κίχλο · κήλο κολκλ ρθολο . ρϊβωτ ÷
 . κολκτ κήλο κω ἰκβ.τ . ρϊβωκ κωκω . κήλοθω
 θωοτ ορη κω κήλο τω . ρθ.τ κωκω κωκω ÷
 ρωτ κωκωκτ . κωθ ρτ κϊωκ .. κωκω κωκω ÷
 . ἰκκωκτ ἰκ ἀμικ . ρϊβωκ ρθωτ ρθϊθωο . ρϊβωκ
 κωκω : κήλοκ κωκω ρω κήλο κωκκ ρωτ ÷
 κθωκ ρω ρτ κωκω : κήλοθω ρωτ κίχλο κωκω ÷
 ρωκ κθωο . κωκωκω ρθ . κωθωκ . κθωκωκω ÷
 κω ρθωο . κωκωκω κθωκω κθωκωκω οϊβ κλ ÷
 κωκω κκωκω κωκωκω . κωκωκω κωκ ρθθλ ἰκ
 κωκω . κωκω κωκω κω κωκωκω τω . ρθωκ κωκωκω

ἄνθρωπον, ἕτερον δὲ αὐτὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον· οὐχ ὅτι
 ποτέ ἐστιν ἢ τε τοῦ Λόγου φύσις καὶ τῆς σαρκὸς διακρίνοντες,
 οὐδὲ μόναις ταῖς εἰς τοῦτο διαφοραῖς ἐμφιλοχωρεῖν ἐθέλοντες·
 οὐ γὰρ ἂν ἐννοίας τῆς ἀληθοῦς εἰς τοῦτο διήμαρτον, ἐπεὶ μὴ
 φύσις ἢ αὐτὴ σαρκὸς τε καὶ θεότητος· ἀλλὰ τὸν μὲν ὡς 5
 ἄνθρωπον ἰδία τιθέντες καὶ ἀνὰ μέρος, τὸν δὲ ὡς Θεὸν φύσει
 τε καὶ ἀληθῶς Υἱὸν ὀνομάζουσι· καίτοι θέλοντες εἶναι
 Χριστιανοί· καὶ δὴ καὶ λογίδια ἅττα περὶ τούτου συγγρά-
 φοντες, εἰπεῖν τετολμήκασιν αὐταῖς λέξεσιν ὧδε „ Ὁ μὲν γὰρ
 e „ φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος ἐστίν, ὁ 10
 „ δὲ ὁμωνύμως τῷ Υἱῷ υἱός, ” καὶ μεθ’ ἕτερα πάλιν „ Οὐ
 12 R. „ σὰρξ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἀλλὰ ἄνθρωπον ἀνειληφώς. ὁ
 „ μὲν γὰρ Μονογενὴς προηγουμένως καὶ καθ’ ἑαυτὸν Υἱὸς
 „ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, τοῦ πάντων δημιουργοῦ, ὃν δὲ ἀνέλαβεν
 6 A. a „ ἄνθρωπον, οὐ φύσει Θεὸς ὢν, διὰ τὸν ἀναλαβόντα αὐτὸν 15
 „ ἀληθῶς υἱὸν Θεοῦ, ὁμωνύμως αὐτῷ χρηματίζει. τὸ μὲν

1. δ' Edd. 2. Λόγου w.m. Edd. mg. Θεοῦ C. Comm. Edd. 4. οὐ]
 οὐδὲ Comm. Edd. 5. τὸν] τὸ Aub. 7. Υἱὸν om. Edd. ὀνομάζουσι]
 + μέρος τὸν δὲ ὡς Θεὸν φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὀνομάζουσι Aub. 8. λογίδια ἅττα
 C. λογιδιάττα (quasi λογιδι' ἅττα) w. Comm. λογίδια ἅττα Edd. τούτων Comm.
 Edd. 10. καὶ om. C. Comm. Θεοῦ om. w. habet m. ἐστὶ λόγος C. Comm.
 11. μεθ' om. C. Οὐ om. Aub. 16. Θεοῦ υἱὸν inverso ordine C. Comm.

ἄνθρωπον· ἕτερον δὲ αὐτὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον· οὐχ ὅτι
 ποτέ ἐστιν ἢ τε τοῦ Λόγου φύσις καὶ τῆς σαρκὸς διακρίνοντες,
 οὐδὲ μόναις ταῖς εἰς τοῦτο διαφοραῖς ἐμφιλοχωρεῖν ἐθέλοντες·
 οὐ γὰρ ἂν ἐννοίας τῆς ἀληθοῦς εἰς τοῦτο διήμαρτον, ἐπεὶ μὴ
 φύσις ἢ αὐτὴ σαρκὸς τε καὶ θεότητος· ἀλλὰ τὸν μὲν ὡς
 ἄνθρωπον ἰδία τιθέντες καὶ ἀνὰ μέρος, τὸν δὲ ὡς Θεὸν φύσει
 τε καὶ ἀληθῶς Υἱὸν ὀνομάζουσι· καίτοι θέλοντες εἶναι
 Χριστιανοί· καὶ δὴ καὶ λογίδια ἅττα περὶ τούτου συγγρά-
 φοντες, εἰπεῖν τετολμήκασιν αὐταῖς λέξεσιν ὧδε „ Ὁ μὲν γὰρ
 φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος ἐστίν, ὁ
 δὲ ὁμωνύμως τῷ Υἱῷ υἱός, ” καὶ μεθ’ ἕτερα πάλιν „ Οὐ
 σὰρξ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἀλλὰ ἄνθρωπον ἀνειληφώς. ὁ
 μὲν γὰρ Μονογενὴς προηγουμένως καὶ καθ’ ἑαυτὸν Υἱὸς
 τοῦ Θεοῦ ἐστίν, τοῦ πάντων δημιουργοῦ, ὃν δὲ ἀνέλαβεν
 ἄνθρωπον, οὐ φύσει Θεὸς ὢν, διὰ τὸν ἀναλαβόντα αὐτὸν
 ἀληθῶς υἱὸν Θεοῦ, ὁμωνύμως αὐτῷ χρηματίζει. τὸ μὲν

„ τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, ” τὸν φύσει τε καὶ ἀληθείᾳ
 „ δηλοῖ ἐκ τοῦ Πατρὸς Υἱόν· τὸ δέ γε λεγόμενον ὑπὸ τοῦ
 „ Γαβριήλ “ Μὴ φοβοῦ Μαριάμ, εὖρες γὰρ χάριν παρὰ
 „ τῷ Θεῷ, καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν,
 5 „ καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ” τῷ ἀνθρώπῳ
 „ ἐφαρμόζει. ” ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἐκεῖνοι· φρονήσομεν δὲ ἡμεῖς
 οὐχ ὧδε, πόθεν; ἀναπείσει γὰρ οὐδαμῶς τῶν ἑτεροδόξων ὁ
 λόγος, τροχίαν ἀφέντας τὴν ἐπ’ εὐθύ, διαστείχειν ἑτέραν τὴν
 ἔξω σκόπου καὶ διεστραμμένην· σὺ δὲ ἀλλὰ πέραινε τὸ
 10 δοκοῦν, καὶ πειρῶ μοι λέγειν, ὡς αἶψιν ἔτοιμος ἐγὼ, καὶ ἀνα-
 μαθεῖν ὅτι μάλιστά γε τὸ ἀκιβδήλως ἔχον. A. Ὡς βαρὺ
 τὸ χρῆμα, καὶ δυσδιακόμιστον παντελῶς τὸ φορτίον· ἢ οὐκ
 οἶσθα, ὧ φιλότης, ὡς εἶπερ τις ἔλοιτο μακρὸν ἐφ’ ἐκάστῳ
 ποιεῖσθαι λόγον, καὶ διαρκῆ τὴν βάσανον, οὐκ εὐαρίθμητον
 15 μὲν δαπανῆσει χρόνον, δυσασχῆτὴ δὲ ἰδρῶτα καὶ δυσδιάφυκτον
 ἀνατλάς, κατορθώσει μόλις; B. Ἀληθές. A. Παρέντες
 δὴ οὖν, εἰ δοκεῖ, τὸ δεῖν οἶεσθαι μακρὰ καὶ σφόδρα στενο-
 λεσχεῖν, καὶ ὀλίγην κομιδῆ τὴν βάσανον ἐπιρρίπτουντες
 ἐκάστῳ, φέρε λέγωμεν καὶ πρό γε τῶν ἄλλων τοῖς δοκῆ-
 20 ταις “ Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μήτε ” μὴν τῆς εὐσε-
 βείας τὸ μέγα μυστήριον, τουτέστι, Χριστὸν, “ ὃς ἐφανερώθη

2. γε om. B. 8. τὴν ἔξω—σὺ δὲ om. Ed. 10. ἐγὼ om. B.
 11. γε om. Ed. 15. δυσχερῆ C.

ⲙⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲟ . ⲓⲥⲕⲁ ⲓⲛⲓⲁⲃⲓⲧⲟ ⲙⲓⲛⲉⲃⲓ ⲙⲓ ⲙⲓⲛⲓ
 ⲙⲓ ⲓⲛⲓⲕⲓ . ⲕⲓⲛⲓ ⲟⲩⲱⲓⲛⲟ ⲙⲓ ⲕⲓⲱ ⲕⲓⲱⲓ ⲕⲓⲧⲓ . ⲕⲓⲓⲁⲓ
 ⲕⲃⲱⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲕⲓⲕⲓ . ⲙⲓⲓⲛⲓⲕⲓ ⲁⲓⲛⲓ ⲃⲓⲁⲓ ⲡⲓⲛⲟⲁⲓ ÷
 ⲟⲃⲱⲕ ⲙⲓⲛⲓ ⲕⲓⲁ ⲟⲃⲱⲕ ⲙⲓⲛⲓⲧⲓ . ⲕⲓⲛⲓⲕⲓ ⲓⲱⲃⲓⲕⲓ ÷
 ⲕⲱⲓ ⲟⲩⲓⲕⲱ ⲕⲓ ⲁⲕ . ⲕⲓⲛⲓⲕⲓⲓ ⲛⲓⲛⲓ ⲕⲓⲁ ⲕⲱⲃⲓ ⲛⲓ
 ⲟⲩⲱ . ⲕⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲙⲓ ⲁⲓⲛⲓ . ⲟⲃⲱⲕ ⲙⲓⲛⲓⲛⲓ ⲕⲃⲱⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ
 ⲓⲕⲓⲕⲓⲕⲓⲧⲓ ⲓⲱⲃⲓⲕⲓ . ⲟⲩⲓⲛⲓ ⲙⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ
 ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲕⲱⲃⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ . ⲕⲱⲃⲓⲛⲓ ⲃⲓⲁⲓ ⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ
 ⲟⲩⲱⲕⲓⲛⲓ ⲁⲓⲛⲓⲛⲓ ⲙⲓⲛⲓⲛⲓ . ⲓⲛⲓ ⲕⲓⲕⲓ ⲓⲛⲓⲛⲓ ⲕⲱⲃⲓⲛⲓⲛⲓ ⲛⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ
 ⲁⲓⲕⲓ ⲟⲩⲓⲛⲓ . ⲕⲱⲃⲓⲛⲓ ⲁⲓⲛⲓⲛⲓ ⲁⲓⲛⲓⲛⲓ ⲟⲩⲓⲛⲓ . ⲕⲱⲃⲓⲛⲓⲛⲓ

S. Matth.
xi. 27.

„ γάρ “ Οὐδεὶς ἔγνω τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ,” τὸν φύσει
 „ τε καὶ ἀληθείᾳ δηλοῖ ἐκ τοῦ Πατρὸς Υἱόν· τὸ δὲ λεγόμενον

S. Luc.
i. 30, 31.

„ ὑπὸ τοῦ Γαβριήλ “ Μὴ φοβοῦ Μαριάμ, εὗρες γὰρ χάριν
 „ “ παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ
 „ “ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν,” τῷ ἀνθρώπῳ 5
 „ ἐφαρμόζει.” ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἐκείνοι, φρονήσομεν δὲ ἡμεῖς
 οὐχ ὧδε· πόθεν; ἀναπέσει γὰρ οὐδαμῶς τῶν ἑτεροδόξων ὁ

14 C. b λόγος, τροχιὰν ἀφέντας τὴν ἐπ’ εὐθὺ διαστείχειν ἑτέραν τὴν
 ἔξω σκοποῦ καὶ διεστραμμένην.

Καὶ εἰ μὲν τις ἔλοιτο μακρὸν ἐφ’ ἐκάστῳ ποιεῖσθαι λόγον, 10
 καὶ διαρκῆ τὴν βάσανον, οὐκ εὐαρίθμητον μὲν δαπανήσει
 χρόνον· δυσαχθῆ δὲ ἰδρώτα καὶ δυσδιάφυκτον ἀνατλὰς κατορ-
 θώσει μόλις. παρήντες δὴ οὖν τὸ δεῖν οἶεσθαι μακρὰ καὶ
 σφοδρὰ στενολεσχεῖν, καὶ ὀλίγην κομιδῆ τὴν βάσανον ἐπιρ-

S. Matth.
xxii. 29.
1 Tim.
iii. 16.

c ριπτοῦντες ἐκάστῳ φέρε λέγωμεν καὶ πρό γε τῶν ἄλλων τοῖς 15
 δοκῆταις “ Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς” μήτε μὴν τὸ
 μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον, τουτέστι Χριστὸν, “ ὃς ἐφα-

2. τε] τέλειον Edd.	4. τῷ om. w.	6. φρονήσωμεν C. Comm.
7. πόθεν om. Edd.	8. ἀφέντες C. Comm.	εὐθὺ C.w. Comm. Edd. mg.
εὐθείαν Edd.	διαστείχειν C.w.	διατρέχειν Comm. Edd.
om. (spatio relicto) w.	10. ἐφ’ ἑκάστον Edd.	9. ἔξω σκοποῦ
12. δυσδιάφυκτον Aub.	13. δὴ] δὲ Edd.	11. μὲν om. C.
16. πλανᾶσθαι C.m.		14. ἐπὶ ριπτοῦντες w.

αβλαδὴκτ λ . ὀθιττ ρο κττο οση βλατ μλκ ρτ αση
 βλαδὴ ὀσητ λτ αβλα τλ ρλ λαα . ροαβλαδ 4
 . ραση κλ κττο οση βλαδ . θιοση θκτ γκ . κττθι 4
 κλ . κττθι κττθι ρτ μ . ρκκ κλ κτθι κττκ
 ττθι μ κττθι τλ κλ . μμ κττθι κττθι κττθι
 . ὀθιαλτ κττθι κττθι ρασητ . κττθι κττθι κττθι
 κττθι κττθι . ροθιττθι . κττθι κττθι κττθι οση
 κττθι κττθι κττθι . κττθι κττθι κττθι . κττθι
 κττθι κττθι κττθι : κττθι κττθι τλ κ . κττθι κττθι
 κττθι . κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι
 κττθι κττθι κττθι . κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι
 : κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι κττθι

„ τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ, ” τὸν φύσει τε καὶ ἀληθείᾳ
 „ δηλοῖ ἐκ τοῦ Πατρὸς Υἱόν· τὸ δέ γε λεγόμενον ὑπὸ τοῦ
 „ Γαβριήλ “ Μὴ φοβοῦ Μαριὰμ, εὖρες γὰρ χάριν παρὰ
 „ τῷ Θεῷ, καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν,
 5 „ καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ” τῷ ἀνθρώπῳ
 „ ἐφαρμόζει.” ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ἐκεῖνοι· φρονήσομεν δὲ ἡμεῖς
 οὐχ ὧδε, πόθεν; ἀναπείσει γὰρ οὐδαμῶς τῶν ἑτεροδόξων ὁ
 λόγος, τροχιὰν ἀφέντας τὴν ἐπ’ εὐθὺ, διαστείχειν ἑτέραν τὴν
 ἕξω σκόπου καὶ διεστραμμένην· σὺ δὲ ἀλλὰ πέραινε τὸ
 10 δοκοῦν, καὶ πειρῶ μοι λέγειν, ὡς αἶψιν ἔτοιμος ἐγὼ, καὶ ἀνα-
 μαθεῖν ὅτι μάλιστά γε τὸ ἀκιβδήλως ἔχον. A. Ὡς βαρὺ
 τὸ χρῆμα, καὶ δυσδιακόμιστον παντελῶς τὸ φορτίον· ἢ οὐκ
 οἶσθα, ὦ φιλότης, ὡς εἶπερ τις ἔλοιτο μακρὸν ἐφ’ ἐκάστῳ
 ποιεῖσθαι λόγον, καὶ διαρκῆ τὴν βάσανον, οὐκ εὐαρίθμητον
 15 μὲν δαπανῆσει χρόνον, δυσασχθῆ δὲ ἰδρῶτα καὶ δυσδιάφυκτον
 ἀνατλᾶς, κατορθώσει μόλις; B. Ἀληθές. A. Παρέντες
 δὴ οὖν, εἰ δοκεῖ, τὸ δεῖν οἶεσθαι μακρὰ καὶ σφόδρα στενο-
 λεσχεῖν, καὶ ὀλίγην κομιδῆ τὴν βάσανον ἐπιρρίπτοῦντες
 ἐκάστῳ, φέρε λέγωμεν καὶ πρό γε τῶν ἄλλων τοῖς δοκῆ-
 20 ταις “ Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μήτε ” μὴν τῆς εὐσε-
 βείας τὸ μέγα μυστήριον, τουτέστι, Χριστὸν, “ ὃς ἐφανερῶθη

2. γε om. B. 8. τὴν ἕξω—σὺ δὲ om. Ed. 10. ἐγὼ om. B.
 11. γε om. Ed. 15. δυσχερῆ C.

ⲙⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ . ⲛⲓⲕⲁ ⲛⲓⲛⲓⲃⲁⲧⲓⲛⲟ ⲙⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲟ ⲙⲓⲛⲉⲃⲓ
 ⲙⲓ ⲓⲃⲟⲕⲓ . ⲕⲓⲛⲓⲃⲓ ⲛⲓⲛⲓⲃⲁⲧⲓⲛⲟ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ . ⲕⲓⲛⲓⲃⲓ
 ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ . ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲓⲃⲁⲧⲓⲛⲟ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ
 ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ
 ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ
 ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ . ⲕⲓⲛⲓⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ . ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ
 ⲛⲓⲛⲉⲃⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲓⲕⲁⲧⲉ
 ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ
 ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ
 ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ ⲕⲁⲧⲁⲓⲃⲁⲃⲁⲃⲁⲧⲓ

“ νερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις,
 “ ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν
 “ δόξῃ.” δεῖν δὲ οἶμαι τοὺς δι’ ἐναντίας ἢ ψῆφον ἐπάγειν
 τὴν αἰσχίῳ τοῖς πάλαι, καὶ ψευδηγόρους ἀποκαλεῖν τοὺς τῆς
 οἰκουμένης μυσταγωγούς, οἷς αὐτὸς ἔφη Χριστὸς “ Πορευ- 5
 “ θέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη” ἢ εἴπερ τοῦτο κατα-
 πεφρίκασι δρᾶν, ὀρθὰ μὲν ἐλέσθαι φρονεῖν τὰ ἐπὶ Χριστῷ·
 φράσαντας δὲ τὸ ἐρρῶσθαι δεῖν ταῖς σφῶν αὐτῶν ἀμαθίαις,
 ἀπριξ μὲν ἔχεσθαι τῶν ἱερῶν γραμμάτων, τὴν δὲ ἀπλανῆ
 τῶν ἀγίων διάπτοντας τρίβον, ἐπ’ αὐτὴν ἰέναι τὴν ἀλήθειαν. 10
 εἴη γὰρ ἂν οὐχ ἕτερον οἶμαί τι τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον
 ἢ αὐτὸς ἡμῖν ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, ὃς ἐφανερώθη ἐν
 σαρκί· γεγέννηται γὰρ διὰ τῆς ἀγίας καὶ θεοτόκου παρθένου,
 μορφὴν δούλου λαβών· ὤφθη δὲ καὶ ἀγγέλοις, οἱ γεννηθέντα
 καταγεραίρουσι “ Δόξα, τέ φασιν, ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ 15
 “ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.” καὶ μὴν καὶ τοῖς ποι-
 μέσι κατασημαίνοντες τὸν δι’ ἡμᾶς ἐν σαρκὶ Θεὸν Λόγον·
 ἰδοὺ δὴ, φασίν “ Ἐγεννήθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἐστι
 “ Χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαυεὶδ, καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον”

S. Matth. d
xxviii. 19.

Cf. Schol. e
§ 12.

S. Luc. ii. 14.

Ib. 11, 12.

8. φράσαντες w. 9. εὔχεσθαι (sic) C. 10. διάπτοντας C.w. διάγοντας
 Comm. Edd. 13. γεγένηται C. Aub. καὶ θεοτόκου παρθένου C.w. θεοτόκου
 παρθένου Comm. παρθένου καὶ θεοτόκου Edd. 16. καὶ alt. om. C. 18. ἡμῖν
 (sic) w. σήμερον om. C. Comm. 19. ἡμῖν C.

.Λαθη οαλα κίιε κίικλ ,μοιιακτ κικτελ κλκτ
 ττ ιτε σπιαααα ιοι σμοις κικαα αση μλα
 μ.ι.ι.ααα κ ακ .κκκκκ ααααα οιακ αια .κκκ κ
 αααα .ακ κλ ααααααα κίιικ.αα .ααααα κ.αα
 μμκκ ττ .κικαααα ααααααα αααααα αααααα
 μ.αααα .κκκκκ αααααααα κκττ κ.αα μαααα
 κκκκκ κκκκκ κκκκκκκκ ααα .κκκκκκκκ αααααα
 .κκκκκκκ ,ααααααα ααα .κκκκκ κκκκκκ μ.ι.ι .κίιεαα
 κίιε ααααααα ιαα αοιικ .ααααα κκκκκκκ ααααα
 ααααααα κκκκ κκκκ κκκκκκκκ ,ααααααα κκκκκ .ααα

7 A. a “ εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ.” οὐ
 δὲ τόκος ὁ διὰ παρθένου καὶ φανέρωσις ἐν σαρκί, πῶς οὐκ
 ἀδρανῆς εἰκαιομυθία, πῶς δὲ οὐχὶ μανία καὶ λήρος τὸ τῆς
 δοκίσεως ὄνομα τῆς οὕτω σαφούς τε καὶ ἐναργοῦς καταγρά- 5
 φειν οἰκονομίας; εἰ γὰρ σκιά καὶ δόκησις ἦν, καὶ οὔτε σάρ-
 127 R. κωσις ἀληθῶς, οὔτε μὴν τέτοκεν ἡ παρθένος, οὐκ ἐπελάβετο
 Heb. ii. σπέρματος Ἀβραὰμ ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, οὐχ ὡμοιώθη
 16, 17. b τοῖς ἀδελφοῖς. σκιά γὰρ οὔτι που τὰ καθ’ ἡμᾶς ἢ δόκησις,
 ἀλλ’ ἐσμὲν ἐν σώμασιν ἀπτοῖς τε καὶ ὄρατοῖς, καὶ τὴν γη-
 γενῆ δὴ ταύτην σάρκα κατημφισμένοι, καὶ φθορᾶς καὶ παθῶν 10
 Ib. 18. ἠττήμεθα. οὐκοῦν, εἰ μὴ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, οὐδὲ “ ἐν ᾧ
 “ πέπουθεν αὐτὸς πειρασθεὶς δύναται τοῖς πειραζομένοις βοη-
 “ θῆσαι” οὐδὲ γὰρ ἂν τι πάθοι σκιά· οἴχεται δὴ οὖν τὸ
 Es. 1. 6. σύμπαν ἡμῖν εἰς τὸ μηδὲν ἀληθῶς. ποῖον γὰρ ἔτι νῶτον
 c δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν; ἢ ποῖαν τοῖς παῖουσι παρειὰν ὑποστρώ- 15
 σας, πρὸς τὰς ἐκ τῶν Ἰουδαίων διεκαρτέρει πληγὰς; ἢλοις
 δὲ διαπεπάρθαι χεῖράς τε καὶ πόδας, τὸν οὐκ ἐν σαρκὶ πεφη-
 νότα τίνα δὴ τρόπον οἰηθεῖη τις ἂν; ἢ ποῖαν εἶπέ μοι
 S. Joan. πλευρὰν διανύττοντες οἱ Πιλάτου δορυφόροι, τὸ τίμιον αἷμα
 xix. 34. συναναβλύζον ὕδατι τοῖς θεωμένοις παρέδειξαν; καὶ εἰ χρῆ 20

1. κείμενον w. καὶ κείμενον C. Comm. Edd. οὐ δὲ C.w.m. Comm. εἰ Θεοῦ δὲ
 Edd. 2. ὁ assumptum ex w.m. deest in C. 5. εἰ] ἢ C.m. εἰ exhibit m.
 8. οὔτι που C.w. οὔτι πως m. οὐ τύπος Comm. Edd. ἢ δόκησις om. C. habet m.
 9. τε om. C. 10. ταύτην δὴ C. Comm. 11. ἠττήμεθα C.w. ἠττώμεθα m.
 Comm. Edd. 12. πειραθεὶς w. βοηθεῖν m. 14. ἡμῶν m.

· κθαυῖβφσθσ κσθ κθυλλτ εἰλ σφσκ . ἰσπ κθωμσπ
 ρσπ κῖε κπβσ : κθῖε κθασυε κσθ κβσ
 · κῖε βφσ ρσπκσ σπσπ ρσ ρσ κβσ κβσ . κθβσ
 κβσ . κθαυῖβφσ κβ ρσ μσ . κβσ ρσ κθβσ κσβκ
 μσβδσ κσβσ ρσ μβκ κβκ . μβκ κθυλλτ σρ
 μββσ . κβσ ρσ κῖε κσβ σβ μσβσ . μσβσ
 κῖε κσθ κβσ βσσ σφσκ . κθσσ ρσ κῖε ρσ
 μβκ ἰσπσ μσσσ : μσβσ σπσ , σβσ κβσ : κθβσ ε
 κ . σβσ ρσσσ κβσ κβ εἰλ κθυλλτ . μσβσσ ε

“ Δαυεῖδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος
 “ ἔσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ.” εἰ δὲ τόκος ὁ διὰ
 παρθένου καὶ φανέρωσις ἐν σαρκί, πῶς οὐκ ἀδρανῆς εἰκαι-
 μυθία, πῶς δὲ οὐχὶ μανία καὶ λῆρος τὸ τῆς δοκίσεως ὄνομα
 5 τῆς οὕτω παχείας καὶ ἐναργοῦς καταγράφειν οἰκονομίας ; εἰ
 γὰρ σκιά καὶ δόκησις ἦν, καὶ οὔτε σάρκωσις ἀληθῶς, οὔτε
 μὴν τέτοκεν ἡ παρθένος, οὐκ ἐπέλαβετο σπέρματος Ἀβραὰμ
 ὁ ἐκ Θεοῦ Πατὴρ Λόγος, οὐχ ὡμοιώθη τοῖς ἀδελφοῖς. σκιά
 γὰρ οὔτι που τὰ καθ’ ἡμᾶς, ἡ δόκησις, ἀλλ’ ἐσμέν ἐν σώμα-
 10 σιν ἀπτοῖς τε καὶ ὁρατοῖς, καὶ τὴν γηγενῆ δὴ ταύτην σάρκα
 κατημφισμένοι, καὶ φθορᾶς καὶ παθῶν ἠττήμεθα. οὐκοῦν,
 εἰ μὴ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, οὐδὲ “ ἐν ᾧ πέπονθεν αὐτὸς
 “ πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι” οὐδὲ
 γὰρ ἂν τι πάθοι σκιά· οἴχεται δὴ οὖν τὸ σύμπαν ἡμῖν εἰς δ
 15 τὸ μηδὲν ἀληθῶς. ποῖον γὰρ ἔτι νῶτον δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν ;
 ἡ ποίαν τοῖς παῖουσι παρεῖαν ὑποστρώσας, πρὸς τὰς τῶν
 Ἰουδαίων διεκαρτέρει πληγὰς ; ἤλοις τε διαπεπάρθαι χεῖρας
 καὶ πόδας τὸν οὐκ ἐν σαρκί πεφηνότα ; τίνα δὴ τρόπον
 οἰηθεῖη τις ἂν ; ἡ ποίαν εἶπέ μοι πλευρὰν διανύττοντες οἱ
 20 Πιλάτου δορυφόροι, τὸ τίμιον αἶμα συναναβλύζον ὕδατι
 τοῖς θεωμένοις παρέδειξαν ; καὶ εἰ χρή τι τούτων τὸ ἐπέκεινα

15. ἔτι om. C.

16. τῶν assumptum ex B.

230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

λέγειν, οὔτε ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὔτε μὴν ἐγήγερται Χριστός. οὐ παραδεχθέντος εἰς ἀλήθειαν, κεκένωται μὲν ἡ πίστις, οἴχεται δὲ ὁ σταυρὸς, ἡ τοῦ κόσμου σωτηρία καὶ ζωὴ, καὶ διόλωλε παντελῶς ἡ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων ἐλπίς.
 5 εὐ γὰρ ὧδε ἔχειν ἐδόκει καὶ τῷ μακαρίῳ Παύλῳ “ Παρέδωκα
 “ γὰρ ὑμῖν, φησὶν, ἐν πρώτοις ὁ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστός ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ τὰς γραφὰς, ^a 682 A.
 “ καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, κατὰ
 “ τὰς γραφὰς, καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα, ἔπειτα
 10 ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ
 “ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν.
 “ ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ἔπειτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, ἔσχατον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, φησὶν, ὤφθη
 “ κάμοί,” καὶ μεθ’ ἕτερα πάλιν “ Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται
 15 “ ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινὲς ὅτι ^b
 “ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
 “ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται,
 “ κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν· εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ ὅτι ἐμαρτυρήσα-
 20 “ μεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστὸν ὃν οὐκ ἤγειρεν

11. πλείους B.C. πλείονες Ed. 13. τῷ exhibent et Cod. et B. 18. ἄρτι] +καὶ C. ἡ om. B. ἡμῶν alt. exhibet et B. 19. ἐμαρτυρήσαμεν—ὅτι assumpta ex B.

κ.ω.α.κ ρ.ω.κ κ.κ.α.α.ω ρ.ω. ι.δ.ω.ι .β.ω.δ.ι.κ ρ.ι.δ.ι.α.α 4
 .κ.ε.ω.ι κ.ω.α. ρ.ω.ι.ω ρ.ω.ι.ω κ.κ.ε.χ.ω.ι. ρ.ω.α. ρ.ω.α 4
 ρ.ω. .α.α.α.ω.ι β.ω.δ.ι.κ ρ.ι.δ.ι.α ρ.ω. .α.α.α.ι. ρ.ω.ι.ω.α 4
 κ.φ.ω.ι.ι γ.ρ.κ ρ.ω.ι κ.θ.ι.ω.ι. ρ.ω.ι.α.α κ.ω.ι.ε.λ. κ.ρ.ι.δ.ι.α 4
 :μ.ω. ,ω.ω ρ.ω.α.ι.α. ρ.ω.ι α.ω. γ.ρ.κ.ω. .ι. α.κ β.ω.δ.ι.κ 4
 κ.ω.ι.ω ρ.ω.α.ε.ι. κ.ω.δ.ι.κ ω.ω.ω κ.ω.ι.ω.ω ρ.ω.ι.ω.ι .ι.α.π 4
 ρ.ω. ρ.ω.ι. ι.α.δ.ι.ω κ.ω.ι.ω.ω κ.ω.ι. ι.ω.κ. ρ.ω. ρ.ω.α.ε.ι.α 4
 κ.ω. κ.θ.ι.ω.ω δ.ι.ω. δ.ι.ω.ι. ρ.ω.ι.κ ρ.ω.ι.ω.κ κ.ω.α.κ. κ.θ.ι.ω.ω δ.ι.ω.α 4
 .κ.ω. .ρ.ω. κ.ω.ι.ω.ω κ.ω.α.κ. ρ.ω.ι.ω.ω κ.ω.ι. ι.ω. κ.θ.ι.ω.ω 4
 ρ.ω.α.δ.ι.ω.ω .α.α.δ.ι.ω.ω.ω.ω α.κ κ.ω.ι.ω.ω .ρ.ω. κ.ω.ι. κ.ω.ι.ω.ω 4
 .ι.ω.ω.ω.ω.ω .κ.ω.α.ι.κ.ω.ι. κ.ω.ι.ω.ω.ω κ.ω.ι.ω.ω.ω α.κ ρ.ω.ι. ρ.ω.α 4

δὲ μᾶλλον αὐτὸν εἰς τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα, δυσφημούντων ἐστὶ τὴν οἰκονομίαν, καὶ τοῖς θείοις σκέμμασιν ἐπιτιμᾶν ἡρημένων. ^e
ὁ μὲν γὰρ τῶν ὄλων δημιουργὸς καὶ πολὺς εἰς ἔλεον τοῦ Θεοῦ Λόγος κεκένωκεν ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς, γενόμενος ἄνθρωπος,
⁵ γενόμενος ἐκ γυναικὸς, ἵν' ἐπέιπερ αἵματος καὶ σαρκὸς κοι-
νώνηκε τὰ παιδιά, τουτέστιν ἡμεῖς, καὶ αὐτὸς παραπλησίως
μετασχῆ " τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν ^a 683 A.
" τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ
" ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν
¹⁰ " ἔνοχοι ἦσαν δουλείας." ὧδε γὰρ ἔφη τὸ γράμμα τὸ ἱερόν·
οἱ δὲ τῆς οὕτω παγκάλῃς καὶ ἀρίστης βουλής τὸ ἀπρεπὲς
καθορίζουσι, καὶ ὥσπερ ἐνὸν αὐτοῖς τὰ ἀμείνω φρονεῖν, καὶ
τοῖς τῆς σοφίας ἐπιτιμῶσι σκέμμασι. μὴ γὰρ δὴ χρῆναι
λέγουσιν ὠδινά τε καὶ τόκον τὸν ἐκ γυναικὸς καταγράφειν
¹⁵ ἡμᾶς τοῦ Μονογενοῦς, οἷσθαι δὲ μᾶλλον τὴν τοῦ Λόγου
φύσιν εἰς τὸ σαθρὸν δὴ τοῦτο καὶ γηγενὲς μετεστοιχειῶσθαι ^b
σῶμα, καὶ τροπὴν φαντάζονται τοῦ τροπὴν οὐκ εἰδότος. ἐρή-
ρισται γὰρ ἡ Θεοῦ φύσις ἐν ἰδίῳ ἀγαθοῖς, καὶ ἀκατάσειστον
ἔχει τὴν ἐφ' οἷς ἐστὶ διαμονήν. φύσις μὲν γὰρ ἡ γενητὴ καὶ
²⁰ χρόνῳ παρενεχθεῖσα πρὸς ὑπαρξιν, πάθοι ἂν τὴν ἀλλοίωσιν,

4. γενόμενος ἄνθρωπος γενόμενος exhibit et B. 7. αὐτῶν] ὄντων Ed. emen-
davi ex B.C. καταργήσει C. 11. παγκάλου B. 14. τε assumptum ex B.
16. καὶ γηγενὲς assumptum ex B. μεταστοιχειῶσθαι Aub. 19. γενητὴ B.

κτωλ : κθαιεαε μαιωπ ρπ ραιπ . κτωπο κθαιε
αεαπ κτωκ ρκ . ραε κτωκ κθαιεαε κθαιε
σθαιεαε ρκτωε . ρκτω ρε ρεθωπ ραίθωπ ρωλ
κτωεαε ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ
ρπ ρεθωπ . κθαιεαε ρεθωπ κθαιεαε κθαιεαε ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ
: αεθωπ κτωκ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ ρεθωπ
ρεθωπ κτωεαε κτωεαε . κτωεαε κτωεαε κτωεαε
ρεθωπ κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε
κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε
κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε κτωεαε

στιν, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ χρόνῳ φθαρτοὶ τε ἐσμὲν καὶ
 τρεπτοί. οὐτ' οὖν τὸ θεῖον ἐν παρατροπαῖς γένοιτ' ἂν ποτε
 τῆς ἰδίας ἐδραιότητος ἐξωσθὲν ὑπὸ τοῦ τῶν παθῶν, οὐτ' ἂν ἡ
 φθαρτὴ τε καὶ ἀλλοιουμένη, τουτέστιν ἡ γενητὴ, καταπλου-
 5 τήσειεν ἂν οὐσιώδη τὴν ἀτρεψίαν, οὐδ' ἂν ἐπαυχήσειε τοῖς τῆς
 θείας φύσεως ἀγαθοῖς ὡς ἰδίοις ἢ κτίσις. ἀκούσεται γὰρ
 εὐλόγως “ Τί γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; ” ὅτι δέ ἐστιν ἄτρεπτος a 684 A.
 μὲν καὶ ἀναλλοίωτος παντελῶς ἡ τοῦ Λόγου φύσις, ἀλλοιωτὴ
 δὲ παντελῶς ἡ γενητὴ, καταθρήσαι τις ἂν καὶ λίαν εὐκόλως,
 10 ἀναμελῶδοῦντος ἐν πνεύματι τοῦ μακαρίου Δαυεὶδ “ Οἱ
 “ οὐρανοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμενεῖς, καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον
 “ παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ
 “ ἀλλαγῆσονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ
 “ ἐκλείψουσι.” ποῦ τοιγαροῦν μεμένηκεν ὁ αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ
 15 Λόγος, εἴπερ ἐστὶν ἀτρεκὲς εἰπεῖν, ὅτι μεθεὶς τὸ ἐρηρυσμένως b
 τε καὶ ἀκλονήτως ἔχειν, καταπεφοίτηκε μὲν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν,
 μεταπεποιήται δὲ καὶ εἰς σαρκὸς φύσιν καὶ εἰς τὸ φθείρεσθαι
 πεφυκός; ἄρ' οὖν οὐχὶ λῆρός τε ἤδη καὶ μανία ταυτί; B.
 Πάνυ μὲν οὖν. A. Ὡρα γὰρ εἰπεῖν ταῖς ἐκείνων ἀμαθίαις
 20 ἀντιτείνοντας ἀμαθέστερον, ὡς ἐστὶν οὐκ ἀπεικὸς καὶ τὴν
 ἀπὸ γῆς σάρκα πρὸς τὴν τῆς θεότητος φύσιν ἀναφοιτᾶν

4. ἀλλοιμένη (sic) Cod. 14. ἐλείψουσι B. 15. ἀκριβὲς B. 18. καὶ ἦδη καὶ (sic) Ed.

σο ρεωτο : κελωαε κλι κθιλα κωλκτι ομια
 ,οαλτιτ κίρωα πω . κελωαε θωσθ κωσθπ ρομια
 ρλ κωσπτι . ρι ομια ρωσθιθ κίρωαλ . κίρωια πωσπ
 . θικ ρωθ θικα ρίρωα ρωσθ . κωσθπ πωσθ κωσθπτι ε
 θωσθ κωσθπ κωσθ . κωσθ κωσθπ κωσθπ κωσθπτι ε
 . θικ κωσθπτι κωσθ πτι θικ . ρωσθπτι ρωσθπτι ε
 ,οαθπκτι κωσθ πωσθ κωσθπ . κωσθπ κλι . κωσθπτι ε
 κλι ρωσπτι κωσθπτι ομιαπ . κωσθπ κωσθπτι ,οα
 κλι πωσθ κωσθπ . κωσθππτιθπ κλι οαθππτιθπ
 . πωσθπτι πωσθπ κίρωαπ κωσθπ πωσθπτι . κωσθπ ,οαθπκ

ἀναφοιτῶν δύνασθαι ποτε, καὶ τῆς ἀνωτάτω πασῶν οὐσίας
γενέσθαι σύστασιν. εἰ γὰρ αὐτὴ τῆς θεότητος ἢ φύσις, κατὰ
c γε τὴν ἐκείνων ἐμβροντησίαν, εἰς τὴν τῆς σαρκὸς μετακεχώ-
ρηκε φύσιν, οὐδὲν ὡς ἔοικε τὸ ἀπεῖργον ἔτι, τὴν μὲν κάτω τε
καὶ ἰδίαν φύσιν ὑπερπέτασθαι τὴν σάρκα, μεταπλάττεσθαι 5
δὲ πρὸς θεότητα καὶ εἰς οὐσίαν τὴν ἀνωτάτω.

Ἄλλ' οὐ ταῖς ἐκείνων ἀσυνεσίαις τὸ εὐπειθὲς χαριούμεθα·
ἐψόμεθα δὲ μᾶλλον ταῖς θείαις γραφαῖς, καὶ προφήτου μὲν
Es. vii.
14. λέγοντος “Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν,
“ καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,” κατασφραγί- 10

16 C. d ζοντος δὲ τὴν προαναφώνησιν τοῦ μακαρίου Γαβριήλ, καὶ τὴν
S. Luc. i.
30, 31. ἀνωθεν ψῆφον τῇ παρθένω διερμηνεύοντος· “Μὴ φοβοῦ γὰρ,
“ ἔφη, Μαριάμ, ὅτι ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν,
“ καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.” ἐκ γυναικὸς ἀληθῶς
γεγεννησθαι πιστεύομεν τὸν Ἐμμανουήλ, καὶ τὸ λαμπρόν 15
τε καὶ ἀξιάγαστον τῆς ἑαυτῶν φύσεως οὐ διωσόμεθα καύ-
χημα, φρονούντες ὀρθῶς. ἐπεδράξατο γὰρ ὁ Μονογενὴς οὐχὶ
τῆς ἰδίας φύσεως· ἦν γὰρ ἂν οὐδὲν τι μᾶλλον τὰ καθ' ἡμᾶς
ἐν ἀμείνοσιν· ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀγγέλων, ἀλλὰ σπέρματος
Ἐβραῶν, καθὰ γέγραπται. ἦν γὰρ οὕτω καὶ οὐχ ἑτέρως τὸ 20
διολισθῆσαν εἰς φθορὰν ἀνασώσασθαι γένος.

Heb. ii.
16.

Τί δέ; οὐχὶ κάκεινο πρὸς τοῖσδε καταθαυμάζειν ἄξιον;

2. ἡ om. Edd. 5. ὑπεπέτασθαι C. ὑπερπέτασθαι exhibit m.m. [est preli
sphalma in Cramer.] 6. δὲ C.m.n. Comm. δὲ καὶ Edd. 8. ἐψόμεθα] προ-
σκευσόμεθα C. Comm. Edd. mg. ἐψόμεθα exhibit w. 14. γυναικὸς] + οὖν Edd.
15. γεγενῆσθαι C. 17. ἐπελάβετο Comm. Edd. mg. ἐπεδράξατο exhibit
C.w.m. 18. ἦν] ἦ (sic) w. 19. ἀγγελικῆς m. 21. διολισθῆσαν w.

ⲙⲓ ⲙⲱ . ⲉⲓⲃⲱ ⲛⲣⲓⲕⲓ ⲕⲓⲧⲟ ⲙⲓⲧⲟ ⲕⲃⲁⲙⲉ ⲁⲓ ⲉ ⲕⲓⲕ
ⲙⲓⲧⲟ . ⲁⲓⲃⲱⲧⲓ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓ ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓ ⲙⲱ ⲙⲱⲉⲓⲗⲓⲧⲟ ⲕⲓ
ⲕⲓⲃⲁⲓⲗⲓ ⲓⲗⲓ ⲙⲱⲉⲓⲗⲓ . ⲙⲓⲧⲓⲧⲓ ⲁⲓⲕⲓⲛⲓⲧⲓ ⲕⲉⲓⲧⲟ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓ ⲓⲃⲱⲧⲓ
ⲕⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓ . ⲕⲓⲧⲓ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓ ⲕⲓⲗⲓⲧⲓ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓⲧⲓ ⲕⲁⲓⲧⲓ . ⲓⲃⲱⲧⲓ ⲉⲓ ⲉ
. ⲕⲃⲁⲓⲗⲓⲧⲓ ⲉⲓ ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ . ⲉⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ
. ⲓⲗⲓ ⲓⲃⲱⲧⲓ . ⲕⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ
ⲙⲓⲗⲓⲧⲓⲧⲓ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓⲧⲓ ⲙⲱⲉⲓⲗⲓⲧⲓ ⲕⲁⲓⲧⲓ . . ⲁⲓⲃⲱⲙⲓⲗⲓⲧⲓ ⲕⲃⲁⲓⲗⲓⲧⲓ

δύνασθαι ποτε, καὶ τῆς ἀνωτάτω πασῶν οὐσίας γενέσθαι
 σύστασιν. εἰ γὰρ αὐτὴ τῆς θεότητος ἢ φύσις, κατὰ γε τὴν ο
 ἐκείνων ἐμβροντησίαν, εἰς τὴν τῆς σαρκὸς μετακεχώρηκε
 φύσιν, οὐδὲν τὸ ἀπείργον ἔτι, τὴν μὲν κάτω τε καὶ ἰδίαν
 5 φύσιν ὑπερπέτασθαι τὴν σάρκα, μεταπλάττεσθαι δὲ πρὸς
 θεότητα καὶ εἰς οὐσίαν τὴν ἀνωτάτω. ἀλλ' οὐ ταῖς ἐκείνων
 ἀσυνεσίαις τὸ εὐπειθὲς χαριούμεθα, προσκεισόμεθα δὲ μάλ-
 λον ταῖς θείαις γραφαῖς, καὶ προφήτου μὲν λέγοντος “Ἴδου
 “ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι
 10 “ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,” κατασφραγίζοντος δὲ τὴν
 προαναφώνησιν τοῦ μακαρίου Γαβριήλ, καὶ τὴν ἄνωθεν d
 ψῆφον τῇ παρθένω διερμηνεύοντος· “Μὴ φοβοῦ γὰρ, ἔφη,
 “ Μαριάμ, ὅτι ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ
 “ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.” ἐκ γυναικὸς ἀληθῶς
 15 γεγεννησθαι πιστεύομεν τὸν Ἐμμανουήλ, καὶ τὸ λαμπρὸν τε
 καὶ ἀξιάγαστον τῆς ἐαυτῶν φύσεως οὐ διωσόμεθα καύχημα,
 φρονούντες ὀρθῶς. Β. Ἄριστα ἔφησ. ἐπεδράξατο γὰρ ὁ
 Μονογενὴς, οὐχὶ τῆς ἰδίας φύσεως· ἢ γὰρ ἂν οὐδέν τι μάλ- e
 λον τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ἀμείνοσιν· ἀλλ' οὐδὲ τῆς ἀγγέλων ἀλλὰ
 20 σπέρματος Ἀβραὰμ, καθὰ γέγραπται. ἦν γὰρ οὕτω καὶ οὐχ
 ἑτέρως τὸ διολισθῆσαν εἰς φθορὰν ἀνασώσασθαι γένος. Α.
 Τί δὲ, οὐχὶ κάκεινο πρὸς τοῖσδε καταθαυμάζειν ἄξιον, ὧ

4. τε om. B. 9. καὶ τέξεται—Ἐμμανουήλ om. Edd. 11. προανα-
 φώνησιν B. 14. ἀληθῶς ἀληθῶς (sic) Cod.

ⲡⲟⲩ ⲗⲁⲥⲁ ⲙⲉⲛⲉⲙⲁⲥⲁ .ⲁⲁⲉ ⲡⲣⲟⲩ ⲙⲓⲟⲩⲁ .ⲡⲓⲟⲩ ⲛ
 ⲟⲩⲕⲓⲕⲁ ⲕⲁⲥⲁ ⲡⲁⲟ .ⲗⲁⲕⲁⲓⲕⲁ ⲡⲗⲁⲩⲕ ⲟⲩⲕⲓⲓⲛⲉ .ⲡⲟⲩⲟⲩⲕ
 ⲁⲃⲟⲩ .ⲙⲓⲟⲩⲁ ⲕⲗ ⲙⲉⲛⲉⲙⲁⲥⲁ ⲕⲓⲩⲩⲁⲟ .ⲙⲉⲛⲉⲙⲁⲥⲁ
 ⲕⲗ ⲡⲣⲟⲩ ⲙⲉ ⲕⲗⲕⲁ .ⲟⲩⲙⲉ ⲕⲁⲟⲩ ⲕⲗ ⲕⲟⲩⲙⲉ ⲓⲛ
 ⲕⲗⲓ ⲗⲗⲟ .ⲕⲁⲕⲗⲟⲩⲁ ⲕⲓⲙⲁ ⲕⲗⲕⲁ ⲕⲗⲕ .ⲙⲁⲟⲩ ⲙⲓⲟⲩⲁ
 ⲓⲛ ⲕⲓⲙⲁ .ⲙⲁⲕⲕⲁⲓ ⲡⲟⲩⲟⲩⲕⲁⲓ ⲟⲩⲁⲓⲓ ⲡⲟ ⲕⲗⲕ .ⲁⲃⲟⲩ
 ⲕⲁⲟⲩ ⲕⲗⲁ .ⲟⲩⲓⲟⲩⲟⲩⲁ ⲕⲗⲕⲗⲗ ⲗⲟⲩⲁⲓ ⲙⲉⲛⲉⲙⲁⲥⲁ ⲕⲁⲟⲩ ⲕⲗⲁ
 ⲉⲓⲕ ⲕⲓⲙⲁⲕ .ⲙⲓⲟⲩ ⲙⲉⲛⲉⲙⲁⲥⲁ ⲕⲗⲟⲩ ⲟⲩⲕⲓⲕⲓⲟⲩⲕ

μόνον γὰρ οὐχὶ καὶ τὸ ἐρρώσθαι φράσαντες τῇ θεοπνεύστῳ
 11 A. a γραφῇ, καὶ πνεύμασι πλάνης τὸν οἰκεῖόν τινες ἀπονέμοντες
 Cf. 1 Tim. νοῦν, εἰς τοῦτο καθίκοντο δυσβουλίας καὶ μεираκιώδους ἀβελ-
 iv. i. τηρίας, ὡς οἶεσθαι δεῖν τὸν τῶν αἰώνων Δημιουργόν, τὸν
 συναΐδιον τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ Θεὸν Λόγον, τῇ τῆς σαρκὸς 5
 γενέσει συμπαραομαρτουῶσαν ἔχειν τῆς ὑπάρξεως τὴν ἀρχὴν,
 καὶ ὄψιγενῆ φαντάζεσθαι τὸν ἐπέκεινα παντὸς αἰῶνος καὶ
 χρόνου, ὡς ἐν ἐσχάτοις καὶ μόλις τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως
 καιροῖς, Πατέρα μὲν γενέσθαι τὸν Θεόν· συνεισβαλεῖν δὲ
 130 R. b ὡσπερ εἰς τὸ εἶναί τε καὶ ὑφεστάναι τῷ ἐκ τῆς παρθένου 10
 ναῶ, τὸν δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα. ἄρ' οὖν οὐχὶ
 πρὸς λῆξιν ἤδη τὴν ἀνωτάτω διεληλάκασιν τῶν κακῶν, οἱ
 μῦθον οὕτω τὸν γραῶδη καὶ βδελυρὸν προχειρότατα προση-
 κάμενοι, καὶ τῆς ἀκράτου νωθείας τὸν οἰκεῖον ἀναπλήσαντες
 Rom. iii. νοῦν; “Τάφος ἀληθῶς ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς 15
 13, 14. “γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη
 c “αὐτῶν, ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει.” τὸν γάρ τοι
 δι' οὗ τὰ πάντα καὶ προῦφεστάναι τῶν πάντων ἀνάγκη
 S. Joan. νοεῖν· τί δὲ δὴ καὶ δρῶεν ἂν Ἰωάννου μὲν γράφοντος “Ἐν
 i. i.

1. γὰρ οὐχὶ hoc ordine C.w. Comm. 2. πνεύματι Edd. πλάνης habet C.
 3. καθήκοντο w. 4. ὡς om. w. τῶν om. C. Comm. habet m. 5. Πατρὶ
 καὶ Θεῷ inverso ordine C. Comm. 9. συνεισβάλλειν C. Comm. συνεισβαλ-
 λείν (sic) w. συνεισβαλεῖν exhibit m. 13. τὸν om. Edd. 14. τῆς
 om. C. ἀκρατοῦς w. ἀναπληρώσαντες Edd. 17. τὸ om. Edd. 18. τὰ
 πάντα]+ καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα Cod. Coll. SS. Trinitatis. Spatium 18 fere litterarum
 exhibit w. πάντων] ὄντων Comm. Edd. mg. 19. δρῶεν ἂν] δρῶαν C.

·κῶλκῃ κῶλκῃ αἰετῃ μῆτ ἁ εκ ἰκῶλκῃ κῶ
 κῶλκῃ ἰκῶ κῶλκῃ . ρῶλκῃ αἰετῃ κῶλκῃ κῶλκῃ
 κῶλκῃ αἰετῃ ρῶλκῃ κῶλκῃ . ρῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ
 κῶλκῃ κῶλκῃ αἰετῃ : κῶλκῃ κῶλκῃ αἰετῃ ἰκῶλκῃ ÷
 ἰκῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ . κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ ÷
 αἰετῃ ἰκῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ . κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ ÷
 κῶλκῃ ρῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ . κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ
 : κῶλκῃ κῶλκῃ . κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ . κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ
 κῶλκῃ : κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ : κῶλκῃ κῶλκῃ κῶλκῃ αἰετῃ

S. Joan. i. 3. “ ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲν,” καὶ πάλιν “^a Ὁ ἦν ἀπ’ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἐώρακαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.” αὐτοῦ δὲ Χριστοῦ τῆς ἰδίας ὑπάρξεως τὴν ἀποπτον ἀρχαιότητα τοῖς Ἰουδαίοις κατασημάναντος. ἐπειδὴ γὰρ ἔφασκον “ Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας ;” ἀντήκουον ἐναργῶς “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι.” οὗ δὲ τό Ἦν ἐστίν, ἐπενηνεγμένου μηδενός, καὶ μὴν καὶ τό Εἰμί τέτακται σαφῶς, τίνα τῆς γενέσεως κατίδοι τις ἂν τὴν ἀρχὴν ; ἢ τίνα δὴ τρόπον ὃ ὦν ἐν ἀρχῇ τῇ παντὸς ἐπέκεινα νοῦ, παραδέξαιτο ἂν τὸ ἐν καιρῷ κεκλήσθαι πρὸς ὑπαρξιν ; εἰ μὲν οὖν τις ἔλοιτο τούτοις σχολαιότερον ἀντιφέρεσθαι, χαλεπὸν οὐδὲν, τοὺς τῆς θεοπνεύστου γραφῆς παρακομίζοντας λόγους, τὰ ἐκ τῆς ἐκείνων ἐμβροντησίας ἀποκρούεσθαι βλάβη· τὰ γεμὴν οὕτως ἐναργῇ νοσοῦντα τὸν ἔλεγχον καὶ

S. Joan. i. 3.
 1 S. Joan. i. 1, 2.

S. Joan. viii. 57.
 Ib. 58.

12 A. a

2. ὁ Λόγος w. addunt οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν Comm. Edd., καὶ exhibit m.
 3. οὐδὲν] οὐδὲ ἐν ὃ γέγονε Edd. 8. ὑμῖν C. 9. ἀποπον (sic) C. 10. κατασημάναντος w. κατασημαίνοντος C.m. Comm. κατασημήναντος Edd. 11. ἀντήκουον w. ἀντήκουσαν C. Comm. Edd. 13. μηδενός] μηδαμῶς τινός m. καὶ prius] ναί Edd. 16. κεκλήσθαι Edd. 17. βούλοιτο Comm. Edd. mg. ἔλοιτο exhibit w. ἔλοι τὸ C. τούτοις om. Aub. σχολαιότερον C. 20. βλάβη] βέλη Edd.

,καθουκτ αση λ .ση ια ση καθιλκω μζτω καθια ε
 ,μελωα .μῆκω ,μεμμετ ση διετω ρω καθω ε
 .κωτ καθωα .καθουκτ αση .μῆκω ,μεμμετ .μκτω ε
 κωω ραλ μῆκωα .καθουκτ μῆκω .αμλθικ κωω ε
 αμλθικα κωκ θαλ αση ραμθουκτ μκω .κλκλτ ε
 καθουκτ λ λτασα .ιτωκ κωμωα ση καθια ρ ε
 αση μῆκωα ιλ λτω .κτωαμλ ρωτω ρωτ κωμωα
 ρατωκτω ὑμθικ κλ ρτω μκτω ιω λωαττ .ωλ ε

πολὺ λίαν ἔχοντα τὸ ἀκαλλές, περιττὸν οἶμαί που φροντίδος ἀξιοῦν.

Ps. lxxiv. 6.

Οὐκοῦν ἐπ' ἐκείνο ἴωμεν ὅπερ ἐστὶ τῶν κατεγνωσμένων συγγενές· παρασημαίνουσι γάρ τινες τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος, καθάπερ τι νόμισμα κιβδηλεύοντες, ἐπαίροντές τε εἰς ὕψος 5 τὸ κέρας, καὶ ἀδικίαν λαλοῦντες κατὰ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸ β γεγραμμένον· ἀνύπαρκτόν τε καὶ ἰδικῶς οὐχ ὑφεστηκότα φαντάζονται τὸν Μονογενῆ, καὶ οὐκ εἶναι μὲν ἐν ὑποστάσει τῇ καθ' ἑαυτὸν, ῥῆμα δὲ ἀπλῶς καὶ λόγον τὸν κατὰ μόνην τὴν προφορὰν γενέσθαι παρὰ Θεοῦ, καὶ ἐν ἀνθρώπῳ κατοικῆσαί φασιν οἱ τάλανες· συνθέντες δὲ οὕτω τὸν Ἰησοῦν, ἀγίων μὲν εἶναί φασιν ἀγιώτερον, οὐ μὴν ἔτι καὶ Θεόν. οὐκοῦν, καθὰ καὶ ὁ τοῦ Σωτῆρος ἐπιστέλλει μαθητῆς “Τίς ἐστιν 10 “ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ “Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν 15 “Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ “τὸν Πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα “ἔχει.” ἄμφω γὰρ δι' ἀμφοῖν καὶ ἐκάτερος ἐν ἐκατέρῳ πρὸς τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων ἐπιγινώσκονται. οὐ 20 131 R. γὰρ ἂν τις ἀναμάθοι τί ἐστὶ Πατὴρ, εἰ μὴ Υἱὸν ὑφεστῶτά

1 S. Joan. ii. 22, 23.

1. που C.w. που καὶ Comm. Edd. 7. καὶ om. w. ὑφεστῶτα C.m. ὑφεστηκότα exhibitent w. Comm. 8. φαντάζονται] δοξάζουσι C. 10. καὶ C.w.m. ὡς καὶ Comm. Edd. ἀνθρώποις m. 17. τὸν Υἱὸν om. C. 18. γὰρ] + καὶ Edd. 19. τε] γε Edd. ἐπιγινώσκονται—ὑφεστῶτά] ἐξαφανίζοντα C. Statim τε om. C. Comm.

αυτασ : κακίτ κίε.π.τ υκίτ μκ : αὐτῶ
: αὐτῶ κτῶιζαλ μκίτ π : μκμκκ κθεαοτ ε
ε . ε.θε.τ κτ υκ κτκ ε κτκμ μκκκκ ε
κτκμκ, κτκκ κτ κτ υκ . κτκκτ ελ κτκμ.
κτκκ, κτκκ κτ : ελ μίτκ. μκίθε κθεακκκ ÷
κτκκκ κτκκτ κθίτκ κλ, κτκκ κτκ . κτκκ ÷
ίτκ κλ κτκκ . κτκκ κτ κτκ ελ κλ κτκκ ÷
. ε.α.ελ, κτκκ κτκκ πκ . κτκκ μκκκ κτκκ ÷
εκτ μίτκ μτ κλ . κτκκ κτ κτ κτκκ μίτκκ

Heb. i. 3. **υ**πάρχειν τὸν Υἱὸν τὸ ἱερὸν ἡμῖν κατεσήμενε γράμμα, εἰκόνα
 τε αὐτὸν καὶ χαρακτῆρά φησι τοῦ γεγενηκότος ; καίτοι
β πῶς τοῦτό ἐστιν οὐχ ἅπασιν ἐναργές, αἱ δὲ εἰκόνας ὡς τὰ
 ἀρχέτυπα ; δεῖ γὰρ οὕτως αὐτὰς καὶ οὐχ ἑτεροίως ἔχειν.
 οὐκοῦν εἰ μὴ ἐνυπόστατος ἡ εἰκὼν, μήτε μὴν ἐν ὑπάρξει νοοῖτο **ζ**
 τῇ καθ' ἑαυτὸν ὁ χαρακτήρ, ἀνυπόστατον εἶναι δώσουσιν ὡς
 ἐξ ἀναγκαίου λόγου καὶ τὸν οὐπὲρ ἐστι χαρακτήρ, καὶ τὸ τῆς
 εἰκόνας ἀκαλλῆς ἀναδραμεῖται που πάντως ἐπὶ τὸ ἀρχέτυπον.

S. Joan. xiv. 8. **εἶ**τα εἶπέ μοι, Φίλιππος χριστομαθῆς ὢν ἄγαν, τὸν ὄντα
ο τε καὶ ὑφεστηκότα Πατέρα κατιδεῖν ἡξίου λέγων “Κύριε, **10**
 “δείξον ἡμῖν τὸν Πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν,” ἤγουν τὸν οὐκ
 ὄντα καὶ ἀνυπόστατον ; ἀλλ' οἶμαι φαίη τις ἂν μελλήσας
 οὐδὲν, ὅτι τὸν ὄντα τε καὶ ὑφεστηκότα. εἶπερ οὖν ἐστὶ τὸ
 μηδὲν ὁ Υἱὸς, ἅτε δὴ μὴ ὑφεστηκῶς, κατὰ γε τὸ ἐκείνων
 ἀχάλινον θράσος, ὡς εἰκόνα καὶ γινώσιν ἀκριβῆ τοῦ Πατρὸς **15**
1b. 9, 10. ἑαυτὸν ἡμῖν ἀνθ' ὅτου παρεκόμεζε, λέγων “Τοσοῦτον χρόνον
 “μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκός με, Φίλιππε ; ὁ ἑώρακός
d “ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα. οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ
1b. x. 30. “καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν ; ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμέν.”
 ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαί που τὸν ὑφεστηκότα καταθρήσειέ τις ἔν **20**
 γε τῷ μὴ ὑφεστηκότι, οὐδ' ἂν ἐννοοῖτό ποτε καὶ ταῦτον εἰς

1. κατεσήμενε w.m. ὑπεσήμενε C. Comm. κατεσήμενε Edd. 2. γεγενη-
 κότος C. 4. ἑτεροίως] ἑτέρως Edd. 8. που om. Edd. 9. χριστο-
 μαθῆς exhibitent C.w. 10. τε om. Edd. 12. ὄντα]+τε C. μελλήσας
 C. Comm. 15. ὡς C. εἰς Comm. Edd. 16. τοσοῦτω χρόνω w.
 18. ἑώρακε C.w. ἑώρακε καὶ Comm. Edd. Πατέρα]+μου C. 20. που τὸν]
 τοῦτον (sic) w. 21. κατὰ pro καὶ w.

κιοα .ειλαλ ριτω ,ση κελυ .σηταλ.η κιοαα κελυ
 ρηθιακ ειλ .σηδωκ .κηθωδωτ .αικ κωιηθ .ρη
 κελυ ,σηδωκ κελ κωιηθ .σηκωιηκ κηθ κελ
 .σηθια κηθωδωκ κιοα .σηδωτ :κηθια
 ια ,σηδωκ.η κωκλ ρκ.η .σηθια.η ρηθ ρηθ
 κηθια.η .σηδωκ κωαω κελ.η .σηθια.η .σηθια
 ρη θηθια .κηθι κωκ θαλ θηθια ρη κιοα.η
 ρω :κηκλ ρκ.η κηθ θηθια ια :κηθια

Exod.
iii. 14.

στηκώς· ζωὴ δέ ἐστι κατὰ φύσιν. διαψεύσεται γὰρ οὐδαμῶς. τὸ ἄρα μὴ ὑφεστάναι λέγειν τὸν ἐκ Θεοῦ πεφηνότα Λόγον, ψευδηγόρημα σαθρὸν καὶ φρενὸς ἀπόβρασμα τῆς ἡλιθιωτάτης. Μωσεὶ γὰρ ἔφασκεν αὐτός “Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν” τὸ δὲ ὂν ἀληθῶς, οὐκ ἐν ὑποστάσει τῇ καθ’ ἑαυτὸ σωζόμενόν πως ἂν νοοῖτό ποτε; οὐκοῦν τῶν τῆδε διειληφόντων καθοριοῦμεν εἰκότως τὸ εἰς ἄκρον ἀμαθές.

Οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνους ἐπαινέσαιμεν ἂν, φιλοθηρεῖν εὖ μάλα δεδιδαγμένοι τὸ ἀληθές, οἱ τητᾶσθαι λέγουσι ψυχῆς λογικῆς τὴν ἐνωθεῖσαν τῷ Λόγῳ σάρκα. σαρκὶ γάρ που μόνῃ καὶ τὴν ζωτικὴν τε καὶ αἰσθητικὴν λαχούση κίνησιν ἀμφιεννύντες τὸν Λόγον, παραφέρουσιν εἰς κόσμον, τὴν νοῦ καὶ ψυχῆς ἐνέργειαν ἀπονέμοντες τῷ Μονογενεῖ. καταπεφρίκασι γὰρ, οὐκ οἶδ’ ὅπως, ψυχωθείσῃ ψυχῇ λογικῇ τῇ ἀνθρωπίνῃ σαρκὶ, κατὰ φύσιν ἠνώσθαι τὸν Λόγον ὁμολογεῖν· τῆς μὲν ἄνωθὲν τε καὶ ἀρχαιοτάτης πίστεως τὴν παράδοσιν ὀλίγου παντελῶς ἀξιούντες λόγου, θελήσει δὲ μόνῃ τῇ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς, καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις δεῖν ἔπεσθαι λογισμοῖς,

1. διαψεύδεται w. 3. ἡλιθιωτάτης libri, Edd. mg. λιθώδους Edd.
4. μωσῆ C.m. μωσεὶ exhibitet m. 5. οὐκ om. Edd. 6. ποτε] + μὴ ὑφεστηκός Edd. 8-13 exhibitent l (= Cod. Bodl. misc. 184 sec. 13 vide Scholia sub init.) cap. 12 fin. fol. 79 necnon cap. 15 fol. 91. 8. Οὐ μὴν] οὐκοῦν Comm. Edd. mg. οὐ μὴν exhibitent C.w.l (bis).m. οὐδὲ om. C. ἐπαινέσαιμεν ἂν l prima vice. m.n. ἐπαινέσομεν ἂν l secunda vice. m. ἐπαινέσωμεν ἂν Comm. ἐπαινέσομεν C. Edd. 11. μόνῃ καὶ l (bis).n. Comm. μόνῃ C.w.m. μόνῃ Edd. 14. λογικῇ ψυχῇ inverso ordine Edd. 17. ὀλίγοι Aub. 18. αὐτοὺς om. C.

ἰν ἄρα μὴ ὑφεστάναι λέγειν τὸν ἐκ Θεοῦ πεφηνότα Λόγον, ψευδηγόρημα σαθρὸν καὶ φρενὸς ἀπόβρασμα τῆς ἡλιθιωτάτης. Μωσεὶ γὰρ ἔφασκεν αὐτός “Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν” τὸ δὲ ὂν ἀληθῶς, οὐκ ἐν ὑποστάσει τῇ καθ’ ἑαυτὸ σωζόμενόν πως ἂν νοοῖτό ποτε; οὐκοῦν τῶν τῆδε διειληφόντων καθοριοῦμεν εἰκότως τὸ εἰς ἄκρον ἀμαθές.

Rom. xii. 3. e ἀμαθῶς ἡρημένοι· καὶ φρονούντες ἀληθῶς “παρ’ ὃ δεῖ
 1 Tim. ii. 5. φρονεῖν.” καὶ τίς ὁ λόγος αὐτοῖς τοῦ τοιοῦδε δόγματος, ἐγὼ
 φράσω. τὸν Θεοῦ μεσίτην καὶ ἀνθρώπων, κατὰ τὰς γραφὰς,
 συγκείσθαι φαμεν ἕκ τε τῆς καθ’ ἡμᾶς ἀνθρωπότητος τελείως
 ἐχούσης κατὰ τὸν ἴδιον λόγον, καὶ ἐκ τοῦ πεφηνότος ἐκ Θεοῦ 5
 κατὰ φύσιν Υἱοῦ, τουτέστι τοῦ Μονογενοῦς. διαβεβαιούμεθα
 δὲ σύνοδον μὲν τινα καὶ τὴν ὑπὲρ λόγον συνδρομὴν εἰς
 ἔνωσιν ἀνίσων τε καὶ ἀνομοίων πεπράχθαι φύσεων· ἕνα δ’
 15 A. α οὖν ὁμῶς Χριστὸν καὶ Κύριον καὶ Υἱὸν ἐπιγινώσκουμεν, ἐν
 18 C. ταύτῃ καὶ ὑπάρχοντα καὶ νοούμενον Θεόν τε ὁμοῦ καὶ 10
 ἀνθρωπον. ἀδιάσπαστον δὲ παντελῶς τὴν ἔνωσιν διατηρεῖν
 cf. Schol. § 36. εἰθίσμεθα, τὸν αὐτὸν εἶναι πιστεύοντες καὶ Μονογενῆ καὶ
 πρωτότοκον· Μονογενῆ μὲν, ὡς ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον καὶ
 ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ πεφηνότα· πρωτότοκον δὲ αὐτῷ, καθὼ
 1 Cor. viii. 6. b γέγονεν ἄνθρωπος καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. ὥσπερ γὰρ εἰς 15
 ἐστὶ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα, οὕτω καὶ εἰς Κύριος
 133 R. Ἰησοῦς Χριστὸς δι’ οὗ τὰ πάντα. Θεὸν γὰρ ὄντα κατὰ
 φύσιν ἐπιγινώσκουμεν τὸν δι’ οὗ τὰ πάντα Λόγον καὶ εἰ
 γέγονε σὰρξ, τουτέστιν ἄνθρωπος.

Ἄλλ’ οὐτι που σφόδρα ταῖς ἐν ἡμῖν περὶ τούτου δόξαις 20
 τὰ ἐκείνων συμφέρεται. ἕνα μὲν γὰρ ὁμολογουμένως παρα-

2. αὐτοῖς] αὐτοῦ C. 3-15 exhibit cod. Reg. Par. 1115, fol. 250, sec. xiii ex., sub titulo κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ προσφωνητικοῦ πρὸς θεοδόσιον τὸν βασιλέα λόγου, t signavi. 8. ὁμοίων (sic) C. δ] δὴ t. 9. Κύριον] + Ἰησοῦν Comm. Edd. Υἱὸν w.m.t. Υἱὸν ὀνομάζεσθαι C. Comm. Edd. 10. τῷ αὐτῷ t. 11. ἀδιάστατον t. Comm. τηρεῖν C. 12. τὸν] τὸ Aub. καὶ μονογενῆ πιστεύοντες inverso ordine Edd. 13. ἐκ om. Edd. 14. δ’ t. Edd. καθὰ C. 16. Θεὸς ὁ] ὁ θεὸς ὁ C. ὁ θεὸς καὶ Comm. 21. ὁμολογοῦμεν ὡς w.

κίαλα λ ραλ δικα κωαίω ραα αα κωκία κίαα
 αάα κωκία κωαα ααλ .. ιακκαλ κηκ κωα
 αααααα αα αααααα . κωαα ααααα ααα . κωαα
 κωα ια κία αα αα αα . ααα αααααα αααααα αα
 ααααα ααα . ααα ααααα . κωααα , ααααααα αααααα
 ααα αααα . ααα ααα αααα αα ααα ααα : ααα αααα
 αααα ααααα ααααα αα αα . ααααααα ααα αααααα
 . αααααα ααααα ααααααα , αααααα ααα αα αααα . ααααα

καὶ φρονούντες ἀληθῶς παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν. Β. Καὶ τίς ὁ λόγος αὐτοῖς τοῦ τοιοῦδε δόγματος; Α. Ἐγὼ φράσω. τὸν Θεοῦ μεσίτην καὶ ἀνθρώπων, κατὰ τὰς γραφὰς, συγκεῖσθαι φάμεν ἕκ τε τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητος, τελείως ἐχούσης 5 κατὰ τὸν ἴδιον λόγον, καὶ ἐκ τοῦ πεφηνότος ἐκ Θεοῦ κατὰ φύσιν Υἱοῦ, τουτέστι, τοῦ Μονογενοῦς. δισχυριζόμεθα δὲ, σύνοδον μὲν τινα καὶ τὴν ὑπὲρ λόγον συνδρομὴν εἰς ἔνωσιν, ἀνίσων τε καὶ ἀνομοίων πεπράχθαι φύσεων· ἕνα δ' οὖν ὅμως Χριστὸν καὶ Κύριον καὶ Υἱὸν ἐπιγινώσκομεν, ἐν ταύτῳ 10 καὶ ὑπάρχοντα καὶ νοούμενον Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον. ἀδιάσπαστον δὲ παντελῶς τὴν ἔνωσιν διατηρεῖν εἰθίσμεθα, τὸν αὐτὸν εἶναι πιστεύοντες καὶ μονογενῆ καὶ πρωτότοκον, μονογενῆ μὲν, ὡς ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον καὶ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ πεφηνότα, πρωτότοκον δὲ αὐτὸν, καθὸ γέγονεν ἄνθρωπος 6 καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. ὥσπερ γὰρ εἷς ἐστὶ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἕξ οὐ τὰ πάντα, οὕτω καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὐ τὰ πάντα. Θεὸν γὰρ ὄντα κατὰ φύσιν ἐπιγινώσκομεν τὸν δι' οὐ τὰ πάντα Λόγον καὶ εἰ γέγονε σὰρξ, τουτέστιν, ἄνθρωπος. Β. Ὁρθότατα ἔφησ. Α. Ἄλλ' οὔτι που σφόδρα 20 ταῖς ἐν ἡμῖν περὶ τούτου δόξαις τὰ ἐκείνων συμφέρεται. ἕνα μὲν γὰρ ὁμολογουμένως παραδέχονται καὶ αὐτοὶ Χριστὸν a 689 A.

1. δεῖν (sic) B. 4. ἐχούσης om. B. 13, 14. λόγον—ἄνθρωπος (ab -os ad -os scilicet transiliens) om. B.

ΚΙ ΖΑ .ΘΥΚΙΣΑΛ ΜΩ ΜΙΦΙ .ΚΘΙΩ.ΤΩ ΚΙΩΛ ΜΙ ΟΙΛ
 ΖΑ ΑΙΩΠΙ ΜΩ ΜΙΩΠΩ ΖΑ .ΚΘΙΩ.ΤΩ ΟΙΛ ΜΙΩΠΩ
 ΚΩΛΚ ΡΩΙ ΚΘΙΩ ΥΚ Κ.ΤΩ .ΚΙΩΑΩ Κ.ΤΩ ΑΦ
 ΜΙ ΚΙΩΑ .ΚΩΚΙ ΩΜΩ ΡΩ ,ΚΘΙΩ.ΤΩ ΙΑΦΩ .ΚΩΚ
 ΘΩ ΜΩΘΙΚΩ .ΚΩΚ ΙΩ ΚΘΙΩ ΙΦΩ .ΙΩΚΘΙΩ ΩΘΙ
 .ΙΩ ΩΠΩΙ ΚΩΚ ΑΩ ΠΩΙ ΙΩ ΚΙΩΚ .ΚΩΚΩ ΚΩΚ
 ΩΚΩΚΙ ΚΩΠΩ ΔΑΩ ΚΙΩ ΚΙΩ ΑΩ ΠΩ ΚΙΩΚ
 ΚΙΚ .ΚΩΚ ΙΩ ΜΙ ΑΩ .ΚΘΙΩ ΚΙΩΩ ΚΘΙΩ ΡΩ :ΙΩ
 ΖΑ ΩΚΩΚΙ ΑΩ : ,ΚΘΙΩ.ΤΩ ΚΩΛΚΙ .ΜΩΠΩΘΩ
 ΚΩΙΩ ΩΜΩΙ .ΚΙΩΩ ΡΩ ΠΩ ΜΙ ΚΙ .ΙΩ ΚΩΚ
 ΔΑΩ ,ΚΘΙΩ.ΤΩ ΑΩ ΑΚ ΜΩΠΩ ΙΩ ΠΩ .ΑΩΠΩ

εἰς ἡμᾶς παράδοσιν, οὐ ταῖς ὑπερμέτροις ἀκριβείαις καταλύειν
 ἄξιον, οὔτε μὴν ταῖς εἰς ἄκρον ἐρεύναις ὑποφέρειν τὰ ὑπὲρ
 16 A. a νοῦν, ἀλλ' οὐδὲ ἦκειν εἰς μέσον οἷάπερ τινὰς ὀριστὰς ῥιψο-
 κινδύνως λέγοντας, ὡς τὸ δεῖνα μὲν ὀρθῶς, τὸ δεῖνα δὲ αὐ
 ἑτέρως ἔχειν, χρῆν δήπου καὶ ἦν ἄμεινον ἀληθῶς, ἀπονέμειν δὲ 5
 μᾶλλον τῷ πανσόφῳ Θεῷ τῶν ἰδίων διασκέψεων τὴν ὁδόν,
 καὶ μὴ τοῖς εὖ ἔχειν παρ' αὐτῷ δεδοκιμασμένοις ἀνοσίως ἐπι-
 τιμᾶν. ἀκουσόμεθα γὰρ λέγοντος ἐναργῶς “Οὐ γάρ εἰσιν
 “ αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ
 “ ὑμῶν αἱ ὁδοί μου, ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, 10
 b “ οὔτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ δια-
 “ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου.”

Es. lv.
8, 9.

υἱοὺς δὲ οὔτι που δύο προσκυνήσομεν, ἀλλ' οὐδὲ χριστοὺς

1. ὑπὲρ μέτρον C. καταλύειν exhibent C.w.m. καταλιπεῖν t. Comm. Edd. mg.
 2. ὑποφέρειν C.t. et ita coniecere Editores Romani. ὑπερφέρειν w. Comm. Edd.
 3. εἶκειν C. ὀριστὰς C.w. ὀριστὰς καὶ t. Comm. Edd. 4. μὲν om. C.
 δὲ C.w.t. δ' Comm. Edd. 5. ἑτεροίως C. Comm. ἑτέρως habet w. χρῆν C.
 ἐχρῆν Comm. Edd. neutrum habet t. δὲ assumptum e t. Comm. 8. ἀκουσώ-
 μεθα t. 9. ὥσπερ prius] ὡς t. 10. ἡμῶν Aub. 12. ὑμῶν et μου
 inter se transponit t.

ραββι κθιθδ κθζδ δισθ κθδ . και κθ κευασ
 κθδ κθζδ κθδ κθδ κθδ κθδ . κθδ κθδ κθδ
 κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ
 κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ
 κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ
 κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ
 κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ κθδ

ἐροῦμεν δύο, κὰν ἐψυχῶσθαι πιστεύομεν ψυχῇ λογικῇ τὸν ἐνω-
 θέντα τῷ Λόγῳ ναόν. ὥσπερ γὰρ κατὰ γε τὸ ἐκείνοις εὖ ἔχειν
 δοκοῦν, κὰν εἰ ἐκ μόνης λέγοιτο τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ ἐκ Θεοῦ
 Πατρὸς πεφηνότος Λόγου, οὐδεὶς αὐτοὺς ἀναπέσει τρόπος ἀνὰ
 μέρος τὴν σάρκα τιθέντας καὶ ἀνὰ μέρος αὐτὸν τὸν Μονογενῆ, 5
 δυάδα χριστῶν ὁμολογεῖν· οὕτω κὰν τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπό-
 τητι τελείως ἐχούσῃ, κατὰ γε τὸν τῆς ἰδίας φύσεως λόγον,
 οἰονεὶ συνηνεχῆσθαι τε καὶ ἡνώσθαι λέγομεν ἀπορρήτως τε
 καὶ ὑπὲρ νοῦν τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, οὐχ υἰῶν δυάδα νοήσομεν,
 ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν, φύσει μὲν ὄντα Θεόν, καὶ ἐξ αὐτῆς 10
 134 R. πεφηνότα τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ἐν ἐσχάτοις δὲ
 Δ τοῦ αἰῶνος καιροῖς γενόμενον ἄνθρωπον, καὶ διὰ τῆς ἀγίας
 καὶ θεοτόκου παρθένου γεγεννημένον, καὶ πρὸς τε ἡμῶν
 αὐτῶν καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων προσκυνούμενον, κατὰ τὰς
 γραφάς. εἰ δὲ δὴ φαίεν ὅτι μόνης μὲν ἐδείτο τὰ καθ' ἡμᾶς 15
 τῆς τοῦ Μονογενοῦς ἐπιδημίας, ἐβελήσας δὲ ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ
 γῆς καὶ ἀνθρώποις συναναστραφῆναι, παραδείξαι τε ἡμῖν
 τῆς εὐαγγελικῆς πολιτείας τὴν ὁδὸν, οἰκονομικῶς ἡμπέσχετο

Bar. iii.
38.

1. ἐμψυχῶσθαι n. ἐψυχῶσθαι exhibit m.m. ἐμψυχῶσθαι Comm. πιστεύω-
 μεν C.m. Comm. Migne. πιστεύσωμεν n. πιστεύομεν exhibit w. 2. ἔχον w.
 3. εἰ om. C. λέγοιτο] εἰλοιντο Comm. Edd. mg. λέγοιτο exhibit C.w.m. ἐκ
 alt.] + τοῦ C. Θεοῦ] + καὶ C. Comm. 4. τρόπος] λόγος C. 5. αὐ
 τὸν] αὐτὸν Edd. 6. Χριστῷ Aub. 7. λόγον om. C. 8. συνη-
 νέχθαι w. τε prius om. C. Comm. λέγομεν καὶ ἡνώσθαι inverso ordine C.
 λέγωμεν m. Migne. Statim πως addit C. 13. γεγεννημένον C. καὶ alt.
 om. C. ὑμῶν (sic) C. 15. μόνης exhibit m. μόνος m. τὰ om. w.
 16. ἐπὶ] + τῆς w. 18. εὐαγγελικῆς C. Comm. Edd. mg. ἀγγελικῆς w.m. Edd.
 ἡμπέσχετο C.w. ἡμπίσχετο m (?). Edd.

ⲙⲓⲛⲉⲥⲟ ⲙⲓⲥⲁ ⲕⲓⲗⲁ ⲕⲓⲗⲁ . ⲙⲉ ⲙⲓⲗⲁ ⲕⲓ ⲕⲓⲗⲁ
 ⲕⲉⲃⲁ ⲟⲩ ⲕⲁⲟⲩ ⲑⲓⲕⲁ ⲙⲉ ⲙⲓⲗⲁ ⲕⲓ ⲕⲓⲗⲁ
 ⲓⲗ ⲕⲓⲗⲁ . ⲕⲑⲓⲗⲁ ⲕⲟⲓⲗⲁ ⲉⲃⲓⲗⲁ ⲕⲓⲗⲁ ⲟⲩⲩⲁ . ⲕⲑⲓⲗⲁ
 ⲕⲓⲗⲁ ⲙⲓⲗⲁ ⲓⲗⲁ ⲉⲓⲗⲁ : ⲁⲓⲟⲩⲁ ⲁⲟⲑⲓⲗⲁ ⲕⲓⲗⲁ
 ⲙⲓⲗⲁ ⲑⲓⲗ : ⲕⲙⲉⲥⲟ ⲕⲁⲟⲩ , ⲟⲩⲁⲑⲓⲗ ⲙⲁⲙⲓⲗ ⲕⲟⲓⲗⲁ ⲙⲓⲗⲁ
 ⲟⲩⲩⲁ : ⲁⲥⲟⲩⲟⲩ ⲕⲓⲗⲁ ⲟⲩⲁ ⲟⲩⲩⲁⲓⲗⲁ : ⲁⲟⲩⲓ ⲟⲩⲩⲁⲓⲗⲁ
 ⲕⲓ ⲁⲕ ⲕⲓⲗⲁ . ⲙⲓⲛⲉⲥⲟ ⲙⲓⲥⲁ ⲁⲗⲁⲓⲁ : ⲕⲓⲙⲉ ⲟⲩⲁ
 ⲙⲟⲓⲗⲁⲥⲟ ⲕⲓⲗⲁⲓⲗⲁ ⲕⲑⲓⲗⲁⲥⲟ ⲕⲑⲁⲥⲓⲕⲁⲓ . ⲙⲓⲗⲁⲥⲁⲓⲗⲁ ⲙⲉ
 ⲙⲓⲗⲁ ⲕⲓⲗⲁ . ⲙⲓⲗⲁⲥⲟ ⲕⲓⲗⲁ ⲙⲓⲥⲁ : ⲕⲑⲓⲗⲁ ⲕⲟⲓⲗⲁ ⲉⲃⲓⲗⲁ

ἐροῦμεν δύο, καὶ ἐξ ἀνθρώπου τελείου καὶ ἐκ Θεοῦ Λόγου
 τὴν εἰς ἐνότητα συνδρομὴν πεπράχθαι πιστεύωμεν τοῦ Ἐμ-
 μανουήλ. ὥσπερ γὰρ, κατὰ γε τὸ ἐκείνοις εὖ ἔχειν δοκοῦν, b
 καὶ εἰ ἐκ μόνης λέγοιτο τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 5 πεφηνότος Λόγου, οὐδεὶς αὐτοὺς ἀναπέσει τρόπος ἀνὰ μέρος
 τὴν σάρκα τιθέντας, καὶ ἀνὰ μέρος αὐτὸν Μονογενῆ, δυνάδα
 χριστῶν ὁμολογεῖν, ἀλλ' εἰς ἓνα κύριοι. Ἰησοῦν Χριστὸν
 παραδέξονται τὸν Ἐμμανουήλ. ὀρθὰ γὰρ δὴ λίαν ἔν γε
 τούτῳ φρονεῖν ἐγνώκασιν. οὕτω καὶ ἀνθρώπῳ τελείῳ, δῆλον
 10 δὲ ὅτι τῷ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος οἰονεὶ συνενηνέχθαι τε καὶ
 ἠνώσθαι λέγωμεν ἀπορρήτως τε καὶ ὑπὲρ νοῦν τὸν ἐκ Θεοῦ c
 Λόγον, οὐχ υἱῶν δυνάδα νοήσομεν, ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν,
 φύσει μὲν ὄντα Θεὸν καὶ ἐξ αὐτῆς πεφηνότα τῆς οὐσίας τοῦ
 Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἐν ἐσχάτοις δὲ τοῦ αἰῶνος καιροῖς γενό-
 15 μενον ἄνθρωπον καὶ διὰ τῆς ἀγίας παρθένου γεγεννημένον,
 καὶ πρὸς τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων προσκυ-
 νούμενον κατὰ τὰς γραφάς. Β. Τί οὖν, εἰ δὴ φαίεν, ὅτι
 μόνης μὲν ἐδείτο τὸ καθ' ἡμᾶς τῆς τοῦ Μονογενοῦς ἐπίδη- d
 μίας, ἐβελήσας δὲ ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ γῆς καὶ ἀνθρώποις συν-
 20 αναστραφῆναι, παραδείξαι τε ἡμῖν τῆς εὐαγγελικῆς πολιτείας
 τὴν ὁδὸν, οἰκονομικῶς ἡμπέσχετο τὴν ὁμοίαν ἡμῖν σάρκα;

6. αὐτὸν C.

legens] Ed.

20. εὐαγγελικῆς exhibit et B.

12. δυνάδα νοήσομεν] δυνάδα διανοήσομεν [-δα ut dia

16. τε] γε Ed.

18. τὸ exhibit et B.

ὑμᾶς Ed.

αμα ρα .ελθικα .κατακ ,καδικ αμακα :αφ .α αφα
 ια καφ κτωκ κτωκα :αλα ραδικα κωκα
 ραα :ελθικ κατακ διαβι κτωκα κτωκα ραα .κτωκ
 κτωκα ρτωκα κτωκ :αδικα κτωκα κτωκα ραα
 αααα κτωκα κτωκα κτωκα :ατωκα ραα κτωκα
 κτωκα κτωκα κτωκα :ατωκα κτωκα κτωκα
 ρααα :κτωκα ραα κτωκα :κτωκα κτωκα
 κτωκα κτωκα κτωκα :ατωκα κτωκα κτωκα
 κτωκα :ατωκα κτωκα κτωκα κτωκα κτωκα

1 Tim.
iii. 16.

- e τὴν ὁμοίαν ἡμῖν σάρκα· τὸ γὰρ τοι θεῖον κατὰ φύσιν ἰδίαν οὐχ ὁρατόν· ἡγνοηκότες ἀλώσονται τῆς ἐνανθρωπήσεως τὸν σκοπόν, καὶ συνιέντες οὐδαμῶς τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον. εἰ γὰρ δὴ μόνην ἔχει τὴν ἀφορμὴν τὸ ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Μονογενοῦς ἢ σάρκωσις, εἴτ' οὖν ἐνανθρώπησις, προσετίθει γεμῆν ἕτερον οὐδὲν τῇ ἀνθρώπου φύσει, 5
- 17 A. a πῶς οὐκ ἄμεινον ἤδη πως καὶ σοφὸν τῇ τῶν δοκητῶν συμφέρεσθαι δόξῃ καὶ ἡμᾶς αὐτούς· οἱ σαρκός τε ὁμοῦ καὶ γῆϊνου σώματος ἀπαμφιεννύντες τὸν Λόγον, ὥφθαι μὲν ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπον μυθοπλαστοῦσιν οἱ δείλαιοι; ἡμαρτηκότες δὲ 10 τᾶληθοῦς ἀλοῖεν ἂν, καὶ οὐ σὺν ἰδρῶτι μακρῶ. ἢ οὐκ ἄμεινον ἐροῦσιν, εἰ μηδὲν ὀνύνησι τὴν ἀνθρώπου φύσιν ὃ ἐκ Θεοῦ Λόγος, εἰ καὶ γέγονε σὰρξ, ἀπαλλάττεσθαι μὲν ἀκαθαρσίας σαρκικῆς, δόξαι δ' οὖν ἄπαξ τῷ γῆϊνῳ προσκεχρησθαι σώματι, διαπερᾶναι τε οὕτω τὸν προτεθέντα σκοπόν; 15
- 19 C. Τίς οὖν ἂν γένοιτο λοιπὸν τῆς ἐπιδημίας ὁ λόγος; ἢ τίς ὁ τρόπος τῆς ἐνανθρωπήσεως; πέπρακται δὲ ὅτου χάριν, εἴ τις ἔροιτο τυχόν, ἀντακούσεται πρὸς ἡμῶν Ἡ θεία διδάξει γραφή. ἴθι δὴ οὖν, ὦ γενναῖε, πυθοῦ τῶν ἱερῶν γραμμάτων, καὶ ταῖς τῶν ἀγίων ἀποστόλων φωναῖς ἐνερείσας εὖ μάλα 20

1. ὁμοίαν C.w m. Edd. ἰδίαν Comm. Edd. mg. 3. συνιέντες C. Comm.
4. τὸ] τοῦ Edd. 5. τῆς assumptum ex w.m. εἴτ' οὖν C.w. ἡγουν Comm. Edd.
6. προσετίθει C.w.m. Comm. προσετέθη Edd. προσετίθη Edd. mg.
7. σοφῶν Edd. σοφὸν Editores Romani in margine et ita libri. 8. ψυχῆς pro σαρκός C. 11. ἀλῶεν m. Statim ἂν om. w.m. 13. καὶ εἰ inverso ordine C. 14. δ' om. Edd. ἄπαξ] ὅμως C. Comm. κεχρησθαι C.
17. εἴ τις—γενναῖε om. (linea ampliusque vacante) w. 18. πρὸς C. παρ' Comm. Edd.

ῥο ροα μωαφθια .κωθια κλ ριμασ κθιασλκτ
κπλασα κθια ααε κλτ .μιακ μιασ αωσ .κίτε
.κθιαεωσπ κωί κίτεκ αλθωκ κλα .ίεσπ .ίσα
κωθια :ταωε κπλασα κθια θιασ κιασ ια αλκ
κασ αωρα κλ κίωκ ριασα :κίτε λ κασ
αωσλ ραετ κκα κλ κιακ .κτακ μῶτ κιαλ

ιδίας φύσεως τὸ πεπηγὸς τε καὶ ἄτρεπτον, καθάπερ τινὰ βαφήν, ἐγκαταχρώσας αὐτῇ;

B. Οὐκ ἄσυμφανές οἶμαί που τὸ χρῆμα, φέρει γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὸν εἰκότα μᾶλλον δὲ τὸν ἀληθῆ λογισμόν. A.
 5 Ὡσπερ οὖν ἐπειδὴ γέγονε σὰρξ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα ἐ
 Λόγου, τὸ θανάτου καὶ φθορᾶς ὑπερθρώσκει κράτος, κατὰ
 τὸν αὐτὸν οἶμαι τρόπον, ἐπεὶ τοι γέγονε ψυχὴ τοῦ πλημμε-
 λείν οὐκ εἰδότης, ἐρηρυσμένην ἔχει λοιπὸν τὴν ἐφ' ἅπασι
 τοῖς ἀγαθοῖς ἀμεταποίητον στάσιν, καὶ τῆς πάλαι τυραννού-
 10 σης ἀμαρτίας ἀσυγκρίτως εὐσθενεστέραν. πρῶτος γὰρ ἄν-
 θρωπος ὁ Χριστὸς, ὃς οὐκ ἐποίησεν ἀμαρτίαν οὐδὲ εὐρέθη
 δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, ρίζα δὲ ὡσπερ καὶ ἀπαρχὴ * 692 A.
 τεθειμένος τῶν εἰς καινότητα ζωῆς ἀναμορφουμένων ἐν πνεύ-
 ματι, καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ τῆς θεότητος
 15 ἀσφαλὲς καὶ ἐρηρυσμένον, ὡς ἐν μεθέξει καὶ κατὰ χάριν, καὶ
 εἰς ἅπαν ἤδη τὸ ἀνθρώπινον παραπέμψει γένος. καὶ τοῦτο
 εἰδὼς ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος “Ὡσπερ γὰρ ἐφορέσαμεν

2. βαφήν] ἐρίω praemittit nec B. nec Cod. πρέμψη Ed.

16. παραπέμψει B. παραπέμψη Ed.

ἀσφαλὲς καὶ ἐρηρυσμένον ὡς ἐν μεθέξει καὶ κατὰ χάριν, καὶ εἰς ἅπαν ἤδη τὸ ἀνθρώπινον παραπέμψει γένος. καὶ τοῦτο εἰδὼς ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος “Ὡσπερ γὰρ ἐφορέσαμεν

δ' ἀνωτέρω γὰρ τόπου καὶ περιορισμοῦ καὶ μεγέθους μετρητοῦ
 τὸ θεῖον, αὐτὸ δὲ ὑπὸ μηδενὸς χωρούμενον· παράδοξον
 δὲ καὶ οὐδενὶ τῶν ὄντων ἀθαυμαστὸν, ὅτι σῶμα μὲν ἀνεβίω
 τὸ τῇ φύσει φθαρτόν· ἦν γὰρ ἴδιον τοῦ ἀφθάρτου Λόγου·
 ψυχὴ δὲ δὴ πάλιν, τὴν πρὸς αὐτὸν λαχοῦσα συνδρομὴν 5
 τε καὶ ἔνωσιν, καταπεφοίτηκε μὲν εἰς ἄδου, θεοπρεπεῖ δὲ
 1 S. Pet. iii. 19. Es. xlix. 9. e
 δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ χρωμένη, καὶ τοῖς ἐκεῖσε πνεύμασι κατε-
 φαίνεται. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκε “ τοῖς ἐν δεσμοῖς Ἐξέλθετε,
 “ καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει Ἀνακαλύφθητε.” καὶ μοι δοκεῖ φάναι
 τι τοιοῦτον καὶ ὁ θεσπέσιος Πέτρος περὶ τε τοῦ Θεοῦ Λόγου, 10
 καὶ τῆς καθ' ἔνωσιν οἰκονομικὴν γεγενημένης αὐτοῦ ψυχῆς
 1 S. Pet. iii. 17-20.
 “ Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιούντας εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ
 “ Θεοῦ πάσχειν ἢ κακοποιούντας, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ
 20 A. a “ ὑπὲρ ἁμαρτιῶν ἀπέθανε δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς
 “ προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς 15
 “ δὲ πνεύματι· ἐν ᾧ, φησὶ, καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι
 “ πορευθεὶς ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί ποτε.” οὐδὲ γὰρ οἶμαι
 φαῖεν ἂν, ὡς γυμνὴ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἡ θεότης τοῦ Μονο-
 γενοῦς καταπεφοίτηκε μὲν εἰς ἄδου, διεκήρυξε δὲ τοῖς
 ἐκεῖσε πνεύμασιν, ἄποπτος οὖσα παντελῶς· κρεῖττον γὰρ 20

1. ἀνώτερον Edd. τόπου] που Edd. περιορισμοῦ] + καὶ τόπου Edd. μέτρον καὶ τόπου Edd. mg. μέτρον καὶ τόπου ante καὶ περιορισμοῦ exhibit Comm. 2-8 citant Severus in supradicta epistola fol. 9 v; 1 cap. 7, fol. 68 v; t fol. 175 v.
 2. οὐ παράδοξον Edd. mg. 3. ἀθαυμαστὸν C.n. Severus. Comm. θαυμαστὸν Edd.
 5. δὴ om. C.w. Comm. retinui cum l.t. αὐτὸ C. Comm. αὐτὸν exhibit w.l.t.
 9. ἀνακαλύφθητε w. ἀνακαλύπτεσθε C. Comm. Edd. 10. τοιοῦτο w. τε om. Edd.
 11. οἰκονομίας Edd. οἰκονομικὴν habet Edd. mg. 13. καὶ ὁ om. C. Comm.
 14. ἁμαρτιῶν w. ἁμαρτωλῶν C. Comm. Edd. ἴν' Edd.
 16. δὲ C.w. δὲ τῷ Comm. Edd. 18. ἂν om. C.

ὁμοῦκα : ἰσὸς καὶ εἰς τὰ μ.τ. ,ὡς . ἡδὲ καὶ κ
 ὁμοῦ . κἀπὸ δὲ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ . κἀπὸ δὲ καὶ . κἀπὸ καὶ
 ἰσὸς καὶ , καὶ καὶ . κἀπὸ δὲ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
 ,ὡς καὶ μ.τ. καὶ καὶ . κἀπὸ δὲ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
 μ.τ. καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
 καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
 καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ

ἀδρανῆς καὶ ψευδοδοξία καὶ κεκομψευμένων ῥηματίων φενα-
 κισμός· προσιέμεθα γὰρ οὐτι που τὸ κατασίνεσθαι πεφυκός,
 καὶ εἰ τοῖς ἄγαν ἐξησκημένοις καὶ μὴν καὶ πικροῖς ἡμᾶς
 κατακροτοῖεν λόγοις οἱ δι' ἐναντίας. ἔστι γὰρ τὸ θεῖον ἡμῶν
 5 μυστήριον “οὐκ ἐν πειθοῖς σοφίας ἀνθρωπίνης λόγοις, ἀλλ’
 “ἐν ἀποδείξει πνεύματος.” Θεὸς οὖν ὑπάρχων καὶ τῶν ὅλων
 κύριος, κατὰ τὰς γραφὰς, ὁ Μονογενῆς, ἐπέφανεν ἡμῖν.
 ὤφθη γὰρ ἐπὶ γῆς καὶ ἐπέλαμψε τοῖς ἐν σκότῳ, γενόμενος
 ἄνθρωπος, οὐ δοκῆσει· μὴ γένοιτο, μανία γὰρ τοῦτό γε
 10 φρονεῖν ἢ λέγειν· οὔτε μὴν εἰς σάρκα παρενεχθεῖς κατὰ
 μετάστασιν καὶ τροπήν· ἀναλλοίωτος γὰρ καὶ ἀεὶ κατὰ τὸ
 αὐτὸ καὶ ὡσαύτως ἔχων ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος· ἀλλ’ οὐδὲ ὁμόχρο-
 νον τῇ σαρκὶ τὴν ὑπαρξίν ἔχων· αὐτὸς γὰρ ἐστὶ τῶν αἰώνων
 ὁ ποιητής· οὔτε μὴν ὡς λόγος ἀνυπόστατος, οὐδὲ ὡς ῥῆμα
 15 ψιλὸν ἐν ἀνθρώπῳ γεγονώς· ὁ γὰρ τοι καλῶν τὰ οὐκ ὄντα
 ποτὲ πρὸς ὑπαρξίν τε καὶ γένεσιν προϋφέστηκεν ἀναγκαίως,
 αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ ζωὴ πεφηνῶς ἐκ ζωῆς τοῦ Θεοῦ καὶ d

1. ῥηματίων Cod. et C. ῥημάτων B. Ed. 4. κατακροτοῖεν exhibit et B.
 5. πειθοῖς exhibit Cod. πειθοῖ B. ἀνθρωπίνους B. 7. ὁ μονογενῆς κατὰ
 τὰς γραφὰς inverso ordine C. 8. σκότει B. 9. γε assumptum
 ex B. 11. τὸ αὐτὸ B. τὰ αὐτὰ Ed. 17. ἡ B. ὁ Ed. πεφηνῶς]
 πεφυκῶς Ed.

κλεκ κλεκ . αυιδκαλ κικα ια , κη κθαυε . αυ
 κθαυαφε . κελωααο κυαααα ηκ : αυθηκ κικαλ
 ια κικαυααα κλ . κικαλ κικα ακ αυθηκ ια
 . κθικα κωκ κικαα οη ια οη θυκικααα . κθαυικ
 αυικαα ηκ : ιαυαυ , κθαυικ ιααα ιαυικαα η κλα
 ια αυοα . αυθηκαλ , κη κθαυα ια κικα . αυα
 αυ αυικα κθικα ηκ ααθι κλα . κικααα κικααα
 ια αυ αυικα . αυικα κικααα ηκ : κθαυικ κικααα
 . κικαααα κικα κικα αυικα ηκ . κικαααα κικα
 οα . κικααα κικα κικαααα κθικα ηκ ααθι κλα
 . κικααα αυικα οη κικααα . αυικααα κθικαααα αυικααα

Πατρὸς, ὄντος τε καὶ νοουμένου κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν· ἀλλ' οὐδὲ μόνην ἡμπέσχετο σάρκα ψυχῆς ἐρήμην τῆς λογικῆς, γεγέννηται δὲ κατὰ ἀλήθειαν ἐκ γυναικὸς καὶ πέφηθεν ἄνθρωπος ὁ ζῶν καὶ ὑπάρχων καὶ συναΐδιος τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ Θεὸς Λόγος, μορφὴν δούλου λαβὼν, καὶ ἔστιν ὡσπερ ἐν 5 θεότητι τελείος, οὕτω καὶ ἐν ἀνθρωπότητι τέλειος· οὐκ ἐκ μόνης θεότητος καὶ σαρκὸς εἰς ἓνα Χριστὸν καὶ Κύριον καὶ Υἱὸν συγκεείμενος, ἀλλ' ἐκ δυοῖν τελείων, ἀνθρωπότητος δὴ λέγω καὶ θεότητος, εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν παραδόξως συνδόμενος. ἐρεῖ δέ τις κατὰ τὸ εἶκος Τίνα δὴ οὖν τέτοκεν ἡ 10 ἁγία παρθένος, τὸν ἄνθρωπον, ἤγουν τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον; φαμὲν οὖν ἡμεῖς Καὶ μὴν καὶ τοῦτό γέ ἐστιν ἡ πλάνησις, καὶ τὸ ἀμαρτεῖν τοῦ πρέποντός τε καὶ ἀληθοῦς. μὴ γάρ μοι διέλης μετὰ τὴν ἔνωσιν, μηδὲ διστάς εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς καὶ 15 εἰς Θεὸν Λόγον, διπρόσωπον ἡμῖν ἀνατύπου τὸν Ἐμμανουήλ· μὴ ἄρα τις ἡμῖν εἰκότως διαμωμήσαιο φρονεῖν ἐλομένοις ὀρθὸν μὲν οὐδὲν, ἐκείνο δὲ μᾶλλον, ὃ καὶ διὰ τῆς ἁγίας κατεδικάσθη γραφῆς. ὧδε γάρ τις ἔφη τῶν Χριστοῦ μαθητῶν

2. ἡμπέσχετο Edd. 3-9 citat t fol. 250. 3. δὲ w.m. γὰρ C.t. Comm. Edd. 4. συνυπάρχων t. Πατρὶ καὶ Θεῷ inverso ordine C. Comm. 5. Λόγος] ὁ Λόγος w. 5-9 citat Severus contra Johannem Grammaticum § 18 in Mus. Brit. cod. add. 12157, fol. 98 v. 6. Ἀ τελείος ad τέλειος transiliunt C. Comm. omnia habent m.t. 8. ἀνθρωπότητα—θεότητα Edd. τε pro δὴ C. Comm. δὴ habent w.m.t. 10. οὖν δὴ inverso ordine C. οὖν om. Comm. 11. ἤγουν] ἡ Edd. 12. οὖν w. δὲ C. Edd. neutrum habet Comm. μὴν καὶ assumptum ex w. μὴν C. Comm. 13. ἀμαρτεῖν] ἀμάρτημα Edd. ἀμαρτεῖν in margine exhibentes. 13—p. 76, l. 6 citat Severus contra Johann. Gramm. § 24, fol. 120. 14. ἰδικῶς καὶ εἰς Θεὸν Λόγον w. Severus. ἀληθῶς καὶ εἰς Θεὸν Λόγον C. ἀληθῶς καὶ εἰς Θεὸν ἰδικῶς Comm. Edd. mg. ἰδικῶς καὶ εἰς Θεὸν Edd. 17. οὐδὲν] οὖν οὐδὲν w. 18. τῶν] + τοῦ Edd.

καὶ κ ρα π.δ.θ.κ.τ. ρ.τ.θ. λ.α.τ. κ.ι.ϋ. ε.μ. α.ρ.θ.
 ρ.α.ι.α.σ. ρ.π.θ.κ.α.σ.α. ,κα.θ.υ.κ.α. : κ.ι.ϋ. ,κα.θ.υ.κ.τ. κ.α.κ.
 κ.θ.ι.λ.ε.λ.α. κ.ε.α.ι. ρ.α. σ.ι.α.ρ.τ. κ.ε.α.ε.α.λ.τ. κ.α.θ. κ.λ.α. .σ.ε.α.
 .κ.θ.ι.υ.κ. ρ.α. κ.θ.ι.ε.α.σ. ε.μ. π.δ.θ.κ. : α.ρ.θ.τ. ρ.ι.α.κ.
 ρ.α. κ.ι.ϋ. κ.α.σ. ,κα.θ.υ.κ.τ. α.ρ.θ. .κ.ε.ι.τ.θ. ε.μ.κ. ,κ.α.θ.κ.α.
 κ.α.λ.κ. κ.α.κ. κ.α.λ.κ. ρ.α. ρ.α.θ.ι.α.σ.α. .ρ.τ.θ. λ.α.σ. ρ.α.σ.
 ,κα.θ.υ.κ.α. : κ.τ.ρ.α.τ. κ.θ.ι.α.σ.τ. ,κα.λ.ε. ρ.τ. α.ρ.θ.τ. .κ.θ.ι.λ.α.

μαθητῶν “ Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν
 “ προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 “ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐπ’ ἐσχάτου τῶν χρόνων
 “ ἐλεύσονται ἐκ ἐμπαιγμονῆς ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἑαυτῶν
 5 “ ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν· οὗτοί εἰσιν οἱ ἀπο-
 “ διορίζοντες, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.” Β. Οὐ διορι-
 στέον οὖν ἄρα κατ’ οὐδένα τρόπον; Α. Οὐμενοῦν, εἰς γε β
 δὴ μάλιστα τὸ δύο φάναι μετὰ τὴν ἔνωσιν καὶ ἀνὰ μέρος
 ἐκάτερον ἐννοεῖν. ἰστέον δ’ οὖν ὅτι θεωρεῖ μὲν τινὰ φύσεων
 10 διαφορὰν ὁ νοῦς· ταῦτόν γὰρ οὔτι που θεότης τε καὶ ἀνθρω-
 πότης· εἰσδέξεται δὲ ὁμοῦ ταῖς περὶ τούτων ἐννοίαις καὶ τὴν
 ἀμφοῖν εἰς ἐνότητα συνδρομήν. οὐκοῦν Θεοῦ μὲν ἐξέφυ τοῦ
 Πατρὸς ὡς Θεός, ὡς ἐκ παρθένου δὲ ἄνθρωπος, ὁ γὰρ Θεοῦ
 Πατρὸς ἀπορρήτως τε καὶ ὑπὲρ νοῦν ἀναλάμψας Λόγος, c
 15 γεγεννησθαι λέγεται καὶ διὰ γυναικὸς, καταφοιτήσας εἰς
 ἀνθρωπότητα, καὶ καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν, οὐχ ἵνα
 μείνη κεκενωμένος, ἀλλ’ ἵνα Θεὸς εἶναι πιστευῆται· καὶ ἐν
 εἶδει τῷ καθ’ ἡμᾶς πεφηνῶς ἐπὶ γῆς, οὐχ ὡς ἐν ἀνθρώπῳ

3. ἐπ’ ἐσχάτου C. Cod. ἐπ’ ἐσχάτων B. Ed. 6. Οὐ om. B. 7. εἰς τε B.
 11. τὴν] τοῖν Ed. 13. γὰρ Θεοῦ exhibit et B. 16. καθεὶς B.

ⲙⲁⲧⲏⲧⲁ : ⲕⲉⲃⲁⲩⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩ ⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩ ⲕⲁⲑⲟⲩⲧⲁ ⲛⲓⲃⲏ . ⲓⲃⲟⲕⲓⲁ
 ⲁⲛⲓ ⲕⲓⲕ . ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ
 ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲁⲕ . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ . ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ : ⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲁⲕ . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ : ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 . ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ
 ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲕⲁⲓⲃⲱⲧⲱ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ ⲛⲟⲩⲁⲩⲕⲓⲧ

κατὰ φύσιν ἄνθρωπος γεγονώς, μετὰ τοῦ τὴν ἰδίαν ἀνασώ-
 σασθαι δόξαν. καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος Παῦλος, τὰ πολὺ τῆς
 b ἀλλήλων ὁμοουσιότητος διεστηκότα τε καὶ ἀμετρήτῳ δια-
 φορᾷ διεσχοινισμένα, θεότητά τε καὶ ἀνθρωπότητα, συλλέγων
 εἰς ἓν οἰκονομικῶς, καὶ ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἓνα κατασημαίνων 5
 Rom. i. Χριστὸν καὶ Υἱὸν καὶ Θεὸν “ Παῦλος δούλος, φησὶν, Ἰησοῦ
 1-4. “ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον
 “ Θεοῦ ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν
 c “ γραφαῖς ἀγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου
 “ ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὀρισθέντος Υἱοῦ 10
 “ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς
 ἀφωρίσθαι φησὶν ἑαυτὸν εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ· καίτοι γράφων
 2 Cor. iv. ἀναφανδόν “ Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν
 5. “ Ἰησοῦν Κύριον,” καὶ πάλιν “ Οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι
 1 Cor. ii. “ ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἑσταυρωμένον” 15
 2.
 d Υἱὸν δὲ αὐτὸν ὀνομάσας Θεοῦ καὶ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ
 γεγεννησθαι φησιν, ὠρίσθαι τε δυσχυρίζεται καὶ εἰς υἱὸν
 Θεοῦ. πῶς οὖν εἶπέ μοι Θεὸς, ὁ ἐκ σπέρματος ἀναφύς τοῦ
 Δαυεὶδ; ὁ δὲ δὴ καὶ πρὸ αἰώνων καὶ αἰδίως Υἱὸς, καθὼ

1. κατὰ φύσιν w. Severus. Edd. mg. κατὰ ἀλήθειαν C. Comm. Edd. 4. θεό-
 τητός τε καὶ ἀνθρωπότητος C. 8. θεοῦ om. C. 12. ὠρίσθαι (sic) w.
 14. Κύριον assumptum ex w. Severo. deest in C. 15. Ἰησοῦν Χριστὸν hoc
 ordine libri. Sev. Comm. 16. τοῦ om. C. Comm. 17. γεγεννησθαι
 om. C.

.καθ̄ φύσιν ἄνθρωπος γεγονώς, μετὰ τοῦ τὴν ἰδίαν ἀνασώ-
 σασθαι δόξαν. καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος Παῦλος, τὰ πολὺ τῆς
 ἀλλήλων ὁμοουσιότητος διεστηκότα τε καὶ ἀμετρήτῳ δια-
 φορᾷ διεσχοινισμένα, θεότητά τε καὶ ἀνθρωπότητα, συλλέγων
 εἰς ἓν οἰκονομικῶς, καὶ ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἓνα κατασημαίνων
 Χριστὸν καὶ Υἱὸν καὶ Θεὸν “ Παῦλος δούλος, φησὶν, Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον
 Θεοῦ ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν
 γραφαῖς ἀγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου
 ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὀρισθέντος Υἱοῦ
 Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς
 ἀφωρίσθαι φησὶν ἑαυτὸν εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ· καίτοι γράφων
 ἀναφανδόν “ Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν
 Ἰησοῦν Κύριον,” καὶ πάλιν “ Οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι
 ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἑσταυρωμένον”
 Υἱὸν δὲ αὐτὸν ὀνομάσας Θεοῦ καὶ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ
 γεγεννησθαι φησιν, ὠρίσθαι τε δυσχυρίζεται καὶ εἰς υἱὸν
 Θεοῦ. πῶς οὖν εἶπέ μοι Θεὸς, ὁ ἐκ σπέρματος ἀναφύς τοῦ
 Δαυεὶδ; ὁ δὲ δὴ καὶ πρὸ αἰώνων καὶ αἰδίως Υἱὸς, καθὼ

Ps. ii. 7. πέφηνεν ἐκ Θεοῦ, τίνα δὴ τρόπον εἰς Υἱὸν ὠρίσθη Θεοῦ, καθάπερ εἰς ἀρχὰς τοῦ ὑφισταμένου παρενεχθείς; ἔφη γὰρ αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ “Κύριος εἶπε πρὸς μέ Υἱός μου εἰ “σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε,” καίτοι τοῦ Σήμερον ε αἰεί πως ἡμῖν, οὐχ ὅτι τὸν παρωχηκότα, τὸν ἐνεστῶτα 5 δὲ μᾶλλον καταδηλοῦντος καιρόν. βαθὺ τὸ μυστήριον, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀνὰ μέρος τιθεῖσι καὶ διορίζουσι δυσέφικτόν τε καὶ ἄπορον ἀληθῶς· τοῖς γεμῖν εἰς ἐνότητα κατασφίγγουσι τὸν Ἐμμανουήλ, ἐγγύς τε ἐλεῖν καὶ ἐτοιμοτάτη λῖαν ἢ τῶν ἱερῶν δογμάτων ἀκιβδήλευτος γνῶσις. ὁ γὰρ τῷ φύσαντι 10 συναΐδιος καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος Υἱὸς, ἐπειδὴ καταβέβηκεν 23 A. a εἰς τὴν ἀνθρώπου φύσιν, οὐκ ἀπολισθήσας τοῦ εἶναι Θεὸς, προσλαβὼν δὲ τὸ ἀνθρώπινον, νοοῖτ’ ἂν εἰκότως καὶ ἐκ σπέρματος γεγεννηθῆναι Δαυεὶδ, καὶ νεωτάτην ἔχειν τὴν ἐν ἀνθρωπότητι γέννησιν· ἔστι δὲ οὐκ ἀλλότριον αὐτοῦ τὸ 15 προσληφθὲν, ἀλλ’ ἴδιον ἀληθῶς. λελόγισται τοιγαροῦν ὡς ἐν πρὸς αὐτὸν, καθάπερ ἀμέλει καὶ τὴν ἀνθρώπου σύνθεσιν καταθρήσαι τις ἂν· συμπέλεκται μὲν γὰρ ἐξ ἀνομοίων τὴν b φύσιν, ψυχῆς δὴ λέγω καὶ σώματος, ἀλλ’ οὖν εἰς νοεῖται τὸ

2. ἀρχὴν C. Comm. Edd. mg. ἀρχὰς exhibet w. 3. πρὸς ἑαυτὸν (sic) C. ἑαυτοῦ w. αὐτοῦ Comm. Edd. εἶπε Κύριος inverso ordine Edd. 8. τοῖς] τῶν C. τῷ Comm. 9. ἐτοιμοτάτος C. 10—p. 82, l. 1 citat Severus in Epistola secunda ad Sergium in cod. Mus. Brit. add. 17154, fol. 19. 10. φύσαντι] φύσει (sic) C. φύντι Comm. 12. τὸ w. τοῦ exhibet C. 13. δὲ assumptum ex w.n. νοοῖτο C. Comm. 14. γεγεννηθῆναι C. 15. γέννησιν C.n. Comm. γέννησιν habet w. 15—p. 82, l. 1 citat Severus contra Johannem Gramm. § 32 e cod. cit. fol. 151. 15. ἔστι δὲ C.w.n. Severus. Comm. Edd. mg. ὥστε Edd. αὐτῷ C. 17. ἀνθρώπου] ἀνθρωπείαν Edd. 18. καταθρήσαι w. καταθρήσει C. καταθρήση Comm. Edd. πέλεκται w. συμπέλεκται exhibent C. Severus Graece in margine in cod. 12157 supra citato. μὲν om. Edd.

ἡρκα ἰκωλκτ κίω κωσντ ρωθθικ κωκ κωκ
 .ωσθαι ἁ αση ἰλ ἰσθκ .κθικ κωσντ κίωσθαι ρ
 .ηθικ κωσθαι κίωκ .θικ ἰσθαι ἁ ἰσθκ κίωσθαι
 κίωκ .ηθικ ρωσ κίωκ : κθικ κίωκ ,ση αθικ
 ρωσ κωσθαι αση ἁ κθικ .ἰσθαι κίωκ ἁ αθ .σηθικ
 ρωσθαι αση κθικ .κίω κίωκ ρη αση αση .μη
 .ηθικ κθικ θικκίωκ ἁθικ .κωσθαι ρωσθαι

δὲ τοῦ Θεοῦ σοφίαν καὶ δύναμιν ἀσθενείας εἰς τοῦτο καθι-
 κέσθαι δώσομεν, ὡς δεδιέναι μὲν θάνατον, ἐξαιτεῖν δὲ τὸ
 σῶζεσθαι παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ κατὰ φύσιν εἶναι ζῶν
 22 C. ἐκπέμψομεν τὸν Ἐμμανουήλ; ἢ περιτρέποντες εἰς τὴν
 ἀνθρωπότητα καὶ εἰς μέτρον φύσεως τῆς καθ' ἡμᾶς τὸ ὡς 5
 ἐν λόγοις σμικροπρεπὲς, δράσομέν τι τῶν ἐπαινουμένων, καὶ
 ἐξ ὧν ἐστὶ Θεὸς τὴν ὑπερκόσμιον αὐτοῦ κατοψόμεθα δόξαν,
 τὸν αὐτὸν εἶναι συνέντες Θεὸν τε ὁμοίως καὶ ἀνθρωπον,
 24 A. a ἤτοι Θεὸν ἐνηνθρωπηκότα; ἠκέτω δὴ οὖν εἰς μέσον ἡμῖν ὁ
 1 Cor. ii. δοκιμώτατος Παῦλος, ταυτὶ βοῶν τε καὶ λέγων “Σοφίαν δὲ 10
 6-8. “λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου
 “οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων,
 “ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμ-
 “μένην, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν·
 “εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύ- 15
 Heb. i. b “ρωσαν,” καὶ μὴν καὶ ἐπὶ τούτοις “Ὅς ὦν ἀπαύγασμα
 3, 4 “τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε
 “τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμόν τῶν
 “ἀμαρτιῶν ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύ-

2. μὲν] + τὸν C. Comm. ἐξαιτῶν C. Comm. 6. σμικροπρεπὲς n. Comm.
 μικροπρεπὲς C. m [p. 483 init. ed. Cramer.]. m. Edd. καὶ assumptum ex w.n.
 8. τὸ Aub. συνιέντες Edd. ὁμοίως] ὁμοῦ C.n. Comm. 13. Θεοῦ σοφίαν
 exhibit w. Θεοῦ om. C. Comm. 14. οὐδεὶς] + τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον δὲ Edd.
 15. ἔγνωσαν] ἔγνωκεν C. ἔγνωκαν Comm. ἐσταύρωσε C. 16. καὶ alt. om.
 C. Comm. 19. ἀμαρτιῶν w. ἀμαρτιῶν ἡμῶν C. Comm. Edd.

: κθιασ ρο λυ.πι υκ : θωιθικ κθιασ ια σιασ
 σιασ ,σραθικι ,σρ ρο : σιθθιι κθκ ρο κθιασ
 λ ροι ριασ ια οκ : λκαικαλ σι ριασ : κτω
 υκ ι κθιασ : κθιασ ριασ κθιασ ια ο : κθιασ ια
 ριασ . ριασ ριασ ια . σιασ κθιασ
 . κθιασ ια ριασ ια . κθιασ ια ριασ
 ια . κθιασ ια ριασ ια σιασ ια ριασ ια
 . κθιασ ια ριασ ια σιασ ια ριασ ια
 σιασ κθιασ ια ριασ ια . κθιασ ια ριασ ια

γένοιτο. Α. Τὴν δὲ τοῦ Θεοῦ σοφίαν καὶ δύναμιν, ἀσθε-
 νείας εἰς τοῦτο καθικέσθαι δώσομεν, ὡς δεδιέναι μὲν θάνατον,
 ἐξαιτεῖν δὲ τὸ σῶζεσθαι παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ κατὰ
 φύσιν εἶναι ζῶν ἐκπέμψομεν τὸν Ἐμμανουήλ; ἢ περιτρέ-
 5 ποντες εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ εἰς μέτρον φύσεως τῆς καθ'
 ἡμᾶς τὸ ἐν λόγοις σμικροπρεπές, δράσομέν τι τῶν ἐπαινου-
 μένων, καὶ ἐξ ὧν ἐστὶ Θεὸς, τὴν ὑπερκόσμιον αὐτοῦ κατοψό-
 μεθα δόξαν, τὸν αὐτὸν εἶναι συνέντες ἄνθρωπὸν τε καὶ Θεὸν, b
 ἦτοι Θεὸν ἐνηθροπηκότα; Β. Φράσον ὅπως. Α. Ἐκέτω
 10 δὴ οὖν εἰς μέσον ἡμῖν ὁ δοκιμώτατος Παῦλος ταυτὶ βοῶν τε
 καὶ λέγων “Σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ
 “οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου
 “τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν
 “μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων
 15 “τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
 “κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν,” καὶ μὴν ἐπὶ τούτοις “Ὁς
 “ὧν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως
 “αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
 “καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν

14. ἀποκεκρυμμένην] + ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰῶνων εἰς δόξαν ὑμῶν Ed.
 19. ἡμῶν om. Ed.

κθωααααα . ιζοκα κκα εα . κίεμα κκααααα ε
 κκαε κκαα κλ κθωαα . κίεμαα μλλκαα ε
 κκα . μλλκαααα κκα κκαεα , κκααααα κκαε ε
 θωαα κκαααα , κθ . ιζοκα κκαααα κθωαα μλλκαα ε
 κκαεα , κκαααααα κθ κκα κκαεα , κθ . κκαεα κκαα κθ ε
 κθωαααααα κθκαα αλ . κκαααα ιζ αλκ . κκααα κκαα ε
 , κκαααααα αα . ιζοκα κκαα ιζοα κκαα κκααα . αααα κκαα ε
 αα κθωααα . κκααααααα κκααααα κκααααα κκαααα ε
 . κκαααααα κκααααααααααααααααα . κκααααα ααααα ε
 αααα κκααα . κκααααααα κκααααααα κκααα ααααααα ε

εσομεν τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς πεφηνότα Λόγον τῆς αὐτῷ
 πρεπούσης οὐσιώδους ὑπεροχῆς καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀκρι-
 βουῶς ἐμφερείας, καὶ τῆς τῶν ἀγγέλων εὐκλείας ἠττώμενον
 βλέποντες διὰ τὸ ἐκ τῆς οἰκονομίας σμικροπρεπές; οὐμενοῦν.
 οἶμαι γὰρ δεῖν οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων ἀπαλλάττειν παντελῶς 5
 τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον μετὰ τὴν πρὸς σάρκα σύνοδον, οὔτε μὴν
 25 A. a δόξης τῆς θεοπρεπούς ἀποστερεῖν τὸ ἀνθρώπινον, εἰ ἐν
 Χριστῷ νοοῖτο καὶ λέγοιτο.

Πλὴν ἐρησομένους οὐκ ἠγνόησά τινας Τίς δὴ ἄρα ἐστὶν
 ἀληθῶς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὁ ἐκ γυναικὸς ἄνθρωπος, ἤγουν 10
 ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος; καὶ ἠλίθιον μὲν κομιδῇ τὸ διατείνεσθαι
 περιττὰ, καὶ φληνάφοις εἰκαιομυθίαις ἀνταναφωνεῖν· ἐρῶ δ'
 οὖν, ὅτι σφαλερόν τε καὶ οὐκ ἀζήμιον τὸ διατέμνειν εἰς δύο
 καὶ ἀνὰ μέρος ἰστᾶν ἄνθρωπὸν τε καὶ Λόγον, οὐκ ἀνεχομένης
 τῆς οἰκονομίας, καὶ Χριστὸν ἓνα βοώσης τῆς θεοπνεύστου 15
 b γραφῆς. χρῆναι γὰρ ἔγωγέ φημι, μήτε τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον
 ἀνθρωπότητος δίχα, μήτε μὴν τὸν ἐκ γυναικὸς ἀποτεχθέντα
 ναὸν οὐχ ἐνωθέντα τῷ Λόγῳ, Χριστὸν Ἰησοῦν ὀνομάζεσθαι
 ἀνθρωπότητι γὰρ καθ' ἔνωσιν οἰκονομικὴν ἀπορρήτως συν-
 ενηνεγμένος ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος νοεῖται Χριστὸς, ἀνωτέρω μὲν 20

1. αὐτῷ] αὐτῆς C. neutrum habet w. 3. καὶ assumptum ex w. τῶν om.
 C. Comm. 4. ἐκ assumptum ex C.w. deest in m [p. 483 ed. Cramer].
 σμικροπρεπές exhibet Comm. cum codice Cantabrigiensi. μικροπ. Edd. μικρο-
 πρεπές νοούμενον C. νοούμενον μικροπρεπές Aub. νοούμενον non exhibent w.m.
 Editores Romani. 6. Θεοῦ Θεόν Λόγον m. 9. ἠγνόηκα C. Comm.
 10. ἀληθῶς om. C. Comm. suprascriptis prima manus in w. ὁ prius om. Edd.
 12. φληνάφοις εἰκαιομυθίαις w. φληνάφους εἰκαιομυθίας C. Comm. Editores Romani
 in margine. φληνάφοις εἰκαιομύθοις Edd. 14. ἀνεχόμενον C. 17. παρθένου
 τεχθέντα pro γυναικὸς ἀποτεχθέντα C. γυναικὸς ἀποτεχθέντα exhibet m. 18. οὐχ
 C.n. Comm. ὡς w.m. ὡς μὴ Edd. 19. ἀνθρωπότητα C.m. 20. ἀνωτέρω
 w.n. Comm. ἀνώτερος C.m. Edd.

Κυριακὸς ἡμερᾶς : αὐτῶν τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ἡμερῶν : καὶ ἡμερῶν
 : καὶ ἡμερῶν ἡμερῶν, αὐτῶν τῶν ἡμερῶν : αὐτῶν τῶν ἡμερῶν
 καὶ ἡμερῶν . αὐτῶν τῶν ἡμερῶν καὶ ἡμερῶν τῶν ἡμερῶν
 καὶ ἡμερῶν, αὐτῶν τῶν ἡμερῶν καὶ ἡμερῶν ἡμερῶν τῶν ἡμερῶν
 καὶ ἡμερῶν ἡμερῶν καὶ ἡμερῶν τῶν ἡμερῶν : καὶ ἡμερῶν

γάρ τοι Μονογενῆς ὡς Θεὸς, πρωτότοκος ἐν ἡμῖν καθ'
 ἔνωσιν οἰκονομικὴν καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ὡς ἄνθρωπος·
 ἵνα καὶ ἡμεῖς ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ δι' αὐτοῦ υἱοὶ Θεοῦ φυσικῶς
 τε καὶ κατὰ χάριν, φυσικῶς μὲν ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ μόνῳ,
 μεθεκτῶς δὲ καὶ κατὰ χάριν ἡμεῖς δι' αὐτοῦ ἐν Πνεύματι. 5
 ὥσπερ οὖν γέγονεν ἴδιον τῆς ἀνθρωπότητος ἐν Χριστῷ τὸ
 μονογενές, διὰ τὸ ἠνώσθαι τῷ Λόγῳ κατὰ σύμβασιν οἰκονο-
 μικὴν, οὕτως ἴδιον τοῦ Λόγου τὸ Ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς καὶ
 τὸ Πρωτότοκος διὰ τὸ ἠνώσθαι σαρκί. ἐρηρισμένον δ' οὖν
 ἔχων τὸ εἶναι Θεὸς, καὶ τροπῆς ἀμείνων ὑπάρχων ἀεὶ, μεμέ- 10
 νηκεν ὅπερ ἦν καὶ ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τῇ κατὰ πάντων
 ὑπεροχῇ, δόξῃ τε τῇ ἀνωτάτῳ κατεστεμμένος. τοιγάρτοι
 κεκέλευσται μεθ' ἡμῶν καὶ αὐτὴ τῶν ἄνω πνευμάτων ἡ ἀγία
 142 R. τε καὶ παμμακαρία πληθὺς προσκυνεῖν αὐτῷ· ἦν γὰρ δῆ-
 οπου καὶ μάλα εἰκὸς ἀνήνασθαι τὴν προσκύνησιν, καὶ κατοκ- 15
 νῆσαι τιμᾶν, τὸ τῆς ἀνθρωπότητος σμικροπρεπὲς ὀρῶντας,
 καὶ τὸν δι' ἡμᾶς γενόμενον καθ' ἡμᾶς οὐκ ἀξιῶσαι δοξο-
 λογεῖν, ἀποφοιτῶντας ὡς ἀπωτάτῳ τοῦ πεπλανῆσθαι δοκεῖν.
 ἄποπτον γὰρ καὶ αὐτοῖς ἦν ἔτι τὸ ἐπὶ Χριστῷ μυστήριον.
 ἐξεκάλυπτε δὲ τὸ Πνεῦμα αὐτοῖς καὶ δυσσεβεῖν οὐκ ἠφίει 20

2. οἰκονομικὴν C. w. Comm. Edd. mg. οἰκονομικῶς Edd. ὡς om. C. Comm.
 3. ἵνα καὶ C. Comm. ἵνα w. ἴν' Edd. ἡμεῖς] + ὄμεν Edd. 4. χάριν] +
 γενώμεθα w. 5. μεθεκτικῶς Edd. emendavi ex C. Comm. τε pro δὲ C.
 9. δ' om. w. 11. ὅταν Edd. 12. ἀνωτάτῃ C. 16. ὀρῶντας μικροπρεπὲς
 C. σμικροπρεπὲς exhibit w. 19. καὶ om. Comm. αὐτοῖς ἦν ἔτι] αὐτῶν
 εἶναι τι C. 20. ἐφίει w.

κῆσ . κῆσ ρῆσ κῆσ κῆσ . ἴν κῆσ . κῆσ δκ
 κῆσ δκ . κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ . κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ
 κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ κῆσ

καὶ Μονογενῆς ἐστὶ καὶ πρωτότοκος. Α. Μὴ γὰρ οἶου
κατὰ σαυτὸν ἑτεροίως ἔχειν ἢ οὕτως, ὡς τῶν. ὁ γάρτοι Μονο-
γενῆς ὡς Θεὸς, πρωτότοκος ἐν ἡμῖν καθ' ἔνωσιν οἰκονομικὴν,
καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ὡς ἄνθρωπος, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὡς ἐν
5 αὐτῷ τε καὶ δι' αὐτὸν, υἱοὶ Θεοῦ φυσικῶς τε καὶ κατὰ χάριν.
φυσικῶς μὲν, ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ μόνῳ, μεθεκτῶς δὲ καὶ
κατὰ χάριν ἡμεῖς δι' αὐτοῦ ἐν Πνεύματι. ὡσπερ οὖν γέγονεν ^b
ἴδιον τῆς ἀνθρωπότητος ἐν Χριστῷ τὸ μονογενές, διὰ τὸ
ἠνώσθαι τῷ Λόγῳ κατὰ σύμβασιν οἰκονομικὴν, οὕτως ἴδιον
10 τοῦ Λόγου τὸ Ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς καὶ τὸ Πρωτότοκος διὰ
τὸ ἠνώσθαι σαρκί. ἐρηρισμένον δ' οὖν ἔχων τὸ εἶναι Θεὸς
καὶ τροπῆς ἀμείνων ὑπάρχων αἰεὶ, τῆς ἰδίας οὐκ ἐξοίχεται
δόξης. τοιγάρτοι κεκέλευσται μεθ' ἡμῶν καὶ αὐτὴ τῶν ἄνω
πνευμάτων ἡ ἀγία τε καὶ παμμακαρία πληθὺς προσκυνεῖν ^c
15 αὐτῷ. ἦν γὰρ δῆπου καὶ μάλα εἰκὸς ἀνήνασθαι τὴν προσκύ-
νησιν, καὶ κατοκνηῆσαι τιμᾶν τὸ τῆς ἀνθρωπότητος ὀρώντας
σμικροπρεπές, καὶ τὸν δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς οὐκ ἀξιῶσαι
δοξολογεῖν, ἀποφοιτῶντας ὡς ἀπωτάτω τοῦ πεπλανῆσθαι
δοκεῖν. ἄποπτον γὰρ καὶ αὐτοῖς ἦν ἔτι τὸ ἐπὶ Χριστῷ
20 μυστήριον, ἐξεκάλυπτε δὲ τὸ Πνεῦμα αὐτοῖς καὶ δυσσεβεῖν

4. ὡς alt. B. ὤμεν in rasuram prima forte manu cod. unde Ed. 6. μόνως C.
14. παμμακαρία B. μακαρία Ed. 17. καθ' ἡμᾶς om. B. 19. ἄποπτον
B. ἄοπτον cod. unde Ed.

αὐτῷ τε καὶ δι' αὐτὸν, υἱοὶ Θεοῦ φυσικῶς τε καὶ κατὰ χάριν.
φυσικῶς μὲν, ὡς ἐν αὐτῷ τε καὶ μόνῳ, μεθεκτῶς δὲ καὶ
κατὰ χάριν ἡμεῖς δι' αὐτοῦ ἐν Πνεύματι. ὡσπερ οὖν γέγονεν
ἴδιον τῆς ἀνθρωπότητος ἐν Χριστῷ τὸ μονογενές, διὰ τὸ
ἠνώσθαι τῷ Λόγῳ κατὰ σύμβασιν οἰκονομικὴν, οὕτως ἴδιον
τοῦ Λόγου τὸ Ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς καὶ τὸ Πρωτότοκος διὰ
τὸ ἠνώσθαι σαρκί. ἐρηρισμένον δ' οὖν ἔχων τὸ εἶναι Θεὸς
καὶ τροπῆς ἀμείνων ὑπάρχων αἰεὶ, τῆς ἰδίας οὐκ ἐξοίχεται
δόξης. τοιγάρτοι κεκέλευσται μεθ' ἡμῶν καὶ αὐτὴ τῶν ἄνω
πνευμάτων ἡ ἀγία τε καὶ παμμακαρία πληθὺς προσκυνεῖν
αὐτῷ. ἦν γὰρ δῆπου καὶ μάλα εἰκὸς ἀνήνασθαι τὴν προσκύ-
νησιν, καὶ κατοκνηῆσαι τιμᾶν τὸ τῆς ἀνθρωπότητος ὀρώντας
σμικροπρεπές, καὶ τὸν δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς οὐκ ἀξιῶσαι
δοξολογεῖν, ἀποφοιτῶντας ὡς ἀπωτάτω τοῦ πεπλανῆσθαι
δοκεῖν. ἄποπτον γὰρ καὶ αὐτοῖς ἦν ἔτι τὸ ἐπὶ Χριστῷ
μυστήριον, ἐξεκάλυπτε δὲ τὸ Πνεῦμα αὐτοῖς καὶ δυσσεβεῖν

τοὺς ἡγιασμένους. τοιγάρτοι φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος
 Heb. i. 6. “Ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην
 d “λέγει Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ”
 ὁ γὰρ ιδιότητι φυσικῇ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης διενεγκῶν, ἔξω
 τε αὐτῆς ὑπάρχων, καθὼ νοεῖται Θεὸς, εἰσβέβηκεν εἰς αὐτήν, 5
 μέρος κόσμου πεφηνῶς ὡς ἄνθρωπος, πλὴν οὐ διὰ τοῦτο τῆς
 θείας ἀπώλισθε δόξης. προσκυνεῖται γὰρ ὡς Μονογενῆς καὶ
 e πότητος μέτροις ὅτι μάλιστα πρέπον. ἄρ’ οὖν ὡς ἄνθρωπον
 προσκυνήσομεν μόνον τὸν Ἐμμανουήλ; μὴ γένοιτο· λῆρος 10
 γὰρ ἤδη τοῦτ’ καὶ ἀπάτη καὶ πλάνησις· διοίσομεν δὲ κατ’
 Rom. i. 25. οὐδὲν τῶν τῆ κτίσει λελατρευκότων παρὰ τὸν κτίσαντα καὶ
 ποιητὴν “οἳ τινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν
 “τῷ ψεύδει,” κατὰ τὸ γεγραμμένον, οἷς εἰ φρονήσαιμεν
 Ib. 22, 23. ἀδελφὰ, καὶ συνακουσόμεθα πάντως “Φάσκοντες εἶναι 15
 28 A. a “σοφοὶ ἐμωράνθησαν καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου
 “Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν
 “καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.” ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ
 καὶ ἰσουργοὶ καὶ σύμφρονες τοῖς μνημονευθεῖσιν ἐσόμεθα,
 τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν ἐν τῷ ψεύδει μεταλλάττοντες, ἐν ὁμοιώ- 20

5. εἰς ἑαυτὸν (sic) C. 7. ἀπολείσθαι (sic) C. 9. ἄρα C. Comm.
 10. μόνον om. C. Comm. 11. ἤδη om. C. Comm. 12. τῶν om. C. 13. τοῦ Θεοῦ om. C.
 Edd. 12. τῶν om. C. κτίστην C. Comm. 13. τοῦ Θεοῦ om. C.
 Comm. 14. φρονήσαιμεν w. Edd. Romani. συμφρονήσαιμεν Comm. φρονή-
 σωμεν Aub. ἐφρονήσαμεν pro εἰ φρονήσαιμεν (sic) C. 16. ἠλλάξαντο C.
 Comm. 17. φθαρτοῦ om. Comm. 18. ἐρπετῶν et τετραπόδων inter se
 transponunt C. Comm. 20. μεταλλάσσοντες C. Comm.

κνω λησ .σθικααδη ρο ριμδουι κειτδλ ροι
 ιζοκ .κωλελ κιαα λωσι ,δωκτι .ωαλαθ ιζοκ ε
 ιν ρω .κωλκτι ,σασκίλω ροιε ριχωω κλι ε
 ,σραδωκτι ,σω σιω ,ιβαο :κθωιρ ρο λωσ σιωωσι
 .κωιρ κωκ σιωσι κθωισα ,ιωθικ ια ριλ λ .κωλκ
 ιχθωωω κωλκ σωωαελ σωωε κτω λωλρ ρι κλ
 κωιελι ικ .κιαα κιοθωω ρκ κτωω κωκ ιν
 ιν ,σ κωιιι .ωω .λκωιελ ρω ριχω λωω

τοὺς ἡγιασμένους. τοιγάρτοι φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος
 Heb. i. 6. “Ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην
 d “λέγει Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.”
 ὁ γὰρ ιδιότητι φυσικῇ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης διενεγκῶν, ἔξω
 τε αὐτῆς ὑπάρχων, καθὸ νοεῖται Θεὸς, εἰσβέβηκεν εἰς αὐτήν, 5
 μέρος κόσμου πεφηνῶς ὡς ἄνθρωπος, πλὴν οὐ διὰ τοῦτο τῆς
 θείας ἀπώλισθε δόξης. προσκυνεῖται γὰρ ὡς Μονογενὴς καὶ
 εἰ καλοῖτο πρωτότοκος, ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς τοῖς τῆς ἀνθρω-
 e πότητος μέτροις ὅτι μάλιστα πρέπον. ἄρ’ οὖν ὡς ἄνθρωπον
 προσκυνήσομεν μόνον τὸν Ἐμμανουήλ; μὴ γένοιτο· λῆρος 10
 γὰρ ἤδη τοῦτ’ ἐστὶ καὶ ἀπάτη καὶ πλάνησις· διοίσομεν δὲ κατ’
 Rom. οὐδὲν τῶν τῆ κτίσει λελατρευκότων παρὰ τὸν κτίσαντα καὶ
 i. 25. ποιητὴν “οἳ τινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν
 “τῷ ψεύδει,” κατὰ τὸ γεγραμμένον, οἷς εἰ φρονήσαιμεν
 Ib. 22, 23. ἀδελφὰ, καὶ συνακουσόμεθα πάντως “Φάσκοντες εἶναι 15
 28 A. a “σοφοὶ ἐμωράνθησαν καὶ ἠλλάξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου
 “Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν
 “καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.” ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ
 καὶ ἰσουργοὶ καὶ σύμφρονες τοῖς μνημονευθεῖσιν ἐσόμεθα,
 τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν ἐν τῷ ψεύδει μεταλλάττοντες, ἐν ὁμοιώ- 20

5. εἰς ἑαυτὸν (sic) C.

7. ἀπολείσθαι (sic) C.

9. ἄρα C. Comm.

10. μόνον om. C. Comm.

11. ἤδη om. C. Comm.

12. τοῦτ’ C. Comm. τοῦτο

Edd.

12. τῶν om. C.

κτίστην C. Comm.

13. τοῦ Θεοῦ om. C.

Comm.

14. φρονήσαιμεν w. Edd. Romani. συμφρονήσαιμεν Comm. φρονή-

σωμεν Aub.

ἐφρονήσαμεν pro εἰ φρονήσαιμεν (sic) C.

16. ἠλλάξαντο C.

Comm.

17. φθαρτοῦ om. Comm.

18. ἐρπετῶν et τετραπόδων inter se

transponunt C. Comm.

20. μεταλλάσσοντες C. Comm.

κισσ λβσ . σθδκσδσδ σσ ρσλδσδσ κστδλ ρσδ
 ιβσκ . κσδδλ κισσ λβσδ , δσδκσδ . σδδδσ ιβσκ ε
 ιβ ρσδ . κσδδκσδ , σδδδκσδ ρσδδσ ρσδδσ σδδσ ε
 , σδδδκσδ , σδδσ ρσδδσ , ιβδδσ : κδδδσ σσ λβδσ σδδδσ
 . κσδδσ σκ ρσδδσ κδδδσδ , ιβδδκ σδ ρδδ λδ . κσδδκ
 ρδδδσ κσδδκ σδδδσδ σδδδσ κισσ λβδσ σδ κδ
 κσδδδσ σκ . κισσ κισδδσ ρκ κσδδσ σκ ιβ
 ιβ , σσ κσδδσδ . σσ . λβκσδδσδ σσ σδδδσ λβσδ

οὐκ ἠφίει τοὺς ἡγιασμένους. τοιγάρτοι φησὶν ὁ θεσπέσιος
 Παῦλος “Ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἴκου-
 “ μένην, λέγει Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι ^d
 “ Θεοῦ.” ὁ γὰρ ἰδιότητι φυσικῇ τῆς οἴκουμένης ἀπάσης
 5 διενεγκῶν, ἔξω τε αὐτῆς ὑπάρχων ὡς Θεός, εἰσβέβηκεν εἰς
 αὐτήν, μέρος κόσμου πεφηνῶς ὡς ἄνθρωπος, πλὴν οὐ διὰ
 τοῦτο τῆς θείας ἀπόλισθε δόξης· προσκυνεῖται γὰρ ὡς Μονο-
 γενῆς καὶ εἰ καλοῖτο πρωτότοκος, ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς τοῖς
 τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις ὅτι μάλιστα πρέπον. Β. Ἄρ’
 10 οὖν ὡς ἄνθρωπον προσκυνήσομεν τὸν Ἐμμανουήλ; Α.
 Μὴ γένοιτο. λῆρος ἦδη τουτὶ καὶ ἀπάτη καὶ πλάνησις. ^e
 διοίσομεν δὲ κατ’ οὐδὲν τῶν τῇ κτίσει λελατρευκότων παρὰ
 τὸν κτίστην καὶ ποιητὴν, “ οἱ τινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν
 “ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει,” κατὰ τὸ γεγραμμένον, οἷς εἰ φρονή-
 15 σαιμεν ἀδελφὰ καὶ συνακουσόμεθα πάντως “ Φάσκοντες εἶναι
 “ σοφοὶ ἐμωράνθησαν καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου
 “ Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν
 “ καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.” ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ^a 701 Α.
 καὶ ἰσουργοὶ καὶ σύμφρονες τοῖς μνημονευθεῖσιν ἐσόμεθα; τὴν
 20 τοῦ Θεοῦ δόξαν ἐν τῷ ψεύδει μεταλλάττοντες, ἐν ὁμοιώματι

8. καὶ εἰ exhibet et B.

17. ἀνθρώπου φθαρτοῦ inverso ordine B.

μ.α.χ.ω κ.ε.ι.β.λ.τ υ.κ. ε.ι.λ. κ. κ.α.π. κ.α.β.ο. κ.ι.α.β.ε.
 κ.θ.ι.β.λ. ο.α.χ.ω.τ. λ.α.ι.σ. ρ. :μ.ε.τ.θ. κ.α.ω. κ.λ.ο. .ο.λ. ε.
 κ.α.λ.κ.τ. ο.τ.ι.ε. α.α.λ.ι.α.τ. α.α.ι.σ. .ρ.ο.α.ο.ι.β.λ.τ. ρ. α.β. ε.
 .ο.α.μ.ε.ι.λ. ε.ι.λ. κ. .α.θ.α.τ. κ.α. υ.κ. κ.θ.α.λ.χ.ι.α. ε.
 ρ.ι.β.ω. τ.α.τ. .μ.ω. θ.κ. .ο.α.α.ε. μ.α.α.ε. .ρ.λ.ε.ι. α.ι.σ.τ. ε.
 ο.θ.ω.α.α.ε.θ.ι. α.α.λ.ι.α. .ο.α.λ. α.β.ε. .α.ι.κ. κ.α.ε.τ.ω.τ. ε.
 .λ.α.υ.θ.α.τ. κ.ε.ι.κ. ι.α.τ. κ.θ.α.α.τ.α. :λ.α.υ.θ.α. κ.λ.τ. κ.α.λ.κ.τ. ε.
 μ.ω.φ. κ. .κ.α.ω. κ.λ. .ο.α.θ.α.α.κ. μ.ω. θ.κ. ε.ι.λ. κ.ε.α.κ.
 υ.κ.τ. ο.α.ι.κ. ..ι.β.β.ι. .ο.α.ε.ι.β.ι.α. .κ.ε.ι.θ.υ. μ.ω. τ.α.
 ο.κ. .λ.κ.α.ι.α.λ. κ.θ.ι.α.ω. ο.λ. α.ι.α. κ.α.μ.ε. κ.ε.ι.β.λ.τ.

ματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου, εἰ ὡσ ἀνθρώπῳ ψιλῶ καὶ
 ἐνὶ τῶν καθ' ἡμᾶσ προσοίσομεν τὴν προσκύνησιν τῷ Ἐμ-
 24 C. b μανουήλ ; τί δέ ; οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῶν ἀγγέλων ἢ ἄνω πληθὺσ
 τοῖσ εἰσ τοῦτο μανίασ ἤκουσι συντετάξεται ; ἀνεξίτητον δὲ
 οἶμαί που τὴν ἐπὶ τῷ πεπλανῆσθαι γραφὴν καὶ τῇ τῶν 5
 ἐθνῶν ἀγέλῃ περιθήσομεν, καὶ δυσάπονηπτον ἔχει τῶν
 ἀρχαίων αἰτιαμάτων τὸ βλάβοσ. πλανᾶται γὰρ οἶμαι καὶ
 νῦν καὶ οὐδὲν ἦττον ἢ πάλαι, καὶ τὴν εἰσ εὐθὺ διαστείχουσαν
 ἡγνόηκε τρίβον· καὶ περιττὸσ ὡσ ἔοικεν ὁ μακάριοσ Παῦλοσ,
 Gal. iv. c προσφωνῶν τε αὐτοῖσ καὶ λέγων “ Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότεσ 10
 8, 9. “ Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖσ φύσει μὴ οὔσι θεοῖσ, νῦν δὲ γνόντεσ
 “ Θεὸν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντεσ ὑπὸ Θεοῦ, πῶσ ἐπιστρέφετε
 “ πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷσ πάλιν ἄνωθεν
 “ δουλεύειν θέλετε ;” ποῖον γὰρ ἔτι Θεὸν ἐγνώκασιν, εἰ μὴ
 φύσει Θεὸσ ὁ Χριστοσ, εἰσ ὃν πεπιστεύκασι ; καὶ εἰ λελα- 15
 τρεύκασιν ἀνθρώπῳ, τοῖσ τῆσ ἀρχαίασ πλάνησ ἐνέχονται
 d βρόχοισ. ἢ οὐκ ἀληθεσ ὁ φημι ; ἀληθεσ μὲν οὖν. ἄθρει δὴ
 οὖν, ὧ φιλόχριστε βασιλεῦ, ὅπωσ ἐξ ἀναγκαίων ἤδη συλλο-
 γισμῶν, μονονουχὶ συνωθούμεθα πρόσ γε τὸ δεῖν ἐμφρόνωσ

1. εἰ] ἢ C. Comm. 3. ἄνω om. Edd. 4. ἀντιτάξεται C. Comm.
 ἀνεξίτηλον C. Comm. 5. τῶν pro τῷ w. 8. καὶ prius assumptum ex
 C. Comm. 9. ἡγνοηκέναι (sic) w. 15. πεπιστεύκαμεν C. 19. γε]

καὶ οὐκ εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου, εἰ ὡσ ἀνθρώπῳ ψιλῶ καὶ
 ἐνὶ τῶν καθ' ἡμᾶσ προσοίσομεν τὴν προσκύνησιν τῷ Ἐμ-
 μανουήλ ; τί δέ ; οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῶν ἀγγέλων ἢ ἄνω πληθὺσ
 τοῖσ εἰσ τοῦτο μανίασ ἤκουσι συντετάξεται ; ἀνεξίτητον δὲ
 οἶμαί που τὴν ἐπὶ τῷ πεπλανῆσθαι γραφὴν καὶ τῇ τῶν
 ἐθνῶν ἀγέλῃ περιθήσομεν, καὶ δυσάπονηπτον ἔχει τῶν
 ἀρχαίων αἰτιαμάτων τὸ βλάβοσ. πλανᾶται γὰρ οἶμαι καὶ
 νῦν καὶ οὐδὲν ἦττον ἢ πάλαι, καὶ τὴν εἰσ εὐθὺ διαστείχουσαν
 ἡγνόηκε τρίβον· καὶ περιττὸσ ὡσ ἔοικεν ὁ μακάριοσ Παῦλοσ,
 προσφωνῶν τε αὐτοῖσ καὶ λέγων “ Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότεσ
 Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖσ φύσει μὴ οὔσι θεοῖσ, νῦν δὲ γνόντεσ
 Θεὸν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντεσ ὑπὸ Θεοῦ, πῶσ ἐπιστρέφετε
 πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷσ πάλιν ἄνωθεν
 δουλεύειν θέλετε ;” ποῖον γὰρ ἔτι Θεὸν ἐγνώκασιν, εἰ μὴ
 φύσει Θεὸσ ὁ Χριστοσ, εἰσ ὃν πεπιστεύκασι ; καὶ εἰ λελα-
 τρεύκασιν ἀνθρώπῳ, τοῖσ τῆσ ἀρχαίασ πλάνησ ἐνέχονται
 βρόχοισ. ἢ οὐκ ἀληθεσ ὁ φημι ; ἀληθεσ μὲν οὖν. ἄθρει δὴ
 οὖν, ὧ φιλόχριστε βασιλεῦ, ὅπωσ ἐξ ἀναγκαίων ἤδη συλλο-
 γισμῶν, μονονουχὶ συνωθούμεθα πρόσ γε τὸ δεῖν ἐμφρόνωσ

εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου, εἰ ὡς ἀνθρώπῳ ψιλῶ καὶ ἐνὶ
 τῶν καθ' ἡμᾶς προσοίσομεν τὴν προσκύνησιν τῷ Ἐμμα-
 νουήλ; B. Καὶ μάλα. A. Τί δέ; οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῶν
 ἀγγέλων ἢ ἄνωθεν πληθὺς τοῖς εἰς τοῦτο μανίας ἤκουσι
 5 συντετάσσεται; B. Ἀνάγκη. A. Ἀνεξίτητον δὲ οἶμαι πού
 τὴν ἐπὶ τῷ πεπλανῆσθαι γραφὴν καὶ τῇ τῶν ἐθνῶν ἀγέλη
 περιθήσομεν, καὶ δυσάπονητον ἔξει τῶν ἀρχαίων αἰτιαμάτων
 τὸ βλάβος. πλανᾶται γὰρ οἶμαι καὶ νῦν καὶ οὐδὲν ἤττον
 ἢ πάλαι, καὶ τὴν εἰς εὐθὺ διαστείχουσαν ἠγγνόηκε τρίβον. καὶ
 10 περιπτὸς, ὡς ἔοικεν, ὁ μακάριος Παῦλος, προσφωνῶν τε
 αὐτοῖς καὶ λέγων “ Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδου-
 “ λεύσατε τοῖς μὴ φύσει θεοῖς· νυνὶ δὲ γνόντες Θεὸν, μᾶλλον
 “ δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ
 “ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν
 15 “ θέλετε;” ποῖον γὰρ ἔτι Θεὸν ἐγνώκασιν εἰ μὴ φύσει Θεὸς
 ὁ Χριστὸς, εἰς ὃν πεπιστεύκασι; καὶ εἰ λελατρεύκασιν
 ἀνθρώπῳ, τοῖς τῆς ἀρχαίας πλανήσεως ἐνέχονται βρόχοις· ἢ
 οὐκ ἀληθὲς ὃ φημι; B. Πάνυ μὲν οὖν. A. Ἄθρει δὴ οὖν,
 ὅπως ἐξ ἀναγκαίων ἤδη συλλογισμῶν, μονονουχὶ καὶ οὐχ
 20 ἐκόντες συνωθούμεθα πρὸς γε τὸ δεῖν ἐμφρόνως ὡς Θεῷ τῷ

4. ἄνω B. ἄνωθεν habet Cod. 13. ὑπὸ] + τοῦ Ed. 20. ἐκόντας Ed.
 τῷ assumptum ex B.

σο : κιαδσο κιαϊσο κιααβωκ αιαδ ααδ ε
 κιακ ρα κιακ . ααδ αααδισαδ ααδισ ραδ εια ε
 αα κιαα . ααδισ , ααδισ κλ αιααα ααδισ . ααα
 κιαϊα αααα . ρααα κιαϊα αα . αιααα ααα
 κιαϊα . ααα αιαα κλ αα . αιαα αααααα κιαϊα
 κιααα ααα ααα ραα κιααα . ααα κιαα αα αιαα
 ααα . αααααα ααααα ααα αα αααα κιαα . αααα
 ααααα ααα ααααα , αα . αιααα ααααα ααααα αα
 αα ααααα . ααααα ααααα ααααα . αιααα , αααααα
 αααααα αααααα ααααα . αιααααα , αααααα αααα

κατὰ φύσιν προσκυνεῖν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς
 πεφηνότι σχήματι, τῆς εἰς ἐνότητα συνδρομῆς οὐκ ἀνικάνως d
 ἐχούσης εἰς τὸ ἀφανίσαι τυχὸν τὸ καὶ ἔσθ' ὅτε λυποῦν εἰς
 ἀνθρωπότητος ὑποψίαν. B. Πῶς ἔφης; A. Προσλα-
 5 βούσα γὰρ ἡ τοῦ Λόγου φύσις τὸ ἀνθρώπινον, οὐκ ἀνθρω-
 πότης ἔσται ψιλῆ, νικῶσα δὲ μᾶλλον ἰδίᾳ δόξῃ τὸ προσλη-
 φθὲν, ἐν ἀκλονήτῳ σώζεται διαμονῇ τῆς θεοπρεποῦς εὐκλείας.
 ταυτὶ φρονοῦντες οἱ μαθηταὶ, προσεκύνουν λέγοντες “ Ἄλη-
 “ θῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ,” καίτοι βάδην ἰόντα βλέποντες καὶ ἐν e
 10 σαρκὶ καθ' ἡμᾶς· ἐπ' ἄκρου γὰρ δὴ διέθει κύματος παραδόξως
 ὡς Θεός. B. Καὶ τίς ἦν ὁ λέγων πρὸς τὴν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ
 γυναῖκα “ Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνου-
 “ μεν ὃ οἶδαμεν;” εἶτα πῶς ἔσται προσκυνητὸς ὁ τοῖς
 προσκυνούσι συντεταγμένος; A. Καὶ μὴν, ὃ φιλότης, τό
 15 Τίς δὴ τοῦτο πλειστάκις ἀναφωνεῖς τὸ λεξείδιον, οὐκ οἶδ'
 ὅπως τοῖς ἀσυνέτοις ἐξευρημένον. μεμέρισται γὰρ οὐδαμῶς a 702 A.
 ὁ Χριστός. ὁ δὲ τῷ γυναίῳ προσλαλῶν, ὁ εἰς τε καὶ μόνος
 Κύριος ἦν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ἔκ τε τῆς προσκυνούσης ἀν-

3. λυποῦν εἰς ἀπανθρωπότητος ὑποψίαν (sic) B. An sibi vult λυποῦν εἰσάπαν
 ἀνθρωπότητος ὑποψίαν? 4. A. non exhibet Cod., exhibet Ed. exhibet et B.
 6. ἔσται B. ἐστὶ Ed. 11. τῇ om. C. 15. λεξείδιον exhibent B. Cod.
 16—p. 105, l. 2. Οὐ μεμέρισται δὲ ὁ χριστὸς ἀλλ' ὁ τῷ—ἀπορρήτως citat Niketas
 Catena in S. Johannis Evangelium, e Cod. Mosquensi 93 olim 94 sec. xi exarato
 fol. 167. 18. ὁ exhibet et Niketas.

κατα φύσιν προσκυνεῖν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς
 πεφηνότι σχήματι, τῆς εἰς ἐνότητα συνδρομῆς οὐκ ἀνικάνως
 ἐχούσης εἰς τὸ ἀφανίσαι τυχὸν τὸ καὶ ἔσθ' ὅτε λυποῦν εἰς
 ἀνθρωπότητος ὑποψίαν. B. Πῶς ἔφης; A. Προσλα-
 βούσα γὰρ ἡ τοῦ Λόγου φύσις τὸ ἀνθρώπινον, οὐκ ἀνθρω-
 πότης ἔσται ψιλῆ, νικῶσα δὲ μᾶλλον ἰδίᾳ δόξῃ τὸ προσλη-
 φθὲν, ἐν ἀκλονήτῳ σώζεται διαμονῇ τῆς θεοπρεποῦς εὐκλείας.
 ταυτὶ φρονοῦντες οἱ μαθηταὶ, προσεκύνουν λέγοντες “ Ἄλη-
 “ θῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ,” καίτοι βάδην ἰόντα βλέποντες καὶ ἐν
 σαρκὶ καθ' ἡμᾶς· ἐπ' ἄκρου γὰρ δὴ διέθει κύματος παραδόξως
 ὡς Θεός. B. Καὶ τίς ἦν ὁ λέγων πρὸς τὴν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ
 γυναῖκα “ Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνου-
 “ μεν ὃ οἶδαμεν;” εἶτα πῶς ἔσται προσκυνητὸς ὁ τοῖς
 προσκυνούσι συντεταγμένος; A. Καὶ μὴν, ὃ φιλότης, τό
 Τίς δὴ τοῦτο πλειστάκις ἀναφωνεῖς τὸ λεξείδιον, οὐκ οἶδ'
 ὅπως τοῖς ἀσυνέτοις ἐξευρημένον. μεμέρισται γὰρ οὐδαμῶς
 ὁ Χριστός. ὁ δὲ τῷ γυναίῳ προσλαλῶν, ὁ εἰς τε καὶ μόνος
 Κύριος ἦν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ἔκ τε τῆς προσκυνούσης ἀν-

b προσκυνουμένης θεότητος, τὸ εἶναί τε καὶ ὀνομάζεσθαι Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος, ἀληθὲς ἔχων ἐφ' ἑαυτῷ, καθάπερ ἀμέλει φαίη τις ἂν καὶ ἐτέρως περὶ αὐτοῦ. ἦ μὲν γάρ ἐστι Θεός, νοοῖτ' ἂν ὑπάρχων αὐτὸς ὁ τῆς δόξης κύριος· ἦ δὲ γέγονεν ὁ κατὰ μέθεξιν τὴν παρὰ Θεοῦ δοξαζόμενος ἄνθρω- 5
 S. Joan. xvii. 1. Eph. iv. 5. c “Υἱόν.” ἀλλ' “εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα,” κατὰ τὸ γεγραμμένον. ὥσπερ οὖν ἐστι μία πίστις ἢ εἰς Χριστὸν, καὶ ἐν ἀληθῶς τὸ βάπτισμα, καίτοι βαπτιζομένων καὶ πεπιστευκότων ἡμῶν εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· 10
 S. Joan. i. 14. d ἐξωσθήσεται γὰρ οὐδαμῶς τοῦ προσκυνεῖσθαι δεῖν πρὸς τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ Μονογενῆς, εἰ καὶ γέγονε “σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,” κεχηρημάτικέ τε 15
 πρωτότοκος ὡς ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. ἐπεὶ τίς ἂν εἶη πάλιν ὁ τῆς ἐπ' αὐτῷ πίστεως λόγος, πῶς οὖν οὐκ ἄξιον ἰδεῖν; οὐδὲ γὰρ οἶμαι φαίεν ἂν, οἵπερ ἂν ἔλοιτο φρονεῖν ὀρθῶς, ὡς εἰς μόνον πεπιστεύκαμεν τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρός φύντα Λόγον, ἀπογυμνοῦντες αὐτὸν τῆς σαρκός. οὐδ' αὖ ἐκείνο 20

2. ἐν pro ἐφ' l. 3. Θεός ἐστι inverso ordine C. Comm. Θεός om. w. 8. εἰς Χριστὸν C. Comm. Edd. mg. ἐν Χριστῷ w. Edd. 9. τὸ om. Edd. 11. μία] καὶ μία C. Comm. 13. οὐδαμῶς C. w. οὐδαμοῦ Comm. Edd. τε] γε Edd. 14. καὶ εἰ inverso ordine C. Comm. 16. ὡς om. C. Comm. 17. ὁ post πίστεως transponit w. οὖν om. C. Comm. 18. ἂν οἵπερ ἂν C. Comm. οἵπερ ἂν w. ἂν εἵπερ γε Edd.

κθααικ ρο κσθ ,σραθυκτ .κμμεσ εασε κττ
 κσθθεσθσ ,σραθυκτ .κτθθεσθσ κθααικ ρσθ κτθ
 ,σρατ .σραθυκτ θυκκττκ εκ ρτ τσθκτ .κτττθ κτθκ
 ,σθσ κθσασσθτ σττθ σσρατ ε.τθθσ .κτθκ ,σραθυκτ
 .μθθσθσ κτθκ ρσ κθσασσθτ :κττκ τσ κσθτ ρτ
 μσε εκκ .τττκ τσ κθσασσθτ ε εκ κσθ σμω ε
 κτθσ κθσασσθσ κτθσ .κττθ σσθ τω κτθκ .κττθ ε
 κτθσ εσθσ κτθκ .εθθσθτ κσθ κτθκ .κθσασσθσ ε

θρωπότητος καὶ ἐκ τῆς προσκυνουμένης θεότητος συγκείμενος ἀπορρήτως, καθάπερ ἀμέλει φαίη τις ἂν καὶ ἑτέρως περὶ αὐτοῦ. ἦ μὲν γάρ ἐστι Θεὸς, νοοῖτ' ἂν ὑπάρχων αὐτὸς ὁ τῆς δόξης κύριος, ἦ δὲ γέγονεν ὁ κατὰ μέθεξιν τὴν παρὰ
 5 Θεοῦ δοξαζόμενος ἄνθρωπος, ἐδεῖτο καὶ δόξης, λέγων “ Πά-
 “ τερ, δόξασόν σου τὸν Υἱόν,” ἀλλ' “ εἰς Κύριος, μία πίστις, b
 “ ἐν βάπτισμα,” κατὰ τὸ γεγραμμένον. ὥσπερ οὖν ἐστι μία
 πίστις ἢ εἰς Χριστὸν, καὶ ἐν ἀληθῶς τὸ βάπτισμα, καίτοι
 βαπτιζομένων καὶ πεπιστευκότων ἡμῶν εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν
 10 καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· κατὰ τὸν αὐτὸν οἶμαι τρόπον τε καὶ
 λόγον μία προσκύνησις Πατρὸς καὶ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ
 καὶ Ἁγίου Πνεύματος. ἐξωσθήσεται γὰρ οὐδαμῶς τοῦ προ-
 σκυνεῖσθαι δεῖν πρὸς τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων c
 ὁ Μονογενῆς, καὶ εἰ γέγονε σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,
 15 κεχηματικέ τε πρωτότοκος ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. ἐπεὶ τίς
 ἂν γένοιτο λοιπὸν ὁ τῆς ἐπ' αὐτῷ πίστεως λόγος, πῶς οὐκ
 ἄξιον ἰδεῖν; οὐδὲ γὰρ οἶμαι φαίεν ἂν οἷπερ ἂν ἔλοιντο φρονεῖν
 ὀρθῶς, ὡς εἰς μόνον πεπιστεύκαμεν τὸν ἐκ Θεοῦ φύντα
 Λόγον, ἀπογυμνοῦντες αὐτὸν τῆς σαρκὸς, οὐδ' αὖ ἐκείνου

4. ὁ alt. assumptum ex B. 10. τε om. B. 11. Πατρὸς om. Ed.

·θουκῆιζε κθου.πασα.α.α. κ.π.α.α : κ.μ.α.α.α.α. κ.θ.α.α.α.α. ,α.
 κ.π.α.α.α. κ.α.α.α. .μ.α. μ.α.α.α.α.α. μ.α. μ.π.α.α. α.β.π.α.
 .κ.θ.α.α.α. ,α. κ.π.α. α.α.θ. κ.α.α.α. .κ.ε.π.α.α.α. κ.α.α.α.α.
 κ.λ. .κ.ε.π.α.α.α. κ.α.α.α.α.α. .κ.π.α.α. α.β.π.α. κ.π.α.α.α. κ.α.α.α.
 μ.α. κ.α.α. μ.α. κ.λ. .κ.θ.α.α.α. μ.α. κ.π.α.α.α. κ.π.α.α.α.α. α.β.
 .π.α.α.α.α. .μ.α. μ.α.α.α. κ.π.α.α.α. α.α.α.α. μ.α.α. .κ.ε.π.α.α. κ.α.α.α.α.
 θ.α.α.α. α.α.α.α.α. κ.α.α.α.α. κ.λ.α.α. .κ.ε.α.α.α.α. κ.α.α.α. α.β.π.α. κ.π.α.α.
 .κ.α.α.α.α.α. κ.π.α.α. α.α.α. α.β.π.α. .α.α.α.α. κ.θ.α.α.α.α.α. α.α.
 .μ.π.α.α.α.α. α.α.α.α.α. κ.λ. .θ.α.α.α.α.α.α. μ.α.α.α.α.α.α. α.α.α.α.
 α.α. .μ.α.α.α.α.α. κ.α.α.α. μ.α. α.β.π.α.α.α. α.α.α.α.α. κ.θ.α.α.α. α.α.α.α.
 μ.α. μ.α.α.α.α. ,α. μ.α. κ.λ.α.α.α. .κ.θ.α.α.α.α.α. μ.α. α.β.π.α.α.α.α.
 α.α.α.α.α. μ.α.α.α.α. α.α.α.α.α. κ.λ.α.α.α. α.β.π.α.α.α.α. α.α.α.α.α.α.

e παρήσομεν εἰπεῖν· λελέξεται γάρ· οὐ γὰρ ὡς εἰς ἓνα τῶν
 καθ' ἡμᾶς, οὔτε μὴν ὡς εἰς ἄνθρωπον ἢ πίστις, ἀλλ' ὡς εἰς
 Θεὸν πράττεται τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ.
 2 Cor. iv. 5, 6. συλλήψεται δὲ τῷ λόγῳ καὶ ὁ σοφὸς γράφων Παῦλος “Οὐ
 “ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον” 5
 “ ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅτι ὁ Θεὸς ὁ
 “ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις
 30 A. a “ ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν
 “ προσώπῳ Χριστοῦ.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς ὁ
 φωτισμὸς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐν προσώπῳ 10
 S. Joan. xiv. 9, x. 30. διέλαμψε τοῦ Χριστοῦ. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκεν “Ὁ ἐώρακὼς
 “ ἐμὲ ἐώρακε τὸν Πατέρα, ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν.”
 χαρακτήρ δὲ ὁ θεῖος οὐ σωματικὸς, ἀλλ' ἐν δυνάμει καὶ δόξῃ
 τῇ θεοπρεπεστάτῃ· τοῦτο δὲ ἦν ἀκραιφνὲς ἐν Χριστῷ·
 144 R. b γνωρίζεσθαι δὲ καὶ διὰ τούτων ἡξίου καὶ διὰ τῆς τῶν 15
 δρωμένων ὑπεροχῆς εἰς ἐννοίας ἀναφοιτῶν τὰς ἐπ' αὐτῷ
 τοὺς ἀκροωμένους ἤθελε, κατασμικρυνούσης αὐτὸν ἡρέμα
 Ib. 37, 38. παρά γε τοῖς ἀσυνέτοις τῆς ὀρωμένης σαρκός· “Εἰ γὰρ οὐ
 “ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, φησὶ, μὴ πιστεύετε μοι· εἰ
 “ δὲ ποιῶ καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις μου πιστεύετε.” 20

1. ὡς om. Edd. 2. ὡς utrumque assumptum ex C.w. 5. ἑαυτὸν
 (sic) C. Ἰησοῦν Χριστὸν inverso ordine C. Κύριον] καὶ κύριον C. 6. Ἰησοῦ
 exhibit C. 9. Χριστοῦ C. Ἰησοῦ χριστοῦ Comm. Edd. τε om. w.
 13. σωματικῶς C. 16. ἀναφοιτῶν τὰς] ἀναφοιτῶντας C. 20. μὴ om. C.
 πιστεύεται w. πιστεύετε C. Comm. cf. in S. Joan. 96 bis b 259 e 274 b 811 e.
 πιστεύσατε Edd.

ηκ κλκ . θιακωπ τωδκ μω πω ηκ , ποδκκ
 . κθρζια θικζιε σμωω , ποδκκκ . κωλκκκ
 κωαθ ωαλαθ εκ . θικκλ μτ κλ ικκω . κμκκκκ
 κμκκκ κλκ . μικκω μω κωκ κλκ . ικκκ π
 . κμκκκ μω κωκκκκ μτ μω . ζικκ κωκ
 . μμ.π κίωαι κωκω μτ ικκκκκ κω κωλκκκ μω
 κθρζιατ κθκκω ικωδκκ . θιακκ μμτ κωκ
 κμκκ . θικκκκκ θικκζικω κω . κμκκκκ κωκωακκ

παρήσομεν εἰπεῖν, λελέξεται γάρ. B. Τὸ τί δὴ φῆς; A. Οὐ γὰρ ὡς εἰς ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς, οὔτε μὴν ὡς εἰς ἄνθρωπον ἢ πίστις, ἀλλ' εἰς Θεὸν πράττεται τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς ἐν ᾧ προσώπῳ Χριστοῦ. συλλήψεται δὲ τῷ λόγῳ καὶ ὁ σοφὸς 5 γράφων Παῦλος “Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ “Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ “Χριστοῦ, ὅτι Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς “ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς “γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ.” ἰδοὺ 10 δὴ σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς ὁ φωτισμὸς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐν προσώπῳ διέλαμψε τοῦ Χριστοῦ. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκεν “Ὁ ἑώρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα, ἢ “ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν.” χαρακτήρ δὲ ὁ θεῖος οὐ σωματικὸς, ἀλλ' ἐν δυνάμει καὶ δόξῃ τῇ θεοπρεπεστάτῃ· 15 τοῦτο δὲ ἦν ἀκραιφνὲς ἐν Χριστῷ· γνωρίζεσθαί τε καὶ διὰ τούτων ἡξιῶν, καὶ διὰ τῆς τῶν δρωμένων ὑπεροχῆς εἰς ἐννοίας ἀναθρώσκειν τὰς ἐπ' αὐτῷ τοὺς ἀκρωμένους ἤθελε, κατασμικρυνούσης αὐτὸν ἡρέμα τῆς ὀρωμένης σαρκός· “Εἰ γὰρ “οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, φησὶ, μὴ πιστεύετε μοι· a 703 A. 20 “εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις μου

3. ἀλλ' εἰς exhibet et B.

7. Χριστοῦ exhibet et B.

αὐτὸν κηρύσσομεν εἰπεῖν, λελέξεται γάρ. B. Τὸ τί δὴ φῆς; A. Οὐ γὰρ ὡς εἰς ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς, οὔτε μὴν ὡς εἰς ἄνθρωπον ἢ πίστις, ἀλλ' εἰς Θεὸν πράττεται τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς ἐν ᾧ προσώπῳ Χριστοῦ. συλλήψεται δὲ τῷ λόγῳ καὶ ὁ σοφὸς 5 γράφων Παῦλος “Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ “Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ “Χριστοῦ, ὅτι Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς “ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς “γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ.” ἰδοὺ 10 δὴ σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς ὁ φωτισμὸς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐν προσώπῳ διέλαμψε τοῦ Χριστοῦ. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκεν “Ὁ ἑώρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα, ἢ “ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν.” χαρακτήρ δὲ ὁ θεῖος οὐ σωματικὸς, ἀλλ' ἐν δυνάμει καὶ δόξῃ τῇ θεοπρεπεστάτῃ· 15 τοῦτο δὲ ἦν ἀκραιφνὲς ἐν Χριστῷ· γνωρίζεσθαί τε καὶ διὰ τούτων ἡξιῶν, καὶ διὰ τῆς τῶν δρωμένων ὑπεροχῆς εἰς ἐννοίας ἀναθρώσκειν τὰς ἐπ' αὐτῷ τοὺς ἀκρωμένους ἤθελε, κατασμικρυνούσης αὐτὸν ἡρέμα τῆς ὀρωμένης σαρκός· “Εἰ γὰρ “οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, φησὶ, μὴ πιστεύετε μοι· a 703 A. 20 “εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις μου

“πιστεύετε.” φάναι δὲ οἶμαι ταυτὶ τὸ τηνικάδε Χριστὸν, οὐκ ἄσυντελὲς εἰς ὄνησιν εἰδότα τὸ χρῆμα. ἐπειδὴ γὰρ φόντο Θεὸν μὲν οὐκ εἶναι κατὰ φύσιν τὸν δι’ ἡμᾶς ἐνηθρωπηκότα, ψιλὸν δὲ ἀπλῶς ἄνθρωπον καθ’ ἡμᾶς, ἀπαράδεκτόν τε διὰ τοῦτο τὴν ἐπ’ αὐτῷ πίστιν ἐποιοῦντό τινες, ἀναγκαίως τὸ δεῖμα καὶ τὸν ἐπὶ τούτοις ὄκνον ὑποτεμνόμενος, τῇ τῆς θεότητος φύσει τὴν πίστιν ἀνατιθεῖς, ὡς ἐν προσώπῳ Πατρὸς, καὶ οὐχὶ τῇ καθ’ ἡμᾶς σμικροπρεπείᾳ προσνέμων b ἔφασκεν “Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ’ εἰς 10 “τὸν πέμψαντά με καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά “με.” ἄρ’ οὐκ ἴσον εἰπεῖν Ὡ τῶν ἐμῶν κατήκοοι λόγων, μὴ μικρὰ καὶ χαμαιῤῥιφή τὰ εἰς ἐμὲ δοξάζετε· ἴστε δὲ ὅτι τὴν εἰς αὐτὸν ἐμὲ τὸν ὀρώμενον ἐν σαρκὶ προϊέμενοι πίστιν, οὐκ εἰς ἄνθρωπον ἀπλῶς ἔσεσθε πεπιστευκότες, ἀλλ’ εἰς 15 αὐτὸν τὸν Πατέρα, δι’ ἐμοῦ τοῦ κατὰ πᾶν ὀτιοῦν ἴσως τε c καὶ ἀπαραλλάκτως ἔχοντος Υἱοῦ, σαρκωθέντος μὲν δι’ ὑμᾶς, καὶ περίβλημα σμικροπρεπὲς οἰκειουμένου τὴν ἀνθρωπότητα· τὸ γεμὴν ἰσοφυῆς τε καὶ ἰσουργὸν καὶ ἐν ταυτότητι δόξης ἀδιαλώβητον παντελῶς ἔχοντος πρὸς αὐτόν. B. Ἔοικεν. 20 A. Ἀναμάθοις δὲ ἂν καὶ ἐτέρως αὐτὸν τὴν πίστιν οὐ διωθού-

10. καὶ ὁ θεωρῶν—πέμψαντά με assumpta ex B.C manu secunda, desunt in Cod. 20. δὲ B. δ’ Ed.

κλκ . κθιαϛϛα κθιαϛε ρε ραϛιθι κλ . ρϛα
 ,θυκτ ρ ραϛαϛθιτ ρθ κτ . ρϛα ρθιαϛ
 κϛιϛατ ρθυκ ρϛαϛεϛ κλ . κικ κιωθϛα ρϛα
 κϛκϛ κϛκϛ κλκ . ρθυκ ρϛαϛεϛ κϛαϛε
 κλο . ρϛα κικ κϛε ρϛαϛατ . ριϛ ,θυκτ ρε
 ρτ θϛαϛθικ . κτϛ κλϛκ ρϛα κικ ρϛεϛ
 ραθιαϛικ ρ κϛε κικϛ θϛαϛθικϛ ραθιϛ
 κθιαϛατ ρθ . κκλ ραϛιϛκ ρτ . ρ ραθιαϛκ
 ρα ρε κλ ρκ . ρθιαϛεθιτ κθιαϛκϛα κϛατ
 κλτ . ρκϛαθ θυκϛιϛκ ρκ ρτ κϛαϛ . κικ ρϛα
 . κϛακϛατ ρκ ρα ρϛαϛατ ρϛικτ κθιαϛαϛ ρατ

μενον, ἀλλὰ τομῆς τινος δίχα καὶ διαφορᾶς εἰσδεδεγμένον αὐτὴν ὡς ἐν ἰδίῳ προσώπῳ καὶ εἰ γέγονεν ἄνθρωπος. ἐπειδὴ γὰρ τὸν ἐκ γενετῆς ἰᾶτο τυφλὸν, καὶ τὸ γλυκὺ μὲν, ἄηθες δ' οὖν ἐνεφύτευσε φῶς αὐτῷ, παρὰ πάντων

31 A. a εἰκότως ἐθαυμάζετο. ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ πάθους ἀπηλλαγμένος 5 παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἐκρίνετο, καὶ ὠμολόγει τὸν ἰατρὸν· Χριστὸς δὲ αὐτῷ περιτυχῶν “Σὺ πιστεύεις, ἔφασκεν, εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;” τοῦ δέ “Τίς ἐστι Κύριε, διακεκρο- γότος, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;” ἀντεφώνει λέγων “Καὶ εἴωρακας αὐτόν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ 10 “ἔφη Πιστεύω Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.” καίτοι πῶς οὐχ ἅπασι συμφανές, ὡς ἄποπτος παντελῶς ἡ θεία τε καὶ ἀνωτάτω φύσις; “Θεὸν γὰρ οὐδεὶς εἴωρακε πώποτε,” κατὰ τὸ γεγραμμένον. εἶπερ οὖν διστάς ἑαυτοῦ τὸ ἀνθρώ- πινον, ὡς αὐτὸ δὴ τοῦτο πεφηνῶς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, 15 γυμνὸς καὶ μόνος ἡξίου πιστεύεσθαι· τί μὴ μᾶλλον τὴν τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναλογίζεσθαι δεῖν, ἢ τις ποτέ ἐστι, τὸν εὐπαθόντα διεκελεύετο· παρέδειξε δὲ σωματικῶς, ὡς καὶ αὐτοῖς ὄμμασι καταθεᾶσθαι παρόν; ἔφη γὰρ ὅτι “Καὶ εἴωρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.” ἢ οὐχὶ τὴν 20

cf. Schol. § 36.

S. Joan. ix. 35. Ib. 36.

Ib. 37, 38.

Ib. i. 18.

3. γεννητῆς C. Comm. 5. ἀλλὰ C. Comm. 9. ἀναναφωνεῖ C. Comm. 12. ὡς ἄποπτος παντελῶς et τε om. C. 13. ἀνωτάτη C. 14. αὐτοῦ C. Comm. 15. τοῦτο] + καὶ Edd. ὁ assumptum ex C. Comm. 19. καταθεᾶσθαι C. Comm. καταθεᾶσασθαι Edd. παρόν exhibit w. Severus. Edd. παρὼν C. παρόντα Comm. Editores Romani in margine.

ⲗ ⲛⲓ ⲗⲃⲁⲛⲟ . ⲛⲓⲁⲛⲟ ⲕⲓ ⲛⲟ ⲗⲃⲁⲛⲟ ⲕⲓ ⲛⲟ ⲕⲓⲕ
ⲛⲟⲓ ⲁⲛⲓⲗ ⲛⲟⲕⲓ ⲓⲗ ⲗⲃⲁⲛⲟ . ⲕⲉⲛⲓⲟ ⲕⲁⲛⲟ ⲛⲟⲕ . ⲛⲁⲑⲟⲗⲓⲁ
ⲁⲛⲓ ⲕⲉⲛⲓⲁ ⲕⲓⲛⲁⲓ ⲛⲟ ⲗⲃⲁⲛⲟ : ⲕⲁⲛⲟ ⲕⲁⲛⲟ ⲛⲟⲕ ⲟⲓⲁ
ⲛⲟⲕⲁⲑⲓⲕⲓ ⲁⲛⲓ ⲛⲟⲕ : ⲕⲁⲛⲟ ⲓⲛⲟⲑⲓⲗⲁ ⲛⲓⲗⲁⲟ : ⲛⲓ ⲕⲁⲛⲟ , ⲓⲁⲛⲓⲁ
: ⲕⲉⲛⲓⲁⲛⲟ ⲕⲓⲛⲁⲛⲟ ⲑⲕ ⲛⲓ ⲕⲁⲛⲟ : ⲕⲁⲛⲟ ⲛⲓⲑⲓⲑⲓⲗⲁ ⲕⲉⲛⲓⲁⲛⲟ ⲛⲟ
. ⲛⲁⲛⲟⲕⲁⲛⲟⲓ ⲕⲁⲑⲁⲛⲉⲑⲓ ⲕⲓⲕ . ⲓⲁⲛⲟ ⲕⲓⲟ ⲗⲕⲁⲑⲓⲕⲓⲁ
ⲛⲟ ⲕⲓⲛⲟ . ⲕⲁⲛⲟ ⲓⲁ ⲛⲓⲗⲓⲕ ⲁⲛⲓ ⲛⲁⲑⲁⲑⲓ ⲕⲁⲑⲓⲑⲓⲑⲓⲗⲁ
ⲛⲓⲗⲁⲟ ⲑⲓⲛⲕ ⲛⲁⲛⲓⲗⲁⲟ ⲑⲓⲛⲕ . ⲛⲓ ⲓⲛⲟⲕⲁ ⲛⲁⲓⲕⲓⲁ . ⲛⲁⲛⲟ ⲗⲃⲁⲛⲟ
ⲛⲓⲗⲁⲟ ⲛⲓⲕⲁⲛⲟ : ⲛⲓ ⲗⲓⲁⲛⲟ ⲕⲓⲁⲛⲟ ⲛⲓ ⲛⲓⲕ ⲛⲓ ⲁⲛⲟ . ⲕⲁⲛⲓⲕⲓⲁⲛⲟ

μενον, ἀλλὰ τομῆς τινὸς δίχα καὶ διαφορᾶς εἰσδεδεγμένον
 αὐτὴν ὡς ἐν ἰδίῳ προσώπῳ καὶ εἰ γέγονε σὰρξ. ἐπειδὴ γὰρ
 τὸν ἐκ γεννητῆς ἐξιάτο τυφλὸν, καὶ τὸ γλυκὺ μὲν, ἄηθες δ
 δ' οὖν ἐνεφύτευσε φῶς αὐτῷ, παρὰ πάντων εἰκότως ἐθαυμά-
 5 ζετο. ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ πάθους ἀπηλλαγμένος παρὰ τοῖς
 Ἰουδαίοις ἐκρίνετο, καὶ ὠμολόγει τὸν ἱατρὸν· Χριστὸς δὲ
 αὐτῷ περιτυχῶν “Σὺ πιστεύεις, ἔφασκεν, εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
 “Θεοῦ;” τοῦ δὲ τό “Τίς ἐστὶ, Κύριε, διακεκραγότες, ἵνα
 “πιστεύσω εἰς αὐτόν;” ἀντεφώνει λέγων “Καὶ ἐώρακας
 10 “αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη
 “Πιστεύω κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.” καίτοι πῶς οὐχ
 ἅπανσι συμφανὲς, ὡς ἄποπτος παντελῶς ἢ θεία τε καὶ
 ἀνωτάτῳ φύσις; “Θεὸν γὰρ οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε,” κατὰ
 τὸ γεγραμμένον. εἴπερ οὖν διστὰς ἑαυτοῦ τὸ ἀνθρώπινον,
 15 ὡς αὐτὸ δὴ τοῦτο πεφηνῶς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, γυμνὸς
 καὶ μόνος ἡξίου πιστεύεσθαι, τὸ μὴ μᾶλλον τὴν τοῦ Θεοῦ
 φύσιν ἀναλογίζεσθαι δεῖν, ἢ τις ποτέ ἐστι, τὸν εὖ παθόντα
 διεκελεύετο, παρέδειξε δὲ σωματικῶς, ὡς καὶ αὐτοῖς ὄμμασι
 καταθεᾶσθαι παρόν. ἔφη γὰρ ὅτι “Καὶ ἐώρακας αὐτόν, καὶ a 704 A.
 20 “ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.” ἢ οὐχὶ τὴν σάρκα παρα-

1. διαφθορᾶς B. 3. γεννητῆς exhibit et B. γενετῆς C. 4. ἐνεφύτευσε B.
 ἐπεφύτευσε Ed. 12. ἄποπτος B. ἄοπτος Cod. Ed. 15. ὁ om. B.
 16. τὸ] legendum τί.

·σθ ρεσκα ἰῖσθ αἰσθ· .σθῖε ὑσθω σθκθισθ· ε
 λλσθσθ σσθσθ .,σθδσθω .σθλ ἰσθκα ἰσθσθ ρθ κθ ε
 ..,ἰσθ κθκ ρεσθσθσθ· .σθσθ κθβ ρθσθ .σθσθσθ ὑσθσθ ε
 κθσθ κσθσθ· ῖσθλ κθλ λσθσθ αἰσθλ .σθλ ἰσθσθ λσθσθ ε
 .σθσθσθσθ κθω κθλ σθκ ἰσθλ κσθλκθλ .κσθλκθσθ κθσθ ε
 σθσθσθσθκ σσθ σθσθσθσθ λσθσθ σσθ λκ .σθσθσθσθ κσθσθ ὑσθ
 κθσθ κθσθσθ :κθκ ρθ σθδθσθσθ κσθσθ ὑσθσθ :σθσθσθσθλκ ρθ
 σθκθσθσθσθ σσθλ .κθσθσθ σθσθ κθλ κθσθλ .ρσθσθσθσθσθ κσθσθ
 κθκ .κσθσθ σθλκ ρσθσθσθσθ σθσθσθσθλκθσθ κθσθσθσθ .σθσθσθ
 :ὑσθσθσθσθ σθσθσθ κσθσθσθ κθσθσθσθσθ σθσθσθσθ .σθλ ,σθ

σάρκα παραδείξαι φήσομεν; εἴτα πὼς ἂν εἶη λοιπὸν αὐτὸς ἢ σὰρξ, εἰ μὴ νοοῖτο καθ' ἔνωσιν, ὡς αὐτὸς ὑπάρχων τὸ ἴδιον αὐτοῦ; καθάπερ ἀμέλει καὶ ἐφ' ἡμῶν γένοιτ' ἂν. καταδείξειε γὰρ ἂν τις οὐ μεμερισμένως οὐδὲ ἀτελῶς τὸν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον, τὸν ἐκ ψυχῆς δὴ λέγω καὶ σώματος, 5 καὶ ἀπὸ μόνης αὐτοῦ τῆς σαρκός.

145 R.
S. Joan. d
xx. 30,
31.

Acta SS.
Apost.
iv. 8-10. e

Γέγραφε δέ που καὶ ὁ σοφὸς ἡμῖν Ἰωάννης ὅτι “Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς 10 ἔστιν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζῶν ἀιώνιον ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.” κατατεθήποι δ' ἂν τις οὐ μείον καὶ τὸν θεσπέσιον Πέτρον, Ἰουδαίοις προσπεφωνηκότα σαφῶς καὶ ἀναφανδόν “Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐε- 15 γεσία ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὔτος σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταύρωσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὔτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.” καὶ μεθ' ἕτερα πάλιν 20

1. ἂν εἶη λοιπὸν αὐτὸς C. Comm. αὐτὸς ante ἂν transponunt Edd. 2. ὡς om. C. αὐτὸς] αὐτὸ w. 4. καταδείξει C. καταδείξει Comm. 8. οὖν om. C. Comm. 12. αἰώνιον assumptum ex w. cf. in S. Joannem 1111 c. αἰώνιον non exhibet C. ἔχοιτε C. 13. οὐ μείον] τὸ ὅμοιον C. Comm. 14. καὶ om. C. 15. ἐπὶ C.w. ἐπ' Comm. Edd. 17. ἡμῖν w. 20. ἐστίν pro παρέστηκεν C. ἕτερον C.

. α ρ ω η ρ α λ λ α ρ α α ῖ ο α . , α ρ ω ι α . ε ι λ ω ι ε ρ κ ε
μ ι κ ε ι κ . , α ν α ρ α α κ α α κ λ ι μ ω ρ ι σ κ α ρ κ
κ θ ι α ι α ρ κ . κ ῖ ο α ρ α κ θ ι α κ α α , α ρ ω ι α ρ
. α ρ ω ι α ρ μ ι ι α ρ κ ι κ α ρ η ρ : λ α θ ι α α κ λ ρ κ
. θ υ κ ῖ ο κ λ ι θ υ κ ε λ κ λ ω ι α ι κ ρ ι λ κ α α α
κ α . κ ῖ ο α ρ κ ε ρ μ , α ρ ω ι α κ ε ι κ ε ι λ
. κ ι α α β μ ω α ρ κ μ ι α θ ι α . κ α α ι α α ι α α ρ α α ι
ρ α θ ι α κ λ ι μ κ . ρ α ε ρ α κ θ ι α κ θ ι α ι κ ι α

δειξαι φήσομεν; B. Καὶ πάνυ. A. Εἶτα πῶς αὐτὸς ἄν
 εἴη λοιπὸν ἢ σὰρξ, εἰ μὴ νοοῖτο καθ' ἕνωσιν ὡς αὐτὸς ὑπάρ-
 χων τὸ ἴδιον αὐτοῦ, καθάπερ ἀμέλει καὶ ἐφ' ἡμῶν γένοιτ' ἄν;
 καταδείξειε γὰρ ἄν τις οὐ μεμερισμένως οὐδὲ ἀτελῶς τὸν
 5 καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον, τὸν ἐκ ψυχῆς δὴ λέγω καὶ σώματος,
 καὶ ἀπὸ μόνης αὐτοῦ τῆς σαρκός. B. Σύμφημι, λέγεις γὰρ
 ὀρθῶς. A. Γέγραφε δέ που καὶ ὁ σοφὸς ἡμῖν Ἰωάννης b
 ὅτι “Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
 “ ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν
 10 τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι
 “ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, καὶ
 “ ἵνα πιστεύσαντες ζῶν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.” κατα-
 τεθήποι δ' ἄν τις οὐ μείον καὶ τὸν θεσπέσιον Πέτρον, Ἰου-
 δαίοις προσπεφωνηκότα σαφῶς καὶ ἀναφανδόν “ ἄρχοντες
 15 τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα c
 “ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται,
 “ γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι
 “ ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ὃν ὑμεῖς
 “ ἐσταυρώσατε ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
 20 παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς,” καὶ μεθ' ἕτερα πάλιν

7. που om. C. 10. πιστεύσητε B. πιστεύητε Ed. 12. πιστεύοντες
 C. πιστεύσαντες habet B. 16. εὐεργεσία B.C. εὐεργεσίαν Ed.

α αε π αει σ ο θ ι α . β ε θ ι α ρ ι ρ ι σ . κ ι σ κ ε θ ι α ε
 ο ο σ α . ο θ ι α σ ο ι κ α ι . κ ο ι κ ι α ο σ σ ι ο κ ο ι α ε
 α κ σ ι κ ρ ι ι σ ο θ ι α .. ρ ι λ ι α κ ι σ ρ α σ α α α ε
 . θ ι κ ι α ο α ο ι κ ι ο ι α . κ ι σ ο ω ρ ι θ ι α σ θ ι α σ ι α
 κ α σ ι . σ α σ ι . ι σ ο κ ο ρ ι σ ο ι α ο σ ο ι α θ ι ο ι α α λ ε
 μ ι θ ο θ ι α ι κ ι σ κ ι α κ α κ . α σ ι α β ι ο ι α κ ο ι α κ ι σ ο ο ε
 : κ ο ι ι α κ ι σ ι α κ θ ι α α ρ ι α : α α ι ο μ ω ε
 ο ι α ο α α α σ θ ι ο . β ο κ θ ι α κ ι σ ρ ι κ ι α ε
 ο ι α : κ ι σ ι α κ ι σ ο α α ε π α σ α ι . β ι ο ι α ε
 . κ θ ι ο θ ι ο ρ ο κ ο ι α ρ ι ο κ ι α : ο θ ι ο ι ο θ ι κ ι α ε
 . ρ ι ο ι α α α ι ο κ ι σ ρ κ ο κ ι σ ο ι α π α σ α ι ε

Acta SS.
Apost.
iv. 12.

32 A. a “Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ
“ ὄνομα ἕτερόν ἐστιν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν
“ ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.” τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ
καὶ θάνατον ὑποδὺς καὶ ἐγγεγερμένος ἐν δόξῃ καὶ ἐκ Ναζαρέτ,
εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς, τουτέστιν, ὁ πρὸ παντὸς μὲν αἰῶνος 5
ἐκ Πατρὸς ἀπορρήτως γεγεννημένος· ἐν δέ γε τῷ λοίσθῳ
καὶ εἰς πέρας ἤκουτι τοῦ αἰῶνος καιρῷ καὶ σωματικῶς ἐκ
γυναικός; ὁ πίστιν οὖν ἄρα τὴν εἰς αὐτὸν προσιέμενος, γέρας

S. Joan.
i. 12, 13.

b ἀποίσεται τὸ ἐξάίρετον· διακεκλήσεται γὰρ υἱὸς Θεοῦ “ Ὅσοι
“ γὰρ ἔλαβον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν, φησὶ, τέκνα Θεοῦ 10
“ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμά-
“ των, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς,

Col. i. 18.

“ ἀλλ’ ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.”

“Ἴνα γὰρ γένηται πρωτεύων ἐν πᾶσιν αὐτὸς, καθὰ γέγρα-
πται, γεγέννηται μὲν ἐκ γυναικός· ἐπειδὴ δέ ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς 15
ἀναμορφουμένης κτίσεως δι’ ἁγιασμοῦ πρὸς Θεὸν καὶ πρό γε
c τῶν ἄλλων αὐτὸς γεννητὸς ἐδείχθη Πνεύματος, τὴν ἀνδρός
τε καὶ γυναικὸς οὐ περιμένων σύνοδον, καὶ οὐκ ἀτιμία καὶ
μώμφη καταδικάζων τὴν φύσιν· τίμιος γὰρ ὁ γάμος, καὶ “ Ὁ
“ πλάσας ἀπ’ ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτούς” 20

Heb.
xiii. 4.
S. Matth.
xix. 4.

1. ἐν ἄλλῳ ἐν οὐδενὶ (sic) w. οὐδενὶ ἄλλῳ C. Comm. 2. ὄνομα ἕτερον hoc ordine C.w. ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις inverso ordine C. Comm. 4. ἐν pro καὶ ἐκ C. 6. ἐκ Πατρὸς ἀπορρήτως w. ἀπορρήτως ἐκ Θεοῦ Πατρὸς C. Comm. ἐκ Θεοῦ Πατρὸς ἀπορρήτως Edd. γεγεννημένος C. 8. ὁ erasum in C. εἰς] πρὸς Edd., εἰς in margine exhibentes. 9. ἀποίσεται om. C. γὰρ] + ὁ Aub. καὶ ὅσοι pro ὅσοι γὰρ—γενέσθαι τοῖς w. 10. φησὶ assumptum ex C. Comm. 13. Θεοῦ] + Πατρὸς C. ἐγεννήθησαν C. 14—p. 116, l. 3 citat Severus contra Juliani Apologiam cap. 9 in cod. Musei Brit. add. 12158, fol. 76. 14. αὐτὸς ἐν πᾶσι inverso ordine C. Comm. 15. ἐστὶν ἀπαρχὴ] ἀπαρχὴν C. 16. δι’ ἁγιασμόν w. 17. ἐδείχθη C. Comm. ἐδείχθη τοῦ w. ἐδείχθη ἐκ Edd. 18. περιμείνας C. 19. γάμος] + καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος Severus.

:κιοίαια ρίωκ ειςκ θιλι . ιςκ βλο ιθς ιοθι ε
 . ρωι ιοθι κεικ ιβλ κίωκ κσι ιοθικ κλο ε
 κελι ριο ροι οθ ρι αιω . κωις ιοθι κ κελι ε
 κίωκ ρι κίωκ . ιθις κλ ιςκ ι κω ιρ . ιθικ
 οθ . κθικ ρο ιθις ιθικ . κελι ι κελιαςο

ἀλλὰ τῷ μείζονι καὶ ἀσυγκρίτως ὑπερκειμένῳ προσνέμων ἤδη πως τὰ ἀνθρώπινα· γεννητοὺς γὰρ Πνεύματος οὐκ ἀνδρῶν ἡμᾶς ἔτι χρηματίζειν ἠέλεε “Καὶ γοῦν πατέρα, φησὶ, μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστέ.” οὐκοῦν ἀμόμητον παντελῶς τὸ πιστεύειν εἰς αὐτὸν, μᾶλλον δὲ καὶ τῇ τῶν πλημμελημάτων ἀμνηστία τετίμηται. γράφει γὰρ ὧδε πάλιν ὁ ἔκκριτος Παῦλος “Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν” ἐν αὐτῷ. κατοκνήσω δὲ οὐδαμῶς, ὅπερ ἤδη φθάσας ἔφην, ἀνακυκλήσας εἰπεῖν, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς οὐ γυμνὸς καὶ καθ’ ἑαυτὸν ὁ ἐκ Θεοῦ νοεῖται Λόγος, ἀλλ’ ὅτε προσέλαβε τὸ ἀνθρώπινον, καὶ ἀσυγχύτως ἐνεπλάκη σαρκί. οὕτως ἔχοντα καὶ ὁρώμενον καὶ ἐν εἴδει τῷ καθ’ ἡμᾶς τυγχάνοντα, τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις παρέδειξεν ὁ Πατὴρ, φωνῆς ἄνωθεν ἐκπεποιημένης τοιαύσδε “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ ἠυδόκησα, ἀκούετε αὐτοῦ.” σύνες οὖν ὅπως οὐκ ἐν τούτῳ, φησὶν, ἐστὶν ὁ Υἱός μου, ἵνα μὴ ἀνά μέρος, ὡς ἕτερος ἐν ἐτέρῳ τυχὸν, ἀλλ’ εἰς νοοῖτο καὶ ὁ αὐτὸς καθ’ ἕνωσιν οικονομικήν. πλημμελὲς δὲ ὅτι

S. Matth. xxiii. 9.

Ib. 8. d

26 C.

Gal. ii. 16.

146 R.

S. Matth. xvii. 5.

33 A. a

1. μείζονι] κρείττονι C. Comm. Edd. mg. μείζονι habent w. Severus. 4. ὑμῶν ὁ πατὴρ in verso ordine C. ὁ πατὴρ om. Comm. 8. γὰρ] δὲ Edd. 10. Ἰησοῦν om. Edd. 12. ὅτι] + ὁ Aub. 13. ὁ ἐκ Θεοῦ νοεῖται hoc ordine C.w. Comm. 14. ἀσυγχύτως exhibit C. 15. προσεπλάκη C. Comm. 17. φωνῶν C. ἐκπεποιημένης C.w. ἐκπεμπομένης Comm. Edd. 18. εὐδόκησα C.w. ἀκούετε αὐτοῦ hoc ordine C. 20. ἐν om. C. Comm. 21. καὶ ὁ αὐτὸς C.w. [ὁ suprascriptum manu prima in C.] καὶ αὐτὸς Comm. unde καὶ αὐτὸς Editores Romani in margine. ὁ αὐτὸς Edd.

ἃ. 35 .μειζονι ,παισιον κειμε κλη .πειδουσα κειν
 μω κειν κη ,πειν κλη .κειαι κη ,πειν κη
 .κειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .κειν κλη
 .πειν κλη .κειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη
 .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη
 .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη
 .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη .πειν κλη

μείζονι καὶ ἀσυγκρίτως ὑπερκειμένῳ προσνέμων ἤδη πως τὰ
 ἀνθρώπινα. γεννητοὺς γὰρ Πνεύματος οὐκ ἀνδρῶν ἡμᾶς ἔτι
 χρηματίζειν ἤθελε. καὶ γοῦν “Πατέρα, φησὶ, μὴ καλέσητε
 “ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος·
 5 “ πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε.” οὐκοῦν ἀμώμητον παν-
 τελῶς τὸ πιστεύειν εἰς αὐτὸν, μᾶλλον δὲ καὶ τῇ τῶν πλημ-
 μελημάτων ἀμνηστία τετίμηται. γράφει γὰρ ὧδε πάλιν ὁ
 ἔκκριτος Παῦλος “ Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰ μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
 10 “ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν.” κατοκνήσω δὲ
 οὐδαμῶς, ὅπερ ἤδη φθάσας ἔφην ἀνακυκλήσας εἰπεῖν, ὅτι
 Χριστὸς Ἰησοῦς οὐ γυμνὸς καὶ καθ’ ἑαυτὸν ὁ ἐκ Θεοῦ νοεῖται
 Λόγος, ἀλλ’ ὅτε προσέλαβε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἐνεπλάκη
 σαρκί. οὕτως ἔχοντα καὶ ὁρώμενον καὶ ἐν εἴδει τῷ καθ’
 15 ἡμᾶς τυγχάνοντα, τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις παρέδειξεν ὁ Πατὴρ,
 φωνῆς ἄνωθεν ἐκπεποιημένης τοιαῦδε “ Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
 “ μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε.” σύνες
 οὖν ὅπως οὐκ ἐν τούτῳ, φησὶν, ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου, ἵνα μὴ
 ἀνὰ μέρος ὡς ἕτερος ἐν ἐτέρῳ τυχόν, ἀλλ’ εἰς νοοῖτο καὶ ὁ
 20 αὐτὸς καθ’ ἑνωσιν οἰκονομικήν. πλημμελὲς δὲ ὅτι τὸ ἀντι-

4. ὑμῶν alt.] ἡμῶν (sic) Cod. 13. καὶ om. Ed. 17. εὐδόκησα B.
 19. νοοῖτο B. νοῖται ex νοεῖται C manu secunda. νοῖται Ed.

ΚΙ Κ : κωαυα κτιε ρο κειε ρηηα κλι ε
 ραα κμεα ραεα ρωα .κμεα κθαυαα ε
 ρι κτω ρηα κικ κτα ρη κλ .ρηηα ραη
 κλ .κμεα ραεα ιακα κθηκ ραηα θιηικ
 κικ .κιοθα κθια κθηκ ραα ρρα δυκλιε
 ρα κια .κίη ραη κθαυα ,ραη ραηα
 : κειε κμεα ,ραα ραα θραηα . ρηα
 ραη ραα , ια ραη . κθηκ κλ ρη κλα ε
 ρα κλι . ραη ραηα . ραη ρα θραηικ ε
 ραη . ραη ρα κλαη : ρηα , ια ,ραα κια
 ρρα : ρη κικ . κηακ ,ραα ρα ραη κηακ

1 S. Joan.
v. 9, 10.

τὸ ἀντιτείνειν ἐστὶ καὶ τῶν ὅτι μάλιστα σφαλερωτάτων,
 ἀναπείθει γράφων Ἰωάννης ὡδί “Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία
 “ τοῦ Θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ
 “ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν τοῦ
 b “ Θεοῦ ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Υἱῷ ψεύστην πε- 5
 “ ποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν
 “ ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ.” μεμαρ-
 τύρηκε δὲ ὅτι οὗτος ὁ μετὰ σαρκὸς καὶ ἐν τῇ τοῦ δούλου
 μορφῇ μοναδικῶς τε καὶ ἰδικῶς ἐμὸς ἀληθῶς Υἱός. καὶ
 αὐτὴν δὲ τὴν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος εὐκλεᾶ χάριν καὶ 10
 τὴν ἐν αὐτῷ ζωοποίησιν, καὶ τὴν Θεοῦ μέθεξιν δι’ ἁγιασμοῦ
 ἐν Πνεύματι, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ πεπράχθαι δώσομεν ἀναγ-
 c καίως. μεμνήμεθα γὰρ Ἰωάννου λέγοντος “Ὁ ὀπίσω μου
 “ ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστὶν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ
 “ ὑποδήματα βαστάσαι· ἐκεῖνος ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι 15
 “ Ἁγίῳ καὶ πυρί.” ἄρ’ οὖν εἶπέ μοι τῆς καθ’ ἡμᾶς ἀνθρω-
 πότητος ἔργον εἶναι φαμεν τὸ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ βαπτίζειν
 δύνασθαι καὶ πυρί; καὶ πῶς ἂν εἴη τοῦτό γε; καὶ μὴν
 ἄνδρα λέγων τὸν ὅσον οὐδέπω παρεσόμενόν τε καὶ ὀφθησό-
 d μενον, αὐτὸν ἔφη βαπτίζειν ἐν πυρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, οὗ 20

S. Matth.
iii. 11.

2. ὡδε C. ὡδε Comm. 3, 4. A Θεοῦ ad Θεοῦ transilit C. 3. ὅτι
 exhibet et w. ἦν Comm. unde Edd. mg. [ἦν fortasse e suo inseruit (verbis
 omissis in C.) Comm.] 4. τοῦ Θεοῦ alt. om. C. Comm. exhibet w.
 5. ἑαυτῷ C.w. Comm. cf. contra Nest. 143 a. αὐτῷ Edd. τῷ Υἱῷ C.w. τῷ Θεῷ
 Comm. τὸν υἱὸν Edd. 8. αὐτὸς C. καὶ om. w. 9. τε assumptum
 ex C. Comm. καὶ ἰδικῶς om. Aub. ἀληθῶς υἱός] υἱός ἐστὶν ἀληθῶς C. Comm.
 10. αὐτὸς pro αὐτὴν C. βαπτίσματος retinui ex Comm. Edd. πνεύματος C.w.
 Cod. Cant. 13—p. 124, l. 5 citat cod. Med.-Laur. Plut. vi. 12 bomb. sec. xiv,
 fol. 141 v. [i signavi.] 13. μεμνησόμεθα C. μεμνήμεθα exhibet i. 15. ἐκεῖνος]
 αὐτὸς C. Comm. [cf. in xii. Proph. 849 e, 852 d.] 16. ἄρ’ οὖν w. ἄρα οὖν
 C. Comm. ἄρα Edd. 18. καὶ secundum om. w. habet C. γε om. C.
 Comm. 19. ὅσον om. w.

μ.τ. χρο.τ. .α.π.δου κθαυ.ι.α.α.τ. κθα.π.α. π.α. .α.α. π.
 α.α.α. α.α.α.α.α. :κ.ι.ε.ε. α.α.α.α. κ.ι.α.α. α.α.α. κ.α.α.
 κ.α.α.α. .κ.α.α.α. α.α.α. π.α. μ.α.α. κ.α.α.α. α.α.α.α. .κ.α.α.α.α. α.
 π.α.α.α.α. α.α.α. .α.α.α. α.α.α. α.α.α.α.α. α.α.α.α.α. α.α.α.α.α.α.α. α.α. α.
 κ.α.α.α. α.α.α. .κ.α.α.α.α. α.α.α.α.α.α.α. α.α. α.α.α. .κ.α.α.α.α.α. κ.ι.α.α. α.

τὸ ἀλλότριον τοῖς βαπτιζομένοις ἐνιέντα πνεῦμα δουλο-
 πρεπῶς καὶ ὑπουργικῶς, ἀλλ' ὡς Θεὸν κατὰ φύσιν μετ'
 ἐξουσίας τῆς ἀνωτάτω τὸ ἐξ αὐτοῦ τε καὶ ἴδιον αὐτοῦ, δι' οὗ
 καὶ ὁ θεὸς ἡμῖν ἐνσημαίνεται χαρακτήρ. ἀναμορφούμεθα
 γὰρ ὡς εἰς εἰκόνα τὴν θείαν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, οὐ σωμα- 5
 τικὸν ὑπομένοντες τὸν ἀναπλασμόν· κομιδῇ γὰρ εὔηθες
 οἴεσθαι ταυτί· διὰ δὲ τοῦ μεταλαχεῖν Ἁγίου Πνεύματος,
 αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς πλουτοῦντες Χριστὸν, ὡς ἤδη χαίροντας
 ἐκεῖνο φωνεῖν “ Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ,
 “ ἐνέδυσε γὰρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης. 10
 “ ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε Χριστὸν ἐνεδύσασθε,”
 φησίν.

Es. lxi.
10.

Gal. iii.
27.

Εἰ δὲ δὴ τις ἔροιτο προσιών Ἄρ' οὖν εἰς ἄνθρωπον
 βεβαπτίσμεθα, καὶ τοῦτο εἶναι φήσομεν ἀληθές; καὶ πρὸς
 34 A. α ἡμῶν ἀντακούσεται Εὐφήμει ἄνθρωπε, τί δρᾶς ὧ οὗτος, 15
 κατακομίζεις ἡμῶν εἰς γῆν τὴν ἐλπίδα; βεβαπτίσμεθα γὰρ
 οὐκ εἰς ἄνθρωπον ἀπλῶς, ἀλλ' εἰς Θεὸν ἐνηνθρωπηκότα καὶ
 ἀνιέντα ποιότης καὶ τῶν ἀρχαίων αἰτιαμάτων τοὺς τὴν εἰς
 αὐτὸν πίστιν εἰσδεδεγμένους. καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος Πέτρος
 Ἰουδαίοις ἔφη προσλαλῶν “ Μετανοήσατε οὖν καὶ βαπτισ- 20

Acta SS.
Apost. ii.
38.

3. σημειωτέον τό ἐξ αὐτοῦ C mg. τε om. w.i. habet C. δι' pro ἴδιον C.
 Comm. 5. εἰς prius om. C. habet i. 7. τουτί C. Comm. 9. Θεῷ
 pro Κυρίῳ i. 12. φησίν assumptum ex w.i., ante εἰς habet C. 14. ἀλήθειαν
 Edd. πρὸς] + τε C. Comm. 15. ἄνθρωπον C. 16. κατακομίζων
 Edd. τὴν ἐλπίδα εἰς γῆν inverso ordine C. εἰς γῆν om. Comm. 17. ἀληθῶς
 pro ἀπλῶς C. 18. ποιῶν C. Comm. Edd. mg. ποιότης habent w.i. τὴν
 om. w.i. 19. πίστιν] + ἐκδεδεγμένους μάλλον δὲ Edd. Πέτρος] παῦλος i.
 20. ἔφη προσλαλῶν hoc ordine C.w.i. Comm. οὖν om. C. Comm.

αδελφαι κειναι εἰς κειναι . κωσεν κειναι κειναι . κειναι
 κειναι κειναι , κειναι . κειναι κειναι εἰς κειναι κειναι
 κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι . κειναι κειναι
 κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι . κειναι κειναι κειναι
 κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι
 κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι
 κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι κειναι

“ θήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
 b “ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ
 “ Ἁγίου Πνεύματος.” ἀπολύων γὰρ ἁμαρτίας τὸν αὐτῷ
 προσκείμενον, τῷ ἰδίῳ λοιπὸν καταχρίει Πνεύματι· ὅπερ
 ἐνίησι μὲν αὐτὸς, ὡς ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος καὶ ἐξ ἰδίας 5
 ἡμῖν ἀναπηγάζων φύσεως· κοινὸν δὲ ὥσπερ τὸ χρῆμα τιθεῖς
 147 R. τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομία διὰ τὴν ἔνωσιν, καὶ ὡς ἄνθρωπος
 ἐνέπνει σωματικῶς. ἐνεφύσησε γὰρ τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
 S. Joan. xx. 22. εἰπὼν “ Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.” καὶ οὐκ “ ἐκ μέτρου δίδωσι
 Ib.iii.34. c “ τὸ Πνεῦμα,” κατὰ τὴν Ἰωάννου φωνὴν, ἀλλ’ αὐτὸς ἐνίησιν 10
 ἐξ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἀμέλει καὶ ὁ Πατήρ. καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος
 Παῦλος, ὅλην ἀποστήσας τὴν ἐν γε τούτῳ διαφορὰν, ποτὲ μὲν
 αὐτὸ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ προσνέμων ὀράται, ποτὲ δὲ αὐτῷ
 Rom. viii. 9, 10. Υἱῷ. γράφει γὰρ ὧδε “ Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ’
 “ ἐν Πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις 15
 “ Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ
 d “ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι’ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ
 “ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.” ἄραρεν οὖν ὅτι καὶ ἰδιὸν
 ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ, καὶ οὔτι που μόνον ἢ Λόγος ἐστὶ

1. εἰς ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ C. 2. post ἄφεσιν suprascriptit
 τῶν w(m. 1). ὑμῶν om. C. Comm. 3—p. 124, l. 5 citat t fol. 187 v.
 3. ἁμαρτιῶν C. t. Comm. 5. ὁ pro ὡς w. ὡς habent C.i.t. πατρὸς om. i.
 καὶ om. w. 6. ἀναπηγάζων w.i. ἀναπηγάζει C.t. Comm. Edd. 7. διὰ
 om. C.t. 9. μέτρον] μέρους t. 10. τὸ Πνεῦμα post φωνὴν
 transponunt Edd. 11. ἐξ αὐτοῦ C.t. Comm. 13. αὐτὸ C.w. Comm.
 Edd. mg. αὐτῷ i.t. Edd. δὲ αὐτῷ C. Comm. δὲ αὐτῷ τῷ i.t. δ’ αὐτῷ Edd.
 14. δὲ pro γὰρ C. Comm. 15. ἐνοικεῖ Edd. τις δὲ inverso ordine Edd.
 16. Χριστοῦ] Θεοῦ w. χριστοῦ habent C.i.t. 17. δι’ C.w.i.t. Comm. διὰ Edd.
 18. ζῶν Edd. emendavi ex C.i.t. διὰ] + τὴν C. Comm. 19. τοῦ υἱοῦ
 τὸ πνεῦμα inverso ordine i. τοῦ πατρὸς ἐξ οὗ ἐκπορεύεται ὡσαύτως καὶ pro τὸ
 πνεῦμα t. Θεοῦ pro υἱοῦ C. Comm.

αλφθη . κωβη ρωαελ κωαα ααε ιαα ι
 κωκλ κωβη ρω ια ιααα . κωαίη κωααα ι
 κωκ ααα ααα ααα . κω ααα ααααα . κωαα αααα
 κω ια ια ια . κω ααα ρωα . κωαα κωκ ρωα
 . κωαααααα ιαααα κωααααααα : κωα ι κωαα
 . κωααααα ια ααα . κωαα ααα . ιααα κωααα κωκ
 κωαα κωα . κωαααα κωαα αλφθη . ιααα ια κωαα ι

“Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήψεσθε
 “τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.” ἀπολύων γὰρ ἁμαρ-
 τίας τὸν αὐτῷ προσκείμενον, τῷ ἰδίῳ λοιπὸν καταχρίει δ
 Πνεύματι, ὅπερ ἐνίησι μὲν αὐτὸς, ὡς ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 5 Λόγος, καὶ ἐξ ἰδίας ἡμῖν ἀναπηγάξει φύσεως, κοινὸν δὲ
 ὥσπερ τὸ χρῆμα τιθεὶς τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομία διὰ τὴν
 ἔνωσιν, καὶ ὡς ἄνθρωπος ἐνέπνει σωματικῶς. ἐνεφύσησε γὰρ
 τοῖς ἀποστόλοις εἰπὼν “Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον,” καὶ οὐκ
 ἐκ μέτρου δίδωσι τὸ Πνεῦμα, κατὰ τὴν Ἰωάννου φωνὴν,
 10 ἀλλ’ αὐτὸς ἐνίησιν ἐξ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἀμέλει καὶ ὁ Πατήρ. θ
 καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος Παῦλος, ὄλην ἀποστήσας τὴν ἐν γε
 τούτῳ διαφορὰν, ποτὲ μὲν αὐτῷ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ
 προσνέμων ὁράται, ποτὲ δὲ αὐτῷ τῷ Υἱῷ. γράφει γὰρ ὧδε
 “Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ’ ἐν πνεύματι, εἴπερ
 15 “πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ
 “ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν
 “σῶμα νεκρὸν διὰ τὴν ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ
 “δικαιοσύνην.” Β. Ἄραρεν οὖν ὅτι ἰδίον ἐστὶ τὸ Πνεῦμα a 707 A.
 τοῦ Υἱοῦ, καὶ οὔτι που μόνον ἢ Λόγος ἐστὶ πεφηνῶς ἐκ

5. ἀναπηγάξει exhibit et B. 11. ὄλην assumptum ex B. 12. αὐτῷ exhibit B. Cod. 19. τοῦ υἱοῦ om. B.

ἰσκι κσ υγκ .σβαλ κσκ κσαί σὺ κθιλαο ε
 .κσκ υγκ ρασι κωλκ σμα ρσ κλκ .μσα ε
 ρσ κειίασ κισλ σλ κλεσι ρσ :κισαβ ωαλασα
 σλ ρκωσ κωθισ κσκ λκ.τ ,θισκ θικ .κθισκ
 .κισα ριλ σθισ .κισ λκ.τ ,θισκ θικσ .κισλ
 κ .ωοισ κλκ ἰσβα ρσθικ κλ ρλ ρθικσ ε
 ρτ σικ κ .ρσθ θικ κωλκσ σωοι θικεῖε ε
 .ωλ.τ κσφ κλ κισ .κμωσ.τ σωοι σσ θικ κλ ε
 .κθιμλ σσ θισ κίεθ .σσ ρσθ κμωσ ρτ κ ε
 υγκ λσθ θικεῖε .κθισα.τ ἴσθ κω ρτ κσαί ε
 ραυλ κσθ κλσ .κσαί σσθικ κιστ .κθισα.τ
 ρσ εκ κλκ .κσκ ρσ κθικσ κθιλαο ,σρθικσ ἰσθ

Πατρός, ἀλλ' ἢ καὶ νοοῖτο καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος γεγονώς.
 Α. Ἴδιον ὡς ἐκ Πατρός, ἐν ὁμοουσίῳ γεννήματι τῷ ἐξ αὐτοῦ
 φύντι Λόγῳ, καὶ εἰ λέγοιτο λαβεῖν, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος ὁ
 τῶν τῆς θεότητος ιδιωμάτων ὡς ἐν ἰδίᾳ φύσει τητῶμενος.
 5 καὶ γοῦν αὐτὸς ὑπάρχων ἢ πάντων ζωῇ, διὰ τὴν ἐκ ζῶντος
 Πατρός ἄρρητον γέννησιν, ζωοποιεῖσθαι λέγεται μεθ' ἡμῶν·
 πάρα δ' οὖν ὅμως ἰδεῖν, χαριζόμενον μὲν τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ τῆς
 θεοπρεποῦς ἐνεργείας τὴν δόξαν, οἰκειούμενον δὲ αὐτὰ τὰ
 σαρκὸς, καὶ οἰονείπως καθ' ἔνωσιν οἰκονομικὴν καὶ τῇ ἰδίᾳ
 10 περιτιθέντα φύσει. Β. Τίνα φῆς τρόπον; Α. Ἡ οὐχὶ
 δὴ μάλιστα πρέπειν ἐρεῖς τῷ γε ὄντι κατὰ φύσιν ἐκ Θεοῦ
 Πατρός Λόγῳ, τὸ ἄνωθεν ἦκειν καὶ ἐξ οὐρανοῦ, τὸ ζωογονεῖν
 δύνασθαι τὰ οἷς ἂν ἐνιέναι βούλοιο τὴν ζωὴν; Β. Φημί.
 Α. Τί δέ; τὸ δημιουργεῖν, εἰπέ μοι, θεϊκῶς, δοίης ἂν εἶναί τι
 15 τῶν ἀνθρωπίνων; Β. Οὐκ ἔγωγε. Α. Τί τοίνυν ἡμᾶς
 ζωοποιεῖ μὲν ὡς Θεὸς, πλὴν οὐ μόνῳ τῷ μεταλαχεῖν Ἁγίου
 Πνεύματος, ἀλλ' ἐδεστήν παραθεῖς καὶ τὴν ἀναληφθεῖσαν
 σάρκα; ἔφη γὰρ ὅτι “Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ μὴ
 “ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ
 20 “ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.” κατακερτομούντων δὲ
 αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων ποτε, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀμείνοσι ψῆφον

1. ἀλλ' ἢ καὶ B. ἀλλὰ καὶ ἢ Ed. γενόμενος Ed. 5. πάντως Ed.
 14. τι οἱ B. 16. μόνον Ed. οὐ—ἀλλ' ἐδεστήν] ἐν—ἀλλ' οὐ διεστῶς B.
 19. τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου οἱ B.

κειακ . αυ . ουθικ κλ κειακ κιατ . κιακ κικ
 κιατ , ουκ ια κιακ κλ . κιακ κικ κλ κιακ κιατ
 κιατ κιατ κιατ κιατ . κιατ κιατ κιατ κιατ κ
 : κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κ
 : κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κ
 οιατ . κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ
 κιατ κιατ . κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κιατ κ

S. Joan. vi. 31. ἀμείνοσι ψῆφον ἀνάπτειν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπικεχειρηκότων τῷ μακαρίῳ Μωσεῖ, εἰρηκότων τε ἀναφανδόν “Οἱ πατέρες ἡμῶν
 Ib. 30. “ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστι γεγραμμένον
 Ib. 32. “Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν· τί ποιεῖς σὺ
 “σημεῖον ἵνα πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;” ὡς ἄνωθεν 5
 Ib. 33. ἡμῖν καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατακομίσας τὸ σῶμα, φησὶν “Ἀμὴν
 c “ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὗ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
 Ib. 33. “τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ
 “καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ,”
 καὶ πρὸς γε τούτοις πάλιν μονονουχὶ καὶ δακτύλῳ καταδει- 10
 Ib. 51. κνὺς ἑαυτὸν ἐνσώματον “Ἐγὼ εἰμι, φησὶν, ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ
 “ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ
 d “ἄρτου ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω ἡ
 Ib. 56, 57. “σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ὁ τρώγων μου
 “τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐν 15
 “αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν Πατὴρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν
 “Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με καὶ κεῖνος ζήσει δι' ἐμέ.” καίτοι
 148 R. πῶς οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν, ὡς καταπεφοίτηκε μὲν, οὐκ ἐξ
 οὐρανῶν ἢ σὰρξ, ἀλλ' ἦν ἐκ παρθένου, κατὰ τὰς γραφάς;

1. ἐπιχειρηκότων (sic) w. 2. τε w. δὲ C. Comm. Edd. 5. πιστεύω-
 μεν Edd. 7. ἀμὴν om. Edd. 8. οὐρανοῦ C.w. Cod. Cantabrigiensis.
 οὐρανοῦ ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Comm. Edd.
 10. δακτύλοις C. κατασημαίνων pro καταδεικνὺς C. 11. ἑαυτὸν retinui
 cum Comm. Edd. αὐτὸν C. et (manu prima) w. ἐν σώματι Comm. unde
 Editores Romani in margine. ἐνσώματον exhibent C.w. φησὶν om. Edd. ὁ
 ζῶν om. C. Comm. 12. τούτου τοῦ ἄρτου hoc ordine C.w. Comm.
 13. ζήσεται C. Comm. ζήσει Edd. ἄρτος C.w. ἄρτος δὲ Comm. Edd. 14. ἐστὶν
 C.w. Comm. ἐστὶν ἢ ἐγὼ δώσω Edd. 18. καταπεφοίτηκε μὲν οὐκ] οὐ κατα-
 πεφοίτηκε μὲν C. Comm.

καὶ κ. Ιακαλ ροαλ ερη κεισετ κεισετ .. εδιστ ε
 .δουκ εσω κεισε .εφ ρεωσιτ ουκ εβα ουκ κδικ ε
 . ροαλ εσοκ :εφ εδωκ κεισε ροτ ρε εφ ε
 ερη κεισε κεισε κεισε . ραλ κεισε εσοκ ροκ ροκ ε
 κεισε ραλ Ιδου εφ κεισε .κεισε ρε κεισε ραλ ε
 .εσοδουκ κεισετ εφ κεισε .κεισε ρε κεισετ ε
 εσοδου .κεισετ κεισε εσοκ κεισε ρε εδωκ εφ ε

e Οτι ἔστι δὲ οὐκ ἔδεστος ὁ Λόγος, ἀλλ' εἰς ἐν ἄμφω συλλέγων κατὰ σύμβασιν οἰκονομικὴν τὰ τῶν φύσεων ἰδιώματα, διὰ μυρίων ὄσων ἡμῖν ὁράται λόγων. Νικοδήμῳ μὲν γὰρ οὐ συνιέντι τὸ μυστήριον, ἀνακεκραγότει δὲ ἀμαθῶς “ Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; εἰ τὰ ἐπίγεια, φησὶν, εἶπον 5 “ ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἂν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια “ πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ 36 A. a “ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.” Ἰουδαίους δὲ πάλιν τὴν ἴσην ἐκείνῳ νοσοῦσιν ἀπαιδευσίαν, καὶ διαγελᾶν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐλομένοις αὐτὸν, ἐπέειπερ ἔφη ζωοποιὸν καὶ ἐξ 10 οὐρανοῦ τὸ ἴδιον σῶμα “ Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; φησὶν. “ ἂν οὖν θεωρήτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου “ ἦν τὸ πρότερον;” ἢ οὐχὶ τετέχθαι φαμὲν ἐκ γυναικὸς τὸν Ἐμμανουήλ; ποῦ τοιγαροῦν τὸ πρότερον ἦν, ἢ πῶς ἀναβέ- 15 βηκεν ἔνθα πέρ εἶναί φησιν αὐτὸς, καίτοι τεχθέντος διὰ τῆς ἀγίας παρθένου τοῦ ἐνωθέντος αὐτῷ σώματος; οὐχὶ δὲ καὶ ἀπρακτεῖν ὁμολογήσασμεν ἂν τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα πρὸς τὸ δύνασθαι ζωοποιεῖν, ὅσον ἦκεν εἰς ἰδίαν φύσιν; πῶς οὖν

S. Joan. iii. 9. Ib. 12, 13.

Ib. vi. 61, 62.

1. ὅτι om. C.n. Comm. habet w. ἔστι om. w. αἰδεστος w. 3. ὄσων om. w. habent C.n. 6. ὑμῖν τὰ ἐπουράνια hoc ordine C.w. Comm. 7. πιστεύ- σητε Edd. 8. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ante ὁ ἐκ τοῦ transponunt Edd. ἀνθρώ- που] Versio Rabbulensis Syriaca addit ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Sed liberius verit ille Rabbulas, nec verba exhibet S. Cyrillus Epist. Synod. ad Johannem Ant., contra Nest. 33 a, 77 b, Resp. xi ad orientales Episcopos 194 d, Schol. capp. 4, 36, Hom. pasch. vii. 102 a, ad Herm. v. 550 e, de Incarnatione Unigeniti 708 b, Quod Unus est Christus 747 d, in S. Johannem 994 d, Ep. de capro emissario 128 d. 9. δὲ] τε Edd. 14. τοιγαροῦν] οὖν Edd. 15. περ om. Edd. εἶναί φησιν αὐτὸς w.n. εἶναί φησιν αὐτὸν C. Comm. φησιν εἶναί αὐτόν Edd. τεχ- θέντα C. Comm. 16. αὐτῇ C. 17. ὁμολογήσασμεν w. ὁμολογήσαι μὲν n. ὁμολογήσομεν (sic) C. ὁμολογήσωμεν Comm. unde Edd. mg. ὁμολογήσαιμ' Edd.

ⲛⲓ ⲱⲁⲣⲓⲧⲁⲩ . ⲕⲁⲧⲁⲕⲓⲭⲟ ⲕⲓⲭⲟ ⲛⲓⲱⲁⲧⲁ . ⲛⲁⲧⲁⲩⲕⲓ
 ⲕⲁⲩ ⲓⲕⲓⲧⲁ . ⲛⲁⲧⲁⲩⲕⲓⲧⲁ ⲕⲓⲧⲁ ⲕⲁⲩ ⲓⲕⲓⲧⲁ ⲕⲓⲧⲁ
 . ⲛⲁⲧⲁⲩⲕⲓⲧⲁ . ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ . ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ
 ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ
 ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ
 ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ
 ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ ⲕⲁⲩⲁⲧⲁⲩ

ἔστι δὲ οὐκ ἔδεστος ὁ Λόγος, ἀλλ' εἰς ἓν ἄμφω συλλέγων,
 καὶ ὡσπερ ἀλλήλοις ἀνακρινὰς τὰ τῶν φύσεων ἰδιώματα,
 διὰ μυρίων ὄσων ἡμῖν ὁράται λόγων. Νικοδήμῳ μὲν γὰρ,
 οὐ συνιέντι τὸ μυστήριον, ἀνακεκραγότεν δὲ ἀμαθῶς “ Πῶς
 5 “ δύναται ταῦτα γενέσθαι ; ” “ Εἰ τὰ ἐπίγεια, φησὶν, εἶπον
 “ ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἂν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια
 “ πιστεύσετε ; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ b
 “ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ” Ἰουδαίους
 δὲ πάλιν, τὴν ἴσην ἐκείνῳ νοσοῦσιν ἀπαιδευσίαν καὶ διαγελᾶν
 10 οὐκ οἶδ' ὅπως ἐλομένοις αὐτὸν, ἐπέειπε ἔφη ζωοποιὸν καὶ ἐξ
 οὐρανοῦ τὸ ἴδιον σῶμα “ Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει ; φησὶν,
 “ ἂν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου
 “ ἦν τὸ πρότερον ; ” ἢ οὐχὶ τετέχθαι φήσομεν ἐκ γυναικὸς
 τὸν Ἐμμανουήλ ; B. Πῶς γὰρ οὐ ; A. Ποῦ τοιγαροῦν
 15 τὸ πρότερον ἦν, ἢ πῶς ἀναβέβηκεν ἔνθαπέρ εἶναί φησιν o
 αὐτὸς, καίτοι τεχθέντος διὰ τῆς ἀγίας παρθένου τοῦ ἐνωθέν-
 τος αὐτῷ σώματος ; οὐχὶ δὲ καὶ ἀπρακτεῖν ὁμολογήσαιμεν
 ἂν τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα πρὸς τὸ δύνασθαι ζωοποιεῖν, ὅσον
 ἦκεν εἰς ἰδίαν φύσιν ; B. Ἀληθές. A. Πῶς οὖν, εἶπέ μοι,

1. ἔστι δὲ οὐκ ἔδεστος Cat. ἔστι δὲ ὅτι οὐ διστάς ὁ λόγος Cod. (et ut videtur, ὅτι omisso, διστῶς pro διστάς, sed pars folii externa hodie, resegmine tegente, minus facile legitur B.) Ed. 2. ἀνακρινῶν B. ἀνακρινὰς exhibet Cat.
 7. πιστεύσετε] πιστεύετε Ed. 8. Θεοῦ exhibent et Cod. et B. 13. τετάχθαι Ed. 19—p. 131, l. 3 citat Niketas ubi supra.

ⲟⲩⲛⲓ ⲓⲁⲗⲁ : ⲟⲟⲩⲱ ⲙⲓⲃⲓ ⲛⲟⲩⲁⲥⲕⲓ ⲩⲟⲩⲓ ⲕⲓⲧⲟⲩⲧⲓⲗⲟ
 ⲗⲁ ⲟⲩⲛⲓ ⲓⲁⲗⲁ : ⲗⲓⲃⲟ ⲗⲁⲛⲓⲃⲓⲧⲓ ⲩⲱⲕⲁⲓⲱ
 ⲓⲁⲗⲁ . ⲩⲱⲃⲓ ⲕⲓⲗⲁⲗⲁ ⲙⲓⲃⲓⲟⲩⲱⲥ ⲕⲓⲙⲱⲧⲓ : ⲛⲟⲩⲁⲗⲁ
 , ⲛⲟⲩⲁⲗⲁ ⲗⲓⲃⲟ ⲕⲁⲗⲁ : ⲗⲁⲗⲁ ⲕⲓⲗⲁⲗⲁ ⲕⲓⲧⲟⲩⲧⲓ ⲓⲟⲩⲛⲓ ⲗⲁ
 . ⲙⲓⲃⲓ ⲙⲟ ⲕⲁⲗⲁ , ⲛⲟⲩⲁⲗⲁⲕⲓ ⲓⲟⲩⲛⲓ ⲗⲁⲗⲁⲗⲁ ⲕⲓⲙⲱⲧⲓ ⲛⲟⲩⲛⲓ ⲗⲁ
 ⲗⲁⲕⲁⲓⲱⲗⲁ ⲗⲓⲃⲟⲕⲓⲧⲓ ⲙⲓⲃⲓⲟⲩⲱⲥ ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓ ⲙⲟ ⲗⲁⲗⲁ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ ⲟⲩⲛⲓ
 . ⲕⲓⲗⲁⲗⲁ ⲗⲓⲃⲟ ⲕⲓⲙⲱⲧⲓ ⲟⲩⲛⲓ . ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ , ⲛⲟⲩⲁⲗⲁⲕⲓ ⲙⲓⲃⲓⲟⲩⲱⲥ ⲕⲓⲙⲱⲧⲓ
 . ⲓⲁⲗⲁ ⲟⲩⲛⲓ ⲕⲁⲗⲁ ⲗⲓⲃⲟ . ⲙⲓⲃⲓⲟⲩⲱⲥ ⲙⲟ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ , ⲛⲟⲩⲁⲗⲁⲕⲓ ⲓⲟⲩⲛⲓ
 ⲟⲩⲛⲓ : ⲗⲓⲃⲟⲕⲓⲧⲓ ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓⲧⲓ ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓⲧⲓ ⲙⲓⲃⲓⲟⲩⲱⲥ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ
 . ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓⲧⲓ ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓⲧⲓ ⲕⲟⲩⲩⲱⲕⲓⲧⲓ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ ⲕⲁⲗⲁⲗⲁ

εἶπέ μοι ζωοποιὸς ἢ σάρξ; ἢ πῶς ἂν νοοῖτο καὶ ἐξ οὐρανοῦ τὸ ἀπὸ γῆς; καθ' ἕνωσιν δηλονότι τὴν πρὸς γε φημί τὸν ζῶντά τε καὶ οὐρανόθεν Λόγον. φρονήσομεν γὰρ ὡδὶ τὰ λίαν ὀρθὰ καὶ τοῖς ἱεροῖς συμβαίνοντα λόγοις. εἴη γὰρ ἂν οὐχ ἑτέρως καὶ δημιουργὸς θεϊκῶς καὶ ὅτε μὴ δίχα νοοῖτο 5 σαρκός.

Col. i.
12-20.

Συλλήπτορα δὲ τοῦ λόγου ποιήσομαι πάλιν ὡδὶ γεγρα-
φῶτα τὸν θεσπέσιον Παῦλον “Εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ
“ Πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν
“ ἀγίων ἐν τῷ φωτὶ, ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ 10
“ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
d “ ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν
“ τῶν ἁμαρτιῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου,
“ πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα
“ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, 15
“ εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ
“ πάντα δι’ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτισται, καὶ αὐτὸς ἐστι
“ πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτὸς
“ ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν
e “ ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν 20
“ αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα

2. γῆς] τῆς γῆς C. 3. φρονήσομεν w. Comm. φρονήσομεν habet C.
4. ἂν om. Edd. 5. ἑτέρως w. ἕτερον (ut videtur) C. ἕτερος Comm. Edd.
6. ὅτι w. 7. γράφοντα C. 8. τὸν C.w. τὸν οὐρανόφρονα καὶ Comm. Edd.
9. υἱοῦ om. Aub. 15. ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ C. Comm. cf. Apologiam contra
Episcopos orientales cap. 12. τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ Edd. 21. ἠυδόκησε
C. εὐδόκησε Comm. Edd.

αυτου και ουρανοθεν λογον. φρονησομεν γαρ ωδι τα
λιαν ορθα και τοις ιεροις συμβαινοντα λογοις. ειη γαρ αν
ουχ ετερωσ και δημιουργος θεικως και οτε μη διχα νοοιτο 5
σαρκος.
συλληπτορα δε του λογου ποιησομαι παλιω ωδι γεγρα-
φωτα τον θεσπεσιον παυλον "ευχαριστουντες τω θεω και
" πατρι τω ικανωσαντι ημας εις την μεριδα του κληρου των
" αγιων εν τω φωτι, ος ερρυσατο ημας εκ της εξουσιας του 10
" σκοτους και μετεστησεν εις την βασιλειαν του υιου της
d " αγαπης αυτου, εν ω εχομεν την απολυτρωσιν, την αφεσιν
" των αμαρτιων, ος εστιν εικων του θεου του αορατου,
" πρωτοτοκος πασης κτισεως, οτι εν αυτω εκτισθη τα παντα
" εν τοις ουρανοις και επι της γης, τα ορατα και τα αορατα, 15
" ειτε θρονοι ειτε κυριότητες ειτε αρχαι ειτε εξουσιαι. τα
" παντα δι' αυτου και εις αυτον εκτισται, και αυτος εστι
" προ παντων, και τα παντα εν αυτω συνεστηκε, και αυτος
" εστιν η κεφαλη του σωματος της εκκλησιας, ος εστιν
e " αρχη, πρωτοτοκος εκ των νεκρων, ινα γενηται εν πασιν 20
" αυτος πρωτευων, οτι εν αυτω ηυδοκησε παν το πληρωμα

ζωοποιὸς ἢ σὰρξ; ἢ πῶς ἂν νοοῖτο καὶ ἐξ οὐρανοῦ τὸ ἀπὸ
 τῆς γῆς; Β. Καθ' ἔνωσιν οἶμαι τὴν πρὸς τὸν ζῶντά τε καὶ
 οὐρανόθεν Λόγον. Α. Πεφρονηκῶς ἴσθι τὰ λίαν ὀρθὰ δ
 καὶ τοῖς ἱεροῖς συμβαίνοντα λόγοις. εἴη γὰρ ἂν οὐχ ἐτέρως
 5 καὶ δημιουργὸς θεϊκῶς καὶ ὅτε μὴ δίχα νοοῖτο σαρκός· συλ-
 λήπτορα δὲ τοῦ λόγου ποιήσομαι πάλιν ὡδὶ γεγραφότα τὸν
 θεσπέσιον Παῦλον “Εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ
 “ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων
 “ ἐν τῷ φωτὶ, ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτούς
 10 “ καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης ε
 “ αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν
 “ ἀμαρτιῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτό-
 “ τοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ
 “ τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ
 15 “ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξου-
 “ σίαι, τὰ πάντα δι’ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός
 “ ἐστὶ πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ
 “ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὃς
 “ ἐστὶν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν α 709 Α.
 20 “ πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησε πᾶν τὸ

2. τε om. Cat., καὶ Ed. 20. ὅτι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα δι’ αὐτοῦ κατοικῆσαι exhibent et B. et Cod.

ἡδὲ καὶ οὐρανὸν καὶ γῆν καὶ πάντα τὰ κτίσματα
 ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκτίσθησαν καὶ ἡ ἐκκλησία
 ἡ ἁγία καὶ ἡ καθολικὴ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ
 ἐκτίσθησαν καὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς
 γῆς καὶ πάντα τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα καὶ
 οἱ θρόνοι καὶ οἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ ἐξουσιαστές
 πάντα ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκτίσθησαν
 καὶ ἐν αὐτῷ ἐκτίσθησαν καὶ ἡ ἐκκλησία
 ἡ ἁγία καὶ ἡ καθολικὴ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ
 ἐκτίσθησαν καὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς
 γῆς καὶ πάντα τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα καὶ
 οἱ θρόνοι καὶ οἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ ἐξουσιαστές
 πάντα ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἐκτίσθησαν

“ κατοικήσαι· καὶ δι’ αὐτοῦ ἀποκαλλάξαι τὰ πάντα εἰς
 “ αὐτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ,
 “ δι’ αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.”
 ἰδοὺ δὴ πάλιν ἀναφανδὸν δι’ αὐτοῦ φησὶ καὶ εἰς αὐτὸν
 ἔκτισται τὰ πάντα· καὶ μὴν ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶ, καὶ ὅτι τὰ 5

37 A. a πάντα συνέστηκεν ἐν αὐτῷ· καὶ αὐτὸν εἶναί φησι πρωτό-
 τοκον ἐκ νεκρῶν, εἰρηνοποιήσαντα διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ,
 τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. εἶτα τίς ὁ ἐκ
 νεκρῶν πρωτότοκος, εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς, τουτέστιν, ἐν
 149 B. σαρκὶ καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ Λόγος; τεθναίῃ γὰρ ἂν οὐδαμῶς, 10
 τό γε εἰς ἰδίαν φύσιν, Θεὸς ὢν ὁ Λόγος· οὐδ’ ἂν νοοῖτο τῶν
 28 C. ὄλων Δημιουργὸς καθ’ ἡμᾶς ὢν ἄνθρωπος, εἰ μὴ δεδημιούρ-
 10 b γηκε μὲν ὡς Θεὸς, κἂν εἰ μὴ δίχα σαρκὸς νοοῖτο μετὰ τὴν
 ἔνωσιν· πρωτότοκος δὲ καὶ ἐκ νεκρῶν, καθὸ πέφηεν ἄνθρω-
 πος, οὐκ ἀποβαλὼν τὸ εἶναι Θεὸς διὰ τὴν ἐνανθρώπησιν. 15

Ἴδοις δ’ ἂν καὶ ἐτέρωθι διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντας λόγων τοὺς
 πνευματοφόρους. Ἰωάννης μὲν γάρ “ Ἐν ἀρχῇ, φησὶν, ἦν ὁ
 “ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ
 “ Λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν· πάντα δι’ αὐτοῦ

S. Joan.
i. 1-3.

1. καταλλάξαι Edd. 2. τοῦ alt.] τοῦ διὰ Edd. αὐτοῦ] αὐτῷ C. Comm.
 Statim δι’ αὐτοῦ assumptum ex C. Comm. deest in w. 3. εἴτε—εἴτε τὰ] τά τε
 ἐπὶ τῆς γῆς τά τε w. τοῖς om. C. 4. φησὶ δι’ αὐτοῦ inverso ordine C. Comm.
 5. τὰ alt. om. C. 7. ἐκ] + τῶν C. Comm. εἰρηνοποιήσας C. Comm. αἵματος
 w. αἵματος τοῦ σταυροῦ C. Comm. Edd. et ita Rabbula. 8. τοῖς om. Edd.
 ἐπὶ τῆς γῆς w. Comm. τῆς γῆς C. ἐπὶ γῆς Edd. 11. εἰς ἰδίαν φύσιν w. ἦκον εἰς
 ἰδίαν φύσιν C. Comm. εἰς ἰδίαν φύσιν ἦκον Edd. 12. ὢν] ὡς C. w. ὢν retinui
 cum Comm. Edd. favente et Cod. Cantabrigiensi. 13. μὲν om. C. Comm.
 κἂν] καὶ C. Comm. 15. τὴν—ἰόντας λόγων om. w. 16. καὶ om. C. Comm.
 λόγον (sic) C. 17. φησιν ἐν ἀρχῇ inverso ordine C. Comm.

ⲙⲓ ⲕⲁⲓ ⲛⲁⲟ . ⲃⲏⲕⲏⲥⲁⲗ . ⲓⲁⲃⲁⲗ ⲕⲃⲏⲙⲓⲕⲁⲓ ⲛⲁⲟ
 ⲕⲁⲟⲁ ⲕⲏⲥⲏⲕⲁⲓ ⲕⲁⲟ . ⲙⲁⲃⲏⲟⲓⲁ ⲕⲁⲓⲁⲃ ⲙⲓⲁⲟ . ⲗⲁ ⲛⲁⲟ
 ⲙⲁⲟⲁ ⲙⲁⲟⲁⲓⲕⲁⲓ . ⲃⲏⲕⲏⲥⲁⲗ ⲕⲁⲃⲏ ⲕⲁⲟ . ⲕⲁⲓⲕⲁⲓⲁⲓ ⲛⲁⲟ
 . ⲙⲁⲃⲏⲕⲁⲓ ⲗⲁⲃ ⲙⲓⲁⲟ ⲙⲓⲁⲟ ⲙⲁⲟⲁⲓⲕⲁⲓ ⲓⲁⲃⲁⲗ
 ⲃⲏⲕⲁⲓ ⲙⲓⲁⲟ ⲕⲏⲥⲏⲕⲁⲓ ⲙⲁⲃⲏⲕⲁⲓ ⲁⲃⲁⲓⲁ . ⲙⲁⲃⲏⲕⲁⲓ ⲙⲁⲟⲁⲓⲕⲁⲓ
 ⲕⲏⲥⲏⲕⲁⲓ . ⲙⲁⲃⲏⲟⲓⲁ ⲕⲁⲓⲁⲃ ⲙⲓⲁⲟ . ⲙⲁⲃⲏⲕⲁⲓ ⲓⲁⲃⲁⲗ . ⲕⲃⲏⲙⲓⲕⲁⲓ
 . ⲕⲃⲏⲙⲓⲕⲁⲓ ⲃⲏⲕⲁⲓ ⲙⲓⲁⲟ ⲕⲏⲥⲏⲕⲁⲓ ⲗⲁⲃⲁⲓⲁ ⲁⲓⲁⲓⲁ . ⲕⲁⲓⲕⲁⲓⲁⲓ ⲛⲁⲟ

“πλήρωμα δι’ αὐτοῦ κατοικῆσαι, καὶ δι’ αὐτοῦ ἀποκατα-
 “λάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος
 “τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς
 “οὐρανοῖς.” ἰδὸν δὴ πάλιν ἀναφανδὸν δι’ αὐτοῦ φησὶ καὶ
 5 εἰς αὐτὸν ἐκτίσθαι τὰ πάντα, καὶ μὴν ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶ
 καὶ ὅτι τὰ πάντα συνέστηκεν ἐν αὐτῷ· καὶ αὐτὸν εἶναί φησι
 πρωτότοκον ἐκ νεκρῶν, εἰρηνοποιήσαντα διὰ τοῦ αἵματος b
 αὐτοῦ, τὰ τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. εἶτα τίς
 ὁ ἐκ νεκρῶν πρωτότοκος, εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς, τουτέστιν,
 10 ἐν σαρκὶ καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ Λόγος; τεθναίη γὰρ ἂν οὔτι
 που Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, οὐδ’ ἂν νοοῖτο τῶν ὄλων δημιουργὸς
 καθ’ ἡμᾶς ὢν ἄνθρωπος, εἰ μὴ δεδημιούργηκε μὲν ὡς Θεὸς,
 καὶ εἰ μὴ δίχα σαρκὸς νοοῖτο μετὰ τὴν ἔνωσιν· πρωτότοκος
 δὲ καὶ ἐκ νεκρῶν, καθὸ πέφηγεν ἄνθρωπος, οὐκ ἀποβαλὼν τὸ
 15 εἶναι Θεὸς διὰ τὴν ἐνανθρώπησιν. οἶει τι χρῆναι τούτοις c
 ἐπιτιμᾶν; B. Οὐδ’ ὄπωστιοῦν. A. Ἰδοὺς δ’ ἂν καὶ
 ἐτέρωθι διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντας λόγων τοὺς πνευματοφόρους.
 Ἰωάννης μὲν γὰρ, “Ἐν ἀρχῇ, φησὶν, ὁ Λόγος ἦν καὶ ὁ
 “Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. οὗτος ἦν
 20 “ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεὸν, πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ

3. τῆς om. B.
bent et B. et Cod.

4. φησι δι’ αὐτοῦ inverso ordine B.
18. ὁ Λόγος ἦν exhibet et B.

13. καὶ exhi-

ραο . κωααλ ρι αωα . εαε κωαα κ κλκ ε
 οα θικα κλ ια κωαα . κθλα κωκ κωαα
 κωαακ κωαα κλκ . κωκ κωαακ κθλα
 κίε κλκ . κωίε θιακ κωαακ κ . κωακ κωαα
 . κωαα κλκ κωαακ κλ ρκ . κωκ κωκ κωαα
 κωαακ κλκ . κωίε κωα κωαακ κωαακ κωαακ
 κλ κ . κωίε κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ
 κωακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ
 κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ
 κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ
 κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ κωαακ

1 Cor.
viii. 6.

c “ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν,” Παῦλος δὲ αὐ
 “ Εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς
 “ Χριστὸς δι’ οὗ τὰ πάντα.” ἀλλ’ εἶπερ ἦν τι μεσολαβοῦν
 μετὰ τὸ ἠνώσθαι σαρκὶ τὸν Λόγον, καὶ εἰς ἑτερότητα κατα-
 διαιροῦν τὴν ὡς ἐν υἱῶν δυάδι, φημὶ, κατὰ τό τισι δοκοῦν, 5
 πῶς ἐκτίσθη τὰ πάντα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ; ἀλλὰ μὴν
 ἐκτίσθη δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα. πρόδηλον οὖν ὅτι τὰ φύσει τε
 καὶ ἰδικῶς ἐνυπάρχοντα τῷ ἐκ Πατρὸς ὄντι Λόγῳ, τετήρηται
 d πάλιν αὐτῷ καὶ ὅτε πέφηεν ἄνθρωπος. ἐπισφαλές οὖν ἄρα
 τὸ διατέμνειν ἀποτολμᾶν. εἰς γὰρ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, 10
 καὶ δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα δεδημιούργηκεν ὁ Πατήρ. ἔστι
 τοιγαροῦν καὶ δημιουργὸς θεϊκῶς καὶ ζωοποιὸς ὡς ζωῆ,
 ἀνθρωπίνοις τε αὐ καὶ τοῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἰδιώμασιν εἰς ἓν
 ti τὸ μεταξὺ συγκείμενος. μεσίτης γάρ ἐστι Θεοῦ καὶ ἀνθρώ-
 πων κατὰ τὰς γραφὰς, φύσει μὲν ὑπάρχων Θεὸς καὶ οὐ δίχα 15
 σαρκός· ἄνθρωπος δὲ ἀληθῶς καὶ οὐ ψιλὸς καθ’ ἡμᾶς, ἀλλ’
 ὧν ὅπερ ἦν καὶ εἰ γέγονε σὰρξ. γέγραπται γὰρ ὅτι “ Ἰησοῦς
 “ Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.”

1 Tim.
ii. 5.

Heb.
xiii. 8.

Ἡ γὰρ οὐχὶ διὰ τῆς ἀγίας καὶ θεοτόκου παρθένου τετέ-

1. οὐδέν w. οὐδὲ ἓν habet C. δὲ αὐ] δ’ αὐ C. δὲ Comm. 5. ἐν υἱῶν
 δυάδι C.w. Comm. Edd. mg. ἐν υἱῶν δυάδι Edd. 6. Ab ἐκτίσθη ad ἐκτίσθη
 transilit w. τὰ πάντα C. Comm. ἅπαντα Edd. 7. οὖν om. w. exhibet C.
 8. ἰδικῶς C. Comm. ἰδίως Edd. ταῦτα pro τετήρηται w. τετήρηται habet C.
 10-18 citat Severus in Epistolam ad Sergium supra cit. fol. 9 v. 11. ἔστι
 assumptum ex w. Severo. deest in C. 12. θεϊκῶς] ὡς θεός C. Comm.
 16. ψιλῶς C. Comm. 19. τετέχθαι w. τετέχθαι φαρμέν καὶ C. Comm. Edd.

διαλ κωσ ,μοθυκ κωσ . κθιλα οφ κωσ ,μοθυκ ε
 κω κλ εκ ,μοθυλα . κωσ κωκω λα . κωκω ε
 κωκ κωκ οφ κω . ιθικ ωαφ ωαλαα . διαφ ε
 . λα κωκωτ κωκω εαε ιθω κω . λα κωκωτ ε
 κθαιιηλ κθιλα κωκω κωσ κωσ κωσ κωκ κω αλκ
 : κωκωσ κωκωτ κωκωτ : κωκωτ ιθικ κω κω
 κθαικω , κω κωκωτ : κωκω κωκω κωκω κωκω
 , ιθικ κωκωτ : κωκω κωκωτ κω κωκω : κω κωκω
 , κω κωκω . λα κω κωκω , ιθικ . κωκωτ εαε λα

“χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν” Παῦλος δὲ αὖ “Εἰς Θεὸς
 “ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ εἰς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
 “δι’ οὗ τὰ πάντα.” ἀλλ’ εἶπερ ἦν τὸ μεσολαβοῦν μετὰ τὸ
 ἠνώσθαι σαρκὶ τὸν Λόγον, καὶ εἰς ἑτερότητα καταδιαيروῦν ^d
 5 τὴν ὡς ἐν υἱῶν δυάδι φημι κατὰ τὸ σοὶ δοκοῦν, πῶς ἂν ἐκ-
 τίσθη τὰ πάντα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ; ἀλλὰ μὴν ἐκτίσθη
 δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα. πρόδηλον οὖν ὅτι τὰ φύσει τε καὶ
 ἰδικῶς ἐνυπάρχοντα τῷ ἐκ Πατρὸς ὄντι Λόγῳ, τετήρηται
 πάλιν αὐτῷ καὶ ὅτε γέγονε σὰρξ. ἐπισφαλὲς οὖν ἄρα τὸ
 10 διατέμνειν ἀποτολμᾶν. εἰς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ
 δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα δεδημιούργηκεν ὁ Πατήρ. Β. Ἀληθές.
 Α. Ἔστι τοιγαροῦν καὶ δημιουργὸς θεϊκῶς καὶ ζωοποιὸς ^e
 ὡς ζωῆ, ἀνθρωπίνοις τε αὖ καὶ τοῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἰδιώμα-
 σιν, εἰς ἓν τι τὸ μεταξὺ συγκείμενος· μεσίτης γάρ ἐστι
 15 Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, κατὰ τὰς γραφὰς, φύσει μὲν ὑπάρχων
 Θεὸς καὶ οὐ δίχα σαρκὸς, ἄνθρωπος δὲ ἀληθῶς καὶ οὐ ψιλὸς
 καθ’ ἡμᾶς, ἀλλ’ ὧν ὅπερ ἦν καὶ εἰ γέγονε σὰρξ. γέγραπται
 γὰρ ὅτι “Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ
 “εἰς τοὺς αἰῶνας.” ἡ γὰρ οὐχὶ διὰ τῆς ἀγίας παρθένου ^a 710 Α.

1. οὐδὲ ἓν exhibit et B. et Cod. 2. καὶ assumptum ex B. deest in Cod.
 5. ἐν om. Ed. 13. ἀνθρωπίνοις B. ἀνθρωπίνως Cod. et C. ἐνανθρωπίνως Ed.
 Statim τε B. δὲ Cod. Ed. 16. ψιλῶς B.

ἰδιώμασιν, εἰς ἓν τι τὸ μεταξὺ συγκείμενος· μεσίτης γάρ ἐστι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, κατὰ τὰς γραφὰς, φύσει μὲν ὑπάρχων Θεὸς καὶ οὐ δίχα σαρκὸς, ἄνθρωπος δὲ ἀληθῶς καὶ οὐ ψιλὸς καθ’ ἡμᾶς, ἀλλ’ ὧν ὅπερ ἦν καὶ εἰ γέγονε σὰρξ. γέγραπται γὰρ ὅτι “Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ “εἰς τοὺς αἰῶνας.” ἡ γὰρ οὐχὶ διὰ τῆς ἀγίας παρθένου

χθαι πιστεύομεν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἐμ-
 38 A. a σήμερον, ὃ φιλόχριστε βασιλεῦ, καιρὸν ἡμῖν τὸν ἐνεστηκότα
 καὶ τὸν ἤδη παρωχηκότα κατασημήνειεν ἄν. πῶς οὖν ὁ
 αὐτὸς εἶη ἄν, εἰς τε τὸν παρωχηκότα, καίτοι γένεσιν οὐπω 5
 τὴν κατὰ σάρκα λαχὼν; οὐκοῦν ἦν ὁ Λόγος ἐν ἀρχῇ, καὶ ὡς
 ἐξ αἰδίου καὶ ἀτρέπτου πεφηνῶς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς,
 ἔχει καὶ αὐτὸς ἐν ἰδίᾳ φύσει τὸ αἰδίον τε καὶ ἄτρεπτον. ἢ
 οὐχὶ νεώτατον κομιδῇ καὶ τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως χρόνοις
 b συνδεδραμηκὸς ὄνομα τῷ Λόγῳ, τὸ Ἰησοῦς Χριστὸς; καὶ 10
 μὴν τοῦτο ἡμῖν ἤδη διὰ πλείστων ὄσων ἐδείχθη λόγων.
 σύνες οὖν, ὅτι Χριστὸν Ἰησοῦν καὶ οὐ μονοειδῶς τὸν Λόγον,
 ἐχθές τε καὶ σήμερον τὸν αὐτὸν εἶναί φησι καὶ εἰς τοὺς
 αἰῶνας. πῶς δ' ἄν ἔχοι τὸ ἄτρεπτόν τε καὶ τὴν ἐν ταυτότητι
 διαμονὴν ἢ ἀνθρώπου φύσις, καίτοι κίνησιν ὑπομένουσα καὶ 15
 πρό γε τῶν ἄλλων, τὴν ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι καὶ ζῆν;
 c διημάρτηκεν οὖν ἄρα τάληθοῦς ἡμῖν τὸ γράμμα τὸ ἱερόν;

2. ἀλήθεια Edd. 4. ἤδη om. C. Comm. κατασημήνειεν ἄν w. καταση-
 μαίνει C. Comm. Edd. mg. κατασημαίνειεν ἄν Edd. 5. εἶη ἄν hoc ordine
 C.w. Comm. εἰς τε habent C.w. καίτοι C.w. καίτοιγε Comm. Edd. γένεσιν
 Aub. Statim οὐπω post σάρκα transponit w. 7. αἰδίου] + τε Edd. 9. καὶ
 om. C. 10. Ἰησοῦς Χριστὸς hoc ordine C. Comm. 11. ἡμῖν om. w.
 ἤδη om. C. Comm. 12. καὶ om. C. Comm. 13. ἐχθές C. Comm. χθές
 Edd. τοὺς om. C. Comm. 14. ἔχοι C.w. Comm. Editores Romani in
 margine. ἔχη Edd. 17. διημάρτεν C. Comm.

διελ κει το καθολικη ρηι : με μεσση κιασ
 .δικαια κελι τ κτωκ κτω : εδικ κωκ
 : ρωαα εβδικη ελ κτω .κτω κτω κλ κτωκ
 κτωκ κτω κτω ε .κτωκ ρωι κελι ακ
 εσω κτωκ .κτωκ εβ τ ακ εα .ρω μεσση
 κλ εσω τ : εβ τ κτω ακω ,κωδωκ ακ τ ακ
 κωκ ακ κωκ ,κωδωκ κκ : εβ κωκ ελ ε
 διελ : κωκ κωκ ρηι ρηι κωκ : κωκ ρηι κωκ
 ρηι .κωκ κωκ κωκ κωκ κωκ κωκ κωκ
 κωκ κωκ κωκ ρηι .κωκ κωκ κωκ

τετέχθαι πιστεύομεν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἐμμανουήλ; B. Ναί. ταῖς γάρτοι θείαις οὐκ ἀντεροῦμεν γραφαῖς. A. Τὸ δὲ δὴ Χθὲς εἶπέ μοι καὶ Τήμερον καιρὸν ἡμῖν, ὃ φιλότης, οὐχὶ τὸν ἐνεστηκότα καὶ τὸν ἤδη παρῳχη-
 5 κότα κατασημήνειαν ἄν; B. Φημί. A. Πῶς οὖν ὁ αὐτὸς εἶη ἂν εἰς γε τὸν παρῳχηκότα, καίτοι γένεσιν οὐπω τὴν ἂ κατα σάρκα λαβών; B. Ὅτι ἦν ὁ Λόγος καὶ ἐν ἀρχῇ, καὶ ὡς ἐξ αἰδίου καὶ ἀτρέπτου πεφηνῶς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἔχει καὶ αὐτὸς ὡς ἐν ἰδίᾳ φύσει τὸ αἰδιόν τε καὶ ἄτρεπτον.
 10 A. Ἐπαινω δὴ τὴν δόξαν, ἔχει γὰρ ὧδε καὶ λίαν ὀρθῶς, φιλοπευστοῦντι δ' οὖν ὅμως φράσαις ἂν, ὃ ἄγαθέ. B. Τὸ τί; A. Ἡ οὐχὶ νεώτατον κομιδῇ καὶ τοῖς τῆς ἐνανθρωπή-
 σεως χρόνοις συνδεδραμηκὸς ὄνομα τῷ Λόγῳ, τὸ Ἰησοῦς Χριστός; B. Καὶ μὴν τοῦτο ἡμῖν διὰ πλείστων ὅσων
 15 εἰδείχθη λόγων. A. Σύνες οὖν, ὅτι Χριστὸν Ἰησοῦν καὶ οὐ μονοειδῶς τὸν Λόγον χθὲς τε καὶ σήμερον τὸν αὐτὸν εἶναι φησι καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. πῶς δ' ἂν ἔχοι τὸ ἄτρεπτόν τε καὶ τὴν ἐν ταυτότητι διαμονὴν ἢ ἀνθρώπου φύσιν, καίτοι κίνησιν ὑπομένουσα, καὶ πρό γε τῶν ἄλλων, τὴν ἐξ οὐκ
 20 ὄντων εἰς τὸ εἶναι καὶ ζῆν; B. Δημάρτηκεν οὖν ἄρα

3. τήμερον exhibent et Cod. et B. 5. κατασημαίνειαν B. 6. εἰς γε exhibent et Cod. et B. 7. λαβών exhibet et B. 10. δὴ edidi ex B [dè prius scripsit B, deinde ad δὴ castigavit]. 12. ἢ erasum hodie in B. 15. λόγων om. Ed.

ἰκτω εἰλ ο.π. ρ. κωκω ε.αε κίωδω. κήλω
 ε.π. ε.αε ε.δωκ. ε. δωκωκ κήλωκ κήλω
 α.αε ρ.αε ε.δωκ. κωκω ε.π. ε.αε κωκω ε.
 κωκω. κήλω κήλω ε. δωκωκ κωκω κήλω. κήλω
 κωκω. κήλω κήλω κωκω κήλω κήλωκωκω κήλω
 κήλω κήλω κήλω κήλω. κήλω κήλω κήλω
 κήλω κήλω κήλω κήλω. κήλω κήλω κήλω
 κήλω κήλω κήλω κήλω. κήλω κήλω κήλω
 κήλω κήλω κήλω κήλω. κήλω κήλω κήλω
 κήλω κήλω κήλω κήλω. κήλω κήλω κήλω

150 R. καὶ τὸν ἐχθὲς οὐκ ὄντα προεῖναί φησι ; φαίην ἂν οὐχὶ τοῦτο
 ἐγὼ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ· χθὲς γὰρ καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ
 εἰς τοὺς αἰῶνας Χριστὸς Ἰησοῦς. τὸ δὲ τοῦ Λόγου πρεσβύ-
 τατόν τε καὶ ἀκλινὲς ἤκιστα μὲν ἀρνήσομαι καὶ εἰ γέγονε
 σάρξ· οἰήσομαι δὲ καθ' ἔνωσιν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, ὡς 5
 cf. supra 11 d e. χθὲς ὄντα καὶ προϋπάρχοντα καταδηλοῦσθαι πάλιν αὐτόν.
 καὶ γοῦν κατεμυσάττετο μὲν καὶ ὁ παράφρων Ἰουδαῖος καὶ
 d καταλιθοῦν αὐτὸν ἐπεχείρει, τὴν πίστιν οὐ προσιέμενος.
 κατατεθήπει γὰρ, ὅτι καίτοι καθ' ἡμᾶς ὁρώμενος ἄνθρωπος,
 τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀρχαιότητος ἑαυτῷ τὸ πρεσβύτερον 10
 S. Joan. viii. 58. ἐπεμαρτύρει, λέγων ὡς Θεός “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν
 “ Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι,” ὅτε καὶ πρὸς τοῦτο ἔφασκον
 Ib. 57. ἐκεῖνοι “ Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας;”
 Ib. i. 30. ἔφη δὲ καὶ Ἰωάννης “ Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπισω
 “ μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός 15
 e “ μου ἦν.” καίτοι πῶς ἄνδρα τε εἰδὼς καὶ ὀνομάζων τὸν
 Ἐμμανουὴλ, ἔμπροσθέν τε αὐτοῦ καὶ πρῶτον γενέσθαι
 φησὶ τὸν ὀψιγενῆ τε καὶ μετ' αὐτόν; ἀλλ' ἐρεῖ τις ἴσως

1. ἐχθὲς C. Comm. χθὲς Edd. 2. χθὲς exhibet et C. 3. Χριστὸς Ἰησοῦς hoc ordine C.w. Comm. 4. τε om. C. 7. καὶ secundum assumptum ex w. ὁ παράφρων C. Comm. Edd. mg. ὁ παραφρονῶν w. παραφρονῶν Edd. 9. κατατεθήπει C.w. κατετεθήπει Comm. Edd. 10. πρεσβύτερον w. πρεσβύτατον C. Comm. Edd. 11. κατεμαρτύρει w. ὡς] ὁ Aub. 14. δέ] + πάλιν Edd. καὶ om. C. εἶπον w. εἶπον ὅτι C. εἶπον ὑμῖν Comm. Edd.

·κ·α·α·ο·ι·ν·λ·α·θ·η·κ·κ·λ·τ·ι·λ·κ·ε·ι·σ·ρ·α·α·α·α·
 κ·λ·ο·ρ·α·σ·θ·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·α·
 κ·η·σ·ρ·α·i·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·
 ·σ·ρ·i·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·
 ·i·a·
 a·
 ·σ·θ·α·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·
 ·κ·ε·i·s·r·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·
 ·κ·ε·i·s·r·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·
 ·i·n·l·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·a·

τάληθους ἡμῖν τὸ γράμμα τὸ ἱερόν, καὶ τὸν χθές οὐκ ὄντα
 προεῖναί φησιν; Α. Φαίην ἂν οὐχὶ τοῦτο ἐγώ· πολλοῦ γε
 καὶ δεῖ· χθές καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας d
 Χριστὸς Ἰησοῦς. τὸ δὲ τοῦ Λόγου πρεσβύτατον καὶ ἀκλινές
 5 ἦκιστα μὲν ἀρνήσομαι καὶ εἰ γέγονε σὰρξ, οἰήσομαι δὲ καθ'
 ἔνωσιν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός, ὡς χθές ὄντα καὶ προϋπάρ-
 χοντα, καταδηλοῦσθαι πάλιν αὐτόν. καὶ γοῦν καὶ ἐμυσάτ-
 τετο μὲν ὁ παράφρων Ἰουδαῖος καὶ καταλιθοῦν ἐπεχειρεί,
 τὴν πίστιν οὐ προσιέμενος. κατατεθήπει γὰρ, ὅτι καίτοι
 10 καθ' ἡμᾶς ὁρώμενος ἄνθρωπος, τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀρχαιό- e
 τητος ἑαυτῷ τὸ πρεσβύτερον ἐπεμαρτύρει, λέγων ὡς Θεός
 “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενεσθαι ἐγὼ εἰμι,”
 ὅτε καὶ πρὸς τοῦτο ἔφασκον ἐκείνοι “ Πεντήκοντα ἔτη οὕπω
 “ ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας;” ἔφη δὲ καὶ Ἰωάννης “ Ὁ S. Joan.
 15 “ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός i. 15.
 “ μου ἦν.” καίτοι πῶς ἄνδρα τε εἰδὼς καὶ ὀνομάζων τὸν
 Ἐμμανουήλ, ἔμπροσθέν τε αὐτοῦ καὶ πρῶτον γενέσθαι φησὶ
 τὸν ὀψιγενῆ τε καὶ μετ' αὐτόν; Β. Ἐμπροσθεν αὐτόν καὶ

2. A. hic omittit, post ἦν (16 infra) exhibit B.

4. πρεσβύτερον B.

7. καὶ alt. assumptum ex B.

11. ἐπεμαρτύρει exhibit et B.

12. ἀμὴν

alt. assumptum ex B.
exhibit et B.

17. τε delevit C manu prima.

18. αὐτόν alt.

ⲁⲓⲏⲃⲃⲏ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲕⲁⲗⲏ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲡⲏⲥⲏⲛⲏ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ
 ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ . ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ ⲛⲓⲃⲏⲧⲏⲥ

χθαι πιστεύομεν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἐμ-
 38 Α. α μανουήλ ; εἶτα πῶς τοῦτο οὐκ ἀληθές ; τὸ δὲ δὴ Χθές καὶ
 καὶ τὸν ἤδη παρωχηκότα κατασημήνειεν ἄν. πῶς οὖν ὁ
 αὐτὸς εἶη ἄν, εἰς τε τὸν παρωχηκότα, καίτοι γένεσιν οὐπω 5
 τὴν κατὰ σάρκα λαχόν ; οὐκοῦν ἦν ὁ Λόγος ἐν ἀρχῇ, καὶ ὡς
 ἐξ αἰδίου καὶ ἀτρέπτου πεφηνῶς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς,
 ἔχει καὶ αὐτὸς ἐν ἰδίᾳ φύσει τὸ αἰδιόν τε καὶ ἄτρεπτον. ἢ
 οὐχὶ νεώτατον κομιδῇ καὶ τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως χρόνοις
 b συνδεδραμηκὸς ὄνομα τῷ Λόγῳ, τὸ Ἰησοῦς Χριστός ; καὶ 10
 μὴν τοῦτο ἡμῖν ἤδη διὰ πλείστων ὄσων ἐδείχθη λόγων.
 σύνες οὖν, ὅτι Χριστὸν Ἰησοῦν καὶ οὐ μονοειδῶς τὸν Λόγον,
 ἐχθές τε καὶ σήμερον τὸν αὐτὸν εἶναί φησι καὶ εἰς τοὺς
 αἰῶνας. πῶς δ' ἄν ἔχοι τὸ ἄτρεπτόν τε καὶ τὴν ἐν ταυτότητι
 διαμονὴν ἢ ἀνθρώπου φύσιν, καίτοι κίνησιν ὑπομένουσα καὶ 15
 πρό γε τῶν ἄλλων, τὴν ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι καὶ ζῆν ;
 c διημάρτηκεν οὖν ἄρα τάληθοῦς ἡμῖν τὸ γράμμα τὸ ἱερόν ;

2. ἀλήθεια Edd. 4. ἤδη om. C. Comm. κατασημήνειεν ἄν w. καταση-
 μαίνει C. Comm. Edd. mg. κατασημαίνειεν ἄν Edd. 5. εἶη ἄν hoc ordine
 C.w. Comm. εἰς τε habent C.w. καίτοι C.w. καίτοιγε Comm. Edd. γένεσιν
 Aub. Statim οὐπω post σάρκα transponit w. 7. αἰδίου] + τε Edd. 9. καὶ
 om. C. 10. Ἰησοῦς Χριστός hoc ordine C. Comm. 11. ἡμῖν om. w.
 ἤδη om. C. Comm. 12. καὶ om. C. Comm. 13. ἐχθές C. Comm. χθές
 Edd. τοὺς om. C. Comm. 14. ἔχοι C.w. Comm. Editores Romani in
 margine. ἔχη Edd. 17. διήμαρτεν C. Comm.

ⲁⲓⲧⲏⲛ ⲕⲉⲧⲟ ⲕⲉⲗⲟⲩⲟⲥ ⲡⲟⲧ : ⲡⲟ ⲡⲉⲧⲟⲩⲁ ⲕⲉⲧⲟⲩ
 .ⲁⲓⲕⲁⲓⲁⲧⲁ ⲕⲉⲧⲏⲧ ⲕⲉⲓⲱⲕ ⲕⲉⲓⲱⲥ : ⲡⲉⲗⲏⲕ ⲕⲉⲗⲏⲕ
 : ⲡⲟⲁⲟⲩ ⲁⲓⲡⲟⲩⲕⲁⲧ ⲓⲛⲁ ⲕⲉⲧⲟ . ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲕⲉⲓⲱⲥ ⲕⲉⲗ
 ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲕⲉⲓⲱⲥ ⲁⲓ . ⲕⲉⲓⲱⲥⲁⲗ ⲡⲉⲓⲧ ⲕⲉⲗⲏⲕ ⲁⲓ
 ⲁⲓⲁⲟⲩ ⲕⲉⲗⲏⲕ . ⲕⲉⲧⲟⲩⲁⲧⲁ ⲓⲡⲟⲩⲧ ⲁⲓⲱⲥ ⲁⲓⲁⲟⲩ . ⲡⲟⲩ ⲡⲉⲧⲟⲩⲁ
 ⲕⲉⲗ ⲁⲓⲁⲟⲩ ⲡⲁ : ⲓⲡⲟⲩⲧ ⲕⲉⲓⲱⲥ ⲁⲓⲱⲥ , ⲡⲟⲁⲟⲩⲕ ⲁⲓⲱⲥ ⲡⲁ ⲁⲓⲱⲥ
 ⲕⲉⲗⲏⲕ ⲁⲓⲱⲥ ⲕⲉⲧⲟⲩ , ⲡⲟⲁⲟⲩⲕⲁⲧ ⲕⲉⲗⲏⲕ : ⲓⲡⲟⲩⲧ ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲡⲉⲗⲏⲕ
 ⲁⲓⲱⲥ . ⲓⲡⲟⲩⲧ ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲡⲁⲓ ⲡⲉⲧⲟⲩⲁ : ⲁⲓⲱⲥⲁⲗ ⲡⲁ ⲕⲉⲗⲏⲕ
 ⲡⲁⲓ . ⲓⲡⲟⲩⲧⲁⲕ ⲡⲉⲧ ⲕⲉⲗⲏⲕⲁⲥ ⲕⲉⲗⲏⲕ ⲡⲉⲗⲏⲕⲁⲗⲏⲕ ⲕⲉⲓⲱⲥ
 ⲕⲉⲗⲏⲕ ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲕⲉⲧⲟⲩ ⲡⲁⲓ . ⲁⲓⲱⲥⲁⲗⲁⲧ ⲕⲉⲓⲱⲥ ⲕⲉⲓⲱⲥ

τετέχθαι πιστεύομεν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἑμμανουήλ; Β. Ναί. ταῖς γάρτοι θεαῖς οὐκ ἀντεροῦμεν γραφαῖς. Α. Τὸ δὲ δὴ Χθές εἰπέ μοι καὶ Τήμερον καιρὸν ἡμῖν, ὃ φιλότης, οὐχὶ τὸν ἐνεστηκότα καὶ τὸν ἤδη παρῶχη-
 5 κότα κατασημήνειαν ἄν; Β. Φημί. Α. Πῶς οὖν ὁ αὐτὸς εἶη ἄν εἰς γε τὸν παρῶχηκότα, καίτοι γένεσιν οὐπὼ τὴν ἂ κατατὰ σάρκα λαβών; Β. Ὅτι ἦν ὁ Λόγος καὶ ἐν ἀρχῇ, καὶ ὡς ἐξ αἰδίου καὶ ἀτρέπτου πεφηνῶς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἔχει καὶ αὐτὸς ὡς ἐν ἰδίᾳ φύσει τὸ αἰδιόν τε καὶ ἀτρεπτον.
 10 Α. Ἐπαινώ δὴ τὴν δόξαν, ἔχει γὰρ ὧδε καὶ λίαν ὀρθῶς, φιλοπευστοῦντι δ' οὖν ὅμως φράσαις ἄν, ὃ γαθέ. Β. Τὸ τί; Α. Ὅτι οὐχὶ νεώτατον κομιδὴ καὶ τοῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως χρόνοις συνδεδραμηκὸς ὄνομα τῷ Λόγῳ, τό Ἰησοῦς Χριστός; Β. Καὶ μὴν τοῦτο ἡμῖν διὰ πλείστων ὄσων
 15 ἐδείχθη λόγων. Α. Σύνες οὖν, ὅτι Χριστὸν Ἰησοῦν καὶ οὐ μονοειδῶς τὸν Λόγον χθές τε καὶ σήμερον τὸν αὐτὸν εἶναι φησι καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. πῶς δ' ἄν ἔχοι τὸ ἀτρεπτόν τε καὶ τὴν ἐν ταυτότητι διαμονὴν ἢ ἀνθρώπου φύσιν, καίτοι κίνησιν ὑπομένουσα, καὶ πρό γε τῶν ἄλλων, τὴν ἐξ οὐκ
 20 ὄντων εἰς τὸ εἶναι καὶ ζῆν; Β. Δημάρτηκεν οὖν ἄρα

3. τήμερον exhibent et Cod. et B. 5. κατασημαίνειαν B. 6. εἰς γε exhibent et Cod. et B.
 7. λαβών exhibet et B. 10. δὴ edidi ex B [δὲ prius scripsit B, deinde ad δὴ castigavit].
 12. ἢ erasum hodie in B.
 15. λόγων om. Ed.

:κισσ εὐλ ο.π.σ ρσ .κμικτ δασ κισσδιστ .κθίλα
 δ.τ .δισσ δισθῶκ .λ θυμθικ κθιπλκω κλῶ π
 αρσ ρααδ δισθικτ .κμικτ εἰσκ δασ κμικτ ε
 κικκ .κθίλα κθλκ δ θυκπμ κσπ κλσ .ρλδλ
 κσψισ .κκικ εἰστ κικ κισ κθιακλδθκ κλ δισσ
 κρσ κκικεἰτ εὐλ κικ .κλδθκ κλ π κικ
 ,μοθικ κλ π.τ κισσ .ρπλ ρισ ρσ .κκλκασ
 κθίλα κικε κλ ρ.τ κλ .κκικ κθικε κικθικ
 ρατ εἰσκ .κσπ ,μοθικ κλ δισθικτ σκλτ .κδθικτ
 σπ .κδθικ δ.τ εἰσκτ λ σσ .κσπ ,μοθικ ρ.τ

καὶ τὸν ἐχθὲς οὐκ ὄντα προεῖναί φησι ; φαίην ἂν οὐχὶ τοῦτο
150 R. ἐγὼ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ χθὲς γὰρ καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας Χριστὸς Ἰησοῦς. τὸ δὲ τοῦ Λόγου πρεσβύ-
τατόν τε καὶ ἀκλινὲς ἦκιστα μὲν ἀρνήσομαι καὶ εἰ γέγονε
σάρξ· οἰήσομαι δὲ καθ' ἔνωσιν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, ὡς 5
cf. supra 11 d e. χθὲς ὄντα καὶ προϋπάρχοντα καταδηλοῦσθαι πάλιν αὐτόν.
καὶ γοῦν κατεμυσάττετο μὲν καὶ ὁ παράφρων Ἰουδαῖος καὶ
d καταλιθοῦν αὐτὸν ἐπεχείρει, τὴν πίστιν οὐ προσιέμενος.
κατατεθήπει γὰρ, ὅτι καίτοι καθ' ἡμᾶς ὁρώμενος ἄνθρωπος,
τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀρχαιότητος ἐαυτῷ τὸ πρεσβύτερον 10
ἐπεμαρτύρει, λέγων ὡς Θεός “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν
“ Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι,” ὅτε καὶ πρὸς τοῦτο ἔφασκον
ἐκείνοι “ Πεντήκοντα ἔτη οὐπῶ ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας;”
Ib. 57. ἔφη δὲ καὶ Ἰωάννης “ Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπισθ
Ib. i. 30. “ μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός 15
e “ μου ἦν.” καίτοι πῶς ἄνδρα τε εἰδὼς καὶ ὀνομάζων τὸν
Ἐμμανουὴλ, ἔμπροσθέν τε αὐτοῦ καὶ πρῶτον γενέσθαι
φησὶ τὸν ὀψιγενῆ τε καὶ μετ' αὐτόν; ἀλλ' ἐρεῖ τις ἴσως

S. Joan. viii. 58.
Ib. 57.
Ib. i. 30.

1. ἐχθὲς C. Comm. χθὲς Edd.	2. χθὲς exhibet et C.	3. Χριστὸς Ἰησοῦς hoc ordine C.w. Comm.
4. τε om. C.	5. καὶ secundum assumptum ex w.	6. ὁ παράφρων C. Comm. Edd. mg. ὁ παραφρονῶν w. παραφρονῶν Edd.
7. κατατεθήπει C.w. κατετεθήπει Comm. Edd.	8. πρεσβύτερον w. πρεσβυτάτον C. Comm. Edd.	9. κατεμαρτύρει w.
10. ὡς] ὁ Aub.	11. εἶπον w. εἶπον ὅτι C. εἶπον ὑμῖν Comm. Edd.	

ἰ. κ.α.α.α. ο. ε.λ. μ.λ.θ.η.κ. κ.λ.χ.τ. ε. ι.μ. κ.ε.ι.ο. ρ.σ.σ.τ. ι.
κ.λ.ο. ρ.τ. σ.θ.α.α.ρ.ε.τ.ε.σ. .δ.α.ε. κ.μ.ε.ε.σ. α.ι.α. ι.
κ.θ.σ. ρ.κ. ι.α.ε.ε.κ.ε.τ. ε.ω. .κ.θ.η.κ. κ.θ.η.κ.ε.τ. σ.θ.α.ι.α.ε.λ.ε.θ.ε.σ.
.σ.θ.ι.θ. ρ.α.τ. κ.θ.α.ι.ω. ρ.α.τ. .ρ.τ. κ.ι.κ. ρ.α.ρ.α.σ. .κ.ι.θ.ε.
.ι.χ.θ.ε.σ. α.σ.θ.ι. ρ.ε.τ.ε. ρ.σ.ο. .σ.σ.σ.κ.ε.τ. μ.λ.θ.θ.ι.κ.ε.τ. α.σ.θ.ι. κ.ρ.κ.
ε.κ. .ε.π.α.λ.χ.θ. ρ.σ. ο.σ.σ.σ. ρ.ε.γ.χ.τ. κ.ε.λ.ε. ρ.τ. κ.ε.τ.σ.σ.ι.
.σ.θ.α.ι.α.ε.σ.α. ρ.μ.ε.ρ.λ.ε.θ. κ.ε.λ. ε.ε.σ.σ. ρ.μ.ε.ε. .σ.μ.α.α.λ.χ.ι.τ.
.κ.ε.ι.ο. κ.ρ.κ. κ.σ.σ. κ.ω.θ.ε.σ. α.β. ρ.α.τ. .ε.λ. α.σ.σ.σ. ρ.ε.σ.θ.ι.
.κ.ε.ι.κ. ε.τ.ε. ρ.σ. α.σ.σ.σ. ρ.α.ρ.α.σ. α.ε.ε.α. ε. κ.σ.σ. ρ.σ.σ.σ.τ.
:ε.λ. κ.σ.σ. ε.κ.σ.κ. .κ.θ.η.κ. κ.ρ.κ. ,σ.σ.σ.κ. ρ.α.θ.ε.α.α.ε.σ.ο.

τάληθους ἡμῖν τὸ γράμμα τὸ ἱερὸν, καὶ τὸν χθὲς οὐκ ὄντα
 προεῖναί φησιν; Α. Φαίην ἂν οὐχὶ τοῦτο ἐγὼ· πολλοῦ γε
 καὶ δεῖ· χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας d
 Χριστὸς Ἰησοῦς. τὸ δὲ τοῦ Λόγου πρεσβύτατον καὶ ἀκλινὲς
 5 ἤκιστα μὲν ἀρνήσομαι καὶ εἰ γέγονε σὰρξ, οἰήσομαι δὲ καθ'
 ἔνωσιν μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, ὡς χθὲς ὄντα καὶ προϋπάρ-
 χοντα, καταδηλοῦσθαι πάλιν αὐτόν. καὶ γοῦν καὶ ἐμυσάτ-
 τετο μὲν ὁ παράφρων Ἰουδαῖος καὶ καταλιθοῦν ἐπεχείρει,
 τὴν πίστιν οὐ προσιέμενος. κατατεθήπει γὰρ, ὅτι καίτοι
 10 καθ' ἡμᾶς ὁρώμενος ἄνθρωπος, τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀρχαιό- e
 τητος ἑαυτῷ τὸ πρεσβύτερον ἐπεμαρτύρει, λέγων ὡς Θεός
 “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενεσθαι ἐγὼ εἰμι,”
 ὅτε καὶ πρὸς τοῦτο ἔφασκον ἐκεῖνοι “ Πεντήκοντα ἔτη οὐπω
 “ ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας; ” ἔφη δὲ καὶ Ἰωάννης “ Ὁ S. Joan.
 15 “ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός i. 15.
 “ μου ἦν.” καίτοι πῶς ἄνδρα τε εἰδὼς καὶ ὀνομάζων τὸν
 Ἐμμανουήλ, ἔμπροσθέν τε αὐτοῦ καὶ πρῶτον γενέσθαι φησὶ
 τὸν ὀψιγενῆ τε καὶ μετ' αὐτόν; Β. Ἐμπροσθεν αὐτόν καὶ

2. A. hic omittit, post ἦν (16 infra) exhibet B. 4. πρεσβύτερον B.
 7. καὶ alt. assumptum ex B. 11. ἐπεμαρτύρει exhibet et B. 12. ἀμὴν
 alt. assumptum ex B. 17. τε deleuit C manu prima. 18. αὐτόν alt.
 exhibet et B.

ῥωϊκ κωω κλκτ . ραλ κικκ μωκ μωκτ ε
 ρωτ μκκλ εκ . ρω ρτ οωω ρτωα . ,θωκ κικ ε
 θικκκτ αωτ . ,οκκ κκθικ ,ωακ κικκωω μωα
 οω κωκκτ κκκ . κωτ ωλ κωωω κθικ ,ικκτ ραλ ε
 . ,ωακκωω κωκ κικκτ κικ καὶ κλκτ . κω ε
 . κικωω κκτωω κωοικ κωωκτ οωτ ,ω ρε ε
 ωλ κικκ . κικκ ,ωωωκτ ωλ κικ ρε κικκ
 κωκκτω : κωτ ωλ κωωτ κικκ : κκωκκκ κικκ
 κωω ,ωωωκκω ωωω κωω κκκτ ωωλ . ωωω οω
 κωω κωκκτ κωωτ . κικκ κικ κικ κικ . κωκκτ
 κικκτ : κικ κικ κωκκτ . κωωκκτ ωωωκτ κκ

Ἐμπροσθεν αὐτὸν καὶ πρῶτον γενέσθαι φησὶ, κατὰ γε τὴν δόξαν, ὡσπερ οὖν ἔπεισέ μοι νοεῖν. καὶ μὴν ὅτι κίβδηλόν τε καὶ ἀμαθὲς τὸ τῆδε νοεῖν, οὐ μακρὸς ἡμῖν διαδείξει λόγος.

39 A. a παραδεξάμενοι γὰρ τὸ Ἐμπροσθεν εἰς τὸ ἄμεινον ἐν δόξῃ, κατὰ τὸν ἴσον που λόγον καὶ τὸ Ὀπίσω φήσομεν τὸ ὡς ἐν 5 εὐκλείᾳ δεύτερον εὖ μάλα καταδηλοῦν. συμβήσεται τοίνυν ὡς ἐξ ἀνάγκης ἡμῖν τῆς Ἰωάννου δόξης ἠτᾶσθαι Χριστὸν καὶ ὀπίσω δραμεῖν ἀσυνέτως ὑπονοεῖν, ἔφη γὰρ ὅτι ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ. ὦ τῆς ἀτοπίας. οἰησόμεθα γὰρ οὐχ ὧδε

Ps. lxxxviii. 7.

ἔχειν, ἐννεονηκότες ὀρθῶς τὸ ἐν ψαλμοῖς γεγραμμένον “Ὅτι 10
b “ τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ; τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;” ἀναθετόν οὖν ἄρα καὶ μετὰ σαρκὸς αὐτῷ τὸ πρεσβύτατον, ὡς Θεῷ κατὰ φύσιν ἐνωθέντι σαρκί, καὶ τὰ τῆς οἰκείας φύσεως ἀγαθὰ κοινοποιεῖν εἰωθότι τῷ ἰδίῳ σώματι. 15

Τοῦτο δ' ἂν μάθοις ὧδέ τε ἔχον καὶ εἰρημένον ὀρθῶς καὶ ἐξ ἑτέρων εὐθὺς εἶπερ ἔλοιο μαρτυριῶν. ἔφη μὲν γὰρ που Θεὸς περὶ τοῦ ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ τὸ κατὰ σάρκα Χριστοῦ,

Mic. v. 2.

29 C. c δι' ἐνὸς τῶν ἁγίων προφητῶν “ Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ 20
c “ Εὐφρανθᾶ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ 20

1. αὐτὸν] αὐτοῦ w. αὐτὸν habet C. 2. μὴν] μὲν Aub. 3. διαδείξει C.w. διδάξει Comm. Edd. 6. κατάδηλον C. 8. ὑπονοεῖν C.w. Comm. Edd. mg. ὁμολογεῖν Edd. 11. A Κυρίῳ ad Κυρίῳ transilit w. τίς alt. assumptum ex C. 12. τοίνυν pro οὖν ἄρα C. μετὰ] κατὰ Aub. 13. τὸ om. C. ἢ pro ὡς C. 14. οἰκείας] ἰδίας C. Comm. οἰκείας habet w. 16. τε om. C. Comm. 17. μὲν om. C. Comm. 18. τὸ om. C. Comm. 20. εὐφρανθᾶ C. ἐφραθᾶ w. εὐφραθᾶ Comm. Edd. Statim μὴ addunt C. Comm. Edd. invito w.

Handwritten text in a cursive script, likely a transcription of the Greek text above. It appears to be a mix of Greek characters and some symbols, possibly representing a different dialect or a specific transcription style. The text is arranged in several lines, following the general structure of the printed text above.

πρώτον γενέσθαι φησὶ κατά γε τὴν δόξαν, ὡσπερ οὖν ἔπεισί ^a 711 A.

μοι νοεῖν. A. Καὶ μὴν ὅτι κίβδηλόν τε καὶ ἀμαθὲς τὸ τῆδε νοεῖν, οὐκ ἐκ μακρῶν εἴση λόγων. παραδεξάμενοι γὰρ τό

Ἐμπροσθεν εἰς τὸ ἄμεινον ἐν δόξῃ, κατὰ τὸν ἴσον που ⁵ λόγον καὶ τὸ Ὀπίσω φήσομεν τὸ ὡς ἐν εὐκλείᾳ δεύτερον εἶ

μάλα καταδηλοῦν. περιέστη δὴ οὖν ὡς ἔοικε, τῆς Ἰωάννου δόξης ἠττάσθαι Χριστὸν, καὶ ὀπίσω δραμεῖν ἀσυνέτως

ὑπονοεῖν, ἔφη γὰρ ὅτι ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ. B. Φεῦ ^b τῆς ἀτοπίας. οἰησόμεθα γὰρ οὐχ ὧδε ἔχειν, ἐννενοηκότες

10 ὀρθῶς τὸ ἐν ψαλμοῖς γεγραμμένον “Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ^c ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Θεῷ ἐν

“υἱοῖς Θεοῦ;” A. Ἀναθετόν οὖν ἄρα καὶ μετὰ σαρκὸς αὐτῷ τὸ πρεσβύτατον ὡς Θεῷ κατὰ φύσιν ἐνωθέντι σαρκί, καὶ τὰ τῆς ἰδίας φύσεως ἀγαθὰ κοινοποιεῖν εἰωθότι τῷ ἰδίῳ σώματι.

15 B. Ἀριστα ἔφησ. A. Τοῦτο δ’ ἂν μάθοις ὧδέ τε ἔχον καὶ εἰρημένον ὀρθῶς, καὶ ἐξ ἐτέρων, ὧ τᾶν, εἴπερ ἔλοιο μαρτυριῶν. ἔφη μὲν γὰρ που Θεὸς περὶ τοῦ ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ ^c

τὸ κατὰ σάρκα Χριστοῦ δι’ ἐνὸς τῶν ἀγίων προφητῶν “Καὶ ^c σὺ Βηθλεέμ οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν

5. φήσουσι C. 6. B. hic exhibit Ed. invito B. 7. ἠττήσθαι B.
8. B. exhibit B., A. Ed. 12. A. assumptum ex B. 13. πρεσβύτερον B.
15. ὧδέ τε ἔχον] ὧδέ τ’ ἐλέχθη B. 19. εὐφραθᾶ C. et Cod. ἐφρανθᾶ B.

[Handwritten Greek text, likely a transcription of the passage above, showing various scriptural references and notes.]

1 Cor. x.
2-4.

“ γάρ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ·
 “ καὶ αἱ ἐξοδοὶ αὐτοῦ ἀπ’ ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.” περὶ
 δέ γε τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὁ ἱερώτατος Παῦλος ὅτι “ πάντες
 “ εἰς τὸν Μωυσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ
 “ θαλάσῃ, καὶ πάντες βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, καὶ 5
 “ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ
 d “ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἣ δὲ πέτρα ἦν ὁ
 “ Χριστός.” ἄθρει δὴ οὖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ δεικνύμενον
 καθ’ ἕνωσιν οἰκονομικὴν τὸ ἰδικῶς τοῦ Λόγου πρεσβύτατον.
 ἣ οὐκ ἐναργῆς ὁ λόγος; τὸν γὰρ τοι Βηθλεεμίτην, ὡς 10
 ἄνθρωπον καὶ ἐκ γυναικὸς, ἀπ’ ἀρχῆς αἰῶνος τὰς ἐξόδους
 ἔχειν εἶ μάλα φησίν. ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν καὶ πρὸ παντὸς
 αἰῶνος ὁ ἐνανθρωπήσας Λόγος, καὶ αὐτὸς ἦν ἡ πέτρα, δεδι-
 e ψηκότα τὸν Ἰσραὴλ τοῖς παρ’ ἐλπίδα καὶ ἀδοκῆτοις ἐκμε-
 θύσκων νάμασι, καίτοι γεννηθεὶς κατὰ γε τὴν σάρκα καὶ τὸ 15
 151 R. ἀνθρώπινον ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς, καὶ κεχρισμένος
 εἰς τὴν εἰς τόνδε τὸν κόσμον ἀποστολὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ
 Πατρός. κατωνόμασται γὰρ οὐχ ἐτέρου του δὴ χάριν ἀλλ’ ἡ
 διὰ τοῦτο Χριστός. Χριστὸς δὲ ἦν ἡ πέτρα, κατὰ τὸν
 Παῦλον. ἐπαγωνιεῖται δὲ αὖ καὶ συναθλήσει τῷ λόγῳ καὶ ὁ 20

1. γὰρ assumptum ex w. 4. μωυσῆν exhibet w. 5. βρῶμα πνευμα-
 τικὸν w. τὸ αὐτὸ πνευματικὸν βρῶμα C. Comm. βρῶμα τὸ πνευματικὸν τὸ αὐτὸ
 Edd. 10. βηθλεέμ τὴν (sic) C. 13. ὁ om. C. Comm. Λόγος] Θεός
 Λόγος Edd. 14. ἀδοκῆτοις w. ἀδοκῆτως C. Comm. Edd. 15. γε om.
 C. Comm. 17. εἰς prius assumptum ex C.w. 18. δὴ et ἀλλ’ assumpta
 ex C. Comm. 19. κατὰ] + τὸν νόμον καὶ Edd. 20. δ’ Edd.
 καὶ—λόγῳ] τῷ λόγῳ καὶ ἐπαθλήσει C. Comm.

ⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲛⲁⲓ . ⲕⲓⲣⲓⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲓⲛⲧⲟⲩ , ⲑⲓⲣⲟⲩ ⲕⲓⲛⲧⲟⲩ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ . ⲕⲓⲣⲓⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ , ⲑⲓⲣⲟⲩ ⲕⲓⲛⲧⲟⲩ . ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ
 ⲛⲓⲛⲁⲓ ⲕⲓⲣⲓⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ
 . ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ
 ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ
 ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ
 . ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ . ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ
 ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ : ⲑⲓⲣⲟⲩⲧ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ ⲕⲁⲗⲓⲧⲟⲩ

“χιλιάσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς
 “ ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ αἱ ἐξοδοὶ αὐτοῦ ἀπ’ ἀρχῆς ἐξ
 “ ἡμερῶν αἰῶνος,” περὶ δέ γε τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὁ ἱερώτατος
 Παῦλος ὅτι “ πάντες εἰς τὸν Μωυσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ
 5 “ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσει, καὶ πάντες βρῶμα τὸ πνευμα-
 “ τικὸν ἐφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· d
 “ ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἣ δὲ
 “ πέτρα ἦν ὁ Χριστὸς.” ἄθρει δὴ οὖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 καθ’ ἔνωσιν οἰκονομικὴν τὸ ἰδικῶς τοῦ Λόγου πρεσβύτατον.
 10 ἢ οὐκ ἐναργῆς ὁ λόγος; τὸν γάρ τοι Βηθλεεμίτην ὡς ἄνθρω-
 πον καὶ ἐκ γυναικὸς, ἀπ’ ἀρχῆς αἰῶνος τὰς ἐξόδους ἔχειν εὖ
 μάλα φησὶν. ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος ὁ
 ἐνανθρωπήσας Λόγος, καὶ αὐτὸς ἦν ἡ πέτρα, δεδιψηκότα e
 τὸν Ἰσραὴλ, τοῖς παρ’ ἐλπίδα καὶ ἀδοκῆτοις ἐκμεθύσκων
 15 νάμασι, καίτοι γεννηθεὶς κατὰ γε τὴν σάρκα καὶ τὸ ἀνθρώ-
 πινον ἐν ἐσχάτοις καιροῖς, καὶ κεχρισμένος εἰς τὴν εἰς κόσμον
 ἀποστολὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς. κατωνόμασται γὰρ
 οὐχ ἑτέρου του χάριν, ἀλλ’ ἡ διὰ τοῦτο Χριστὸς, Χριστὸς δὲ
 ἦν ἡ πέτρα, κατὰ τὸν Παῦλον· ἢ ἐνδοιαστὸν τὸ χρέμα
 20 ἐρεῖς; Β. Οὐδαμῶς. Α. Ἐπαγωνιεῖται δὲ αὐ καὶ συνα-

5. βρῶμα] τὸ αὐτὸ βρῶμα-B. 6. πόμα πνευμάτικον ἔπιον inverso ordine B.
 7. δὲ πέτρα hoc ordine B. 9. πρεσβύτερον B. 13. ἢ om. B. 20. αὐ
 assumptum ex B. C suprasc.

.κθλσ κθλκκ σματ κθασκκκ . σίχατ κθακκκ
 δκσ ρσπ ἰλ σσλ . ἰσπκκ κθλσ κκκ κλ σκ
 ρσ : πλθκκ κθθκκ ρσσ κκυκκ κκκκ σσ : ρκκ
 δκκκ ρσ . δκκκκκ , κκκκκκ κκκκ κκκ ρσσ κθκκκ
 κρσκ κθλσ κκκκ σσ . κκκκκ ρσσ ρσσ , κκκκκκ ἰλ
 σκκκκ , σ . κκκκκ κκκκκ , κκκκκκ σσ . κκκκκ κκ
 : ἰκκκ κκκκκ . κκκ , κκκκκ κκκκκκ κκκκκκ
 κκκκκκ κκκκκκκ . κθκκκκκ κκκκκ κκκκκ
 κκ . κκκκκκ ἰλ , κκκκκκ . κκκκκκ κκκκκκ κκκκκ
 κκκκκ . κκκκκ κκκκκ κκκκκ . κκκκκ κκκκκ κκκκκ

40 A. ^a σοφὸς Ἰωάννης, μονονουχὶ καὶ συναγείρων τὰς φύσεις, καὶ
 συνδέων εἰς ἔνωσιν τῶν ἑκατέρω προσόντων ἰδιωμάτων τὴν
 δύναμιν. θέα γὰρ ὃ φησιν “Ὁ ἦν ἀπ’ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν,
 ὃ ἐώρακάμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἰ
 χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ, τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, καὶ 5
 ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐώρακάμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ
 ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς
 τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.” ἰδοὺ τὸν ὄντα ἀπ’
 ἀρχῆς ὠφθαί τε φησὶν ἐναργῶς, ὑπομεῖναι δὲ καὶ ἀφήν.
 ἀνακεκράγει γὰρ ὁ Θωμᾶς “Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου” 10
 ἀναμετρήσας δακτύλω πλευράν τε τὴν τοῦ σώματος καὶ τὰς
 διατρήσεις τῶν ἥλων· γεγενῆσθαι δέ φησι τοὺς ἀγίους ἀπο-
 στόλους καὶ ὁ θεῖος ἡμῖν Λουκᾶς αὐτόπτας τε καὶ ὑπηρέτας
 τοῦ Λόγου· γέγονε γὰρ ἐμφανῆς ὁ ἀσώματος, καὶ ἀπτὸς ὁ
 ἀναφῆς, οὐκ ὀθνεῖον ἔχων περίβλημα τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα, 15
 ἀλλ’ ἴδιον αὐτὴν ποιησάμενος ναόν, καὶ ἐν αὐτῇ τε καὶ σὺν
 αὐτῇ γνωριζόμενος, ὡς Θεὸς καὶ Κύριος. γεγραφότα δὲ
 οἷσθά που τὸν ἱερώτατον Παῦλον “Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἐαυτῷ
 ζῆ καὶ οὐδεὶς ἐαυτῷ ἀποθνήσκει· εἴαν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ
 Κυρίῳ ζῶμεν, εἴαν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνή- 20

1 S. Joann.
i. 1, 2.

S. Joan.
xx. 28.

S. Luc. i.
2.

Rom. xiv.
7-9.

2. ἐκατέρω w. 3. φασιν pro ὃ φησιν C. 7. τὴν prius om. Edd.
 10. ἀνακεκράγει C.w. ἀνεκεκράγει Comm. Edd. γὰρ] δὲ w. 12. τοὺς
 ἀγίους ἀποστόλους φησι in verso ordine C. Comm. 13. θεῖος] θαυμασιός
 C. Comm. 14. ἀπτως C. 16. ἀλλὰ C. Comm. τε om. Edd.
 ἐν αὐτῇ τε καὶ σὺν αὐτῇ] σὺν αὐτῇ τε καὶ ἐν ἀρχῇ C. Comm. 18. που] + καὶ
 Edd. ἡμῶν C. 20. ἀποθνήσκωμεν] ἀποθνήσκωμεν w.

ⲉⲓⲃⲏ ⲛⲁ . ⲕⲓⲃⲁⲃ ⲙⲱⲁ ⲁⲕ . ⲑⲓⲉⲗ ⲕⲓⲃⲕ ⲱⲡⲱⲟ ⲙⲓ
 ⲓⲁⲓⲕⲁ ⲃⲓⲕⲓⲓⲉ ⲁⲑⲁⲓⲁ . ⲕⲓⲃⲏ ⲁⲡⲉⲓⲃⲓⲃⲓ ⲑⲃⲓⲃⲁⲃ
 ⲓⲃⲓ ⲓⲁⲓⲕ . ⲕⲃⲓⲁⲡⲓⲕⲓ ⲙⲓⲃⲱⲁ ⲕⲃⲓⲁⲡⲓⲕⲓ ⲙⲓⲃⲱⲁ . ⲕⲓⲃⲱⲁⲕ
 ⲁⲓⲱ : ⲙⲓⲃⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁ ⲕⲁⲑⲱⲁ , ⲕⲁⲑⲱⲁⲕⲓ ⲁⲓⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲓⲉ ⲕⲃⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁ
 ⲙⲓⲃⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁ ⲁⲓⲱ . ⲙⲓⲃⲓⲉⲕⲱⲁ , ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁ , ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ
 ⲙⲓⲃⲱⲁ . ⲁⲓⲃⲓⲃⲓⲉⲕⲱⲁ . ⲕⲓⲃⲓⲉⲕⲱⲁ ⲕⲃⲓⲃⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ , ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ
 ⲁⲓⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ ⲕⲓⲃⲱⲁ ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁⲑⲱⲁ
 ⲁⲓⲱⲁⲑⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁⲑⲱⲁ ⲕⲓⲃⲱⲁ ⲑⲓⲃⲱⲁ ⲁⲓⲱⲁ ⲁⲓⲱⲁⲑⲱⲁⲑⲱⲁ
 , ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁⲑⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ ⲕⲁⲑⲱⲁⲑⲱⲁ ⲁⲓⲱⲁ ⲁⲓⲱⲁⲑⲱⲁ . ⲙⲓⲃⲱⲁⲑⲱⲁ

θλήσει τῷ λόγῳ καὶ ὁ σοφὸς Ἰωάννης, μονονουχὶ καὶ συνα- ^a 712 A.
 γείρων τὰς φύσεις, καὶ εἰς μισγάγκειαν ἄγων τῶν ἑκατέρα
 πρεπόντων ἰδιωμάτων τὴν δύναμιν. θέα γὰρ ὁ φησιν “Ὁ
 “ ἦν ἀπ’ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 5 “ ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ
 “ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἐωράκαμεν
 “ καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν
 “ αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.”
 ἰδοὺ τὸν ὄντα ἀπ’ ἀρχῆς, ὧφθαί τε φησὶν ἐναργῶς, ὑπομεῖναι ^b
 10 δὲ καὶ ἀφήν. ἀνεκεκράγει γὰρ ὁ Θωμᾶς “Ὁ Κύριός μου καὶ
 “ ὁ Θεός μου,” ἀναμετρήσας δακτύλῳ πλευρὰν τε τὴν σώμα-
 τος καὶ τὰς διατρήσεις τῶν ἥλων. γεγενῆσθαι δέ φησι τοὺς
 ἁγίους ἀποστόλους καὶ ὁ θεῖος ἡμῖν Λουκᾶς αὐτόπτας τε καὶ
 ὑπηρέτας τοῦ Λόγου. γέγονε γὰρ ἐμφανὴς ὁ ἀσώματος, καὶ
 15 ἄπτὸς ὁ ἀναφῆς, οὐκ ὀθνεῖον ἔχων ἔτι περίβλημα τὴν ἀπὸ
 γῆς σάρκα, ἀλλ’ ἴδιον αὐτὴν ποιησάμενος ναὸν καὶ σὺν ^c
 αὐτῇ γνωριζόμενος, ὡς Θεὸς καὶ Κύριος. γεγραφότα δὲ
 οἴσθ᾽ ἂν πού τὸν ἱερώτατον Παῦλον “ Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἐαυτῷ
 “ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἐαυτῷ ἀποθνήσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ
 20 “ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τῷ Κυρίῳ ἀποθνή-

2. μισγάγκειαν exhibit Cod. μισγάγγειαν B. 7. καὶ alt. om. Ed. 9. τε
 B. γε Cod. (e castigatione) unde Ed. 10. δὲ B. τε Ed. ἀνακεκράγει C.
 ἀνεκεκράγει exhibit et Cod. et B. 15. ἔτι exhibit et B. 20. ἀποθνή-
 σκομεν exhibit et B.

ἰλ κωλε εκα . κθευ , καλε λταο . δι κελ
 μακρ ελ τα . κελκα βίτα κταο κελ κταοκθ ε
 κζζ διαοτα . κωταοιζο ιοιθικη κταεαλ κίφω
 . κωλε λ εταο κταεαλ κταο κταο . κω αακθικη
 κλ οσ ἰλ κθικη . κθικη κταεαο κω οοκτα
 κταεαλ κλ , ιαο κλ τα . κταεαλ κταο κταεαλ
 . κταεαλ κταεαλ κταεαλ . κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ
 ιαοκη κταεαλ κταεαλ . κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ
 κταεαλ . κω κταεαλ κταεαλ κταεαλ . κταεαλ κταεαλ κταεαλ
 οσ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ κταεαλ

“σκομεν. εάν τε ουν ζωμεν εάν τε αποθνήσκωμεν, του Κυρίου εσμεν. εις τουτο γαρ Χριστος απεθανε και εξησεν, ινα και νεκρων και ζωντων κυριευση.”

d “Αραρεν ουν οτι κεκυριευκεν αληθως νεκρων τε και ζωντων, ο μη ετερου του χαριν, πλην οτι τουδε τε και μονου τεθνεως και εγγηγερμενος. τινα δη ουν αρα φαμεν, ως υπεδυ μεν θανατον, ανεβιω δ’ αυ, η τον Υιον δηλονοτι; αλλ’ οτι μεν τον Υιον, απας τις ουν οϊμαι συννευσειεν αν. τι ουν ερουμεν; ποτερα δη ουν θνητος τε εστι και φθορα κατοχος ο εκ Θεου Πατρος Λογος, η περα θανατου και φθορας αμεινων ως ζωη; καιτοι πως ουχ απασιν εναργες, οτι θανατου κρειττων ως ζωη; ειτα πως γεγονεν εν νεκροις και ελευθερος, κατα τας γραφας; τεθναιη γαρ ουτι που καθ’ εαυτον ο Λογος. φαμεν ουν οτι τεθνεωσης αυτου της σαρκος, αυτος τουτο λεγεται παθειν. ουκουν ου διχα σαρκος, εν αυτη δε μαλλον και μετ’ αυτης την της κυριότητος ανεδησατο δοξαν, ο νομω σαρκος και φύσει τη καθ’ ημας τεθνεως και εγγηγερμενος.
41 Δ. α ανθρωπινον μεν το τεθνάναι πάθος, ενέργημα δε θεϊκόν το αναβιώναι δεικνύς, ινα δι’ αμφοιν γνωρίζηται καθ’ ημας τε

Ps. lxxxvii. 6.

1. αποθνήσκομεν C. 2. Χριστος om. w. 3. και prius om. Edd.
4. αληθως οτι κεκυριευκεν in verso ordine C. αληθως οτι και κεκυριευκεν Comm. αληθως οτι κεκυριευκεν αληθως Edd. νεκρων τε και ζωντων] και ζωντων και νεκρων C. Comm. 5. του om. Aub. 7. δε w. 9. ποτέρω w. δη ουν assumptum ex w. 10. Λογος] ο λογος Aub. 11. κρειττων C. 13—p. 148, l. 2 citat collectio Syriace in Cod. Mus. Brit. add. 14532, fol. 50 v. 14. δε pro ουν Coll. 15. εν αυτη δε μαλλον και μετ’ αυτης w. Coll. συν αυτη δε μαλλον και εν αυτη C. Comm. Edd. 16. ανεδησατο w. Coll. ανεδύσατο Cod. Cantabrig. ανεδέξατο C. Comm. Edd. 17. τεθνεως w. τεθηκως C. Comm. Edd.

Handwritten text in Syriac script, likely a transcription of the Greek text above.

“σκομεν· εἰάν τε οὖν ζῶμεν εἰάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ
 “κυρίου ἐσμέν· εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἔζησεν,
 “ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.” ἄραρεν οὖν ὅτι
 κεκυρίευκεν ἀληθῶς νεκρῶν τε καὶ ζώντων, ὁ μὴ ἑτέρου του d
 5 χάριν ἢ ὅτι τοῦδε καὶ μόνου τεθνεῶς καὶ ἐγηγερμένος. B.
 Ἄραρεν. A. Τίνα δὴ οὖν, ὦ γενναίε, φαμέν ὡς ὑπέδου μὲν
 θάνατον, ἀνεβίω δὲ αὐτῷ; B. Τὸν Υἱὸν δηλονότι. A. Ἄλλ’
 ὅτι μὲν τὸν Υἱὸν, εὖ λέγεις, ἐπαινέσομαι γὰρ οὖν· ἐθέλοιμι δ’
 ἂν σου διαμαθεῖν, πότερον θνητὸς καὶ φθορᾶ κάτοχος ὁ ἐκ
 10 Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, ἢ πέρα θανάτου καὶ φθορᾶς ἀμείνων
 ὡς ζῶν; B. Οὕτω φημί. A. Εἶτα πῶς γέγονεν ἐν νεκροῖς
 ἐλεύθερος, κατὰ τὰς γραφάς; τεθναίῃ γὰρ ἂν οὔτι που καθ’
 ἑαυτὸν ὁ Λόγος. B. Ὅτι τεθνεώσης αὐτοῦ τῆς σαρκὸς,
 αὐτὸς τοῦτο λέγεται παθεῖν. A. Ὁρθότατά τε καὶ ἀπλανῶς.
 15 οὐκοῦν οὐ δίχα σαρκὸς, σὺν αὐτῇ δὲ μᾶλλον καὶ μετ’ αὐτῆς
 τὴν τῆς κυριότητος ἀνεδήσατο δόξαν, ὁ νόμῳ σαρκὸς καὶ
 φύσει τῇ καθ’ ἡμᾶς τεθνεῶς καὶ ἐγηγερμένος· ἀνθρώπινον
 μὲν τὸ τεθνάναί πάθος, ἐνέργημα δὲ θεϊκὸν τὸ ἀναβιώναί a 713 A.
 δεικνύς, ἵνα δι’ ἀμφοῖν γνωρίζηται καθ’ ἡμᾶς τε ἅμα καὶ

2. καὶ ἀπέθανε καὶ C. invito B. 4. του om. B. 12. ἐλεύθερος B.
 καὶ ἐλεύθερος ὡν Ed. ὡν exhibet, quasi tamen postea additum, Cod. 14. τε
 B. γε Ed. 16. ἀνεδήσατο exhibet et B.

παθηκ κθαυκα .μω ριζακ λωα κωα .κταα
 ρκ .κωκ ρακ κθαυκα κωακ :κλνω ρα κτωδιδωα
 ρα υρα .κλνω ρα μωα κθαυκα ρα αα λωα
 .κθαυκα ρα αα λωα κωα κλ αωα .κωα ,παθηκκ
 κθαυκα δωα κωα ραα κωακ .κωα ,παθηκκ λωα
 ρωα κθαυκα ιω κωακ .κωακ ριζακκ υρα κτικω ιω
 αα .φικω δωακ λωακκ ρα ριζακ .δικω κλ
 .κικω ρα ιωα κωα κλ ραα κωα .κωα ιωακωα
 αω :λωα κθαυκα κωαα .κικω ραα κικωα κλκ
 θαυκα .κωα δωα ρα κωαα κικωα κωακ
 .φθαυκα ρα κωακ .κωακ κωα κωα ιωα κωα

ἄμα καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὡς Θεὸς, καὶ τῶν ὅλων γεγωνὸς ὀρώτο κύριος ὁ καὶ πρὸ σαρκὸς βασιλεύων μετὰ τοῦ ἰδίου Πατρός.
 S. Joan. i. 50. οὕτως αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε “ Ῥαββί, σὺ
 Ib. xiii. 13. δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “ Ὑμεῖς καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος 5
 152 R. b “ καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε
 S. Matth. x. 1. κατὰ “ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ
 “ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.”
 Acta SS. Ap. iii. 6. ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπεται 10
 μὲν ὁ τὸ πῶδε λελωβημένος καὶ τῇ ὥραία προσιζάνων πύλῃ· ἀρρώστιαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσεΐσατο, καὶ κομιδῇ
 c δυσδιάφυκτον διέδρα νόσον Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη
 Ib. ix. 34. Πέτρος “ Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.”

Πανταχόθεν οὖν ἄρα συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ τὸ 15
 τοῖς ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦν ἰχνηλατεῖν εὖ μάλα σπουδά-
 ζοντες, καὶ ταῖς τῶν πατέρων ἐπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ρίζης
 Ἰεσσαί, τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, τὸν ἐκ γυναικὸς κατὰ
 σάρκα, τὸν μεθ’ ἡμῶν ὑπὸ νόμον ὡς ἄνθρωπον καὶ ὑπὲρ

1. ὀρώτο w. 3. ἐπιγινώσκων ὁ ναθαναὴλ [ναθαήλ (sic) C.] inverso ordine
 C. Comm. 8. ἐκβάλλειν exhibit C.w. 13. ἀπέδρα C. Comm.
 Αἰνέας Aub. 14. Αἰνεία Aub. Ἰησοῦς om. Edd. 15—p. 150, l. 9
 citant Severus in Epistola secunda ad Sergium in codice Musei Britannici add.
 17154, fol. 19. necnon t. fol. 250.

ἁμαρτίας καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ὡς Θεὸς, καὶ τῶν ὅλων γεγωνὸς ὀρώτο κύριος ὁ καὶ πρὸ σαρκὸς βασιλεύων μετὰ τοῦ ἰδίου Πατρός. οὕτως αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε “ Ῥαββί, σὺ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “ Ὑμεῖς καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε κατὰ “ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ “ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.” ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπεται μὲν ὁ τὸ πῶδε λελωβημένος καὶ τῇ ὥραία προσιζάνων πύλῃ· ἀρρώστιαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσεΐσατο, καὶ κομιδῇ δυσδιάφυκτον διέδρα νόσον Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη Πέτρος “ Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.”

ὑπὲρ ἡμᾶς ὡς Θεός, καὶ τῶν ὅλων γεγονὼς ὁρῶτο μετὰ Πατρός. οὕτως αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε
 “Ῥαββὶ, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ
 “Ἰσραὴλ.” αὐτὸς δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “Ὑμεῖς δὲ
 5 “καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς
 “λέγετε, εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν
 ἀμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε κατὰ “πνευμάτων ἀκαθάρτων
 “ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
 “πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.” ἢ οὐκ ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ
 10 Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπεται μὲν ὁ τῷ πόδε λελο-
 βημένος καὶ τῇ ὠραίᾳ προσιζάνων πύλῃ; ἀρρώστειαν δὲ
 τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσείσατο καὶ κομιδῇ δυσδιάφυκτον διέδρα
 νόσον Αἰνέας, πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη Παῦλος “Αἰνέα,
 ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.” Β. Ἀληθές. Α. Παντα-
 15 χόθεν οὖν ἄρα συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ τὸ τοῖς
 ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦν ἰχνηλατεῖν εὖ μάλα σπουδάζοντες,
 καὶ ταῖς τῶν πατέρων ἐπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ρίζης Ἰεσσαὶ,
 τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, τὸν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα, τὸν
 μεθ’ ἡμῶν ὑπὸ νόμον ὡς ἄνθρωπον καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὑπὲρ

1. καὶ τῶν ὅλων B. τῶν ὅλων καὶ μεθ’ ἡμῶν Ed. 5. ὁ alt. om. Ed.
 6. πιστευόμενος Ed. 7. δὲ δέδωκε B. δ’ ἔδωκε Cod. et C. δὲ ἔδωκε Ed.
 10. τοῦ om. Ed. 11. προσιζών B. 13. πέτρος C. παῦλος exhibit et B.
 14. Ἰησοῦς om. B.

· κίττω κωκεσ α αειτ ρι οαεισ . οαεισ κωκεσ ε
 J κωκεσ κωκεσ α αειτ οαει : κωκεσ κωκεσ κωκεσ κωκεσ ε
 αειτ κωκεσ α αειτ οαει . κωκεσ κωκεσ α αειτ οαει ε
 οαεισ οαεισ κωκεσ . κωκεσ α αειτ οαει κωκεσ
 α αειτ οαει κωκεσ : κωκεσ : κωκεσ α . κωκεσ ε
 κωκεσ οαει α αειτ οαει κωκεσ κωκεσ κωκεσ κωκεσ ε
 : κωκεσ κωκεσ κωκεσ α αειτ οαει : κωκεσ οαει κωκεσ
 : κωκεσ οαει α αειτ οαει . κωκεσ οαει κωκεσ α αειτ οαει
 : κωκεσ οαει α αειτ οαει κωκεσ κωκεσ κωκεσ α αειτ οαει
 οαει α αειτ οαει : κωκεσ κωκεσ κωκεσ α αειτ οαει , κωκεσ

30 c. d ἡμᾶς ὑπὲρ νόμον ὡς Θεὸν, τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς, τὸν ὑπὲρ ἡμᾶς δι' ἑαυτὸν ζωοποιὸν καὶ ζῶην, Υἱὸν εἶναι τοῦ Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν· οὔτε ψιλοῦντες θεότητος τὸ ἀνθρώπινον οὔτε μὴν ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεννύντες τὸν Λόγον μετὰ τὴν ἄφραστόν τε καὶ ἀπερινώητον 5 ἔνωσιν· ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦντες Υἱὸν, ἐκ δυῶν πραγμάτων εἰς ἓν τι τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκπεφηνότα, καθ' ἔνωσιν δηλονότι τὴν ἀνωτάτω, καὶ οὐ φύσεως παρατροπήν. ὅσον γὰρ τοῖς οὔτω δοξάζουσι περιέσται τὸ κέρδος, σαφηνιεῖ λέγων ὁ Χριστοῦ μαθητῆς “Ὁς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι 10 “ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ “ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.” ὅτι δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐκ Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, κατα-
1 S. Joan. iv. 15. 42 A. a 1 S. Joan. v. 20. S. Joan. i. 14. I S. Joan. v. 20.

σφραγιεῖ λέγων ὁ σοφὸς Ἰωάννης “ Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς 15 “ τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν “ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ “ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ “ ζῶν αἰώνιος” καὶ δι' αὐτοῦ τε καὶ σὺν αὐτῷ τῷ Θεῷ καὶ

1. ὑπὲρ] κατὰ (sic) t. τε om. Comm. Statim καὶ μεθ' ἡμῶν t.n. Severus. καὶ καθ' ἡμᾶς w. καὶ καθ' ἡμᾶς μεθ' ἡμῶν C. Comm. Edd. 2. δόντα pro δι' (sic) t. ἑαυτὸν] + ὡς t. ζωοποιόν] + τε t. 5. τε om. C.n. habet t. ἀπερινώητον] ἀπόρητον C.n.t. Comm. 6. χριστὸν pro υἱὸν C. Comm. υἱὸν exhibit t. 7. τὸ C. Comm. τὸν w. Edd. neutrum habet t. 8. οὐ om. C. habet t. 9. τοῖς om. w. 10. λέγων C.w. γράφων Comm. Edd. 11. ὁ] + τοῦ Edd. 12. αὐτὸς C. Comm. οὗτος Edd. 13. καὶ om. C. Comm. Υἱὸς ἐστὶ hoc ordine w. 14. κατασφραγίσει C. Comm. 15. ὁ alt. om. Edd. 16. ἦκε w. γινώσκωμεν exhibit w. 17. Θεὸν exhibit et w. 18. καὶ ζωῆ] καὶ ἡ ζωῆ ἡ C. Comm. cf. in S. Joan. 368 c 865 e. 19. καὶ primum et τε om. C. Comm. Θεῷ καὶ πατρὶ hoc ordine C. Comm. πατρὶ (θεῷ καὶ suprascriptum manu fere prima) w.

ⲛⲟⲩ ⲟⲩ ⲛⲓⲛ ⲙⲉⲧ' ⲏⲙⲟⲛ : ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ
ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ : ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ
ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ : ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ
: ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ . ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ
ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ . ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ : ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ
ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ . ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ : ⲕⲁⲧⲁ ⲉⲛ ⲉⲃⲁⲩⲏⲧⲟⲩ ⲛⲉⲕⲣⲟⲓⲥ . ⲕⲁⲧⲁ

νόμον ὡς Θεόν, τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς,
 τὸν ὑπὲρ ἡμᾶς δι' ἑαυτὸν ζωοποιὸν καὶ ζῶην, Υἱὸν εἶναι τοῦ
 Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν, οὔτε ψιλοῦντες θεότητος τὸ δ
 ἀνθρώπινον, οὔτε μὴν ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεννύντες τὸν
 5 Λόγον μετὰ τὴν ἄφραστον συμπλοκὴν, ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν
 αὐτὸν ὁμολογοῦντες Υἱὸν, ἐκ δυοῖν πραγμάτων, εἰς ἓν τι τὸ
 ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκπεφηνότα, καθ' ἑνωσιν δηλονότι
 τὴν ἀνωτάτω, καὶ οὐ φύσεως παρατροπήν. ὅσον γὰρ οὕτω
 δοξάζουσι περιέσται τὸ κέρδος, σαφηνιεῖ λέγων ὁ Χριστοῦ
 10 μαθητῆς “Ὁς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ
 “ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.” ὅτι
 δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐκ Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, κατὰ φύσιν
 καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, καθὼ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος
 καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, κατασφραγιεῖ λέγων ὁ σοφὸς
 15 Ἰωάννης “Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ
 “ ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν Θεόν,
 “ καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.
 “ οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζῶη αἰώνιος,” καὶ δι' a 714 A.

3. κατ' B.
 μενεῖ Cod. et C.

5. συμπλοκὴν exhibit et B.

11. μένει B. et ita Ed.

·η·ι·ε·κ·α· κ·λ· κ·α·σ·α· υ·κ· .,·ω·θ·ι·κ· κ·θ·ι·σ·α·λ·κ· ρ·α· κ·θ·ι·α·σ·ι·κ·
 ...·κ·ε·ι·α· κ·α·λ·ω·α·σ· κ·α·σ· κ·λ·α· κ·θ·ι·δ·υ·δ·ω· κ·θ·ι·α·τ·ω·σ·
 ·μ·ε·τ·α·σ·α· κ·ε·α·σ·α· μ·ε·κ·λ· θ·υ·κ· κ·ι·θ·ι·α· μ·τ· κ·α·σ·
 ρ·ω·σ·α·τ· ρ·ι·α· .·ι·σ·ι·κ· τ·α· .·α·τ·α·σ· κ·μ·ε·κ·α·τ· σ·π·ε·κ·α·λ·θ·ι·
 α·σ·φ·α· κ·θ·ι·σ·α· σ·α· κ·α·λ·κ· .·κ·α·λ·κ·κ·τ· σ·ι·α· ,·σ·α·θ·υ·κ· α·α·ε·τ· ε·
 ρ·ω· ,·σ·α·θ·υ·κ· ἰ·χ·ρ·α·τ· α·σ· :·κ·μ·ε·κ·α· μ·τ· α·α·ε·τ· .·κ·α·λ·κ·κ· ε·
 ,·σ·α· :·κ·α·λ·κ·κ·τ· ,·σ·α·θ·υ·κ· κ·ι·α· κ·ι·ε·κ·α· κ·μ·α·σ· :·τ·α·σ·
 μ·ω·α· τ·α·σ·φ·α·τ· .·κ· ρ·κ·α· κ·θ·ι·α· κ·α·λ·κ· κ·ι·ε·κ·α· κ·θ·ι·σ·α·τ· ε·
 α·σ·α· .·κ·θ·ι·κ· κ·α·λ·κ·κ·τ· σ·ι·α·τ· μ·ε·τ· .·ι·σ·ι·κ· τ·α· κ·ε·α·σ·α·τ· ε·
 σ·ι·α·τ· κ·ι·ε·κ·α· μ·θ·υ·κ·α· .·κ·ι·ε·κ·α· κ·α·λ·κ·κ· α·α·τ· κ·α·λ· ρ· ε·
 κ·ι·ε·κ·α· κ·α·λ·κ· ,·σ·α·θ·υ·κ· κ·ι·α· .·κ·μ·ε·κ·α· α·α·ε·τ· ε·
 κ·α·κ· κ·α·λ·κ·κ· σ·α·σ·α· σ·π·ε·κ·α·τ· .·κ·ι·ε·κ·α·τ· κ·ε·ι·α· ε·

ἄμα καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὡς Θεός, καὶ τῶν ὅλων γεγονὼς ὀρθο-
κύριος ὁ καὶ πρὸ σαρκὸς βασιλεύων μετὰ τοῦ ἰδίου Πατρός.

S. Joan.
i. 50.

οὕτως αὐτὸν ὁ Ναθαναὴλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε “ Ῥαββί, σὺ
“ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.” αὐτὸς

Ib. xiii.
13.

δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “ Ὑμεῖς καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος 5

152 R. b

“ καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ
αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε

S. Matth.
x. I.

κατὰ “ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ
“ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.”

Acta SS.
Ap. iii.
6.

ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπευται 10
μὲν ὁ τῷ πόδε λελωβημένος καὶ τῇ ὠραία προσιζάνων πύλην
ἀρρώστιαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσείσατο, καὶ κομιδῇ
οὐ δυσδιάφυκτον διέδρα νόσον Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη

Ib. ix. 34.

Πέτρος “ Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.”

Πανταχόθεν οὖν ἄρα συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ τὸ 15
τοῖς ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦν ἰχνηλατεῖν εἰ μάλα σπουδά-
ζοντες, καὶ ταῖς τῶν πατέρων ἐπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ρίζης
Ἰεσσαὶ, τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, τὸν ἐκ γυναικὸς κατὰ
σάρκα, τὸν μεθ’ ἡμῶν ὑπὸ νόμον ὡς ἄνθρωπον καὶ ὑπὲρ

1. ὠρώτω w. C. Comm. 3. ἐπιγινώσκων ὁ ναθαναὴλ [ναθαὴλ (sic) C.] inverso ordine 8. ἐκβάλλειν exhibitent C.w. 13. ἀπέδρα C. Comm. Αἰνέας Aub. 14. Αἰνεῖα Aub. Ἰησοῦς om. Edd. 15—p. 150, l. 9 citant Severus in Epistola secunda ad Sergium in codice Musei Britannici add. 17154, fol. 19. necnon t. fol. 250.

ἁποδοκεῖ τῷ κυρίῳ ἐπιγινώσκων ὁ ναθαναὴλ [ναθαὴλ (sic) C.] inverso ordine
κύριος καὶ πρὸ σαρκὸς βασιλεύων μετὰ τοῦ ἰδίου Πατρός.
οὕτως αὐτὸν ὁ ναθαναὴλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε “ Ῥαββί, σὺ
εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.” αὐτὸς
δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “ Ὑμεῖς καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος
καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ
αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε
κατὰ “ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ
θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.”
ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπευται
μὲν ὁ τῷ πόδε λελωβημένος καὶ τῇ ὠραία προσιζάνων πύλην
ἀρρώστιαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσείσατο, καὶ κομιδῇ
οὐ δυσδιάφυκτον διέδρα νόσον Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη
Πέτρος “ Αἰνέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.”

ὑπὲρ ἡμᾶς ὡς Θεός, καὶ τῶν ὄλων γεγονώς ὀρώτο μετὰ Πατρός. οὕτως αὐτὸν ὁ Ναθαναήλ ἐπιγινώσκων ἔφασκε
 “Ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ
 “Ἰσραήλ.” αὐτὸς δὲ τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς “Ὑμεῖς δὲ
 5 “καλεῖτέ με, φησὶν, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς
 “λέγετε, εἰμὶ γάρ.” ἔργῳ δὲ αὐτὸ πιστούμενος, ἀνίησι μὲν
 ἀμαρτίας, ἐξουσίαν δὲ δέδωκε κατὰ “πνευμάτων ἀκαθάρτων”
 “ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
 “πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.” ἡ οὐκ ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ
 10 Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου τεθεράπεται μὲν ὁ τὸ πόδε λελω-
 βημένος καὶ τῇ ὠραία προσιζάνων πύλῃ; ἀρρώστιαν δὲ
 τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσεύσατο καὶ κομιδῇ δυσδιάφυκτον διέδρα
 νόσον Αἰνέας, πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη Παῦλος “Αἰνέα,
 ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός.” B. Ἀληθές. A. Παντα-
 15 χόθεν οὖν ἄρα συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν, καὶ τὸ τοῖς
 ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦν ἰχνηλατεῖν εὖ μάλα σπουδάζοντες,
 καὶ ταῖς τῶν πατέρων ἐπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ρίζης Ἰεσσαὶ,
 τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, τὸν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα, τὸν
 μεθ’ ἡμῶν ὑπὸ νόμον ὡς ἄνθρωπον καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὑπὲρ

1. καὶ τῶν ὄλων B. τῶν ὄλων καὶ μεθ’ ἡμῶν Ed. 5. ὁ alt. om. Ed.
 6. πιστευόμενος Ed. 7. δὲ δέδωκε B. δ’ ἔδωκε Cod. et C. δὲ ἔδωκε Ed.
 10. τοῦ om. Ed. 11. προσίζων B. 13. πέτρος C. παῦλος exhibit et B.
 14. Ἰησοῦς om. B.

. ρῖβ κμωτ δαυτ ρτ σκωτ . κμωτ κωκω ε
 Jκωτ κωτ εδωτ αὐ : κωτ κωκωτ κῖμω ε
 κωτ κωτ κωτ εκ . κωκωτ κωτ ε κωτ ε
 κωτ εδωτ κωτ εδωτ . κωτ κωτ εδωτ αὐ κωτ εδωτ
 δαυ εδωτ κωτ : κωτ : κωτ εδωτ εδωτ ε
 κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ κωτ κωτ κωτ . κωτ ε
 : κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ : κωτ εδωτ κωτ εδωτ
 : κωτ εδωτ κωτ εδωτ . κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ
 : κωτ εδωτ κωτ εδωτ : κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ
 : κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ
 κωτ εδωτ : κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ κωτ εδωτ

30 c. d ἡμᾶς ὑπὲρ νόμον ὡς Θεὸν, τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς, τὸν ὑπὲρ ἡμᾶς δι' ἑαυτὸν ζωοποιὸν καὶ ζῶην, Υἱὸν εἶναι τοῦ Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν· οὔτε ψιλοῦντες θεότητος τὸ ἀνθρώπινον οὔτε μὴν ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεν- νύντες τὸν Λόγον μετὰ τὴν ἄφραστον τε καὶ ἀπερινόητον 5 ἔνωσιν· ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦντες Υἱὸν, ἐκ δυῶν πραγμάτων εἰς ἓν τι τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκπεφηνότα, e καθ' ἔνωσιν δηλονότι τὴν ἀνωτάτω, καὶ οὐ φύσεως παρα- τροπήν. ὅσον γὰρ τοῖς οὕτω δοξάζουσι περίεσται τὸ κέρδος, σαφηνιεῖ λέγων ὁ Χριστοῦ μαθητῆς “^aὉς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι 10 “ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ “ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.” ὅτι δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐκ Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, καθὼ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, κατα- 15 σφραγιεῖ λέγων ὁ σοφὸς Ἰωάννης “ Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς 15 “ τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν “ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ “ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ “ ζῶν αἰώνιος” καὶ δι' αὐτοῦ τε καὶ σὺν αὐτῷ τῷ Θεῷ καὶ

1 S. Joan. iv. 15.

S. Joan. i. 14.

42 A. a 1 S. Joan. v. 20.

1. ὑπὲρ] κατὰ (sic) t. τε om. Comm. Statim καὶ μεθ' ἡμῶν t.n. Severus. καὶ καθ' ἡμᾶς w. καὶ καθ' ἡμᾶς μεθ' ἡμῶν C. Comm. Edd. 2. δόντα pro δι' (sic) t. ἑαυτὸν] + ὡς t. ζωοποιόν] + τε t. 5. τε om. C.n. habet t. ἀπερινόητον] ἀπόρρητον C.n.t. Comm. 6. χριστὸν pro υἱὸν C. Comm. υἱὸν exhibit t. 7. τὸ C. Comm. τὸν w. Edd. neutrum habet t. 8. οὐ om. C. habet t. 9. τοῖς om. w. 10. λέγων C.w. γράφων Comm. Edd. δ] + τοῦ Edd. 12. αὐτὸς C. Comm. οὗτος Edd. 13. καὶ om. C. Comm. Υἱὸς ἐστὶ hoc ordine w. 14. κατασφραγίσει C. Comm. 15. ὁ alt. om. Edd. 16. ἦκε w. γινώσκωμεν exhibit w. 17. Θεὸν exhibit et w. 18. καὶ ζῶν] καὶ ἡ ζῶν ἡ C. Comm. cf. in S. Joan. 368 c 865 e. 19. καὶ primum et τε om. C. Comm. Θεῷ καὶ πατρὶ hoc ordine C. Comm. πατρὶ (θεῷ καὶ suprascriptum manu fere prima) w.

ⲛⲟⲩ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ : ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ : ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 : ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ
 ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ ⲛⲁⲩⲓ

νόμον ὡς Θεόν, τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς,
τὸν ὑπὲρ ἡμᾶς δι' ἑαυτὸν ζῶποιοῦν καὶ ζῶην, Υἱὸν εἶναι τοῦ
Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν, οὔτε ψιλοῦντες θεότητος τὸ δ
ἀνθρώπινον, οὔτε μὴν ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεχνύντες τὸν
5 Λόγον μετὰ τὴν ἄφραστον συμπλοκὴν, ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν
αὐτὸν ὁμολογοῦντες Υἱὸν, ἐκ δυοῖν πραγμάτων, εἰς ἓν τι τὸ
ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκπεφηνότα, καθ' ἑνωσιν δηλονότι
τὴν ἀνωτάτω, καὶ οὐ φύσεως παρατροπὴν. ὅσον γὰρ οὔτω
δοξάζουσι περιέσται τὸ κέρδος, σαφηنيεὶ λέγων ὁ Χριστοῦ
10 μαθητῆς “Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θ
“Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.” ὅτι
δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐκ Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, κατὰ φύσιν
καὶ ἀληθῶς Υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, καθὼ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, κατασφραγιεὶ λέγων ὁ σοφὸς
15 Ἰωάννης “Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ
“ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν Θεόν,
“καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.
“οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος,” καὶ δι' a 714 A.

3. κατ' B.
μενεῖ Cod. et C.

5. συμπλοκὴν exhibit et B.

11. μένει B. et ita Ed.

.η.ι.α.ο. κ.λ. π.ρ.σ.τ. υ.φ.κ. .,ω.θ.ι.κ. κ.θ.ι.α.ω.ι.κ. ρ.σ.α. π.θ.ι.α.σ.ι.κ.
....κ.ε.ι.τ.α. κ.α.λ.ω.α.σ.α. κ.α.σ.α. κ.λ.ο. π.θ.ι.δ.υ.δ.ω. κ.θ.ι.α.τ.ω.σ.
.μ.ε.σ.σ.α. κ.ε.α.σ.τ.α. μ.ι.κ.λ. θ.υ.κ. κ.ι.θ.ι.α. ρ.τ. κ.ε.α.
ρ.σ.ω.τ.α. ρ.ι.τ. .ι.σ.ι.κ. π.α. .α.τ.α.σ. κ.μ.ε.σ.τ.α. σ.π.ε.κ.λ.θ.ι.ε.
ο.φ.ο. π.θ.ι.ω. σ.α. κ.ω.λ.κ. .π.κ.ω.λ.κ.τ. σ.π.ι.σ. .σ.ο.θ.υ.κ. α.α.ε.τ.ε.
ρ.σ. .σ.ο.θ.υ.κ. ἰ.χ.ρ.ι.σ.τ. ο.ω. :κ.μ.ε.σ.σ. ρ.τ. α.α.ε.τ. .κ.ω.λ.κ.α.ε.
,ω.σ. :κ.ω.λ.κ.τ. .σ.ο.θ.υ.κ. κ.ι.σ. κ.ι.ε.σ.α. κ.μ.α.σ. :π.ο.τ.
μ.ω.α. π.ω.σ.σ.α. .π. ρ.λ.κ.α. κ.θ.ι.α. κ.ω.λ.κ. κ.ι.ε.σ.α. π.θ.ι.ω.τ.ε.
α.σ.ω.σ. .π.θ.ι.κ. κ.ω.λ.κ.τ. σ.π.ι.σ.τ. μ.μ.ε.μ. .ι.σ.ι.κ. π.α. π.ε.σ.α.φ.ε.
σ.π.ι.σ.α. π.θ.ι.ε.σ.α. μ.θ.υ.κ.α. .κ.ι.ε.ι.ε. κ.ω.λ.κ.λ. α.π.τ. π.α.λ. ρ.ε.
π.ε.ι.ε. κ.ω.λ.κ. .σ.ο.θ.υ.κ. κ.ι.σ. .κ.μ.ε.σ.σ. α.α.ε.τ.ε.
κ.ω.κ. κ.ω.λ.κ.λ. σ.π.ε.σ.α. σ.π.ε.κ.α.τ. .π.ι.λ.ι.τ. κ.ε.ι.σ.α.ε.

Πατρὶ ἢ δόξα σὺν Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
b αἰώνων, Ἀμήν.

1. σὺν] + τῷ C. Comm. Edd. Πνεύματι C.w. καὶ προσκνητῷ καὶ ζωοποιῷ
πνεύματι Comm. Edd. Addunt νῦν καὶ ἀεὶ καὶ Edd. τῶν αἰώνων om. C. Comm.

ⲡⲁⲧⲣⲓ ⲛⲓ ⲉⲓⲁ ⲛⲓⲛ Ⲁⲓⲛⲓⲟⲩ ⲡⲛⲉⲩⲙⲁⲧⲓ ⲉⲓⲥ ⲧⲟⲩⲥ ⲁⲓⲟⲩⲛⲁⲥ ⲧⲟⲩⲛ
ⲟⲩⲁⲓⲟⲩⲛⲟⲩ, Ἀμήν.

αὐτοῦ τε καὶ σὺν αὐτῷ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἡ δόξα σὺν
 Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Sequitur rubrice :

Κεφαλὴ εὐαγγελίου ἱστορίας καθαιρέσεως ἁγίου Κιρκίου ἐπι-
 σκοποῦ Ἀλεξάνδρου . κριτικῶν καὶ ἁρσενῶν ὁμιλιῶν
 . ἐπιφανῶν ὁσιολόγων Κλαύδου ἐπισκοποῦ . ὁμιλιῶν
 (*finitus est sermo :: κελεύθερο κήρυγμα πρὸς εὐ-
 super Incarnationem Domini nostri quem scripsit beatus
 Cyrillus episcopus Alexandriae contra Marcellum Photi-
 numque, et Apollinarem et Paulum et Theodorum et
 Nestorium, pro veritate Ecclesiae Catholicae*).

ΚΥΡΙΛΛΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΤΑΙΣ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΑΙΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΙΣ.

ΣΕΜΝΟΛΟΓΗΜΑ μὲν οἰκουμενικὸν, καύχημα δὲ τῶν
 ἀγίων ἐκκλησιῶν τοῦ πάντων ἡμῶν Σωτῆρος Χριστοῦ φαίη⁵
 c τις ἂν, καὶ μάλα εἰκότως, ὑμᾶς δὴ τὰς ἱεράς καὶ πανάγους
 αὐτοῦ νύμφας, εὐσεβέσταται καὶ θεοφιλέσταται βασιλίδες,
 αἷς τὸ παμποίκιλον τῆς ἀρετῆς ἐναστράπτει κάλλος, τὸ τοῖς
 τῆς θεότητος ὀφθαλμοῖς ἡδύ τε καὶ γνωριμώτατον· μελέτη
 δὲ καὶ σπουδῇ μᾶλλον δὲ ἤδη κατώρθωται, καὶ δεῖν ἐν¹⁰
 πίστει διαπρέπειν ὀρθῇ καὶ κατ' οὐδένα τρόπον σεσαλευμένη.
 γράφων δέ που φησὶν ὁ σοφώτατος Παῦλος, ὁ νομομαθῆς
 ἀληθῶς καὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ τοῖς ἔθνεσιν ἱεουργήσας
 μυστήριον “Ὡστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, ἐδραῖοι γίνεσθε,
 d “ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου¹⁵
 “πάντοτε.” ὅπου γὰρ πίστις ὀρθῇ καὶ ἀμώμητος τοῖς ἐξ

I Cor.
xv. 58.

CODEX C (inc. fol. 79 v). Cod. Vat. 830 e quo et Libri contra Nestorium et haec (ut videtur) descripta sunt, de novo contulit A. Man Ph. D. inc. a fol. 365 v. Excerpta ex Euthymii Panoplia dogmatica e Cod. Reg. Parisiensi 1230 sec. 12 e signavi, e Cod. Mosquensi 382 (olim 369) bomb. sec. xiii vel xiv [partim collatum] a signavi. Excerpta exhibet n (= Johannis Caesariensis Apologia pro Concilio Chalcedonensi) sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὰς βασιλίσσας, ἀρκαδίαν δὲ καὶ μαρίναν. tit. exhibent C. Comm. ξ exhibent C. mg. Comm. κεφ. δ' Editores Romani.

3. δεσποίνας] βασιλίσσαις Edd. 5. πάντα (sic) C. παντός (sic) Comm.
 ἡμῶν σωτῆρος] σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Edd. 8. πᾶν ποικίλον C. Comm.
 ἐναστράπτει C. Comm. ἐναπαστράπτει Cod. Ed. Rom. ἐπανάστράπτει Aub.
 10. δεῖν] δὴ Edd. 11. διαπρέπειν] διαπρέπει Edd. 12. γράφει—φησιν
 (sic) C. Cod. emendavere Editores Romani. Comm. ὁ νομομαθῆς Cod. ὀνομασθῆς
 C. ὀνομασθεῖς Comm. Edd. 13. τὸ om. C. 15. τοῦ om. C. Comm.

ἔργων ἀγαθῶν αὐχήμασιν εὖ μάλα συμφέρεται καὶ ἰσό-
 δρομον ἔχει τὴν εἰσβολὴν, ἐκεῖ που πάντως εἶη ἂν ἐν παντὶ
 καλῶ τελειότης καὶ τὸ ἀρτίως ἔχον εἰς ἀγιασμόν. λόγος μὲν
 οὖν ἅπας ὁ ἐν ἡμῖν, τῆς ἐνούσης ὑμῖν εὐκλείας κατόπιν
 5 ἔρχεται καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἦτταν, ἐρυθριάσας οὐδέν· εἶη δ' ὁ
 ἂν καὶ συγγνώμης ἄξιος, εἰ δέδιεν ἐπαινεῖν ὧν οὐκ ἂν
 ἐφίκοιτο τῆς ἀξίας. εἰ μὲν γὰρ ἔχει τὸ δύνασθαι κατορθοῦν
 τὸ ποθούμενον, διαβεβλήσεται μὲν, πολὺ νοσήσας τὸ ἀδρανές·
 καὶ τὴν εἰς τοῦτο μέλλησιν ἀπαλλαττέτω μηδεὶς τῶν εἰς
 10 ῥαθυμίαν αἰτιαμάτων, οὓς γὰρ ἦν εἰκὸς κατακαλλύνειν
 δύνασθαι ταῖς εἰς ἀρετὴν εὐφημίαις, ἀνθ' ὅτου λυπεῖ, σιωπᾶν
 ἡρημένος; εἰ δὲ ἀτονεῖ καὶ δέδιε καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἦτταν, ^a 43 A.
 οὐκ αὐτῷ δὴ μᾶλλον τὰς αἰτίας ἀναθήσομεν, ἀλλ' ὑμῖν ταῖς
 οὕτω περιφανέσιν, αἱ ταῖς τῶν ἰδίων ἀνδραγαθημάτων ὑπερ-
 15 οχαῖς καὶ τοὺς ἅπαντας κοσμεῖν εἰωθότας λόγους οὐδὲν
 ὄντας ἀπεφήνατε. αἶμα μὲν γὰρ ὑμῖν ἄνωθεν καὶ ἐκ μακρῶν
 ἦκει χρόνων τὸ βασιλικόν, παρατείνει δὲ καὶ εἰς δεῦρο καὶ
 ἔτι καθὰ πεπιστεύκαμεν. ἀλλ' ἰδοὺ δὴ καὶ μάλα σαφῶς, καὶ
 τῆς ἐν Χριστῷ βασιλείας ἐπιδραττόμεναι, τὰ αὐτῷ δοκοῦντα
 20 φρονεῖν τε καὶ δρᾶν σπουδάζετε· τοῦτο μὲν, ὡς ἔφην, ἔργοις ^b
 τε καὶ ἀμωμήτῳ διαπρέπουσαι πίστει, καὶ τὰς ὑμῶν τε καὶ
 βασιλέων αὐτὰς τῆ τῆς παρθενίας καταλαμπρύνουσαι δόξη·
 τοῦτο δὲ πολυτελεστάτους ἀνιστῶσαι ναοὺς τῷ Χριστῷ.
 κεχάρισται γὰρ παρ' αὐτοῦ ταῖς ἀγίαις ὑμῶν ψυχαῖς μετὰ
 25 τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο. οὐκοῦν, ἐρῶ γάρ τι λαβὼν καὶ ἐκ
 τῶν ἱερῶν γραμμάτων “Χαίrete ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν
 “ἐρῶ, χαίrete· τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώ- ^c
 “ποις.” ἐγνώσθη μὲν οὖν καὶ διαβεβόηται καὶ τοῖς ἀνα

Phil. iv.
4, 5.

1. αὐχήμασιν] καυχήμασιν Edd. 2. εἰσβολὴν] συμβολὴν Edd. 4. ὁ om.
 C. Comm. 7. γὰρ om. Cod. 8. νοήσας C. Comm. 9. τὴν om. C.
 Comm. 14. ὑπεροχαῖς] ἔξοχαῖς Comm. neutrum habet C. 18. σοφῶς
 C. Comm. 22. βασιλείους Edd. emendavi ex C. 23. ἀνιστάσαι C.
 ἀνιστᾶσαι Comm. 24. ἡμῶν C. 26. πάλιν] χαίrete καὶ πάλιν Edd.
 27. σιωπηθήτω pro γνωσθήτω (sic) C. Comm.

πᾶσαν χώραν τε καὶ πόλιν, καθάπερ τις εἰκὼν, γραφὴν
 ἔχουσα τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας τὸ κάλλος, διέλαμψεν
 ἐναργῶς, καὶ τοῦ παντὸς ἠξιώθη θαύματος· φήθη δὲ δεῖν
 καὶ ταῖς πρὸς πᾶν ὄτιοῦν τῶν ἀγαθῶν ἐχούσαις ἀρτίως, χά-
 ρισμὰ τι μεταδοῦναι πνευματικὸν, ὡς ἀγίαις Χριστοῦ 5
 δ νύμφαις, τοῦτο δὴ τὸ ἀρτίως πονηθὲν ἐμοὶ βιβλίδιον, οὐ
 μετρίαν παρέχειν δυνάμενον, ὥς γε οἶμαι, τοῖς ἐντευξομένοις
 τὴν ὄνησιν. τοὺς μὲν γὰρ οὐκ ὀρθὰ φρονεῖν δεδιδαγμένους
 ἤγουν ἀναπεπεισμένους περὶ τοῦ πάντων ἡμῶν Σωτῆρος
 31 C. Χριστοῦ, πρὸς ἐπανόρθωσιν ἀνακομιεῖ καὶ μυσταγωγῆσει 10
 καλῶς· τοὺς γεμὴν ὀρθῶ βεβηκότας νῶ καὶ τοῖς τῆς ἀλη-
 θείας ἐμφιλοχωροῦντας δόγμασιν, ἀσφαλεστέρους ἀποφανεῖ,
 e τοῖς ἐξ ἀγαθῶν ἐννοιῶν πολυτρόποις εὐρήμασι, καὶ ταῖς ἐκ
 τῆς θεοπνεύστου γραφῆς ἀποδείξεσιν. μαθήσεται γὰρ, ὅτι
 φύσει μὲν καὶ ἀληθεῖα Θεός ἐστιν ὁ Ἐμμανουήλ, θεοτόκος δὲ 15
 δι' αὐτὸν καὶ ἡ τεκοῦσα παρθένος. οἱ γὰρ δὴ φάναι τε τοῦτο
 καὶ φρονεῖν δεδιότες, οὐ νενοήκασιν κατὰ τὸ εἶκος τὸ βαθὺ τῆς
 εὐσεβείας μυστήριον· χρήναι δὲ ὑπολαμβάνω διὰ βραχέων
 εἰπεῖν τὴν τε ἀποστολικὴν καὶ εὐαγγελικὴν παράδοσιν ἣν
 44 A. a ἐπὶ Χριστῷ πεποιήται τῷ πάντων δεσπότη· καὶ ἀπάσης δὲ 20
 τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὸν ἐπ' αὐτῷ σκοπὸν, καὶ ὅποι
 ποτὲ βλέποισι τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων ἡ δύναμις.
 Πιστεύομεν τοίνυν εἰς ἓνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα,
 πάντων ὀρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητὴν· καὶ εἰς ἓνα Κύριον
 Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γεννηθέντα κατὰ φύσιν 25
 ἐξ αὐτοῦ πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου· καὶ γὰρ ἐστὶ
 συνάναρχος κατὰ χρόνον καὶ συναΐδιος τῷ ἰδίῳ γεννήτορι,
 b συνέδρός τε καὶ ἰσοκλεῆς αὐτῷ, καὶ ἰσότητι κατεστημένος
 Heb. i. 3. τῇ πρὸς πᾶν ὄτιοῦν, χαρακτήρ γὰρ ἐστὶ καὶ ἀπαύγασμα τῆς

1. πόλιν τε καὶ χώραν C. Comm.

6. πονηθὲν ἐμοὶ hoc ordine C. Comm.

9. ἡμῶν om. C. Comm.

22. βλέποισι Cod. βλέπει C. Comm. βλέπη Edd.

3. ἀληθῶς pro ἐναργῶς C. Comm.

βιβλίδιον Edd.

7. ἔχειν C. Comm.

17. δεδιότι (sic) C.

19. ἦν] ἡ ἦν Aub.

25. τὸν prius assumptum

ex Cod.

ὑποστάσεως αὐτοῦ· πιστεύομεν δὲ ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα
 τὸ Ἅγιον, οὐκ ἀλλότριον· αὐτὸ τῆς θείας φύσεως καταλογι-
 ζόμενοι· καὶ γὰρ ἐστὶν ἐκ Πατρὸς φυσικῶς προχέομενον δι'
 Υἱοῦ τῆ κτίσει. νοεῖται γὰρ οὕτως μία τε καὶ ὁμοούσιος καὶ
 5 ἐν ταυτότητι δόξης ἡ ἅγια καὶ προσκυνουμένη Τριάς. φαμέν
 δὲ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἀπορρή- c
 τως γεγεννημένος Μονογενὴς αὐτοῦ Λόγος, τῶν αἰῶνων
 ποιητῆς, ὁ δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα, τὸ φῶς τὸ
 ἀληθινόν, ἡ πάντα ζωογονοῦσα φύσις· ζωὴ γὰρ πέφηνεν ὡς
 10 ἐκ ζωῆς τοῦ Πατρὸς· ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς, εὐδοκή-
 σαντος τοῦ Πατρὸς ἵνα σώσῃ τὸ ἐπὶ γῆς γένος πεπτωκὸς εἰς
 ἄρὰν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας κατακομισθὲν εἰς θάνατον καὶ
 φθορὰν, σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπελάβετο, κατὰ τὰς γραφὰς, d Ib.ii.16.
 καὶ κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, τουτέστι, γέγονεν Ib. 14.
 15 ἄνθρωπος, καὶ σάρκα λαβὼν καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος,
 ἐγεννήθη σαρκικῶς διὰ τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου Μαρίας.
 ἀλλὰ καίτοι καθ' ἡμᾶς γεγονὼς καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφήν
 οικονομικῶς ὑποδύς, μεμύνηκεν ἐν τῇ κατὰ φύσιν θεότητι καὶ
 κυριότητι· οὐ γὰρ πέπαυται τοῦ εἶναι Θεὸς εἰ καὶ γέγονε
 20 σὰρξ, τουτέστι, καθ' ἡμᾶς τε καὶ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ δὲ
 ἄτρεπτος κατὰ φύσιν ὡς Θεὸς, μεμενηκὼς ὅπερ ἦν αἰεὶ καὶ e
 ἔστι καὶ ἔσται, κεχηματίκεν καὶ υἱὸς ἀνθρώπου.

Καὶ ἐπειδὴ καταβέβηκεν ἐκὼν ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος 155 B.
 μέτροις· καθῆκε γὰρ ἑαυτὸν εἰς κένωσιν· ὑπομεμύνηκεν ἀναγ-
 25 καίως καὶ γέννησιν τὴν ἐκ γυναικὸς, οὐκ ἀρχὴν τοῦ εἶναι
 λαβούσης τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως ὅτε κατὰ σάρκα γεγεν-
 νῆσθαι λέγεται· ἀλλ' ἦν μὲν καὶ ἔστιν, ὡς ἔφην, ἐκ Θεοῦ a 45 A.
 Πατρὸς φυσικῶς τε καὶ ἀληθῶς ὁ Λόγος. ἐπειδὴ δὲ οὐκ
 ἄνθρωπος ἀπλῶς νοεῖται καθ' ἡμᾶς ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου

1-5 citat (sub titulo κυρίλλου ἐκ τοῦ λόγου τοῦ πρὸς τὰς βασιλίδας) t. fol. 187 v.
 1. τὸ om. C. Comm. habet t. 2. αὐτοῦ t. καταλογιζόμενον Aub. 3. ἐκ
 πατρὸς] τὸ ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον (perperam) t. 7. γεγεννημένος C.
 10. τοῦ αἰῶνος καιροῖς hoc ordine C. Comm. 14. καὶ prius om. C. 18. κατὰ
 φύσιν] φυσικῆ C. Comm. 22. καὶ alt. assumptum ex C. Comm. 24. ὑπο-
 μεμύνηκε] + γὰρ C. Comm. 26. γεγενῆσθαι C.

γεγεννημένος, ἀλλ' αὐτὸς σαρκωθείς ὁ Λόγος καὶ ἴδιον ἔχων
 σῶμα τὸ ἐξ αὐτῆς, διὰ τοῦτο λέγεται γεγεννησθαι σαρκικῶς,
 ὡς τῆς ἰδίας σαρκὸς τὴν γέννησιν οἰκειούμενος. οἱ δὲ λέγοντες
 ἀσυνέτως θεοτόκον οὐκ εἶναι τὴν ἁγίαν παρθένον, ἐκπίπτουσιν
 ἀναγκαίως εἰς τὸ δύο λέγειν υἱοὺς τοῦ Θεοῦ. εἰ γὰρ μὴ 5
 b τέτοκε σαρκικῶς σαρκωθέντα Θεὸν ἢ ἁγία παρθένος, πᾶσά
 πως ἀνάγκη καὶ οὐχ ἐκόντας αὐτοὺς ὁμολογεῖν, ὅτι κοινὸν
 γεγέννηκεν ἄνθρωπον, οὐδὲν ἔχοντα παρ' ἡμᾶς τὸ πλείον.
 εἶτα πῶς αὐτῷ κάμψει “πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξο-
 “ μολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ 10
 “ Πατρός;” πῶς αὐτῷ προσκυνοῦσιν ἄγγελοι καὶ τῶν
 ἀνωτάτω δυνάμεων ἢ ἁγία πληθὺς; ἄρ' οὖν ἀνθρώπῳ κοινῷ
 λελάτρευκε μεθ' ἡμῶν καὶ σύμπας ὁ οὐρανός; μὴ γένοιτο.
 c προσκυνοῦμεν γὰρ ὡς Θεὸν ἀληθινὸν τὸν Ἐμμανουήλ. ἔσται
 δὲ οὐχ ἐτέρως προσκυνητὸς, εἰ μὴ πιστεύωμεν ὅτι αὐτὸς ὁ 15
 ἐκ Θεοῦ Λόγος, ὁ παρὰ πάσης κτίσεως προσκυνούμενος,
 σὰρξ ἐγένετο, κατὰ τὰς γραφάς· οὐκ εἰς σάρκα μεταβε-
 βλημένος, ἀλλ' ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου σάρκα λαβὼν, ὡς
 ἔφην, καὶ ἀνθρωπίνην μεθ' ἡμῶν ὑπομίνας γέννησιν, ἵνα καὶ
 d ἄνθρωπος γεγονὼς ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθάνη μὲν ἀνθρωπίνως, 20
 ἀναστῆ δὲ θεϊκῶς πατήσας τοῦ θανάτου τὸ κράτος. οὕτω
 γὰρ ἦν δύνασθαι καὶ ἡμᾶς, ὡς ἐν Χριστῷ νικήσαντας,
 κατευμεγεθῆσαι μὲν τῆς ἁμαρτίας, ἀποδύσασθαι δὲ τὴν
 φθορὰν καὶ διαδράναι θάνατον· οὕτω τε εἰπεῖν ἐκ περι-
 χαρείας τῆς ἐπὶ Χριστῷ “Ποῦ ἢ δίκη σου θάνατε; ποῦ τὸ 25
 “ κέντρον σου ἄδη;” ὥσπερ γὰρ ἐν Ἀδὰμ πεπτώκαμεν,
 οὕτω νενικήκαμεν ἐν Χριστῷ.
 e Εἰ δὲ ἄνθρωπος ἦν κοινὸς ὁ Ἐμμανουήλ, πῶς ἂν ὠφέλησε
 τὴν ἀνθρώπου φύσιν ὁ ἀνθρώπου θάνατος; καίτοι πολλοὶ

Phil. ii.
10, 11.

S. Joan.
i. 14.

Hos. xiii.
14.

1. γεγεννημένος C. 4. ἐκπίπτουσιν Edd. 5-12 citant e, Niketas
 (Thesaurus) in Cod. Bibl. Med.-Laur. Plut. ix. 24, fol. 143. bomb. sec. xiv
 [k signatus]. 7. αὐτὸν C. αὐτὴν Comm. αὐτοὺς exhibit e. 8. τὸ] τι e.k.
 11. προσκυνήσουσιν C. Comm. 13. ὁ om. C. Comm. 15. πιστεύωμεν
 C. Comm. 16. πάσης] + τῆς Edd. 25. ἐπὶ] ἐν Edd. δίκη C. νίκη
 Comm. Edd.

προαπέθανον ἅγιοι προφήται, Ἀβραὰμ ἐκεῖνος ὁ διαβόητος,
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, Μωσῆς τε καὶ Σαμουὴλ καὶ οἱ καθεξῆς
γεγονότες ἅγιοι· ἀλλ' ὤνησε μὲν οὐδὲν τὸ ἐπὶ γῆς τῶν
ἀνθρώπων γένος ὁ ἐκείνων θάνατος, σέσωκε δὲ ὁ Χριστοῦ. ^{32 C.}

5 προσκεκόμικε γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ἰδίαν σάρκα, καὶ δὸς ^{a 46 A.}
αὐτὴν τῷ θανάτῳ δι' ἡμᾶς, πάντα ἐξείλετο τῶν τοῦ θανάτου
δεσμῶν. ἤρκεσε γὰρ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀποθανῶν, ὁ πάντων
ἀξιώτερος, ὅτι καὶ φύσει Θεὸς ὁ ἐκ Πατρὸς ἐστι Λόγος,
καὶ ἴδιον αὐτοῦ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας
10 τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ προσκεκομισμένον. οὐκοῦν ἀσεβὲς καὶ
τῶν λῖαν ἐκτοπωτάτων τὸ τέμνειν εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα
Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ἀντιτετάξεται δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ ^b
σοφώτατος Παῦλος οὕτω λέγων “Εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν ^{156 R.}
“βάπτισμα.” εἰ γὰρ ἐστι Κύριος εἰς, εἶτα τέμνουσιν εἰς δύο ^{Eph. iv. 5.}
15 τινὰς υἱοὺς τὸν ἕνα, τίμη τὴν τῆς κυριότητος δόξαν περιθί-
σομεν; ἄρα τῷ ἐκ Πατρὸς φύντι Λόγῳ; πρέπει γὰρ αὐτῷ
τὸ τῆς κυριότητος ὄνομα τε μάλιστα καὶ χρῆμα, καὶ ἔστιν
ἀληθῶς τῶν ὄλων Δεσπότης· εἶτα ὅποι ποτὲ τὸν ἕτερον
θήσομεν; ἔξω γὰρ κείσεται τοῦ εἶναι Κύριος, παραχωρῶν
20 τῷ προϋπάρχοντι καὶ ἀσυγκρίτως ὑπερηρμένῳ. ἀλλὰ τῷ ^c
ἐκ γυναικὸς, ὡς αὐτοὶ φασιν ἀποδιστάντες, τὴν τῆς κυριότη-
τος ἀνάψομεν δόξαν; εἶτα πῶς ἔσται Κύριος ὁ ἐκ Θεοῦ
Πατρὸς Λόγος, εἴπερ ὄντος ἐνὸς Κυρίου, κατὰ τὰς γραφὰς,
ἀνθρώπῳ ψιλῷ τὸ τῆς κυριότητος ὄνομα χαριούμεθα; πῶς
25 δὲ καὶ μία πίστις; ἢ πῶς ἐν τὸ βάπτισμα; εἰ γὰρ υἱὸς δύο
κατὰ τινὰς εἰς τίνα πιστεύσομεν; τῆς ἐκείνων ἀμαθίας
ἔργον ἂν εἶη λέγειν, εἰς τὸ τίνος ὄνομα βεβαπτίσμεθα;
καίτοι βαπτίσματος ὄντος ἐνός. ^d

Ἄλλ' ὁρᾷ που πάντως ἢ ἐν ὑμῖν ἀγχίνοια μεθύοντά τε τὸν

1. ἀπέθανον C. Comm. 3. οὐδὲ (sic) C. 6. αὐτὸν C. ἐαυτὸν Comm.
Edd. mg. 9. τὸ prius assumptum ex C. Comm. 10. προκεκομισ-
μένον Cod. 12. ἀντιτετάξεται Cod. ἀντιτάξεται Comm. Edd. 13. οὕτω
assumptum ex C. Comm. 14. εἰς δύο τινὰς C. Comm. τινες εἰς δύο Edd.
21. φησι C. ἀποδιστάντες om. C. Comm. 26. πιστεύσομεν Cod.
πιστεύομεν Comm. Edd. 27. τὸ] τε Comm. Edd.

ἐπὶ τούτῳ λόγον, καὶ κατασειόμενον εἰς τε τὸ ἀκαλλές,
 μᾶλλον δὲ ἤδη καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀσέβειαν ἀπονευεγκότα.
 οἶμαι δὲ δὴ ὑμᾶς τὸ θεῖον αὐτοῦ πολυπραγμονούσας μυστή-
 ριον, ὅξει διανοίας ὄμματι καθορᾶν τοὺς συναρπάζειν ἐθέ-
 λοντας, καὶ προσωπεῖον μὲν εὐσεβὲς τοῖς ἰδίῳις περιπλάτ- 5
 τουτας λόγοις, βολίδος γεμὴν ἀπάσης ὀξύτερον ἔχοντας
 αὐτούς. ἀρνοῦνται μὲν γὰρ, ὅσον ἦκεν εἰπεῖν εἰς δύναμιν
 ἀληθείας, τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην, τουτέστι,
 Χριστόν· δεδιότες δὲ τῶν εὐσεβεῖν εἰωθότων τὰς ἐπὶ τῷδε
 λύπας, καὶ μέντοι καὶ ζῆλον τὸν ἀξιάγαστον, ὁμολογοῦσιν 10
 ὅτι καὶ Θεὸς ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου γεγεννημένος,
 καὶ μὴν ὅτι καὶ Κύριος καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ εἰ μὲν τις
 τῶν ἀπλῶν τοὺς παρ' αὐτῶν δέξεται λόγους, νομιεῖ που κατὰ
 47 Δ. α τὸ εἰκὸς ὀρθὰ καὶ εἰκότα λέγειν, καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας οὐκ
 ἀπάδοντα δόγμασιν· εἰ δὲ δὴ τις ἔλοιτο κατισχνοῦν ταῖς 15
 ἐρεύναις αὐτοὺς, καὶ ἀκριβῆ ποιεῖσθαι τῶν εἰρημένων τὴν
 βάσανον, οὐχ ἀπλοῦν εὐρήσει. εἰσὶ μὲν γὰρ “θεοὶ πολλοὶ
 “καὶ κύριοι πολλοὶ ἐν τε οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καθὰ καὶ ὁ
 “μακάριος ἡμῖν γράφει Παῦλος, ἀλλὰ ἡμῖν εἰς Θεὸς ὁ
 “Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς Κύριος 20
 “Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.”
 β πλὴν ὅταν Ἰησοῦν Χριστὸν ὀνομάζωμεν, τὸν ἐκ Θεοῦ
 Πατρὸς Λόγον ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ πεφηνότα σημαίνομεν,
 οὐκ ἐν χάριτος μέρει καὶ ἐπακτὸν ἔχοντα ἔξωθεν τὸ ἀξίωμα,
 ἀλλὰ ὄντα τοῦτο κατὰ ἀλήθειαν ὅπερ εἶναι πεπίστευται. 25
 Θεὸς γὰρ ὧν φύσει καὶ δίχα σαρκὸς, μεμένηκε Θεὸς καὶ μετὰ
 σαρκός· καὶ Υἱὸς ὧν φύσει καὶ πρὸ σαρκὸς, μεμένηκεν Υἱὸς
 καὶ ὅτε γέγονε σὰρξ, καὶ κύριος ὧν ἀληθῶς τῶν ὅλων, ἐν τοιαύτῳ

2 S. Pet. e
ii. 1.

1 Cor.
viii. 5, 6.

2. δὲ assumptum ex C. Comm. unde δεῖν Edd.

6. γεμὴν] δὲ μὴν Edd.

3. δη C. Comm. Edd. mg. δεῖ Cod.

10. καὶ alt. assumptum ex C.

11. γεγεννημένος C. τοῖς τῆς ἀληθείας inverso ordine C. Comm.

14. εἰκότως C. Comm. οὐκ ἀπάδοντα

16. καὶ] + τὸ Edd. 17. πολλοὶ

18. ἐπὶ] + τῆς Edd.

21. Χριστὸς assumptum ex C. Comm.

24. ἔχοντα ἔξωθεν hoc ordine C. Comm.

28. ὅτε C. Comm. Editores

Romani in margine. ὅπερ Edd.

πάλιν ὁράται τάξει καὶ ἐν ἀνθρωπότητι γεγωνός. οὐκοῦν εἰ ὁ
 Θεὸν ἀληθινὸν εἶναι λέγουσι τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου
 γεγεννημένον, τουτέστι, τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον κατὰ
 φύσιν ἐνωθέντα σαρκί, διατί δεδίασιν ὁμολογεῖν ὅτι θεοτόκος 157 R.
 5 ἔστιν ἡ ἀγία παρθένος; ἀλλὰ σκοπὸς αὐτοῖς ὑποπλάττεσθαι
 μὲν καὶ λέγειν, ὅτι ναὶ καὶ Θεὸς ἔστι καὶ Κύριος καὶ συνε-
 δρεύει τῷ Πατρί· φρονοῦσι γεμῆν οὐχ οὕτω κατὰ ἀλήθειαν,
 ἀλλ' ὡς ἐν χάριτος μέρει καὶ ὡς ἐκ προκοπῆς δεδύσθαι
 φασὶ τῷ ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου κοινῷ καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπων
 10 γεγεννημένῳ, τὴν τε τῆς υἰότητος καὶ κυριότητος δόξαν.

Ὅτι δὲ ἡ θεοτόκος φωνὴ καὶ αὐτοῖς γέγονε συνήθης τοῖς
 πρὸ ἡμῶν ἀγίοις πατράσιν, οὐ καὶ ἐπ' ὀρθῇ θαυμάζονται
 πίστει, καὶ εἰς δεῦρο πᾶσι τοῖς ἀνὰ πᾶσαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
 τὴν ὑπ' οὐρανὸν, δεῖν ᾤθηται ἀληθὲς ἀποφῆναι. ἵνα γὰρ μὴ
 15 δοκοῖν τὸ εἰς νοῦν ἦκον ἀπλῶς ἀβασανίστως λέγειν, ἐκ τῶν
 ἐκείνοις πεποιημένων βιβλίων ἐν ἐκκλησίαις, τὰ εἰς τοῦτο
 χρήσιμα συνεισηνεγκῶν καὶ παραθεῖς εἰς ἀπόδειξιν, κατα-
 σφραγιῶν εἰς ἀλήθειαν τοὺς ἐμαυτοῦ λόγους. ἔφη τοίνυν ὁ
 τρισμακάριος ἀληθῶς καὶ διαβόητος εἰς εὐσέβειαν Ἀθανάσιος,
 20 ὁ γενόμενος κατὰ καιροὺς τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας ἐπί-
 σκοπος, ἐν τῷ περὶ σαρκώσεως λόγῳ, περὶ Χριστοῦ τάδε·

„Ὁμολογοῦμεν γὰρ, φησὶ, καὶ εἶναι αὐτὸν Υἱὸν τοῦ 48 A.
 „ Θεοῦ καὶ Θεὸν κατὰ πνεῦμα, υἱὸν ἀνθρώπου κατὰ σάρκα,
 „ οὐ δύο φύσεις τὸν ἕνα Υἱὸν, μίαν προσκυνητὴν, καὶ μίαν
 25 „ ἀπροσκύνητον· ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκω- b

1. τάξει C. Comm. Edd. mg. δόξη Edd. δόξη exhibet et Cod. Bibl. Bodl. apud
 Codices viri reverendissimi Felli Oxoniensis Episcopi asservatus, exemplar Eu-
 thymii Panopliae editionis alterius [vide Praefationem] continens. εἰ] οἱ Aub.
 3. γεγεννημένον C. 7. γεμῆν] τεμῆν C. Comm. 10. γεγεννημένῳ C.
 καὶ C. Comm. καὶ τῆς Edd. 11. δέ] + καὶ Edd. 12. θαυμάζοντες (sic) C.
 13. πᾶσι τοῖς ἀνὰ] παρὰ C. Comm. 14. ἀληθὲς C. Comm. ἀληθῶς Edd.
 16. ἐκκλησίαις C. Comm. ἐκκλησία Edd. 17. κατασφραγιῶν C. κατα-
 σφραγιῶ Comm. Edd. 18. ὁ τρισμακάριος ἀληθῶς C. Comm. ὡς ἀληθῶς ὁ
 τρισμακάριος Edd. 22. Ὁμολογοῦμεν] Praemiserant e verbis S. Cyrilli praece-
 dentibus titulum Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ περὶ σαρκώσεως λόγου.
 Περὶ Χριστοῦ Editores Romani invitis libris. 24. προσκυνουμένην C. Comm.
 25. Θεοῦ prius omissum suprascriptis C manu prima.

- „ μένην, καὶ προσκυνουμένην μετὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ μιᾷ
 „ προσκυνήσει· οὐδὲ δύο υἱούς, ἄλλον μὲν υἱὸν Θεοῦ ἀλη-
 „ θινὸν καὶ προσκυνούμενον, ἄλλον δὲ ἐκ Μαρίας ἄνθρωπον
 „ μὴ προσκυνούμενον, κατὰ χάριν υἱὸν Θεοῦ γενόμενον ὡς
 33 C. „ καὶ ἄνθρωποι· ἀλλὰ τὸν ἐκ Θεοῦ, ὡς ἔφην, ἓνα Υἱὸν 5
 „ Θεοῦ καὶ Θεὸν, αὐτὸν, καὶ οὐκ ἄλλον, καὶ ἐκ Μαρίας
 „ γεγενῆσθαι κατὰ σάρκα ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὡς ὁ
 S. Luc. c „ ἄγγελος τῇ θεοτόκῳ Μαρίας λεγούσῃ “ Πῶς τοῦτο ἔσται,
 i. 34. „ “ ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω ;” ἔλεγε “ Πνεῦμα Ἅγιον ἐπε-
 Ib. 35. „ “ λεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύνამις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ 10
 „ “ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.” ὁ τοίνυν
 „ γεννηθεὶς ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου, Υἱὸς Θεοῦ φύσει καὶ
 „ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ οὐ χάριτι καὶ μετουσίᾳ, κατὰ σάρκα
 „ μόνον τὴν ἐκ Μαρίας ἄνθρωπος, κατὰ δὲ πνεῦμα, αὐτὸς
 „ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός. παθὼν μὲν τὰ ἡμέτερα πάθη κατὰ 15
 I S. Pet. „ σάρκα, ὡσπερ γέγραπται “ Χριστοῦ παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν
 iv. 1. „ “ σαρκί,” καὶ πάλιν “ Ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο,
 Rom. d „ “ ἀλλ’ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παραδέδωκεν αὐτόν.” ἀπαθῆς
 viii. 32. „ δὲ διαμείνας καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ τὴν θεότητα, κατὰ τὸ
 Mal. iii 6. „ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ προφήτου “ Ἐγὼ Θεὸς καὶ οὐκ ἦλ- 20
 158 R. „ “ λοίωμαι.” ἀποθανὼν μὲν τὸν ἡμέτερον θάνατον κατὰ
 „ σάρκα ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἵνα τὸν θάνατον ἀνέλη
 e „ διὰ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν θανάτου, κατὰ τὸν λέγοντα ἀπόστολον
 I Cor. „ “ Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος· ποῦ σου θάνατε τὸ νίκος;
 xv. 54. 55. „ “ ποῦ σου ἄδη τὸ κέντρον;” καὶ πάλιν “ Χριστὸς ἀπέ- 25
 Ib. 3. „ “ θανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ τὰς γραφάς·”
 „ ἀθάνατος δὲ καὶ ἀκράτητος τῷ θανάτῳ διαμείνας διὰ τὴν
 „ θεότητα, ὡς ἀπαθῆς τοῦ Πατρὸς δύναμις, κατὰ τὸν λέγοντα
 Acta SS. „ Πέτρον “ Οὐ γὰρ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ
 Apost. „ “ θανάτου.” εἶτα τούτοις ἐπιφέρει παρενθεὶς ἕτερα μεταξὺ 30
 49 A. a

4. γινόμενον C. Comm.

11. γεννώμενον] γενόμενον Aub.
18. παραδέδωκεν] παρέδωκεν Edd.
alt. exhibet hic et C.

7. γεγενῆσθαι C.

13. μετουσίᾳ] μεσιτεία C. Comm.
20. ἐγὼ] + δὲ Cod.

9. ελεύσεται Cod.

24. νίκος

οὕτως “Εἰ δέ τις παρὰ ταῦτα ἐκ τῶν θείων γραφῶν
 „ διδάσκει, ἕτερον λέγων υἷον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἕτερον τὸν ἐκ
 „ Μαρίας κατὰ χάριν υἰοποιηθέντα ὡς ἡμεῖς· ὡς εἶναι δύο
 „ υἱούς, ἓνα κατὰ φύσιν υἷον τοῦ Θεοῦ, τὸν ἐκ Θεοῦ, καὶ ἓνα
 5 „ κατὰ χάριν, τὸν ἐκ Μαρίας ἄνθρωπον· ἢ εἴ τις τὴν τοῦ
 „ Κυρίου ἡμῶν σάρκα ἄνωθεν λέγει καὶ μὴ ἐκ τῆς παρθένου
 „ Μαρίας, ἢ τραπέισαν τὴν θεότητα εἰς σάρκα, ἢ συγχυ-
 „ θείσαν ἢ ἀλλοιωθείσαν ἢ παθητὴν τὴν τοῦ Κυρίου θεότητα, b
 „ ἢ ἀπροσκύνητον τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν σάρκα ὡς ἀνθρώπου,
 10 „ καὶ μὴ προσκυνητὴν ὡς Κυρίου καὶ Θεοῦ σάρκα, τοῦτον
 „ ἀναθεματίζει ἢ ἁγία καθολικὴ ἐκκλησία, πειθομένη τῷ
 „ θείῳ ἀποστόλῳ λέγοντι “Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ’
 „ ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.”” Gal. i. 9.

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ μακάριος Ἀθανάσιος· οἶμαι δὲ δεῖν καὶ
 15 ἑτέρων ἁγίων ἐπισκόπων παραθεῖναι φωνὰς, τὸν αὐτὸν ἐχού-
 σας σκοπόν.

Ἀττικοῦ ἐπισκόπου.

„ Σήμερον Χριστὸς ὁ δεσπότης τὴν τῆς φιλανθρωπίας
 „ γέννησιν ἀνεδέξατο, τὴν γὰρ τῆς θεϊκῆς ἀξίας προϋπήρ-
 20 „ χεν.” εἶτα τούτοις ἐπιφέρει πάλιν „ Ὁ τῆς φιλανθρω-
 „ πίας λόγος κενούται, ἀκένωτος τὴν φύσιν τυγχάνων·
 „ ἑαυτὸν γὰρ ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών· ὁ ἄσαρκος d
 „ διὰ σὲ σαρκούται, ὁ Λόγος γὰρ σὰρξ ἐγένετο· ὁ ἀφῆ μὴ
 „ ὑποπίπτων διὰ τὸ τῆς φύσεως ἀσώματον ψηλαφᾶται· ὁ
 25 „ ἄναρχος ὑπὸ ἀρχὴν γίνεται σωματικὴν· ὁ τέλειος αὔξει, ὁ
 „ ἄτρεπτος προκόπτει, ὁ πλούσιος ἐν καταλύματι τίκτεται,
 „ ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, σπαργανοῦται, ὁ
 „ βασιλεὺς ἐν φάτνῃ κατατίθεται.” Ps. cxlvi. 8.

Vide
Apol.
adv.
Episc.
Orient.
cap. iv.
p. 173
c d.

Phil.
ii. 7.
S. Joan.
i. 14.

Ps.
cxlvi. 8.

1. εἰ δέ τις] οὐ δέ τις C. 2. λέγων C. Comm. λέγων τὸν Edd. 3. κατὰ
 χάριν om. C. Comm. 9. τὴν om. Aub. 10. καὶ μὴ—σάρκα om. C.
 Comm. 12. ὑμᾶς] ὑμῖν Edd. 15. φωνὴν C. 17. Tit. om. C. Comm.
 21. τῇ φύσει C. Comm. 23. διὰ σὲ et γὰρ assumpta ex C. Comm.

e

Ἀντιόχου ἐπισκόπου.

„Ὁν χθὲς ἀχράντοις λοχείαις σωτήρα ἡμῖν, ἡ ζωοτόκος,
 „ ἡ καλλιτόκος, ἡ μεγαλοτόκος, ἡ φαεσφόρος, ἡ ἐλπιδοφόρος,
 „ ἡ θεοτόκος, ἡ ξενοτόκος, ἡ παρθενομήτωρ ὠδινε Μαρία.”

50 A. a
 159 R.

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, ἐκ τοῦ περὶ τῆς κατὰ
 σάρκα γεννήσεως.

5

„Ἡ ἀλήθεια ἐγνώσθη, ἡ χάρις ἦλθε, καὶ ἡ ζωὴ ἐφάνη· ὁ
 „ τοῦ Θεοῦ ὢν Υἱὸς, ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος, σὰρξ ἐγένετο δι'
 „ ἡμᾶς, ἵνα θνητοὺς εἰς ζωὴν αἰώνιον ἀναστήσῃ καὶ ἐκ τῶν
 „ νεκρῶν ἀνεγείρῃ· ὁ ποιητὴς τῶν ὅλων, ὁ πρὸ πάσης 10
 „ κτίσεως, ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, μόνῳ Πατρὶ καὶ Πνεύ-
 b „ ματι συνυπάρχων ἀθάνατος, σήμερον ἰδοὺ ἡμῖν ἐκ παρ-
 „ θένου γεννώμενος, χωρὶς πάσης ἀμαρτίας, ἄνευ ἀνθρώπου
 „ ἦτοι ἀνδρός.”

Ἀμμωνος ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως.

15

Ἐφη γάρ που καὶ αὐτὸς περὶ τοῦ Θεοῦ Λόγου.

c „ Εἰ δὲ αὐτὸς Θεὸς τὴν φύσιν ὑπάρχων, ὡς τοῦ Θεοῦ
 „ Μονογενῆς Υἱὸς, ἐν προσλήψει τῆς δούλου μορφῆς γενό-
 „ μενος, καὶ πρωτότοκος υἱὸς τῆς ἁγίας παρθένου κληθῆναι
 „ καταξιώσας ἀντίλυτρον ἑαυτὸν ὑπὲρ πάντων ἔδωκε.” 20
 προσεπάγει δὲ τούτοις “ Ἡδὴ μὲν ἔδειξα τὴν ἀσέβειαν ἣ
 „ περιπίπτουσιν οἱ Ἀρειανοὶ, λέγοντες χρεῖαν ἐσχηκέναι τὴν
 „ θεοτόκον Μαρίαν τῶν κατὰ τὸν νόμον τότε προσφερο-
 d „ μένων θυσιῶν ὑπὲρ τῶν τικτουσῶν γυναικῶν.”

1. Tit. om. C. Comm.
 φαεσφόρος C. Comm.
 μητῆρ C. Comm.
 9. καὶ om. Cod.
 21. προσάγει C. Comm.

2. σωτηρίαν C. Comm.
 ἐλπιδοφόρος Cod. Editores Romani.
 5, 6. Tit. om. C. Comm.
 15, 16. om. C. Comm.

3. καλλιτοκος Aub.
 4. ἡ παρθένος
 7. ὅτι Θεοῦ Cod.
 20. ἔδωκε] δέδωκε Edd.

Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, περὶ τῆς θείας
γεννήσεως.

t. vi. 39^a
B ed.
Montf.

Φησὶ δὲ περὶ τῆς ἁγίας παρθένου

„ Ἀντὶ δὲ ἡλίου, φησὶ, τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἀπερι-
5 „ γράφως χωρήσασα· καὶ μὴ ζητήσης πῶς· ὅπου γὰρ e
„ βούλεται Θεὸς, νικᾶται φύσεως τάξις. ἠβουλήθη γὰρ,
„ ἠδυνήθη, κατήλθεν, ἔσωσε, σύνδρομα πάντα Θεῶ. σή-
„ μερον ὃ ὦν τίκτεται, καὶ ὃ ὦν γίνεται ὅπερ οὐκ ἦν. ὦν
„ γὰρ Θεὸς, γίνεται ἄνθρωπος, οὐκ ἐκστὰς τοῦ εἶναι Θεός.
10 „ οὔτε γὰρ κατ' ἔκστασιν θεότητος γέγονεν ἄνθρωπος, οὔτε
„ κατὰ προκοπὴν ἐξ ἀνθρώπου γέγονε Θεὸς, ἀλλὰ Λόγος ὦν
„ διὰ τὸ ἀπαθὲς σὰρξ ἐγένετο, ἀμεταβλήτου μενούσης τῆς a 51 A.
„ φύσεως.” καὶ προσεπάγει τούτοις “ Ὁ ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ Ib.
„ καὶ ἐπηρμένου καθήμενος, ἐν φάτνῃ τίθεται· ὃ ἀναφῆς καὶ 395 B.
15 „ ἀπλοῦς καὶ ἀσώματος χερσὶν ἀνθρωπίναις εἰλίσσεται. ὃ
„ τὰ τῆς ἁμαρτίας διασπῶν δεσμὰ, σπαργάνοις ἐμπλέ-
„ κεται.”

Σεβηριανοῦ ἐπισκόπου.

„ Ὁ γὰρ γεννηθεὶς ἄνωθεν ἐκ Πατρὸς Λόγος, ἀπορρήτως, b
20 „ ἀφράστως, ἀκαταλήπτως, αἰδίως, ὃ αὐτὸς ἐν χρόνῳ γεν-
„ νᾶται κάτωθεν ἐκ παρθένου Μαρίας. ἵνα οἱ πρότερον
„ γεννηθέντες κάτωθεν, ἄνωθεν γεννηθῶσιν ἐκ δευτέρου,
„ τουτέστι Θεοῦ.”

34 C.

Οὐιταλίου ἐπισκόπου, ἐκ τοῦ περὶ πίστεως λόγου.

160 B.

25 „ Ἐτι δὲ καὶ περὶ τῆς κατὰ σάρκα οἰκονομίας τοῦ Σωτῆρος c
„ πιστεύομεν, ὅτι ἀναλλοιώτου καὶ ἀτρέπτου μένοντος τοῦ

1-3. om. C. Comm. 4. ἀπεριγράφως C. Comm. ἀπεριγράπτως Edd.
5. χωρήσαι Cod. unde χωρήσα Editores Romani qui inter corrigenda emendavere.
6. φύσεων C. 14. τίθεται] τίκτεται C. Comm. 15. ἀνθρωπίναις om.
Cod. εἰλίσσεται] ἀλίσκεται C. Comm. 18. Tit. om. C. Comm. 19. Ὁ
om. Cod. 22. κάτωθεν γεννηθέντες inverso ordine C. Comm. δευτέρας
Edd. 24. Om. C. Comm. 25. ἔτι δὲ] ἴδε τι Cod.

„ Θεοῦ Λόγου, τὴν σάρκωσιν γεγενῆσθαι πρὸς ἀνακαίνωσιν
 „ ἀνθρωπότητος. Υἱὸς γὰρ ὢν ἀληθῶς Θεοῦ κατὰ τὴν
 „ αἰδίον ἐκ Θεοῦ γέννησιν, γέγονε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου κατὰ
 „ τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν, καὶ ἔστιν εἷς καὶ ὁ αὐτὸς τέλειος
 d „ Θεὸς κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ, καὶ 5
 „ τέλειος ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν
 „ καὶ ὁμοούσιος ἀνθρώποις κατὰ τὴν σάρκα.

„ Εἴ τις δὲ ἐξ οὐρανοῦ λέγει σῶμα ἔχειν τὸν Χριστὸν ἢ
 „ ὁμοούσιον τῷ Θεῷ κατὰ τὴν σάρκα, ἔστω ἀνάθεμα.

„ Εἴ τις μὴ ὁμολογῆ τὴν τοῦ Κυρίου σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας 10
 „ παρθένου, καὶ ἀνθρώποις ὁμοούσιον, ἔστω ἀνάθεμα.

„ Εἴ τις τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Σωτῆρα τὸν ἐκ Πνεύματος
 e „ Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου γεννηθέντα κατὰ σάρκα,
 „ ἄψυχον λέγει ἢ ἀνόητον ἢ ἄλογον ἢ ἀναίσθητον, ἔστω
 „ ἀνάθεμα. 15

„ Εἴ τις τολμᾷ λέγειν τὸν Χριστὸν θεότητι πεπονθέναι
 „ καὶ μὴ σαρκί, ὡς γέγραπται, ἔστω ἀνάθεμα.

„ Εἴ τις διαιρεῖ καὶ χωρίζει τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Σωτῆρα,
 „ καὶ λέγει ἕτερον μὲν εἶναι Υἱὸν τὸν Θεὸν Λόγον καὶ ἕτερον
 „ τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον, καὶ μὴ ὁμολογῆ ἓνα καὶ τὸν 20
 „ αὐτὸν, ἔστω ἀνάθεμα.”

52 A. a

Θεοφίλου ἐπισκόπου, ἐκ τοῦ προσφωνητικοῦ λόγου πρὸς
 τοὺς φρονούντας τὰ Ὁριγένοους.

Ἔφη δὲ οὕτως περὶ Χριστοῦ·

„ Ἴνα μὴ ἐν λόγῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει Θεὸς ἀλη- 25
 „ θινὸς ὁ φανεῖς εἶναι πιστεύηται, τῇ τῶν δρωμένων μεγα-
 b „ λουργίᾳ τὴν περὶ αὐτοῦ δηλῶν ἀσφάλειαν. πλήρης μὲν
 „ ὢν Θεός, αὐτοθελῶς δὲ ἐνανθρωπήσας, καὶ μηδὲν ἀνθρωπείας

1. ἀνακαίνωσιν C. Comm. 3. γὰρ pro καὶ [γὰρ hodie deletum] C. neutrum
 habet Comm. 4. καὶ alt. om. C. Comm. 9. κατὰ om. C. Comm.
 10. ὁμολογῆν Aub. 14. ἀνόητον—ἀναίσθητον hoc ordine C. Comm.
 ἀνόητον et ἀναίσθητον inter se transponunt Edd. 14-17. Ab ἔστω ad ἔστω
 transilit C unde Comm. 22-24 om. C. Comm. 28. αὐτοθελῶς Editores
 Romani. “propria voluntate” Versio S. Hieronymi Opp. i. 557 ed. Vallarsii.
 αὐτοτελῶς Comm. Aub. μηδὲ C. Comm.

„ ὁμοιώσεως καταλείψας ἐκτὸς, πλὴν μόνῃς τῆς ἀνοσίου
 „ κακίας. καὶ βρέφος γὰρ γενόμενος, Ἐμμανουὴλ ὠμολογεῖτο,
 „ μάγων πρὸς αὐτὸν ἰόντων, καὶ τῷ προσκυνεῖν καὶ Θεὸν
 „ εἶναι τὸν φανέντα βοώντων· ὅτι καὶ σαρκὶ σταυρούμενος,
 5 „ ἡλίου συνέστειλεν ἀκτῖνας, καὶ τῷ ξένῳ θαύματι τὴν οἰκίαν
 „ σαφηνίζων θεότητα, οὐδαμοῦ σκορπίσας ἑαυτὸν ἢ διαλύσας
 „ εἰς σωτήρας δύο. ἀλλὰ καὶ τοῖς μαθηταῖς ἔλεγε “ Μὴ καλέ- S. Matth.
 „ “ σητε διδάσκαλον ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν καθη- xxiii. 10.
 „ “ γητῆς ὁ Χριστός.” οὐ γὰρ ὅτε τοῦτο τοῖς ἀποστόλοις vide fr.
 10 „ παρήγγελλε, τοῦ φαινομένου σώματος τὴν οἰκίαν διώριζε I contra
 „ θεότητα· οὐδὲ ὅτε Χριστὸν ἑαυτὸν διεμαρτύρητο εἶναι, ψυχῆς Theod.
 „ καὶ σαρκὸς διωρίζετο. οὕτως ἄμφω τυγχάνων Θεός τε καὶ Mops.
 „ ἄνθρωπος, δούλος ὀρώμενος καὶ κύριος γνωριζόμενος, τὸ μὲν d
 „ ὑψηλὸν τῆς θεότητος τῷ ταπεινῷ τῆς ἐνανθρωπήσεως ὑπο-
 15 „ κρυπτόμενος φρονήματι, τὸ δέ γε ταπεινὸν τοῦ ὀρωμένου 161 R.
 „ σώματος, τῇ τῆς θεότητος ὑπεραίρων ἐνεργείᾳ.”
 Εὐχερὲς μὲν οὖν καὶ ἕτερα τούτοις ἐπενεγκεῖν, πλείστα
 τε ὅσα καὶ ἀληθῆ μαρτύρια· παρήμι δὲ τὸ γεγραμμένον
 εἰδὼς τό “ Δίδου σοφῷ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται, γνώ- Prov.
 20 “ ριζε δικαίῳ καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι.” πλὴν ἐκεῖνό ix. 9.
 φάμεν Ἰδοὺ δὴ πάντες οἱ πανάριστοί τε καὶ σοφοὶ κατὰ e
 καιροὺς ἡμῶν γεγονότες πατέρες, καὶ θεοτόκον ὀνομάζουσι
 τὴν ἁγίαν παρθένον, ἠνώσθαι δὲ κατὰ φύσιν διαβεβαιού-
 μενοι τῇ σαρκὶ τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, ἔν τε τῇ νηδυῖ γενέσθαι
 25 φασὶ τῇ παρθερικῇ, καὶ ἐξ αὐτῆς προελθεῖν κατὰ σάρκα·
 καίτοι τὴν ἄναρχον καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου
 λαχόντα γέννησιν ἐκ Πατρός. ἐπειδὴ δὲ ἦν εἰκὸς, ἐν ταῖς
 μακροτέραις καὶ ἐφεξῆς τῶν στίχων συνθήκαις ὀλιγώρως a 53 A.

1. καταλήψας Cod. 3. πρὸς αὐτὸν ἰόντων] προσιόντων αὐτῷ C. Comm.
 5. συνέστειλεν C. Comm. συνέστειλεν Edd. 9. τοῦτο om. Cod.
 10. παρήγγελλε C. n. Comm. Edd. mg. παρήγγειλε Edd. 11. διεμαρτύρητο n.
 17. Οὐκ εὐχερὲς C. Comm. τούτου C. Comm. 19. τό om. Edd.
 21. φημι C. Comm. 22. γεγονότων C. 23. τῇ σαρκὶ διαβεβαιούμενοι
 [διαβεβαιούμενος C.] inverso ordine C. Comm.

ἔχοντα τὸν νοῦν, ἐθελῆσαι μᾶλλον δὲ ὡς ἐν βραχεὶ καὶ συνεσταλμένως ἰδεῖν τῶν ἐπὶ Χριστῷ δογμάτων τὸ ἀκραιφνέστατον κάλλος, αὐτὰς κατὰ μόνας τὰς τῶν ἐννοιῶν, ἵνα οὕτως εἴπω, καρδίας ἐκ τῆς θεοπνεύστου καὶ νέας γραφῆς συναγερκῶς, πέπομφα τῇ ὑμετέρα κατὰ Θεὸν εὐσεβείᾳ· ὡς 5
 ἂν ἐντυγχάνουσαι, κατὰ βραχὺ τε καὶ ἀνὰ μέρος αὐταί τε
 b τὸν ἐν ὑμῖν καὶ ἔτι μειζόνως καταφαιδρύνετε νοῦν· φωταγωγοῦσαι δὲ πρὸς ἀλήθειαν καὶ οὐς ἂν ὠφελεῖν ἔλησθε, καυχήμασιν ἀποστολικοῖς τὰς ὁσίας ὑμῶν κατασεμνύητε κεφαλὰς. πλούσιος δὲ λίαν ὁ ἐπὶ γε τούτῳ μισθός· γέ- 10
 γραπται γάρ “Ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ
 “ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλήθος
 “ ἁμαρτιῶν.” ἐν δὲ γε ταῖς τῶν ἐννοιῶν εὐρέσεσιν, ἦτοι συμπεράσμασιν, ὅταν λέγωμεν Θεὸς οὖν ἄρα ὁ Χριστὸς,
 c ἢ γον εἰς ἄρα Υἱὸς καὶ Κύριος Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, οὐχ οὕτω 15
 φημὲν, ὡς ἐκεῖνοι, Θεὸν κατὰ χάριν ἢ Υἱὸν ἢ Κύριον ὀνομάσθαι τὸν Ἐμμανουήλ, ἢ ἐκ προκοπῆς ἢ ἐπιδόσεως εἰς τοῦτο δόξης ἐλθεῖν, ὡς ἕνα τῶν καθ’ ἡμᾶς κοινὸν καὶ ἡγιασμένον ἄνθρωπον· ἐκεῖνο μᾶλλον, ὅτι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, εἶτα καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένωσιν καὶ ἐν δούλου μορφῇ καταβεβηκῶς, 20
 οὐδὲν ἡττόν ἐστι Θεὸς ἀληθινὸς, καὶ φύσει τῶν ὅλων Κύριος
 d ἔσται, καὶ μόνος καὶ ἰδικῶς Υἱὸς, ᾧ καὶ ἡμεῖς συμμορφούμενοι κατὰ χάριν τὴν δι’ αὐτοῦ, πρὸς τὴν τῆς υἰοθεσίας ἀναβαίνομεν δόξαν.

Ὄνομα δὲ τὸ Χριστὸς, πρέπει μὲν οὐκ οἶδα πῶς διαβε- 25
 βαιοῦνται τινες καὶ ἰδικῶς τε καὶ κατὰ μόνας, καὶ ἕξω σαρκὸς ὄντι τε καὶ νοουμένῳ τῷ ἐκ Θεοῦ φύντι Λόγῳ· πρέπει δὲ ὁμοίως καὶ τῷ ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου γεγεννη-

1. δὲ reposui e Codice, exhibuerunt Editores Romani postea deleri voluere [inter errata]. δὲ deest in Comm. συνεσταλμένω C. Comm. 6. τε prius] τι C. Comm. 7. τὸν] τῶν C. καὶ νῦν pro μειζόνως C. Comm. καταφαιδρύνετε C. Comm. καταφαιδρύνητε Edd. 8. ὠφελῆς ἔλησθε C. ὠφελῆσαι ἔλοισθε C. Comm. 9. κατασεμνύητε] καταφαιδρύνητε Edd. 10. γε assumptum ex C. Comm. 14. ὁ om. C. Comm. 15. ἄρα] + ὁ Edd. Ἰησοῦς om. C. Comm. Statim ὁ om. Edd. 18. τῶν] τὸν Edd. 19. ἐκεῖνο C. ἐκεῖνο δὲ Comm. Edd. 22. καὶ primum om. C. Comm. 25. πρέπον Aub. 28. γεγεννημένω C.

μένω, κὰν εἰ νοοῖτο ὑπάρχειν κατὰ μόνας ἔτι καὶ καθ' ἑαυτόν· e
 καὶ τρίτως δὲ πρέπει ἀμφοῖν ὡς ἐνὶ τοῦ τῆς συναφείας
 λόγου, καθάπερ αὐτοὶ φασιν, εἰς ἓν αὐτοὺς πρόσωπον συν-
 εισδέοντος· ἐνώσεως γὰρ τῆς κατὰ φύσιν καὶ ἀληθοῦς, οὐδεὶς
 5 λόγος αὐτοῖς· καίτοι ταύτην ἔχοντος τοῦ μυστηρίου τὴν ὁδὸν 35 C.
 ὀρθὴν καὶ ἀπλανεστάτην. καὶ ἡ σκῆψις αὐτοῖς οὐχ ἀπλῆ, 162 R.
 πικρίας δὲ μᾶλλον καὶ ἀπάτης μεμέστωται. ἐπειδὴ γὰρ ἡ
 θεόπνευστος γραφὴ Χριστὸν ὀνομάζουσα, πάντα αὐτῷ προσ-
 νέμει τὰ θεοπρεπή· οἶδε γὰρ οἶδεν ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ a 54 A.
 10 πεφηνότα καὶ σεσαρκωμένον τὸν Θεοῦ Λόγον· σκοπὸς δὲ
 τοῖς ἕτερα παρὰ τοῦτο φρονεῖν ἡρημένοις καὶ κοινὸν ἄνθρω-
 πον ἀποφαίνειν τὸν ἐκ γυναικὸς ἐξ ἐπιδόσεως, ὡς ἔφην, καὶ
 ὡς ἐξ ἰδίας τε καὶ ἀνθρωπίνης ἀρετῆς ἄξιον ἑαυτὸν παραστή-
 σαντα τοῦ χρῆμαι τιμᾶσθαι καὶ συναφείᾳ προσώπου τῇ
 15 πρὸς τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, καὶ ἀπόλεκτον γενέσθαι κατὰ
 πρόγνωσιν· ἐκεῖνό φασιν, ὅτι τό Χριστὸς ὄνομα πρέπει καὶ b
 μόνῳ καὶ ἰδίᾳ καὶ καθ' ἑαυτὸν νοουμένῳ καὶ ὑπάρχοντι τῷ ἐκ
 Θεοῦ Πατρὸς γεννηθέντι Λόγῳ. ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕτω δεδιδάγ-
 μεθα φρονεῖν ἢ λέγειν. ὅτε γὰρ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, τότε
 20 καὶ ὀνομάσθαι φαμέν αὐτὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἐπειδὴ γὰρ
 κέχρισται τῷ ἐλαίῳ τῆς ἀγαλλιᾶσεως, ἦτοι τῷ Ἁγίῳ Πνεύ-
 ματι παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ταύτῃ τοι Χριστὸς ὀνομά-
 ζεται. ὅτι δὲ περὶ τὸ ἀνθρώπινον ἢ χρίσις, οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ c
 τις τῶν ὀρθὰ φρονεῖν εἰωθότων· εἰ μὲν γὰρ Θεός ἐστι καὶ
 25 Λόγος, οὐκ ἂν ἐδεήθη χρίσεως· οὐ γὰρ που φαίη τις ἂν
 κεχρίσθαι τε καὶ ἡγιασθαι τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον τῷ ἰδίῳ
 Πνεύματι, ὡς ἐτέρῳ παρ' αὐτὸν τὴν φύσιν ὑπερκειμένῳ καὶ

1. ὑπάρχων Edd. 2. ὡς ἐνὶ C. Comm. Edd. mg. ὡσανεὶ Edd. 3. αὐτοῖς]
 αὐ C. αὐτὸ Comm. συνεισδέοντος C. Comm. Edd. mg. συνεισδέοντες Edd.
 4. καὶ om. Aub. 5. ἔχοντες C. Comm. 6. αὐτοῖς C. Comm. αὐτῶν Edd.
 13. ὡς assumptum ex C. Comm. 14. προσώπων C. Comm. 15. πρὸς ἐκ
 (sic τὸν omittentes) C. Comm. 16—p. 170, l. 13 exhibit l. cap. γ, fol 51,
 vide supra p. 48. 18. γεννηθέντι C. l. Comm. Edd. mg. πεφηνότι Edd.
 20. φαμέν] λέγομεν l. 24. εἰ] ἢ recte coniecere Editores Romani. εἰ
 exhibent C. l. Comm. Edd. 26. τε assumptum ex C. l. Comm. λόγου
 Aub.

Heb. vii. 7. προὔχοντι, “χωρὶς γὰρ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ
 “ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.” ἐπειδὴ δὲ τοῖς τῆς ἀνθρωπό-
 d τητος μέτροις τὸ ἀγιάζεσθαι τε καὶ χρίεσθαι πρέπει, πᾶσά
 πως ἀνάγκη Χριστὸν ὀνομάζεσθαι τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον· οὐχ
 ὅτε γυμνὸς ἦν ἔτι καὶ οὐπω σεσαρκωμένος, ἀλλ’ ὅτε γεγονὼς 5
 καθ’ ἡμᾶς, τουτέστιν, ἄνθρωπος, ἐχρίσθη κατὰ τὸ ἀνθρώ-
 πινον. ὥστε τὸ Χριστὸς ὄνομα πρέπει ἂν κατ’ οὐδένα τρόπον
 οὐπω καθ’ ἡμᾶς γεγονότι τῷ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς φύντι Λόγῳ·
 εἰ δὲ ὀνομάζοιτο πῶς Χριστὸς, ἐνανθρωπήσαντά μοι νοήσεις
 αὐτόν· καὶ Λόγον ἀκούσης, πεπραγμένης ἤδη τῆς ἐνανθρω- 10
 e πῆσεως, τῆς ἐνωθείσης αὐτῷ μὴ ἀμνημονήσης σαρκός· ἀνά
 μέρος δὲ τούτῳ κακείνῳ πρέπει οἶεσθαι τὴν φωνὴν, ἀσύνετον
 παντελῶς, μᾶλλον δὲ καὶ ἀνόσιον ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν. εἰς
 γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ οὐ μεμέρισται, καθὰ καὶ
 αὐτὸς ὁ σοφώτατος Παῦλος, ὁ Χριστὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ 15
 θεῖον αὐτῷ λαλοῦντα μυστήριον.

1 Cor.
i. 13.
2 Cor.
xiii. 3.

Προσβαλοῦσαι δὲ τοῖς ἐφεξῆς κεφαλαίοις, εὐθὴ καὶ ἀπε-
 55 A. a ξεσμένον εἰς ἀλήθειαν τὸν ἐμὸν εὐρήσετε λόγον· προδιαμαρ-
 τύρασθαι δὲ οἶμαι κακείνο καλόν· Ὡσπερ γὰρ ἐστὶν ἐν θεότητι
 τέλειος ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, οὕτω καὶ ἐν ἀνθρωπότητι 20
 τέλειος κατὰ γε τὸν τῆς ἀνθρωπότητος λόγον, οὐκ ἄψυχον
 σῶμα λαβὼν, ἐμψυχωμένον δὲ μᾶλλον ψυχῇ λογικῇ.

Eph.
iv. 13.

Ὁ δὲ Θεὸς τῶν ὅλων ὁ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν τὰ ἐξ
 οὐρανοῦ διανεμὼν ἀγαθὰ, τὰς ὁσίας ὑμῶν ἐμπλήσαι ψυχὰς
 b τοῖς παρ’ ἑαυτοῦ χαρίσμασιν· ἵνα καὶ “εἰς μέτρον ἡλικίας 25
 “ ἀναβαίνουσαι τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ,” εὐκλεᾶ καὶ
 εὐδόκιμον τὴν ἀξιάγαστον ὑμῶν ἀποφήνητε ζῶν, ἅγιοι
 νύμφαι Χριστοῦ.

3. τε καὶ χρίεσθαι om. l. 5. ὅτε γυμνὸς ἦν ἔτι] ὅτι γυμνὸς ἦν l. 8. οὐπω]
 οὐπερ Aub. οὐπω καθ’ ἡμᾶς γεγονότι om. Cod. γεγονότα C. 9. που] ποι l.
 11. ἀμνημονήσας Aub. Statim τῆς addit Cod. 12. ἀσύνθετον l. 13. δὲ
 C. l. Comm. δὴ Edd. 15. αὐτῷ C. 17. προσλαβοῦσαι C. Comm.
 24. ψυχὰς ἐμπλήσαι inverso ordine C. Comm. 27. ἀποφήνηται C.
 28. νύμφαι Χριστοῦ] τοῦ χριστοῦ νύμφαι C. Comm.

Τάδε ἐνεστιν ἐν τοῖς ἐφεξῆς.

163 R.

Ἵτι Θεὸς ὁ Χριστὸς, ἐνώσει τῇ πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον εἰς τὴν αὐτοῦ
δόξαν ἀναβαίνοντος καὶ τοῦ προσληφθέντος ναοῦ, ἐκ τῶν ἀποστο-
λικῶν. c

5 Ἐκ τῶν Καθολικῶν ἐκλογαὶ εἰς τὸ αὐτό.

Ἵκ τῶν εὐαγγελικῶν ἐκλογαὶ εἰς τὸ αὐτό.

Ἵτι ζωὴ καὶ ζωοποιὸς ὁ Χριστὸς, ἐκ τῶν κειμένων παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ
Παύλῳ, καὶ ἐν τοῖς ἀποστολικοῖς εὐρήσεις.

10 Ἵτι εἰς Χριστὸν ἢ πίστις ὡς εἰς Θεὸν, ἐκ τῶν Καθολικῶν καὶ ἐκ τῶν
εὐαγγελικῶν.

Ἵτι ζωὴ καὶ ἰλαστήριον ὁ Χριστὸς, ἐκλογαὶ διάφοροι. d

Ἵτι Χριστοῦ θάνατος τῷ κόσμῳ σωτήριος, ἐκ τῶν ἀποστολικῶν καὶ
εὐαγγελικῶν ἐκλογαί.

15 Ὅτι Θεὸς ὁ Χριστὸς, ἐνώσει τῇ πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον, εἰς τὴν
αὐτοῦ δόξαν ἀναβαίνοντος καὶ τοῦ προσληφθέντος ναοῦ.

Ἵκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους.

e

“ Παῦλος δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς Ἀπόστολος, Rom. i.
1-4
“ ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ
“ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις περὶ τοῦ υἱοῦ
20 “ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα,
“ τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιω- a 56 A.
“ σύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου
“ ἡμῶν.” οὐκοῦν εἶπερ ἐστὶν εὐαγγέλιον Θεοῦ τὸ περὶ 36 C.
Χριστοῦ κήρυγμα, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός; καὶ εἰ πάσης
25 προφητείας ἐπ’ αὐτῷ βλέπει πέρας, καὶ υἱὸν τοῦ Θεοῦ
κηρύττουσιν αἱ γραφαὶ τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, κὰν εἰ
ὠρίσθαι λέγοιτο κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης διὰ τὸ τῆς ἐναν-

1. τάδε—ἐφεξῆς om. C. Comm. 3. ἀναβαίνοντα C. 5. ἐκλογὴ Edd.
6. ἐκλογὴ Edd. 12. ὅτι] + ὁ Edd. 14. Χριστὸς ὁ Θεὸς inverso
ordine C. Comm. 15, 16. καὶ τοῦ προσληφθέντος ναοῦ ἐκ τῆς om. C. Comm.
20. ἐκ] + τοῦ Aub. 23. τὸ om. Aub. 25. αὐτῷ βλέπει] αὐτὸ
βλεπούσης Edd. 26. εἰ assumptum ex C. Comm. 27. ὠρίσται
C. Comm.

θρωπήσεως μυστήριον, πῶς οὐχ Υἱὸς ἀληθῶς ἐκ τῆς τῶν
 b νεκρῶν ἀναστάσεως μαρτυρούμενος; ἐγήγερται γὰρ οὐκ ἄν-
 θρωπος κοινὸς καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὡς θανάτου κρείττων, καθὸ
 καὶ ζωὴ καὶ Θεός.

Περὶ τῶν προσκυνούντων τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντά 5
 φησι “ Διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ
 Rom. i. 21, 22. “ ἠὺχαρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς
 “ αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες
 “ εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν.” γράφει πού Παῦλος τοῖς ἐξ
 Gal. iv. 9. c ἐθνῶν κεκλημένοις, τουτέστιν, ἡμῖν “ Νυνὶ δὲ γνόντες Θεὸν, 10
 “ μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ.” τίνα τοίνυν ἐγνώκαμεν
 διὰ τῆς πίστεως, ἢ πάντως Χριστὸν Ἰησοῦν; οὐκοῦν εἰ μὲν
 ὡς Θεὸν ἐγνώκαμεν, καὶ ὡς Θεὸν δοξάζομεν, πεφωτίσμεθα
 κατὰ ἀλήθειαν· εἰ δὲ ἀλλάσσομεν αὐτοῦ τὴν δόξαν, μεμα-
 ταιώμεθα καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς διαλογισμοῖς ἡμῶν. εἰ γὰρ ὅλως 15
 πεπιστεύκαμεν εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς Θεὸν πιστεύομεν· ἢ δεήσει
 164 B. πάντα τε καὶ πάντως ὁμολογεῖν, ὅτι τοῖς τῆς ἀρχαίας
 d ἀπάτης καὶ νῦν ἐνισχήμεθα βρόχοις, ἀνθρώπῳ κοινῶ τὴν
 πίστιν προσάγοντες. ἀλλ' οὕτω τὸ ἀληθές.

Rom. i. 28. “ Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, 20
 “ παρέδωκεν ὁ Θεὸς αὐτοὺς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ
 “ καθήκοντα.” εἰ Χριστὸν ἐγνώκαμεν ὡς Θεὸν, τὴν ἐπ' αὐτῷ
 δόξαν μὴ ἀποδοκιμάζωμεν, ἀνθρώπου εἶναι λέγοντες κοινόν.
 εἰ δὲ τοῦτο δρᾶν ἐξ ἀμαθίας τολμῶμεν, βαδιούμεθα πάντως
 e ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις εἰς ἀδόκιμον νοῦν. 25

Ib. ii. 5, 6. “ Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν
 “ θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύ-
 “ ψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἀποδώσει ἐκάστῳ
 “ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.” ὁ μακάριος Παῦλος “ Τοὺς πάντας

2 Cor.
 v. 10.

6. φησι om. Edd. 7. εὐχαρίστησαν Edd. ἀλλὰ C. Comm. ἀλλ' Edd. 11. ἐγνώκαμεν] ἐγνώρισαν C. Comm. 13. δοξάζομεν C. 14. αὐτοῦ] αὐτῶν C. Comm. 19. οὕτω τὸ ἀληθές exhibit et C. οὐ τοῦτο ἀληθές coniecere Editores Romani. 21. αὐτοὺς ὁ Θεὸς inverso ordine C. Comm. 23. δόξαν C. Comm. γνώσιν Edd. 27. ἐαυτῷ C. Comm. 28. καὶ exhibit et C.

“ ἡμᾶς δεῖ, φησὶν, φανερωθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ
 “ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος,
 “ πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον” ἔφη δέ τις καὶ ^a 57 A.
 ἕτερος τῶν ἀγίων ἀποστόλων “ Εἰς ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ ^b S. Jac.
 5 “ κριτῆς,” ψάλλει δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Δαυεὶδ “ Ὅτι ὁ Θεὸς ^c iv. 12.
 “ κριτῆς ἐστίν.” ὅτε τοίνυν δικαιοκρισίαν Θεοῦ φησὶν εἶναι ^d Ps.
 τὴν ἐπὶ τοῦ θείου βήματος ἐφ’ ἐκάστῳ ψῆφον, ἣν αὐτὸς ^e lxxiv. 8.
 ἐξοίσει Χριστός· παραστησόμεθα γὰρ τῷ βήματι αὐτοῦ,
 καὶ οὐχ ὡς ἐνὶ τῶν καθ’ ἡμᾶς, ἀλλ’ ὡς Θεῷ καὶ κριτῇ καὶ
 10 νομοθέτῃ· πῶς οὐχὶ Θεὸς ὁ Χριστός;

“ Διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς ^b Rom. iii.
 “ νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ ^c 20-22.
 “ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ
 “ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας.”
 15 δίχα νόμου δικαιοσύνην, ἣν καὶ ὑπὸ τῶν ἀγίων Προφητῶν
 μεμαρτυρησθαί φησι, τὴν διὰ πίστεως εἶναι λέγει τὴν εἰς
 Χριστὸν Ἰησοῦν. εἶτα, πῶς οὐ Θεὸς ὁ δικαίων τοὺς πιστεύ-
 οντας ὅτι περ εἶη Θεὸς ἀληθῶς; ὁρᾷ γὰρ εἰς τοῦτο τὸ τῆς
 πίστεως πέρας. μαρτυρούντων δὲ τῶν ἀγίων Προφητῶν τῇ ^c
 20 εἰς Χριστὸν πίστει τίς ὁ φάναι τολμῶν οὐκ εἶναι Θεὸν
 αὐτὸν διὰ τὸ ἀνθρώπινον, ἧγουν ὅτε γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος;

“ Πάντες γὰρ ἤμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ ^b Ib.
 “ Θεοῦ, δικαιοῦμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυ- ^c 23, 24.
 “ τρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.” εἰ τὸ ἀμαρτάνειν ἡμᾶς
 25 ὑστερεῖσθαι ποιεῖ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ὅτι μὴ οἶδεν ἀμαρ-
 τίαν· γέγραπται δὲ περὶ Χριστοῦ ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, ^d 1 S. Pet.
 ὑστερούμεθα δὲ καὶ κατὰ τοῦτο τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ πλημ- ^e ii. 22.
 μελοῦντες ἡμεῖς· Θεὸς ἄρα ἐστὶ καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ Λόγος.
 οὐ γὰρ ἐποίησεν ἀμαρτίαν.

1. ἡμᾶς C. φησὶν om. C. ἔφη post φανερωθῆναι supplet Comm. 5. καὶ
 om. C. Comm. 7. τοῦ θείου βήματος] τοῦ βήματος τοῦ θείου Edd.
 9. Θεῷ καὶ κριτῇ] κριτῇ καὶ Θεῷ Edd. 16. τὴν alt.] τῆς Cod. 18. ὅρα
 C. 21. ὅτε om. Cod. 27. ὑστερούμεν hodie (litt. ο vel η suprascripto
 hodie eraso) C. τοῦ Θεοῦ C. Comm. αὐτοῦ Edd.

Rom.
iii. 31.Deut.
vi. 4.Exod.
xx. 3.

“Νόμον οὖν καταργούμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν.” ὁ διὰ Μωσέως νόμος Θεὸν ἕνα προσκυνεῖν ἐδίδαξε τοὺς ἐξ Ἰσραήλ· “Κύριος γὰρ, φησὶν, ὁ Θεός σου κύριος εἰς ἔστι” καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς προσεφώνει λέγων αὐτοῖς “Οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν 5 “ἐμοῦ.” ἄρ’ οὖν μετέστησεν ἡ πίστις ἢ εἰς Χριστὸν τοὺς δι’ αὐτῆς κεκλημένους, εἰς τὸ μὴ ἐνὶ τῷ κατὰ φύσιν Θεῷ προσκυνεῖν; ἄρα καταργούμεν νόμον τῷ ἐνὶ τῷ κατὰ ἀλήθειαν Θεῷ προσκομίζοντα; “μὴ γένοιτο, φησὶν, ἀλλὰ νόμον ἰστώ-

165 R. “μεν.” οὐκοῦν ὡς Θεῷ προσίμεν τῷ Χριστῷ, ἵνα μὴ κατα- 10 γορώμεθα, ὡς καταλύοντες νόμον· ἐπαινώμεθα δὲ μᾶλλον, ὡς ἰστώντες νόμον διὰ τῆς πίστεως.

58 A. a
Rom.
iv. 17.

Περὶ τοῦ Ἀβραάμ φησι “Κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα “ὡς ὄντα.” ὅτε τοίνυν τὸ ζωοποιεῖν δύνασθαι τοὺς νεκροὺς 15 ἀρμόσειεν ἂν οὐχ ἑτέρῳ, πλὴν ὅτι μόνῳ τῷ κατὰ φύσιν Θεῷ ζωοποιεῖ δὲ Χριστὸς καὶ διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς τοὺς κατεφθαρμένους, ἀπτόμενος τῶν νεκρῶν καὶ ἀνιστὰς αὐτούς· πῶς οὐ Θεὸς ἀληθινὸς ὁ δοὺς καὶ ἑτέροις ἐξουσίαν τοὺς νεκροὺς 20 ἐγείρειν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ;

Ib. vii. 4.
37 C.

“Ὡστε ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ τῷ “ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ.” θανατούμεθα τῷ νόμῳ τῆς κατ’ αὐτὸν λατρείας ἀποπαύομενοι, γινόμεθα δὲ ἑτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, τουτέστι 25 Χριστῷ, τοῖς αὐτοῦ θεσπίσμασι τοῖς εὐαγγελικοῖς κατακολουθεῖν σπουδάζοντες, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. κεφάλαιον δὲ τῶν εὐαγγελικῶν θεσπισμάτων ἡ πίστις ἢ εἰς αὐτὸν, καὶ οὗτος ἡμῶν ὁ καρπὸς, ὡς Θεῷ, προσαγόμενος τῷ Χριστῷ.

3. ἐδίδασκε Cod. 8. κατ’ Edd.
λύοντες C. Comm. παραλύοντες Edd.
ποιούντος C. Comm. ζωογονούντος Edd.
Comm. 22. ὡς pro εἰς C. Comm.
Comm. εὐαγγελικῶς Cod.

10. πρόσιμεν Aub. 11. κατα-
13. τοῦ om. C. Comm. 14. ζω-
19. καὶ δοὺς inverso ordine C.
26. τοῖς alt. assumptum ex C.

Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς, ὡς σαρκὸς γεγονότος τοῦ Λόγου.

“Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται· ὑμεῖς δὲ
 “οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ’ ἐν πνεύματι εἶπερ πνεῦμα Θεοῦ
 5 “οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος
 “οὐκ ἐστὶν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δ
 “δι’ ἀμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην· εἰ δὲ τὸ
 “πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,
 “ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ
 10 “θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικούντος αὐτοῦ πνεύματος
 “ἐν ὑμῖν.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς τὸ Θεοῦ Πνεῦμα λέγεται τοῦ
 Χριστοῦ. ἀλλ’ εἶπερ ἐστὶν ἄνθρωπος ἰδικῶς καὶ ἀνὰ μέρος
 κείμενος, κατ’ ἀποκρίματα μόνον ἐν αὐτῷ τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον
 ἔχων, πῶς αὐτοῦ τὸ θεῖον λέγεται Πνεῦμα; ἀλλὰ μὴν ἴδιον e
 15 αὐτοῦ τὸ Πνεῦμά ἐστι· Θεὸς ἄρα, καὶ οὐχ ἑτέρως· οὐ γὰρ
 ἐν ἀνθρώπῳ γέγονεν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἀλλὰ γέγονεν
 ἄνθρωπος ἀληθῶς, μετὰ τοῦ μείναι Θεός. οὕτω γὰρ ἂν νοοῖτο
 Χριστοῦ τὸ Πνεῦμα ὑπάρχειν τὸ τοῦ Πατρός.

“Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ Θεοῦ
 20 “εἰσιν· οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον,
 “ἀλλ’ ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν Ἀββᾶ ὁ a 59 A.
 “πατήρ.” ὁ μακάριος γράφει Παῦλος “Ὅτι δὲ ἐστὲ υἱοὶ,
 “ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς
 “καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον Ἀββᾶ ὁ πατήρ.” οὐκοῦν εἰ ἐν
 25 Πνεύματι τοῦ Υἱοῦ παρρησίαν ἔχομεν πατέρα καλεῖν τὸν
 Θεόν, ὡς τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα
 πλουτήσαντες· πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός; οὐ καθὸ νοεῖται
 καθ’ ἡμᾶς ἄνθρωπος μόνον, ἀλλὰ καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος
 καὶ μετέσχηκε παραπλησίως ἡμῖν αἵματος καὶ σαρκός. b

30 “Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ; θλίψις
 “ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;”
 Rom. viii. 35. 166 R.

10. τοῦ ἐνοικούν αὐτῷ (sic) Cod.
 Comm. εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ Edd.

19. υἱοὶ Θεοῦ εἰσιν hoc ordine C.
 26. ἀληθοῦς Edd. 30. χωρίζει Aub.

Deut.
vi. 5.

ὁ νόμος ἔφασκεν ὁ διὰ Μωυσέος καὶ ἐντολὴν ἐποιεῖτο “ Ἀγα-
 “ πῆσεις κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ
 “ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.” ὅτε
 τοίνυν τὴν ἀγάπην τὴν τῷ Θεῷ προπεπωδεδαστάτην, ὡς ἐξ ὅλης
 ἰσχύος, καὶ ἀνωτάτω, τὴν μέχρι ψυχῆς καὶ αἵματος, καὶ 5
 c αὐτῷ προσάγομεν τῷ Χριστῷ· τίς ὁ φάναι τολμῶν, ὡς οὐκ
 ἂν εἴη Θεός; διημάρτηκε γὰρ τοῦ πρέποντος κατ’ οὐδένα
 τρόπον ὁ τῶν ἀγίων σκοπός.

Rom. viii.
38, 39.

“ Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι
 “ οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις οὔτε 10
 “ ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς
 “ χωρῖσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 d “ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.” εἰ μηδὲν ὅλως ἡμᾶς χωρῖσαι δύναται τῆς
 ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πρᾶττεται δὲ αὐτὴ παρ’ ἡμῶν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ· πῶς οὐ Θεὸς ἐναργῶς ὁ Χριστός; εἶπερ αὐτὸν 15
 ἀγαπῶντες, τὸν τῶν ὅλων ἀγαπῶμεν Θεόν. Χριστὸν δὲ εἰ
 λέγοιμι, τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον ἐνηθροπηκότα δηλῶ.

Ib.
xiv. 10.
S. Matth.
xxv. 31.
Ps. ix. 9.

“ Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ,”
 φησί· παραστησόμεθα δὲ τῷ Χριστῷ· καθιεῖται γὰρ “ ἐπὶ
 “ θρόνου δόξης αὐτοῦ,” κρίνων “ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιο- 20
 e “ σύνη” καίτοι λέγοντος τοῦ Δαυεὶδ “ Ὅτι ὁ Θεὸς κριτῆς
 “ ἐστι.” Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ Χριστός.

Ib.
lxxiv. 8.Rom.
xv. 15, 16.

“ Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμι-
 “ μνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσάν μοι ὑπὸ τοῦ
 “ Θεοῦ εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ 25
 “ ἔθνη ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ
 “ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύ-
 “ ματι Ἁγίῳ.” οἱ τὸ τῆς ἱεουργίας χρῆμα πεπιστευμένοι,
 60 A. a Θεῷ λειτουργοῦσι μόνῳ· παρεστήκασιν γὰρ οὐκ ἀνθρώποις οἱ

5. ἀνωτάτης C. Comm. 12. ἀπὸ assumptum ex C. Comm. 14. Θεοῦ
 om. (sic) C. 18. Χριστοῦ] Librariorum ut videtur pro Θεοῦ lapsus.
 21. ὁ assumptum ex C. Comm. 22. οὖν om. Edd. 23. ἀναμνήσκων
 Edd. 25. Χριστοῦ Ἰησοῦ hoc ordine tum C. tum Cod. τὰ ἔθνη C. Cod.
 τὰ ἔθνη τὰ Comm. Edd.

ιερείς. ἰδοὺ τοιγαροῦν ὁ θεσπέσιος Παῦλος δεδόσθαι φησὶν
 ἐαυτῷ χάριν παρὰ τοῦ “ Θεοῦ εἰς τὸ εἶναι λειτουργὸν Χριστοῦ
 “ Ἰησοῦ ” καὶ ἱερουργεῖν ἐν τοῖς ἔθνεσι “ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 “ Χριστοῦ. ” Θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, εἰ Χριστὸν κηρύττων
 5 τοῖς ἔθνεσι, τοῦ Θεοῦ φησὶν εὐαγγέλιον ἱερουργεῖν αὐτοῖς,
 ἵνα προσδεχθῶσιν, ὡς ἡγιασμένοι ἐν Πνεύματι.

“ Ἐχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Rom. xv.
 “ Θεόν· οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο b 17-19.
 “ Χριστὸς δι’ ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν 38 C.
 10 “ δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος Θεοῦ,
 “ ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ
 “ πεπληρωκένας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ” ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ καυχᾶσθαι φησι, τὸ καύχημα λέγων ἔχειν πρὸς Θεόν.
 ὅτι δὲ οὐκ ἀνθρώπινον τὸ καὶ “ ἐν δυνάμει Πνεύματος ” ἐν τοῖς
 15 ἀγίοις ἀποστόλοις ἐνεργεῖν δύνασθαι τὸν Χριστὸν τὰ παρά-
 δοξα, πῶς ἐνὶ ἀμφιβάλλειν; ὥσπερ γὰρ ἕκαστος τῶν καθ’ c
 ἡμᾶς ἐν ἰδίᾳ δυνάμει τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ
 Χριστὸς, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει τῷ Πνεύματι χρώμενος, ἐνεργεῖ τὰ
 παράδοξα διὰ τῆς τῶν ἀγίων χειρός. εἶτα πῶς οὐ Θεός
 20 ἐστίν; οὐ γὰρ ἴδιον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

“ Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. ” Ib.
 καίτοι φησὶν ἐν ἐτέροις, Τιμοθέῳ γράφων “ Ἴνα εἰδῆς πῶς xvi. 16.
 “ δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι. ” εἰ δὲ Χριστοῦ τὰς i Tim.
 ἐκκλησίας οἶδε καὶ μεμαρτύρηκε· Θεὸς ἄρα Χριστός. iii. 15.
 167 R.

25 “ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ d Rom.
 “ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. ” Θεοῦ λεγομένης εἶναι τῆς xvi. 20.
 εἰρήνης· ἔφη γὰρ ποῦ Χριστὸς τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις
 “ Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν ἀφήμι S. Joan.
 xiv. 27.

4. εἰ] εἰς Aub. 6. προσαχθῶσιν Cod. ὡς om. Cod. 7. ἔχων C.
 Comm. 10. σημείων] + τε Edd. Rasura (quasi ἀγίου) inter πνεύματος
 et Θεοῦ in Codice. 11. καὶ κύκλῳ hoc ordine Codex. 12. Θεοῦ pro
 Χριστοῦ C. Comm. τῷ pro Χριστῷ Edd. 14. ἐν alt. om. C. Comm.
 17. Α δυνάμει ad δυνάμει transiliunt C. Comm. 20. οὐ γὰρ] οὐ Edd.
 22. τιμόθεος (sic) C. γράφομεν Cod. 27. γὰρ om. Cod.

“ ὑμῖν” εἶτα, πῶς οὐ Θεὸς ἀληθῶς ὁ τῆς εἰρήνης δοτὴρ καὶ ὡς ἴδιον ἀγαθὸν τοῖς ἀξίοις διδούς αὐτήν;

e

Κορινθίους πρώτης.

I Cor.
i. 1, 2.Rom.
xvi. 16.

61 A. a Θεοῦ φησὶν εἶναι τὴν ἐκκλησίαν.

I Cor.
i. 12, 13.

“ Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ
 “ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.” ἐπι- 5
 τήρησον ὅτι Ῥωμαίοις προειρηκῶς “ Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ
 “ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.” Κορινθίους ἐπιστέλλων
 “ Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει Ἐγὼ μὲν εἰμι
 “ Παῦλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 10
 “ μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ
 “ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;” οὐκοῦν εἰ
 μὴ μεμέρισται ὁ Χριστός, πάντα αὐτοῦ καὶ πάντες αὐτοῦ.
 καὶ εἰ αὐτὸς ἐσταυρώθη ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 b ἐβαπτίσθημεν, αὐτῷ δηλονότι κεχρεωστήμεθα. ἐσμὲν δὲ, οὐκ 15
 ἀνθρώπου τῶν καθ’ ἡμᾶς ἐνός, ἀλλὰ Θεοῦ. Θεὸς ἄρα
 Χριστὸς ἐφ’ ἡμᾶς.

Ib. 22, 23.

“ Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες
 “ σοφίαν ζητοῦσιν, ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυ-
 “ ρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν.” 20
 ἄρ’ οὖν οὐχὶ πᾶς ὅστισοῦν ὁμολογήσειεν ἂν, ὅτι καλεῖ
 πρὸς θεογνωσίαν τὴν ἀληθῆ τούς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν τὸ
 κήρυγμα τὸ εὐαγγελικόν; εἶτα πῶς ἢ πόθεν τοῦτο ἀμφί-
 c βολον; πῶς οὖν ἄρα κηρύττουσιν οἱ μυσταγωγοὶ Χριστὸν
 ἐσταυρωμένον; ἄρα ὡς ἓνα τῶν καθ’ ἡμᾶς, τὸν ἐπὶ σταυροῦ 25
 θάνατον ὑπομείναντα, καὶ εἰς ἄνθρωπον ἢ τοῦ κόσμου πίστις
 πράττεται; μὴ γένοιτο· πεπιστεύκαμεν δὲ Θεῷ ζῶντι καὶ

3. κορινθίους πρώτης Cod. ἐκ τῆς πρὸς κορινθίους πρώτης Edd. nihil exhibit C. 5. τοῦ om. C. Comm. 8. φησι Θεοῦ inverso ordine C. Comm. 10. Παῦλος C. 12. ἡμῶν C. Παύλου C. Comm. αὐτοῦ Edd. 15. αὐτὸ C. 16. Θεὸς ἄρα Χριστὸς hoc ordine C. Comm. 18. σημεῖα Comm. σημεῖον habet C. 21. οὖν assumptum ex C. Comm. πᾶς τις Comm. sed πᾶς ὅστισοῦν exhibit et C.

ἀληθινῶ. Θεὸν οὖν οἶδε Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον, καὶ τῷ κόσμῳ κηρύττει, τεθαρσηκῶς ὅτι μὴ σφάλλεται.

“Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ’ ὑπερο- 1 Cor.
ii. 1, 2.
 “χὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ
 5 “Θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινα εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν
 “Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς “τὸ
 “μαρτύριον τοῦ Θεοῦ” λέγων καταγγέλλειν τῷ κόσμῳ, “Χρι-
 “στὸν Ἰησοῦν” ἐπήγαγε “καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.” Θεὸς
 οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ σταυρὸν δι’ ἡμᾶς ὑπομείνας Χριστὸς Ἰησοῦς,
 10 οὐ καὶ τὸ μαρτύριον οὐκ ἐν ὑπεροχῇ λόγου καὶ σοφίας κοσ-
 μικῆς καταγγέλλεται τῷ κόσμῳ διὰ τῶν ἀγίων ἀποστόλων,
 ἀλλ’ ὡς ἐν δυνάμει Πνεύματος. e

“Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ Ib. 6-8.
 “αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν
 15 “καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ
 “τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων
 “εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου 168 R.
 “ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης
 “ἐσταύρωσαν.” εἰ Θεοῦ σοφία τὸ μυστήριον Χριστοῦ, εἶτα a 62 A.
 20 τῷ κόσμῳ κηρύττεται, καὶ Θεὸς οὐκ ἔστιν ἀληθῶς, κατὰ τό-
 πισιν οὐκ οἶδ’ ὅπως δοκοῦν, καὶ εἰς αὐτὸν ἢ πίστις, πῶς ἐστι
 τὸ μυστήριον σοφόν, εἰ τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας ἀποκομίζει
 τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ λατρείαν ἀνθρώπου τὴν οἰκουμένην
 ἀποτελεῖ; ἀλλ’ οὐ τοῦτό ἐστιν ἀληθές. σοφὸν δὲ τὸ μυστή-
 25 ριον, ὅτι Θεῷ προσάγει τοὺς πεπλανημένους. Θεὸς ἄρα
 ὁ Χριστὸς, εἶρηται δὲ καὶ δικαίως κύριος τῆς δόξης ὁ ἐσταυ-
 ρωμένος.

“Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεισάν μοι ὡς σοφὸς b Ib. iii. 10.
39 C.
 “ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον Ib. 11.

2. τεθαρσηκῶς exhibet et C. 4. καταγγέλων C. 6. Χριστὸν om. C.
 14. A τούτου ad τούτου transiliet Cod. 19. Χριστοῦ μυστήριον inverso ordine
 C. Comm. 22. σοφὸν τὸ μυστήριον inverso ordine C. Comm. ἀποκο-
 μίσει C. Comm. 23. λατρείαν] Legendumne λάτρην? οἰκουμένην C.
 Comm. Editores Romani. οἰκουμένην emendavit Aub. τὴν οἰκουμένην omittit Cod.
 26. ὁ alt. om. C. Comm. 29. τέθεικα C. Comm.

“ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς
 “ ἔστιν Ἰησοῦς Χριστός.” εἰ ἐπερηρέισμεθα καθάπερ τινὶ
 θεμελίῳ Χριστῷ, καὶ ἐπ’ αὐτῷ διὰ πίστεως οἰκοδομούμεθα,
 καὶ ἔστιν αὐτὸς ἡ πάντων ἀσφάλεια, πῶς οὐκ ἂν εἴη Θεὸς ἀλη-
 θῶς ὁ ἐν ᾧ τὰ πάντα, καὶ ἡ παρὰ πάντων πίστις ; οὐ καθὼς 5
 c εἰς ἓνα τῶν καθ’ ἡμᾶς, ὅτι μὴ κτίσει λελατρεύκαμεν, ἀλλὰ
 Θεῷ τῷ φύσει καὶ ἀληθῶς.

1 Cor. iii.
16, 17.

“ Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε ὑμεῖς, καὶ τὸ πνεῦμα
 “ τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ; εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει,
 “ φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, 10
 “ οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.” εἰ τὸ Πνεῦμα Χριστοῦ δεχόμενοι,
 ναὸς Θεοῦ χρηματίζομεν, πῶς οὐ Θεὸς ἀληθῶς ὁ δι’ ὃν
 d ἡμεῖς ἐσμεν ναοὶ Θεοῦ ;

Ib. iv. 5.

“ Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος,
 “ ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει 15
 “ τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται
 “ ἐκάστῳ παρὰ τοῦ Θεοῦ.” τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν
 Χριστὸν ἐξ οὐρανοῦ καταβῆναι προσδοκῶμεν κατὰ καιροῦς,
 ᾧ καὶ πάντες παραστησόμεθα κρίνοντι τὰ κρυπτὰ καὶ φανε-
 ροῦντι τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν. ὅτι δὲ καὶ ἐπαινέσει τοὺς 20
 e δικαίους, πεπληροφόρημεθα· τοῖς γὰρ ἐστηκόσιν ἐκ δεξιῶν

S. Matt.
xxv. 34.

ἐρεῖ “ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε
 “ τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”
 ὅτε τοίνυν ἐπαινοῦντος Χριστοῦ, τὸν ἔπαινον δὲ ἐκάστῳ
 γενήσεσθαί φησιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, πῶς οὐ Θεός ἐστιν 25
 ἐναργῶς ;

1 Cor. vi.
19, 20.

63 A. a “ Ἁγίου Πνεύματος ἐστιν, οὐ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ
 “ ἑαυτῶν ; ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς. δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν

1. ἄλλον] Ita C. Comm. ἄλλος Edd. 3. Χριστῷ om. C. Comm. 5. παρὰ
 πάντων] παρ’ αὐτῶν C. Comm. Edd. mg. 8. ὑμεῖς om. C. Comm. 9. ἐν
 ὑμῖν οἰκεῖ inverso ordine C. 17. τὸν alt. om. C. Comm. 18. καταβῆναι ἐξ
 οὐρανοῦ inverso ordine C. Comm. 19. καὶ alt. om. Cod. 24. δὲ om.
 Editores Romani. ἐκάστου iid. 27. σώματα] πνεύματα (sic) C.

“ τῷ σώματι ὑμῶν.” εἰ τὸ Πνεῦμα Χριστοῦ λαβόντες, γεγόναμεν ναοὶ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐσμὲν ἑαυτῶν ἀγορασθέντες τῷ αἵματι αὐτοῦ, ὡς μηκέτι ζῆν ἡμᾶς ἑαυτοῖς, ἀλλὰ τῷ πριαμένῳ· πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστὸς ἐναργῶς, ὁ δι’ ὃν καὶ 5 ναοὶ Θεοῦ ἐσμὲν ἡμεῖς, ᾧ καὶ ὡς Θεῷ δουλεύομεν ;

“ Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι 1 Cor. viii. 4-6.
 “ οὐδὲν εἰδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς εἰ μὴ εἷς· καὶ b
 “ γὰρ εἶπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ γῆς,
 “ ὡσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοὶ, ἡμῖν δὲ εἷς 169 R.
 10 “ Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ εἷς
 “ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι’ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι’
 “ αὐτοῦ.” εἰ μόνος εἷς ἐστὶ Θεὸς καὶ ἕτερος παρ’ αὐτὸν οὐδεὶς, συμπαραλαμβάνεται δὲ εἰς τὴν μίαν τῆς θεότητος φύσιν ὁ εἷς Χριστὸς Ἰησοῦς δι’ οὗ τὰ πάντα· Θεὸς οὖν ἄρα 15 ἐστὶν ὁ ἐν ὁμοουσιότητι τοῦ Πατρὸς νοούμενος θεϊκῶς, καὶ ὅτε κεχρημάτικεν Ἰησοῦς Χριστὸς, γενόμενος ἐκ γυναικός.

Ἐπιτηρῆσαι δὲ χρὴ ὅτι Χριστὸν Ἰησοῦν ὀνομάσας, δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα γενέσθαι φησὶν, ὡς ἐνὸς ὄντος Υἱοῦ καθ’ ἑνωσιν οἰκονομικήν.

20 “ Ἐγενόμην, φησὶ, τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὦν ἄνομος Ib. ix. 21.
 “ Θεοῦ, ἀλλ’ ἔννομος Χριστοῦ.” εἰ ὁ Χριστοῦ νόμον ἔχων, νόμον ἔχει Θεοῦ, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστὸς ; d

“ Ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ Ib. x. 32.
 “ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.” σημειωτέον, ὅτι Θεοῦ λέγων τὴν 25 ἐκκλησίαν, Χριστοῦ πάλιν οἶδεν αὐτήν.

“ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναί ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χρι- Ib. xi. 3.
 “ στὸς ἐστὶ, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ
 “ ὁ Θεός.” ὁ μακάριος Λουκᾶς τὴν περὶ Χριστοῦ γενεαλογίαν ἡμῖν συντιθεὶς, ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἰωσήφ, εἶτα φθάσας e

2. ναοὶ] νιοὶ C. Comm. 4. ἐναργῶς ὁ Χριστὸς inverso ordine Comm. invito C. 8. γῆς C. Comm. τῆς γῆς Edd. 9. πολλοὶ θεοὶ inverso ordine C. ut supra 47 a. 11. Ἰησοῦς ὁ pro Ἰησοῦς Χριστὸς C. 14. Ἰησοῦς Χριστὸς inverso ordine C. Comm. οὖν om. Cod. 15. ὁ assumptum ex C. Comm. 21. Θεοῦ ἀλλ’ ἔννομος Χριστοῦ C. Comm. Θεῷ ἀλλ’ ἔννομος Χριστῷ Edd.

S. Luc.
iii. 38.

ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, ἐπιφέρει λέγων “Τοῦ Θεοῦ.” ἀρχὴν τῷ
 ἀνθρώπῳ τιθεὶς τὸν ποιήσαντα Θεόν. οὕτως εἶναί φαμεν παν-
 τὸς ἀνδρὸς κεφαλὴν τὸν Χριστόν· πεποιήται γὰρ δι’ αὐτοῦ καὶ
 παρήχθη πρὸς γένεσιν· οὐχ ὑπουργικῶς κτίζοντος αὐτὸν τοῦ
 Υἱοῦ, θεουργικῶς δὲ μᾶλλον, ὡς φύσει δημιουργοῦ· κεφαλὴ 5
 δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, ὅτι ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐλήφθη, καὶ
 64 A. a αὐτὸν ὥσπερ ἔχει τὴν ἀρχήν. κεφαλὴ δὲ ὁμοίως Χριστοῦ ὁ
 Θεὸς, ὅτι ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν, γεγέννηται γὰρ ὁ Λόγος ἐκ
 τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. εἶτα πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστὸς, οὐ
 κεφαλὴ τέθειται κατὰ φύσιν ὁ Πατήρ; Χριστόν δὲ ὅταν 10
 λέγοιμι, ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ πεφηνότα τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον
 ἐννοῶ.

I Cor.
xii. 3-6.

“Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι Θεοῦ λαλῶν
 “λέγει Ἀνάθεμα Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριος
 “Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. διαιρέσεις δὲ χαρισ- 15
 b “μάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν
 “εἰσιν, ὁ δὲ αὐτὸς κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν,
 “ὁ δὲ αὐτὸς Θεὸς ὁ ἐνεργῶν ἐστι τὰ πάντα ἐν πάσιν.” εἰ
 τὸ λέγειν, ὅτι οὐκ ἔστι φύσει καὶ ἀληθείᾳ Θεὸς ὁ Χριστὸς,
 οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ εἰπεῖν Ἀνάθεμα Ἰησοῦν, οἱ ἐκβάλλον- 20
 τες αὐτὸν τοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν Ἰησοῦν, οὐκ ἐν Ἁγίῳ

40 C.

Πνεύματι τοῦτο ποιοῦσι. καὶ εἰ τὰς τῶν χαρισμάτων διαιρέ-
 c σεις ποτὲ μὲν ἐνεργεῖν τὸ Πνεῦμά φησι, ποτὲ δὲ τὸν αὐτὸν
 Κύριον, ποτὲ δὲ τὸν αὐτὸν Θεόν· οἶδεν ἄρα Θεὸν ὄντα
 Χριστόν, τὸν ὡς Θεὸν ἐνεργοῦντα διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ 25
 ὡς Κύριον κατὰ φύσιν διανέμοντα μετ’ ἐξουσίας, ὥσπερ
 ἂν ἔλοιτο τὰς ἄνωθεν δωρεάς. μνημονεῦσαι δὲ δεῖ, ὅτι
 καὶ ὁ Παῦλος ἔφη περὶ Χριστοῦ, ὡς ἐνεργήσαντος αὐτοῦ
 “ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.”

Rom.
xv. 19.

5. θεϊκῶς C. Comm. Edd. mg. 7. ὁμοίως] + τοῦ Edd.
 νηται C. Comm. 9. τοῦ suprascriptum C manu prima.
 ἐνεργῶν C. Comm. 21. τοῦ assumptum ex C. Comm.
 inverso ordine C. Comm. 26. Θεὸν pro κύριον C. Comm.
 C. Comm.

8. γεγέν-
 18. ἐστὶν ὁ
 πνεύματι ἁγίῳ
 28. ὁ om.

“Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον μὲν d ^{1 Cor.} ^{xii. 28.}
 “ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ^{170 B.}
 “ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων.” Θεοῦ λεγο-
 μένου ταῦτα κατορθοῦν, Χριστὸς ὁ ἐνεργήσας ἐστίν. ἔθετο
 5 γὰρ τοὺς ἀποστόλους αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ μέντοι καὶ
 διδασκάλους, ἐνεργῆσαι καὶ δυνάμεις. δέδωκε γὰρ ἐξουσίαν
 τοῖς ἀγίοις μαθηταῖς “θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ^{S. Matth.} ^{x. 1.}
 “μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.”

“Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν e ^{1 Cor. xvi.} ^{21, 22.}
 10 “κύριον ἤτω ἀνάθεμα, μαραναθᾶ.” ἄρα τίνα φησὶ κύριον
 ἐν τούτοις; κύριος μὲν γὰρ ὁμολογουμένως καὶ αὐτὸς ὁ
 Υἱὸς, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα. “Ὁ γὰρ κύριος, φησὶ, τὸ ^{2 Cor.} ^{iii. 17.}
 “πνευμά ἐστιν.” ὁ δέ γε τοῦ μακαρίου Παύλου σκοπὸς ἐν
 τούτοις εἰς αὐτὸν συντείνεται τὸν Ἰησοῦν· εἰς γὰρ, φησὶ,
 15 κύριος Ἰησοῦς Χριστός. ἀναθεματίζει τοίνυν τὸν μὴ φιλοῦντα
 αὐτόν. οὐ φιλεῖ δὲ αὐτόν, ὁ μήτε φύσει μήτε ἀληθείᾳ λέγων a ^{65 A.}
 Υἱὸν εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ὡς ἐν δευτέρᾳ τάξει τιθεὶς παρὰ
 τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, καὶ τὸ τῆς οἰκονομίας ἀδικῶν μυστήριον,
 διὰ τοῦ τέμνειν εἰς δύο τὸν ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν.

20

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους.

“Τῷ δὲ Θεῷ χάρις πάντοτε τῷ θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ b ^{2 Cor. ii.} ^{14, 15.}
 “Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι’
 “ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ
 “ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις.” εἶτα πῶς οὐ
 25 Θεὸς ὁ Χριστὸς, εἴπερ ἐστὶν αὐτὸς ὁσμὴ τῆς γνώσεως τοῦ
 Πατρὸς; οὐ γὰρ ἐν γε τῇ ἀνθρώπου φύσει, τὴν τῆς θείας
 φύσεως εὐωδίαν ἀναμάθοι τις ἄν· ἀλλ’ ὥσπερ ἡ τῆς ἀνθρω-
 πότητος ὁσμὴ σημαίνει πῶς πάντως ἄνθρωπον, οὕτω καὶ ἡ
 τῆς θεότητος Θεόν· εἰ δὲ Χριστὸς εὐωδία τοῦ Πατρὸς εἶναι c

1. ὁ om. Comm. invito C. μὲν alt. assumptum ex C. 3. ἔπειτα alt. C.
 Comm. εἶτα Edd. 14. συντείνεται C. Comm. Edd. mg. συνετείνετο Edd.
 19. Ἰησοῦν Χριστόν C. Comm. καὶ Ἰησοῦν Edd. 20. κορινθίους] + β Comm.
 Edd. invito Cod. tit. om. C.

- λέγεται καὶ ἔστιν ἀληθῶς, πῶς οὐ Θεός ἐστι Χριστὸς, κὰν εἰ γέγονεν ἄνθρωπος οἰκονομικῶς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος;
- 2 Cor. iii. 2, 3. “Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστὲ ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς
 “καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ
 “πάντων ἀνθρώπων, φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ 5
 “Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ’ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι,
 d “ἀλλὰ πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλ’
 “ἐν πλαξὶ καρδίαις σαρκίναίς.” ἔφη που Θεὸς δι’ ἐνὸς τῶν
 Hier. xxxviii. 33. ἀγίων προφητῶν “Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, διδούς
 “νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς καρδίας 10
 “αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς.” γεγόναμεν τοίνυν ἐπιστολὴ
 Χριστοῦ, γράφοντος ἡμῖν οὐκ ἐν μέλανι τὸ αὐτῷ δοκοῦν,
 ἀλλ’ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος· οὐ διακονικῶς μᾶλλον, ἀλλ’
 e ἵνα οὕτως εἴπωμεν, αὐτουργικῶς· ἴδιον γὰρ αὐτοῦ τὸ Πνεῦμά
 ἐστιν. εἶτα πῶς οὐ Θεὸς ὁ ἐν ἰδίῳ πνεύματι γράφων ἡμῖν 15
 τῆς θεογνωσίας τὴν ὁδόν;
- 2 Cor. iii. 14-17. Περὶ τῶν Ἰουδαίων φησὶν· “Ἄλλ’ ἐπωρώθη τὰ νοήματα
 “αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ
 171 R. “τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτό-
 “μενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται· ἀλλὰ ἕως σήμερον, ἦνικα 20
 66 A. a “ἀναγινώσκειται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν
 “κεῖται. ἦνικα δ’ ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ
 “κάλυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν, οὗ δὲ τὸ πνεῦμα
 “κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.” εἰ τέλος νόμου καὶ προφητῶν ὁ
 Χριστὸς, καὶ οὐκ ἀποκαλύπτεται τὸ κάλυμμα τὸ ἐπὶ τῇ 25
 ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης, εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Χριστῷ,
 ποῖον ἔχει λόγον τὸ ἄνθρωπον αὐτὸν οἶεσθαι κοινὸν ὑπάρ-
 b χειν, μόνῃ τῇ τῆς υἰότητος προσηγορίᾳ τετιμημένον; εὐρί-

3. Ἡ om. C. ἐγγεγραμμένοι Cod. 4. ἀναγινωσκομένη. ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων φανερούμενη. (ita interpungens) C. φανερούμενη exhibit et Cod.
 6. ὑφ’ om. C. 7. ἀλλ’—σαρκίναίς] ἀλλ’ ἐν πλαξὶ καρδίαις λιθίναις (sic) C.
 8. καρδίαις edidi ex C. καρδίας Edd. σαρκίναίς Cod. σαρκίνης Edd. 9. ἀγίων om. C. Comm.
 10. νόμους] λόγους Cod. 19. διαμένει Edd.
 20. ἀλλ’ C. Comm. ἕως Cod. ἕως τὸ C. ἕως τῆς Comm. Edd. 21. ἀναγινώσκειται Edd. Rom. ἀναγινώσκειται exhibit et C. μωϋσῆς exhibent Cod. et C.

σκεται γὰρ ἂν οὕτως ἔχειν τὸ τῆς πίστεως ἡμῶν τέλος, οὐκ εἰς Θεὸν μᾶλλον, ἀλλ' εἰς ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς· ὅπερ ἐστὶ τῶν ἀτοπωτάτων.

“Εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν
 5 “ τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ
 “ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ
 “ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ
 “ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.” εἰ κατὰ γε τό τισι c 41 C.
 δοκοῦν, κοινὸς ἄνθρωπός ἐστιν ὁ Χριστὸς, ἐνώσει μόνῃ τῇ
 10 κατὰ πρόσωπον τὴν συνάφειαν ἔχων πρὸς τὸν ἐκ Θεοῦ
 Λόγον· φασὶ γὰρ οὕτως αὐτοί· πῶς ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις
 κεκαλυμμένον ἐστὶ τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ; διάκεινται γὰρ τὰ
 ἔθνη, οὐχ ὅτι Θεός ἐστιν, ἀλλ' ὅτι καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος. πῶς
 δὲ καὶ τετύφλωνται παρὰ τοῦ σατανᾶ οἱ περὶ ἀνθρώπου
 15 λέγοντες, ὅτι ἄνθρωπός ἐστι; ποῖος δὲ καὶ φωτισμὸς ἔνεστι δ
 τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰ μὴ Θεός ἐστι, καὶ ὡς τοῦτο
 ὑπάρχων δεδοξασται; πῶς δ' ἂν εἴη καὶ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, εἰ
 μέχρι μόνων τῶν τῆς ἀνθρωπότητος ἀφικνεῖται, οὐκ ἔχων τὸ
 εἶναι κατὰ ἀλήθειαν Υἱὸς καὶ Θεός;
 20 “ Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδη- Ib.
 “ μούντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς v. 9, 10.
 “ φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα
 “ κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, e
 “ εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον.” εἰ πᾶσα τοῖς ἀγίοις σπουδῇ, τὸ
 25 εὐαρεστεῖν τῷ Θεῷ, φιλοτιμούμεθα δὲ τοιοῦτοι φαίνεσθαι τῷ
 Χριστῷ, τὸ ἀνθρώποις ἀρέσκειν παραιτούμενοι, πῶς οὐ Θεὸς
 ἐναργῶς ὁ Χριστός; καὶ εἰ κρινεῖ τὴν οἰκουμένην αὐτὸς,
 ἐνὸς εἶναι λεγομένου νομοθέτου καὶ κριτοῦ, πρόδηλον ὅτι καὶ
 κατὰ τοῦτο Θεός ἐστι καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος. S. Jac.
 iv. 12.

4. Α κεκαλυμμένον ad κεκαλυμμένον transiliunt C. Comm.

12. αὐτοῦ C. Comm. Edd. mg. τοῦ Θεοῦ Edd.

22. φρικτοῦ pro Χριστοῦ C.

28. λεγομένου νομοθέτου hoc ordine Cod. C. Comm.

om. Cod.

7. αὐγάσαι

15. λέγον-

23. διακομίσθαι

29. ὁ Λόγος

- 67 A. a . “ Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ συνέχει ἡμᾶς κρίναντας τοῦτο,
 2 Cor. v. “ ὅτι εἰ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον,
 14. 15. “ καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς
 “ ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.”
 εἰ πάντες ἔν ἐσμεν, καὶ αὐτῷ ζῆν εὐχόμεθα, κατασεμνύοντες 5
 δηλονότι τὸν ἑαυτῶν βίον, διὰ γε τοῦ χρῆναι πληροῦν τὸ
 θελημα αὐτοῦ, ζῶμεν δὲ τῷ Χριστῷ· πῶς οὐ Θεὸς εἶη ἂν,
 ᾧ κεχρεωστήμεθα καὶ ζῆν σπουδάζομεν, ὡς ὑπὲρ ἡμῶν
 b τεθνεῶτι καὶ πριαμένῳ πάντας αἵματι τῷ ἰδίῳ ;
- Ib. 20. “ Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρα- 10
 “ καλοῦντος δι’ ἡμῶν, δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε
 172 R. “ τῷ Θεῷ.” ἐπιτήρησον, ὅτι πρεσβεύουσι μὲν ὑπὲρ Χριστοῦ,
 παρακαλεῖσθαι δὲ λέγουσιν ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. εἶτα πάλιν
 “ δεόμεθα, φασίν, ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ.”
 Θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, ᾧ καὶ κατηλλαγμένοι, Θεῷ κατηλ- 15
 λάγημεθα.
- Ib. vi. 4. c “ Ἄλλ’ ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι.”
 οἱ Θεοῦ λεγόμενοι εἶναι διάκονοι, εἴρηνται καὶ Χριστοῦ· Θεὸς
 οὖν ἄρα Χριστός.
- Ib. 16. “ Ἡμεῖς γὰρ ναοὶ Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ 20
 “ Θεὸς, ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσο-
 “ μαι αὐτῶν Θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός.” εἰ ναοὶ
 Θεοῦ ζῶντος ἐσμεν, ὡς ἐνοικούντος ἐν ἡμῖν τοῦ Πνεύματος,
 Rom. d ὁ καὶ εἶναι λέγεται τοῦ Χριστοῦ· “ εἰ γὰρ τις, φησὶ, πνεῦμα
 viii. 9. “ Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ” πῶς οὐ Θεὸς ὁ 25
 Χριστός ;
- 2 Cor. x. 5. “ Λογισμοὺς, φησὶ, καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
 “ μενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες

2. οἱ om. Aub. 7. δὲ om. C. Comm. ἂν εἶη inverso ordine C. Comm.
 10. οὖν om. Cod. 11. Χριστῷ Cod. 12. τοῦ pro ὅτι Cod.
 15. ἄρα] + καὶ Edd. καὶ om. Cod. 18. εἴρηται (sic) C. 20. Θεοῦ
 ἐσμεν hoc ordine C. Comm. ζῶντες (sic) C. Comm. 21. καὶ pro ὅτι C.
 Comm. ἐν om. (pagina sc. finita folio verso) C. unde Comm. 22. αὐτῶν
 exhibet et C. μου C. Comm. 28. καὶ αἰχμαλωτίζοντες] ἢ πῶς καὶ αἰχμα-
 λωτίζομεν Aub.

“πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ.” τίνα τρόπον
καθαιρήσομεν πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως
τοῦ Θεοῦ; ἢ πῶς αἰχμαλωτιοῦμεν πᾶν νόημα εἰς τὴν
ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ; κεκένωκε γὰρ ἑαυτὸν ὁ Λόγος ἐκῶν,
5 καὶ γέγονεν ὑπήκοος τῷ Πατρὶ μέχρι θανάτου. ὅταν τοίνυν e Phil.
ἐκ τῶν οἰκονομικῶς ἢ πεπραγμένων ἢ εἰρημένων διὰ γε τὴν ii. 8.
σάρκα καὶ τὸ ἀνθρώπινον, κατεπαίρωνται τινες τῆς γνώσεως
τοῦ Υἱοῦ, λέγοντες οὐκ εἶναι Θεὸν ἀληθῆ καὶ Υἱὸν κατὰ
φύσιν τὸν ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ, τότε πᾶν ὕψωμα ἐπαιρό-
10 μενον καθαιρήσομεν, τὰς τῶν ἐκεῖνα φρονεῖν ἡρημένων ἀνα-
τρέποντες δόξας, καὶ περιτρέποντες πᾶν νόημα εἰς τὴν τῆς a 68 A.
ὑπακοῆς οἰκονομίαν. δεῖ γὰρ ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις γεγονότα τὸν Υἱὸν, μὴ παραιτεῖσθαι τὰ ἀνθρώπινα.

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας.

15 “Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Gal. ii.
“Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγὼ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ 19, 20.
“Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ b
“τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν
“ὑπὲρ ἐμοῦ.” τί δὲ ἄρα φησὶν ἐν τούτοις ὁ θεσπέσιος
20 Παῦλος, κατιδεῖν ἀναγκαῖον. νόμος τέθειτο παρὰ Θεοῦ διὰ
φωνῆς προφητῶν, καὶ ἦν οὗτος “Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως Hab.ii.4.
“ζήσεται.” τέθειτο δὲ καὶ νόμος διὰ Μωσέως. νόμῳ τοίνυν
τῷ τῆς πίστεως, φησὶν, ἀκολουθήσας, ἀπέθανον τῷ νόμῳ
τῷ διὰ Μωσέως, οὐκ ἐνεργήσας ἐπὶ τὰ ὡς ἐν σκιᾷ καὶ c
25 τύποις διωρισμένα τοῖς ἀρχαίοις. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ νόμῳ
τῷ διὰ Μωσέως ἀποθανεῖν, ἵνα Θεῷ ζήσωμεν, τῇ εἰς Χριστὸν
προσκείμενοι πίστει. ὅτε τοίνυν ἀποθνήσκομεν τῷ διὰ Μω- 42 C.

4. ἐκῶν ὁ Λόγος inverso ordine C.
μένων C.

19. ἐμοῦ] ἡμῶν C. Comm. Edd. mg. τούτῳ C. Comm.

20. τέθειτο C. Comm. τέθειται Edd.

23. τῷ prius] τὸ (sic) C.

24. ἐπὶ C. Cod. Comm. Editores Romani. ἔτι
emendavit (recte ut videtur) Aub.

25. τοῖς ἀρχαίοις διωρισμένα inverso
ordine C. Comm. τῷ pro τὸ C.

7. κατεπαίρονται C.

10. εἰρη-

σέως νόμῳ, τὴν ἐν Χριστῷ προτιμῶντες δικαίωσιν, πῶς οὐ
 Θεὸς ὁ Χριστὸς, δι' ὃν καταργεῖται νόμος, ὡς διαφερούσης
 αὐτοῦ τῆς πίστεως; εἰ δὲ ἄνθρωπος ἦν ἀπλῶς ὁ Χριστὸς,
 πῶς ἂν ἐγένετο καὶ νόμου κρείττων ἢ πίστις ἢ εἰς αὐτόν;

Gal. iii. 5. “Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνά- 5
 d “μεῖς, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;” εἰ ὁ νόμος ὁ

Heb. ii. 2. διὰ Μωσέως, καίτοι Θεοῦ νόμος ὢν καὶ “λαληθεὶς δι' ἀγ-
 173 R. “γέλων,” οὐκ ἔχει τὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χορηγίαν
 οὔτε μὴν προῦξένησέ τισι τὸ ἐνεργεῖν δύνασθαι τὰ παρά-
 δοξα, κερδαίνομεν δὲ διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς Χριστὸν 10
 ἀμφοτέρα, πῶς οὐκ ἐν ἀμείνοσιν ἢ πίστις τοῦ παλαιοῦ
 e νόμου; καὶ εἰ ἄνθρωπος ἦν ἀπλῶς καθ' ἡμᾶς, πῶς θεῖον
 κατήργησε νόμον ἢ πίστις ἢ εἰς αὐτόν; καὶ εἰ ἐσμὲν ἐν
 ἀμείνοσιν οἱ διὰ πίστεως μᾶλλον ἢ οἵπερ ἦσαν κατ' ἐκείνο
 τοῦ καιροῦ, καθ' οὓς ἦν ὁ νόμος, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός; 15

Gal. iii. 23-27. “Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα
 “συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.

69 A. a “ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν, ἵνα
 “ἐκ πίστεως δικαιοθῶμεν· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκ
 “ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν, πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστέ διὰ 20
 “τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν
 “ἐβαπτίσθητε Χριστὸν ἐνεδύσασθε.” εἰ παιδαγωγὸς ἦν ὁ
 νόμος, οὐκ ἐφ' ἕτερον ἀναφέρων, πλὴν ὅτι μόνον ἐπὶ
 Χριστὸν, καίτοι τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας διδάσκαλος ὢν,
 b πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός; καὶ εἰ καταργεῖται νόμος διὰ τῆς 25
 πίστεως τῆς εἰς αὐτόν, καὶ τὸ τῆς παιδαγωγίας αὐτῷ τέλος
 παραδίδωσιν, ὡς εἰς τὸ ἄκρον ἀγαθὸν ἀναφέρων τοὺς παιδα-
 γωγουμένους, τὸ δὲ εἰς λήξιν ἀγαθὸν εἶη ἂν ἕτερον οὐδὲν
 παρά γε τὴν τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας εἶδησιν, πῶς ἂν
 ἐνδοιάσειέ τις ὅτι Θεὸς ἐστι; βαπτιζόμενοι δὲ εἰς Πατέρα 30

3. ἦν ἀπλῶς hoc ordine C. Cod. ἀπλῶς om. Comm.
 ἡμῖν Edd. neutrum habent C. Comm.
 -os scilicet transiliens) C. unde Comm.
 27. ἄκρως C. Comm.

5. ὑμῖν emendavi,
 15. πῶς—Χριστός om. (ab -os ad
 16. τοῦ δὲ hoc ordine C. Comm.

καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, πῶς εἰς Χριστὸν βεβαπτίσμεθα,
εἴπερ ἐστὶν οὐχ υἱὸς ἀληθῆς, καίτοι τοῦ κατὰ φύσιν ἐνὸς
ὄντος Υἱοῦ; ἀλλὰ μὴν εἰς αὐτὸν βεβαπτίσμεθα. Θεὸς οὖν
ἄρα ἐστὶν ὡς Υἱὸς εἰς καὶ κύριος εἰς καθ' ἕνωσιν οἰκονομικὴν,
5 σαρκὸς γεγονότος τοῦ Λόγου.

“Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς Gal. iv.
“φύσει μὴ οὖσι θεοῖς· νυνὶ δὲ γνόντες Θεὸν, μᾶλλον δὲ 8, 9.
“γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ
“ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα;” εἰ Θεὸν ἐγνώκαμεν ὁμο-
10 λογοῦντες Χριστὸν, καὶ ἐγνώσθαί φαμεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ d
γνωσθέντες αὐτῷ, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

“Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ Ib. vi. 14.
“τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος
“ἐσταύρωται, καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ.” ὁ μακάριος ψάλλει Δαυεὶδ
15 “Καυχῆσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτήρῳ μου.” ἔστι δὲ σοφὸς Hab.
καὶ ἀγιοπρεπὴς ὁ λόγος, οὐ γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ κατασεμ- iii. 18.
νύνεσθαι χρὴ μᾶλλον ἡμᾶς, ἀλλ' ἐπὶ Θεῷ. πῶς οὖν ὁ
Παῦλος ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ καυχᾶσθαι φησιν; ἔδει e
γὰρ μᾶλλον ἐπὶ Θεῷ τοῦτο δρᾶν. σκοπὸς γὰρ οὗτος τοῖς
20 ἄλλοις ἀγίοις· ἀλλὰ ὑπάρχων πνευματοφόρος ἐν θανάτῳ
Χριστοῦ καυχᾶσθαι φησιν. οἶδεν οὖν ἄρα Θεὸν ὄντα καὶ
ἀληθῆ καὶ δι' ἡμᾶς παθόντα σαρκί.

Ἐκ τῆς πρὸς Εφεσίους.

a 70 A.

Περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς φησί “Κατὰ τὴν ἐνέργειαν Eph.
25 “τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ i. 19-21.
“ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν
“τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ 174 R.
“δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζο-
“μένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ b

4, 5. ἐστὶν—σαρκὸς om. C. Comm. 6. εἰδότες C. 10. τοῦ om. C.
Comm. 14. τῷ om. C. 18. Χριστοῦ] κυρίου C. Comm.
20. ὑπάρχει C. Comm. 23. tit. om. C. Comm. 25. ἐνήργηκεν C. Comm.
ἐνήργησεν Edd. 29. ἐν prius om. C. Comm.

“ μέλλοντι.” ἰδοὺ δὴ τὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν κεκάθικεν ὁ Πατὴρ ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου. ἄρα οὖν συνεδρεῖει τῇ ὑπὲρ πάντα φύσει καθ’ ἡμᾶς νοούμενος ἄνθρωπος καὶ ἕτερον οὐδέν; ἢ ὅπερ ἐστὶν ἀληθές, ὡς Θεὸς 5 ἐνανθρωπήσας καὶ ὑπάρχων μὲν ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ καθὸ πέφηνεν ἐξ αὐτοῦ, προσλαβὼν δὲ τὸ ἀνθρώπινον οἰκονομικῶς, ἵνα ἐν ταύτῳ νοῆται Θεὸς τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς, καὶ διὰ τοῦτο τῇ θείᾳ δόξῃ κατεστεμμένος;

Eph. ii.
11, 12.

“ Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ 10
“ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν
“ σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ
“ ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν
“ διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν
“ τῷ κόσμῳ.” εἰ Χριστὸν οὐκ ἔχοντα τὰ ἔθνη, διετέλουν ἐν 15
d ἀθεότητι κατὰ τὸν κόσμον· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν ἐσχήκασιν,
οὐ μεμενήκασιν ἄθεοι· πῶς ἄρα οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

Ib. iii.
14-17.

“ Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα,
“ ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται
“ ἵνα δῶῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει 20
“ κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, εἰς τὸν ἔσω ἄν-
“ θρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς
e “ καρδίαις ὑμῶν.” τό Χριστὸς Ἰησοῦς ὄνομα, καθὸ πλει-
στάκις εἰρήκαμεν, ἀνθρωπεῖα μορφῇ τὸν ἐκ Θεοῦ πεφηνότα

43 C.

Λόγον σημαίνει πανταχοῦ. πῶς οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν 25
κατοικεῖ διὰ τῆς πίστεως, εἰ μὴ νοεῖται Θεὸς, ἐνώσαντος
ἑαυτῷ τὴν σάρκα τοῦ Λόγου, ὃς καὶ θεϊκῶς ἐν ἡμῖν κατοικεῖ

71 A. a διὰ τοῦ Πνεύματος; εἰ δὲ κοινὸς ἄνθρωπος ὁ Χριστὸς καὶ
ἕτερος υἱὸς παρὰ τὸν φύσει καὶ μόνον, φημὶ δὴ τὸν ἐκ Θεοῦ,

1. δὴ assumptum ex C. Comm. 6. ὑπάρχει C. Comm. 8. ταύτῳ] αὐτῷ
Edd. 12. Χριστοῦ] Θεοῦ C. Comm. Edd. mg. 15. τὰ om. C.
17. ἄθεα Cod. Editores Romani in margine. ἄθεω Aub. in margine. ἄθεοι exhibit
C. ἄρα om. C. Comm. 19. οὐρανῷ C. Comm. 22. τῆς om. C. Comm.
27. ὑμῖν C. 29. δὴ om. C. Comm.

τίς ὁ ἐν ὑμῖν κατοικῶν; ἢ πῶς ἀνθρώποις διὰ πίστεως ἐνοικίζεται; καίτοι λέγοντος Ἰωάννου σαφῶς περὶ τοῦ Θεοῦ
 “Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν ὅτι ἐν ἡμῖν ἐστίν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύ-
 “ματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἡμῖν.”

1 S. Joan.
 iv. 13.
 cf. iii. 24.

5

Ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους.

Περὶ τῶν ἐν νόμῳ καυχημάτων φησὶν “Ἄτινα ἦν μοι ^b
 “κέρδη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μὲν
 “οὖν γε ἠγοῦμαι τὰ πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον
 “τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, δι’ ὃν τὰ
 10 “πάντα ἐζημιώθην καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν
 “κερδήσω.” διὰ τί ζημία καὶ σκύβαλα ἐν νόμῳ; τί δὲ καὶ
 τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ; καίτοι Θεὸν τὸν
 φύσει καὶ ἀληθινὸν ὁ διὰ Μωσέως νόμος τοῖς ἀρχαιοτέροις ^c
 ἐκήρυττεν, οἱ δὲ τῆς νέας διαθήκης μυσταγωγοὶ Χριστὸν
 15 τῷ κόσμῳ κατηγγέλκασιν. ἀλλ’ εἶπερ ἐστὶν ἄνθρωπος καθ’
 ἡμᾶς, αὐτὸ δὴ τοῦτο κοινὸς, οὐχ ἐνώσει τῇ καθ’ ὑπόστασιν, ^{175 R.}
 τῇ πρὸς γε φημὶ τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, Θεὸς εἶναι πεπιστευ-
 μένος, πῶς ὑπερέξει τῆς νομικῆς πίστεως ἢ κατ’ αὐτόν;

Phil.
 iii. 7, 8.

Ἐκ τῆς πρὸς Κολασσαεῖς.

d

20 “Νῦν χαίρω, φησὶν, ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν,
 “καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χρι-
 “στοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ
 “ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν
 “τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεισάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον
 25 “τοῦ Θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν ^e
 “αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις
 “αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς
 “δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι

Col. i.
 24-28.

1. ὑμῖν C. Cod. ἡμῖν Comm. Edd. 2. Θεοῦ C. Cod. Comm. Χριστοῦ Edd.
 3. ἐγνώκαμεν] γνώσκομεν Edd. ἡμῖν] ὑμῖν C. Comm. 8. γε om. C. Comm.
 9. τὰ om. C. Comm. 10. ἐζημιώθη C. 11. κατὰ pro καὶ alt. C. Comm.
 15. εἶπερ] ἐπέειπε C. Comm. 16. ἡμᾶς om. Cod. 27. τοῦ μυστηρίου τῆς
 δόξης inverso ordine C. Comm. 28. τούτου C. Cod. αὐτοῦ Comm. Edd.

“Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπίς τῆς δόξης, ὃν ἡμεῖς καταγγέλλο-
“μεν.” πῶς κέκρυπται τὸ μυστήριον, ἢ πῶς ἐστὶν ὅλος
λόγος Θεοῦ, ποῖος δὲ ὁ πλοῦτος τῆς δόξης ἔνεστιν αὐτῷ,
εἴπερ ἐστὶ κοινὸς ἄνθρωπος καθ’ ἡμᾶς ὁ Χριστός; οὐδὲ γὰρ

72 A. a μέγα ἐστὶν, ἀλλ’ οὐδὲ ἀξιόλογον τὸ μυστήριον, εἰ μὴ ὡς 5
Θεῷ πρόσμιεν τῷ Χριστῷ, καὶ συνίεμεν ὅτι Θεὸς ὢν ὁ
Λόγος καὶ ἐν ἰσότητι καὶ μορφῇ τοῦ Πατρὸς, καθῆκεν
ἑαυτὸν εἰς κένωσιν, γενόμενος ἄνθρωπος καὶ μεμενηκὼς ὅπερ
ἦν· πλούσιον γὰρ οὕτω καὶ ἐν δόξῃ πολλῇ νοεῖται τὸ
μυστήριον. 10

Col. ii.
6, 7.

“Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν κύριον, ἐν
b “αὐτῷ περιπατεῖτε ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν
“αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν πίστει.” πῶς οὖν παρελάβομεν
τὸν Χριστὸν, διδάξει λέγων ὁ σοφὸς Ἰωάννης “Καὶ ὁ
“Λόγος σὰρξ ἐγένετο.” ἀλλ’ οὐ πέπαυται τοῦ εἶναι Λόγος 15
καὶ εἰ γέγονε σὰρξ, συνεδρεύει γὰρ καὶ οὕτω τῷ ἰδίῳ
Πατρὶ, καὶ κύριος τῆς δόξης ὁ ἐσταυρωμένος ὠνόμασται.

S. Joan.
i. 14.

Col. iv.
2-4.

“Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν
“εὐχαριστίᾳ, προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς
c “ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ 20
“Θεοῦ δι’ ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με
“λαλήσαι.” εἰ μὴ Θεὸς ὁ Χριστὸς, ἄνθρωπος δὲ θείᾳ
χάριτι τετιμημένος, οὐδὲν ἔχει βαθὺ τὸ ἐπ’ αὐτῷ μυστήριον.
ποίας οὖν ἐδεῖτο θύρας εἰς τὸ φανεροῦν αὐτὸ καὶ καθὼς ἔδει
λαλήσαι; μέγα γὰρ οὐδὲν ἢ χαλεπὸν τὸ περὶ ἀνθρώπου 25
λέγειν, ὡς εἶη κατὰ φύσιν ἄνθρωπος. εἰ δὲ ἄνθρωπος
d γεγονὼς ὁ ἐκ Θεοῦ κηρύττεται Λόγος, χρεῖα δὴ πάντως

1. ὑμῖν] ἡμῖν Edd. 2. ἐστὶν ὅλος] ὅλος ἐστὶ C. Comm. 3. ὁ et τῆς om.
C. Comm. 6. πρόσμιεν C. Comm. προσίεμεν Edd. 9. ἐν assumptum ex
Cod. 11. Ἰησοῦν Χριστὸν inverso ordine C. Comm. κύριον] + ἡμῶν Edd.
13. ἐν πίστει om. C. Comm. 18. ἐν εὐχαριστίᾳ om. e. 21. Θεοῦ]
Χριστοῦ e. Θεοῦ habet C. 23. οὐδὲ C. Comm. οὐδὲν habet e. 24. φανε-
ροῦν C. e. Comm. φανερώσῃ Edd. φανερώσῃ Edd. mg. καὶ om. e. 26. εἶη]
εἰ (sic) C. Comm. invito e. εἰ δὲ ἄνθρωπος om. Aub. 27. δὴ e. Cod.
δήπου C. Comm. δὲ Edd.

Θεοῦ τοῦ καὶ θύραν ἀνοίγοντος καὶ διδόντος λαλήσαι τὸ δ
μυστήριον καθ' ὃν προσήκει τρόπον.

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους.

“Ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην Heb. i. 6.
5 “λέγει Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.”
μονογενῆς κατὰ φύσιν ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς ὠνόμασται Λόγος, e
ὅτι μόνος ἐκ μόνου γεγέννηται τοῦ Πατρὸς· εἶρηται δὲ καὶ cf. Schol.
πρωτότοκος, ὅτε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκουμένην ἄνθρωπος § 36.
γεγονῶς, καὶ μέρος αὐτῆς. πλὴν καὶ οὕτω προσκυνεῖται 176 R.
10 παρὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων, ἀνακειμένου τε καὶ πρέποντος
μόνῳ Θεῷ τοῦ καὶ προσκυνεῖσθαι δεῖν. πῶς οὖν οὐ Θεὸς ὁ
Χριστὸς, ὁ καὶ ἐν οὐρανῷ προσκυνούμενος;

“Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει Ὁ ποιῶν τοὺς a 73 A.
ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ Ib. 7-9.
15 “πυρὸς φλόγα, πρὸς δὲ τὸν υἱόν Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς
“εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ράβδος τῆς εὐθύτητός σου
“ράβδος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ
“ἐμίσησας ἀδικίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός 44 C.
σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.” εἰ
20 ποιητῆς ἀγγέλων ἐστὶν ὁ θρόνων ἔχων εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος, ἀγαπήσας τε δικαιοσύνην καὶ μεμισηκῶς ἀδικίαν, b
καὶ διὰ τοῦτο κεχρίσθαι λεγόμενος τῷ ἐλαίῳ τῆς ἀγαλλιά-
σεως παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς· τί δὴ ἄρα φαμέν εἰς
ἐννοίας ἐρχόμενοι τὰς ἐπ' αὐτῷ; εἰ γὰρ ποιεῖ τοὺς ἀγγέλους
25 αὐτοῦ πνεύματα, καὶ θρόνον ἔχει θεότητος, τίνα τρόπον
χρίεται τῷ ἐλαίῳ τῆς ἀγαλλιάσεως; οὐκοῦν κτίζει μὲν ὡς
Θεὸς ἀγγέλους, χρίεται δὲ ὡς ἄνθρωπος· οὐκ εἰς τὴν τῆς
θεότητος φύσιν, ἀλλ' εἰς τὸ τῆς οἰκονομίας εὐτεχνὲς ἐρχο- o

5. Καὶ om. C. 7. γεγέννηται (sic) C. 8. καὶ om. C. Comm.
9. αὐτοῦ C. Comm. 16. τῆς εὐθύτητός σου exhibit et C. Cod. 17. σου
om. C. exhibit Cod. 18. ἀνομίαν Edd. mg. sed ἀδικίαν exhibit C. Comm.
20. θρόνων C. Cod. θρόνον Comm. Edd. 21. ἀνομίαν C. Comm. Edd. mg.
22. λεγόμενον C. 23. Θεοῦ] θείου (sic) C. δὴ om. C. Comm.

μένου του χρίσματος. Θεὸς ἄρα καὶ ἄνθρωπος ὁ Χριστός· Θεὸς μὲν τῇ φύσει, ἄνθρωπος δὲ καθ' ἡμᾶς ὁ αὐτὸς οἰκονομικῶς, ὅτε γέγονεν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα.

Heb.
12.

“Βλέπετε, ἀδελφοὶ, μήποτε ἔστιν ἐν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστήναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος.” εἰς ἁρνούμενοι τὸν Χριστὸν ἀφιστάμεθα Θεοῦ ζῶντος καὶ ἀληθινοῦ· ἐμμένοντες δὲ τῇ εἰς αὐτὸν πίστει, κατ' οὐδένα τρόπον ποιούμεθα τὴν ἀποστασίαν, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

Ib. ix.
13, 14.

“Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωνημένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος ἁγίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;” εἰ μὴ Θεὸς ἀληθὴς ἔστιν ὁ Χριστός, τίς ἢ ὄνησις ἢ διὰ τοῦ αἵματος

αὐτοῦ; ἢ πῶς ἡμῶν καθαρῶς τὴν συνείδησιν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων; αἷμα γὰρ ἀνθρώπου κοινῶς τί τὸ πλέον ἔχει παρὰ τὸ αἷμα τῶν τράγων; ἀλλ' οὐδὲν ὅλως, πλὴν ὅτι μὴ μόνον τὸ μὲν ἔστιν ἀλόγου ζώου, τὸ δὲ λογικοῦ. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐκ Θεοῦ κατὰ φύσιν σάρκα λαβὼν, ἔθηκεν ὑπὲρ πάντων τὸ ἴδιον αἷμα, ταύτη τοι καὶ καθαρῶς δύναται τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὸν, καὶ νεκρῶν ἔργων ἀπαλλάττειν, καὶ προσάγειν εἰς λατρείαν τῷ Θεῷ.

Ib. x.
28, 29.

“Ἀθετήσας τις νόμον Μωσέως, χωρὶς οἰκτιρῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας, ἐν ᾧ ἡγιάσθη;” ὁ θεῖον ὑβρίσας νόμον, ἢ γουν ἀθετήσας, οὐκ ἴσον ἔχει τὸ ἔγκλημα τῷ εἰς ἄνθρωπον ἡμαρτηκότι, ἀλλὰ πολὺ φορτικώτερον· καὶ

5. Θεοῦ om. C.
C. Comm.
C. Cod.

13. ὑμῶν C. ἡμῶν Comm. Edd.
18. μὴ μόνον assumptum ex C. Comm.
28. ἐνυβρίσας] ἀτιμάσας C. Comm. Edd. mg.

17. τὸ om.
25. δοκεῖται

γούν ὁ μὲν νόμον παραβεβηκῶς ὑπὸ τὴν τοῦ θανάτου πέπ-
 τωκε· δίκην, ὁ δὲ εἰς ἄνθρωπον πεπλημμεληκῶς εἶη ἂν καὶ 177 R.
 συγγνώμης ἄξιος. πῶς οὖν ἐν χείρονι δίκη τοῦ πλημμελοῦν-
 τος εἰς τὸν Μωσέως νόμον ὁ κοινὸν ἠγησάμενος τὸ αἷμα τοῦ
 5 Χριστοῦ; ἀλλὰ μὴν ἐν χείρονι, καὶ σφόδρα εἰκότως. οὐκ
 ἄρα κοινὸν τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, Θεὸς γὰρ ἦν ὁ Λόγος
 γενόμενος σάρξ.

“Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι c Heb. xii.
 “οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματί- 25, 26.
 10 “ζοντα, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ’ οὐρανῶν ἀποστρε-
 “φόμενοι, οὗ ἢ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ
 “ἐπήγγελται λέγων “Ἐτι ἄπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν
 “γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.” τίς ὁ χρηματίσας ἐπὶ γῆς ὁ
 παραιτησάμενοι κεκινδυνεύκασιν οἱ τῶν Ἰουδαίων πατέρες;
 15 ἢ δῆλον ὅτι Μωσῆς; ἀλλ’ οὐκ ἐκ γῆς ὁ Χριστὸς, ἐξ
 οὐρανῶν δὲ μᾶλλον. ὁ γὰρ ἄνωθεν καὶ ἐκ τοῦ Πατρὸς Θεὸς d
 Λόγος, ἄνθρωπος γέγονε καὶ Θεός. χείρων οὖν ἢ δίκη τοῖς
 αὐτὸν ἀποστρεφόμενοις, καὶ μάλα εἰκότως. ὡς γὰρ ὁ σοφὸς
 φησιν Ἰωάννης “Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ,” S. Joan.
 20 τουτέστιν ἀνθρώπινα, “ὁ δὲ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω iii. 31.
 “πάντων ἐστίν,” ὡς Θεὸς δηλονότι. τοῦτο δὲ ἦν τε καὶ ἔστι
 Χριστός.

“Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς e Heb.
 “αἰῶνας.” τὸν ἐκ Θεοῦ φύντα Λόγον τότε κεκλημένον xiii. 8.
 25 εὐρήσομεν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος ἐκ γυναι-
 κός. πῶς οὖν ὁ χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς
 αἰῶνας; ἐνώσει δηλονότι τῇ πρὸς τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον εἰς
 Υἱὸν ἕνα, νοουμένης τῆς ἀναληφθείσης παρ’ αὐτοῦ σαρκός·
 οὕτω γὰρ τὸ ἄτρεπτον τοῦ Λόγου κατὰ φύσιν μενεῖ πάλιν a 75 A.
 30 αὐτῷ νοουμένῳ καὶ μετὰ σαρκός.

3. οὖν] οὐκ Cod.

12. ἔτι C. Cod. Comm. Edd. mg. ἔτι Edd.

21. ὡς] + δὲ Aub. Statim Θεὸς om. C. Comm.

26. οὖν om. C. Comm.

10. ἡμεῖς C. Comm. ὑμεῖς Edd.

τὸν] τῶν C.

16. τοῦ om. C. Comm.

25. ἄνθρωπος om. Cod.

28. παρ’] ἐξ Edd.

Ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθεον.

1 Tim.
i. 1, 2.

“ Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ’ ἐπιταγὴν Θεοῦ
 “ σωτήρος ἡμῶν, Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει.” τὸ τοῦ
 Σωτήρος ὄνομα πρέπει ἀν μᾶλλον οὐχ ἑτέρῳ κυρίως τε
 b καὶ ἀληθῶς, πλὴν ὅτι δὴ μόνῳ τῷ κατὰ φύσιν ὄντι Θεῷ.⁵
 οὕτω καὶ νῦν αὐτὸν ὠνόμασεν ὁ μυσταγωγός. ἀλλ’ ἔστι
 σωτὴρ καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὠνόμασται γὰρ
 Ἰησοῦς, καὶ τὴν τοῦ ὀνόματος δύναμιν ἤγουν ἐρμηνείαν,
 S. Matth. σαφῆ καθιστὰς ὁ μακάριος ἄγγελος ἔφασκε “ Καὶ καλέσεις
 i. 21. “ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ¹⁰
 “ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.” Θεὸς οὖν ἄρα ὁ Χριστός,
 1 Tim. εἶπερ “ ἐστὶ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,” καθά φησιν ὁ
 iv. 10. θεσπέσιος Παῦλος.

45 C. c

Ἐκ τῆς πρὸς Τίτον.

Tit. ii.
11-14.

178 R.

“ Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν¹⁵
 “ ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσε-
 “ βειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ ἐπιεικῶς
 “ ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν
 d “ ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ
 “ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ²⁰
 “ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθα-
 “ ρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.”
 cf. Schol. ποία χάρις ἐπέφανεν ἡμῖν, ἢ ποίου Θεοῦ, καίτοι λεγομένη
 § 24. σωτήριος εἶναι πᾶσιν ἀνθρώποις; ἀλλ’ ἔστι δῆλον ὅτι
 Ps. “ Θεὸς ὢν κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν,” κατὰ τὸν μακάριον²⁵
 cxvii. 27. Δαυεὶδ· αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξ οὐρανῶν ἐπιφάνειαν τῆς δόξης
 e προσδεχόμεθα· καὶ αὐτός ἐστιν ὁ μέγας Θεὸς καὶ σωτὴρ
 ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ὃς δέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα

1. Τιμόθεον] + πρώτης Edd.

4. πρέπει Cod.

7. ὁ assumptum ex

codice.

11. αὐτῶν exhibet et C. ὁ om. C. Comm.

17. καὶ

ἐπιεικῶς] καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς e.

20. δέδωκεν e.

25. ὦν] + ὁ e.

καὶ om. e. Cod.

26. καὶ assumptum ex e.

τῆς δόξης ἐπιφάνειαν inverso

ordine e.

27. μέγας om. e.

28. ὁ om. C. e. Comm.

πάσης ἀμαρτίας ἀπαλλάξας, ἐαυτῷ παραστήσῃ γνησίους
προσκυνητάς. εἶτα τίς ὁ λέγων οὐκ εἶναι Θεὸν ἀληθῆ τὸν
Ἐμμανουήλ, τοῦ μακαρίου Παύλου περὶ αὐτοῦ λέγοντος
“Τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ;”

5

Ἐκ τῶν καθολικῶν

a 76 A.

Τῆς Ἰακώβου ἐπιστολῆς.

“Ὅτι Θεὸς ὁ Χριστός.

- “Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις
“ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον
10 “ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων.” πᾶσα δόσις ἐστὶν ἀγαθὴ·
ἀγαθὴ δὲ δόσις, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ τὸ δύνασθαι b
πληροῦν ἐν αὐτῷ τὰς θεοσημίας. εἶτα εἰ τοῖς ἀγίοις χαρί-
ζεται τὸ Πνεῦμα Χριστός, καὶ μὴν καὶ τὸ δύνασθαι πληροῦν
τὰ παράδοξα, πῶς οὐκ ἂν εἶη Θεὸς ἀληθινὸς ὁ Χριστός;
15 “Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καὶ Ib. iv. 7.
“φεύξεται ἀφ’ ὑμῶν.” ἰδοὺ σαφῶς ἐν τούτοις, ὑποτάττεσθαι
δεῖν ἡμᾶς ἔφη τῷ Θεῷ. φησὶ δὲ Χριστός “Ἄρατε τὸν S. Matth.
“ζυγὸν μου ἐφ’ ὑμᾶς.” ὅτε τοίνυν οἱ τὸν ζυγὸν αἴροντες τὸν c xi. 29.
αὐτὸν, οὐχ ἐτέρῳ τινι παρὰ τὸν Θεὸν ὑποτάττονται, πῶς οὐκ
20 ἂν εἶη Θεός;

Ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς.

- “Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητοῖς παρεπιδή- I S. Pet.
“μοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, i. 1, 2.
“κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος, εἰς d
25 “ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις

1. ἀμαρτίας] + ἡμᾶς e. 2. ἀληθῆ libri, Comm. ἀληθινὸν Edd. 6. τῆς]
ἐκ τῆς Edd. 10. ἐστὶν Cod. C. φησιν Edd. neutrum habet Comm. 12. εἰ
om. C. Comm. 15. Θεῷ] Κυρίῳ C. Comm. 15-17. καὶ φεύξεται—
δὲ Χριστός om. C. unde Comm. 19. αὐτὸν C. Cod. Comm. αὐτοῦ emen-
daverunt Editores Romani. 21. ἐπιστολῆς] + πρώτης Edd. 23. Γαλατίας]
+ Καππαδοκίας Edd.

“ ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.” ἰδοὺ κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἀπόστολον ἑαυτὸν ὠνόμασε τοῦ Χριστοῦ. καὶ τῆς ἀποστολῆς τὸν τρόπον ἡμῖν ἐξηγούμενος, “ ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,” πεπράχθαι φησὶν αὐτήν. ὅτε τοίνυν οἱ πιστεύοντες εἰς 5
 e αὐτὸν ἁγιαζόμεθα παρὰ τοῦ Πνεύματος, ῥαντίζει δὲ ἡμᾶς καὶ τῷ αἵματι αὐτοῦ πρὸς ἀποκάθαρσιν, πῶς οὐκ ἂν νοοῖτο Θεὸς, ὁ ἁγιάζων μὲν ἰδίῳ Πνεύματι, καθαρίζων δὲ καὶ τῷ αἵματι τοὺς πιστεύοντας ; Θεὸς γὰρ ἦν ἐν σαρκί.

1 S. Pet.
i. 3, 4

“ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 10

“ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς

“ εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ

77 A. a “ νεκρῶν εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμά-
179 B. “ ραντον τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς.” εἰ Θεὸς ἡμᾶς ἐγέννησεν

εἰς ἐλπίδα ζῶσαν καὶ μένουσαν, πέπραχε δὲ τοῦτο διὰ τῆς 15

ἰδίας ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως ὁ Χριστὸς, πῶς οὐκ ἂν εἶη

Θεός ;

1b. 10, 11. “ Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν, φησὶ, καὶ ἐξηρεύνησαν

“ προφήται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες,

b “ ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς 20

“ πνεῦμα Χριστοῦ.” ἰδοὺ δὴ πάλιν ἐν τούτοις Χριστοῦ τὸ

“ Ἅγιον εἴρηται Πνεῦμα, καίτοι Θεοῦ ὄν. Θεὸς οὖν ἄρα

Χριστὸς, ὡς ἴδιον ἔχων τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς.

2 S. Pet.
ii. 1.

“ Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφήται, ὡς καὶ ἐν ἡμῖν ἔσονται 25

“ ψευδοδιδάσκαλοι, οἳ τινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας,

1. πρόγνωσιν] + τοῦ (his) C. 2. καὶ prius om. Cod. 4. post Χριστοῦ
 repetit e supra χάρις ὑμῖν καὶ—Χριστοῦ C. 6. Πνεύματος] πατρὸς (sic) Cod.
 9. πιστεύσαντας Cod. 11. ἔλεος αὐτοῦ inverso ordine C. Comm. 12. ζῶσαν
 C. Comm. Edd. mg. ζωῆς Edd. 19. ἢ pro οἱ C. ὑμᾶς C [cf. contra Nest.
 142 a]. ἡμᾶς Comm. Edd. 20. τίνα Cod. [cf. contra Nest. 142 a]. τινὰς
 Comm. Edd. 22. Θεοῦ ὄν] θείον C. Comm. Edd. mg. 24. ἐπιστολῆς]
 + β Edd. 25. προφήται C. Comm. ἡμῖν C. Cod. ὑμῖν Comm. Edd.
 26. παρεισάξουσιν C. Comm.

“καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι.” ἡγο- c
 ράσμεθα γὰρ τιμῆς “οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἀλλὰ c 1 Cor.
 “τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ.” ἐσμὲν οὖν ἄρα τοῦ πρια- vi. 20.
 μένου, καίτοι Θεῷ δουλεύοντες ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. εἶτα πῶς I S. Pet.
 οὐ Θεὸς ὁ Χριστὸς, ὃν καὶ δεσπότην ἐπεγραψάμεθα, ζῶντά i. 18, 19.
 5 τε οἶδαμεν καὶ ἀληθινόν;

“Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν d 1 S. Joan.
 “διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ἐσμὲν ἐν v. 20.
 “τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν
 10 “ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.” Ἰησοῦς Χριστὸς, οὐ
 γυμνὸς καὶ καθ’ ἑαυτὸν καὶ ἔξω σαρκὸς, ὁ ἐκ τοῦ Θεοῦ
 Πατρὸς νοεῖται Λόγος· ἀλλ’ ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τότε
 καὶ ὠνόμασται Χριστὸς Ἰησοῦς. ὅτε τοίνυν αὐτὸς ἐστιν e 46 O.
 ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος, τίς τῶν ἕτερα φρονούν-
 15 των ἀνέξεται;

Ἐκ τῆς Ἰουδα ἐπιστολῆς.

“Πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος τοῦ γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς S. Jud.
 “κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκη ἐσχον γράψαι ὑμῖν παρα- 3, 4.
 “καλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις a 78 A.
 20 “πίστει. παρεισέδυσαν γὰρ τινες ἄνθρωποι, οἱ καὶ πάσαι
 “προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ
 “ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον
 “δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι.”
 κατὰ τίνα τρόπον ἀρνήσεται τις τῶν ἅπαξ πεπιστευκότων
 25 τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστόν; καίτοι παρεδεξά-
 μεθα τὸν τῆς ἐνανθρωπήσεως λόγον. ἀλλ’ εἰ φαμέν, ὅτι b
 ἕτερος μὲν ἐστιν υἱὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, ἕτερος δὲ

2. φθαρτῆς C. 7. Ἐκ τῆς Ἰωάννου ἐπιστολῆς πρώτης praemittunt Edd.
 invitis libris. ἔδωκεν C. Comm. 8. γινώσκομεν Cod. τὸν C. Comm.
 τὸν μόνον καὶ Edd. 11. σαρκὸς] πατρὸς (sic) C. Comm. 14. ὁ et ἡ
 utrumque assumpta ex C. Comm. ζωὴ ἡ αἰώνιος Cod. [cf. in S. Joan. 368 c
 850 e 865 e]. 18. ἡμῶν C. Cod. Comm. ὑμῶν Edd. 20. καὶ om. C.
 Comm. 22. μετατίθεντας C. ἀσέβειαν Cod. 25. τὸν alt. om. C. Comm.
 27. ἕτερος prius om. Cod. ὁ υἱὸς ὁ C. υἱὸς om. Comm.

κατ' ἰδίαν ὁ ἐκ γυναικὸς, ἠρνησάμεθα τὸν μόνον δεσπότην.
εἰς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καθ' ἔνωσιν οἰκονομικὴν, τὴν
πρὸς γε φημὶ τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, εἰς τὴν τῆς θεότητος
δόξαν ἀναφοιτώσεως αὐτοῦ τῆς σαρκός. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς
καὶ Υἱός. ἔσται γὰρ οὕτω τῶν ὅλων δεσπότης. 5

180 R. C

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου εὐαγγελίου.

Ἔστι Θεὸς ὁ Χριστός.

S. Matth.
i. 20, 21.

“Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου
κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαυεὶδ, μὴ φο-
βηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν 10
αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν,
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει
d “τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.” δύο κατὰ
ταῦτο τίθησι τὰ θεοπρεπῆ, καὶ οὐκ ἀνθρωπεῖα πρέποντα
φύσει. τοῦ γὰρ τεχθέντος ἐκ τῆς Μαριὰμ ἴδιον ἔφη λαὸν 15
τοὺς δι' αὐτοῦ σεσωσμένους, καὶ μὴν ὅτι καὶ ἁμαρτιῶν
αὐτοὺς αὐτὸς ἀπαλλάξει. Θεοῦ δὲ τὰ πάντα, καὶ πρέποι ἂν
αὐτῷ καὶ μόνῳ τὸ ἀπαλλάττειν ἁμαρτιῶν δύνασθαι τοὺς
e ἡμαρτηκότας. Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου
γεγεννημένος, οὗ καὶ ἴδιός ἐσμεν λαός· καὶ ἁμαρτιῶν δὲ 20
ἡμᾶς ἀπήλλαξεν, ὡς ἔχων καὶ τούτου τὴν ἐξουσίαν.

Ib. ii. 1.

“Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.”
ἐν Βηθλεὲμ γεγέννηται τῆς Ἰουδαίας ὁ ἐκ ρίζης Ἰεσσαί. φησὶ
δὲ περὶ αὐτοῦ δι' ἐνὸς τῶν προφητῶν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ

Mic. v. 2.
79 A. a

“Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Εὐφρανθᾶ, μὴ ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ 25
εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ μοι ἐξελεύσεται τοῦ
εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ'

8. αὐτοῦ] αὐτὰ Cod. 10. Μαρίαν C. Comm. 13. κατ' αὐτὸ C. Comm.
17. πρέπει Edd. 20. γεγεννημένος (sic) C. 23. γεγέννηται ἐν Βηθλεὲμ
inverso ordine a (= Cod. Mosquensis 382 olim 369). e. γεγέννηται (pro more)
C. ὁ assumptum ex C.a.e. Comm. 25. Εὐφρανθᾶ C.a.e. εὐφραθᾶ
Comm. Ἐφραθᾶ Edd. 26. εἶναι] + σε C. μοι et τῷ om. a. e. utrumque
exhibet C.

“ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος,” πῶς οὖν ὁ γεγεννημένος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἀπ’ ἀρχῆς αἰῶνος τὰς ἐξόδους ἔχειν λέγεται, τουτέστι, τῆς υπάρξεως τὴν ἀρχὴν, καίτοι γεννηθεὶς ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς; Θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, 5 καὶ πρόποι ἂν αὐτῷ τὸ τοῦ Θεοῦ Λόγου πρεσβύτατον. Θεὸς γὰρ ἦν δι’ ἡμᾶς σαρκικὴν ὑπομείνας γέννησιν τὴν ἐκ γυναικός.

“Ἐγὼ μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐν ὕδατι βαπτίζω, φησὶν, εἰς ^b S. Matth. iii. 11, 12.
 “μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου
 10 “ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς
 “ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ πτύον ἐν
 “τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ.” οὐκ ἀνθρωπότητος ἔργον φαμέν τὸ βαπτίζειν εἶναι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι· ἀλλ’ οὐδὲ τὴν ἄλω τὴν νοητὴν, τουτέστι, τοὺς
 15 ἐπὶ τῆς γῆς, ἰδίαν εἶναι φαμεν ἀνθρώπου· Θεοῦ γὰρ τὰ
 πάντα ἐστὶ, καὶ αὐτῷ καὶ μόνῳ πρόπει τὸ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι βαπτίζειν δύνασθαι τοὺς πιστεύοντας. ἐνήργηκε δὲ τοῦτο Χριστὸς ὁ μετὰ Ἰωάννην ἐρχόμενος κατὰ σάρκα ἦτοι τὸν τῆς σαρκὸς χρόνον· αὐτὸς δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἄλω καθα-
 20 ρίζει. Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ἀληθής.

“Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ^{Ib. viii. 2, 3.}
 “Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας ^d
 “τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι· καὶ
 “εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.” τὸ ἐνεργεῖν δύνασθαι
 25 θεοπρεπῶς, οὐκ ἴδιον ἀνθρώπου, αὐτῇ δὲ μᾶλλον ἔποιτο ἂν καὶ μόνῃ τῇ πάντων ἐπέκεινα φύσει. ἐνεργῶν δὲ οὕτω Χριστὸς, οὐκ ἄρα ψιλὸς ἐστὶν ἀνθρωπος καθ’ ἡμᾶς, Θεὸς δὲ μᾶλλον ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ. οὕτω νοήσεις καὶ ἐπὶ τῆς ^{Ib. 14.}

1. γεγεννημένος (pro more) C. 4. ὁ Χριστὸς a.e. 5. πρόποι ἂν a.e. Comm. πρόπει ἂν (sic) C. πρόπει Edd. τοῦ Θεοῦ Λόγου] τοῦ χρόνου a.e.
 6. δι’ ἡμᾶς om. C. Comm. habet e. 8. ἐν om. C. Comm. 11. οὗ] ὅς Cod. 13. εἶναι φαμέν τὸ βαπτίζειν in verso ordine C. Comm. 14. ἄλω] ἄλωνα Edd. 16. καὶ alt. om. C. Comm. 19. ἄλωνα Edd. 21. αὐτῷ om. Edd. 25. ἔποιτο a.e. ἐποιεῖτο C. Comm. Edd. 26. ἐνεργῶν a.e. ἐνεργεῖ Comm. Edd. 27. ἐστὶν assumptum ex a.e.

- 181 R. Πέτρου πενθερᾶς, κὰν τοῖς ἀνέμοις ἐπιτιμῶν ὀρώτο, θαλάσση
 e τε καὶ ὕδασιν. ὅθεν καὶ οἱ θεσπέσιοι μαθηταὶ καὶ θάλασσαν
 S. Matth. καὶ ἀνέμους ὑποκειμένους ὀρώντες, τεθουμάκασι “ λέγοντες
 viii. 27. “ Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος ;” οὐ γὰρ ἦν ἀνθρώπου ψιλοῦ τὸ τὰ
 τοιάδε δύνασθαι δρᾶν. Θεὸς οὖν ἄρα κατὰ ταῦτόν καὶ ἄν- 5
 θρωπος ὁ Χριστός.
- Ib. 31, 32.
 47 C. “ Οἱ δὲ δαίμονες, φησὶ, παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ
 “ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
 80 A. a “ χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑπάγετε.” τὸ προνοεῖν τῶν ὄλων,
 καὶ σώζειν αὐτὰ, τίνος ἂν εἴη, πλὴν ὅτι μόνου τοῦ κατὰ 10
 φύσιν ὄντος Θεοῦ ; οὕτω καὶ ὁ Σωτὴρ ἔφασκεν “ Οὐχὶ δύο
 Ib. x. “ στρουθία ἄσσαρίου πωλοῦνται, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται
 29, 30. “ ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ;
 “ ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι
 “ εἰσίν.” ἰδοὺ τοιγαροῦν τοσαύτην τῶν ὄντων πρόνοιαν 15
 ἐποιεῖτο Χριστὸς, ὡς μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσι
 b μηδὲ χοίρων ἀγέλης ἔχειν τὴν ἐξουσίαν. παρακληθεῖς οὖν
 ἐπέτρεψε μόλις, οὐκ ἐκείνοις πληρῶν τὴν αἴτησιν, ἀλλ’ ἵνα
 ἡμᾶς ἀναπέιση φρονεῖν, ὅτι προνοεῖται τῶν ὄλων, ὡς Θεός.
 εἶτα, πῶς οὐ Θεός, ὁ θεοπρεπῆ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ κατὰ 20
 πάντων κρατεῖν ἀνηρημένος, καὶ σώζων ὡς ἴδια, τὰ δι
 αὐτοῦ γεγονότα ;
- Ib. ix.
 37-x. I. “ Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς,
 “ οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ
 c “ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. καὶ προσκα- 25
 “ λεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς
 “ ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε αὐτὰ ἐκβάλ-
 “ λειν, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.”

1. πενθερᾶς πέτρου inverso ordine a.e. καὶ e. κὰν exhibent C.a. ὀρώτο C.
 ὀρώτο Comm. 4. τὸ τὰ a. τὸ C. e. τὰ Comm. Edd. 5. τοιάδε C. Cod.
 Comm. τοιαῦτα Edd. 8. ἐπίτρεψον ἡμᾶς ἀπελθεῖν Edd. mg. 10. μόνον Aub.
 12. πωλεῖται Aub. 13. ὑμῶν] ἡμῶν C. Comm. 14. ἀπριθμημέναι
 C. Comm. 21. κρατεῖν ἀνηρημένος [ἀνηρημένος Edd. mg.] C. Comm.
 κράτος ἀνηρημένος Edd. 23. αὐτοῦ μαθηταῖς inverso ordine C. Comm.
 25. ἐμβάλῃ a.e. 27. ἐκβάλλειν αὐτὰ inverso ordine C. αὐτὰ et καὶ
 θεραπεύειν om. a.e.

οἶδεν ὄντα τοῦ θερισμοῦ Κύριον τὸν τῶν ὅλων Θεόν· αὐτοῦ γὰρ ἡ ἄλως ἡ νοητὴ, τουτέστιν, ἡ ἀνθρωπότης· αὐτοῦ καὶ ὁ θερισμός. ἀλλ' ἰδοὺ δεηθῆναι προστάξας τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ἑαυτὸν εὐθὺς ἀπέδειξεν ὄντα τοῦτο, ἐκβαλὼν τοὺς δ
 5 ἐργάτας, τουτέστι, τοὺς ἁγίους ἀποστόλους· οἷς καὶ δέδωκεν ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὡς Θεός. οὐ γὰρ ἐστὶ τῶν τῆς ἀνθρωπότητος μέτρων, τὸ δίδοναι τισὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν ἐνέργειαν· δέδωκε δὲ Χριστός· εἶτα πῶς οὐ φύσει τε καὶ ἀληθῶς ἐστὶ Θεὸς εἰ καὶ γέγονε σὰρξ ὁ
 10 Λόγος ;

“ Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν
 “ ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ e
 “ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται
 “ με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καγὼ αὐτὸν
 15 “ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” πολλοὶ
 κέκληνται τῶν ἁγίων πρὸς τὴν τοῦ μαρτυρίου δόξαν, καὶ
 τετελείωνται διὰ παθημάτων καὶ θανάτου, Χριστὸν ὁμολο-
 γηκότες. ἄρ' οὖν ἐστεφάνωνται, διαβεβαιούμενοί τε καὶ λέγον-
 τες ἄνθρωπον εἶναι κοινὸν αὐτὸν, ἢ μᾶλλον ὡς Θεὸν ταῖς a 81 A.
 20 ὁμολογίαις τετιμηκότες ; ἀλλ' ἐστὶ δῆλον. οἱ γὰρ τοῦτο
 ἀρνησάμενοι, καὶ τῆς τοῦ μαρτυρίου δόξης ἀπώλισθον, καὶ
 αὐτὸν εὐρήσουσιν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἀρνούμενον αὐτοὺς τὸν
 Χριστόν. εἶτα, πῶς οὐ Θεὸς, ὁ τῆ τοῦ μαρτυρίου δόξη
 στεφανῶν τοὺς ὅτι τοῦτό ἐστὶν ἀληθῶς ὁμολογοῦντας
 25 αὐτόν ;

“ Δεῦτε πρὸς μὲ πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, 182 R.
 “ καγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς.” εἰ b Ib. xi.
 μὴ Θεὸς ἐστὶν ἀληθῶς ὁ Ἐμμανουήλ, τίνα τρόπον τὸν 28, 29.

1. τὸν θερισμὸν κυρίου C. Comm. 4. αὐτὸν a.e. ἀπέδειξεν εὐθὺς a.e.
 τοῦτον Edd. 5. καὶ om. C. Comm. exhibet e. ἔδωκεν a.e. 7. τισὶ
 om. a.e. τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου C. Comm. 9. εἰ καὶ γέγονε] γέγονε γὰρ
 a.e. 12. ἐν αὐτῷ] αὐτὸν a.e. 13. ἀρνήσεται Cod. 16. ἁγίων] +
 προφητῶν Cod. 18. τε assumptum ex a.e. 20. τοῦτο C.a.e. Comm.
 τοῦτον Edd. 22. ἀρνούμενον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως inverso ordine a.e. αὐτοὺς
 om. a.e. 26. πρὸς μὲ om. C. Comm.

ἑαυτοῦ ζυγὸν ἡμῖν ἐπιτίθησι; Θεοῦ γὰρ δοῦλα τὰ πάντα.
εἶρηται δὲ ζυγὸς καὶ ὁ νόμος. ἀλλὰ ἐπιτίθησιν ἡμῖν ὁ
Χριστὸς τὸν ἴδιον ζυγὸν, ἑαυτῷ τε ὑποτάττει, καίτοι τὰ
πάντα ὑποφέρων τῷ Πατρὶ Θεὸς ἄρα ἐστίν. ὅθεν αὐτῷ καὶ
ὑποκείσθαι τὰ πάντα πρέπει. 5

S. Matth.
xii. 5, 6.

“Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ἐν τοῖς σάββασι οἱ
“ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι καὶ ἀναίτιοί
c “εἰσι; λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζον ἐστὶν ὧδε.” εἰ
βεβηλοῦντες τὸ σάββατον οἱ ἱερεῖς ἀναίτιοί εἰσι, ὡς Θεῷ
προσάγοντες τὰς θεραπείας· πῶς τῶν ἐν τῷ ἱερῷ δρωμένων ¹⁰
νοεῖται μείζων ἢ Χριστοῦ θεραπεία; ἀλλὰ ἔστι δῆλον ὅτι οἱ
Heb. viii. 5. μὲν ἐν νόμῳ καὶ σκιᾷ καὶ ὑποδείγματι τῶν ἐπουρανίων λελα-
τρεύκασιν, οἱ δὲ θεσπέσιοι μαθηταὶ προσεδρεύοντές τε καὶ
λειτουργοῦντες τῷ Χριστῷ, μείζονα καὶ τὴν δόξαν εἶχον.
d καὶ εἰ τῆς ἐν νόμῳ λατρείας ἐν ἀμείνοσι τὸ λειτουργεῖν τῷ ¹⁵
Χριστῷ, πῶς οὐκ ἂν νοοῖτο Θεὸς ἀληθῶς;

S. Matth.
xii. 27.

“Εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, φησὶν, οἱ
“υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ
“ἔσονται ὑμῶν.” εἰ ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ τεθεραπεύκασιν

Acta SS.
Ap. iii. 6.

τοὺς δαιμονῶντας οἱ μαθηταί· ἐπεφώνουν γάρ “Ἐν ὀνόματι ²⁰
“Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου” πῶς οὐκ ἂν νοοῖτο Θεὸς
e ἀληθῆς; οὐ γὰρ ἂν ἐξήρκεσεν ἀνθρώπου δόξα καὶ δύναμις
εἰς τὸ κατισχύσαι τοῦ σατανᾶ.

S. Matth.
xiii. 40-42.

“Ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,
“οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς ²⁵
“τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ
“τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιῶν-

1. ἡμῖν om. Cod. 2. ὑμῖν Cod. 6. κόσμῳ pro νόμῳ (sic) C. Comm.
7. τὰ σάββατα C. Comm. 8. μείζον C. Cod. e. Comm. μείζων Edd. οἱ
pro εἰ C. 10. τὴν θεραπείαν C. Comm. invito e. 12. καὶ prius om. Cod. a.e.
habet C. 13. τε om. C. Comm. 15. ἐν ἀμείνοσι] ἀμείνον a.e. 16. ἀληθῶς
C. Cod. Comm. ἀληθῆς e. Edd. 17. ἐκβάλω C. φησὶν ante ἐκβ. transponunt
a.e. 18. ἐκβαλοῦσι C. Cod. a.e. Comm. ἐκβάλλουσι Edd. 19. ἐν] +
τῷ e. 20. δαιμονῶντας C. Comm. ἐφώνουν a.e. 22. ἂν om. C.
Comm. 25. καὶ pro ἔσται a.e. αἰῶνος] + ἔσται a.e.

“τας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ
 “πυρός.” περὶ Θεοῦ γέγραπται “Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον ^{a 82 A.}
 “πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.” οὐ γὰρ ἄγγελος ἀνθρώπου ^{Ps. cii. 20.}
 ἐστι, Θεοῦ δὲ μᾶλλον τὰ πάντα. πῶς οὖν φησὶ περὶ τοῦ
 5 υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ;
 Θεὸς οὖν ἄρα ἐστίν, ὡς καὶ ἰδίους ἔχων τοὺς ἀγγέλους, καὶ ^{48 C.}
 διὰ τῶν ἄνω πνευμάτων ὑπηρετούμενος.

Ἠρώτησεν ὁ Χριστὸς “Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ^{S. Matth.}
 “εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἀποκριθεὶς δὲ, φησὶν, ὁ ^{xvi. 13.}
 10 Πέτρος εἶπε Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ^{b Ib.}
 “ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Μακάριος εἶ Σίμων ^{16, 17.}
 “Βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι ἀλλ’ ὁ
 “πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” εἰ ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ
 Χριστὸς, διὰ τί τεθαύμασται Πέτρος ὁμολογήσας αὐτόν;
 15 πῶς δὲ ἐστὶ καὶ θεοδίδακτος, ἢ ποίας ἐδεήθη φωταγωγίας
 ἄνωθεν, ἵνα μάθῃ τὸ ἐπ’ αὐτῷ μυστήριον; ἀλλ’ ἔγνω Θεὸν
 ὄντα, καὶ Υἱὸν Θεοῦ ζῶντος διωμολόγησεν αὐτόν· ταύτη τοι ^c
 τεθαύμασται. πλὴν ἓνα Υἱὸν, καὶ οὐχὶ υἱοὺς δύο φησὶ·
 δυσσεβὲς οὖν ἄρα τὸ διορίζειν εἰς δύο.

20 “Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ ^{Ib. 27.}
 “τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.” ἰδοὺ πάλιν ^{183 R.}
 ἀγγέλους αὐτοῦ φησὶ τὰ ἄνω πνεύματα, καίτοι λεγομένου
 υἱοῦ ἀνθρώπου.

“Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ ^{Ib. xvii.}
 25 δίδραγμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον Ὁ διδάσκαλος ^{24-26.}
 “ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραγμα; καὶ λέγει Ναί· καὶ εἰσελθόντα ^d
 “εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί σοι
 “δοκεῖ Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνος λαμβάνουσι

2. περὶ] + δὲ a.e. 3. οἱ om. Cod. ἀνθρώπου a.e. ἀγγέλου C. Comm.
 Edd. 4. ἐστι] + τοῦ a.e. 6. οὖν om. C.a.e. Comm. 10. τοῦ alt. om.
 Aub. 14. ὁμολογῶν Edd. 17. διωμολόγηκεν Cod. καθωμολόγησεν
 C. Comm. 18. υἱοὺς δύο hoc ordine C. Cod. Comm. 22. λεγόμενος
 υἱὸς ἀνθρώπου εἶναι a.e. 23. αὐτοῦ pro ἀνθρώπου C. Comm. 24. δὴ οὖν
 Edd. Rom., δὲ αὐτῶν in margine exhibentes. 25. δίδραγμα exhibet Cod.
 26. εἰσελθόντα] ἐλθόντος Cod. 28. τίνος C. Comm. [cf. in S. Joan. 189 c.]
 τίνων Edd.

“τέλη ἢ κήνσον; ἀπὸ τῶν υἰῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν;
 “εἶπε δέ· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄρα
 “γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.” πῶς ἐλεύθερον ἑαυτὸν εἶναί
 φησι καὶ ἔξω νόμου καὶ ἀσυντελή καὶ Υἱὸν ἀληθῶς, εἰ μὴ
 ο Θεὸς ἐστιν ἐνώσει τῇ καθ’ ὑπόστασιν σαρκὸς καὶ αἵματος 5
 κεκοινωνηκῶς; συντετέλεκε δὲ τὸ δίδραχμον, ὡς γεγωνὸς
 ὑπὸ νόμον ὁ ὑπὲρ νόμον Υἱός. ἄνθρωπος δὲ ὢν, οὐχ ὑπὲρ
 νόμον νοεῖται· πῶς γάρ; οὐδ’ ἂν ἔχοι κατὰ φύσιν τὸ ἐλεύ-
 θερον, εἰ μὴ νοεῖται Θεὸς ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ.

Ἀναβαίνοντος ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις τοῦ πάντων ἡμῶν 10
 Σωτῆρος Χριστοῦ, παῖδες προεβάδιζον, εὐφημοῦντές τε καὶ

83 A. a
 S. Matth.
 xxi. 9.

Ib. 16.

Ib.

Ps. viii.
 2, 3.

λέγοντες “Ὡς ἀνὰ τῷ υἱῷ Δαυεὶδ” θεοπρεπῆς δὲ πάντως
 ἐστὶν ἡ δοξολογία. ἠγανάκτησαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ δὴ καὶ
 προσήεσαν λέγοντες “Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;” ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν “αὐτοῖς Ναὶ, οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόμα- 15
 “τος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον;” ἀναγκαῖον
 ἐν τούτοις διαμνημονεῦσαι τοῦ μακαρίου Δαυεὶδ λέγοντος
 “Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν
 b “πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι ἐπλήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω
 “τῶν οὐρανῶν. ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρ- 20
 “τίσω αἶνον.” οἱ μὲν γὰρ παῖδες εὐφημοῦντες ἔλεγον “Ὡς
 “ἀνὰ τῷ υἱῷ Δαυεὶδ,” καταδέχεται δὲ τὴν δοξολογίαν
 εὐφημούμενος. ὁ δὲ γε μακάριος Δαυεὶδ οὐκ ἀνθρώπῳ
 ταύτην ἀνετίθει κοινῶ, κυρίῳ δὲ μᾶλλον, οὐ καὶ θαυμαστὸν
 γέγονε τὸ ὄνομα ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐπλήρθη γὰρ καὶ ἡ μεγαλο- 25
 πρέπεια ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. εἶτα πῶς οὐ Θεὸς ὁ υἱὸς
 Δαυεὶδ τὸ κατὰ σάρκα Χριστός;

S. Matth.
 xxv. 31. c

“Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ
 “πάντες οἱ ἄγγελοι μετ’ αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου

2. δὲ prius] + αὐτῷ Edd. ἔφη] εἶπε Edd. 10. τοῖς assumptum ex
 Cod. 11. προεβάδιζον Cod. τε om. C. Comm. 12. ὡς ἀνὰ
 exhibit et C. 17. ἀπομνημονεῦσαι C. Comm. 24. ἀνετίθει C. Comm.
 ἀνατέθεικε Edd. 25. Assumpta γέγονε ex C. Comm., καὶ ex C.

“δόξης αὐτοῦ.” ἄρα ὡς ἄνθρωπος τῶν καθ’ ἡμᾶς εἰς καθε-
 δεῖται Χριστὸς, παρεστηκότων αὐτῷ πάντων τῶν ἀγγέλων,
 οὕτω τε κρινεῖ τὸν κόσμον; εἶτα ποῖον ἂν ἔχοι τοῦτο λόγον;
 γέγραπται γὰρ ὅτι “εἰς ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής.” Θεὸς
 5 οὖν ἄρα Χριστὸς, ὁ ἐν δόξῃ Θεοῦ καὶ θρόνον ἔχων καὶ
 παρεστῶτας ἀγγέλους καὶ κρίνων τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιο-
 σύνη.

S. Jac.
iv. 12.

“Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς, φησὶν, εἶπεν αὐτῷ Ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ
 “Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
 10 “τοῦ Θεοῦ, λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν,
 “ἀπάρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
 “τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.”
 πῶς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κάθηται ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως;
 ἀλλ’ ἐστὶ δῆλον, ὅτι κἂν εἰ γέγονεν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἐκ
 15 Θεοῦ Λόγος, οὐ πέπαυται τοῦ εἶναι Θεὸς, ἀλλ’ ἐστὶν ὁ ἦν·
 ταύτητοι καὶ συνεδρεύει τῷ φύσαντι, καὶ ἐν τοῖς τῆς θεότητος
 ἀξιώμασιν ἐμπρέπων ὁράται, κἂν εἰ γέγονε σὰρξ.

d

S. Matth.
xxvi. 63,
64.

“Ὁ δὲ Ἰησοῦς κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.
 “καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν εἰς δύο
 20 “ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν,
 “καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεφύχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν
 “κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν.” εἰ κοινὸς ἄνθρωπος ἦν
 ὁ Χριστὸς, πῶς τεθνεώτος αὐτοῦ, τοσοῦτος ἦν ἐν τοῖς στοι-
 χείοις ὁ θόρυβος; ὁ μὲν γὰρ ἥλιος τὴν ἀκτίνα συνέστειλε,
 25 καὶ ἐν ἡμέρᾳ σκότος εἰργάσατο· ἡ δὲ γῆ τὸν ἑαυτῆς δεσπό-
 την ὀρώσα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐμπαροινούμενον, ἐσχίζετο·
 ἀφῆκε δὲ καὶ ὁ ἄδης τὰς τῶν ἁγίων ψυχάς. τίνος ταῦτα

184 R.

Ib. xxvii.
50-52.

a 84 A.

1. τῶν καθ’ ἡμᾶς εἰς hoc ordine a.e. εἰς ante τῶν transp. Edd. κάθηται a.e.
 3. ἂν ἔχοι C. Comm. ἂν ἔχη a.e. ἔχει Edd. τοῦτο om. a. 10. Θεοῦ] +
 τοῦ ζῶντος Edd. ὁ Ἰησοῦς assumptum ex C.a.e. Comm. 14. εἰ om.
 C. Comm. habet e. τοῦ om. a.e. 15. οὐ πέπαυται τοῦ εἶναι Θεὸς om. a.e.
 18. κράξας] πάλιν κράξας e. 19. ἄνωθεν εἰς δύο C.a.e. Comm. εἰς δύο
 ἄνωθεν Edd. 21. ἠνεώχθησαν a.e. Comm. 22. ἀνέστησαν] ἠγέρθη a.e.
 24. τὰς ἀκτίνας a.e. 25. εἰργάζετο a.e. 26. ὑπὸ] παρὰ a.e. 27. καὶ
 assumptum ex C.a.e. Comm.

ποιούντος ; ἄρα οὐχὶ Θεοῦ ; Θεὸς γὰρ ἦν ἐν σαρκί, ᾧ καὶ ἡ
b κτίσις ὑβριζομένῳ τρόπον τινὰ συνωργίζετο.

49 C.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου.

S. Joan.
ii. 24, 25.

“ Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ
“ αὐτὸν γινώσκειν πάντα, καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις 5
“ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν

Ps.
xxxii. 15.

“ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.” περὶ Θεοῦ γέγραπται ὅτι “ ὁ πλάσας
“ κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν.” καὶ αὐτὸς δέ που φησί

Hier.
xxxix.
27.

e “ Μὴ ἀπ’ ἐμοῦ κρυβήσεται τι ;” εἰ δὲ πάντα Χριστὸς ἐπί-
σταται, καὶ οἶδε τὰ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, πῶς οὐκ ἂν εἶη Θεὸς ὡς 10
καρδίας ἐτάζων καὶ νεφρούς ;

Ib
xvii. 10.
S. Joan.
iv. 22.

“ Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ
“ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.” ἀκούεις
ὅτι τὴν σωτηρίαν ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶναί φησι ; καίτοι

Es. lxiii. 9.

σωτῆρα Θεὸν ἐπεγραψάμεθα. σέσωκε γὰρ ἡμᾶς “ οὐ πρέσ- 15
“ βις, οὐκ ἄγγελος, ἀλλ’ αὐτὸς ὁ Κύριος,” κατὰ τὰς γρα-
d φάς. ὠνόμασται γὰρ Χριστὸς Ἰησοῦς, γεγονὼς ἐξ Ἰουδαίων
κατὰ τὴν σάρκα· Ἰησοῦς γεμὴν ἐρμηνεύεται σωτηρία. αὐτὸς
οὖν ἄρα ἐστὶν ἡ ἐκ τῶν Ἰουδαίων σωτηρία. ὥστε καὶ εἰ

Heb.
ii. 16.

γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, καὶ ἐπελάβετο σπέρματος Ἀβραὰμ, 20
Θεὸς ἐστὶ καὶ μετὰ σαρκός.

S. Joan.
xiv. 12, 13.

“ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ
“ ἐγὼ ποιῶ κακεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει,
“ ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι. καὶ ὃ τι ἂν
e “ αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω.” πορεύεται, 25
φησὶ, πρὸς τὸν Πατέρα καίτοι φύσει Θεὸς ὑπάρχων ὁ Υἱὸς,
καὶ αὐτὸς ὢν ὁ πάντα πληρῶν. πορεύεται τοίνυν ἀνθρω-

1. ἀρ' a.e. 4. ἐαυτὸν a.e. 5. πάντας a.e. 7. περὶ] + δὲ a.e.
ὅτι om. a.e. 9. τις a.e. πάντας a.e. 10. ἐν τῷ ἀνθρώπῳ C.a.e.
Comm. τοῦ ἀνθρώπου Edd. 11. ἐξετάζων C. Comm. 15. πρέσβις
C. Cod. [= πρέσβεις? (Alex.)]. 22. ὁ] ὅτι ὁ a.e. 24. μου om. a.e.
25. ποιήσω] + ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου
τοῦτο ποιήσω Cod. πορεύεσθαι a.e. 27. τοίνυν C. Comm. γὰρ Edd.

πίως, ἀνελήφθη γὰρ εἰς τὸν οὐρανόν. ἀλλὰ ὡς Θεὸς ἐπαγγέλλεται πληροῦν τὰ αἰτήματα τῶν προσευχομένων, εἰ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ποιοῦντο τὰς λιτάς. εἶτα, τίνι ἂν πρόποι μᾶλλον τὸ πληροῦν εὐχὰς ἀγίων καὶ χαρίζεσθαι 5 τὰ αἰτήματα, πλὴν ὅτι μόνῳ τῷ κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς ^a 85 A. ὄντι Θεῷ;

“Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ’ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ^{S. Joan. xv. 16.}
 “ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν
 “μείνη, ἵνα ὅτι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου
 10 “δώσει ὑμῖν.” ἰδοὺ πανταχοῦ δείκνυσιν, ὅτι τὰ ἴσα μετ’ ^{185 R.}
 ἐξουσίας ἐνεργεῖ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ. ἔφασκε γὰρ ὅτι “ὁ ἐὰν ^{b Ib. xiv. 13.}
 “αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ποιήσω” νυνὶ δέ φησιν “Ὁ ^{Ib. xv. 16.}
 “τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει
 “ὑμῖν.” ἄρα οὖν ἰδίᾳ μὲν δίδωσιν ὁ Πατὴρ δίχα τοῦ Υἱοῦ,
 15 ἰδίᾳ δὲ καὶ ἀνὰ μέρος ὁ Υἱὸς δίχα τοῦ Πατρός; οὐκοῦν παρὰ
 δύο θεῶν τοῖς ἀγίοις τὰ ἐν εὐχαῖς αἰτήματα; ἀλλ’ οὐχ
 οὕτως ἔχει ταῦτα, μὴ γένοιτο. εἰς γὰρ Θεὸς ὁ Πατὴρ, καὶ ^{I Cor. viii. 6.}
 εἰς κύριος Ἰησοῦς Χριστός. διανέμει γὰρ ὁ Πατὴρ δι’ Υἱοῦ
 τὰ ἀγαθὰ ἐν Πνεύματι. πλὴν ἡ αἴτησις ἢ ἐν προσευχαῖς ἐν
 20 Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ κύριος Ἰησοῦς ὁ ἐνανθρωπήσας νοεῖται ^c
 καὶ ὀνομάζεται Λόγος.

“Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ^{S. Joan. xvi. 23, 24.}
 “ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα μου, δώσει
 “ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ
 25 “ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη.” ἐν ἴσῃ καὶ τοῦτο τοῖς ἀνωτέρω
 βραχὺ διανοία κείσεται, καὶ τὸ ἐφεξῆς ὁμοίως. ἔχει δὲ
 οὕτως “Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, ^{d Ib. 26, 27.}
 “καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα· αὐτὸς γὰρ

1. τοῖνον pro γὰρ Cod. ἀλλ’ a.e. Migne. 4. πρόπη C. ἂν πρόποιαν e.
 5. ἀληθεί a.e. 7. ὑμᾶς] + καὶ ἔθηκα ὑμᾶς Edd. invitis libris. 10. πανταχῇ
 C. Comm. 11. Θεῷ καὶ assumptum ex C. Comm. Edd. mg. ὁ om.
 C. Comm. 13. ἂν C. Comm. ἐὰν Edd. 14. ἄρ’ Cod. 17. καὶ
 pro ὁ Cod. 18. δι’ υἱοῦ] δι’ οὗ C. Comm. 20. ὁ om. C. Comm.
 21. Λόγος καὶ ὀνομάζεται inverso ordine C. Comm. 23. μου om. Cod.
 25. ἡμῶν C.

“ὁ πατήρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, ὅτι ἐγὼ
“παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξῆλθον.”

S. JOAN.
xvii. 3.

“Αὕτη δέ ἐστίν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν
“μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.”
εἰ τῇ ἐπιγνώσει τοῦ μόνου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, συνέζευκ- 5
ταί τε καὶ συνεισβαίνειν ἀνάγκη τὴν ἐπίγνωσιν Ἰησοῦ
e Χριστοῦ, καὶ ζωὴν τοῦτο τὴν αἰώνιον προξενεῖ, πῶς οὐχ
ἄπασιν ἐναργές, ὅτι Θεός ἐστίν ἀληθῆς ὁ Χριστός; γέγονε
γὰρ σὰρξ ὁ Λόγος, καὶ μεμένηκε Λόγος.

Ib. 21-23.

“Ἴνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας· καγὼ 10
“τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν
“καθὼς ἡμεῖς ἐν, ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι
“τετελειωμένοι εἰς ἓν.” ἀκριβῆ τῆς διανοίας τὸν ὀφθαλμὸν

86 A. a ἐπιστήσαντες τῇ τοῦ προκειμένου δυνάμει, θεωρήσωμεν τὰ
ἐν αὐτῷ. ποίαν δόξαν εἰληφέναι φησὶ παρὰ τοῦ Πατρὸς ὁ 15
Υἱός, καὶ ταύτην ἡμῖν ἐπιδουῖναι; αὐτὸς δὲ ἡμᾶς τῆς ἐπὶ
τούτοις ἐρεύνης ἀπαλλάξει λέγων “Ἴνα ὧσι καθὼς ἡμεῖς
“ἓν.” ἐν μὲν γὰρ τῇ φυσικῇ ταυτότητι, ἓν ἐστίν ὁ ἐκ Θεοῦ
Λόγος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα, εἰ καὶ νοεῖται καθ’ ὑπό-
στασιν ἐκάτερος ἰδικήν. πῶς δὲ καὶ ἐν ἡμῖν γέγονε; κατὰ τὸν 20
ἴσον τρόπον, οὐσιωδῶς δὴ λέγω καὶ φυσικῶς· καίτοι Θεοῦ
b φύσις ἀσύμβατος παντελῶς εἶη ἂν πρὸς τὴν κτίσιν, ὡς ἐν
ταυτότητι λέγω τῇ κατ’ οὐσίαν. πῶς οὖν ἐν ἡμῖν γέγονε
φυσικῶς ὁ ὑπὲρ τὴν κτίσιν; γέγονε γὰρ ἄνθρωπος, ἵνα
ὥσπερ ἐστίν ἐν τῇ τῆς θεότητος φύσει πρὸς τὸν Πατέρα, 25
οὕτω καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐν γένηται σχέσει τῇ κατὰ ἀνθρω-
πότητα· τετελειώμεθα γὰρ οὕτω καὶ ἡμεῖς εἰς ἓν.

50 C.

Ib. xx. 19.

“Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββά-
“των, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ

1. πεφιλήκατε] + καὶ πεπιστεύκατε Edd.

συνέζευκταί C. Cod. συνεξεῦχθαί e. Comm. Edd.

a.e.

8. ἐναργές] + ἐστίν a.e.

11. ἔδωκας C. Comm.

7. αἰώνιον] εἰς αἶωνα

15. φησιν

εἰληφέναι inverso ordine C. Comm.

18. ἐν μὲν γὰρ τῇ] τῇ μὲν γὰρ [ἐν cum

praecedenti ἐν confundens] C. unde Comm.

20. ἰδικῆ C. ὑμῖν C.

23. ὑμῖν C.

29. μαθηταὶ] + αὐτοῦ C. Comm.

“συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ^c
 “καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνη ὑμῖν.” ^{186 R.}
 ἐπαπορήσαι τις ἂν κατὰ τὸ εἶκος ἐκείνο λέγων Εἰ ἐν σώματι
 καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἦν ὁ Λόγος, καθὰ καὶ πρὸ τοῦ
 5 τιμίου σταυροῦ, πῶς κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ἀδοκῆτως εἰς
 μέσον ὤφθη τῶν μαθητῶν; πρὸς τοῦτό φαμεν, ὅτι δυνάμει
 τῆ θεϊκῆ. μεμνησθαι δεῖ Παύλου λέγοντος ὅτι “Ὡστε ἡμεῖς ^{2 Cor. v. 16.}
 “ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώ-
 “καμεν κατὰ σάρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν.” ^d
 10 μετὰ γάρ τοι τὴν ἐκ νεκρῶν ἀναβίωσιν, ὡς τετελεσμένης ἤδη
 τῆς οἰκονομίας ἐφ’ ἣ καὶ ἡ τῆς σαρκὸς ἀνάληψις ἐπράχθη
 χριωδῶς, ἐξουσία καὶ δυνάμει κέχρηται τῆ θεοπρεπεί, διὰ
 τούτων μᾶλλον ἢ διὰ τῶν τῆς κενώσεως μέτρων ἐπιγινώ-
 σκεσθαι θέλων, ὡς ἐν καιρῷ καθήκοντι.
 15 “Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς Λάβετε ^{e S. Joan. xx. 22, 23.}
 “πνεῦμα ἅγιον, ἃν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀφέωνται
 “αὐτοῖς· ἃν τινῶν κρατῆτε, κεκράτηνται.” ὅλον ἐστὶ θεο-
 πρεπὲς τὸ γεγεννημένον καὶ τοῦ παντὸς ἄξιον λόγου. πρῶτον
 μὲν γὰρ οὐκ ἀνθρώπινον τὸ ἐμφυσῆσαι τοῖς ἀποστόλοις, καὶ
 20 δοῦναι τὸ Πνεῦμα. εἶτα μέγα καὶ ὑπὲρ τὴν κτίσιν, τὸ τοιαύ-
 την ἐξουσίαν παρασχεῖν, ὥστε κρατεῖν ὧν ἂν ἔλοιντο τὰς ^{a 87 A.}
 ἀμαρτίας, ἀφιέναι δὲ καὶ οἷς ἂν βούλοιντο τυχόν. διὰ τί δὲ
 καὶ διὰ σαρκικοῦ φυσήματος τὸ Πνεῦμα δίδωσιν; ὅτι μὴ
 ἀλλοτρία τοῦ Λόγου γέγονεν ἢ αὐτοῦ σὰρξ, ἀλλὰ ἰδικῶς
 25 αὐτοῦ. καὶ ἀνθρώπινον μὲν τὸ διὰ σαρκὸς ἐμφύσημα· θεϊκῆς
 δὲ δυνάμεως ἔργον, τὸ μετόχους ἀποφῆναι τοῦ Πνεύματος
 τοὺς ἡξιωμένους.

3. ἐκείνο om. Edd.
κατὰ σάρκα om. Aub.
ἐπειδὴ μετὰ C. Comm.

7. ὅτι om. C. Comm.

8. εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν

9. οὐκέτι] οὐδένα Edd.

10. μετὰ γάρ τοι]

11. ἐπράχθη] ἐτελέσθη C. Comm. Edd. mg.

13. μέτρων] τρόπων C. Comm. Edd. mg.

16. ἀφέωνται C. Comm. [cf.

ad loc. 1101 b] ἀφεόνται a. ἀφιένται e. Edd. [cf. infra Quod Unus Christus 752 d]

18. γεγεννημένον e.

20. εἶτα] + καὶ a.e.

21. ἂν om. a.e.

22. καὶ

et τυχόν om. a.e.

23. διὰ om. Cod.

24. ἢ αὐτοῦ hoc ordine C.a.e.

Comm.

25. θεϊκῆς δὲ δυνάμεως ἔργον] θεϊκὸν δὲ καὶ δυνάμεως Θεοῦ a.e.

b

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

S. Luc.
i. 14-16.

Ἄγγελος Θεοῦ τῷ Ζαχαρίᾳ φησὶ περὶ τοῦ ἁγίου Βαπτιστοῦ “Καὶ ἔσται χαρὰ σοὶ καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται· ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖνῃ, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πολλοὺς τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.” ὁ μακάριος Ἰωάννης, ἐρομένων αὐτὸν τῶν

S. Joan.
i. 19.
Ib. 23,
S. Matth.
iii. 3.

c Ἰουδαίων “Σὺ τίς εἶ;” φησὶν “Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.” προφητεύων δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ζαχαρίας ἐπὶ τῷ ἰδίῳ παιδί φησὶ “Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν.” προεβάδιζε γὰρ τοῦ

S. Luc.
i. 76, 77.

d Χριστοῦ, καὶ αὐτοῦ γέγονε πρόδρομος, καὶ αὐτῷ τὰς ὁδοὺς προετοιμάζεσθαι διεκήρυττε, καὶ τὸν ἐπ’ αὐτῷ προεφήτευσεν λόγον, ἐπιστρέφων ὡς ἐπὶ Θεὸν δικαιοῦν ἰσχύοντα τοὺς ἐν ἁμαρτίαις. εἶτα, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

Ib. i.
32, 33.

“Οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.” ἂρ’ οὖν ὑφ’ ἐνὶ τῶν καθ’ ἡμᾶς κεισόμεθα, βασιλευόμενοι διηλεκτῶς

187 R.

καὶ ἀκαταλήκτως, ἢ ὑπὸ Θεῷ μᾶλλον ἐσόμεθα βασιλεύοντι ἡμῶν τῶν ἐν Χριστῷ; καὶ οὐχ ὡς ἔξωθεν μεσίτου τινὸς εἰς τοῦτο παραληφθέντος, ἀλλ’ ὡς δι’ Υἱοῦ καὶ ἐν Υἱῷ κατακρατοῦντος τῶν ὅλων τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός; εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, Θεὸς ἄρα ὁ Χριστός.

4. γενέσει C. 10. ὁδὸν Cod. Comm. ὁδὸν τοῦ Edd. 11. καὶ assumptum ex C. Comm. 16. καὶ prius om. Cod. 17. ἐπ’ αὐτῷ] περὶ αὐτοῦ a.e. 18. Θεὸν δικαιοῦν ἰσχύοντα C.a.e. Comm. Θεῷ δικαιοῦν ἰσχύοντι Edd. 24. ὑφ’ C. Comm. Edd. mg. ἐφ’ Edd. 25. ἀκαταλήκτως C. Comm. βασιλευόντες C. Comm. 26. τῶν om. C. Comm. τὴν pro τῶν Edd. Rom. 27. ἀλλ’ ὡς δι’] ἄλλως δὲ C. Comm. 28. εἰς pro εἰ C. 29. ὁ om. C. Comm.

“Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον Πῶς ἔσται μοι ^a 88 A.
 “τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος ^{S. Luc. i. 34, 35.}
 “εἶπεν αὐτῇ Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις
 “ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον
 5 “κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.” ἄρα οὖν κέκληται μόνον υἱὸς ὁ
 ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου διὰ τοῦ Πνεύματος ἀπορρήτως γεγεν-
 νημένος, ἤγουν ἐκτισμένος, ἢ φύσει τε καὶ ἀληθῶς Υἱὸς
 εἶναι πεπίστευται καὶ Θεός; ἀλλ’ ἔστι τοῦτο ἀληθές.
 νοείσθω δὴ οὖν σὰρξ καθ’ ὑπόστασιν γεγονὼς ὁ Λόγος, ^b
 10 τουτέστιν ἰδίαν ποιησάμενος σάρκα τὴν διὰ Πνεύματος ἐκ
 τῆς ἁγίας παρθένου. οὕτω γὰρ ἔσται καὶ Θεὸς ἀληθῶς.
 “Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἢ ^{Ib. 41-43.}
 “Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ
 “ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἢ Ἐλισάβετ καὶ ἀνεφώνησε
 15 “φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ
 “εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι
 “τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς μέ;” ἐνεργ-
 γήσαντος Θεοῦ προφητείας χάριν, ἔσται τις προφήτης, καθ’ ^c
 ἕτερον δὲ τρόπον οὐδαμῶς. ὅτε τοίνυν ὁ ἀσπασμὸς τῆς
 20 ἁγίας παρθένου Μαρίας κυοφορούσης ἔτι τὸν Ἰησοῦν, κεκί-
 νηκεν ἐν μήτρᾳ τὸν Ἰωάννην εἰς προφητείαν, πῶς οὐ Θεὸς ὁ
 Χριστὸς καὶ ἐν τῇ τῆς παρθένου νηδύϊ κινήσας θεοπρεπῶς
 εἰς προφητείας δύναμιν τὸν Βαπτιστήν;
 “Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά ^{51 C. Ib. ii. 29-32.}
 25 “σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου
 “ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ^d
 “ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.” ὁ Συ-
 μεὼν τὸν Ἰησοῦν εἰς ἀγκάλας λαβὼν, τὰ τοιαῦδε περὶ αὐτοῦ
 φησί. πῶς οὖν ἔστι σωτήριον; πῶς δὲ φῶς εἰς ἀποκάλυψιν
 30 ἐθνῶν, εἰ μὴ Θεὸς εἰς ἔστιν ἀληθῶς καὶ μόνος Υἱὸς, ὁ φύσει

1. μοι om. C. Comm.

6. γεγεννημένος C.

8. ἀλλ’ ἔστι τοῦτο ἀληθές

om. C. Comm.

19. δὲ om. C. Comm.

20. κυοφορούσης Μαρίας

inverso ordine C. Comm.

25. σου alt.] στον Cod.

30. εἰς ἔστιν ἀληθῶς

C. Comm. ἔστιν ἀληθῶς εἰς Edd.

μέν· ἐκ Πατρὸς ὡς Λόγος, ἐκ παρθένου δὲ ὁ αὐτὸς κατὰ
 σάρκα; ποία γέγονεν ἀποκάλυψις τοῖς ἔθνεσιν, ἢ ἐπ' αὐτῷ
 ἔγνωσαν ὅτι Θεὸς ἐστὶ, καὶ αὐτῷ λατρεύσαντες διέφυγον
 τὰ ἐγκλήματα τοῦ θεῷ λατρεύειν ἐτέρῳ παρὰ τὸν ἕνα καὶ
 φύσει καὶ ἀληθῶς; 5

S. Luc. v.
22-24.

“Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπο-
 κριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
 89 A. a “ὑμῶν; τί ἐστὶν εὐκοπώτερον εἰπεῖν Ἀφέονται σοι αἱ
 “ἀμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν Ἐγχειραὶ καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ
 “εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς 10
 “γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἶπε τῷ παραλυτικῷ Σοὶ λέγω,
 “ἔγχειραὶ, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιον σου πορεύου εἰς τὸν
 “οἶκόν σου.” εἰ μόνος ἡμᾶς ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ἀπαλλάττει

188 B.

πλημμελημάτων, ἐτέρῳ πρέποντος τούτου μηδεμί, χαρίζεται
 δὲ καὶ τοῦτο Χριστὸς μετ' ἐξουσίας θεοπρεποῦς, πῶς οὐκ ἂν 15
 b εἶη Θεός; κέκληται γὰρ υἱὸς ἀνθρώπου, γεννηθεὶς ἐκ γυναι-
 κὸς κατὰ σάρκα, καίτοι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος.

Ib. vii.
21-23.

“Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ
 “μαστιγῶν καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς
 “ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Πορευ- 20
 “θέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ
 “ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται,
 c “κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται,
 “καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἂν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.” ἔργοις
 αὐτοῖς ἐπιδείξας ἑαυτὸν ὁ Χριστὸς, τῶν θεοπρεπῶν μεγα- 25
 λουργημάτων ἀποτελεστήν, εἰς ἀνάμνησιν ἀναφέρει τῶν
 εἰρημένων διὰ φωνῆς προφητῶν περὶ αὐτοῦ. ἔφη τοίνυν ὁ
 μακάριος Ἡσαΐας “Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα

Es.
xxxv. 3.

2. ποία C. Comm. ποία γὰρ Edd. 3. διέφυγον C. Comm. ἔφυγον Edd.
 4. τὸ pro τοῦ C. Comm. 9. ἔγειρε C. 10. ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου inverso ordine a.e. 12. ἔγχειραὶ] + καὶ περιπάτει a.e. κλινίδιον
 Edd. 13. ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ἀπαλλάττει hoc ordine C.a.e. Comm. ἀπαλλάττει
 ὁ τῶν ὅλων Θεὸς Edd. 18. ὥρα] ἡμέρα C. Comm. ἐθεράπευε C. Comm.
 21. ἴδετε C.

“ παραλελυμένα.” εἶτα μονονουχὶ καὶ χεῖρα προτείνων κατα-
 δείκνυσι τὸν Ἐμμανουήλ οὕτω λέγων “ Ἴδου ὁ Θεὸς ἡμῶν, Es.
xxxv. 4.
 “ ἰδὸν κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ d Ib. xl.
10.
Ib. xxxv.
5, 6.
 “ κυρείας,” ἔφη δὲ καὶ ἐν ἐτέροις ὅτι “ Τότε ἀνοιχθήσονται
 5 “ ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται. τότε ἀλεί-
 “ ται ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς καὶ τρανὴ ἔσται γλώσσα μογιλά-
 “ λων,” καὶ πρὸς τούτοις ἔτι “ Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ, καὶ Ib. xxvi.
19.
 “ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ
 “ σου ἴαμα αὐτοῖς ἐστίν,” ἔφη δὲ πάλιν καὶ ἐκ προσώπου
 10 Χριστοῦ “ Πνεῦμα κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, e Ib. lxi. 1.
 “ εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, κηρύξαι αἰχμαλώ-
 “ τοις ἄφρονοι καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν.” ὅτε τοίνυν τῆς ἐφ’
 ἑαυτῷ πίστεως τὰς τῶν προφητῶν φωνὰς ποιεῖται σημεῖον,
 ἤγουν ἀπόδειξιν, Θεὸν δὲ αὐτὸν οἱ προφήται κηρύττουσι, τίς
 15 ὁ τούτοις τὰ ἐναντία φάναι τολμῶν ;
 Ἐχειμάζοντο, φησὶ, κατὰ τὴν λίμνην οἱ μαθηταί, εἶτα
 “ προσελθόντες διήγειραν αὐτὸν λέγοντες Ἐπιστάτα, ἀπολ- S. Luc.
viii. 24.
90 A.
 “ λύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ a
 “ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσατο καὶ ἐγένετο γαλήνη.”
 20 εἴρηται περὶ Χριστοῦ διὰ φωνῆς τοῦ μακαρίου Δαυεὶδ “ Σὺ Ps.
lxxxviii.
10.
 “ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν
 “ κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραῦνεις· σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ, Ib. 12.
 “ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ, τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς
 “ σὺ ἐθεμελίωσας.” ὅτε τοίνυν τῷ καταπραῦνοντι τὴν θάλασ-
 25 σαν, πρέποι ἂν καὶ τὸ δεσπόζειν τῶν ὄλων· ἔχειν δὲ ἰδίους
 τοὺς οὐρανοὺς, καὶ θεμελιῶν δύνασθαι καὶ τὴν οἰκουμένην b
 καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πῶς οὐκ ἂν ὑπάρχειν νοοῖτο Θεὸς
 ἀληθῶς ὁ Χριστὸς, ὁ θαλάσση καὶ πνεύμασιν ἐπιτιμῶν, καὶ
 τοῦτο μετ’ ἐξουσίας ;

6. ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς C. Comm. χωλὸς ὡς ἔλαφος Edd. μογγιλάλων C. Cod.
 Comm. [cf. μογγός in Lexic. Liddell et Scott]. 13. ποιείτε C. 14. ἀπό-
 δεῖξιν] ἀποκάλεψιν C. Comm. 15. τὰ om. C. Comm. 21. δεσπόζεις]
 δεσπότης Aub. τὸν δὲ C. Comm. καὶ τὸν Edd. 25. δέ] τε C. Comm.
 26. καὶ alt. assumptum ex C. Comm.

S. Luc. viii. 38, 39. “ Ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια
 “ εἶναι σὺν αὐτῷ. ἀπέστειλε δὲ αὐτὸν λέγων Ἐπόστρεφε εἰς
 “ τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι πεποιήκεν ὁ Θεός. καὶ
 “ ἀπῆλθε καθ’ ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν
 c “ αὐτῷ ὁ Θεός.” ἐν τῇ τῶν Γεργεσηνῶν χώρα τεθεράπευκεν 5
 ὁ Χριστὸς τὸν ἀγρίως δαιμονιῶντα, ὃς καὶ συνεῖναι αὐτῷ
 παρακάλει. ἀλλὰ καίτοι θεραπεύσας αὐτὸν, καὶ ἐκβεβληκῶς
 τὰ πνεύματα, ἐκέλευεν ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ
 κηρύσσειν ὅσα πεποιήκεν αὐτῷ ὁ Θεός. ἐνήργηκεν οὖν
 189 R. αὐτὸς, ὡς Θεὸς ὑπάρχων ἀληθινός. οὐ γάρ που φαμέν, ὡς 10
 ὑπουργὸς γέγονε θείας χάριτος, καθ’ ἓνα τῶν προφητῶν
 ἤγουν τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἀλλ’ ἦν αὐτὸς δυνάμει τῇ
 d ἰδίᾳ καὶ θεοπρεπεῖ συντριβῶν τὸν σατανᾶν. ἐν ὀνόματι οὖν
 αὐτοῦ καὶ τοῖς ἁγίοις μαθηταῖς ὑπετάττοντο τὰ δαιμόνια,
 καὶ τοῦτο διωμολόγησαν αὐτοί. 15

Ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ ἀρχισυναγώγου φησὶν ὁ Χριστὸς
 Ib. 52. “ Μὴ κλαίετε, οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει.”
 52 C. ἄρ’ οὖν ἐψεύδετο; μὴ γένοιτο, ἀληθεύει δέ. καὶ κατὰ τίνα
 S. Matt. xxii. 32. τρόπον, ὁ Παῦλος διερμηνεύει λέγων “ Οὐκ ἔστι Θεὸς
 e “ νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.” ζῶσι γὰρ τῷ Θεῷ ζῆσειν μέλ- 20
 λοντες· οὐκοῦν οἱ τεθνεῶτες, κατὰ μὲν ἀνθρώπους εἰσὶ
 νεκροὶ, κατὰ δέ γε τὴν ζωοποιὸν φύσιν, τουτέστι τὴν θείαν,
 οὐκ ἀποτεθνήκασιν. ἀληθεύει τοιγαροῦν ὡς Θεὸς, περὶ τοῦ
 κορασίου λέγων Οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.

S. Luc. xxii. 27. Τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς διαλεγόμενος ἔφασκε “ Τίς μείζων 25
 “ ἐστίν, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος;
 91 A. a “ ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμὶ ὡς ὁ διακονῶν.” ὁρᾶς ὅπως μὲν
 ὅσον ἦκεν εἰς γε τὸ τῇ θεότητι πρέπον καὶ τῇ δόξῃ τῇ

1. αὐτῷ Cod.

7. παρακαλεῖ Cod.

8. ἐκέλευεν exhibet et C.

9. κηρύσσειν C. Cod. Comm. κηρύττειν Edd.

14. τῶν ἁγίων μαθητῶν C.

20. ζῆσειν C. Cod. οἱ ζῆσειν Comm. Edd.

18. ἐψεύσατο Comm. unde Edd. mg. ἐψεύδετο exhibet et C.

21. τεθνεῶτες C. Cod. Comm.

22. γε om. Edd.

23. τοιγαροῦν C. Comm. Edd. mg.

27. ὁ assumptum ex C. Comm. μὲν

28. τῇ θεότητι] θεότητος C. θεότητι Comm.

27. ὁ assumptum ex C. Comm. μὲν ὅσον hoc ordine C. Comm.

δεσποτικῇ, μονονουχὶ καὶ ἀποσείεται τὸ ἐν διακόνου νοεῖσθαι
τάξει τιμᾷ δὲ τοῦτο διὰ τὸ ἀνθρώπινον. ἐγὼ γάρ εἰμι,
φησὶν, ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. οὐκοῦν καὶ εἰ κατα-
βέβηκεν ἐν διακόνοις, ἀλλ' οὖν γέ ἐστιν αὐτὸς ὁ ἀνακεί-
5 μενος, ὡς δεσπότης καὶ παρὰ πάσης κτίσεως διακονούμενος
ὡς Θεός.

Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Χριστὸς, δηλονότι τοῖς ἀρχιερεῦσι ^b
τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶσιν “Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; ἐὰν ὑμῖν ^{S. Luc.}
“εἶπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκρι- ^{xxii.}
10 “θῆτε. ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθή- ^{67-69.}
“μενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.” εἰ κάθηται ἐκ
δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ ὁ τοῦ ἀνθρώπου υἱὸς, πῶς οὐ
Θεὸς ὁ Χριστὸς, τοῖς ἀνωτάτω θώκοις ἐμπρέπων, καὶ ὁμό-
θρονος τῷ Πατρί; οὐ γὰρ συνεδρεῖ τῷ κατὰ φύσιν Θεῷ ^c
15 γεννητῇ φύσιν ὅλως, συνεδρεῖ δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·
Θεὸς ἄρα καθ' ἑνωσιν οἰκονομικὴν, σαρκὸς γεγονότος τοῦ ἐκ
Θεοῦ φύντος Λόγου.

Ὅτι ζωὴ καὶ ζωοποιὸς ὁ Χριστός.

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους.

20 “Ὡς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημί. τὸ ποτήριον ^d ^{I Cor. x.}
“τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶ τοῦ αἵματος ^{15-17.}
“τοῦ Χριστοῦ; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶ
“τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ; ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμά ἐσμεν
“οἱ πολλοί· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν.”
25 ἢ ἀνθρώπου σὰρξ, ὅσον ἦκεν εἰς ἰδίαν φύσιν, οὐκ ἂν εἶη
ζωοποιὸς, ἀλλ' οὐδὲ τὸ αἷμα τὸ ἀνθρώπινον, εἰ κοινὸν εἶη
καὶ καθ' ἑαυτό· ζωοποιεῖ δὲ τὸ σῶμα Χριστοῦ καὶ τὸ τίμιον ^e
αἷμα, πρέποντος μόνῳ Θεῷ τοῦ ζωοποιεῖν δύνασθαι τὸ ζωῆς

1. ἀποσείσεται Aub.
assumptum ex C. Comm.

2. εἰμι, φησὶν hoc ordine C. Comm.

3. ὁ

C. Comm. κτίσις pro φύσις Cod.

13. ἀνωτάτοις C. Comm.

15. γεννητῇ

19. Κορινθίους] + πρώτης Edd.

16. Θεὸς ἄρα assumptum ex C. Comm.

C. Comm. σῶμα] + τοῦ Edd.

20. φρόνιμος (sic) C.

27. ζωοποιεῖται

ἐπιδεές. Θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, οὕτω γὰρ ἔσται ζωοποιὸν
 190 R. τὸ σῶμα αὐτοῦ· εἰ δὲ ἄνθρωπος ἀνὰ μέρος νοεῖται μόνῃ τῇ
 τοῦ Χριστοῦ κλήσει τετιμημένος, καὶ γυμνὸν υἱοῦ πρόσωπον
 ἔχων, πῶς ἂν εἶη ζωοποιὸν τὸ σῶμα αὐτοῦ;

92 A. a “Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν,⁵
 I Cor. xv. “ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιῶν,” καὶ πάλιν “Ὁ
 45. Ib. 47-50. “πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ
 “κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,
 “καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· καὶ
 “καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ 10
 “τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ. τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι
 b “σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται,
 “οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ,” προσεπάγει δὲ
 Ib. 52, 53. τούτοις “Ὅτι σαλπίζει, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρ-
 “τοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο 15
 “ἐνδύσασθαι τὴν ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
 “σασθαι τὴν ἀθανασίαν.” εἰς ψυχὴν ζῶσαν ὁ πρῶτος
 ἄνθρωπος γέγονεν· ἐδεῖτο γὰρ ὡς ποίημα τοῦ ζωοποιῶντος
 Θεοῦ· ὁ δὲ γε ἔσχατος Ἀδὰμ, τουτέστι Χριστὸς, ὅτι μὴ
 c ἐδεῖτο ζωῆς, ὡς Θεὸς, πνεῦμα γέγονεν εἰς ἡμᾶς ζωοποιῶν, 20
 ὅπερ ἐστὶ θείας φύσεως ἴδιον πλεονέκτημα. καὶ ὁ μὲν
 πρῶτος ὁ ἐκ γῆς χοϊκός· ὁ δεύτερος δὲ ἐξ οὐρανοῦ, καίτοι
 γεννηθεὶς διὰ γυναικός· ὁ γὰρ ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐκ
 Θεοῦ Πατρὸς Λόγος κὰν εἰ γέγονεν ἄνθρωπος, ἀλλ’ οὐδὲν
 ἡττόν ἐστιν ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἰ φθορὰ καὶ θανάτῳ κατισχη- 25
 μένοι, τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ διὰ τοῦτο φορέσαι λεγόμεθα,
 d τὴν ἀφθαρσίαν ἐνδυσάμενοι, τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ
 φορέσομεν. ἀφθαρσία δὲ πάλιν ἴδιον ἀγαθὸν τῆς κατὰ
 φύσιν θεότητος. ἀλλάσσονται γὰρ οἱ νεκροὶ, καὶ τὸ φθαρτὸν

2. μόνον C. Comm. 3. γυμνός Aub. 6. ἔσχατος Ἀδὰμ] δεύτερος
 ἄνθρωπος C. Comm. unde δεύτερος Edd. mg. 7. χοϊκός C. ὁ κύριος exhibit
 et C. 10. φορέσομεν Cod. sed φορέσωμεν exhibit C. 12. δύναται C.
 Cod. δύναται Comm. Edd. 19. ὁ δὲ γε] ὄγε μὴν C. Comm. 22. ὁ prius
 assumptum ex C. Comm. δὲ ἐξ exhibit [nec addit ὁ κύριος] et C. 25. κατε-
 σχημένοι Edd. 28. φορέσωμεν C. 29. ἀλλάσσονται C.

ἀμφιέννυται τὴν ἀφθαρσίαν, γεγονότος καθ' ἡμᾶς τοῦ Μονο-
γενοῦς, καὶ μεθιστάντος τὸ θνητὸν εἰς ἀθανασίαν, καὶ τὸ
φθαρτὸν εἰς ἀφθαρσίαν ἐν ἑαυτῷ καὶ πρώτῳ μετασκευά-
ζοντος· οὕτω γὰρ γέγονεν ὁδὸς εἰς ζωὴν καὶ ἡμῖν αὐτοῖς.

θ

5 Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους β'.

“ Ἀλλὰ αὐτοὶ, φησὶν, ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ^{2 Cor. i. 9.}
“ ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιοῦτες ὡμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλὰ ἐπὶ
“ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς.” εἰ Θεῷ τῷ κατὰ
φύσιν πρεπωδέστατον εἶναί φαμεν τὸ ἐγείρειν τοὺς νεκρούς, ^{53 C.}
¹⁰ ὅτι ζωὴ καὶ ζωοποιός ἐστίν· ἔφη δὲ Χριστός “ Ἐγὼ εἰμι ἡ ^{a 93 A.}
“ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ,” φαίνεται δὲ καὶ ἐγγηγεκῶς τοὺς ^{S. Joan.}
νεκρούς· Θεὸς ἄρα ἐστίν, ὡς ζωὴ κατὰ φύσιν. ^{xi. 25.}

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους.

“ Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, ^{Heb. ii.}
¹⁵ “ καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ ^{14.}
“ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, ^b
“ τουτέστι τὸν διάβολον.” παραπλησίως ἡμῖν, τοῖς ἐν
τέκνοις Θεοῦ τεταγμένοις, κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς ὁ
ἐκ Θεοῦ Λόγος, ἵνα τῷ θανάτῳ τὸ ἴδιον σῶμα δοῦς, ζωο- ^{191 R.}
²⁰ ποιήσῃ πάλιν αὐτοζωὴ κατὰ φύσιν ὑπάρχων, ὡς Θεός. ἐπεὶ
πῶς κατήργηται τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἂν μὴ τὸ πεσὸν εἰς
θάνατον ἀνεβίῳ σῶμα, ἴδιον ὃν τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς, του-
τέστι, τοῦ ἐκ Θεοῦ ὄντος Λόγου; ^c

Ὅτι εἷς υἱὸς καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

²⁵ Ἐκ τῆς Ἰωάννου ἐπιστολῆς πρώτης καθολικῆς.

“ Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλ- ^{i S. Joan.}
^{i. 1, 2.}

1. ἀμφιέννυται C. 4. καὶ om. C. Comm. 5. β' om. Cod. exhibit
C. 6. αὐτοὶ om. Cod. 7. ἐφ' ἐν Edd. ἀλλ' Cod. 8. ἐγείραντι
Cod. Edd. τῷ tertium Cod. τὸ C. Comm. Edd. 9. τὸ assumptum ex C.
Comm. 14. τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν αἵματος hoc ordine C. Comm. κεκοινώ-
νηκεν αἵματος τὰ παιδιά Cod. κεκοινώνηκε τὰ παιδιά αἵματος Edd. 20. αὐτο-
ζωὴ C. Comm. αὐτὸ ζωὴ Edd. 24. εἷς] + ὁ Edd.

“μοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν
 d “περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἐωράκα-
 “μεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν
 “αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.”
 ἰδοὺ τὸν ὄντα ἀπ’ ἀρχῆς, τουτέστι, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς Λόγον, 5
 τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἐωρακένας φησὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ
 μὴν καὶ χερσὶ ψηλαφῆσαι· καίτοι κατὰ φύσιν ἰδίαν τοῦ ἐκ
 τοῦ Πατρὸς ὄντος Λόγου καὶ ὄντος ἀοράτου καὶ ἀναφούς,
 e ἀναφῆς γὰρ τὸ ἀσώματον. ἀλλ’ ἐν σαρκὶ γεγονότα τὸν
 Λόγον ἐωρακένας τε καὶ ψηλαφῆσαί φησιν. εἰς οὖν ἄρα 10
 ἐστὶν Υἱὸς καὶ Θεὸς καὶ κύριος καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ
 Λόγος.

94 A. a

“Ὅτι εἰς Χριστὸν ἡ πίστις ὡς εἰς Θεόν.

Ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς πρώτης.

1 S. Pet.
i. 21.“Ὅστε, φησὶ, τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς 15
 Θεόν” καίτοι Χριστὸς κηρύττεται διὰ τῶν ἁγίων ἀποστό-S. Joan.
vi. 47.λων. καὶ αὐτὸς δέ που φησὶν “Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὁ
 b “πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον.” ὅτε τοίνυν εἰς Θεόν

Ib. xiv. 1.

ἡ πίστις, Χριστοῦ λέγοντος “Εἰς ἐμὲ πιστεύετε,” πῶς οὐκ
 ἂν εἴη Θεὸς ἐναργῶς ; 20

Ἐκ τῆς πρώτης Ἰωάννου ἐπιστολῆς.

1 S. Joan.
iii. 23.

“Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύωμεν τῷ
 “ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.” εἰ μὴ ἀνεθέ-
 c λητόν ἐστι τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τὸ πιστεύειν ἡμᾶς εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πράττεται δὲ καὶ 25
 παρ’ ἡμῶν ἡ πίστις, οὐχ ὡς εἰς ἄνθρωπον ἀπλῶς, ἀλλ’ ὡς
 εἰς Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν· Θεὸς ἄρα Χριστός.

1. ὃ ἐθεασάμεθα om. Cod. 3. τὴν prius om. Edd. 8. τοῦ om.
 C. n. Comm. 11. Ἰησοῦς pro κύριος C. Comm. 14. πρώτης] ᾧ exhibit C.
 15. καὶ om. Cod. 17. ἀμήν alt. om. Cod. 21. titulum retinui ex Edd.
 omittit Cod. ἰῶ ἐπιστολ ᾧ post Χριστοῦ (23) exhibit C. unde Comm. 23. ἀνα-
 θέλητον C. Comm. 25. καὶ om. C. Comm.

“Ἐν τούτῳ γινώσκεται τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. πᾶν πνεῦμα ^{1 S. Joan.}
 ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ ^{iv. 2, 3.}
 Θεοῦ ἐστὶ· καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ
 τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ
 5 “ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.” ^d
 ὁμολογοῦμεν τὸν Ἰησοῦν ἄρα ὡς ἄνθρωπον καὶ τῶν καθ’
 ἡμᾶς ἕνα, ἢ μᾶλλον ὅτι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος γέγονε σὰρξ, οὐκ
 ὀλιγωρήσας τοῦ εἶναι Θεὸς, μεμενηκῶς δὲ μᾶλλον ὅπερ ἦν
 καὶ εἰ γέγονεν ἄνθρωπος; ἀλλὰ τοῦτ’ ἐστὶν οὐκ ἀμφίβο-
 10 λον. ὁ τοίνυν οὐ λέγων Θεὸν εἶναι ἀληθῶς τὸν Χριστὸν, ^{192 R.}
 διαιρῶν δὲ καὶ κατασμικρύνων τὴν δόξαν αὐτοῦ, τὸ τοῦ
 ἀντιχρίστου πνεῦμα ἔχων ἀλώσεται. ^e
 “Καὶ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατήρ ^{Ib. 14, 15.}
 ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου· ὃς ἂν ὁμολογήσῃ
 15 “ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει
 καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.” ἀπεστάλθαι φημὲν παρὰ τοῦ Θεοῦ
 καὶ Πατρὸς τὸν Υἱὸν, τουτέστι, τὸν ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν
 Μονογενῆ Λόγον· ὠνομάσθαι δὲ αὐτὸν Ἰησοῦν, ὅτε καὶ τὴν ^{a 95 A.}
 κατὰ σάρκα γέννησιν ἐκ γυναικὸς ὑπέμεινεν οἰκονομικῶς.
 20 οὐκοῦν ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος γέγονεν ἄνθρωπος. καὶ εἴ τις
 οὕτως ὁμολογήσειεν αὐτὸν, ἔχει μένοντα ἐν αὐτῷ τὸν Θεόν,
 ἔσται δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ· μνησθήσεται γὰρ αὐτοῦ,
 λογιεῖται δὲ καὶ οἰκειῶν, ὡς μέτοχον αὐτοῦ· ὁ δὲ μὴ ὁμο-
 25 λογῶν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατὴρ Λόγος Ἰησοῦς ἐστὶ,
 καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ἀνθρωπότητα, οὔτε Θεὸν ἐν αὐτῷ πλουτή-
 σειεν ἂν, οὔτε μὴν αὐτὸς ἐν Θεῷ ἔσται, κατὰ γε τὸν τῆς ^b
 πνευματικῆς οἰκειότητος τρόπον.
 “Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ ^{Ib. v. 1.}
 Θεοῦ γεγέννηται.” οὐκοῦν ὁ μὴ πιστεύων οὐδὲ ἐν τέκνοις

4. τὸ assumptum ex C. Comm.

5. ἀκηκόαμεν Cod.

10. ἀληθῆ

C. Comm.

21. αὐτῷ] ἑαυτῷ Edd.

22. τῷ om. C. Comm.

23. καὶ C. Comm. αὐτὸν Edd. neutrum habet Cod.

24. Θεοῦ om. Cod.

25. ἐν αὐτῷ Cod. ἐν ἑαυτῷ Edd. neutrum habent C. Comm.

29. γε-

γέννηται C.

S. Joan. i. 12. 54 C. Θεοῦ καταλογισθείη ἂν. εἰ γὰρ ὅσοι τὸν Υἱὸν ἔλαβον “ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι,” καθά φησιν ὁ εὐαγγελιστής· οἱ μὴ λαβόντες αὐτὸν οὐδ’ ἂν ἐν τέκνοις Θεοῦ καταλογισθεῖεν, τὸν δι’ οὗ τοῦτο ὑπάρχει μὴ ἐγνω-
c κότες. 5

I S. Joan. v. 5-8. “ Τίς δέ ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι “ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι’ “ ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι “ μόνον, ἀλλ’ ἐν τῷ ὕδατι καὶ αἵματι. καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι “ τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς¹⁰ “ μαρτυροῦσι, τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ “ τρεῖς τὸ ἓν εἰσι.” νικᾷ μὲν τὸν κόσμον ὁ πιστεύων ὅτι d Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· τίς δέ ἐστιν Ἰησοῦς, αὐτὸς Ib. 6. ἡμῖν ὁ μαθητὴς διατρανοῖ λέγων “ Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι’ “ ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός.” ἀλλὰ καὶ ἐν αἵματι¹⁵ φησι καὶ ἐν πνεύματι, καὶ τοὺς τρεῖς τὸ ἓν εἶναί φησιν. οὐκοῦν γέγονε μὲν σὰρξ ὁ Λόγος, ἀγιάζει δὲ ἡμᾶς τῷ πνεύματι, καὶ καθαρίζει τῷ αἵματι, καὶ ἀπολούει πάλιν ὕδατι καθαρῷ· εἰς δὲ δὴ πάντως ὁ Υἱὸς, οὗ καὶ εἶναί φαμεν e τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα. 20

Ib. 9, 10. “ Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρ- “ τυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ “ Θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ὁ πιστεύων “ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ “ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ²⁵ “ ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ υἱοῦ “ τοῦ Θεοῦ.” μεμαρτύρηκε δὲ ὁ Πατὴρ τῷ Υἱῷ διὰ τοῦ 98 A. a Πνεύματος καὶ διὰ φωνῆς. ὅτι γὰρ ἐστὶν Υἱὸς αὐτοῦ κατὰ

4. καταλογισθεῖεν] + ἂν Edd. ὑπάρχειν C. 6. ὁ alt. om. Aub.
10. τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ edidi. πνεῦμά ἐστιν ἡ C. Comm. τὸ πνεῦμά ἐστιν Edd.
12. τὸ om. Edd. Comm. 14. μαθητὴς C. Cod. Comm. Ἰησοῦ μαθητὴς
Editores Romani. Ἰησοῦς μαθητὴς Aub. 15. καὶ ἐν αἵματι φησι καὶ ἐν πνεύματι
exhibet et C. 16. τὸ om. Edd. 19. ὁ om. C. Comm. 22. αὕτη
C. Comm. αὕτη Edd. ἡ om. C. Comm. 27. τοῦ Θεοῦ C. Cod. Comm.
αὐτοῦ Edd. δὲ assumptum ex C. Comm. 28. υἱὸς om. Edd.

ἀλήθειαν, μαρτυρήσειεν ἂν τὸ χορηγεῖν δύνασθαι τοῖς ἀγίοις
τὸ Πνεῦμα αὐτὸν, καὶ δι' αὐτοῦ δυνάμεις ἐνεργεῖν. καὶ γοῦν
ἔφασκεν ὅτι “Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει.” μεμαρτύρηκε δὲ καὶ
καθ' ἕτερον τρόπον. ἐδόξασε γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ
5 λέγων “Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἠυδόκησα.”
ὅσοι τοίνυν ἀποδιαιροῦντές φασιν οὐκ εἶναι υἱὸν ἀληθινὸν
τὸν ἐκ γυναικὸς, ἀναφέρουσι δὲ τὸ τῆς υἰότητος ὄνομα ἐπὶ
γυμνὸν καὶ μόνον τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, ψεύστην ποιοῦσι τὸν
Πατέρα· σαρκωθέντα γὰρ τὸν Λόγον ἀπέδειξεν ἐν τῷ
10 Ἰορδάνῃ, καὶ τότε μεμαρτύρηκε τὸ Πνεῦμα αὐτῷ, ὅτι καὶ
Θεὸς ἐστι καὶ Υἱὸς ἀληθῶς.

S. Joan.
xvi. 14.S. Matth.
iii. 17.
193 R.

ἽΟτι ζωή.

ἽΕκ τοῦ κατὰ Ματθαίου εὐαγγελίου.

c

ἽΕπὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ ἀρχισυναγώγου γέγραπται ὅτι “Ὅτε
15 ἔξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκράτησε τῆς χειρὸς
“αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον.” διὰ τί μὴ μᾶλλον ὡς
ἐπὶ τοῦ Λαζάρου ἠρκέσθη λόγῳ πρὸς τὴν ἀνάστασιν τοῦ
κορασίου, ἐκράτησε δὲ καὶ τῆς χειρὸς αὐτῆς; Ἵνα δείξῃ
ζωοποιῶν τὸ αὐτοῦ σῶμα· σῶμα γὰρ ἐστι ζωῆς. οὐκοῦν
20 φυσικῇ μᾶλλον καὶ ἀληθῆς ἢ ἔνωσις ἢ πρὸς τὴν σάρκα τοῦ
Λόγου, καὶ οὐ, καθά φασιν ἐξ ἀμαθίας τινές, ὡς ἐν μόνοις
πέπρακται προσώποις ἢ κατὰ ψιλὴν εὐφημίαν καὶ θέλησιν
ἦτοι συνάφειαν ἀπλῶς.

Ib. ix. 25.

ἽΕκ τοῦ κατὰ ἽΙωάννην εὐαγγελίου.

25 “ἽΕργάζεσθε, φησὶ, μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην,
“ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ
“υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ

S. Joan.
vi. 27.

1, 2. ἀγίοις et αὐτὸν exhibet et C.
Cod. Editores Romani in margine.
C. Comm.

16. ἦγειρε C. Comm.

4. ἐδόξασε C. Comm. Edd. ἔδειξε
6. ἀποδιαιροῦνται C. 9. ὑπέδειξεν
24. εὐαγγελίου om. C. Comm.

27. ἦμιν C.

“ ἐσφράγισεν ὁ Θεός.” βρῶσιν ἡμῖν δέδωκεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, δηλονότι τὴν σάρκα αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἐστὶ ζωοποιός. εἶτα πῶς οὐ Θεὸς ὁ ζωοποιεῖν δυνάμενος καὶ διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, εἰκῶς τε κατὰ πάντα τῷ Θεῷ καὶ Πατρί; τοῦτο γὰρ οἶμαι δηλοῦν τὸ 5

97 A. a ἐσφραγίσθαι λέγειν αὐτὸν παρὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐσφραγίσθαι σημαίνοντος τὸ ἀκριβῶς ἐμφερές. ὥσπερ γὰρ εἰ κηρῷ τὶς ἐμπήξει σφραγίδα χρυσοῦν ἢ γυῖνον ἐξ ἐτέρας ὕλης πεποιημένην, ὅλην ἐξ ὅλης τὴν αὐτῆς ἐμφέρειαν ἐνσημαίνεται· οὕτω καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοὺς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως χαρακ- 10 τήρας, οὐσιωδῶς ἐμπρέποντας ἔχει τῷ Υἱῷ. καὶ τοῦτό ἐστὶ τὸ ἐσφραγίσθαι λέγειν αὐτὸν παρὰ τοῦ Πατρὸς.

b Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

S. Luc. vii. 14. Ἦγειρε τὸν Λάζαρον ὁ Χριστὸς, τὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου θυγάτριον, τὸν τῆς χήρας υἱόν. εἶτα πῶς οὐ ζωὴ κατὰ φύσιν 15 ἐστίν, ὁ μὴ μόνον λόγῳ καταπτοεῖν τὸν θάνατον δυνάμενος, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῇ τῆς χειρὸς ἀφῆ; καὶ γὰρ ἦν ἀκόλουθόν τε καὶ ἀναγκαῖον ζωοποιὸν εἶναι τὸ σῶμα τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς.

c Ὅτι ἰλαστήριον διὰ πίστεως. 20

Ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς.

Rom. iii. 25, 26. 194 R. 55 C. d

Περὶ Χριστοῦ φησὶν “ Ἄν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς 25

d “ δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν

5. οἶμαι] οἶδα Edd.
C. Comm. ὅλου Edd.
alt.] + ὁ Cod.
θάνατον om. Cod.
Θεὸς om. C. Comm.

7. ἀκριβῶς τὸ inverso ordine C. Comm.
αὐτῆς Cod. αὐτοῦ C. Comm. ἑαυτῆς Edd.
11. ἐμπρέποντος C.
21. ἐπιστολῆς assumptum ex C. Comm.

9. ὅλης
10. καὶ
μόνη Edd.
22. ὁ

“ δίκαιον καὶ δικαιούντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦν.” εἰ οὐκ ἦν
 ἐτέρως ἱλαστήριον γενέσθαι Χριστὸν τοῖς ἐν ἁμαρτία καὶ ἀρῆ
 καὶ θανάτου δίκη, πλὴν ὅτι δι’ αἵματος “ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν
 “ προγεγονότων ἁμαρτημάτων ” ἐκχεῖσθαι μέλλοντος· πῶς
 5 οὐκ ἀναγκαῖον σάρκα γενέσθαι τὸν Λόγον; ἵνα καὶ αἵματι τῷ
 ἰδίῳ, δῆλον δὲ ὅτι τῷ τῆς ἑαυτοῦ σαρκὸς, δικαιώσῃ πάντας
 τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας;

Ἔστιν λευτερώμεθα καὶ τὴν καταλλαγὴν πρὸς Θεὸν ἐσχήκαμεν
 διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ.

e

10 Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης.

“ Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη 1 Cor. i.
30, 31.
 “ σοφία ἡμῖν ἀπὸ Θεοῦ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ a 98 A.
 “ ἀπολύτρωσις, ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ
 “ καυχάσθω.” λευτερώμεθα τοίνυν ἐν Χριστῷ καὶ ἡγιά-
 15 σμεθα καὶ σοφοὶ γεγόναμεν, “ πᾶσα δὲ δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν S. Jac. i.
17.
 “ δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον παρὰ τοῦ πατρὸς
 “ τῶν φώτων,” τουτέστι, Θεοῦ. εἶτα πῶς οὐ Θεὸς ὁ
 Χριστὸς, ὁ σοφίαν τε καὶ ἁγιασμὸν καὶ ἀπολύτρωσιν ἡμῖν
 δωρησάμενος;

b

20 Ἔστιν λευτερώμεθα διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς.

“ Εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε 1 S. Pet.
i. 18, 19.
 “ ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ
 “ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ.” c
 25 λευτερώμεθα γὰρ, τὸ ἴδιον σῶμα δεδωκότος ὑπὲρ ἡμῶν τοῦ
 Χριστοῦ. ἀλλ’ εἰ μὲν ὡς ἄνθρωπος νοεῖται κοινὸς, πῶς
 ἀντάξιον τῆς ἀπάντων ζωῆς τὸ αἷμα αὐτοῦ; εἰ δὲ Θεὸς ἦν.

1. ἰησοῦν C. Cod. correxerant editiones. 10. ā exhibet C. 11. ἐγενήθη
 C. Comm. Edd. mg. ἐγεννήθη Edd. 18. ὁ et τε om. C. Comm. 19. δωρού-
 μενος C. Comm. 21. ἐπιστολῆς C. Cod. πρώτης ἐπιστολῆς Comm. ἐπιστολῆς
 πρώτης Edd. 25. τοῦ om. C. Comm. 27. αἷμα] σῶμα C. Comm.

ἐν σαρκὶ ὁ πάντων ἀξιώτερος, ἀξιοχρεως εἰς λύτρωσιν τοῦ κόσμου παντὸς διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἶη ἂν, καὶ μάλα εἰκότως.

Ἔστι ὁ Χριστοῦ θάνατος τῷ κόσμῳ σωτήριος.

d

Ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους.

5

Rom. v.
8, 9.

“Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὅτι
“ἔτι ἁμαρτωλῶν ἡμῶν ὄντων, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε.

Ib. 10.

“πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ,
“σωθησόμεθα δι’ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς,” καὶ πάλιν “Εἰ

195 R. e

“γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου 10
“τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέμεν σωθησόμεθα
“ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.” οὐκοῦν εἰ μὴ ἐτέρως ἢν σώζεσθαι τὸν

Ib. iii. 25.

κόσμον, εἰ μὴ ἐν αἵματι καὶ θανάτῳ χρησίμως παραληφθέντι
καὶ οἰκονομικῶς, “διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτη-

99 A. a

“μάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ,” σεσώμεθα δὲ διὰ Χριστοῦ, 15
πῶς οὐκ ἀναγκαῖος τῷ ἐκ Θεοῦ φύντι Λόγῳ ὁ τῆς σαρκώ-
σεως τρόπος; ἵνα δικαιώσῃ μὲν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ τοὺς εἰς
αὐτὸν πιστεύοντας, καταλλάξῃ δὲ τῷ Πατρὶ διὰ τοῦ θανάτου
τοῦ ἰδίου σώματος, ἵνα καὶ συζήσωμεν αὐτῷ.

Ib. vi. 3, 4.

“Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, 20
“εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν
“αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ
“ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς,
“οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.” εἰ πᾶσά
πως ἀνάγκη τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς συνθάπτεσθαι τῷ Χριστῷ 25

b διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἵνα ὡσπερ
αὐτὸς ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι περιπατή-
σωμεν ζωῆς, ὡς συντεθαμμένοι καὶ συνεγηγερμένοι τῷ δι’

1. πάντων] πάντοτε C. Comm. εἰς λύτρωσιν] ἡ λύτρωσις Edd. 6. δὲ
om. C. Comm. 7. ἡμῶν ὄντων hoc ordine C. Comm. 10. θανάτου τοῦ
om. Cod. 19. συζήσωμεν C. 25. τῷ assumptum ex C. Comm.
26. ὡσπερ om. C. 27. περιπατήσωμεν ζωῆς hoc ordine C. Comm.
28. συνηγερμένοι Cod.

ἡμᾶς ἀποθανόντι καὶ ἐγγεγερμένῳ· χρειωδέστατά τε καὶ ἀναγκαίως τὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως πέπρακται μυστήριον, σαρκὸς τε καὶ αἵματος μετέσχεν ὁ Λόγος, ἵνα καὶ ἀποθανεῖν λεγομένῳ σαρκικῶς καὶ μὴν καὶ ἐγγεγερμένῳ, συναποθά-
5 νωμεν καὶ συνεγερθῶμεν.

“Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου ^{c Rom. vi. 5.}
αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα.” κατὰ τὸν ἴσον
τῷ πρώτῳ τρόπον νοήσεις καὶ τοῦτο. “ἐπειδὴ γὰρ δι’ ^{I Cor. xv. 21, 22.}
ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι’ ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν·
10 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ
“ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.” δεύτερος Ἀδὰμ ^{Ib. 45.}
κεχημάτικεν ὁ Χριστὸς· καὶ ὥσπερ ὁ πρῶτος Ἀδὰμ κατε-
βίβασεν ἡμᾶς εἰς φθορὰν, οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς ἀνεκόμισεν ^{d 56 C.}
εἰς ζωὴν· οὐχ ὡς ἄνθρωπος ψιλὸς ἀποθανὼν ὑπὲρ ἡμῶν,
15 ἵνα μὴ καὶ ἐν αὐτῷ μείνωμεν νεκροί· ἀλλ’ ὡς Θεὸς ἐν σαρκί,
καὶ αὐτῇ πεπονθὼς ἀνθρωπίνως, ἵνα θεϊκῶς ἀναστήσαντι
τὸν ἴδιον ναὸν, συνεγερθῶμεν ἡμεῖς.

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας.

“Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, ^{e Gal. iii. 13, 14.}
20 γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γὰρ Ἐπικατά-
“ρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ
“εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν
“ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.”
ἄθρει δὴ μοι κἀντεῦθεν, ὅτι γέγονε τῷ κόσμῳ σωτήριος ὁ
25 Χριστοῦ θάνατος. γέγονε γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, σταυρὸν
ὑπομείνας καὶ κρεμασθεὶς ἐπὶ ξύλου, ἵνα λύση τοῦ κόσμου τὴν ^{a 100 A.}
ἀμαρτίαν, “ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ^{Ib. 14.}
“ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,” τουτέστιν, ἵνα δικαιωθῇ τὰ ἔθνη διὰ
πίστεως, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐπαγγελίαν τῷ Ἀβραὰμ, “ἵνα

1. χρειωδέστατον C. Comm. 2. ἐπράχθη C. Comm. 3. μετίσχεν
Aub. 7. ἐσόμεθα] ἐώμεθα C. 9. θάνατος C. Comm. ὁ θάνατος Edd.
12. κατεβίβασεν ἡμᾶς hoc ordine C. Comm. 13. καὶ ὁ Χριστὸς C. Comm. ὁ
δεύτερος Edd. 15. μείνωμεν Cod. 21. κρεμμάμενος C. 24. σωτηρία
C. Comm.

“ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.”
 ὅτε τοίνυν καὶ τὴν ἐν νόμῳ λέλυκεν ἀρὰν ὁ Χριστοῦ θάνατος,
 196 R. καὶ προὔξενησε τοῖς ἔθνεσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀβραὰμ, του-
 b τέστι, τὴν διὰ πίστεως χάριν· μετόχους δὲ ἡμᾶς ἀπέφηνε καὶ
 τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· οὐκ ἀνθρώπου κοινοῦ νοοῖτ’ ἂν ὁ 5
 θάνατος αὐτοῦ, περινοεῖν δὲ προσήκει μᾶλλον ὅτι σὰρξ γεγο-
 νως ὁ Λόγος, σαρκὶ πέπονθεν ὑπὲρ τοῦ κόσμου, καὶ γέγονεν
 ἱκανὸν τὸ αὐτοῦ πάθος εἰς τὴν τοῦ κόσμου λύτρωσιν.

Ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους.

Eph. ii.
13-15.

“ Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ἐγενή- 10
 c “ θητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ
 “ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον
 “ τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν
 “ νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας.” εἰ καὶ τοὺς
 ὄντας μακρὰν διὰ τὸ πλανᾶσθαι κατὰ τὸν κόσμον καὶ ἐν 15
 ἀθεότητι διατελεῖν, ἐγγὺς πεποίηκε τὸ αἷμα Χριστοῦ, πῶς
 οὐκ ἀναγκαῖα τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ἢ τοῦ Λόγου σάρκωσις,
 συλλέγουσα τὰ διηρημένα καὶ προσοικειοῦσα μὲν τῷ Θεῷ
 d τοὺς μακρὰν, κτίζουσα δὲ τοὺς δύο λαοὺς εἰς ἓνα καινὸν
 ἄνθρωπον διὰ τῆς αὐτοῦ σαρκός; δέδοται γὰρ εἰς λύτρωσιν 20
 τῶν ἐν ἀμαρτίαις, καὶ δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα κατεκτήσατο τῷ
 Θεῷ καὶ Πατρὶ, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι καὶ ὁ πάλαι κατήργηται
 νόμος, ὡς ὑπὲρ αὐτὸν οὔσης τῆς πίστεως, δῆλον δὲ ὅτι τῆς
 ἐν Χριστῷ. καὶ εἰ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, πῶς ὑπὲρ νόμον ἢ
 e πίστις, εἰ μὴ ὡς Θεῷ πεπιστεύκαμεν τῷ Χριστῷ; 25

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους.

Heb. x.
5-7.

“ Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει Θυσίαν καὶ
 “ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· ὅλο-

3. τοῦ assumptum ex C. Comm. 8. κόσμου] παντός C. Comm. 13. τὸν
 νόμον τῶν ἐντολῶν hoc ordine C. Comm. τῶν ἐντολῶν τὸν νόμον Edd. 17. τῆς
 om. C. Comm. 20. δίδοται Aub. 21. αὐτοῦ C. Comm. αὐτῆς Edd.

“καυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠυδόκησας· τότε εἶπον
 “Ἴδου ἦκω· ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ· τοῦ a 101 A.
 “ποιῆσαι ὁ Θεὸς τὸ θέλημά σου.” γέγονε μὲν τῷ κόσμῳ
 σωτήριον τὸ Χριστοῦ πάθος· πλὴν ἀναγκαῖον ἰδεῖν τίς ὁ εἰς
 5 τὸν κόσμον εἰσερχόμενος· ἦν γὰρ ἔξω τοῦ κόσμου πάντη
 τε καὶ πάντως, ἐπεὶ πῶς εἰσβέβηκεν εἰς αὐτὸν εἰ οὐκ ἦν ἔξω
 κόσμου; τοιγαροῦν κατὰ φύσιν ὑπάρχων ὑπὲρ πάντα τὸν
 κόσμον ὡς Θεὸς Μονογενῆς, εἰσβέβηκεν εἰς αὐτὸν, μέρος
 αὐτοῦ γεγονῶς, τουτέστιν ἄνθρωπος, οὕτω τε τὴν ὑπὲρ
 10 ἡμῶν προσκομίσας θυσίαν καὶ ἑαυτὸν ἀναθείς, σέσωκε τὴν b
 ὑπ’ οὐρανόν.

“Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν Heb. xiii.
 12.
 “λαὸν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν.” αἷμα ἀνθρώπου κοινοῦ τίνα
 τρόπον ἀγίους ἡμᾶς ἀποφήνη; ἀλλὰ μὴν ἡγίασε τὸ αἷμα
 15 Χριστοῦ. θεῖον οὖν ἄρα καὶ οὐχ ἀπλῶς ἀνθρώπινον· Θεὸς
 γὰρ ἦν ἐν σαρκί, τῷ ἰδίῳ αἵματι καθαρίζων ἡμᾶς.

c

Ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθεον.

“Εἰς γὰρ Θεὸς, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, 1 Tim.
 ii. 5, 6.
 “ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δούς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον 197 R.
 20 “ὑπὲρ πάντων.” σωτήριος ὁμολογουμένως ὁ τοῦ Χριστοῦ
 θάνατος τῷ κόσμῳ παντί. πλὴν εἰ μή ἐστι Θεὸς, πῶς ἂν
 ἀρκέσειεν εἰς τὸ γενέσθαι πάντων ἀντίλυτρον αὐτός τε καὶ
 μόνος; ἀλλὰ ἤρκεσε μόνος ὑπὲρ πάντων ἀποθανῶν, ὅτι καὶ d
 ὑπὲρ πάντας ἐστί. Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἰδίας
 25 σαρκὸς ἀποστήσας τοῦ κόσμου τὸν θάνατον.

1. οὐκ om. C. ἠυδόκησας C. Edd. mg. ευδόκησας Comm. ἐζήτησας Edd.
 3. μὲν om. Edd. τῷ κόσμῳ σωτήριον hoc ordine C. Comm. τῷ κόσμῳ om. Cod.
 4. τὸ] + τοῦ Cod. Edd. Rom. τοῦ χριστοῦ τὸ Comm. τοῦ non exhibit C. 5. ἐρ-
 χόμενος C. Comm. 6. εἰ οὐκ ἦν assumptum ex Codice. αὐτὸν ἔξω exhibit C.
 14. ἄγιον (sic) C. 17. Τιμόθεον] Τίτον (sic) C. Comm. 19. ἑαυτὸν
 ἀντίλυτρον hoc ordine C. Comm.

57 C.

Ἐκ τῶν Καθολικῶν.

Ἐκ τῆς Πέτρου ἐπιστολῆς.

e Ὅτι ὁ Χριστοῦ θάνατος τῷ κόσμῳ σωτήριος.

1 S. Pet.
iii. 18-20.

“Ὅτι Χριστὸς ἄπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανε δίκαιος ὑπὲρ
 “ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν 5
 “ σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ
 “ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί ποτε.” πολλοὶ

102 A. a τῶν ἁγίων ἀνήρηνται προφητῶν, ἀλλ’ οὐδεὶς ἐκείνων ἀπο-
 θανεῖν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν εἶρηται, οὔτε μὴν προσαγαγεῖν ἡμᾶς
 τῷ Θεῷ διὰ τοῦ ἰδίου θανάτου, ἀλλ’ οὐδὲ ἐκήρυξέ τις τοῖς 10
 ἐν φυλακῇ πνεύμασι. πέπραχε δὲ τοῦτο Χριστὸς, καὶ δι’
 αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ λελυτρώμεθα, καὶ τὸ αὐτοῦ πάθος ἦν
 τῷ κόσμῳ σωτήριον. ἀπέθανε τοίνυν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐχ ὡς
 ἄνθρωπος εἰς ὑπάρχων τῶν καθ’ ἡμᾶς, ἀλλ’ ὡς Θεὸς ἐν
 σαρκί, τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα τὸ ἴδιον σῶμα 15
 b διδούς.

Ib. iv. 1.

“Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί.” ὡς γὰρ
 ὑπάρχοντος Θεοῦ τοῦ Χριστοῦ, σοφῶς καὶ ἐμφρόνως ὁ
 μαθητῆς σαρκὶ πεπονθέναί φησιν αὐτὸν, ὑπεξάγων τοῦ
 παθεῖν τὴν ἀπόρρητον φύσιν, ἧς ἀλλότριον τὸ παθεῖν. ἰδίᾳ 20
 τοίνυν πέπονθε σαρκί, καίτοι τοῦ παθεῖν ἀμοιρεῖν εἰθισμένος
 ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος. Θεὸς οὖν ἄρα Χριστὸς, θεϊκῶς μὲν ἀπαθῆς,
 παθητὸς δὲ κατὰ τὴν σάρκα.

c

Ὅτι ὁ Χριστοῦ θάνατος τῷ κόσμῳ σωτήριος.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου.

25

S. Joan.
xii. 16.

“Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ’
 “ ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ’

3. ὁ C. ὁ τοῦ Edd. 4. Ὅτι C. Comm. Ὅτι ὁ Edd. 8. ὑπὲρ
 ἁμαρτιῶν ἀποθανεῖν inverso ordine C. Comm. 17-23 citat Catena in
 Epistolas Catholicas a Cramero edita [p. 72]. 22. ἄρα] + ὁ Cr. 24. ὁ Cod.
 ὁ τοῦ Comm. Edd. σωτήριος τῷ κόσμῳ inverso ordine C. Comm. 27. ἐδο-
 ξάσθη C. Comm. ἐδοξάσθη ὁ Edd.

“ αὐτῷ γεγραμμένα,” καὶ πάλιν “ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται ^d S. Joan.
 “ αὐτοῖς λέγων Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ^{xii. 23,}
 “ ἀνθρώπου· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ ^{24.}
 “ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει, ἐὰν
 5 “ δὲ ἀποθάνῃ, καρπὸν πλείονα φέρει.” ἔστι δὲ οὐκ ἀμφί-
 λογον ὅτι σέσωσται πᾶς ὁ κόσμος, ἀποθανόντος ὑπὲρ αὐτοῦ
 τοῦ Ἐμμανουήλ. πλὴν ἐκεῖνο λέγομεν Πῶς ἀποθανὼν
 ἐδοξάσθη; καίτοι μᾶλλον μῶμον ἀσθενείας ἔχει τὸ χρῆμα·
 ὅθεν καὶ αἰσχύνης καταφρονῆσαι λέγεται, γεγονὼς ὑπήκοος ^e Heb. xii.
 10 μέχρι θανάτου. ἀλλὰ ἴσως ἐρεῖς δεδοξάσθαι διὰ τὴν ἀνά- ^{Phil. ii. 8.}
 στασιον αὐτόν. ὀρθῶς ἔχει καὶ ἀληθῆς ὁ λόγος. ἄρ’ οὖν
 ἀνεβίω θεϊκῶς μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνως; ἀλλὰ οἶμαι θεϊκῶς. ^{198 R.}
 ὅταν οὖν αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος σαρκὶ λέγηται παθεῖν, μὴ
 αἰσχυνώμεθα τὸ πάθος· δόξαν γὰρ ἔχει τὸ τέλος, καὶ τοῦτο
 15 θεοπρεπή.

Ὅτι εἰς υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

a 103 A.

Ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους.

“ Ἄρ’ οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ ^{Rom. vii.}
 “ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας. οὐδὲν ἄρα κατάκριμα τοῖς ἐν ^{25—viii.}
 20 “ Χριστῷ Ἰησοῦ· ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ^b
 “ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ
 “ θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει
 “ διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν
 “ ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε
 25 “ τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου
 “ πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν
 “ ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.” μάχονται μὲν γὰρ ὁμολογου-

5-15 citat Severus contra Juliani apologiam cap. 10. e cod. 12158 fol. 79.
 5. ἀμφίβολον C. Comm. Edd. mg. ἀμφίλογον Cod. (e cast.) Edd. 8. ἔχει
 Aub. δοκεῖ ἔχειν Sev. 9-15 citat collectio syriaca in codice Brit. Mus.
 add. 14532 fol. 54 sub titulo *ex epistola ad Reginas*. 11. ἀληθῶς Cod.
 12. μᾶλλον θεϊκῶς inverso ordine C. Comm. 13. αὐτόν C. λέγηται C.
 Comm. λέγεται Edd. 16. υἱὸς] + ὁ Edd. 17. Ῥωμαίους] + ἐπιστολῆς
 C. Comm. 25. τῇ assumptum ex C. Comm.

μένως ἀλλήλοις ἢ σὰρξ καὶ τὸ πνεῦμα, τουτέστι, τὸ
 c φρόνημα τὸ σαρκικὸν καὶ τῶν ἐμφύτων ἐν ἡμῖν ἡδονῶν τὸ
 κίνημα, καὶ τῆς κατὰ πνεῦμα ζωῆς ἢ δύναμις. καὶ ὁ θεῖος
 ἡμᾶς ἀποφέρει νόμος εἰς γε τὸ δεῖν ἐλέσθαι τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ
 ἢ τῆς σαρκὸς ἐπιθυμία καταβιάζεται πρὸς τὸ ἐναντίον. 5
 λέλυται δὲ νῦν ἐν Χριστῷ τὸ ἀντιστατοῦν, καὶ ἠτόνησε
 μὲν τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος, κεκράτηκε δὲ ὁ τοῦ πνεύματος·
 d διὰ ποίαν αἰτίαν; πέπομφε γὰρ ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ἐν
 ὁμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας ἵνα κατακρίνη τὴν ἀμαρτίαν ἐν
 τῇ σαρκί· εἶτα πῶς οὐ χρειωδεστάτη λίαν ἢ τοῦ Λόγου 10
 σάρκωσις; κατακέκριται γὰρ οὕτω καὶ ἐν τῇ σαρκὶ ἡμῶν ἢ
 ἀμαρτία. εἰ δὲ οὐ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, ἀπομεμένηκεν
 ἀδιόρθωτα τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύομεν τῇ σαρκὶ νόμφ
 ἀμαρτίας, οὐδενὸς ἐν ἡμῖν αὐτὴν καταργήσαντος. οὐκοῦν
 e ἀναγκαῖον εἶναί φαμεν τὴν καθ' ὑπόστασιν ἔνωσιν τοῦ 15
 58 C. Λόγου πρὸς τὴν σάρκα, καὶ οὐχὶ δὴ μόνην τὴν ἐν προσώ-
 ποις καὶ κατὰ θέλησιν ἤτοι συνάφειαν ἀπλήν, καθά φασί
 τινες.

Rom. viii.
31, 32.

“Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς
 “ καθ' ἡμῶν; ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ 20
 “ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ
 “ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;” εἰ τὸν ἴδιον Υἱὸν, δῆλον δὲ ὅτι

104 A. a

τὸν ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Θεὸς καὶ
 Πατὴρ, πέπονθε δὲ κατὰ σάρκα καὶ οὐ φύσει θεότητος·
 ἴδιον ἄρα ἦν αὐτοῦ τὸ πεπονηθὸς σῶμα, ἵνα καὶ αὐτὸς νοῆται 25
 παθῶν οἰκονομικῶς ὁ παθεῖν οὐκ εἰδώς. τὸ τοίνυν ἀπο-
 μερίζειν εἰς δύο τὸν ἕνα δυσσεβές. οὐκ ἔτι γὰρ ἴδιον Υἱὸν
 εὐρίσκεται δούς ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Πατὴρ, εἶπερ ἐστὶν ἄνθρωπος
 διηρημένως, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ὡς ἐν προσλήψει σαρκὸς ὁ
 ἐκ Θεοῦ Λόγος. 30

cf. Schol.
§ 13 fin.

2. ἐν ἡμῖν C. ἡμῖν Comm. Edd. neutrum habet Cod. Edd.

15. ἀναγκαῖον C. Comm. ἀναγκαῖαν Edd. (sic) C.

25. αὐτοῦ τὸ πεπονηθὸς σῶμα ἦν in verso ordine e.

26. παθῶν] παθεῖν e. 28. ἐστὶν] + ὁ χριστὸς e.

ὡς om. e.

30. Θεοῦ] + πατρὸς e.

3. κατὰ] + τὸ

22. δῆλον] δούλον

νοεῖται e. Cod.

29. διηρημένος e. Cod.

“Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαιοῶν, ^b 199 R. Rom. viii. 33, 34.
 “τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον
 “δὲ καὶ ἐγερθεὶς, ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγ-
 “χάνει ὑπὲρ ἡμῶν.” εἰ δικαιοὶ τῇ πίστει Χριστὸς, Θεὸς δέ
 5 ἐστὶν ὁ δικαιοῶν, Θεὸς ἄρα ἀληθῆς ὁ Χριστός. καὶ εἶπερ
 ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, καίτοι τεθνεὼς καὶ ἐγηνερμένος,
 συγκάθηται δὲ τῷ Πατρὶ ἴδιον ἄρα τοῦ Λόγου τὸ σῶμά
 ἐστι. συνεδρεύει γὰρ οὕτω τῷ Πατρὶ μετὰ τῆς ἀναλη-
 φθείσης σαρκὸς, ὡς Υἱὸς κατὰ φύσιν καὶ εἰ γέγονε σὰρξ ὁ
 10 Λόγος.

“Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει Μὴ εἴπῃς ἐν ^{Ib. x. 6-10.}
 “τῇ καρδίᾳ σου Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τουτέστι
 “Χριστὸν καταγαγεῖν ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον;
 “τουτέστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει;
 15 “Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστὶν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ
 “καρδίᾳ σου, τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν
 “ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν,
 “καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ^d
 “ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην,
 20 “στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.” εἰ κατὰ γε τό τισι
 δοκοῦν, ἀνθρώπος θεοφόρος νοεῖται Χριστὸς καὶ μόνην ἔχων
 τὴν ἐν προσώποις ἔνωσιν πρὸς τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, τίνος
 ἕνεκα πιστεύοντες εἰς αὐτὸν ὡς εἰς Κύριον, ὁμολογοῦντες δὲ
 καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτοῦ, δικαιούμεθα τῇ πίστει
 25 τῇ εἰς αὐτόν; πράττεται δὲ ἡ πίστις, ὡς εἰς Θεὸν δηλονότι. ^e
 ἀναγκαία τοιγαροῦν ἢ καθ’ ὑπόστασιν ἔνωσις τοῦ Θεοῦ Λόγου
 πρὸς τὰ ἀνθρώπινα. ἕνα γὰρ οὕτω Χριστὸν ὡς κύριον κατὰ
 φύσιν ὁμολογήσομεν, καὶ τῆς αὐτοῦ σαρκὸς τὴν ἀνάστασιν
 ἐπιγινώσκοντες, ὡς εἰς Θεὸν πιστεύοντες, δικαιούμεθα.

2. Ἰησοῦς Χριστὸς inverso ordine C. Comm. invito e. μᾶλλον δὲ om. (spatio relicto) C. unde Comm. 3. καὶ prius om. Edd. ἐγερθεὶς] + ἐκ νεκρῶν e. 5. λόγος pro Χριστός C. Comm. invito e. 7. δὲ om. C. Comm., exhibet e. II. μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου om. Cod. 15. ἐστὶν om. C. Comm. 18. ἤγειρεν αὐτόν hoc ordine C. Comm. 19. δικαιοσύνην—σωτηρίαν] δικαιοσύνην στόματος, ὁμολογεῖται C. unde εἰς σωτηρίαν om. Comm.

- Rom. xiv. 7-9. "Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀπο-
 105 A. a " θνήσκει· ἂν τε οὖν ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἂν τε
 " ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν· ἂν τε οὖν
 " ζῶμεν, ἂν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο
 " γὰρ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ 5
 " ζώντων κυριεύσῃ." προσπεφώνηκέ που τοῖς ἐξ ἔθνῶν ὁ
 Gal. iv. 9. μακάριος Παῦλος "Νυνὶ δὲ γνόντες Θεὸν, μᾶλλον δὲ γνω-
 " σθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ
 " πτωχὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν
 " θέλετε;" λελυτρώμεθα τοίνυν διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς 10
 b Χριστὸν ἐκ τῆς τῶν στοιχείων δουλείας, καὶ ἠνέχθημεν εἰς
 τὸ δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. εἰ δὲ καὶ ἀπέθανεν ὁ
 Χριστὸς, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ, καὶ αὐτῷ
 ζῶμεν ὡς Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ· πῶς οὐκ ἀναγκαῖα τῷ
 Λόγῳ ἢ πρὸς σάρκα γέγονεν ἔνωσις ἀληθῆς; ἐν αὐτῇ γὰρ 15
 ἀποθανῶν, κεκυρίευκε καὶ ζώντων καὶ νεκρῶν.

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης.

- 1 Cor. x. 4. c "Ἐπινοῦν γὰρ, φησὶν, ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης
 " πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός." τὸ Χριστὸς ὄνομα
 τέθειται τῷ Ἐμμανουὴλ, ὅτε γεγέννηται διὰ τῆς ἀγίας παρ- 20
 θένου· πῶς οὖν αὐτὸς ἦν ἡ πέτρα ἡ ποτίζουσα τὸν Ἰσραὴλ;
 200 R. ἀλλ' ἔστι δῆλον ὅτι Χριστὸν καὶ Υἱὸν οἶδεν ἓνα τὸ γράμμα
 τὸ ἱερόν. γεγινῶς γὰρ ὁ Λόγος σὰρξ, πάλιν αὐτὸς ἐστὶν
 d ἡ πνευματικὴ πέτρα, τῆς οἰκείας φύσεως τὸ πρεσβύτατον οὐκ
 ἀποβαλὼν διὰ τὸ νέον τῆς οἰκονομίας. 25

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους δευτέρας.

- 2 Cor. v. 16. "Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα·

1. ἑαυτῷ prius] ἑαυτοῦ (sic) C. ἐν ἑαυτῷ Comm. 3. ἂν τε—ἐσμέν
 om. (a -μεν ad -μεν scilicet transiliens) Cod. οὖν assumptum ex C. Comm.
 4. Κυρίου] Θεοῦ Edd. 7. νῦν C. Comm. 9. τοῦ κόσμου exhibit et C.
 [cf. in xii Proph. 275 d in S. Joan. 870 d Thes. 279 a]. 11. εἰς τὸ δουλεύειν
 ἠνέχθημεν in verso ordine C. Comm. 12. καὶ alt. assumptum ex C. Comm.
 17. πρώτης] ἂ exhibit C. 19. χριστοῦ C. Comm. 20. γεγέννηται
 (pro more) C. 24. φύσεως] + εἰς C. 26. δευτέρας] β exhibit C.

“ εἰ δὲ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι
 “ γνώσκομεν.” τί δὴ ἄρα φησὶν ὁ Παῦλος; ἄρα Χριστὸν ο
 ἀρνείται μετὰ τὴν ἀνάστασιν; οὐκ οἶδεν αὐτὸν ἐγγεγερμένον
 σαρκὶ καὶ ἀναληφθέντα μετ’ αὐτῆς εἰς τὸν οὐρανόν; καὶ τίς
 5 ὁ φάναι τοῦτο τολμῶν; οὕτω γὰρ οἶδε καὶ ἀναληφθέντα καὶ
 ἤξοντα κατὰ καιροῦς ὃν τρόπον ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν. cf. Acta
 πῶς οὖν οὐκ εἰδέναι φησὶ κατὰ σάρκα Υἱόν; ὅτι μετὰ τὴν SS. Ap.
 ἐκ νεκρῶν ἀναβίωσιν, οὐκ ἐκ τῶν τῆς σαρκὸς ἔτι μέτρων, i. 11.
 ἀλλ’ ὡς ἐκ θείας ὑπεροχῆς ἄμεινον αὐτὸν εἰδέναι καὶ ὁμο- a 108 A.
 10 λογεῖν. οὕτω γὰρ πληρωθείσης τῆς οἰκονομίας, ἐκηρύττετο
 κατὰ σάρκα, ἵνα πιστεύηται γεγονῶς ἄνθρωπος ὁ Μονογενής· 59 C.
 ἐπεὶ δὲ τετέλεσται τὸ μυστήριον, ἀφ’ ὧν ἐστὶ Θεὸς ἄμεινον
 αὐτὸν ὁμολογεῖν, ἢ ἀπό γε τοῦ κεκενώσθαι διὰ τὴν σάρκα.
 εἰς οὖν Χριστὸς καὶ Υἱὸς καὶ Κύριος.
 15 “ Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 2 Cor.
 “ Χριστοῦ, ὅτι δι’ ἡμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς viii. 9.
 “ τῇ ἐκείνου πτωχεία πλουτήσητε.” εἰ μόνον ἄνθρωπος ὁ b
 Χριστὸς, καὶ οὐ καθ’ ἑνωσιν ἀληθῆ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν
 Λόγον πλούσιος, ὡς Θεὸς, πῶς ἐπτώχευσε; τίς γὰρ ὅλως
 20 ὁ τῆς ἀνθρωπότητος πλούτος; εἴρηται γὰρ ἀνθρώπῳ παντὶ
 “ Τί γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες;” ἀλλὰ ἐπτώχευσε πλούσιος 1 Cor.
 ὢν ὡς Θεός· ἐπτώχευσε γὰρ τὸ τῆς ἀνθρωπότητος μικρο- iv. 7.
 πρεπὲς οἰκειωσάμενος οἰκονομικῶς ὁ πλούσιος ἀληθῶς ἐκ
 Θεοῦ Πατρὸς Λόγος. εἰς ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱός· καὶ πλού-
 25 σιος μὲν, ὡς Θεός· πτωχὸς δὲ, ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος ἵνα ο
 ἡμεῖς γενώμεθα πλούσιοι δι’ αὐτόν.

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας.

“ Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ’ ἀνθρώπων οὐδὲ δι’ ἀν- Gal. i. 1.
 “ θρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς

3. ἐγγεγερμένον] + ἐν Edd. 4. μετὰ ταύτην C. μετὰ ταύτης Comm.
 10. πληρωθείσης] ἐπληρώθη C. Comm. 11. πιστεύητε C. 14. οὖν om.
 Cod. 16. ἡμᾶς C. Cod. ἡμᾶς Comm. Edd. 18. τὴν] τὸν Aub.
 24. Θεοῦ om. Cod. 26. γενώμεθα om. C. Comm.

“ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.” ἄρα οὖν οὐχὶ Θεὸν ἐνηθρονηκότα, καὶ ἓνα τὸν ἐξ ἀμφοῖν ἀποφαίνει διὰ
 δ τούτων ἡμῖν Υἱὸν καὶ Κύριον ὁ μυσταγωγός; ἔφη μὲν γὰρ ἀπεστάλθαι, οὔτε ἀπ’ ἀνθρώπων οὔτε δι’ ἀνθρώπου, προστέθεικε δὲ ὅτι ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· καίτοι πῶς 5 οὐκ οἶδεν ἄνθρωπον ὄντα Χριστὸν, ὁ οὔτω τοῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑπ’ οὐρανὸν κηρύξας αὐτόν; ἀλλ’ οἶδεν ὄντα οὐκέτι ἄνθρωπον ἀπλῶς, ἐνηθρονηκότα δὲ μᾶλλον τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, καὶ οὐ Θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ νοούμενον, ἀλλ’ ὡς αὐτό-
 e χρημα γενόμενον ἄνθρωπον μετὰ τοῦ εἶναι Θεόν. ὅταν οὖν 10 λέγη παρὰ ἀνθρώπου μὴ ἀπεστάλθαι, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργές, ὅτι καὶ Θεὸν αὐτὸν οἶδεν ἀληθινὸν μετὰ τοῦ ἐν σαρκὶ γενέσθαι καὶ καθ’ ἡμᾶς; σημαίνει τοίνυν αὐτὸν οὐκ ἀπὸ γε τῶν τῆς κενώσεως μέτρων, ἀλλὰ ἐκ τῆς θείας αὐτοῦ καὶ κατὰ πάντων ὑπεροχῆς. 15

Gal. iv.
3-5.

107 A. a “ δεδουλωμένοι· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξα-
 “ πέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς,
 “ γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα
 “ τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν.” τίνα πέπομφεν ὁ Θεὸς καὶ 20 Πατὴρ, ὃς καὶ γέγονεν ἐκ γυναικὸς, γέγονε δὲ καὶ ὑπὸ νόμον; ἄρ’ οὐχὶ φάναι πρέπει καὶ περινοεῖν ἄξιον, ὅτι πέπομφεν ἐκεῖνον, ὃς οὐκ ἂν γέγονεν ἐκ γυναικὸς οὐδ’ ἂν ἔπραξεν ὑπὸ νόμον, εἰ μὴ μεμένηκεν ὅπερ ἦν, ἔξω δηλονότι σαρκὸς καὶ
 b αἵματος; ἀλλὰ ἔστι σαφὴς ὁ λόγος· ὁ γὰρ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς 25 Λόγος γέγονεν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα· ὁ τοῦ νόμου κύριος

1. ἄρ’ Edd. οὖν om. Cod. 2. τὸν] τῶν C. Comm. 3. ἔφημεν (sic) C. 4. ἀπ’] ἐπ’ (sic) C. 5. Χριστὸν Cod. Ἰησοῦν Χριστὸν Edd. neutrum habent C. Comm. 6. ὑπ’ οὐρανὸν C. Cod. Comm. Edd. mg. οἰκουμένην [unde exhibitum nescio] Edd. οὐκέτι C. Comm. οὐκ Edd. 11. λέγη C. Comm. λέγει Edd. 12. τοῦ [τὸ Comm.] ἐν σαρκὶ γενέσθαι καὶ C. Comm. καὶ τοῦ ἐν σαρκὶ γενέσθαι Cod. τὸ καὶ ἐν σαρκὶ γενέσθαι Edd. 13. γε om. (fol. 125 jam finito, ἀπὸ tamen exhibente) C. unde Comm. 14. ἡμεν δεδουλωμένοι hoc ordine C. Comm. 15. ἐξαγοράσῃ prius scriptum ad ἐξαγοράσας castigavit prima manu, ἵνα sq. om. C. unde Comm. 16. καὶ prius assumptum ex C. Comm. 17. ἄρα Edd. 18. εἰ μὴ exhibit et C. delendumne μὴ?

ὡς Θεὸς, γέγονεν ὑπὸ νόμον ἵνα γένοιτο καὶ ἀδελφὸς τοῖς
 ὑπὸ νόμον· οὕτω γὰρ ἀπελάβομεν ἡμεῖς τὴν υἰοθεσίαν.
 ὥστε εἰ μὴ γέγονεν ὑπὸ νόμον καὶ ἐκ γυναικὸς, οὐδ' ἂν ἦμεν
 ἀδελφοὶ τῷ κατὰ φύσιν κυρίῳ καὶ Θεῷ· ἐπειδὴ δὲ γέγονε,
 5 δι' αὐτοῦ τὸ χρῆμα πεπλουτήκαμεν. ἀπόδειξιν δὲ ποιεῖται
 σαφῆ τοῦ πράγματος ὁ θεσπέσιος Παῦλος, προσευγκῶν ^c
 εὐθύς “Ὅτι δὲ ἐστὲ υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα Gal. iv. 6.
 “ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν κράζον Ἐββᾶ ὁ
 “ πατήρ.” πῶς οὖν πνεῦμα τοῦ ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπὸ νόμον,
 10 τὸ Ἅγιόν ἐστι Πνεῦμα, δι' οὗ καὶ κράζομεν Ἐββᾶ ὁ πατήρ,
 εἰ μὴ Θεὸς ὁ Χριστὸς, εἰς ὧν καὶ υἱός ;

Ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους.

d

“Εἰς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, εἰς Θεὸς καὶ πατήρ Eph. iv.
 “ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν 5-10.
 15 “ ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ
 “ Χριστοῦ· διὸ λέγει Ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰ-
 “ χμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ
 “ Ἄνεβη, τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτατα
 “ μέρη τῆς γῆς ; ὁ καταβὰς αὐτὸς ἐστὶ καὶ ὁ ἀναβὰς ^e
 20 “ ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.”
 ἄθρει δὴ μοι πάλιν ὅσος ἐν τούτῳ λόγος σαφέστατά τε καὶ
 ἐναργῶς ἀποφαίνει, εἰδὼς καὶ δυνάμενος, ὅτι Χριστὸς καὶ
 κύριος εἰς καθ' ἑνωσιν οἰκονομικὴν συνενεχθέντος τοῦ Λόγου
 πρὸς τὸ ἀνθρώπινον· εἰς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν Υἱὸς ἀληθῆς. ἐπεὶ,
 25 πῶς εἰς κύριος ; πῶς δὲ μία πίστις ; ἢ πῶς ἓν ἐστὶ τὸ ^a 108 A.
 βάπτισμα ; εἰ γὰρ υἱοὶ δύο, δύο πάντως καὶ κύριοι, διττὴ

cf. supra
 46 c, Ep.
 ad Ac.
 Scyth.
 130 init.

1. γένοιτο Cod. γένηται Comm. Edd. 2. ἀπελάβομεν (sic) Cod. 4. καὶ
 C. Comm. Edd. mg. τῷ Edd. 6. θεσπέσιος] μακάριος C. Comm. 8. τοῦ
 υἱοῦ om. Cod. κράζων Cod. 9. τὸ pro τοῦ C. Comm. 10. δι' οὗ
 καὶ κράζομεν] δι' υἱοῦ καὶ κράζον C. Comm. 12. Ἐφεσίους] κορίν (sic) C.
 16. ἠχμαλώτευσας Cod. 17. ἔδωκας Cod. δόγματα Aub. 20. πάντων
 pro πάντων τῶν C. 20—p. 238, l. 9. τὰ πάντα—πληρώσῃ om. (a τὰ πάντα ad
 τὰ πάντα scilicet transiliens) Cod. 22. καὶ alt. exhibent C. Comm. deest
 in Edd.

καὶ ἡ πίστις, καὶ οὐχ ἓν ἐστὶ τὸ βάπτισμα. εἰς τίνα γὰρ
 πεπιστεύκαμεν; ἢ εἰς τίνος ὄνομα βεβαπτίσμεθα; ἀλλὰ
 μὴν εἰς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα. πρόδηλον οὖν ἄρα
 ὅτι καὶ εἰς Υἱὸς, κὰν εἰ νοοῖτο καθ' ἡμᾶς γεγονῶς ὁ Μονο-
 202 R. γενῆς. τίς δὲ ὅλως ὁ ἀναβὰς εἰς ὕψος; ἢ τίς ὁ κατελθὼν 5
 b εἰς τὰ κατώτατα μέρη τῆς γῆς; οὐκοῦν αὐτὸς κατέβη μὲν
 ἀνθρωπίνως· καθῆκε γὰρ ἑαυτὸν εἰς κένωσιν καὶ τεταπείνωκε
 γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου· ἀνέβη δὲ μετὰ τῆς
 σαρκὸς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ
 πάντα.

10

60 C.

Ἐκ τῆς πρὸς Φιλιπησίους.

Phil. ii.
5-11.

“Ἐκαστος τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ
 c “ Ἰησοῦ ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο
 “ τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου
 “ λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι 15
 “ εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπή-
 “ κοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ· διὸ καὶ ὁ Θεὸς
 “ αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
 “ ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπου-
 d “ ρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα 20
 “ ἐξομολογήσῃται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν
 “ Θεοῦ πατρὸς, ἀμήν.” σύνες ὅπως τὸν ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ
 καὶ Πατρὸς ὑπάρχοντα Θεὸν Λόγον, οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγή-
 σασθαί φησι τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ. ἔχων γὰρ τὸ εἶναι κατὰ
 φύσιν ἐν ἰσότητι τοῦ Πατρὸς, κεκένωκεν ἑαυτὸν, καὶ μορφὴν 25
 δούλου λαβὼν, τουτέστιν ἄνθρωπος γεγονῶς, καὶ οἶον ἐν
 εἶδει τῷ καθ' ἡμᾶς εὐρεθεὶς τεταπείνωκεν ἑαυτὸν εἰς κένωσιν.
 e ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸν ὑπομεμένηκε τὸν σταυρὸν, ὑψῶσθαί

5. ὁ prius om. Aub.

6. κατώτατα C. Comm. κατώτερα Edd.

8. τῆς

assumptum ex C.

12. Ἐκαστοι C. Comm.

15. ἀνθρώπου C. [ut infra

130 b].

18. αὐτῷ ὄνομα exhibet et C.

19. Ἰησοῦ χριστοῦ Cod. mg.

22. ἀμήν assumptum ex C. Comm.

23. om. καὶ Πατρὸς C., Πατρὸς

Comm. Θεὸν om. Cod.

27. εἰς κένωσιν om. C. Comm.

28. δὲ om.

C. Comm.

φησιν αὐτὸν, δεδόσθαι δὲ αὐτῷ καὶ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ὥστε καὶ πᾶν γόνυ κάμψαι καὶ πᾶσαν αὐτῷ γλῶτταν ἐξομολογήσασθαι. πῶς οὖν ὁ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Θεοῦ καθῆκε μὲν ἑαυτὸν εἰς κένωσιν, ὑψῶσθαι δὲ μετὰ 5 τοῦτο λέγεται; ἄρ' οὐχὶ προδηλότατον τὸ τοῦ Χριστοῦ μυστήριον; Θεὸς γὰρ ὢν φύσει γέγονεν ἄνθρωπος ἐν ταπεινώσει καὶ σμικροπρεπείᾳ, γεγονὼς δὲ καθ' ἡμᾶς, εἰς τὴν a 109 A. ἑαυτοῦ δόξαν ἀναφοιτᾶ καὶ μετὰ σαρκός. καὶ πρέποι ἂν τὸ ὑψοῦσθαι τῇ οἰκονομίᾳ καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον αὐτῇ τῇ φύσει 10 τοῦ Λόγου. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς Θεὸς ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος ὑπάρχων ὁ ἦν.

Ἐκ τῆς πρὸς Κολοσσαεῖς.

“Εὐχαριστοῦντες, φησὶ, τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς b Col. i. 12-20.
 “ εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτὶ, ὃς
 15 “ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν
 “ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν
 “ τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν
 “ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως,
 “ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς
 20 “ γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες c
 “ εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
 “ ἐκτισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν
 “ αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος
 “ τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
 25 “ ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων· ὅτι ἐν αὐτῷ ηὐδό- 203 B.
 “ κησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, καὶ δι' αὐτοῦ ἀπο-
 “ καταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ d
 “ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν
 “ τοῖς οὐρανοῖς.” ἰδοὺ δὴ πάλιν εἰκόνα μὲν τοῦ Θεοῦ τοῦ

1. δε] + καὶ Edd. 2. γλώσσαν C. Comm. 5. om. τὸ C., τοῦ
 Comm. 9. οὐχὶ C. Comm. οὐ Edd. αὐτῷ Edd. 12. Κολοσσαεῖς
 Comm. et ita castigari voluere Editores Romani. 13. φησὶ om. C. Comm.
 21. καὶ om. Cod. 28. τῆς om. C. Comm.

ἀοράτου φησὶν αὐτὸν, ἐκτίσθαι δὲ δι' αὐτοῦ θρόνους καὶ ἀρχὰς καὶ κυριότητας διαβεβαιουῦνται σαφῶς, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα καὶ ἐν αὐτῷ συνεστάναι λέγει, καὶ αὐτὸν εἶναι τὴν κεφαλὴν τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας καὶ πρωτότοκον ἐκ τῶν νεκρῶν. τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ὁ κτίστης τῶν ὄλων, εἰ μὴ αὐτὸς ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Υἱός; ὃς καὶ γέγονε πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν, ὡς ἀποθανῶν σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον τῇ τινὸς ἐτέρου. εἰς οὖν Χριστὸς καὶ Υἱός, Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος.

110 A. a

Ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους.

10

Heb. i.
1, 2.

“Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησε.” φύσει τῶν ὄλων Κύριος μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ ὁ Μονογενὴς αὐτοῦ Λόγος εἶναι πεπίστευται, τίθεται δὲ κληρονόμος ὅτι γέγονε σὰρξ. εἴρηται γὰρ πρὸς αὐτὸν, ὡς καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον

Ps. ii. 8.

πεφηνότα δι' ἡμᾶς “Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς.” ἀλλὰ δι' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ κληρονόμου διὰ τὸ ἀνθρώπινον καὶ αὐτοὺς πεποιῆσθαι τοὺς αἰῶνας φησὶν, εἰς τὸ τοῦ Λόγου πρεσβύτατον τοῦ πράγματος ἔχοντος τὴν ἀναφοράν. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱός, ὁ αὐτὸς Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος.

Heb. i.
3, 4.

“Ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτα

4-9. καὶ πρωτότοκον—καὶ ἄνθρωπος om. Cod. 7. σαρκὶ C. τῇ σαρκὶ Comm. Edd. 18. πεφηνότα C. Comm. Edd. mg. γεγονότα Edd. 19. καί—γῆς om. C. Comm. 23. Θεός τε ὁμοῦ hoc ordine C. Comm. τε ὁμοῦ Θεός Edd. 25. ἀπαύγασμα τῆς δόξης] δόξης ἀπαύγασμα C. Comm.

“ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ’
 “ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.” τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης,
 ὁ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τουτ-
 ἔστιν, ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν Υἱὸς Μονογενῆς, τίνα
 5 τρόπον καθαρισμόν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ποιησάμενος· δ
 δῆλον δὲ ὅτι διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος αὐτοῦ· κεκάθικεν ἐν δεξιᾷ 61 C.
 τοῦ Πατρὸς καὶ κρείττων γενέσθαι λέγεται τῶν ἀγγέλων,
 καίτοι κατὰ φύσιν καὶ τῇ τῆς θεότητος ὑπεροχῇ τὰ πάντα
 νικῶν; οὐκοῦν καὶ ἄνθρωπος γεγονὼς πεπλεονέκτηκεν ὡς
 10 Θεὸς τὴν ἀόρατον κτίσιν, ὁ αὐτὸς ὢν ἀπαύγασμα καὶ χαρακ-
 τῆρ καὶ ἐργασάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν τὸν καθαρισμόν
 αἵματι τῷ ἰδίῳ. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱὸς καὶ Κύριος. e

“ Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων, φησὶ, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἐνὸς Heb. ii.
 “ πάντες, δι’ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ἀδελφοὺς 11, 12.
 15 “ καλεῖν λέγων Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου.”
 τὸ κατὰ φύσιν ἅγιον οὐχ ἀγιάζεται, ὅτι μὴ ἐστὶ προσδεὲς
 ἁγιασμοῦ· τὸ γεμῆν ὡς ἐν μεθέξει τῇ παρ’ ἐτέρου γεγονὸς a 111 A.
 ἅγιον ἀγιάζειν ἐτέρουσ οὐ δύναται· πῶς οὖν ὁ αὐτὸς ἀγιάζει 204 R.
 καὶ ἀγιάζεται, ζητητέον. ἀγιάζει τοίνυν ὡς Θεὸς, ἰδίωμα cf. Schol.
 20 φύσεως τῆς ἑαυτοῦ τὸ ἀγιάζειν δύνασθαι λαχὼν, ἀγιάζεται. § 36.
 δὲ μεθ’ ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς
 καὶ Υἱὸς καὶ κύριος, ἀγιάζων μὲν θεϊκῶς, ἀγιαζόμενος δὲ μεθ’
 ἡμῶν ἀνθρωπίνως.

“ Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν b Ib. viii.
 25 “ ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλω- 1, 2.
 “ σύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς
 “ σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ ἄνθρω-
 “ ποσ.” εἰ πᾶς ἱερεὺς, καθά φησιν ὁ μακάριος Παῦλος, εἰς Ib. 3.

1. παρ’ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα hoc ordine C. Comm. ὄνομα ante παρ’
 transponunt Edd. 5. ἡμῶν om. Comm. 6. δῆλον δὲ ὅτι C. Comm.
 δηλονότι δὲ ὅτι Edd. ἰδίου assumptum ex C. Comm. 9. γεγονὼς om.
 C. Comm. 13. φησὶ assumptum ex C. Comm. 14. αὐτοὺς ἀδελφοὺς
 hoc ordine C. Cod. Comm. 16. προσδεὲς] πρὸς δὲ (sic) C. 17. ἐν om.
 Edd. 18. ὁ om. Aub. exhibent C.n. Comm. Editores Romani. ὁ αὐτὸς tamen
 deest in Cod. 24. ἐπὶ om. Cod. Editores Romani. λεγομένοις] εἰρημένοις
 Comm. unde Edd. mg. λεγομένοις habet C. 25. κεκάθικεν Cod.

τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας παραλαμβάνεται, οὐχ
 ἑαυτοῖς τελοῦσι τὰς λατρείας οἱ καλούμενοι πρὸς ἱερωσύνην·
 Θεῷ δὲ μᾶλλον ᾧ τὸ παρὰ πάσης κτίσεως ὀφείλεται σέβας·
 ὁ δὲ Θεῷ λειτουργῶν, οὐκ ἐν ἴσῳ μέτρῳ κείσεται Θεοῦ
 οὔτε μὴν τὴν αὐτῷ καὶ μόνῳ πρέπουσαν φορέσει δόξαν· 5
 εἶτα πῶς ἀρχιερεὺς ἡμῶν γεγονὼς ὁ Χριστὸς, ἐν δεξιᾷ κάθη-
 ται τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν θρόνον ἔχει τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς καὶ τῶν ἁγίων ἐστὶ λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς
 ἄνω καὶ ἀληθινῆς, ἑαυτῷ τε καὶ τῷ Πατρὶ προσκομίζων τὰς
 παρὰ πάντων λατρείας; εἰς οὖν ἄρα ἐστὶ Χριστὸς καὶ Υἱὸς, 10
 α καθήμενος μὲν θεϊκῶς ἐν τῷ τῆς ἰδίας θεότητος θρόνῳ,
 κεχρηματικῶς δὲ καὶ ἱερεὺς καὶ λειτουργὸς οἰκονομικῶς διὰ
 τὸ ἀνθρώπινον.

Heb. xii.
 1, 2.

“Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν
 “ νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερί- 15
 “ στατον ἀμαρτίαν, δι’ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον
 “ ἡμῖν ἀγῶνα ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ
 e “ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς
 “ ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, καὶ ἐν δεξιᾷ
 “ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν.” εἰ κοινὸς ἄνθρωπος ὁ 20
 Χριστὸς, καὶ οὐχὶ Θεὸς ἀληθῶς ἐν σαρκί τε καὶ καθ’ ἡμᾶς,
 ποίαν αὐτῷ προκεῖσθαι φησι τὴν χαρὰν; ἢ πῶς κεκάθικεν
 ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ; ἀλλὰ μὴν προῦκειτό τε
 αὐτῷ χαρά· καὶ γὰρ ἐστὶν ἐν ἀκαταλήκτοις θυμηδίαις ἢ
 112 A. a ἀνωτάτῃ φύσιν· ὑπέμεινε δὲ σταυρὸν, τὸ σταυρωθῆναι δυνά- 25
 μνον ἴδιον ποιησάμενος σῶμα· καὶ αὐτὸς ὁ ἐσταυρωμένος
 κεκάθικεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. εἰς ἄρα κύριος
 Ἰησοῦς Χριστὸς, σταυρωθεὶς μὲν ἀνθρωπίνως, συνεδρεύων
 δὲ θεϊκῶς τῷ Πατρὶ.

3. πάσης] + τῆς suprascriptum exhibet Cod. 9. τῷ om. C. Comm.
 10. οὖν assumptum ex C. Comm. 12. καὶ prius assumptum ex C. Comm.
 14. Τοιγαροῦν] Τοιγὰρ Cod. 18. Ἰησοῦν C. Comm. Ἰησοῦν Χριστὸν Edd.
 20. τοῦ Θεοῦ om. Cod. 21. οὐχὶ C. Comm. οὐ Edd. 22. ποίαν αὐτῷ
 om. Cod. προσκεῖσθαι C. Comm. An legerat ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χ. D.
 Cyrillus? 23. προῦκειτο exhibet et C. τε om. C. Comm. 25. ἀνωτάτῃ
 C. ἀνωτάτῳ Comm. Edd. 29. τῷ Πατρὶ θεϊκῶς inverso ordine C. Comm.

Ὅτι εἰς Υἱὸς καὶ Κύριος

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

b

S. Matth.
xi. 27.

“ Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς
 “ γινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις
 5 “ γινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἂν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύ-
 “ ψαι.” οὐδενὸς γινώσκοντος τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ μόνου τοῦ
 Πατρὸς, πῶς ἀθετοῦσί τινες τὴν τοῦ Πατρὸς μαρτυρίαν;
 ὑπέδειξε γὰρ τὸν ἴδιον Υἱὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ λέγων “ Οὗτός
 “ ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα” ἀλλ’ οὐ
 10 γυμνὸν ἡμῖν παρέδειξε τὸν ἴδιον Λόγον ἀλλὰ ἐνωθέντα c
 σαρκί, καὶ οὐκ εἶρηκεν ὅτι ἐν τούτῳ ἐστὶν ὁ υἱὸς μου, ἀλλ’
 οὗτός ἐστιν ὁ μετὰ σαρκός· εἰς ἅρα καὶ Κύριος καὶ Υἱός.

Ib. iii. 17.

205 R.

“ Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον
 “ ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος
 15 “ δι’ αὐτοῦ ἐγένετο καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω, εἰς τὰ ἴδια d
 “ ἦλθε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.” θεολογήσας
 ἀρκούντως, καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ ἀληθινοῦ πεφωτίσθαι τε
 πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον εἰπὼν, καὶ μὴν
 καὶ αὐτὸν πεποιῆσθαι τὸν κόσμον· εἰς τὰ ἴδια φησιν αὐτὸν
 20 ἐλθεῖν. ἦλθε δὲ γεγωνὸς ἄνθρωπος ὁ Μονογενής, ὡς πρὸς
 ἰδίους, καὶ πρό γε τῶν ἄλλων, τοὺς ἐξ αἵματος Ἰσραήλ. ὅτε e
 τοῖνυν αὐτός ἐστι τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ δι’ οὗ τὰ πάντα,
 καὶ αὐτός ἐστι μετὰ σαρκός ὃ ἐλθὼν εἰς τὰ ἴδια· πῶς οὐκ
 ἀναγκαῖον ἔνα Χριστὸν καὶ Υἱὸν ὁμολογεῖν;

S. Joan.
i. 9-11.

25 “ Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ
 “ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
 “ πατρὸς, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.” εἰ γέγονε σὰρξ ὃ

Ib. 14-
62 C.

2. Ἰωάννην C. Cod. Comm. Ματθαῖον castigavere Editores Romani. 5. ἐπι-
 γινώσκει (hic) a.e. εἰς a.e. 9. ὁ ἀγαπητός om. C. Comm. habet e.
 εἰδόκησα a.e. Comm. 10. τὸν ἴδιον παρέδειξε inverso ordine a. invito e.
 ἀλλ’ e. 12. καὶ Κύριος καὶ Υἱός] υἱὸς καὶ κύριος a.e. tit. ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην
 εὐαγγελίου addunt Editores Romani invitis libris. 17. τε assumptum ex a.e.
 19. αὐτὸν C. Cod. a.e. δι’ αὐτοῦ αὐτὸν Comm. Edd. 22. ὃ om. a.e.
 23. μετὰ σαρκός ὃ hoc ordine C. Cod.

113 A. a **Λόγος, τουτέστι, παραπλησίως ἡμῖν μετέσχευ αἵματος καὶ**
 Heb. ii. **σαρκὸς, καὶ σπέρματος. Ἀβραὰμ ἐπελάβετο ἵνα κατὰ πάντα**
 16, 17. **τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆ· πῶς ἂν ἐνδοιάσειέ τις ὅτι μεμένηκε**
Λόγος καὶ σὰρξ γεγονώς; ἄτρεπτος γὰρ ἡ τοῦ Λόγου
φύσις. καὶ εἰ κεχρημάτικεν ἡμῶν ἀδελφός, πῶς Μονογενοῦς 5
ἔχει δόξαν; οὐκοῦν κὰν εἰ γέγονε σὰρξ, οὐδὲν ἡττόν ἐστι
Θεός, καὶ μονογενὴς μὲν ὡς Θεός, πρωτότοκος δὲ διὰ τὸν
ἀνθρώπινον σταυρόν.

S. Joan. b **“Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων, οὗτος**
 i. 15, 16. **ἦν ὁ εἰπὼν Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου 10**
“ γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν· ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ
“ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν.” Ἰωάννης φησὶ περὶ τοῦ Χριστοῦ
ὅτι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, τουτέστιν, ὁ μετ’ ἐμὲ φανερού-
μενος, ὃν αὐτὸς διεκήρυξε δηλονότι· ἔμπροσθεν αὐτοῦ γέ-
γονε, τουτέστι πρωτεύων κατὰ τὴν δόξαν. καὶ γὰρ ἦν καὶ ἐν 15
ὑπάρξει πρῶτος ὡς Θεός· πῶς οὖν ὁ μετ’ αὐτὸν πρὸ αὐτοῦ
κατὰ χρόνον; ὅτι Θεὸς ἦν ὁ Λόγος καὶ γέγονε σὰρξ, ἔχων
 c **μὲν τὸ πρωτεύειν καθὼ Λόγος ἐστὶ, δευτερεύων δὲ κατὰ τὴν**
σάρκα, εἰ καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ πάντες μετεσχῆ-
 Es. i. 11. **κασιν οἱ ἅγιοι· πλήρες δὲ μόνον ἐστὶ τὸ θεῖον, καθά φησι 20**
διὰ τῆς Ἡσαΐου φωνῆς· πρέποι ἂν αὐτῷ τε καὶ μόνῳ τὸ ὡς
ἐξ ἰδίου πληρώματος ἑαυτοῦ μετόχους ἀποτελεῖν ἑτέρους,
πέπραχε δὲ τοῦτο Χριστός· εἰς ἅρα ἐστὶν Υἱὸς καὶ κύριος, ὁ
 d **ἐκ Θεοῦ Λόγος γενόμενος σὰρξ, ὁ αὐτὸς Θεὸς τε ὁμοῦ καὶ**
 S. Joan. **ἄνθρωπος. ἔχοι δ’ ἂν τὴν διάνοιαν τὸ ἐφεξῆς ῥητόν “Οὗτός 25**
 i. 30. **“ ἐστὶ περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον ὅτι ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς**
“ ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.” ἰδοὺ γὰρ

10. ὁ εἰπὼν C. Cod. ὃν εἶπον Comm. Edd. 13. ὅτι assumptum ex C. Comm. 14. διεκήρυξε C. Comm. ἐκήρυξε Edd. αὐτοῦ] μου Edd. Statim γέγονε om. C. Comm. 19. εἰ C. Comm. εἰ δὲ Edd. 20. οἱ om. Cod. 21. τε om. C. 22. ἑαυτοῦ om. recte ut vid. Euthymius in Panoplia Dogm. tit. xv. fol. 122 ed. Terg. et in Migne Patrol. Graec. t. 130. col. 944. habet C. ἀποτελεῖν C. Comm. Edd. mg. ἀποπληρεῖν Cod. ἀποπληροῦν Edd. 23. Χριστός om. C. Comm. 24. ὁ αὐτὸς Euth. αὐτὸς C. Comm. Edd. neutrum Cod. 25. δὲ Cod. τὴν] legendumne τὴν αὐτὴν? 26. ὅτι assumptum ex C. Comm.

ἄνδρα λέγων αὐτὸν, καὶ ἐρχόμενον ὀπίσω, πρῶτον εἶναί φησιν, ὡς Θεόν. ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν ὁ Λόγος καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. S. Joan. i. 1.

“Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦ- Ib. 32-34. 206 R.
 5 “μα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ καὶ μένον ἐπ’ ε
 “αὐτὸν, καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτὸν, ἀλλ’ ὁ πέμψας με
 “βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ
 “πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ’ αὐτὸν, οὗτός ἐστιν ὁ
 “βαπτίζων ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· καὶ γὰρ ἐώρακα καὶ
 10 “μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.” ὅρα
 σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς ἐν τούτοις τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
 τὸν Χριστὸν δεχόμενον μὲν ἀνθρωπίνως τὸ Πνεῦμα, διὰ τὴν
 μετὰ σαρκὸς οἰκονομίαν· πλούσιος γὰρ ὢν ἐπτώχευσε δι’ 2 Cor. viii 9. 114 A.
 ἡμᾶς· βαπτίζοντα δὲ θεϊκῶς ἐν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι. τίτι
 15 γὰρ ἂν πρόποι τὸ χορηγεῖν δύνασθαι τὴν τοῦ Πνεύματος
 χάριν, πλην ὅτι τῷ φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὄντι Θεῷ; εἰς οὖν
 ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱός. καὶ μαρτυρήσει λέγων ὁ εὐαγγελι-
 στής “Καὶ γὰρ ἐώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ S. Joan. i. 34.
 “υἱὸς τοῦ Θεοῦ.” οὗτος δὲ ποῖος; ὃν τεθέαται μὲν ἀνθρω-
 20 πίνως τὸ Πνεῦμα δεχόμενον, οἶδε δὲ βαπτίζοντα θεϊκῶς ἐν
 τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι.

“Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἂν εἶπω Ib. iii. 12, 13.
 “ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς
 “τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς τοῦ
 25 “ἀνθρώπου.” πῶς καταβέβηκεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
 θρώπου; καίτοι τῆς ἁγίας σαρκὸς γεννηθείσης ἐκ γυναικός.
 ἀλλ’ ἴδιον ἦν τὸ σῶμα τοῦ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσαντος
 Λόγου, ὃς καὶ γέγονεν υἱὸς ἀνθρώπου. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς
 καὶ Υἱός. οὕτως ἴδια μὲν τῆς σαρκὸς τὰ τοῦ Λόγου c

2. γὰρ om. C. Comm. 5. ἐξ οὐρανοῦ om. Cod. 6. ἀλλὰ C.
 13. μετὰ om. Aub. 17. λέγων om. Cod. 25. πῶς—ἀνθρώπου om.
 (ab ἀνθρώπου ad ἀνθρώπου scilicet transilientes) C.a. Comm. ἐξ Cod. e. ἐκ
 τοῦ Edd. 29. υἱὸς οὕτως· ἴδια interpungunt C. Comm. A τῆς σαρκὸς
 ad τῆς σαρκὸς transiliunt C. Comm. omnia exhibet e.

γέγονεν, ἴδια δὲ τοῦ Λόγου τὰ τῆς σαρκὸς δίχα μόνης ἀμαρτίας.

S. Joan.
iii. 14, 15.

Num.
xxi. 8.

cf. Schol.
§ 15.

“Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.” ἔδακνον τοὺς ἐξ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἔρημον οἱ ὄφεις· εἶτα προστέταχεν ὁ τῶν ὄλων Θεὸς τῷ Μωϋσῆϊ, ὄφιν ἀναθεῖναι χαλκοῦν· “καὶ ἔσται, φησὶν, ἐὰν δάκη ὁ ὄφεις ἄνθρωπον, καὶ ἐμβλέψῃ εἰς τὸν ὄφιν, καὶ ζήσεται.” τί τοίνυν ἐστὶ τὸ αἰνίγμα; διατί δὲ ὁ ἐνορῶν τῷ ὄφει σώζεται; ζωὴ τοιγαροῦν κατὰ φύσιν ὑπάρ-
χων ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, γέγονεν ἐν ὁμοιώματι τῷ καθ’ ἡμᾶς, τουτέστιν ἄνθρωπος· πονηρὸν δὲ ὁ ἄνθρωπος καὶ οἶον ὁ ὄφεις· ἀλλ’ εἰ καὶ γέγονε καθ’ ἡμᾶς, εἴ τις εἰς αὐτὸν ἴδοι, νικᾷ τὸν θάνατον. τί δὲ ἐστὶ τὸ εἰς αὐτὸν ἰδεῖν, ἢ ὅτι πάντως τὸ ἀκριβῶς κατανοῆσαι τὸ ἐπ’ αὐτῷ μυστήριον; τότε γὰρ αὐτὸν ὄψεται ἐν ὁμοιώματι μὲν τῷ τῶν πονηρῶν, τουτέστιν, ἀνθρώπων· ζωοποιὸν δὲ ὡς Θεὸν, καὶ ἀφανίζοντα τὰ τῶν πονηρῶν ὄφεων δῆγματα. εἰς οὖν ἄρα Κύριος καὶ Υἱὸς ὁ αὐτὸς, καὶ ζωοποιὸς ὡς Θεὸς καὶ ἐν εἴδει τῷ τῶν πονηρῶν δι’ οἰκονομίαν.

S. Joan.
xii. 13.
63 C.

115 A. a

207 R.

Οἱ παῖδες ἔχοντες “τὰ βαῖα τῶν φοινίκων, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, φησὶν, καὶ ἐκραύγαζον Ὡς ἀννα, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.” πῶς οὖν φησὶν αὐτὸν ἐν ὀνόματι Κυρίου παραγενῆσθαι τὸ γράμμα τὸ ἱερόν; εἰ μὲν οὖν ὡς ἄνθρωπον ἰδικῶς τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου, μὴ ἐνωθέντος αὐτῷ καθ’

3. μωϋσῆς exhibent et Cod. et C. 5. ἐν αὐτῷ C. ἐπ’ αὐτὸν Edd. εἰς αὐτὸν Comm. Edd. mg. ἔχει Cod. 7. μωϋσῆ exhibent et Cod. et C. 9. διατί] καὶ διατί C. Comm. 10. τῷ ὄφει C. Cod. Comm. Edd. mg. τὸν ὄφιν Edd. 12. δὲ C. Comm. Editores Romani. καὶ Aub. neutrum habet Cod. Statim ὁ om. C. Comm. 15. τὸ ἀκριβῶς om. Cod. αὐτῷ] αὐτοῦ Aub. 16. τῷ assumptum ex C. Comm. 18. πονηρῶν C. Comm. Edd. mg. νοητῶν Edd. 19. ὁ om. Cod. 22. αὐτῷ C. Comm. αὐτοῦ Edd. ἐκραύγαζον C. Comm. Edd. mg. ἐκραζον Edd. 23. καὶ ὁ assumptum ex C. Comm. 24. αὐτὸν assumptum ex C. Comm. Κυρίου] + βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. πῶς οὖν φησὶν ἐν ὀνόματι κυρίου Aub. παραγενῆσθαι C. Comm. Edd. mg. παραγενέσθαι Edd.

ὑπόστασιν τοῦ Θεοῦ Λόγου, κοινὸν ἔσται τὸ τῆς κυριότητος ὄνομα αὐτῷ καθὰ καὶ ἡμῖν, καὶ οὐδὲν ἐπὶ Χριστοῦ τὸ μέγα· εἰ δὲ ὡς Κύριος ἀληθῶς ἤξειν προαπηγγέλλετο, ὅπερ ἐστὶ καὶ ἀληθές· ἐλήλυθε δὲ οὐ δίχα σαρκὸς εἰς τόνδε τὸν κόσμον ὁ
5 Μονογενής· εἰς ἅρα ἐστὶ φύσει καὶ ἀληθῶς Κύριος καὶ ὁ Χριστὸς καὶ Υἱός.

“Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, ἵνα ὧσι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.” ἑαυτὸν ἀγιάζει Χριστὸς· ἅρα ὡς ἄνθρωπος, ἢ ὅτι μᾶλλον Θεός ἐστι κατὰ φύσιν, ἴδιον ἔχων
10 τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅπερ ἐστὶ καὶ ἀληθές; οὐδενὸς τοιγαροῦν ἀνθρώπων ἑαυτὸν ἀγιάζοντος ἑαυτὸν ἀγιάζει Χριστὸς· εἰς ἅρα ἐστὶν Υἱὸς καὶ Κύριος, ἀγιαζόμενος μὲν ἀνθρωπίνως, ἀγιάζων δὲ θεϊκῶς τῷ ἰδίῳ Πνεύματι τὸν
ἑαυτοῦ ναόν.

15 “Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεία ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζῶν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.” ὁ ἐκ τῆς ἀγίας
20 παρθένου γεγεννημένος Ἐμμανουήλ, διὰ τῆς τοῦ ἀγγέλου φωνῆς Ἰησοῦς ὠνόμασται. ὅτε τοίνυν αὐτὸς ἐστὶ καὶ οὐχ ἄλλος ἕτερος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, πῶς οὐ μεμήνασιν οἱ διορίζοντες καὶ φάσκοντες, ἕτερον υἱὸν εἶναι καὶ ἕτερον τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον,
25 καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου; φαίνεται γὰρ ἐν τούτοις ὁ εὐαγγελιστῆς, καὶ μάλα σαφῶς, ἕνα καὶ μόνον τὸν ἐξ ἀμφοῖν εἰδὼς καὶ κηρύττων Ἰησοῦν Χριστὸν, τουτέστι τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον, αἵματος καὶ σαρκὸς κεκοινωνηκότα παρα-
πλησίως ἡμῖν, καθὰ γέγραπται.

S. Joan. xvii. 19.

Ib. xx. 30. 31.

S. Luc. ii. 21.

Heb. ii. 14.

2. αὐτῷ om. Cod. 3. προεπηγγέλλετο C. Comm. 4. δὲ C. Comm.
γὰρ Edd. 7. ἑμαυτὸν] ἑαυτὸν C. 11. ἑαυτὸν ἀγιάζοντος bis repetit
Aub. 15. καὶ om. C. 20. γεγεννημένος (pro more) C. γεννηθείς a.
γενόμενος e. ἀγγέλου a.e. et ita coniecere Editores Romani. εὐαγγελίου C.
Comm. Edd. 22. ὁ prius assumptum ex a.e. 24. εἶναι υἱὸν inverso
ordine e. 25. ὁ om. C. 26. σαφῶς C. Comm. σαφῶς habet e.
29. καθὼς a.e.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

S. Luc.
ii. 6, 7.

“ Εγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι
“ τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον,
“ καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ
“ διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.” ἕνα καὶ 5

118 A. a μόνον τέτοκεν υἱὸν τὸν Ἐμμανουὴλ ἡ ἁγία παρθένος. πῶς
οὖν φησι “ Τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον; ” οὐ γὰρ γεγόνα-
σιν ἕτεροι μετ’ αὐτὸν, μεμένηκε δὲ παρθένος. ἐπισημαίνεται
cf. Schol. § 36. τοίνυν ὡς ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς· ὠνόμασται γὰρ
πρωτότοκος ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος. κεκοινώνηκε γὰρ 10
αἵματος καὶ σαρκὸς καὶ παραπλησίως ἡμῖν μετέσχε τῶν
αὐτῶν. οὕτω γέγονεν ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς πρωτότοκος·
b πλὴν ὡς Θεὸς προσκυνεῖται παρά τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν
ἄνω πνευμάτων.

Ib. 48, 49.

“ Καὶ εἶπε, φησὶν, πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Τέκνον, τί 15
“ ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ ὀδυνώ-
“ μενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐζητεῖτέ
“ με; οὐκ ἤδευτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ με εἶναι; ”
ἄθρει δὴ οὖν, ὅπως ἴδιον ἑαυτοῦ Πατέρα τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
208 R. ὀνομάζει. ἀλλ’ εἶπερ ἦν ἄνθρωπος κατὰ μόνας, καὶ αὐτὸ δὴ 20
c τοῦτο νοούμενος καθ’ ἡμᾶς, πῶς οὐκ ἔδει μᾶλλον εἰπεῖν Οὐκ
ἤδευτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πάντων Πατρὸς εἶναί με δεῖ; ἀλλὰ
ἴδιον αὐτοῦ ποιεῖται· μόνος γὰρ ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται κατὰ
φύσιν θεϊκῶς· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄνθρωπος γεγονὼς, ἴδιον ἔχει
καὶ φύσει Πατέρα τὸν Θεόν. 25

Ib. v.
12, 13.

“ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ
“ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας, καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν
“ ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς,
d “ δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο

6. τέτοκεν C. Comm. ἔτεκεν Edd. τὸ pro τὸν C. 11. ἡμῖν om. Edd.
18. ἤδευτε C. Comm. Edd. mg. οἶδατε Edd. με εἶναι hoc ordine C. Comm.
23. γεγέννηται (pro more) C. 29—p. 249, l. 4 citat (sub titulo κυρίλλου ἐκ
τοῦ πρὸς θεοδόσιον τὸν βασιλέα (sic) προσφωνητικοῦ) t. fol. 126.

“αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι.” θαυμάσεις ἐν τούτοις θεϊκῶς τε ἅμα καὶ σωματικῶς ἐνεργοῦντα Χριστόν· θεϊκὸν μὲν οὖν τὸ θέλειν, ἀνθρώπινον δὲ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα εἰς οὖν ἐξ ἀμφοῖν Υἱός· εἰ γὰρ καὶ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, 5 ἀλλ’ ὡς Θεὸς ἐνεργεῖ μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, ἐχούσης αὐτῆς δι’ αὐτὸν τὴν δύναμιν.

“Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν εἶναι e S. Luc. 41-44. ^{xx.} “υἱὸν Δαυεὶδ; αὐτὸς γὰρ ὁ Δαυεὶδ λέγει ἐν βιβλίῳ ψαλμῶν Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου 10 “ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. “Δαυεὶδ αὐτὸν κύριον καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν;” ἀκούεις ὅπως ἐν τούτοις πειρᾶται δεικνύειν αὐτὸς ὁ Χριστὸς ὅτι κἂν εἰ γέγονεν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ ὁ Λόγος κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλ’ οὖν ἔστι καὶ οὕτω κατὰ φύσιν Κύριος, ὡς Υἱὸς a 117 A. 15 καὶ Θεός; εἰ γὰρ δὴ, φησὶν, υἱὸς ἐστὶ τοῦ Δαυεὶδ, πῶς αὐτὸν Δαυεὶδ κύριον ὀνομάζει; ἀλλ’ οὔτε τὴν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ γέννησιν κατὰ σάρκα ἐν τούτοις ἀρνεῖται, οὔτε μὴν ἀποπέμπει τοῦ εἶναι κατὰ φύσιν Κύριον ἑαυτόν· προσεῖναι δὲ φησὶν ἀμφοτέρα, εἰ καὶ ἐξ ἀμφοῖν βούλεται τὸν ἕνα δη- 20 λουῖσθαι. εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱὸς ἀληθῶς.

“Ὅτι εἰς Χριστὸν ἢ πίστις ὡς εἰς Θεόν.

b
64 C.

Ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους.

“Δι’ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν Rom. i. 5, 6. “πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν 25 “οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ.” κέκληνται τὰ

1-4 citat Niketas in S. Lucam l. c. in Maii Bibl. Nova Patrum ii. 170.
3. οὖν] γὰρ t. Nik. τὸ θέλειν] + οὕτως ὡς παρίστασθαι αὐτῷ πάντα ὅσα ἠθέλη-
σεν Nik. 4. υἱὸς] νοεῖται χριστὸς t. Nik. γὰρ om. t. Nik. 6. τὴν
assumptum ex C. Comm. 7. δαυεὶδ εἶναι υἱὸν inverso ordine C. Comm.
8. ὁ om. C. Comm. βίβλῳ Cod. 12. τούτῳ C. Comm. αὐτὸν C. Comm.
15. φασὶν C. Comm. ἐστὶ assumptum ex C. Comm. 16. αὐτὸν] + ὁ
Edd. 17. κατὰ σάρκα γέννησιν inverso ordine C. Comm. τούτῳ C. Comm.
19. ἀμφοτέρον Edd.

ἔθνη διὰ τῆς πίστεως. καὶ ἦν ὁ Χριστὸς διὰ τῶν ἀγίων ἀπο-
 c στόλων ὁ παρ' αὐτοῖς κηρυττόμενος. ἐπράττετο δὲ παρὰ τῶν
 μυσταγωγουμένων ἢ πίστις, οὐχ ὡς εἰς ἄνθρωπον, ἀλλ' ὡς
 εἰς Θεόν. οὐ γάρ που φαμέν ἐκ πλάνης εἰς πλάνην κεκληῖσθαι
 τὰ ἔθνη, τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν παραδεξάμενα· καταλελοιπότα 5
 δὲ μᾶλλον τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς, ἐπιστρέψαι λοιπὸν ἐπὶ
 Θεὸν ζῶντα. ὅτε τοίνυν ἀποστολὴν εἰληφέναι φασὶν οἱ
 μυσταγωγοὶ εἰς ὑπακοὴν πίστεως ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 d Χριστοῦ, πῶς οὐκ ἂν εἴη Θεός, εἴπερ εἰς αὐτὸν ἢ πίστις ὡς
 εἰς Θεόν;

10

Rom. i. 9. “Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θεὸς, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύ-
 “ματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως
 209 R. “μνεῖαν ὑμῶν ποιούμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου.”
 οἱ Θεῷ λατρεύοντες, οὐχ ὡς θεῷ παρ' αὐτὸν ἐτέρῳ λατρεύ-
 οῦσι τῷ Χριστῷ· αὐτοῦ δὲ φησι καὶ τὸ εὐαγγέλιον. κηρύτ- 15
 τεται γὰρ αὐτὸς ὡς Θεὸς τῷ κόσμῳ, καίτοι Θεοῦ κατὰ
 e φύσιν ὄντος τοῦ Πατρὸς καὶ κατάρχοντος τῶν ὄλων. Θεὸς
 οὖν ἄρα Χριστὸς, ὁ δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ὁ Πατὴρ
 ὡς Θεὸς καταγγέλλεται, καὶ τῇ παρὰ πάντων τιμᾶται
 λατρεία.

20

Ib. v. 1, 2. “Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν
 “Θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν καὶ
 “τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύ-
 118 A. a “τὴν ἐν ἣ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης
 “τοῦ Θεοῦ.” ὡς εἰς Θεὸν πιστεύοντες δικαιούμεθα. εἰ δὲ 25
 εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἢ πίστις, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν προσα-
 γωγὴν ἐσχίκαμεν· συνήφθημεν γὰρ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ,
 συνεγείραντος ὥσπερ ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ· πῶς οὐ Θεὸς ἐστὶ
 καὶ εἰ γέγονεν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ τὸ κατὰ σάρκα, κατὰ
 τὰς γραφάς;

30

Ib. ix. 33. “Καθὼς γέγραπται, φησὶν Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον

9. εἴπερ om. C. καὶ pro εἴπερ Comm.
 21. οὖν om. Cod. τὸν om. Edd.

17. καὶ pro τοῦ C. Comm.
 26. δι' οὗ Cod.

“προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’
 αὐτῷ οὐ καταισχυνηθήσεται.” Συμεὼν ὁ δίκαιος, ὅτε τὸ ^{b S. Luc.}
 θεῖον εἰς ἀγκάλας ἐδέξατο βρέφος, ἔφη πρὸς τὸν Θεόν ^{ii. 28.}
 “Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά ^{Ib. 29-31.}
 5 σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου
 “ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,” καὶ τὰ
 ἐξῆς προσετίθη δὲ τούτοις “Ἴδου οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν ^{Ib. 34.}
 καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον
 ἀντιλεγόμενον.” ὁ αὐτὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ τοῦ προσκόμ-
 10 ματος λίθος καὶ ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου. καὶ περιπταῖοντες ^c
 μὲν αὐτῷ διὰ τῆς ἀπειθείας, συνετρίβησάν τινες, διέφυγον δὲ
 τὸ καταισχυνηθῆναι οἱ τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν προσηκόμενοι.
 ἄρ’ οὖν ὡς εἰς ἄνθρωπον πεπιστεύκαμεν, ἢ ὡς εἰς Θεόν; ὡς
 εἰς Θεὸν δηλονότι. Θεὸς οὖν ἄρα Χριστός· ἐπ’ αὐτῷ γὰρ ὁ
 15 δίκαιος Συμεὼν τὰς ἀρτίως ἡμῖν εἰρημένας ἔφη φωνάς.

Περὶ τῶν Ἰουδαίων φησὶν “Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ ^{Rom. x.}
 Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στηῆσαι, τῇ ^{3, 4.} ^d
 δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν· τέλος γὰρ νόμου
 “Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.” εἰ τέλος
 20 νόμου Χριστὸς, καὶ αὐτὸς ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη, δικαιοῶν διὰ
 πίστεως τῆς εἰς αὐτὸν, μόνῳ δὲ ὡς ἴδιον ἀνακείσεται τὸ
 δικαιοῦν δύνασθαι τῷ Θεῷ, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

“Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει Μὴ εἶπῃς ἐν ^{Ib. 6-11.}
 τῇ καρδίᾳ σου Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τουτέστι ^e
 25 “Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον;
 “τουτέστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει;
 “Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστὶν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ
 “καρδίᾳ σου, τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν·
 “ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν,

5. ἐν εἰρήνῃ om. C. 6. λαῶν] ἐθνῶν C. Comm. 7. προσετίθει
 C. Comm. 9. ὁ prius om. Cod. οὖν assumptum ex C. Comm. 12. πρὸς]
 εἰς C. Comm. 13. ἄρα C. 15. ἡμῖν om. C. Comm.
 17. δικαιοσύνην C. Comm. δύναμιν καὶ δικαιοσύνην Edd. στηῆσαι] + δικαιοσύνην
 Comm. invito C. 20. δικαιοῶν om. Cod. 21. μόνῳ δέ] μόνῳ καὶ C.
 καὶ μόνῳ καὶ Comm.

“καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν
 119 A. a “ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιο-
 “σύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ
 “γραφὴ Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ κατασχυνοθήσεται.”
 εἰ σύμπας ἡμῖν ὁ τῆς πίστεως ὄρος καὶ τῆς ὁμολογίας ἡ 5
 δύναμις εἰς τὸ τοῦ Χριστοῦ περιίσταται πρόσωπον, καὶ
 ὁμολογοῦντες αὐτοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν, ὡς εἰς
 210 R. Θεὸν πεπιστευκότες δικαιούμεθα, τίς ὁ φάναι Θεὸν οὐκ εἶναι
 τολμῶν αὐτόν; εἴπερ ἐστὶ κεφάλαιον τῆς ἀπάντων σωτη-
 b ρίας, θύρα τε καὶ ὁδός, τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως ἢ ὁμολογία· 10
 δι’ αὐτοῦ γὰρ καὶ ἐν αὐτῷ καὶ αὐτὸς ὁ Πατὴρ ἐπιγινώσκειται
 πρὸς ἡμῶν.
 65 C. “Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου
 Rom. xvi. “καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστη-
 25-27. “ρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν 15
 “διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ’ ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου
 c “Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισ-
 “θέντος, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα
 “καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς
 τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ φησιν εἶναι, 20
 καὶ κεκρύφθαι μὲν τὸ ἐπ’ αὐτῷ μυστήριον καὶ σεσιγηῆσθαι
 χρόνοις αἰωνίοις, ἀποκαλυφθῆναι δὲ νῦν εἰς ὑπακοὴν πίστεως
 εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ἐστράφη γὰρ εἰς Χριστὸν τὰ ἔθνη τῆς
 d ψευδωνύμου λατρείας ἐξηρημένα, καὶ ὡς Θεὸν αὐτὸν ἐπε-
 γνωκότα τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς. καὶ εἰ σαφῶς διὰ Ἰησοῦ 25
 Χριστοῦ ἐγνώσθη Θεὸς, πῶς οὐ μέγα τὸ Χριστοῦ μυστή-
 ριον; εἰ δὲ νοεῖται καθ’ ἡμᾶς ἄνθρωπος ἀπλῶς, καὶ οὐχὶ δὴ
 μᾶλλον Θεὸς ἐνηθρωπηκῶς, οὐκέτι σοφὸν τὸ μυστήριον.

2. ἐκ C. Comm. ἐκ τῶν Edd. γὰρ C. Comm. μὲν γὰρ Edd. 3. στό-
 ματος C. 4. ἐπ’ αὐτῷ] εἰς αὐτὸν Edd. 5. καὶ τῆς ὁμολογίας ἡ δύναμις
 om. C. Comm. 8. Θεὸν alt.—[τολμῶν] τολμῶν οὐκ εἶναι Θεὸν inverso ordine
 C. Comm. 10. ἡ om. C. Comm. 16. τοῦ αἰωνίου om. C. Comm.
 17. ὑποταγὴν Edd. mg. ὑπακοὴν exhibent C. Comm. 18. Θεῷ om. C.
 Comm. 19. αἰῶνας C. Comm. cf. Glaph. 10 c. αἰῶνας τῶν αἰώνων Edd.
 21. σεσιγείσθαι C. 22. καὶ pro δὲ Aub. 23. εἰς πάντα τὰ ἔθνη om.
 C. Comm. Θεὸν pro Χριστὸν C. Comm. 24. ἐπεγνωκότες C. 27. ὑμᾶς
 Aub. δὴ] δὲ Edd.

“Λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς Rom. xv.
8, 9,
 “ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν
 “πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν.” e
 γέγραπται γὰρ ὅτι “ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ Ib. iv. 3.
 5 “ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην,” εἴρηται δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι
 “ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.” ὁ δὲ Gen.
xii. 3.
Rom.
iv. 13.
 καὶ σαφὲς ἡμῖν ἐποίει λέγων ὁ Παῦλος “Οὐ γὰρ διὰ νόμου
 “ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ, εἰς τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι
 “κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης καὶ πίστεως,” καὶ πάλιν
 10 “Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.” Gal. iii. 9.
a 120 A.
 οὐκοῦν εἰ διὰ πίστεως αἱ ἐπαγγελίαι δέδονται τοῖς πατράσι
 παρὰ Θεοῦ, γέγονε τοίνυν διάκονος ὁ Χριστὸς, τουτέστι
 μεσίτης, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τὰς τοῖς πατράσι
 δοθείσας παρὰ Θεοῦ, τουτέστι τὴν διὰ πίστεως δικαίωσιν.
 15 γέγονε δὲ μεσίτης, οὐχ ὡς ἐτέρῳ τὴν πίστιν πραγματευό-
 μενος ἀλλ’ ὡς ἑαυτῷ μᾶλλον καὶ δι’ ἑαυτοῦ τῷ Πατρί.
 Θεὸς ἄρα κατὰ φύσιν ἐστί. δεδικαίωται γὰρ ὁ μακάριος b
 Ἀβραὰμ, πεπιστευκῶς εἰς Θεόν· οὕτω δὲ καὶ τὰ ἔθνη δι-
 καιωθεῖεν ἂν ἐν αὐτῷ, τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ κατακολουθήσαντα
 20 καὶ ἐν Θεῷ πιστεύοντα, τουτέστι Χριστῷ.

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης.

“Καὶ ταῦτά τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ I Cor.
vi. 11.
 “ἡγιασθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου c
 “Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.” εἰ ἐν
 25 τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ δικαιοῦμεθα, ὡς Θεὸν τῇ πίστει
 τιμήσαντες, καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα δεχόμενοι, πῶς οὐ Θεὸς ὁ
 Χριστός;

4. δὲ om. C. Comm. 6. τῆς γῆς] τοῦ Ἰσραὴλ Cod. 9. καὶ prius
 exhibet et C. 10. εὐλογοῦντας C. 11. διὰ C. Comm. ἐκ Edd.
 δίδονται Edd. 14. δικαιοσύνην Cod. 15. δὲ C. Cod. Comm. τοίνυν
 διάκονος ὁ Χριστὸς τουτέστι (e supra) Edd. 18. δὲ C. Comm. δὲ Edd.
 21. πρώτης] a exhibet et C. 24, 25. καὶ ἐν—δικαιοῦμεθα om. C. Comm.
 26. αὐτὸ C. Cod. αὐτοῦ Comm. Edd. πνεῦμα om. Cod.

211 R.

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους δευτέρας.

2 Cor.
xi. 4.

“Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἕτερον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ
 d “ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε παρ’ ὃ ἐλάβετε,
 “ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον παρ’ ὃ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνεχεσθε.”
 πρὸ τῶν τῆς ἐνανθρωπήσεως καιρῶν οὐδεὶς ὀνομάσας 5
 εὐρίσκεται τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, Ἰησοῦν ἢ Χριστόν· εἰ μὴ
 ἄρα κατὰ πρόγνωσιν ὀνομασθησόμενον τοῦτο κατὰ καιροῦς
 cf. supra ὅτε καὶ γέγονε σὰρξ. ὄνομα τοίνυν αὐτῷ καινὸν τό Ἰησοῦς,
 p. 94, Schol. § 31. ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος. ἀλλ’ εἰ μὲν ὡς Θεὸς κηρύσσεται, καὶ
 e εἰς ὧν· οὐ γὰρ ἕτερός ἐστι παρ’ αὐτὸν ὃν δύνανται κηρύξαι 10
 τινές· εὖ ἂν ἔχοι, καὶ Θεῷ λατρεύομεν· εἰ δὲ μέτρον αὐτῷ
 τὸ τῆς ἀνθρωπότητός ἐστι μόνον, καὶ ψιλῇ προσώπων
 ἐνώσει τετίμηται, κεκένωται τῆς πίστεως ἡμῶν ὁ λόγος
 ἀνθρώπῳ προσάγων ἡμᾶς, καὶ οὐ Θεῷ. ἀλλὰ τοῦτο δυσ-
 σεβές. Θεὸς ἄρα Χριστὸς καὶ Υἱός· ὡς τοῦ Θεοῦ Λόγου 15
 σαρκὸς γεγονότος.

121 A. a

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας.

Gal. i.
6-8.

“Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέ-
 “σαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ
 “οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινές εἰσιν οἱ ταρασσόντες ὑμᾶς 20
 “καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.
 b “ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται
 “παρ’ ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.” εἰ ἔν ἐστιν
 εὐαγγέλιον τὸ λαληθὲν ἀπάσῃ τῇ ὑπ’ οὐρανὸν διὰ τῶν
 ἀγίων μυσταγωγῶν, τοῦτο δὲ ἐστὶν ἢ πίστις ἢ εἰς Χριστόν, 25
 πῶς οὐ Θεὸς εἶη ἂν ἀληθής, εἴπερ ἐστὶν ἀναγκαῖον ὁμο-
 λογεῖν, ὡς ἐκ τῆς ἀρχαίας πλάνης κεκλήμεθα πρὸς ἐπίγνωσιν
 τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος Θεοῦ; θαρσεῖ δὲ τοσοῦτον ὁ μακάριος

1. δευτέρας Cod. Comm. β' Edd.

2. κηρύττει C. Comm.

8. αὐτῷ

καινὸν hoc ordine C. Comm.

10. ἐστι C. Comm. τις Edd.

18. οὕτω

om. Cod. καλέσαι C.

24. τῇ] + γῆ Aub.

Παῦλος, ὡς καὶ ἀγγέλους ἀναθεματίζειν, εἰ δὴ μεταστρέψαιαν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. c

“Ὅτε δὲ ἠυδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας Gal. i. 15-17.
 “μητρός μου, ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα
 5 “εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέ-
 “μην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς
 “τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους.” τῷ γὰρ ἅπαξ τὴν ἐκ Θεοῦ 66 c.
 λαχόντι μυσταγωγίαν καὶ ἀποκάλυψιν, οὐκ ἔδει τῆς ἐξ d
 ἀνθρώπων παιδαγωγίας. πλὴν ἐκεῖνό φαμεν τίνα ἀπεκά-
 10 λυψεν ὁ Πατὴρ τῷ μακαρίῳ Παύλῳ; ἢ τίνα προστέταχεν
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι; ἄρα Θεὸν Λόγον καὶ Υἱὸν
 Μονογενῆ, οὐχ ἐνωθέντα σαρκὶ καὶ γενόμενον ἄνθρωπον
 οἰκονομικῶς; εἶτα πῶς τοῦτό ἐστιν ἀληθές; διεκήρυξε γὰρ
 ἄνθρωπὸν τε ὁμοῦ καὶ Θεὸν τὸν αὐτὸν καὶ ἓνα λέγων Υἱὸν
 15 καὶ Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. e

“Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, Ib. ii. 16.
 “ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστόν
 “Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ
 “καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου.” εἰ τὸ πιστεῦσαι Θεῷ, μισθὸν
 20 ἔχει τὴν δικαίωσιν· δεδικαίωνται γὰρ οὕτω καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν, 212 R.
 γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ καὶ ἐλο- Rom. iv. 3.
 γίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην ἢ πίστις· πῶς οὐ Θεὸς ὁ a 122 A.
 Ἐμμανουήλ, εἶπερ ἐστὶν ἀληθές ὡς εἰς αὐτὸν πιστεύοντες
 δικαιούμεθα;

25 Ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους.

“Ἐν ᾧ ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ Eph. i. 13, 14.
 “εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες
 “ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας, ὃ τῶν ἀγίων
 “ἐστὶν ἀρράβων τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν
 30 “τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ.” πολλὰ κατὰ b

1. ἀναθεματίζει C. Comm. 3. ἀφορίσας C. 5. εὐαγγελίζομαι
 Cod. 6. εἰς] + τὰ C. Comm. 14. τὸν αὐτὸν καὶ Θεὸν in verso ordine
 C. Comm. 19. οὐκ om. (sic) C. 21. ἐπίστευσε] + μέν Edd.
 27. ἡμῶν C. Comm.

ταῦτόν ἐν ταῖς τῶν προκειμένων ἐννοίαις κατίδοι τις ἂν, δι' ὧν ἔνεστι μαθεῖν, ὅτι Θεὸς ἀληθὴς ὁ Χριστὸς, καὶ ἡ παρὰ πάντων πίστις εἰς αὐτόν, οὐχ ὡς εἰς ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς εἰς ἓνα Κύριον καὶ Υἱὸν καὶ Θεόν. πρῶτον μὲν γὰρ αὐτός ἐστι τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἐν ᾧ⁵ καὶ ἡ πίστις, ὡς εἰς Θεὸν δηλονότι· ἀκολουθεῖ δὲ καὶ τὸ τῆς πίστεως γέρας, τουτέστι τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαγγελίας, ὃ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀρράβων· ἐκκελυτρώμεθα γὰρ εἰς ἔπαινον δόξης Χριστοῦ. σέσωκε γὰρ ἡμᾶς, οὐχ ὡς ἄνθρωπος κοινός, ἀλλ' ὡς Θεὸς ἐν σαρκὶ γεγονώς δι' ἡμᾶς· οὕτω γὰρ εἰς¹⁰ ἔπαινον ἐσόμεθα τῆς δόξης αὐτοῦ.

Eph. iii.
1-4.

“Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ
 “Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, εἴ γε ἠκούσατε τὴν οἰκονο-
 “μίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι
 “κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς¹⁵
 d “προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες
 “νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ.”
 ποία συνέσεως χρεία καὶ ἀποκαλύψεως τῆς παρὰ Θεοῦ πρὸς
 τὸ γνωρισθῆναι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, εἴπερ ἐστὶν
 ἄνθρωπος ἰδικῶς καὶ ὀλοτρόπως κεχωρισμένος τοῦ Θεοῦ²⁰
 Λόγου, ψιλῆ προσώπων ἐνώσει τετιμημένος; τί γὰρ ἔχει τὸ
 κεκρυμμένον ἢ ποῖον ὅλως τὸ δυσχερὲς, τὸ νοῆσαι τυχὸν
 e περὶ ἐνὸς τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπου, ὅτι ἄνθρωπός ἐστι;
 βαθὺ δὲ καὶ μέγα τὸ μυστήριον, εἰ καθ' ἡμᾶς γενέσθαι
 λέγοιτο Θεὸς ὑπάρχων ὁ Λόγος. ὅτε τοίνυν οἱ βαθεῖς εἰς²⁵
 σύνεσιν καὶ τὴν θείαν ἀποκάλυψιν ἐσχηκότες, ὡς θεῖον ἡμῖν
 μυστήριον παραδεδώκασιν τὸ Χριστοῦ μυστήριον, καὶ εἰς
 αὐτόν ἡ πίστις, ὡς εἰς Θεὸν δηλονότι, πῶς οὐκ ἂν εἶη
 Θεός;

1. ταῦτόν Cod. ταυτὸ Edd. κατ' αὐτόν C. Comm.
 ex C. Comm. 10. ἀλλὰ C. Comm.
 C. Comm. & Edd. 28. εἰς om. Cod.

6. καὶ alt. assumptum
 13. ἡμῶν C. 16. ὃ

* Ἄλλο τούτῳ προσεικὸς καὶ τὴν αὐτὴν ἔχον διάνοιαν.

a 123 A.

“ Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἢ
 “ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνία- Eph. iii.
 “ στον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι τίς ἢ οἰκονομία 8, 9.
 5 “ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ
 “ Θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι.”

“ Οἱ ἄνδρες, φησὶν, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ Ib. v.
 “ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν 25, 26.
 “ ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθάρισας τῷ λουτρῷ τοῦ b
 10 “ ὕδατος ἐν ῥήματι.” ποῖον ἄρα ἐστὶ τὸ ῥῆμα ἐν ᾧ κεκα-
 “ θάρμεθα, ἀπολουσάμενοι “ τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ,” ἢ πάντως Heb.
 “ ἐκείνο περὶ οὗ φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος ὅτι “ Τοῦτό ἐστι x. 22.
 “ τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν, ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς 213 R.
 “ ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ Rom. x.
 15 “ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ 8-10.
 “ καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολο-
 “ γεῖται εἰς σωτηρίαν;” οὐκοῦν εἰ Χριστὸν ὁμολογοῦντες
 ἐν πίστει, σωζόμεθα, πῶς οὐ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν, εἰς ὃν
 τὸ τῆς πίστεως εἰ γένοιτο ῥῆμα κεκαθάρμεθά τε καὶ ἠγιά-
 20 σμεθα;

Ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους.

“ Τί γὰρ, φησὶ, πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ εἴτε προφάσει Phil. i. 18.
 “ εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλεται;” ἄρα οὖν, ὡς d
 ἄνθρωπος τιμημένος χάριτι, τῷ κόσμῳ κηρύσσεται;
 25 καίτοι Θεὸν ὁ κόσμος ἐπέγνω Χριστὸν, τῇ πίστει τιτι-
 μηκῶς. πῶς οὖν οὐ Θεὸς, ὃ ἐν δόξῃ θεότητος τῷ κόσμῳ
 καταγγελλόμενος;

“ Συναθλοῦντες, φησὶ, τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μὴ 67 C.
 Ib. 27-29.

3. τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος C. τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον Comm. Edd. [et ita Hom. 65 in S. Luc. (Maii Bibl. Patr. Nov. ii. 248)]. 5. τοῦ prius assumptum ex C. Comm. 8. παραδέδωκεν C. 10. τὸ ῥῆμα ἐστὶν inverso ordine C. Comm. 14. Ἰησοῦν C. Comm. Ἰησοῦν Χριστὸν Edd. 23. ἄρ' Edd. 26. ὁ pro οὐ Cod. 28. συναθροῦντες (sic) C.

“ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἧτις ἐστὶν
 e “ αὐτοῖς ἐνδείξις ἀπωλείας, ἡμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο
 “ ἀπὸ Θεοῦ, ὅτι ἡμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ οὐ μόνον
 “ τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν.”
 εἰ ἐν χάριτος μέρει δεχόμεθα παρὰ Θεοῦ τὸ πιστεύειν ἐν 5
 Χριστῷ, οὐ πεπλανήμεθα δὲ διὰ τοῦτο μᾶλλον, ἀλλ’ ἐγνώ-
 καμεν τὸν φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὄντα Θεὸν, πῶς ἂν ἐνδοιάσειέ
 τις ὅτι Θεὸς ὁ Χριστός;

Ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθεον.

124 A. a

i Tim. i.
15, 16.

“ Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς 10
 “ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν
 “ πρῶτος εἰμὶ ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ
 “ πρῶτῳ ἐνδείξηται Χριστὸς Ἰησοῦς τὴν ἅπασαν μακρο-
 “ θυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ’
 “ αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.” εἰ ἀμαρτωλοὺς σώζει Χριστὸς, 15
 b καὶ μακροθυμεῖ τοῖς πλημμελήμασι, δεχόμενος αὐτῶν τὴν
 μετάγνωσιν· καὶ εἰ πᾶσα ἡμῶν ἢ πίστις ἐπ’ αὐτῷ, καὶ
 διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον κεκερδή-
 καμεν, πῶς οὐ Θεὸς εἶη ἄν; ὅτι καὶ μόνῳ Θεῷ πρόποι ἂν
 εἰκότως τὸ καὶ σώζειν δύνασθαι τὸν κόσμον, ἥτοι τοὺς ἐν τῷ 20
 κόσμῳ, καὶ μακροθυμεῖν τοῖς ἀμαρτάνουσι, καὶ ζωοποιεῖν διὰ
 τῆς πίστεως τῆς εἰς αὐτόν.

Ib.
iii. 16.

c “ Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστή-
 “ ριον, Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,
 “ ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, 25
 “ ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.” τίς ὁ ἐν σαρκὶ φανερωθείς; ἢ δῆλον
 ὅτι πάντῃ τε καὶ πάντως ὁ ἐκ Θεοῦ Πατὴρ Λόγος; οὕτω
 γὰρ ἔσται μέγα τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον. ὤφθη δὲ

cf. Schol.
§ 12.

2. ἡμῶν exhibent C. Cod. 4. εἰς ἑαυτὸν (sic) C. 9. Τιμόθεον] + a Edd.
 10. ὑποδοχῆς C. 11. ὧν] ὧν Cod. 13. ἐνδείξη Edd. 14. ἐπ’
 αὐτῷ C. Comm. εἰς αὐτὸν Edd. 17. om. εἰ Edd., ἡμῶν Cod. 22. αὐτόν
 C. Comm. ἑαυτόν Edd. 24. Θεὸς exhibent et C. et Cod. et e. 26. ὁ ἐν]
 οὖν C. Comm. ὁ ἐν exhibet e. 28. μυστήριον C. e. Comm. μυστήριον. Θεὸς
 ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ Edd.

ἀγγέλοις, ἀναβαίνων εἰς οὐρανοὺς, ἐκηρύχθη καὶ ἐν ἔθνεσι
 διὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἐπιστεύθη δὲ καὶ ἐν κόσμῳ. καὶ d 214 R.
 οὔτι που φαμέν ὅτι καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς
 Θεὸς ἐν σαρκὶ καὶ καθ' ἡμᾶς γεγονώς. ἀνελήφθη δὲ καὶ ἐν
 5 δόξῃ, ἵνα λέγοντος ἀκούσῃ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός “Κάθου Ps. cix. 1.
 “ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
 “τῶν ποδῶν σου.”

Ἐκ τῆς πρὸς Τίτον.

“Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβε-
 10 “βαιούσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ
 “πεπιστευκότες Θεῷ.” ἄρα οὖν οἱ Θεῷ πιστεύοντες, οὐκ
 εἰς Χριστὸν πεπιστεύκασι; καίτοι λέγων ὁράται σαφῶς ὁ
 μακάριος Ἰωάννης περὶ αὐτοῦ “Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν,
 “ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πι-
 15 “στεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,” καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ a 125 A.
 μακάριος Παῦλος “Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος
 “ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
 “ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶ-
 “μεν” ἐν αὐτῷ. ὅτε τοίνυν Θεῷ πιστεύουσιν οἱ Χριστῷ τὴν
 20 πίστιν προσάγοντες, πῶς οὐκ ἂν εἴη Θεὸς ἀληθής;

Ὅτι εἰς Χριστὸν ἡ πίστις.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου.

“Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα
 “Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.” δύο
 25 κατὰ ταῦτόν τίθησι θεοπρεπῆ· παραλαμβάνεται γὰρ οὐχ
 ἐτέρως παρ' ἡμῶν ὁ Χριστὸς, πλὴν ὅτι δὲ εἰς αὐτὸν ἡ
 πίστις, σαφηνεῖ τὸ προκείμενον. τοῖς γὰρ πιστεύουσι,

1. καὶ assumptum ex e. 2. καὶ prius assumptum ex C. e. Comm. ὅτι
 pro καὶ οὔτι e. 3. ὅτι om. C. Comm. ἀλλ' ὡς] ἀλλὰ e. 4. καὶ prius om. e.
 11. πεπιστευκότες] + τῷ Edd. ἄρ' Edd. 19. Χριστῷ τὴν πίστιν προσά-
 γοντες] πιστεύοντες εἰς Χριστὸν C. Comm. 25. κατ' αὐτόν C. Comm. κατὰ
 ταυτὴν Aub.

ο φησιν, εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. πιστεύομεν δὲ εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὐκ ἄνθρωπον εἶναι κοινὸν καὶ ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς πιστεύοντες, ἀλλὰ Θεὸν ἐνηνθρωπηκότα. οὐκ ἀνθρώπινον δὲ τὸ ἐξουσίαν διδόναι τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, θεοπρεπὲς δὲ μᾶλλον καὶ ὑπὲρ τὴν κτίσιν. ὅτε τοίνυν εἰς αὐτὸν ἡ πίστις, 5 καὶ αὐτὸς δίδωσι τῆς υἰοθεσίας τὴν χάριν, πῶς οὐ Θεὸς ὁ Χριστός;

S. Joan.
ii. 11.

“Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ
d “τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ
“ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.” γεγονότος ἄρα 10
τοῦ σημείου, καὶ φανερώσαντος τοῦ Χριστοῦ τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὡς εἰς τίνα πεπιστεύκασιν οἱ μακάριοι μαθηταί; ἄρα εἰς ἄνθρωπον ἅγιον ἀπλῶς; καίτοι καὶ πρὸ τοῦ σημείου ἠκολούθησαν αὐτῷ, τεθυμακότες ὡς ἅγιον. ἀλλὰ τεθέανται διὰ τοῦ σημείου τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον δυνάμιν τε καὶ ἐξουσίαν 15
ο ἔχοντα. οὐκοῦν πεπιστεύκασιν ὡς εἰς Θεόν. ἰστέον δὲ ὅτι πολλοὶ τῶν ἀγίων πολλὰ πεποιήκασιν καὶ παράδοξα καὶ ἐθαυμάσθησαν μὲν, ἐπίστευσε δὲ εἰς αὐτοὺς οὐδεὶς.

Ib. 23.

Ἐχοι δ' ἂν τὴν ἴσην διάνοιαν καὶ τό “Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς
“Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἐορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν 20
“εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.”

Ib. iii.
17, 18.

126 A. a
68 C.
215 R.

“Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν
“κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι'
“αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων
“ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονο- 25
“γενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.” εἰ σωτηρίας ὁδὸς ἐστὶν ἡ πίστις ἢ εἰς τὸν Υἱὸν, πῶς ἄρα πιστεύομεν εἰς αὐτόν; ἢ πῶς τὴν ἐκ τοῦ κρίνεσθαι διαφευξόμεθα δίκην; ἄρα γὰρ ὡς ἄνθρωπον

8. ἐποίησατο e. Statim τὴν addunt C. e. Comm.

μαθηταὶ om. (ab αὐτοῦ ad αὐτοῦ scilicet transiliens) a. omnia exhibet e.

12. μακάριοι om. et Cod. et e. μαθηταί] + αὐτοῦ addit e. ἄρα] ἄρ' ὡς a.e.

καὶ μὴν e. Statim καὶ om. Edd. 18. οὐδεὶς] οὐδέ εἰς a.e.

assumptum ex a.e.

21. ἐποίη Cod.

22. αὐτοῦ exhibet et C.

25. κέκριται] + ὅτι μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται Aub.

26. ἢ alt. assumptum

ex C. Comm.

καταδεξάμενοι καὶ ἕτερον παρὰ τοῦτο οὐδέν; εἶτα πῶς οὐκ ἂν
 ἀνθρώπῳ λατρεύσομεν; ἀλλ' ὡς εἰς Θεόν; τοῦτο γὰρ
 ἀληθές. τίς οὖν ὁ φάναι τολμῶν οὐκ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν
 Θεόν, οὗ δεδικαίωκεν ἡ πίστις τὴν ὑπ' οὐρανόν;

5 “Ἐγὼ οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν S. Joan.
 “αὐτῷ Ὁ υἱός σου ζῆ” καὶ ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν αὐτὸς καὶ iv. 53.
 “ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.” ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν τοῦ βασιλικοῦ τὸν
 υἱὸν ὁ Χριστὸς εἰρηκῶς αὐτῷ “Πορεύου, ὁ υἱός σου ζῆ” Ib. 49.
 εἶτα πεπίστευκε πανοικί. ἄρ' οὖν διὰ τῆς οὕτω μεγάλης καὶ c
 10 θεοπρεποῦς ἐξουσίας, ὡς εἰς ἄνθρωπον πεπίστευκεν ὁ βασιλι-
 κός; ἢ Θεὸν ἔγνω κατὰ φύσιν ὄντα αὐτὸν καὶ ζωοποιούντα
 μετ' ἐξουσίας οὓς ἂν ἔλοιτο, καὶ μόνῳ ῥήματι; ἀλλ' ἔστι
 δῆλον ὅτι πεπίστευκεν ὡς Θεῷ.

“Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ Ib. v. 24.
 15 “πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.” πέπομφεν
 ἡμῖν ἐξ οὐρανῶν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τὸν ἴδιον υἱόν, “ἵνα d Ib.
 “πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν iii. 16.
 “αἰώνιον.” πῶς οὖν ἐν τούτοις φησὶ ζωὴν αἰώνιον ἔχειν τὸν
 πιστεύοντα τῷ πέμψαντι αὐτόν; εἰς τίνα λοιπὸν ἡ πίστις;
 20 ἄρα ὡς εἰς δύο θεοὺς, τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν; μὴ γένοιτο,
 ἀλλὰ ὡς εἰς ἓνα Θεὸν καὶ ἀληθινόν. οὐκοῦν εἴ τις πιστεύσειεν
 εἰς Χριστόν, πεπίστευκεν εἰς τὸν Θεόν· κἂν εἰ πιστεύσειεν
 εἰς Θεὸν Πατέρα, πεπιστευκῶς ἔσται καὶ εἰς τὸν ἓνα κύριον e
 Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

25 “Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό ἐστι τὸ Ib. vi. 29.
 “ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.”
 εἰ τὸ τῷ Θεῷ δοκοῦν ἐπιτελοῦμεν, πιστεύοντες εἰς Χριστόν·
 αὐτὸν γὰρ ἀληθῶς ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ εἰς τὸν κόσμον ὅτε

2. λατρεύσωμεν C. 5. ὁ om. C. Comm. ὥρα] ἡμέρα (sic) C. Comm.
 6. ἐπίστευσαν C. Comm. 9. ἄρα C. Comm. καὶ om. C. Comm.
 17. ἀλλὰ C. ἔχει Cod. 20. ἄρ' C. Comm. τὸν υἱόν] αὐτόν C. Comm.
 21. ἀλλὰ C. Cod. ἀλλ' Comm. Edd. 22. τὸν assumptum e Cod.
 24. τὸν om. C. Comm. 25. ὁ om. C. Comm. 26. πιστεύσητε Edd.
 28. ἀληθῶς om. Cod.

γέγονεν ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς· πῶς οὐκ ἂν εἶη Θεὸς ἀληθινός; οὐ γὰρ ἂν ἦν ἔργον Θεοῦ τὸ πιστεύειν εἰς αὐτόν.

- 127 A. a
S. Joan.
xii. 44, 45. “ Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ
“ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, καὶ ὁ θεωρῶν
“ ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.” εἶτα προσεπάγει τούτοις 5
Ib. 49. “ Ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ
“ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκε, τί εἶπω καὶ τί λαλήσω.” ὅτε
τοίνυν κατ' ἐντολὰς τοῦ Πατρὸς, κἂν ὡς ἄνθρωπος λέγῃ,
τὴν πίστιν τὴν εἰς αὐτόν, εἰς τὸν πέμψαντα αὐτὸν ἀναφέρει,
καὶ ὁ θεωρῶν αὐτὸν θεωρεῖ τὸν πέμψαντα αὐτόν· τίς ὁ 10
b φάναι τολμῶν οὐκ εἶναι Θεὸν αὐτὸν καὶ τοῦτον ἀληθινόν;
Ib. xiv. 1. Ὅμοιον δὲ τούτῳ “ Πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ
“ πιστεύετε.”

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου.

- S. Luc.
xviii. 8.
cf. contra c
Synous.
fragm. 6.
216 R.
S. Joan.
x. 33.
S. Luc.
i. 2.
S. Joan.
i. 14.
“ Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν 15
“ πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;” ὅταν ὁ Χριστὸς ἐξ οὐρανοῦ παρα-
γένηται, ποίαν ἄρα ζητήσῃ πίστιν ἐν ἡμῖν; εἰ μὲν γὰρ ὡς
ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς βούλεται πιστεῦσθαι, τίς ὁ ἀπιστήσας
αὐτῷ; ἐνεκάλουν γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες διὰ τί “ σὺ
“ ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς ἑαυτὸν Θεόν;” Ἕλληνες δὲ σταυρὸν 20
ἀκούοντες καὶ θάνατον, ὡς περὶ ἀνθρώπου κοινοῦ διάκεινται
καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐνός. ποίαν οὖν ἄρα πίστιν ζητεῖ; ἢ
d δηλονότι τὴν ἐκκεκρηυγμένην διὰ τῶν θεηγόρων, οἱ καὶ
αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γεγονάσι τοῦ Λόγου; ἔφη τοίνυν
Ἰωάννης ὅτι “ Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο,” γέγονε δὲ σὰρξ 25
μετὰ τοῦ μείναι Θεός. αὕτη τοίνυν ἡ πίστις ἐν ἡμῖν παρ'
αὐτοῦ ζητηθήσεται κατὰ καιρούς.

Τέλος λόγου προσφωνητικοῦ παρὰ Κυρίλλου ἐπισκόπου

Ἀλεξανδρείας πρὸς τὰς εὐσεβεστάτας

δεσποίνας.

e

30

2. Θεῶ Cod. αὐτόν] legendum ut videtur ἄνῶν = ἄνθρωπον, αὐτόν exhibent et C. et Cod. 8. λέγει Cod. 17. πίστιν ζητήσῃ in verso ordine C. Comm. 18. πιστεῦσθαι βούλεται in verso ordine C. Comm. 20. ἑαυτὸν exhibet et C. 26. ὑμῖν C. 28. λόγου προσφωνητικοῦ Cod. praemittunt τοῦ πρώτου Edd. προσφωνητικῶν (sic) pro λόγου προσφωνητικοῦ C.

ΚΥΡΙΛΛΟΥ

a 128 A.
146 C.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις βασιλίῳ περι τῆς
ὀρθῆς πίστεως.

5 ΤΟΙΣ τὸ θεῖον καὶ οὐράνιον ἱεουργοῦσι κήρυγμα διὰ
φωνῆς Ἡσαίου παρακελεύεται λέγων ὁ τῶν ὅλων Θεός
“Ἐπ’ ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, b Es.
“ὑψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος xl. 9.
“Ἱερουσαλήμ· ὑψώσατε, μὴ φοβεῖσθε.” χρῆναι γὰρ ἔγωγέ
10 φημι τοὺς τεταγμένους εἰς ἱεουργίαν, καὶ τὸ τοῦ πάντων
ἡμῶν Σωτῆρος Χριστοῦ λαλοῦντας μυστήριον, οὐ κατερριμ-
μένον ἔχειν καὶ χαμαιριφὲς τὸ φρόνημα καὶ ὄκνῳ νικώμενον
καὶ δειλία συνεσταλμένον· ἀλλ’ ὑψοῦ μὲν ὥσπερ εὐ
βεβηκότα τὸν νοῦν καὶ οἰοεὶ πως ἐν ὄρει κείμενον, οὕτω τε c
15 τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων τὸ ἐξαιρέτον κάλλος περιαθρεῖν
σπουδάζοντα, ποιεῖσθαι δὲ καὶ τοὺς λόγους ἐν παρρησίᾳ·

CODICES C.v.w.

1-4 tit. v (fol. 98 v). τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξαν-
δρείας πρὸς βασιλίδας λόγος ἐν κεφαλαίοις τεσσαράκοντα πρὸς τοῖς τρισί (rubrice)
w (fol. 163). τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου ἀλεξανδρείας
[+ λόγος Comm.] προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις βασιλίῳ περι τῆς ὀρθῆς
πίστεως C (fol. 284 v). Comm. κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας λόγος δεύτερος
προσφωνητικὸς ταῖς εὐσεβεστάταις βασιλίῳ περι τῆς ὀρθῆς πίστεως Edd.
mg exhibit C mg. μδ’ Comm. Excerpta exhibit sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς
ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὰς βασιλίδας πλουχερίαν καὶ εὐδοκίαν n. πρὸς τὰς εὐσεβε-
στάτας βασιλίδας πλουχερίαν καὶ εὐδοκίαν ἧς ἡ ἀρχὴ Τοῖς—σιὼν ὑψωσον Cod.
Ven. 165 fol. 18 v excerpta eadem continens quae et n. (vide Commentaria in
S. Joan. vol. iii. 476, 549.) 6. διακελεύεται Cod. Ven. 8. ἐν pro τῇ w.
9. φοβῆσθε w. 10. τὸ om. v. 11. οὐκ ἀπερριμμένον C. Comm.
13. δειλία C.v. Comm. δειλίαις Edd. ὑψοῦ μὲν] ὑψοῦμενον w. 14. περι
pro τε w.

κὰν εἴ τινες εἶεν οἱ μυσταγωγούμενοι σκληροὶ καὶ δυσάγωγοι,
 καὶ οἷον ἵπποι τινὲς ἀγέρωχοι καὶ ἐξήνιοι, περὶ ὧν καὶ αὐτός
 που φησὶν ὁ μακάριος Δαυεὶδ πρὸς τὸν τῶν ὅλων Θεόν
 Ps. xxxi. 9. “ Ἐν κημῶ καὶ χαλινῶ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαις τῶν μὴ
 “ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.” εἰ δὲ καὶ τοῖς οὕτως ἔχουσι φρενὸς 5
 προσβάλλειν ἀναγκαῖον· πῶς οὐκ ἂν γένοιτο τῶν ἄγαν
 δ σφαλερωτάτων τὸ ἐλέσθαι σιγᾶν, καὶ μὴ ταῖς εὐσεβείαις
 ὑμῶν ἀκοαῖς ἐνιέναι πλειστάκις, καθάπερ τι νᾶμα γλυκὺ καὶ
 ζωοποιόν, τῶν ἱερῶν γραμμάτων τὴν γνῶσιν, ὅπερ ἡμῖν καὶ
 Es. xii. 3. πάλαι Θεὸς ὑπισχνεῖτο, λέγων διὰ φωνῆς Ἡσαΐου “ Καὶ 10
 “ ἀντλήσατε ὕδωρ μετ’ εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ
 “ σωτηρίου.” σωτηρίου δὲ πηγὰς εἶναί φαμεν τοὺς ἁγίους
 e προφήτας, εὐαγγελιστὰς τε καὶ ἀποστόλους, οἱ τὸν ἄνωθεν
 καὶ ἐξ οὐρανοῦ καὶ σωτήριον τῷ κόσμῳ βρύουσι λόγον,
 χορηγοῦντος αὐτοῖς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἅπασάν τε οὕτω 15
 147 C. κατευφραίνουσι τὴν ὑπ’ οὐρανόν. φέρε τοίνυν, εἰς τὰ βάθη
 217 R. τῶν παρ’ αὐτοῖς ἐννοιῶν καθιέντες τὸν νοῦν, τῆς ἀληθείας
 τὴν εὔρεσιν ἐκείθεν ἀντλήσωμεν. γηρόνοι μὲν οὖν ἐξ ἀγρῶν
 τὰ εὐοσμότατα τῶν ἀνθέων κατὰ καιροὺς ἀποκείροντες, εἶτα
 129 A. a ταυτὶ ταλάροις ἐνθέντες ἀποφέρουσι τοῖς δεσπόταις· οἱ δὲ 20
 καὶ λίαν ἀσμένως προσιένται τε καὶ τοῖς ἐξ ὠρῶν ἐπιγάννυ-
 ται· ἡμεῖς δὲ, ὅσοι τὸ διδασκαλικὸν ἔχομεν ἐπιτήδευμα,
 καθάπερ ἐξ ἀγροῦ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς, οὐκ εὐμάραντον
 θεῶν προσκομίζομεν ἀνθέων, λόγους δὲ μᾶλλον καὶ μυστα-
 γωγίαν τὴν διὰ τοῦ Πνεύματος, ἀμάραντον ἔχουσαν τῆς εἰς 25
 Χριστὸν εὐσεβείας τὸ κάλλος, εὐδιάζουσάν τε καὶ μάλα

2. καὶ αὐτός που hoc ordine C.v.w. Comm. 4. κημῶ καὶ χαλινῶ w. (Alex.)
 [cf. in xii Proph. 33 b, 279 a, 346 a, sed aliter Ms. unus] χαλινῶ καὶ κημῶ v. [cf. in
 xii Proph. 202 b. χαλινῶ καὶ ἐν κημῶ C. Comm. Edd. ἄγξαι C.v (Vat.).
 6. προσλαβεῖν C. προσλαλεῖν v. Comm. 7. σιγᾶν v. σιγῆν Comm. Edd.
 10. ὑπισχνεῖται C.w. Comm. 11. ἀντλήσεται v. ἀντλήσατε habent C.w.
 13. ἄνωθεν] + τε w. 16. φέρε τοίνυν om. C. Comm. Statim τοῖς add. Edd.
 βάθρα w. 17. αὐτοῖς v.w. αὐτοῦ C. Comm. Edd. τὴν εὔρεσιν τῆς ἀληθείας
 inverso ordine C. Comm. 18. ἀντλήσωμεν] ἀναβλύσωμεν C. ἀναβλύομεν Comm.
 19. καιρὸν C. Comm. ἀποκείροντες C.w. Comm. ἀποκίραντες v. ἀποκείραντες
 Edd. 20. ταυτὶ v. ταῦτα Edd. neutrum habent C. Comm. 21. ἐπιγάν-
 νυται C. 24. προσκομίζομεν w.

πλουσίως τὸ αὐτοῦ μυστήριον. γέγραπται γάρ “Ὅτι ^{b 2 Cor. ii. 15.} ἡμεῖς ἐσμὲν τῷ Θεῷ.”

Πρόσειμι δὴ οὖν ἀνατιθεὶς τὸν λόγον ὑμῖν ταῖς εὐσεβε-
 στάταις βασιλίσσαις, πεποιήται δέ μοι περὶ τῆς ὀρθῆς τε
 5 καὶ ἀμωμῆτου πίστεως, ἥπερ ἂν γένοιτο παρ’ ἡμῶν εἰς τὸν
 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστόν. πρέπει γὰρ ὑμῖν δὴ
 μάλιστα ταῖς οὕτως ὁσίαις καὶ θεοφιλεστάταις, ὁμοῦ τοῖς
 τῆς βασιλείας ὑπερτάτοις ἀρχήμασι καὶ τῆς εἰς Χριστὸν
 ἀγάπης τὸν στέφανον ἀναδήσασθαι. ἤδη μὲν οὖν ταῖς ο
 10 ἀοιδίμοις ὑμῶν ἐφήρμοσται κορυφαῖς, καὶ ἀτελευτήτοις ὑμᾶς
 εὐκλείαις ὁ τῶν ὄλων καταφαιδρύνει Θεός· ὑπὲρ δὲ τοῦ καὶ
 ἔτι μειζόνως καταλαμπρύνεσθαι, τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστη-
 ρίου τὴν ἀκριβῆ τε καὶ ἀκιβδήλευτον γνῶσιν ἐχούσας εἰς
 νοῦν, συντέθεικα τὸ λογίδιον, διὰ πάσης ἐννοίας καταδεικνύς,
 15 ὅτι ὡσπερ ἐστὶν εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα, οὕτω ^{1 Cor. viii. 6.} καὶ εἰς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι’ οὗ τὰ πάντα· ἐν δὲ δήπου ^d
 πάντως καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. καὶ τῶν εἰς δύο μερι-
 ζόντων υἱοὺς τὸν ἕνα Χριστὸν καὶ Υἱὸν καὶ Κύριον, ὀρθὰ
 φρονεῖν ἐγνωκότες οὐκ ἀνεξόμεθα. οὐ γὰρ ἕτερον εἶναι
 20 φάμεν υἱὸν τὸν πρὸ παντὸς αἰῶνος γεγεννημένον ἐκ τῆς
 οὐσίας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἕτερον δὲ τὸν ἐν ἐσχάτοις
 καιροῖς “γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον.” ^{Gal. iv. 4} ἀλλ’
 ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν καὶ πρὸ τῆς πρὸς σάρκα συνόδου καὶ ^e
 ἐνώσεως ἀληθοῦς καὶ μετὰ τοῦτο ἔτι. ὁ γὰρ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 25 κατὰ φύσιν Υἱὸς, ἔμψυχόν τε καὶ ἔννοον ἑαυτῷ σῶμα λαβὼν,
 γεγέννηται σαρκικῶς διὰ τῆς ἀγίας παρθένου καὶ θεοτόκου
 Μαρίας, καὶ οὐκ εἰς σάρκα τραπεῖς· μὴ γένοιτο· προσλαβὼν
 δὲ μᾶλλον αὐτήν, καὶ τοῦ εἶναι Θεὸς οὐκ ἡμεληκῶς· με-

4. βασιλίσι v. τε assumptum ex C.v.w. Comm. 5. ἡμῶν C.v.w.
 Comm. ἡμῶν Edd. 6. τὸν assumptum ex v. deest in w. Χριστόν
 om. C. 11. γοῦν pro δε Edd. 16. δε om. C. Comm. 20. γεγε-
 νημένον (pro more) C. 22. γενόμενον prius] γεννώμενον w. Comm. γενό-
 μενον habet C. 24. ἐκ om. v. 26. γεγέννηται C. Aub. om. παρθένου
 v., παρθένου καὶ C. Comm.

μένηκε γὰρ καὶ οὕτω τῶν ὄλων δεσπότης. ταῦτα φρονεῖν δεδιδάγμεθα.

- 130 A. a Σοφοῖς γὰρ ἡμᾶς παραγγέλμασιν οἱ τῶν ἁγίων ἀποκομίζουσι λόγοι, πρὸς γε τὸ χρῆναι φιλοθηρεῖν τὸ τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν ὅτι μάλιστα δοκοῦν, καὶ τὴν ἐν τοῖς θείοις 5 δόγμασιν ἀλήθειαν κατασκέπτεσθαι, λεπτὸν ἐνιέντας τοῖς περὶ Χριστοῦ λαλουμένοις τὸν νοῦν καὶ καθαιρούντας μὲν
- 2 Cor. x. 5. “λογισμοὺς καὶ πᾶν ὑψῶμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως “ τοῦ Θεοῦ, αἰχμαλωτίζοντας δὲ πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν”
- b αὐτοῦ. ἔχοντος γὰρ ἀραρότως καὶ ὁμολογουμένου παρὰ 10 πᾶσιν, ὅτι καὶ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ὑπάρχων ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν Λόγος “οὐχ ἄρπαγμὸν
- 218 R. Phil. ii. 6-8. “ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῶ, ἀλλ’ ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν “ δούλου λαβῶν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ “ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτόν, γενό- 15 “ μενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.” πᾶσά πως ἀνάγκη θεοφιλοῦς εὐτεχνίας ἐπίμεστον ἔχειν τὸν νοῦν,
- c τὸν ᾧπερ ἂν γένοιτο σκοπὸς διακρίνειν εἶ μάλα τῶν περὶ αὐτοῦ γεγραμμένων τὴν δύναμιν, ἵν’ ἐν ταύτῳ Θεὸς τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς ὑπάρχων ἐπιγινώσκηται, καὶ τὸ 20 εἶναι Θεὸς ἀπαραποιήτως ἔχων· ἄτρεπτος γὰρ ἢ τοῦ Λόγου φύσις καὶ τὸ τῆς κενώσεως μέτρον οὐ παραιτούμενος, ἐπερ- θριᾶ γὰρ οὐδαμῶς τοῖς ἰδίῳις σκέμμασιν ὁ κένωσιν τὴν ἐθελούσιον οικονομικῶς δι’ ἡμᾶς ὑπομείνας. δεῖ τοίνυν αὐτὸν
- d καὶ τοῖς τῆς θεότητος ἀξιώμασιν ὁρᾶσθαι διαπρεπῆ, καὶ τῆς 25 καθ’ ἡμᾶς σμικροπρεπείας οὐκ εἰς ἅπαν ἀπηλλαγμένον διὰ τὸ ἀνθρώπινον, ἀπαιτούσης τοῦτο τῆς οἰκονομίας. εἰ γὰρ Θεὸς ὢν Λόγος γέγονε σὰρξ, τουτέστιν ἄνθρωπος, κατὰ γε

6. ἐνιέντας v.w. ἐνιέντες C. Comm. Edd. 7. καὶ om. Edd. καθαιρούντας libri. καθαιρούντες Comm. Edd. 9. αἰχμαλωτίζοντας δὲ libri. αἰχμαλωτίζοντες δὲ Comm. καὶ αἰχμαλωτίζοντες Edd. 10. ἔχοντες v. ὁμολογημένου v. et per castigationem w. 14. ἀνθρώπου C. cf. infra p. 281, l. 18. 17. εὐτεχνίας v.w. manu prima supra rasuram. Edd. mg. ἐπινοίας C. Comm. Edd. 18. σκοπὸν C. 19. ἵν’ C.w. Comm. ἵνα Edd. 24. δι’ ἡμᾶς οικονομικῶς inverso ordine C. Comm. 26. μικροπρεπείας C.w. 28. ὢν C.v.w. Comm. ὢν ὁ Edd.

τό “Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα”
 θορυβεῖτω μηδένα κἂν εἰ λέγοιτό τι περὶ αὐτοῦ παρὰ τῆς
 θεοπνεύστου γραφῆς τῶν ὅσα ἐστὶν ἀνθρωποπρεπῆ, περι-
 θρεῖτω δὲ μᾶλλον αὐτοῦ τὴν ὑπερκόσμιον δόξαν, ἐκ δυνά-
 5 μεως καὶ ὑπεροχῆς τῆς θεοπρεποῦς τε καὶ ἀνωτάτω.

Joel
ii. 28.

Ἄ δὲ ἦν μάλιστα παραλύειν εἰκὸς τὸν τῶν ἀπλουστέρων
 δύνασθαι νοῦν, ταῦτα δὴ, κατὰ γε τὸ ἐγχωροῦν καὶ ὡς ἐν
 καλῶς, διατρανοῦν πειράσομαι, παρατιθεὶς ἐκάστῳ ῥητῶ τὴν
 ἀποχρῶσαν λύσιν, εἰς διασάφησιν· Θεοῦ πάλιν ἡμῖν κατευ-
 10 ρύνοντος καὶ τὴν εἰς τοῦτο τρίβον. δίδωσι γὰρ “ῥῆμα τοῖς
 “εὐαγγελιζόμενοις δυνάμει πολλῇ,” καθά φησιν ὁ θεσπέσιος
 μελωδός. ἐν μὲν οὖν τῷ λόγῳ τῷ πρὸς ἡμῶν γεγονότι πρὸς
 τὰς ἀγίας παρθένους, τῶν ἐτοιμοτέρων ῥητῶν καὶ οὐδὲν
 ἐχόντων τὸ δυσχερὲς εἰς κατάληψιν, πλείστην ὄσσην πεποιή-
 15 μεθα τὴν παράθεσιν· ἐν δέ γε τῷ προκειμένῳ, τῶν ἀσαφε-
 στέρων πεποιήμεθα μνήμην. ἔδει γὰρ ἔδει τὸ θεοφιλὲς ὑμῶν
 κράτος καὶ ταῦτα εἰδέναι, κἀκεῖνα μὴ ἀγνοεῖν, ὡς ἂν δι'
 ἀμφοῖν τὸ ἀρτίως ἔχον εἰς γνῶσιν, καθάπερ τι φῶς, ταῖς
 εὐαγεστάταις ὑμῶν εἰσοικίζοιτο διανοαίαις. σκοπὸς δέ μοι τὰ β
 20 ἐφ' ἐκάστῳ διερμηνεύοντι βραχυλογεῖν, ὡς οἶόν τε· προτετά-
 ξεται δὲ τῶν ἄλλων ὁ περὶ τῆς κενώσεως λόγος. ἰστέον δ'
 οὖν ὅμως ἐκεῖνο· ὅταν γὰρ ἡμῖν ὀνομάζεται Χριστὸς Ἰησοῦς,
 ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον προσήκει νοεῖν τὸν ἐκ
 Θεοῦ Πατρὸς Λόγον.

Ps.
lxvii. 12.
131 A.

148 C.

25 “Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ἀ’
 “Χριστὸς ἐστι, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ c
 “Χριστοῦ ὁ Θεός. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός,”
 τουτέστιν, Ἀδάμ· “ὁ δεύτερος ἐξ οὐρανοῦ” δηλον δὲ ὁ
 Χριστός. ἀλλ’ “ὥσπερ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ,
 Ib. 49.

I Cor.
xi. 3.

Ib.
xv. 47.

5. καὶ prius om. C. Comm. 7. δὴ retinui ex Edd. δὲ w. neutrum habent
 C.v. Comm. 9. ἡμᾶς v. κατευρύνοντος v.w. κατευθύνοντος C. Comm.
 Edd. 15. γε om. v. 19. εἰσοικίζοντο C. 25. α] Ita exhibet w mg.
 ἢ assumptum ex v. κεφαλὴ C.w. Comm. κεφαλὴ ὁ Edd. 28. δὲ ὁ C.w.
 Comm. ὅτι v. δὲ ὅτι ὁ Edd.

“φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου,” κατὰ τὸ γε-
 γραμμένον. οὐκοῦν πρώτη γέγονεν ἡμῖν κεφαλὴ τοῦ γένους,
 τουτέστιν ἀρχὴ, ὃ ἐκ γῆς τε καὶ χοϊκός· ἐπειδὴ δὲ δεύτερος
 219 R. Ἄδὰμ κατωνόμασται ὁ Χριστὸς, κεφαλὴ τέθειται, τουτέστιν
 d ἀρχὴ, τῶν δι’ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἀναμορφουμένων εἰς ἀφθα- 5
 σίαν δι’ ἁγιασμοῦ ἐν πνεύματι. οὐκοῦν αὐτὸς μὲν ἡμῶν
 ἀρχὴ, τουτέστιν ἡ κεφαλὴ, καθὸ πέφηεν ἄνθρωπος· ἔχει
 γεμὴν κεφαλὴν αὐτὸς ὡς φύσει Θεὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
 Πατέρα, γεγέννηται γὰρ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν Θεὸς ὢν ὁ
 Λόγος. ὅτι δὲ ἡ κεφαλὴ σημαίνει τὴν ἀρχὴν, ἐμπεδοῖ πρὸς 10
 ἀλήθειαν τῶν ἐνδοιαζόντων τὸν νοῦν τὸ κεφαλὴν γενέσθαι
 e τὸν ἄνδρα τῆς γυναικός· ἐλήφθη γὰρ ἐξ αὐτοῦ. εἰς οὖν ἄρα
 Χριστὸς καὶ Υἱὸς καὶ Κύριος ὁ κεφαλὴν μὲν ἔχων, ὡς Θεὸς
 κατὰ φύσιν, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς Πατέρα, γεγονώς δὲ ἡμῖν
 κεφαλὴ διὰ τοι τὸ κατὰ σάρκα συγγενές.

2 Cor.
viii. 9.

“Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 “Χριστοῦ, ὅτι δι’ ἡμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς
 “τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε.” ἄθρει δὴ μοι, καὶ μάλα
 132 A. a σαφῶς, ἐν γε τουτοισί, καὶ τῆς θείας τε καὶ ἀκηράτου φύσεως
 τὴν ὑπεροχὴν καὶ τῶν τῆς ἀνθρωπότητος μέτρων τὸ ὑφεί- 20
 μένον, καὶ προσέτι τούτῳ τὴν ἀμφοῖν εἰς ἐνότητα σύμβασιν,
 ἑαυτὸν καθέντος εἰς τοῦτο τοῦ Μονογενοῦς. οὐδεὶς μὲν γὰρ
 λόγος διερμηνεύσειεν ἂν τὸν τῆς θεότητος πλοῦτον, πτωχὴ
 δὲ καὶ λίαν ἡ ἀνθρωπότης ἧ πάντα ἐστὶ θεόσδοτά τε καὶ
 ἄνωθεν, καὶ αὐτὸ δὲ πρὸ πάντων τὸ εἶναι· κέκληται γὰρ 25
 b παρὰ τοῦ Θεοῦ πρὸς ὑπαρξιν, οὐκ οὔσα ποτέ. ἀλλ’ ὁ πλού-

1. φορέσωμεν—ἐπουρανίου om. (ah -οῦ ad -ου scilicet transiliens) w. φορέσο-
 μεν v. φορέσωμεν habet C. 4. ὁ assumptum ex w. 7. ἡ assumptum ex w.
 8. τοῖς om. w. 9. γεγέννηται C.w. ὁ om. C. Comm. 10. τὴν pro
 πρὸς Edd. 11. γενέσθαι C.w. Comm. λέγεσθαι Edd. 12. οὖν om. Edd.
 13. μὲν assumptum ex v. 14. κατὰ φύσιν om. C. Comm. τοῖς om. w.
 15. τε pro τοι w. 17. ἡμᾶς C.w. Edd. mg. [cf. supra 106 a]. ὑμᾶς Comm.
 Edd. ἡμᾶς prius scriptum ad ὑμᾶς castigavit v manu prima. 19. τούτοις Comm.
 τούτοις εἰ (= τουτοισί) C. 20. καὶ om. C. 21. τὴν ἀμφοῖν εἰς ἐνότητα om.
 C. Comm. 22. εἰς τοῦτο καθέντος inverso ordine C.v. Comm. μὲν assumptum
 ex C.v.w.n. Comm. 24. δὲ om. C. Comm. Statim καὶ assumptum ex w.
 25. αὐτὸ δὲ] αὐτοὶ (sic) C. αὐτῇ Comm. 26. τοῦ om. v. οὐκ om. C. in
 margine exhibet w prima manu. [pro οὐκ, μὴ inter uncas exhibet Comm.]

σιος ὡς Θεὸς ἐβελουτῆς ἐπτώχευσε καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς,
 ἵνα λοιπὸν ἡ ἀνθρώπου φύσις ἐν τοῖς τῆς θείας ὑπεροχῆς
 ὑψώμασιν ἐν Χριστῷ γενομένη τὸ τῆς πτωχείας αἰσχος
 ἀποσκευάζοιτο. συνήγειρε γὰρ ἡμᾶς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἐν
 5 Χριστῷ, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, καθὰ γέ-
 γραπται. ἀλλ' οὐκ ἂν γεγόναμεν ἐν τούτοις, εἰ μὴ τὴν
 πτωχεύουσαν ἡμπέσχετο φύσιν ὁ πλούσιος ὡς Θεός. οὐ γάρ
 που πτωχεύσειεν ἂν ὁ κατὰ φύσιν ἰδίαν πτωχεύων ἄνθρωπος, ο
 πάθοι δ' ἂν τοῦτο πρεπωδέστερον ὁ πλούσιος ἀληθῶς,
 10 τουτέστιν, ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, ὅτε γέγονε καθ' ἡμᾶς.
 εἰς οὖν ἄρα ἐστὶ Χριστὸς καὶ Υἱός.

Eph.
ii. 6.

“Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, β’
 “γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ Ἐπικατά-
 “ρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου.” τοῦ νομικοῦ γράμ-
 15 ματος ἐπάρατον ἀποφαίνοντος τὸν ἐν παραβάσει καὶ ἀμαρτίας, δ
 ὁ μὴ εἰδὼς ἀμαρτίαν, τουτέστι Χριστὸς, ὑπενήκεται τῇ
 δίκῃ, ψῆφον ἄδικον ὑπομείνας καὶ τὰ τοῖς ἐν ἀρᾷ πρέποντα
 παθῶν, ἵν' ὁ τῶν ὄλων ἀντάξιός ὑπὲρ πάντων ἀποθανῶν,
 τῆς ἀπάντων ἀπειθείας λύσῃ τὰ ἐγκλήματα καὶ ἀγοράσῃ
 20 τὴν ὑπ' οὐρανὸν αἵματι τῷ ἰδίῳ. οὐκ ἂν οὖν γέγονεν εἰς
 ἀπάντων ἀντάξιός, εἴπερ ἦν ἄνθρωπος ἀπλῶς· εἰ δὲ δὴ
 νοοῖτο Θεὸς ἐνηνθρωπηκῶς καὶ σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ παθῶν, ὀλίγη e
 πρὸς αὐτὸν ἡ σύμπασα κτίσις, καὶ ἀπόχρη πρὸς λύτρωσιν
 τῆς ὑπ' οὐρανὸν ὁ μιᾶς σαρκὸς θάνατος· ἴδια γὰρ ἦν τοῦ ἐκ
 25 Θεοῦ Πατρὸς φύντος Λόγου.

Gal.
iii. 13.

“Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν γ'
 “Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστε-
 “φανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται

Heb.
ii. 9.
220 R.

8. τοι pro που v. 9. πρεπωδέστατον C. Comm. 11. ἐστὶ] + καὶ Edd.
 12. β'] Ita exhibit w mg. 12-14. Χριστὸς—ξύλου om. v. 14-20 om.
 e. exhibit editio altera in Migne t. 130 col. 957. 15. ἀμαρτίας C.v. Comm.
 ἀμαρτιᾶ Edd. Euth. in Migne et ed. Terg. 16. ἐπενήκεται C. Comm.
 18. ἵν' C.w. Comm. ἵνα Edd. 19. ἐγκλήματα] ἔπαθλα w. Euth. in Edd.
 ἀγοράσῃ om. C. Comm. [σώσῃ post ἰδίῳ inter uncōs supplet Comm.] 20. οὖν
 om. C.e. Comm. 23. λύτρωσιν C.v.w. Comm. λύτρον e. Edd. 24. ἐκ
 om. v. 26. γ'] Ita exhibit w mg.

- 133 A. a “θανάτου.” ὁ δὲ θεσπέσιος Παῦλος τοὺς περὶ τοῦ πάντων
 Heb. i. 6. ἡμῶν σωτήρος Χριστοῦ ποιούμενος λόγους “Ὅταν δὲ εἰσα-
 “γάγῃ, φησὶ, τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει Καὶ
 “προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ,” καὶ πάλιν
 Ib. 3-5. “Ὁς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστά- 5
 “σεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως
 “αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν
 b “ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτῳ
 “κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ’
 “αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν 10
 “ἀγγέλων Υἱὸς μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;”
 οὐκοῦν ὅτε γέγονε πρωτότοκος ὁ Μονογενὴς καὶ ἐν πολλοῖς
 ἀδελφοῖς, τότε καὶ εἰσκεκομίσθαι φησὶν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκου-
 μένην· ἔξω γὰρ ἦν κατὰ φύσιν ἰδίαν τῆς κτίσεως, ὡς Θεός·
 τότε καὶ ἠλαττώσθαι φησὶν αὐτὸν παρὰ τοὺς ἀγγέλους, 15
 c καίτοι διαφορώτερον παρ’ αὐτοὺς λαχόντα τὸ ὄνομα. τὸ μὲν
 γὰρ Ἄγγελος λειτουργίας ἐστὶ σημαντικὸν καὶ οἰκετικὸν
 Ib. 14. ἡμῖν ὑπεμφαίνει μέτρον· ἀποστέλλονται γὰρ “εἰς διακονίαν
 “διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.” ὁ δέ γε Υἱὸς
 τὴν ἐκ Πατρὸς ὑπαρξίν οὐσιώδη τε καὶ φυσικὴν κατασημή- 20
 νειεν ὅτε καὶ ἀληθῶς τὴν γέννησιν πεπράχθαι πιστεύομεν.
 πῶς οὖν ἠλάττωται παρὰ τοὺς ἀγγέλους ὁ πρὸς αὐτῶν
 149 C. d προσκυνούμενος, ὁ σύνοδος τῷ Πατρί; ἀλλ’ ἔστι σαφῆς ἡ
 πρόφασις· καθίκετο γὰρ ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις,
 καὶ τὸ ἀποθνήσκειν πεφυκὸς σῶμα λαβὼν, ἰδίον τε αὐτὸ 25

1. om. δὲ v., τοῦ C.w. Comm. 6. τὰ om. C. Comm. 7. αὐτοῦ
 om. C.w. Comm. ἁμαρτιῶν v.w. [cf. supra 24 b 110 e in xii. Proph. 782 b]
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν C. Comm. Edd. 8. ὑψηλοῖς] τοῖς οὐρανοῖς C. οὐρανοῖς Comm.
 11. γεγέννηκα C. Comm. 12. ὁ om. C. Comm. 14. ὡς Θεός] τοῦ θεοῦ C.
 w. Comm. 16. τούνομα v. 18. ὑποφαίνει v. 20. ἐκ] + τοῦ C. Comm.
 κατασημήνειεν ὅτε C.v.w. Comm. κατασημαίνειεν ἂν ὅτι Edd. 22—p. 271, l. 16
 citant littera Justiniani Imperatoris contra Theodori amatores in Cod. Med.-Laur.
 Plut. vii. 1, fol. 297 [vide Bandinii Catal. Codd. Graec. Bibl. Laur. t. i. 179, 180]
 [j signavi], Niketas Choniates in Panoplia Dogmatica, in ejusdem Bibliothecae
 Cod. Plut. ix. 24. bomb. sec. circa xiv. fol. 340 v, [k signavi]. ἐν τῇ πρὸς τὰς
 βασιλίδας ἐπιστολῇ οὕτως εἶπεν praemittit j, τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ εἰς τὰς βασιλίσσας
 λόγου praemittit k. 22. οὖν assumptum ex C.v.w.j.k. Comm. πρὸς v.w.k.
 παρ’ C. j. Comm. Edd. 25. σῶμα πεφυκὸς inverso ordine k. αὐτὸ] ἐαυτοῦ k.

ποιησάμενος, ἐν αὐτῷ πέπονθεν ἐκὼν, καὶ ταῖς ἀνωτάτω
 δόξαις στεφανοῦται διὰ τὸ πάθος, ὡς δι' αὐτοῦ καταργήσας
 τὸν θάνατον καὶ ἄπρακτον ἀποφήνας τὴν φθορὰν, ἅτε δὴ
 καὶ ὑπάρχων ἀφθαρσία καὶ ζωὴ. ὅταν οὖν Ἰησοῦν ὀνομάξῃ
 5 καὶ ἠλαττώσθαι λέγοι παρὰ τοὺς ἀγγέλους αὐτὸν, οὐκ
 ἄνθρωπον ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς ἀλλ' αὐτὸν νοοῦμεν τὸν
 Μονογενῆ παραχωροῦντα τοῦ προὔχειν οἰκονομικῶς τοῖς
 ἀγίοις ἀγγέλοις, ὅτι ἀληθεία γέγονεν ἄνθρωπος ὁ τῆς ἐκείνων
 ὑπεροχῆς ἠττώμενος· τὰ δὲ τῆς ὑπεροχῆς τοῖς ἀγίοις
 10 ἀγγέλοις, ὅτι καὶ ἔξω σαρκὸς καὶ τοῦ τεθνάναι κρείττους
 εἰσὶ, γεγονότος ἐν τούτοις τοῦ Υἱοῦ διὰ τὴν ἐκούσιον
 κένωσιν. ἀλλ' ὁ βραχὺ παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένος, διὰ γε ^a 134 A.
 τὸ τῆς ἀνθρωπότητος μέτρον, ἐν ὑπεροχῇ θεότητος ὢν,
 προσκυνεῖται παρ' αὐτῶν, καὶ ἐνίδρυται θώκοις οὓς περι-
 15 στᾶσιν ἐκεῖνοι δοξολογοῦντες αἰεὶ, καὶ τῶν δυνάμεων αὐτὸν
 ὀνομάζοντες Κύριον.

“Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, ^δ Heb. ii.
 καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ ^{14, 15.}
 θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου,
 20 “τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβω ^b
 θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.” τὰ
 παιδία φησὶν ἐν τούτοις ἡμᾶς δηλονότι τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς
 γῆς, κατὰ γε τὸ ἐν ψαλμοῖς ὑμνούμενον ὡς ἐκ προσώπου
 Θεοῦ “Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες” ὅσον ^{Pb.}
 25 γὰρ ἦκεν εἰς τὸ Θεῷ δοκοῦν καὶ εἰς τὴν ἐνοῦσαν ἡμερό- ^{lxxxii. 6.}
 τητα κατὰ φύσιν αὐτῷ, πάντες ἂν ἦμεν τέκνα, καὶ ἀπώ- ^{221 R.}
 λισθεν ἂν οὐδεὶς τῆς πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος· ἀλλ' ἡ φησὶν ^c
 ὁ Δαυεὶδ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκουμεν καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόν- ^{Ib. 7.}

3. τὸν om. C. Comm. 4. καὶ prius om. k. ὀνομάζει Edd. 5. λέγοι
 v.w. j. λέγει C. k. Comm. λέγει Edd. 7. τοῦ] τὸ C.v. j. Comm. 8. ἀλη-
 θεία] κατὰ ἀλήθειαν v.j.k. 9. ἠττώμενος v. 12. ἠλαττωμένος] +
 ἰησοῦς w. γε C.v.w. Comm. τε Edd. neutrum habent j.k. 14. θάκοις
 C.v.j. Comm. θώκοις exhibit w.k. περιστᾶσιν Edd. 17. δ non exhibit
 w. supplevi ipse. 21—p. 272, l. 24 partim citat in fol. 161 v (p. 407 ed.
 Cramerii). 25. τὸ C.v.w.m. τὸ τῷ Comm. Edd. τὴν om. C. Comm.

- των πίπτομεν, τοῖς τῆς σαρκὸς πάθει τὸν οἰκεῖον ὑποφέ-
 ροντες νοῦν. πῶς οὖν ἄρα κεκοινωνήκαμεν αἵματος καὶ
 σαρκός; ψυχὴ γὰρ ἢ ἀνθρωπίνη φύσιν ἑτέραν ἔχουσα παρὰ
 τὴν σάρκα, τῇ πρὸς αὐτὴν συνθέσει καθ' ἑνωσιν, τὸ ἔν τε
 καὶ λογικὸν ἀποτετέλεκε ζῶον, τουτέστι, τὸν ἄνθρωπον. 5
 οὕτω ταιγαροῦν καὶ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐμψυχωμένη σαρκί,
 α καὶ οὐκ ἀψύχῳ κατὰ τινος, ἑαυτὸν ἀπορρήτως ἐνώσας, με-
 τέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν, διὰ γεννήσεως
 δὲ δηλονότι τῆς ἐκ γυναικός. εἰς οὖν ἄρα κύριος Ἰησοῦς
 Χριστὸς, ὡς ἐνώσαντος μὲν ἑαυτῷ τοῦ Θεοῦ Λόγου τὸ ἀν- 10
 θρώπινον, μεμενηκότος δὲ καὶ οὕτως ὅπερ ἦν. εἰ δὲ αὐτὸς
 κατήργηκε τοῦ θανάτου τὸ κράτος ὡς ζωὴ καὶ Θεὸς, ἴδιον
 αὐτοῦ νοεῖσθαι πρέπει τὸ πεπονηθὸς τὸν θάνατον, ἵν' ὡς αὐτὸς
 ε ἀναστὰς καταργῆσαι λέγοιτο τὴν φθορὰν, καὶ εἰς ἅπαν ἡμῶν
 παραπέμψῃ τὸ γένος τῆς ἀφθαρσίας τὴν χάριν. “ὡςπερ γὰρ 15
 “ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ
 Ib. 21. “ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται,” καὶ πάλιν “Ὡςπερ
 “ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, οὕτω καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνά-
 “ στασις νεκρῶν.” ἐπειδὴ δὲ ἐστὶ τῶν τῆς καθ' ἡμᾶς νοου-
 μένης ἀνθρωπότητος ἐπέκεινα μέτρων τὸ πατῆσαι θάνατον, 20
 135 A. α ἐνώσει φαμὲν ἡγουν κοινωνία τῇ πρὸς σάρκα τε καὶ αἷμα,
 τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον γενέσθαι καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον, ἀπομε-
 μενηκέναι δὲ καὶ οὕτω θανάτου κρείττονα· Θεὸς γὰρ ἦν ἐν
 σαρκί.
 Heb. ii. 16-18. ε' “Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος 25
 “ Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται, ὅθεν ὄφειλε κατὰ πάντα τοῖς
 “ ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς
 “ ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι ταῖς ἁμαρ-
 2. κεκοινωνήκεν v.m.n. κεκοινωνήκαμεν habent C.w. 4. αὐτὸν (sic) C.
 συνθέσει C.v.m.n. Comm. θέσει w. Edd. 5. ἀποτετέλεκε C.v.w.m.n. Comm.
 ἀπετέλεσε Edd. 6. ἐψυχωμένη v.m. 9. δὲ om. m.n. erasum est in v.
 habent C.w. 11. ἦν] + Θεός m. 12. ἢ pro ὡς w. 13. ἵν' libri,
 Comm. ἵνα Edd. 15. παραπέμψαι Edd., παραπέμψῃ exhibit Edd. mg.
 cum libris. 16. ἀποθνήσκουσιν v. ἀπεθνήσκομεν C. ἀποθνήσκομεν Comm.
 Edd. 17. ζωοποιηθήσονται libri, Comm. ζωοποιησόμεθα Edd. 18. γὰρ
 om. C. Comm. 23. κρείττω m. 25. ε'] Ita exhibit w mg.

“τίαις τοῦ λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται b
 “τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.” σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμ-
 βάνεσθαί φαμεν τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον· ἀνέφυ γὰρ ἐξ Ἰούδα
 ὧν τὸ κατὰ σάρκα, καὶ ὁμοιώθη κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς,
 5 κατὰ γε τὸ ἀνασχέσθαι λαβεῖν τὴν τοῦ δούλου μορφήν καὶ Phil. ii. 7.
 ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενέσθαι, καθά φησιν ὁ μακάριος
 Παῦλος. κεχημάτικε γὰρ οὕτω καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, καὶ
 γέγονεν ἀδελφὸς τοῖς ἐκ σπέρματος Ἀβραὰμ, ἤγουν τοῖς ἐν c
 αἵματι καὶ σαρκί. τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ἡ τοῦδε πρόφασις;
 10 “Ἴνα ἐλεήμων, φησὶ, γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς Heb.
 “τὸν Θεόν.” ἐλεήμων μὲν γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς ἡμᾶς γέγονεν ὁ ii. 17.
 Χριστὸς, ὡς τοῦ νομικοῦ γράμματος κατακρίνοντος τοὺς cf. adv.
 ἡμαρτηκότας καὶ τὴν τοῦ κολάζεσθαι δεῖν ἐπιφέροντος ψῆφον Nest. 3,
 τοῖς τὴν θείαν ἀτιμάζουσιν ἐντολήν· “ἀθετήσας γὰρ τις § 2, p.
 15 “νόμον Μωσέως χωρὶς οἰκτιρῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρ- d 74^b c.
 “τυσιν ἀποθνήσκει.” δικαιοῖ γεμῆν ἐν πίστει Χριστὸς, 1b. x. 28.
 καὶ τῶν ἀρχαίων αἰτιαμάτων ἀνίησι τοὺς ἡσθηνοκότας. 222 R.
 γέγονε τοίνυν ἐλεήμων ἀρχιερεὺς, οὐκέτι ταῖς νομικαῖς
 ἀποτομίαις κρατεῖν ἐπιτρέπων· πιστὸς δὲ, ὅτι μόνιμος
 20 καὶ διηνεκῆς καὶ ἀξιόχρεως εἰς πίστιν τῶν ἐπηγγελμένων.
 ὡς γὰρ αὐτὸς που πάλιν φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος
 περὶ τῶν κατὰ νόμους ἱερέων “Καὶ οἱ μὲν πλείονές Ib. vii.
 “εἰσιν ἱερεῖς γεγονότες διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παρα- 23-25.
 “μένειν, ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαρά-
 25 “βατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ
 “παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι’ αὐτοῦ τῷ
 “Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.” ἄθρει 150 C.
 δὲ ὅπως οὐκ εἰς κατάκρισιν τῶν ἡμαρτηκῶτων γέγονεν

1. τοῦ λαοῦ] ἡμῶν Edd. 2-4 citat m fol. 173 [p. 416 ed. Cramer].
 2. ἐπιλαβέσθαι v.m. 3. ἐξ Ἰούδα ὧν C.w. ἐξ Ἰούδα m. ἐξ Ἰουδαίων Comm.
 Edd. 3-9 citat m. [p. 425 ed. Cramer]. 5-7. καὶ ἐν—Παῦλος om. m.
 7. καὶ prius om. Edd. 9. αἵμασι C. Comm. 12. κατακρίναντος v.
 14. τίς γὰρ inverso ordine w. 18. τὰς νομικὰς ἀποτομίας Edd. 21. θεσ-
 πέσιος] μακάριος w. 22. ἱερῶν v. 23. τὸ] + τῷ Edd. 25. σώζειν]
 αἴξειν (sic) w. 27—p. 274, l. 10 citat m. [p. 430 ed. Cramer].

ἱερεὺς, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι δὲ μᾶλλον ταῖς ἁμαρτίαις
 136 A. a αὐτῶν. ὁ δὲ γε τοῦ πειρασμοῦ καὶ τῆς θυσίας ὁποῖος ἂν
 Heb. εἶη τρόπος; “ἐν ᾧ, φησὶ, πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς,
 ii. 18. “δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.” διεκαρτέρησε γὰρ
 πειραζόμενος, καὶ ὑπέμεινε σταυρόν. πλὴν ἑαυτὸν ὁ Υἱὸς ὡς 5
 ἄμωμον ἱερεῖον προσκεκόμικε τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ἵνα διὰ τῆς
 ἑαυτοῦ σαρκὸς βοηθήσῃ τοῖς κάμνουσι καὶ πειραζομένοις.
 Ib. x. 14. “μᾶ γὰρ, φησὶ, προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς
 “τοὺς ἁγιαζομένους.” αὐτὸς οὖν ἄρα γέγονεν ἀρχιερεὺς
 b κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καίτοι παρὰ πάντων τὰς θυσίας 10
 δεχόμενος θεϊκῶς, αὐτὸς τὸ θῦμα κατὰ τὴν σάρκα, αὐτὸς
 ὁ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἰλασκόμενος, κατὰ γε τὴν τῆς
 θεότητος ἐξουσίαν. εἰς οὖν ἄρα Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.
 S. Joan. iv. 22. ¶ “Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνούμεν
 “ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστὶ.” φαίη 15
 τις ἂν ἴσως, ἀνάρμοστον εἶναι τῇ θείᾳ τε καὶ ἀνωτάτῳ τοῦ
 Λόγου φύσει τὸ προσκυνεῖν. εἶτα πῶς, εἶπερ ἐστὶ Θεὸς
 c ἀληθῶς ὁ Χριστὸς, ἑαυτὸν τοῖς ὀφείλουσι προσκυνεῖν ὁρᾶται
 συντεταχῶς; τί οὖν ἄρα πρὸς τοῦτό φαμεν; εἰ μὲν γυμνῇ
 τῇ θεότητι τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς πεφηνότα Λόγον ἀφίχθαι 20
 πιστεύομεν εἰς τόνδε τὸν κόσμον, ἀνάρμοστον κομιδῇ τὸ
 χρῆμα αὐτῷ, προσκυνεῖται δὲ μᾶλλον ἥπερ αὐτὸς ἐτέρῳ
 προσκυνεῖ· εἰ δὲ μορφὴν δούλου λαβὼν καὶ τῆς προσκυνού-
 σης ἀνθρωπότητος τὸ μέτρον οὐκ ἀτιμάσας, κεχρημάτικεν
 cf. Schol. § 36. υἱὸς ἀνθρώπου, ἡ προσκύνησις ἔσται τῆς οἰκονομίας, καὶ 25
 d πρέπουσα μᾶλλον τοῖς τῆς κενώσεως μέτροις, οὐκ αὐτῇ

1. ἀρχιερεὺς Edd. τὰς ἁμαρτίας v.m. 3. ἐν ᾧ—βοηθῆσαι om. m.
 πειρασθεὶς om. C. Comm. 5. ὁ Υἱὸς ὡς] ὡς υἱὸς ὡς C. ὡς υἱὸς Comm.
 6. προσκεκόμικε m. 8. φησὶ assumpsi ex v. qui φύσει exhibet. 9-13 citat
 m. [p. 428 ed. Cramer]. 10. κατὰ] + γε v. 12. τῆς assumptum ex
 v.w.m. 13. ἐξουσίαν libri, Comm. Edd. mg. δύναμιν Edd. οὖν] δ' οὖν
 C. Comm. pro Ἰησοῦς, εἰς iterum exhibet w. 14. ¶] Ita ut videtur
 (sed margo hodie fascia consutus) w. favet v. SS. Script. verba rubrice ut solet
 exarans. δ—ὁ] ὄν—ὄν Edd. 16. τε om. Edd. ἀνωτάτῳ C. Comm.
 19. φαμὲν πρὸς τοῦτο inverso ordine C. Comm.

κατὰ μόνας τῇ φύσει τοῦ Λόγου. ἐπεὶ πῶς ἐκ τῶν Ἰουδαίων
 ἐστὶν ἡ σωτηρία; οὐ γάρ που φαίη τις ἂν, καθὸ νοεῖται καὶ
 ἔστι Λόγος, ἐξ Ἰουδαίων ὑπάρχειν αὐτὸν, ἀλλὰ καθὸ περ
 ἐστὶ τοῖς ἐν σαρκί τε καὶ αἵματι γεγονὼς ἀδελφὸς διὰ τοι
 5 τὸ ἐπιλαβέσθαι σπέρματος Ἀβραάμ· εἰς οὖν ἄρα Χριστὸς,
 καὶ προσκυνεῖν λέγεται διὰ τὸ ἀνθρώπινον, καίτοι παρὰ
 πάσης τῆς κτίσεως προσκυνούμενος, ὡς Θεός. e

“Ἐτι μικρὸν χρόνον μεθ’ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν ζ S. Joan.
vii. 33.
 “πέμψαντά με.” ποῦ γὰρ οὐκ ἔστιν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος,
 10 εἰ πληροῖ τὰ πάντα τῇ τῆς θεότητος φύσει; πῶς οὖν πέμ-
 πεται παρὰ τοῦ Πατρὸς; πῶς δὲ καὶ ὑπάγει πρὸς αὐτόν;
 οὐκοῦν πέμπεται μὲν ἀνθρωπίνως, κατὰ γε τὸν τῆς ἀπο- 223 R.
 στολῆς τρόπον τε καὶ λόγον, ἵνα κηρύξῃ μὲν αἰχμαλώτοις a 137 A.
Es. lxi. 1.
 ἄφεςιν, τυφλοῖς δὲ ἀνάβλεψιν· ὑπάγει γεμὴν πρὸς τὸν
 15 Πατέρα καὶ Θεὸν, οὐκ ἔτι κατὰ τὸν ἴσον τρόπον, ἀλλ’ οἶον
 ἐνσώματος ἀναφοιτήσας εἰς οὐρανὸν, ἵνα ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν Heb.
ix. 24.
 ἐμφανίσῃ τῷ προσώπῳ τοῦ Πατρὸς, καθὰ γέγραπται. εἰ δὲ
 δὴ καὶ ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ Λόγου τὸ ἀπεστάλθαι λαμβάνοιτο,
 χαλεπαινέτω μηδεὶς· ἔθος γὰρ τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ καὶ
 20 ταῖς τοιαύταις ἔσθ’ ὅτε κεχρηῆσθαι φωναῖς· καὶ οὐ τόποις b
 καὶ περιγραφαῖς τὴν θείαν τε καὶ ὑπερκόσμιον ὑποφέρει
 φύσιν· οἶδε γὰρ οὐσαν ἀσώματον καὶ περιορισμῶν ἐπέκεινα
 καὶ τοῦ ἐν τόπῳ νοεῖσθαι μακράν· φωναῖς δὲ μᾶλλον ταῖς
 ἀνθρωπίναις, τὰ ὑπὲρ νοῦν ὄντα τὸν ἐν ἡμῖν πειρᾶται κατα-
 25 δηλοῦν. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ πέμπειν ἔφασκε πρὸς ἡμᾶς
 τὸν Παράκλητον, καίτοι πληροῦντος τὰ πάντα τοῦ Ἁγίου
 Πνεύματος· “πνεῦμα γὰρ κυρίου, φησὶ, πεπλήρωκε τὴν Sap. i. 7.
 “οἰκουμένην.” c

4. τε assumptum ex C.w. Comm. 6. διὰ] κατὰ C. Comm. Edd. mg. διὰ
 exhibit w. 8. ζ] Ita exhibit w mg. ἡμῶν (sic) C. 11. καὶ om. a.e.
 13. τε assumptum ex C.v.a.e. Comm. deest in w. 15. καὶ assumptum ex
 C.v.a.e. Comm. deest in w. 16. ἐνσώματος v.w. Edd. mg. ἐκ σώματος C.
 Comm. ἐν σώματι a.e. Edd. φοιτήσας e. εἰς] + τὸν e. ἵν' C.w.a.e. Comm.
 ἑαυτὸν om. v. 18. δὴ om. C. Comm. 21. ὑποφέρει v manu prima.
 w. ὑποφέρειν C.e. Comm. Edd. 23. ἐν] + τῷ C.w.Comm. τῷ non exhibit e.
 27. φησι κυρίου inverso ordine w.

- S. Joan. η' ^{viii. 28.} "Όταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώ-
 σεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι." τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀπονοίας, ἣν ἐπὶ
 Χριστῷ πεποιήνται, τὰς αἰτίας ἡμῖν ἐξηγούμενος ὁ θεσπέ-
 σιος Ἰωάννης " Διὰ τοῦτο, φησὶν, ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν
 Ἰησοῦν, ὅτι οὐ μόνον ἔλκε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα 5
 ἰδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ" εἰσκε-
 κόμικε δέ που καὶ αὐτοὺς λέγοντας ἀνοσίως " Περὶ καλοῦ
 δ " ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, ὅτι σὺ
 " ἄνθρωπος ὦν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν." οὐκοῦν ἀπαράδεκτον
 τὴν ἐπ' αὐτῷ πεποιήνται πίστιν· ἄνθρωπον μὲν εἶναι νομί- 10
 ζοντες, αὐτὸ δὴ τοῦτο, ψιλόν· ἠγνοηκότες δὲ ὅτι Θεὸς ὦν ὁ
 Λόγος ἐπελάβετο σπέρματος Ἀβραὰμ καὶ κεκοινώνηκε μὲν
 αἵματος καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν, πλὴν οὐκ ἀπέστη
 τοῦ εἶναι Θεός· ἄτρεπτος γὰρ κατὰ φύσιν ἐστὶ καὶ διηνεκῶς
 ὁ αὐτός. " ὅταν οὖν, φησὶν, ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15
 " τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι." ἐσταυρώθη μὲν γὰρ ἀνθρω-
 πίνως, ἀνεβίω δὲ θεϊκῶς· καὶ πεπίστευται διὰ τῆς ἀναστά-
 σεως, ὅτι καὶ Θεός ἐστι καὶ Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν υἱός. εἰ δὲ
 πεπίστευται πρὸς ἡμῶν, οὐχ ὡς ἕτερον ἀναστήσας, ἐγγερ-
 μένος δὲ μᾶλλον αὐτός· πᾶσά πως ἀνάγκη διὰ τὴν οἰκονο- 20
 μίαν, ἰδιον αὐτοῦ σῶμα νοεῖσθαι τὸ πεπονθὸς τὸν θάνατον·
 138 A. α ἵνα καὶ αὐτὸς ἀναστῆναι λέγοιτο, καίτοι τὴν φύσιν ἀθάνατος
 ὦν ὡς Θεός. ἐνὸς γὰρ Χριστοῦ καὶ Υἱοῦ τὸν θάνατον καταγ-
 γέλλοντες καὶ ὁμολογοῦντες τὴν ἀνάστασιν, δικαιούμεθα διὰ
 πίστεως. οὐκοῦν ὁ αὐτὸς ὡς εἰς τε καὶ μόνος ὑπάρχων 25
 151 C. Χριστὸς Ἰησοῦς, ἀποθανεῖν μὲν ἀνθρωπίνως κατὰ τὴν
 σάρκα λέγεται, ἐγγεῖρθαι δὲ θεϊκῶς ὡς ζῶν.
 θ Προσησάν ποτε τῷ Χριστῷ λέγοντες οἱ Ἰουδαῖοι

1. η'] Ita exhibet w mg. 3. ἡμῖν assumptum ex C.v.w. Comm. θεσπέσιος
 C.v.w. Comm. Edd. mg. μακάριος Edd. 5. Ἰησοῦν v.w. κύριον C. Comm.
 Χριστὸν Edd. 10. ἐπ' αὐτὸν w. 11. ἠγνοηκότες C. 12. μὲν
 assumptum ex C.v.w. Comm. 18. καὶ prius om. C. Comm. κατὰ C.v.
 Comm. κατ' Edd. υἱὸς κατὰ ἀλήθειαν inverso ordine C. Comm. 21. τὸ om.
 C. Comm. 27. ἐγγεῖρται a.e. θεϊκῶς C.v.n.a.e. Comm. Edd. mg. εἰκὸς
 w. Edd. ζῶν v. 28. θ'] Ita exhibet w mg. οἱ assumptum ex C.v. Comm.
 deest in w.

- “Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ^b S. Joan.
 “ὁ Ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ^{x. 24,}
 “ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ^{25.}
 “ἐμοῦ.” τί δὴ ἄρα κἀν τούτῳ φασὶν οἱ διορίζοντες ἀμαθῶς
 5 εἰς υἱῶν δυάδα καὶ εἰς δύο χριστοὺς τὸν ἕνα Κύριον Ἰησοῦν ^{224 R.}
 Χριστόν; περὶ τίνος ἔφασκον οἱ Ἰουδαῖοι “Εἰ σὺ εἶ ὁ
 “Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ;” τίς δὲ ὁ λέγων “Τὰ
 “ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα
 “μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ;” τίνος εἶναί φαμεν ἴδιον πατέρα τὸν ^c
 10 Θεόν; ἄρα τοῦ ἐκ γυναικὸς ἀνὰ μέρος τε καὶ ἰδικῶς νοου-
 μένου, ἤγουν τοῦ Μονογενοῦς; καίτοι τὸ δύνασθαι κατορ-
 θοῦν τὰ τῆς θεότητος ἔργα, πρόπει ἂν οὐκ ἀνθρωπείᾳ φύσει·
 πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἐπειδὴ δὲ ἐπλήρου Χριστὸς τὰ
 ἔργα τοῦ Πατρὸς, οὐκ ἄνθρωπος ἂν νοοῖτο ψιλὸς, Θεὸς δὲ
 15 μᾶλλον ἐν αἵματι καὶ σαρκὶ μεμενηκὼς ὅπερ ἦν. ἰσουρ-
 γήσει γὰρ, οὕτως ἔχων, τῷ ἰδίῳ γεννήτορι· καὶ τὸν τοῦ ^d
 μυστηρίου λόγον καταμωμήσαιο ἂν οὐδεὶς τῶν εὖ φρονεῖν
 εἰωθότων.
 “Τὸ δὲ παιδίον ἠὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον ⁱ S. Luc.
 20 “σοφίᾳ, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτὸ,” καὶ πάλιν “Ἰησοῦς ^{ii. 40.}
 “προέκοπτεν ἡλικίᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ^{Ib. 52.}
 “ἀνθρώποις.” ἕνα λέγοντες τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν
 Χριστόν, καὶ αὐτῷ προσνέμοντες τὰ τε ἀνθρώπινα καὶ
 θεοπρεπῆ, τοῖς μὲν τῆς κενώσεως μέτροις πρόπειν ἀληθῶς ^e
 25 διαβεβαιούμεθα τό τε τὴν σωματικὴν αὔξησιν ἐπιδέχεσθαι,
 καὶ μὴν καὶ τὸ κραταιοῦσθαι, τῶν τοῦ σώματος μορίων

1. Εἰ C.v.w.a.e. Comm. ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις praemittunt Edd.
 2. ἐπιστεύσατε a. 4-9. ἐμοῦ—περὶ om. (ab ἐμοῦ ad ἐμοῦ scilicet transiliens) w.
 4. κἀν τούτῳ om. a. exhibet e. ἀμαθῶς] ἀληθῶς C. Comm. 6. οἱ om. C.e.
 7. δέ] + ἦν v. 11. ἤγουν v.w. ἦ Edd. 13. πόθεν om. a.e. καὶ as-
 sumptum ex C.v.a.e. Comm. deest in w. δεῖν Edd. 16. τοῦ om. w.
 17. φρονεῖν εἰωθότων v. φρονούντων Edd. 19. i.] Ita exhibet w mg. ἐκρα-
 ταιοῦτο C.v. Comm. ἐκραταιοῦτο πνεύματι w. Edd. 20. σοφίᾳ C.v. σοφίας
 Comm. Edd. αὐτὸ C.v.w. αὐτῷ Comm. Edd. πάλιν] + καὶ v. 21. σοφίᾳ
 καὶ ἡλικίᾳ inverso ordine C. Comm. [sed cf. contra Nest. iii. 4 p. 86 fin. schol.
 § 13. prope fin.] 22. τὸν alt. assumptum ex C.w. Comm. 25. αὔξησιν w.
 26. μορίων ἀδρυνομένων hoc ordine C.v.w. Comm.

ἀδρυνομένων κατὰ βραχύ· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ δοκεῖν πληροῦσθαι σοφίας, διὰ γε τὸ οἰονεῖ πρὸς ἐπίδοσιν τῆ τοῦ σώματος ἡλικία πρεπωδεστάτην τῆς ἐνούσης αὐτῷ σοφίας ἀναφοιτῶν τὴν ἔκφανσιν. καὶ ταυτὶ μὲν, ὡς ἔφην, τῆ μετὰ σαρκὸς

139 A. a οἰκονομία πρέποι ἂν καὶ τοῖς τῆς ὑφέσεως μέτροις· τῆ δὲ γε 5 φύσει τοῦ Λόγου πρέποι ἂν πάλιν τὸ αἰεὶ τελείως ἔχειν καὶ εἶναι σοφίαν. αὐτοῦ τοιγαροῦν ἀνθρωπίνως τὸ ὡς ἐν κενώσει τυχὸν ὑφειμένον, αὐτοῦ δὲ ὁμοίως τὰ θεοπρεπῆ θεϊκῶς. ὁ γάρ τοι τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τρόπος τε καὶ λόγος οἶδεν ὄντα αὐτὸν καθ' ἡμᾶς τε καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς· καὶ ὑπερέ- 10 χοντα μὲν τὸ τῆς κτίσεως μέτρον ὡς Θεὸν, ἑαυτοῦ δὲ πως μονονουχὶ καὶ ἠττώμενον, καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος. ποῦ γὰρ b ἡ ταπεινώσις ἦν ὑπέμεινεν ἐκὼν, εἰ παραιτοῖτο τὰ ἀνθρώπινα; πλὴν οὐκ ἐν αὐτοῖς ἡ τοῦ Λόγου νοεῖται φύσις· οἰκειοῦται δὲ μᾶλλον αὐτὰ μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, καθάπερ 15 ἀμέλει καὶ τὸ πεινῆν καὶ τὸ διψῆν καὶ τὸ λέγεσθαι καμῖν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας. ὅταν οὖν ἀκούης “Τὸ παιδίον ἠῤῥξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφία,” δέχου πρὸς ἀπολογία τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τὸ μυστήριον. ὅτι γὰρ ἦν Θεὸς c ἐν σαρκί, πιστώσεται λέγων αὐτὸς ὁ μακάριος εὐαγγελιστῆς 20 ὅτι “χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.” οὐ γὰρ ὡς χάριν ἔχων παρ' ἐτέρου θεοῦ, χάριν ἔχειν λέγεται Θεοῦ, ἀλλ' ὅτι χάριν εἶχε τὸ παιδίον, ἥπερ ἂν πρέποι Θεῷ. καὶ γὰρ ἦν τε καὶ ἔστι Θεὸς ὁ Λόγος καὶ ἐν σαρκὶ πεφηνῶς, τουτέστιν ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς. εἰ δὲ δὴ λέγοιτο χάριν ἔχειν, ἦγουν προκόπτειν 25

S. Luc.
ii. 40.

5, 6. ἂν—πρέποι om. (a πρέποι ad πρέποι scilicet transiliens) w. 5. ὑφέσεως] φύσεως (sic) C.n. Comm. 7. ἐν om. C. Comm. 8—p. 279, l. 4 citat Severus contra Johan. Gramm. § 7 in Cod. Mus. Brit. Add. 12157 fol. 40. 10. assumpta τε ex v., καὶ alt. ex C.v.w. Sev. Comm. ὑπερέχοντι v. 11. τὸ τῆς κτίσεως μέτρον C.v.w. Comm. [μέτρον numero singulari Severus] τῶν τῆς κτίσεως μέτρων Edd. 14. οὐκ om. (sic) C.w. exhibit Severus. [πλὴν—φύσις om. Comm.] 16. τὸ secundum assumptum ex C.v.w. Comm. 17. ἀκούσης v. τὸ libri. Severus. τὸ δὲ Edd. 18. ἐκραταιοῦτο C.v.w. Sev. Comm. ἐκραταιοῦτο πνεύματι Edd. [πνεύματι supra exhibit, hic non exhibit w.] σοφία C.v. (ut supra) σοφίας Comm. Edd. 20. αὐτὸς om. v. 21. αὐτό C.w. αὐτῷ Comm. Edd. ἔχων v.w. ἔχον C. Comm. Edd. 22. χάριν prius om. C. Comm. 23. ἦνπερ v.w. πρέποι C.v.w. Comm. πρέπη Edd.

ἐν χάριτι παρά τε Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, τὸ ἀπεικὸς οὐδὲν,
εἰ καὶ αὐτὸς ὁ Πατὴρ ἀπεδέχετο τὴν οἰκονομίαν, καὶ αὐτὸν δ
δὲ τὸν Υἱὸν οἰκειούμενον τὰ σαρκὸς, διὰ τὸ τῷ μυστηρίῳ 225 R.
πρέπον τε ὁμοῦ καὶ τὸ χρήσιμον.

5 “Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἢ τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδεὶς οἶδεν ^{ια’ S. Marc. xiii. 32.}
“οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὔτε ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ.”
εἰ Χριστὸν ἕνα, φησὶν, ὁμολογεῖν ἐγνώκατε, τὸν τοῦ Θεοῦ
Λόγον σεσαρκωμένον, ἤγουν ἐνηθρονηκότα, πῶς ἠγνόηκε τὴν
τῆς συντελείας ἡμέραν; φαμὲν οὖν ὅτι τὸ ἀγνοῆσαι τυχὸν
10 τὰ ἐν Θεῷ μυστήρια, οὔτε ἀσύνηθες οὔτε μὴν ἐτέρως ἀπρε- e
πὲς ἂν εἴη τῇ κτίσει, “τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου;” κατὰ τὸ ^{Es. xl. 13.}
γεγραμμένον. καὶ εἰ λέγεται βραχὺ παρ’ ἀγγέλους ἠλατ- ^{Heb. ii. 9.}
τῶσθαι ὁ Υἱὸς, καθὸ γέγονεν ἄνθρωπος δηλονότι, καίτοι
κτίσεως ἀπάσης ὧν ἐπέκεινα θεϊκῶς· τί τὸ θαῦμα κἂν ὁμοῦ
15 τοῖς ἀγγέλοις ἀγνοεῖν λέγεται τὸ ἐν Θεῷ μυστήριον, καίτοι
σοφία καὶ δύναμις ὑπάρχων αὐτοῦ; εἶτα πῶς ἂν ἠγνόησεν
ἢ σοφία τοῦ Πατρὸς τὰ ἐν αὐτῷ κεκρυμμένα; καὶ εἰ τὸ a 140 A.
Πνεῦμα λέγεται “πάντα ἐρευνᾶν καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ,” ^{I Cor. ii. 10.}
Πνεῦμα δὲ ἐστὶ τοῦ Χριστοῦ· πῶς ἂν αὐτὸς ἠγνόησεν ἄπερ
20 οἶδεν ἀκριβῶς τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ; οὐκοῦν κἂν ἀγνοεῖν ἀνθρω-
πίνως λέγεται, ἀλλ’ οἶδε θεϊκῶς. καὶ γοῦν Ποῦ τέθειται ^{S. Joan. xi. 34.}
Λάζαρος ἐρωτῶν, ὡς ἐξὸν αὐτῷ μὴ εἰδέναί κατα τὸ ἀνθρώ-
πινον, ἐνήργηκε θεϊκῶς, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀπονέ-
μοντες τοίνυν τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομίᾳ τὰ ἀνθρώπινα,
25 τηρήσωμεν εὐσεβῶς καὶ καθ’ ἡμᾶς γεγονότι τῷ ἐκ Θεοῦ b
φύντι Λόγῳ τὰ θεοπρεπῆ.

3. σαρκὸς C.v.w. Sev. Comm. σαρκικὰ Edd. 4. τὸ om. v. 5. ^{ια’}
Ita exhibet w mg. ἢ C.v.w. Comm. καὶ Edd. τῆς alt. om. C. Comm. ἐκείνης
ante ἢ transponunt Edd. repugnantibus omnibus. 6. οὐδὲ C. Comm. [cf.
Apol. 4 contra Theodoritum 217 e.] οὔτε Edd. 7-26 citaverat w fol. 147.
7. φησὶν C.w. Comm. φασὶν w (citans supra). Edd. τοῦ assumptum e libris.
8. ἠγνόηκε v.w (bis). ἠγνόησε C. Comm. Edd. 9. ἡμέρα C. 12. ὁ Ἰησοῦς
ἠλατῶσθαι (ἠλλατῶσθαι w.) v.w (in citatione). ὁ υἱὸς ἠλατῶσθαι w (in tractatu).
17. ἐν αὐτῇ w (in citatione). 19. Χριστοῦ] θεοῦ C. Comm. Edd. mg.
Χριστοῦ habet w (bis). 23. ἀπονέμοντα C. Comm. 25. τηρήσωμεν
Comm. invito C.

ιβ' "Ἐβόησε δὲ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη Θεέ μου θεέ μου
 S. Matth. xxvii. 46. "ἵνατί με ἐγκατέλιπες;" ἄρ' οὖν καὶ αὐτὸν ἐπικουρίας
 φαμὲν τῆς ἄνωθεν δεδεῆσθαι τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον;
 152 C. καίτοι πῶς τοῦτό ἐστιν οὐκ εὔηθες κομιδῇ; συγκατάρχει
 Pa. γὰρ τῶν ὄλων τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, καὶ στερεοῖ μὲν οὐρανοὺς 5
 xxxii. 6. τῷ ἰδίῳ πνεύματι, κύριος δὲ τῶν δυνάμεων ὀνομάζεται τε
 Ib. xxiii. 10. καὶ ἔστι κατὰ ἀλήθειαν. ἀλλ' ἠτόνησεν ἄρα πρὸς τὰς τῶν
 Ἰουδαίων ἐπιβουλάς, καὶ ἄμαχος ἦν αὐτῷ τῶν σταυρούντων
 Es. xl. 15. ἡ χεὶρ; καίτοι φησὶν ὁ προφήτης Ἡσαΐας "Εἰ πάντα τὰ
 "ἔθνη ὡς σταγῶν ἀπὸ κάδου καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογί- 10
 Ib. 18. "σθησαν καὶ ὡς σίελος λογισθήσονται· τίνι ὁμοιώσατε
 "κύριον καὶ τίνι ὁμοιώματι ὁμοιώσατε αὐτόν;" ἰστέον δὲ
 ὅτι παρήσαν μὲν οἱ τῆς Ἰουδαίων συναγωγῆς ὑπηρέται τὴν
 τῶν στρατιωτῶν ἔχοντες σπείραν, ἡγούμενον δὲ τὸν προδό-
 d την· ἐπειδὴ δὲ ἐζήτουν αὐτὸν συλλαβέσθαι, ὑπήντα λέγων 15
 S. Joan. xviii. 4. "Τίνα ζητεῖτε;" οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἔφασαν "Ἰησοῦν τὸν
 Ib. 5. "Ναζωραῖον," εἶτα πρὸς αὐτοὺς ὁ Σωτὴρ "Ἐγὼ εἰμι. καὶ
 Ib. 6. "ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί." εἶτα πῶς ἂν
 ἠτόνησεν ὁ καὶ μόνῃ τῇ φωνῇ τὴν τῶν ἐπιβουλευόντων
 S. Matth. xxvii. 46. ἐλέγξας ἀσθένειαν; τί οὖν ἄρα βούλεται λέγων "Θεέ μου 20
 "θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες;" φαμὲν τοίνυν ὅτι τοῦ
 e προπάτορος Ἀδὰμ τὴν δοθείσαν αὐτῷ πατήσαντος ἐντολὴν
 καὶ τῶν θείων ἀλογήσαντος νόμων, ἐγκαταλέλειπται πῶς ἢ
 ἀνθρώπου φύσις παρὰ Θεοῦ· γέγονε δὲ καὶ ἐπάρατος διὰ
 τοῦτο καὶ θανάτῳ κάτοχος. ἐπειδὴ δὲ τὸ πεπονθὸς ἀναστοι- 25
 χειώσων εἰς ἀφθαρσίαν, ἐπεδήμησεν ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ

1. ιβ'] Ita exhibet w mg. Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλη C.v.w. Comm. φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς Edd. 2. ἄρ' C.v.w. Comm. ἄρα Edd. τῆς ἄνωθεν ἐπικουρίας δεδεῆσθαι φαμὲν inverso ordine v. 3. φαμὲν τῆς ἄνωθεν hoc ordine w. τῆς ἄνωθεν om. C. Comm. 4. κατάρχει C.w. Comm. 6. κύριε C. τε assumptum ex v. 7. ἠτόνησας C. ἐκ τῶν v. τῶν om. C. Comm. 9. εἰ] εἰς C. Comm. 10. κάδου v. κ'αδου C. κάδδου w. Comm. Edd. 11. ὁμοιώσατε] + τὸν Edd. 15. ἀπῆντα Edd. 23. τοῦ θείου ἀλογήσαντος νόμου Edd. 24. παρὰ] + τοῦ Edd. καὶ assumptum ex C.v.w. Comm. 25. πεπονθὸς] πεπτωκὸς Comm. Edd. mg. πεπονθὸς exhibent C.w. ἀναστοιχειώσαι w.

Λόγος, ἐπελάβετό τε σπέρματος Ἀβραὰμ, καὶ ὁμοιώθη τοῖς ἀδελφοῖς· ἔδει μετὰ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης ἀρᾶς καὶ τῆς α 141 A.
ἐπεισάκτου φθορᾶς, καταλήξαι τὴν ἐγκατάλειψιν, ἣν ὑπέ- 226 R.
μεινεν ἐν ἀρχαῖς ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. ὡς οὖν εἰς ὑπάρχων
5 τῶν ἐγκαταλελειμμένων, καθὼ καὶ αὐτὸς παραπλησίως ἡμῖν
μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς, τό Ἰνατί με ἐγκατέλιπες ;
φησὶν· ὅπερ ἦν λύοντος ἐναργῶς τὴν συμβᾶσαν ἡμῖν
ἐγκατάλειψιν, καὶ οἷον ἐκδυσωποῦντος ἐφ' ἑαυτῷ τὸν Πατέρα,
καὶ καλοῦντος εἰς εὐμένειαν τὴν ἐφ' ἡμῖν ὡς ἐφ' ἑαυτῷ τε b
10 καὶ πρώτῳ. παντὸς γὰρ ἡμῖν ἀγαθοῦ γέγονεν ὁ Χριστὸς καὶ
ἀρχὴ καὶ πρόξενος· ὥστε κἂν εἴ τι λέγοιτο λαβεῖν ἀνθρω-
πίνως παρὰ τοῦ Πατρὸς, τοῦτο τῇ ἡμετέρα προὔξενησε
φύσει, πλήρης ὑπάρχων αὐτὸς καὶ οὐδενὸς τὸ παράπαν
ἐπιδεῆς, ὡς Θεός.

15 “Τοῦτο φρονεῖτε ἕκαστος ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ὃ καὶ ἐν Χριστῷ γ' Phil. ii.
5-11.
“Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγή-
“σατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν
“δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ c
“σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενό-
10 “μενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ
“ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ
“ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν
“γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ
“πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς d
5 “εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς.” ἰδοὺ δὴ σαφῶς τὸν ἐν μορφῇ
καὶ ἰσότητι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Θεὸν Λόγον, οὐχ ἀρπαγ-
μὸν ἡγήσασθαί φησι τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, κεκενωσθαι δὲ

1. καὶ ἐπελάβετο Comm. τε om. C. Comm. ὁμοιώθη v.w. 3. ἐγκατά-
ληψιν C. 4. ἀρχῇ C. Comm. 9. τε assumptum e v. 10. ἀγαθοῦ
post Χριστὸς transponunt Edd. 11. καὶ om. w. καὶ pro κἂν w. λέγοι
C. Comm. 13. ὑπάρχων] + ὁ Edd. 14. ἐνδεῆς Edd. 15. γ'] Ita
exhibet w mg. φρονεῖτε C.v. Comm. φρονεῖσθω φρονεῖτω Edd. ἕκαστος om. w.
ἡμῖν w. 18. ἀνθρώπου C. Comm. sed infra p. 282, ll. 2 et 27 ἀνθρώπων
exhibet et C. 21. τὸ prius assumptum e v. 22. Χριστοῦ assumptum e
v.w. [cf. in xii. Proph. 435 d 765 e in S. Joan. 959 b Thes. 127 e] deest in C.
24. ἐξομολογήσεται v. ἐξομολογήσεται C. Comm. Edd. 25. πατρὸς] + ἀμήν
C. Comm. 26. θεοῦ καὶ om. v. C. Comm. exh. bet C.

μάλλον, ἐβελοντὴν μορφὴν δούλου λαβόντα καὶ ἐν ὁμοιώ-
 ματι ἀνθρώπων γενόμενον. προσεπάγει δὲ ὅτι τεταπείνωκεν
 ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.
 εἶπερ οὖν διαιρετέον εἰς δύο χριστοὺς καὶ υἱοὺς τὸν ἕνα καὶ
 ε μόνον Χριστὸν καὶ Κύριον κατὰ γε τὸ τισὶ δοκοῦν, τὸν ἐκ 5
 γυναικὸς ἄνθρωπον τετίμηκε μὲν ἰσότητι τῶν ἰδίων ἀξιω-
 μάτων ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, καὶ συνῆψεν ἑαυτῷ, κατὰ τὸν τῆς
 αὐθεντίας τρόπον καὶ κατὰ τὴν τῆς υἰότητος ὁμωνυμίαν, ὡς
 ἕτερος ὢν ἰδικῶς παρ' αὐτὸν υἱός· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ κενώσας
 ἑαυτόν; ἢ τίνα κεκένωται τρόπον; εἰ μὲν γὰρ, ὡς αὐτοὶ 10
 φασιν, ὁ ἐκ γυναικὸς ἰδικῶς νοούμενος ἄνθρωπος, τοῦτο
 142 A. a λέγεται παθεῖν, πῶς ἢ τίνα κεκένωται τρόπον; κατέβη δὲ
 ὅπως εἰς ταπείνωσιν ὁ ἐν ἰσότητι γεγονὼς τῇ πρὸς Θεὸν
 Λόγον, κατὰ γε τὸν τῆς ἀξίας ἤγουν αὐθεντίας τρόπον καὶ
 ταύτην ἔχων πρὸς αὐτὸν τὴν συνάφειαν; εἰ δὲ ἐπ' αὐτοῦ 15
 τοῦ Θεοῦ Λόγου, νοουμένου πάλιν ἰδικῶς καὶ ἀνὰ μέρος
 υἱοῦ τὸ κεκένωσθαι λέγοιτο, πῶς κεκένωται τιμήσας ἕτερον,
 καθά φασιν ἐκεῖνοι, καὶ τοῖς ἰδίοις αὐτὸν ἀξιώμασι περι-
 b βαλὼν; τεταπείνωται δὲ τίνα τρόπον ὁ τῆς ἑαυτοῦ δόξης τὸ
 ὕψος τῷ συναφθέντι διδούς; εἰ γὰρ δὴ φαῖεν, ὅτι δοξάζων 20
 ἕτερον αὐτὸς ὑπομένει τὴν ταπείνωσιν, ἤγουν τὴν κένωσιν,
 οὐδὲν ὡς ἔοικε τῶν ἀτόπων ἐννοεῖν ὅτι καὶ ὑβρίζων ὑψοῦται.
 Ἄναγκαίου τοιγαροῦν ἡμᾶς καὶ μέντοι καὶ ἀληθοῦς μονο-
 νουχὶ συνωθοῦντος λόγου πρὸς γε τὸ οἶεσθαι δεῖν, ὅτι
 227 R. κενοῦται τὸ πλήρες, καὶ ἐν δούλου μορφῇ γένοιτ' ἂν, οὐ τὸ 25
 τῇ φύσει δούλον, ἀλλὰ τὸ τῶν τῆς δουλείας ἐπέκεινα μέτρων·
 c γίνεται δὲ καὶ ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων τὸ μὴ οὕτως ἔχον
 κατὰ φύσιν, πρὶν ἂν γένηται, καὶ ὅτι ταπεινοῦται τὸ ὑψηλόν·

1. ἐβελοντὶ w. ἐν om. w. 5. κατὰ C.w. Comm. καὶ κατὰ Edd.
 6. μὲν] + ἐν w. 7. τῆς om. C. Comm. 9. ἰδικῶς post υἱός. trans-
 ponit v. παρ' αὐτόν. υἱὸς δὲ τίς ἄρα w. 10-12. A τρόπον ad τρόπον
 transilit w. 13. ὅπως] πῶς v. 14. τρόπον om. w. 15. συνά-
 φειαν] σαφήνειαν (sic) C. 18. φησιν C.w. αὐτὸ Aub. περιβάλλων
 C. Comm. 19. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Edd. 22. καὶ om. C. Comm.
 23. ἡμᾶς om. w. 25. γένοιτ'] γένοιτο τίς w. 28. ἂν assumptum ex
 C. Comm.

αὐτὸν πιστεύομεν τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον ἀνθρωπίνως ἐν
τούτοις γενέσθαι κατ' ἰδίαν θέλησιν ὑπὲρ ἡμῶν, μεμενηκέναι
δὲ θεϊκῶς ἐν τοῖς τῆς ἰδίας ὑπεροχῆς ὑψώμασι. ταύτη τοι
καὶ ὑπερῦψῶσθαι λέγεται τῷ λαβεῖν τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
5 ὄνομα, προσκυνεῖσθαί τε παρὰ πάντων, καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ
Πατρὸς ὠνομάσθαι Κύριος. καίτοι γὰρ ὑπάρχων ἐν τῇ τοῦ d 153 C.
Πατρὸς ὑπεροχῇ καὶ ἐν ἀρρήτοις ὑψώμασιν, ἐπειδὴ καθῆκεν
ἑαυτὸν εἰς κένωσιν καὶ τεταπεινωσθαι λέγεται μορφῆν
δούλου λαβών· ἀνέβη δὲ πάλιν εἰς τὸν ἴδιον πλοῦτον, τῆς
10 ἐνωθείσης αὐτῷ φύσεως, δῆλον δὲ ὅτι τῆς ἀνθρωπίνης, τὴν
πτωχείαν ὑπερδραμών· ταύτη τοι λαβεῖν ἀνθρωπίνως λέγεται
τὸ αἰεὶ τε καὶ ἀναποβλήτως ἐνυπάρχον αὐτῷ, τουτέστι τὸ
εἶναι Θεὸς καὶ τῶν ὄλων Κύριος. καὶ εἴπερ ἐστὶν εὐκλεές e
τῷ Πατρὶ, τὸ Κύριον ἔχειν τῶν ὄλων τὸν ἴδιον Υἱόν· πῶς
15 οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι τετήρηται πάλιν αὐτῷ καὶ τὴν τοῦ
δούλου λαβόντι μορφῆν, τὸ ἐλεύθερον καὶ τῆς κατὰ πάντων
κυριότητός τε καὶ ἐξουσίας τὸ ὑπερφερὲς ἀξίωμα ;

“Εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν ἰδ' Col. i.
12-20.
“μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτὶ, ὃς ἐρρύσατο 143 A.
20 “ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν
“ βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
“ ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν εἰκὼν
“ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν
“ αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
25 “ τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε
“ ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
“ ἔκτισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν b
“ αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος

4. τῷ w. Comm. τὸ C. καὶ Edd. τὸ prius om. w. 6. ὠνομάσθαι C.v.
Comm. Edd. mg. ὠνομάζεσθαι w. ὠνομάζεσθαι Edd. 8. λέγετε C. 9. ἀνέ-
βην Aub. πάλιν om. C.w. Comm. 15. τετήρηκε C. Comm. 17. ὑπερ-
φύες C. Comm. 18. ἰδ'] Ita exhibit w mg. εὐχαριστοῦμεν C. Comm.
19. ἐρρύσατο w. 24. ἐπὶ] τὰ ἐπὶ v. [sed cf. contra Nest. v. 5, p. 137 b
adv. Episcopus Orientalis cap. 12 p. 197 d. supra 36 d. 109 b.]

“ τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
 “ ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων ὅτι ἐν αὐτῷ
 “ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, καὶ δι’ αὐτοῦ
 “ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν εἰρηνοποιήσας διὰ
 “ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ γῆς εἴτε τὰ ἐν 5
 c “ τοῖς οὐρανοῖς.” εἰκόνα φησὶ τοῦ ἀοράτου Θεοῦ τὸν ἐξ αὐτοῦ
 γεννηθέντα κατὰ φύσιν Υἱὸν, τουτέστι, τὸν Θεὸν Λόγον,
 καὶ μὴν ὅτι δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα παρήχθη πρὸς γένεσιν,
 εἴτε τὰ ὀρατὰ εἴτε τὰ ἀόρατα, ἐν τε οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶν αὐτός· “ ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν ὁ Λόγος” 10
 καὶ αὐτός ἐστιν ὁ τῶν αἰώνων δημιουργὸς, καὶ χρόνου παν-
 τὸς πρεσβυτέραν ἔχων τὴν ὑπαρξιν. ἀλλὰ τὸν οὕτως ἔχοντα
 d κατὰ φύσιν ἰδίαν δεδόσθαι φησὶ παρὰ τοῦ Πατρὸς κεφαλὴν
 τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸν τε εἶναι τὸν πρωτότοκον
 ἐκ τῶν νεκρῶν. εἶτα πῶς ὁ ὑπάρχων ἀεὶ Θεὸς Λόγος, ὁ ἐν ᾧ 15
 τὰ πάντα συνέστηκε, πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν γενέσθαι λέγεται
 καὶ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, εἰ μὴ ἐστὶν αὐτοῦ κατὰ ἀλή-
 228 B. θειαν ἴδιον σῶμα τὸ παρ’ αὐτοῦ ληφθέν; οὐ πεπονθὸτος
 τὸν θάνατον, αὐτὸς ἂν νοοῖτο παθεῖν, οὐκ ἀπίθανον ἔχοντος
 λόγον ἐφ’ ἑαυτῷ τοῦ συμβεβηκότος· πέπονθε γὰρ τὸ ἴδιον 20
 e αὐτοῦ. οὕτω νοεῖται πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν, καίτοι τὴν φύσιν
 ἀθάνατος ὢν καὶ αὐτόχρομα ζωῆ. ὅτε τοίνυν δέδοται
 κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, καθεὶς ἑαυτὸν εἰς
 κένωσιν, τότε λέγεται καὶ ἀποθανεῖν ἀνθρωπίνως ὑπὲρ ἡμῶν
 ὁ παθεῖν οὐκ εἰδὼς τὸν θάνατον ὡς Θεός. 25

1. ὅς] ὁ C. Comm.

5. ἐπὶ C.w. Comm. ἐπὶ τῆς Edd.

9. ἔν τε] + τῷ C. Comm.

10. πρὸ om. C.w. [πρὸ suprascriptis manus recens in C.] inter αὐτὸς et ἐν patet lacuna 6 septemve litterarum w.

C. Comm.

14. τὸν om. v.

15. τῶν om. C. Comm.

assumptum ex C.w. Comm.

16. τῶν pro ἐκ Edd.

17. κατ’ w.

18. τὸ σῶμα τὸ v.

20. ἐφ’] ἐν Edd.

21. ἐκ] + τῶν Edd.

τῆ φύσει w.

22. αὐτόχρομα ζωῆ C.v. Comm. αὐτὸς χρηματίζων ζωῆ Edd. [χρηματίζων prius

scripserat, deinde, τι eraso, v ad ἡ mutato, χρῆμα ζωῆ exhibuit C manu prima.]

25. Quae sequuntur partim citat k = Niketas Choniates (Thesaurus) in Bibl. Med.-Laur. Plut. ix. 24 fol. 141 v, sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πρὸς τὴν εὐσεβε-

στάτην βασιλίδα προσφωνητικοῦ.

Λέγοντος δὲ τοῦ μακαρίου Παύλου ὅτι ἐν αὐτῷ κατώκησε
 πᾶν τὸ πλήρωμα, φαίεν ἂν ἴσως τινές Ἰδοῦ σαφῶς χριστὸν ^a 144 A.
 ἕτερον οἶδεν ἰδικῶς τὸν ἐκ γυναικὸς ἄνθρωπον, ἐν ᾧ κατώ-
 κηκεν ὡς ἕτερος παρ' αὐτὸν ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός, ἦτοι πᾶν τὸ
 5 πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς.

Πρὸς δὴ τὰ τοιάδε φαμέν, ὅτι δύο χριστοὺς ὁ πνευματο-
 φόρος οὐκ οἶδεν, ἀλλ' ἓνα κηρύττει καθάπερ ἀμέλει καὶ ἓνα
 Πατέρα· “ἡμῖν γὰρ, φησὶν, εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ ^{i Cor.}
 “πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ^{viii. 6.} b
 10 “δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.” ἐπεὶ φέρε διασκε-
 ψώμεθα παρατιθέντες εἰς βάσανον τῶν εἰρημένων τὴν δύνα-
 μιν. τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, τὸν δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ
 τὰ πάντα, τὸν προαιώνιον Υἱὸν, τὴν τῶν ὄλων σύστασιν,
 δεδόσθαι φησὶ τῇ ἐκκλησίᾳ κεφαλὴν, καὶ μὴν ὅτι γένοιτο
 15 πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν. ἐπειδὴ δέ ἐστι τὴν φύσιν ἀθάνατος,
 πᾶσά πως ἀνάγκη πρὸς ἔνωσιν οἰκονομικὴν τε καὶ ἀληθῆ
 τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητι συνενεχθῆναι λέγειν τὸν ἐκ c
 Θεοῦ Πατρὸς Λόγον, ἓνα τε οὕτως ἡμῖν ἀναδειχθῆναι
 Χριστὸν, τὸν αὐτὸν ὁμοῦ Θεὸν ὄντα καὶ ἄνθρωπον. ἐν τίνι
 20 δὴ οὖν κατώκηκε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς;
 ἰδικῶς μὲν οὖν καὶ κατὰ μόνας ἐν τῇ τοῦ Λόγου φύσει τοῦτο
 πεπράχθαι νομίζουσιν, εὐηθες κομιδῆ. ἴσον γὰρ εἰπεῖν, ὡς
 αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ κατώκηκεν ὁ Μονογενής. πιστεύοντας δὲ ὅτι
 γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, οὐ κατὰ μετὰστασιν ἢ τροπῆν, ἀλλ' d
 25 ὅτι μᾶλλον ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ναὸν ἴδιον ἐποίησατο τὸ
 ἐνωθὲν αὐτῷ κατὰ ἀλήθειαν σῶμα, ψυχὴν ἔχον τὴν λογικὴν,
 εὐσεβὲς εἰπεῖν, ὅτι τὴν ἐν τῇ ἀγίᾳ σαρκὶ τοῦ Λόγου κατοί-

2. τὸ om. C. πλήρωμα] + τῆς θεότητος k. σαφῶς assumptum ex a.e.k.
 ἕτερον χριστὸν inverso ordine k. 3. οἶδεν ἕτερον inverso ordine v. κατώκηκεν
 v.w.a.e. κατώκησεν C.k. Comm. Edd. Statim ὡς om. k. 4. ἕτερον v.w.
 ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός ἦτοι πᾶν a.e.k. Χριστὸς καὶ ἰδικῶς ὁ λόγος ἦτοι πνεῦμα C.w. Comm.
 Edd. 7. ἀμέλει καὶ ἓνα Πατέρα] καὶ ἐν πνεῦμα καὶ ἓνα πατέρα (sic) C. Comm.
 14. μὴ pro μὴν (sic) v. 18. ἀποδειχθῆναι v. 20. κατώκηκε
 v.w.a.e.k.n. κατώκησε C. Comm. Edd. 23. αὐτῷ v. κατώκησεν Edd.
 23—p. 286, l. 5 citat Sev. contra Johann. Gramm. § 5 in cod. add. 12157 fol. 18.
 26. ἔχοντι v. λογικὴν] νοεράν v. 27—p. 286, l. 5 citat Severus contra
 Johann. Gramm. § 39 fol. 193 v.

κησιν ἤγουν ἔνωσιν ἀληθῆ κατασημαίνων ἡμῖν ὁ θεσπέσιος
 Παῦλος, ἐν αὐτῷ φησι κατοικῆσαι πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς
 θεότητος, οὐ μεθεκτῶς μᾶλλον ἢ σχετικῶς ἤγουν ὡς ἐν
 154 C. e δόσει χάριτος, ἀλλὰ σωματικῶς, ὃ ἐστὶν οὐσιωδῶς, ὡσανεὶ
 καὶ ἐν ἀνθρώπῳ λέγοιτο κατοικεῖν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, οὐχ
 ἕτερον ὄν παρ' αὐτὸν; ἐφ' ἐνὸς δὲ προσώπου πολλάκις
 διπρόσωπον ἡμῖν εἰσφέρεται λόγου σχῆμα, καὶ κατ' οὐδένα
 τρόπον ἀδικεῖ τὴν ἀλήθειαν. οἷον φέρε εἰπεῖν, ὡς εἰ λέγοιτο
 Zach. xii. 1. ἐπεὶ Θεοῦ παρὰ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς “Ὁ πλάσσω
 πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ,” καίτοι πῶς οὐχ ἅπασιν 10
 145 A. a ἐναργῆς ὡς οὐκ ἂν νοοῖτο παρὰ τὸν ἄνθρωπον ἕτερον τὸ ἐν
 αὐτῷ πλαττόμενον αὐτοῦ πνεῦμα; φησὶ δέ που καὶ ὁ μακά-
 ριος Δαυεὶδ “Νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν,
 Ps. lxxvi. 7. “καὶ ἐσκάλευον τὸ πνεῦμά μου.” εἶτα τίς ἦν ὁ μετὰ τῆς
 229 R. ἐαυτοῦ καρδίας ἀδολεσχῶν καὶ τὸ ἴδιον πνεῦμα σκαλεύων; 15
 χρὴ τοιγαροῦν τὰ μὲν τῶν λόγων σχήματα μὴ σφόδρα
 φιλοκρινεῖν, ἀφορᾶν δὲ μᾶλλον εἰς αὐτὰς τῶν πραγμάτων
 b τὰς φύσεις, καὶ ἐξ αὐτῶν εἶ μάλα ποδηγουμένους, ἐπ'
 αὐτὴν ἰέναι τὴν ἀλήθειαν.

Περὶ ὑπακοῆς τοῦ Χριστοῦ.

20

Rom. v. 1e' “Ἄρ' οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους
 18, 19. “εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἐνὸς δικαίωματος εἰς πάντας
 “ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρα-

1. ἀληθῶς C. Comm. 2-19 citat Severus contra Johann. Gramm. § 24 fol. 120. 3. ὡς ἐν] ὡς οὐκ ἐν C. Comm. 7. ἐμφέρεται C. Comm.
 9. παρὰ w.k. Sev. Comm. Edd. παρὰ e. 10. ἐν] ἐπ' w.k. 11. παρὰ libri. Edd. mg. παρὰ Edd. τὸ assumptum ex C.v.w.a.e.k. Comm. 12. αὐτῷ] ἐαυτῷ Edd. αὐτοῦ om. a.e.k. post πνεῦμα transponunt C. Comm. 13. μου om. Edd. 14. ἐσκάλευον v. favente Severo. ἐσκάλευε w. ἐσκαλε C. Comm. [13, al.] ἐσκαλλε e. Edd. mg. ἤσχαλλε a. Edd. 15. ἐαυτοῦ καρδίας C.v.w.a.e. Comm. καρδίας αὐτοῦ Edd. σκαλεύων C.v.w.e. Sev. Comm. ἀσκαλεύων a. ἀσχάλλον k. ἀσχάλλον ἔχων Edd. 16. τοιγαροῦν C.v.a.e.k. Comm. τοίνυν w. Edd. 17. φυλοκρινεῖν C.v.w.e. φυλλοκρινεῖν a. φιλοκρινεῖν exhibit k. ἐφορᾶν k. 18. εἶ μάλα] δὴ μᾶλλον Edd. 19. ἀλήθειαν] Hic des. k. 20. Περὶ] + τῆς Edd. 21. 1e'] Ita exhibit w mg. Ἄρ' οὖν] Ἄρα οὖν C. Comm. Ὅρα οὖν w. παραπτώματος v. ἀμαρτήματος Comm. Edd. 22. εἰς prius om. C. Comm. 23. εἰς δικαίωσιν v.w. Edd. mg. δικαίωσις C. Comm. εἰς δικαίωμα Edd.

“κοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ
 “πολλοὶ, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατα-
 “σταθήσονται οἱ πολλοί.” τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀρᾶ καὶ ο
 δίκη θανάτου καταδεδικασμένης διὰ τὴν τοῦ πρωτοπλάστου
 5 παρακοῆν, ἔδει πάλιν ἀνασφῆλαι πρὸς τὸ ἐν ἀρχαῖς αὐτῆν,
 ἀνεπίπληκτον κομιδῇ τῆς ὑπακοῆς ποιουμένην τὴν ἔνδειξιν.
 ἀλλ’ ἤδη τοῦτο πολὺ καὶ λίαν ἐπέκεινα τῶν τῆς ἀνθρωπό-
 τητος μέτρων· καθαρὸς γὰρ οὐδεὶς ἀπὸ ἀμαρτιῶν· παθοῦσα
 δὲ ἅπαξ τὸ πλημμελὲς καὶ ταῖς οἰκοθεν ἀσθενείαις κεκρατη- d
 10 μένη, καὶ ἐν ἰδίᾳ σαρκὶ τὴν τῆς φαυλότητος νοσοῦσα γένεσιν,
 ἀγριαίνοντά τε τὸν τῆς ἀμαρτίας ὠδίνουσα νόμον, πῶς ἂν
 διέδρα παντελῶς; “τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα,
 “φησὶν, εἰς Θεὸν, καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται,
 “οὐδὲ γὰρ δύναται.” εὐμηχάνως τοιγαροῦν ὁ Θεὸς καὶ
 15 Πατὴρ ἀνακεφαλαιούμενος τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ ἐκ Eph.i.10.
 πολλῆς ἄγαν ἡμερότητος τῇ ἀνθρώπου πραγματευόμενος e
 φύσει τὴν εἰς ὅπερ ἦν ἐπάνοδον ἤγουν ἀνακομιδὴν, “ἐξα- Gal.iv.4.
 “πέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικὸς,” ἵνα τὸ
 ὅμοιον ἡμῖν σῶμα λαβὼν, καὶ ἴδιον αὐτὸ ποιησάμενος, ὡς
 20 ἄνθρωπος ἐπὶ γῆς εὔρεθῆ μὴ εἰδὼς ἀμαρτίαν, οὕτω τε εἰς
 ἅπαν κατήκοος γεγονὼς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, δικαίωση τὴν
 ἀνθρώπου φύσιν ἐν ἑαυτῷ, καὶ τῶν τοῦ θανάτου δεσμῶν
 ἐξέληται, ψήφοις ἀναμαρτησίας στεφανουμένην παρὰ τοῦ a 146 A.
 Θεοῦ καὶ Πατρός. καὶ γὰρ ἐστὶ τῶν ἀτόπων, κληρονόμους
 25 μὲν ἡμᾶς τῆς τοῦ πρώτου γενέσθαι δίκης, ἐνιέντος τῇ φθορᾷ
 διὰ τῆς παρακοῆς· τῆς δὲ τοῦ δευτέρου δικαιοσύνης μὴ
 μεταλαχεῖν, ἀνακομίζοντος εἰς ζωὴν διὰ τῆς εἰς ἅπαν ὑπακοῆς.

1. κατεστάθημεν Edd. 2, 3. A πολλοὶ ad πολλοὶ transiliunt C.w. 2. ἐνὸς v.
 ἐνὸς ἀνθρώπου Edd. κατασταθήσονται v. Edd. mg. καταστήσονται Edd. 3. ἀρᾶ]
 ἀρα w. 4. καταδεδικασμένους C. 9. ἅπαξ] ἅπαν w. 10. γένεσιν] σύνεσιν
 C. Comm. Edd. mg. γένεσιν habet w. 11. ἀν] + αὐτὴν v. 12. σαρκὸς
 libri. σαρκὸς παντελῶς Comm. Edd. 15. πάντα] πάντων C. Comm.
 18. γεννώμενον w. 19. αὐτὸ C.w. Comm. αὐτῷ e scriptura priore, αὐτὸ e
 castigatione v. αὐτοῦ Edd. 20. εὔρεθῆ] + ὁ Edd. 21. δικαιοσύνη C.
 22. αὐτῷ v. 23. ψήφοις v. . . λοις (spatio duo litt. relicto) C. φύλλοις w.
 Edd. στολαῖς Comm. ἄθλοισ et στολαῖς Edd. mg. στεφανούμενος Edd. στεφα-
 νουμένην exhibent libri, Comm. Edd. mg. 25. φθορᾷ (sic) C.

- ὅταν οὖν λέγῃ τὸ γράμμα τὸ ἱερὸν δι' ὑπακοῆς ἐνὸς δεδικαιώ-
σθαι πολλοὺς, οὐκ ἄνθρωπον ἀπλῶς ἕνα τῶν καθ' ἡμᾶς εἰς
b τοῦτο παραληφθῆναί φαμεν, ἐνηθρωπηκότα δὲ μᾶλλον
τὸν Μονογενῆ καὶ ὑπήκοον ὑπὲρ ἡμῶν γεγονότα τῷ Πατρί.
1 S. Pet. οὐ γὰρ ἐποίησεν ἁμαρτίαν οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι 5
ii. 22. αὐτοῦ, καθὰ γέγραπται.
- Rom. ιϛ' " Λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς
xv. 8, 9. " ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας
" τῶν πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν."
Ἰουδαίων εἶναι τὰς ἐπαγγελίας τὰς τοῖς πατράσι δεδωρη- 10
e μένας ὁ θεσπέσιος ἔφη Παῦλος. προανακεκράγεσαν δὲ καὶ οἱ
Gen. μακάριοι προφήται περὶ Χριστοῦ, ὅτι αὐτὸς ἔσται Προσ-
xlix. 10. δοκία ἐθνῶν. οὐκοῦν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, τοῖς
230 R. τοῦ Πατρὸς νεύμασι συναίνων, γέγονε μὲν τῇ περιτομῇ,
Hab. ii. 4. πατράσιν ἐπηγγελμένων· εἶρητο γὰρ ὅτι " ὁ δίκαιος ἐκ
" πίστεως ζῆσεται" τοῖς γεμῆν ἐξ ἐθνῶν εὐλογία πνευματικῆ
d καὶ ζωοποιός· ὥστε καὶ αὐτοὺς ἐλεουμένους διὰ τῆς πίστεως,
δοξολογῆσαι Θεόν. ἀλλ' εἰ καὶ γέγονε διάκονος ἀνθρωπίνως,
ἀλλ' οὖν ὡς Θεὸς κηρύττεται τοῖς τε ἐκ περιτομῆς καὶ μὲν 20
τοι καὶ τοῖς ἐξ ἐθνῶν. κέκληνται γὰρ εἰς ζωὴν, οὐχ ὡς εἰς ἕνα
τῶν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς εἰς Θεόν, πιστεύ-
σαντες εἰς Χριστόν· καὶ οὐκ ἔξω σαρκὸς, ἤγουν ἀνθρωπό-
τητος, τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον ὁμολογοῦντες ὑπάρχειν, σεσαρ-
e κωμένον δὲ καὶ ἐνανθρωπήσαντα προσκυνοῦντες αὐτόν. " τὸ 25
Rom. γάρ τοι ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν," διατρανοῖ
x. 8. λέγων ὁ μακάριος Παῦλος " Ὅτι εἰς τὸ στόματι
Ib. 9. αὐτοῦ, καθὰ γέγραπται.

5. ἡύρέθη v. 7. ιϛ'] Ita exhibet w mg. Χριστὸν om. w. 11. προανα-
κεκράγεσαν v. προανεκράγεσαν w. προανακεκράγησαν C. προανεκεκράγεισαν Comm.
Edd. 12. μακάριοι om. C. Comm. 13. ὁ alt. assumptum ex v.
14. πνεύμασι (sic) C. Comm. 15. βαιβέωσιν (sic) w. 16. εἶρηται v.
18. ἐλεουμένους w. ἠλεουμένους C. ἠλεημένους Comm. Edd. 20. τε om. v.
21. καὶ assumptum ex C. Comm. 22. ἀπλῶς ἄνθρωπον inverso ordine
C. Comm. 24. Λόγον om. w. 26. κηρύττομεν C. Comm.
27. ἐν τῷ—καρδία σου] ἐν τῇ καρδίᾳ σου Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ πιστεύσης C.
Comm.

“ σου Κύριος Ἰησοῦς, καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι
 “ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.” εἶτα πῶς ἂν ^{155 C.}
 ἐκ νεκρῶν ἐγερθῆναι λέγοιτο, καίτοι τὴν φύσιν ἀθάνατος ἂν
 ὡς Θεὸς, εἰ μὴ προεισδέξαιτό τις τοὺς περὶ ἐνανθρωπήσεως
 5 λόγους, διατεθείη τε ὅτι τὸ πεφυκὸς ἀποθνήσκειν ἴδιον ἐποίη- a 147 A.
 σατο σῶμα καὶ ὑπέμεινε μὲν ἐν αὐτῷ τὸν θάνατον ἀνθρω-
 πίνως, ἀνεβίω δὲ θεϊκῶς ὡς ἀφθαρσία καὶ ζωή ;

“ Τὰ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ, ἀλλὰ ^{157 2 Cor.}
 “ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς ^{x. 4, 5.}
 10 “ καθαιρούντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώ-
 “ σεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν
 “ ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ.” οὐ παχὺς καὶ σωματικὸς, ἰσχνὸς b
 δὲ μᾶλλον καὶ νοητὸς, τῶν ἁγίων ὁ πόλεμος. εἰώθασι γὰρ
 εὐδοκιμεῖν, οὐχ ὄπλα κινουῦντες σαρκικὰ, καὶ ταῖς τῶν δορά-
 15 των ἀκμαῖς, ἤγουν ταῖς τῶν βελῶν εὐστοχίαις χρώμενοι,
 ἀλλὰ τοῖς τῆς ἀληθείας ὄπλοις ἐνηρμοσμένοι, πνευματικῶς
 ἀνιστάμενοί τε, καὶ μάλα νεανικῶς, τοῖς ἐθέλουσι παρα-
 σημαίνειν αὐτὴν καὶ τῶν θείων δογμάτων τὴν ὀρθότητα
 παρατρέπουσιν ἐπὶ γε τὸ αὐτοῖς ἀπερισκέπτως δοκοῦν. οὐ c
 20 σαρκικὰ τοιγαροῦν τῶν ἁγίων τὰ ὄπλα, δυνατὰ δὲ μᾶλλον τῷ
 Θεῷ. καθαιροῦσι γὰρ λογισμοὺς τοὺς εἰς ἐκτόπους ἡμᾶς
 ἐννοίας ἀποκομίζοντας, καὶ οἷά τινος τῶν ἀλιτηρίων βαρ-
 βάρων τῇ βασιλέως δόξῃ φιλονεικεῖν ἐγνωκότας, ἐκ μέσου
 ποιεῖσθαι σπουδάζουσι, κἂν εἴ τις εἰς ὕψος ἐπαίροι τὸ κέρας
 25 τῶν εἰωθότων λαλεῖν ἀδικίαν κατὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦτον ἐννοίαις
 ταῖς εἰς ὀρθότητα μονονουχὶ καταπαίουσι, μετατιθέντες εἰς d
 τὸ εὐθὺ καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας ἐμβιβάζοντες λόγοις. εὐτεχνίας

3. ἐγερθῆναι] ἀναστῆναι C. Comm. 4. προσδέξαιτό C. Comm. περι] +
 τῆς v. 6. ἐν αὐτῷ w. 8. ἰζ'] Ita exhibet w mg. 10. καθαιρούντα
 Edd. 11. αἰχμαλωτίζοντα Edd. 13. ὁ πόλεμος τῶν ἁγίων inverso
 ordine C. Comm. 15. αἰχμαῖς v. 16. ἀλλὰ—ἐνηρμοσμένοι om. (a -μενοι
 ad -μένοι scilicet transiliens) C. unde Comm. 17. ἀνιστάμενοί C.w. ἀντανιστά-
 μενοί Comm. Edd. 19. παρατρέπουσιν] παραπέμπουσιν C. Comm. οὐ v.
 οὐ γὰρ Comm. Edd. 20. τὰ ὄπλα τῶν ἁγίων C. Comm. 21. τῶν pro
 τοῖς [sed habet ἀποκομίζοντας] C. 22. ἀλιτηρίων C.w. Comm. 24. ποιῆσαι
 Edd. ἐπαίρη w. 25. τοῦ assumptum e v.w.

οὖν ἄρα τῆς ἀληθῶς ἀγιοπρεποῦς ἔργον ἂν γένοιτο καὶ ἀρέσκον Θεῶ, τὸ τοῖς τῆς οἰκονομίας λόγοις ὑποφέρειν αἰεὶ τὸ ἀντιτετάχθαι δοκοῦν τῇ δόξῃ Χριστοῦ. Θεὸς γὰρ ὢν ὁ Λόγος καὶ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Πατρὸς, ἑαυτὸν καθῆκεν
 Phil. ii. 8. εἰς κένωσιν καὶ γέγονεν ὑπήκοος μέχρι θανάτου. δεῖ τοίνυν 5
 231 R. e πᾶν νόημα περιτρέπειν ἀστείως, καὶ οἶον αἰχμαλωτίζειν εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ· εἰ γὰρ δὴ τι λέγοιτο καὶ τῶν ἀνθρωπίνων, κατ' οὐδένα τρόπον ἀδικήσειεν ἂν τὴν τοῦ Λόγου φύσιν τὸ ἐν ἀνθρωπότητι σμικροπρεπές· εἰ πιστεύοιτο καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος γεγονώς, καὶ οὗ τι πού τὸ εἶναι Θεὸς 10 ἀποβεβληκώς· ἀλλὰ μετὰ τοῦ μῆναι Θεὸς, προσλαβὼν τὸ ἀνθρώπινον, καὶ ὑπήκοος γενόμενος μέχρι θανάτου, κατὰ τὴν σάρκα.

148 A. a “Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι,
 Heb. 17’ “κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας 15
 iii. 1-6. “ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ
 “Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ οὗτος δόξης
 “παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται, καθόσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ
 “οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευά-
 “ζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας, Θεός. καὶ 20
 “Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ὡς θεράπων ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
 b “Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκος ἐσμὲν
 “ἡμεῖς.” ἀπόστολος καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
 παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς γέγονεν Ἰησοῦς, τουτέστιν,
 ἄνθρωπος πεφηνῶς ὁ ἐκ Θεοῦ Λόγος. τότε γὰρ ὠνόμασται 25
 καὶ Ἰησοῦς διὰ τῆς τοῦ ἀγγέλου φωνῆς. καὶ μικρὸν μὲν
 κομιδῇ τῇ τοῦ Λόγου φύσει, τό τε τῆς ἱερωσύνης καὶ τὸ τῆς
 ἀποστολῆς ὄνομά τε καὶ χρῆμα· τοῖς γεμῆν τῆς ἀνθρω-
 πότητος μέτροις εἴη ἂν οὐκ ἀνάρμοστον· ὡς γὰρ αὐτός που

2. ἀρέσκον] + τῷ C. Comm.

fere prima in w.]

Ita exhibit w mg.

Comm. Edd. emendavi e v.

ὢν ὡς Edd.

10. οὗτοι Edd.

16. ἡμῶν C.

20. πάντα v.

28. τοῖς pro τῆς (sic) C.

9. μικροπρεπές C. [σ praemittit manus

11. μῆναι] εἶναι v.

14. 17]

18. τοῦ οἴκου τιμὴν ἔχει in verso ordine

21. ὡς]

φησὶν ὁ υἱὸς “ οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ c S. Matth.
 “ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀντίλυτρον ὑπὲρ πολλῶν.” τὸ xx. 28.
 μὲν γὰρ διακονεῖσθαι παρὰ τῆς κτίσεως πρόποι ἀν αὐτῷ καὶ
 μάλα εἰκότως, ὡς Θεῷ καὶ δεσπότῃ καὶ ὑπὸ πόδας ἔχοντι
 5 πᾶν ὅπερ ἐστὶ γενητόν· τὸ δέ γε διακονεῖν ἀνθρώπινον μὲν,
 πλὴν ὅσον ἤκεν εἰς τοὺς τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας λόγους,
 οὐκ ἀπεικὸς τῷ γε ὅλως ἑαυτὸν καθέντι πρὸς τὰ ἀνθρώπινα.
 ἄθρει δὲ ὅπως ἱερατεύει μὲν ἀνθρωπίνως, καὶ μεσίτης τέθει- d
 ται Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. μεσιτεύει γὰρ πᾶς ἱερεύς· τὸν
 10 δὲ τῆς θυσίας τρόπον, οὐκ ἔτι καθ’ ἓνα τῶν καθ’ ἡμᾶς
 ἱερέων προσκομίζει δουλοπρεπῶς, οὐδὲν αὐτὸς ἐπικοινωνῶν
 εἰς τὸ λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ’ ἑαυτῷ πραγματεύεται, καὶ δι’
 αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Πατρὶ. ἱεουργεῖ γὰρ ἡμῶν τὴν
 ὁμολογίαν, τουτέστι τὴν πίστιν, ἣν καὶ ὀρθῶς κατειθίσμεθα
 15 ποιεῖσθαι λέγοντες “ Πιστεύομεν εἰς ἓνα Θεὸν πατέρα e
 “ παντοκράτορα· καὶ εἰς ἓνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν
 “ υἱὸν αὐτοῦ· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.” οὐκοῦν καὶ
 ἱερατεύειν ἀνθρωπίνως λέγεται, ἀλλὰ δέχεται τὴν θυσίαν
 αὐτὸς θεϊκῶς, ὁ αὐτὸς ὢν ὁμοῦ Θεὸς καὶ ἄνθρωπος. εἴρηται
 20 δὲ πιστὸς διὰ τὸ ἀεὶ σώζειν δύνασθαι τοὺς προσερχομένους
 δι’ αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πιστὸς δὲ ὠνόμασται καὶ αὐτὸς ὁ Πατήρ. a 149 Δ.
 συγκρινόμενος δὲ πῶς τῇ Μωσέως διακονίᾳ κατὰ τὸ ἀνθρώ-
 πινον, ὅσην ἔχει τὴν ὑπεροχὴν κατὰ γε τὸ εἶναι Θεὸς,
 ἀναμάθοι τις ἂν, καὶ οὐ σὺν ἰδρῶτι μακρῷ, ἐννοῶν, ὅτι ὁ μὲν
 25 ὡς οἰκέτης ἐν τῷ οἴκῳ πιστὸς, ὁ δὲ ὡς δεσπότης ἐπὶ τὸν
 οἶκον αὐτοῦ· καὶ ὅτι τοῦ οἴκου κατασκευαστῆς καὶ δημιουρ-
 γὸς ὁ Ἐμμανουήλ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς. ἀσύγκριτος δὲ 232 R.
 ποιητοῦ πρὸς τὸ ποιηθὲν ἢ διαφορὰ, καὶ τοῦ κατὰ φύσιν 156 C.

4. ὡς C.v. Comm. ὡσπερ Edd.

6. μετὰ τῆς inverso ordine w.

7. τῶν περὶ ὑπακοῆς τοῦ Χριστοῦ k fol. 332 v.

13. αὐτοῦ v.k. ἑαυτοῦ C.w. Comm. αὐτοῦ Edd.

13. αὐτῷ Edd. τῷ] + Θεῷ καὶ k. ἡμῶν C. Comm.

C. Comm. 17. καὶ] καὶ C.w. Comm.

δέχεται] ἀναδέχεται C. Comm.

5. γενητόν C. διακρίνειν (sic) C.

8-13, 17-19 citat sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ

8. τέθειται] + καὶ Edd.

αὐτῷ w.k. Comm. ἑαυτῷ C.

14. καὶ om.

18. λέγεται v.k. ἀλλὰ

19. ὁμοῦ] + καὶ k.

ἡ δεσπότου πρὸς τὸ δούλον ἀληθῶς καὶ ἐν ὑφέσει νοούμενον.

S. Joan. 1^{θ'}
vi. 38,
39.

“Ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.” καταβῆναί φησιν ἑαυτὸν ἐξ οὐρανοῦ, ἀπεστάλθαι τε παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καίτοι τὰ πάντα πληρῶν· ἐκείνο οἶμαι καταδεικνύς καὶ καθιστὰς ἅπασιν ἐναργές, ὅτι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος καταπεφοίτηκεν οἰκονομικῶς εἰς ἀνθρωπότητα δι’ ἡμᾶς· καὶ οὔτι που μεθεῖς τὸ εἶναι φύσει Θεός, προσλαβὼν δὲ μᾶλλον ὅπερ οὐκ ἦν ἵνα καὶ δοῦς τῷ θανάτῳ πρὸς βραχὺ τὸ ἐνωθὲν αὐτῷ σῶμα καὶ ἴδιον αὐτοῦ, μηδὲν ἀπολέσῃ τῶν δοθέντων αὐτῷ, διασώσῃ δὲ μᾶλλον καὶ ἀναστήσῃ αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ποιεῖν μὲν οὖν λέγων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς καὶ οὐχὶ δὴ πάντως τὸ ἑαυτοῦ, τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀπονοίας ἐλέγχει, καὶ ὑποπλήττει πλαγίως ὡς αἰεὶ τὸ ἴδιον ἰστώντας θέλημα, καὶ τῶν θείων ὑπερορῶντας νόμων, καὶ παρ’ οὐδὲν ποιεῖσθαι μεμελητοκίας τὸ τῷ Δεσπότῃ δοκοῦν. ἑαυτῷ γὰρ ἐν τούτοις προσμαρτυρῶν τὸ εὐήνιον τῆς ἐκείνων ἀπειθείας κατηγορεῖ. ἔφη γάρ που καὶ ἐτέρωθι πρὸς αὐτοὺς, ὡς διώκειν ἐθέλοντας, καὶ μισεῖν ἠρημένους, καὶ ἄδικον ἐπ’ αὐτῷ τὴν ἐπὶ τούτῳ ψῆφον ἐκφέροντας “Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα, καὶ ἂν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.”

Ib. viii.
15, 16.
Ib. v. 30.

Οὐκοῦν οἰκονομικῶς τὰ τοιαῦτα φησί· πλὴν ἐκείνο φέρε δὴ φέρε καταθρήσωμεν. ἐξ οὐρανοῦ καταβὰς ὡς Θεός, δεδό-

1. τὸ C.w. Comm. τὸν Edd. 3. 1^{θ'}] Ita exhibet w mg. 4. A με ad με transilit v. 5. δέ] δ' Edd. με] + πατρὸς w. 7. τῇ v.w. [cf. in xii Proph. 791 d, in S. Joan. 332 c 334 a 339 a d contra Nest. 131 d] ἐν τῇ C. Comm. Edd. 14. μηδὲν] μηδένα Edd. μηδὲν exhibent Editores Romani in margine. 15. αὐτὸ] αὐτοὺς Edd. αὐτῷ exhibent Editores Romani in margine. 20. μεμελητόκτας Edd. 24. τὴν om. w. 29—293, l. 13 citat Severus contra Juliani Apologiam cap. 9, in codice 12158 fol. 75.

σθαι φησιν ἐαυτῶ παρὰ τοῦ Πατρὸς τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύ-
 σαντας, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ μᾶλλον αὐτοὺς, ἀλλὰ ἀναστήσῃ ^{a 150 A.}
 τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. πῶς οὖν ἀνέστησεν, ἢ δηλονότι διὰ τῆς
 ἰδίας ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν; ζῶσποιήσας γὰρ καὶ πρό-
 5 γε τῶν ἄλλων τὸν ἑαυτοῦ ναὸν, καὶ τὸ τοῦ θανάτου κατασείσας
 κράτος διὰ τοῦ θανάτου τῆς ἰδίας σαρκὸς, ὁδὸς γέγονε τῇ
 ἀνθρωπείᾳ φύσει πρὸς ἀνάστασιν καὶ πρὸς γε τὸ δύνασθαι
 λοιπὸν κατευμεγεθῆσαι φθορᾶς. ἴδιον οὖν ἄρα τοῦ κατα-
 φοιτήσαντος ἐξ οὐρανοῦ Θεοῦ Λόγου τὸ δι' οὗ γέγονε πρω- ^b
 10 τότοκος ἐκ νεκρῶν· ἵνα καὶ ἐγηγερμένῳ κατακολουθῇ πρὸς
 ζῶην τὸ δοθὲν αὐτῷ, οὐκέτι διὰ τὴν τοῦ πρωτοπλάστου
 παράβασιν ἀπολλύμενον, σωζόμενον δὲ μᾶλλον διὰ τὴν
 ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. δεδόσθαι δὲ φησιν ἐαυτῶ τοὺς τὴν
 εἰς αὐτὸν πίστιν προϊεμένους πάλιν, ὡς ἄνθρωπος γεγυῶς·
 15 κλῆρος μὲν γὰρ ἴδιος αὐτῷ πάντα τὰ τοῦ Πατρὸς· ἐπειδὴ
 δὲ, ὡς ἔφην, μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκὸς, εἶτα πεπιστεύ-
 καμεν ὡς Θεῷ, ταύτῃ τοι τὸ τῆς δόσεως ὄνομα παρεισκρί- ^c
 νεται· βεβασίλευκε γὰρ ἡμῶν καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ καὶ πρὸ ^{233 R.}
 αὐτῆς βασιλεύς. καὶ γοῦν ὡς εἰς τὴν τοῦ χρῆναι βασιλεύειν
 20 ἀρχὴν εἰσκεκομισμένος, ὅτε γέγονε καθ' ἡμᾶς “Κύριος, ^{Ps. ii. 7.}
 “ φησιν, εἶπε πρὸς μέ Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέν-
 “ νηκά σε.” δέχεται τοίνυν ἀνθρωπίνως τὰ ἑαυτοῦ, καίτοι
 κατεξουσιάζων αἰεὶ τῶν ὄλων ὡς Θεός.

25 Περὶ τοῦ ἠγιασθαι τὸν Χριστὸν καὶ τῆς κατ' ^{κ'}
 αὐτὸν νοουμένης ἱερωσύνης. ^d

“Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, ^{Heb. ii. 10-12.}

1. Θεοῦ pro πατρὸς Sev. πιστεύοντας v. 2. ἀπολέσῃ C.v.w. Sev.
 ἀπολέσῃ σώσῃ δὲ Comm. Edd. ἀλλὰ C. ἀλλ' v.w. favente Severo. καὶ Comm.
 Edd. 4. ζῶσποιήσῃ w. καὶ πρό γε om. v. 7. ἀνθρωπίνῃ w.
 9. τοῦ pro τὸ (sic) C. 11. δοθὲν] θέν C. et v manu prima. 14. προϊε-
 μένους C.w. Comm. προσιεμένους Edd. 15. γὰρ om. v. 19. ὡς om. w.
 21. γεγένηκα C. 22. τὰς v (m. 1). τοὺς v (m. 2). 23. αἰεὶ
 assumptum e v. 24. κ'] Ita exhibet w mg. τὸν om. v. 26. αὐτῷ
 libri, Comm. Edd. mg. αὐτὸν w (prius script.). Edd.

“ πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς
 “ σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὃ τε γὰρ
 “ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες, δι’ ἣν αἰτίαν
 e “ οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων Ἐπαγ-
 “ γελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας 5
 “ ὑμνήσω σε.” οἴονται τάχα που τῶν ἀμαθεστέρων τινὲς
 καὶ διαιρεῖν εἰωθότων εἰς δύο χριστοὺς καὶ εἰς υἱοὺς δύο τὸν
 ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τελειωθῆναι λέγεσθαι διὰ
 παθημάτων τὸν ἐκ γυναικὸς ἄνθρωπον ἰδίᾳ νοούμενον καὶ
 δίχα τοῦ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς ὄντος Λόγου, καὶ αὐτὸν λέγεσθαι 10

151 A. a τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸν ἀρχηγὸν, τετελειῶσθαι δὲ παρ’ αὐτοῦ
 τοῦ Θεοῦ Λόγου, δοθέντα πρὸς τὸ παθεῖν, ὡς ἕτερον ἰδικῶς.
 πρέπειν γὰρ αὐτῷ δὴ μάλιστα φασὶ τό Δι’ ὃν τὰ πάντα καὶ
 δι’ οὗ τὰ πάντα, διὰ τοι τὸ φάναι καὶ τὸν μακάριον εὐαγ-
 S. Joan. i. 3. γελιστήν “ Πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ 15
 “ ἐγένετο οὐδέν.” ἔπρεπε τοίνυν, φασὶ, τῷ Λόγῳ δι’ ὃν τὰ
 πάντα καὶ δι’ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα
 τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τουτέστιν, ἄνθρωπον ἀπλῶς
 b τὸν διὰ τῆς ἁγίας παρθένου, τελειῶσαι διὰ παθημάτων.

“ Ὅτι δέ ἐστιν ἐμβροντησίας ἀνάπλεως ὁ λόγος αὐτοῖς, 20
 157 C. ὡς ἔνι καὶ νῦν καταδείξαι πειράσομαι. πρῶτον μὲν γὰρ τό
 Δι’ οὗ, καὶ ἐπ’ αὐτοῦ τέθεται τοῦ Πατρὸς. καὶ γοῦν ὁ
 I Cor. i. 9. μακάριος Παῦλος “ Πιστὸς, φησὶν, ὁ Θεὸς δι’ οὗ ἐκλήθητε
 “ εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,” καὶ πάλιν τοῖς διὰ πίστεως
 Gal. iv. 7. εἰς ἐλεύθερον ἀξίωμα κεκλημένοις “ Ἄρα, φησὶν, οὐκέτι εἰ 25
 c “ δούλος ἀλλὰ υἱὸς, εἰ δὲ υἱὸς, καὶ κληρονόμος διὰ Θεοῦ.”
 ἀδιαφορούσης τοίνυν τῆς θεοπνεύστου γραφῆς περὶ τὴν τῆς
 λέξεως ἐκφώνησιν, δεχομένης δὲ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Πατρὸς,

1. ἀγαγόντι Comm. Edd. mg. ἀγαγόντα exhibent C.w. 5. ἐκκλησία v.
 6. που om. v. 7. υἱοὺς δύο hoc ordine C.v. 8. Χριστὸν om. v. 9. ἰδίᾳ
 νοούμενον] καὶ διανοούμενον v. 10. αὐτὸς C. ἡμῶν λέγεσθαι τῆς σωτηρίας
 inverso ordine C. Comm. 12. παθεῖν C.v. Comm. Edd. mg. πάθος w. Edd.
 13. αὐτὸν C. τό] τῷ C. Migne. τὸν v. 14. καὶ assumptum ex C. Comm.
 16. οὐδέν C.w. Comm. οὐδὲ ἐν Edd. 17. υἱοὺς om. w. exhibit C. ἀγαγόντα
 (ut supra) C.v.w. ἀγαγόντι Comm. Edd. 19. τὸν om. C.

οὐδὲν ἔτι τὸ συνωθοῦν ἡμᾶς εἰς τὸ τοῦ Υἱοῦ περιτρέπειν
 πρόσωπον, ὡς ἐξ ἀνάγκης, τό Δί' οὐ. ἐπειδὴ δὲ τοῦτό ἐστιν
 ἀληθές, τί μὴ μᾶλλον ἀφέντες εἰς τὸ παρὸν τὸ αὐτοῦ πρό-
 σωπον, εἶτα τῷ σκοπῷ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἐπόμενοι, τῇ
 5 μετὰ σαρκὸς οἰκονομίᾳ τοῦ Μονογενοῦς τὸν αὐτῇ πρέ- d
 ποντα τηροῦντες λόγον, τὸν Πατέρα φαμέν τελειῶσαι διὰ
 παθημάτων ἐνανθρωπήσαντα τὸν Υἱόν; “ὕπέμεινε γὰρ
 “σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας,” ἐν εὐδοκίᾳ που πάν-
 τως τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ἵνα καὶ ἡμᾶς τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ
 10 κατακολουθεῖν ἡρημένους, νεανικοὺς ἀποφήνη, πειθομένους
 λέγοντι “Μὴ φοβείσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα,
 “τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι.” ἐπειδὴ γὰρ e
 ἐμελλον θλίψιν ἔχειν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ διώκεσθαι παρ’
 ἐχθρῶν καὶ τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων ὑπεραθλεῖν, ἰδρῶτί
 15 τε καὶ πόνοις κατορθοῦν εὖ μάλα τὴν ἀρετὴν, οὐκ ἐὰ θρύ-
 πτεσθαι πρὸς δειλίας, ἀποφαίνει δὲ μᾶλλον εὐτολμοτάτους,
 ἐλάσας αὐτὸς διὰ παθημάτων, ἵνα καὶ ἡμᾶς ἐκδυσωπήσῃ
 λέγων “Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δούλος
 20 “ὕπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται a 152 A.
 “ὡς διδάσκαλος καὶ τῷ δούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ ἐμέ
 “ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσι.”
 Σκοπὸς οὖν ἄρα γέγονε τῷ Μονογενεῖ, σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ
 παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν. καὶ ποία τίς ἐστιν ἡ τοῦδε πρόφασις,
 διδάξει λέγων ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Ἐπειδὴ γὰρ τὰ παιδία
 25 “κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, καὶ αὐτὸς παραπλησίως
 “μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν
 “τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ b
 “ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ
 “ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.” οὐκοῦν ἐπειδήπερ ἀνέφικτον

Heb. xii.
2.1 S. Pet.
ii. 21.S. Matth.
x. 28.

234 B.

Ib. 24, 25.

a 152 A.

S. Joan.
xv. 20.Heb. ii.
14, 15.

1. τοῦ om. Aub. 3. τί μὴ] τοῦτο C. Comm. Edd. mg. 8. που om.
 C.m. Comm. 11. φοβηθήτε v. ἀποκτενόντων C.w.m. Comm. ἀποκτεινόν-
 των Edd. Statim ὑμῶν add. Edd. 13. ἐμέλλομεν w. μέλλομεν v. σχεῖν v.
 15. εὖ μάλιστα (sic) C. 16. πρὸς] πρὸ Aub. 17. ἐκδυσωπή v. 19, 20. Ab
 αὐτοῦ ad αὐτοῦ transilit v. 20. ὡς prius] + ὁ w. Comm. Editores Romani.
 22. οὖν om. C. Comm. γέγονε τῷ Μονογενεῖ hoc ordine C.v.w. Comm.

ἦν τῇ ἀνθρώπου φύσει τὸ καταργῆσαι θάνατον· κεκράτητο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, κατακομιζούσης αὐτὴν εἰς τοῦτο τῆς ἀρχαίας ἐκείνης ἀρᾶς· ἀναγκαιῶς ὁ ζωοποιὸς τοῦ Θεοῦ Λόγος τὴν θανάτῳ κάτοχον ἠμπέσχετο φύσιν, τουτέστι τὴν καθ' ἡμᾶς, ἥτοι τὴν ἀνθρωπίνην, ἵνα καὶ τῇ αὐτοῦ σαρκὶ καθάπερ τι τῶν 5 ἀτιθάσων θηρίων ἐπιπηδήσας ὁ θάνατος, παύσηται τῆς καθ' ἡμῶν τυραννίδος, ὡς παρὰ Θεοῦ καταργούμενος. αὐτὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ σαρκὶ τελειούμενος δι' ἡμᾶς ἀνθρωπίνως, τελειῶν δὲ ἡμᾶς θεϊκῶς διὰ τοῦ καταργῆσαι τοῦ θανάτου τὸ κράτος. ἔλειπε γὰρ τῇ ἀνθρώπου φύσει τὸ ἄφθαρτον, οὕτω γενομένη 10 καὶ ἐν ἀρχαῖς. “ὁ γὰρ Θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ
 d “τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων, ἔκτισε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ
 “πάντα, καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ
 “ἔστιν ἐν αὐτοῖς φάρμακον ὀλέθρου, οὐδέ ἐστιν ἄδου
 Ib. ii. 24. “βασίλειον ἐπὶ τῆς γῆς, φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος 15
 “εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον.” οὕτως ἡμᾶς τελειώσας,
 S. Joan. xvii. 4. ἔφασκε πρὸς τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα καὶ Θεόν “Ἐγὼ σε
 “ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι
 “ἵνα ποιήσω αὐτό.” δόξα γὰρ ἀληθῶς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ
 e τὸ διὰ τοῦ ἰδίου γεννήματος καταργῆσαι θάνατον. οὐκοῦν ἡ 20
 μὲν τελείωσις αὐτῷ διὰ παθημάτων, ἡμῖν δὲ προσθήκη τοῦ
 2 Cor. v. 17. λείποντος τὸ γεγεννημένον· καινὴ γὰρ κτίσις τὰ ἐν Χριστῷ.
 ὅτι δὲ οὐκ ἀνθρωπον ἀπλῶς ἐξηρημένου τοῦ Λόγου τετελειώ-
 σθαι φησιν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν ἀνθρωπείᾳ δὲ μᾶλλον μορφῇ
 πεφηνότα τὸν Μονογενῆ, πιστώσεται πάλιν ὁ θεσπέσιος 25
 153 A. a Παῦλος προστιθείς “Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι
 Heb. ii. 11, 12.

1. καταργῆσαι] + τὸν v. ἐκεκράτητο Edd. 2. ὑπ' δι' v. 3. ἐκείνης ἀρᾶς hoc ordine C.v. Comm. θανάτου Edd. mg. θανάτῳ exhibent C.w. Comm.
 4. ἥτοι] ἥγουν Edd. 8. τελειοί w. 10. ἐλείπετο v. m. ἀνθρωπίνῃ m.
 11. ἀρχῇ m. 14. αὐταῖς Comm. Edd. mg. αὐτοῖς habent C.w. 15. βασι-
 λειον v.w. βασιλ. C. βασιλεία Comm. Edd. τῆς om. v. φθόνου v.
 16. εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον hoc ordine C.v. 18. ἐτελείωσα Edd. repug-
 nantibus C.v.w.m. Comm. 20. τὸ—καταργῆσαι C.v.w.m. Comm Edd. mg.
 τῷ—καταργῆσαντι Edd. Statim τὸν addunt v.m. ἡ μὲν] ἡμῖν (sic) C.w.
 21. αὐτῷ τελείωσις inverso ordine w. 22. γεγεννημένον w. 23. δὲ
 om. v. 24. μᾶλλον om. C. Comm. habet m.

“ ἕξ ἑνὸς πάντες, δι’ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς
 “ αὐτοὺς καλεῖν λέγων Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς
 “ μου.” τίς ὁ ἀγιάζων καὶ τίνες ἂν εἶεν οἱ ἀγιαζόμενοι καὶ
 πῶς ἕξ ἑνὸς πάντες ἢ ἐκ τίνος, ὅλως ἄξιον ἰδεῖν. οὐκοῦν
 5 ἀγιάζει μὲν ὁ Υἱὸς, ἅγιος ὢν κατὰ φύσιν ὡς Θεός· ἡγιασμεθα
 δὲ ἡμεῖς παρ’ αὐτοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος. πῶς οὖν οἱ “ πάντες
 “ ἕξ ἑνὸς,” ὡς ποιητοῦ καὶ δημιουργοῦ, ὥστε καὶ ἀναγκαίαν ^{b 235 R.}
 ἐντεῦθεν ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους ἔχειν τὴν ἀδελφότητα· γεννητῶ
 γὰρ πρὸς γενητὸν, καθὸ γενητὰ, φυσικὴ τις ἢ ἀδελφότης·
 10 καίτοι τὴν φύσιν ἀγέννητός ἐστιν ὁ Υἱὸς καὶ οὐκ ἀδελφὸς τῇ
 κτίσει, κατὰ γε τὸ εἶναι φύσει Θεός; πῶς οὖν οἱ πάντες ἕξ
 ἑνὸς, ὃ τε ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι; οὐκοῦν ἀναγκαῖος εἰς
 τὴν τῶν προκειμένων διασάφησιν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονο-
 μίας ὁ λόγος. ὅτε γὰρ γέγονε καθ’ ἡμᾶς, τότε καὶ αὐτὸς ^c
 15 μεθ’ ἡμῶν ἕξ ἑνὸς λέγεται, καὶ κεχρημάτικε τοῖς κτίσμασιν
 ἀδελφός, ὡς συγγένειαν ἐσχηκὼς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀνθρωπίνην.
 ταύτητοι, καὶ μάλα εἰκότως, οὐκ αἰσχύνεται ἡμᾶς ἀδελφούς
 ὀνομάζειν, οὐκ ἀνασχόμενος, ὡς γε μοι φαίνεται, τοῖς δι’ αὐτοῦ
 γεγονόσιν ἀδελφὸς ὀνομάζεσθαι, εἰ μὴ γέγονε κατ’ αὐτοὺς, ^{158 C.}
 20 πλὴν οὐ μεθεὶς ὅπερ ἦν. τότε γὰρ ἀνεπιπλήκτως καὶ ὑμνήσει
 μεθ’ ἡμῶν αὐτὸς, ὃν ὑμνοῦσι τὰ σεραφεῖμ καὶ ἡ σύμπασα ^d
 κτίσις προσκυνεῖ.

“ Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστή- ^{κα’ 1 Tim.}
 ριον, ὃς ἐφανερῶθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὥφθη ^{iii. 16.}
 25 “ ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνε-
 “ λήφθη ἐν δόξῃ.” εἰ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος ἐνανθρωπήσαι
 λέγοιτο, καὶ οὐ δήπου μεθεὶς τὸ εἶναι Θεὸς, ἀλλ’ ἐν οἷς ἦν ^e

1. αὐτοὺς ἀδελφούς inverso ordine (hic) w. 2. λέγειν καλῶν (sic) w.
 6. δι’ αὐτοῦ παρὰ v. οἱ om. C. Comm. 7. ἀναγκαίαν C.w. Comm. ἀναγκαῖον
 Edd. neutrum habent v.m. 8. ἡμᾶς ἐντεῦθεν inverso ordine C. Comm.
 γεννητῶ v.m. Editores Romani in margine. γεννητῶ C. Comm. γενητοῦ Edd. Rom.
 γεννητοῦ Aub. 10. ἀγέννητός Edd. Rom. ἀγέννητός C.w. Comm. Aub.
 12. ἀναγκαῖως Editores Romani in margine. 17. ἀδελφούς ἡμᾶς inverso
 ordine C. Comm. 21. ἢ assumptum e v. 23. κα’] Ita exhibet w mg.
 24. ὃς C.v. Θεός w. Comm. Edd. cf. expl. Capitis e duodecim secundi, necnon
 supra 124 b.

ἀεὶ διαμένων, μέγα δὴ τότε καὶ ὁμολογουμένως ἐστὶ τὸ
 τῆς εὐσεβείας μυστήριον· εἰ δὲ ἄνθρωπος νοεῖται κοινὸς ὁ
 Χριστὸς, ὡς κατὰ μόνην τὴν ἰσότητά τῆς ἀξίας ἦγουν
 αὐθεντίας Θεῶ συνημμένος· πεφρονήκασι γὰρ τὰ τοιάδε
 τινὲς τῶν ἀμαθεστέρων· πῶς ἐν σαρκὶ πεφανέρωται, καίτοι 5
 πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργὲς, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἐν σαρκὶ τε ἐστὶ
 154 A. a καὶ οὐκ ἂν ἐτέρως ὀρώτό τισι; τίνα δὲ τρόπον ὠφθαί φησιν
 αὐτὸν καὶ τοῖς ἀγίοις ἀγγέλοις; ἢ γὰρ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς οὐχ
 ὀρώσιν ἀγγελοι; τί οὖν ἐν Χριστῶ τὸ ξένον, ἢ τί τὸ παρά-
 δοξον, εἰ καθ' ἡμᾶς ὄντα καὶ ἕτερον οὐδὲν τεθέανται τινες 10
 τῶν ἀγίων ἀγγέλων; πῶς δὲ καὶ ἔθνεσιν ἐκηρύχθη; καὶ
 ὡς τίς ὑπάρχων παρὰ τῶν ἐν κόσμῳ πιστεύεται; εἰ μὲν γὰρ
 ὡς ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς, ἄνθρωπον ἀπλῶς, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον
 b Θεὸν ἐνηθρωπηκότα διεκήρυξαν οἱ μαθηταὶ, καὶ ὡς τοῦτο
 ὑπάρχων παρὰ τῶν ἐν κόσμῳ πιστεύεται· ἀνθρωπολατρεία 15
 κεκρατήμεθα καὶ προσκεκυνήκαμεν τῇ κτίσει, καὶ πρὸς γε
 τοῦτο ἡμᾶς κατεδόνησεν αὐτὸς ὁ φύσει τε καὶ ἀληθείᾳ καὶ
 τῶν ὄλων Θεός· αὐτὸς γὰρ ἡμῖν τὸν τῶν θεηγόρων ἀνέδειξε
 χορόν. εἰ δὲ Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν τοῖς ἀγίοις ἔφασκεν
 ἀποστόλοις “ Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, 20
 c “ βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
 καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος,” εἶτα πεπιστεύκαμεν εἰς αὐτὸν,
 βεβαπτίσμεθά τε, τὸν θάνατον αὐτοῦ καταγγέλλοντες καὶ
 ὁμολογοῦντες τὴν ἀνάστασιν, καὶ τοῦτο δρᾶν εἰωθότες, τοῖς
 ἀνθρωπολατρείας ἐγκλήμασι κατ' οὐδένα τρόπον ἐνισχήμεθα· 25
 236 R. οὐκ ἄρα ψιλῆ συναφείᾳ τῇ πρὸς Θεὸν Λόγον τιμημένος
 ἄνθρωπος ὁ Χριστὸς, συνόδῳ δὲ μᾶλλον τῇ πρὸς τὸ ἀνθρώ-
 πινον καθ' ἔνωσιν οικονομικὴν Υἱὸς εἰς καὶ Κύριος. μέγα
 γὰρ τότε τὸ τῆς εὐσεβείας ἐστὶ μυστήριον, πεφανέρωται γὰρ

S. Matth.
 xxviii. 19.

1. ὁμολογουμένως] + μέγα Edd. 5. τῶν ἀμαθεστέρων τινὲς inverso ordine
 C. Comm. 7. τισι] τίς haud male C. Comm. τισὶν exhibit v. τίνα δὲ τρόπον
 libri, Comm. Editores Romani in margine. τίμι δὲ τρόπῳ Edd. 10. εἰ] + καὶ
 Edd. 17. καὶ alt. om. (aliquo eraso) w. 18. ἀνέδειξε ante τὸν
 transponit v. 23. εἰς τὸν v. καταγγέλλοντες w. 25. ἀνθρωπολάτροις
 (sic) w. ἐνησκήμεθα (sic) C. 29. τότε τὸ w. Editores Romani.
 τὸ post ἐστὶ exhibit v., om. Comm. Aub. ἐστὶ om. Edd.

ἐν σαρκὶ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος· ἐδικαιώθη δὲ ἐν πνεύματι· οὐ δ
 γὰρ ἐποίησεν ἁμαρτίαν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός· I S. Pet.
ii. 22.
 ὥφθη δὲ καὶ ἀγγέλοις, οἱ τὴν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ γέννησιν οὐκ
 ἠγνοηκότες, ἔφασκον “ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς
 5 “ εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.” ἐκηρύχθη δὲ καὶ ἐν ἔθνεσι,
 καὶ ὅτι κατὰ ἀλήθειάν ἐστιν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ καὶ
 ἐν σαρκὶ πεφηνώς, παρὰ τοῖς ἐν κόσμῳ πιστεύεται. S. Luc.
ii. 14.
 “ Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ κβ' S. Joan.
i. 32-34.
 “ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
 10 “ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν· καγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας
 “ με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, αὐτὸς μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ
 “ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ a 155 A.
 “ βαπτίζων ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ. καγὼ ἐώρακα καὶ
 “ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.” ἔνα
 15 λέγοντες τὸν Ἐμμανουήλ, καὶ τῶν εἰς δύο χριστοὺς ἀποδιο-
 ριζόντων οὐκ ἀνεχόμενοι· τί δὴ ἄρα φαμέν, καταπτάντος ἐπ'
 αὐτόν ἐξ οὐρανοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μείναντος ἐπ'
 αὐτόν; ἄρα δεδεῆσθαι τοῦ μεταλαχεῖν Ἁγίου Πνεύματος
 τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρός Λόγον ὑποτοπήσομεν; καίτοι πῶς οὐ
 20 πάναισχρον ἀληθῶς τὸ ὧδε φρονεῖν ἢ λέγειν; ἴδιον γὰρ αὐτοῦ b
 τὸ Πνεῦμά ἐστι, καθάπερ ἀμέλει καὶ τοῦ Πατρός. καὶ γοῦν
 ὁ μακάριος ἔφη Παῦλος “ Ὅτι δέ ἐστε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Gal. iv.
6.
 “ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν κρᾶζον,
 “ Ἀββᾶ ὁ πατήρ.” ἀσεβεῖς οὖν ἄρα τὸ κἂν γοῦν ὑπονοῆσαι
 25 μόνον τῆς τοῦ Πνεύματος μετουσίας δεδεῆσθαι καὶ αὐτόν τὸν
 ἐκ Θεοῦ Πατρός Λόγον, καὶ τὸ οὕτω σαφῆ τὴν ἀπόδειξιν

1. ὢν] + καὶ Aub. Statim ὁ om. C. Comm. δὲ C.v. Comm. δὲ καὶ Edd.
 2. ὁ alt. assumptum e v. 3. οὐκ om. Editores Romani in margine.
 5. καὶ om. w. 6. ἐστιν] + ὁ Edd. 8. κβ'] Ita exhibet w mg.
 10. καγὼ libri, Comm. Editores Romani in margine. ἐγὼ δὲ Edd. 11. ὕδατι
 C. Comm. ἐκεῖνος pro αὐτός C. Comm. 13. τῷ prius assumptum ex
 C.v. Comm. τῷ alt. om. w. 15. λέγων—ἀνεχόμενος C. Comm.
 19. ὑποτοπήσομεν C.v.w. ὑποτοπάσομεν Comm. Edd. οὐ πάναισχρον libri, Comm.
 Edd. mg. οὐκ ἂν αἰσχρὸν Edd. 20. οὕτω pro ὧδε w. 21. Πατρός]
 Θεοῦ καὶ πατρός Edd. 22. ἔφη assumptum e v. υἱοὶ] + οἷς Edd.
 23. κρᾶζων C.v. 26. τὸ om. w.

ο ἔχον, περιεργίας ἀξιοῦν, εὐήθες κομιδῇ. πῶς οὖν ἐπ' αὐτὸν
κατέπτη τὸ Πνεῦμα; δέχεται γὰρ ἀνθρωπίνως, ἀκαταιτίαν
αὐτῷ τὸ λαβεῖν ἀποφαινούσης εἶ μάλα τῆς μετὰ σαρκὸς
οἰκονομίας, μᾶλλον δὲ καὶ ἀναγκαίως εἰς τοῦτο φερούσης.
δέχεται γὰρ οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον, ἀλλ' ἡμῖν· ἵν' ἐπέιπερ
ἀπέπτη τῶν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὸ ἐπιμελῶς ἐγκείσθαι τὴν
Gen. viii. 21. διάνοιαν “ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος,” κατα-
φοιτῆσαν ἐπ' αὐτὸν ὡς ἐν ἀπαρχῇ τοῦ γένους δευτέρα,
d καταλύσῃ καὶ ἀναπαύσῃται πάλιν ἐν ἡμῖν, ὡς κατωρθώσῃ
ἤδη τὸ ἀναμάρτητον ἐν Χριστῷ, καὶ τὴν αἰτίας ἀπάσης 10
ἀπηλλαγμένην ἔχουσι ζωὴν. πλὴν, εἰ καὶ ἀνθρωπίνως δέχεται
S. Joan. i. 33. δι' ἡμᾶς, ἀλλ' ὅρα διδόντα θεϊκῶς· “ ἐφ' ὃν γὰρ ἂν ἴδῃς τὸ
“ πνεῦμα καταβαῖνον, φησὶ, καὶ μένον ἐπ' αὐτὸν, οὗτός ἐστιν
“ ὁ βαπτίζων ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ.” τοῦτο δὲ ἐστὶν
ἐνέργημα θεϊκόν, ἐνίησι γὰρ τοῖς βαπτιζομένοις ὁ κύριος ἡμῶν 15
e Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ὡς ἴδιον Πνεῦμα τὸ τοῦ Πατρὸς. καὶ
πρὸς γε τοῦτο ἡμᾶς ἐμπεδοῖ γεγραφῶς ὁ θεσπέσιος Παῦλος
Rom. viii. 9. 237 R. “ Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι ἔπερ
“ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ
“ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.” 20

Μεμαρτύρηκεν οὖν Ἰωάννης, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ. ἀναπυθέσθαι δὲ πάλιν ἐθέλοιμ' ἂν τῶν εἰς δύο διο-
156 A. a ριζόντων υἱοὺς τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· Ἐνα
159 C. δέδεικεν ὁ Πατὴρ καὶ περὶ ἐνός φησιν ὁ μακάριος εὐαγγε-
λιστῆς Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ἄρ' οὖν, εἶπέ μοι, περὶ 25
τίνος ἔσται τὸ εἰρημένον; εἰ μὲν οὖν ἰδικῶς καὶ κατὰ μόναν
τοῦ Μονογενοῦς, τουτέστι, τοῦ ἐκ Πατρὸς ὄντος Λόγου, πῶς
τὸ Πνεῦμα δέχεται, καίτοι Θεὸς ὢν φύσει καὶ ἴδιον ἔχον

1. εὐήθες] + καὶ Edd. et ut vid. (sed hodie erasum) w. 5. ἵν' C.w. Comm.
ἵνα Edd. 8. ὡς ἂν ἐν w. 9. κατορθώσῃ v.w. κατωρθώσῃ (sic) C.
11. ἔχουσαν C. 12. ἂν assumptum e v. 14. τῷ prius assumptum ex
v.w. deest in C. γὰρ pro δὲ v. 15. βαπτιζομένοις om. C. 16. ὁ
assumptum e v. 17. θεσπέσιος] μακάριος v. 19. ἐνοικεῖ Edd. Θεοῦ
pro Χριστοῦ (sic) C. 22. ἐθέλοιεν v. διοριζομένων C. Comm. 28. ἔχον
(sic) C.

αὐτό; εἰ δὲ ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς ἤγουν κατὰ μόνας τὸν ἐκ
 γυναικὸς ἄνθρωπον δεδεῆσθαι φασὶ τῆς τοῦ Πνεύματος **b**
 μετοχῆς, πῶς αὐτὸς ἐστὶν ὁ βαπτίζων ἐν αὐτῷ; καίτοι μόνη
 πρέποντος τῇ ἀνωτάτῳ φύσει τοῦ καὶ ἀποφαίνειν δύνασθαι
 5 μετεσχηκότας τοῦ Πνεύματος τοὺς προσιόντας αὐτῇ. εἰ δὲ
 δέχεται καὶ δίδωσιν ὁ αὐτὸς, πρόδηλον ὅτι κατὰ γε τοὺς τῆς
 μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας λόγους, καὶ καθὸ φύσει καὶ ἀληθῶς
 ἐστὶ Θεός· δέχεται μὲν ἀνθρωπίνως, οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον,
 ἀλλὰ τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει, δι' ἑαυτοῦ καὶ ἐν ἑαυτῷ
 10 πρώτῳ προξενῶν αὐτό· δίδωσι δὲ θεϊκῶς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ **c**
 φύσεως, τοῖς ἀξίοις τοῦ λαβεῖν ἐνιείς.

Ἦν μὲν οὖν τῷ προκειμένῳ ῥητῷ προσεικότα τε καὶ τὸν
 ἴσον ἔχοντα νοῦν παραθεῖναι καὶ ἕτερα· τὸ δὲ γε ταυτοεπεῖν
 φορτικὸν εἰδότες, ἐκεῖνό φαμεν, ὡς ἀπόχρη τοῖς νουνεχεστέροις
 15 ἢ ἐνὸς ἐξήγησις εἰς τὴν τῶν ὁμοίως ἐχόντων ἀκριβῆ διασά-
 φησι. οὐκοῦν ὡς ἂν λέγοιτο Χριστὸς ἀγιάζεσθαι τυχὸν
 ἤγουν τὸ Πνεῦμα λαβεῖν, κατὰ τοῦτον αὐτὸν τὸν τρόπον **d**
 προσήκει νοεῖν. εὐσεβεῖν γὰρ ἄμεινον περιτρέποντας εὐφυῶς
 εἰς τὸ ἀμωμήτως ἔχον τῶν ἱερῶν γραμμάτων τὸν νοῦν, ἤγουν
 20 ἰέναι κατὰ πετρῶν, ἀνοσίως ἐπιτειχίζοντας τῇ δόξῃ Χριστοῦ
 τὰ ὀρθῶς εἰρημένα.

“Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ **κγ'** **S. Luc.**
 “Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαρά- **iv. 1, 2.**
 “κοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ
 25 “ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν **e**
 “αὐτῶν ἐπέινασεν.” ἔδει δὲ πάλιν ὑπὲρ ἡμῶν ἀνταναστῆναι
 τε, μόνον δὲ οὐχὶ καὶ ἀνταποδύσασθαι τῷ πάλαι νικήσαντι

6. κατὰ γε om. v. 9. τῶν om. w. αὐτῷ w. Statim τῷ addunt Edd.
 11, 12. ἐνιείς. Ἦν] ἐνήν (sic) C. Comm. 13. αὐτὸ εἰπεῖν v. ταυτὸ εἰπεῖν C.
 ταυτοεπεῖν exhibit w. 14. φορτικόν—φαμεν] φορτικόν· εἰδότες ἐκεῖνο μὲν
 C. Comm. 15. ἢ] + τοῦ C. Comm. 18. νοεῖν προσήκει inverso ordine
 C. Comm. εὐφυῶς] εὐσεβῶς Edd. 20. ἔνα pro ἰέναι v. ἐπιτυχόντας C. Comm.
 Statim ἐπὶ pro τῇ δόξῃ v. 22. κγ'] Ita exhibit w mg. τοῦ om.
 Edd. 23. εἰς τὴν ἐρημον Edd. 25. οὐδὲ C. 26. δὲ C.v. Comm. δὲ Edd.
 ἀνταναστῆναι C.v. Comm. ἀντιστῆναι Edd. 27. δὲ οὐχὶ hoc ordine C.v.
 Comm. δὲ om. w. καὶ ἀποδύσασθαι C. Comm. καταποδύσασθαι (sic) v.

σατανᾶ, τὸν διὰ τοῦτο καθιγμένον εἰς ἐκούσιον κένωσιν, ἵνα
 ἡμᾶς ἀποφήνη μετεσχηκότας τοῦ ἰδίου πληρώματος· καὶ
 ἀσθενήσαντας ἐν Ἀδὰμ, εὐρωστίαν ἔχοντας ἀποδείξῃ πνευ-
 157 A. a ματικὴν. πέπανται γὰρ ἐν Χριστῷ τὰ ἐν τῷ πρωτοπλάστῳ
 τῇ ἀνθρώπων φύσει συμβεβηκότα σωματικά τε καὶ ψυχικά 5
 Rom. v. τῶν ἀρρώστημάτων ἐνεργήματα. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς ὑπακοῆς
 19. αὐτοῦ δίκαιοι κατέστημεν οἱ πολλοὶ, καίτοι πεπονθότες διὰ
 τῆς ἐκείνου παρακοῆς τὴν κατάκρισιν· οὕτω δὲ πάλιν διὰ τῆς
 ἐν Χριστῷ νοουμένης εὐσθενείας, δῆλον δὲ ὅτι πνευματικῆς,
 τὰ ἐπὶ ταῖς πρώταις ἀσθενείαις διεκρουσάμεθα βλάβη. καὶ 10
 b οἱ πεπτωκότες ἐν Ἀδὰμ νενικήκαμεν ἐν Χριστῷ. ἀντιτάττε-
 ται τοίνυν ὑπὲρ ἡμῶν ὡς ἄνθρωπος καὶ νικᾷ θεϊκῶς· καὶ
 πειράζεται μὲν, ὡς ἐνὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐπιπηδῶντος τοῦ σατανᾶ,
 καὶ οἰθηέντος ὅτι τὸ ἀκρατὲς τῆς σαρκὸς συνεκπολεμήσειεν
 ἂν αὐτῷ τὸν ἐκπειραζόμενον· ἀναχωρεῖ δὲ κατησχυμμένος 15
 238 R. καινοτομούσης αὐτὸν τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἐν Χριστῷ, καὶ
 νεκρωμένον ἐχούσης τῆς ἁμαρτίας τὸν νόμον, τὸν ἐν τοῖς
 μέλεσι τῆς σαρκὸς ἀγριαίνοντα· κατήργηται γὰρ ἐν Χριστῷ.
 c Νηστεύσας γεμὴν ἀποχρώντως, καὶ δυνάμει θεοπρεπεί
 ποτοῦ καὶ σιτίων δίχα τὴν σάρκα τηρήσας ἀδιάφθορον, ἐφήσει 20
 μόλις τὰ οἰκεῖα παθεῖν αὐτῇ. πεινήσαι γὰρ λέγεται· καὶ διὰ
 ποίαν αἰτίαν; ἵνα δι' ἀμφοῖν εὐτέχνως Θεός τε ὁμοῦ καὶ
 ἄνθρωπος ὑπάρχων ἐπιγινώσκηται, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δηλονότι,
 καὶ θεϊκῶς ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπίνως. ἄγεσθαι
 d δὲ λέγεται τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, τοῦ 25
 ἄγεσθαι δηλοῦντος, οὐ τὸ ἀποφέρεσθαι μᾶλλον, ἀλλὰ τὸ
 διάγειν, ἥτοι διατελεῖν· καθάπερ ἀμέλει καὶ ἐφ' ἡμῶν εἴρηται
 πλειστάκις Ὁ δεῖνα τυχὸν ἑαυτὸν ὀρθῶς ἄγει, τουτέστι

1. καθιγμένον C. 5. ἀνθρώπων C.w. Comm. ἀνθρώπου Edd. 6. ἐνεργήματα om. C.v. Comm. 7. κατεστάθησαν v. κατέστημεν exhibent C.w. πεπονθότες C. 10. τὰς—βλάβας C. Comm. 15. ἂν om. C. Comm. πειραζόμενον v. ἐπηρεαζόμενον Comm. κατησχυμμένος w. 19-24 citat Niketas ad loc. 20. σίτου C. Comm. σιτίων habent w. Nik. ἀφήσει C. Comm. 22. ὁμοῦ τε inverso ordine w. 27. ἀφ' C. Comm. εἴρηται] λέγεται Edd. 28. πολλάκις C. Comm. τυχεῖν C. Comm. ὀρθῶς ἑαυτὸν inverso ordine w. ἄγει] λέγει (sic) C. Comm.

ἀμέπτως ζῆ καὶ πολιτεύεται. ἀνεστρέφετο τοίνυν εἰς τὴν
 ἔρημον, ἤγουν ἐποιεῖτο τὰς διατριβὰς, οὐ σωματικῶς· ποτοῦ
 γὰρ δίχα καὶ τῆς τοῖς σώμασιν ἀναγκαίας τροφῆς, ὡς ἐν
 δυνάμει Πνεύματος ὑπὲρ φύσιν τὴν καθ' ἡμᾶς, διεκαρτέρει
 5 πρὸς τὴν νηστείαν. πλὴν ἐκεῖνο ἄθρει· ἐπωφελεστάτη γὰρ
 λίαν τῆς ἐννοίας ἢ δύναμις· οὐ πρὸ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος
 ἐπειράζετο, ἀλλ' οὐδὲ ἤγετο τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον,
 τύπον ἡμῖν τὸ χρῆμα τιθεῖς. ἀμήχανον γὰρ τοὺς οὐπω
 βεβαπτισμένους ἢ τοῦ πειράζοντος σατανᾶ δύσοιστον οὖσαν
 10 τὴν προσβολὴν ὑπενεγκεῖν δύνασθαι νεανικῶς, ἤγουν ἄγεσθαι
 πνευματικῶς· καιρὸς δὲ ὁ πρέπων τοῖς οὕτω λαμπροῖς καὶ a 158 A.
 ἀξιαγᾶστοις κατορθώμασιν, ὁ μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα.
 κραταιωθέντες γὰρ οὕτως τῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετοχῇ,
 καὶ τῇ ἄνωθεν χάριτι κατεσφραγισμένοι, πρὸς εὐρωστίαν δὲ
 15 δηλονότι τὴν πνευματικὴν, ἀνάλωτοί τε ἐσόμεθα τῷ σατανᾶ,
 καὶ ὡς ἐν δυνάμει Πνεύματος διαζήσομεν, ἔρημον ὥσπερ τινὰ
 καταλαμβάνοντες χῶρον, τὸ ἔξω τύρβης γενέσθαι κοσμικῆς. 160 C.

Σμικρὸν μὲν οὖν κομιδῇ τῷ πάντα ἰσχύοντι Λόγῳ, τὸ νικῆ-
 σαι τὸν σατανᾶν· μέγα δὲ πάλιν ἡμῖν τὸ καὶ τούτου τυχεῖν διὰ b
 20 τῆς ἐνανθρωπήσεως αὐτοῦ, καθὰ καὶ τὸ ἀνακαινισθῆναι πρὸς
 ἀφθαρσίαν. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως αὐτοῦ
 κρείττους ἡμεῖς γεγόναμεν τῆς φθορᾶς, οὕτω διὰ τῆς ἐν τῷ
 πειράζεσθαι νίκης πάλιν ἡμεῖς κεκρατήκαμεν.

“Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, κδ' Heb. iv.
 25 “Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας· οὐ 14, 15.
 “γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθε-
 “νεῖαις ἡμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα ο
 “χωρὶς ἁμαρτίας.” ἢ τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογία πράττεται

1. ἀνετρέφετο (sic) C. 2. διατροφὰς (sic) C. 3. ἀναγκαίου v.
 ὡς assumptum ex v. 6. λίαν assumptum ex v. 8. θεῖς C. Comm.
 9. ἢ assumptum ex C. v. Comm. 11. καὶ ἀξιαγᾶστοις om. C. Comm.
 13. κραταιωθήσονται (sic) C. Comm. οὕτως] + ἐν C. Comm. 15. τε om. w.
 17. τῷ pro τὸ w. 18. μικρὸν C. Comm. πάντων C. 19. κατὰ pro
 καὶ C. Comm. 24. κδ'] Ita exhibet w mg. 26. ταῖς ἀσθενείαις] τὰς
 ἁμαρτίας (sic) C. Comm. 27. δὲ om. Edd. κατὰ om. (pagina desinente) w.

πρὸς ἡμῶν εἰς ἓνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα· καὶ εἰς ἓνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ· καὶ εἰς ἓν Ἅγιον Πνεῦμα. ταύτης ἡμᾶς τῆς ὁμολογίας ἐξέχεσθαι δεῖν ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος. ἐπειδὴ δέ ἐστιν εἰς Υἱὸς ὁμολογουμένως
 239 R. τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, δῆλον δὲ ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δ
 συμπαθῆσαι δυνάμενος ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, καὶ κατὰ πάντα πεπειραμένος καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας· τίς ἂν εἴη λοιπὸν ὁ μέγας ἡμῶν ἀρχιερεὺς; ἄρ' οὐχ ὁ γεγονὼς καθ' ἡμᾶς ὁ Λόγος καὶ σαρκὶ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν; τότε γὰρ ἡμῶν κεχημάτικεν ἀρχιερεὺς· οὐχ ὡς ἀλλογενὲς καὶ ξένον ὀθνεῖόν
 τε προσάγων τὸ θῦμα, κατὰ γε τὸ εἰωθὸς τοῖς ἄλλοις· ἀλλ' ὧν αὐτὸς ὁ ἀμνὸς, ἡ εὐσομοτάτη θυσία, τὸ νοητὸν ὀλοκαύτωμα, ἡ λαλιστάτη τρύγων, ἡ ἀκέραιος περιστερὰ, ὁ ἄρτος ὁ
 2 Cor. ii. ζῶν, τὸ χρυσοῦν θυματήριον· “Χριστοῦ γὰρ ἐσμὲν εὐωδία
 15. “τῷ Θεῷ,” κατὰ τὸ γεγραμμένον. ἄθρει δέ μοι τῶν ἀποστολικῶν ἐννοιῶν τὸ βάθος. οὐκ ἔχομεν, φησὶν, ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. εἰ γὰρ καὶ
 159 A. α μήπω γέγονεν ἄνθρωπος, φησὶν, ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἦδει μὲν ἦδει καὶ οὕτω τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ὡς δημιουργός·
 Ps. cii. 14. “αὐτὸς γὰρ ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν,” κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἀλλ' εἶπερ τι τῶν ἀνθρωπίνων καὶ ἐπ' αὐτοῦ φάναι θέμις, οὕτω καὶ εἰς αὐτὴν ἐκέκλητο πείραν τῶν ἡμετέρων ἀσθενειῶν· ἐπειδὴ δὲ τὴν ἡμῶν ἡμπέσχετο σάρκα, πεπεύραται κατὰ πάντα· καὶ οὐ δήπου φαμέν ὡς ἡγνοηκῶς, ἀλλ' ὅτι τῇ
 γνώσει τῇ θεοπρεπεῖ προὔποκειμένη, καὶ τὸ διὰ πείρας
 b αὐτῆς συνέβη μαθεῖν· γέγονε δὲ συμπαθῆς οὐκ ἀπὸ γε τοῦ

4. ὁμολογουμένως εἰς υἱὸς inverso ordine Edd. 7. εἴη om. w. 8-10. Ab ἀρχιερεὺς ad ἀρχιερεὺς transiliunt C. Comm. 8. οὐχὶ pro οὐχ ὁ v. καθ' ἡμᾶς γὰρ γεγονὼς ὁ λόγος καὶ σαρκὶ inc. m. (in Maii Bibl. Patrum Nova iii. 115). 9. ὁ Λόγος v. favente m. ὄντως w. οὗτος Edd. κεχημάτικεν ἡμῶν inverso ordine m. 10. ἀλλογενὲς om. C.v. Comm. καὶ ξένον assumptum ex w. 11. τε om. C.v. Comm. τὸ prius om. Edd. 12. ὁ αὐτὸς ὁ C. Comm. 18. καθ' ὁμοιότητα om. w. καὶ assumptum ex v.m. favente m. [p. 470 Cramer]. γὰρ καὶ μήπω] μὴ γὰρ C. Comm. 19. ἄνθρωπος, φησὶν, hoc ordine libri, m.m. Comm. 23. κέκλητο C. Comm. 24. ἡμπέσχετο Edd. 26. θεοπρεπεῖ C.v.m.m. Comm. Editores Romani in margine. θεϊκῇ Edd. 27. αὐτοῖς (sic) C. αὐτῷ m.

πεπειρᾶσθαι· πόθεν; ἦν γὰρ ἐλεήμων φύσει καὶ ἐστὶν ὡς
 Θεός· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τοῦ εἶναι ὃ ἐστὶ, καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς,
 ἀνθρωποπρεπῶς καὶ ταῦτα λέγεται περὶ αὐτοῦ. διαβῆναι δέ
 φησι τοὺς οὐρανοὺς αὐτὸν σωματικῶς τε ἅμα καὶ θεοπρεπῶς.
 5 ἀνέβη μὲν γὰρ, ὡς αὐτὸς που φησὶν ὁ σοφώτατος Παῦλος
 “ νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν,” Heb. ix.
 δίδεισι γεμῆν καὶ καθ' ἕτερον τρόπον τοὺς οὐρανοὺς, ἡττωμένων c
 δηλονότι καὶ κατόπιν ἰόντων τῆς δόξης τῶν μακαρίων ἀγγέλων.
 ἔστι γὰρ ἔστιν ὡς Θεὸς ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς ἐξουσίας τε
 10 “ καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου,” εἶτε Eph. i.
 ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ εἶτε ἐν τῷ μέλλοντι. συνεδρεῦει γὰρ ὡς
 Υἱὸς τῷ ἰδίῳ Πατρὶ καὶ εἰ γέγονε καθ' ἡμᾶς οικονομικῶς. d
 “ Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν· ἀλλὰ καλού- κέ Heb. v.
 “ μενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὥσπερ καὶ Ἀαρὼν· οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς 4. 5.
 15 “ οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας
 “ πρὸς αὐτόν Υἱὸς μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.” ὁ
 καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένωσιν περιμένει κλησὶν τὴν ἐκ Πατρὸς
 ἀποφέρουσαν εἰς ἱερωσύνην, τὴν ὅτι δὴ μάλιστα συνήθη τε e
 καὶ πρεπωδεστάτην, οὐ τῇ αὐτοῦ φύσει μᾶλλον, ἀλλὰ τῇ
 20 καθ' ἡμᾶς, τουτέστι τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἧς ἐπέιπερ εἴσω γέγονεν,
 ὑπομένει τὰ αὐτῆς, ἀδικούμενος ἐντεῦθεν τὸ σύμπαν οὐδὲν, εὐ-
 τέχνως δὲ μᾶλλον τῇ μετὰ σαρκὸς οικονομίᾳ χρώμενος. ὥσπερ
 γὰρ καίτοι τῇ φύσει κύριος ὢν, μεμένηκεν ὅπερ ἦν, κὰν εἰ 240 R.

1. πόθεν exhibit w. favente m. ποθεν Edd. 2. καὶ γέγονε hoc ordine libri,
 m.m. Comm. ἡμᾶς] + καὶ C. Comm. 3. ἀνθρωπικῶς (sic) w. 7. δίδεισι—
 ἕτερον] διῆγε μὴν καὶ θάτερον (sic) C. Comm. δίδεισι γεμῆν καὶ καθ' ἕτερον exhibit
 et m. 8. δόξης v.w.m [verba nonnulla in m omiserat Maius]. δόξης
 αὐτοῦ C. Comm. Edd. 9. ἀρχῆς] + καὶ Edd. ἐξουσίας v.
 13. κέ] Ita exhibit w mg. ἀλλὰ v. ἀλλ' ὁ Comm. Edd. [cf. Hom. in S. Lucam
 57 versio syriaca (p. 109. ed. R. P. Smith S. T. P.) in Es. 324 d. ed. Aub. In
 Glaph. 57 fin. ὁ exhibit codices bonae notae duo necnon Niketianae Catena
 codex, omittit codex momenti levis unus, cf. et in xii Proph. 231 d ubi ὁ omittit
 catena, in S. Joan. 639 e 1094 a, fragmenta Niketiana in Maii Nova Bibl. ii. 190,
 v manu prima
 de Ador. 376 b.] 15. γεννηθῆναι w. γεννηθῆναι C. ἀρχιερέα C.v.w.
 Comm. Editores Rom. in mg. ἀρχιερεὺς Edd. 16. γεγέννηκα C.
 18. ἀποφέρουσαν v.w.m.m. Editores Romani in margine. φέρουσαν C. Comm. Edd.
 δὴ om. v. exhibit C.w. 19. ἑαυτοῦ m.m. 20. εἴσω v.m.
 ἴσω [= εἴσω] m [perperam ἐν ἴσω Cr.]. ἴσος C. Comm. Edd. 23. τῇ φύσει
 C.v.w. Comm. φύσει m.m. τὴν φύσιν Edd. κὰν εἰ C.v.w.m. Comm. κὰν δὲ
 (sic) m. καὶ εἰ Edd.

γέγονεν ἐν τῇ τοῦ δούλου μορφῇ· οὕτω φαμέν ὅτι καίτοι
 A. a μυρίους ἔχων ἐν οὐρανῷ τοὺς ἱερούργουντας αὐτῷ, τὰς νοητὰς
 δηλονότι καὶ ἀναιμάκτους θυσίας, ὕμνους καὶ δοξολογίας
 καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερωσύνην ποιεῖται δεκτὴν, ἀποσώζων
 πανταχοῦ τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις τὰ πρέποντά τε 5
 καὶ ἐοικότα αὐτῇ. κέκληται τοίνυν καθὰ καὶ Ἁαρῶν, πλὴν
 οὐκ ἐν ἴσῳ τρόπῳ. ὁ μὲν γὰρ ἐχρίετο πρὸς ἱεουργίαν καὶ ἦν
 οἰκέτης, ὁ δὲ ὡς Υἱὸς καλεῖται καὶ κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
 σεδέκ ἱεουργεῖ τῷ Πατρί. καὶ τὸν γε τῆς ἱεουργίας
 b ἐξηγεῖται τρόπον ὁ θεσπέσιος Παῦλος, ὡδὶ γεγραφῶς περὶ 10
 Heb. vii. τοῦ πάντων ἡμῶν σωτήρος Χριστοῦ “Ὅς οὐ κατὰ νόμον
 16. “ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκατα-
 “λύτου.” οὐκοῦν ἀσυγκρίτως ἀμείνων τῆς ἱεουργίας ὁ
 τρόπος. καὶ ὁ μὲν, ὡς ἔφην, οἰκέτης ἦν, καίτοι κεκλημένος
 εἰς ἱερωσύνην· ὁ δὲ καὶ οὕτως Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ, 15
 ὡς μὲν φύσει Θεὸς καὶ Λόγος κατὰ τὴν προαιώνιον γέννησιν,
 c ὡς δὲ ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς κατὰ τὴν νεωτάτην καὶ ἔνσαρκον,
 ἧς ἂν εἶη δεκτικὸν καὶ τό Σήμερον· καιρὸν γὰρ ἡμῖν σημαίνει
 cf. 139 d. τὸν ἐνεστηκότα. οἰκειοῦται δὴ οὖν καὶ τὴν σαρκικὴν αὐτοῦ
 γέννησιν ὁ Πατὴρ, οἶδε γὰρ οἶδεν ἴδιον ὄντα Υἱὸν τὸν ἐξ 20
 αὐτοῦ θεϊκῶς καὶ ἐκ γυναικὸς ἀνθρωπίνως.
 161 C. “Ὅς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ
 Ib. v. κς' “ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου
 7-10. d “μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ
 “εἰσακουσθεῖς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν 25
 “ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσι
 “τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσαγο-
 “ρευθεῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
 “σεδέκ.” ὁ πάνσοφος Παῦλος ἐπιστέλλει καὶ φησι τοῖς ἐν
 1. καὶ pro καίτοι w. 6. κέκληται (sic) C. Comm. 8. καὶ et τὴν om.
 C. Comm. utrumque exhibent m.m. 9. τὸν om. C. Comm. ταῖς ἱερουρ-
 γίαις (sic) C. 11. τοῦ] + τῶν (sic) C. Comm. 12. σαρκικῆς C. Comm.
 σαρκίνης habet w. 13. τῆς ἱεουργίας ὁ hoc ordine C.v. 18. δεκτικὸν
 v.m.m. Comm. δεκτικὸν Edd. 20. οἶδε γὰρ om. Aub. τὸν υἱὸν τὸν
 C. Comm. 21. αὐτοῦ v.w.m.m. ἐαυτοῦ C. Comm. Edd. 22. κς'] Ita
 exhibit w mg. 27. αὐτὸν w. πρόξενος pro αἷτιος w.

πίστει δεικναιμένοις “Μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς καὶ γὰρ
 “Χριστοῦ,” καὶ μὴν καὶ ὁ θεσπέσιος Πέτρος “Ποῖον γὰρ
 “κλέος, φησὶν, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομε-
 “νεῖτε; ἀλλ’ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε,
 5 “τοῦτο χάρις παρὰ Θεῶ· ὅτι καὶ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ
 “ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε
 “τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ.” γέγονεν ἄρα σκοπὸς τῷ Μονογενεῖ τὴν
 πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν ἔχοντι, παθεῖν ἀνθρωπίνως, καὶ διδάξαι
 μὲν τοὺς αὐτῷ γνωρίμους τίνα δὴ τρόπον ταῖς τῶν πειρασμῶν a 161 A.
 10 ἐφόδοις προσέρχεσθαι χρῆ, καὶ ὁποίους εἶναι προσήκει τοὺς
 διωκομένους τῆς εἰς Θεὸν εὐσεβείας ἕνεκα, καὶ κινδύνοις
 ἐμβεβηκότας τοῖς περὶ ψυχῆς καὶ αἵματος· καὶ προσέτι
 τούτῳ καταδείξει τῆς ὑπακοῆς εὐκλεές τὸ τέλος, ἵνα καὶ
 ἡμεῖς ἄριστοί τε καὶ σοφοὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων οἰκονο-
 15 μικῶς εὐρισκώμεθα μιμηταί, τοῖς τε ἴχνεσιν αὐτοῦ κατακο-
 λουθεῖν σπουδάζοντες, τὸν εὐδόκιμον ἀληθῶς διαζήσωμεν b
 βίον. ὅτι τοίνυν ἄθραυστον ἔχειν προσήκει τὸ φρόνημα, τοὺς
 οἷσπερ ἂν ὅλως προκέοιτο παθεῖν ὑπὲρ γε τῆς εἰς αὐτὸν
 ἀγάπης, καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας κίνδυνον ἠγείσθαι ζῶν,
 20 ἐξ ὧν ὑπέμεινεν αὐτὸς πέπραχέ τε δι’ ἡμᾶς ἀνθρωπίνως,
 διδάσκειν βούλεται. πλὴν οὐκ ἀφήσι τοὺς ἀνδριζόμενους 241 R.
 εἰκῆ παραρρίπτειν τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, οὐδὲ οἶον μεθέντας
 ἀτημελῶς τὸ πρακτέον καὶ τὰ δι’ ὧν ἦν εἰκὸς σώζεσθαι,
 παρ’ ἐλπίδα μόνον ἐκδέχεσθαι τὸ τοῖς ἐθελοκακοῦσι δοκοῦν· c
 25 ἀναπείθει δὲ μᾶλλον συντείνεσθαι πρὸς εὐχὰς καὶ ἀκατά-
 ληκτον ποιεῖσθαι τὴν πρὸς Θεὸν ἰκετείαν· ταῦτα διδάσκει,
 δεήσεις τε καὶ ἰκετηρίας ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς

I Cor.
xi. 1.
I S. Pet.
ii. 20, 21.

2. καὶ alt. om. v.
assumptum e v.

7. γέγονεν] + οὖν v.

10. καὶ om. Aub.

13. τὸ om. C. Comm.

14. διαζήσωμεν C.

23. ἦν om. v.
προσευχὰς Edd.

Romani in margine.

3. ἀμαρτάνοντα καὶ κολαφιζόμενον (sic) C.

6. ὑμῶν v. ἡμῶν Comm. Edd. ἀπολιμπάνων Edd.

ἀρα C.v.

12. ἐμβεβηκότας] ἐκδεδωκότες ἑαυτοὺς C. ἐκδεδωκὸτας

αἵματος C.v. Comm. σώματος Edd.

15. τε om. v.

18. περ assumptum ex C.v. Comm.

24. δοκεῖν C. Comm.

26. Θεὸν ἰκετείαν] αὐτὸν ἰκεσίαν C. Comm. Editores

5. καὶ

ἀπολιμπάνων Edd.

9. μὲν om. v.

οὕτω pro αὐτῷ v.

16. διαζήσοιμεν w.

21. ἐφήσι v.

25. ἀναπείθων v (m. 2.). Edd.

αὐτοῦ προσαγοχῶς πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου.

Ὅρα δὲ ὅπως ἀγιοπρεποῦς ἐπιεικείας τὸ χρῆμα μεμέ-
 δστωται. τὸ μὲν γὰρ καταθρασύνεσθαι τῶν πειρασμῶν,
 ἀνδρείας μὲν ἔχει δόξαν, δοκεῖ δὲ πως ὑπεροψίας οὐκ εἰς 5
 ἅπαν ἡμοιρηκέναι· τὸ γεμῆν δεδιέναι μὲν καὶ ὑποστέλλεσθαι
 δοκεῖν καὶ δεῖσθαι Θεοῦ τοῦ σώζειν ἰσχύοντος, εὐλαβείας
 ὑπόληψιν ἔχει. ἐπεὶ διὰ ποίαν αἰτίαν τοῖς ἀγίοις προστέταχε
 μαθηταῖς “Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
 “φεύγετε εἰς ἑτέραν;” πῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πάνσοφος Παῦλος, 10
 e καίτοι λέγων ἐναργῶς “Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
 “τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς
 “ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;” τὸν τῆς Δαμασκοῦ
 2 Cor. xi. 33. διαδιδράσκων ἡγούμενον, διὰ τῆς θυρίδος ἐχαλάτο διὰ τοῦ
 τείχους; ἔδει τοίνυν παντὸς ἀγαθοῦ καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον 15
 αὐτὸν ἡμῖν ἀναφανείσθαι τὸν Χριστόν· προσῆει μὲν γὰρ
 μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ ἰκετηρίας, ὡς καθ’ ἡμᾶς γεγονῶς,
 εἰσηκούσθη δὲ ὡς φύσει τε καὶ ἀληθῶς Υἱὸς οὐ παρακούο-
 162 A. a μενος· “Ἐγὼ γὰρ, φησὶν, ἤδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις”
 S. Joan. xi. 42. ἵνα γὰρ καὶ τὰς ἡμῶν προσευχὰς δεκτὰς γενέσθαι παρα- 20
 σκευάσῃ, πάλιν αὐτὸς ἀπάρχεται τοῦ πράγματος, μονουουχὶ
 cf. Resp. x adv. Theod. 234 b. κατευρύνων τῇ ἀνθρώπου φύσει τὴν τοῦ Πατρὸς ἀκοὴν, καὶ
 οἷον ἐτοιμοτάτην παρατιθεῖς ταῖς τῶν δι’ αὐτὸν κινδυνευόντων
 εὐχαῖς. οὐκοῦν ἡμεῖς ἡμεν ἐν αὐτῷ, καθάπερ ἐν ἀπαρχῇ
 δευτέρα τοῦ γένους, οἱ μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ οὐκ ἀδακρυτὶ 25
 b προσευχόμενοι καὶ τὸ τοῦ θανάτου κράτος καταργηθῆναι
 παρακαλοῦντες· ἰσχυῶσαι δὲ τὴν ζωὴν τὴν καὶ πάλαι τῇ φύσει
 δεδωρημένην.

Ὅτι δὲ τὸ ὑπακούσαι Θεῷ λαμπρὸν καὶ ἀπόβλεπτον ἔχει

1. ἐκ θανάτου αὐτόν inverso ordine w. ἐκ] + τοῦ C. Comm. 3. ὅπως]
 + καὶ Edd. 10. εἰς C.v. Comm. εἰς τὴν Edd. 11. λέγων C.v. Comm.
 λέγων ἡμῖν Edd. 12. Χριστοῦ] θεοῦ v. cf. supra 59 b. 16. ἀνα-
 φαίνεσθαι v. προσεῖη w. 18. τε om. Edd. 19. ἤδειν φησὶν
 inverso ordine v. 21. ἀπέχεται w. 23. ἐτοιμότατα w.
 24. ἐν prius om. v.

τὸ πέρας, ὡς καὶ ἐν αὐτῷ δὴ πάλιν ὀψόμεθα. ἀφ' ὧν γὰρ
 ἔπαθε, φησὶν, ἔμαθε τὴν ὑπακοήν. ὅμοιον γὰρ ὡς εἰ λέγοι
 τυχόν Τεταπεινώκεν ἑαυτὸν “γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανά-
 “του, θανάτου δὲ σταυροῦ.” ἀλλ' οὐ μεμένηκε ταπεινός, c
 5 ὑπερυψώθη γὰρ λαβὼν “τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.” Ib. 9.
 καὶ ἀνθρώπινον μὲν τοῦ λόγου τὸ σχῆμα, ἄριστος γεμὴν εἰς
 ἡμᾶς ὁ τοῦ πράγματος τύπος, εὐκλεᾶ τε καὶ ἀξιάγαστον
 ἀποφαίνων τὴν ὑπακοήν καὶ τοῦ παντὸς ἡμῖν πρόξενον
 ἀγαθοῦ. τύπος οὖν ἄρα καὶ ὑπογραμμὸς εἰς ἡμᾶς τὸ “μετὰ
 10 “κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων” προσεύχεσθαι πειραζόμενον
 τὸν Ἐμμανουήλ, οὐ πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως, ἀλλ' ἐν ταῖς
 ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ὅτε καὶ τοῦτο δρᾶν ἀνεγκλήτως d
 ἔξην, οὐδὲν εἰς τὴν τῆς θεότητος ἀδικούμενον δόξαν· ἐφεισίσης
 δὲ μᾶλλον αὐτὸ τοῦτο δρᾶν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας.
 15 ἐπεὶ τίνα τρόπον κατεπτοήθη θάνατον ἢ ζωὴ; ὁ δὲ καὶ ἡμᾶς 242 R.
 αὐτοὺς ἀποφαίνων εὐτολμοτάτους καὶ λέγων “Μὴ φοβείσθε S. Matth.
 “ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα,” πῶς ἂν ἤλω παθὼν τὴν x. 28.
 δειλίαν; ἢ πῶς ἂν ἠτόνησε τῆς ἰδίας σαρκὸς ἀποσοβῆσαι τὸν e
 θάνατον, ὁ πάντων αὐτὸν ἀφιστάς; ὁ μιᾶ φωνῆ τοὺς ἐν τοῖς S. Joan.
 20 μνημείοις ἐγείρειν ὑπισχνούμενος, καὶ οὐκ ἀνέφικτον αὐτῷ τὸ v. 28.
 χρῆμα δεικνύων; προσεφώνει γὰρ Λαζάρῳ μὲν “Δεῦρο ἔξω,”
 τῷ δὲ τῆς χήρας υἱῷ “Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.” Ib. xi. 43.
 Εἰ δὲ δὴ τινες εἶεν οἱ τολμῶντες λέγειν, ὡς ἔστιν S. Luc.
 ἀνθρώπος ἰδικῶς ὁ ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου, δεήσεις τε καὶ vii. 14.
 25 ἰκετηρίας μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας a 163 A.
 πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μάλιστα μὲν
 τοῖς ἱεροῖς ἀπάδοντα γράμμασι φρονεῖν ἡρημένοι, δικαίως
 ἀκούσονται λέγοντος περὶ αὐτῶν ἐνὸς τῶν ἀγίων ἀποστόλων

1. καὶ assumptum ex v. 2. ἔπαθε, φησὶν hoc ordine C. v. Comm.
 ἔμοι (sic) C. λέγοιτο C. Comm. 5. τὸ prius om. Edd. λαβὼν post
 ὄνομα transponit v. 6. καὶ assumptum ex v. ἀνθρωπον (sic) C. Comm.
 12. ἀνεγκλήτως] ἀνάγκη πῶς v. 13. θεότης v. ἀφεισίσης Edd. 14. αὐτῷ v.
 17. τὴν δειλίαν] τῇ δουλείᾳ (sic) C. Comm. 21. γὰρ] μὲν γὰρ Edd.
 22. τὸ pro τῷ w. 27. ἀνάδοντα (sic) C. 28. περὶ αὐτῶν v.
 αὐτῶν C. w. αὐτοῖς Comm. Edd.

S. Judae
19.

“Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.”
εἶτα πρὸς τούτῳ φραζόντων ἐκεῖνο Πότερόν ποτε ψιλὸν
ἄνθρωπον εἶναί φασιν αὐτὸν, ἤγουν καθάπερ εἶπειν τεθαρή-
κασιν, ἔχειν τὴν ἰσότητα τῆς ἀξίας καὶ τῆς αὐθεντίας, τῆς
b πρὸς γε φημὶ τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, ὡς αὐτῷ συνημμένον; εἰ 5
μὲν οὖν ἄνθρωπον εἶναί φασι καθ’ ἡμᾶς ψιλὸν, ἀνθρωπολα-

S. Matth.
iv. 10.

τροῦσιν ὁμολογουμένως, προσκυνοῦντες αὐτῷ· “γέγραπται
“γὰρ ὅτι κύριον τὸν Θεὸν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ
“λατρεύσεις.” εἰ δὲ δὴ φαίεν ὅτι κέκληται πρὸς ἰσότητα τῆς
ἀξίας ἤγουν αὐθεντίας τῆς πρὸς Θεὸν Λόγον, εἶτα πρόσεισι 10
c τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δεδακρυμένος
καὶ δεῖται τοῦ σώζοντος· οὐδὲν ἔτι τὸ κωλύον καὶ αὐτοῦ τοῦ
Λόγου τὸ μέτρον τοσοῦτον ὑπάρχειν ὑπονοεῖν, ὅσονπερ ἂν
εἶναι πιστεύοιτο καὶ τὸ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔχοντος τὴν ἰσότητα
τῆς ἀξίας ἤγουν αὐθεντίας. οὐκοῦν πρόποι ἂν καὶ αὐτῷ τὸ 15
δεδιέναι θάνατον, τὸ κίνδυνον ὑφορᾶσθαι, τὸ κλαίειν ἐν
πειρασμοῖς, καθεστάναι δὲ καὶ ἐν ἐνδείᾳ τῆς παρ’ ἐτέρου
d χειρὸς, ἵνα καὶ σώζηται· καὶ πρὸς τούτοις ἔτι καὶ μαθάνειν
τὴν ὑπακοὴν δι’ ὧν πέπονθε πειρασθεῖς. ἀλλ’ οἶμαι τοῦτό
ἐστὶν ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν ἀσύφηλον παντελῶς, παναλκῆς 20
γὰρ ἐστὶν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος καὶ θανάτου κρείττων καὶ παθῶν
ἐπέκεινα καὶ δειλίας ἀνθρωποπρεποῦς ἀμέτοχος παντελῶς·
ἀλλὰ μὴν οὕτω φύσεως ἔχων, πέπονθεν ὑπὲρ ἡμῶν. οὐκοῦν
οὔτε ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ Χριστὸς οὔτε ἄσαρκος Λόγος·
e ἐνωθεὶς δὲ μᾶλλον τῇ καθ’ ἡμᾶς ἀνθρωπότητι, πάθοι ἂν 25
ἀπαθῶς σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ τὰ ἀνθρώπινα. γέγονε τοίνυν εἰς
ὑποτύπωσιν εἰς ἡμᾶς ἀνθρωπίνως ἐκεῖνα, καθάπερ ἔφην ἐν
ἀρχαῖς, ἵνα τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ κατακολουθήσωμεν.

1 S. Pet.
ii. 21.

2. τοῦτο w.
v. Comm.

3. εἶναι om. C. Comm.

τεθαρήκασιν v.

4. ἔχει

συνημμένους v. Comm.

5. Θεοῦ] + Θεὸν Edd.

ὡς αὐτῷ] ὡσαύτως C. Comm.

11. δεδακρυμένος v.

12. ἔτι v. Comm. ἐστὶ Edd.

15. ἤγουν C.w. Comm. ἤγουν τῆς Edd.

16. δεδιέναι] τὸν + v.

τὸ κλαίειν

ἐν πειρασμοῖς καθεστάναι. καὶ (δὲ omittens) w.

17. ἐν om. w.

18. καὶ

primum om. C. Comm.

20. ἀσύφηλον v.w. ἀτύφηλον C.

23. μὴν οὕτω

C.v. Comm. μὲν οὕτω w. μὴν οὕτω μὲν Edd.

φύσιν C. Comm.

24. ὁ λόγος v.

28. ἐπακολουθήσωμεν Edd.

“Τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας· ὁ κζ^{Heb. vii. 27, 28.}
 νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον,
 “υἶὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.” μιᾶ μὲν προσφορᾶ, ^{a 164 A. Ib. x. 14.}
 5 δῆλον δὲ ὅτι τῇ διὰ τοῦ ἰδίου σώματος, τετελείωκεν εἰς τὸ διηκεῖς τοὺς ἀγιαζομένους ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός·
 προσκεκόμικε γὰρ ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς ὄσμην εὐωδίας τῷ ^{243 R.}
 Θεῷ καὶ Πατρὶ, καὶ τετελείωκε νοητῶς διὰ πίστεως καὶ ἀγιασμοῦ, καίτοι τῆς νομικῆς λατρείας τελειούσης οὐδέν.
 10 τοιγάρτοι κατέληξαν μὲν οἱ τύποι καὶ πέπαυται τῆς ἀρχαίας διαθήκης τὸ ἀνόνητον ἐν σκιαῖς, γέγονε δὲ ἀναγκαίως “ἐπει- ^{b Ib. vii. 19.}
 “σαγωγή κρείττονος ἐλπίδος δι’ ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ,” μεσιτεύοντος τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τάξει γεγονότος ἀρχιερα-
 τικῆ, διά τοι τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν. πλὴν ἐκείνο ἄθρει·
 15 περὶ αὐτοῦ φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος, ὅτι ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας. εἶτα πῶς ὁ μὲν “νόμος ἀνθρώπους καθίστησιν
 “ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ δὲ λόγος τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἶὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον,” ὡς οὐκ ἔχοντα δηλονότι τὸ ἀσθενεῖν; τοῦτο γὰρ οἶμαί ἐστι τὸ ^c
 20 ἀρτίως ἔχον, ἤγουν τὸ ἐν παντὶ καλῷ τετελειωμένον· ὅτι μὴ κατ’ ἐκείνους ἐστὶ τοὺς κατὰ τὸν νόμον, οἷς οὐκ ἀσύνηθες εἰπεῖν τὸ καὶ ἀσθενεῖν ἔσθ’ ὅτε. πῶς οὖν ὁ αὐτὸς καὶ ἀσθε-
 νείας κρείττων εἶναι πεπίστευται, καὶ ὡς Υἱὸς τετελειωμένος· σταυροῦται δὲ καὶ ἐξ ἀσθενείας; οὐκοῦν ἀκόλουθον ἐννοεῖν
 25 ὡς ἡσθένησε μὲν σαρκικῶς σταυρὸν ὑπομείνας, ἔστι γεμῆν ὡς Θεὸς τοῦ ἀσθενεῖν ἐπέκεινα. “τὸ γὰρ πνεῦμα πρόθυμον,
 “ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” ^d ^{S. Matth. xxvi. 41.}

Εἰ δὲ δὴ λέγοιεν τὴν ἀσθένειαν ἐν τούτῳ τὸ ἐν

1. κζ] Ita exhibet w mg. 2. ἀνθρώπους assumptum ex v. 4. τὸν om. C. Comm. 6. ὁ alt. assumptum ex v. 7. αὐτῶν C.v.w. Editores Romani in margine. ἡμῶν Comm. Edd. εὐωδίας ὄσμην inverso ordine C. Comm. 11. ἀνόνητον C. Comm. invito m (Maii p. 121). 16. ἀνθρώπους assumptum ex v. faventibus m [p. 573 Cramer]. m [p. 116 Maii]. 22. εἰπεῖν om. m.m. ἢ πάντως pro εἰπεῖν τὸ C. Comm. Editores Romani in mg. τὸ exhibent m.m. ὁ om. v.w. exhibent C.m.m. 23. πεπίστευται καὶ] πιστεύεται C. Comm. 28. τὸ v.w.m.m. τῷ C. Comm. Edd.

ἁμαρτίαις εἶναι δηλοῦν τοὺς κατὰ νόμον ἱερατεύοντας,
 οὐκ ἀντιτετάξομαι, σύμφημι δὲ μᾶλλον, ὀρθὰ καὶ οὕτω
 φρονεῖν ἡρημένοις, οὐκοῦν οἱ μὲν κατὰ νόμον ἱεουργοὶ,
 θυσίας ἔχρηζον οὐ μιᾶς, πλειόνων δὲ μᾶλλον, ἅτε δὴ προσά-
 γοντες καθ' ἡμέραν “ ὑπὲρ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν τοῦ λαοῦ 5
 e “ ἀγνοημάτων,” διὰ τὸ πλειστάκις ἀσθενεῖν καὶ ὑπομένειν
 μαλακισμὸν τὸν εἰς πολύτροπον ἁμαρτίαν· ὁ δὲ κρείττων
 ἁμαρτίας ὑπάρχων ὡς Θεὸς προσκεκόμικεν ἑαυτὸν, καὶ
 γέγονεν ἡμῶν ἀρχιερέυς· ἀνθρωπίνως μὲν λεγόμενος λειτουρ-
 γεῖν, ἱερατεύων δὲ τῷ Πατρὶ τὸ ἴδιον σῶμα. θεοπρεπῶς οὖν 10
 ἄρα παθεῖν οὐκ ἀνέχεται τὴν ἁμαρτίαν, ὅτι μὴ φύσεως ἦν
 γεννητῆς, οὐκ ἐχούσης οὐσιωδῶς τὸ ἄτρεπτον καὶ τὸ εἰς ἅπαν
 165 A. a δύνασθαι διαδιδράσκειν τὴν ἁμαρτίαν. Υἱὸς οὖν ἄρα ἐστὶ
 παντέλειος, ἀνεπικούρητον ἔχων παρ' ἐτέρου τὸ ἀκράδαντον
 εἰς ἀγιασμὸν, φύσεώς τε καρπὸν ἰδίας τὸ ἀπλημμελές. 15
 Ib. viii. κη' “ Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν
 1, 2. “ ἀρχιερέα ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης
 “ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς
 “ τῆς ἀληθινῆς ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος.”
 b ἐγήγερται μὲν κατὰ τὴν ἔρημον ἢ ἀρχαία σκηνὴ διὰ τοῦ 20
 πανσόφου Μωυσέως, πεποίητο δὲ κατὰ τὸν τύπον τὸν
 δειχθέντα αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει· καὶ τοῖς μὲν κατὰ νόμον
 163 C. ἱερατεύουσιν ἐκείνη πρεπωδεστάτη, ἐνδιαίτημα δὲ τῷ Χριστῷ
 πρέπον τε καὶ εἰκόσ, ἢ ἄνω καλλιπόλις, τουτέστιν ὁ οὐρανός,
 ἢ θεία τε καὶ ἀνωτάτω σκηνὴ, καὶ οὐκ ἀνθρωπίνης εὐρημα 25

1. ἱερατοῦντας C.w. ἱεουργοῦντας Comm. Editores Romani in mg. ἱερατεῖον-
 τας exhibent m.m. 2. ἀντιτετάξομαι v.m.m. ἀντιτάξομαι Comm.
 Edd. 3. φρονεῖν v.m.m. νοεῖν Comm. Edd. 5. ἑαυτῶν]
 αὐτῶν Edd. 9. λειτουργὸς m. 12. γεννητῆς C. Comm.
 ἐχούσης] ἂν ἐχούσης w. 13. δύνασθαι διαδιδράσκειν hoc ordine libri. m.m.
 Comm. ἁμαρτίαν] + καὶ w. υἱὸς v.w.m.m. Editores Romani in mg. Θεὸς C.
 Comm. Edd. ἄρα οὖν inverso ordine w. 15. ἴδιον m.m. τὸ C.w.m.m.
 Comm. ἔχων Edd. 16. κη'] Ita exhibet w mg. 20. ἐγήγερται
 v.m [p. 575 Cramer]. m [p. 117 Maii]. ἐγήγερτο Comm. Edd. 21. Μωυσέως
 v. Comm. Editores Romani. Μωυσέως C. Μωσέως w.m.m. Aub. πεποίηται Edd.
 22. κατὰ] + τὸν Edd. 25. εὐρημα C.v.m.m. Comm. εὐρημα w. Edd.

τέχνης, ἀλλ' ἱερά καὶ θεότευκτος· ἐκεῖ γεγονώς προσκομίζει 244 R.
 τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας, ἡγιασμένους c
 δὲ δηλονότι διὰ τοῦ Πνεύματος· “οὐδεὶς γὰρ ἔρχεται, φησὶ, S. Joan.
 “πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.” καὶ οὗτος αὐτῷ τῆς xiv. 6.
 5 ἐνθάδε λεγομένης λειτουργίας ὁ τρόπος· θεοπρεπὲς δὲ τὸ
 χρῆμα, καὶ εἰ τοῖς καθ' ἡμᾶς, ἦγουν ἀνθρωπίνοις, σημαίνοιτο
 λόγοις. τὸ γὰρ ἀγιάζειν δύνασθαι τῷ ἰδίῳ Πνεύματι τοὺς
 πιστεύοντας, ἐλέῳ καὶ χάριτι δεικναιμένους, καὶ οἷον ἱερουρ-
 γεῖν τῷ Θεῷ, κόσμῳ μὲν ἀποθνήσκοντας, ζωοποιουμένους d
 10 δὲ πνεύματι, καὶ εἰς εὐδόκιμον ἀληθῶς ἀναλάμποντας βίον,
 πῶς οὐκ ἂν εἶη θεοπρεπὲς; ὅτι δὲ καίτοι λεγόμενος λει-
 τουργεῖν, οὐ μείων ἐστὶ τοῦ Πατρὸς οὔτε μὴν κατόπιν
 ἔρχεται τῆς ἐνούσης ἐκλείας αὐτῷ, προσαποδείκνυσιν
 ἐναργῶς τὸ τοῖς θείοις αὐτὸν ἐνιδρῦσθαι θώκοις καὶ ἐν
 15 δεξιᾷ καθῆσθαι τοῦ γεγεννηκότος. εἰ γὰρ ἐστὶν ἀληθὲς ὅτι
 “πᾶς ἱερεὺς ἕστηκεν αἰὲν λειτουργῶν,” καὶ οὐκ ἂν νοοιτό Heb.
 ποτε σύνεδρός τε καὶ ἰσοκλεῆς, ὅσπερ ἂν λατρεύσειε Θεῷ· e x. 11.
 πῶς οὐκ ἀσυνήθως ἱεουργὸς ὁ Χριστὸς, ὁ καὶ ἐν τοῖς τῆς
 θεότητος θώκοις ὡς Θεὸς καὶ λειτουργῶν ἀνθρωπίνως; εἰ δὲ
 20 δὴ τις λέγοι συκοφαντῶν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ναὶ κεκάθικεν ἐν
 δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς ἰδικῶς ἀνθρωπος συνημμένος τῷ Λόγῳ,
 κατὰ μόνην τὴν ἰσότητά τῆς ἀξίας· οὐκέτι μονογενῶς εἶναί
 φησι τῆς ἀγίας Τριάδος τὸν ἀνωτάτω καὶ μόνῃ καὶ αὐτῇ
 πρέποντα θρόνον, ἀλλ' ἤδη τις ἡμῖν τέταρτος οὔτοςι, a 166 A.
 25 πρόσφατός τε καὶ γενητὸς ἐπεισκρίνεται θεὸς, μετὰ τὴν
 ὁμοούσιον καὶ ἀγίαν Τριάδα.

1. θεόλεκτος m. θεότευκτος exhibet m [est preli sphalma in Mai.]. 5. ἐν-
 ταῦθα m. 7. γὰρ om. C. Comm. habent m.m. 10. δὲ] + τῷ C. Comm.
 12. μείζων (sic) m.m. 14. ἐνιδρῦσαι w. θάκοις v. 15. καθῆσαι C.m.
 Comm. [καθῆσθαι habet m]. γεγεννηκότος C. 17. ὅσπερ v.m.m. [est preli
 sphalma in Cram.] ὅσπερ C. Comm. Edd. λατρεύσαι m. 18. ἀσυνήθως
 C.v.m.m. Comm. ἀσυνήθης Edd. 19. θάκοις (ut supra) v. λειτουργὸς
 C. Comm. invitis m.m. 21. ἰδικῶς om. C. Comm. ἀνθρωπον C. Comm.
 Λόγῳ v. Θεῷ Comm. Edd. 22. μόνην om. v. μονογενῶς C.w. Comm.
 μονογενῆς v. μόνης Edd. 23. φασὶ C. Comm. ἀνωτάτη C. Comm. καὶ alt.
 om. Edd. 24. οὕτως w. οὗτος, εἰ C. Comm. 25. γε pro τε Comm.
 γεννητὸς C.w. Comm.

Heb. κθ' "Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων
 ix. 11, "ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ
 12. "χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι'
 "αἵματος τράγων καὶ μύσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος
 b "εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐρά- 5
 "μενος." τίνα δὴ τρόπον διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας
 σκηνῆς γέγονεν ἐφ' ἡμᾶς ἀρχιερεὺς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ
 Χριστὸς, προαπέδειξεν ἡμῖν ἀρτίως ὁ λόγος· ὅτι δὲ τῆς
 ἱερουργίας ὁ τρόπος αὐτῷ καὶ ἀμείνων ἀσυγκρίτως τῆς κατὰ
 τὸν νόμον, καὶ πολὺ λίαν ὑπερκείμενος τὰ ὡς ἐν τύπῳ καὶ 10
 σκιᾷ· καὶ γὰρ ἐστὶν αὐτὸς ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ἄμωμον ἱερεῖον·
 c ἐνδοιάσειεν ἂν οὐδεὶς. ἐπιτήρει δὲ ὅπως ὁ ἀξιάγαστος ἡμῶν
 Ib. viii. 1. ἀρχιερεὺς, "ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλω-
 Ib. ix. 12. "σύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν
 "ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, λύτρωσιν εὐράμενος αἰωνίαν." πῶς 15
 οὖν ὁ ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς ὡς Θεὸς, ἴδιον ἔχειν αἷμα λέγοιτ'
 ἂν, εἰ μὴ πεπιστεύκαμεν ὅτι ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς κατὰ φύσιν
 Υἱὸς κεχρημάτικε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, καὶ τὸ ἴδιον αἷμα τῆς
 d ἀπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα δούς, ταύτην εὐρατο τῷ κόσμῳ
 τὴν εἰς αἰῶνα λύτρωσιν; οὐ γὰρ που φαίη τις ἂν, ὡς ἦν 20
 ἀκόλουθόν τε καὶ πρέπον, καθάπερ ἐν τάξει τῶν ἀλόγων
 ζώων σφάζεσθαι πλειστάκις τὸν Ἐμμανουήλ, ἀποχρῶντος
 εἰς λύτρωσιν τῆς ὑπ' οὐρανὸν τοῦ καὶ ἅπαξ παθεῖν αὐτόν.
 εἰ δὲ καθὰ πεφρονήκασί τινες ἄνθρωπος ἦν ἰδικῶς, ἰσότητι
 245 R. μὲν τῆς ἀξίας ἤγουν ἀβθεντίας συνημμένους Θεῷ, διηρημένους 25
 δὲ καθ' ὑπόστασιν καὶ ἀνὰ μέρος εἶναι πεπιστευμένους· οὐκ
 e ἦν ἴδιον αἷμα τοῦ συνεδρεύοντος τῷ Πατρὶ τὸ εἰς λύτρωσιν
 τοῦ κόσμου δοθὲν, ἀλλ' ἐτέρου μᾶλλον σχετικὴν ἔχοντος

1. κθ'] Ita exhibet w mg. 5. εισάπαξ C. Comm. 6. δὲ Edd.
 7. ἀρχιερεὺς—Χριστὸς hoc ordine C.v. Comm. ἀρχιερεὺς ante ἐφ' w., post Χριστὸς
 transponunt Edd. 8. ὁ alt. assumptum ex v.w. 10. ὑπερκειμένης C. Comm.
 τὰ] τῶν Edd. 12. ὁ om. w. 15. ἐφάπαξ hic habent C. Comm. αἰωνίαν
 λύτρωσιν εὐράμενος inverso ordine v. 15-22 citat m [p. 119 fin. Maii].
 16. ἔχειν om. w. 19. ταύτην post κόσμῳ transponit m. 20. αἰωνίαν v.
 22. πολλάκις C. Comm. invito m. 23. τοῖς pro τῆς C. 25. ἡρημένους
 C. Comm. 26. πεπιστευμένους C.v. Comm. πιστευόμενος Edd.

πρὸς αὐτὸν τὴν συνάφειαν. ὥσπερ γὰρ δύο τινὲς ἄρχοντες
τῆ τῶν ἀξιωμαίων ἰσότητι κατ' οὐδὲν ἀλλήλων διενεγκόντες
ὅλως, οὐχ εἰς νοοῦνται μᾶλλον, ἀλλὰ δύο κατὰ τὸ ἀληθές·
οὕτω τὸ συνημμένον τινὶ κατὰ τὴν ἀξίαν, διηρημένων τῶν
5 φύσεων, ἡγουν ὑποστάσεων, οὐχ εἰς εἶεν ἂν, ἀλλὰ δύο, καὶ a 167 A.
τὸ ἐνὸς αἶμα τυχόν, αὐτοῦ δὴ πάντως ἐστὶ, καὶ οὐχὶ δὴ
μᾶλλον ἐτέρου. οὐκοῦν οὐκ ἀπόχρη πρὸς ἔνωσιν ἀληθῆ, τὸ
ὡς ἐν ἰσότητι τῆς ἀξίας ἡγουν ἀυθεντίας συνηφθαι λέγειν
ἄνθρωπον Θεῶ.

10 “Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστὸς, οὐδὲ εἰς λ' Heb. ix.
“ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, νῦν 24.
“ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν.” τοῦ
Θεοῦ λέγοντος “Ὁ οὐρανός μοι θρόνος,” ἐπαναπαύεσθαι καὶ Es. lxvi.
αὐτὸν τοῖς ἄνω πνεύμασί φαμεν τὸν Υἱὸν, σκηνην ὥσπερ b I.
15 ἁγίαν ἔχοντα τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐ κατὰ γε τοὺς ἐπὶ γῆς
ἱερουργοῦντας σωματικῶς καὶ τοὺς δι' αἱμάτων τελοῦντας
θυσίας, εἰς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν εἰστρέχοντα κατὰ τὸ τῷ
νόμῳ δοκοῦν. ἐμφανίζεται δὲ νῦν ὑπὲρ ἡμῶν τῷ προσώπῳ
τοῦ Θεοῦ, τίνα τρόπον; ἄρα γὰρ οὐκ ἀεὶ καὶ πρὸ τῆς
20 ἐνανθρωπήσεως ὑπάρχων ἐμφανής; καίτοι καταθρῆσαι ῥᾶον
ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἡ δημιουργὸς σοφία τοῦ Πατρὸς δι' ἧς τὰ c
πάντα παρεκομίσθη πρὸς ὑπαρξιν. καὶ γοῦν ὡς σοφία φησὶν
“Ἐγὼ ἡμῖν ἦ προσέχαιρε, καθ' ἡμέραν δὲ ἠύφραινόμην ἐν
“προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ, ὅτε ἠύφραινετο τὴν
25 “οἰκουμένην συντελέσας, καὶ ἐνηφραίνετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώ-

2. ἰσότητα (sic) C. 3. ἐν νοεῖται C. Comm. ἐν exhibuere et Editores
Romani in mg. 5. ἂν om. C.w. Comm. 6. ἐνὸς] ἐν (sic) C.w. Comm.
ἐνὸς habet v. δὴ alt. om. w. 7. οὐκ om. w. 8. ἐν om. Aub.
10. λ'] Ita exhibet w mg. ἅγια εἰσῆλθεν inverso ordine w. Statim ὁ addunt Edd.,
invitis C.v. Comm. 13-22 citat m [p. 120 Maii]. 15. ἔχοντος C.
16. τοὺς w.m. τὰς C. Comm. Edd. 17. τῷ om. C. 19. τίνα τρόπον
libri, m. Comm. τίνι τρόπῳ Edd. γὰρ om. v.m. 20. ὑπάρχων v.w.m.
ὑπάρχει C. Comm. Edd. 21. Πατρὸς v.w. [m.] Θεοῦ καὶ Πατρὸς C. Comm.
Edd. 22. παρεκομίσθη Edd. ὡς] + ἡ w. 23. δὲ om. v.
ἠύφραινόμην v. Comm. ἠφραίνόμην (sic) C. εὐφραίνόμην Edd. 24. ἠύφραι-
νετο C.v. Comm. (Alex.) εὐφραίνετο w. ἐνεφραίνετο Edd. 25. ἐνηφραίνετο
C.v. Comm. ἐνεφραίνετο w. Edd.

“ πων.” ὅτε τοίνυν αὐτῇ προσέχαιρεν ὁ Πατήρ, καὶ ἦν ἐν
 d προσώπῳ αὐτοῦ καθ’ ἡμέραν εὐφραινομένη τε καὶ εὐφραί-
 νουσα, πῶς ἐμφανίζεται νυνὶ τῷ προσώπῳ τοῦ Πατρός;
 οὐκοῦν ἐμφανίζεται ξένως, οὐκέτι γυμνὸς καὶ ἄσαρκος Λόγος,
 καθάπερ ἀμέλει καὶ ἐν ἀρχαῖς ἦν, ἀλλ’ ἐν μορφῇ τε καὶ 5
 164 C. φύσει τῇ καθ’ ἡμᾶς. φαμέν γὰρ οὕτως αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν
 ἐμφανισθῆναι νυνὶ καὶ οἶον ἐν ὄψει τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς τὴν
 ἀνθρώπου φύσιν ἀγαγεῖν, καίτοι γενομένην ἐν ἀποστροφῇ
 διὰ τὴν ἐν Ἀδὰμ παράβασιν. ἡμᾶς οὖν ἄρα παρίστησιν ἐν
 e ὀφθαλμοῖς τοῦ Πατρὸς, ὡς ἐν ἑαυτῷ καὶ πρώτῳ, καθὼ 10
 πέφηνεν ἄνθρωπος, ἵν’ ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Πατρὶ, καὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀπαλλάξας αἰτιαμάτων, καὶ εἰς καινότητα ζωῆς
 μεταστοιχειώσας ἐν πνεύματι, ὥστε καὶ ἀξίους ὁρᾶσθαι
 λοιπὸν τῆς παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐποπτείας, ὡς ἐν υἱῶν τάξει
 παρειλημμένους. 15

168 A. a

λα’

Περὶ τοῦ λέγεσθαι δόξαν λαβεῖν τὸν Κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν τον Χριστόν.

Gal. i. 1.

“ Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ’ ἀνθρώπων οὐδὲ δι’ ἀνθρώπου,
 “ ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος
 “ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.” ἀποχρῆ μὲν εἰς ἀπόδειξιν τοῦ μὴ δεδεῆ- 20
 σθαι δόξης τῆς ἑξωθεν καὶ εἰσκεκριμένης τὸν Κύριον ἡμῶν
 246 R. b Ἰησοῦν τον Χριστόν, τὸ συναποστέλλειν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ
 τῶν περὶ ἑαυτοῦ κηρυγμάτων τοὺς ἱερουργούς· οὐ γὰρ ἑαυτοὺς
 ἐκήρυττον, ἀλλὰ Χριστόν Ἰησοῦν κύριον εἰς δόξαν Θεοῦ

3. νῦν C. w. Comm. Πατρός v. w. [est rasura minutissima in w.] Θεοῦ C.
 Comm. Edd. 4. ξένος v. 4-15 citat m [p. 120 Maii]. 6. ἐπὶ
 ἡμῶν assumptum ex C. v. w. n. Comm. post νυνὶ transponit m. 7. ἐν libri.
 Comm. Editores Romani in mg. ἐπ’ Edd. τὴν] τοῦ Edd. 8. ἀπογραφῇ
 (sic) C. Comm. 10. τοῦ Πατρὸς om. w. habet m. 11. ἵνα C. Comm.
 12. αἰτιαμάτων ἀπαλλάξας inverso ordine v. m. 13. ὥστε et ἐποπτείας om.
 C. Comm. utrumque habet m. 14. τοῦ delevit v. 16. λα’] Ita exhibet w mg.
 17. τὸν assumptum ex v. 18. ἀνθρώπου C. v. Comm. ἀνθρώπων Edd.
 20. ἀπόχρη v. 22. τὸν assumptum ex v. 23. περὶ αὐτοῦ w.
 περὶ ἑαυτοῦς (sic) C.

Πατρός· ἐπειδὴ δὲ τοῖς ἱεροῖς ἔπεσθαι γράμμασιν ἀναγκαῖον
 ἡμᾶς, οὐδαμοῦ παρεκτρέχοντας τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, φέρε
 λέγωμεν τίνα δὴ τρόπον ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ δόξῃ λέγεται
 στεφανοῦν τὸν Υἱόν. οὐκοῦν αὐτός που φησὶν ὁ μακάριος
 5 Παῦλος περὶ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου “Εἰ γὰρ ¹ Cor.
 “ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν.” οἶδεν ^{ii. 8.} c
 οὐν ἄρα κύριον ὄντα τῆς δόξης τὸν ἐσταυρωμένον. πῶς οὖν
 δέχεται δόξαν παρὰ τοῦ Πατρὸς ὁ τῆς δόξης κύριος; ἢ
 δῆλον ὅτι πεποιήται πάλιν οἰκονομικῶς ὁ λόγος αὐτῷ;
 10 δέχεται μὲν γὰρ ἀνθρωπίνως, ἔστι δὲ καὶ οὕτως τῆς δόξης
 κύριος θεϊκῶς· καὶ ὁ μὲν τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως πλοῦτος
 ὀρώτο ἂν πρὸς ἡμῶν ἐν τοῖς ὑπὲρ κτίσιν πλεονεκτήμασι,
 τῆς δὲ καθ’ ἡμᾶς πτωχείας τὸ μέτρον ἐν τῷ λέγεσθαι λαβεῖν d
 καὶ εἰ πλούσιος ὢν δι’ ἡμᾶς ἐπτώχευσε. ἀλλ’ οὖν ἀγαθαῖς ² Cor.
 15 ἐννοίαις πρὸς ὀρθότητα διοικούμενοι, καὶ τὰ εἰκότα φρονεῖν ^{viii. 9.}
 ἐπ’ αὐτῷ σπουδάζοντες, οὐκ ἀγνοήσομεν ἡμεῖς τὸν καὶ ἐν τῇ
 καθ’ ἡμᾶς πτωχείᾳ πλούσιον ὡς Θεόν.
 “Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ ^{λβ’}
 “αὐτοῦ.” δέχεται πάλιν ὡς ἄνθρωπος ὁ Υἱὸς, πλὴν οὐκ ἔξω ^{S. Joan.}
 20 πάλιν τίθησιν ἑαυτὸν ὁ Πατὴρ τοῦ πάντα ἔχειν ὑφ’ ἑαυτῷ. e ^{iii. 35.}
 διδοὺς γὰρ αὐτὰ τῷ Υἱῷ, σὺν αὐτῷ κατάρχει τῶν ὅλων, τοῖς
 τῆς θεότητος σκήπτροις ὑποφέρων δι’ αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ
 τὸ ἐπὶ γῆς γένος καίτοι διανενοκὸς ἀχαλίνως εἰς ἀπόστασιν.
 ὡς γὰρ αὐτός που φησὶν ὁ σοφώτατος Παῦλος “Θεὸς ἦν ἐν ² Cor.
 25 “Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἐν ἑαυτῷ.” καὶ οὐ δήπου ^{v. 19.}
 φαμέν, ὡς ἐν ἀνθρώπῳ κατοικήσας χριστὸς ἕτερος παρά γε a 189 A.
 τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου γεγεννημένον, κόσμον ἑαυτῷ
 κατήλλαττε· φρονοῦσι γὰρ ᾧδέ τινες τῶν ἀμαθεστέρων·
 ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον, ὅτι κατήλλαττεν ἑαυτῷ τὸν κόσμον ὁ Θεὸς

5. Παῦλος om. C. Comm. 7. ἄρα] + καὶ Edd. ὄντα om. w.
 9. οἰκονομικὸς v. 18. λβ'] Ita exhibit w mg. 20. πάλιν om. v.
 ἔχει om. C. Comm. ἐφ' v. Comm. 22. τε καὶ ἐν αὐτῷ om. C. Comm.
 23. ἐπὶ C.v. Comm. ἐπὶ τῆς Edd. διανενοκὸς C. Comm. ὑπόστασιν (sic) C.
 25. καταλλάσσων C.w. (κ) Statim ἐν assumptum ex v. 27. γεγεννημένον
 om. C. Comm. 28. κατήλλαττεν v. 29. κατήλλαττεν v.w.

καὶ Πατὴρ ἐν Χριστῷ. γέγονε γὰρ ἡμῶν μεσίτης ἐνανθρω-
 πήσας ὁ Υἱὸς καὶ οἶον διαλλακτῆς εἰς εἰρήνην, οὐχ ἐτέρῳ
 προξενῶν τῶν ἐν κόσμῳ τὴν ὑποταγὴν ἀλλ' ὡς ἐν ἰδίῳ
 προσώπῳ, τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· Χριστῷ γὰρ κατηλλαγμένοι,
 b κατηλλάγμεθα δι' αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ, τῷ πάντων σωτήρι 5
 S. Matth. Θεῷ. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκε “ Δεῦτε πρὸς μὲ πάντες οἱ
 xi. 28. “ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς.” ὅτι
 δὲ τοῖς πρὸς αὐτὸν ἰοῦσιν, οὐ πρὸς ἕτερόν τινα γένοιτ' ἂν ἡ
 καταλλαγή, πλὴν ὅτι πρὸς Θεὸν τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς,
 S. Joan. πεπληροφόρηκεν εἰπών “ Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς 10
 xii. 44, “ ἐμὲ ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ
 45. “ τὸν πέμψαντά με,” ὅτε δὲ πάλιν “ Πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν
 Ib. xiv. i. c “ καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.”
 Ib. λγ' “ Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ
 xvii. i, “ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σε· καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν 15
 2. “ πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν
 I S. Joan. “ αἰώνιον.” παράκλητος μὲν καὶ ἰλαστήριον ὁ Υἱὸς ὠνόμα-
 ii. i. σται· καθίστησι γὰρ τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς εὐμενῆ τὸν Πατέρα,
 Rom. iii. 25. καὶ παντὸς ἡμῖν εὐρίσκεται πρόξενος ἀγαθοῦ. πλὴν ἐκεῖνο
 247 R. d καταθρήσωμεν Πῶς ἂν δοξάσειεν ὁ Πατὴρ τὸν Υἱόν, δοξα- 20
 σθήσεται δὲ καὶ αὐτὸς παρ' αὐτοῦ τίνα τρόπον. οὐκοῦν τὴν
 ὥραν ἡγουν τὸν καιρὸν ἐληλυθέναι φησὶ καθ' ὃν ἔδει πάντως
 αὐτὸν τὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς ὑπομεῖναι σταυρόν.
 ἀλλ' ἦν ἀναγκαῖον δοξάζεσθαι τὸν Υἱὸν παρὰ τοῦ Πατρὸς,
 καὶ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως μαρτυρούμενον, ὅτι τέ 25
 ἐστὶν ὁμοούσιος αὐτῷ καὶ ζωοποιὸς καὶ θανάτου κρείττων καὶ
 φθορᾶς ἀμείνω τὴν φύσιν διεκληρώσατο· δοξάζεται δὲ καὶ

3. ἐν prius C.v. Comm. ἐν τῷ Edd.
 πάντων] + ἡμῶν Edd.
 C. Comm.
 7. κοπιῶντες C.v. Comm. γένοιτο v.
 9. πρὸς] + τὸν w.
 10, 11. Ab ἐμὲ
 ad ἐμὲ alt. transiliunt C. Comm.
 12. ὅτε v. Comm. Editores Romani.
 14. λγ'] Ita exhibet w mg.
 15. σου om. v (m. 1).
 16. δώσῃ] δώση Edd. δῶσ v (m. 1).
 22. καθ' ἦν w.
 23. τὸν om.
 C.w. Comm.
 24. παρὰ] ὑπὸ v.
 26. κρείττω w.
 27. δοξάζεται] Edd.
 καὶ δοξάζεται Edd.

5. δι' αὐτοῦ τε] διὰ τούτου C. Comm.
 6. πρὸς μὲ πάντες hoc ordine v.w. πρὸς μὲ om.
 8. πρὸς
 κεκοπιακότες Edd.
 12. ὅτε v. Comm. Editores Romani.
 14. λγ'] Ita exhibet w mg.
 15. σου om. v (m. 1).
 22. καθ' ἦν w.
 23. τὸν om.
 26. κρείττω w.
 27. δοξάζεται] Edd.

αὐτὸς ὁ Πατὴρ, ὡς ἔχων Υἱὸν κατὰ πᾶν ὅτι οὖν εἰκότα τε e
καὶ ἰσοκλεᾶ καὶ ἰσουργὸν ἑαυτῷ. καὶ τοῦτο δέδειχεν ὁ Υἱὸς,
καταργήσας θάνατον καὶ ἀναστήσας ἐκ νεκρῶν τὸν ἑαυτοῦ
ναόν. δέχεται δὲ τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν, καθ' ἡμᾶς δὴ
5 πάλιν καὶ ἀνθρωπίνως, καίτοι βασιλεύων τῶν ὅλων θεϊκῶς.
καὶ ἀνιμῆσει μὲν ὁ Πατὴρ τοῖς δοθείσι τῷ Υἱῷ τὴν ζωὴν τὴν
αἰώνιον, αὕτη δὲ ἐστὶν αὐτός. ἔφη γάρ “Ἐγὼ εἰμι ἡ^a 170 A.
“ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή.” οὐκοῦν καὶ εἰ λέγοιτο λαβεῖν^{S. Joan.}
παρὰ τοῦ Πατρὸς δόξαν, καὶ τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν τε^{xi. 25.}
10 καὶ βασιλείαν, ἀναθετόν μὲν τὸ λαβεῖν τοῖς τῆς κενώσεως
μέτροις. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τῆς δόξης ἐστὶ κύριος ὡς Θεὸς καὶ
σύνθρονος τῷ Πατρὶ, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον μειονεκτούμενος
τῆς τοῦ τεκόντος αὐτὸν ὑπεροχῆς τε καὶ δόξης, τό γε ἦκον
εἰς τὴν τῆς θεότητος φύσιν. ἐσόμεθα γὰρ οὕτως εὐσεβεῖς,
15 περιτρέποντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ, καὶ λογι-^b 2 Cor.
σμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς^{x. 5.}
γνώσεως αὐτοῦ.
“Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς τὴν τε ἐπαγγελίαν^{ld'} Acta
τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεε^{SS. Ap.}
20 “τοῦτο ὃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε· οὐ γὰρ Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς^{ii. 33-}
“τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ
“μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθροὺς σου
“ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” ὅλον ἐν τούτοις καταθρήσαι-^c
μεν ἂν τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς τὸ μυστήριον.
25 ἐν μορφῇ γὰρ ὑπάρχων καὶ ἐν ἰσότητι τοῦ Πατρὸς ὁ ἐξ
αὐτοῦ Θεὸς Λόγος, ἡ πανσθενὴς δεξιὰ καὶ χεὶρ ἡ παντουρ-
γικὴ, κεκενώσθαι μὲν λέγεται διὰ τὸ ἀνθρώπινον, ὑψοῦται δὲ
πάλιν οὐκ εἰς ὀθνεῖον ἀξίωμα καὶ οὐ πάλαι προπεφυκὸς

1. τε om. v. 2. τούτῳ v. 3. καταργήσας C. v. Comm. καταργήσας τὸν
Edd. 5. καὶ om. v. 6. ἀνιμῆσει v. ἀνεμήσει C. νεμήσει Comm.
ἐνήσει Edd. 10. κενώσεως] κλήσεως C. v. 12. καὶ om. v. 13. αὐτὸν
om. C. Comm. 18. λδ'] Ita exhibit w mg. 19. τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου C. v. Comm. τοῦ ἁγίου πνεύματος Edd. 21. τοὺς οὐρανοὺς v. τὸν οὐρανὸν
Comm. Edd. 25. ἐν alt. assumptum ex v. 26. Θεοῦ v. χεὶρ ἡ]
ἡ χεὶρ ἡ C. Comm. παντουργικῇ] ἀληθινῇ C. Comm. Editores Romani in margine.
28. πεφυκὸς w. προσπεφυκὸς C.

αὐτῷ διαβαίνων, ἀλλ' εἰς ἔμφυτόν τε καὶ τὴν ἐνοῦσαν αἰεὶ
 δόξαν τε ὁμοῦ καὶ ὑπεροχὴν ὑπονοστών. ὑψοῦται γὰρ
 d ἀνθρωπίνως, καίτοι κατὰ φύσιν ὑψιστος ὢν αἰεὶ· γέγονε γὰρ
 ἄνθρωπος. καὶ τοῦτο οἶμαί ἐστι τὸ τῆς ὑφέσεως μέτρον καὶ
 ἡ λεγομένη κένωσις. ὁ γεμῖν ἐνανθρωπήσας Θεός, καίτοι 5
 νομισθεῖς οὐδὲν ἕτερον εἶναι πλὴν ὅτι μόνον ἄνθρωπος, αὐτὸ
 δὴ τουτὶ τὸ ὀρώμενον, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν
 κόσμῳ, τετίμηται δὲ καὶ ὡς Υἱὸς ἀληθῶς τοῦ Θεοῦ καὶ
 e Πατρὸς, καὶ τῆς ἀνωτάτω πασῶν εὐκλείας ἀνεδήσατο τὰ
 αὐχήματα, Θεὸς εἶναι πεπιστευμένος. καὶ οὐκ ἀσύνηθες αὐτῷ 10
 τὸ χρῆμά ἐστιν, ἀήθες δὲ μᾶλλον εἶναί φαμεν τὸ ὑφειμένον
 ἐν ἀνθρωπότητι καὶ τὸ ὑψοῦσθαι δοκεῖν, καίτοι ταῖς εἰς
 λῆξιν διαπρέποντα δόξαις· ἐπειδὴ δὲ τῇ ἀνθρώπου φύσει
 248 R. καὶ μέτροις τοῖς καθ' ἡμᾶς πάντα ἐστὶν ἄνωθεν καὶ παρὰ
 Θεοῦ, ταύτη τοι καὶ μάλα εἰκότως, τῇ δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς 15
 171 A. a ὑψοῦσθαι λέγεται, καίτοι χεῖρ ὑπάρχων αὐτὸς καὶ ἡ τῶν
 ὄλων δημιουργὸς δεξιᾷ. ἄθρει δέ μοι πάλιν τὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, ἀνθρωπίνως μὲν τὸ Πνεῦμα δεχόμενον,
 πληροῦντα δὲ θεϊκῶς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦ
 τοῖς πιστεύουσιν ἐνιέναι τὸ Πνεῦμα, καὶ οὐχ ὡς ἀλλότριον, 20
 ἀλλ' ὡς ἴδιον αὐτοῦ. ἔφη μὲν γὰρ πού Θεὸς δι' ἐνὸς τῶν
 Joel
 ii. 28. ἀγίων προφητῶν “Ὅτι ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ
 b “πᾶσαν σάρκα” πληροῖ δὲ τοῦτο Χριστὸς ὡς ἴδιον ἐνιείς
 τοῖς κεκλημένοις τὸ Πνεῦμα, καίτοι τὸ μετόχους ἀποτελεῖν
 δύνασθαι τινὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρόποι ἂν οὐκ ἀν- 25
 θρώπῳ· πόθεν; Θεῷ δὲ μᾶλλον τῷ κατὰ φύσιν. ἐνήργηκεν
 οὖν τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ὁ Υἱὸς, τὸ Πνεῦμα διδούς αὐτός.
 ἀνθρωπίνῃ τοίνυν ἡ λῆψις, θεοπρεπὲς δὲ καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον
 τὸ ἐξ ἰδίου πληρώματος καὶ εἰς ἑτέρους ἐκχεῖν τὴν τοῦ
 Πνεύματος δόσιν. Θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶν ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ 30

3. ὑψιστός] + τε w. 4. ὑφέσεως w. φύσεως C. Comm. Edd. 6. οὐδὲ C.
 7. δὴ v. w. δὲ C. Comm. Edd. τουτὶ τὸ] τοῦτο v. 11. ἀήθες v. ἀληθές
 Comm. Edd. 17. δέ] δὴ C. Comm. 21-23. Ab ἴδιον ad ἴδιον transilit v.
 21. μὲν et ἀγίων om. C. Comm.

πεφηνῶς ὁ Λόγος, σύνοδρός τε διὰ τοῦτο τῷ Θεῷ καὶ
 Πατρί.

Περὶ τοῦ λέγεσθαι ἀναστῆναι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἐν
 δυνάμει τοῦ Πατρός.

5 Ὁ θεσπέσιος γράφει Παῦλος περὶ τοῦ προπάτορος λέ-
 Ἄβραάμ “Οὐκ ἐγράφη δὲ δι’ αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη ^{Rom. iv.}
 “ αὐτῷ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ δι’ ἡμᾶς οἷς ^{23-25.}
 “ μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα
 “ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ
 10 “ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.”
 μία μὲν θεότητος φύσις, ἐν ὑποστάσει δὲ προσκυνεῖται
 τρισὶ παρά τε ἡμῶν καὶ τῶν ἄνω πνευμάτων· μιᾶς δὲ οὔσης,
 θεότητος ἀπάσης εἰκότως ἔργον ἂν γένοιτο πᾶν ὅτιοῦν τῶν
 ὅτι μάλιστα πρεπόντων αὐτῇ τε καὶ μόνῃ. πράττεται γὰρ
 15 πάντα παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς δι’ Υἱοῦ ἐν Πνεύματι.
 ὥστε καὶ εἰ λέγοιτό που ζωοποιεῖν ὁ Πατήρ, ἐνεργήσει
 πάντως αὐτὸ διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ ἐνεργῆ
 τὴν ζωὴν ὁ Υἱὸς ἐν γε τοῖς δεδημένοις τῆς ζωῆς, ἀλλ’ οὐ
 δίχα τοῦ ὁμοουσίου Πατρός· ἔχει γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὸν γεννή-
 20 σαντα, καὶ γοῦν ἔφη σαφῶς “ Ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ ^{S. Joan.}
 “ πατήρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτός” καὶ εἰ τὸ ^{xiv. 10.}
 Πνεῦμα λέγοιτο τοῦτο δρᾶν, ἐνεργήσει πάντως ὡς πνεῦμα ^{172 A.}
 ζωῆς, ζωὴν δὲ εἶναί φαμεν κατὰ φύσιν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα
 καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα Υἱόν. οὐκοῦν λέγεται μὲν ὁ
 25 Πατήρ ἀναστῆσαι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, οὐχ εὐρήσομεν δὲ τὸν
 Υἱὸν ἀεργῆ περὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἰδίου σώματος. καὶ

3. καὶ ἀναστῆναι w. 4. Πατρός] πνεύματος w. 5. λέ'] Ita exhibet w mg.
 10. δικαιοσύνην C.v. Comm. 11. μὲν om. v. 11-13. Α θεότητος ad
 θεότητος transiliunt C. Comm. 13. εἰκότως C.v. Comm. εἰκότως δὲ
 Edd. ἂν ἔργον inverso ordine C. Comm. παρ' pro πᾶν (sic) C. Comm.
 14. πρεπόντων—πάντα om. (scribentis oculo errante scilicet a -τα ad -τα) C. Comm.
 15. Υἱοῦ] οὐ καὶ (sic) C. Comm. 19. ἐν αὐτῷ w. 20. λαλῶ οὐδὲν v.
 21. ἐν C.v.w. Comm. ὁ ἐν Edd. 22. τοῦτο λέγοιτο inverso ordine C. Comm.
 25. εὐρίσκομεν C. Comm. 26. ἀεργῆ C.v. Comm. ἀνεργῆ w. Edd.

- S. Joan. ii. 19. γοῦν ἔφη πρὸς Ἰουδαίους “Λύσατε τὸν ναὸν τούτου, καὶ ἐν
 “ τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.” ἄθρει δὲ ὅπως τοῦ μακαρίου
 b Παύλου λέγοντος ὅτι λογισθήσεται καὶ ἡμῖν ἡ πίστις εἰς
 δικαιοσύνην τοῖς πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν
 Χριστὸν ἐκ νεκρῶν· οὐκ εἰς μόνον ἡ πίστις τὸν Πατέρα 5
 γέγονε καὶ Θεὸν, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
 249 R. τὸν Χριστόν. ἄλλως τε· δεῖν γὰρ οἶμαι κακέينو ἰδεῖν· γέγονεν
 ἄνθρωπος ὁ Μονογενῆς, καὶ ὑπέμεινε μὲν σαρκικῶς τὸν
 θάνατον, ἀνεβίω γεμῆν οὐ κατὰ σαρκὸς ἤγουν ἀνθρωπότητος
 166 C. δύναμιν, ἀλλ’ ὡς ἐν ἰσχυῖ θεότητος τῆς ζωογονούσης “ τοὺς 10
 Rom. iv. 17. c “ νεκροὺς καὶ καλούσης τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα.” ἀναθετέον
 οὖν ἄρα τὴν ζωοποίησιν, καὶ μάλα εἰκότως, οὐκ αὐτῇ που
 πάντως τῇ τοῦ σώματος φύσει, καὶ εἰ γέγονεν ἴδιον τοῦ ἐκ
 Θεοῦ φύντος Λόγου, δυνάμει δὲ μᾶλλον τῇ ὑπερτάτῃ καὶ
 φύσει τῇ ὑπὲρ κτίσιν, ὡς ἐν προσώπῳ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, 15
 ἐξ οὗ πέφηεν ὁ Υἱὸς, ἴσος τε καὶ ὅμοιος κατὰ πάντα αὐτῷ·
 πρόσσεισι δὲ δι’ ἀμφοῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ζωοποιόν. παρα-
 1b. 25. δεδόσθαι δὲ φησι τὸν Χριστὸν “ διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν
 d “ καὶ ” ἐγγέρθαι “ διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.” ὥσπερ γὰρ
 γέγονεν ὑπὲρ ἡμῶν τὸ παθεῖν αὐτὸν τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ τὸν 20
 θάνατον, ἵνα λοιπὸν ἀτονήσῃ τοῦ θανάτου τὸ κράτος, οὕτω
 καὶ ἀνεβίω πάλιν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐγκαινίζων ἡμῖν τὴν εἰς
 ἀφθαρσίαν ἐπάνοδον, καὶ τῆς ἐν Ἀδὰμ παραβάσεως ἀφανί-
 ζων τὰ ἐγκλήματα. δεδικαιώμεθα γὰρ ἐν Χριστῷ, τῆς μὲν
 ἀρχαίας ἐκείνης ἀρᾶς τὴν δύναμιν ἀφανίζοντι διὰ τῆς εἰς ἅπαν 25
 e ὑπακοῆς, ἀπαλλάττοντι δὲ τῶν ἀρχαίων αἰτιαμάτων τὴν φύσιν·
 οὐ γὰρ ἐποίησεν ἁμαρτίαν· γέγονε δὲ μᾶλλον εὐδόκιμος ἐν
 αὐτῷ, καίτοι κατεγνωσμένη, καθάπερ ἤδη εἶπομεν, ἐν Ἀδὰμ.

5. γέγονε τὸν πατέρα *inverso ordine v.* 7. τὸν *assumptum ex v.* 14. τῆς
 ὑπερτάτης C. *Comm.* 15. ὑπὲρ] + τὴν C. *Comm.* 16. κατὰ πάντα καὶ
 ὅμοιος *inverso ordine v.* ὁμοούσιος *Editores Romani in mg.* 17. πρόσσεισι C.v.
 πρόσσεισι *Comm. Edd.* ζωοποιόν v.w. *Comm.* ζωοποιούν *Edd.* 22. ἡμῖν
 v. *Comm.* ἐν ἡμῖν *Edd.* 28. αὐτῷ] αὐτῇ *Edd.* αὐτῷ *conjicientes Editores*
Romani. κατεγνωσμένη C.v. *Comm.* et ita *conjecere Editores Romani.* κατε-
 γνωσμένην *Edd.* ἤδη *assumptum ex C.v. Comm.* Statim *προεῖπομεν C. Comm.*
 Ἀδάμ] ἀρχῇ C. *Comm.* *Editores Rom. in mg.*

“Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ^{λϛ’ Rom.}
 εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν ^{vi. 3. 4.}
 αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ^{a 173 A.}
 ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς,
 οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.” ὁ
 Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς σκυλεύσας τὸν ἄδην, καὶ
 τῶν ἐκείσε μυχῶν τὴν τῶν καθειρχθέντων πνευμάτων ἀπο-
 λύσας πληθύν, ἀνεβίω τριήμερος. εἶτα τοῖς ἀγίοις ἔφασκε
 μαθηταῖς “Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτί-
 ζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
 ἀγίου πνεύματος.” βαπτίζομεθα τοίνυν, ὡσπερ εἰς ἓν ὄνομα
 τοῦ Πατρὸς, οὕτως καὶ εἰς ἓν ὄνομα τοῦ Υἱοῦ καὶ εἰς τὸν ^b
 θάνατον αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. διδασκέτωσαν
 τοίνυν οἱ διορίζοντες εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἓνα Χριστὸν καὶ
 υἱὸν, ἄνθρωπὸν τε Θεῷ συναφθῆναι λέγοντες κατὰ μόνην
 τὴν ἰσότητα τῆς ἀξίας ἤγουν ἀθθεντίας, διηρημένων τῶν
 φύσεων, εἰς τὸν τίνος θάνατον ἐβαπτίσθημεν. εἰ μὲν οὖν
 ἰδικῶς εἰς τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγου, κατηγορήσομεν ἐναργῶς τῆς
 ἀκηράτου φύσεως τὴν φθορὰν καὶ καθοριούμεν θάνατον τῆς ^c
 κατὰ φύσιν ζωῆς· εἰ δὲ δὴ φαίεν, ὅτι τοῦ ἐκ γυναικὸς ἰδίᾳ τε
 καὶ ἀνὰ μέρος καὶ καθ’ ἑαυτὸν νοουμένου, πῶς οὐκ ἐκεῖνά
 φασιν ἀναφανδὸν ὅτι πάντα τε καὶ πάντως αὐτὸς εἶη ἂν ὁ
 συντεταγμένος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τάχα που
 καὶ ἐξωσθέντος τῆς ἀληθοῦς υἰότητος τοῦ ἐκ Θεοῦ φύντος
 Λόγου, εἶπερ ἐστὶ θανάτου δεκτικὸς, οὗ καὶ εἰς τὸν θάνατον
 βεβαπτίσμεθα. ἀλλ’ ὁρᾷ που πάντως ὁ νοῦν ἔχων διεγνη- ^{d 250 B.}

S. Matth.
xxviii.
19.

1. λϛ’] Ita exhibet w mg. 4. ἐκ νεκρῶν om. v. 6. ὁ assumptum ex
 C. v. Comm. ἄδην] θάνατον C. Comm. 11—p. 324, l. 5 citat col-
 lectio syriaca in Cod. Mus. Brit. add. 14532 fol. 74: partim et in Niket. Choniat.
 Panopl. Dogm. (Cod. Med.-Laur. Florent. Plut. ix. 24 fol. 143. [k. signavi]) et in e.
 11, 12. ἐν utrumque om. coll. 12. τὸν om. Aub. 13. τὸ ἅγιον πνεῦμα
 C. Comm. 14. δύο υἱοὺς inverso ordine k. Χριστὸν καὶ Υἱὸν] κύριον
 ἰησοῦν χριστὸν C. Comm. 18. εἰς om. C. Comm. τὸ pro τὸν k. Λόγου
 v. e. k. λόγον C. w. Coll. Comm. Edd. ἀργῶς (sic) C. Comm. 20. δὴ] + καὶ
 C. Comm. ὅτι] + εἰς τὸν e. εἰς τὸ k. 21. οὐκ ἐκεῖνό] οὐ κακείνό Edd.
 22. ἂν om. v. 23. ἀγίῳ om. coll. 24. υἰότητος] θεότητος C. Comm.
 invito e. 26. ἐβαπτίσθημεν w.

γεργμένον τὴν τῶν ἐννοιῶν ἀτοπίαν. οὐκοῦν ἀνάγκη νοεῖν ὅτι
 1 S. Pet. καθ' ἡμᾶς ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, σαρκὶ πέπονθεν ἐκῶν.
 iv. 1. βεβαπτίσμεθα γὰρ οὕτως εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον, ὡς ἐνὸς
 ὄντος Υἱοῦ, κατὰ μὲν τὴν τῆς Θεότητος φύσιν ἀπαθούς,
 παθητοῦ δὲ κατὰ τὴν σάρκα. ὅτι δὲ ἡμᾶς εἰς καινότητα ζωῆς 5
 e μεταπλάττει Χριστὸς διὰ τῆς ἀναστάσεως, πῶς ἂν ἐνδοιά-
 σείε τις; παρίστησι γὰρ ἡμᾶς ἑαυτῷ τε καὶ τῷ Πατρὶ
 Rom. vi. “ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας,” καθὰ γέγραπται· καὶ ἀποθανόντας
 13. μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῇ δικαιοσύνῃ.
 Ib.viii. λζ’ “Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν Χριστὸν οἰκεῖ 10
 11. “ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ζωοποιήσει
 “τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικούντος αὐτοῦ πνεύ-
 “ματος ἐν ὑμῖν.” ζῶν μὲν ἐστὶ κατὰ φύσιν ὁ Μονογενὴς
 τοῦ Θεοῦ Λόγος· ἐπειδὴ δὲ τῷ θανάτῳ κάτοχον ἠμπέσχετο
 174 A. a σῶμα καὶ χάριτι μὲν Θεοῦ διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς ὑπὲρ παντὸς 15
 Heb. ii. 9. ἐγέυσαστο θανάτου, θεϊκῶς γεμῆν ἀνεβίω “καθότι οὐκ ἦν
 Acta SS. ἐγύνατο θανάτου, θεϊκῶς γεμῆν ἀνεβίω “καθότι οὐκ ἦν
 Ap. ii. “δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ’ αὐτοῦ” ταύτη τοι κατὰ γε
 24. τοὺς ἀρτίως ἡμῖν ἀποδοθέντας λόγους, ἐγγεγέρθαι λέγεται
 παρὰ τοῦ Πατρός. πλὴν ἐκεῖνο δὴ πάλιν φέρε δὴ φέρε
 καταθρήσωμεν, εἰ δοκεῖ. ζωοποιήσειν ἔφη τὸν Πατέρα καὶ 20
 τὰ ἡμῶν σώματα διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ τοῦ ἐνοικούντος
 b ἐν ἡμῖν. καὶ ἀληθὲς ὅτι τὸ χρῆμά ἐστιν, οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ
 τις· ἀλλ’ αὐτὸ δὴ τοῦτο τὸ Πνεῦμα τὸ ζωοποιὸν καὶ αὐτοῦ
 Πνεῦμά ἐστι τοῦ Χριστοῦ. γέγραπται γὰρ ὅτι “Ἐμεῖς δὲ
 Rom. οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ’ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ 25
 viii. 9. “οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος

1-5. οὐκοῦν—κατὰ τὴν σάρκα exhibit Catena in Epistolas Catholicas (1 S. Pet. iv init. p. 71 ed. Cramer). 3. θάνατον αὐτοῦ inverso ordine v. 4. ὄντος] ὄντως τοῦ e. 5. τὴν om. e.k. 6. μεταλλάττει (sic) C. Comm. 10. λζ’] Ita exhibit w mg. 11. ἡμῖν Edd. Χριστὸν Ἰησοῦν inverso ordine v. cf. supra 58 d. 12. ὑμῶν v.w. Comm. ἡμῶν C. Edd. αὐτῷ w. 13. ὑμῖν v. Comm. Editores Romani in margine. ἡμῖν C.w. Edd. Statim verba ζωῆ—ἠμπέσχετο σῶμα excidere ex Aub. 14. τὸ v. ἠμπέσχετο Editores Romani. 17. ὑπ’ αὐτοῦ] ὑπὸ τοῦ θανάτου C. Comm. Editores Rom. in mg. 18. ὑμῖν w. 21. τοῦ alt. om. Edd. 22. ἐν om. w. τοῦτο pro τὸ v. 23. τοῦτο assumptum e v. Comm. ζωοποιὸν v. ζωοποιούν C.w. Comm. Edd. 24. τοῦ assumptum ex C.v. Comm. δὲ] μὲν Edd.

“ οὐκ ἔστιν αὐτοῦ,” καὶ πάλιν περὶ τῶν ἀγίων ἀποστόλων
 “ Ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπέιραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν Acta
SS. Ap.
xvi. 7.
 “ πορευθῆναι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ.” ὅτε
 τοίνυν ἰδίον ἔστι τὸ Πνεῦμα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐγγεγερμένου, ^c
 5 καίτοι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ζωοποιούντος ἡμᾶς ἐν Πνεύ-
 ματι, πῶς ἔστιν ἀμφιβάλλειν, ὅτι πέπρακται μὲν περὶ τὸ
 ἀνθρώπινον ἢ ἀνάστασις, ἐνήργηκε δὲ τὸ χρῆμα μετὰ τοῦ
 ἰδίου Πατρὸς ὁ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν Θεὸς Λόγος, οὗ καὶ
 ἴδιον τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιόν ;
 10 “ Εἰ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς λη’ <sup>2 Cor.
xiii. 3,4</sup>
 “ εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ ^{d 167 C.}
 “ ἑσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ·
 “ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν σὺν αὐτῷ ἀλλὰ ζήσομεν σὺν
 “ αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.” ἑσκανδαλίζοντό τινες
 15 τῶν πεπιστευκότων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν
 Χριστὸν, τάχα που λόγοις τοῖς παρά τινων ἀπεινηγεμένοι
 πρὸς ἐννοίας τοιαύτας. Εἰ Θεὸς ἦν ἀληθῶς καὶ Υἱὸς κατὰ
 φύσιν τοῦ πάντα ἰσχύοντος Θεοῦ, πῶς οὐ διέδρα τὰς τῶν
 φονῶντων ἐπιβουλὰς ; πῶς δὲ καὶ ἀτιμότατον τὸν ἐπὶ ξύλου ^e
 20 θάνατον ἀνατλάς, οὐκ ἂν νοοῖτο, καὶ μάλα εἰκότως, ἀσθενῆσαι
 καθ’ ἡμᾶς, καὶ τῆς τῶν σταυρούντων ἠττηῆσθαι χειρός ;
 πρὸς δὴ τὰ τοιαῦτα φησὶν ὁ θεσπέσιος Παῦλος Εἰ γὰρ δὴ
 βούλοισθε δοκιμάζειν ὀρθῶς τίς ἂν εἴη καὶ πόσος ὁ λαλῶν
 ἐν ἐμοί, τὰ καθ’ ὑμᾶς αὐτοὺς ἐννενοηκότες, ἀποχρῶσαν ^{251 R.}
 25 εὐρήσετε τὴν κατάληψιν. οὐ γὰρ ἠσθένησεν ἐν ὑμῖν,
 ἀπέφηνε δὲ μᾶλλον δυνατωτάτους διὰ τοῦ ἰδίου Πνεύματος, ^{a 175 A.}

3. πνεῦμα] + τοῦ Edd. 9. τὸ Πνεῦμά ἐστι hoc ordine v.w. πνεῦμά ἐστι
 C. Comm. ζωοποιόν C.v. Comm. ζωοποιούν w. Edd. 10. λη’] Ita
 exhibet w mg. εἰ v.w. εἰ δὲ C. Comm. Edd. ἐμοί] ἡμῖν w. Editores Rom. in mg.
 11. ὑμᾶς C.w. ἡμᾶς Comm. Edd. ἀλλ’ ἀδυνατεῖ (sic) C. Comm. Editores Romani
 in margine. δυνατοῖ Edd. emendavi ex v. ὑμῖν v. ὑμῖν primo scribens ad ἡμῖν
 castigavit w. ἡμῖν C. Comm. Edd. 13. ζήσομεν v (m. 1). 15. τὸν alt. om. w.
 16. ἀπεινηγεμένοι v. Comm. ἀπεινηγεμένοις [σ postea eraso] C. ἐπεινηγεμένοις Edd.
 ἐπεινηγεμένοι Editores Romani in margine. 19. ἀτιμότατον libri, Comm. Editores
 Romani in margine. ἀτιμότατα Edd. Statim τὸν om. v. 22. δὴ prius] δὲ Edd.
 23. τίς] τί C. Comm. 24. ὑμᾶς v. ἡμᾶς Edd. ἐκνενοηκότες (sic) C. Comm.
 25. ὑμῖν v (m. 1). ἡμῖν Comm. Edd. 26. δυνατωτάτους v.w. Editores Romani
 in margine. δυνατωτάτην (sic) C. Comm. δυνατώτατον Edd.

ὥστε δύνασθαι παντὸς κατευμεγεθῆσαι πειρασμοῦ, καὶ μάλα
 ῥαδίως, καὶ ταῖς τῶν παθῶν ἐφόδοις ἀντιφέρεσθαι νεανικῶς.
 τί οὖν, ὦ Παῦλε, φαίη τις ἂν, οὐκ ἀσθενείας ἔργον εἶναι φῆς
 τὸ ὑπομεῖναι σταυρὸν, ἀλλ' ἐνδειξίς ἦν τὸ χρῆμα δυνάμεως
 ἄρα τῆς θεοπρεποῦς; οὐμενοῦν, φησὶν· ὁμολογῶ γὰρ αὐτὸν 5
 ἡσθενηκέναι μὲν σαρκί, ζῆσαι δὲ πάλιν ἐκ δυνάμεως Θεοῦ.

Heb. ii.
14, 15.

b Θεὸς γὰρ ἦν φύσει. πῶς οὖν ἡσθένησε; συγχωρήσας τῷ
 ἰδίῳ σώματι καὶ θανάτου γεύσασθαι δι' ἡμᾶς, “ἵνα διὰ τοῦ
 “ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου,
 “ τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ 10
 “ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.” ὅτε
 τοίνυν τὸ ἀσθενηῆσαι βραχὺ, κατὰ γε τὴν σάρκα φημι,
 σωτηρίας ἦν πρόφασις τοῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν,
 c πῶς οὐκ ἔδει παθεῖν τὴν ἀσθένειαν, ἵνα δι' αὐτῆς καταργήσας
 τὸν θάνατον, θαυμάζῃται πάλιν τὸν ἑαυτοῦ ζωοποιήσας 15
 ναὸν, οὐκ ἐξ ἀσθενείας τοῦτο κατορθῶν σαρκικῆς, ἀλλ' ὡς
 ἐκ δυνάμεως Θεοῦ; ἔστι δὲ αὐτὸς ἡ δύναμις τοῦ Πατρὸς,
 ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. ζῆ τοιγαροῦν αἰεὶ, ζωὴ γὰρ ἐστίν.
 ὅτι δὲ καὶ ἡμεῖς ζήσομεν σὺν αὐτῷ, συνησθενηκότες αὐτῷ,
 κατὰ γε τὸ ἀποθνήσκειν τέως, εἰ καὶ ἐν ἐλπίσιν ἐσμὲν τῆς 20
 d εἰς αἰῶνα ζωῆς, πῶς ἔστιν ἀμφιβάλλειν; ἀνεβίῳ γὰρ ἐκ
 νεκρῶν, ὁδὸς εἰς ζωὴν γεγονῶς τῇ φύσει. εἴρηται γὰρ
 πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν καὶ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.

S. Joan.
xi. 25.

Ib. xii. λθ'
27, 28.

“Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; πάτερ,
 “ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον 25
 “ εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν σου τὸν υἱόν.”

2. τοῖς τ. π. ἐφοδίους v. 3. εἶναι φῆς hoc ordine C. v. Comm. εἶναι om. w.
 4. ἐνδειξίς [ἐνδειξίν v (m. 1):] ἦν C. v. Comm. ἐνδειξίν εἶναι w. Edd. 6. μὲν
 assumptum ex C. v. w. ante γὰρ transponit Comm. 7. Θεὸς γὰρ ἦν φύσει]
 Θεοῦ γὰρ ἦν φύσις C. Comm. 13. ἦν om. C. Comm. τοῖς] τῆς (sic) v. w.
 ὑπ' οὐρανὸν] οἰκουμένην v. 14. πῶς] + οὖν v. αὐτῆς] αὐτοῦ w. καταργήσας
 τὸν θάνατον, θαυμάζῃται] καταργήσῃ τὸν θάνατον; θαυμάζεται Edd. 17. Πατὴρ]
 σταυροῦ v. 18. ζωὴ alt.] ζῶν C. Comm. 19. συνησθενηκότες] τεθνηκότες w.
 21. ἀμφιβάλλειν v. w. ἀμφιβαλεῖν C. Comm. Edd. 22, 23. Α νεκρῶν
 ad νεκρῶν transilit, unde et ἐγένετο post κεκοιμημένων addit, w. 24. λθ']
 Ita exhibet w mg. 26. υἱόν] videsis in S. Johannem commentaria
 705 b.

καὶ πάλιν “ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν,” καὶ λέγειν S. Matth. xxvi. 37. Ib. 38.
 “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου,” καὶ πάλιν S. Luc. xxiii. 46.
 “Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλη ὁ Ἰησοῦς εἶπε Πάτερ, εἰς e
 “χειράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου.” οἱ τῆς Ἀπολινα-
 5 ρίου δόξης ἠττώμενοι, καὶ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα φρονεῖν ἠρη-
 μένοι, ἐνιστάμενοί τε καὶ λέγοντες, ἀψυχόν τε καὶ ἄνουν
 ὑπάρχειν τὸν ἐνωθέντα τῷ Λόγῳ ναόν· τί δὴ ἄρα φαίεν ἂν,
 γεγραφότων ἡμῖν τὰ τοιάδε τῶν ἀγίων εὐαγγελιστῶν περὶ
 τοῦ πάντων ἡμῶν σωτήρος Χριστοῦ; ποίας μὲν γὰρ καὶ a 176 A.
 10 λύπης καὶ τῶν εἰς δειλίαν αἰτιαμάτων ἀνεπίδεκτος παντελῶς
 εἶη ἂν κατὰ γε τὸ εἶκος ἡ θεία τε καὶ ἀνωτάτω τοῦ Λόγου
 φύσις· παραιτήσεται γὰρ εἰς ἅπαν τὸ ἕν γε τούτοις εἶναί
 ποτε, καὶ παθῶν ὅλως τῶν καθ’ ἡμᾶς οὐκ ἀνέξεται· σῶμα
 δὲ πάλιν ἀψυχόν τε καὶ ἄνουν οὐκ ἂν εἰσδέξαιτο λύπην,
 15 ἀλλ’ οὐδ’ ἂν ἐννοήσῃε τι τῶν σκυθρωπῶν ἢ τὸν ἐκ τῶν
 ἔσεσθαι προσδοκωμένων προαναθρήσει φόβον· πάθοι δ’ ἂν b
 τὰ τοιάδε, κατὰ γε τὸ πᾶσιν ὡς γε οἶμαι δοκοῦν, ψυχὴ λογικὴ
 κατασκευασμένη τῷ νῷ τά τε ἤδη παρόντα καὶ πρὸς γε
 τούτοις τὰ συμβησόμενα. πῶς οὖν ἄρα φησὶν ὁ Ἐμμανουήλ
 20 “Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται;” πῶς δὲ ἤρξατο λυπεῖσθαι S. Joan. xii. 27. 252 R.
 καὶ ἀδημονεῖν; ἢ καὶ ποῖον ὅλως εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ καὶ
 Πατρὸς παρέθετο πνεῦμα; εἰ καὶ τῆς θεότητος τὸ χρῆμά
 ἐστὶν ἀλλότριον, καὶ μὴν καὶ μόνης καὶ ἀψύχου σαρκός.
 πρόδηλον οὖν ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος ὁ Μονογενῆς, οὐκ c
 25 ἀψυχόν τε καὶ ἄνουν σῶμα λαβὼν, ἐψυχωμένον δὲ μᾶλλον
 ψυχῇ καὶ λογικῇ καὶ τελείως ἐχούσῃ, κατὰ γε τὸν αὐτῇ
 πρέποντα λόγον. καὶ ὡσπερ οἰκειοῦται πάντα τὰ τοῦ ἰδίου

3. καὶ om. w. 4. παρατίθεμαι v.w. Editores Romani in margine. παρα-
 τίθημι C. Comm. Edd. cf. in S. Joan. 1069 b. 6. ἐπιστάμενοί C.v. Comm.
 8. τὰ om. C. Comm. 9. ποίας C.w. Comm. 11. ἀνωτάτη C. Comm.
 14. εἰσδέξεται C. Comm. 15. οὐδὲ pro οὐδ’ ἂν v. 16. δ’ om. C.w.
 Comm. 17. γε alt. om. C. Comm. 18. κατεσκευασμένη τῷ νῷ τῷ
 τά τε C. 20. δὲ C.v.w.n. Comm. δὲ καὶ Edd. 22. παρέθετο C.v.w.n.
 Comm. παρέθετο τὸ Edd. 23. καὶ μὴν καὶ μόνης καὶ C.v.w.n. Comm.
 καὶ μηδὲ μόνης Edd. 25. ἐμψυχωμένον C.w. Comm. 26. καὶ prius
 om. v.w.n. habet C.

σώματος, οὕτω καὶ τὰ τῆς ψυχῆς. ἔδει γὰρ αὐτὸν διὰ παντὸς ὀραῖσθαι πράγματος, σαρκικοῦ τε καὶ ψυχικοῦ, καθ' ἡμᾶς γεγονότα. ἐσμὲν δὲ ἡμεῖς ἐκ ψυχῆς λογικῆς τε καὶ σώματος. ὥσπερ δὲ οικονομικῶς συγκεχώρηκε τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ καὶ παθεῖν ἔσθ' ὅτε τὰ ἴδια, οὕτω πάλιν συνεχώρει καὶ τῇ ψυχῇ τὰ οἰκεῖα παθεῖν καὶ τὸ τῆς κενώσεως μέτρον τετήρηκε πανταχοῦ, καίτοι Θεὸς ὢν φύσει καὶ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν. παρατίθεται δὲ τὸ ἴδιον πνεῦμα τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, τουτέστι τὴν ἐνωθεῖσαν αὐτῷ ψυχὴν, ἵνα ἡμᾶς καὶ διὰ τούτου πάλιν εὐεργετήσῃ. πάλαι μὲν γὰρ ἀπαλλαττόμεναι τῶν σωμάτων ἐν τοῖς ὑπὸ χθόνα μυχοῖς αἱ τῶν ἀνθρώπων ψυχαὶ κατεπέμποντο, πληροῦσαι τὰ τοῦ θανάτου ταμεία· ἐπειδὴ δὲ Χριστὸς τὸ ἴδιον πνεῦμα παρέθετο τῷ Πατρὶ, καὶ ταύτην ἡμῖν ἐνεκαίνισε τὴν ὁδόν. βαδιούμεθα γὰρ οὐκ εἰς ἄδου· πόθεν; ἐψόμεθα δὲ μᾶλλον καὶ κατὰ τοῦτο αὐτῷ, καὶ πιστῷ κτίστη τὰς ἑαυτῶν παρατιθέμενοι ψυχὰς, ἐν ἐλπίσιν ἐσμὲν ἀγαθαῖς· ἐγερεῖ γὰρ ἅπαντας ὁ Χριστός.

1 S. Pet.
iv. 19.

168 C.
S. Joan. μ'
vi. 57.
177 A. a

“Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κάκεινος ζήσει δι' ἐμέ.” ἠδέως ἂν ἐπυθόμην τῶν εἰς δύο χριστοὺς διοριζόντων τὸν ἕνα Τίς δὲ ἄρα ἐστὶν ὁ ἀπεσταλμένος παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ζῶν δι' αὐτὸν, ὑπάρχων τε διὰ τοῦτο ζωοποιός; εἰ μὲν οὖν γυμνὸς καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ ἐξ αὐτοῦ Λόγος, πῶς ἐσθίεται πρὸς ἡμῶν, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτόν; ἀσώματος γὰρ τῇ φύσει τὸ θεῖον· εἰ δὲ μόνον καὶ καθ' ἑαυτὸν ἄνθρωπον εἶναί φασι

2. τε assumptum ex v.n. deest in C.w. statim ἄμα addit n. καθ' δι' Edd.
3. γεγονότα v. Editores Romani in margine. Ambigue w. γεγονότος C. Edd. ante καθ' transponit Comm. Statim ἐσμὲν—σώματος om. (ab -os ad -os scilicet transiliens) C. unde Comm. δέ] + καὶ Edd. Statim ἡμεῖς om. w. τε om. v. habet w.
5. καὶ prius om. w.n. συνεχώρει καὶ τῇ ψυχῇ] καὶ τῇ ψυχῇ συνεχώρησε Edd.
10. εὐεργετῇ v. 11. ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων inverso ordine v. 14. ἀνεκαίνισε Comm. ἐνεκαίνισεν habet v. 15. καὶ alt. assumptum ex C.v. Comm. deest in w. Statim τῷ addunt Edd. invitis C.v. 16. παρατιθέμενοι C. Comm. 17. δέ pro γὰρ v. 18. μ'] Ita exhibet w mg. 19. ζήσεται w. Comm. Edd. mg. cf. contra Nest. 113 c. ζήσει exhibet C. cf. in S. Joannem 329 c [in interpret. capitis ipsius xi (156 d) Codices inter se differunt]. 25. ἐαυτὸν] + τὸν C. Comm.

τὸν ἀπεσταλμένον, πῶς ἄρα ἐστὶ ζωοποιὸς, ὅτι ζῆ δια τὸν
 Πατέρα; καίτοι πῶς οὐχ ἅπαντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ζῶσίν b
 ἐσμεν, ζωοποιούντος ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, εἴπερ ἐστὶν
 ἀληθὲς ὅτι ζῶμεν ἐν αὐτῷ καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν; ὅτε
 5 τοῖνυν ζῶμεν ἅπαντες διὰ τὸν Πατέρα, πῶς δὴ μόνον τὸ
 ἐνὸς ἀνθρώπου σῶμα ζωοποιὸν ἐστὶ διὰ τοῦτο, καὶ οὐχὶ
 δὴ μᾶλλον τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἔχει καὶ τὰ ἐτέρων, εἴπερ
 ἅπαντες, ὡς ἔφην, ἐσμέν τε καὶ ζῶμεν διὰ τὸν Πατέρα;
 τί οὖν ἄρα πρὸς ταῦτά φαμεν; ἀπόστολος κεχρημάτικεν c
 10 ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ πεφηνώς· ἀπεστάλη
 γὰρ κηρύξων αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν·
 ζῆ δὲ διὰ τὸν Πατέρα, γεγέννηται γὰρ ἐκ ζῶντος Πατρός.
 εἶδει γὰρ εἶδει πάντη τε καὶ πάντως κατὰ φύσιν εἶναι ζῶν
 τὸν ἐκ ζῶντός τε καὶ ζωῆς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐκπεφυκότα
 15 Υἱόν. ἐπειδὴ δὲ ἴδιον ἐποίησατο σῶμα τὸ ἐκ τῆς ἀγίας 253 R.
 παρθένου ληφθὲν, ζωοποιὸν ἀπέφηνεν αὐτὸ, καὶ μάλα d
 εἰκότως· σῶμα γὰρ ἐστὶ τῆς τὰ πάντα ζωογονούσης ζωῆς.
 οὐκοῦν οὐ διαιρετέον εἰς δύο υἱοὺς τὸν ἓνα Υἱὸν καὶ Χριστὸν
 καὶ Κύριον· εἴπερ ἐστὶν ὁ αὐτός, ζωὴ μὲν ὡς ἐκ ζωῆς καὶ
 20 ζῶντος Πατρὸς, ζωοποιὸς δὲ καὶ διὰ τοῦ ἰδίου σώματος, ὡς
 καθ' ἡμᾶς γεγονὼς καὶ ἐνανθρωπήσας Θεός.
 “Ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζῶν ἐν ἑαυτῷ, οὕτω καὶ μα' S. Joan.
 τῷ υἱῷ ἔδωκε ζῶν ἐχειν ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν e 27.
 “αὐτῷ κρίσιν ποιῆν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί.” τίνα δὴ
 25 τρόπον οἰηθείη τις ἂν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ τὴν ζῶν τὸν Πατέρα;
 ἄρα γὰρ ἔξωθεν καὶ εἰσκεκριμένην καὶ παρ' ἐτέρου δοθείσαν;

3. ἡμᾶς post Πατρὸς transponunt Edd. 6. ζωοποιὸν ἐστὶ διὰ τοῦτο
 C.v. Comm. τὸ ποιῶν ἐστὶ τοῦτο w. Editores Romani. ζωοποιὸν ἐστὶ τοῦτο Aub.
 7. δὴ om. Edd. 9. ἄρα om. Edd. φαμέν πρὸς ταῦτα inverso ordine
 C. Comm. 11. κηρύξων libri, Comm. Edd. mg. κηρύξαι Edd. 13. πάντη
 τε C.v. Comm. πάντοτε w. Edd. 14. ζωῆς] ζωῆ C. ζωῆν Comm. 15. σῶμα
 τὸ v.w. τὸ σῶμα τὸ C. Comm. Edd. 18. εἰς δύο υἱοὺς οὐ διαιρετέον inverso
 ordine C. Comm. δύο υἱοὺς hoc ordine v. inverso ordine w. Edd. 19. ὁ om. w.
 20. καὶ om. C.w. Comm. 21. γεγονὼς v. 22. μα'] Ita exhibet w mg.
 Ab ἑαυτῷ ad ἑαυτῷ transilit C. unde Comm. 23. ἔδωκε prius v.w. δέδωκε Edd.
 24. αὐτῷ] + καὶ Edd.

καίτοι πῶς οὐ λῆρος ἂν εἶη τοῦτο ἢ φρονεῖν ἢ λέγειν; ἔχει γὰρ οὐ μετρίαν ὁ λόγος τῆς ἀπορρήτου φύσεως τὴν κατάρρησιν. πρῶτον μὲν γὰρ οὐχ ἀπλοῦς ἐστὶ τὴν φύσιν ὁ τῶν
 178 A. a ὄλων ἔσται Θεός, σύνθετος δὲ μᾶλλον, εἴπερ ἐστὶν ἐτέρα παρ' αὐτὸν ἢ ἐν αὐτῷ ζωὴ· εἶη δ' ἂν καὶ μείζων αὐτοῦ καὶ 5 ἐν ἀμείνοσιν ἀσυγκρίτως, ὁ ὡς οὐκ ἔχοντι δούς τὴν ζωὴν, εἴπερ ὄλως ἀλοίη λαβῶν. ἀλλ' ἐστὶν, ὡς ἔφην, τῶν ἄγαν ἀπηχεστάτων, τὸ ᾧδέ τε ἔχειν οἶσθαι ταυτὶ, καὶ θύραθεν ἐννοεῖν εἰσκεκομισμένην ἐλείν τὴν ζωὴν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα. ἔχει τοίνυν ἐν ἑαυτῷ τὴν ζωὴν οὐκ ἐπίκτητον ἢ εἰσκεκριμένως, 10 φυσικῶς δὲ μᾶλλον ἐνυπάρχουσάν τε αὐτῷ καὶ οὐσιώδη
 b καρπὸν. οὕτω δέδωκεν ἔχειν καὶ τῷ Υἱῷ τὴν ζωὴν. εἶτα πῶς ἂν δύναιτο λαβῶν ὁ Υἱὸς, οὐσιωδῶς ἔχειν ἐν ἑαυτῷ τὴν ζωὴν; τουτὶ γὰρ οἶμαι φαίη τις ἄν. ἔχει τοίνυν, ὡς ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν ὑπάρχων, ἐν ἑαυτῷ τὴν ζωὴν, καθὸ νοεῖται 15 Θεός· δέχεται δὲ μετὰ τοῦ κρίνειν αὐτήν, καίτοι κριτῆς ὑπάρχων ὡς Θεός. καὶ τίς ἂν εἶη τοῦ λαβεῖν ὁ τρόπος, διδάξει λέγων αὐτός “Ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν.” οὐ γὰρ ἴδιον ἀνθρώπου τὸ οἶκοθεν ἔχειν δύνασθαι τὴν ζωὴν· ἐπειδὴ
 c δὲ ἴδιον γέγονε τοῦ ζῶντος Λόγου τὸ ἐνωθὲν αὐτῷ σῶμα, 20 ταύτη τοι καὶ μάλα εἰκότως, ὡς ἔχων αὐτοῦ τὴν ζωοποιὸν ἐνέργειαν, λαβεῖν λέγεται τὴν ζωὴν· οικειοῦται δὲ πάλιν τὸ χρῆμα αὐτὸς, οὐ καὶ ἴδιον γέγονε σῶμα τὸ εἰληφός.

d “Ὅτι κἂν υἱὸς ἀνθρώπου λέγεται ὁ Χριστός, ἀλλ' οὐδὲν ἡπτόν ἐστι Θεὸς ἀληθινός. 25

μβ' Αὐτός που φησὶν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός

1. ἢ prius C. Comm. γε Edd. 6. ἐν ἀμείνοσιν] post lacunam quatuor fere litt. ἀμείνοσιν w. ὁ—ζωὴν om. w. διδούς C. Comm. 7. ἀτυχεστάτων w. 9. ἐλείν] ἔχειν v. 10. τὴν ζωὴν ἐν ἑαυτῷ inverso ordine v. μὴ pro ἢ v. 11. τε om. w. 12-14. Α ζωὴν ad ζωὴν transilit C. unde Comm. 14. ἐξ αὐτοῦ] ἐξ ἑαυτοῦ C.w. Comm. 16. δὲ v.w. δὲ μᾶλλον C. Comm. Edd. τοῦ] + καὶ Edd. 19. δύνασθαι οἶκοθεν ἔχειν inverso ordine Edd. 23. καὶ om. w. 24. λέγεται Edd. Statim ὁ om. v. 26. μβ'] Ita exhibet w mg. ὁ alt. assumptum ex v.w.

“²Αρα γε ἐλθὼν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εὐρήσει τὴν πίστιν
 “ἐπὶ τῆς γῆς;” φέρε δὴ πάλιν τὸν τῶν εἰρημένων βασι-
 νίζοντες νοῦν, ἐκεῖνο περιαθρήσωμεν, ποίαν ζητήσῃ πίστιν
 ἐπὶ τῆς γῆς, ὑπονοστήσας ἐξ οὐρανῶν ὁ Κύριος ἡμῶν ³
⁵Ἰησοῦς ὁ Χριστός; εἰ μὲν γὰρ πιστεύεσθαι πρὸς ἡμῶν
 ἐθέλει, ὅτι Θεὸς μὲν οὐκ ἔστιν οὐδὲ Υἱὸς ἀληθῶς, ἄνθρωπος ⁴
 δὲ μᾶλλον, οὐδὲν ἔχων τῶν καθ’ ἡμᾶς ἐπέκεινα· πῶς ἂν
 ἐνδοιάσειέ τις ὅτι τὴν τοιάνδε διάληψιν ἤγουν πίστιν τε καὶ
 δόξαν, οὐ παρ’ ἡμῖν εὐρήσει μᾶλλον, ἀλλὰ παρ’ Ἑλλησί τε
¹⁰ καὶ Ἰουδαίοις; εἰδωλολάτραι μὲν γὰρ καὶ οἱ τῇ κτίσει παρὰ ⁵
 τὸν κτίστην λατρεύοντες, σταυρὸν ἀκούοντες ὃν ὑπέμεινε δι’
 ἡμᾶς καὶ προσέτι τὸν θάνατον, γελῶσιν οἱ δείλαιοι· καὶ εἴ
 τις αὐτὸν ὀνομάζῃ Θεόν, ἀναπηδῶσιν εὐθύς, ἀνθρωπολα-
 τρείαν εἶναι τὸ χρῆμα διοριζόμενοι· οἱ γεμῆν ἐκ περιτομῆς
¹⁵ κατεφύοντο τοῦ Χριστοῦ λέγοντες ἐναργῶς “Περὶ καλοῦ ⁶
 “ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, ὅτι σὺ
 “ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν.” ὅτε τοίνυν, οὐ τὴν
 παρά γε τοῖς πλανωμένοις πίστιν ἐπιζητεῖ, τὴν ἐν ἡμῖν
 δὲ μᾶλλον τοῖς ὀρθὰ φρονεῖν εἰωθόσι, πᾶσά πως ἀνάγκη ⁷
²⁰ διανευκότας εἰς ἀλήθειαν, ὁμολογεῖν ὅτι Θεὸς κατὰ φύσιν
 ὁ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου δι’ ἡμᾶς γεγονώς· ἵνα μὴ τοῖς τῶν
 πλανωμένων ἐγκλήμασιν ἑαυτοὺς ἐνιέντες, λάθωμεν τὰ ἴσα ⁸
 φρονεῖν ἡρημένοι καὶ μικρὰ δοξάσαντες περὶ Χριστοῦ,
 καθάπερ ἀμέλει κάκεῖνοι.
²⁵ Φησί που Χριστός “Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, μγ’ ⁹

S. Luc.
xviii. 8.

254 F.

179 A.

S. Joan.
x. 33.

169 C.

Ib. v.
22, 23.

2. βασανίσαντες w. βασανίζοντ^a (sic) C. 3. ἐκεῖνος Aub. 4. ὑπονοστήσας
 ἐξ οὐρανῶν post χριστός transponunt C. Comm. ἡμῶν om. v. 5. ὁ assumptum
 ex v.w. γὰρ om. v. πρὸς] παρ’ w. 6. υἱὸς libri, Comm. Editores Romani
 in margine. Θεὸς Edd. 7. τὸ ἐπέκεινα v. 8. τὴν om. w. 13. ὀνομάζοι
 libri, Comm. Editores Romani in margine. ὀνομάζει Edd. 14. χρῆμα]
 πρᾶγμα Comm. Editores Romani in margine. 15. καταφύονται C. Comm.
 Χριστοῦ] σωτήρος Edd. Statim λέγοντες C.w. v manu secunda. Comm. Editores
 Romani in margine. λέγοντος v manu prima. Edd. 17. ἐαυτὸν Edd.
 ὅτι w (per castigationem). 18. τε pro γε v. ἐν C.v. Comm. παρ’ Edd.
 neutrum exhibet w. 20. κατὰ] ἐστὶ κατὰ v. 23. δοξάσαντες v.
 δόξαντες w. δοξάζοντες C. Comm. Edd. 25. μγ’] Ita exhibet w mg.
 φησιν γὰρ που ὁ χριστός v.

- c “ ἀλλὰ πᾶσαν τὴν κρίσιν ἔδωκε τῷ υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι
 “ τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα,” καὶ πάλιν, ὅπερ
 S. Joan. v. 26, 27. ἐλέγομεν ἀρτίως “ Ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν
 “ ἑαυτῷ οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ἔχειν ζωὴν ἐν ἑαυτῷ,
 “ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου 5
 Ps. lxxiv. 8. “ ἐστί” ψάλλει δέ που καὶ ὁ μακάριος Δαυεὶδ “ Ὅτι ὁ
 S. Jac. iv. 12. “ Θεὸς κριτὴς ἐστί,” γέγραφε δὲ καὶ ὁ αὐτοῦ μαθητὴς “ Εἰς
 “ ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτὴς.” οὐκοῦν πρέποι ἂν οὐχ
 d ἐτέρῳ τινὶ τῶν ὄντων τὸ κρίνειν πλὴν ὅτι μόνῳ τῷ ἐπὶ
 πάντων Θεῷ. πῶς οὖν δέδωκεν αὐτὸ τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου; 10
 εἰ μὲν οὖν ὡς ἐνὶ τῶν καθ’ ἡμᾶς, πῶς ἀληθεύσει λέγων
 Es. xlvi. 11. “ Τὴν δόξαν μου ἐτέρῳ οὐ δώσω;” Θεοῦ γὰρ δόξα, τὸ εἶναι
 κριτὴν· εἰ δὲ δοῦς αὐτὸ τῷ Υἱῷ, οὐκ ἔξω γέγονε τοῦ κρίνειν
 αὐτὸς διὰ τὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας· ἐστὶ δὲ ὁ λαβὼν υἱὸς
 ἀνθρώπου· πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργὲς ὅτι Θεὸς μὲν ἐστὶν 15
 e ὁ Λόγος διὰ τὴν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς ἀπόρρητον γέννησιν,
 ὁ αὐτὸς δὲ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου διὰ τὸ ἠνώσθαι σαρκὶ καὶ
 καθ’ ἡμᾶς ὑπομεῖναι γέννησιν ἐκ γυναικός; ὅταν οὖν λέγῃ
 S. Joan. viii. 40. πρὸς Ἰουδαίους “ Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς
 Ib. iii. 13. “ τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα;” καὶ πάλιν “ Καὶ οὐδεὶς 20
 “ ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 Ib. 14. “ καταβὰς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,” καὶ πάλιν “ Καὶ καθὼς
 180 A. a “ Μωϋσῆς ὑψώσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι
 “ δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,” ἢ καὶ ὅταν λέγῃ περὶ
 S. Matth. xvi. 27. ἑαυτοῦ “ Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ 25
 “ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγίων ἀγγέλων,” καὶ
 Ib. 13. πάλιν “ Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ

2. ὅπερ ἐλέγομεν] ὡσπερ λέγομεν C. ὡσπερ ἐλέγομεν Comm.

καὶ τῷ υἱῷ et ζωὴν ἔχειν in verso ordine Edd. ἑαυτῇ (sic) C.

C.v. Comm. καὶ κρίσιν w. Edd. 7. δέ που καὶ Comm.

10. πάντας v. ἔδωκεν Edd. τοῦ om. Edd. 11. οὖν om. v.

οὐχ ἐτέρῳ Edd. θεῷ v. 13. κριτὴν exhibit et C.w. 17. καὶ prius

om. v. καὶ alt.] + τὴν v. 19. ἀνθρώπος Aub. 20. Καὶ alt. om. v.

23. Μωϋσῆς exhibit v.w. 24. καὶ assumptum ex C.v. Comm. περὶ αὐτοῦ

C.w. 26. τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων C.w. Comm. 27. τίνα C.v. Comm.

τίνα με Edd. cf. in S. Joann. 772 c 1118 c supra 82 a.

4. ἔδωκε

5. κρίσιν

8. πρέπει Edd.

12. ἐτέρῳ οὐ]

17. καὶ prius

20. Καὶ alt. om. v.

27. τίνα C.v. Comm.

“ἀνθρώπου;” ἡ καὶ ἀπαξαπλῶς, ὁσάκις ἂν ἄνθρωπος
 ὀνομάζεται παρὰ τῆ θεοπνεύστῳ γραφῆ, οὐκ ἰδίᾳ καὶ ἀνὰ
 μέρος ἄνθρωπον εἶναί φαμεν, ἀποδιαιροῦντες αὐτοῦ τὸν ^b
 ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον· πιστεύομεν δὲ μᾶλλον ὅτι καὶ
 5 Θεὸς ἐστὶν ἀληθινὸς, γέγονε δὲ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου δι’ ἡμᾶς
 οἰκονομικῶς μετὰ τοῦ μείναι Θεὸς, καὶ εἰς ἐστὶ κύριος ^{255 R.}
 Ἰησοῦς Χριστός. ἀσεβὲς δὲ λίαν τὸ διορίζειν εἰς δύο υἱοὺς
 καὶ δύο χριστοὺς μετὰ τὴν ἀδιάσπαστον ἔνωσιν, ἡ καὶ
 νοῦ καὶ λόγου παντὸς ἐπέκεινά τε ἐστὶ καὶ ἀνωτάτω.
 10 Καὶ ἦν μὲν ἴσως οὐ δυσχερὲς ἄγαν τοῖς ἐθέλουσι βασανίζειν
 ἅπαντα τὰ περὶ Χριστοῦ γεγραμμένα, καὶ πλειόνων ἐννοιῶν ^c
 ποιήσασθαι τὴν παράθεσιν. ἀλλ’ ἴσμεν τὸ γεγραμμένον
 “ Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται.” ποδηγήσει ^{Prov.}
 γὰρ ὁ τῶν ὄλων Θεὸς διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὰς ^{ix. 9.}
 15 θεοφιλεστάτας ὑμῶν διανοίας εἰς γε τὸ δύνασθαι ὀρθῶς
 νοεῖν. εὐρῶν γὰρ οὕτω Χριστὸς καὶ ἐν ὑμῖν τὴν πίστιν
 ἀκλινη καὶ ἀβέβηλον, στεφανώσκει πλουσίως τοῖς ἄνωθεν
 ἀγαθοῖς, καὶ παμμακαρίας ἀποφανεῖ. πᾶσα γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς
 ἐν Χριστῷ, δι’ οὗ καὶ μεθ’ οὗ τῷ Πατρὶ ἡ δόξα σὺν Ἁγίῳ ^d
 20 Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

1. ἂν om. [ab ἂν ad ἄν- transilientes?] C.v. Comm. 2. ὀνομάζεται v.w.
 ὀνομάζεται C. Comm. Edd. 3. αὐτοῦ] αὐτόν v. neutrum exhibent C. Comm.
 6. μείναι] εἶναι w. Edd. mg. 7. υἱοὺς δύο καὶ χριστοὺς δύο v. δύο χριστοὺς
 καὶ δύο υἱοὺς Comm. 8. ἡ w. ἡ v. ἡ C. Comm. Aub. 15. διανοίας libri,
 Comm. Edd. mg. ἀκοῶς Edd. νοεῖν ὀρθῶς inverso ordine v. 16. καὶ om.
 Edd. 18. παμμακαρίου Edd. 19. τῷ] + θεῷ καὶ w. ἡ δόξα τῷ πατρὶ
 inverso ordine v. σὺν] ἅμα τῷ v.

Aub. t.
v. i.
714 b.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ,

ΟΤΙ ΕΙΣ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ,

κατὰ ἀντίστασιν πρὸς Ἑρμείαν.

- c A. ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ μὲν τῶν ἱερῶν κόρος ἂν γένοιτο
παντελῶς οὐδεὶς, τοῖς γε ἀληθῶς ἀρτίφροσι καὶ γνῶσιν 5
S. Matth. εἰς νοῦν τὴν ζωποιοὺν συναγυγερκόσι. γέγραπται γάρ “Ὅτι
iv. 4. “ οὐκ ἐπ’ ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ
“ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.” τροφή γὰρ νοῦ
Ps. ciii. 15. ὁ λόγος ὁ παρὰ Θεοῦ καὶ ἄρτος πνευματικὸς, στηρίζων
ἀνθρώπου καρδίαν, κατὰ τὸ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν ὑμνούμενον. 10
B. Εὖ λέγεις.
- d A. Ἑλλήνων μὲν οὖν οἱ σοφοὶ καὶ λογάδες τεθραυμάκασιν
τὸ καλλιπέδες, καὶ τῶν ὅτι μάλιστα κατεσπουδασμένων παρ’

CODEx Cod. Monacensis 398 (olim Augustanus) e quo ipso olim impressus erat liber, quem pro hac editione denuo contuli. Praeter hoc duo sunt codices Graeci nullius momenti, nempe cod. Vat. 596, sec. xv exaratus, a viro docto Hugo Hinck collatus, quem C signavi, fontis ejusdem ac cod. Aug., et quasi quidem exemplar: in bibliotheca τοῦ βασιλικίου Monte Sancto est liber hic in codice 143 sub titulo τοῦ αὐτοῦ ὅτι εἰς ὁ Χριστὸς κατὰ ἀντίστασιν πρὸς Ἑρμείαν, membranaceo quidem sed aevo ut vid. recentiore exarato, levique momento. Exstat hic Liber syriace, tribus Musei Britannici codicibus (versionem eandem exhibente codice unoquoque) Cod. Add. 17149 fol. 39 sqq. sec. vi exarato, cod. 14557 fol. 50 v sqq. sec. vii vel viii exarato, cod. 14531 fol. 1-60 sub titulo **ΚΩ ΜΕ ΔΙΚΕ ΚΙΣΚΑ
ΩΑΙΙΑΟ ,ΙΣ ΚΩΑΒΙ ΚΩΔΗ ΝΑΒΙΟ ΚΙΚΑΙ
ΚΩΚΑ ΠΩ ,Ω Δ ΚΙΣΚΑΚΙ ΚΩΚΑΚ** = *Sermo cujus scopus quaestio responsioque, opus beati Domini mei Cyrilli Episcopi Alexandrini Quod Unus Christus*. Quum autem versio haec non sit literalis nimis, est minus ad textum Graecum castigandum apta, ad interrogantis autem respondentisque nomina rite apponenda, perutile.

Titulum exhibet ut Ed. Codex Vatopedhiensis, qui Ἡ in margine exhibet, vide supra p. 11 ubi dialogus de Incarnatione, ἔβδομος ἐν τοῖς πρὸς Ἑρμείαν nominatur. 6. συναγυγερκόσι Aub. 8. νοῦ] νῦν Aub.

αὐτοῖς ἐστὶ τὸ εὐηγορεῖν, καὶ ψιλαῖς ῥημάτων ἐπαυχουσι κομψείαις, καὶ τῷ τῆς λέξεως ἐναβρύνονται κόμπῳ· καὶ ὕλη μὲν ποιηταῖς τὸ ψεῦδος, ῥυθμοῖς καὶ μέτροις εἰς τὸ ἐπίχαρί τε καὶ ἐμμελὲς ἐκτετορευμένον, ὀλίγη δὲ παντελῶς 5 τῆς ἀληθείας φροντὶς, ἠρῶσθήκασι δὲ καὶ σπάνιν ὀρθῆς e καὶ ὀνησιφόρου δόξης, τῆς ἐπὶ γε φημὶ τῷ κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς ὄντι Θεῷ, μᾶλλον δὲ καθὰ φησιν ὁ ἱερώτατος Παῦλος “Ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ 10 “ἴσκοτίσθη ἢ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι “σοφοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ἠλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου “Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετει- “νῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.”

Rom. i.
21-23.

B. Ἀληθές· ἔφη γοῦν περὶ αὐτῶν διὰ φωνῆς Ἡσαίου Θεός “Γινώτε ὅτι σποδὸς ἢ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται.”

Es. xliv. 20.
a 715 A.

15 A. Ἀλλ’ ὧδε μὲν τὰ ἐκείνων· οἱ γεμῆν τῶν ἀνοσίων αἰρέσεων εὐρεταὶ γεγονότες, οἱ βέβηλοί τε καὶ ἀποστάται, καὶ τῆς θείας δόξης τὸ ἀκρατὲς ἑαυτῶν κατευρύνοντες στόμα, καὶ λαλοῦντες τὰ διεστραμμένα, καταφωραβεῖεν ἂν οὐκ ἐν μείοσι γραφαῖς τῆς Ἑλλήνων ἀβελτερίας ἐξ ἀπονοίας 20 ὀλισθηκότες, ἢ τάχα που καὶ ἐν τοῖς ἐπέκεινα. “Κρεῖττον “γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, “ἢ ἐπεγνωκόσιν εἰς τὰ ὀπίσω ἀνακάμψαι ἀπὸ τῆς δοθείσης “αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. γέγονε γὰρ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς b “παροιμίας Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καὶ “Ἐς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.” διεμερίσαντο γὰρ τῆς κατὰ Χριστοῦ δυσφημίας τὰ ἐγκλήματα, καὶ οἰά τινες λύκοι δριμεῖς καὶ πικροὶ, διαλυμαίνονται τοῖς ποιμνίοις ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε, καὶ διαρπάζουσι τὰ αὐτοῦ, πληθύνοντες ἑαυτοῖς τὰ οὐκ ὄντα αὐτῶν, καθὰ γέγραπται, καὶ βαρύνοντες τὸν κλοιὸν αὐτῶν στιβαρῶς, περὶ ὧν ἂν c

cf. Acta
SS. Ap.
xx. 30.

2 S. Pet.
ii. 21, 22.

Hab. ii.
6.

1. εὐηγορεῖν] ἀλληγορεῖν Aub. 5. ὀρθῶς Aub.
[= Sancti Cyrilli) cod., quod omitto cum versione syriaca.
cum libris syriacis. ἀνοσίων] κένων Syr.

13. Ἀληθές] + A
15. A hic exhibeo

1 S. Joan.
ii. 19.

λέγοιτο καὶ μάλα εἰκότως “Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ’ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν.”

B. Οὐγαροῦν.

A. Ἄλλ’ εἰς καιρὸν ἡμῖν ὁ περὶ γε τῶν τοιούτων κρίνεται λόγος. κατακομίζουσι μὲν γὰρ ἀσυνέτως τινὲς τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον τῆς ὑπερτάτης ὑπεροχῆς, καὶ ὑποβιβάζουσι τῆς ἰσότητος τῆς πρὸς τὸν Πατέρα καὶ Θεὸν, οὐχ ὁμοούσιον εἶναι λέγοντες αὐτὸν, οὔτε μὴν φυσικῇ καὶ ἀπαραλλάκτῳ ταυτότητι στεφανοῦν ἐθέλοντες· ἕτεροι δὲ τοῖς ὀνομασμένοις τὴν αὐτὴν ὥσπερ ἐρχόμενοι τρίβον, καὶ εἰς παγίδα θανάτου καὶ εἰς πέταυρον ἄδου κατολισθαίνοντες, τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τοῦ Μονογενοῦς παρευθύνουσι τὸ μυστήριον, καὶ ἀδελφὴν ὥσπερ τοῖς πρώτοις ἐπιτηδεύουσι τὴν ἀπόνοιαν. οἱ μὲν γὰρ οὕτω σεσαρκωμένον τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς φύντα Λόγον, τῶν τῆς θεότητος ὑψωμάτων μονονουχὶ κατασύροντες, τό γε ἦκον ἐπ’ αὐτοῖς ἀλοῖεν ἄν· οἱ δὲ καὶ σεσαρκωμένῳ πολεμεῖν ἐγνώκασι, μονονουχὶ καὶ ἐπιτιμῶντες οἱ θρασεῖς τῇ φιλανθρώπῳ χάριτι, οὐκ ὀρθὰ βεβουλεῦθαι τάχα που διατεινόμενοι, διὰ τὸ ἀνασχέσθαι σαρκὸς καὶ τῶν τῆς κενώσεως μέτρων, ἤγουν ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη, καίτοι Θεὸς ὢν φύσει καὶ σύνοδος τῷ Πατρί.

B. Ἐφης μὲν ὀρθῶς.

A. Κατακεκράξεται δ’ οὖν τῆς ἐν ἀμφοῖν ἀμαθίας ἡ θεόπνευστος γραφή, πρεσβεύουσα τὰληθές, καὶ τὸν μὲν παρ’ ἐκείνοις λόγον ἀδρανῆ καὶ ἀσύφηλον ἀποφαίνουσα, ἐφιστᾶσα δὲ ταῖς τῆς θεότητος τρίβοις, τοὺς ἰσχυρῶ τε καὶ ἀκριβεῖ διανοίας ὄμματι καταθρεῖν εἰωθότας τὸ ἐπ’ αὐτῷ μυστήριον. τίνες δ’ ἂν εἶεν, οἱ τὴν οὕτω σεπτὴν καὶ ἀπόρρητον τοῦ Σωτῆρος οἰκονομίαν ἀνοσίως κέκιβδηλευκότες· εἰκας γὰρ

3, 4. Et B et A accessere ex Syr. Codice et ex cod. Vatopedhiensi. ριον] + B. Cod. Ed. omisi cum syr.

18. βεβουλεῦσθαι Aub. Correxī ex 25. παρ’] γὰρ Aub. 28. μυστή-

οὐ μετρίως ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ δυσφορεῖν· ἐθέλοιμ' ἂν διαπυθέσθαι σου.

B. Διατεκμαίρη καλῶς· “Ζηλῶν γὰρ ἐζήλωσα τῷ Κυρίῳ,” 3 Reg.
xix. 10.
καὶ πρὸς γε τουτὶ κατατεθηγμένος ἀλύω καὶ σφόδρα. τὸ δὲ b
5 ὅποι ποτε καταστρέψουσιν οἱ παρ' ἐκείνων λόγοι, δέδια
καθορῶν. τὴν γάρτοι παραδοθεῖσαν ἡμῖν νοθεύουσι πίστιν,
δράκοντος ἀρτιφανοῦς εὐρήμασι κεχρημένοι, καὶ ταῖς τῶν
ἀπλουστέρων ψυχαῖς ἰοῦ δίκην ἐγχείοντες, ψυχρά τινα καὶ
διεστραμμένα καὶ ἀβελτερίας ἔμπλεω.

10 A. Εἶτα τίς ὁ ἀρτιφανής ἐστι δράκων, ὅποια δὲ ἅττα
τὰ παρ' αὐτοῦ πεφλυαρημένα κατὰ τῶν τῆς ἀληθείας δογμά-
των, ἐρομένῳ φράσον.

B. Ἀρτιφανής μὲν δράκων, ὁ σκολιὸς οὐτοσὶ καὶ ἰῶ c
μεθύουσαν ἔχων τὴν γλῶτταν, ὁ τῇ παραδόσει τῶν τῆς
15 οἰκουμένης μυσταγωγῶν, μᾶλλον δὲ καὶ πάσῃ τῇ θεοπνεύστῳ
γραφῇ μονονουχὶ χαίρειν εἰπὼν, καινοτομήσας δὲ τὸ αὐτῷ
δοκοῦν, καὶ θεοτόκον μὲν οὐκ εἶναι λέγων τὴν ἀγίαν παρθένον,
χριστοτόκον δὲ μᾶλλον καὶ ἀνθρωποτόκον· ἕτερα δὲ πρὸς
τούτοις ἀπηχῆ καὶ ἀπόπληκτα, τοῖς ὀρθοῖς καὶ εἰλικρινέσι
20 τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπεισφρήσας δόγμασι.

A. Νεστόριον οἶμαι φῆς· συνίημι γὰρ ἤδη πως· ἀλλὰ τί d
τὸ χρῆμα, ὃ τᾶν, τῶν ἐκείνου λόγων, οὐκ ἔχω νοεῖν· θεοτόκον
δὲ πῶς οὐκ εἶναι φησι τὴν ἀγίαν παρθένον;

B. Οὐ γάρ τοι, φησὶ, Θεὸν ἐκτέτοκεν. ἦν γὰρ ὁ Λόγος
25 καὶ πρὸ αὐτῆς, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου,
συναίδιος ὢν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί.

A. Καταρνήσονται δὴ οὖν καὶ τοῦτο ἀναφανδὸν ὡς ἔστι
Θεὸς ὁ Ἐμμανουήλ, εἰκῆ δὲ ὡς ἔοικε διερμηνεύει τοῦνομα
λέγων ὁ εὐαγγελιστῆς “Ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον Μεθ’
30 “ἡμῶν ὁ Θεός·” οὕτω γὰρ χρῆναι κατονομάζεσθαι διεβε-
S. Matth.
i. 23.

3. B Syr. A Cod. Ed. 8. δίκην] + δανιτικῶς (sic) C (manu 2). 10. A Syr.
B Cod. Ed. 13. B Syr. A Cod. Ed. 21. A Syr. B Cod. Ed.
24. B Syr. A Cod. Ed. 27. A accessit ex Syr.

ε βαιούτο σαφῶς διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τὸν ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου κατὰ σάρκα γεγεννημένον, ὡς ἐνανθρωπήσαντα Θεόν.

B. Καίτοι δοκεῖ μὲν ἐκείνοις οὐχ ὧδε ταῦτ' ἔχειν, μεθ' ἡμῶν δὲ φαῖεν γενέσθαι Θεόν, ἥτοι τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, κατὰ 5 γε τοὺς τῆς ἐπικουρίας τρόπους· σέσωκε γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν διὰ τοῦ γεννηθέντος ἐκ γυναικός.

A. Οὐ γὰρ ἦν εἰπέ μοι καὶ μετὰ Μωυσέως τῆς Αἰγυπτίων 717 A. a χώρας καὶ τῆς αὐτόθι πλεονεξίας ἀπαλλάττων τὸν Ἰσραὴλ, Ps. cxxxv. 12. “ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,” καθὰ γέγραπται; 10 cf. Schol. § 2. οὐχὶ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα, Ἰησοῦ λέγοντα σαφῶς εὐρήσομεν Jos. i. 5. “ Καὶ ὡς ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σου;”

B. Ἀληθές.

A. Ἀνθ' ὅτου δὴ οὖν οὐδεὶς μὲν ἐκείνων Ἐμμανουὴλ ὠνόμασται, ἥρμοσε δὲ μόνῳ τοῦνομα τῷ κατὰ σάρκα ἐκ 15 γυναικός ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς παραδόξως γεγεννημένῳ;

b B. Οἰησόμεθα δὴ οὖν τίνα τρόπον γεγεννηῆσθαι Θεὸν ἐκ γυναικός, ἄρ' ὡς τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐν αὐτῇ τε καὶ ἐξ αὐτῆς μετεσχηκότος τοῦ Λόγου; 20

A. Ἄπαγε τῆς οὕτω ψυχρᾶς εἰκαιοβουλίας. παραπαίοντος γὰρ οἱ λόγοι καὶ νοῦ κατηρῥωστηκότος τὸ ἐφ' ᾧ μὴ προσῆκεν ἐκτετραμμένον, τὸ σαρκὸς οἶεσθαι γενέσθαι καρπὸν τὴν ἄρρητον ὑπαρξιν τοῦ Μονογενοῦς· ἀλλ' ἦν ὡς Θεὸς συναΐδιος τῷ γεννήσαντι Πατρὶ, καὶ ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν ἀπορρήτως 25 γεγεννημένος. ἐθέλουσι γεμῆν εἰδέναί σαφῶς, ὅπως τε καὶ c τίνα τρόπον ἐν εἶδει πέφηνε τῷ καθ' ἡμᾶς καὶ γέγονεν ἄνθρωπος, σαφηνιεῖ λέγων ὁ θεσπέσιος εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης S. Joan. i. 14. “ Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ “ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ 30 “ Πατρὸς, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.”

11. Ἰησοῦν Aub.
τινὰ Aub.

14. Ἀνθ' ὅτου] Ara Aub.

18. τίνα Cod. Syr.

B. Ἄλλ' εἰ γέγονε, φασὶ, σὰρξ ὁ Λόγος, οὐκέτι μεμένηκε Λόγος, ἀποπεφοίτηκε δὲ μᾶλλον τοῦ εἶναι ὃ ἦν.

A. Καὶ μὴν τοῦτο γέ ἐστι τερθρεία καὶ λήρος καὶ ἐξεστη-
κότος εὐρήματα νοῦ καὶ ἕτερον οὐδέν. οἴονται γὰρ ὡς εἴκειν d
5 ὡς ἐξ ἀφύκτου τε καὶ ἀναγκαίου λόγου, τροπῆς τε καὶ
ἀλλοιώσεως σημαντικὸν εἶναι τό Ἐγένετο.

B. Ναι, φασὶ, καὶ δὴ τὸν οἰκεῖον ἐμπεδοῦσι λόγον, ἐξ
αὐτῆς ἐλόντες τῆς θεοπνεύστου γραφῆς. εἴρηται γὰρ που,
φησὶν, ἐπὶ μὲν τῆς τοῦ Λῶτ γυναικὸς, ὅτι “ἐγένετο στήλη
10 “ἀλὸς,” καὶ μὴν καὶ ἐπὶ τῆς Μωυσέως ράβδου, ὅτι “ἔρριψεν
“αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφιν.” φυσικὴ γὰρ ἐν
τούτοις γέγονεν ἡ τροπή.

Gen.
xix. 26.
Ex. iv. 3.

A. Οὐκοῦν, ὅτε ψάλλωσί τινες “Καὶ ἐγένετό μοι κύριος e
“εἰς καταφυγὴν,” καὶ πάλιν “Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης
15 “ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ,” τί δὴ φαίεν ἄν; ἄρα τὸ εἶναι
Θεὸς ἀφείδς ὁ ὑμνούμενος, μετακεχώρηκεν ἐκ μεταβολῆς εἰς
τὸ εἶναι καταφυγὴν, καὶ μετέστη φυσικῶς πρὸς ἕτερόν τι παρ'
ἕπερ οὐκ ἦν ἐν ἀρχαῖς;

Ps. xciii.
22.
Ib.
lxxxix. 1.
cf. S.
Athan.
contr.
Ar. i.
§ 62.

B. Καὶ πῶς οὐκ ἀπεικὸς καὶ ἀνάρμοστον τῷ γε ὄντι
20 κατὰ φύσιν Θεῷ τὸ χρῆμα ἐστίν; ἄτρεπτος γὰρ ὢν κατὰ a 718 A.
φύσιν, μένει που πάντως ὅπερ ἦν καὶ ἐστὶν αἰεὶ, κὰν εἰ
λέγοιτό τισι γενέσθαι καταφυγὴν.

A. Ἄριστά γε καὶ μάλα ὀρθῶς ἔφησ' οὐκοῦν παρενη-
νεγμένης εἰς μέσον τῆς Θεοῦ μνήμης, εἰ ὑπὸ του λέγοιτο
25 τό Ἐγένετο, πῶς οὐκ ἀμαθὲς καὶ ἀνόσιον κομιδῇ τροπὴν
οἰεσθαι σημαίνειν αὐτὸ, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον καθ' ἕτερόν τινα
τρόπον πειρᾶσθαι νοεῖν, καὶ περιτρέπειν ἐμφρόνως εἰς τὸ ὅτι
μάλιστα πρέπον τε καὶ εἰκὸς τῷ ἀτρέπτῳ Θεῷ;

B. Πῶς δὴ οὖν ἄρα εἰς σάρκα φαμὲν γενέσθαι τὸν b
30 Λόγον, τὸ ἄτρεπτόν τε καὶ ἀναλλοιώτον ὡς ἰδίον τε καὶ
οὐσιῶδες καὶ ἐμπεφυκὸς αὐτῷ τηροῦντες αἰεὶ;

13. ψάλλωσι Cod. et C. ψάλλουσι Aub. ψάλλωμεν Syr. 19. B accessit
ex Syr. 23. A Syr. B Cod. Ed. ἔφησ] + A Cod. Ed. invito Syr.
29. B assumptum ex Syr.

A. Ὁ πάνσοφος Παῦλος, ὁ τῶν αὐτοῦ μυστηρίων ταμίας,
 ὁ τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων ἱερουργός, σαφηνιεῖ λέγων
 Phil. ii. 5-8. “Τοῦτο φρονεῖτε ἕκαστος ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ὁ καὶ ἐν Χριστῷ
 “Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγάγατο
 c “τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ’ ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου 5
 “λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι
 “εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπή-
 “κοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.” καίτοι γὰρ
 Θεός τε καὶ ἐκ Θεοῦ κατὰ φύσιν ὑπάρχων ὁ Μονογενὴς
 Heb. i. 3. αὐτοῦ Λόγος, τὸ “ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ ὁ χαρακτήρ 10
 “τῆς ὑποστάσεως” τοῦ γεννήσαντος, γέγονεν ἄνθρωπος,
 καὶ οὐκ εἰς σάρκα τραπέις, ἢ φυρμὸν ἢ κρᾶσιν ἢ τι τῶν
 τοιούτων ἕτερον ὑπομείνας, καθεὶς δὲ μᾶλλον ἑαυτὸν εἰς
 Ib. xii. 2. d κένωσιν, καὶ “ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς αἰσχύνης
 “καταφρονήσας,” καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπότητος πτωχείαν οὐκ 15
 ἀτιμάσας. ἠθέλησε γὰρ ὡς Θεὸς, τὴν θανάτῳ καὶ ἁμαρτίᾳ
 κατεχομένην σάρκα, καὶ θανάτου καὶ ἁμαρτίας ἀποφῆναι
 κρείττονα καὶ ἀνακομίσει πρὸς τὸ ἐν ἀρχαῖς, ἰδίαν αὐτὴν
 ποιησάμενος, καὶ οὐκ ἄψυχόν γε κατὰ τινος, ἐψυχωμένην δὲ
 μᾶλλον ψυχῇ νοερᾷ· ἵεναι γεμὴν τὴν τῷ πράγματι πρέπου- 20
 e σαν οὐκ ἀπαξιώσας τρίβον, τὴν καθ’ ἡμᾶς γέννησιν ὑπομείναι
 λέγεται, μεμενηκὼς ὅπερ ἦν. γεγέννηται γὰρ παραδόξως
 κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός· οὐ γὰρ ἦν ἐτέρως Θεὸν ὄντα κατὰ
 φύσιν, ἢ ἐν εἴδει τῷ καθ’ ἡμᾶς ὀφθῆναι τοῖς ἐπὶ γῆς τὸν
 ἀναφῆ καὶ ἀσώματον, πλὴν ἐνανθρωπήσαι κρίναντα, καὶ ἐν 25
 ἑαυτῷ καὶ μόνῳ τοῖς τῆς θεότητος ἀξιώμασιν ἐκπρεπῆ τὴν
 ἡμῶν ἀποφῆναι φύσιν· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Θεός τε ὁμοῦ καὶ
 719 A. a ἄνθρωπος, καὶ ἐν ὁμοιώματι μὲν ἀνθρώπου, καθὸ μετὰ
 τούτου καὶ Θεὸς ἦν, σχήματι δὲ ὡς ἄνθρωπος. Θεὸς γὰρ
 ἦν ἐν εἴδει τῷ καθ’ ἡμᾶς καὶ ἐν δούλου μορφῇ, δεσπότης. 30

I. A assumptum ex Syr. 14. χαρᾶς αὐτῷ inverso ordine C. 17. μετεχο-
 μένην Aub. ἁμαρτίας emendavi ex C. Syr. αἵματος Aub. 23. ἐκ γυναικός—
 κατὰ φύσιν om. Aub. 24. τῷ] τῶν Aub. 27. τε] γε Aub.

σάρκα γὰρ οὕτω φαμέν γενέσθαι. ταύτητοι καὶ θεοτόκον εἶναι διαβεβαιούμεθα τὴν ἁγίαν παρθένον.

B. Βούλει τοῖς σοῖς ἀντιπαρεξάγοντες λόγοις τὰ παρ' ἐκείνων ἰσχυρότεραν ἀποτελῶμεν τῶν ἐννοιῶν τὴν βάσανον, ἢ παραχωρῶμεν ἀπλῶς λέγοντί σοι τὸ εὖ ἔχειν ὑπειλημμένον;

A. Ἄνεπίπληκτον μὲν ὡς γε οἶμαι πᾶν ὅπερ ἂν λέγοιτο β πρὸς ἡμῶν σοφῶς τε καὶ ἐπιστημόνως καὶ οὐκ ἀπαδόντως ἔχον ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς· φράζε δὲ καὶ αὐτὸς τὸ
10 δοκοῦν, ἐκτέκοι γὰρ ἂν τι τῶν ὀνησιφόρων ἢ ἀντίστασις.

B. Ὁ θεσπέσιος γράφει, φασὶ, Παῦλος περὶ τοῦ Υἱοῦ, ἅτε δὴ γεγονότος κατάρας τε καὶ ἁμαρτίας. ἔφη γὰρ ὅτι
“ τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησε,” 2 Cor. v.
καὶ πάλιν “ Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ c Gal. iii.
13.
15 “ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα.” γενέσθαι δὲ φασιν αὐτὸν οὐκ αὐτόχρημα κατάραν καὶ ἁμαρτίαν, ἀλλ' ἕτερόν τι παρὰ τοῦτο δηλοῦν τὸ γράμμα τὸ ἱερόν, οὕτω πρὸς ἡμῶν νοεῖσθαι φασὶ τό Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο. S. Joan. i. 14.

A. Καὶ μὴν ὡς ἔν γε τῷ φάναι κατάραν γενέσθαι καὶ
20 ἁμαρτίαν, οὕτω γενέσθαι σάρκα αὐτὸν συνεισκρίνεται, καὶ προανίσχουσιν ἔχει τῶν μεθ' ἑαυτὸν τὴν ἐννοιαν.

B. Πῶς ἔφης; ὅπηνίκα γὰρ φαίη τις ἂν περὶ αὐτοῦ Ὁ δ μὴ εἰδὼς ἁμαρτίαν ἁμαρτία γέγονεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐξεπρίατο δὲ καὶ ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τοὺς ὑπὸ νόμον, γενόμενος
25 ὑπὲρ αὐτῶν κατάρα; εἶτα πῶς ἂν ἐνδοιάσειέ τις, ὡς ἐν καιροῖς δηλονότι καθ' οὓς ἐσαρκώθη τε καὶ γέγονεν ἄνθρωπος ὁ Μονογενής;

A. Συνεισφέρεται τοίνυν τοῖς τῆς σαρκώσεως λόγοις, καὶ τὰ δι' αὐτὴν οἰκονομικῶς ἐπειρηγεμένα τῷ τὴν ἐκούσιον

7. ἀνεπίπληκτος Aub. 22. ἔφης] + A Cod. Ed. invito Syr. περὶ αὐτοῦ (= ,mal) emendavi ex Syr. αὐτοῖς Ed. 28. A assumptum ex Syr. 28—p. 342, l. 10 citat Severus contra Apologiam Juliani Halicarnasensis § 16 in cod. 12158 fol. 97 et contra Johannem Grammaticum § 41 in cod. 12157 fol. 212 v.

επαθόντι κένωσιν, καθάπερ ἀμέλει καὶ τὸ πεινῆν καὶ τὸ κοπιᾶν. ὥσπερ γὰρ οὐκ ἂν κεκοπίακεν αὐτὸς ᾧ ἢ πᾶσα δύναμις, οὐδ' ἂν εἶρητο πεινῆσαι, τροφή καὶ ζωὴ τῶν ὄλων ὑπάρχων αὐτὸς, μὴ οὐχὶ προοικειωσάμενος σῶμα, τὸ πεινῆν τε καὶ κοπιᾶν πεφυκός· οὕτως οὐκ ἂν ἐν ἀνόμοις κατελογίσθη 5
 720 A. a γέγονε κατάρα, σταυρὸν ὑπομείνας τὸν δι' ἡμᾶς, εἰ μὴ γέγονε σὰρξ, τουτέστιν, ἐσαρκώθη τε καὶ ἐνηθρώπησε, τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπομείνας γέννησιν ἀνθρωποπρεπῶς, τὴν διὰ γε φημί τῆς ἀγίας παρθένου. 10

B. Σύμφημι. φρονεῖς γὰρ ὀρθῶς.

A. Ἀσύνητον δὲ καὶ ἐτέρως τὸ οἶεσθαί τε καὶ λέγειν οὕτω γενέσθαι σάρκα τὸν Λόγον, καθάπερ ἀμέλει κατάρα καὶ ἁμαρτία γέγονεν.

B. Τίνα φῆς τρόπον; 15

A. Οὐ γὰρ ἵνα λύση τὴν ἄραν ἐπάρατος ἦν, καὶ ἵνα b παύση τὴν ἁμαρτίαν, ἁμαρτίαν ἐποίησεν αὐτὸν ὁ Πατήρ;

B. Ὡδε καὶ αὐτοὶ φασιν.

A. Οὐκοῦν εἴπερ ἐστὶν ἀληθές, κατὰ γε τὸ αὐτοῖς εὖ ἔχειν ὑπειλημμένον, ὅτι γέγονεν οὕτω σὰρξ ὁ Λόγος καθὰ καὶ 20 κατάρα καὶ ἁμαρτία, ἐπ' ἀναιρέσει σαρκὸς, εἶτα πῶς ἄφθαρτόν τε καὶ ἀνώλεθρον αὐτὴν ἀποφαίνει, ὡς ἔν γε πρώτη κατορθώσας τοῦτο τῇ ἰδίᾳ σαρκί; οὐ γάρτοι θνητὴν ἀπομείναι c καὶ ὑπὸ φθορὰν ἀφήκεν αὐτὴν, παραπέμποντος εἰς ἡμᾶς τοῦ Ἀδάμ τὴν ἐπὶ τῇ παραβάσει δίκην, ὡς σάρκα δὲ μᾶλλον 25 ἀφθάρτου Θεοῦ, τουτέστιν ἰδίαν ἤγουν ἑαυτοῦ, καὶ θανάτου καὶ φθορᾶς ἐπέκεινα θείας;

B. Εὖ ἔφης.

A. Ἐφη δέ που τὸ γράμμα τὸ ἱερὸν, τὸν μὲν πρῶτον ἀνθρωπον, τουτέστιν Ἀδὰμ, εἰς ψυχὴν γενέσθαι ζῶσαν, τὸν 30

1 Cor.
xv. 45.

2-5 citat et collectio syriace in cod. 14532 fol. 47 v. 2. ἢ om. Aub.
 17. αὐτὸν emendavi ex C. αὐτὸς Aub. 18. ἴδι Aub. 21. ἐπ' ἀναιρέσει
 σαρκὸς] i. e. ut vertit Syr., ἐπ' ἀναιρέσει τοίνυν σαρκὸς σὰρξ γέγονε.

δὲ ὕστερον, φημὶ Χριστὸν, εἰς πνεῦμα ζωοποιόν. ἄρ' οὖν,
 ὥσπερ ἐπ' ἀναιρέσει κατάρως καὶ ἀμαρτίας γέγονε κατάρω
 καὶ ἀμαρτία, οὕτως ἐπ' ἀνατροπῇ τοῦ εἶναι εἰς ψυχὴν ζῶσαν,
 γενέσθαι φημὲν αὐτὸν εἰς πνεῦμα ζωοποιόν; τὴν γάρτοι τοῦ δ
 5 γενέσθαι δύναμιν εἰς τὸ ἀπηχῆς περιτρέποντες, οὕτω γενέ-
 σθαι σάρκα φασὶν αὐτὸν, καθὰ καὶ ἄράν τε καὶ ἀμαρτίαν.
 ἀναιρετέον οὖν ἄρα τοῦ Λόγου τὴν σάρκωσιν, ἡγουν ἐναν-
 θρώπησιν. οὗ παραδεχθέντος εἰς ἀλήθειαν, οἴχεται μὲν ἅπας
 ἡμῖν ὁ τοῦ μυστηρίου λόγος· οὔτε δὲ ἐγεννήθη Χριστὸς οὔτε
 10 ἀπέθανεν οὔτε ἐγήγερται, κατὰ τὰς γραφάς. ποῦ τοιγαροῦν
 ἡ πίστις, ἥτοι "τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν;" πῶς Rom.
 γὰρ ἡγείρεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐκ νεκρῶν, εἰ μὴ καὶ ἀπέθανε; e x. 8.
 πῶς δ' ἂν καὶ ἀπέθανεν, εἰ μὴ γεγέννηται κατὰ σάρκα; ποῦ
 δὲ καὶ ἡ τῶν νεκρῶν ἀναβίωσις, ἐλπίδα τοῖς ἀγίοις εἰσφέρουσα
 15 τῆς ἀτελευτήτου ζωῆς, εἰ μὴ ἐγήγερται Χριστός; ποῦ δὲ καὶ
 ἡ τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων ζωοποιήσις, ἡ κατὰ μέθεξιν
 τελουμένη τῆς ἀγίας αὐτοῦ σαρκὸς καὶ αἵματος;

B. Σάρκα δὴ οὖν φημὲν γενέσθαι τὸν Λόγον, κατὰ γε a 721 A.
 τὴν ἐκ γυναικὸς κατὰ σάρκα γέννησιν, ἣν ἐν ἐσχάτοις τοῦ
 20 αἰῶνος καιροῖς ὑπομείναι λέγεται, καίτοι πρὸ παντὸς τοῦ
 αἰῶνος ὑπάρχων ὡς Θεός.

A. Πάνυ μὲν οὖν. οὕτω γὰρ γέγονεν ἐν ὁμοιώσει τῇ πρὸς
 ἡμᾶς τῇ κατὰ πᾶν ὀτιοῦν δίχα τῆς ἀμαρτίας. καὶ μαρτυρήσει
 λέγων ὁ πάνσοφος Παῦλος "Ἐπειδὴ γὰρ τὰ παιδιά κεκοι- Heb. ii.
 25 " νώνηκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, καὶ αὐτὸς παραπλησίως 14-17.
 " μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν b
 " τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ
 " ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν
 " ἔνοχοι ἦσαν δουλείας· οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνά-
 30 " νεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται, ὅθεν
 " ὄφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι." ἡ δὲ κατὰ

1. φημὶ] + δὴ suprascr. C manu prima. 17. καὶ αἵματος om. Syr.
 expunxit C m. 2. 20. τοῦ om. C. 26. καταργήσῃ C. 31. κατὰ prius
 emendavi ex C. τὰ Aub.

πάντα ὁμοίωσις ἀρχὴν ὡσπερ τινὰ καὶ προεισβολὴν τοῦ
 πράγματος, τὴν ἐκ γυναικὸς ἀπότεξιν ἔχει, καὶ τὴν ἐν σαρκὶ
 c φανέρωσιν τοῦ κατὰ φύσιν ἰδίαν οὐχ ὄρατοῦ, καὶ τὴν ἐν τοῖς
 καθ' ἡμᾶς κάθεσιν οικονομικὴν τοῦ ἐν ὑπερτάτοις ὄντος
 ὀνόμασι, καὶ τὸ ἐν ἀνθρωπότητι ταπεινὸν τοῦ τοῖς ἀνωτάτω 5
 θρόνοις ἐμπρέποντος, καὶ τὸ ἐν μέτροις γενέσθαι τοῖς οἰκε-
 τικοῖς τὸν ἐν κυριότητι φυσικῇ· Θεὸς γὰρ ὁ Λόγος ἦν.

B. Διανοῆ μὲν ὀρθῶς· πλήν ἴσθι τοι κάκεινο ἐρούοντας,
 ὡς ἀνέφικτον εἶη ἂν τάχα που καὶ ἀκαλλές, τὸν ἐκ Θεοῦ
 d Πατρὸς φύντα Λόγον ἀπορρήτως τε καὶ ὑπὲρ νοῦν οἶεσθαί 10
 τε καὶ λέγειν, καὶ δευτέραν τὴν ἐκ γυναικὸς ὑπομείναι
 γέννησιν. ἀπόχρη γὰρ αὐτῷ, φασὶ, τὸ ἅπαξ ἐκ Πατρὸς
 γεννηθῆναι θεοπρεπῶς.

A. Οὐκοῦν, ἐπιπλήττουσι τῷ Υἱῷ, καὶ οὐκ ὀρθὰ βεβου-
 λευθαί φασιν αὐτὸν, τὴν δι' ἡμᾶς κένωσιν ἐθελούσιον ὑπο- 15
 μείναντα. κατήργηται δὲ καὶ εἰκαῖον ἤδη πως ἐστὶ τὸ σεπτὸν
 καὶ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον, καὶ τὸ τῆς μετὰ σαρκὸς
 οικονομίας τοῦ Μονογενοῦς εὐτεχνές, ἀνόνητον ἀποφαίνουσι
 e τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλ' οὐ τοῖς ἐκείνων βατταρισμοῖς τὸ
 χρῆναι κρατεῖν ὁ τῆς ἀληθείας ἐφήησι λόγος, ἐλέγξει δὲ 20
 μᾶλλον, ἀσυνετώτατα μὲν πεφλυαρηκότας, εἰδότας δὲ κατ'
 οὐδένα τρόπον τὸ Χριστοῦ μυστήριον. γεγέννηκε μὲν γὰρ ὁ
 Θεὸς καὶ Πατὴρ τὸν Υἱὸν ἐξ ἑαυτοῦ γεννήσει μιᾷ· πλήν
 εὐδόκησεν ἐν αὐτῷ τὸ ἀνθρώπινον ἀνασῶσαι γένος, τρόπον
 τῷ κατὰ τὴν σάρκωσιν, ἡγουν ἐνανθρώπησιν, ἣν πάντη τε 25
 καὶ πάντως γενέσθαι ἐχρῆν, διὰ γεννήσεως δηλονότι τῆς ἐκ
 722 A. a γυναικὸς, ἵνα τῇ πρὸς ἡμᾶς ὁμοιώσει τοῦ ἐκ Θεοῦ φύντος
 Λόγου, κατακρίνηται μὲν ἐν τοῖς μέλεσι τῆς σαρκὸς τῆς
 ἁμαρτίας ὁ νόμος, ἐν ὁμοιώματι δὲ θανάτου τοῦ μὴ εἰδότος

7. ὁ omisit Aub. 9. ἂν omisit Aub. 10. φύντα codices. . . τὰ codicem
 non legens Aub.

17. καὶ alt. om. Aub. 22—p. 350, l. 24 citat
 Euthymius in Panoplia Dogmatica tit. 15 κατὰ νεστοριανῶν sub titulo τοῦ αὐτοῦ ἐκ
 τοῦ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν λόγου ὅτι εἰς ὁ Χριστός. Hic incipit citatio in Editione
 altera (vide ed. Tergobyst. fol. 124 verso, Migne Patrol. Graec. tom. 130, col. 960)
 paullo post, editio prima. Textum tamen ex Auberti editione ut videtur deprompsit
 Migne.

αὐτὸν, καταργῆται θάνατος· “εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν, Rom.
 “ φησὶ, τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς vi. 5.
 “ ἀναστάσεως ἐσόμεθα.” οὐκοῦν ἀναγκαίως ὁ ὢν καὶ ὁ
 ὑπάρχων γεγέννηται κατὰ σάρκα, τὰ ἡμῶν εἰς ἑαυτὸν μετα- b
 5 θεῖς, ἵνα τὰ σαρκὸς γεννήματα, τουτέστιν ἡμεῖς οἱ φθαρτοί
 τε καὶ ἀπολλύμενοι, μένωμεν ἐν αὐτῷ, ἴδια λοιπὸν ἔχοντι τὰ
 ἡμῶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτοῦ. δι’ ἡμᾶς γὰρ ἐπτώχευσε 2 Cor.
 πλούσιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν. viii. 9.
 φάσκοντες γεμῆν οὐκ αὐτὸν γενέσθαι σάρκα τὸν ἐκ Θεοῦ
 10 Λόγον, ἥτοι γέννησιν ὑπομεῖναι τὴν κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς,
 ἀναιροῦσι τὴν οἰκονομίαν. εἰ γὰρ μὴ πλούσιος ὢν ἐπτώχευσε,
 καθεῖς ἑαυτὸν τοῖς καθ’ ἡμᾶς ἐκ φιλανθρωπίας, οὐδὲ ἡμεῖς τὰ c
 αὐτοῦ πεπλουτήκαμεν, ἀλλ’ ἐσμὲν ἐν τῷ πτωχεύειν ἔτι, καὶ
 ἀρᾷ καὶ θανάτῳ καὶ ἁμαρτίᾳ ἐνισχημένοι. τὸ γάρτοι γενέσθαι
 15 σάρκα τὸν Λόγον, λύσιν ἔχει καὶ ἀνατροπὴν τῶν ἐξ ἀρᾶς
 καὶ δίκης τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει συμβεβηκότων. οὐκοῦν εἰ
 ἀναβοθρεύουσι τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὴν ρίζαν, καὶ τὸν τῆς
 ἐλπίδος θεμέλιον ἀνορύττουσι, ποῦ τὰ μετ’ αὐτὸν ἔτι κείσεται;
 οὐ γὰρ γεγονότος ὡς ἔφην σαρκὸς τοῦ Λόγου, οὔτε τοῦ
 20 θανάτου κατεσείσθη τὸ κράτος, κατήργηται δὲ κατ’ οὐδένα d
 τρόπον ἢ ἁμαρτία, καὶ ἐσμὲν ἔτι ταῖς τοῦ πρώτου παρα-
 βάσεσιν ἔνοχοι, τουτέστιν Ἀδὰμ, οὐδεμίαν ἀναφοίτησιν
 ἔχοντες εἰς τὸ ἄμεινον, τὴν διὰ γε φημὶ τοῦ πάντων ἡμῶν
 Σωτῆρος Χριστοῦ.

25 B. Συνίημι ὃ φῆς.

A. Τίς δ’ ἂν καὶ νοοῖτο πρὸς ἡμῶν ὁ παραπλησίως ἡμῖν
 μετεσχηκῶς αἵματος καὶ σαρκὸς, ὡς ἕτερος ὢν παρ’ ἡμᾶς

1. αὐτὸν retinui cum codice, Aub. favente et Syr. αὐτὴν (sc. ἁμαρτίαν) Euthy-
 mius (in Codice). 3. ὁ alt. om. Euth. 8. ἵνα] + καὶ Euth.
 9. Hic incipit ed. prima [vide praefationem] in cod. Reg. Par. 1230 sec. ut vid.
 xii, fol. 143 [e signavi]. Haec citat et Niketas Choniates in cod. Roe, 22, fol. 171 v
 in Bibl. Bodl. conservat. [j signavi.] 13. ἐαυτοῦ j. 14. ἁμαρτίας
 Euth. j. invitis codice, Syr. ἁμαρτία tamen exhibet Migne. 16. καὶ
 καταδίκης e.j. 19, 20. τὸ τοῦ θανάτου κατεσείσθη inverso ordine e.j.
 20. δὲ] + καὶ j. 22. ἔχοντες ἀναφοίτησιν inverso ordine Euth. j. aliter
 tamen Migne. 26. A non exhibent e.j.

cf. contra
Nest. i.
§ 3 init.
iii. § 3
pp. 77 e
82 c.

κατὰ φύσιν; οὐ γάρ τοι φαίη τις ἂν ἀνθρώπῳ πρέπει
e τὸ ἀνθρωπότητος μετασχεῖν. ὁ γάρ ἐστι κατὰ φύσιν, πῶς
ἂν τις νοοῖτο λαβῶν, ὡς ἕτερον ὄν τι παρ' ὅπερ ἐστίν; ἄρ'
οὐ πολὺ τὸ εἰκὸς ὁ λόγος ἔχει;

B. Πάνυ μὲν οὖν.

5

1 S. Joan.
i. 7.

723 A. a

Gal. iv. 4.

Rom.
viii. 3.

A. Ἐθρει δὲ δὴ καὶ ἐτέρως, ὡς ἀνόσιόν τε ἐστὶ καὶ
ἀπηχῆς, τὸ ἀναιρεῖν πειρᾶσθαι τοῦ Θεοῦ Λόγου τὴν ἐκ
γυναικὸς κατὰ σάρκα γέννησιν. τίνα γὰρ τρόπον ζωοποιή-
σειεν ἂν τὸ σῶμα αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐστὶν ἴδιον αὐτοῦ, ὅς ἐστι
ζωή; πῶς τὸ αἷμα Ἰησοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης 10
ἁμαρτίας, εἴπερ ἐστὶν ἀνθρώπου κοινού καὶ ὄντος ὑφ'
ἁμαρτίαν; πῶς ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ “τὸν υἱὸν
“αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον;”
πῶς κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί; οὐ γὰρ ἦν
ἀνθρώπου κοινού, καὶ τυραννουμένην ἔχοντος μεθ' ἡμῶν 15
ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας τὴν φύσιν, τὸ κατακρίναι τὴν ἁμαρτίαν.
ἐπεὶ δὲ σῶμα γέγονε τοῦ πλημμελεῖν οὐκ εἰδότος, ταύτητοι
καὶ μάλα εἰκότως τὴν τῆς ἁμαρτίας ἀπεσεύσατο τυραννίδα,
b καὶ τὴν ιδιότητα πλουτεῖ τοῦ ἀφράστως αὐτῇ καὶ ὡς οὐκ
ἐστὶν εἰπεῖν ἐνωθέντος Λόγου, ἁγίον τε καὶ ζωοποιόν ἐστὶ 20
καὶ τῆς θεοπρεποῦς ἐνεργείας ἔμπλεων. ὡς ἐν ἀπαρχῇ δὲ
Χριστῷ, καὶ μετεστοιχειώμεθα καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ εἶναι καὶ
φθορᾶς καὶ ἁμαρτίας κρείττονες. καὶ ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν
τοῦ μακαρίου Παύλου φωνήν “Ὡσπερ ἐφορέσαμεν τὴν
“εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπου- 25
“ρανίου,” τουτέστι Χριστοῦ. ἐπουράνιος δὲ ἄνθρωπος
c νοεῖται Χριστὸς, οὐχ ὡς ἄνωθεν ἡμῖν καὶ ἐξ οὐρανοῦ τὴν
σάρκα κατενεγκῶν, ἀλλ' ὅτι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, καταβέβηκεν

1 Cor.
xv. 49.

1, 2. A φύσιν ad φύσιν transilit j.
Euth. j.

8. τρόπῳ Aub. Statim ἐτέρους addit e, post ἂν addunt ἐτέρους
cod. alius 1231 scilicet, necnon Choniates cod. j.
γεννώμενον j.
κατέκρινε Euth. j. τὴν ἁμαρτίαν] + ἐν τῇ σαρκί j.
ex Euth. j. C manu secunda, favente et Syr.
non exhibent Euth. j.

1. ἂν om. e.

3. ὡς pro ἄρ'

13. γενόμενον prius]

16. τὸ κατακρίναι] οὐ

20. εἰπεῖν assumptum

22. καὶ primum omisit Aub.

25. φορέσωμεν j.

ἐξ οὐρανῶν, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν ὑπελθῶν, τουτέστι, γέννησιν ὑπομείνας τὴν κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς, μεμένηκεν ὅπερ ἦν, ἄνωθεν δηλονότι καὶ ἐξ οὐρανῶν καὶ ἐπάνω πάντων ὡς Θεὸς καὶ μετὰ σαρκός. οὕτω γάρ που φησὶν ὁ θεσπέσιος

5 Ἰωάννης περὶ αὐτοῦ “Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων “ἐστίν.” ἀπομεμένηκε γὰρ τῶν ὄλων Κύριος καὶ ἐν τῇ τοῦ δούλου μορφῇ γεγωνῶς οἰκονομικῶς, καὶ παράδοξον ἀληθῶς διὰ ταῦτα ἐστὶ τὸ Χριστοῦ μυστήριον. καὶ γοῦν ἔφη που πρὸς Ἰουδαίους δι’ ἐνὸς τῶν προφητῶν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ

10 “Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἀφανίσθητε καὶ θαυμάσατε, “ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ “μὴ πιστεύσητε εἰάν τις ἐκδιηγῆσθαι ὑμῖν.” κινδυνεύει γὰρ ἀπιστεῖσθαι τὸ Χριστοῦ μυστήριον διὰ τὴν τοῦ θαύματος ὑπερβολήν· Θεὸς ἦν ἐν ἀνθρωπότητι καὶ ἐν τοῖς καθ’ ἡμᾶς ὁ

15 ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν· ὁ ἀόρατος, ὁρατὸς κατὰ σάρκα, ὁ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἄνωθεν ἐν εἴδει τῶν χοϊκῶν· ἀπτὸς ὁ ἀναφής· ὁ κατὰ φύσιν ἰδίαν ἐλεύθερος ἐν δούλου μορφῇ· ὁ εὐλογῶν τὴν κτίσιν ἐπάρατος καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἢ πᾶσα δικαιοσύνη, καὶ ἐν δοκῆσει θανάτου γέγονεν ἢ ζωῆ. οὐ γὰρ ἦν ἐτέρου

20 τινός, αὐτοῦ δὲ μᾶλλον τοῦ κατὰ φύσιν Υἱοῦ, τὸ τοῦ θανάτου γευσάμενον σῶμα. ἄρ’ ὡς οὐκ εἶδ γεγωνόσιν ἤγουν a 724 A. πρὸς ἡμῶν εἰρημένοις ἔχεις τι τούτοις ἐπιτιμᾶν;

B. Οὐδαμῶς.

A. Ἐθρεὶ δὴ μοι κάκεῖνο πρὸς τούτοις.

25 B. Τὸ τί δὴ φῆς;

A. Ἐφη που Χριστὸς τοῖς ἀναιρεῖν ἐθέλουσι τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν “Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας τὸν

30 “ἀνθρωπον ἐν ἀρχαῖς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς;” γράφει δὲ καὶ ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Τίμιος ὁ γάμος ἐν

“πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος.” εἶτα πῶς ὁ Μονογενὴς τοῦ

S. Joan.
iii. 31.

Acta
SS. Ap.
xiii. 41
ex Hab.
i. 5.

S. Matth.
xix. 4.

Heb.
xiii. 4.

1. οὐρανοῦ e. 2. σάρκα] + καὶ j. 8. τὸ] + τοῦ e. Χριστοῦ om. j.
11. φ exhibit et e et j. 12. κινδυνεύσει Aub. 15. κτίσιν] φύσιν (sic)
hic et infra j. ὁ prius assumptum ex Euth. j. Syr. 17. μορφῆς (preli
sphaltate) Aub. 21-24. ἄρ’—Οὐδαμῶς A om. Euth. j. 22. ἔχεις
emendavi ex C. ἔχει Aub. 29. ἐν πᾶσι exhibit et e.

b Θεοῦ Λόγος, τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν ὑπελθεῖν ἐβελήσας, οὐ τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος νόμοις ἐφῆκε κρατεῖν, εἰς σύστασιν, ἥτοι γέννησιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ σαρκός; οὐ γὰρ ἐκ κοίτης καὶ γάμων ἠνέσχετο λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐκ παρθένου σεμνῆς καὶ ἀπειρογάμου, κυοφορησάσης ἐκ Πνεύματος, ἐπισκιάσασθαι 5 αὐτῇ δυνάμεως Θεοῦ, καθὰ γέγραπται. Θεοῦ τοιγαροῦν τὸν γάμον οὐκ ἀτιμάσαντος, μᾶλλον δὲ καὶ εὐλογία τιμήσαντος, c ἀνθότου παρθένον κυοφοροῦσαν ἐκ Πνεύματος, τῆς ἰδίας σαρκὸς ἐποίησατο μητέρα Θεὸς ὢν ὁ Λόγος;

B. Οὐκ ἔχω φράσαι.

10

A. Καίτοι πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργῆς γένοιτ' ἂν ἡ τοῦδε πρόφασις, ἐκεῖνο διεσκεμμένοις; ἀφίκετο γὰρ, ὡς ἔφην, ἥγουν ἐνηνθρώπησεν ὁ Υἱὸς, ἀναστοιχειώσων τὰ καθ' ἡμᾶς ὡς ἐν ἑαυτῷ καὶ πρῶτον εἰς ἀγίαν τινὰ καὶ τεθραυσμένην καὶ παράδοξον ἀληθῶς ἀπότηξιν καὶ ζώην· γέγονε δὲ καὶ 15 πρῶτος αὐτὸς γεννητὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ γε d φημί τὴν σάρκα, ἵν' ὥσπερ ὀδῶ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς διαβαινούσης τῆς χάριτος, “οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ” διὰ Πνεύματος τὴν νοητὴν ἔχοντες ἀναγέννησιν, καὶ τὴν πρὸς γε 20 τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱὸν συμμορφίαν πνευματικὴν, Πατέρα καλῶμεν τὸν Θεὸν, οὕτω τε ἄφθαρτοι διαμένωμεν, e ὡς οὐκ ἔτι πατέρα τὸν πρῶτον ἔχοντες, τουτέστιν Ἀδὰμ, ἐν ᾧ καὶ ἐφθάρμεθα. καὶ γοῦν ἔφη Χριστὸς, πῆ μὲν ὅτι “Καὶ 25 “πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ “πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,” πῆ δὲ δὴ, ὡς ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς διὰ τοῦτο καθιγμένος, ἵν' ἡμᾶς ἀγάγη πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ καὶ θεοπρεπὲς ἀξίωμα “Πορεύομαι πρὸς τὸν 30 “πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.” αὐτοῦ μὲν γὰρ φύσει Πατὴρ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 30

S. Luc.
i. 35.

S. Joan.
i. 13.

S. Matth.
xxiii. 9.

S. Joan.
xx. 17.

1. ἐπελθεῖν Aub. 5. Πνεύματος] + ἁγίου j. 9. Θεὸς ὢν] Θεοῦ Aub.
10, 11. Et B et A accessere ex Euthymio, Syr. 14. πρῶτῳ Euth. j. τεθραυσμένην] Addit iterum ὡς ἐν ἑαυτῷ Aub., repugnantis omnibus. 23. τουτέστιν] + τὸν e.j. 24. καὶ tertium om. e.j. habet Cod. 30. τοῖς om. Euth. j.

ἡμῶν δὲ Θεός· ἐπειδὴ δὲ ὁ φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱὸς γέγονε καθ' ἡμᾶς, Θεὸν ἐσχηκέναι φησὶν αὐτὸν, κατὰ γε τὸν τῆ^a 725 A. κενώσει πρέποντα λόγον, δέδωκε δὲ καὶ ἡμῖν τὸν ἑαυτοῦ πατέρα· γέγραπται γὰρ ὅτι “Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν S. Joan. i. 12. 5 “αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν “εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.” εἰ δὲ ἀναιρήσομεν ἀμαθῶς τὸ ἐν ἀποτέξει γενέσθαι τῆ καθ' ἡμᾶς τὸν ἐκ Πατρὸς Θεοῦ Λόγον, τὸν ἐν πᾶσι πρωτεύοντα, κατὰ τὴν τοῦ σοφωτάτου Παύλου Col. i. 18. φωνὴν, πρὸς τίνα λοιπὸν μορφούμενοι, γεννητοὶ Θεοῦ διὰ 10 Πνεύματος χρηματιοῦμεν ἡμεῖς; τίνα τοῦ πράγματος λαβόντες τὴν ἀπαρχὴν, ἢ καὶ τίνος ὅλως εἰς ἡμᾶς πέμποντος b τὸ ἀξίωμα;

B. Φαίεν ἂν ὡς γε οἶμαι καὶ αὐτοὶ, τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου.

15 A. Εἶτα πῶς ἔσται τοῦτο ἀληθές, εἰ μὴ αὐτὸς γέγονε σὰρξ, τουτέστιν ἄνθρωπος, ἴδιον ποιησάμενος σῶμα τὸ ἀνθρώπινον, καθ' ἔνωσην ἀδιάσπαστον, ἵνα καὶ αὐτοῦ νοῆται, καὶ οὐχ ἑτέρου τινός; πέμψει γὰρ οὕτω καὶ εἰς ἡμᾶς τῆς υἰοθεσίας τὴν χάριν, καὶ γεννητοὶ Πνεύματος ἐσόμεθα καὶ 20 ἡμεῖς, ἅτε δὴ τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἐν αὐτῷ καὶ πρώτῳ c λαχούσης τοῦτο. καὶ μοι δοκεῖ τοιοῦτόν τι καθ' ἑαυτὸν ἐννεοηκῶς, φάναι πού καὶ μάλα ὀρθῶς ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Ὡσπερ γὰρ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν I Cor. xv. 49. Ib. 47. “καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου” καὶ τὸν μὲν πρῶτον 25 ἄνθρωπον ἐκ γῆς ἔφη χοϊκόν, τὸν δὲ δεύτερον ἐξ οὐρανοῦ. ἀλλ' “οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, φησὶ, καὶ οἷος ὁ Ib. 48. “ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι.” χοϊκοὶ γὰρ ἐσμεν, ὡς ἐκ χοϊκοῦ τοῦ Ἀδὰμ παρεμπεσούσης εἰς ἡμᾶς τῆς ἀρᾶς

4. δέδωκεν j. 7. Θεοῦ Πατρὸς inverso ordine e.j. 13, 15. B et A accessere ex Syr. 16. τὸ ἀνθρώπινον σῶμα inverso ordine C. 18. ἐξ pro οὐχ Aub. 23. φορέσομεν C. et hic e. φορέσωμεν habent cod. et cod. Par. 1231 Euthymii opus exhibens, et j. 24. καὶ alt.] + πάλιν Syr. 25. δεύτερον ἐξ οὐρανοῦ exhibit (τὸν κύριον non addens) et e et j et Syr. 26. ἀλλ' καὶ πάλιν j. φησὶ om. C. exhibent e.j. 28. παρεμπεσούσης] παραπεμψάσης Euth. Chon.

d τῆς φθορᾶς, δι' ἧς καὶ ὁ τῆς ἀμαρτίας εἰσέδου νόμος, ὁ ἐν τοῖς μέλεσι τοῖς τῆς σαρκός. ἐπουράνιοι δὲ γεγόναμεν, ὡς ἐν Χριστῷ λαβόντες τὸ χρῆμα. Θεὸς γὰρ ὧν φύσει καὶ ἐκ Θεοῦ καὶ ἄνωθεν, καταπεφοίτηκεν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς, ἀσυνήθως τε καὶ ξένως, γεννητὸς κατὰ σάρκα γεγονὼς τοῦ 5 Πνεύματος, ἵνα ἅγιοί τε καὶ ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς κατ' αὐτὸν διαμείνωμεν ὡς ἐξ ἀρχῆς καὶ ρίζης δευτέρας, αὐτοῦ δηλονότι, καταβαινούσης εἰς ἡμᾶς τῆς χάριτος.

e B. Ἄριστα ἔφη.

A. Τίνα δὲ τρόπον καὶ ὁμοιωσθαί φασιν αὐτὸν κατὰ 10 πάντα τοῖς ἀδελφοῖς, τουτέστιν ἡμῖν; ἢ καὶ τίς ὅλως νοοῖτ' ἂν ὁ τὴν ὁμοίωσιν ὑπελθὼν, εἰ μὴ κατὰ φύσιν ἕτερος ἦν, καὶ οὐκ ἔν γε τοῖς καθ' ἡμᾶς; τὸ γάρτοι τισὶν ὁμοιούμενον, εἶναί που πάντως ἀνάγκη διάφορον παρ' αὐτοῦς, καὶ οὐκ 726 A. a εἰκόσ αὐτοῖς, ἕτεροειδὲς δὲ μᾶλλον, εἴτουν ἕτεροφυές. ἀνό- 15 μοιος τοίνυν ὑπάρχων ἡμῖν κατὰ φύσιν ὁ Μονογενῆς, ὁμοιωσθαί λέγεται γεγονὼς καθ' ἡμᾶς, τουτέστιν ἄνθρωπος· γένοιτο δ' ἂν τοῦτο καὶ μάλα ὀρθῶς καὶ μόνως, ἐν ἀποτέξει τῇ καθ' ἡμᾶς, εἰ καὶ παραδόξως ἐπ' αὐτοῦ. Θεὸς γὰρ ἦν ὁ σαρκούμενος. ὁμολογείσθω γεμῆν ὡς ἐψύχωτο νοερῶς 20 τὸ ἐνωθὲν αὐτῷ σῶμα. οὐ γάρτοι τὸ κρεῖττον τῶν ἐν ἡμῖν ἀφείς, τουτέστι ψυχὴν, μόνου πεποιήται φειδῶ γήϊνου σώματος, ἀλλ' ὁμοῦ ψυχῆς καὶ σώματος προενόησε σοφῶς, b Θεὸς ὧν ὁ Λόγος.

B. Σύμφημι· φρονεῖς γὰρ ὀρθῶς. 25

A. Οὐκοῦν εἰ λέγοιεν οἱ διεναντίας, ἥκιστα μὲν θεοτόκον ὀνομάζεσθαι δεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον, χριστοτόκον δὲ μᾶλλον, δυσφημοῦσιν ἀναφανδὸν, καὶ τοῦ εἶναι Θεὸν καὶ Υἱὸν

1. τὴν φθορὰν Euth. Chon. invito Syr.

7. διαμένωμεν e.j. invito Cod.

Cr. edit. p. 427.

10. κατὰ πάντα φασὶ (αὐτὸν omittens) C.

13. τὰ γάρτοι e.j. Cat. τὸ γάρ γε Cod. Aub.

16. ὁ μονογενῆς ἡμῖν κατὰ φύσιν

inverso ordine C. ἡμῖν ὁ μονογενῆς κατὰ φύσιν j.

18. καὶ μόνως exhibent et Cod. et Syr. ὡς e.j.

22. φειδῶ habent Cod. Cat. Syr. λόγον τοῦ e.j.

23. προεννόησε C.

24. ὧν] ἦν Aub.

6. ἴν' e.j. ἡμεῖς Aub.

10-23 citat Niketas in Ep. ad Hebraeos a

13. τὰ γάρτοι e.j. Cat. τὸ γάρ γε Cod. Aub.

16. ὁ μονογενῆς ἡμῖν κατὰ φύσιν

inverso ordine C. ἡμῖν ὁ μονογενῆς κατὰ φύσιν j.

18. καὶ μόνως exhibent et Cod. et Syr. ὡς e.j.

22. φειδῶ habent Cod. Cat. Syr. λόγον τοῦ e.j.

23. προεννόησε C.

24. ὧν] ἦν Aub.

ὁ om. e. habet j.

λόγος des. e.j.

ἀληθῶς ἀποσοβοῦσι Χριστόν. εἰ γὰρ εἶναι πιστεύουσι Θεὸν ἀληθῶς αὐτὸν, ὡς καθ' ἡμᾶς γεγονότος τοῦ Μονογενοῦς, ἀνθ' ὅτου καταπεφρίκασι θεοτόκον εἰπεῖν τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν, κατὰ γε φημὶ τὴν σάρκα;

5 Β. Ναὶ, φασὶν, ἔοικε γὰρ καταμόνας τῷ ἐκ γυναικὸς e καὶ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, τὸ Χριστὸς ὄνομα, διὰ τὸ κεχρίσθαι τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· δεηθείη δ' ἂν οὐδαμῶς, τό γε ἦκον εἰς ἰδίαν φύσιν, ὃ ἐκ Θεοῦ Λόγος τοῦ τοιοῦδε χαρίσματος, εἴπερ ἐστὶν ἅγιος κατὰ φύσιν. ἢ γὰρ οὐχὶ τὸ
10 Χριστὸς ὄνομα χρίσιν τινὰ γενομένην ὑπεμφήνειεν ἄν;

Α. Ἐφης μὲν ὀρθῶς, ὡς διάτοι τὸ κεχρίσθαι μόνον Χριστὸς ὀνομάζεται, καθάπερ ἀμέλει καὶ ἀπόστολος διὰ τὴν ἀποστολὴν, ἄγγελός τε διὰ τὸ ἀγγέλλειν. τὰ γὰρ d τοιάδε τῶν ὀνομάτων, πραγμάτων τινῶν ποιεῖται δήλωσις, cf. Schol. § 1.
15 οὐχ ὑποστάσεων ἰδικῶν, οὔτε μὴν προσώπων ὁμολογούμενων. κέκληνται γὰρ καὶ οἱ προφήται χριστοὶ, κατὰ τὸ ἐν ψαλμοῖς ὑμνούμενον “Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου, Ps. civ. 15.
“καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρέεσθε.” ἔφη δὲ καὶ ὁ προφήτης Ἀββακούμ “Ἐξήλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου Hab. iii. 13.
20 “τοῦ σῶσαι τοὺς χριστοὺς σου.” πλὴν ἐκεῖνο φράσον, οὐ γὰρ εἶναί φασι καὶ αὐτοὶ Χριστὸν ἓνα καὶ Υἱὸν ὡς e Κύριον ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον;

Β. Φαῖεν ἂν ἴσως, εἰκέναι γεμὴν οὐχὶ δήπου μᾶλλον
25 τῷ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς φύντι Λόγῳ τὸ Χριστὸς ὄνομα βούλονται, διάτοι τὸ μὴ κεχρίσθαι κατ' ἰδίαν φύσιν ὡς Θεόν. προσεπάγουσι δὲ τούτῳ κάκεινο. οὐ γάρτοι, φασὶν, ὡς ἔν ἐστὶ τῶν ὀνομάτων, ἅπερ ἂν λέγοιτο πρὸς ἡμῶν καὶ ἐπ' a 727 Α. αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς ἢ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

30 Α. Οὕτω μάλα ἐστὶν ἐναργῆς ὁ λόγος, διασάφει οὖν· δράσεις γὰρ ὀρθῶς.

8. ὁ om. Aub. 12. ὀνομάζεται] + τις Syg. 18. καὶ ἐν—μὴ πονηρέεσθε om. Syg. 21. **κρίσιν τινὰ χρίσιν τινὰ χρίσιν τινὰ**
= Χριστὸν ἓνα καὶ Υἱὸν ἓνα καὶ κύριον ἓνα Syg.

Β. Ἄκουε δὴ. πλείστην μὲν γὰρ καὶ διαφόρως ἐξενη-
νευμένην τὴν τοῦ Υἱοῦ κλήσιν παρὰ ταῖς θεοπνεύστοις
γραφαῖς ἔνεστιν ἰδεῖν· ὠνόμασται γὰρ Θεὸς καὶ κύριος
καὶ φῶς καὶ ζωὴ καὶ μέντοι καὶ βασιλεὺς καὶ τῶν δυνάμεων
κύριος, ἅγιός τε καὶ παντοκράτωρ. ἀλλ' εἰ βούλοιτό τις 5
καὶ ἐπ' αὐτοῦ φάναι ταυτὶ τοῦ Πατρὸς ἡγουν τοῦ Ἁγίου
b Πνεύματος, οὐκ ἂν ἀμάρτοι τοῦ πρέποντος. μιᾶς γὰρ
φύσεως, μία που πάντως ἔσται καὶ ἡ τῶν ἀξιωματῶν
ὑπεροχὴ. εἴπερ οὖν ἔστιν ἀληθῶς εἰκὸς ὄνομα τῷ Μονο-
γενεῖ τὸ Χριστὸς, χωρεῖτω, φασίν, ἀδιακρίτως μετὰ τῶν 10
ἄλλων καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος·
ἐπειδὴ δέ ἔστιν ἀπίθανον κομιδῇ τὸ ἐφαρμόζειν αὐτὸ τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, οὐδ' ἂν αὐτῷ κατὰ τὸ εἰκὸς
ἔσται τῷ Μονογενεῖ, ἐκνευμένηται δὲ μᾶλλον ὡς ἀληθῶς
c τῷ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεῖδ, ἐφ' οὐπερ ἂν εἶη καὶ ἀνεπί- 15
πληκτον κομιδῇ τὸ κεχρίσθαι τῷ Πνεύματι καὶ νοεῖν καὶ
λέγειν.

Α. Κοινὰ μὲν εἶναί φαμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοῖ Πατρὶ καὶ
Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι τῶν θεοπρεπῶν ἀξιωματῶν τὰ
ὀνόματα, καὶ ἰσομέτροις εὐκλείαις στεφανοῦν εἰθίσμεθα 20
ὁμοῦ τῷ γεννήσαντι τὸν ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα Υἱὸν καὶ
προσέτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. πλὴν ὃ βέλτιστοι, φαίην
ἂν, τὸ Χριστὸς ὄνομα καὶ αὐτὸ δὲ τὸ χρῆμα, τουτέστιν
d ἡ χρίσις μετὰ τῶν τῆς κενώσεως τρόπων προσγέγονε τῷ
Μονογενεῖ, ἐναργῆ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῖς ἀκρωμένοις 25
εἰσκομίζον τὴν δήλωσιν. ὅτι γὰρ κέχρισται καθὸ πέφηεν
ἄνθρωπος, κατασημήνειεν ἂν εὖ μάλα. εἰ μὲν οὖν μὴ αὐτὸν
τὸν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας ἐβασανίζομεν λόγον, ἀλλ'
ἔξω που τέως τῶν τῆς κενώσεως ὄντα μέτρων προῦκειτο
βλέπειν τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον, ἣν ἂν καὶ μάλα 30
εἰκότως ἀσύφηλον κομιδῇ, Χριστὸν ὀνομάζειν τὸν μὴ κεχρι-

8. καὶ omisit Aub.
exhibet κτισμάτων Syg.

28. τὸν omisit Aub.

29. Pro κενώσεως

σμένον· ἐπειδὴ δὲ τὸ θεῖον καὶ ἱερώτατον γράμμα σάρκα ^e
γενέσθαι φησὶν αὐτὸν, πρέποι ἂν ἤδη καὶ ἡ χρίσις αὐτῷ,
γενομένη περὶ τὴν σάρκωσιν ἣτις ἐστὶν αὐτοῦ. γράφει
γούν ὁ πάνσοφος Παῦλος “Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ^{Heb. ii.}
5 “ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες, δι’ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ^{II, 12.}
“ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν λέγων Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου
“τοῖς ἀδελφοῖς μου,” ἠγιάζετο γὰρ μεθ’ ἡμῶν, ὅτε γέγονε
καθ’ ἡμᾶς. ὅτι δὲ ἀληθῶς Υἱὸς ὁ χριόμενος ἦν, καθὸ γέγονε
σὰρξ, ἦγουν τέλειος ἄνθρωπος, πιστώσεται λέγων ὁ θεσπέ-
10 σιος Δαυεὶδ πρὸς αὐτόν “Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν ^{a 728 A.}
“αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ράβδος εὐθύτητος ἢ ράβδος τῆς βασι- ^{Ps. xlv.}
“λείας σου. ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, ^{7. 8.}
“διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλι-
“σεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.” σύνες οὖν, ὅπως καὶ Θεὸν
15 εἰπὼν, καὶ θρόνον αὐτῷ τὸν εἰς αἰῶνα δοὺς, κεχρίσθαι φησὶ
παρὰ Θεοῦ, δῆλον δὲ ὅτι τοῦ Πατρὸς, ἐξαιρέτῳ τινὶ χρίσει
παρὰ τοὺς μετέχοντας αὐτοῦ, τούτεστιν ἡμᾶς. εἰ γὰρ καὶ
γέγονεν ἄνθρωπος καίτοι Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, ἀλλ’ ἦν καὶ
οὕτως ἀπροσδεῆς τῶν τῆς ἰδίας φύσεως ἀγαθῶν, αὐτοτελής ^b
20 τε ὑπάρχων, καὶ πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας, κατὰ γε ^{S. Joan.}
τὴν Ἰωάννου φωνήν· καὶ ἔχει μὲν αὐτὸς ἀρτίως εἰς πᾶν ^{i. 14.}
ὄτιον τῶν θεοπρεπῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ^{Ib. 16.}
πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν, κατὰ τὸ γεγραμμένον. ὁμοῦ τοι-
γαροῦν τοῖς τῆς ἰδίας ἀνθρωπότητος μέτροις καὶ τὰ αὐτῆς
25 οἰκειούμενος, Χριστὸς ὀνομάζεται, κἂν εἰ μὴ κεχρίσθαι
νοοῖτο, κατὰ γε φημὶ τὴν τῆς θεότητος φύσιν, ἦγουν καθὸ ^c
νοεῖται Θεός. ἐπεὶ, φράσον, πῶς ἐτέρως νοοῖτ’ ἂν Χριστὸς
Υἱὸς καὶ Κύριος, ἀπαξιούντος τοῦ Μονογενοῦς τὴν χρίσιν
καὶ τῶν τῆς κενώσεως μέτρων οὐχ ἀνεχομένου;

30 B. Ἐτέραν γέ πως ἢ καθ’ ἡμᾶς ἵενται τρίβον, τὸ τῆς

2. πρέποι] + δ' Aubertus.

C repugnante Syr.

sphalmate) Aub.

κύριος recte ut videtur Syr.

7. μου] + ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε

17. καὶ omisit Aubertus.

19. αὐτοτελής (preli

27. Χριστὸς Υἱὸς καὶ Κύριος] εἰς χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ

εὐσεβείας μυστήριον ἀσυνέτως διερμηνεύοντες. φασὶ γὰρ ὡς ὁ Θεὸς Λόγος ἄνθρωπον εἴληφε τέλειον, ἐκ σπέρματος ὄντα Ἀβραὰμ καὶ Δαυεὶδ, κατὰ τὴν διαγόρευσιν τῶν γραφῶν, τοῦτο ὄντα τὴν φύσιν, ὅπερ ἦσαν ἐκείνοι ὧν περ
 δ ἐκ σπέρματος ἦν, ἄνθρωπον τέλειον τὴν φύσιν, ἐκ ψυχῆς 5
 τε νοερᾶς καὶ σαρκὸς συνεστῶτα ἀνθρωπίνης, ὃν ἄνθρωπον ὄντα καθ' ἡμᾶς τὴν φύσιν, Πνεύματος Ἁγίου δυνάμει ἐν τῇ τῆς παρθένου μήτρᾳ διαπλασθέντα, γενόμενόν τε ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα πάντα ἡμᾶς ἐξαγοράσῃ τῆς τοῦ νόμου δουλείας, τὴν πόρρωθεν προω- 10
 ρισμένην υἰοθεσίαν ἀπολαβόντας, καινῶς συνῆψεν ἑαυτῷ, e
 θανάτου μὲν αὐτὸν κατὰ νόμον ἀνθρώπων πειραθῆναι παρασκευάσας, ἐγείρας δὲ ἐκ νεκρῶν καὶ ἀναγαγὼν εἰς οὐρανὸν καὶ καθίσας ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ὅθεν δὴ ὑπεράνω
 Eph.i.21. πάσης ὑπάρχων “ ἀρχῆς τε καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ 15
 “ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐκ ἐν “ τῷ αἰῶνι τούτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι,” τὴν παρὰ πάσης τῆς κτίσεως δέχεται προσκύνησιν, ὡς ἀχώριστον πρὸς τὴν θείαν φύσιν ἔχων τὴν συνάφειαν, ἀναφορᾶ Θεοῦ καὶ ἐννοίᾳ πάσης αὐτῷ τῆς κτίσεως τὴν προσκύνησιν 20
 729 A. a ἀπονεμούσης. καὶ οὔτε δύο φαμέν υἱοὺς οὔτε δύο κυρίους· ἐπειδὴ δὲ Υἱὸς κατ' οὐσίαν ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ Μονογενῆς Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, ᾧ περ οὗτος συνημμένος τε καὶ μετέχων, κοινωνεῖ τῆς Υἱοῦ προσηγορίας καὶ τιμῆς καὶ κύριος κατ' οὐσίαν ὁ Θεὸς Λόγος, ᾧ συνημμένος οὗτος, κοινωνεῖ τῆς 25
 τιμῆς. καὶ διὰ τοῦτο οὔτε δύο φαμέν υἱοὺς οὔτε δύο κυρίους. ἐπειδὴ δήλου τοῦ κατ' οὐσίαν ὄντος Κυρίου καὶ Υἱοῦ, ἀχώριστον ἔχων τὴν πρὸς αὐτὸν συνάφειαν ὁ τῆς ἡμετέρας
 b σωτηρίας ληφθεὶς ἔνεκεν, συναναφέρεται τῇ τε ὀνομασίᾳ καὶ τῇ τιμῇ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ κυρίου. 30

A. Βαβαὶ τῆς ἀσυνεσίας καὶ ἐμπλήκτου φρενὸς τῶν

10. ἐξαγοράσῃ emendavi ex C. ἐξαγορεύσει Aub. Statim τὰς Aub. 12. πει-
 ρασθῆναι Aub. 25. ᾧ] ὁ Cod.

ὡδε ταυτ' ἔχειν οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπειληφόντων· ἀπιστία γὰρ
 τὸ χρῆμα, καὶ ἕτερον οὐδὲν, καὶ δυσσεβῶν εὐρημάτων
 καινότης, καὶ ἀνατροπὴ τῶν θείων τε καὶ ἱερῶν κηρυγμάτων,
 Ἔνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ διακε-
 5 κραγόντων, τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς δηλονότι Λόγον ἐνανθρω-
 πήσαντα καὶ σεσαρκωμένον, ὥστε εἶναι τὸν αὐτὸν, Θεὸν
 ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον, καὶ ἐνὸς τὰ πάντα τὰ θεοπρεπῆ καὶ ο
 προσέτι τὰ ἀνθρώπινα. οὗτος γὰρ ὑπάρχων αἰὲ καὶ ὑφε-
 στηκῶς κατὰ γε τὸ εἶναι Θεὸς, ὑπέμεινε γέννησιν τὴν
 10 κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός. ἐνὸς οὖν ἄρα καὶ τοῦ αὐτοῦ,
 καὶ τὸ αἰδίως εἶναι καὶ ὑφεστάναι καὶ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς
 κατὰ σάρκα γεννηθῆναι, ὃς ἅγιος ὢν κατὰ φύσιν ὡς
 Θεὸς, ἡγιαζέτο μεθ' ἡμῶν καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος, ᾧπερ
 ἂν πρέποι τὸ ἀγιαζέσθαι, καὶ ἐν δεσποτικοῖς ὑπάρχων d
 15 ἀξιώμασι, καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφήν ὡς ἰδίαν ἔχων,
 Θεὸν ὠνόμαζεν αὐτοῦ τὸν Πατέρα, ζῶν καὶ ζωοποιὸς ὑπάρ-
 χων ὡς Θεὸς, ζωοποιεῖσθαι λέγεται παρὰ τοῦ Πατρὸς
 καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος. πάντα τοίνυν αὐτοῦ, καὶ οὐκ
 ἀτιμάζει τὴν οἰκονομίαν ἣν καὶ αὐτὸς ἐπήνεσεν ὁ Πατὴρ,
 20 εἴπερ ἐστὶν ἀληθῆ τὰ διὰ τῆς τοῦ Παύλου φωνῆς. ποτὲ
 μὲν γὰρ ἔφη "Τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν 2 Cor.
 " ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ," e v. 21.
 ποτὲ δὲ πάλιν "Ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' Rom.
 " ὑπὲρ ἡμῶν ἀπάντων παρέδωκεν αὐτὸν, ἵνα καὶ σὺν αὐτῷ viii. 32.
 25 " τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσῃται." ἄρ' οὖν οὐκ εὐθὺ σκοποῦ
 τῶν ἱερῶν γραμμάτων ὁ πρὸς ἡμῶν εἶσι λόγος ;
 B. Πῶς γὰρ οὗ ;
 A. Εἰ δὲ δὴ, καθά φασιν οἱ διεναντίας καὶ φρονεῖν
 ἐγνώκασιν, ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, λαβὼν ἄνθρωπον
 30 ἐκ σπέρματος τοῦ θεσπεσίου Δαυεὶδ καὶ Ἀβραὰμ πλασθῆναι a 730 A.

4. ἕνα κύριον καὶ ἕνα ἰησοῦν καὶ ἕνα Χριστὸν Syr. 14. καὶ exhibet (sed
 expunctum) Cod., exhibet Syr. 24. ἵνα καὶ] πῶς οὐχὶ Syr. 26. εἶσι]
 ἐστὶ Aub.

μὲν ἐν τῇ ἀγίᾳ παρθένῳ παρεσκεύασε καὶ τοῦτον ἑαυτῷ
 συνῆψε, καὶ θανάτου πεποίηκεν εἰς πείραν ἔλθειν, καὶ μὴν
 καὶ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν ἀνεκόμισεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
 ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, περιπτῶς ὡς ἔοικε, πρὸς τε
 τῶν ἀγίων πατέρων, καὶ πρὸς γε ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἀπάσης 5
 γε τῆς θεοπνεύστου γραφῆς ἐνανθρωπήσαι λέγεται· δηλοῖ
 γὰρ οἶμαι τοῦτ' καὶ ἕτερον οὐδὲν ὁ πάνσοφος Ἰωάννης,
 γεγραφὼς ὅτι “Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο,” ἀντέστραπται
 b δὲ κατὰ τὸ εἶκός πρὸς πᾶν τούναντίον, τῆς μετὰ σαρκὸς
 οἰκονομίας τὸ μυστήριον. οὐ γὰρ ἔστιν ἰδεῖν, ὡς Θεὸς ὢν 10
 φύσει καὶ ἐκ Θεοῦ πεφηνῶς ὁ Λόγος, καθῆκεν ἑαυτὸν εἰς
 κένωσιν, μορφήν δούλου λαβὼν καὶ τεταπείνωκεν ἑαυτὸν,
 ἀλλ' ἐκ γε τῶν ἐναντίων, ἀνεκομίσθη μὲν ἄνθρωπος εἰς
 τὴν τῆς θεότητος δόξαν καὶ τὴν κατὰ πάντων ὑπεροχὴν,
 ἔλαβε δὲ καὶ Θεοῦ μορφήν, καὶ ὑψώθη μᾶλλον, σύνθρονος 15
 c γεγονὼς τῷ Πατρὶ. ἢ οὐκ ἀληθὲς ὁ φημι;

B. Παντάπασιν μὲν οὖν.

A. Εἰ δὲ ἀληθὲς, καθά φασιν, καὶ ἀπηξίωσε τὴν οἰκονο-
 μίαν ὁ Μονογενὴς, ποίας ἔτι κατεφρόνησεν αἰσχύνης; ποῦ
 δὲ γέγονεν ὑπήκοος τῷ Πατρὶ μέχρι θανάτου, θανάτου 20
 δὲ σταυροῦ; καὶ εἰ λαβὼν ἄνθρωπον, ἤγαγε μὲν καὶ εἰς
 πείραν αὐτὸν τοῦ θανάτου, ἀνακομίσας δὲ καὶ εἰς οὐρανοὺς
 σύνοδρον ἀπέφηνε τῷ Πατρὶ, ποῖ δὲ ἄρα λοιπὸν ὁ αὐτοῦ
 φανεῖται θρόνος, εἴπερ οὐ δύο φασὶν υἱοὺς, ἓνα δὲ μᾶλλον
 d τὸν συνεδρεύοντα, τὸν ἐκ σπέρματος δηλονότι Δαυεὶδ τε 25
 καὶ Ἀβραάμ; πῶς δ' ἂν καὶ αὐτὸς σωτὴρ λέγοιτο γενέσθαι
 τοῦ κόσμου, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ἀνθρώπου πρόξενος, ἥτοι
 παρακομιστῆς, δι' οὗ καὶ σεσώσμεθα, καὶ τέλος νόμου καὶ
 προφητῶν γέγονεν ἄνθρωπος, ἕτερος ὢν παρ' αὐτόν; λαλεῖ
 γὰρ ὁ νόμος τὸ Χριστοῦ μυστήριον, καὶ περὶ αὐτοῦ γέγραφε 30
 ὁ Μωυσῆς, ὃς καὶ γέγονεν ἡμῖν παιδαγωγὸς ἐπ' αὐτόν.
 e οἴχεται δὲ πού πρὸς τὸ μηδὲν ἢ πίστις, ἔρρει γάρ· ὅπου

δὲ παντελῶς οὐδὲν τὸ σεπτὸν ἡμῶν μυστήριον. ὁ δὲ καὶ ὁ πανάριστος Παῦλος διατρανοῖ, λέγων “Μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τουτέστι “Χριστὸν καταγαγεῖν ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; 5 “τουτέστι Χριστὸν ἀναγαγεῖν ἐκ νεκρῶν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; Ἐγγύς σου τὸ ρῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τουτέστι τὸ ρῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν, ὅτι ἐὰν εἶπης ἐν τῷ στόματί σου Κύριος “Ἰησοῦς καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ Θεὸς ^a 731 A. 10 “αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.” πῶς οὖν ἔτι μέγα τε καὶ εὐκλές καὶ ἐν ὑπερτάτῳ θαύματι τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, εἰ χρὴ πιστεύειν, ὅτι καθά φασιν οἱ διεστραμμένοι, ἄνθρωπος ληφθεὶς καὶ τῷ Θεῷ Λόγῳ σχετικῶς συνημμένος ἀπέθανέ τε καὶ ἀνεβίω, καὶ ἀνεκομίσθη μὲν 15 εἰς τὸν οὐρανόν, ἄπιστον δὲ ἴσως φανεῖται τισιν, εἰ μὴ Θεὸς ὢν φύσει καὶ ἀληθῶς, τοῖς τῆς θεότητος ἐναβρύνεται θάκοις, ἐξωσθέντος τάχα τοῦ κατὰ φύσιν Υἱοῦ, καὶ παρεστήκασιν μὲν τάξιν ἔχοντες τὴν λειτουργικὴν ἄγγελοι ^b καὶ ἀρχάγγελοι καὶ τὰ ἔτι τούτων ἐπέκεινα Σεραφίμ, οὐ 20 τῷ κατὰ ἀλήθειαν Υἱῷ καὶ Θεῷ, ἀνθρώπῳ δὲ μᾶλλον, τὸ τῆς υἰότητος ὄνομα μεθεκτῶς καὶ εἰσκεκριμένως καὶ τρόπῳ τῷ καθ’ ἡμᾶς πλουτήσαντι, καὶ τῆς οὕτω θεοπρεπεστάτης ἀξιωθέντι τιμῆς; καταπεφρίκασιν γὰρ ἠκιστά γε καὶ τοῦτο λέγοντες οἱ διεναντίας. ἄρ’ οὐ τῆς ἐσχάτης 25 ἀνοσιότητός τε καὶ δυσσεβείας αὐτοῖς τὸ δόγμα μεμέστωται; τὸ γὰρ τοι δοτὸν καὶ εἰσκεκριμένον, ἀπόβλητον εἶη ἂν, ^c καὶ τὸ θύραθεν πορισθὲν, οὐκ ἀνύποπτον ἔχει τὴν ζημίαν, καὶ σιωπῶ τὸ δύσφημον ἔτι καὶ ἀπηχῆς εἰς λόγους. ἀνθότου δὲ οὖν τῆς οἰκονομίας τὸ ἐξαίρετον κατασύρουσιν εἰς τὸ 30 ἀκαλλές, καὶ τὴν θείαν τε καὶ ἱερωτάτην ἡμῶν θρησκείαν, ἀνθρωπολατρείαν ἤδη καὶ ἕτερον οὔσαν οὐδὲν ἀποφαίνουσιν, ἀποκομίζοντες μὲν τοῦ κατ’ ἀλήθειαν Υἱοῦ, συναφθέντα

6. ἡ γραφή exhibent et Cod. et Syr.

δ δέ τινα σχετικῶς αὐτῷ προσκυνεῖν ἀναπείθοντες, ὃν καὶ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς τε καὶ ἐξουσίας καὶ κυριοτήτων διελάσαι φασίν, οὐχὶ μόνοις τοῖς ἐπὶ γῆς, ἀλλὰ καὶ αὐταῖς ταῖς ἄνω λογικαῖς δυνάμεσι τὸν τοῦ πεπλανῆσθαι μῶμον ἐπάγοντες, εἰ προσκυνούσι μεθ' ἡμῶν ἐνανθρωπήσαντα μὲν 5 οὐδαμῶς τὸν φύσει τε καὶ ἀληθῶς Υἱὸν, καὶ ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς οὐσίας ἀναλάμψαντα Λόγον, ὡς ἕτερον δέ τινα παρ' αὐτὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, θελήσει e τάχα που μόνῃ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῖς θύραθεν ἐξωραϊσμοῖς εἰδοποιηθέντα Θεὸν, οὐκ ὄντα δὲ τοῦτο κατὰ ἀλήθειαν, 10 ἄνθρωπον;

B. Ἀλλὰ κὰν ἄνθρωπος ἰδικῶς νοῆται, φάσιν, ἀναφορᾶ Θεοῦ καὶ ἐννοία, τὴν παρὰ πάσης τῆς κτίσεως προσκύνησιν ἔχει.

A. Εἶτα τίνα τρόπον πρόποι ἂν εἰπέ μοι πρὸς ἡμῶν 15 νοεῖσθαι καὶ λέγεσθαι τῆς παρ' αὐτῶν θρυλουμένης ἀναφοοῆς τὸ χρῆμα; καὶ φέρε τὴν θείαν τε καὶ ἱερὰν πολυπραγμονούντες γραφὴν, καταθρήσωμεν ἀπ' αὐτῆς τὸ ζητούμενον.

732 A. a
cf. Schol.
§ 37.

Num.
xvi. 11.
Exod.
xvi. 8.

οὐκοῦν ὀλιγορήσαντές ποτε τῆς εἰς Θεὸν αἰδοῦς οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, Μωυσεῖ τε καὶ Ἀαρὼν ἐπεφύοντο πικρῶς, εἶτα 20 προσπεφώνηκε Μωυσῆς τε “καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστίν ὅτι δια-
“γογγύζετε κατ' αὐτοῦ;” οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ Θεοῦ ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν οὗτός ἐστιν. ἐπλημμέλουν μὲν γὰρ εἰς Μωσέα καὶ Ἀαρὼν, ἀλλὰ τῆς θείας ἤπτετο δόξης τὸ δρώμενον, καὶ ἐπ' αὐτὴν εἶχε τὴν ἀναφορὰν, τῆς τῶν 25

b ὑβριζόντων ὑπουοίας ὁ τρόπος. πλὴν οὐκ ἦσαν θεοὶ Μωυσῆς τε καὶ Ἀαρὼν, οὔτε μὴν ἀναφορᾶ Θεοῦ προσκεκύνηκεν ἢ κτίσις αὐτοῖς. ἐβασίλευε Θεὸς διὰ προφητῶν τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ. εἶτα προσήεσαν λέγοντες τῷ θεσπεσίῳ Σαμουήλ “Ποίησον ἡμῖν βασιλέα καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη.” 30 πρὸς ταῦτα κατεπικραίνετο καὶ σφόδρα εικότως ὁ πνευμα-

1 Reg.
viii. 5.

8. Legendum ut vid. αὐτὸν τὸν.
patente in Ed.) Aub.

27. προσκεκύνηκε—Θεὸς omisit (lacuna

τοφόρος, ἀλλ' ἤκουε τοῦ Θεοῦ λέγοντος “Οὐ σὲ ἐξουθενή- 1 Reg. viii. 7.
 “κασιν, ἀλλ' ἡ ἐμέ, τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτούς.” ἰδοὺ
 δὴ πάλιν κἀνθάδε σαφῶς ὁ τῆς ἐξουθενήσεως τρόπος c
 εἰς Θεὸν ἔχει τὴν ἀναφορὰν. καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ τῶν
 5 ὄλων Σωτὴρ καὶ Κύριος περὶ τῶν ἐν ἐνδείᾳ φησὶν “Ἐφ' S. Matth. xxv. 40.
 “ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιή-
 “σατε.” ἄρ' οὖν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, εἴ τις λέγοιτο
 τιμᾶν τὸν ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ, τῷ Υἱῷ πεποιήκε; κἀν
 εἰ μὴ πιστεύσειέ τις, προσκέκρουκεν ἀραρότως τῷ κατὰ
 10 φύσιν Υἱῷ, τιμᾶσθαι τάχα που καὶ αὐτὸν ἐθέλοντι καὶ
 πιστεῦεσθαι πρὸς ἡμῶν κατὰ τὸν ἴσον καὶ ἀπαραλλάκτως
 ἔχοντα τρόπον; εἶτα πῶς οὐ γέγονεν ἰσότιμον μὲν τῷ
 δεσπότη τὸ δούλον, ἐν ὑπεροχαῖς δὲ θεότητος τὸ πεποιη- d
 μένον καὶ θεὸς πρόσφατος, κατὰ τὰς γραφὰς, ἐπενήνεκται
 15 δὲ τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ Τριάδι τὸ ἀνισοφυῆς αὐτῇ καὶ
 σὺν αὐτῇ προσκυνούμενον καὶ τῆς ἴσης αὐτῇ κοινωνοῦν
 εὐκλείας;

B. Φασὶ τὴν ἀναφορὰν κατὰ τοιούνδε τινὰ χρῆναι λαμ-
 βάνεσθαι τρόπον. ἐννοοῦντες γὰρ τὸν τῷ ἐκ σπέρματος
 20 Δαυεὶδ ἀχωρίστως συναφθέντα Θεὸν Λόγον προσκυνούμεν
 ὡς Θεόν.

A. Ἄρ' οὖν ἀπόχρη πρὸς τὸ δεῖν αὐτῷ τὴν τῷ Θεῷ e
 πρέπουσαν δόξαν ἐλεῖν, καὶ τῶν τῆς κτίσεως ὑπερφέρεσθαι
 μέτρων, τὸ συνῆφθαι μόνον αὐτῷ, καὶ τοῦτο προσκυνητὸν
 25 τὸν οὐκ ὄντα Θεὸν ἐργάσεται; ἀλλ' εὐρίσκω τινὰ τῷ
 Θεῷ λέγοντα διὰ τῆς τοῦ ψάλλοντος λύρας “Ἐκολλήθη Ps. lxii. 9.
 “ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου,” γράφει δὲ καὶ ὁ μακάριος
 Παῦλος “Ὁ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστιν.” 1 Cor. vi. 17.
 ἄρ' οὖν εἰπέ μοι καὶ τούτους ἀναφορᾶ Θεοῦ προσκυνήσομεν,
 30 ὡς κεκολλημένους αὐτῷ; καίτοι τοῦ συνῆφθαι λέγειν, τὸ
 τῆς κολλήσεως ὄνομα, μείζονά που πάντως καὶ ἀξιολογώ- a 733 A.
 τέραν τὴν ἔμφασιν ἔχει, εἴπερ ἐστὶν ἀληθὲς εἰπεῖν, ὡς

2. ἡ omisit Aub.

9. τις omisit Aub.

τό τισι κολλώμενον, ἐν ἐπιτάσει πολλῇ τὴν συνάφειαν ἔχει.

B. Ἔοικεν.

A. Ἀνθότου δὲ δὴ παρέντες τὴν ἔνωσιν, καίτοι φωνὴν οὖσαν εὐτριβῆ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς, μᾶλλον δὲ καὶ ἐκ τῶν 5 ἀγίων πατέρων καταβαίνουσιν εἰς ἡμᾶς, συνάφειαν ὀνομάζουσι; καίτοι συγχεῖ μὲν ἡ ἔνωσις οὐδαμῶς τὰ καθ' ὧν ἂν λέγοιτο, διαδείκνυσι δὲ μᾶλλον τὴν εἰς ἓν τι συνδρομὴν
 b τῶν ἠνώσθαι νοουμένων. καὶ οὐχὶ πάντη τε καὶ πάντως ἐν ἂν λέγοιτο μόνως τὸ ἀπλοῦν καὶ μονοειδές, ἀλλὰ γὰρ 10 καὶ τὰ ἐκ δυοῖν ἢ πλειόνων ἔτι καὶ ἐξ ἑτεροειδῶν συγκείμενα. δοκεῖ γὰρ οὕτως εὖ ἔχειν τοῖς ταῦτα σοφοῖς. κακουργότατα τοίνυν τὸν ἓνα καὶ φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱὸν ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον διστάντες εἰς δύο, παραιτοῦνται μὲν τὴν ἔνωσιν, συνάφειαν δὲ ὀνομάζουσιν ἢν ἂν ἔχοι τυχὸν 15 καὶ ἕτερός τις πρὸς Θεὸν, ὡς ἐξ ἀρετῆς καὶ ἀγιασμῶ
 c μονοουχὶ συνδούμενος, κατὰ γε τὸ ὑπὸ τοῦ τῶν προφητῶν ὀρθῶς εἰρημένον τοῖς ἀναπίπτουσιν εἰς τὸ ῥάθυμον “Συ-
 Soph. ii. 1, 2.
 “ νάχθητε καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον, πρὸ τοῦ
 “ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παρερχόμενον,” συνάπτοιτο δ' ἂν 20 καὶ μαθητῆς διδασκάλῳ κατὰ γε τὸ φιλομαθές, καὶ ἡμεῖς ἀλλήλοις, οὐ καθ' ἓνα τρόπον, ἀλλὰ πολλούς. ἢ τάχα που καὶ ὁ τοῦδέ τινος πράγματος ὑπουργός, οὐκ ἀσυναφῆς κατὰ τὸ ἐκούσιον νοοῖτ' ἂν εἰκότως τῷ λαβόντι πρὸς
 d ὑπουργίαν. ὁ δὲ μᾶλλον ἔοικεν ἢ παρὰ τῶν καινοτόμων 25 ἡμῖν συνάφεια δηλοῦν. διεπύθου γὰρ διατεινομένων ἀμαθῶς, ὅτι λαβὼν ἄνθρωπον, ὡς ἕτερόν τινα παρ' ἑαυτὸν υἱὸν ὁ Θεὸς Λόγος, ὑπουργὸν ὥσπερ τινὰ τῶν ἑαυτοῦ θελημάτων ἀπέφηνεν αὐτὸν, ὥστε καὶ θανάτου πείραν ἐλεῖν ἀναβιῶναί τε, καὶ εἰς αὐτὸν ἀνελθόντα τὸν οὐρανὸν, τοῖς τῆς ἀρρήτου 30 θεότητος ἐνιζῆσαι θάκοις. ἢ γὰρ οὐχὶ πάντη τε καὶ πάντως

4-7 citat Severus contra Johannem Grammaticum § 23 in codice 12157 fol. 114^v,
 4-12 § 41 fol. 212 v. 31. ἐνιζῆσαν Aub.

διὰ τούτων τῶν λόγων ἕτερος ὢν ὁράται παντελῶς παρὰ τὸν φύσει καὶ ἀληθῶς Υἱόν; e

B. Φημί.

A. Ἐπειδὴ δὲ ἄπαξ εἰς τοῦτο κατώλισθον ἀμαθίας,
 5 ὡς οἴεσθαί τε καὶ λέγειν οὐκ αὐτὸν γενέσθαι μᾶλλον καθ' ἡμᾶς τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον, ἄνθρωπον δὲ λαβεῖν, κατὰ ποῖον ἄρα νοεῖσθαι τρόπον ἐθέλουσι πρὸς ἡμῶν τὴν ἀνάληψιν; ἄρα γὰρ, ὡς προχειρισθέντα παρ' αὐτοῦ, πρὸς γε τὸ δεῖν ἀποπερᾶναί τι τῶν κατὰ γνώμην αὐτῶ, καθά-
 10 περ ἀμέλει καὶ ἐνὸς τῶν ἀγίων προφητῶν [εἰπόντος " Οὐκ ἦμην προφήτης οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' αἰπόλος Amos vii. 14, 15.
 " ἦμην καὶ κνίζων συκάμιννα, καὶ ἀνέλαβέ με κύριος ἐκ
 " τῶν προβάτων] καὶ εἶπε πρὸς μέ Βάδιζε, προφήτευσον a 734 A.
 " ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ." αἰπόλον γὰρ ὄντα,
 15 προφήτην ἐτίθει, καὶ τῶν ἑαυτοῦ θελημάτων ὑπουργὸν ἀπετέλει;

B. Φαῖεν ἂν ἴσως οὐχ ὧδέ που πάντως γενέσθαι τὴν λήψιν, ἀλλ' ὡς ἂν νοοῖτο πρὸς ἡμῶν τὴν Μορφὴν δούλου Phil.ii.7. λαβῶν.

A. Οὐκοῦν καθ' ἑνωσιν ἀδιάσπαστον ἴδιον γεγονὸς τοῦ λαβόντος τὸ ληφθὲν νοοῖτ' ἂν εἰκότως, ὡς καὶ Θεὸν εἶναι τὸν Ἰησοῦν, καὶ Θεοῦ τοῦ κατὰ ἀλήθειαν Υἱὸν ἓνα τε καὶ μόνον, ὡς ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον, γεννηθέντα μὲν b θεϊκῶς πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου, ἐν ἐσχάτοις δὲ
 15 τοῦ αἰῶνος καιροῖς, τὸν αὐτὸν κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός· οὐ γὰρ ἦν ἐτέρου τινός, ἀλλ' αὐτοῦ γέγονεν ἢ τοῦ δούλου μορφῆ.

B. Πῶς ἔφη;

A. Ἄρα γὰρ, εἶπέ μοι, τὸ τῇ φύσει δούλον, λέγοιτ' ἂν

10-13. Verba inter uncas inclusa nobis suppeditat versio Syriaca, cf. Apologiam pro capitulo decimo contra Theodoritum prope init. 13. εἶπε Syr.
 εἶπε κύριος Aub. 16. ἀπετέλει] ἀπέστειλε Aub. 25. γυναικός·] + B
 Aub. invitis C et Syr. 28. B Syr. et (A ut editio scribere incipiens,
 postea B conficiens) C. 29. A accessit ex C. Syr.

οὐκ ἀπεικίωτος, μορφὴν δούλου λαβεῖν, ἢ τὸ ἐλεύθερον ἀληθῶς, καὶ τῶν τῆς δουλείας μέτρων οὐσιωδῶς ἀνωτέρω κείμενον;

c B. Τὸ ἐλεύθερον οἶμαί που. ὃ γὰρ ἦν φύσει, πῶς ἂν γένοιτο ἔτι;

5

A. Ἐθρεῖ δὴ οὖν, ὅτι, καίτοι καθ' ἡμᾶς γεγρονὼς ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις ἐμβεβηκῶς κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, προσμεμαρτύρηκεν αὐτῷ τὸ κατὰ φύσιν ἐλεύθερον, ἐν τῇ τῶν διδραγμῶν συνεισφορᾷ λέγων “Ἄρα γε ἐλεύθεροὶ εἰσιν οἱ υἱοί.” δέχεται τοίνυν 10 δούλου μορφὴν, τὰ ἐκ τῆς κενώσεως οἰκειούμενος, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν οὐκ ἀτιμάσας· οὐ γὰρ ἦν ἑτέρως τιμῆσαι τὸ δοῦλον, εἰ μὴ γέγονεν αὐτοῦ τὸ δουλοπρεπές, δ᾽ ἵνα καὶ τῇ παρ' αὐτοῦ καταλαμπρύνοιτο δόξῃ· νικᾷ δὲ τὸ προὔχον αἰεὶ, καὶ τὸ ἐκ τῆς δουλείας αἰσχος ὑφ' ἡμῶν 15 ἠφανίζετο. καθ' ἡμᾶς γὰρ γέγονεν ὁ ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ ἦν ἐν μέτροις τοῖς οἰκετικοῖς ὁ ἐλεύθερος φύσει. ταύτητοι κεχώρηκε καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ ἀξίωμα. κεκλήμεθα γὰρ καὶ ἡμεῖς υἱοὶ Θεοῦ, ἐπεγραψάμεθά τε πατέρα τὸν ἰδικῶς αὐτοῦ· γέγονε γὰρ καὶ αὐτοῦ τὰ ἀνθρώπινα. οὐκοῦν ἐν τῷ λέγεσθαι 20 λαβεῖν αὐτὸν τὴν δούλου μορφὴν, ὅλον ἐστὶ τῆς οἰκονομίας τῆς μετὰ σαρκὸς τὸ μυστήριον. εἰ δὲ Υἱὸν ὁμολογοῦντες e ἕνα καὶ Κύριον, τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον, κοινωνὸν αὐτῷ τῆς υἰότητος καὶ μέντοι τῆς δόξης ἄνθρωπον ἀπλῶς συνῆφθαί φασιν τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, ὧρα λέγειν 25 ἡμᾶς τοῖς ὧδε φρονεῖν ἡρημένοις, φιλαλλήλως ἐπιστυγνάζοντας “Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρῦων, καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον

S. Matth.
xvii. 26.

Hier. ix.
I.

735 A. a

9. διδραγμῶν edidi. δραγμῶν Cod. et C. δι praemittit manus altera C. census pecunia Syr. δραχμῶν Aub. 22—p. 368, l. 2 citat v (= Cod. Vat. 1431) fol. 305 v sub titulo τοῦ αὐτοῦ μακαρίου κυρίλλου ἐκ τοῦ ὅτι εἰς ὁ χριστὸς βιβλί v ἐσημάτισται δὲ ὁ λόγος τοῦ βιβλίου ὡς ἐν ἐρωτήσῃ καὶ ἀποκρίσει καὶ ἀνθυποφορᾷ προσώπων, πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου: φησὶν οὖν ὁ μακάριος κύριλλος. contulit Dr. Hugo Hinck. 25. τοῦ om. v. 27. τοῖς om. v. 28. κλαύσομαι v. μου alt. om. v. (cf. in S. Johann. 788 d. Apol. cap. x. adv. Theod. init. Glaph. 412 init. a Parsons. cit.) exhibit Cod.

“ ἡμέρας καὶ νυκτός; ” παρεκομίσθησαν γὰρ εἰς ἀδόκιμον
 νοῦν, τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην ἀρνούμενοι. δυνὰς
 γὰρ ἡμῖν υἰῶν ἀνισοφυῆς ἀναφαίνεται, καὶ δόξη θεοπρεπεῖ
 στεφανοῦται τὸ δοῦλον, καὶ ἰσομέτροις ὑπεροχαῖς ἐκλαμπρύ-
 5 νεται νόθος τις υἱὸς τῷ κατὰ φύσιν καὶ ἀληθῶς, καίτοι
 Θεοῦ λέγοντος ἐναργῶς “ Τὴν δόξαν μου ἐτέρῳ οὐ δώσω. ”
 πῶς γὰρ οὐχ ἕτερος καὶ ἰδικῶς παρὰ τὸν φύσει τε καὶ
 ἀληθῶς Υἱὸν, ὁ ψιλῆ τε καὶ μόνῃ συναφείᾳ τετιμημένος ὅ
 καὶ ἐν ὑπηρέτου τάξει ληφθεὶς καὶ ἀξιωθεὶς υἰότητος, καθὰ
 10 καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ, καὶ τῆς παρ’ ἐτέρου δόξης μετεσχηκῶς,
 δώσει τε καὶ χάριτι πρὸς τοῦτο ἰγμένος ;

2 S. Pet.
ii. 1.

Es. xlii. 8

B. Οὐ διαιρετέον οὖν εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς καὶ εἰς Θεὸν
 Λόγον τὸν Ἐμμανουήλ.

A. Ἦκιστά γε· χρῆναι δέ φημι Θεὸν ἐνηθροπηκότα
 15 λέγειν αὐτὸν, εἶναί τε κατὰ ταῦτόν, τοῦτό τε κάκεῖνο. οὔτε
 γὰρ ἀποπεφοίτηκε τοῦ εἶναι Θεὸς γενόμενος ἄνθρωπος,
 οὔτε μὴν ἀπαράδεκτον ἔχει τὴν οἰκονομίαν, τὸ τῆς κενώσεως ὁ
 ἀτιμάσας μέτρον.

B. Ἦν οὖν ἄρα φασὶν ὁμοούσιον τῷ Λόγῳ τὸ σῶμα
 20 αὐτοῦ, νοηθείη γὰρ ἂν ὧδέ τε καὶ οὐχ ἐτέρως εἰς καὶ μόνος
 Υἱός.

A. Καίτοι πῶς οὐ λῆρος ἤδη ταῦτα καὶ νοῦ παραπαίουτος
 ἀπόδειξις ἐναργής; πῶς γὰρ ἐν οὐσίας ταυτότητι κατίδοι
 τις ἂν τὰ τοῖς τῆς φύσεως λόγοις τοσοῦτον ἀλλήλων
 25 διωκισμένα; ἕτερον γὰρ τι θεότης καὶ ἕτερον ἀνθρωπότης·
 ἐπεὶ τίνων φαμὲν γενέσθαι τὴν ἔνωσιν; οὐ γὰρ ἐν τῷ
 ἀριθμῷ φαίη τις ἂν εἶναι τὰ ἐνούμενα, ἀλλ’ ἢ δύο τυχόν d
 ἢ τούτου πέρα.

2-6 citat collectio Syriace in Cod. add. 14533 fol. 6 v.
 v. Coll.

7. καὶ prius assumptum ex v.

12. B assumptum ex v. Syr. εἰς alt. assumptum ex v.

γε· χρῆναι v. Syr. B. Ἦκιστά γε. A. Χρῆναι Ed.

ex v. 22. ἤδη om. C. δὴ ταυτη = δὴ ταυτὶ v.

τοῖς C. τῆς Cod. Ed. 25. θεότητος—ἀνθρωπότητος v.

ἀλλὰ Ed. 28. ἢ v. καὶ Ed.

3. ἡμῖν om.

11. πρὸς] εἰς v.

14. A. Ἦκιστά

20. τε assumptum

24. τοῖς τῆς v.

27. ἀλλ’ ἢ v.

B. Διαιρετέον οὖν ἄρα φασὶ τὰ ὠνομασμένα.

A. Οὐ διαιρετέον, ὡς ἔφην, εἰς ἰδικὴν ἑτερότητα, τὴν κατὰ γε τὸ ἀπ' ἀλλήλων εἶναι καὶ ἀνὰ μέρος· συγκομιστέον δὲ μᾶλλον εἰς ἔνωσιν ἀδιάτμητον. γέγονε γὰρ σὰρξ ὁ Λόγος, κατὰ τὴν Ἰωάννου φωνήν. 5

B. Ἄρ' οὖν συγκέχυνται, καὶ μία γεγόνασιν ἄμφω φύσις;

e A. Εἶτα τίς οὕτως ἐμβρόντητός τε καὶ ἀμαθῆς εἶη ἂν ὡς ἢ τὴν θείαν οἶεσθαι τοῦ Λόγου τετράφθαι φύσιν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν, ἢ μεταχωρῆσαι τὴν σάρκα κατὰ γε τὸν τῆς ἀλλοιώσεως τρόπον εἰς τὴν αὐτοῦ τοῦ Λόγου; ἀμήχανον γάρ· ἕνα ¹⁰ γεμὴν Υἱὸν καὶ μίαν αὐτοῦ φύσιν εἶναί φαμεν, κἂν εἰ ἐν προσλήψει νοοῖτο γενέσθαι σαρκὸς ψυχὴν ἐχούσης τὴν

738 A. a νοεράν. αὐτοῦ γὰρ ὡς ἔφην γέγονε τὸ ἀνθρώπινον, νοεῖται δὲ πρὸς ἡμῶν, οὐχ ἑτέρως, πλὴν ὅτι κατὰ τοῦτον αὐτὸν τὸν τρόπον, Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος. 15

B. Ἄρ' οὖν, οὐ δύο φύσεις εἶεν ἂν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου;

A. Ἐτερον μὲν τι καὶ ἕτερον θεότης τε καὶ ἀνθρωπότης, κατὰ γε τοὺς ἐνόοντας ἑκατέρω λόγους, ἀλλ' ἦν ἐν Χριστῷ ξένως τε καὶ ὑπὲρ νοῦν εἰς ἐνότητα συνδεδραμηκότα, συγχύσεως δίχα καὶ τροπῆς. ἀπερινόητος δὲ παντελῶς ὁ τῆς ²⁰ ἐνώσεως τρόπος.

b B. Καὶ πῶς ἐκ δυοῖν, θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος, εἰς ἂν νοοῖτο Χριστός;

A. Οὐ καθ' ἕτερον οἶμαι τρόπον ἢ καθ' ὃν ἂν εἶεν τὰ ἀλλήλοις συνενηγεμένα πρὸς ἔνωσιν ἀδιάτμητον καὶ τὴν ²⁵ ὑπὲρ νοῦν, ὡς ἔφην.

1-5 citat Severus contra Apologiam Juliani § 31 in Cod. add. 12158 fol. 122. 1. ὠνομασμένα] ἠνωμένα v. invito Syr. 6-15 citat Severus contra Johan.

Gramm. § 8 in cod. 12157 fol. 47 v [partim iterum fol. 76 v, 212 v], 6-10 Nikephorus Antirrhetic. in Card. Dom Pitrae Spicil. Solesmensi i. 363. 6. συγκέχυνται Nikephorus, Severus, Syr. συγκέχυνται Cod. Ed. αἱ φύσεις Nikeph.

φύσεις v. Syr. φύσεις exhibent Cod. Severus. 7. ἂν εἶη inverso ordine Nikeph.

8. φύσιν τετράφθαι inverso ordine v. 12. νοοῖτο assumptum ex v. Severo. 13. νοεράν] + λέγοιτο C manu secunda. 15. τε ὁμοῦ hoc ordine v. 17. τι] τοι C. τε assumptum ex v. 22-p. 365, l. 10 citat

Severus contra Johann. Gramm. § 8 in cod. 12157 fol. 46 v. 23. Χριστός om. v. habet Severus. 24. ἂν οἶμαι v. 25. συνενηγεμένα v. συνηγμένα Ed.

B. Οἶον δὴ τί;

A. Ἄρ' οὐχ ἓνα φαμέν τὸν καθ' ἡμᾶς νοούμενον ἄνθρωπον, καὶ μίαν αὐτοῦ φύσιν, καίτοι τὸ μονοειδὲς οὐχ ἔχοντος, συντεθειμένου δὲ μᾶλλον ἐκ δυοῖν, ψυχῆς δὴ λέγω καὶ 5 σώματος;

B. Φαμέν.

A. Μὴ ἀνὰ μέρος τις ἀπολαβὼν τὴν σάρκα, διαστήσας δὲ αὐτῆς τὴν ἐνωθείσαν αὐτῇ ψυχὴν, εἰς ἀνθρώπους δύο 10 τὸν ἓνα κατατέμῃ, καὶ τὸν τῆς ὀρθότητος οὐ καταφθείρη λόγον;

B. Καὶ μὴν ὁ πάνσοφος γράφει Παῦλος “Εἰ γὰρ καὶ ὁ 2 Cor. iv. 16.
“ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἀνακαινοῦται
“ἡμέρα καὶ ἡμέρα.”

A. Ὅρθως ἔφησ. ἦδει γὰρ ἦδει σαφῶς τὰ ἐξ ὧν ὁ εἰς 15 ἔστι, καὶ θεωρία μόνῃ ληπτὴν ποιεῖται τὴν διαφορὰν ἄνθρωπον δὲ τὸν ἔσω, ψυχὴν ὀνομάζει, καὶ μὴν καὶ σάρκα, τὸν ἔξω. διαμέμνημαι γὰρ τῶν ἱερῶν γραμμάτων καὶ ἀπὸ d cf. Schol. § 27.
μέρους ἔσθ' ὅτε τὸ σύμπαν ἡμῖν καταδηλούντων ζῶον, ὡς ἔν γε τῷ φάναι Θεόν “Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου Joel ii. 28.
20 “ἐπὶ πᾶσαν σάρκα,” Μωσέα γεμὴν προσδιαλεγόμενον τοῖς ἐξ Ἰσραὴλ “Ἐν ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς κατέβησαν Deut. x. 22.
“οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον,” καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲ τουτὶ τοῦ Ἐμμανουὴλ γεγονὸς εὐρήσομεν. μετὰ γὰρ τοι τὴν ἐνωσιν πρὸς γε φημὶ τὴν σάρκα, καὶ Μονογενῆ καὶ Θεὸν 25 ἐκ Θεοῦ καλέσειέ τις αὐτὸν, οὐ δίχα σαρκὸς ἤγουν ἄνθρω- πότητος νοοῖτ' ἂν ὑπάρχειν, καὶ εἴτουν ἄνθρωπον λέγοι, οὐκ ἀποσοβήσει τοῦ εἶναι Θεὸν καὶ Κύριον.

3. αὐτοῦ om. v. 4. δὴ assumptum ex v. 9. ὀρθότητος C.v. Severus.
 ὁρ ὁθ manu ut vid. ead. Cod. ἀνθρωπότητος Aub. **ⲙⲁⲗⲁⲓ ⲕⲁⲓⲉⲗ ⲙⲗ**
 (= τὸν περὶ αὐτὸν λόγον) quasi ἀνθρωπότητος legisset Syr. 12. ἡμῶν om.
 Aub. 14. γὰρ] καὶ Aub. ἔστιν ὁ εἰς inverso ordine v. 16. καὶ μὴν
 καὶ i. e. καὶ μὴν expunctum in Cod., manu secunda exhibet C. 17. διαμέμνημαι
 emendavi ex Syr. διαμέμνηται Aub. 19. ὡς ἔν γε τῷ v. ὡς γε τὸ Cod. C. ὡστε τὸ
 Aub. 21. πέντε] καὶ πέντε v. 23. Ἐμμανουὴλ] + τρανῶς C m. 2. τὴν
 ἐνωσιν τὴν v. 24. φημὶ ante τὴν ἐνωσιν transponit C. γε om. C.
 25. καλέσει v. 26. λέγει v. 27. ἀποσοβήση v.

b δὲ πάντως εἰς ταύτην τὴν ὑπερφυᾶ καὶ τεθουμασμένην ἀξίαν, ὡς ἔναυλον ἔχοντες τὸν Μονογενῆ τοῦ Θεοῦ Λόγον. ἀνόσιον δὲ καὶ ἀπόπληκτον παντελῶς, τὸ ἠξιῶσθαι λέγειν αὐτοὺς τῆς υἰοθεσίας τὸν Ἰησοῦν, καὶ ὡς ἐν χάριτος μοίρα τὴν ἐπὶ τῷδε δόξαν ἐλείν. 5

B. Φράσαις ἂν ὅπως.

A. Καὶ μάλα. πρῶτον μὲν γὰρ ὡς ἔφην ἕτερος ὢν ἰδικῶς υἱὸς καὶ χριστὸς καὶ κύριος παρὰ τὸν ἀληθῆ τε καὶ κατὰ φύσιν, νοοῖτ' ἂν ἐντεῦθεν· εἶτα πρὸς τούτῳ, καὶ ἕτερόν τι οὐκ ἀπεικίτως ἀντανιστάμενον. 10

B. Τὸ ποῖόν τι φῆς;

S. Joan.
i. 11, 12.

A. Ὁ πάνσοφος Ἰωάννης περὶ Χριστοῦ φησιν “Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον· ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι.” ἄρ' 15 οὖν ὁ χάριτι τὴν υἰοθεσίαν ἔχων καὶ εἰσκεκριμένον ἐλείν ἀξίωμα τὸ εἶναι ὃ ἐστι, χαρίσαιτ' ἂν καὶ ἑτέροις ὁ πεπλούτηκε μόλις; οὐκ ἀπίθανον εἶναί σοι τὸ χρῆμα δοκεῖ;

d B. Καὶ μάλα.

A. Τὸ δὲ μὴ φύσει προσόν, ἔξωθεν δὲ μᾶλλον εἰσπεποιη- 20 μένον, οὐκ ἀπόβλητον γένοιτ' ἂν, κατὰ γε τὸ ἐγχωροῦν;

B. Πῶς γὰρ οὐ;

A. Οὐκοῦν, εἴη ἂν τῶν ἐνδεχομένων καὶ ἀπολισθεῖν ποτε δύνασθαι τῆς υἰότητος τὸν Υἱόν. οὐ γὰρ ἀνύποπτον εἰς ἀποβολὴν, ὃ μὴ φυσικοῖς ἐρήρυσται νόμοις. 25

B. Ὡδε ἔχει.

A. Καὶ καθ' ἕτερον δὲ τρόπον καταθεῶτό τις ἂν, ὡς ἀκαλλῆς τέ ἐστι καὶ τῆς ἀνωτάτω δυσβουλίας ἐπίμεστον ἀληθῶς τὸ δόγμα αὐτοῖς. εἰ γὰρ ἐστὶν ἀληθές, ὡς τὸ κατὰ θέσιν καὶ χάριν αἰεί πως ἐστὶν ἐν ὁμοιώσει τοῦ κατὰ φύσιν 30 καὶ ἀλήθειαν, πῶς ἡμεῖς κατὰ θέσιν υἱοὶ, πρὸς αὐτὸν ἔχοντες

1. πάλιν pro πάντως v.
l. 14) v. 8. ἀληθῶς C.
Υἱόν Syr.

2. Λόγον] pergīt καὶ μεθ' ἕτερα B. εἶτα (p. 420,
17. ὃ μὴ ἐστὶ Syr. 24. Ἰησοῦν pro

τὴν ἀναφορὰν ὡς πρὸς Υἱὸν ἀληθῶς, εἰ καὶ αὐτὸς μεθ' ἡμῶν ἐν τοῖς κατὰ χάριν ἐστί; πῶς δὲ καὶ ἐν ταῖς εὐαγγελικαῖς παραβολαῖς, ὡς υἱὸς πέμπεται μετὰ τοὺς οἰκέτας; ὃν ἑώρα- κότες ἔφασαν οἱ τοῦ ἀμπελῶνος μελεδωνοὶ “Οὗτός ἐστιν
 5 “ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν.” ἔστι τοίνυν ὁ ἐν σαρκὶ πεφηνῶς καὶ τῆς Ἰουδαίων σκαιότητος εἰς πείραν α 739 A. ἐλθὼν, Υἱὸς ἀληθῶς καὶ ἐλεύθερος, ὡς φύσεως δηλονότι τῆς ἐλευθέρως ἐκπεφυκῶς, καὶ οὐκ ἔν γε τοῖς ὑπὸ ζυγόν, καθὸ νοεῖται Θεὸς καὶ εἰ γέγονε καθ' ἡμᾶς τοὺς ὑπὸ ζυγόν,
 10 δουλείας υἱὸς ὁ Υἱὸς ὡς ἔφην φύσει τε καὶ ἀληθῶς, ὁ πέρα ζυγοῦ καὶ ὑπὲρ τὴν κτίσιν· πρὸς ὃν καὶ ἡμεῖς οἱ κατὰ θέσιν καὶ χάριν υἱοὶ μεμορφώμεθα.

S. Matth. xxi. 38.

B. Οὐ λέγομεν, φασί, τὸν ἄνθρωπον Υἱὸν εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἵνα μὴ δύο φύσει υἱοὺς εἴπωμεν. ὥσπερ γὰρ ὁ ἐξ
 15 οὐρανῶν κατελθὼν Λόγος, οὐκ ἔστι κατὰ φύσιν υἱὸς τοῦ b Δαυεῖδ, οὕτως οὐδὲ ὁ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεῖδ, υἱὸς ἐστί κατὰ φύσιν τοῦ Θεοῦ.

A. Διατετμήσονται δὴ οὖν εἰς υἱοὺς δύο, καὶ ἄμφω ψευδώνυμοι καταφωραθεῖεν ἄν· φαίη δ' ἂν οἶμαί τις εἰκαῖον
 20 εἶναι φενακισμὸν τὸ Χριστοῦ μυστήριον, εἴπερ ὧδε ἔχει καθὰ ληροῦντές φασιν οἱ διεναντίας· ποῦ τοιγαροῦν ἡ ἔνωσις, καὶ ἐφ' ὅτῳ πεπράχθαι φασὶν αὐτήν; ἢ τάχα που καὶ τὸ c γενέσθαι σάρκα τὸν Λόγον οὐκ ἀληθὲς ὃν ἐκφαίνεται, καὶ περιττῶς εἰσκεκομισμένον, εἰ μὴ κεχρημάτικεν υἱὸς τοῦ
 25 Δαυεῖδ ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος διὰ τὸ ἐκ σπέρματος αὐτοῦ γενέσθαι κατὰ τὴν σάρκα. χρῆναι δὲ οἶμαι καὶ πρὸς ἡμῶν ἀκούειν αὐτοὺς, τὸ παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ τοῖς Ἰουδαίων καθηγηταῖς εἰρημένον “Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ
 “Χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστί;” κἂν εἰ φαίεν ὅτι Τοῦ Δαυεῖδ,
 30 ἀκούσονται πρὸς ἡμῶν “Πῶς οὖν Δαυεῖδ ἐν πνεύματι d

Ib. xxii. 42.

Ib. 43-45.

4. ἔφασαν om. Aub.

18. A omisit C m. 1.

Gram. § 8 in cod. 12157 fol. 49.

10. υἱὸς ὁ Υἱὸς] ἐντὸς ὁ υἱὸς [ἐν ex corr. m. 2] C.

18-21 (ad ἡ ἔνωσις) citat Severus contra Johan.

30. ἐν πνεύματι om. Syr.

“ κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου
 “ Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
 “ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; εἰ οὖν Δαυεὶδ ἐν πνεύματι
 “ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν,” ὁ μὴ κατὰ
 φύσιν καὶ ἀληθῶς υἱὸς, καθά φασιν οἱ διεναντίας, συνε- 5
 δρεύει τε τῷ Θεῷ, καὶ ὁμόθρονος εἶπέ μοι τῷ πάντων
 κρατοῦντι γίνεται; καίτοι, καθά φησιν ὁ πάνσοφος Παῦλος,
 Heb. i. 5. e οὐδενὶ πώποτε τῶν ἀγγέλων εἶρηκεν ὁ Πατὴρ Υἱὸς μου
 Ib. 13. εἶ σὺ, ἀλλ’ οὐδέ Κάθου ἐκ δεξιῶν μου. εἶτα πῶς ἐν τοῖς
 ὑπερτάτοις ἀξιώμασι καὶ ἐν τοῖς τῆς θεότητος θάκοις ὁ ἐκ 10
 Eph. i. 21. γυναικὸς, καὶ πέρα πάσης ἀρχῆς καὶ κυριότητος, θρόνων
 τε καὶ ἐξουσίας, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου; ἄθρει
 S. Matth. xxii. 45. δέ, ὅπως ὁ Κύριος λέγων “Εἰ οὖν Δαυεὶδ ἐν πνεύματι
 “ κύριον ὀνομάζει, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι,” φρονεῖν ἀναπείθει
 τοὺς οἵπερ ἂν εἶεν τῆς ἀληθείας ἐρευνηταὶ, ὡς ἐν μεθέξει 15
 σαρκὸς καὶ αἵματος γεγωνὸς ὁ Λόγος εἰς μεμένηκε καὶ οὕτως
 740 A. a Υἱὸς· ὅτι μὲν ἐστὶ Θεὸς, ἐκ θεοπρεποῦς ὑπεροχῆς καὶ
 κυριότητος μαρτυρούμενος· ὅτι δὲ πέφηνεν ἄνθρωπος, τοῦ
 καὶ υἱὸν χρηματίσαι Δαυεὶδ εὖ μάλα κατασημαίνοντος.

B. Φαῖεν ἂν ἴσως καὶ πρὸς γε ταῦτα· διατεκμαίρομαι 20
 γάρ· ἄρ’ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ αὐτὸν
 εἶναι δώσομεν τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ;

A. Καίτοι πῶς ἢ τοιάδε πεῦσις οὐ πολὺ δὴ λίαν τὸ
 ἀσύφηλον ἔχει; καὶ ἀπαδόντως ἂν γένοιτο τῇ τοῦ μυστηρίου
 b δυνάμει καὶ τοῖς τῆς ἀληθείας φιλοθεάμοσιν; 25

B. Φράσον ὅπως.

A. Μὴ γάρ μοι διέλης, ὡς ἕτερόν τινα λέγων παρὰ τὸν
 ἕνα Χριστὸν καὶ Υἱὸν καὶ Κύριον τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ
 Δαυεὶδ. ὁ γάρ τοι τῆς ὀρθότητος λόγος τὸν ἐκ Θεοῦ
 Πατρὸς φύντα Υἱὸν Μονογενῆ, αὐτὸν καὶ οὐχ ἕτερον εἶναι 30
 βούλεται τὸν ἐκ Δαυεὶδ κατὰ σάρκα. μὴ τοίνυν ἐξ ἀμετρήτου

3. ἐν πνεύματι habet Syr. 13. ἐν πνεύματι habet Syr. 19. υἱόν]
 υἱοῦ Aub. 25. φιλοθεόσιν Aub. 28. καὶ alt. assumptum ex Syr.

λεγόντων ἐμβροντησίας, ὅτι ὡσπερ ὁ ἐξ οὐρανοῦ κατελθὼν
 Λόγος οὐκ ἔστι κατὰ φύσιν υἱὸς τοῦ Δαυεὶδ, οὕτως οὐδὲ
 ὁ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, Υἱὸς ἔστι κατὰ φύσιν τοῦ Θεοῦ. ^ο
 ὁ γάρτοι φύσει καὶ ἀληθῶς ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀναλάμψας
 5 Λόγος, ἐν προσλήψει γεγωνὸς σαρκὸς καὶ αἵματος, καθάπερ
 ἔφην ἀρτίως, μεμένηκεν ὁ αὐτὸς, τουτέστι, φύσει τε καὶ
 ἀληθῶς Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, εἰς ὧν καὶ μόνος, καὶ οὐχ ὡς
 ἕτερος μεθ' ἑτέρου, ἵνα καὶ ἐν αὐτοῦ νοῆται πρόσωπον.
 συναγείροντες γὰρ οὕτως πρὸς ἔνωσιν ἀληθῆ καὶ τὴν ὑπὲρ
 10 νοῦν καὶ λόγον τὰ τοῖς τῆς φύσεως λόγοις πρὸς ἀνομοιότητα
 διεσχοιτισμένα, τὴν ἀπλανῆ τῆς πίστεως βαδιούμεθα τρίβον. ^δ
 ἕνα γὰρ καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι φάμεν Χριστὸν Ἰησοῦν, ἐκ
 Θεοῦ μὲν Πατρὸς ὡς Θεὸν Λόγον, ἐκ σπέρματος δὲ κατὰ
 σάρκα τοῦ θεσπεσίου Δαυεὶδ. ἦ οὐκ ἄριστά σοι ταῦτα
 15 διεσκέφθαι δοκῶ ;
 Β. Πάνυ μὲν οὖν.
 Α. Προσερήσομαι δέ τι καὶ ἕτερον τοὺς διεναντίας.
 Β. Τὸ τί δὴ φῆς ;
 Α. Οὐ γὰρ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς τὴν ὑπαρξιν ἔχειν πεπι-
 20 στεύκασι τὸν Μονογενῆ Θεὸν Λόγον, τὸν γεμῆν ὡς αὐτοί ^ε
 φασι ληφθέντα κατὰ συνάφειαν ἀνθρώπου, ἐκ σπέρματος
 γενέσθαι τοῦ θεσπεσίου Δαυεὶδ διατείνονται ;
 Β. Οὕτω φασί.
 Α. Πλεονεκτῆσει δὴ οὖν πάντη τε καὶ πάντως φύσει τε
 15 καὶ δόξῃ Θεὸς ὧν ὁ Λόγος τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ,
 καὶ ὑπεραλείται τοσοῦτον ὅσον ἂν ἔχοι τὸ μεσολαβοῦν τῶν
 φύσεων ἢ διαφορά. ἦ εἴπερ οὐκ ἔστιν ἀληθὲς ὃ φημι,
 διαιροῦσιν ἀνθ' ὅτου, καὶ τῷ μὲν νέμουσι τῆς δόξης τὴν
 ἐξουσίαν, τὸν δὲ λαβόντα παρακομίζουσι, καὶ τοῦθ' ὅπερ
 20 ἔστιν ἐν τάξει γερῶν καὶ ἐν χαρίσματος μοίρᾳ κερδαίνοντα· ^α 741 Α.
 μείον δὲ πάντως καὶ ἐν δευτέροις τοῦ διδόντος τὸ δεχόμενον,
 καὶ τοῦ δοξάζοντος τὸ τῆς παρ' αὐτοῦ δόξης μετεσχηκός ;

B. Πλείστην οἶμαι καὶ αὐτοὶ φαῖεν ἂν τὴν διαφορὰν Θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων.

Rom. ix. 5. A. Εἶτα πῶς ὁ πάνσοφος Παῦλος, ὁ τῶν θείων μυστηρίων ἱεουργὸς, ὁ αὐτὸν ἔνοικον ἔχων τὸν κηρυττόμενον, καὶ λαλῶν ἐν πνεύματι, τὸν κατὰ σάρκα ἐξ Ἰουδαίων καὶ Θεὸν ὀνομάζει καὶ εὐλογητὸν εἶναί φησιν εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν; b τί τὸ ἐπέκεινα τοῦ ἐπὶ πάντα Θεοῦ; τί δὲ τὸ μείζον ἐν τῷ ἐκ Πατρὸς φύντι Λόγῳ καταθρήσαι τις ἂν παρά γε τὸν κατὰ σάρκα ἐξ Ἰουδαίων, εἶπερ ἐστὶν ἕτερος παρ' αὐτὸν καὶ ἰδικῶς υἱὸς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀληθῶς; 10

Phil. ii. 8, 9. B. Ἄλλ' εἰσεδέχθη κατὰ συνάφειαν, φασὶν, ὁ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, καὶ ἐπειδήπερ ἐνώκησεν αὐτῷ Θεὸς ὃν ὁ Λόγος, κοινωνεῖ τῆς ἀξίας αὐτῷ καὶ τῆς τιμῆς. καὶ τοῦτο c διδάξει γράφων ὁ ἱερώτατος Παῦλος περὶ αὐτοῦ, ὅτι γέγονεν ὑπήκοος τῷ Πατρὶ “μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ, 15 “ διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ “ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάν ὄνομα,” τοῦτο δὲ ἐστὶ τό Θεός.

A. Ἄρ' οὖν ἰδικῶς τε καὶ ὡς ἐτέρῳ καταμόνας υἱῷ τῷ ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ δεδόσθαι φασὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάν ὄνομα; 20

B. Ναί φασι, Θεῷ γὰρ ὄντι καὶ ἐκ Θεοῦ κατὰ φύσιν τῷ Μονογενεῖ, πῶς ἂν γένοιτο δοτὸν ὅπερ ἔχει;

Ib. 5-9. A. Οὐκοῦν εἰ μὴ ἐπ' αὐτοῦ τέθειται τὸ λαβεῖν, βασανι- d ζέσθω λεπτῶς, ἐξ ὧν γέγραφεν αὐτὸς ὁ θεσπέσιος Παῦλος “ Τοῦτο γὰρ φρονεῖτε ἕκαστος ὑμῶν αὐτῶν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ 25 “ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο “ τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου “ λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι “ εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος “ ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ· διὸ καὶ ὁ 30

1. τὴν διαφορὰν post ἀνθρώπων transponit C. om. Syr. habet Cod. 7. τοῦ] τὸν Aub. 25. ὑμῶν emendavi ex C. ἡμῶν Cod. Aub. Cod., C. ἐν ὁμ. ἀνθρώπων om. Syr.

2. τε om. C. 6. ἀμήν πάντος preli sphalmate Aub. 28. ἀνθρώπου Aub. invitis

“Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα ^e
 “τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.” εἶπερ οὖν ἐστὶ κατ’ αὐτοὺς ὁ ἐκ
 σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ ἰδικῶς τε καὶ κατὰ μόνας νοούμενος
 ἄνθρωπος, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα λαβὼν, ἀποφαινόντων αὐτὸν
⁵ προϋπάρχοντα μὲν ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ, οὐχ ἡγησάμενον
 δὲ ἄρπαγμὸν τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ καὶ πρὸς γε τούτῳ λαβόντα
 τὴν δούλου μορφὴν, ὡς οὐκ ἔχοντα δηλονότι καὶ οὐκ ὄντα
 τοῦτο πρὶν λάβῃ. καίτοι καθά φασιν αὐτοὶ καὶ φρονεῖν
 ἐγνώκασιν, αὐτὸς ἐστὶν ἢ τοῦ δούλου μορφῇ. εἶτα πῶς ἂν ^a 742 A.
¹⁰ αὐτὴν ὡς οὐκ ἔχων λάβοι; πῶς δ’ ἂν καὶ ἄνθρωπος ἐν
 ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενέσθαι νοοῖτο; εὐρίσκοιτο δὲ καὶ ὡς
 ἄνθρωπος σχήματι; ἄρ’ οὖν περιτρέψειεν ἂν αὐτοὺς καὶ οὐχ
 ἐκόντας ἤδη πῶς τῶν ἐννοιῶν ἢ δύναμις ἐπὶ γε τὸ δεῖν
 εἰδέναι τὸ ἀληθές;

¹⁵ B. Τὸ ποῖον;

A. Ὁ γὰρ ὑπάρχων ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς
 Θεὸς Λόγος, ὁ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ χαρακτήρ, ὁ κατὰ
 πᾶν ὀτιοῦν ἰσομέτρως ἔχων τῷ φύσαντι, κεκένωκεν ἑαυτόν.

B. Καὶ ποία τίς ἐστὶν ἢ κένωσις;

b

²⁰ A. Τὸ ἐν προσλήψει γενέσθαι σαρκὸς καὶ ἐν δούλου
 μορφῇ, ἢ πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσις τοῦ μὴ καθ’ ἡμᾶς κατ’ ἰδίαν
 φύσιν, ἀλλ’ ὑπὲρ πᾶσαν ὄντος τὴν κτίσιν. οὕτω τεταπεί-
 νωκεν ἑαυτόν, καθείς οἰκονομικῶς ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
 μέτροις· ἀλλ’ ἦν καὶ οὕτω Θεός, ὡς μὴ δοτὸν ἔχων τὸ
²⁵ φύσει προσὸν αὐτῷ. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκε πρὸς τὸν ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς Πατέρα καὶ Θεόν “Πάτερ, δόξασόν με τῇ δόξῃ ^c S. Joan.
 “ἢ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.” οὐ γάρτοι ^{xvii. 5.}
 φαῖεν ἂν οἱμαί που προκόσμιον δόξαν ὡς ἰδίαν αἰτεῖν τὸν ἐκ
 σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος τεχθέντα
³⁰ καιροῖς, εἶπερ ἐστὶν ἕτερος ἰδικῶς υἱὸς παρὰ τὸν φύσει τε

1. τὸ om. C.

11. ἀνθρώπων habet Cod.

18. ἰσομερῶς Aub.

19, 20. Et B et A om. Syr.

28. Pro ὡς ἰδίαν, *οἷα οἷα* = ἰδικῶς τε

καὶ ἀνὰ μέρος exhibit Syr.

καὶ ἀληθῶς, θεοπρεπεστάτη δὲ μᾶλλον εἶη ἂν ἡ τοιαύδε
 φωνή. ἔδει γὰρ ἔδει καὶ τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος αὐτὸν
 συμπλάττεσθαι μέτροις, καὶ ἀπαράσημον ἔχειν τῆς θεοπρε-
 πούσ ἀξίας τὴν ὑπεροχὴν οὐσιωδῶς ἐνούσαν αὐτῷ, καθάπερ
 Ps. lxxx. d ἀμέλει καὶ τῷ Πατρὶ. ἐπεὶ τίνα τρόπον ἀληθὲς τό “Οὐκ 5
 10. “ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος,” εἴ γε θεοποιεῖται κατ’
 αὐτοὺς ἄνθρωπος συναφεία τῇ πρὸς τὸν Λόγον, σύνθρονός
 τε καὶ κοινωνὸς τῷ Πατρὶ τῆς ἀξίας ἀναδεδειγμένος;

B. Εὖ ἔφησ.

A. Πῶς δ’ ἂν νοῆσαι πρέποι τὸ διὰ τῆς τοῦ Παύλου 10
 I Cor. viii. φωνῆς σοφῶς εἰρημένον “Εἰ γὰρ καὶ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ ἐν τε
 5, 6. “οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ’ ἡμῖν εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ
 e “πάντα καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ, καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
 “δι’ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι’ αὐτοῦ.” ἐνὸς δὲ ὄντος
 Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ τὰ πάντα παρῆχθαι 15
 πρὸς γένεσιν εὖ μάλα διειρηκότος, τί δράσομεν, ὧ γενναῖοι,
 διοριζόντων ὑμῶν τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου, καθὰ φατέ,
 τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον; τίνα γενέσθαι φαμέν γενε-
 σιουργὸν τῶν ὄλων;

B. Τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς κατὰ φύσιν Υἱὸν, τουτέστι τὸν 20
 Μονογενῆ.

A. Ἄλλ’ ὅ γε τῶν θείων ἡμῖν μυστηρίων ἱερούργος, διὰ
 743 A. a Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰ πάντα φησὶ παρῆχθαι πρὸς ὑπαρξιν,
 Supra ἕνα τε αὐτὸν εἶναι καὶ μόνον. μεμνήσομαι δὲ ὅτι τὸ Χριστὸς
 726. ὄνομα βασανίζοντες ἐλέγομεν, ὅτι χρίσεως ἡμῖν εἰσκομίζει 25
 δήλωσιν. διὰ γάρτοι τὸ κεχρίσθαι χριστὸς ὀνομάζοιτό τις.
 ἢ τοίνυν λεγέτωσαν τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον εἰς ἰδίαν
 κεχρίσθαι φύσιν, καὶ ἐν ἐνδεία γενέσθαι τοῦ διὰ Πνεύματος
 ἀγιασμοῦ καὶ τῆς ἀπ’ αὐτοῦ μετοχῆς, ἧγουν διδασκέτωσαν,
 πῶς ἂν νοοῖτο Χριστὸς ὁ μὴ κεχρισμένος; πῶς δ’ ἂν 30
 b κατὰ μόνας καλοῖτο καὶ Ἰησοῦς ὁ Μονογενῆς τοῦ Θεοῦ

6. κατ’ αὐτοὺς ἄνθρωπος emendavit Aub. et ita Syr. κατὰ τοὺς ἀνθρώπους Cod., C.
 11. πολλοὶ] + καὶ κύριοι πολλοὶ Syr. 12. τῆς om. Aub. 18. φαμέν]
 φατέ Syr. 19. τῶν om. Aub.

Λόγος, καίτοι τοῦ μακαρίου Γαβριὴλ τῇ ἀγία παρθένω λέγοντος “Μὴ φοβοῦ Μαριάμ, ἰδοὺ γὰρ συλλήψῃ ἐν “ γαστρὶ καὶ τέξῃ υἷον, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ “ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
5 “ ἁμαρτιῶν αὐτῶν.”

S. Luc.
i. 30, 31.

S. Matth.
i. 21.

B. Ἄρ' οὖν δι' ἀνθρώπου πεποιῆσθαί φαμεν τὰ πάντα, καὶ ὁ ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὴν ἐκ γυναικὸς ἀπότεξιν ἔχων, δημιουργὸς ἐστὶν οὐρανοῦ καὶ γῆς, συλ-
λήβδην ἀπάντων τῶν ἐν αὐτοῖς;

10 A. Φράζε δὴ οὖν καὶ αὐτὸς, ἐρήσομαι γάρ' ἄρ' οὐ γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος; ἄρ' οὐ κεχημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου; οὐκ ἔλαβε δούλου μορφὴν; οὐ κεκένωκεν ἑαυτὸν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος; εἰ μὲν οὖν ἀρνοῦνται τὴν οἰκονομίαν, ἀνταναστήσονται

15 λέγοντες οἱ θεσπέσιοι μαθηταί “Καὶ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα
“ καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν Υἱὸν σωτῆρα
“ τοῦ κόσμου· ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς
“ τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.”
καὶ πάλιν “Ἐν τούτῳ γινώσκεται τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ·

1 S. Joan.
iv. 14, 15.

Ib. 2, 3.

20 “ πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυ-
“ θῆναι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ
“ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν.” εἶτα ποῖον ἂν ἔχοι
λόγον, τὸ ἐπ' ἀνθρώπου νοεῖν ὡς παραγέγονεν ἐν σαρκί;
πρέποι δ' ἂν μᾶλλον τῷ ἔξω σαρκὸς καὶ φύσεως οὐκ ὄντι
25 τῆς καθ' ἡμᾶς, τὸ καὶ ἐν σαρκὶ γενέσθαι, καὶ μετὰ ταύτης
ἐλθεῖν εἰς τόνδε τὸν κόσμον μετὰ τοῦ μέναι ὃ ἦν. οὐκοῦν
εἰ καὶ γέγονεν ἄνθρωπος, τὸ ἀπείργον οὐδὲν ἐννοεῖν δι' αὐτοῦ
παρῆχθαι τὰ πάντα καθ' ὃ νοεῖται Θεὸς καὶ συναΐδιος τῷ
Πατρί. οὐ γὰρ ἠλλοίωται Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, εἰ καὶ γέγονεν
30 ἐν προσλήψει σαρκὸς ἐψυχωμένης νοερῶς, καὶ οὐκ ἄνθρωπον

2. γὰρ om. C. 5. αὐτῶν exhibit Cod. et Syr. 6. ἀνθρώπου]
αὐτοῦ Aub. 8. ἐστίν] + οὖν Aub. 12. οὐ κεκένωκεν] οὐκ ἐκένωσεν Aub.
17. ὃς] καὶ ὃς Syr. 18. ὁ Θεὸς—Θεῷ] ἐν τῷ Θεῷ μενεὶ καὶ Θεὸς ἐν αὐτῷ Syr.
24. τῷ] τὸ Aub. 30. προλήψει C m. I. Aub. ἐμψυχωμένης C; in codice
μ prius scriptum erasum.

ἑαυτῷ συνάψας, καθά φασιν οἱ καινοτομοῦντες τὴν πίστιν, ἀλλ' αὐτὸς γενόμενος σὰρξ, ὡς ἔφην, τουτέστιν ἄνθρωπος.
 744 A. a ἔσται γὰρ οὕτως αὐτῷ καὶ τὸ κεχρίσθαι πρέπον καὶ διαβολῆς ἀμοιροῦν. κεκλήσεται δὲ καὶ Ἰησοῦς, ὡς αὐτὸς ὑπάρχων κατὰ ἀλήθειαν, ὁ τὴν κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς ὑπομείνας 5 γέννησιν. σέσωκε γὰρ οὕτω τὸν ἑαυτοῦ λαὸν, οὐχ ὡς ἄνθρωπος Θεῷ συναφθεὶς, ἀλλ' ὡς Θεὸς γεγονὼς ἐν ὁμοιώσει τῶν κεκινδυνευκότων, ἵν' ἐν αὐτῷ καὶ πρώτῳ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀναπλάττηται πρὸς τὸ ἐν ἀρχαῖς. πάντα γὰρ ἦν ἐν αὐτῷ καινά. 10

2 Cor. v.
17.

b B. Οὐκοῦν διαβεβλήσεται πρὸς ἡμῶν τὸ χρῆναι φρονεῖν ἢ λέγειν, ἄνθρωπον συνῆφθαι τῷ Θεῷ Λόγῳ, καὶ κοινωνὸν γενέσθαι τῆς ἀξίας αὐτῷ, καὶ ἐν τάξει χάριτος τὴν υἰοθεσίαν ἔχειν.

Heb. ii.
14.

A. Παντάπασι μὲν οὖν. οὐ γὰρ οἶδε τοῦτο τῶν ἱερῶν 15 γραμμάτων ἢ δύναιμι, εὐρημα δὲ μᾶλλον ἐστὶ φιλοκένου τε καὶ ἀδρανουὶς καὶ παρειμένης φρενὸς, καὶ οὐκ ἐχούσης ὄραν τοῦ μυστηρίου τὸ βάθος. ποῦ γὰρ τι τοιοῦτον παρὰ τῆς ἀγίας εἴρηται γραφῆς; ὁ μὲν γὰρ θεσπέσιος Παῦλος c τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς διατρανῶν εὖ μάλα 20 τὸ μυστήριον “Ἐπειδὴ γὰρ τὰ παιδιά, φησὶ, κεκοινωνήκεν
 “ αἵματος καὶ σαρκὸς, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε
 “ τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος
 “ ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον,” καὶ μὴν
 Rom. 25
 viii. 3, 4. καὶ ἐτέρωθί που “Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἡσθένει
 d “ ὁμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας, κατέκρινε
 “ τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου
 “ πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν,
 “ ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.” κεκοινωνηκέναι δέ φαμεν αἵματος 30

16. ~~καὶ τῶν~~ ~~καὶ τῶν~~ ~~ἰδὲ~~ quasi φιλοκαίνου legisset Syr.
 τοι Aub. 22. σαρκὸς καὶ αἵματος inverso ordine Syr.
 C m. i. 25. τὸ γὰρ ἀδύνατον—διὰ τῆς σαρκὸς om. Syr.

18. τι]

23. καταργήσει

καὶ σαρκὸς, κατὰ γε τὸν τοῖς θεορήμοσιν εἰκότα νοῦν, οὐ
 τὸν ἐν σαρκὶ καὶ αἵματι κατ' ἰδίαν φύσιν, καὶ ἐτέρως εἶναι
 μὴ δυνάμενον, ἀλλὰ τὸν οὐκ ὄντα τοῦτο ποτε, καὶ φύσεως
 ἐτέρας ἢ καθ' ἡμᾶς· γεγονέναι δὲ καὶ ἐκ γυναικὸς, καὶ ἐν
 5 ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, τὸν δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς μετὰ
 τοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς καθὸ νοεῖται Θεός. γέγονε μὲν γὰρ
 σὰρξ ὁ Λόγος, πλὴν οὐ σὰρξ ἁμαρτίας, ἀλλ' ἐν ὁμοιώματι
 σαρκὸς ἁμαρτίας, συνανεστράφη μὲν τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς,
 ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἐν ὁμοιώματι γέγονε τῷ καθ' ἡμᾶς, πλὴν
 10 οὐ μεθ' ἡμῶν ὑφ' ἁμαρτίαν, ἀλλ' ἐπέκεινα τοῦ εἰδέναι
 πλημμελεῖν· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Θεός τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος·
 οἱ δὲ τὴν οὕτω σεπτὴν καὶ τεθραυσμένην οἰκονομίαν ἀπο-
 φέροντες οὐκ οἶδ' ὅπως τοῦ Μονογενοῦς, ἄνθρωπον αὐτῷ a 745 A.
 συνάπτουσι σχετικῶς, τιμαῖς ταῖς θύραθεν ἐξωραϊσμένον,
 15 καὶ ἀλλοτρίᾳ δόξῃ λελαμπρυσμένον, καὶ οὐ Θεὸν ἀληθῶς,
 ἀλλὰ Θεοῦ κοινωνὸν καὶ μέτοχον, καὶ υἱὸν ψευδώνυμον,
 καὶ σωτήρα σωζόμενον, καὶ λυτρούμενον λυτρωτῆν· καίτοι
 γεγραφότος ὡδὶ τοῦ μακαρίου Παύλου “Ἐπέφανε γὰρ ἡ
 “ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, ἵνα ἀρνησά-
 20 “ μενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως
 “ καὶ ἐπιεικῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν
 “ μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου b
 “ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.”

Tit. ii.
11-13.

B. Ναὶ φασιν. ἐπειδὴ γὰρ ὅλως ἠξιώθη συναφείας τῆς
 25 πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον, μέγας καὶ αὐτὸς ὠνομάσθη Θεός,
 καίτοι γεγονὼς ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ.

A. Βαβαὶ τῆς ἀποπληξίας· “Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ
 “ ἐμωράνθησαν,” κατὰ τὸ γεγραμμένον. μεθιστᾶσι γὰρ ὡς
 ἔφην τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου τὴν δύναμιν εἰς πᾶν
 30 τοῦναντίον, καὶ τὸ μὲν ἠξιῶσθαι λέγειν αὐτὸν, εἴη ἂν ἕτερον c

Rom. i.
22.

6. γὰρ C. Γκαὶ i. e. καὶ ad γὰρ castigatum Cod. καὶ Aub. 17. λυτρωτῆν
 λυτρούμενον inverso ordine C. 19. ἀνθρώποις] + παιδεύουσα ἡμᾶς Syr.
 30. τὸ om. Aub.

οὐδὲν, πλὴν ὅτι κοινὸν ἄνθρωπον ἀποφαίνειν, καὶ εἰς ἑτερό-
 τητα τὴν εἰσάπαν ἀποτεριχίζειν ἀβούλως, ὡς υἱῶν νοεῖσθαι
 δυάδα προσκυνητὴν, ὧν ὁ μὲν ἐστὶ φύσει καὶ ἀληθῶς,
 θάτερος γεμὴν εἰσποιητός τε καὶ νόθος καὶ οὐδὲν ἔχων
 ὁ ἐστὶν αὐτοῦ, ἵνα καὶ αὐτῷ λέγηται μεθ' ἡμῶν “Τί γὰρ 5
 “ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες;” εἶτα ὅποι ποτὲ βαδιεῖται λέγων
 ὁ πάνσοφος Παῦλος “Ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ υἱὸς Χριστὸς
 “Ἰησοῦς ὁ ἐν ὑμῖν κηρυχθεὶς δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ
 “Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ
 “γέγονε.” πῶς γὰρ οὐ γέγονε ναὶ καὶ οὐ· εἰ Θεὸς εἶναι 10
 λέγεται καὶ οὐκ ἐστὶ Θεός; εἰ κατεψευσμένον ἐπ' αὐτοῦ
 τό Υἱὸς καὶ Κύριος; ἔχοντι δὲ ὧδε, καθά φασιν αὐτοὶ,
 πρέποι ἂν οἶμαί που καὶ τὸ χρῆναι λέγειν “Χάριτι δὲ
 “Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι.” τὸ γὰρ μὴ φύσει προσὸν, ἀλλ' ἔξωθεν
 ε καὶ εἰσκεκριμένον καὶ παρ' ἐτέρου δοτὸν, οὐχὶ τοῦ λαβόντος 15
 εἶη ἂν μᾶλλον, ἀλλὰ τοῦ νεύμαντος καὶ χαρισαμένου. πῶς
 δὲ καὶ ἔφασκεν “Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια,” εἰ μηδὲν ἀληθὲς
 ἐπ' αὐτοῦ; κατελήφθη τάχα που καὶ ὑπὸ τῆς σκοτίας,
 εἰ ψεύδεται. ἀλλ' οὐκ ἐποίησεν ἁμαρτίαν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος
 ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καθά γέγραπται. 20

B. Οὐ γὰρ οὖν.

A. Ποῦ δὲ ἡ κένωσις; καὶ τίνος ἂν νοοῖτο γενέσθαι
 746 A. α λοιπόν; οὐ γὰρ ἐστὶν ἰδεῖν κεκενωμένον τινὰ μᾶλλον, ἀλλ'
 ἔκ γε τῶν ἐναντίων πληρούμενον, καίτοι τὸ πλήρες οὐκ
 ἔχοντα κατ' ἰδίαν φύσιν. οὐ γὰρ ἂν ἐδεήθη τῶν παρ' ἐτέρου, 25
 καὶ περιττὸν ἦν αὐτῷ τὸ λαβεῖν, οἴκοθεν ἔχοντι τὸ αὐτο-
 τελές καὶ τὸ πρὸς πᾶν ὀτιοῦν ἀποχρώντως ἔχον, ἀλλ' ἐκ
 S. Joan. i. 16. πληρώματος τοῦ Χριστοῦ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν, καὶ οὐκ
 ἂν διαψεύσαιτο τὸ τῶν θεηγόρων κήρυγμα. πλήρης γὰρ
 ὁ Χριστὸς, καὶ δοτὸν αὐτῷ παντελῶς οὐδὲν καθὰ νοεῖται 30
 b καὶ ἐστὶ Θεός, εἰ καὶ γέγονεν αὐτοῦ τὸ λαβεῖν διὰ τὸ
 τῆς ἀνθρωπότητος μέτρον καὶ καθὸ πέφηγε καθ' ἡμᾶς,

οἷς ἂν λέγοιτο καὶ μάλα ὀρθῶς “Τί γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ
“ἔλαβες;” I Cor.
iv. 7.

B. Ναί φησιν, εἷς ἐστὶ Χριστὸς καὶ Υἱὸς καὶ Κύριος
ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος, συναφθέντος αὐτῷ τοῦ ἐκ σπέρ-
5 ματος τοῦ Δαυεὶδ.

A. Ἄλλ', ὧ βέλτιστοι, φαίη τις ἂν αὐτοῖς, ὁ συνημμένον
ἔχων ἕτερον, εἷς οὐκ ἂν νοοῖτο, πόθεν; ἀλλ' εἷς μεθ' ἐνὸς,
ἤγουν μεθ' ἐτέρου· δύο δὲ οὗτοι πάντη τε καὶ πάντως.
εἷς δ' ἂν νοοῖτο κατὰ ἀλήθειαν ὑπάρχων Υἱὸς, εἰ τὸν αὐτὸν
10 εἶναι φασιν ἐκ Θεοῦ μὲν θεϊκῶς γεννηθέντα Θεὸν Λόγον,
παραδόξως δὲ ἄνθρωπον καὶ κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός.
εἰ δὲ δὴ τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ ἰδίᾳ τιθέντες καὶ
διορίζοντες, τοῦ κατὰ ἀλήθειαν εἶναι Θεὸν καὶ Υἱὸν ἐκ-
πέμπουσι, κοινωνὸν δὲ μᾶλλον υἰότητος καὶ μέτοχον δόξης
15 ὀθνείας εἶναι φασιν, οὐ μάτην ὡς οἶμαι τὰς παρὰ τῶν
Ἰουδαίων διαβολὰς ἐπ' αὐτῷ γενομένας εὐρήσομεν. ἔφασκον
γὰρ ὅτι “Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ
“βλασφημίας, ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς ἑαυτὸν Θεόν.” S. Joan.
x. 33.

B. Καὶ μὴν καὶ Θεὸν καὶ Υἱὸν ἀληθινὸν εἶναι φασιν
20 τὸν ἕνα Χριστόν· δῆλον δὲ ὅτι τὸν ἐκ Θεοῦ Λόγον, λαβόντα
κατὰ συνάφειαν τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ.

A. Ἄλλ' εἰ μὴ ἐστὶν αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος
ὁ καὶ κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός, ἀλλ' ἕτερος μεθ' ἐτέρου,
πῶς ἂν λέγοιτο Χριστὸς ὁ μὴ κεχρισμένος, καθὰ καὶ
25 φθάσαντες εἶπομεν;

B. Οὐκοῦν εἰ μὴ ἐστὶν ἕτερος παρὰ τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
Λόγον ὁ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ, λεγέσθω καὶ προαιώνιος·
εἶτα πῶς ὁ πάνσοφος Παῦλος, ἐκβάλλων τὴν δόξαν, ὡς
ἐν ἐρωτήσεσιν ἐστὶν ἀπαιτῶν καὶ λέγων “Ἰησοῦς Χριστὸς
30 “χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.” ἤγουν καὶ Heb.
xiii. 8.

5. τοῦ omisit Aub. 20. Χριστόν] + A Edd. invito Syr. 22. A Syr.
B Ed. B prius scripsit deinde delevit C m. I. 26. B Syr. A Ed. 27. προ-
αιώνιος] + B Ed. invito Syr. B prius scripsit, deinde delevit C m. I. 30. ἤγουν
καὶ ἐτέρως emendavi favente Syr. εἰ γοῦν καὶ ἕτερος Cod. Ed. ἤγουν emendavit C
m. 2; pro ἕτερος in codice prius scriptum ἐτέρως.

ἐτέρως, ὁ γὰρ χθὲς καὶ σήμερον, φησὶν, Ἰησοῦς, ὁ αὐτὸς ἔσται καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, πρόσφατος δηλονότι καὶ χθὲς καὶ σήμερον, καίτοι τοῦ Θεοῦ Λόγου τῷ ἰδίῳ Πατρὶ συνυφεστηκός.

- 747 A. a A. Μάλιστα μὲν ἀδικούσι, παροχετεύοντες τὴν ἀλήθειαν 5 ἐπὶ τό γε σφίσιν αὐτοῖς ἀσυνέτως δοκοῦν, καὶ τῶν ἱερῶν γραμμάτων τὸ ἀκριβὲς παραφθείροντες· εἰ δὲ δὴ τις λέγοι καὶ προαιώνιον Χριστὸν Ἰησοῦν, οὐκ ἂν ἀμάρτοι τάληθους, εἴπερ ἔστιν εἰς Υἱὸς καὶ Κύριος ὁ προαιώνιος Λόγος, τὴν ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς ὑπο- 10 μείνας γέννησιν. ὅτι δὲ οὐκ ἠλλοίωται γεγονῶς ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς ὁ Λόγος, διαμεμήνυκε λέγων ὁ πνευματοφόρος
- Heb. xiii. 8. b “Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.” καὶ σημαντικὸν μὲν τοῦ παρωχηκός χρόνον ποιεῖται τό Χθὲς, τοῦ γεμῆν ἐνεστῶτος τό Σήμερον, τοῦ δὲ 15 ἔσομένου καὶ μέλλοντος τό Εἰς τοὺς αἰῶνας. εἰ δὲ οἴονται τι σοφὸν ἐννενοηκέναι, τό Χθὲς καὶ σήμερον ἀντὶ τοῦ προσφάτου δεχόμενοι, διατεινόμενοί τε καὶ λέγοντες Ὁ χθὲς καὶ σήμερον πῶς ἂν εἴη καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, μεταστήσομεν καὶ ἡμεῖς τὴν τῆς ἐρωτήσεως δύναμιν εἰς τὸ ἔχον ἐναντίως· 20
- c ὁ γὰρ εἰς τοὺς αἰῶνας ὢν Λόγος, πῶς ἂν λάβοι τό Χθὲς καὶ σήμερον ἐφ' ἑαυτῷ, εἴπερ ἔστιν εἰς ὁ Χριστὸς, καὶ οὐ μεμέρισται κατὰ τὴν τοῦ θεσπεσίου Παύλου φωνήν. ὅτι γὰρ οὕτω πρὸς ἡμῶν ἐθέλει γνωρίζεσθαι, κἀντεῦθεν εἴση 25 τοι. καίτοι γὰρ ὁρώμενος ἐν σαρκί, καὶ τοῖς τῆς ἀνθρω- πότητος μέτροις ἐμβεβηκός, τὴν προαιώνιον ὑπαρξιν ἑαυτῷ προσμεμαρτύρηκε λέγων “Ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν Ἀβραὰμ
- I Cor. i. 13. “γενέσθαι ἐγὼ εἰμι,” καὶ πάλιν “Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον
- S. Joan. viii. 58. Ib. iii. 12, 13. d “ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἂν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια

1. ὁ γὰρ χθὲς] οὐ γὰρ ὁ χθὲς C m. 2 repugnante Syr. 7. Inc. Εἰ δὲ δὴ τις (sub titulo ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου) e fol. 145, εἰ δὴ τις j fol. 173. καὶ προαιώνιον λέγοι inverso ordine e. 9. υἱὸς καὶ κύριος ὁ εἰς inverso ordine j. 10. αἰσχάτοις e. 12. διαμεμήνυκε (sic) e. λέγων] + παῦλος e et Cod. 123I et j. 16. ἔσομένου Euth. Chon. ἐνεστῶτος iterum exhibet Cod. unde Aub. neutrum Syr. 25. τοι om. e.j.

“πιστεύετε; καὶ οὐδείς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ
 “μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.”
 ὡς γὰρ ὑπάρχων ἀεὶ καὶ προαιώνιος Λόγος, καθιγμένος
 ἐξ οὐρανῶν, εἶτα πεφηνῶς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος καθ’ ἡμᾶς,
 5 ὡς εἰς Χριστὸς καὶ Κύριος καὶ ὅτε γέγονε σὰρξ, τὰ τοιάδε
 φησὶν.

B. Ἐξεύρηται τις αὐτοῖς καὶ ἕτερος λόγος· ἔστι δὲ οὗτος.
 οὕτω γὰρ χρῆναί φασιν υἱὸν νοεῖσθαι Θεοῦ τὸν ἐκ σπέρμα-
 τος τοῦ Δαυεὶδ, ὡς ἂν εἰ καὶ αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος
 10 υἱὸς εἶναι λέγοιτο τοῦ Δαυεὶδ· φύσει γὰρ οὐδέτερος.

A. Οὐκοῦν ὁ τῆς ἀληθοῦς ἐνώσεως εἰσὶ τῶ τρόπος, ἵν’
 οὕτω πιστεύηται σὰρξ γεγονῶς ὁ Λόγος, τουτέστιν, ἄνθρω-
 πος, καὶ διὰ τοῦτο υἱὸς τοῦ Δαυεὶδ οὐ κατεψευσμένος, ἀλλ’
 ὡς ἐξ αὐτοῦ πεφηνῶς κατὰ σάρκα, καὶ μεμενηκῶς ὅπερ
 15 ἦν, δῆλον δὲ ὅτι Θεὸς ἐκ Θεοῦ. καὶ γοῦν οἱ τῶν εὐαγγελικῶν
 κηρυγμάτων ἱερουργοὶ, τὸν αὐτὸν γινώσκοντες Θεόν τε ὁμοῦ
 καὶ ἄνθρωπον, τοὺς περὶ αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς πεποίηται a 748 A.
 λόγους. γέγραπται γοῦν περὶ τοῦ μακαρίου βαπτιστοῦ ὅτι
 “Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν
 20 “καὶ λέγει Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν
 “τοῦ κόσμου, οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπίσω μου
 “ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου
 “ἐστὶ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἤδειν αὐτὸν, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τῷ
 “Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.” σύνες
 25 οὖν ὅπως ἄνδρα λέγων, καὶ ἀμνὸν ὀνομάζων αὐτὸν, οὐχ
 ἕτερον εἶναί φησι τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, b
 καὶ τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἐξαίσιον ἀληθῶς καὶ θεοπρεπὲς
 ἀξίωμα προσνεύμηκεν αὐτῷ. ἔμπροσθεν δὲ καὶ πρῶτον
 γενέσθαι φησὶν αὐτοῦ, καίτοι κατόπιν γενόμενον, κατὰ γε

S. Joan.
i. 29-31.

1. πιστεύετε j. 3. ὁ pro ὡς j. κατελθὼν ἐξ οὐρανοῦ e.j. 4. ἄνθρωπος
 om. Aub. 7. B om. e. 8. γὰρ om. e.j. 9. εἰ assumptum ex e.j.
 10. τοῦ om. e.j. 11. A om. e. ἐνώσεως emendavi e.j. Syr. αἰνέσεως e. Aub.
 13. κατεψευσμένως C. 15. εὐαγγελικῶν Cod. et ita emendat Aub. mg.
 γενικῶν (sic) Aub. 18. γὰρ C m. i. e.j. 20. τὴν omisit Aub.
 23. ἤδειν Euth. Chon. Syr. εἶδον Cod. unde Aub. 29. αὐτοῦ] αὐτὸν Euth. j.

φημί τὸν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως χρόνον. εἰ γὰρ ἔστιν ὀψιγενὴς καθὸ ἄνθρωπος ὁ Ἐμμανουήλ, ἀλλ' ἦν πρὸ παντὸς αἰῶνος ὡς Θεός. αὐτοῦ τοιγαροῦν καὶ τὸ πρόσφατον ἀνθρωπίνως καὶ τὸ αἰδίον θεϊκῶς, ταύτητοι καὶ ὁ πανάριστος
 c Πέτρος, οὐ γυμνὸν οὐδὲ ἄσαρκον καταθεώμενος τὸν Λόγον, 5
 ἀλλ' ἐν σαρκὶ καὶ αἵματι πεφηνότα, σαφῶς τε καὶ ἀπλανῶς
 S. Matth. τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως τὴν ἀπόδοσιν ἐποιεῖτο, λέγων “Σὺ εἶ
 xvi. 16. “ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.” ἀκήκοε δὲ πρὸς
 Ib. 17. τοῦτο “Μακάριος εἶ Σίμων Βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα
 “οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” 10
 ἀλλ' εἰ μὴ βαθὺ τὸ μυστήριον καὶ Θεὸς ἦν ἐν σαρκὶ,
 ἄνθρωπος δὲ κατ' αὐτοὺς χάριτι τὴν υἰοθεσίαν ἔχων, πῶς
 d ἂν ἐδεήθη τοσοῦτου μυσταγωγοῦ, ὡς μηδένα μὲν τῶν ἐπὶ
 τῆς γῆς ἀποκαλύψαι τῷ μαθητῇ, παιδευτὴν δὲ πρὸς τοῦτο
 cf. Schol. λαχεῖν αὐτὸν τὸν Πατέρα; καὶ μὴν καὶ οἱ θεσπέσιοι 15
 § 36. μαθηταί, διαθέοντά ποτε τῆς θαλάττης τὰ νῶτα βλέποντες,
 κατατεθήπεσαν μὲν τὴν θεοσημίαν, ὠμολόγουν δὲ τὴν πίστιν
 Ib. xiv. “λέγοντες Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.” ἀλλ' εἰ νόθος ἐστὶ καὶ
 33. e ψευδώνυμος καὶ εἰσποιητὸν ἔχει τὸ εἶναι υἱὸς, ἐγκαλείωσαν
 αὐτοῖς τὴν ψευδηγορίαν, καὶ τοῦτο ὁμωμοκόσι. προστεθεί- 20
 κασι γὰρ τό Ἀληθῶς, Υἱὸν αὐτὸν εἶναι διαβεβαιούμενοι τοῦ
 Θεοῦ καὶ Πατρός.

B. Ἄριστα ἔφησ.

A. Πῶς δὲ καὶ ἰδίους ἔχει τοὺς ἀγγέλους ὁ υἱὸς τοῦ
 Ib. xvi. ἀνθρώπου, διαπρέπει δὲ καὶ “ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ 25
 27. “μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ;” καὶ πάλιν “Καὶ ἀποστελεῖ ὁ
 Ib. xiii. “υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.” εἰ δὲ καὶ
 41. ἀπιστοῦσιν ἔτι, καὶ δόξῃ θεοπρεπεῖ καὶ τοῖς οὕτω λαμπροῖς
 καὶ ὑπερτάτοις ἀξιώμασιν ὀρῶντες κατεστεμμένοι, ἀκού-

5. καταθεώμενον Aub. 6. ἀπλῶς Euth. j. 7. ἀπόδειξιν Euth. Chon.
 14. τῆς om. e. j. 21. εἶναι om. e. habet j. 25. αὐτοῦ] + αὐτὸς γὰρ φησι
 Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Syr. (a πατρός
 αὐτοῦ ad πατρός αὐτοῦ scilicet transilientibus et Codice et Euthymio et Chon.)
 28. καὶ prius om. e. j.

S. Joan.
x. 38.
a. 749 A.
Ib. 37, 38.

σονται λέγοντος αὐτοῦ “Εἰ ἐμοὶ οὐ πιστεύετε τοῖς ἔργοις
“μου πιστεύετε,” καὶ πάλιν “Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ
“Πατρός μου, μὴ πιστεύετε μοι· [εἰ δὲ ποιῶ, κὰν ἐμοὶ
“μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις μου πιστεύετε.”] τὸ γὰρ ἐν
5 ἀνθρώπῳ βλέπειν τῆς ἀφράστου δόξης τὴν ὑπεροχὴν, οὐχ
ὡς ἀλλοτρίαν μᾶλλον ἤγουν ἐν χάριτος μέρει προσπε-
πορισμένην, ἀλλ’ ἰδίαν αὐτοῦ, πῶς οὐκ ἀναπέσει, ὅτι Θεὸς
ἦν ἐν εἶδει τῷ καθ’ ἡμᾶς, καὶ Υἱὸς ἀληθῶς τοῦ ἐπὶ πάντας
Θεοῦ;

10 B. Ἐαυτοῦ, φησὶ, τοὺς ἀγγέλους εἶναι δυσχυρίσατο,
καὶ τῶνδε τῶν σημείων γέγονεν ἀποτελεστής, ἐνοικούντος b
αὐτῷ τοῦ Λόγου, δόξαν δὲ τὴν ἰδίαν αὐτῷ καὶ τὸ ἐνεργὲς
ἐκνευμηκότος. γέγραπται γὰρ ὅτι “Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ
“ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς
15 “διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυνα-
“στευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου.” κεχρισμένος οὖν καὶ
δυνάμει καὶ Πνεύματι, τερατουργὸς ἦν.

Acta
SS. Ap.
x. 38.

A. Οὐκοῦν, ἐπειδήπερ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος, ἅγιός τε καὶ
κατὰ φύσιν καὶ οὐσιῶδες ἔχων τὸ παναλκὲς, δέοιτ’ ἂν c
20 οὐδαμῶς, ἢ τῆς παρ’ ἐτέρου δυνάμεως, ἤγουν ὡς εἰσκεκρι-
μένου τοῦ ἁγιασμοῦ· τίς δὴ ἄρα ἐστὶν ὁ κεχρισμένος
δυνάμει καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι;

B. Φαῖεν ἂν ἴσως τὸν ληφθέντα κατὰ συνάφειαν ἄν-
θρωπον.

25 A. Αὐτὸς οὖν ἄρα ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἰδικῶς τε καὶ
κατὰ μόναν, καὶ περὶ οὗ φησὶν ὁ πάνσοφος Παῦλος “Ἄλλ’
“ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς ἐξ
“αὐτοῦ, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι’ οὗ τὰ πάντα
“καὶ ἡμεῖς δι’ αὐτοῦ.” πῶς οὖν εἶπέ μοι δι’ ἀνθρώπου τὰ d

I Cor.
viii. 6.

2-4. Α πιστεύετε ad πιστεύετε transilit j. 3. εἰ δὲ—μου πιστεύετε om.
Syr. exhibet Euth. 7. ἀναπέσειεν e. ἂν οὐ πείσειεν j. 8. ἐπὶ πάντων
Euth. j. 10. B om. e. 12. δὲ exhibet Cod. τε e. j. 14. Θεός] + ἐν j.
18. A om. e. καὶ om. e. j. 20, 21. Abbreviant Euth. Chon.
25. χριστὸς ἰησοῦς inverso ordine e. j. 27. ἐξ alt.] δι’ Aub.

πάντα ; ἀνθρώτου δὲ καὶ ἀμέσως ὡς Υἱὸς Πατρὶ συντάττεται, μεσολαβοῦντος οὐδενός ; εἶτα ὅποι ποτὲ τὸν Μονογενῆ θήσομεν εἰς τὸν αὐτοῦ τρόπον ἀναβιβάζοντες τὸν ἄνθρωπον, καὶ τοῦτο, καθά φησιν, ἐνεργούμενον παρ' αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτὸν τιμώμενον ; ἄρ' οὐκ ἐκβέβηκε τὸ εἶκος ὁ λόγος αὐτοῖς ; 5 οὐκ ἔξω φέρεται σκυποῦ, καὶ ὡς τῆς ἀληθείας ὀλοτρόπως ἡμαρτηκῶς, γελῶτο ἂν ἐνδίκως ;

e B. Ἄνθρωπος, φησὶν, ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ὠνόμασται κατὰ τοιούδε τινὰ τρόπον. ὥσπερ γὰρ ὁ παρ' αὐτοῦ ληφθεὶς ἄνθρωπος ἐγεννήθη μὲν ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, εἴρηται 10 δὲ Ναζωραῖος διὰ τὸ οἰκῆσαι τὴν Ναζαρέτ, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς Λόγος ἄνθρωπος ὀνομάζεται διὰ τὸ κατοικῆσαι ἐν ἀνθρώπῳ.

A. Ὡ φρενὸς γραοπρεποῦς καὶ νοῦ παρειμένου καὶ βαττα-
Joel i. 5. ρίζειν εἰδότος, καὶ ἕτερον οὐδέν· “Ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες 15
“ἐξ οἴνου αὐτῶν,” ἐπιφωνεῖτω τις τοῖς διεναντίας· τί παρα-
750 A. a βιάζεσθε τὰληθές, καὶ τῶν θείων δογμάτων τὴν δύναμιν
παρευθύνοντες, ἔξω φέρεσθε τρίβου τῆς βασιλικῆς ; γέγονε
γὰρ ὡς εἴκειν οὐκ ἔτι μὲν σὰρξ ὁ Λόγος κατὰ τὰς γραφὰς,
ἀνθρωποπολίτης δὲ μᾶλλον, καὶ ἦν ἀκόλουθον αὐτὸν ἀνθρω- 20
παῖον μᾶλλον, οὐκ ἄνθρωπον ὀνομάζεσθαι, καθάπερ ἀμέλει
καὶ ὁ κατοικήσας τὴν Ναζαρέτ, Ναζωραῖος ὠνόμασται, καὶ
οὐ Ναζαρέτ*. εἶργει δὲ οἶμαι παντελῶς οὐδέν, εἴπερ εὖ
ἔχειν οἴονται τὸ σφίσιν αὐτοῖς ἀσυνέτως ἐξευρημένον,
b ἄνθρωπον ὀνομάζεσθαι σὺν Υἱῷ τὸν Πατέρα καὶ προσέτι 25
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. κατοικεῖ γὰρ ἐν ἡμῖν διὰ τοῦ
Πνεύματος, τῆς ἀγίας τε καὶ ὁμοουσίου Τριάδος τὸ πλή-
ρωμα. καὶ γοῦν ὁ Παῦλός φησιν “Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς
i Cor. iii. 16. “Θεοῦ ἐστὲ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν ὑμῖν ;”

1. Υἱὸς] + τῷ C.e.j. 4. φασὶν Euth. Chon. φησιν exhibit (pro more S. Cyrilli) Cod. 5. ἄρα e. 8. B om. e. φασὶν e.j. 14. A om. e. 14—p. 385, l. 8 citat Severus contra Johannem Gramm. § 29 in codice 12157 fol. 140 v. 16—18 om. e.j. 19. μὲν om. e.j. repugnantibus Cod., Severo. * cf. Theodor. Mops. inter S. Cyrilli fragmenta, in calce Comm. in D. Johannis evang. iii. 516, 517 fr. 1β'. 24. ἐξευρημένον e. 28. ὅτι] οὐν ὅτι j.

καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς “Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν
 “λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατὴρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν,
 “καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ’ αὐτῷ ποιησό-
 “μεθα.” ἀλλ’ εἴρηται μὲν οὐδαμῶς ἄνθρωπος ὁ Πατὴρ
 5 οὔτε μὴν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τὸ κατοικεῖν ἐν ἡμῖν
 γελῶσι δὲ οὗτοι τῆς ἐνανθρωπήσεως τὸ μυστήριον, περι-
 τρέποντες εἰς τὸ ἀπηχῆς τὰ οὕτως ὀρθὰ καὶ ἀξιάκουστα
 τῆς Ἐκκλησίας δόγματα. πλὴν ἴτω πάλιν ἡμῖν κατὰ ῥοῦν
 ὁ λόγος, τοῖς ἐκείνων ἐμέτοις τὸ χαίρειν εἰπών. εἰ γὰρ
 10 ἐπέιπερ ἦν ὁ Λόγος ἐν αὐτῷ, σημείων γέγονεν ἀποτελεστικῆς,
 ἕνα που τάχα τῶν ἀγίων προφητῶν φασὶν αὐτόν· ἐνήργηκε
 γὰρ καὶ διὰ χειρὸς ἀγίων τὰς θεοσημίας· εἰ δὲ ἐν τούτοις δ
 εἶναί φασι τὸν Υἱόν, ἐν προφητικοῖς αὐτὸν ἤγουν ἀποστο-
 λικοῖς κατακομίζουσι μέτροις.

S. Joan.
xiv. 23.

15 B. Οὐ γὰρ εἴρηται, φασὶ, προφήτης καὶ ἀπόστολος;

A. Οὐκ ἂν διαψεύσαιο. ὁ Μωσῆς μὲν γὰρ ἔφη τοῖς ἕξ
 αἵματος Ἰσραὴλ “Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ Θεὸς
 “ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ” γέγραφε δὲ καὶ
 ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Ὡστε ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπου-
 20 “ρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα
 “τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν.” φραζόντων δὴ οὖν· ἐρήσομαι
 γάρ· ἄρ’ ἂν γένοιτο πρὸς εὐκλείας ἀνθρώπῳ παντὶ τῆς
 προφητείας ἢ χάρις, ἤγουν ἀποστολικῶν ἀξιοθῆναι γερῶν,
 χρηματίσαι δὲ καὶ ἱερουργόν;

Acta
SS. Ap.
iii. 22.

Heb.
iii. 1.

25 B. Φημί.

A. Ἄλλὰ ταυτὶ δὴ μικρὰ καὶ οὐκ ἀξιόληπτα φαῖεν ἂν
 εἶναι Χριστῷ καθὸ νοεῖται Θεὸς, κἂν διὰ τούτων αὐτῶν

1. Χριστὸς] + εἴρηκεν e.j. με ἀγαπᾷ j. 3. καὶ prius] + ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ
 C m. 2. repugnantibus Severo, Syr. Euth. Chon. Statim πρὸς αὐτὸν assumptum
 ex Euth. Chon. Severo, Syr. deest in codice. ποιήσομεν e.j. 8. δόγματα
 des. e.j. 9. Inc. sub titulo ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου, εἰ γὰρ e.j. 11. ἕνα]
 ὡς ἕνα Syr. 12. καὶ assumptum ex Euth. Chon. Syr. 16. A. Οὐκ ἂν
 διαψεύσαιο hoc ordine Syr. A post διαψεύσαιο transponit Ed. Post ἀπόστολος per-
 gunt μωσῆς Euth. Chon. γὰρ assumptum ex Euth. Chon. Syr. 18. ὑμῶν
 prius retinui ex Syr. ἡμῶν Cod. Euth. Chon. ὑμῶν alt.] ἡμῶν j. 21. ἂ hic
 exhibent e. cod. 1231. φραζέτωσαν codd. iidem et j. 27—p. 386, l. 2. κἂν—
 αὐτά om. e.j.

ὀράται κεκενωμένος, καὶ μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος λαβὼν
 αὐτά. ὥσπερ δὲ Θεὸς ὢν φύσει καὶ Κύριος ἀληθῶς, ἔλαβε
 751 A. a δούλου μορφήν, ὡς ἐν αὐτῇ γεγονὼς καὶ ἐν προσλήψει
 τῶν καθ' ἡμᾶς, οὕτω καὶ τῆς προφητείας τὸ πνεῦμα διδούς,
 Heb. ii. 17. καὶ ἀποστόλους ἀναδεικνύς καὶ καθιστὰς ἱεουργοὺς, ὁμοιώθη 5
 κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς· ὠνομάσθη γὰρ οὕτω καὶ προφή-
 τῆς καὶ ἀπόστολος καὶ ἀρχιερεὺς.

B. Ἄλλ' εἰ καὶ δοῖεν αὐτὸν εἶναι προφήτην, οὐχ ὡς
 ἓνα τῶν προφητῶν γενέσθαι φασίν, ὑπερκείσθαι δὲ μᾶλλον
 πολὺ τὰ ἐκείνων. οἱ μὲν γὰρ μεμετρημένην κατὰ τὸ τῷ 10
 b Θεῷ δοκοῦν ἐσχήκασιν χάριν καὶ ἐν χρόνῳ προσγενομένην
 αὐτοῖς· ὁ δὲ πλήρης ἦν τῆς θεότητος καὶ ἐξ αὐτῆς εὐθύς
 τῆς γεννήσεως, συνῆν γὰρ αὐτῷ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος.

A. Οὐκοῦν ἐν ποσότητι χάριτος καὶ ἐν μήκει καιροῦ
 πεπλεονέκτηκεν ὁ Χριστὸς τοὺς πρὸ αὐτοῦ γεγονότας ἁγίους 15
 προφήτας, καὶ τοῦτο ἐστὶν ἐν αὐτῷ τὸ ἐξάίρετον. πρόκειται
 δὲ πολυπραγμονεῖν, εἰ προφήτης ὄλως, καὶ οὐτι που τὸ
 μᾶλλον ἢ τὸ μείον ἔχων ἢ καὶ ὑπερκείμενος, ὡς ἔν γε
 c τῷ εἶναι προφήτην καὶ τῷ μὴ πέρα μέτρου τοῦ καθ' ἡμᾶς,
 τὸ σμικροπρεπές ἐστὶν αὐτῷ, κἂν εἰ ἀπ' ἀρχῆς νοοῖτο τοῦτο 20
 ὑπάρχων, καθάπερ ἀμέλει καὶ ὁ θεσπέσιος βαπτιστῆς, περὶ
 S. Luc. i. 15. οὗ φησὶν ὁ μακάριος ἄγγελος “Καὶ πνεύματος ἁγίου
 “πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ.” εἶτα πῶς ὁ
 μὲν ἦν οἰκέτης, ὁ δὲ τοῖς δεσποτικοῖς ἀξιώμασιν ἐναβρύνεται;
 S. Joan. iii. 31. καὶ ἑαυτοῦ μὲν πέρι φησὶν ὁ μακάριος Ἰωάννης “Ὁ ὢν 25
 “ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ,” περὶ δέ γε τοῦ Ἐμμανουὴλ
 d “Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί.”

B. Καίτοι φαῖεν ἂν ἴσως, ἄνωθέν τε εἶναι καὶ μὴν καὶ
 ἐπάνω πάντων τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς πεφηνότα Λόγον,
 δεδίασι δὲ προσνέμειν αὐτῷ τὰ ἀνθρώπινα, μὴ ἄρα πως 30
 ἀδικοῖτο δι' αὐτῶν καὶ κατακομίζοιτο πρὸς τὸ δυσκλεές.

3. ὡς] καὶ Aub.
 erasum in C.

8. B om. C m. i.
 21. θαυμάσιος Aub.

16-23 om. e. j.
 28. τε] γε j.

17. τὸ

ταύτητοι διατείνονται λαβεῖν αὐτὸν ἄνθρωπον, ἑαυτῷ τε τοῦτον συνάψαι, περὶ ὃν ἂν γένοιτό τε καὶ λέγοιτο τὰ ἀνθρώπινα. ἔσται δὲ ὅλως εἰς τὴν αὐτοῦ τοῦ Λόγου φύσιν τὸ βλάβος οὐδέν.

- 5 Α. Οὐκοῦν ἕτερος μὲν ὁμολογουμένως νοοῖτ' ἂν καὶ λέγοιτο παρ' αὐτὸν ὁ ληφθεὶς, πλὴν οὐ ταῖς ἐκείνων ἀβελτερίαις ἐψόμεθα, οὔτε μὴν ὀριστὰς αὐτοὺς καὶ καινοτόμους τῆς ἑαυτῶν ποιησόμεθα πίστεως, τὴν ἱερὰν παρέντες γραφὴν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν παρά-
- 10 ὀδοσιν ἀτιμάσαντες· οὐδὲ ἐπέειπερ αὐτοῖς ἀδρανῆς τε καὶ ἀμαθέστατος ἐνόκισται νοῦς, καὶ τὸ τοῦ μυστηρίου βάθος κατιδεῖν οὐχ οἴος τε, ταύτητοι καὶ ἡμεῖς πλανώμεθα, συναμαθαίνοντες αὐτοῖς καὶ κατ' εὐθὺ τῆς ἀληθείας ἵεναι παραιτούμενοι. ἴσμεν δὲ γεγραφότα τὸν ἱερώτατον Παῦλον, ὅτι **a 752 Δ.**
- 15 **χρῆ** λογισμοὺς καθαιρεῖν, καὶ πᾶν ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζειν πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. πλὴν οὖν, ἄρα ἔχοις εἰπεῖν τὰ ἐφ' οἷς σκανδαλίζονται, καὶ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος περιπταῖουσιν Ἰουδαϊκῶς ; **2 Cor. x. 5.**
- 20 Β. Ἐχοιμ' ἂν, πῶς γὰρ οὐ ; καὶ πλείστα μὲν ὅσα ταυτὶ, λελέξεται δὲ ἀνὰ μέρος ἕκαστα. φασὶ τοιγαροῦν Χριστὸν ἠγιάσθαι παρὰ τοῦ Πατρός· γέγραπται γὰρ ὅτι **b S. JOAN. i. 32-34.**
- 25 “ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ γὰρ οὐκ ἦδεν αὐτὸν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτὸν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ. καὶ γὰρ εἶώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,” γέγραφε δὲ καὶ ὁ Παῦλος περὶ αὐτοῦ

1. αὐτὸν] τὸν Euth. Chon. 13. καὶ κατ' εὐθὺ e.j. καὶ τὸ εὐθὺς Aub.
 14. γεγραφέναι e.j. 16. αἰχμαλωτίζοντες C m. I. 17. οὐκ pro οὖν e.j.
 21. τοιγαροῦν] + τὸν e.j. 23. τεθέαται e. τεθέαμαι exhibit j. 25. ἦδεν Euth. Chon. Syr. εἶδον (ut supra) Aub. 27. ἐν πνεύματι ἀγίῳ Euth. Chon.

Heb.
ii. 11.

ο “Ο τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες.”
ἀγιασθείη γὰρ ἡκιστα γε Θεὸς ὢν ὁ Λόγος καὶ ἅγιος κατὰ
φύσιν. λείπεται δὴ οὖν ἡγιασθαι λέγειν τὸν ληφθέντα παρ’
αὐτοῦ κατὰ συνάφειαν ἄνθρωπον.

cf. Schol.
§ 36.

Α. Εἶτα πῶς ὁ βεβαπτισμένος καὶ τὴν ἐμφανῆ τοῦ 5
Πνεύματος λαβὼν καταφοίτησιν, ἐν Ἀγίῳ βαπτίζει Πνεύ-
ματι, καὶ τὰ μόνη πρέποντα καὶ εὐκότα τῇ θείᾳ φύσει
πληροῖ; χορηγὸς γὰρ ἐστὶν ἀγιασμοῦ, καὶ τοῦτο δεικνύς,
δ ὡς ἴδιον ἀγαθὸν ὁ ἐνανθρωπήσας Λόγος σωματικῶς ἐνεφύσα

S. Joan.
xx. 22, 23.

τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις λέγων “Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον, 10
“ ἂν τινων ἀφήτε τὰς ἀμαρτίας ἀφίενται, ἂν τινων κρατῆτε
“ κεκράτηνται.” πῶς δὲ τὸν ἡγιασμένον ἐναργέστατα κατα-
δεικνύς ὁ θεσπέσιος βαπτιστῆς, μεμαρτύρηκεν ὅτι οὗτός
ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, μοναδικῶς καὶ ἐνάρθως; ἔδει γὰρ
ε ὄντα τῆς ὑφ’ ἡλίῳ μυσταγωγὸν, εἶπερ ἕτερον ὄντα παρά γε 15
τὸν ἀληθῶς Υἱὸν ἠπίστατο, κατασημῆναι τὸ ἀληθές, λέγοντα
σαφῶς Οὗτός ἐστιν ὁ κατὰ συνάφειαν τὴν πρὸς τὸν φύσει
καὶ ἀληθῶς Υἱὸν δόσει τε καὶ χάριτι γεγονὼς υἱός· ἀλλ’
οὐδὲν μὲν ἔφη τοιοῦτον, ἕνα δὲ καὶ τὸν αὐτὸν ὄντα γινώσκων,
καὶ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον καὶ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεῖδ 20
κατὰ σάρκα ἀγιασθῆναι μὲν φησι, καθὸ ἄνθρωπος, ἀγιάζειν
δὲ αὐτὸν, καθὸ νοεῖται Θεός· ἦν γὰρ ὡς ἔφην ἐν ταύτῳ τοῦτο
κάκεῖνο. εἰ μὲν οὖν οὐ γέγονεν ἄνθρωπος, εἰ μὴ γεγέννηται

753 Α. α κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς, ἀποσοβοῦμεν αὐτοῦ τὰ ἀνθρώπινα·
εἰ δὲ ἀληθές ὅτι καθεὶς ἑαυτὸν εἰς κένωσιν γέγονε καθ’ ἡμᾶς, 25
ἀνθρώτου τὰ δι’ ὧν ἂν νοοῖτο κεκενωμένος, ἀφιστᾶσιν αὐτοῦ,
τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τὸ εὐτεχνές ἀβουλότατα παρα-
λύοντες;

Β. Ἐὰν οὖν λέγηται καὶ δόξαν λαβεῖν καὶ γενέσθαι
Κύριος, ὑψωθῆναί τε παρὰ τοῦ Πατρὸς, καταστῆναι δὲ καὶ 30

9. ἐνεφύσα exhibent et e et j. 11. ἀφέωνται e. cum uno editionis alterius
codice. ἀφίενται αὐτοῖς j. αὐτοῖς exhibet et editio Euthymii altera. 15. εἴπω
Aub. 18. θέσει j. 22. ταύτῳ emendavi ex e. αὐτῳ Aub.
24. ἀποσοβῶμεν Euth. Chon. 26. ἀφιστῶσιν e.j. 29. B om. C m. i. e.

βασιλεὺς, ἀνάψεις ἄρα καὶ ταῦτα τῷ Θεῷ Λόγῳ, καὶ οὐ
πάντη τε καὶ πάντως ἀδικήσεις αὐτοῦ τὴν δόξαν ;

A. Ὅτι μὲν οὖν δόξης τε καὶ βασιλείας καὶ κυριότητος ^b
ἀληθοῦς ἢ τοῦ Θεοῦ Λόγου μεμέστωται φύσις, πῶς ἂν
5 ἐνδοιᾶσειέ τις ; ἀραρότως δὲ ὅτι καὶ ἐν ὑψώμασι νοεῖται
τοῖς θεοπρεπεστάτοις ; ἐπειδὴ δὲ πέφηνεν ἄνθρωπος, ᾧ
πάντα ἐστὶ δοτὰ καὶ εἰσκεκριμένα, ταύτητοι πλήρης ὑπάρ-
χων καὶ ἐξ ἰδίου πληρώματος πᾶσι διδούς, ἀνθρωπίνως
δέχεται, τὴν ἡμῶν πτωχείαν οἰκειούμενος, καὶ ἦν ἀηθές τε
10 καὶ ξένον ἐν Χριστῷ τὸ παράδοξον, ἐν οἰκετικῇ μορφῇ
κυριότης, ἐν ἀνθρωπίνῃ σμικροπρεπείᾳ δόξα θεοπρεπῆς, ^c
καὶ βασιλείας αὐχήμασιν ἐστεφανωμένον τὸ ὑπὸ ζυγόν,
τό γε ἦκον εἰς ἀνθρωπότητος μέτρον, καὶ ἐν ὑπερτάτοις
ὑπεροχαῖς τὸ ταπεινόν. γέγονε γὰρ ἄνθρωπος ὁ Μονογενῆς,
15 οὐχ ἵνα τοῖς τῆς κενώσεως ἐναπομείνῃ μέτροις, ἀλλ' ἵνα
λαβὼν σὺν αὐτῇ τὰ αὐτῆς, Θεὸς ὢν φύσει καὶ οὕτω
γνωρίζηται, καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου κατασεμνύνη φύσιν
ἐφ' ἑαυτῷ, μέτοχον αὐτὴν ἀποφήνας ἱερῶν καὶ θείων ἀξιω- ^d
μάτων· εὐρήσομεν δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀγίους, δόξαν ὀνομά-
20 ζοντας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ μέντοι καὶ βασιλέα καὶ
προσέτι Κύριον, τὸν Υἱὸν καὶ ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος.
Ἡσαΐας μὲν γὰρ ᾧδέ πη φησὶν “^a Ὀν τρόπον ἐὰν ἄνθρωπος
“ καλαμᾶται ἐλαίαν, οὕτω καλαμήσονται αὐτοὺς, καὶ ἐὰν
“ παύσῃται ὁ τρυγητὸς, οὗτοι φωνῇ βοήσονται, οἱ δὲ
25 “ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα τῇ
“ δόξῃ Κυρίου,” καὶ πάλιν ἕτερος τῶν ἀγίων “ Φωτίζου, ^e
“ φησὶν, Ἱερουσαλὴμ, ἦκει γὰρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα ^f
“ Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν· ἰδοὺ σκότος καὶ γνόφος
“ καλύψει γῆν, ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα
30 “ Κυρίου ἐπὶ σὲ ὀφθήσεται.” Ἰακωβὸς γεμὴν ὁ αὐτοῦ

Es. xxiv.
13, 14.

Ib. lx.
1, 2.

3. A om. e. Euth. Chon. om. Syr. et om. j. exhibent e et Cod. Par. 1231. μαθητῆς καὶ ἀδελφὸς φησί (sic) e.j.
8. ἐξ] ἐκ τοῦ e.j. 22-24. ὄν—βοήσονται om. e.j.
9. ἀληθές (sic) e.j. 26. ἕτερος τῶν ἀγίων
12. ζυγὰ 30. ὄ—φησὶ] ὁ αὐτοῦ
Cod. Par. 1231.

S. Jac. ii. 1. μαθητῆς “ Ἀδελφοί, φησὶ, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε
 “ τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης,”
 I S. Pet. iv. 14. Πέτρος δὲ αὐτὸ θεσπέσιος “ Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν Χριστῷ,
 “ μακάριοι ὅτι τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ’ ὑμᾶς
 “ ἀναπέπαιται.”

754 A. a B. Ἄλις μὲν δὴ τῶν τοιούτων ἡμῖν ὧ γενναίε· φράζε
 δὲ ὅπως πρὸς ἡμῶν νοεῖσθαι πρέπει τὸ περὶ Χριστοῦ
 γεγραμμένον “ Ὅς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεῖσεις
 “ τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτὸν ἐκ
 “ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας,¹⁰
 “ καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱὸς,
 “ ἔμαθεν ἀφ’ ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοὴν, καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο
 “ τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας ἀκαταλύτου”

S. Matth. xxvii. 46. προσεποίησεν δὲ κακῆν οἷς ἔφην τό “ Θεέ μου θεέ μου,
 b “ ἵνατί με ἐγκατέλιπες ;” ἀπεικότα γὰρ εἶναι φασι τὰ¹⁵
 τοιάδε τῷ Θεῷ Λόγω, καὶ ἠττήσθαι πολὺ τῆς ἐνούσης
 ὑπεροχῆς αὐτῷ φαίην ἄν.

A. Ἰσημι καὶ αὐτὸς ἐγὼ, μὴ ἂν ἀρμόσαι ταυτὶ τῷ ἐκ
 Θεοῦ Πατρὸς φύντι Λόγω, ἐξωσθέντος τοῦ τρόπου τῆς
 οἰκονομίας, καὶ οὐκ εἰσδεχθέντος πρὸς ἡμῶν τοῦ ὅτι γέγονε²⁰
 σὰρξ κατὰ τὰς γραφάς· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῦτο διερηρεῖσμεθα,
 καὶ τὸ ἐνδοιάζειν ὅλως δυσσεβείας ἔχει γραφὴν, φέρε τῆς
 οἰκονομίας τὸ βάθος, ὡς ἔνι, κατασκευώμεθα. ἐπέφανε
 τοίνυν ἡμῖν ἐν εἴδει τῷ καθ’ ἡμᾶς ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγος,
 κατὰ μυρίους ὅσους ὀνήσων τρόπους τὰ ἀνθρώπινα, καὶ²⁵
 καταδείξων εἰ μάλα τὴν εἰς πᾶν ὀτιοῦν τῶν τεθραυσμένων
 ἀποκομίζουσαν τρίβον. ἦν οὖν ἀναγκαῖον ἀναμαθεῖν, πει-
 ρασμοῦ καταθέντος τοὺς τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης ἕνεκα κινδύ-

3. αὐτὸ om. Euth. Chon. ἐν χριστῷ exhibit et Euthymii codex supracitatus
 uterque et j. et Syr.

4. ὅτι emendavi ex Euth. Chon. favente Syr.
 ἐστὲ Cod. unde Aub. Statim πνεῦμα τῆς δόξης Syr.

6. B. Ἄλις—γενναίε
 18. ἴσθι τοι [τοίνυν j] καὶ αὐτὸν ἐμὲ μὴ Euth. j.

19. φύντι] Lacuna ob litteras detritas et vix legendas Aub.

23. κατα-

σκευώμεθα Aub.

24. Θεοῦ] κυρίου Aub.

25. ὅσους om. C m. 1.

28. καὶ pro τοὺς Euth. Chon.

νέοντας, ὁποίους τινὰς εἶναι χρὴ τοὺς τὴν εὐκλεᾶ καὶ
 ἐξαιρετον πολιτείαν καὶ ζωὴν κατορθοῦν ἡρημένους, πότερα
 μεθιεμένους καὶ ἀναπίπτοντας εἰς τὸ ῥάθυμον, καὶ οὐκ ἐν δ
 καιρῷ τρυφῶντας καὶ εὐρνομένους εἰς εὐθυμίαν, ἢ συντει-
 5 νομένους εἰς λιτὰς, καὶ δεδακρυμένους ὁρᾶσθαι τῷ σώζοντι,
 καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ διψῶντας ἐπικουρίαν καὶ μέντοι καὶ
 εὐανδρίαν, εἴπερ ἔλοιτο καὶ παθεῖν ἡμᾶς. ἔδει τε πρὸς
 τούτοις εἰδέναι χρησίμως, ὅποι ποτὲ ἄρα τὸ τῆς ὑπακοῆς
 διέξεισι πέρας, καὶ διὰ ποίων ἔρχεται γερῶν, ὅσος τε καὶ
 10 οἶος τῆς ὑπομονῆς ὁ μισθός. γέγονε τοίνυν ὑποτύπωσις
 τῶν τοιούτων ἡμῖν ὁ Χριστὸς, καὶ πρὸς γε τοῦτο ἡμᾶς ο
 ἐμπεδοῖ λέγων ὁ θεσπέσιος Πέτρος “Ποῖον γὰρ κλέος εἰ
 “ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομένετε; ἀλλ' εἰ ἀγα-
 “θοποιοῦντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεοῦ, ὅτι καὶ
 15 “Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπο-
 “γραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἰχνεσιν αὐτοῦ.” οὐκοῦν
 οὐ γυμνὸς ὢν ἔτι καὶ τῶν τῆς κενώσεως ἀμέτοχος μέτρων
 ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ a 755 A.
 γέγονεν ἡμῖν ὑπογραμμὸς, ἅτε καὶ ἀνεπιπλήκτως ἐξὸν αὐτῷ
 20 τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος χρῆσθαι μέτροις, καὶ ἀνατείνειν λιτὴν,
 καὶ καταστάξαι δάκρυον, καὶ δοκεῖν ἤδη πως καὶ δεῖσθαι
 τοῦ σώζοντος, καὶ μαυθάνειν τὴν ὑπακοὴν, καίπερ ὄντα
 Υἱόν. κατατέθηπε γὰρ ὡσπερ τὸ μυστήριον ὁ πνευματο-
 φόρος, ὅτι φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὑπάρχων Υἱὸς καὶ τοῖς
 25 τῆς θεότητος ἀυχήμασιν ἐμπρεπῆς, καθῆκεν ἑαυτὸν εἰς
 ταπεινώσιν, ὡς τῆς ἀνθρωπίνης πτωχείας ὑπελθεῖν τὸ σμι- b
 κροπρεπές. ἀλλ' ἦν εἰς ἡμᾶς ὡς ἔφην ὁ τοῦ πράγματος
 τύπος καλὸς καὶ ὀνησιφόρος, ὡς τό τοι μὴ χρῆναι διάττειν
 ἡμᾶς εἰς ἐτέραν ὁδόν, καιροῦ καλοῦντος εἰς εὐανδρίαν,

1 S. Pet.
ii. 20, 21.

cf. Resp.
x adv.
Theod.
234 a b.

5. δεδακρυμένους Cod. C. δεδακρυμένους Aub. et ita e.j. 14. ὑπομενεῖτε]
 ὑπομένετε Aub. 15. ἡμῖν Euth. Chon. Syr. ὑμῖν Cod. Aub. 17. μέτρων
 Euth. Chon. τρόπων Cod. Aub. Paullo aliter vertit Syr. 19. ἐξῆν Euth.
 Chon. 29. καιροῦ Cod. et ita corrigat Aub. mg. καὶ οὐ (litteram ρ
 aliquantulum foedatam non legente scriba) Aub.

- ἀναμάθοι τις ἂν ἐντεῦθεν, καὶ ῥᾶστά γε δὴ. καὶ γοῦν ἔφη
 S. Matth. Χριστὸς, ποτὲ μὲν ὅτι “Καὶ μὴ φοβείσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτε-
 x. 28. “νότων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι
 c “φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
 Ib. xvi. “ἀπολέσαι ἐν γέεννῃ,” ποτὲ δὲ αὐτὸς “Εἴ τις θέλει ὀπίσω 5
 24. “μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
 “αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.” τὸ δὲ δεῖν οἶεσθαι κατα-
 κολουθεῖν αὐτῷ, τί ἂν ἕτερον εἶη παρά γε τὸ χρῆναι
 κατανδρίζεσθαι πειρασμῶν, μετὰ τοῦ τὴν ἄνωθεν ἐπικουρίαν
 αἰτεῖν, οὐκ ἀτημελῶς τε καὶ παρειμένως, κεχρημένους δὲ 10
 μᾶλλον λιταῖς ταῖς ἐκτενεστάταις, καὶ καθιέντας ὀμμάτων
 τὸ ἐξ εὐλαβείας δάκρυον;
 B. Εὖ ἔφησ.
 Ib. xxvii. d A. Εἰ δὲ δὴ λέγοι “Θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκα-
 46. “τέλιπες,” πῶς ἂν ἄρα συνείεν αὐτοί; 15
 B. Οἰηθεῖεν ἂν, ὡς γε οἶμαί που, τοῦ ἀναληφθέντος
 ἀνθρώπου τὰς τοιαύτας εἶναι φωνάς.
 A. Ἀκηδιῶντος ἄρα καὶ ἤκιστα μὲν οἰστήν, δυσφόρητον
 δὲ ποιουμένου τοῦ πειρασμοῦ τὴν ἔφοδον, ἢ πῶς;
 B. Ἀλύοντος ὡς εἰκὸς, ἐξ ἀνθρωπίνης μικροψυχίας. 20
 Ib. xxvi. ἐπεὶ καὶ τοῖς ἀγίοις ἔφασκε μαθηταῖς “Περίλυπός ἐστιν ἡ
 38. “ψυχὴ μου ἕως θανάτου,” προσέπιπτε δὲ καὶ αὐτῷ τῷ
 Ib. 39. e Πατρὶ λέγων “Πάτερ, εἰ δυνατὸν, παρελθέτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ
 “ποτήριον τοῦτο· πλην οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ’ ὡς σύ.”
 A. Καὶ μὴν τοῦτό γε ἐστὶν ἕτερον οὐδὲν ἢ ὅπερ ἐλέγομεν 25
 Heb. v. 7. ἀρτίως “Ὁς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε

2. καὶ om. Euth. Chon. ἀποκτενόντων C. cum Codicibus Euthymii tribus et j. ἀποκτενόντων codex. ἀποκτενόντων preli sphalmate Aub. 7. αὐτοῦ C. Euth. Chon. ἑαυτοῦ Cod. Aub. 9. μετὰ] + καὶ j invito e. 12. δάκρυον Hic des. citatio in Editione altera [vide Migne necnon ed. Tergobyst. fol. 127]. 14. A assumptum ex e. Syr. C m. 2. 15. πῶς emendavi ex Syr. ὅτι j. Ed. δ, τι e. 16. B assumptum ex e. Syr. ὡς γε Cod. et e. j. ὡς τε Aub. 18. A assumptum ex e. Syr. 20. B assumptum ex e. Syr. C m. 2. In e haec β et α manu scripta altera esse videntur spatio tamen relicto, in codice persimili, non tamen ex e transcripta manu eadem omnia. 25. A om. C m. 1. e. exhibent Syr. et Cod. Euthymii 1231.

“καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανά-
 “του μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας.”
 εἰ δὲ δὴ τις οἶεται μικροψυχίας εἰς τοῦτο καθικέσθαι
 Χριστὸν, λελυπηῆσθαι δὲ καὶ ἀδημονεῖν ἀφορήτως ἔχοντα
 5 πρὸς τὸ παθεῖν, δέει νενικημένον καὶ ἀσθενεῖα κεκρατημένον, a 756 A.
 γράφεται μὲν ὁμολογουμένως αὐτὸν ὡς οὐκ ὄντα Θεὸν, εἰκῆ
 δὲ ὡς ἔοικεν ἀποφῆνειεν ἂν ἐπιτιμῶντα τῷ Πέτρῳ.

B. Πῶς δὴ φῆς ;

A. Ἔφη μὲν γὰρ ὁ Χριστός “Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς S.Matth.
 10 “Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται εἰς xx. 18.
 “χεῖρας ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ σταυρώ- S. Marc.
 “σουσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ὁ δὲ, x. 34.
 ἐπειτοὶ φιλόθεος ἦν “Ἰλεῶς σοι κύριε, φησὶν, οὐ μὴ ἔσται S.Matth.
 “σοι τοῦτο.” καὶ τί πρὸς αὐτὸν ὁ Χριστός ; “Ὑπαγε b Ib. 23.
 15 “ὀπίσω μου σατανᾶ, σκάνδαλόν μοι εἶ, ὅτι οὐ φρονεῖς
 “τὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.” καίτοι πῶς
 ἡμάρτανε τοῦ εἰκότος ὁ μαθητῆς, ἀποφέρεσθαι θέλων τοῦ
 διδασκάλου τὸν πειρασμὸν, εἰ δύσοιστος ἦν αὐτῷ, καὶ
 ἦκιστα μὲν φορητὸς, καθιεῖς δὲ μᾶλλον ἐπὶ τὸ ἀναλκι
 20 καὶ συνθραύειν ἱκανὸς τὸν τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἐπισκῆ-
 πτοντα, τῶν τοῦ θανάτου δειμάτων κατευμεγεθεῖν καὶ παρ’
 οὐδὲν ἠγείσθαι τὸ παθεῖν, ἔστ’ ἂν ἀνύηται πρὸς αὐτῶν τὸ c
 Θεῷ δοκοῦν ; θαυμάζω δὲ, ὅτι συνῆφθαι λέγοντες αὐτὸν
 τῷ Μονογενεῖ, καὶ τῶν θείων ἀξιωμάτων ἀποφαίνοντες
 25 κοινωνόν, τῶν τοῦ θανάτου δειμάτων ρίπτουσι κατόπιν,
 ἵν’ ὀρφτο καθ’ ἡμᾶς γυμνὸς δηλονότι, καὶ ὡς ἀπὸ τῶν
 θείων ἀξιωμάτων κεκερδακῶς οὐδέν.

B. Ὅποιος οὖν ἄρα ἐστὶ τῆς ἑν γε τούτοις οἰκονομίας
 ὁ λόγος ;

30 A. Μυστικὸς ὅτι καὶ βαθὺς καὶ τεθραυσμένος παρά γε

4. δέ] τε e et Cod. 1231 et j. 5. καὶ] + ἐν e et 1231. ἐν non addit j.
 11. ἀμαρτωλῶν] ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν e et 1231. αὐτὸν j et ita castigavit C m. 1.
 15. μοι] μου e. 1231. et j. 20. ἱκανὸς e. 1231. j. ἱκανὸν Aub. 22. ἀνύηται] ἀνή-
 νηται Aub. γίνηται e. 1231. γένηται j. αὐτῶν τὸ] αὐτὸν τῷ Aub. 28. οὖν] ἂν Aub.

τοῖς εἰδόσιν ὀρθῶς τὸ Χριστοῦ μυστήριον. ἄθρει γάρ μοι
 d τοὺς τῇ κενώσει πρέποντας λόγους, καὶ τοῖς τῆς ἀνθρω-
 πότητος μέτροις οὐκ ἀπεικίοντες, ὡς ἐν καιρῷ καὶ χρεῖα
 γεγενημένους, ἵνα φανῆται πανταχοῦ καθ' ἡμᾶς γεγονῶς ὁ
 ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν. ἔψεται δὲ τούτῳ κάκεινο δὴ αὖ. 5

B. Τὸ ποῖόν τι φῆς ;

A. Ἐπειδὴ γὰρ γεγόναμεν ἐπάρατοι διὰ τὴν ἐν Ἀδὰμ
 παράβασιν, πεπτώκαμεν δὲ καὶ ὑπὸ θανάτου πάγην ἐγκα-
 2 Cor. v. 17. ταλειφθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πάντα δὲ γέγονεν ἐν Χριστῷ καινὰ,
 καὶ ἀναφοίτησις τῶν καθ' ἡμᾶς εἰς τὸ ἐν ἀρχαῖς, ἐχρῆν 10
 e ἀναγκαίως τὸν δεύτερον Ἀδὰμ τὸν ἐξ οὐρανοῦ, τὸν ἀπάσης
 ἀμαρτίας κρείττονα, τὴν πάναγνον καὶ ἀβέβηλον ἀπαρχὴν
 τοῦ γένους δευτέραν, τουτέστι Χριστὸν, ἀπαλλάξαι τῆς
 δίκης τὴν ἀνθρώπου φύσιν, καὶ καλέσαι πάλιν ἐπ' αὐτῇ τὴν
 ἄνωθεν καὶ παρὰ Πατρὸς εὐμένειαν, λῦσαι τε τὴν ἐγκατά- 15
 λειψιν διὰ τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς εἰσάπαν ὑποταγῆς. οὐ γὰρ
 ἐποίησεν ἀμαρτίαν, πεπλούτηκε δὲ τὸ ἀμώμητον ἢ ἀνθρώπου
 757 A. a φύσις ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἀνεπίληπτον παντελῶς, ἵνα δύνηται
 S. Matth. xxvii. 46. λοιπὸν ἐκ παρρησίας ἀναβοᾶν “Θεέ μου θεέ μου, ἵνατί
 “ με ἐγκατέλιπες ;” ἐννόει γὰρ ὅτι γεγονῶς ἄνθρωπος ὁ 20
 Μονογενῆς, ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς φύσεως
 τὰς τοιαύτας ἠφίει φωνὰς, μονονουχὶ λέγων Πεπλημμέληκεν
 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, παρώλισθεν εἰς παρακοὴν, κατημέλησε
 τῆς δοθείσης ἐντολῆς, τοῖς τοῦ δράκοντος φενακισμοῖς εἰς
 τὸ ἐξήμιον συνηρπάζετο· ταύτητοι καὶ μάλα εἰκότως ὑπε- 25
 b νήνεκται τῇ φθορᾷ καὶ γέγονεν ὑπὸ δίκην, ἀλλ' ἐμὲ δευτέραν
 ἐφύτευσας ἀρχὴν τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, κεχρημάτικα δεύτερος
 Ἀδάμ. ἐν ἐμοὶ κεκαθαρμένην ὄρας τὴν ἀνθρώπου φύσιν,
 κατορθώσασαν τὸ ἀπλημμελὲς, ἀγίαν καὶ πάναγνον. δίδου
 λοιπὸν τὰ ἐξ ἡμερότητος ἀγαθὰ, λύε τὴν ἐγκατάλειψιν, 30

1. τὸ] + τοῦ e. 1231. j. δὴ pro γὰρ e. 1231. j. 4. φανεῖται Cod. C m. 1.
 φανῆται C m. 2. φανῆ e. 1231. j. 14. ἐπ' αὐτήν, e. 1231. j. 16-22 citat
 Severus contra Johan. Gramm. § 6 in cod. 12157 fol. 23 v. 20. ὅτι] + ὁ j.
 21. καὶ om. e. 1231. j. 23. καὶ κατημέλησε C in vitis e. 1231. j.

ἐπιτίμησον τῇ φθορᾷ, καὶ πέρας ἐχέτω τὰ ἐξ ὀργῆς.
 νενίκηκα καὶ αὐτὸν τὸν πάλαι κρατήσαντα σατανᾶν, εὔρε
 γὰρ ἐν ἐμοὶ τῶν ἐαυτοῦ παντελῶς οὐδέν. τοιοῦτος μὲν οὖν, ^ο
 ὡς γε οἶμαι, τῶν τοῦ Σωτῆρος λόγων ὁ νοῦς. ἐκάλει γὰρ
 5 οὐκ ἐφ' ἐαυτὸν μᾶλλον, ἀλλ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς, τὴν παρὰ
 Πατρὸς εὐμένειαν. ὡσπερ γὰρ εἰς ὅλην τὴν ἀνθρώπου φύσιν
 καθάπερ ἐκ ρίζης τῆς πρώτης, φημί τοῦ Ἀδὰμ, διέβη τὰ
 ἐξ ὀργῆς· βεβασίλευκε γὰρ “ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι
 “ Μωυσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώ-

Rom.
v. 14.

10 “ ματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ,” οὕτω καὶ τὰ ἐκ τῆς δευτέρας
 ἡμῶν ἀπαρχῆς, τουτέστι Χριστοῦ, πάλιν εἰς ἅπαν τὸ ἀνθρώ-
 πινον διαβήσεται γένος. καὶ πιστώσεται λέγων ὁ πάνσοφος δ

Ib. 15.

Παῦλος “Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ
 “ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον” τῷ τοῦ ἐνὸς δικαιώματι οἱ
 15 πολλοὶ ζήσονται, καὶ πάλιν “Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ
 “ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες
 “ ζωοποιηθήσονται.”

I Cor.
xv. 22.

B. Ἄσοφον οὖν ἄρα καὶ ἀπάδον παντελῶς τοῖς ἱεροῖς
 γράμμασι, τὸ οἶεσθαί τε καὶ λέγειν τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρω-
 20 πον, ὡς ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ συναφθέντος αὐτῷ Λόγου, ^ο
 ταῖς ἀνθρωπίναις χρήσασθαι φωναῖς.

A. Δυσσεβὲς μὲν οὖν, ὦ ἑταῖρε, καὶ τῆς εἰς λήξιν
 ἐμβροντησίας ἀπόδειξις εἶη ἂν καὶ μάλα σαφῆς τουτί, οὐκ
 ἀπεικὸς γεμὴν τοῖς μὴ φρονεῖν εὖ ἐγνωκόσιν. ἐπειδὴ γὰρ
 25 διστᾶσί τε καὶ διορίζουσι πανταχῇ καὶ φωνὰς καὶ πράγματα,
 καὶ τὰς μὲν μόνῳ καὶ ἰδικῶς ἐκνενεμήκασιν τῷ Μονογενεῖ,
 τὰς δὲ ὡς ἐτέρῳ παρ' αὐτὸν υἱῷ τε καὶ ἐκ γυναικὸς, ταύτητοι
 διημαρτήκασιν τῆς εἰς εὐθύ τε καὶ ἀπλανεστάτης ὁδοῦ, καὶ ^α 758 A.
 τοῦ εἰδέναι σαφῶς τὸ Χριστοῦ μυστήριον.

30 B. Οὐ διαιρετέον οὖν ἄρα φωνὰς ἢ πράγματα, παροι-

2. καὶ] γὰρ Aub.
 citatio.
 Aub.

6. εὐμένειαν. Hic des. Euthymii Choniatisque
 7. φημί] + δὴ C m. 2.

19. ἀναλειφθέντα

σθέντων εἰς μέσον τῶν εὐαγγελικῶν καὶ ἀποστολικῶν κηρυγμάτων;

A. Οὐμενοῦν, τό γε ἦκον εἰς πρόσωπα δύο καὶ ὑποστάσεις δύο διηρημένας ἀλλήλων, καὶ ἀποφοιτώσας εἰσάπαν ἰδικῶς τε καὶ ἀνὰ μέρος· ἐνὸς γὰρ ὄντος Υἱοῦ τοῦ δι' ἡμᾶς 5 ἐνανθρωπήσαντος Λόγου, φαίην ἂν εἶναι πάντα αὐτοῦ, λόγους τε καὶ πράγματα, τὰ τε θεοπρεπῆ καὶ προσέτι τὰ
b ἀνθρώπινα.

S. Joan.
iv. 6.

B. Οὐκοῦν κὰν εἰ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κοπιάσαι λέγοιτο, πεινῆσαί τε καὶ ὕπνου μεταλαχεῖν, πρόποι ἂν εἶπέ μοι 10 προσνεῖμαι τῷ Θεῷ Λόγῳ τὰ οὕτω σμικρὰ καὶ κατερριμμένα;

A. Γυμνῷ μὲν ἔτι καὶ οὐπω σεσαρκωμένῳ καὶ πρὶν καθικέσθαι πρὸς κένωσιν, πρόποι ἂν ἤκιστα γε· φρονεῖς γὰρ ὀρθῶς· ἐνανθρωπήσαντι δὲ καὶ κεκενωμένῳ ὁποῖον ἄρα 15 προστρίψαι βλάβος τὸ χρῆμα αὐτῷ; ὥσπερ γὰρ ἰδίαν αὐτοῦ τὴν σάρκα γενέσθαι φαμέν, οὕτω πάλιν αὐτοῦ κατ' οἰκειώσιν οικονομικὴν καὶ κατὰ γε τὸν τῆς κενώσεως τρόπον, τὰς τῆς σαρκὸς ἀσθενείας· ὁμοιώθη γὰρ κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς, δίχα μόνης ἁμαρτίας. καὶ μήτοι θαυμάσης, εἰ τὰς 20 τῆς σαρκὸς ἀσθενείας οἰκειοῦσθαί φαμεν αὐτὸν μετὰ τῆς σαρκὸς, ὅθεν καὶ τὰς θύραθεν παροιτίας, τὰς ἀπὸ γε τῆς τῶν Ἰουδαίων σκαιότητος ἐπενεχθείσας αὐτῷ, πάλιν ἑαυτῷ προσνευέμηκε, λέγων διὰ τῆς τοῦ ψάλλοντος φωνῆς “ Διε-
d “ μερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν 25
Ib. 8. “ μου ἔβαλον κλῆρον,” καὶ πάλιν “ Πάντες οἱ θεωροῦντές
“ με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκίνησαν
“ κεφαλὴν.”

Heb. ii.
17.

Ps. xxi.
19.

Ib. 8.

S. Joan.
xiv. 9.

Ib. x. 30.

Ib. viii.
40.

B. Οὐκοῦν κὰν εἰ λέγοι τυχόν “ Ὁ ἑωρακὼς ἔμε ἑώρακε
“ τὸν Πατέρα, ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν,” εἶτα πρὸς 30
Ἰουδαίους “ Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν
“ ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ,”

ένος εἶναι δώσομεν καὶ τοῦ αὐτοῦ ταύτας τε κάκεινας τὰς φωνάς ;

A. Πάνυ μὲν οὖν, μεμέρισται γὰρ οὐδαμῶς ὁ Χριστὸς, εἰς δὲ καὶ μόνος καὶ ἀληθινὸς Υἱὸς πρὸς ἀπάντων εἶναι
 5 πιστεύεται τῶν προσκυνούντων αὐτόν. ἡ γὰρ εἰκὼν τοῦ Col. i. 15.
 ἀοράτου Θεοῦ, τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης τῆς ὑποστάσεως
 τοῦ Πατρὸς, ὁ τῆς οὐσίας αὐτοῦ χαρακτήρ, ἔλαβε δούλου
 μορφήν, οὐχ ὡς ἄνθρωπον ἑαυτῷ συνάψας, καθά φασιν,
 ἐν αὐτῇ δὲ μᾶλλον αὐτὸς γεγονῶς, μεμενηκῶς δὲ καὶ οὕτως
 10 ἐν ὁμοιώσει τῇ πρὸς Θεὸν καὶ Πατέρα. γέγραφε γοῦν ὁ ἁ 759 A.
 πάνσοφος Παῦλος “Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτοῦς φῶς 2 Cor.
 “ λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν iv. 6.
 “ τῆς γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ
 “ Ἰησοῦ.” ἄθρει γὰρ ὅπως ἐν προσώπῳ Χριστοῦ τῆς θείας
 15 τε καὶ ἀπορρήτου δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ὁ φωτισμὸς
 ἀναλάμπει. δείκνυσι γὰρ ἐν αὐτῷ τὴν τοῦ Πατρὸς δόξαν,
 καίτοι γεγονῶς ἄνθρωπος ὁ Μονογενής· μόνος γὰρ οὗτος
 καὶ οὐχ ἕτερος Χριστὸς νοεῖται καὶ ὀνομάζεται· ἤγουν b
 διδασκόντων ἡμᾶς οἱ δι' ἐναντίας, τίνα τρόπον κατίδοι τις
 20 ἂν ὡς ἐν ἀνθρώπῳ κοινῷ τῆς θείας δόξης τὸν φωτισμὸν,
 ἤγουν τὴν ἐπίγνωσιν ; οὐ γὰρ ἐν ἀνθρώπου μορφῇ Θεὸν
 ὀψόμεθα, πλὴν ἐν μόνῳ τῷ καθ' ἡμᾶς γεγονότι καὶ ἐνανθρω-
 πήσαντι Λόγῳ, μεμενηκότι δὲ καὶ οὕτω φύσει τε καὶ ἀληθῶς
 Υἱῷ, παραδόξως ἦν καὶ τοῦτο ἰδεῖν, καθὸ νοεῖται Θεός.
 25 καὶ γοῦν ὁ τῶν αὐτοῦ μυστηρίων ταμίας, Χριστὸν Ἰησοῦν
 ὀνομάσας αὐτόν, ὡς καθ' ἡμᾶς γεγονότα καὶ σεσαρκωμένον, c
 οἶδεν ὄντα μετὰ τοῦ φύσει τε καὶ ἀληθείᾳ Θεόν· γράφει
 γὰρ ὡδί “Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὡς Rom. xv.
 “ ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσάν μοι 15, 16.
 30 “ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ
 “ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ,” προ-

16. αὐτῷ Cod.
om. C m. 1.

19. διεναντίαν preli sphalmate Aub.

25. Ἰησοῦν

φητεύει δὲ καὶ Ζαχαρίας τῷ οἰκείῳ παιδί, φημί δὴ τῷ
 S. Luc. i. 76. βασιστῇ “Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ,
 Ib. 17. d “προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι λαὸν
 “αὐτῷ.” εἶτα τὸν ὑψιστὸν τε καὶ Κύριον ὁ θεσπέσιος
 S. Joan. i. 29, 30. βαπτιστῆς κατεδείκνυ λέγων “Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ 5
 “αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου, οὗτός ἐστι περὶ οὗ
 “ἐγὼ εἶπον Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου
 “γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.” ἄρ’ οὖν ἐνδοιάσαι θέμις,
 ὡς εἷς καὶ μόνος καὶ ἀληθῶς Υἱὸς εἶη ἂν ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 Λόγος μετὰ τῆς ἐνωθείσης αὐτῷ σαρκὸς, καὶ οὐκ ἀψύχου 10
 μᾶλλον κατὰ τινος, ὡς ἔφην, ἐψυχωμένης δὲ νοερῶς, καὶ
 e ἐν συν αὐτῇ πρόσωπον πανταχῇ;

Eph. iv. 5. B. Ἐνδοιάσαιμι μὲν ἤκιστα γε· εἷς γὰρ Κύριος, μία
 S. Luc. ii. 52. πίστις, ἐν βάπτισμα· πλὴν εἰ λέγοιτο προκόπτειν Ἰησοῦς
 ἡλικία καὶ σοφία καὶ χάριτι, τίς ὁ ἐν τούτοις γεγωνῶς 15
 ἐστι; πλήρης γὰρ ὢν καὶ αὐτοτελής ὁ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς
 Λόγος, ὁποῖαν ἂν λάβοι καὶ εἰς τί τὴν ἐπίδοσιν, ἤτοι τὴν
 προκοπὴν; σοφία δὲ ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν λέγοιτο σοφίας
 δεκτικός. ζητητέον οὖν ἄρα φασί, περὶ ὃν ἂν γένοιτο
 ταυτί. 20

780 A. a A. Ἐτερον οὖν, ὡς ἔοικεν, εἰσκομιστέον υἱὸν καὶ κύριον,
 διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τινος καθικνεῖσθαι τοῦ βάθους τῶν
 ἱερῶν γραμμάτων. ὁ γάρτοι σοφὸς εὐαγγελιστῆς, σάρκα
 γεγονότα προεισενεγκῶν τὸν Λόγον, δείκνυσιν αὐτὸν οἰκονο-
 μικῶς ἐφέντα τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ διὰ τῶν τῆς ἰδίας φύσεως 25
 ἰέναι νόμων· ἀνθρωπότητος δὲ τὸ προκόπτειν ἔστιν ἡλικία
 τε καὶ σοφία, φαίην δ’ ἂν ὅτι καὶ χάριτι, συναναπηδώσης
 b τρόπον τινὰ τοῖς τοῦ σώματος μέτροις καὶ τῆς ἐν ἐκάστῳ
 συνέσεως. ἑτέρα μὲν γὰρ ἐν νηπίοις, ἑτέρα δὲ αὖ ἐν τοῖς

19. δεκτικός] Addit ὅς ἐστι σοφίας χορηγὸς τοῖς σοφίας δεκτικοῖς Syr. 21. υἱὸν καὶ κύριον] verba καὶ χριστὸν exhibet versio Syriaca. υἱὸν καὶ κύριον καὶ χριστὸν cod. 14557, υἱὸν καὶ κύριον καὶ χριστὸν cod. 14531, [cod. 17149 desunt folia nonnulla.] 23-27 citat l cap. 15 [vide supra p. 48] fol. 89 sub titulo Κυρίλλου ἐκ τοῦ διαλογικοῦ συντάγματος ὅτι εἷς ὁ Χριστός. 24. προεισενεγκῶν l. 25. ἐφέντα l. 27. τε om. C. habet l. 29. μὲν γὰρ ἐν νηπίοις, ἑτέρα omisit Aub.

ἤδη παισὶ καὶ ὑπὲρ τοῦτο ἔτι. ἦν μὲν γὰρ οὐκ ἀδύνατον, ἦγον ἀνέφικτον, ὡς Θεῶ τῶ ἐκ Πατρὸς φύντι Λόγῳ, τὸ ἐνωθὲν αὐτῷ σῶμα καὶ ἐξ αὐτῶν σπαργάνων ἄραί τε ὑψοῦ καὶ εἰς μέτρον ἡλικίας τῆς ἀρτίως ἐχούσης ἀνενεγκεῖν·
 5 φαίην δ' ἂν ὅτι καὶ ἐν νηπίῳ σοφίαν ἐκφήναι τεθραυμασμένην, ῥάδιόν τε καὶ εὐήλατον ἦν αὐτῷ, ἀλλ' ἦν τὸ χρῆμα τερατοποιίας οὐ μακρὰν, καὶ τοῖς τῆς οἰκονομίας λόγοις ἀνάρμοστον. ἐτελείτο γὰρ ἀψοφητὶ τὸ μυστήριον. ἠφίει δὴ οὖν οἰκονομικῶς τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος μέτροις ἐφ' ἑαυτῷ τὸ
 10 κρατεῖν. τετάξεται γὰρ ἐν μοίρᾳ καὶ τοῦτο τῆς πρὸς ἡμᾶς ὁμοιώσεως, οἷς κατὰ βραχὺ πρὸς τὸ μείζον ἢ πρόοδος, αἶροντος ἡμᾶς καιροῦ πρὸς ἐπίδοσιν ἡλικίας καὶ οὐκ ἀναρμόστου φρονήσεως. οὐκοῦν παντέλειος μὲν καὶ ἀπροσδεῆς παντὸς ὄτουοῦν, καὶ γοῦν αὐξήσεως, ὡς Θεὸς ὁ ἐκ Πατρὸς
 15 Λόγος· οἰκειοῦται γεμῆν τὰ ἡμῶν, ἐπεὶ τοι γέγονε καθ' ἡμᾶς. δ ἀλλ' ἴσμεν ὄντα αὐτὸν καὶ οὕτως ὑπὲρ ἡμᾶς ὡς Θεόν. τολμᾷ γοῦν ὁ Παῦλος, καίπερ εἰδὼς ὅτι γέγονε σὰρξ, ταῖς τῆς θεότητος ὑπεροχαῖς ἐνορῶν, ἔσθ' ὅτε οὐδὲ ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναι ἐνιαχοῦ λέγειν· ἐπιστέλλει γοῦν τοῖς ἐκ Γαλα-
 20 τίας “ Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι Gal. i. i.
 “ ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,” καὶ μὴν καὶ ἐτέρωθι
 “ Γνωρίζω δὲ ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' Ib. 11,
 “ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ 12.
 “ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ, οὐδὲ ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀπο-
 15 “ καλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.”

Β. Ἐφαρμοστέον οὖν ἄρα αὐτῷ καὶ τὸ λέγεσθαι προκόπτειν σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι, καθάπερ ἀμέλει καὶ τὸ πεινῆν καὶ μέντοι καὶ κοπιᾶν καὶ τὰ τούτοις εἰκότα· καὶ τάχα που κἂν εἰ λέγοιτο παθεῖν, ἐζωοποιησθαί τε παρὰ
 ο τοῦ Πατρὸς, αὐτῷ προσνεμοῦμεν καὶ ταῦτα.

Α. Αὐτοῦ γὰρ εἶναί φαμεν κατ' οἰκείωσιν οἰκονομικὴν a 761 Α.

3. ἄρα] αἶρειν Aub.

5. ἂν omisit Aub.

9. μέτροις om. C m. 1.

16. ἀλλ' omisit (lacuna facta) Aub.

τὰ ἀνθρώπινα, καὶ μετὰ τῆς σαρκὸς, τὰ αὐτῆς· ἐπεὶ μὴ
 ἕτερος νοεῖται πρὸς ἡμῶν παρ' αὐτὸν υἱὸς, ἀλλ' αὐτὸς
 Κύριος σέσωκεν ἡμᾶς, τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα τὸ
 ἴδιον αἷμα δούς. ἠγοράσθημεν γὰρ τιμῆς “οὐ φθαρτοῖς
 “ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου
 “καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ,” προσκομίσαντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν
 εἰς ὁσμὴν εὐωδίας τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ. καὶ πρὸς γε τοῦτο
 ἡμᾶς πιστώσεται γεγραφῶς ὁ νομομαθέστατος Παῦλος
 Ἐφ. v. b “Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητὰ, καὶ
 1, 2. “περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν
 “ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ
 “θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.” ἐπειδὴ δὲ γέγονεν
 ὑπὲρ ἡμῶν εὐωδία Χριστὸς, καταδείξας ἐν αὐτῷ τὸ ἀπλημ-
 μελὲς ἔχουσαν τὴν ἀνθρώπου φύσιν, παρρησίαν ἐσχήκαμεν
 δι' αὐτοῦ τε καὶ ἐν αὐτῷ πρὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς Πατέρα
 Heb. x. c καὶ Θεόν. γέγραπται γὰρ ὅτι “Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί,
 19, 20. “παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι τοῦ
 “Χριστοῦ, ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν
 “διὰ τοῦ καταπέτασματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.”
 σύνες οὖν ὅπως αὐτοῦ τὸ αἷμα καὶ αὐτοῦ τὴν σάρκα φησὶν,
 ἣν καὶ καταπέτασμα καλεῖ, καὶ μάλα εἰκότως, ἵν' ὅπερ ἐν
 τῷ ναῷ τὸ ἱερὸν εἰργάζετο καταπέτασμα, κατακρύπτου ἐν
 d μάλα τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, τοιοῦτόν τι νοοῖτο δρᾶν καὶ ἡ
 τοῦ Κυρίου σὰρξ, οὐκ ἐφειέσα τρόπον τινὰ γυμνῶς καὶ
 ἀκρύπτως ὀρᾶσθαι πρὸς τινος, τὴν ὑπερφυᾶ καὶ ἐξαίρετον
 ὑπεροχὴν τε καὶ δόξαν τοῦ ἐνωθέντος αὐτῇ Θεοῦ Λόγου.
 S. Matth. xvi. 14. καὶ γοῦν οἱ μὲν Ἑβραῖοι ἢ ἕνα τῶν προφητῶν ἐτόπασαν
 εἶναι Χριστὸν, Ἰουδαῖοι γεμῆν, οὐ συνέντες ὅλως τὸ ἐπ'
 Ib. xiii. 55. αὐτῷ μυστήριον, κατακερτομοῦντες ἔφασκον “Οὐχ οὗτός
 S. Joan. vi. 42. “ἐστὶν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; πῶς νῦν λέγει ὅτι ἐκ τοῦ

2. ὁ υἱὸς C. 4. φθαρτῆς Aub. 13. αὐτῷ Cod. 24. ἐφιστᾶσα
 Aub. 27. Ἑβραῖοι] Addit οἱ δὲ ἱερεμίαν Syg. 30. ἐστὶν ὁ τοῦ τέκτονος
 υἱός] ἐστὶν ἰησοῦς ὁ τοῦ τέκτονος υἱός Syg. ὅτι om. C m. 1.

“ οὐρανοῦ καταβέβηκα; ” ἀόρατον μὲν γὰρ τῇ φύσει τὸ θεῖον· ὠφθη γεμῆν τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ἐν εἶδει τῷ καθ’ ἡμᾶς ὁ κατὰ φύσιν ἰδίαν οὐχ ὁρατός, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν Θεὸς ὢν Κύριος. καὶ τοῦτο οἶμαι διδάσκει λέγων ὁ θεσπέσιος
 5 Δαυεὶδ “ Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ
 “ παρασιωπηθήσεται.” Ps. xlix.
 3.

B. Φρονεῖς μὲν ὀρθῶς, ἐκεῖνοι γεμῆν οὐχ ὧδε ταῦτ’ ἔχειν διατείνονται, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. κατ’ οὐδένα γὰρ τρόπον τὸ ἐπὶ τῷ σταυρῷ πάθος ἀξιούσι προσνέμειν τῷ ἐκ Θεοῦ
 10 φύντι Λόγω, παρασκευάσαι δὲ μᾶλλον φασιν αὐτὸν τὸν συναφθέντα αὐτῷ κατ’ ἰσοτιμίαν ἄνθρωπον, τὰς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὑποστῆναι παροινίας, καὶ τὰ ἐπὶ τῷ σταυρῷ πάθη, καὶ μὴν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, καὶ αὐτὸν γενέσθαι τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἀρχηγόν, τῇ τοῦ συνόντος αὐτῷ Λόγου
 15 δυνάμει παλινδρομήσαντα πρὸς ζωὴν καὶ τὸ τοῦ θανάτου καταργήσαντα κράτος.

A. Ἐὰν οὖν ἔχοιεν ἐξ ἱερῶν γραμμάτων τὸν ἐπὶ τούτοις
 ἡμῖν ἀληθῆ παραστῆσαι λόγον; ἢ καινοτομοῦσι τὴν πίστιν,
 “ τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦντες καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος
 20 “ Κυρίου,” κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἢ τάχα που οὐκ εἰδότες λέγειν “ Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ
 “ τοῦ Χριστοῦ, δι’ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ τῷ
 “ κόσμῳ; ” Hier. xxiii. 16.
 Gal. vi. 14.

B. Ναὶ φασίν· ἐμπεδοῖ γὰρ πρὸς τοῦτο ἡμᾶς ὁ πάνσοφος
 25 Παῦλος ὡδὶ γεγραφώς “ Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ δι’ ὃν τὰ πάντα
 “ καὶ δι’ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα,
 “ τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειώ-
 “ σαι.” ὁ γὰρ τοι, φασίν, ἐν ᾧ τὰ πάντα καὶ δι’ οὗ τὰ
 πάντα, εἴη ἂν ἕτερος οὐδεὶς παρά γε τὸν ἐκ Θεοῦ φύντα
 30 Λόγον. αὐτὸς τοιγαροῦν ἐτελείωσε διὰ παθημάτων τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, τουτέστι, τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ.

6. παρασιωπήσεται C m. 2.
 δι’ οὗ inter se transponit Syr.

17. ἔχοιεν] + ἂν Aub.

28. ἐν ᾧ et

A. Λελυτρώμεθα οὖν παρὰ Θεοῦ μὲν οὐκέτι· πῶς γὰρ ἢ πόθεν; ἀλλοτρίῳ δὲ μᾶλλον αἵματι, καὶ τέθνηκέ τις ὑπὲρ ἡμῶν ὑποβολιμαῖος ἄνθρωπος καὶ υἱὸς ψευδώνυμος, καὶ τὸ σεπτὸν καὶ μέγα τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς μυστήριον ὕθλος ἦν ἄρα καὶ φενακισμός· καὶ οὔτε γέγονεν ἄνθρωπος, ἐπιγραφόμεθα δὲ σωτήρα καὶ λυτρωτὴν, ἤκιστα μὲν αὐτὸν, ἐκείνον δὲ μᾶλλον, ὃς τὸ ἴδιον αἷμα δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν. καίτοι γέγραφέ τισιν ὁ ἱερώτατος Παῦλος

Heb. ix. 23-26. “ Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
 e “ τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι
 “ θυσίαις παρὰ ταῦτα· οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν
 “ ἅγια Χριστὸς, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ’ εἰς αὐτὸν
 “ τὸν οὐρανὸν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ
 “ ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδὲ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ
 “ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ’ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι
 “ ἀλλοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς
 “ κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς
 763 A. a “ ἀθέτησιν τῆς ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέ-
 “ ρωται.” οὐκοῦν ὁ μὲν τύπος ἔχει τὸ ἐν αἵματι τῷ
 ἀλλοτρίῳ ποιεῖσθαι τὴν πρόσδοτον, καὶ ἀποκαθαρεῖσθαι
 τινὰς· τὸ γεμῆν ἀληθὲς, ἤγουν ἡ ἀλήθεια, δέξεται πάντως
 που τὸ ἄμεινον, τουτέστι τὸ ἐν αἵματι τῷ ἰδίῳ τοῦτο
 δρᾶν εἰσελαύνοντα τὸν Ἰησοῦν, οὐκ εἰς πρόσκαιρόν τινα
 καὶ χειροποίητον σκηνὴν τὴν ὡς ἐν σκιᾷ καὶ τύποις, ἀλλ’
 Ib. 23. εἰς τὴν ἄνω καὶ ἀληθῆ, τουτέστιν, εἰς τὸν οὐρανόν. “ ἀνάγκη
 “ γὰρ τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις
 b “ καθαρίζεσθαι,” δῆλον δὲ ὅτι τοῖς τυπικοῖς τε καὶ ἀλλοτρίοις,
 “ αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας.”
 ζητητέον οὖν ἄρα καὶ ἀναγκαίως ἐν Χριστῷ τὸ κρεῖττον
 ἢ κατὰ τοὺς τύπους· φημὶ δὲ τὸ ἀληθὲς, ὅπερ ἐστὶν ἐν
 αἵματι τῷ ἰδίῳ.

1. A om. C m. i.

6. δὲ assumptum ex C.

12. ἅγια] + ὁ C.

22. ἐκ preli sphalmate Aub.

23. υἱὸν pro Ἰησοῦν Syr.

24. ὡς om.

C m. i. Statim ἐν omisit Aub.

B. Εὐ ἔφη.

A. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ἀποστολικὴν κατεξανιστᾶσι ρῆσιν, ὡς ἐπ' ἀνθρώπου κοινοῡ προενηνεγμένην, φέρε λέγωμεν ἑλόντες ἀπ' ἀρχῆς τῶν γεγραμμένων μέχρι καταλήξεως
 5 τῆς ἀποχρώσεως τῷ λόγῳ. γέγραπται τοίνυν “ Τὸν δὲ ^{Heb. ii. 9.}
 “ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν
 “ διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανω-
 “ μένον, ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ ^{Ib. 10-17.}
 “ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν
 10 “ τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὃ τε γὰρ
 “ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες, δι' ἣν αἰτίαν
 “ οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων Ἀπαγ-
 “ γελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ πάλιν Ἰδοὺ δ
 “ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ
 15 “ παιδιά κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ σαρκὸς, καὶ αὐτὸς παρα-
 “ πλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταρ-
 “ γήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι, τὸν
 “ διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου
 “ διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου
 20 “ ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπι-
 “ λαμβάνεται, ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς
 “ ὁμοιωθῆναι.” ἰδοὺ γὰρ ἰδοὺ, καὶ μάλα σαφῶς, ἠλαττώ- ^e
 σθαι λέγων αὐτὸν παρὰ τοὺς ἀγγέλους διὰ τὸ πάθημα τοῦ
 θανάτου, κατεστέφθαι γεμῆν δι' αὐτὸ τιμῇ τε καὶ δόξῃ,
 25 καθίστησιν ἐμφανῆ τὸν ἐφ' ᾧ ποιεῖται τοὺς λόγους, δῆλον
 δὲ ὅτι τὸν Μονογενῆ. μετεσχηκένας γὰρ φησιν αὐτὸν
 αἵματος καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν, καὶ οὐκ ἀγγέλων
 ἐπιλαβέσθαι μᾶλλον ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ. ἔπρεπε γὰρ
 τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα,
 30 καθιγμένον εἰς κένωσιν καὶ ἐνανθρωπήσαντα τὸν Υἱὸν, ὡς ^a 764 A.

2-8 citat Synodus Constantinopolitanus (anno 1166 habitus) actione prima (Maii Scriptt. Vett. Coll. Nova t. iv. 25 Romae 1831).
 ἐκκλησίας ὑμνήσω σε C invito Syr. (ut supra p. 353).
 Const. ubi supra. 24. γεμῆν] τε μῆν C m. 2.

13. μου] + ἐν μέσῳ
 22-27 citat Syn.

τὴν τοῦ δούλου λαβόντα μορφήν, τελειῶσαι διὰ παθημάτων,
 τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντίλυτρον τὴν ἰδίαν αὐτῷ καθιερούντα
 σάρκα. τέθυται γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Χριστὸς, τὸ ἄμωμον
 ἱερεῖον, καὶ “μῖα προσφορὰ τετελείωκεν εἰς τὸ διηκεῖς
 “ τοὺς ἁγιαζομένους,” ἀναμορφῶν εἰς τὸ ἐν ἀρχαῖς τὴν 5
 ἀνθρώπου φύσιν. πάντα γὰρ ἐν αὐτῷ καινά. ὅτι γὰρ ὁ
 Θεὸς καὶ Πατὴρ δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν τὸν ἴδιον Υἱόν, οὐδὲν
 ἦττον ἡμᾶς πιστώσεται γράφων ὁ πάνσοφος Παῦλος περὶ
 αὐτοῦ “Ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ’ ὑπὲρ ἡμῶν
 “ ἀπάντων παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ 10
 “ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;” ἴδιον δέ φαμεν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ
 τὸν ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ πεφηνότα Λόγον, δεδόσθαι γεμὴν
 ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ γυμνὸν ἔτι καὶ ἄσαρκον, ἀλλ’ ὅτε γέγονε
 σὰρξ· καὶ τὸ λέγεσθαι παθεῖν, ἀμώμητον ἦν αὐτῷ. πέπονθε
 γὰρ, οὐ φύσει θεότητος, ἀλλ’ ἰδίᾳ σαρκί. ὁ γὰρ Θεὸς καὶ 15
 Πατὴρ, καθάπερ ἔφην ἀρτίως “Τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν
 “ ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιο-
 “ σύνη Θεοῦ σὺν αὐτῷ.”

B. Ἄρ’ οὖν ἁμαρτίαν αὐτὸν γενέσθαι νοοῦμεν, ἢ ὅτι
 μᾶλλον ὠμοιώθη τοῖς ὑπὸ ἁμαρτίαν, ταύτητοι καὶ ὑπὸ 20
 ἁμαρτίαν λέγεται;

ιβ. Α. Ὁρθῶς ἔφησ’ ὥσπερ οὖν “τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν
 “ ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιο-
 “ σύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ” δεδικαίωται γὰρ ἡ ἀνθρώπου φύσις
 ἐν αὐτῷ· οὕτω τὸν οὐκ εἰδότα θάνατον· ζωὴ γὰρ ἐστὶ καὶ 25
 ζωοποιὸς ὁ Λόγος· σαρκὶ παθεῖν παρεσκεύασεν, ἔξω μείναντα
 τοῦ παθεῖν, καθὸ νοεῖται Θεὸς, ἵνα ἡμεῖς ζήσωμεν δι’ αὐτοῦ
 τε καὶ ἐν αὐτῷ. διὸ καὶ ὁμοίωμα θανάτου, τὸ Χριστοῦ
 πάθος ὠνόμασται. γέγραπται οὖν “Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγό-

Rom.
vi. 5.

1. παθημάτων] + τὸν μὴ δεόμενον τοῦ τελειοῦσθαι Syr. 8. πάνσοφος om.
 C m. 1. 10. αὐτὸν Cod. 11. χαρίζεται C. 18. σὺν exhibit Cod.
 ἐν Syr. 19. B accessit ex Syr. 20. ὑπὸ ἁμαρτίαν alt. emendavi ex
 Syr. ἁμαρτία Ed. 22. Α. Ὁρθῶς ἔφησ’ ὥσπερ edidi e Syr. B. Ὁρθῶς
 ἔφησ. A. Ὁσπερ Ed. 26. ὁ om. C m. 1.

“ναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς
 “ἀναστίσεως ἐσόμεθα.” ἔζη γὰρ ὁ Λόγος καὶ γενομένης
 θανάτου τῆς ἀγίας αὐτοῦ σαρκὸς, ἵν’ ἠττηθέντος θανάτου
 καὶ πεπατημένης τῆς φθορᾶς, ἢ τῆς ἀναστάσεως δύναμις
 5 εἰς ἅπαν ἔρχηται τὸ ἀνθρώπινον γένος. ἀληθὲς γὰρ, ὅτι e
 “Ὡσπερ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ 1 Cor.
 “ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.” ἐπεὶ, τίνα τρόπον xv. 22.
 ὀνήσαι φαμεν τὴν ἀνθρώπου φύσιν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονο-
 μίας τοῦ Μονογενοῦς τὸ μυστήριον, εἰ μὴ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος
 10 γέγονε σὰρξ; εἰ μὴ καθῆκεν ἑαυτὸν εἰς κένωσιν καὶ κατα-
 πεφοίτηκεν ἐν τοῖς καθ’ ἡμᾶς ὁ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν;
 εἰ μὴ σῶμα γέγονε ζωῆς τὸ ὑπὸ φθορὰν, ἵνα γένηται a 765 A.
 θανάτου πέρα καὶ φθορᾶς;

B. Αὐτὸν οὖν ἀρά φαμεν τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς Λόγον
 5 σαρκὶ παθεῖν δι’ ἡμᾶς;

A. Πάνυ μὲν οὖν, εἶπερ ἐστὶν ἀληθὲς ὁ Παῦλος λέγων
 περὶ αὐτοῦ “Ὅς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου,
 “πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ Col. i.
 “πάντα, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριό- 15-18.
 10 “τητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι’ αὐτοῦ καὶ
 “εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ
 “πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ b
 “σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ
 “τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων.”
 ἰδοὺ γὰρ ἰδοὺ σαφῶς καὶ μάλα, τὴν εἰκόνα τοῦ ἀοράτου
 Θεοῦ, τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως, ὀρατῆς τε καὶ
 ἀοράτου, δι’ οὗ τὰ πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα, κεφαλὴν
 δεδόσθαι τῇ Ἐκκλησίᾳ φησὶν, εἶναι δὲ καὶ ἐκ νεκρῶν
 πρωτότοκον. οἰκειοῦται γὰρ, ὡς ἔφην, τὰ τῆς ἑαυτοῦ σαρκὸς,
 καὶ “ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας.” οὐ γὰρ c Heb.
 xii. 2.

14. B accessit ex Syr. οὖν] οὐκ Aub.
 emendavi ex Syr. B. Πάνυ μὲν οὖν. A. Εἶπερ Ed.
 θρόνος Ed. 23. ὅς ἐστιν ἀρχὴ om. Syr.

16. A. Πάνυ μὲν οὖν, εἶπερ
 19. θρόνοι C. Syr.
 26. πάσης] + τῆς C.

ἄνθρωπον ἀπλῶς, συναφείᾳ τῇ πρὸς αὐτὸν οὐκ οἶδ' ὅπως
 τετιμημένον, ὑπὲρ ἡμῶν δεδόσθαι φαμέν, ἀλλ' ἐστὶν αὐτὸς
 ὁ τῆς δόξης Κύριος, ὁ ἐσταυρωμένος· “εἰ γὰρ ἔγνωσαν,
 “ φησὶν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν” πέπονθε
 δὲ δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, κατὰ τὰς γραφὰς, ὁ κατὰ 5
 σάρκα ἐξ Ἰουδαίων, “ὁ ὢν ἐπὶ πάντας Θεὸς καὶ εὐλογητὸς
 “ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.” γέγραφε γὰρ ὠδὶ, κήρυξ καὶ
 ἀπόστολος ὢν καὶ αὐτὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸν Χριστὸν, ὁ
 d ἱερώτατος Παῦλος. φράζε δέ μοι κάκεινο πρὸς τούτοις, πῶς
 ἂν συνείεν τὸ εἰρημένον ὑπὸ Χριστοῦ πρὸς τὴν ἐκ τῆς 10
 Σαμαρείας γυναῖκα “Ἵμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς
 “ προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων
 Es. lxxiii. 9. “ἐστὶ,” καίτοι σέσωκεν ἡμᾶς, “οὐ πρέσβυς, οὐκ ἄγγελος,
 “ ἀλλ' αὐτὸς” ὁ Κύριος, οὐκ ἀλλοτριῶ θανάτῳ, καὶ ἀνθρώπου
 e κοινῷ μεσιτεύοντος, ἀλλ' αἵματι τῷ ἰδίῳ. ταύτητοι καὶ 15
 μάλα εἰκότως ὁ πάνσοφος ἔφη Παῦλος “Ἀθετήσας τις
 Heb. x. 28, 29. “νόμον Μωυσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ
 “ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· πῶς δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται
 “ τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα
 “ τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος καὶ τὸ πνεῦμα τῆς 20
 “ χάριτος ἐνυβρίσας ἐν ᾧ ἡγιάσθη;” ἀλλ' εἶπερ ἐστὶν οὐκ
 ἐνανθρωπήσαντος μᾶλλον τοῦ κατὰ ἀλήθειαν Υἱοῦ τὸ τίμιον
 αἷμα, νόθου δέ τινος παρ' αὐτὸν ἐτέρου, καὶ χάριτι τὴν
 766 A. a υἰοθεσίαν ἔχοντος, πῶς οὐ κοινὸν εἶναί φασι αὐτόν; οὐκοῦν
 καὶ εἰ λέγοιτο παθεῖν σαρκί, τηρεῖται καὶ οὕτω τὸ ἀπαθὲς 25
 αὐτῷ καθὸ νοεῖται Θεός. τοιγάρτοι φησὶ καὶ ὁ θεσπέσιος
 Πέτρος, ὅτι Χριστὸς ἅπαξ ὑπὲρ ἁμαρτιῶν “περὶ ἡμῶν
 1 S. Pet. iii. 18. “ἀπέθανε δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ Θεῷ,
 “ θανατωθεῖς σαρκί, ζωοποιηθεῖς δὲ πνεύματι.” ἀνθότου γὰρ,
 φαίη ἂν οἶμαί τις, οὐχ ἀπλῶς ἢ ἀδιορίστως ἔφη παθεῖν 30

6. καὶ exhibit Cod. τῆς omisit Aub.
 Syriaca, cf. supra p. 194.

17. οἰκτιρμῶν exhibit Cod.
 21. Verba ἐν ᾧ ἡγιάσθη hic exhibent et Cod. et versio

20. διαθήκης—πνεῦμα

αὐτὸν ὁ πνευματοφόρος, προσεπήνεγκε δέ Τῇ σαρκί; ἦδει γὰρ ἦδει περὶ Θεοῦ λέγων. τοιγάρτοι τὸ ἀπαθὲς προσ-
 νενέμηκεν αὐτῷ καθὸ νοεῖται Θεὸς, εὐτεχνέστατα προσενεγ- b
 κών Τῇ σαρκί, περὶ ἣν ἂν γένοιτο τὸ παθεῖν.

5 B. Ἄλλ' εἰκέναι φασὶ τερατολογία, καὶ ἀπονεῦσαι λίαν
 εἰς τὸ ἀπιθάνως ἔχον, τὸ χρῆναι λέγειν τὸν αὐτὸν καὶ
 παθεῖν καὶ μὴ παθεῖν. ἦ γὰρ ὅλως οὐ πέπονθεν ὡς Θεὸς,
 ἢ εἰ πεπονθέναι λέγεται, πῶς ἂν εἶη Θεός; οὐκοῦν ὁ παθὼν
 νοοῖτ' ἂν μόνος ὁ ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεῖδ.

cf. Schol.
 § 36 et
 37: supra
 163 e.

10 A. Καίτοι πῶς οὐκ ἀδρανοῦς διανοίας ἔλεγχος εἶη ἂν καὶ c
 μάλα σαφῆς, τὸ ταυτὶ δὴ φάναι καὶ μὴν καὶ ἐλέσθαι
 φρονεῖν; οὐ γὰρ κοινὸν ἄνθρωπον δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν
 ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ, ὡς ἐν μεσίτου τάξει παρειλημμένον,
 καὶ κατάπλαστον ἔχοντα τὴν τῆς υἰότητος δόξαν, καὶ
 15 σχετικῇ συναφείᾳ τετιμημένον, ἀλλ' ἐν εἶδει τῷ καθ' ἡμᾶς
 δι' ἡμᾶς γεγονότα, τὸν ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν, τὸν ἐκ
 τῆς οὐσίας αὐτοῦ πεφηνότα Λόγον, ἵνα καὶ ὁρώτο τῆς
 ἀπάντων ζωῆς ἀντάξιος. ἔστι δὲ οἶμαι τῶν λίαν ἐκτοπω-
 τάτων, σαρκὸς κατὰ τὰς γραφὰς γεγονότος ὡς ἔφην τοῦ d
 20 Μονογενοῦς, καὶ οὐκ ἀπαξιώσαντος τὴν οἰκονομίαν, μονονουχί
 καὶ ἐπιτιμᾶν αὐτῷ ὡς τῇ ἰδίᾳ δόξῃ μεμαχημένῳ καὶ σαρκὶ
 παθεῖν παρὰ τὸ εἰκὸς ἐλομένῳ. ἀλλ' ἦν, ὃ γενναῖε, τὸ χρῆμα
 σωτήριον τῷ κόσμῳ παντί· ἐπειδὴ δὲ ἠθέλησε διὰ τοῦτο
 παθεῖν ὁ πέρα τοῦ δύνασθαι παθεῖν, διάτοι τὸ εἶναι φύσει e
 5 Θεός, τὴν τοῦ παθεῖν δεκτικὴν ἡμπέσχετο σάρκα, καὶ ἰδίαν
 ἀπέφηνεν αὐτήν, ἵνα καὶ αὐτοῦ λέγοιτο τὸ παθεῖν, ὅτι μὴ e
 τὸ ἐτέρου τινὸς, ἀλλὰ τὸ αὐτοῦ πέπονθε σῶμα. οὐκοῦν
 διδόντος τοῦ τρόπου τῆς οἰκονομίας ἀνεγκλήτως αὐτῷ καὶ
 τὸ σαρκὶ μὲν ἐλέσθαι παθεῖν, θεότητι δὲ μὴ παθεῖν· ἦν γὰρ
 25 ἐν τῷ αὐτῷ Θεὸς τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος· περιττολογούσιν

1. δέ omisit Aub. 3. προσενεγκών C. 4. τὸ om. C m. i.
 10. A omittit C m. i repugnante Syr. 21. ὡς] πῶς Aub. 22. ὃ γενναῖοι
 Syr. 30. τῷ αὐτῷ emendavi e Syr. qui **καθὸς αὐτῷ** **καθὸς αὐτῷ**
 exhibet **καθὸς αὐτῷ** **καθὸς αὐτῷ** **καθὸς αὐτῷ** **καθὸς αὐτῷ** Ed.

- οἱ δι' ἐναντίας, καὶ τὴν τοῦ μυστηρίου δύναμιν ἀσυνετώτατα
 κιβδηλεύοντες, οἴονται τάχα πού καὶ ἐπαίνου μεστὴν ποιῆ-
 σθαι τὴν ἔνωσιν. ἐδόκει μὲν γάρ πως προστρίβεσθαι τινα
- 787 A. a μῶμον αὐτῷ τὸ καὶ ὅλως ἐλέσθαι σαρκὶ παθεῖν, ἀλλ' ἦν
 ἐτέρως εὐκλεές. ὅτι γὰρ ἐστὶ θανάτου κρείττων καὶ φθορᾶς, 5
 ζωὴ καὶ ζωοποιὸς ὑπάρχων ὡς Θεὸς, μεμαρτύρηκεν ἡ ἀνά-
 στασις. ἐγήγερκε γὰρ τὸν ἑαυτοῦ ναόν. τοιγάρτοι φησὶν
- Rom. i. 16. ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον,
 “δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύ-
 οντι,” καὶ πάλιν “Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν 10
 “ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζόμενοις ἡμῖν δύναμις
 Ib. 24. “Θεοῦ ἐστίν· αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ
 b “Ἑλληνσι, Χριστὸς Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία” καὶ
 μὴν καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς μέλλων ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ σωτήριον
 πάθος “Νῦν ἐδοξάσθη, φησὶν, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ 15
 S. Joan. xiii. 31, 32. “ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν
 “ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.” ἀνεβίω γὰρ σκυλεύσας
 τὸν ἄδην, καὶ τοῦτο οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' οἶον εὐθὺς καὶ κατὰ
 πόδας τοῦ παθεῖν.
- 2 Cor. xiii. 3, 4. B. Καίτοι φησὶν ὁ πάνσοφος Παῦλος “Ἐπεὶ δοκιμὴν 20
 “ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς οὐκ ἀσθενεῖ,
 c “ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ἡμῖν. καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας,
 “ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ.” εἶτα πῶς αὐτὸν ἀσθενῆσαι
 φαίη τις ἂν τὸν Λόγον, καὶ μὴν καὶ ἐκ δυνάμεως ζῆσαι
 Θεοῦ; 25
- A. Οὐ γὰρ ἄνω τε καὶ κάτω τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον σάρκα
 τε γενέσθαι καὶ ἐνανθρωπήσαί φαμεν;
 B. Ναί· πῶς γὰρ οὐ;
 A. Οὐκοῦν, ὁ ἀσθενήσας σαρκὶ, καθὸ πέφηεν ἄνθρωπος,

3. τὴν ἔνωσιν] **ⲁⲣⲁⲓⲓⲱ** Syr. quasi τὴν αἵρεσιν vel tale quiddam legerat.
 6. ὁ pro ὡς Aub. 8. τὸ εὐαγγέλιον] Ita Cod. et vers. Syr. (ut et alibi fit citatio).
 12. ἐστίν· αὐτοῖς] Ita et Syr. 16. Ita citat et Syr. 20. Ἐπεὶ] εἰ Syr.
 cf. in S. Joan. 24 d 69 c 754 c 812 d 828 b 964 d de recta fide 174 d. 22. ἀλλὰ
 δυνατεῖ ἐν ἡμῖν exhibet Cod. ἐν ὑμῖν οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ Syr.

ἔζησεν οὗτος ἐκ δυνάμεως Θεοῦ, καὶ οὐκ ἀλλοτρίας μᾶλλον, ἀλλὰ τῆς ἐνούσης αὐτῷ· Θεὸς γὰρ ἦν ἐν σαρκί. d

B. Καὶ μὴν ὁ Πατὴρ αὐτὸν ἀναστῆσαι λέγεται, γέγραπται γὰρ ὅτι “Κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος 5 “αὐτοῦ, ἦν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ “νεκρῶν καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις “ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ κυριότητος καὶ “παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου.” Eph. i. 19-21.

A. Ἄλλ’ αὐτὸν εἶναί φημεν τὴν ζωοποιὸν δύναμιν τοῦ 10 Πατρὸς, καὶ τοῖς τοῦ τεκόντος ἀξιώμασιν εἰκὸς ἐναβρύνεσθαι καὶ εἰ γέγονε σὰρξ. καὶ αὐτομάρτυς αὐτὸς εἰσβήσεται λέγων e “Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ οὐς θέλει ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς S. Joan. v. 21. “οὐς θέλει ζωοποιεῖ,” καὶ τοῦτο ἀμογητὶ κατορθοῦν εὖ μάλα δυνάμενος, τοῖς Ἰουδαίων δήμοις προσπεφώνηκε λέγων 15 “Λύσατε τὸν ναὸν τούτου, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ Ib. ii. 19. “αὐτόν.” πλὴν ὁ ἀναστὰς κεκάθικεν “ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς Eph. i. 20, 21. “ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, “θρόνου τε καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζο- “μένου.” ἄρ’ οὖν ὡς ἕτερος ὢν υἱὸς παρὰ τὸν ἐξ αὐτοῦ a 768 A.

20 φύντα Λόγον, ψιλῆ συναφείᾳ τετιμημένος, καὶ ἐν χάριτος μοίρᾳ τὸ τῆς θεότητος ὄνομα λαχὼν, ἢ μᾶλλον αὐτὸς ὁ φύσει τε καὶ ἀληθῶς ὑπάρχων Υἱὸς, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὔρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος οἰκονομικῶς;

B. Φαίεν ἂν ἴσως αὐτοὶ, τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ 25 συναφθέντα αὐτῷ κατ’ ἰσοτιμίαν ἀνθρώπου, ὥπερ ἂν πρέποι καὶ τὸ παθεῖν τὸν θάνατον.

A. Ἄλλὰ τὸ ἰσοτιμὸν τινι γενέσθαι λεγόμενον, εἴη ἂν b οὐχ ἐν μᾶλλον τῷ ἀριθμῷ, καθάπερ ἤδη προεῖπον, ἀλλ’ ἐν μεθ’ ἐνός· δύο δὲ οἶμαι ταυτὶ, καὶ ἀνισομέτρως ἔχοντα 30 κατὰ φύσιν, εἴπερ ἐστὶν ἐν μειώσει τοῦ τιμῶντος τὸ τιμώ- μενον· ἐπειδὴ δὲ εἷς κεκάθικεν υἱὸς, διδασκόντων αὐτοὶ,

3. ἀναστῆσαι λέγεται αὐτὸν C.

9-13 citat collectio Syriaca in Cod. add. 14533 fol. 4 v.

10. Pro εἰκὸς, et Syr. et Coll. φυσικῶς legisse videntur.

12. οὐς θέλει [ζωοποιεῖ] Ita exhibent et Cod. et Coll. et Syr. 18. θρόνου om. Syr.

τίς τοῖς ἀνωτάτω τετίμηται θάκοις καὶ συνεδρεύει τῷ Πατρὶ,
εἰ καὶ ὅτι μάλιστα τῶν ἄγαν σφαλερωτάτων εἶη ἂν τὸ
ἀνακομίζειν ἀποτολμᾶν εἰς ἰσοτιμίαν τῷ δεσπότῃ τὸ δοῦλον,
τῷ κτίστῃ τὸ ποιηθῆν, τῷ βασιλεῖ τῶν ὅλων τὸ ὑπὸ ζυγόν,
ο τῷ πάντων ἐπέκεινα τὸ ἐν πᾶσι τελούν. 5

B. Σαφηνεῖς οὖν ἄρα τοῦτο ἡμῖν εἰσέτι.

A. Καίτοι καθάπερ ἐγῶμαι, σαφῆς καὶ ἀποχρῶν ὁ ἐπ'
αὐτοῖς δὴ τούτοις ἡμῖν ἐκπεπόνηται λόγος, ὅκνου δὲ δίχα
παντὸς προσθείην ἂν οἷς ἔφην καὶ ἕτερα, καὶ οὐκ ἀγεννή
συναγόρευσιν τὴν ὑπὲρ γε τῶν ἱερῶν δογμάτων καθάπερ 10
τινὰ παντευχίαν ἀναλαβὼν, ἀνταναστήσω τὸ ἀληθὲς τοῖς
φρονουῦσι τὰ διεστραμμένα. ὅτι γὰρ ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ
d Λόγος, οὐ μεσολαβούντος τὴν οἰκονομίαν υἱοῦ παρ' αὐτὸν
ἐτέρου καὶ συναφθέντος αὐτῷ σχετικῶς, κατήργηκε τοῦ
θανάτου τὸ κράτος, αὐτὸς δὲ μᾶλλον δι' ἑαυτοῦ, πιστώσεται 15
λέγων "Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε
" τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
" εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλληται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον." αἴροντος
δὲ ὑψοῦ τὴν εἰς τὸν κόσμον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς,
e ὑπερμεγέθη τε καὶ ὑπερφυᾶ γεγενῆσθαι λέγοντος, ἀνθότου 20
κατασμικρύνουσιν οἱ δι' ἐναντίας, οὐ τὸν ἀληθῶς Υἱὸν ὑπὲρ
ἡμῶν δεδόσθαι λέγοντες, ἀλλ' ἓνα τῶν καθ' ἡμᾶς, εἰσποίητον
ἔχοντα τὴν τῆς υἰότητος χάριν, εἰς τὸν τοῦ κατὰ φύσιν Υἱοῦ
τόπον ἀναβιβάζοντες, ὄντος δὲ Μονογενοῦς τοῦ δοθέντος
Ib. i. 18. ὑπὲρ ἡμῶν; εἶτα γεγραφότος Ἰωάννου σαφῶς "Ὁ Μονο- 25
" γενὴς Θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς," πῶς οὐκ
ἂν ἀγάσαιτό τις τῆς ἀμαθίας αὐτοῦς, ἐξωθούντας μὲν τῆς
769 A. a οἰκονομίας τὸν Μονογενῆ Θεὸν Λόγον, ἀντεισφέροντας δὲ,
ὡς ἔφην, ταῖς θύραθεν δόξαις ἐξωραϊσθέντα τινὰ, καὶ ἐπακτὸν
ἔχοντα τὸ τῆς θεότητος ὄνομα; εἶτα τί τὸ μέγα καὶ ἀξιάγα- 30
στον ἐν τῇ τοῦ Πατρὸς ἀγάπῃ φανεῖται λοιπὸν, εἰ μέρος τι

18. ἀπόλληται Cod. ἔχει C.
Syriacae codex uterque.

26. Θεὸς exhibent et Cod. et versionis

κόσμου, καὶ τοῦτο βραχὺ, δέδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ; ἢ τάχα που καὶ ἀνεπίπληκτον εἰπεῖν, ὡς λελύτρωται κόσμος οὐδὲν ἔχων παρὰ Θεοῦ, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῦ μέρεσι πρὸς τοῦτο ὑπηρετούμενος.

5 Β. Δεδόσθαι φασὶ τὸν Μονογενῆ παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἵνα οἰκονομήσῃ τὰ καθ' ἡμᾶς, οὐχ ἵνα τι πάθῃ τῶν ἀνθρωπίνων αὐτὸς εἰς ἰδίαν φύσιν· ἀμήχανον γάρ. b

Α. Πάθοι μὲν ἂν αὐτὸς εἰς ἰδίαν φύσιν τὸ σύμπαν οὐδέν· ἀσώματος γὰρ ὑπάρχων ὡς Θεὸς, ἔξω που πάντως
 10 κείσεται τοῦ παθεῖν· ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν αὐτοῦ φωνήν, τὴν διὰ γε φημὶ τῆς τοῦ ψάλλοντος λύρας, σῶμα αὐτῷ κατήρ- Ps.
xxxix. 7.
 τισται παρὰ τοῦ Πατρὸς, παρήλθεν ἐνσώματος, τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ. τοῦτο δὲ ἦν ἢ διὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ
 λύτρωσις καὶ ἀνακεφαλαίωσις τῶν ὅλων δι' αὐτοῦ τε καὶ εἰς
 15 αὐτὸν εὖ μάλα κατορθουμένη, συλλήψεται δὲ οἷς ἔφην καὶ ὁ
 ὁ πανάριστος Παῦλος ὡδὶ γεγραφώς “Τοῦτο φρονεῖτε Phil. ii.
5-11.
 “ ἕκαστος ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν
 “ μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι
 “ ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν
 20 “ ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὔρεθῆς ὡς
 “ ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι
 “ θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ· διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν δ
 “ ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
 “ ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ
 25 “ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ
 “ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
 “ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.” τίνα γὰρ εἶναι φῆς τὸν ὑπάρ-
 χοντα μὲν ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, εἶτα μένει
 ἐξὸν ἐν ἰσότητι πρὸς αὐτὸν, οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγησάμενον
 30 τὸ ὑπερφερέσ οὕτω καὶ θεοπρεπὲς ἀξίωμα καὶ τὴν κατὰ
 πάντων ὑπεροχὴν; οὐχὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ πεφηνότα Θεὸν

8. ἂν om. C m. 1. 25. καὶ primum omisit Aub. 30. ὑπερφερέσ Cod.
 ὑπερφνές [v in litura manu secunda C] C. Aub.

Λόγον; εἶτα πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργές τὸ χρῆμά ἐστιν; ἀλλ' οὗτος αὐτὸς ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Πατρὸς, μορφὴν δούλου λαβὼν, οὐ κατὰ συνάφειαν σχετικὴν ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος· ἦν γὰρ μετὰ τούτου καὶ Θεός· ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γέγονε 5 δὲ καὶ ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.

770 A. a B. Ἄλλ' εἴρηται, φασὶ, περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐχαρίσατο αὐτῷ ὁ Θεὸς ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψη. ὁ δὲ ἦν ὁ Λόγος, δῆλον δὲ ὅτι Θεός, πῶς ἂν νοοῖτο λαβὼν; ἔστι τοίνυν ἀναγκαῖον 10 τῷ ἀναληφθέντι μᾶλλον ἀνθρώπῳ δεδῶσθαι λέγειν τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα μήτι τῶν ἀπειοικότων φρονούντες ἀλισκώμεθα περὶ τοῦ Μονογενοῦς.

A. Εἶτα πῶς οὐκ ἄμεινον ἀσυγκρίτως, ἐνανθρωπήσαντι δι' ἡμᾶς τῷ κατὰ φύσιν Υἱῷ δεδῶσθαι λέγειν αὐτῷ παρὰ 15 τῷ Πατρὸς, ἵνα καὶ ἐν ἀνθρωπότητι νοῆται Θεός, καὶ ἐν ὑπερτάτοις ὑψώμασιν ὁ τὴν καθ' ἡμᾶς ταπείνωσιν ἀνατλᾶς, ἵνα μὴ νέος καὶ ἀρτιφανῆς ἀγγέλοις τε καὶ ἀνθρώποις εἰσκομίζεται θεός, τὴν τῆς θεότητος δόξαν, οὐκ οὐσιωδῶς ἐνυπάρχουσαν ἔχων, ἀλλ' ἔξωθεν εἰσκεκριμένην καὶ ὡς ἐν 20 μόνῃ θελήσει τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

B. Αὐτῷ δὴ οὖν ἄρα τῷ ἐκ Θεοῦ Πατρὸς φύντι Λόγῳ δεδῶσθαι φαμέν τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.

c A. Πάνυ μὲν οὖν· εἴσι δὲ ἡμῖν ὁ λόγος οὐκ ἀπὸ σκοποῦ, εἴπερ ἐστὶν οὐ κατεψευσμένοι, ὡς οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο 25 τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, καταπεφοίτηκε δέ πως ἐπὶ τὸ μὴ ὂν ἐν δόξῃ, καθὰ πέφηνεν ἄνθρωπος. τοιγάρτοι καὶ ἔφασκεν “Ὁ Πατὴρ μείζων μου ἐστὶ” καίτοι μετὸν αὐτῷ καὶ ἐνυπάρχοντι αἰεὶ, καθὸ νοεῖται καὶ ἔστι Θεός καὶ ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται κατὰ φύσιν, τὸ ἀπαραλλάκτως ἔχειν πρὸς πᾶν 30

S. Joan.
xiv. 28.

6. καὶ omisit Aub.

10. ἀναγκαῖον om. C m. 1.

οὖν· εἴσι edidi ex Syr. B. Πάνυ μὲν οὖν. A. Εἴσι Ed.

9. Χριστοῦ assumptum ex Syr. cf. p. 411, l. 24.

22. B accessit ex Syr.

24. A. Πάνυ μὲν

οτιουν, και τη της θεότητος έναβρύνεσθαι δόξη. ἔδει δὴ οὖν τὸν καταφοιτήσαντα δι' ἡμᾶς εἰς τὸ τῆς ἀνθρωπότητος δ μέτρον, οὐκ ἀπολισθῆσαι δοκεῖν τῆς ἐνούσης αὐτῷ κατὰ φύσιν λαμπρότητος καὶ ὑπεροχῆς, ἀλλ' ἐν κενώσει τῇ καθ' 5 ἡμᾶς τὸ πλήρες ἔχοντα θεϊκῶς, καὶ ἐν ταπεινώσει τὸ ὑψηλὸν, καὶ τὸ φύσει προσὸν ὡς δοτὸν διὰ τὸ ἀνθρώπινον προσκυνεῖσθαι πρὸς ἀπάντων. κάμπτει γὰρ αὐτῷ πᾶν γόνυ τῶν τε ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ πᾶν τάγμα δοξολογεῖ· Κύριος γὰρ εἶναι πιστεύεται Χριστὸς Ἰησοῦς εἰς δόξαν 10 Θεοῦ Πατρός. καὶ γοῦν ἔφη πρὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς e Πατέρα καὶ Θεόν “Πάτερ δόξασόν με τῇ δόξῃ ἣ εἶχον S. Joan. xvii. 5. “πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.” ἄρ' οὖν, εἰπέ μοι, προκόσμιος ἦν ὁ ἄνθρωπος, ὃν ἀνειληφθαί φασι παρὰ τοῦ Μονογενοῦς κατὰ συνάφειαν σχετικῆν;

15 B. Οὐδαμῶς.

A. Τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ δόξαν αἰτῶν, ἣν καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς τοῦ κόσμου καταβολῆς ἐνυπάρχειν ἑαυτῷ φησὶν, αἰὲ a 771 A. καὶ διαπαντὸς ὄντι παρὰ Θεῷ; οὐχ ὁ συναΐδιος τῷ Πατρὶ Θεὸς Λόγος, ὁ σύμβρονός τε καὶ συνυφεστηκῶς αὐτῷ, περὶ 20 οὗ φησὶν ὁ πάνσοφος εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης “Ὁ Λόγος Ib. i. i. “ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος;

B. Πῶς γὰρ οὗ;

A. Ὡσπερ οὖν τῆς δόξης Κύριος ὢν, εἶτα καθεὶς ἑαυτὸν διὰ μέσου πρὸς τὸ δυσκλεές τῆς δούλου μορφῆς, τῆς ἐνούσης 25 αἰὲ δόξης ἑαυτῷ τὴν ἀνάληψιν αἰτεῖ, καὶ τοῦτο δρῶν ἀνθρωποπρεπῶς· οὕτω καὶ Θεὸς ὑπάρχων αἰὲ, πρὸς τὴν τῆς ἰδίας θεότητος ὑπεροχῆν τε καὶ δόξαν ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς b μέτρων ἀναφοιτᾶ, ἵν' ὡς ἐνὶ λοιπὸν Υἱῷ τῷ κατὰ φύσιν καὶ ἀληθινῷ, καίτοι καθ' ἡμᾶς γεγονότι καὶ σεσαρκωμένῳ, 30 κάμπτη πᾶν γόνυ, καθάπερ ἔφην ἀρτίως. ταυτὶ γὰρ οἶμαι φρονοῦντες ὡδέ τε πιστεύοντες, ἐγκλημάτων ἀνθρωπολατρίας οὐρανόν τε καὶ γῆν ἀπαλλάξομεν. “Γέγραπται γὰρ ὅτι S. Matth. iv. 10.

“ κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ
“ λατρεύσεις.”

B. Πλείστων ἂν δέοιτο τῶν ἐπικουρημάτων ὁ ἐπὶ τῷδε
c λόγος· ἴθι δὴ οὖν καὶ δι' ἐτέρων ἡμῖν ἐννοιῶν διασάφει
τὸ μυστήριον. 5

A. Οὐκοῦν εἶμι τοι καὶ μάλα προθύμως· φαίην δ' ἂν
ὅτι ἡμαρτήκασι τὰληθοῦς, ὡς ἕτερον ἡμῖν υἱὸν τὸν ἐκ
σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ παραζευγνύντες τῷ φύσει καὶ ἀλη-
θῶς, δῆλον δὲ ὅτι τῷ Μονογενεῖ, καίτοι βοῶντος σαφῶς
ιεροῦ γράμματος “ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, 10
“ ὁ δεύτερος ἐξ οὐρανοῦ,” καὶ μὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ Υἱοῦ
S. Joan. d “ Ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα
vi. 38, 39. “ τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με· τοῦτο δέ
“ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι
“ μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ 15
“ ἡμέρᾳ.” τίνα δὴ οὖν ἄρα φασὶ τὸν ἐξ οὐρανοῦ καθιγμένον;
γεγέννηται γὰρ τὸ σῶμα ἐκ γυναικός.

B. Τὸν ἐκ Θεοῦ Πατρὸς δηλονότι γεννηθέντα Λόγον.
οἶμαι γὰρ οὐχ ἕτερόν τι φρονεῖν ἐλέσθαι παρὰ τοῦτο
αὐτούς. 20

A. Ὁρθῶς, ὦ ἐταίρε. γέγραφε δέ που καὶ ὁ πάνσοφος
Ib. iii. 31. e Ἰωάννης “ Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν.”
εἶτα πῶς ἐθέλοντος τοῦ Πατρὸς ἀναστήναι πᾶν τὸ δοθὲν
αὐτῷ, καὶ ἀγαθοῦ γε ὄντος τοῦ πράγματος, καὶ προσέτι
θεοπρεποῦς· εἰκὸς γὰρ Θεῷ τὸ σώζειν ἐστίν· αὐτὸς ἔφη 25
κατελθεῖν, οὐχ ἵνα ποιῇ τὸ θέλημα τὸ ἐαυτοῦ μᾶλλον, ἀλλὰ
τὸ τοῦ Πατρὸς; ἄρ' οὖν οἰήσασαί τ' ἂν τις τῶν ἐν ἡμῖν, τῆς
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμερότητος ἰέναι κατόπιον τὸν ἐξ
αὐτοῦ φύντα Υἱὸν, καὶ εἶναι μὲν ἀγαθὸν ἠκιστά γε, τὸ δὲ
772 A. a ἀναστήσαι τὸ δοθὲν καὶ ἀπαλλάξαι φθορᾶς ἀπάδει αὐτῷ; 30

B. Κινδυνεύομεν.

11. ὁ δεύτερος ἐξ οὐρανοῦ exhibit et Cod. et Syr.
23. ἀναστήναι] ἀναστήσαι Syr.

18. Τὸν] Τὸ Aub.

26. ποιεί C m. 1.

A. Καίτοι καταλογισαίμεθ' ἂν καὶ μάλα εἰκότως ὡς ἐπεὶπερ ἐστὶν ἀγαθοῦ Πατρὸς γνήσιον γέννημα, νοοίτ' ἂν ὑπάρχειν καὶ αὐτὸς ἀγαθός, ἤγουν αὐτόχρομα, ὅτι ἀγαθόν. “ ἀπὸ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκειται,” κατὰ τὴν 5 αὐτοῦ φωνήν· ἀληθεύσει δὲ, οὕτω λέγων “ Ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ “ ἐώρακε τὸν Πατέρα· ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν.”

S. Matth.
xii. 33.
S. Joan.
xiv. 9.
Ib. x. 30.

B. Εὖ ἔφης· διασάφει δὴ οὖν αὐτὸς τὸ ἀμυδρῶς εἰρησθαι δοκοῦν.

A. Οὐκ ἀβούλητον μὲν γενέσθαι φαμὲν τῷ Υἱῷ τὸ b
10 καταργῆσαι θάνατον καὶ ἀποσοβῆσαι τῶν ἀνθρωπίνων
σωμάτων τὴν φθοράν· οὐ γὰρ τέρπεται ἐπ' ἀπωλεία ζών-
των, σωτήριοι δὲ καὶ αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, κατὰ τὸ
γεγραμμένον, “ φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσηλθεν εἰς
“ τὸν κόσμον.” ἀλλ' ἦν οὐχ ἐτέρως τὸ ἀμειδῆς τοῦ θανάτου
15 κατασεῖσθαι κράτος, πλὴν ὅτι διὰ μόνης τῆς ἐνανθρω-
πήσεως τοῦ Μονογενοῦς. ταύτητοι πέφηνε καθ' ἡμᾶς, καὶ
ἴδιον ἐποίησατο σῶμα τὸ ὑπὸ φθοράν, κατὰ γε τοὺς ἐνόντας
τῇ φύσει λόγους, ἵν' ἐπεὶπερ ἐστὶν αὐτὸς ἡ ζωὴ· γεγέννηται ο
γὰρ ἐκ ζωῆς τοῦ Πατρὸς· ἐμφυτεύση τὸ ἴδιον ἀγαθὸν
20 αὐτῷ, τουτέστι τὴν ζωήν. ἐλομένῳ δὲ ἅπαξ ἐξ ἡμερότητος
καὶ φιλάνθρωπίας, τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν ὑπελθεῖν, ἔδει
συμβῆναι καὶ τὸ παθεῖν, τῆς Ἰουδαίων ἀνοσιότητος ἐμπαροι-
νούσης αὐτῷ. ἀλλ' ἦν αὐτῷ φορτικόν, τὸ ἐν τῷ παθεῖν
δυσκλεές. καὶ γοῦν ἐνστάτος καιροῦ καθ' ὃν ἔδει τὸν
25 ὑπὲρ γε τῆς ἀπάντων ζωῆς ὑπομεῖναι σταυρὸν, ἵνα τὸ d
παθεῖν ἀβούλητον ἀποφήνη, ἀνθρωποπρεπῆ τὴν πρόσοδον
καὶ ὡς ἐν σχήματι προσευχῆς ἐποιεῖτο λέγων “ Πάτερ,
“ εἰ δυνατὸν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, πλὴν
“ οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ.” καταβῆναι τὸν ἐξ οὐρανοῦ
30 φησὶν, οὐκ ἀβούλητον ποιησόμενον τὸ λυποῦν, ἵνα κατορ-
θῶσιν τοῖς ἐπὶ γῆς τὴν ἀνάστασιν, ἦν δὲ καὶ μόνος αὐτὸς

Sap. i.
13, 14.

Ib. ii. 24.

S. Matth.
xxvi. 39.

1. καταλογισαίμεθα Aub. ὡς omisit Aub.
3. ὅτι om. C. 11. τέρπεται Aub.
29. τὸν] Legerat αὐτὸν ut vid. Syr. τὸν exhibet Cod.

2. ἂν assumptum ex C.
21. ἡμᾶς] ἡμετέραν Aub.
31. τῆς γῆς C.

κεκαινοτόμηκε τῇ ἀνθρώπου φύσει. γέγονε γὰρ πρωτότοκος
e ἐκ νεκρῶν κατὰ σάρκα καὶ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.

B. Αὐτοῦ τοιγαροῦν τὸ πάθος καὶ οὐχ ἑτέρου λέγοιτο ἂν,
καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος, εἰ καὶ μεμένηκεν ἀπαθῆς, καθὸ
νοεῖται Θεός. 5

A. Οὕτω φημί· διαμέμνησο δὲ τῆς θεοπνεύστου λεγού-
σης γραφῆς “Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν
i Cor. xv. 45. “ζῶσαν, ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιούν.”

B. Ἄρ’ οὖν τὸν ἔσχατον Ἀδὰμ, τὸν ἐκ Θεοῦ φαμέν
ὠνομάσθαι Λόγον; 10

773 A. a A. Οὐ γυμνὸν, ὡς ἔφην, γεγονότα δὲ μᾶλλον ἐν ὁμοιώσει
τῇ πρὸς ἡμᾶς. αὐτὸν οὖν εἶναι φαμεν, εἴπερ ἐστὶν οὐκ
ἀνθρώπινον, θεοπρεπὲς δὲ μᾶλλον τὸ ζωοποιεῖν. κεχρημά-
τικε δὲ καὶ ἔσχατος Ἀδὰμ, ὡς ἐξ Ἀδὰμ γεγονὼς κατὰ
σάρκα, καὶ ἀρχὴ δευτέρα τῶν ἐπὶ γῆς, ἀναστοιχειουμένης 15
ἐν αὐτῷ τῆς ἀνθρώπου φύσεως εἰς καινότητα ζωῆς, τῆς
ἐν ἀγιασμῷ τε καὶ ἀφθαρσίᾳ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως,
κατηργήθη γὰρ οὕτω θάνατος, οὐκ ἀνασχομένης τῆς κατὰ
φύσιν ζωῆς ὑποθεῖναι τῇ φθορᾷ τὸ ἴδιον σῶμα, “καθότι οὐκ
Acta SS. Ap. ii. 24. b “ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι” Χριστὸν ὑπ’ αὐτῆς, κατὰ τὴν τοῦ 20
θεσπεσίου Παύλου φωνήν· διέβη δὲ οὕτω καὶ εἰς ἡμᾶς
αὐτοὺς τὸ ἐκ τοῦ κατορθώματος ἀγαθόν.

B. Ἄριστα ἔφης.

A. Ἄθρει δὲ δὴ μοι κάκεῖνο πρὸς τούτοις.

B. Τὸ τί δὴ φῆς; 25

A. Ἐφη που Χριστὸς τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις “Πορευ-
S. Matth. xxviii. 19. “θέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς
“εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου
c “Πνεύματος.” βεβαπτίσμεθα δὴ οὖν εἰς ἀγίαν καὶ ὁμοούσιον
Τριάδα, τὴν ἐν γε φημί τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ 30
Πνεύματι. ἧ οὐκ ἀληθὲς ὅπερ ἔφην;

3. B accessit ex Syr.

4. πέφηνεν C m. 1. γέγονεν C m. 2.

6. A. Οὕτω

φημί· διαμέμνησο Syr. B. Οὕτω φημί. A. Διαμέμνησο Ed.

18. γὰρ

assumptum ex C. Syr.

21. Παύλου exhibit Cod. πέτρου Syr.

B. Πῶς γὰρ οὐ;

A. Οὐ Πατέρα μὲν νοοῦμεν τὸν γεγεννηκότα, Υἱὸν δὲ δὴ καὶ αὐτὸν ἐξ αὐτοῦ κατὰ φύσιν γεννηθέντα Μονογενῆ Θεὸν Λόγον;

5 B. Καὶ πάνυ.

A. Πῶς οὖν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ βεβαπτίσμεθα κατὰ τὴν τοῦ μακαρίου Παύλου φωνήν; ὅσοι γὰρ, φησὶν, “εἰς Rom. vi. 3.
 “Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθη- d
 “μεν.” ἀλλ’ εἰς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, καὶ οὐ Eph. iv. 5.
 10 δῆπου φαῖεν ἂν, ὡς εἰς ἕτερον ὄντα καὶ ἰδικῶς υἱὸν τὸν ἐκ σπέρματος τοῦ Δαυεὶδ βεβαπτίσμεθα. ἐπειδὴ δὲ Θεὸς ὢν φύσει πέρα νοεῖται πάθους, εἶτα παθεῖν ἠθέλησεν, ἵνα σώσῃ τοὺς ὑπὸ φθορὰν, ὡμοιώθη κατὰ πάντα τοῖς ἐπὶ γῆς, καὶ ἀπότεξιν ὑπέμεινε τὴν κατὰ σάρκα ἐκ γυναικὸς, καὶ ἴδιον 15 ἐποίησατο ὡς ἔφην σῶμα, τὸ γεύσασθαι τοῦ θανάτου δυνάμενον, ἀναβιῶναι τε αὐτὸν, ἵνα μένων αὐτὸς ἀπαθῆς, σαρκὶ ἐ τῇ ἰδίᾳ λέγοιτο παθεῖν. σέσωκε γὰρ οὗτος τὸ ἀπολωλός. καὶ γοῦν ἔφασκεν ἐναργῶς “Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, S. Joan. x. 11.
 “ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν 20 “προβάτων,” καὶ πάλιν “Οὐδεὶς αἶρει τὴν ψυχὴν μου Ib. 18.
 “ἀπ’ ἐμοῦ, ἀλλ’ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ’ ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν “ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν.” ἀλλ’ ἦν οὐχ ἐνὸς τῶν καθ’ ἡμᾶς οὔτε μὴν ἀνθρώπου κοινοῦ, τὸ ἐξουσίαν ἔχειν θεῖναι τε ψυχὴν καὶ ἀναλαβεῖν αὐτήν.
 25 τέθεικε δὲ καὶ ἀνέλαβεν ὁ Μονογενὴς καὶ ἀληθῶς Υἱὸς, a 774 A.
 τῶν τοῦ θανάτου βρόχων ἡμᾶς ἔξω τιθεῖς. ἴδοι δ’ ἂν τις εὖ μάλα τουτὶ καὶ ἐν ταῖς Μωσέως βίβλοις ὡς ἐν σκιαῖς ἐπὶ τοῖς πάλαι διαμορφούμενον· ἐξείλετο γὰρ θανάτου καὶ φθορᾶς ἢ τοῦ προβάτου σφαγὴ τοὺς ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ 30 δεδυσώπηκε τὸν ὀλοθρευτὴν· τύπος δὲ ἦν ἄρα τὸ χρῆμα

1. Πῶς] Καὶ πῶς Aub. 3. δὴ καὶ delevit C m. 2. 16. τε] + καὶ Aub.
 17. Legendumne οὕτως? 22. ἔχω prius—ἐξουσίαν et πάλιν om. (πάλιν sc. ante ἐξουσίαν exarato [vide in S. Johannem 452 a, 497 d] deinde ab ἔχω ad ἔχω transilientes) Cod. et C. retinui tamen favente Syr.

- 1 Cor. v. 7. Χριστοῦ· “τὸ γὰρ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς,”
 ἵνα τὸ ἀμειδὲς τοῦ θανάτου καταλύσῃ κράτος αἵματι τε
 τῷ ἰδίῳ κατακτήσῃται τὴν ὑπ’ οὐρανόν. ἠγοράσμεθα γὰρ
 Ib. vi. 19, 20. τῷ ἰδίῳ κατακτήσῃται τὴν ὑπ’ οὐρανόν. ἠγοράσμεθα γὰρ
 2 Cor. v. 15. b τιμῆς, καὶ οὐκ ἐσμὲν ἑαυτῶν. εἰς γὰρ ὑπὲρ πάντων ἀπέ-
 θανεν, ὁ πάντων ἀξιώτερος, “ἵν’ οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς 5
 “ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.”
 Gal. ii. 19, 20. συλλήψεται δὲ καὶ ὁ Παῦλος λέγων “Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου
 “νόμῳ ἀπέθανον ἵνα Θεῷ ζήσω, Χριστῷ δὲ συνεσταύρω-
 “μαι, ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν
 “ζῶ ἐν σαρκὶ ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ 10
 c “ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.”
 Χριστοῦ τοιγαροῦν οἱ πάντες ἐσμὲν, καὶ δι’ αὐτοῦ κατηλ-
 λάγμεθα τῷ Πατρὶ, σαρκὶ παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵν’ ἡμᾶς
 Heb. xiii. 12. ἀποφήνῃ κεκαθαρμένους. γέγραπται γὰρ ὅτι “Διὸ καὶ
 “Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιασῇ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω 15
 Col. i. 21, 22. “τῆς πύλης ἔπαθεν,” καὶ πάλιν “Καὶ ὑμᾶς ποτὲ ὄντας
 “ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις
 “τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς
 “σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους
 d “καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ.” σύνες οὖν ὅπως ἴδιον 20
 αἷμα καὶ ἴδιαν σάρκα φησὶν αὐτοῦ, τὴν δοθείσαν ὑπὲρ
 ἡμῶν, ἵνα μὴ ἐτέρου παρ’ αὐτὸν υἱοῦ λέγωμεν αὐτὴν,
 νοουμένου τε ἀνὰ μέρος, καὶ ψιλῆ συναφείᾳ τετιμημένου,
 καὶ ἐπακτὴν ἔχοντος δόξαν, καὶ οὐκ οὐσιώδη τὴν ὑπεροχὴν,
 ἐπίβλημα δὲ καὶ ὥσπερ τι προσωπεῖον ἐπερρίμμενον αὐτῷ, 25
 e τό τε τῆς υἰότητος καὶ τῆς ὑπὲρ πάντα θεότητος ὄνομα.
 οὕτω γὰρ ἔχοντι κατὰ φύσιν, καθὰ φρονεῖν ἐγνώκασιν οἱ
 δι’ ἐναντίας, ἀρμόσειεν ἂν αὐτῷ κατ’ οὐδένα τρόπον τὸ χρῆναι
 S. Joan. xiv. 6. λέγειν “Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια.” πῶς γὰρ ἀληθὲς, τὸ οὐχ
 οὕτως ἔχον ὡς λέγεται, νόθον δὲ ὥσπερ τι καὶ ψευδώνυμον ; 30
 ἀλλὰ μὴν ἀλήθεια Χριστὸς, καὶ ἐπάνω πάντων ὡς Θεός·

7. καὶ om. C m. 1.
 αἵματι C m. 2.

16. ὑμᾶς Syr. ἡμᾶς Ed.
 19. ὑμᾶς Syr. Aub. ἡμᾶς Cod. et C.

18. σώματι C m. 1.

μεμένηκε γὰρ ὅπερ ἦν ὁ Λόγος εἰ καὶ γέγονε σὰρξ, ἵν' ὁ πάντων ἐπέκεινα καὶ ἐν τοῖς πᾶσι γεγονῶς διὰ τὸ ἀνθρώπινον σωζόμενον ἔχοι τὸ εἶναι πέρα παντὸς καὶ τῶν τῆς κτίσεως ἐπέκεινα μέτρων.

5 B. Ἄλλ' ἐναπομάξεται, φησὶ, τῷ Θεῷ Λόγῳ πολὺ τι τὸ a 775 A. δυσκλεές τὸ λέγεσθαι παθεῖν, διαβεβλήσεται δὲ πρὸς τούτῳ καὶ αὐτό που τάχα τὸ σεπτὸν ἡμῶν μυστήριον.

A. Ἄλλ' αἰσχύνῃς καταφρονήσας εἴλετο παθεῖν σαρκὶ δι' ἡμᾶς κατὰ τὰς γραφάς· ἀρρώστημα δὲ φρενὸς Ἰουδαϊκῆς, 10 καὶ τῆς Ἑλλήνων ἀβελτερίας ἔγκλημα δεινὸν καταλογισαίμην ἂν, τὸ αἰσχύνεσθαι δοκεῖν τὸ ἐπὶ τῷ σταυρῷ πάθος. γράφει γοῦν ὁ θεσπέσιος Παῦλος “Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι 1 Cor. i. 22-25. “ σημεῖα αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, ἡμεῖς δὲ b “ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάν- 15 “ δαλον, ἔθνεσι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις “ τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν, “ ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ, “ καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων “ ἐστὶ.”

20 B. Τίνα τρόπον; συνιήμι γὰρ ἤκιστα γε.

A. Οὐ γὰρ Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον τὸ ἐπὶ τῷ σταυρῷ πάθος γενέσθαι φησὶν, Ἕλλησι δὲ μωρίαν; οἱ μὲν γὰρ c ἔφασκον, ἀπηρητημένον ὀρῶντες τοῦ ξύλου, καὶ τὰς μαιφόνους ἐπ' αὐτῷ σείοντες κεφαλὰς “ Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, 25 “ κατάβηθι ἀπὸ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομέν σοι,” ᾧοντο γὰρ Ib. 42. ὅτι τῆς αὐτῶν ἰσχύος ἠττώμενος ἦλω καὶ πέπονθε, πεπλάνηντο γὰρ, οὐχ υἱὸν εἶναι Θεοῦ νομίσαντες ἀληθῶς, ἀλλ' εἰς μόνην ὀρῶντες τὴν σάρκα· Ἕλληνες γεμῆν τὸ τοῦ μυστηρίου βάθος κατ' οὐδένα τρόπον συνιέναι δυνάμενοι, μωρίαν 30 εἶναι νομίζουσι τὸ λέγεσθαι πρὸς ἡμῶν, τεθνάναι Χριστὸν d

Heb.
xii. 2.
1 S. Pet.
iv. 1.

1 Cor. i.
22-25.

S. Matth.
xxvii. 40.
Ib. 42.

13. σημεῖον C m. 2. σημεῖα exhibit Cod. C m. 1. Syr. ἰησοῦν χριστὸν Syr. ἀπὸ] + τοῦ C.

24. Θεοῦ] + ζῶντος Syr.

14. Χριστὸν] 25. κατάβηθι] + νῦν

ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ἀλλ' αὐτὸ δὴ τουτὶ τὸ δοκοῦν εἶναι μωρὸν, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί. βαθὺς γὰρ ὁ λόγος, καὶ τῆς ἀνωτάτω σοφίας ἐπίμεστος ἀληθῶς, ὁ ἐπὶ γε φημὶ τῷ πάντων ἡμῶν Σωτῆρι Χριστῷ, καὶ τὸ ἀσθενὲς εἶναι νομισθὲν παρά γε τοῖς Ἰουδαίων δήμοις, 5 ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί. σέσωκε γὰρ ἡμᾶς ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμοίωσιν ὀυποδὺς, ἵνα σαρκὶ παθὼν καὶ ἐγηγερμένος ἐκ νεκρῶν, κρείττονα θανάτου καὶ φθορᾶς τὴν ἡμῶν ἀποφήνη φύσιν. ἔστι δὲ ὑπὲρ χεῖρα τὴν καθ' ἡμᾶς τὸ κατωρθωμένον. οὐκοῦν 10 ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί τὸ ἀσθενεῖα τῇ καθ' ἡμᾶς καὶ ὡς ἓν γε τῷ παθεῖν πεπράχθαι δοκοῦν, δυνάμεως τε τῆς θεοπρεποῦς ἐπίδειξιν ἔχον.

vide supra
p. 407.

B. Εἶτα πῶς ἂν ὁ αὐτὸς, φασὶ, παθῶν μὴ πάθοι ;

A. Σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ παθῶν, καὶ οὐ θεότητος φύσει. καὶ 15 ἀπόρρητος μὲν παντελῶς ὁ ἐπὶ τούτοις λόγος, καὶ οὐκ ἂν τις ἐφίκοιτο νοῦς τῶν οὕτως ἰσχυρῶν καὶ ὑπερηρμένων ἐννοιῶν· ἐπόμενοι γεμῆν τοῖς εἰς ὀρθότητα λογισμοῖς, καὶ τὸν τοῦ εἰκότος περιαθροῦντες λόγον, οὔτε τοῦ λέγεσθαι παθεῖν ἀλλοτριούμεν αὐτὸν, ἵνα μὴ πρὸ τούτου καὶ τὴν κατὰ 20 σάρκα γέννησιν, οὐκ αὐτοῦ μᾶλλον, ἀλλ' ἐτέρου φῶμεν εἶναί τινος, οὔτε μὴν εἰς τὴν θείαν αὐτοῦ καὶ ὑπερτάτην πεπράχθαι φύσιν διοριζόμεθα τὰ σαρκός· νοοῖτο δ' ἂν, ὡς ἔφην, σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ παθεῖν, καίτοι θεότητι μὴ παθῶν, 25 κατὰ τοιόνδε τινὰ τρόπον. καὶ ἀσθενεῖ μὲν πᾶσα παρα- δειγμάτων δύναμις καὶ τῆς ἀληθείας κατόπιν ἔρχεται· πλὴν ἐνίησι τῷ νῷ φαντασίαν ἰσχυρὴν τοῦ πράγματος, καὶ ὡς ἀπὸ γε τῶν ἐν χερσὶν, ἀναβιβάσει πρὸς τὸ ὕψος τὸ πέρα λόγου. ὥσπερ γὰρ ὁ σίδηρος ἤγουν ἕτερα τις ὕλη τοιαύτη ταῖς τοῦ πυρὸς ὀμιλήσασα προσβολαῖς, εἰσδέχεται μὲν 30

14. παθῶν assumptum ex v. faventibus et Syr. et Severo contra Apol. Jul. Hal. § 16. cod. 12158 fol. 97 v. 25. κατὰ τοιόνδε v. καθ' οἶον δὴ Ed. καὶ assumptum ex v.: post μὲν, γὰρ suprascriptis (manu diversa) Cod. unde Aub. 28. ὕψος v. Syr. ὕψος καὶ Ed. 29. τοῦ λόγου v. 30. ὀμιλήσας v.

αὐτὸ καὶ καταδίνει τὴν φλόγα· εἰ δὲ δὴ καὶ καταπαίιτο
 τυχὸν ὑπὸ τοῦ, δέχεται μὲν ἢ ὕλη τὸ βλάβος, ἀδικεῖται^ο
 δὲ ὅλως πρὸς τοῦ παίοντος οὐδὲν ἢ τοῦ πυρὸς φύσις·
 οὕτω πως συνήσεις καὶ ἐν τῷ σαρκὶ λέγεσθαι παθεῖν,
 5 θεότητι δὲ μὴ παθεῖν τὸν Υἱόν. καὶ σμικρὰ μὲν, ὡς ἔφην,
 τῶν παραδειγμάτων ἢ δύναμις, ἀποφέρει δέ πως τῆς ἀλη-
 θείας ἐγγύς, τοὺς τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν οὐκ ἀπειθεῖν
 ἡρημένους.

B. Εὖ λέγεις.

10 A. Εἰ γὰρ οὐκ ἀμέσως ἰδία τοῦ Λόγου γέγονεν ἢ
 ἀπορρήτως αὐτῷ καὶ ὑπὲρ νοῦν καὶ λόγον ἐνωθεῖσα σὰρξ,
 πῶς ἂν νοοῖτο ζωποῖός; “Ἐγὼ γάρ εἰμι, φησὶν, ὁ ἄρτος
 “ ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ
 “ κόσμῳ· ἐὰν τις φάγη ἐκ τοῦ ἄρτου τούτου ζήσεται εἰς δ
 15 “ τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἢ σὰρξ μου
 “ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.” ἀλλ’ εἴπερ ἐστὶν ἢ
 σὰρξ υἱοῦ παρ’ αὐτὸν ἐτέρου, κατὰ συνάφειαν σχετικὴν
 οἰκειωθέντος αὐτῷ, καὶ χάριτι κεκλημένου πρὸς ἰσοτιμίαν,
 πῶς ἰδίαν αὐτὴν ὀνομάζει, καίτοι ψεύδεσθαι μὴ εἰδώς;
 20 πῶς δ’ ἂν καὶ ζωποιήσειε τὸν κόσμον ἢ ἐτέρου τινὸς σὰρξ,
 εἰ μὴ γέγονεν ἰδία τῆς ζωῆς, δῆλον δὲ ὅτι τοῦ ἐκ Θεοῦ
 Πατρὸς ὄντος Λόγου, περὶ οὗ φησὶν ὁ θεσπέσιος Ἰωάννης e
 “ Καὶ οἶδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει καὶ ἔδωκεν ἡμῖν
 “ διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν αὐτὸν, καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ
 25 “ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ, οὗτός ἐστιν ἀληθινὸς Θεὸς καὶ
 “ ζῶν αἰώνιος.”

S. Joan.
vi. 51, 33.

I S. Joan.
v. 20.

B. Ἄλλ’ οἶμαι πρὸς τοῦτο φαῖεν ἂν, εἰρήσθαι παρ’ αὐτοῦ
 καὶ μάλα σαφῶς “ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε
 “ τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ

S. Joan.
vi. 53.

1. καὶ alt. assumptum ex v. 7. οὐκ omisit Aub. 8. Pergit καὶ
 μετολίγα εἰ (p. 422, l. 13). 16. ἐστὶν prius] + ἢν ἐγὼ δώσω Syr. cf. Respon-
 sionem pro cap. xi contra Theodoritum. 20. ζωποιήσει Aub. 24. γινώ-
 σκομεν C m. 1. αὐτὸν exhibent et Cod. et Syr. ἐν τῷ ἀληθινῷ υἱῷ exhibent
 et Cod. et Syr. 27. τοῦτο] τούτῳ Aub.

777 A. a “ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.” συνίεμεν τοίνυν ἡμεῖς, φασιν, ὡς ἔστι μᾶλλον οὐ τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἀλλὰ τοῦ συναφθέντος αὐτῷ υἱοῦ ἀνθρώπου, τὸ τετιμημένον σῶμα καὶ τὸ αἷμα.

A. Εἶτα ὅποι ποτὲ θείεν ἂν τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας 5 μυστήριον; ἀναιρεῖται γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἡ τοῦ Θεοῦ Λόγου κένωσις, ὄντος μὲν ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ Πατρὸς, ἐλομένου δὲ δι’ ἡμᾶς μορφὴν δούλου λαβεῖν καὶ ἐν ὁμοιώσει γενέσθαι τῇ πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετασχεῖν αἵματος καὶ σαρκὸς, b καὶ τὴν τῆς ἐνανθρωπήσεως οἰκονομίαν ὅλη χαρίσασθαι 10 Eph. i. 10. τῇ ὑπ’ οὐρανόν. σέσωσται γὰρ δι’ αὐτῆς, ἀνακεφαλαιουμένου τὰ πάντα τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ, “τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς “ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,” καθὰ γέγραπται. εἰ μὲν οὖν οὐκ αὐτὸν εἶναί φασιν τὸν Μονογενῆ, θεοπρεπῶς τε ὁμοῦ καὶ ἀνθρω- S. Joan. πίνως λέγοντα “Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου 15 vi. 51. “ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς,” ἕτερον δέ τινα παρ’ αὐτὸν ἰδικῶς νοοῦμενον υἱὸν ἀνθρώπου σεσωκέναι ἡμᾶς, Es. lxiii. c οὐκ αὐτός ἐστι κύριος, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἀλλ’ εἰς ἐξ 9. ἡμῶν, καὶ ζωοποιεῖται λοιπὸν τὰ ὑπὸ φθορὰν, οὐ διὰ γε Θεοῦ μᾶλλον τοῦ ζωοποιεῖν ἰσχύοντος, ἀλλ’ ὑφ’ ἐνὸς τῶν 20 ὑπὸ φθορὰν, χάριτι μεθ’ ἡμῶν λαβόντος τὸ ζῆν· εἰ δὲ ἀληθὲς ὅτι σὰρξ γέγονεν ὁ Λόγος, κατὰ τὰς γραφὰς, καὶ ἐπὶ γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη, τὴν Bar. iii. τοῦ δούλου μορφὴν ὡς ἰδίαν ἔχων, κεκλήσεται καὶ υἱὸς 38. ἀνθρώπου· κὰν ἀσχάλλωσί τινες ἐπὶ τούτῳ, τοῖς τῆς ἀμαθίας 25 ἐγκλήμασι σφᾶς αὐτοὺς ἐνιέντες ἀλοῖεν ἄν. οὐ γὰρ ἦν d ἐτέρως ζωοποιὸν γενέσθαι τὴν σάρκα, καίτοι κατ’ ἰδίαν φύσιν ὑπενηνεγμένην τῷ φθείρεσθαι δεῖν, εἰ μὴ γέγονεν ἰδία τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα Λόγου. ἐνεργεῖ γὰρ οὕτως

1. ἐχέτω C m. 1. 3. υἱοῦ assumptum ex codice: omittit Syr.
5. A omittit C m. 1. repugnante Syr. 16. ἐστὶν] + ἡ διδομένη (cf. supra)
Syr. 20. τοῦ assumptum ex v. 21. δέ] δὴ v. 22. γέγονεν σὰρξ
inverso ordine v. 23. γῆς] τῆς γῆς v. 25. ἀμαθίας v. Syr. ἀμαρτίας Ed.
27. καίτοι v. καὶ Ed. 29. τὰ πάντα ζωοποιούντος v. ἐνεργεῖ libri. ἐνηργεῖτο
(codicem hoc loco haud facile legens) Aub.

τὰ αὐτοῦ, τὴν ζωοποιὸν αὐτοῦ δύναμιν ὠδινήσασα. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν. εἰ γὰρ ἐστὶν ἀληθὲς ὅτι ταῖς ὕλαις ὁμιλήσαν τὸ πῦρ, καίτοι θερμὰς οὐκ οὔσας αὐτὰς κατ' ἰδίαν φύσιν ἀποφαίνει θερμὰς· ἐνίησι γὰρ καὶ μάλα πλουσίως αὐταῖς 5 τῆς ἐνούσης αὐτῷ δυνάμεως τὴν ἐνέργειαν· πῶς οὐ μᾶλλον ἐνίησι Θεὸς ὧν ὁ Λόγος τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ τὴν ζωοποιὸν ἑαυτοῦ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν, ἐνωθεὶς αὐτῇ καὶ ἰδίαν αὐτῇ ἀποφήνας, ἀσυγχύτως καὶ ἀτρέπτως καὶ καθ' ὃν οἶδε τρόπον αὐτός;

10 B. Ἀναγκαῖον οὖν ἄρα συνομολογεῖν, οὐδενὸς ἐτέρου μεσολαβοῦντος, παντελῶς ἴδιον γενέσθαι τὸ σῶμα τοῦ ἐκ τοῦ Πατρὸς ὄντος Λόγου καὶ ἐψυχωμένον νοοῖτο ψυχῇ νοερᾷ.

A. Πάνυ μὲν οὖν, εἰ τὸν ἀπλανῆ τῆς πίστεως ὀρθοτο- 15 μοῦμεν λόγον, καὶ τῶν τῆς ἀληθείας δογμάτων ἐσμὲν ἄρα ἐρασταί, καὶ τὴν τῶν ἀγίων πατέρων ἰχνηλατοῦμεν πίστιν, οὐκ ἀποφερόμενοι τῆς εὐθείας οὔτε μὴν τὴν βασιλικὴν ἀφέντες τρίβον, καὶ ταῖς τινῶν εἰκαιομυθίαις εἰς κίβδηλον νοῦν ἀποκομιζόμενοι, ἐποικοδομούμενοι δὲ μᾶλλον ἐπ' αὐτῷ 20 τῷ θεμελίῳ, τουτέστι Χριστῷ· “Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον,” καθὰ γέγραφεν ὁ σοφὸς ἀληθῶς ἀρχιτέκτων καὶ τῶν αὐτοῦ μυστηρίων ἱερουργός.

I Cor.
iii. 11.
Ib. 10.

Ἔνα τοιγαροῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς εἶναι πιστεύομεν, καὶ ἐν ἐνὶ προσώπῳ νοούμενον τὸν Κύριον b 25 ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, γεννηθέντα μὲν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς θεϊκῶς ὡς Λόγον πρὸ παντὸς αἰῶνος καὶ χρόνου, ἐν ἐσχάτοις δὲ τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν αὐτὸν γεγονότα κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός· αὐτῷ τε προσνεμοῦμεν τά τε θεοπρεπῆ καὶ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ αὐτοῦ γενέσθαι φαμὲν τὴν κατὰ

1. τὴν ζωοποιὸν αὐτοῦ δύναμιν ὠδινήσασα v. Syr. τῇ ζωοποιῷ a. δυνάμει ὁμιλή-
σασα Ed. 3. αὐτὰς om. v. 7. ἐνωθεὶς v. ἐνωθείσαν Ed. 8. καὶ
prius assumptum e v. 10. ἄρα γε ὁμολογεῖν v. 12. τοῦ om. v. νοήται v.
16. τὴν et ἰχνηλατοῦμεν πίστιν assumpta e v. 17. ἀπο φερόμενοι (sic) Cod.
21. ὁ σοφὸς ἀληθῶς hoc ordine v. 25. τὸν om. Aub. 28. τε
utrumque om. v.

Phil. ii.
10, 11.

σάρκα γέννησιν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ πάθος, οἰκειουμένου
 μὲν ἅπαντα τὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς, μεμενηκότες γεμῆν ἀπαθοῦς
 τῇ τῆς θεότητος φύσει. κάμπτει γὰρ οὕτως αὐτῷ πᾶν γόνυ,
 “ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος ἸΗΣΟΥΣ
 “ ΧΡΙΣΤΟΣ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς, Ἀμήν.”

5

3. τῇ τῆς v. τῆς Ed. neutrum C. Litteras -αθοῦς τῇ [non τῆς] θεότητος exarata
 sunt in codice manu recenti quum scriptura antiqua periebat, quid prius nescio.
 4. ἐξομολογήσεται [ἐξομολογίσει cod.] v. ἐξομολογείται Ed. 5. Θεοῦ
 πατρὸς v. C. Syr.: in Codice τοῦ πατρὸς manu iterum recenti, unde Aubertus.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
ΚΥΡΙΛΛΟΥ

Aub. t.
vi.
241 a.
225 C.
616 R.

ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ.

5 Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν
βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, νικητῇ, ἀεὶ Αὐγούστῳ, b
Κύριλλος ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

Ἡ ΜΕΝ θεία καὶ ἀκήρατος καὶ τῶν ὄλων κατεξουσιάζουσα φύσις, καὶ φῶς ἀπρόσιτον οἰκεῖ, καὶ θρόνον ἔχει 1 Tim. vi. 16.
τὸν ἀνωτάτῳ, τὸν αὐτῇ τε καὶ μόνῃ πρεπωδέστατον· ὃν
10 περιστήκασιν ἀρχαὶ καὶ κυριότητες καὶ ἐξουσίαι καὶ αὐτὰ
δὲ τὰ ἅγια Σεραφίμ, καὶ καθά φησι τὸ γράμμα τὸ ἱερόν
“ Πάντα τὰ ἔργα αὐτῆν σείεται καὶ τρέμει” ἀλλὰ καὶ c 3 Esdr. iv. 36.
οὕτως δεδοξασμένη καὶ τοῦ παντὸς θαύματος ἰοῦσα πρὸς
λήξιν, τῷ μεγέθει τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἀπορρήτου δυνάμεως
15 ἰσάμιλλον ἔχει τὴν ἡμερότητα· οὐ γὰρ ἂν ἤνεγκεν ἡ γενητὴ
φύσις χρηστότητος ἀμιγῆ τὴν οὕτως ἀλκιμωτάτην καὶ 617 R.
ὑπερφυᾶ δυνάμιν τε καὶ ἐξουσίαν. καὶ γοῦν ὁ μακάριος
προφήτης Δαυεὶδ τὰς ὑπὲρ τε αὐτοῦ καὶ ἀπάντων δὲ τῶν

CODICES C.w.m.o. [sunt cognatissimi m.o] vide supra p. 7. 1-3. Ita w. τοῦ αὐτοῦ κυρίλλου λόγος ἀπολογητικὸς πρὸς τὸν εὐλαβεστάτον ἡμῶν βασιλέα [εὐσεβέστατον βασιλέα ἡμῶν Comm.] Θεοδόσιον C. Comm. κυρίλλου λόγος ἀπολογητικὸς πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον Edd. τοῦ αὐτοῦ ἁγίου κυρίλλου λόγος ἀπολογητικὸς πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ φιλόχριστον βασιλέα Θεοδόσιον m. τοῦ αὐτοῦ κυρίλλου ἀπολογητικὸς πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον o. 4. εὐλαβεστάτῳ C.m.o. εὐσεβεστάτῳ Comm. Edd. Ambigue w. ἡμῶν βασιλεῖ om. m.o. 5. νικητῇ] + τροπαιούχῳ C. 10. καὶ κυριότητες w. κυριότητες C. Comm. καὶ κυριότητές τε (sic) m. κυριότητές τε Edd. 11. δὲ om. C. exhibent w.m. Comm. δὲ Edd. mg. πνεῦμα pro γράμμα (sic) C. 15. γενητὴ w.m.n. γεννητῇ C. Edd. neutrum habet Comm. 18. αὐτοῦ C.w. εἰαυτοῦ m. Comm. Edd. δε] δὲ Edd.

- Ps. cii. 14. ἐπὶ τῆς γῆς ἐποιεῖτο λιτὰς, ποτὲ μὲν λέγων “Μνήσθητι,
 Ib. cxxix. “κύριε, ὅτι χοῦς ἐσμεν;” ποτὲ δὲ πάλιν “Ἐὰν ἀνομίας
 3. d “ παρατηρήσης κύριε, κύριε, τίς ὑποστήσεται;” καὶ μὴν
 καὶ ὁ πανάριστος Ἰώβ, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου,
 πικραῖς τε καὶ ἀπορρήτοις αἰκίαις ἐνισχημένος, ἀνεκεκράγει
 πρὸς Θεόν “ Διὰ τί οὐκ ἐποίησω λήθην τῆς ἀνομίας μου
 Hiob. vii. 21. “ καὶ καθαρισμόν τῆς ἀμαρτίας μου; ἐσφράγισας δέ μου
 Ib. xiv. 17. “ τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, ἐπεσημήνω δὲ εἴ τι ἄκων
 “ παρέβην.” ἀλλ’, οἶμαι, φαίη τις ἂν πρὸς τοῦτο εὐθύς
 Τί οὖν, ὃ γενναϊότατε τῶν ἀθλητῶν, ὡς ἐγκλήματος δύναμις
 e καταλογίζῃ τῷ Θεῷ τὸ μὴ ἐλεεῖν ἐπὶ πεπλημμεληκότας
 αὐτός; αὐτίκα τὸν νομοθέτην ὅτι μέμνηται τῶν ἡμαρτημένων;
 ναί, φησιν· ὁ γὰρ ἐλεεῖν πεφυκὼς καὶ οὐκ ἀθαύμαστον ἔχων
 ἐπὶ τούτῳ τὴν δόξαν, διὰ τί μὴ τοιοῦτος ὁράται καὶ εἰς
 ἐμέ; εἰ μὲν γὰρ ἐνδέχεται κατὰ μηδένα τρόπον παρολισθεῖν
 δύνασθαι τὸν ἀνθρώπινον νοῦν, ἀκριβολογεῖσθω λίαν ὁ
 κριτῆς, σφραγιζέτω τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, παραιτείσθω
 242 A. a τὴν λήθην, τὴν ἐπὶ γε τοῖς προσκεκρουκόσι καὶ ἀδοκίμως
 S. Jac. iii. 2. ἔσθ’ ὅτε· εἰ δὲ πολλὰ πταίομεν ἅπαντες, καὶ τὸ εἰς ἅπαν
 ἀμώμητον αὐτῷ τε καὶ μόνῳ πρέπει, χαριζέσθω τὸ ἀμνησί-
 20 κακὸν τοῖς εἰωθόσιν ἀσθενεῖν. πρέπει τοίνυν ταῖς ἀνωτάτω
 λίαν ὑπεροχαῖς τὸ γαληνόν τε καὶ ἡμερον φρόνημα· πρόσ-
 εστι δὲ τοῦτο κατὰ τρόπον μὲν τὸν ἐξάίρετον τῇ θείᾳ τε
 καὶ ὑπερτάτῃ φύσει, κατὰ μίμησιν δὲ τὴν πρὸς αὐτὴν
 b καὶ τῷ ὑμετέρῳ κράτει, φιλόχριστοι βασιλεῖς· ὅτι τῆς ἐν 25

2. κύριε om. m. τε pro δὲ m. 4. καὶ om. m.o. πανάριστος] μακάριος C.
 5. ἀπορρήτοις C.w. Comm. Edd. mg. ἀφορήτοις m.o. Edd. ἀνακεκράγει C.o.
 Comm. ἀνεκεκράγει habent w.m. 6. πρὸς] + τὸν w.m. ἐποίησω] ἐποίησας
 Edd. τῆς ἀνομίας μου λήθην in verso ordine m. Edd. 8. εἴ τι C.w.m.o.
 Edd. καὶ εἴτι Comm. unde Edd. mg. 10. ὡς C.w. εἰς m. Comm. Edd.
 11. ἐπὶ—αὐτίκα w. Comm. ἐπὶ πεπλημμεληκότι, αὐτὸς αὐτίκα C. εἰ πεπλημμεληκας;
 αὐτὸς αἰτιᾶ [nec aliter m.o.] (ἐπὶ πεπλημμεληκότας αὐτὸς in margine exhibentes)
 Edd. 13. καὶ pro ναί m. 15. εἴ] ὁ w. δ C. εἰ m. Comm. Edd. μὲν om.
 Comm. γὰρ om. m.o. παρολισθεῖν C.w.m.o. Comm. Edd. mg. παρολισθῆσαι
 Edd. Statim δύνασθαι om. C. 17. ἀνομίας C.w. Comm. Edd. mg.
 ἀμαρτίας m.o. Edd. 18. τὴν ἐπὶ γε] ἢν ἐπῆγε w. 19. εἰς ἅπαν τὸ
 in verso ordine m.o. Edd. mg. 23. κατὰ—τὸν] κατὰ τὸν τρόπον δὲ τὸν w.
 τε om. w.

οὐρανοῖς βασιλείας ἐκμαγεῖον ὥσπερ τι καὶ μίμημα τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ὑμεῖς δὴ καὶ μόνοι, τὸ κατὰ πάντων λαχόντες κράτος, φόβῳ τε καὶ ἡμερότητι σώζοντες τὸ ὑπήκουον, καὶ οἷόν τινα λαμπρὰν τε καὶ εἰρηνικὴν εὐδίαν τοῖς ἀνὰ πᾶσαν
 5 ἀπλουντες τὴν ὑπ' οὐρανόν. ταύτη τοι καγὼ παρωρμήθην ἀναγκαίως ἐπὶ γε τὸ δεῖν ταῖς καθηκούσαις ἀπολογίαις λελυπημένην ὑμῶν θεραπεῦσαι τὴν εὐσέβειαν. ὃ δὲ ἦν μοι μάλιστα τοῦτο δρᾶν ἐλομένῳ χρησιμόν τε καὶ ἀναγκαῖον, ο
 παρήμι, καὶ οὐχ ἑκὼν, διὰ τὸ τῷ ὑμετέρῳ κράτει παρὰ
 10 πάντων ὀφειλόμενον σέβας. τὸ μὲν γὰρ εἰπεῖν, ὡς οὐ γέγονά τις οὕτω θρασὺς ἢ ὀλιγογνώμων ἢ καὶ σφόδρα τοῦ πρέποντος κατημεληκῶς, ὡς πλημμελήσας τι, καὶ τοῦτο εἰς ὑμᾶς, οὐκ ἀζήμιον ἔσθ' ὅτε· δέδια γὰρ καὶ μάλα εἰκότως, τὸ ταῖς παρ' ὑμῶν ἀντιφέρεσθαι ψήφοις· ἵνα μή τι πάθοιμι
 15 τοιοῦτον, ὁποῖόν τι πεπονθέναι τὸν Ἰσραήλ· οὐ γὰρ εἰς ἅπαν ἀπηλλαγμένος τοῦ καὶ ἔσθ' ὅτε πλημμελεῖν, “πολλὰ γὰρ d S. Jac.
 “πταίομεν ἅπαντες,” καὶ νοσεῖ τὸ εὐόλισθον ἢ ἀνθρώπου iii. 2.
 φύσις· ὡς ἀκριβῆς νομοφύλαξ, ᾤετο τάχα που κατὰ μηδένα τρόπον προσκροῦσαι Θεῷ· ἀλλ' ἤκουε λέγοντος αὐτῷ “Ἴδου
 20 “ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ λέγειν σε Οὐχ ἡμαρτον.” Hier. ii.
 ἄμεινον οὖν ἄρα καὶ σοφὸν τὸ τοῖς κρατοῦσι παραχωρεῖν, 35.
 καὶ τὴν ἐφ' οἷς λελύπηνται συγγνώμην αἰτεῖν· πρόσεστι γὰρ, ὡς ἔφην, κατὰ μίμησιν τὴν ὡς πρὸς Θεὸν καὶ τῷ ὑμετέρῳ κράτει τὸ ἀμνησίκακον. e 618 R.

25 Γέγραφα τοίνυν τῇ γε ὑμῶν εὐσεβείᾳ, καὶ μὴν καὶ αὐταῖς

1. ἐκμαγεῖον C.w. Comm. ἐκμαγεῖος Edd. mg. ἐκτίπωμα m.o. Edd. 2. δὴ] δὲ w.o. δὴ exhibent C.m. 3. καὶ alt. om. C. 4. εἰρηνικὴν εὐδίαν] εἰρήνην εὐωδίαν (sic) C. Comm. εἰρηνικὴν—πᾶσαν] eu cum lacuna 19 fere litterarum w.
 5. τὴν om. Edd. 6. ἐπὶ γε τὸ δεῖν om. (lacuna 12 fere litt.) w. 7. μάλιστα τοῦτο δρᾶν ἐλομένῳ hoc ordine C.w.m.o. Comm. Edd. mg. ἐλομένῳ ante μάλιστα transponunt Edd. 10. πάντας C. μὲν γὰρ] δὲ (unde depromptum nescio) Edd. mg. 11. γέγονε w.
 12. πλημμελήσας τι C.w. Comm. Edd. mg. πλημμελήσαι ο. πλημμελήσαί με τι Edd. 14. ἡμῶν (sic) w. 15. τι C.w. Comm. τι φασι m. Edd.
 16. καὶ om. Edd. 18. που om. C.w. habet m. 19. αὐτῷ C.w. Comm. Edd. mg. αὐτοῦ m.o. Edd. 25. γε C.w. Comm. τε m. Edd. αὐταῖς om. C. Comm.

ταῖς εὐκλεεστάταις βασιλίσσαις· ἔδρων τε τοῦτο, καὶ μάλα ὀρθῶς, οὐχ ἵνα διχόνοιαν καὶ θόρυβον ταῖς ἱερωτάταις ὑμῶν αὐλαῖς ἐμβάλοισι· πόθεν; μὴ γὰρ οὕτως εἶην ἔξω τε φρενὸς ἀγαθῆς καὶ λογισμοῦ τοῦ πρέποντος· ἐννενοηκῶς δὲ μᾶλλον ὅτι νηφαλίους εἶναι προσήκει τοὺς ἱερουργεῖν τεταγμένους 5

226 C. τῷ παναγίῳ Θεῷ, περισκέπτεσθαι δὲ τὸ αὐτῷ δοκοῦν, καὶ
243 A. a ἀμελλητὶ τοῦτο δρᾶν, τὸν ἐπηρητημένον αὐτοῖς δεδιότας ὄλεθρον, εἰ καὶ ταύτῃ γοῦν ὅλως ἀναπίπτοιεν εἰς ῥαθυμίας. δεῖ γὰρ ἡμᾶς βεβαιότερους εἰς πίστιν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἤδη πεπιστευκότας εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, 10 οὓς τῷ ἰδίῳ αἵματι κατεκτήσατο καὶ γνησίους ἀπέφηνε προσκυνητὰς, γένος τε ἐκάλεσεν “ἐκλεκτὸν, βασιλείου ἱερά-
1 S. Pet. ii. 9. “ τευμα, ἔθνος ἅγιον, καὶ λαὸν εἰς περιποίησιν, ἵνα τὰς “ ἀρετὰς ἐξαγγείλωσι τοῦ πάντας καλοῦντος εἰς τὸ θαυμα-
b “ στὸν αὐτοῦ φῶς.” καὶ γοῦν τὰ ἐπὶ γε τοῖς ἱεράσθαι 15 λαχοῦσι νομοθετῶν, πρὸς τὸν μακάριον προφήτην Ἰεζεκιήλ οὕτω πού φησιν “Υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ “ λαοῦ σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γῆ ἐφ’ ἣν ἂν ἐπάγω “ ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ “ αὐτῶν καὶ δώσει αὐτὸν ἐν αὐτοῖς εἰς σκοπὸν, καὶ ἴδῃ 20 “ ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν καὶ σαλπύσει τῇ σάλ- “ πιγγι καὶ σημανεῖ τῷ λαῷ, καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τῆς

Ezek. xxxiii. 2-6.

1. βασιλίσσαις C.w. Comm. Edd. mg. βασιλίσιν m.o. Edd. Statim ἔδραιων pro ἔδρων (sic) C. τε C.w. δὲ m. Comm. Edd. 2. διχόνοιαν καὶ θόρυβον C.w. Comm. Edd. mg. θόρυβον ἢ διχόνοιαν m.o. Edd. 3. ἐμβάλοισι C.w. Comm. ἐμβάλλοισι m.o. Edd. 4. εἶναι προσήκει hoc ordine C.w.m. Comm. προσήκει om. o. 5. δὲ C.w. Comm. τε m.o. Edd. καὶ ἀμελλητὶ edidi. καὶ ἀμελητὶ libri [sed vide Lexicon Gr. Liddell et Scott sub voce ἀμελητής]. καὶ μὴ ἀμελητὶ Comm. μὴ ἀμελητὶ Edd. 6. δεδιότας w. 7. δεδιότα w. 8. καὶ ταύτῃ C.w. Comm. Edd. mg. κατά τι m.o. Edd. ῥαθυμίας w.m. Comm. Edd. mg. ῥαθυμίαν C.o. Edd. 9. πιστεύσαντας m.o. Edd. τὸν alt. assumptum ex C.w. 10. γνησίους] ἰδίους Edd. 11. τε] τι C. ἐκλεκτὸν om. C. 12. ἔθνος] καὶ ἔθνος m. Edd. 13. ἐξαγγείλωσι Edd. τοὺς πάντας καλοῦντας (sic) C.w. εἰς C.w. Comm. ἐπὶ m. Edd. [cf. contra Nest. 80 e]. 14. γοῦν] μὴν C. τὰ ἐπὶ γε C.w. Comm. καὶ ἐπὶ m. ἐπὶ Edd. 15. θεσμοθετῶν m. Edd. 16. πού om. C.w. 17. γῆν Edd. ἐπάγω m.o. 18. δώσει αὐτὸν ἐν αὐτοῖς C.w. Comm. δώσει αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς Edd. mg. δώσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς m. δώσου- σιν αὐτὸν ἑαυτοῖς Edd. 19. σαλπύσει C.m.o. Comm. Edd. mg. σαλπύσει habet w (Alex.). 20. σημανεῖ m.o. Edd. λαῷ w.m.o. Edd. mg. λαῷ μου C. Comm. Edd. ἀκούσει w. (23).

“ φωνῆς τῆς σάλπιγγος καὶ μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐπέλθῃ
 “ ἡ ρομφαία καὶ λάβῃ αὐτὸν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
 “ κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται· ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος
 “ ἀκούσας οὐκ ἐφυλάξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ’ αὐτοῦ ἔσται·
 5 “ καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο.
 “ καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν ρομφαίαν ἐρχομένην καὶ μὴ
 “ σημαεῖ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξῃται, καὶ
 “ ἐλθοῦσα ἡ ρομφαία λάβῃ ἀπ’ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη διὰ
 “ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, καὶ τὸ αἷμα ἐκ τῆς χειρὸς
 10 “ τοῦ σκοποῦ ἐκζήτησώ.” χρῆναι δέ τοι καὶ τῶν εἰρημένων δ
 τὴν δύναμιν οὐκ ἀζήτητον ἐὰν· ὀνήσειε γὰρ καὶ ἔτι μειζόνως,
 τῆς ἐπ’ αὐτῷ θεωρίας ἐξευρνομένης εἰς τὸ ἐμφανές. οὐκοῦν
 ἐφόδου βαρβαρικῆς προσδοκωμένης ἔσεσθαι κατὰ πόλιν,
 οἱ ταύτης μελεδωνοὶ καὶ προεστηκότες, σκοπευτηρίοις τισὶν,
 15 ἦτοι πύργοις τοῖς ἄγαν ὑψηλοτάτοις, ἐνιζάνουσί τινας, οἱ
 τοῖς ἀγροῖς ἐνορῶντες αἰεὶ, τῇδε κάκεισε τὸν οἰκεῖον περι-
 κομίζοντες ὀφθαλμὸν, ἐπαγρύπνως περιεργάζονται, μὴ ἄρα ο
 τις τῶν πολεμίων ἐμβάλοι. προκατασημήναντες μὲν γὰρ
 τῇ πόλει τὴν ἔφοδον, οὐ μετρίων ἀξιοῦνται γερῶν· ἀπο-
 20 νυστάξαντες δὲ πρὸς τοῦτο, τὰς τοῦ ἀλῶναι καὶ παθεῖν
 αἰτίας αὐτοὶ ταῖς ἰδίαις ἀναμάττοντες κεφαλαῖς, τὴν ἀπασῶν
 ἐσχάτην ὑπομένουσι δίκην. κατὰ τὸν ἴσον οἶμαι τοῦτω
 τρόπον, καὶ τῶν ἱερέων ἕκαστος, ἐπειδὴ τέθειται παρὰ Θεοῦ

1. ἐπέλθῃ prius scriptum ad ἐπέλθοι castigat w. 2. λάβῃ C.w. Comm. κατα-
 λάβοι m. καταλάβῃ Edd. 4. Ab ἐφυλάξατο ad ἐφυλάξατο transilit w. 5. ἐξεί-
 λατο C.w [ἐξήλατο w]. ἐξείλετο m. Comm. Edd. 7. σημαεῖ Edd. mg. et ita C.w.
 σημάνη m.o. Edd. μὴ om. (sic) C.w. φυλάξῃτε C. 8. ἀπ’ C.w. Comm. Edd. mg.
 ἐξ m.o. Edd. αὕτη m.o. Edd. 9. ἀνομίαν ἀνελήφθη m. τῆς assumptum ex C.m.
 10. τοι καὶ C.w. Comm. καὶ δέ τοι καὶ Editores Romani in margine [perturbatio-
 nem fecit Aub.]. οἶμαι m. Edd. 11. οὐκ ἀζήτητον ἐὰν] ἐγκαταζήτησον· ἐὰν
 (sic) C. ὀνήσειε] νότησει (sic) w. γὰρ C.w. Comm. γὰρ ἂν m. Edd. οἶμαι
 addunt Editores Romani in margine. 13. πόλιν C.w. Comm. Edd. mg.
 πόλεως m.o. Edd. 14. μελεδωνοὶ] + καὶ φροντισταὶ Edd. rep. C.w.m.
 15. ἦτοι] ἦγουν w. ἐφιζάνουσι m. Edd. 18. ἐμβάλοι C.w.m. Comm. Edd. mg.
 ἐμβάλλοι o. Edd. προκατασημαίνοντες w. μὲν om. w. 19. μετρίων
 C. Comm. Edd. mg. μετρίων habent w.m.o. 21. ἀναμάττοντες C.w.m.
 ἀναμάττονται [ἀναμάσσονται Comm.] Edd. πασῶν Edd. 22. ὑπομένουσι
 C.w. ὑπομένοντες m. Comm. Edd. τοῦτω w.m.o. Comm. Edd. mg. τοῦτο C.
 τοῦτον Edd.

σκοπὸς, εἰ μὲν ἀπαγγέλλοι τοῖς ὑπὸ χεῖρα λαοῖς τὸ πεφυκὸς
 244 A. a ἀδικεῖν, στεφάνου πρόξενον αὐτῷ τὸ χρῆμα ποιήσεται
 περιπεσεῖται δὲ πάλιν τοῖς ἐκ θείας ὀργῆς ἐπισυμβαίνουσι
 κακοῖς, ἀδικήσας οὐ μετρίως ταῖς σιωπαῖς τὸ ταῖς παρ'
 αὐτοῦ φωναῖς εἰς ὀρθότητα διοικούμενον. 5

619 B. Οὐκοῦν ὁ πόλεμος ἦν, οὐ καθ' ἐνὸς τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπου
 κοινού, κατ' αὐτοῦ δὲ μᾶλλον κινούμενος τοῦ πάντων ἡμῶν
 Σωτῆρος Χριστοῦ· γέγραπται γὰρ ὅτι οὐδεὶς λέγει Ἀνάθεμα
 Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν βεελζεβούλ· τουτέστιν, οὐδεὶς ἀρνείται τὸν
 Χριστὸν, εἰ μὴ ἔχοι πρὸς τοῦτο διανιστάντα τὸν σατανᾶν. 10
 b ἀληθὲς δὲ ὅτι τὸ εἰρημένον, οὐκ ἂν ἐνδοιάσειέ τις. οὐκοῦν ὁ
 δράκων ὁ ἀποστάτης, τουτέστιν ὁ σατανᾶς, ἀνδρὸς ἱερέως
 οὐκ ἀσφαλοῦς, μᾶλλον δὲ καὶ πεπλανημένου, διάνοιαν εὐρῶν,
 καὶ γλώσσης εὐπορησάσης ὠμότητα, καὶ ἀπερισκέπτως τοῖς
 τῆς ἀληθείας ἐνυβριζούσης δόγμασι, καὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος 15
 ἡμῶν κατασμικρυνούσης δόξαν· θρασεῖα γὰρ ἦν, καὶ ἀχα-
 λίνους ὀρμαῖς πρὸς πᾶν ὀτιοῦν τῶν ἀπηχεστάτων ἰούσα
 θερμῶς· θορύβου μὲν πάσας ἐμπιπλᾶ τὰς ἐκκλησίας.
 c πολιορκουμένης δὲ οὕτω τῆς ὀρθῆς πίστεως, διχόνοιαι παν-
 ταχοῦ, καὶ πολὺς ἦν ὁ λόγος παρὰ τοῖς ἤδη πεπιστευκόσι, 20
 μὴ ἄρα πως πεπλάνηται, Θεὸν εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐννοή-
 σαντες τὸν Χριστόν. καὶ τί τὸ ἐντεῦθεν; νομὴ τις λοιμικὴ
 τὴν ὑφ' ἡλίον κατεβόσκετο, ρίζαν ἔχουσα τὸ ψεῦδος, καὶ
 πατέρα τὸν σατανᾶν. ἐπειδὴ δὲ τεθείμεθα παρὰ Θεοῦ

1. ἀπαγγέλλοι w. Comm. Edd. mg. ἀπαγγέλοι C.m.o. ἐπαγγέλλει Edd. 2. αὐ-
 τῷ] αὐτῷ m. Edd. 6. ἀνθρώπων κοινού w. 7. ἡμῶν om. m.
 8. γὰρ C.w.o. μὲν γὰρ Comm. Edd. 9. Ἰησοῦν w.o. Comm. Ἰησοῦς exhibitent
 C.m. τὸν om. m.o. Comm. habent C.w. 10. ἔχοι C.w.m. Comm. Edd. mg.
 ἔχει o. Edd. διανιστάντα retinui ex o. Edd. διαναστάντα (sic) w. διανιστῶντα C.
 Comm. Edd. mg. διανιστᾶν m. 13. πεπλανημένου] + τὴν Edd. εὐρῶν] τυχῶν
 Edd. εὐρῶν in mg. exhibitentes. 14. εὐπορησάσης w. εὐπορήσας C.m.
 Comm. Edd. ὠμότητα w. ὠμότατα C. ἐτοιμότητα Comm. ἐτοιμοτάτης m. Edd.
 16. ἀχαλινώτοις Comm. Edd. mg. ἀχαλίνοις exhibitent C.w.m.o. 18. ἐμπιπλᾶ
 C.w. Comm. ἐμπίπλα m. ἐνεπίπλα o. ἐπίπλα Edd. 20. λόγος] + καὶ
 m. Edd. πεπιστευκόσι C.w. Comm. Edd. mg. πιστεύουσι o. πιστεύσασι m. Edd.
 21. πως assumptum ex C.w. Comm. Edd. mg. ἐννοήσαντες C.w. Comm. Edd. mg.
 νομίσαντες m.o. Edd. 22. νομὴ w. νόσος C. Comm. νόσος οἶα m. Edd.
 24. τεθείμεθα παρὰ Θεοῦ hoc ordine C.w.m.o. Comm.

σκοποὶ, καὶ τῶν λαῶν κηδεμόνες, πῶς οὐκ ἔδει, καὶ μάλα
προθύμως, τὴν ἱεράν τε καὶ ἐκκλησιαστικὴν λαβόντας d
σάλπιγγα καὶ τοῖς εὐσεβεῖν βουλομένοις τῆς τοῦ διαβόλου
ρόμφαιάς κατασημάναι τὴν ἔφοδον; τίνα γὰρ ἐπήρτησε
5 δίκην τοῖς σιωπῶσι Θεός; τὸ αἷμα γὰρ, φησὶν, ἐκ τῆς
χειρός σου ἐκζητήσω.

Ἄλλ' ἦν, ὃ φιλόχριστε βασιλεῦ, ἀσφαλῆς καὶ ἀκλόνητος
ἡ σὴ καρδιά· ναὶ, καὶ αὐτὸς ὁμολογῶ, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὰ
τοῦτο βοῶσι τὰ πράγματα, καὶ πρὸς γε τοῦτο μακρὸς
10 μαρτυρήσει χρόνος, καθ' ὃν εὐδόκιμοι γεγονότες εἰς εὐσε-
βειαν, ταῖς τῶν προγόνων ἀμιλλᾶσθε δόξαις. καὶ, ἐπεὶπερ e
ἔστιν ἐκείνοις εὐκλεές τὸ τῆς ὑμετέρας γαληνότητος ἠττᾶ-
σθαι τυχόν, φαίην ἂν εἰκότως, καταδείσας οὐδὲν, ὅτι τὴν
ἀμείνω καὶ προφερεστέραν ἀνεδήσασθε ψῆφον. οἶδα τῆς
15 ἐνούσης ὑμῖν πίστεως τὸ ἀκλόνητον, τῆς εἰς Χριστὸν
ἀγάπης τὸ ἰδρυμένον. ἔγραφον δὲ χρησίμως, ἵνα τοῖς
ἄλλοις, μᾶλλον δὲ ταῖς ἐκκλησίαις ἀπάσαις θορυβουμέναις
ἐπικουρήσητε· σῶζειν γὰρ ἔθος ὑμῖν.

a 245 A.
227 C.

Ἡ βαρβαρικὰς ἐφόδους σημαίνουσα σάλπιγξ, τὸν μὲν
20 εὐσθενῆ τε καὶ μαχιμώτατον τῆς αὐτῷ πρεπούσης εὐανδρίας
ὑπομιμνήσκει μόνον, τὸν δὲ οὐ σφόδρα γοργὸν οὐδὲ ἐμπει-
ροπόλεμον ἀσφαλίζεται, μὴ ἄρα πως ταῖς τῶν πολεμίων
φάλαγγιν ἀδοκῆτως ἐμβαλὼν, τῆς ἐνούσης αὐτοῖς ὠμότητος
γένηται θήραμα· ὁ ἐμὸς τοιγαροῦν περὶ Χριστοῦ λόγος,
25 τῆς μὲν ὑμετέρας εὐσεβείας τὸ κέντρον ἐκίνει κατὰ τῆς τοῦ

1. λαῶν] ἄλλων Comm. Edd. mg. λαῶν exhibent C.w.m.o. 2. ἱερατικὴν w.
λαβόντες m.o. 3. καὶ assumptum ex C.w. Comm. βουλομένοις C.w.o. ἐλομένοις
m. Comm. Edd. 4. ρομφαίας C.w. Comm. Edd. mg. παγίδος m.o. Edd.
Statim κατασημῆναι m. Edd. 5. γὰρ om. m. Edd. 6. ἐκζητήσει m.
9. βοήσει m.o. τοῦτο alt. C.w. τούτῳ m. Comm. Edd. Statim ὁ addit m. 10. ὃν
εὐδόκιμοι γεγονότες εἰς] ἦν εὐδόκιμοι γεγονότες τὴν w. 12. ἐκείναις w.
τὸ] + καὶ Edd. invitis C.w. suprascript m. ἠττᾶσθαι om. w. 14. προσφε-
ρεστέραν C.m. Statim ὑμεῖς add. m. Edd. 15. ἐνούσης w. 16. ἰδρυμένον]
ἠδρασμένον Comm. Edd. mg. repugnantibus libris nostris. 18. ἔθνος (sic) m.
21. μόνον δὲ τὸν C. οὐδὲ C.w. Comm. ἡ m. Edd. 23. ἐμβαλεῖν m.
αὐτῆς C. 24. γένοιτο m.o. 25. ὑμετέρας εὐσεβείας] εὐσεβείας τῆς ὑμετέρας
Edd.

b διαβόλου παγίδος, ἡσφαλίζετο δὲ πρὸς πίστιν τοὺς ἐλαφρόν
 τε καὶ εὐπαρακόμιστον ἔχοντας νοῦν. οὐ πολλοῖς εὐκάτοπτόν
 ἐστὶ τὸ Χριστοῦ μυστήριον, βαθὺς δὲ λίαν ὁ λόγος ὁ περὶ
 αὐτοῦ· καὶ τοῖς ὅτι μάλιστα νουνεχισταῖς καὶ τὰς θείας
 ἡκριβωκόσι γραφὰς, μόλις ὡς ἐν αἰνίγματι καὶ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ 5
 γινώριμος. καὶ καθά φησιν ὁ ἱερώτατος Παῦλος “Φθείρουσιν
 “ἦθη χρηστὰ ὁμιλίας κακαί,” καὶ μὴν κατὰ γε τὸν Σολο-
 cf. Ps. lxxi. 6. c μῶντος λόγον “Σταγὼν στάζουσα κοιλαίνει πέτραν” τὸ
 620 R. γάρτοι συχνῶς εἰς νοῦν τὸν ἀνθρώπινον σταγόνος δίκην
 τοὺς ἀδικεῖν πεφυκότας καθίεσθαι λόγους, οὐ μετρίαν ἔσθ' 10
 ὅτε, μᾶλλον δὲ ὡς ἐπίπαν, ἐργάζεται τὴν ζημίαν. ἀναγκαία
 τοιγαροῦν καὶ ἐπωφελῆς ἡ παρ' ἐμοῦ γέγονεν ὑπόμνησις,
 πρὸς γε ἐκείνους αὐτὸν, τὸν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα Χριστῷ
 πολεμήσαντα, καὶ πρὸς γε τοὺς ἄλλους, οἱ τὴν τοῦ μυστη-
 ρίου γινώσιν οὐ λίαν ἡκριβωκότες, τοῖς τοῦ πλανῶντος 15
 λόγοις οὐ μετρίως κατεχειμάζοντο. ὅτι γὰρ ἔγραφον ἀναγ-
 d καίως, καὶ αὐτὴ πιστώσεται τῶν πραγμάτων ἡ δύναμις.
 κατὰ μὲν γὰρ τοὺς ἄνωθεν καὶ παρωχηκότας ἤδη καιροὺς,
 διειστήκει Θεοῦ τὰ ἀνθρώπινα· πεπλάνητο γὰρ ἡ σύμπασα
 Ps. xiii. 3. γῆ, καὶ καθά φησιν ὁ μακάριος Δαυεὶδ “Πάντες ἐξέκλιναν, 20
 “ἅμα ἡχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα· οὐκ
 S. Luc. i. 78. “ἔστιν ἕως ἐνός” ἀλλ' ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ
 ὕψους· ἐπέφανεν ἡμῖν ὁ Μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, καὶ
 συνανεστράφη τοῖς ἐπὶ γῆς, καθ' ἡμᾶς γεγονῶς ἀνθρωπος
 Bar. iii. 38. μετὰ τοῦ μείναι φύσει Θεός· αὐτὸς ἡμᾶς συνῆψε δι' ἑαυτοῦ 25
 e τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, περιελὼν τὸ μεσολαβοῦν, καὶ ἀμνησι-
 κάκως ἀπαλλάξας τῆς διστάσης ἡμᾶς ἀμαρτίας καὶ δικαιώ-

2. ἔχοντας C.w.o. ἔχοντας τὸν m. Comm. Edd. 3. τὸ C.w.m. Comm. τὸ τοῦ
 Edd. ὁ alt. om. m.o. 5. ἡκριβωμένος C. ἡκριβηκόσι m. verba nonnulla desunt in o.
 6. καὶ καθά] καθό C. καὶ καθώς m. 7. καὶ μὴν] + καὶ m. Edd. 9. συχνῶς]
 συνεχῶς C. Comm. Edd. mg. συχνῶς habent w.m.o. 12. τοῖνυν C. Comm.
 13. γε] τε m. Edd. 15. οὐ λίαν om. (sic) w. ἡκριβηκότες m. 16. ἔγγρα-
 φος C. 18. γὰρ om. C.m.o. habet w. ἤδη om. C. 20. καὶ om. C.
 21. ἔστι C.w. Comm. Edd. mg. ἦν m.o. Edd. Statim ὁ addunt m. Edd. 22. ἔστιν
 C.w. Comm. ἦν m. Edd. 24. ἐπὶ C.w. ἐπὶ τῆς m. Comm. Edd. 25. φύσει
 om. m.o. Editores Romani in margine. 26. περιέχων (sic) w. 27. διστώσης
 C. Comm. Edd. mg.

σας τῇ πίστει. καὶ γὰρ ἐστὶν αὐτὸς ἡ εἰρήνη ἡμῶν, κατὰ τὰς γραφάς. Eph. ii. 14.

*Ἐμελλε τοίνυν ὁ τῆς πρὸς Θεὸν εἰρήνης ἡμῶν σύνδεσμος διαρρήγνυσθαι, παραλυομένης τῆς πίστεως· ἔμελλεν ἡ τῆς 5 δικαιοσύνης ὁδὸς ἐκ τῶν ἡμετέρων κρύπτεσθαι διανοιῶν· ἵνα μή τι λέγοιμι φορτικόν. δικαιούμεθα γὰρ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ καταγγέλλοντες, a 246 A. προσομολογοῦντες δὲ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ. πλὴν οὐκ ἀνθρώπου κοινοῦ θάνατον καταγγέλλομεν, ὃ φιλόχριστε 10 βασιλεῦ, ἀλλ' ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ καὶ παθόντος μὲν ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καθὰ γέγραπται, ζῶντος δὲ, ὡς Θεοῦ, καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει μεμενηκότος ἀπαθοῦς. κινδυνευούσης τοίνυν τῆς χριστιανῶν ἐλπίδος, τό γε ἦκον εἰς τοὺς τοῦ πλανῶντος λόγους καὶ τὴν ἀτεχνῆ καὶ ἀθύρωτον γλῶτταν· 15 ἀναγκαῖον ἦν πως καὶ ἀπαραίτητον, βασιλεῦ, σύνοπλον b ἡμᾶς ἔχοντας τὴν ἀλήθειαν, τοῖς τὴν ὀρθὴν ἔχουσιν ἐπαμῦναι πίστιν. τὸ δὲ δὴ μάλιστα εἰς τοῦτο ἡμᾶς παροτρῦνον ἐλθεῖν, ἐκεῖνό ἐστιν· οἱ μὲν γὰρ μακάριοι πατέρες ἡμῶν θαρσήσαντες παρὰ Θεοῦ τὴν ἱερωσύνην, ταῖς τῶν αἱρέσεων 20 κατὰ καιροὺς ἀντετάξαντο δυστροπίαις, μάλιστα δὲ τῇ τῶν ἀνοσιῶν Ἀρειανῶν· καίτοι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων κρατοῦντες πραγμάτων, οὐκ ἤδεισαν τὴν ἀλήθειαν, c ἐφρόνουν δὲ μᾶλλον τὰ ἐκείνων, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐπέτριζον τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν διδασκάλοις· ἀλλ' ἦσαν ἀμείνους παντὸς 25 ἐκεῖνοι δείματος, τὸν ὀρθόν τε καὶ ἀνεπίπληκτον τῆς πίστεως

1 S. Pet. iv. 1.

4. παραπολλωμένης (sic) w. 6. λέγωμεν (λέγοιμι in margine exhibentes) Edd. ἁγίου] ἀνθρωπίνου (sic) w. 7. τοῦ om. w. 8. προσομολογοῦμεν m.o. αὐτοῦ om. m.o. 11. καθὼς w. ὡς om. m.o. habent C.w. 13. τοιγαροῦν m. Edd. τοῦ om. Aub. 14. ἀθύρωτον C.w. Comm. Edd. mg. ἀπόλωτον m.o. Edd. 15. ἦν πως hoc ordine C.w. Comm. βασιλεῖ C. 16. τὴν alt. assumptum ex C.w. Comm. 17. εἰς τοῦτο ἡμᾶς C.w. Comm. ἡμᾶς πρὸς τοῦτο m. Edd. 18. ἐλθεῖν om. w. οἱ μὲν γὰρ C.w. Comm. ἐνταῦθα. οἱ μὲν γὰρ Edd. mg. ἐνταῦθα μὲν γὰρ οἱ m.o. Edd. 19. θαρσήσαντες C.w.m. Edd. mg. θαρσηθέντες o. Edd. 20. ἀντηλλάξαντο C. τῇ] τὴν C.w. 21. ἐκεῖνοι] + τοῦ m. Edd. 22. εἶδσαν m. ἤδσαν o. 23. ὀδόντας] + αὐτῶν m. Edd. Statim ἐπέτριζον Comm. Edd. mg. ἐπέτριζον exhibent C.w.m.o. 24. ἀμείνους παντὸς ἐκεῖνοι hoc ordine C.w.m. Comm. ἀμείνω παντὸς ἐκεῖνοι m. ἐκεῖνοι παντὸς ἀμείνους Edd. 25. ἀνεπίληκτον (ἀνεπίπληκτον in margine exhibentes) Edd.

S. Matth.
x. 28.

διακηρύττοντες λόγον. ἤδεισαν γὰρ λέγοντα τὸν κύριον
 ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν “Μὴ φοβείσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόν-
 “ τῶν τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι·
 “ φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
 d “ ἀπολέσαι ἐν γέννη.” ὅτε τοίνυν ἐκεῖνοι, τοὺς τῶν ὄλων 5
 κρατοῦντας κατ’ ἐκείνο τοῦ καιροῦ πολεμιωτάτους ἔχοντες,
 οὐ σεσιγήκασιν εἰς δόξαν ἀδικουμένου τοῦ πάντων ἡμῶν
 σωτῆρος Χριστοῦ, πῶς οὐκ ἀναγκαῖον καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς
 621 R. κατ’ ἴχνος ἰέναι τῆς ἐκείνων ἐπιεικείας, καὶ τῆς εἰς Χριστόν
 γνησιότητος; πῶς οὐκ ἔδει ταῖς τοῦ δυσφήμου φωναῖς 10
 ἀντερεύεσθαι τὴν ἀλήθειαν; ἤδειν, ὡς ἔφην, τῆς εὐσεβείας
 e ὑμῶν τὸ ἐρηρυσμένον· ἠπιστάμην ἀκριβῶς, ὡς οὐκ ἐκείνος
 μᾶλλον ἤρεσκειν, ἀλλ’ ἐγώ τι· τὸ σιωπᾶν δὲ ἀπίθανον ἦν.
 μικροῦ με τοῦ πρέποντος ἐξέστησεν ὄκνος καὶ Θεῶ προσ-
 κρούσαι παρεσκεύασεν· ἀλλ’ ἔφην αὐτὸς ἐμαυτῷ Ἄπρο- 15
 φάσιτον ἔχεις, ὦ οὗτος, τὴν σιωπῆν, δεινὰ κατὰ σοῦ τὰ
 ἐγκλήματα παρά τε Θεῶ καὶ ἀνθρώποις· εὐσεβῆς καὶ
 φιλόχριστος ὁ τῇ βασιλίδι δόξῃ κατεστεμμένος ὑπὸ Θεοῦ·
 καὶ μὴν καὶ αὐτῇ τοῖς ἴσοις καυχήμασιν ὁράται διαπρεπῆς
 228 C. ἢ τῶν εὐκλεεστάτων βασιλίδων δυάς· ὁμογνωμονεῖ καὶ αὐτὰ 20
 247 A. a τὰ σεμνά τε καὶ ἀξιάγαστα τῆς παρθενίας βλαστήματα·
 οἱ στάσις ἔχοντες τὴν ἐγγύς, καὶ ταῖς τῶν ἀξιωμαίων
 ὑπεροχαῖς ἐκλεαμπρυσμένοι, ὀρθῇ τε καὶ ἀδιαβλήτῳ δια-
 πρέπουσι πίστει, λελύπηνται καὶ αὐτοὶ, τῆς τοῦ Σωτῆρος
 δόξης ἀθετουμένης. εἶτα πῶς οὐ σφόδρα νεανικῶς τὰ τῷ 25

1. διακηρύσσοντες w. Comm. ἤδεσαν o. et ita hic (ἤδεισαν supra p. 433, l. 22)
 exhibit w. hic et m. ἤδεισαν utrobique C. λέγοντες (sic) C. 2. ἀποκτενόντων]
 ἀποκτενόντων Edd. 4. φοβήθητι C. 6. τοῦ exhibit et C.w.m.
 9. ἐπιέναι C. καὶ om. m.o. habent C.w. 10. πῶς οὐκ ἔδει om. w.
 11. ἤδη m. 12. ἐρηρυσμένον (sic) w. 13. ἐγώ τι· τὸ σιωπᾶν δὲ
 ἀπίθανον ἦν w. ἐγώ τῷ μὴ σιωπᾶν ὁ [ā Aub. mg.] ἀπίθανον [sic Cod.] ἦν C. Comm.
 Edd. mg. ἐγώ. τί τὸ σιωπᾶν ἀναπέειθον ἦν; m.o. Edd. 14. με] τε m.o.
 Edd. mg. ὄκνου (sic) m. 18. ὑπὸ C.w. suprascript. manu forte aliquantu-
 lum recentiori. παρά w (prius script.). m. Comm. Edd. 19. ἀχρήμασι
 m. Edd. 20. εὐσεβεστάτων C. 21. παρθένου C. 22. αἱ m. τὴν om.
 m.o. 23. ἐκλεαμπρυσμένοι m. τε om. m.o. 24. αὐτοὶ exhibit et C.w.
 αὐταὶ o. αὐταὶ m. Σωτῆρος] + ἡμῶν C. Comm. 25. τῷ assumptum ex w.
 τῷ pro τὰ C.

Θεῶ δοκοῦντα πληροῖς; ἢ οὐκ ἀδρανῆς ὁ ναυτίλος, ὅταν
 ἐξ οὐρίας αὐτῶ τοῦ πνεύματος καταχεομένου τῶν λίνων,
 παραιτῆται τὸ πλεῖν; οὐχὶ δὲ ἀσθενῆς τε καὶ μισοπόλεμος
 εἶη ἂν ὁ τεταγμένος ἐν στρατιώταις, εἰ νικᾶν ἐξόν, τῆς b
 5 τῶν ἀρίστων χειρὸς ἐπικουρούσης αὐτῶ, ρίψασπις ὀρῶτο
 καὶ ἄνανδρος; ταῖς τοιαύταις ἐμαυτὸν παραθήγων ἐννοίαις,
 καὶ τῇ εὐσεβείᾳ τοῦ ὑμετέρου κράτους τεθαρρηκῶς, ἀοκνότατα
 παρῆλθον ἐπὶ τὸ χρῆναι συνειπεῖν δυσφημουμένῳ Χριστῶ.
 ἄλλως τε· χρῆναι γὰρ ἔγωγέ φημι προσεπενεγκεῖν οἷς
 10 ἔφην καὶ τόδε· ἐπελέχθη Νεστορίος, ὡς τοῖς ἀποστολικοῖς
 κηρύγμασιν ἐγγεγυμνασμένος, ὡς τεχνίτης εἰς εὐσέβειαν, o
 ὡς ὀρθὴν ἔχων τὴν πίστιν καὶ ἀμώμητον παντελῶς· καὶ
 τοιοῦτον εἶναι τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸ ὑμέτερον ἐπεθύμει
 κράτος, καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν προεστη-
 15 κότες, καγὼ δὲ αὐτός. καὶ γοῦν, ὅτε τὰ περὶ τῆς χειροτονίας
 αὐτοῦ παρὰ τῶν εἰς τοῦτο παρενεγκόντων θεοσεβεστάτων
 ἐπισκόπων διεπέμφθη μοι γράμματα, ἀντέγραφον ἀμελλητὶ,
 χαίρων, ἐπαινῶν, εὐχόμενος, ὡς ἀδελφῶ καὶ συλλειτουργῶ,
 τὰ πάντων ἐξαιρέτα τῶν ἀγαθῶν διὰ τῆς ἄνωθεν ὑπάρξαι d
 20 ψήφου. ἀλλ' οὐ τῆς ἡμῶν φιλαδελφίας τὰ μετὰ τοῦτο
 κατηγορήματα, μᾶλλον δὲ τῆς ἐκείνου σκαιότητος. ἐπελέχθη
 μὲν γὰρ ὡς πρόβατον, ἀλλ' ἠῦρηται λύκος· ὡς πιστὸς
 καὶ γνήσιος οἰκέτης, ἀλλ' ἠγάπησε τὸ ἐναντίον· ὡς εὔβοτρος
 ἀμπελῶν, ἀλλ' ἐκτέτοκεν ἀκάνθας, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Es. v. 4.

2. λιμένων m.o. λινῶν C. τὸ om. m.o. πλέον C. Comm. 3. παραιτεῖται C. παραιτῆτο m. παραιτοῖτο o. δὲ assumptum ex C.w. Comm. μισοπό-
 λεμος w. φιλοπόλεμος C. ἀφιλοπόλεμος (haud male) Comm. φνγοπόλεμος m. Edd.
 5. ρίψασπις] + τις m. Edd. 6. τοιαύταις] + οὖν m. ἐμαυτὸν] ἐαυτὸν
 w.m.o. ἐμαυτὸν habet C. 7. τεθαρρηκῶς m. Edd. 9. χρῆναι C.w.
 χρῆν o. ἐχρῆν m. χρῆ Comm. Edd. προσεπενεγκεῖν Edd. 10. ἔφη (sic) C.
 ἀποστολικοῖς libri. ἀποστολικοῖς τε καὶ εὐαγγελικοῖς Comm. ἀποστολικοῖς καὶ εὐαγ-
 γελικοῖς Edd. cf. infra p. 442, l. 1. 13. ὑμέτερον ἐπεθύμει κράτος] εὐσεβὲς
 ὑμῶν κράτος ἐπεθύμει m. Edd. 14. πάντως m.o. Statim a δὲ ad δὲ transi-
 liunt m.o. 15. δὲ C.w. τε Comm. Edd. 17. μοι assumptum ex w.
 deest in C. ἀμελητὶ libri, Comm. 18. εὐχόμενος C.w. ἐπευχόμενος
 m. Comm. Edd. 20. φιλίας m. ἀφιτίας o. 21. ἐπελέχθημεν (sic) C.
 22. ἠῦρηται C. εὔρηται w.m.o. Comm. Edd.

ὡς γηπόνος εὐτεχνῆς, ἀλλ' ἐπεβούλευσε τῷ χωρίῳ· ὡς ποιμὴν ἀγαθός, ἀλλὰ θηρῶν ἀγρίων γέγονεν ἀπηνέστερος. εἶτα νενοσηκῶς οὐκ οἶδ' ὅπως τὴν κακοδοξίαν, νενοθητέται πλειστάκις, καὶ τοῦτο, παρὰ πολλῶν. ἄρ' οὖν ὠφελήθη νουθετούμενος; ἐδήχθη τὸν νοῦν ἐλεγχόμενος; μετεβου- 5 λεύσατο τὰ ἀμείνω; πεφρόνηκέ τι τῶν ἀγαθῶν; ἄρα μεμίσηκε τὸ ψεῦδος; ἠγάπησε τὴν ἀλήθειαν; παρητήσατο τὴν τῆς ἀμαθίας ἀχλύν; ἐζήτησε τὸ φῶς; κατέληξε τῆς
 622 R. κατὰ Θεοῦ γλωσσαλγίας; τῶν ἀντειρηκότων ἐδυσωπήθη τὸ πλῆθος; ἐφείσατο, πολλοὺς καὶ ἀναριθμήτους σκανδα- 10
 248 A. α λιζομένους ὁρῶν; [λελύπηκεν αὐτὸν τὸ κενὴν ἀνδρῶν τῶν πεπιστευκότων τὴν ἐκκλησίαν ὁρᾶν;] οὐδαμῶς, καθὰ καὶ αὐτὸ τῶν πραγμάτων τὸ πέρασ διαβοήσειεν ἄν.

Ἐπειδὴ γὰρ ἡμῖν ἡ ἀγία σύνοδος κατὰ θέσπισμα τοῦ ὑμετέρου κράτους συναγγέρτο πανταχόθεν κατὰ τὴν Ἐφε- 15 σίῳν μητρόπολιν, ἀφίκετο δὲ καὶ αὐτός· τότε δὴ τότε, καίτοι δέον τοῖς ἤδη παρωχηκόσιν ἐπολοφύρεσθαι καὶ κλαίειν αὐτὸν, ὥσπερ οὐδενὸς ἀγανακτοῦντος ὅλως ἐφ' οἷς τετόλ-
 b μηκεν εἰπεῖν, ἔτι ποιούμενος τὰς διατριβὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ μεγαλωνύμφ πόλει, προσετίθει τὰ χεῖρω· καὶ κατεφλυάρει 20 τὰ αἰσχίονα, καὶ τῆς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν κατεθρασύνετο δόξης, ὀλίγου παντελῶς ἀξιώσας λόγου, μᾶλλον δὲ τοῦ μηδενὸς ὅλως, τῆς εἰς αὐτὸν δυσφημίας τὸ ἔγκλημα. οἷα γὰρ τετόλμηκεν εἰπεῖν, σιωπᾶν ἄμεινον· καὶ διὰ τοῦτο διαλεγόμενος ἐπισκόποις ὁσίοις καὶ εὐπρεπεστάτην ἔχουσι 25 τὴν ἐφ' ἅπασιν τοῖς ἀγαθοῖς ψῆφόν τε καὶ δόξαν· ἦσαν δὲ

1. εὐτεχνῆς C.w.m.o. Comm. εὐτεχνος Edd. 4. ἄρα m. Edd. 7. παρε-
 τηρήσατο m.o. Edd. mg. 8. ἀμαθίας] ἀληθείας m.o. ἐζήτησε] + δὲ m. Edd.
 9. Θεοῦ] Χριστοῦ m. Edd. 11. λελύπηκεν—ὁρᾶν] Ita edidi post Comm.
 Desunt in C.w. sive ab ὁρῶν ad ὁρᾶν scribae oculo errante sive aliter. λελύπηκεν
 αὐτὸν τὸ κενὴν ἀνδρῶν τῶν πεπιστευκότων ὁρᾶν m. λελύπηκεν αὐτὸν [sequitur spatium
 decem fere litt.: in margine ζῆτει] ἀνδρῶν τῶν πεπιστευκότων τὴν ἐκκλησίαν ὁρῶν o.
 λελύπηκεν αὐτὸν τὸ κενανδρον [κενὴν ἀνδρῶν Edd. mg.] τῶν πεπιστευκότων τὴν ἐκ-
 κλησίαν ὁρᾶν [ὁρῶν Aub.] Edd. 20. μεγαλοπόλει C. καὶ om. m. Edd.
 24. διὰ τοῦτο C.w. ταῦτα o. Comm. Edd. τοῦτο m. Edd. mg. 25. ὁσίοις C.w.
 Comm. Edd. mg. θείοις m.o. Edd. ἀπρεπεστάτην C.

καὶ τῶν θείων γραφῶν ἐμπειρότατοί τε καὶ ἐπιστήμονες· οἱ καὶ πολὺ λίαν ταῖς κατὰ Χριστοῦ δυσφημίαις ἐπηληγ-^c κότες, καὶ τὴν ἀκρατῆ καὶ ἀπύλωτον αὐτοῦ μισήσαντες γλῶσσαν, ἀπονιψάμενοί τε τὰς χεῖρας αὐτῶ, ταῦτα τῇ
 5 συνόδῳ δακρυρροοῦντες ἀπήγγελλον, οὐκ ἐν παραβύστῳ καὶ λεληθότως, θαρσήσαντες δὲ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων εἰπεῖν, καὶ ἐτοίμως ἔχοντες διελέγχειν αὐτὸν, ἃ μηδὲ θέμις ἐννοεῖν, κατειρηκότα Χριστοῦ. ἔδρων δὲ τοῦτο, τὴν ἐπὶ τοῦ θείου βήματος δεδιότες κρίσιν· οὐ
 10 γὰρ ἀφιλόστοργοί τινες ἦσαν, φιλόθεοι δὲ μᾶλλον καὶ τῆς εἰς Χριστὸν ἀγάπης γνήσιοι φύλακες. ὥσπερ γὰρ τοὺς d ὑπὸ σκῆπτρα κειμένους τῆς εὐαγοῦς ὑμῶν βασιλείας, ἣ γενναίους στρατηγούς, ἤγουν καὶ ἐτέρους τινὰς τοὺς ἐν ἀξιώμασι καὶ ὑπεροχαῖς, λαμπρούς τε καὶ φιλαιτάτους
 15 ὑμῖν ἀποφαίνει τὸ καθηκόντως ἀγανακτεῖν, εἰ δήπου τινὲς ἢ ἀσελγῆ καὶ ἀκόλαστον κατὰ γε τοῦ ὑμετέρου κράτους κινήσειαν γλῶτταν, ἣ καὶ δρᾶν ἔλοιτό τι τῶν ἔξω λόγου, οὕτω καὶ τὸν θεῖον ἱερουργὸν ἐπαίνου παντὸς ἄξιον ἀπεργά-^e ζεται παρά τε Θεῶ καὶ ἀγγέλοις, τὸ μὴ ἀνασχέσθαι τινὸς
 20 τῶν τῆς θείας καταφλυαρούντων δόξης, ἐν μοίρᾳ δὲ πάντως τῶν ὅτι μάλιστα πολεμιωτάτων ποιεῖσθαι φιλεῖν. καὶ γοῦν ὁ μακάριος Δαυεὶδ, αὐχῆμα λαμπρὸν ἑαυτῶ δὴ τοῦτο περι-
 25 τιθεὶς, ἀνεφώνει “ Οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε, κύριε, ἐμίσησα, Ps. cxxxviii. 21, 22. “ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; τέλειον μῖσος
 25 “ ἐμίσουν αὐτούς· εἰς ἐχθρούς ἐγένοντό μοι.” εἰ μὲν οὖν a 249 A 229 C. ἀγαπῶσι Χριστὸν οἱ δυσφημοῦντες αὐτὸν, λογισμοῦ τοῦ

2. καὶ om. w. Statim κατὰ addit C. τῆς pro ταῖς w. Χριστὸν w. Statim βλασφημίας ἕνεκεν w. ἐπήγγελκότες m. 4. γλῶτταν m. Edd.
 5. ἀπήγγελλον m. iid. 6. καὶ alt. om. Edd. 7. ἔχοντες] + καὶ w.
 8. μὴ pro μηδὲ m. ἔδρων (sic) C. 10. φιλόστοργοι (sic) C. ἀφιλόχριστοι m.o.
 13. τῶν pro τοὺς m. Edd. 14. ἀξιώματι m. φιλαιτάτους C.m.o. θεοφιλεστάτους (sic) w. φιλτάτους Comm. Edd. 15. ἀποφαίνειν m. εἰ δήπου] ἤδη που w.
 17. τι om. w. λόγου] + καὶ τοῦ εἰκότος m.o. Edd. 18. τῶν θείων ἱερουργῶν w.
 19. ἀνέχεσθαι m. Edd. 20. πάντως C. μᾶλλον αὐτούς m. Comm. Edd. 21. φιλεῖ m. 22. καύχημα m. 24. τοῖς ἐχθροῖς o. Comm. Edd. mg. τοὺς ἐχθρούς exhibit C.w.m. 26. οἱ om. C.

πρέποντος ἀμαρτάνουσιν οἱ πολεμοῦντες αὐτοῖς· εἰ δὲ μισοῦσιν ἀναφανδόν, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐστὶ κατ' οὐδένα τρόπον ἀμφίβολον, πῶς οὐκ ἀξιάγαστοι καὶ θεοφιλεῖς οἱ ταῖς ἐκείνων βδελυρίαις τὸν εὐδρανῆ καὶ φιλόθεον ἀντεξάγοντες λόγον;

5

Ἦν δὲ καὶ ἐτέρως χρήσιμόν τε καὶ ἀναγκαῖον τῷ ὑμετέρῳ
 b κράτει, τὸ τῶν θείων ἐλαύνεσθαι θυσιαστηρίων τὸν βεβη-
 λούντα αὐτά. καὶ τίνα τρόπον ἐρῶ, τὰ ἐκ τῆς θεοπνεύστου
 623 R. γραφῆς παρενεγκῶν εἰς πληροφρίαν. ὀλιγορήσαντές ποτε
 τῶν διὰ τοῦ πανσόφου Μωϋσέως τεθεσπισμένων οἱ ἐξ 10
 Ἰσραὴλ, καὶ τῆς δοθείσης αὐτοῖς ἀλογήσαντες ἐντολῆς,
 ἐτράποντο πρὸς ἀποστασίαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ προσκε-
 κνήκασιν εἰδώλοις καὶ “τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ” καθὰ
 Hier. xix. 13. γέγραπται, ἤκον δὲ ἤδη πρὸς τοῦτο δυστροπίας οἱ τάλανες,
 c ὡς καὶ αὐτὸν τὸν θεῖον καταμιᾶναι ναόν. ἠγανάκτει πρὸς 15
 ταῦτα Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. ἐπειδὴ
 δὲ βεβασίλευκεν Ἐζεκίας, ἀνὴρ ὀσιός τε καὶ ἀγαθός, ἐπη-
 νόρθου τὰ διεπταισμένα· καὶ δὴ τὸν θεῖον διακαθάρας ναόν,
 προσεκόμιζεν οὕτω τὰ νενομισμένα τῷ πάντων κρατοῦντι
 2 Par. xxix. 1. Θεῷ. γέγραπται δὲ οὕτω περὶ αὐτοῦ “Καὶ Ἐζεκίας ἐβασί- 20
 “λευσεν ὧν εἴκοσι πέντε ἐτῶν,” εἶτα προσπεφώνηκε τοῖς
 Ib. 5, 6. λευίταις “Ἀκούσατε οἱ λευῖται, νῦν ἀγνίσθητε, καὶ ἀγνίσατε
 d “οἶκον τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν
 “ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἀγίων, ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες
 “ἡμῶν καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντι Κυρίου καὶ ἐγκα- 25
 “τέλιπον αὐτόν.” προσθεῖς δὲ τούτοις ἕτερα τινὰ τῶν

3. ἀμφίλογον m.o. οἱ ταῖς] αὐταῖς w. οὐ ταῖς C. οἱ ταῖς exhibit m. 4. ἐκείνω C. ἀδρανῆ C. Statim τε addit m. 8. αὐτά om. m. θεοπνεύστου C.w. Comm. Edd. mg. θείας m.o. Edd. 10. μωυσέως exhibitent C.w.m.o. 12. τοῦ om. m. Edd. 14. δυστροπίας C.w. Comm. Edd. mg. δυσσεβείας m.o. Edd. 15. ναόν C.w.m. Comm. νεών o.m mg. Edd. ἠγανακτῆκει w. 17. ἐπηνόρθου w.m. ἐπηνόρθου exhibit C. 18. καὶ δὴ] + καὶ m. 20. ἐβασίλευεν Edd. mg. 21. ἐτῶν εἴκοσι πέντε inverso ordine w. προσεφώνει Edd. 22. ἀκούσατε οἱ λευῖται] ἄνδρες λευῖται ἀκούσατε iud. ἀγιάσαιτε C. ἀγιάσατε Comm. Statim τὸν addunt m. Comm. Edd. 23. ἐκβάλετε C.w.m. ἐκβάλλετε Comm. Edd. 25. ἐναντίον m. Edd. 26. τούτοις] + καὶ Edd.

- χρησίμων τοῖς ἀκροωμένοις, ἐπιφέρει πάλιν “Καὶ νῦν μὴ
 “ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ἤρέτικε Κύριος στῆναι ἐναντίον
 “ αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ
 “ θυμιῶντας. καὶ ἀνέστησαν οἱ λευῖται, φησὶ, καὶ συνή-
 5 “ γαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἠγνίσθησαν κατὰ τὴν
 “ ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος Κυρίου καθα-
 “ ρίσαι τὸν οἶκον Κυρίου· καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς
 “ τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν
 “ τὴν εὐρεθείσαν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν
 10 “ οἴκου Κυρίου.” εἰτά φησι τὸ γράμμα τὸ ἱερόν “Καὶ τῇ
 “ ἡμέρᾳ τῇ ἐξκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν,
 “ καὶ εἰσῆλθον ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπον
 “ Ἐγνίσασμεν πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.” γέγραπται δὲ
 πάλιν ὅτι “Καὶ ὄρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε
 15 “ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου,
 “ καὶ ἀνήνεγκε μύσχους ἑπτὰ, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ
 “ ἀμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ
 “ περὶ Ἰσραήλ.”

2 Par.
xxix. 11,
12.

Ib. 15, 16.

Ib. 17, 18.

a 250 A.
Ib. 20, 21.

Σύνες ἐντεῦθεν, ὃ φιλόχριστε βασιλεῦ, ὅτι, καίτοι θυσιά-
 20 σαι τῷ Θεῷ προτεθυμημένος ὁ πανάριστος ἐκείνος Ἐζεκίας,
 οὐ πρότερον εἰσβέβηκεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τετέλεκε
 τὰ κατ' εὐχὴν, εἰ μὴ προενετείλατο τοῖς ἱερεῦσι τοῦ Θεοῦ
 καθαρῖσαι τὸν οἶκον καὶ ἐκβαλεῖν αὐτοῦ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν·
 οὐδ' ἡγενοῦτο, ἐθυμία λαμπρῶς, ἔχαιρέτε καὶ λίαν ὀρθῶς,
 25 ὡς εὐπαράδεκτον ἤδη θυσίαν προσκομίσας Θεῷ, διὰ τὸ

2. διαλίπητε C. Comm. διαλείπετε w. διαλείπητε m.o. (Alex.) διαλίποιτε Edd.
 3. αὐτοῦ] κυρίου τοῦ C. 4. θυμιῶντας w. 7. A κυρίου ad κυρίου transilit o.
 ἔσω εἰς τὸν οἶκον] ἔως τοῦ οἴκου w. ἔως εἰς τὸν οἶκον C. Comm. 8. A κυρί v ad
 κυρίου transilient C.w. omnia retinui cum m. 9. αὐλὴν] + τοῦ m. Edd.
 12. εἶπαν C. καὶ εἶπον om. m. 14. ὅτι om. w. ὄρθρισεν w. 16. ἠνεγκε m.
 Ab ἑπτὰ ad ἑπτὰ transilient C.w. χιμάρους m. Comm. καὶ χιμάρους Edd. 17. καὶ
 prius om. Edd. 18. Ἰσραήλ] ἱεροσαλήμ C. 19. καίτοι retinui ex m. Edd.
 καὶ τὸ C.w. Comm. Statim θυμιάσαι m. Edd. 20. ἐκείνος] καὶ ὅστις m. iid.
 21. καὶ—Θεοῦ] ἀλλὰ προστάξας πρότερον m. πρὶν ἢ o. quasi a Θεοῦ ad Θεοῦ trans-
 silientes deinde ad sensum supplentes m.o. 22. κατ' C.w. Comm. Edd. mg.
 κατὰ τὴν Edd. 23. οἶκον w.m.o. Edd. mg. οἶκον κυρίου C. Comm. Edd.
 25. τὸ μάλιστα] τοι μάλιστα τὸ m.o. invitis C.w.

μάλιστα τῆς ἐνούσης ἀκαθαρσίας προαπαλλάξαι τὸν ναόν.
 τοιοῦτόν τι πέπρακται καὶ παρὰ τοῦ ὑμετέρου κράτους εἰς
 δόξαν Χριστοῦ· ἔθος γὰρ ὑμῖν θυσιάζειν ἐν ἐκκλησίαις,
 καὶ χειρὶ πλουσιωτάτη προσκομίζειν ἀεὶ τὰ εἰς δόξαν Θεοῦ.
 e ἀλλ' ἦν ἀναγκαῖον προαποκαθᾶραι τὸν ναὸν, μώμου τε καὶ 5
 μολυσμοῦ προαπαλλάξαι παντός· οὕτω τε θύειν ἐπὶ καιροῦ.
 μολυσμοῦ δὲ παντὸς ἐπέκεινα πρὸς διαβολὴν ἢ κατὰ Χριστοῦ
 δυσφημία. ἀλλ' ἐκελεύσατε τοῖς ἱερεῦσι, καθάπερ ἔφην
 624 R. ἀρτίως, καὶ προεξεκάθηραν ὑμῖν τὸν ναὸν, ἀγνίσαντες αὐτὸν,
 τὴν ἀτεχνῆ καὶ ἀνόσιον παύσαντες γλῶσσαν· ἵν' ὑμεῖς 10
 εὐδοκιμῆτε μειζόνως παρά τε Θεῷ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀν-
 θρώποις.
 d Ἡ μὲν οὖν ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ τὸν τῶν
 ὅλων Σωτῆρα Χριστὸν εὐφραίνουσα, καὶ τῇ εἰς αὐτὸν πίστει
 3 Reg.
 xix. 10. συνηγοροῦσα, μονονουχὶ δὲ λέγουσα “Ζηλοῦσα ἐζήλωκα 15
 “τῷ Κυρίῳ,” κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐκ μέσου γενέσθαι
 παρεσκεύασε τοῦ σκανδάλου τὴν ἀφορμὴν. οὗς δὲ ἦν εἰκὸς,
 μᾶλλον δὲ καὶ ἀναγκαῖον, καὶ συνάρασθαι νεανικῶς καὶ
 e συναθλῆσαι προθύμως τοῖς πεπονηκόσι, καὶ μερίσασθαι
 μεθ' ἡμῶν τῆς εἰς Χριστὸν εὐανδρίας τὰ γέρα, τὸν αὐτὸν 20
 ἡμῖν ἀναλαβόντας ζῆλον, καὶ θεοφιλοῦς εὐψυχίας τὸν οἰκείον
 ἀναπιμπλῶντας νοῦν, οὗτοι γεγόνασι σκληροὶ καὶ ἀφιλοι-
 κτίρμονες, καὶ τῆς τοῦ δυσφήμου σκαιότητος κατ' οὐδὲν
 ἐν μειώσει· λελυπημένοι δὲ καὶ ἀλγήσαντες, οὐχ ὑπὲρ γε

1. προαπαλλάξαι w.m.o. ναόν C.w. νεών m. Edd. 2. τοιοῦτον C.w.m. Comm.
 τοιοῦτο Edd. 3. Χριστοῦ C.w. Comm. Edd. mg. Θεοῦ m.o. Edd. θυσιάζειν
 C.w. Comm. θυμιάζειν Edd. θυμάζειν πυκάζειν m.o. Edd. mg. ἐν om. o. Edd. mg.
 4. Θεοῦ exhibit w. C prius script. m. χριστοῦ C per cast. m mg. o. Edd. mg.
 6. προαπαλλάξαι (ut supra) o. προαπαλλάξαι habent C.w.m. τε] δὲ Edd.
 8. ἱερεῦσι] + καὶ m. iid. 9. καὶ om. m.o. ἀγνίσαντες C.w. Comm. Edd. mg.
 ἤγνισαν m.o. Edd. Statim αὐτῶν C. 10. ἵνα m. Edd. Statim ἡμεῖς (sic) C.w.
 13. ἀγία] + τε m. Edd. 15. συνηγοροῦσα C.w. Comm. Edd. mg. συναγο-
 ρεύουσα m.o. Edd. δὲ om. Edd., ante οὐχὶ transponunt m.o. 18. καὶ
 secundum assumptum ex w.m.o. Comm. δὲ ἀναγκαῖον καὶ C. καὶ tertium om. C.
 19. πεπονηκόσι] ἠθληκόσι o. invito m. 20. εἰς C.w. διὰ m. Comm. Edd.
 22. ἀναπιμπλάντες C. ἀναπιμπλάντας o. Comm. Edd. mg. ἀναπλάντας (sic) m. ἀνα-
 πιμπλῶντας exhibit w. σκληροὶ] κληρικοὶ m. 24. μειώσει C.w. Comm.
 Edd. mg. μειοσι m. Edd. δὲ retinui ex m. Edd. τε w. μὲν C. Comm. γε
 retinui ex m. Edd. δὲ C.w. Comm.

μάλλον τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ πλείστα ^{230 C.}
 τε καὶ ἀνοσίως κατ' αὐτοῦ πεφλυαρηκότος, τῶν γνησίων
 κατεστρατεύοντο μαχητῶν, καὶ τοῖς τὰ Χριστοῦ φρονεῖν
 ἐθέλουσιν ἀντεφέροντο· δι' ὧν δρᾶσαι τετολμήκασι, ^{a 251 A.}
⁵ νουχὶ κεκραγότες Τί τὴν ἀσελγῆ καὶ ἀχάλινον ἐπαύσατε
 γλώσσαν, καὶ τὸ τοῦ προβάτου περιελόντες κώδιον, τὸν
 ἄρπαγα λύκον τοῖς ἀπανταχοῦ γνώριμον κατεστήσατε; τὸ
 γὰρ κἀκεῖνον ἐφ' οἷς ἐλήλεκται δυσφορεῖν, ἕτερον οὐδὲν
 ὡς γε οἶμαι πλὴν ὅτι τουτὶ διακεκραγόντων ἐστίν. ὁ γάρ τοι
¹⁰ τῆς Ἀντιοχείων ἐκκλησίας προεστηκῶς, ἀπελιμπάνετο μὲν
 τῆς ἀγίας συνόδου, καίτοι παρεῖναι κεκελευσμένος κατὰ τὴν
 ὀρισθεῖσαν ἡμέραν παρὰ τοῦ ὑμετέρου κράτους· ἀνεδύετο ^b
 δὲ τὴν ἄφιξιν, ταῖς τοῦ πεφλυαρηκότος κατὰ Χριστοῦ
 δυστροπίαις τὴν μέλλησιν χαριζόμενος· μάλλον δὲ, ὡς
¹⁵ εἰκός, ἢ καὶ ἀληθῶς καὶ ἀναμφιβόλως τὰ ἴσα ἐκείνω φρονῶν·
 ἕκτης γὰρ ἐπὶ δεκάτῃ διαγενομένης ἡμέρας, ἦκόν τινες μόλις
 τῶν σὺν αὐτῷ, τῶν ἄλλων οἱ προὔχοντες· μητροπολίται δὲ
 οὗτοι· καὶ δὴ καὶ ἀπήγγελλον ὡς παρ' αὐτοῦ τῇ ἀγίᾳ
 συνόδῳ, μὴ δὴ χρῆναι πάντως ἀναμένειν αὐτοῦ τὴν ἄφιξιν, ^c
²⁰ πληροῦν δὲ μάλλον ἐπείγεσθαι τὰ θεσπίσματα. τότε δὴ
 μόλις ἡ ἀγία σύνοδος συναγήγερτο μὲν ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλη-
 σίᾳ, τῇ καλουμένῃ Μαρίας, σύνοδρον δὲ ὡσπερ καὶ κεφαλὴν
 ἐποιεῖτο Χριστόν· ἔκειτο γὰρ ἐν ἀγίῳ θρόνῳ τὸ σεπτὸν
 εὐαγγέλιον, μονονουχὶ καὶ ἐπιφωνοῦν τοῖς ἀγίοις ἱερουργοῖς
²⁵ “Κρίμα δίκαιον κρίνατε,” δικάσατε τοῖς ἀγίοις εὐαγγελι-
 σταῖς καὶ ταῖς Νεστορίου φωναῖς. κοινῇ δὴ οὖν τῇ παρὰ

Zach.
vii. 9.

1. τοῦ prius om. C.m.o. Comm., exhibit w. 3. τὰ] + τοῦ Edd.
 6. γλώσσαν w.m.o. Comm. γλώτταν Edd. neutrum habet C. 7. κατεστή-
 σατε] πεποιήκατε Edd. mg. 8. κἀκεῖνον ἐφ' οἷς w. ἐκείνον ἐφ' οἷς C. Comm.
 ἐφ' οἷς ἐκείνος m. Edd. 9. ἐλήλεκται (sic) C.w. 9. τουτὶ διακεκραγόντων] τῶν
 ἀντιδιακεκραγόντων w. 10. τῆς] + τῶν w. 11. κατὰ] + γε m. Edd.
 14. μέλησιν C.w. 15. ἀναμφιβόλως C.w. Comm. Edd. mg. ἀναμφιλόγως
 m.o. Edd. τὰ ἴσα ἐκείνω hoc ordine w. τὰ ἴσα φρονῶν αὐτῷ C. 16. δεκάτην
 Edd. διαγεναμένης C. διαγινομένης m. 18. ἀπήγγελλον m. Edd. 20. τὰ
 θεσπίσματα C. τὰ τε θεσπίσματα (sic) w. τὰ τεθεσπισμένα m. Edd. 21. συνη-
 γήγερτο m. 24. ἐπιφωνοῦν Codices. Comm. Edd. mg. ἐπιβοῶν Edd.

δ πάντων ψήφῳ τὰ μὲν ἐκείνου κατέκρινε, τῆς δὲ εὐαγγελικῆς
 τε καὶ ἀποστολικῆς παραδόσεως τὸ ἀκραιφνὲς ἐδείκνυτο
 κάλλος· καὶ τῆς ἀληθείας ἢ δύναμις ἐκρατύνετο. ὡμολόγητο
 γὰρ παρὰ πάντων ἡ ὀρθή τε καὶ ἀδιάβλητος πίστις· τοῦτο
 καὶ ὑμῖν δοκοῦν, ὃ φιλόχριστοι βασιλεῖς· ὅλος γὰρ ὑμῶν ὁ 5
 σκοπὸς εἰς τε τὸ τῷ Θεῷ δοκοῦν καὶ εἰς εὐσέβειαν βλέπει,
 προτετιμήκατε γὰρ πώποτε τῆς ἀληθείας οὐδέν. ὁ δὲ τῆς
 ε Ἀντιοχείων ἐκκλησίας προεστάναι λαχὼν, Ἰωάννης, ἀμελητῆς
 καὶ ῥάθυμος, καὶ ἀνεξίκακος μὲν ἀδικουμένου Χριστοῦ, ὀξύς
 625 R. τε καὶ μισοπόνηρος, ὅτε τῆς κατ' αὐτοῦ γλωσσαλγίας ὁ 10
 ταύτην κεκινηκὼς ἐπράττετο δίκας, πτηνοῦ τινος δίκην τὴν
 Ἐφεσίων καταλαβὼν, καὶ ὥσπερ ἐνὸν ὑπ' ἐξουσίας αὐτῷ τὸ
 ὅσαπερ ἂν βούλοιτο δρᾶν, οὐδενὸς ἐπιτιμῶντος ὅλως, ὡς
 ἀνηρημένων εἰς ἅπαν τῶν τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν, ὡς οὐκ
 ἐφορῶντος Θεοῦ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἀλογία μᾶλλον ἢ φρο- 15
 νῆσει διοικούμενος, καὶ θυμῷ δούς τὸ πλεόν ἢ λογισμῷ
 252 A. α τῷ σώφρονι κρατεῖν ἐπιτρέψας, ἄρτι καὶ μόλις τοῦ ὀχήματος
 ἀποπηδήσας, καὶ τὸ δωμάτιον εἰσδύς, ἔτι τε κεκοιναμένος,
 ψῆφον ἐκφέρει σαθράν τε καὶ ἔκνοον, ὁμοῦ τοῖς τὰ αὐτὰ
 φρονούσιν αὐτῷ· ἄνδρες δὲ ἦσαν ἀπόλιδες καὶ Κελεστιανοὶ 20
 καθηρημένοι καὶ οἱ τῆς Νεστορίου φρενοβλαβείας ὑπασπι-
 σταὶ καὶ ἐκ πολλῆς ἄγαν ἐμβροντησίας μεριζόμενοι σὺν
 αὐτῷ τῆς κατὰ Χριστοῦ δυσφημίας τὰ ἐγκλήματα· ὑβρίζει
 μὲν ἅπασαν τὴν ἁγίαν σύνοδον, τῷ τῆς ἀκοινωνησίας
 β ὀνόματι περιβαλὼν τοὺς ἐκ πάσης ἤκουτας τῆς ὑπ' οὐρανὸν, 25

1. κατέκρινε C.w. Comm. Edd. mg. κατεκρίνετο m.o. Edd. ἀποστολικῆς
 τε καὶ εὐαγγελικῆς inverso ordine m. Edd. 5. ὃ φιλόχριστε βασιλεῦ C.
 6. om. τὸ m., τῷ o. 7. προτετιμήκε m.o. 8. ὁ ἀμελητῆς w. ὁ μελλητῆς o.
 ὀμιλητῆς (sic) m. 10. τε C.w. δὲ m. Comm. Edd. 11. πτηνοῦ τινος
 edidi cum m.o. πλὴν οὐ τινος C.w. Comm. πτηνοῦ Edd. 12. ἐνὸν w. ὑπ'
 ἐξουσίας C.w. ἐπ' ἐξουσίας Comm. Edd. mg. ἐπ' ἐξουσίας m.o. Edd. 13. περ
 ἂν om. C. 14. εἰς ἅπαν τῶν] ἀπάντων w. 16. διοικούμενα w. δοῖς
 om. w. 17. τῷ om. w. 18. εἰσδύο (sic) C. τε om. C.o.m. habet w.
 κεκοιναμένος m. κεκοιμένος o. 19. τε assumptum ex C.w. ἔκνοον C.w.
 ἐκνοματῆτην m.o. Edd. ἔκνομον Comm. Edd. mg. 20. δὲ om. C. 21. ὑπερα-
 σπισται w. 23. τῆς κατὰ Χριστοῦ δυσφημίας τὰ ἐγκλ. om. w. exhibent C.m.
 24. μὲν ἅπασαν C.w.m.o. Comm. τοίνυν ἅπασαν μὲν Edd.

ἄνδρας ἀοιδίμους καὶ τῷ ὑμετέρῳ κράτει γνωριμωτάτους, καὶ πολλὴν λαχόντας ἐφ' ἅπασιν τοῖς ἀρίστοις τὴν εὐφημίαν· ἐμὲ δὲ καὶ τὸν τῆς Ἐφεσίων ἱερουργὸν, φορτικωτέρα περιβέβληκεν ὕβρει, ψευδηγορῶν καὶ λέγων, ὡς τὰ τοῦ δυσσεβούσ 5 Ἀπολιναρίου πεφρονήκαμεν, καὶ τοῖς Ἀρείου καὶ Εὐνομίου βδελυροῖς καὶ ἀνοσίοις συναινοῦμεν δόγμασιν.

Ἐδρα δὲ τοῦτο, ὡς ἔφην, πάντα κάλων ἀνασειῶν ταῖς ἀτιθάσοις ὄρμαῖς, καὶ ὅλας ὥσπερ ἡνίας ἀνεῖς τοῖς ἐκ θυμοῦ καὶ ὑπεροψίας ἀφιλοθέοις κινήμασιν· ὁ δὲ καὶ 10 θαυμάσας ἔχω. ὁ γὰρ αἰεὶ φίλος καὶ ἀγαπητὸς, ὁ μηδὲ πώποτε τοῖς ἐμοῖς ἐπισκώψας λόγοις, ὁ γράφων ἀσμένως, καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ κομιζόμενος γράμματα, ὁ πρὸ αὐτῶν τῶν τῆς Ἐφέσου πυλῶν τοῖς ἐξ ἀγάπης προσφθέγμασι μονοουχὶ περιφύς, καὶ ταῖς ἰδίαις ἐπιστολαῖς ἐνθείς·

15 “ Τῷ δεσπότῃ μου τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἀγιωτάτῳ συλλειτουργῷ
“ Κυρίλλῳ Ἰωάννης ἐν Κυρίῳ χαίρειν. d

“ Οὐδὲ ἐμὲ μετρίως δάκνει τὸ ὄλωσ, τῆς ὑμετέρας ὀσιότητος εἰς τὴν
“ Ἐφεσον παραγενομένης, τὰς μικρὰς ταύτας ὑστερήσαι ἡμέρας· τῆς γὰρ
“ χρείας ὁ περὶ τὴν σὴν ἀγιωσύνην πόθος πλεόν μοι ἔγκειται, συντόνωσ
20 “ τὴν ὁδὸν ἐξανῦσαι.” καὶ μεθ' ἕτερα “ Εὐχου οὖν, δέσποτα, καὶ ταύτας
“ τὰς πέντε ἢ ἐξ μονὰς ἀλύπως ἡμᾶς διοδεῦσαι καὶ δραμεῖν καὶ περιπτύ-
“ ξασθαι τὴν ἱερὰν ὑμῶν καὶ θείαν κεφαλὴν. οἱ περὶ τὸν κύριόν μου τὸν
“ θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην, Παῦλον, Μακάριον, προσφθέγγον-
“ ταί σου τὴν ὀσιότητα. πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα ἐγὼ τε καὶ οἱ 231 C.
25 “ σὺν ἐμοὶ πλεῖστα προσαγορεύομεν. ἐρρωμένος ὑπερευχόμενος ἡμῶν
“ διατελοίης, δέσποτα θεοφιλέστατε καὶ ἀγιώτατε.”

Πῶς οὖν ὁ συλλειτουργόν τε καὶ ἀδελφὸν ὀνομάσας,

3. περιέβαλεν m. Edd. 4. δυσσεβούσ ἀπολλιναρίου C. 5. τοῖς] + τοῦ
Edd. 6. βδελυροῖς C.w. βδελυροῖς τε m. Comm. Edd. 8. ὄρμαῖς w.
ὄργαῖς C.m. Comm. Edd. 9. δὴ] δὲ m. 10. θαυμάσαι Edd.
11. ἐπισκώψας C. Comm. Edd. mg. ἐπισκώψας habent w.m.o. 12. καὶ τὰ]
τὰ δὲ Aub. 13. τῆς pro ἐξ C. Comm. 16. ἰωάννης om. C.w. Comm.
retinui cum m. 18. Ἐφεσον C.w. Comm. Ἐφεσίων m. Edd. 19. ἔγκει-
ται] ἔγγυται m. 20. οὖν] ὃ m. Comm. Edd. mg. οὖν exhibit C.w.o.
21. μονὰς] + καὶ m.o. + ὥστε Edd. διοδεῦσαι w. ὀδεῦσαι C.m. Comm. Edd.
22. ὑμῶν w. ἡμῶν C.m. Comm. Edd. ὀσίαν m.o. Edd. mg. θείαν habent C.w.
Comm. 23. παῦλος μακάριος w.m. 26. ἀγιώτατε] ὀσιώτατε m.o.
27. τε om. Edd.

ἀδοκῆτως ἦν ἐχθρὸς, ἠδίκημένος οὐδέν; ἀκούω δὲ σοφὸν
 253 A. α οἶεσθαί τι λέγειν αὐτὸν, τῆς κατ' ἐμοῦ πλημμελείας ἀπο-
 κρουόμενον τὰ ἐγκλήματα· ὅτι γέγραφα, κρύπτων ἔτι τὴν
 ἔχθραν, καιρῷ τῷ δέοντι ταμιευόμενος τὴν φανέρωσιν. εἶτα
 πῶς, εἶπερ ἤμην αἰρετικὸς ἐγὼ, καὶ τῆς τοῦ δυσσεβοῦς 5
 Ἀπολιναρίου, καὶ μὴν καὶ Ἀρείου καὶ Εὐνομίου φαυλό-
 τητος κοινωνὸς, συλλειτουργγὸν ὀνομάζει; τί δὲ καὶ ὁσίαν
 καὶ πρὸς τούτῳ καὶ ἱερὰν ἐκάλει τὴν ἐμὴν κεφαλὴν; ἢ οὐχ
 626 R. ἅπασιν ἐναργές, ὡς, εἶπερ τις ἔλοιτο φρονεῖν τὰ βαρβάρων,
 β οὗτος ἔσται πάντως τῆς εὐαγεστάτης ὑμῶν βασιλείας ἐχθρὸς; 10
 ἀλλ' ἐκρυπτεν, ὡς φησι, τὴν ἔχθραν· καὶ γλυκὺς μὲν ἦν,
 τό γε ἦκον εἰς λόγους, δόλου δὲ καὶ πικρίας ἐπίμεστος τὴν
 καρδίαν. εἶτα τίς ὁ ἐπαινέσαι τολμῶν τὸν οὕτω ζῆν εἰωθότα;
 ἄρα βούλεται τοὺς Ἑλλήνων ἡμᾶς πολυπραγμονῆσαι λογά-
 δας; ἀλλὰ κάκεῖνοι μεμισήκασιν τὸν ἑτερόγλωσσον καὶ 15
 ἑτερογνώμονα. ἐξετάσωμεν τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὸν
 σκοπόν. Θεοῦ λέγοντος ἀκηκόαμεν ἐναργῶς περὶ τῶν ὁμο-
 8, 9. Hier. ix. 8, 9. τρώπων ἐκείνῳ “Βολὶς τιτρώσκουσα ἢ γλώσσα αὐτῶν,
 c “δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίον αὐτοῦ
 “λαλεῖ εἰρηρικὰ καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν· μὴ ἐπὶ 20
 “τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει κύριος; ἢ ἐν ἔθνει τοιούτῳ
 “οὐκ ἐκδικήσει ἢ ψυχὴ μου;” δόλος γὰρ καὶ ἀπάτη καὶ
 κεκρυμμένη πικρία μεμίσηται παρὰ Θεῷ, καὶ τὸ λαλεῖν
 μὲν εἰρηρικὰ, διακεῖσθαι δὲ δυσμενῶς, ἀφόρητόν τι χρῆμα
 λελόγισται παρ' αὐτῷ· τοιγάρτοι καὶ ἐκδικεῖν ἐπαγγέλλεται. 25

1. ἀδοκῆτως—οὐδέν om. (ab à- ad à- transilientes?) C.w. retinui cum m. Comm. Edd. 2. τι om. m. 4. καιρῷ] + τε w. + δὲ m.o. ταμιευόμενος w. 5. ἤμην C.w. Comm. Edd. mg. ἦν m.o. Edd. δυσσεβοῦς ἀπολιναρίου C. 6. μὴν καὶ exhibit C.w. Comm. Edd. mg. 7. ὀνομάζει C.w. ὠνόμαξε m. Comm. Edd. 8. καὶ πρὸς—κεφαλὴν C.w. Comm. καὶ πρὸς γε [πρὸς γε m.] τούτῳ καὶ ἱερὰν τὴν ἐμὴν καλεῖ κεφαλὴν m.o. τὴν ἐμὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς γε τούτῳ καὶ ἱερὰν Edd. 11. ἦν om. m. 13. οὕτω pro εἶτα w. εἶτα habet C. 14. τοῦ pro τοὺς C. 17. Θεοῦ C.w. Comm. Edd. mg. ἀλλὰ Θεοῦ m.o. Edd. 18. ἢ γλώσσα om. (a -σα ad -σα transilientes) m.o. 19. αὐτοῦ] + οὐ C. 21. κύριος λέγει inverso ordine C. ἔθνει C.w. Comm. Edd. mg. λαῶ τῷ m.o. Edd. 22. ἐκδικεῖ m.o. 23. μεμίσηται C.w. Comm. Edd. mg. μεμίσσηται m.o. Edd. παρ'] + τῷ w. 25. ἀδικεῖν (sic) C.

προφρασιζόμενος δὲ ἴσως προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις, κατὰ τὸ d Ps. cxl. 4.
 γεγραμμένον, ὁ νεανικὸς εἰς ὕβρεις καὶ τεχνίτης εἰς συκο-
 φαντίας, ποιήσεταιί τινα πρὸς τοῦτο λόγον, οὐκ ἄκομψον
 ἴσως, ὡς γε οἶεταιί τε καὶ φωνεῖ. φησὶ γάρ· ὅτι καγὼ
 5 ἐξήλωκα τῷ Κυρίῳ, καθὰ καὶ ἡ ἀγία σύνοδος· αἰρετικούς
 δὲ ὄντας ὑμᾶς ταῖς παρ' ἐμαυτοῦ λελύπηκα ψήφοις. ὅτι
 δὲ ταῦτα λέγων, ἐκείνοις ἔσται προσεοικῶς, οὐς καὶ ὁ
 προφήτης ἡμῖν Ἡσαΐας εἰσκεκόμικε λέγοντας “Ἐθέμεθα Es.
 “ ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν καὶ ἐν τῷ ψεύδει σκεπασθησό- xxviii. 15.
 10 “ μεθα,” κὰν εἰ μή τις λέγοι τυχὸν, αὐτὰ βοῶσι τὰ
 πράγματα. πρῶτον μὲν γὰρ ὑπέροφρὺς τις καὶ ἀλαζῶν
 εὔρεθήσεται, τοὺς κατὰ πᾶσαν ὄντας τὴν οἰκουμένην ἀγίους
 ἱερουργοὺς ὕβρει τε περιβάλλων, καὶ ράβδῳ μιᾷ καταπαίων·
 ἀκοινωνήτους γὰρ εἶναι προστέταχεν, οὐκ ἐκείνους μᾶλλον
 15 διὰ τούτου λυπῶν, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐξῶ τῆς πρὸς αὐτοὺς
 κοινωνίας τιθεῖς. ἔθος γὰρ πως αἰεὶ τοῖς ὀλιγογνώμοσιν
 οἶεσθαι ὅτι πλήττουσί τινας, δρᾶν ἐπιχειροῦντες ἅ μηδὲ a 254 A.
 θέμις ἔσθ' ὅτε, ἐαυτοὺς δὲ μᾶλλον ἢ ἐτέρους ἀδικεῖν. πῶς
 δὲ ἦν ἀκόλουθον καὶ τοῖς προὔχουσιν ἐπιτιμᾶν, καὶ τοῖς
 20 τὴν ἀμείνω λαχοῦσι τάξιν ἀσυνέτως ἐπιπηδᾶν, καὶ τῶν
 τῆς ἐκκλησίας θεσμῶν τὴν τῆς εἰρήνης προμνήστριαν κατα-
 λιπεῖν εὐταξίαν, καὶ μηδὲ αὐτὴν ἀπομιμῆσθαι φιλεῖν τῶν
 ἐν κόσμῳ τὴν ἐπιστήμην; μέτρα μὲν γὰρ τοῖς ἀξιώμασι
 τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ὠρίσατο κράτος· ἕκαστος δὲ τῶν τετι-
 25 μημένων τὴν ἐαυτοῦ τάξιν οὐκ ἠγνοηκῶς, εἵκει τε τῷ b
 προὔχοντι, καὶ τῶν ἴσων οὐ φιλονεικεῖ. ὁ δὲ καὶ τοῦτο

2. νεανικὸς w. νεανίσκος C. m. Comm. Edd. καὶ] + ὁ m. Edd. 3. τοῦτον C. w.
 4. φωνεῖ C. w. φρονεῖ m. Comm. Edd. 5. καθὼς m. 7. λέγω m.
 8. ὑμῖν C. κεκόμικε C. w. 9. ἐν om. m. Edd. 10. λέγει w.
 λέγοιτο m. βοήσει m. Edd. 11. τις w. τε C. Comm. Edd. neutrum habent m. o.
 12. ἀγίους om. m. 13. περιβαλὼν m. o. Comm. Edd. Rom. 14. γὰρ] δὲ Edd.
 16. πως om. C. 17. οἶεσθαι C. w. Comm. οἶεσθαι μὲν m. Edd.
 19. A -σι ad -σι transiliunt m. o. 21. προμνήστορα Edd. mg. 22. καὶ om. Edd. in margine tamen exhibent.
 αὐτῶν Edd. 23. ἐν] + τῷ iid. 26. καὶ prius C. w. Comm. καὶ περι m. Edd.
 οὐ δὲ pro ὁ δὲ C.

παρεῖς ὡς ἔωλον, καὶ ἀλογήσας τοῦ πρέποντος, ἀχαλίνοις ὥσπερ καὶ ἀπερισκέπτοις ὄρμαῖς κεχώρηκε κατὰ πάντων· καὶ τῆς πρὸς ἅπαντας κοινωνίας ἑαυτὸν ἐκβαλὼν, οἶεται τι δρᾶσαι τῶν ὀνησιφόρων αὐτῷ.

Ἄλλ' εἶπερ ὄντως ἐμὲ καὶ τὸν τῆς Ἐφεσίων ἱερουργὸν 5 αἰρετικούς ὄντας ἠπίστατο, τί τὸ κωλύον ἦν καὶ πρὶν εἰς τὴν Ἐφεσίων ἀφικέσθαι πόλιν, αἰτιάσασθαι διὰ γραμμάτων e καὶ ἐμφανῆ καταστήσαι τὰ ἐφ' οἷς ἦν αὐτῷ καθ' ἡμῶν ὁ 627 R. λόγος; ἀφιγμένον δὲ εἰς τὴν Ἐφεσίων, τί κεκώλυκε συντυχεῖν, αἰτιάσασθαι μετὰ παρρησίας, εἰς μέσον ἀγαγεῖν τὰ 10 ἐγκλήματα, συνεδρεύοντα τῇ ἀγία συνόδῳ, καλέσαι πρὸς ἀπολογία, οὕτω τε ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις, ἢ ἀπαλλάξαι τῆς αἰτίας ὀρθὰ φρονούντας καὶ λέγοντας, ἤγουν ὑποθεῖναι ψήφῳ δικαίᾳ τὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἀπάδοντα δόγμασι φρονεῖν ἠρημένους; ἐπειδὴ δὲ ἠπίστατο μάτην ἐγκαλῶν, 15 d καὶ συντιθεῖς ἀνοσίως τὰς κατὰ τῶν ὀρθοδόξων συκοφαντίας, καὶ τῇ πρὸς Νεστορίου αἰδοῖ καὶ φιλῖα τὰ καθ' ἡμῶν λοιδορούμενος, λεληθότως ἠδίκηει, καὶ καθάπερ ἐν νυκτομαχίᾳ τετόξευκεν οὐχ ὀρώμενος· καὶ ψευδηγορίας μεστὸν συντάξας χαρτίον, τετόλμηκεν ἀνενεγκεῖν εἰς τὰς εὐσεβεῖς ὑμῶν ἀκοὰς, 20 οὐδὲ ἐκεῖνο λαβὼν εἰς νοῦν, τὸ παρὰ τῇ θείᾳ κείμενον γραφῇ “Μηδὲ ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω.”

Ἡμεῖς δὲ τοῦτο μαθόντες, βιβλίων ἐπίδοσιν πεποιήμεθα e τῇ ἀγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τὴν μὲν ὀρθὴν καὶ βεβαίαν τῆς Ἐκκλησίας ὁμολογοῦντες πίστιν, ἀναθεματίζοντες δὲ 25 τοὺς τὰ Ἀρείου καὶ Ἀπολλινάριου καὶ Εὐνομίου φρονούντας·

Προν.
xxiv. 23.
232 C.

2. ἀπερισκέπτοις] ἀπεριφάνοις C. 4. αὐτῷ C.w. Comm. Edd. mg. ἐαυτῷ m.o. Edd. 7. αἰτιάσασθαι C.w. Comm. Edd. mg. αἰτιάσθαι m.o. Edd. 8. καὶ om. w.m.o. habet C. 9. ἀφιγμένων C.m. Comm. 10. αἰτιάσασθαι C.w. Comm. αἰτιάσθαι m.o. Edd. μέσον—συνόδῳ om. C. 11. συνεδρεύοντων m. 14. τοὺς pro τὰ m. ἐκκλησιαστικοῖς C.w. Comm. τῆς ἐκκλησίας m. Edd. 16. κατὰ om. m.o. 17. πρὸς] + τὸν w. 18. λοιδορούμενος w. δωρούμενος C.m. Comm. Edd. 20. ἐτόλμησεν C. εἰσενεγκεῖν m. 21. οὐδὲ C.w. Comm. οὕτε m.o. οὐτ' Edd. 22. μηδὲ C.w. μηδὲν m. Comm. Edd. 24. συνόδῳ καὶ οἰκουμενικῇ inverso ordine C. βεβαίαν C.w. ἀβέβηλον m. Comm. Edd. βέβαιον w mg. 26. ἀπολλινάριου C.

παρακαλοῦμεν δὲ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς θεσμοὺς ἦκειν
 τε αὐτὸν εἰς μέσον, τοῖς ἰδίοις συστησόμενον λόγοις, καὶ
 διελέγχειν ἡμᾶς. ἔννομα δὲ ἦν ὡς γε οἶμαι τὰ παρ' ἡμῶν.
 ὁ δὲ εἰς τοῦτο κατώλισθεν ἀμαθίας, μᾶλλον δὲ δειλίας καὶ
 5 ἀπορίας, ὡς καταναρκῆσαι τὴν ἀφίξιν καὶ μηδὲ ὅσον ἰδεῖν
 καταθαρσῆσαι μόνον τὴν ἁγίαν σύνοδον. καίτοι ἐχρῆν ^a 255 A.
 σπουδῇ μᾶλλον ἐνστήναι νεανικῶς, καὶ τὴν κλήσιν οὐκ
 ἀναμείναντα, δραμεῖν αὐτόμολον, ἐλέγξαι σαφῶς, ἀποφῆναι
 κατεγνωσμένους, καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτὸν ἐπαγωνίσασθαι ψή-
 10 φοις. ἀλλ' οὐκ ἔδραμεν εἰς τοῦτο, σαθρῶ συνειδότι χρώμενος·
 δεδιῶς δὲ οὕτω τὴν ἀφίξιν, τὴν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὡς
 μηδὲ ὅσον εἰπεῖν τῆς ἐστίας προκύψαι τολμᾶν. καίτοι πῶς
 ἦν εἰκὸς, τοὺς ἐξειλεγμένους ἱερουργούς· μεμνημένους ἱερουρ- ^b
 γίας, μεμνημένους Θεοῦ λέγοντος “Κρίμα δίκαιον κρίνατε.” ^{Zach. vii. 9.}
 15 καὶ “Οὐ λήψεσθε πρόσωπον ἐν κρίσει ὅτι ἡ κρίσις τοῦ
 “Θεοῦ ἐστὶν” μὴ οὐχί, πάντη τε καὶ πάντως, ἐληλεγμένους
 ἡμᾶς ὡς αἰρετικούς ταῖς τῆς κρίσεως ὑποθεῖναι ψήφοις;
 ἦν γὰρ πῶς ἀνάγκη καὶ ὑπομνημάτων συστήναι πρᾶξιν καὶ
 ταῦτα ὑμῖν γενέσθαι καταφανῆ. χώραις μὲν γὰρ καὶ πόλεσι
 20 ταῖς μεγάλαις, νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους, εἰς ἀναδείκνυ- ^c
 ται δικαστῆς· θαρσεῖται δὲ καὶ κρίσεις καὶ τὰς ἐφ' αἵματι
 καὶ ψυχῇ, δέδιέ τε τοὺς νομοθέτας ὑμᾶς, καὶ τοῖς παρ' ὑμῶν
 θεσπίσμασι πρὸς τὴν τοῦ δικαίου θήραν ἀπευθύνεται. εἶτα
 πῶς ἔμελλον οἱ παρὰ Θεοῦ πρὸς ἱεουργίαν ἐξειλεγμένοι,

Zach. vii. 9.
 Deut. i. 17.

1. παρακαλοῦμεν m. ἐκκλησιαστικούς w. τῆς ἐκκλησίας C.m. Comm. Edd.
 2. τοῖς] τῆς Edd. 4. δειλίας] + τε iid. 6. μόνον prius omissum
 suprascriptis manus fere eadem ante καταθαρσῆσαι w. om. m.o. 7. σπουδῇ
 C.w. Comm. Edd. mg. δήπου m.o. Edd. ἐκστήναι C. κλήσιν] ἐκκλησίαν w.
 10. ἔδραμεν εἰς C.w. Comm. Edd. mg. ἔδρασε m.o. Edd. σαθρῶ retinui ex m.
 Edd. κακῶ C.w. Comm. 13. τοὺς om. m.o. ἱερουργίας μεμνημέ-
 νους om. (seu a μεμνημένους ad μεμνημένους transilientes seu aliter) C.w. Comm.
 15. λήψη m. Edd. 16. τε om. Edd. 17. κατακρίσεως m. Edd.
 19. ἡμῖν m. Comm. γὰρ C.w. Comm. Edd. mg. γὰρ ὄλαις m.o. Edd. 21. θαρ-
 σεῖται w. θαρσεῖτε C.o. Comm. Edd. θαρσεῖ m. καὶ utrumque assumptum
 ex C.w. Comm. 22. δέδιέ τε retinui ex m. Edd. δεδιένται C.w.
 δέδιε δὲ ο. δεδιέναι Comm. νομοθέτας w. νομοθετοῦντας C.m. Comm. Edd.
 ἡμᾶς C.w. Comm. ἡμῶν w. 23. ἀπευθύνετε Edd. mg. 24. ἔμελλον

τοσοῦτοί τε ὄντες τὸν ἀριθμὸν, καὶ οὐκ ἀθαύμαστον ἔχοντες τὴν ὑπόληψιν, τὴν ἐπὶ γε φημί τῷ βιῶναι λαμπρῶς, ἡμᾶς αἰδεσθῆναι μᾶλλον, καὶ οὐχὶ τὴν θείαν ἐντολήν;

Ὅτι δὲ ἀχάλινος αὐτῷ πρὸς ὑπεροψίαν τε καὶ ὕβρεις γέγονεν ὁ νοῦς, καὶ δι' ἐτέρων πραγμάτων ἀταλαίπωρον 5
 δὲ ἰδεῖν. τρίτον μὲν γάρ που διατετέλεκεν ἔτος δυσφημῶν ἐπ' ἐκκλησίας ὁ τῶν νέων δογμάτων εὐρετῆς Νεστόριος· ἐπειδὴ δὲ καὶ δι' οἰκείων γραμμάτων τῷ ὀσιωτάτῳ τῆς
 628 R. Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπισκόπῳ Κελεστίνῳ καταφανῆ τῆς αὐτοῦ διανοίας ποιεῖται τὴν νόσον, οὐκ ἀπότομον οὐδὲ 10
 ἀσυμπαθῆ τὴν ψῆφον ὑπέμεινε· παρεκαλεῖτο δὲ μᾶλλον, ἀποφοιτῆσαι μὲν τῆς ἐνούσης αὐτῷ κακοδοξίας, τὴν δὲ ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον ἀνθελέσθαι πίστιν· παρεκαλεῖτο δὲ οὐχ
 ο ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ πλειστάκις. ὁ δὲ ἀκριβῆς ὡς οἶεται τῶν θείων δογμάτων ἐρευνητῆς· ἵνα μὴ τι λέγωμεν φορτικόν· 15
 ὁ μέγα φρονῶν ἐπὶ τῇ τῶν θείων εἰδήσει νόμων, οὐχ ὑπομνήσας πώποτε τοὺς ἡδικημένους παρ' αὐτοῦ, οὐ λόγου μεταδοὺς, μᾶλλον δὲ οὐδὲ συστήναι ταῖς ἑαυτοῦ προπετείαις θαρσῆσας, ὑβρίζει μὲν ἀνοσίᾳ ψήφῳ, τάχα δέ που καὶ μέγα πεφρόνηκεν ἐπὶ τούτῳ· ἵνα καὶ ἀκούῃ λέγοντος τοῦ μακαρίου 20
 Δαυεῖδ, μᾶλλον δὲ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ φωνῆς τοῦ
 256 A. ^a Δαυεῖδ “Τί ἐγκανχᾶ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατός; ἀνομίαν ὄλην
 Ps. li. 3-7. “ τὴν ἡμέραν, ἀδικίαν ἐλογίσατο ἢ γλῶσσά σου· ὡσεὶ
 “ ξυρὸν ἡκουημένον ἐποίησας δόλον· ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ
 “ ἀγαθωσύνην, ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλήσαι δικαιοσύνην· ἠγά- 25
 “ πησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν.

2. ἐπὶ γε φημί] ἐπὶ γεμῆν w. τῷ] τὸ w. 4. δὲ] καὶ C. ὑπεροψίας
 Comm. Edd. mg. ὑπεροψίαν habent C.w.m.o. ὕβρεις C.w cast. Comm. Edd. mg.
 ὕβριν w prius scr. m.o. Edd. 7. ἐκκλησίαις w. 9. Κελεστίνῳ ἐπισκόπῳ
 inverso ordine C. 10. αὐτοῦ w. ἑαυτῶν C. ἑαυτοῦ m. Comm. Edd. ποιεῖται]
 ἐποιεῖτο m. ἐποίει Edd. Statim τὸν νοῦν pro τὴν νόσον m.o. οὐκ pro οὐδὲ w.m.o.
 12. αὐτῷ κακοδοξίας hoc ordine C. τὴν δὲ C. Comm. καὶ τὴν m. Edd. 15. τι
 om. m.o. λέγωμεν] λέγοιμι m. Edd. 16. μεγαλόφρων m.o. 18. τῇ
 ἑαυτοῦ προπετεία w. 19. θαρρήσας Edd. που assumptum ex C.w.
 21. μᾶλλον—Δαυεῖδ om. (seu a Δαυεῖδ ad Δαυεῖδ transilientes seu aliter) C.w.
 22. Ita interpungunt C.w. cf. Resp. 3 adv. Theodoritum, fin. 214 b. 26. τὰ
 assumptum ex C.m.o. deest in w. (21 al. cf. Glaph. 38 c.)

“ δια τούτο ὁ Θεὸς καθελεί σε εἰς τέλος, ἐκτίλει σε καὶ μετα-
 “ ναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου, καὶ τὸ ρίζωμά σου
 “ ἐκ γῆς ζώντων.”

Ἐπυθόμην δὲ ὅτι τῆς καθ' ἡμῶν πλημμελείας ἀπαλλάτ- b
 5 τειν ἐπιχειροῦσί τινες, λελυπησθαι δικαίως διαβεβαιούμενοι,
 διά τοι τὸ δίχα αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τῷ δεδυσφημηκότι γενέσθαι
 συνέδριον. ἀλλ' ἦν ἄμεινον, οὐχ ἡμᾶς αἰτιάσασθαι μᾶλλον,
 γράφεσθαι δὲ τὴν οἰκίαν αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ μέλλησιν. εἶτα
 τοὺς προαφιγμένους καὶ προαπηγγελκώτας τῇ ἀγίᾳ συνόδῳ,
 10 μὴ χρῆναι περιμένειν αὐτὸν, καὶ οὐκ αὐτομόλους εἰς τοῦτο
 ἐλθεῖν, ἀλλὰ ταῖς παρ' αὐτοῦ διακονουμένους φωναῖς, τί μὴ ο
 μᾶλλον ἐποιεῖτο κατεστυγημένους ὡς ψευδηγορήσαντας, ὡς
 ἠπατηκώτας, ἀλλ' ἐν τοῖς ὅτι μάλιστα γνησιωτάτοις ἔχει;
 ἀλλ' ἔστω τυχὸν καὶ λελύπηται ταύτης οὖν ἕνεκα τῆς
 15 αἰτίας ἔδει τῶν θείων αὐτὸν ἀλογῆσαι νόμων, ἐπιλαθέσθαι
 δὲ Θεοῦ λέγοντος “ Ἀθῶον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς;” Exod.
 ἔδει κατακρῖναι τοὺς ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἀτόπων κατεγνωσμένους; xxiii. 7.
 ἐχρῆν ἀδελφῶν τὸ τῆς ἀνοσιότητος κατωθῆσαι ξίφος;
 θεσμοὺς ἐκκλησιαστικοὺς περιῦβρίσαι; συκοφαντῆσαι; 233 C.
 20 ψεύσασθαι; καὶ τοῦτο τὰς εὐσεβεστάτας ὑμῶν ἀκοάς; d
 ἐχρῆν ἠγγῆσασθαι παρ' οὐδὲν τὴν ὀρθότητα τῆς πίστεως
 καὶ τὸ ἐθελῆσαι φρονεῖν ὅσα μῶμον ἔχει παντελῶς οὐδένα,
 χαρίσασθαι δὲ μᾶλλον τὴν ἐπικουρίαν τῷ δυσφημοῦντι κατὰ
 Χριστοῦ, καὶ ἀναστήσαι ζητεῖν τὸ ψεῦδος, καταστρέφειν
 25 δὲ τὴν ἀλήθειαν; ταῦτα φρενὸς ὑγιοῦς δοίη τις ἂν εἶναι
 καρπὸν; ταῦτα βουλήs ἱερατικῆs εὐρήματα; καίτοι λέγοντος

1. καθέλοι m. Comm. Edd. mg. καθελεί habent C.w.o. cf. Glaph. l. c. 2. σε
 om. C. 4. ἀπαλάττει w. Statim αὐτὸν addunt m. Edd. invitis C.w. Comm.
 6. τοι om. C. Comm. τάχα pro τὸ δίχα w. 7. αἰτιάσθαι w. 8. αὐτὸν
 C.w.m. αὐτῷ o. αὐτῶν Comm. Edd. μέλησιν w. 10. μὴ C.w. Comm.
 μὴ δὴ o. μὴ δὲ m. μὴ δεῖν Edd. αὐτομόλως m. αὐτομόλος o. 11. ἀλλὰ C.w.
 ἀλλὰ γὰρ m. Comm. Edd. διακονουμέναις C.o. Comm. 12. κατεστιγμένους
 w.o. κατεστυγμένους m. κατεστυγημένους exhibit C. 16. ἀποκτείνης C.
 18. ἀδελφῶ Comm. Edd. mg. ἀδελφῶν habent C.w.o. ἀδελφὸν m. 19. ὑβρί-
 σαι C. 21. πίστεως] + ἀσπαζομένους ὡς τὸ εἰκός w. 22. ὅσα μῶμον]
 ὅς ἄμωμον (sic) m.o. 23. καὶ pro δὲ C. Statim μᾶλλον assumptum e.w.
 25. ὑγιοῦς [ὑγειοῦς cod.] w. ἀγίας C.m. Comm. Edd.

Mal. ii. 7. e ἀκούω Θεοῦ “Ὅτι χεῖλη ἱερέως φυλάξει κρίσιν, καὶ νόμον
 “ ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ.” πρόδηλον οὖν ὅτι δι’
 ὧν ἂν οἴηται τῆς καθ’ ἡμῶν ἀπονοίας τὰς αἰτίας ἀποσκευά-
 ζεσθαι, διὰ τούτων αὐτῶν ἀνόσια πεπραχῶς καταφωράται
 μειζόνως.

5

Ἐγὼ δὲ, ὦ φιλόχριστε βασιλεῦ, ἔχαιρον μὲν τῆς ἐνεγκού-
 σης ἀπαίρων, καὶ τῆς ὑμετέρας Ἀλεξανδρείας ἐκδεδημηκῶς
 πνεύματος δὲ λαύρου καταχεομένου τῶν ἰστίων, καὶ μονο-
 629 R. νουχὶ καταβροντῶντος τῆς νεῶς, αἰρομένου τε εἰς ὕψος τοῦ
 257 A. a κύματος, καὶ ταῖς τῶν οἰάκων περιπαφλάζοντος κεφαλαῖς, 10
 εὐθυμος καὶ οὕτω διετέλουν, τὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος κίνδυνον
 ὀπίσω τιθεὶς τῆς εὐκταιοτάτης μοι θεᾶς τοῦ ὑμέτερου κρά-
 τος. καὶ μὴν ὅτε τὴν Ἐφεσίων ἀφέντες, ἐπὶ τὴν λαμπρὰν
 ἐκείνην ἀνεκομίζοντο πόλιν οἱ ἐκ τῆς ἀγίας συνόδου προκε-
 χειρισμένοι πρὸς γε τὸ χρῆναι συνειπεῖν τοῖς παρ’ αὐτῇ 15
 πεπραγμένοις, ἐπεθύμουν γενέσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐναριθμῖος,
 πρῶτον μὲν ὑπὲρ τοῦ τὸ ὑμέτερον κράτος ἰδεῖν, ἔπειτα πρὸς
 b τούτῳ, ἵνα καὶ αὐτῷ τῷ τῆς Ἀντιοχείας ἐφ’ ὑμῶν δικάσωμαι,
 καὶ δείξω συκοφαντήσαντα καὶ παρανόμως λελυσσηκότα
 καὶ μανίαις ἀκράτοις νενικημένον, ὅτι τῶν Νεστορίου δυσφη- 20
 μιῶν ἀνεθεμάτισα τὰ κεφάλαια· τῇ γὰρ ἐμῇ πίστει μεμαρ-
 τύρηκε τὴν ὀρθότητα καὶ ἡ Ῥωμαίων ἐκκλησία, καὶ μὴν
 καὶ ἡ ἀγία σύνοδος ἐξ ἀπάσης ὡς ἔπος εἰπεῖν συναγηγερμένη
 τῆς ὑπ’ οὐρανόν. ὅτι γὰρ κατ’ οὐδένα τρόπον ἔξω γεγυνῶς
 c ἀλοίην ἂν τῆς τε εὐαγγελικῆς καὶ ἀποστολικῆς παραδόσεως, 25
 ὀρθὴν τε καὶ ἀδιάστροφον τῶν ἱερῶν δογμάτων διελαύνω

1. φυλάξει C.w. Comm. Edd. mg. φυλάζεται m.o. Edd.

7. ὑμετέρας C.w. Comm. Edd. mg. ἡμετέρας m.o. Edd.
 καταχεομένων w. κατεχομένου m. καταχεομένου habet C.
 ὑψοῦ m.o.

10. περιπαμφλάζοντος m.

15. αὐτῇ C.w. αὐτοῖς m.o. αὐτῆς Comm. Edd.

17. ἔπειτα C.w. Comm. εἶτα m. Edd.

C.w. Comm. Edd. mg. λελυσηκότα m.o. Edd.

ματίσαντα m. ἀνεθεματίσθησαν καὶ ο.

23. ἐξ C.w. ἢ ἐξ m. Edd. συναγη-
 γερμένη τῆς ὑπ’ οὐρανόν hoc ordine C.w.m.o. Comm.

ἀποστολικῆς hoc ordine C.w. Comm.

3. οἴεται m. Edd.

8. δέ] τε C. Comm.

9. εἰς ὕψος]

11. εὐθύμως C.

16. συναριθμῖος C.

19. λελυσηκότα

21. ἀνεθεμάτισα τὰ] ἀναθε-

25. εὐαγγελικῆς καὶ

τρίβον, παμψηφεί ὠμολογήκασι· καὶ τοῦτο ἐγγράφως ἐπὶ
πίστεως ὑπομνημάτων, ἀναγινωσκομένων τῶν παρ' ἐμοῦ
γραφεισῶν πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῶν.

Ἡυχόμεν δὲ οὐχὶ τούτων ἔνεκα μόνον ἐκείσε γενέσθαι,
5 ἀλλ' ἵνα καὶ τὰς τῶν ἐτέρων διαβολὰς τὰς κατ' ἐμοῦ καὶ
τῶν ἐμῶν, ψευδεῖς ἀποφῆνω. οἱ γὰρ τῶν Νεστορίου δογμα-
των ὑπασπισταὶ τὸ ἐκ φθόνου καὶ βασκανίας ἐπ' ἐμοὶ d
συντείνοντες τόξον, καὶ τὰ ἐξ ἀκράτου μανίας πολυτρόπως
ἀρτύοντες, ἄνδρας ἐξωνούμενοι, καὶ κατηγοροὺς ἰστῶντες
10 “^εΩν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,” Phil. iii.
καθὰ φησιν ὁ μακάριος Παῦλος, τῷ ὑμετέρῳ κράτει δι' 19.
ὄχλου γενέσθαι παρεσκευάζον, καὶ μάλα συχνῶς· καίτοι
πεπονητότεσ τῶν ἀτόπων οὐδέν. οὐ γὰρ ἦν τις αὐτοῖς πρὸς
ἐμὲ λόγος παντελῶς. ἀπομισθώσαντες δὲ, ὡς ἔφην, τοῖς
15 ἐπιβουλεύουσιν ἐμοὶ τὰς ἐαυτῶν γλωσσαλγίας, κατεφλυά- e
ρουν εἰκῆ, πάντα δρῶντες ἐτοιμῶς. ἀτόλμητον δὲ τοῖς
τοιούτοις οὐδέν· σύντροφον γὰρ ἔχουσι τὸ κακὸν, καὶ οὐδὲν
λελόγισται παρ' αὐτοῖς τὸ καὶ γραφὴν ἀλῶναι συκοφαντίας,
καὶ ψευδηγορήσαι πλειστάκις καὶ καθ' ὧν ἂν βούλοιτό τις,
20 καὶ εἰ μὴ τις εἶη γνώριμος αὐτοῖς τῶν κατηγορουμένων.
ἴσασι δὲ ὄντας τοιούτους, οὕτω τε ζῆν εἰωθότας, οἱ κατὰ
πᾶσαν ὄντες τὴν ὑμετέραν Ἀλεξάνδρειαν. κατεφλυάρουν
μὲν οὖν ἐκείνοι τοῖς εἰς τοῦτο παρωρηκόσι τὸ χρῆμα
προπίνοντες, καὶ ἀντέκτισιν ὥσπερ τινὰ τῆς δωροδοκίας, a 258 A.
25 τῆς κατ' ἐμοῦ γλωσσαλγίας ποιούμενοι τὴν ἐπίδειξιν· καὶ

1. παμψηφί C.w.m. Comm. ὠμολογήκασι C.w. διωμολογήκασι m. Comm.
Edd. 3. γραφεισῶν πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῶν libri, Comm. Edd. mg.
γραφέντων πρὸς Νεστόριον Edd. γραφισομένων καὶ praemittit C. 4. μόνον
w.m.o. μόνων C. Comm. Edd. 5. τὰς alt. assumptum ex C.w. 6. ἀποφῆ-
νωσιν C. 8. ἀκράτου w. ἀκρατοῦς m.o. Edd. ἀκρασίας καὶ C. Comm. Edd. mg.
9. ἰστώντες C.m.o. Comm. Edd. mg. ἰστῶντες habet w. 10. ὁ om. C.o.
12. γίνεσθαι m.o. καίτοι C.w. καίτοι παρ' ἐμοῦ m. Comm. Edd. 13. οὐ]
οὐδὲ Edd. 15. ἐφλυάρουν (κατεφλυάρουν in margine exhibentes) iid.
17. οὐδὲν alt.] οὐδὲ ο. οὐδενὶ m. 18. γραφῆ Comm. Edd. mg. γραφῆς o.
γραφὴν exhibent C.w.m. 22. ὑμετέραν C. Comm. Edd. mg. ἡμετέραν w.m.o.
Edd. 23. οὖν om. w. ἐκείνο Aub. σχῆμα m. 24. προτείνοντες w.
25. τῆς om. C. Comm. ἀπόδειξιν w.

S. Matth.
v. 11, 12.

δεδυσφόρηκα μὲν λίαν ἐπὶ τούτοις ἐγώ· πῶς γὰρ οὐκ
ἔμελλον; πλὴν ἐμεμνήμην λέγοντος τοῦ πάντων ἡμῶν
Σωτῆρος Χριστοῦ “Μακάριοί ἐστε ὅταν διώξωσιν ὑμᾶς
“ καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα ψευδόμενοι
“ ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν 5
“ πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας
“ τοὺς πρὸ ὑμῶν.”

b Ὅτε γὰρ ὁ τῆς ἀνομίας πατήρ, τουτέστιν, ὁ σατανᾶς,
630 R. ταῖς ἐκκλησιαῖς παγίδα καὶ τοῖς τὴν ὀρθὴν ἔχουσι πίστιν
ἐξαρτύειν ἐπιχειρεῖ, καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὑπασπιστῶν παρα- 10
χαράττειν ἀποτολμᾷ τῆς ἀποστολικῆς τε καὶ εὐαγγελικῆς
234 C. πίστεως τὴν παράδοσιν, εἶτα τῆς ὀρθῆς δόξης οἱ φύλακες
ἀντανιστῶσιν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τοῖς τὰ ὀρθὰ δια-
στρέφουσιν ἀντιφέρονται, σύνοπλον ἔχοντες καὶ συμπαρα-
στάτην, αὐτὸν τὸν Χριστὸν, ὅς ἐστιν ἡ ἀλήθεια· τότε δὲ 15
πάντως ὁ τοῦ ψεύδους πατήρ πολλοὺς ἐγείρει τοὺς ψευδη-
c γόρους· τότε δὲ καὶ συκοφαντῶν ἀγρία πληθὺς τοῖς εὐσεβεῖν
ἡρημένοις ἀντανίσταται. τοῦτο παθόντας καὶ αὐτοὺς εὐρί-
σκομεν τοὺς ἁγίους προφήτας. προεφήτευσεν μὲν γὰρ κατὰ
καιροὺς ὁ μακάριος Ἀμώς· κατηγιᾶτο δὲ σφόδρα τοὺς ἐξ 20
Ἰσραὴλ, ὡς τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης ἠφειδηκότας, καὶ τῶν
δοθέντων αὐτοῖς ὑπερορῶντας νόμων· ἀλλ’ εἰς μέσον ἦκει
καὶ ἀντεπέσχευ ὁ Πασχώρ· ψευδοπροφήτης δὲ οὗτος καὶ
cf. Hier. 21. δαιμονίων θεραπευτής· εἶτα τῷ βασιλεῖ τοῦ Ἰσραὴλ δια-

1. δεδυσφήμηκα w. λίαν] πλέον C. Comm. 3. διώξωσιν ὑμᾶς καὶ
ὀνειδίσωσι hoc ordine w.m.o. cf. in S. Joan. 896 e. ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσιν ὑμᾶς C.
ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι Comm. Edd. 4. ῥῆμα om. o. cf. in S. Joan. l. c.
ῥῆμα exhibit C.w.m. Statim καθ’ ὑμῶν addunt m. Comm. Edd. invitis C.w.
5. ἐμοῦ om. C. ἡμῶν C. 7. ἡμῶν w.m.o. Comm. Edd. mg. ὑμῶν
habet C. 9. τὴν om. Edd. 10. ἐπιχειρῆ Comm. Edd. mg.
ἐπιχειρεῖ exhibit libri. 14. ὄπλον m.o. 15. τὸν om. C. ἡ assum-
ptum ex w. Comm. deest in C.m. 17. ὅτε pro τότε w. δὲ om. m.o.
πλήθη m.o. 18. ἀντίσταται m. ἀνθίσταται o. 19. ἁγίας (sic) C.
γὰρ om. m. 20. καιρὸν Edd. mg. 22. ὑπερορῶντες C. ἦκει
C.w. Comm. Edd. mg. εἷη (= ἦει) m. ἦει o. ἦλθε Edd. Statim παραχρῆμα addunt
o. Edd. repugnantibus C.w.m. Comm. 23. ἀντεπέσχευ w. ἀντέπασχευ
C. Comm. Edd. mg. ἀντέπραττεν m.o. Edd. δὲ om. m.o.

βέβληκε τὸν ἀληθῶς ἅγιον καὶ προφήτην, ὧδε γεγραφὼς d
 “ Συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἄμως, οὐ μὴ δυνήσῃται Amos
 “ ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ.” ὁμοίως δὲ vii. 10.
 καὶ ὁ μακάριος προφήτης Ἱερεμίας πλημμελοῦντα τὸν
 5 Ἰσραὴλ, ἐπανορθοῦν ἐκέλευε τὰς οἰκείας ὁδοὺς. ἀλλ’ οὐκ
 ἀπῆσαν οἱ διαβάλλοντες. παρώτρυναν δὲ κατ’ αὐτοῦ τὸν Hier.
 Σεδεκίαν, τοὺς τῆς βασιλείας διέποντα θρόνους. καὶ φορτικὸν xlv. 4.
 μὲν ἦν τοῖς ἀγίοις τὸ χρῆμα καὶ δύσοιστον ἀληθῶς· πλὴν e
 τὸ Θεῷ δοκοῦν καὶ φίλον τῆς ἑαυτῶν προθένης ζωῆς,
 10 εἶχοντο καὶ οὕτω τῶν ἐν χερσὶ σπουδασμάτων, οὐκ ἀγνο-
 οῦντες τὸ γεγραμμένον· ὅτι “ Καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ Prov.
 “ Θεοῦ· οὐ δ’ ἂν θέλων νεῦσαι, ἐκεῖ ἔκλινεν αὐτήν.” πράους xxi. 1.
 γὰρ αὐτοὺς ἀπετέλει καὶ φιλοικτίρμονας, καίτοι πλειστάκις
 παρωξυμένους, τοὺς τῶν Ἰουδαϊκῶν κρατοῦντας πραγμά-
 15 των.

Ἄλλα γὰρ παρήσω μὲν τὰ ἐκείνων, ὡς ἅπασιν ἐγνωσμένα· a 259 A.
 μεμνήσομαι δὲ τοῦ πανευφήμου καὶ τρισμακαρίου πατρὸς
 ἡμῶν Ἀθανασίου, τοῦ γεγονότος κατὰ καιροὺς ἐπισκόπου
 τῆς ὑμετέρας Ἀλεξανδρείας. ἐμάχετο μὲν γὰρ ταῖς Ἀρείου
 20 κακοδοξίαις· οἱ δὲ τῆς ἐκείνου βδελυρίας παράσιτοι, συκο-
 φαντοῦντες αὐτὸν διετέλουν, ἀσελγῆ δὲ καὶ ἀχάλινου ἐπ’
 αὐτοῦ τὴν γλώτταν ἀνέντες· ὡς οὐκ ἀρκούντων αὐτοῖς τῶν
 ψευσμάτων, χεῖρα τεμόντες ἀνθρώπου, περιεκόμιζον· καὶ
 φρικτὸν τοῖς ὀρώσι παρατιθέντες θέαμα, ταύτην αὐτὸν b
 Theod. Hist. Eccl. i. 30.

1. τὸν om. C.w. Comm. καὶ om. m. 2. τοῦ pro σοῦ (sic) w. δυνή-
 σῃται w. δυνήσεται C. Comm. Edd. mg. δύνῃται m.o. Edd. 4. προφήτης
 om. m.o. 6. ἐνδιαβάλλοντες Edd. δὲ C.w. Comm. γὰρ m. Edd.
 7. βασιλείας] ἀρχῆς m. Statim διέποντας C.m. 8. μὲν assumptum e
 C.w. Comm. deest in m. 9. τὸ τῷ w.o. τῷ C. τὸ habet m. 11. βασι-
 λέων Edd. 12. οὐδ’ C. καὶ οὐδ’ Comm. θέλη w.o. νεύσει (=νεύση) m.
 [νεύση (Alex.)] νεύσειε Edd. mg. νεῦσαι habent C.w.o. ἔκλιναν C. 13. πολ-
 λάκις C. 14. παρωξυμένους C.m.o. Edd. mg. παροξυνομένους w. παρωξυμένους
 Comm. παρωτρυμένους Edd. ἰουδαίων m.o. 16. παρήσω μὲν C. Comm.
 παρήσωμεν m.o. παρήσομεν w. Edd. πᾶσιν Edd. ἐγνωσμένων w. 17. δὲ
 om. w. τρισμάκαρος m. 19. ὑμετέρας C.w. Comm. Edd. mg. ἡμετέρας
 m.o. Edd. ἐμάχετο C. 20. βδελυρίας w. κακοδοξίας o. 21. ἐπ’
 αὐτοῦ C.w. Comm. ἐπ’ αὐτῷ m. Edd. Statim τὴν om. m. 22. γλώτταν C.w.
 γλώσσαν m. Edd. 23. καὶ assumptum e C.w. Comm. Edd. mg. deest in m.o.
 24. παρατιθενται C.

ἔφασκον ἀποτεμεῖν, Ἀρσένιον δέ τινα τοῦτο παθεῖν διε-
 τείνοντο. χρόνους δὲ μακροὺς διατετελέκασιν συναρπάζοντες,
 ἄχρις οὗ διαλαυθάνων κατελήφθη ζῶν ὁ Ἀρσένιος, πεφώ-
 ραται δὲ οὕτω μόλις τῆς ἐκείνων σκαιότητος τὸ ἐγχείρημα.
 δύσοιστον μὲν οὖν καὶ δριμύ ψυχαῖς ἐλευθέραις καὶ καθαρὸν 5
 ἐχούσαις τὸ συνειδὸς, ἢ συκοφαντία· ἀλύει δὲ σφόδρα τῶν
 πεπονθότων ὁ νοῦς, καὶ τὸ εἰκῆ καὶ μάτην ἐπιβουλεύεσθαι
 e παρὰ τῶν ἡδίκημένων οὐδὲν, παγχάλεπον ὁμολογουμένως·
 πλὴν ὅτι ταῦτα συμβήσεται τοῖς πρεσβεύουσι τὴν ἀλήθειαν,
 Sir. iv. 28. προκαταμεμήνυκεν ἡ θεία γραφή· ἔφη γοῦν “Ἔως θανάτου 10
 “ἀγώνισαι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, καὶ κύριος πολεμήσει ὑπὲρ
 631 R. “σοῦ,” καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς,
 εἰς ἀγαθὴν εὐτολμίαν ἐπαλείφων τοὺς μαθητὰς, καὶ ψευδη-
 γορίας ἀπάσης ἀλογεῖν ἀναπείθων, καὶ τῶν ἐπὶ τῷ διώκε-
 S. Joan. xv. 20. S. Matth. d. x. 25. σθαι πόνων “Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, φησὶ, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· 15
 “εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβούλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον
 “τοὺς οἰκειακοὺς αὐτοῦ;” ἐδυσώπει δὲ, καὶ σφόδρα χρηστί-
 Ib. 24. μως, προσεπειπὼν “Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκα-
 “λον οὐδὲ δούλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.” εἰ γὰρ αὐτοῦ
 κατειρήκασιν τοῦ Χριστοῦ, ποῖος ἡμῶν ὁ λόγος; καὶ εἰ 20
 κατὰ παντὸς ἀγίου γεγόνασιν αἱ συκοφαντίαι, πῶς ἦν
 ἄρα καὶ διαφυγεῖν τοὺς ἐλαχίστους ἡμᾶς; ἀκρατῆς μὲν
 γὰρ τῶν ἀνοσίων ἡ γλώττα, φέρεται δὲ ὡσπερ κατὰ
 e πρᾶνοῦς· ἀλλ’ ἔστιν ἐπάρατος καὶ Θεῷ κατεστυγημένη.
 Ps. xi. 4. ψάλλει γοῦν ὁ μακάριος προφήτης Δαυεὶδ “Ἐξολοθρεύσαι 25

3. κατελείφθη (sic) w.m. Statim ζῶν om. m. 5. καὶ prius C.w. καὶ σφόδρα
 τῶν manu fere ead.
 m. Comm. Edd. 8. παρὰ μὴ ἡδίκημένων οὐδὲν (sic) w. 10. προκατα-
 μεμήνυκεν m. 11. ἡγώνισαι (sic) C. ὑπὲρ prius C.w.o. Comm. Edd. mg.
 (in S. Joan. 614 a a Pars. cit.) περι m. Edd. 12. ὁ alt. assumptum ex C.w.
 Comm. 13. ὑπαλείφων w invitis C.m. 15. καὶ ὑμᾶς φησι in verso
 ordine C. 16. ἀπεκάλεσαν m (U) invito C. πόσῳ C.w. Comm. Edd. mg.
 πολλῶ m.o. Edd. 17. ἐδυσώπει C.w. Comm. ἐκδυσώπει m. Edd. 20. τοῦ
 om. C. ποῖος libri, Comm. πῶς ἢ ποῖος Edd. εἰ καὶ w. 21. οἱ συκο-
 φάνται w invitis C.m. 22. καὶ assumptum ex C.w. 23. γὰρ τῶν ἀνοσίων ἡ
 libri, Comm. Edd. mg. ἡ κατὰ τῶν ἀγίων Edd. γλώσσα C. 25. προφήτης
 om. m.o. habent C.w.

“ κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια καὶ γλώσσαν μεγαλο-
 “ ρήμονα.”

Πεπεύραται σὺν ἐμοὶ τῶν ἐκ γλώττης ἀχαλίνου βελῶν
 καὶ ὁ ἀγαπητὸς μοναστῆς Βίκτωρ. ἐπεφήμισαν γάρ τινες
 5 αὐτῷ τῶν τάχα που ψευδηγορεῖν εἰωθότων, ὅτι καὶ αὐτὸς
 τῶν ἐκτόπων τινὰ πεφλυάρηκε κατ' ἐμοῦ· ὥστε καὶ ἀφιγ-
 μένον εἰς τὴν Ἐφεσίων πρὸς μὲ, κατητιῶντο σφόδρα τῶν ^a 260 Α.
 ἀπὸ τῆς ἀγίας συνόδου τινές· μᾶλλον δὲ καὶ ἀπεστράφησαν
 ἅπαντες, ὡς ἓνα τῶν ἀνοσίων μεμισηκότες. διατετελέκασιν
 10 οὖν πατραλοῖαν ὀνομάζοντες καὶ ἀδελφοκτόνον, καὶ ὅσα
 τούτοις παραπλήσια. καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ πρεσβύτης, πλεί-
 στων ὅσων αὐτὸν περιεστηκότων ἀγίων ἐπισκόπων, ἀνατείνας
 εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας, ὁμώμοκεν ἀσυνήθως, κατὰ τοῦ ἀγίου
 βαπτίσματος καὶ τῶν σεπτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, μη-
 15 δὲν αὐτῷ συνειδέναι τοιοῦτον· οὕτω τε μόλις ἐγώ τε καὶ ^b
 αὐτὸς ἰσχύσαμεν τὰς τῶν λυπουμένων θεραπεῦσαι ψυχάς.
 Πλὴν εἰ καὶ πολλοὶ λίαν οἱ ψευδοεπεῖν ἐθέλοντες,
 ἐπιφυόμενοί τε καὶ ἐπιπηδῶντες μάτην, μᾶλλον δὲ καὶ
 παρωτρυνόμενοι πρὸς τοῦτο παρὰ τῶν Νεστορίου σπουδα-
 20 στῶν, ἀλλ' ἤρκεσεν εἰς ἐπικουρίαν τοῦ Σωτῆρος ἡ χάρις,
 καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τὸ μισοπόνηρον. ὥσπερ γὰρ
 ἐκ καμίνου καιομένης ἀρπάσαντες, ἡμερωτάτοις νεύμασι
 διεσώσατε· ἵνα τοῖς ἄλλοις ὁμοῦ, τοῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ^c 235 Ο.
 ὑμετέραν Αἴγυπτον ἀγίοις ἐπισκόποις καὶ μονασταῖς, ἀκατα-

1. καὶ om. w (13 al.) cf. in S. Joan. 68 fin. a Pars. cit. μεγαλορήμονα exhibent libri (Alex.). 4. ἐπεφήμισαν w. 5. ὅτι] ὥστι C. 6. ἀτόπων C. ἀφιγμένων m. 10. οὖν C.w. Comm. γοῦν m.o. καὶ Edd. καὶ prius assumptum e libris, Comm. Statim ἀνθρωποκτόνον C. 11. τούτοις C.w. Comm. τούτοις ἐστὶ m. Edd. τοῦτο] οὕτω (sic) w. 13. εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας hoc ordine C.w. εἰς] + τὸν Edd. ὁμώμοκεν w. ὄμοκεν C. ὁμώμοκεν m. κατὰ C.w.m. Comm. κατὰ τε Edd. 14. σεπτῶν om. m.o. 15. αὐτῷ C.w. ἐαυτῷ m. Comm. Edd. Statim συνιέναι m. Edd. mg. συνειδέναι habent C.w.o. τε alt. assumptum ex C.w.o. deest in m. 16. λυτρομένων (sic) m. 19. παρωτρυνόμενοι C. Edd. mg. παρωτρυνόμενοι Comm. παρωτρυνόμενοι w. πρὸς τοῦτο om. m.o. 21. εὐσεβείας] σωτηρίας Edd. mg. repugnantibus libris. 24. ὑμετέραν C.w. Comm. Edd. mg. ἡμετέραν m.o. Edd. καὶ μονασταῖς om. C.

λήκτους εὐχαριστίας, τὰς ὑπὲρ γε τοῦ ὑμετέρου κράτους,
νίκης τε καὶ διαμονῆς, ἀναφέρωμεν τῷ παναγίῳ Χριστῷ·
δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἡ δόξα σὺν Ἀγίῳ
Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

1. γε libri, Comm. τε Edd. 2. Χριστῷ] θεῷ m. 3. πατρὶ καὶ θεῷ
inverso ordine m.o. ἢ assumptum ex C.w.o. Comm. deest in m. 4. οἱ. τῶν
αἰώνων ἀμήν C., τῶν αἰώνων Comm.

ΔΟΞΑ ΧΡΙΣΤΩ.

TABULA LOCORUM NONNULLORUM IN
CATENIS CITATORUM.

Niketæ in S. Luc. Catena inedita	pp. 249, 302
Niketæ in S. Johannem Catena inedita	pp. 103, 127
Catena in Acta SS. Apost. a Cramero edita	p. 66
Catena in Epist. ad Romanos inedita	p. 79
Niketæ in Epist. ad Hebraeos a Cramero partim edita pp. 12 sqq., 84, 271, 272, 273, 274, 296, 297, 304, 305, 306, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 350.	
Catena in Epistolas Catholicas a Cramero edita	pp. 230, 324

A faint grid of dots forming a 5x5 pattern on a page with a light blue background. The dots are arranged in a regular grid, with a small gap in the top-left corner. The grid is centered on the page.

INDEX RERUM.

Numeri inter uncas inclusi ad citationes quae S. Cyrillum
auctorem non habent spectant.

A

Adam secundus Christus 131 c 146 a
756 e 757 b 772 e 773 a. cf. 162 a
Adam non pater noster amplius,
Deus vero 724 e
Adoratio Patris Filii Incarnati
Spiritus Sancti una 29 c
Agnus paschalis Christi typus 774 a
ἀναφορὰ 728 e 731 e 732 a b c d e
738 e
Angelorum Creator Christus 73 b
Quem adorant illi 16 d 27 b c
28 b 29 d 45 b 72 e 116 b 133 d
134 a nomen ministracionis in-
dicatio 133 c angelis *minoratus*
quomodo JHESUS 133 d e 134 a
cum Angelis et novissimam horam
nescit 139 e in,conquiescit Filius
167 b
Antichristi spiritum is habet qui
Christum Deum non confitetur
94 d
ἀπειρόγαμος 724 b
Apolinaris 175 e errores quasi ap-
probans accusatus S. Cyrillus
252 b 253 a sed anathematizavit
254 e

Arianorum impietas [50 c] innuitur
715 d impietati viriliter op-
pugnabant patres sancti 246 b
intrepideque 246 c errores quasi
sentiens accusatus D. Cyrillus
252 b 253 a errores autem ana-
thematizavit 254 e contra S.
Athanasium mendacia 259 a
Arsenius 259 b
ἄσαρκος Λόγος 163 d 167 d 748 c
764 b cf. 754 e 758 b 773 a
Athanasium S. contra, Arianorum
mendacia 259 a b Arianorum
perversitatibus opponit 259 a

B

Baptisma in nomen Patris in nomen
Filii inque mortem Ejus et in
Spiritus Sanctum 173 a b in
Patrem et Filium et Spiritum
Sanctum 29 c 69 b 773 c idem
in Christum 69 b in Christi
nomen 61 a in Christi mortem
99 b 173 d 773 c mortem annun-
tiantes Resurrectionemque confi-
tententes 154 c et ita per baptisma
justificamur 245 e 246 a non in
hominem merum sed in Deum

Incarnatum 34 a si duo filii in
cujus nomen baptisma? 46 c 108 a
in cuius mortem? 173 bc baptisma
non amplius unum sed duo 108 a
baptismatis gratia vivificatioque
per Jesum Christum 33 b in
baptismate Spiritum Patris tam-
quam Suum dat Jesus Christus
155 d e Spiritus Sancti partici-
patione roboramur 158 a non
ante baptisma sed post, tentatur
Christus, cur 157 e 158 a in
Spiritu Sancto baptizat Qui Spi-
ritum accipit Christus 752 c per,
et per veneranda Christi mysteria
juravit Victor monachus 260 a

C

Carnaliter natus Deus Verbum ut
Carnis Suae nativitatem appro-
prians 45 a si ita non sit, homi-
nem nihil amplius quam ceteri
habentem peperit Virgo 45 b
cf. 129 e

Caro *vide* Corpus. Caro Dei incor-
ruptibilis 720 c καθ' ὑπόστασιν
88 b Carne in fieri, non hominis
est sed Ejus Qui extra carnem
743 e 744 d e

Celestiani 252 a

Celestinus S. Romanus Episcopus
Nestorium saepius orabat ut fidem
complecteretur rectam 255 d
frustra 255 e

Christianorum spes Dei Incarnati
mors 246 a

CHRISTUS Veritas 258 b Theodosii
imperii firmamentum 1 e in nutu
omnia bona 1 e boni omnis nobis
principium et πρόξενος 141 b 169 c
Se amantibus eximia dispertit 2 a
Verbum in carne et cum carne

37 a 39 sqq. [cf. CHRISTUS DEUS]
Creator 37 c d unctus ad Mis-
sionem in mundum 39 e cf. 73 b
unde Nomen 54 b d 726 c d 727,
728 b 743 a nomen, Filio non-
dum Incarnato non pertinet 53 d
54 b d quamvis non ita putant
nonnulli 53 d e 54 a b [*vide*
CHRISTUS=Deus Verbum] pro
nobis obedivit 162 b c Se humi-
liavit non autem humilem mansit
162 b ut Homo oravit 162 d
ut Homo mortem timuit Is Vita
Qui Lazarum suscitavit Qui mor-
tuos voce una Se suscitaturum
promittit 162 d e Christi nos,
Eo carne pro nobis patiente 774 c
non ante Baptisma tentatus cur
157 e 158 a per tentationem
roborati nos 158 b per Passio-
nem nos docet passiones pro
Ipsius amore vitam habere nos-
tram 161 b generis nostri radix
secunda 162 a primitiae 723 b
756 e 757 b c orabat ut Patris
aurem orationibus aperiret nostris
162 a nobis exemplar 162 c vox
*Deus meus Deus meus ut quid
dereliquisti Me* Patrem ad nos
antea derelictos iterum revocat
757 a b c mors mundi salus 98 d-
102 e genealogia 63 d Christum
sanctis sanctiorem non Deum pu-
tabant nonnulli 12 b Christo in
fides fides in Deo 29 e 30 d 117 c
spes omnis 180 c peccata re-
mittit 32 d 34 a 41 b [*vide* Fides
in Christo] Christo in, omnes
nos 162 a

CHRISTI corpus corpus Dei [ita ver-
tit Rabula p. 68, ll. 3, 4] Templum
40 c pro nobis oblatum salvos

facit, quia Ipse DEUS, quia Suum Corpus 46 a

CHRISTUS UNUS et DOMINUS et FILIUS 15 a 21 b 22 b 106 a 109 e 110 b e 111 a d 112 c e 113 c 114 a b 115 b 117 a 120 e 122 b 129 d 131 e 132 c 726 e 728 c 740 b cf. 46 a b 54 e 78 b 105 c 106 b c d 107 c e 109 a 112 a 115 d 116 d 134 d 136 b d 138 b 144 c 742 e 747 d Unus, ita exclamante SS. Scriptura 25 a 105 c cf. 53 e ne, si Verbum Dominus, Is Qui natus e muliere non-Dominus; aut Dominus qui natus e muliere, non-Dominus Verbum 46 b c cf. 730, 731, 743 a e Deo Patre tamquam Verbum secundum carnem e semine David 740 d non duo 169 a si duo, nihil habet amplius nostrum 737 e [cf. *qui Deum Natura non confiteantur et qui dividunt*] Deus etiamsi verba humaniora aliquando loquantur SS. Scripturae 23 c d e et ante carnem et cum carne 129 e nec Deus sine humanitate nec templum Verbo inunitum 25 b cf. 37 e nec homo merus nec Verbum *ἄσαρκος* 163 d Unus e duobus 736 a b Deus Verbum per unionem oeconomicam humanitate collatus 25 b 26 c aliquando Deus aliquando Homo nominatus 25 c d e 26 Deus et Homo 29 b 73 c 113 c Qui Se Visibilem adorandumque homini caeco obtulit 30 e 31 a b c et ad Thomam 40 b quum *τὰ* Dei et ad carnem tributa 38 c d cf. 39 c-41 c ab Angelis adoratus 72 e [vide Angeli] carne quoque ad Deitatis

gloriam attinente 78 b mortuus humane secundum carnem Divine resurrexisse tanquam Vita legitur 138 a [vide Deus Verbum Incarnatus]

CHRISTUS=DEUS VERBUM Incarnatum 64 a 105 c 742 e [vide JESUS CHRISTUS] sed nisi Deus et Homo Idem non est Christus Is Qui non unctus 746 d

CHRISTUM qui Deum Natura non confiteantur ii *Anathema Jesum* dicunt 64 b ii Eum non amant 65 a ii Antichristi habent spiritum 94 d ii Dominum qui eos emit negant 735 a qui dividunt Deum Patrem mendacem faciunt 96 b insani 115 d in cujus mortem baptizamur dicere tenentur 173 b [vide Baptisma] quis a Deo Patre missus perque Eum vivens dicere 177 a eos non toleramus nos 129 d Scripturis sanctis contradicunt 163 a

CHRISTUS DEUS Cujus Apostolus in *Evangelium Dei segregatus* 22 c 56 a Qui Filius Dei *praedestinatus est Filius Dei* 22 d 56 a Quem adoramus et nos et angeli et Gentes 28 a b c d angeli 45 b Deum Lege proclamante Unum 57 d e Quem super mare ambulanti adoravere discipuli 28 e 748 e Qui mare imperat 79 d e 90 a b Qui baptizat Spiritu Sancto et igne 33 c Spiritu Sancto 79 b c 114 a per testimonium I S. Joan. v. 20 41 e 42 a Dei Patris 96 a b 112 b c Spiritus Sancti 96 b quia hominis meri mors nobis non proficiat, salvos fecit Christi 45 e testatur

S. Scriptura 53 e 54 a Quem Deum cognoscentes nos, illuminati sumus 56 cd Qui Judex quamvis Judex Deus 57 a 59 d e 66 e 83 c quia fides ad Eum *sine lege justitia* 57 b c Qui peccatum non novit 57 cd Qui et aliis potestatem mortuos excitare per nomen Suum dat 58 a Cui fidem ut Deo offerimus 58 b c cf. 117 d Cujus Spiritus SPIRITUS SANCTUS 58 d e 77 b 107 c per cujus Spiritum *clamamus Abba Pater* 59 a *templum Dei* nos 62 c 63 a Cui amorem Deo debitum reddimus 59 b c Quem quum diligamus diligimus Deum 59 d Cujus *λειτουργὸς* D. Paulus 59 e 60 a Qui per D. Paulum *in virtute Spiritus Sancti efficit* 60 b c Cujus Ecclesia Dei 60 c e 63 d Evangelium 117 d Qui Pacis dator 60 d Cujus nos 61 a 63 a 77 c 78 d e Qui praedicatur crucifixus 61 b c praedicatur 123 d Qui praedicatus ut Deus per Quem ut Deus praedicatur et Pater 117 d e Qui crucifixus *testimonium Dei* 61 d et gloriae Dominus 62 a Cujus *mysterium Dei sapientia* 61 e 62 a Divinum 122 d e sapiens 119 d Qui *fundamentum* 62 b et in Quem fides nostra 62 b 117 c d 118 c 122 e 123 a c 124 e 125 a b c fides tota 124 b Qui cum laudet, *laus erit unicuique a Deo* 62 d e quia quum Deus Unus, *Unus Dominus Jesus Christus* in unam Deitatis Naturam co-accipitur 63 b quia qui Christi legem habet is legem Dei habet 63 c Cujus

Caput Deus 63 e 64 a quod qui neget dicit *Anathema Jesum* 64 b Qui per Spiritum operatur 64 c 96 a Qui miracula operatur 79 d 89 c quia quos *in Ecclesia Deus posuit* posuit Christus 64 d quia *odor notitiae Patris Ille* 65 b c Qui *in tabulis cordis* Spiritu Suo scribit 65 d e ad Quem spectat fidei nostrae finis 66 a b cf. 119 a si *in iis qui pereunt opertum Evangelium* 66 c Cui *placere contendimus* 66 e Cui vivimus tanquam pro nobis morienti 67 a Cui reconciliati reconciliamur *Deo* 67 b Cujus ministri si *Dei ministri* 67 c quia, Christi Spiritu inhabitante, *templa nos Dei* 67 c d Quem Deum confitentes *omnem intellectum in obsequium Christi* redigimus 67 d e per Quem lex evacuata, introit fides 68 a b c quia eos qui sub legem superant ii qui per fidem 68 d e quia *paedagogus ad Christum lex* 69 a b et legis consummatio Ille 69 b 118 d quia in Patrem Filium Spiritum Sanctum baptizati baptizamur in Christum 69 b Quem confitentes *Deum* cognoscimus a *Deo cogniti* sumus 69 c Cujus in cruce gloriamur 69 d e Qui consedet Patri 70 b c 91 b c 111 e 112 a Quem non habentes *sine Deo gentes*, habentes non ita 70 c d Qui habitat *per fidem in cordibus* 70 e si non Deus quis inhabitat? 71 a quia *stercora rã in lege* quia *eminens scientia* Illius 71 b c Cujus *mysterium absconditum* in Quo *divitiae glo-*

riae 71 e 72 a Quem accepimus
 72 b *ad* Cujus loquendum myste-
 rium ostium sermonis precatur
 D. Paulus 72 c d Qui et in coelo
 adoratus 72 e Quem negantes
 discedimus a Deo vivo 73 c Cu-
 jus sanguis emundat 73 e non
 communis 74 b Qui de coelis
 nobis loquitur 74 c d Qui heri
 et hodie Ipse et in secula 74 e
 Qui Salvator 75 b 124 b Qui
 Magnus Deus et Salvator noster
 Jesus Christus 75 d e Qui datum
 optimum id est Spiritum Sanctum
 et patrandorum miraculorum
 facultatem largiatur 76 b datum
 optimum 98 a quia qui jugum
 Christi tollant Deo subditi ii
 76 b c Qui Spiritu sanctificat
 sanguine mundat eos qui in Eum
 credant 76 d e Spiritu Suo sanc-
 tificat misericordia justificatos
 165 c Qui cum nos in spem
 vivam regeneravit Deus, idip-
 sum per resurrectionem operavit
 Christus 77 a Qui Verus Deus
 et Vita aeterna 77 d e Quem
 solum Dominatorem negamus si
 unum dicamus et alterum 78 a b
 Qui salvum facit a peccatis 78 d e
 Cujus etsi in Bethlehem natus
 egressus a diebus aeternitatis 79 a
 Cujus area 79 b c 80 c Qui
 omnibus providet 80 a b Qui
 operarios emittit 80 c d Qui
 Spiritus Sancti operationem im-
 pertit 80 d Spiritum insufflavit
 86 e 87 a Spiritum impertit
 96 a Quem confessi sunt Mar-
 tyres 80 e 81 a Cujus jugum
 81 b Qui templo majus 81 c
 Cujus in Nomine daemones ejecere

discipuli 81 d e Cujus Angeli
 82 a c Quem confessus Divinitus
 edoctus S. Petrus 82 b c Qui
 didrachma solvit Liber manens
 82 d e Quem acclamavere pueri
 ut prophetaverat David 83 a b Qui
 sedet a dextris 83 d e 91 b c Quo
 moriente terra mota, petrae scissae
 84 a Qui omnia scit 84 b c Qui
 salus ex Judaeis Ipse 84 c d Qui
 dicit Se omnes petitiones daturum
 84 d e per Quem in Spiritu
 petitiones dat Pater 85 a b c d
 Cujus cognitio cum Patris cogni-
 tione conjuncta est 85 d e quia
 Patris Filiique gloria Unum esse,
 gloria nostra Christum in nobis
 esse naturaliter 86 a b Qui venit
 foribus clausis 86 c d Qui pec-
 cata remittere retinereque potes-
 tatem dedit 86 e 87 a peccata re-
 mittit 89 a Quem ut justificare
 potentem praedicavit Praecursor
 87 c d Qui regnabit in domo
 Jacob in aeternum 87 e Qui
 Filius Dei 88 a b Qui adhuc in
 vulva incitavit ad prophetandum
 Baptistam 88 c Qui Solus Filius,
 Verbum e Patre, e Virgine se-
 cundum carnem Idem 88 d Qui
 Revelatio gentium qui unum
 Deum hodie adorant 88 e cf.
 119 c d Qui prophetarum de
 Seipso voces tanquam signum
 facit 89 d e Qui daemones et
 expulit et potestatem ad expel-
 lendum per nomen Suum dedit
 90 b c d Cui vivunt et mortui,
 cum omnes Deo vivunt 90 e Qui,
 etsi ministrat est tamen Is Qui
 recumbit 91 a Cujus Corpus
 Preciosusque Sanguis vivificat

91 d e 97 d Corpus 96 c d e 97 b redemit 98 a c 100 d Propitiator, justificat 97 d 98 d e 100 a 118 d Qui *Spiritus vivificans et de coelo* 92 b c et *immortalitatem induere* facit 92 d Qui mortuos suscitatur 92 e 93 a Qui mortem per Corpus Suum superavit 93 b 99 d 133 d 134 d Qui in carne passus 99 d 100 b 102 b 137 e 138 a Quem, Eum scilicet *Qui fuit ab initio*, vidit S. Johannes 93 d e in Quem credentes, *fides et spes in Deo* 94 a quia *mandatum est ut credamus in nomine Jesu Christi* 94 c Quem qui non confitetur spiritus est Antichristi 94 d Quem qui confitetur *Deus in eo manet* 95 a Quem qui non confitetur, nec Dei filius is 95 b Cujus Spiritus sanguis aqua 95 d Quocum mortuo et resurgente et nos commorimur consurgimus 99 b d Qui eos *qui longe prope fecit, duos in unum* condidit 100 c d Qui *mundum* ingressus Qui supra mundum 101 a Cujus Sanguis sanctificavit 101 b Cujus mors propitiatio 101 c d 102 a b Qui per resurrectionem glorificatus 102 d e missus *in similitudinem carnis peccati* 103 c d e quia *proprio Filio non pepercit* Deus 104 a quia Deus justificat justificat per fidem et Christus 104 b Homo factus Deus esse non desinens teste D. Paulo 106 d e quia *misit Deus Filium Suum* Deum scilicet 107 a b c Qui Seipsum permittit humiliari revertitque ad gloriam Suam et cum carne 108 e 109 a

Qui *Imago Dei Invisibilis* 109 e Qui *secula fecit* 110 b Qui cum carne *in propria venit* 112 d e Qui venit in Nomine Domini 115 a Qui Patrem Patrem appellat Suum 116 b c per Quem *accessum* habuimus 118 a in Quem credentes justificamur 119 a 120 c 122 a salvamur 126 a b per Quem cognoscitur et Pater 119 b cf. 123 e in Quem qui credit is in Patrem credit 126 d 127 a b Qui fidem Sibi et per Se Patri operatur 120 a b si non, evacuata fides nostra 120 e idolatrae nos 163 b quia unum Evangelium 121 b Quem revelavit B. Paulo Deus et Pater 121 d Qui *Evangelium salutis* 122 b Qui salvavit 122 c Qui *manifestatus est in carne* 124 c d in Quem *crediderunt discipuli Ejus* 125 d et *multi* 125 e et *Regulus* 126 c in Quem credere *opus Dei* 126 e Qui *veniens fidem in terra* expectabit 127 c d Qui Patrem habet *Caput Caput* nostrum Ipse 131 c d e Qui *propter nos egenus factus cum esset Dives*, quia homo natura egenus egenus non fiat 132 a b c Qui nos redemit *factus pro nobis maledictum* quum non redimit homo 132 d e Qui *modico quam angeli minoratus* 133, 134 a quia *salus ex Judaeis est* 136 d Qui adoratus et adoratur 136 b c d per Deitatis Opera 138 b c Quem credentes ut Deum et Incarnatum vocantur ad vitam Gentes 146 d Qui nos Deo *ἰερούργει* 165 c Qui ministros *co-mittit* 168 a

Qui Templum Suum suscitatur, nobis tamen *credentibus in Eum* Qui suscitavit Jesum Christum a mortuis in Patrem scilicet et in Ipsum Christum *ad justitiam reputabitur* 172 b Qui *dedit potestatem filios Dei fieri* 738 c per testimonium S. Johannis Baptistae 751 c d

Corpus Suum pro cibo nobis offert Christus 35 a e id e natura sua vivificare non potest 36 b per unionem tamen vivificat 36 b vivificam Verbi potestatem pariens 777 d e quia vivificat Corpus Sanguisque, igitur non homo merus, sed Deus Christus 91 d e per participationem corpora vivificat nostra 720 e non e coelo attulit, [ita dicit S. Athanasius 49 a] 723 c Corpus Vitae 96 d Corpus Suum 104 b 132 e *τὴν ιδιότητα πλουτεῖ τοῦ ἀφράστως αὐτῆ καὶ ὡς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ἐνωθέντος Λόγου* 723 b

Crux salutaris mundi salus et vita 7 d 766 d 769 b 772 d gloria Christi 766 d e 767 a b Crucis passionem erubescere, Judaeorum Graecorumque est 775 a b c

Cyrillus S. cur tractatum ad Pulcheriam Eudociamque scripsit 129 c d ope Dei scribit 130 e cur in Epistola priore ad Arcadium Marinamque facilliora, difficiliora nunc exponit 131 a b cur tum ad Imperatorem tum ad Reginas scripsit 242 e cur ad Imperatorem, etsi sanum cor 244 d e ad Imperatorem incitandum, ad infirmum in fide tutum faciendum 245 a b tractatus necessarius et

Nestorii causa et infirmiorum causa 245 c pro fidem rectam habentibus propugnare debere arbitratus 246 b Imperatorem Reginasque commendat 246 e 247 a se Imperatori placere arbitratur 246 e ut Imperatorem videat magnopere cupivit 257 a veniam petit 242 quibus vocibus se exacuit 247 a b ad Nestorium de ordinatione jubilans scripsisset 247 c accusatus quasi errores Apollinarii, Arii, Eunomii approbans 252 b 253 a sed errores anathematizavit ipse Memnonque 254 e scripserat litterasque acceperat a Johanne Antiocheno Episcopo, omni amicitia, ante Ephesinum concilium 252 c libellum a se Memnoneque episcopo Concilio oblatum memorat 254 d e Epistolas ad Nestorium approbavit Concilium Ephesinum 257 c *vide* Imperator, Reginas

D

DEUS Immutabilis 9 a b c d e 10, 718 a Incircumscriptus 137 b Simplex 177 e 178 a in deliciis semper manentibus 111 e quando operatur, quaedam recte esse quaedam aliter impie non dicendum 16 a quando velit naturae ordo superatur [ita dicit S. Johannes Chrys.] [50 e] diligentibus Eum bona impertit 55 a Naturam habet Unam tribus in *ὑποστάσει* a nobis sanctisque angelis adoratur 171 d in summa potestate in clementia pari 241 b cf. 242 a d Deo coram execrabilis dolus 253 c

Dei gloria, peccato carere 57 c
cf. 242 a Judex esse 179 d

DEUS PATER in Filio Filius in Patre
et a nobis et a sanctis angelis
agnoscitur 12 c et carnalem Filii
Nativitatem *οικειοῦται* cum dicit
Ego hodie genui Te 160 c Pater
per Se existit 21 a 86 a etsi
omnia in Filii manu dedit cum
Filio imperat Ipse 168 d a Patre
per Filium in Spiritu Sancto
sunt facta omnia 171 e Patri
gloria Filium habere omnium
Dominum 142 e Sibi Aequalem
169 d e per Filium mortem
solvere 152 d 169 d e non me-
rum hominem pro nobis dedit
sed ex Essentia Sua Verbum
pro omnium vita 764 b 765 c
766 c 768 e 769 a Pater Filium
Filius Patrem glorificat quomodo
169 d e Patris omnia opera per
Filium in Spiritu Sancto, Filii
non sine Consubstantiali Patre,
Spiritus ut Spiritus Vitae, Patris
nempe et Filii 171 e 172 a

DEUS VERBUM UNUS cum Patre nisi
quod Quisque in Hypostasi Sua
concipiatur 86 a ante omne
tempus existit 143 c e Patre
bono *αὐτόχρομα ἀγαθόν* 772 a gene-
rationes habet duas e Patre Una,
altera e Maria Virgine 721 e 734 b
746 c 747 a cf. 722 b Ipsius ta-
men utraque 778 b cur e Virgine
natus 724 b c 772 b carnis et
Verbi Natura diversa 5 c 14 e
21 e 22 b Unus 21 e 41 c d 104 a
e duobus rebus 41 d e 736 sine
confusione 736 a 737 a Caro
factum naturae nostrae gloria et
Decus 10 d natus carnaliter de

Virgine 129 e *ἀνθρωποπρεπῶς*
720 a id est Incarnatio 722 b
Immutabilis nec essentiam cum
carne habet co-aevam 20 e 21 a
Immutabilis nec exinanitionem
erubescens 130 c Immutabilis et
cum carne 74 e 137 d non Ver-
bum *ἀνπόστατος* 12 b-14 c 21 a
Se humiliavit Deus tamen etiamsi
Homo factus 22 a 113 a Sponte
Sua 142 c Deus non sine humi-
liatione 130 d cur Incarnatus
[ex Amphiloquio Iconiensi Epis-
copo 50 a e Severiano Gabal.
Episcopo 51 b e Vitali 51 c]
missus cum Incarnatus 94 e 136 e
149 b c 177 a c cf. 107 a b aut
ut Deus ut mittitur et SPIRITUS
SANCTUS 137 a b Spiritu Sancto
carere impium vel concipere
155 a b pro nobis Sanguinem
posuit 73 e 166 d Is Qui pro
nobis natus 79 a Consubstanti-
alis Patre et quum Homo factus
63 c 169 d cf. 715 c consedet
cum Patre et Homo factus 159 d
165 d 166 c Virginem e Spiritu
conciipientem carnis matrem effe-
cit Suae 724 c

Deus Verbum caro facta ne Passio
salutaris nihil fiat 7 b c 8 a b
ne non-Judex 8 c ne nihil nos
proficiat mysterium 764 e In-
confusus 718 c ne resurrectio
nostra evacuata 720 e non in
carnem conversus 8 d e 9 a 129 e
718 c qui Immutabilis semper
ut Deus 10 a b ne et caro in
Deitatem convertatur 10 b c caro
facta non tunc existere incipit
quum caro facta 11 a 717 b ne
Pater non-pater 11 a b Qui ante-

quam Abraham 11 e 38 d non sine Hypostasi 12 b ne non-pater Pater 12 d ne nihil pro nobis dedisset Pater 12 e ne Fidei stabilitas ad nihil progrediatur 13 a ne sine Hypostasi et Pater 13 b quia in Filio videtur Pater 13 c d ne in nihilo fiat Pater 13 e ne Creatori superent creata 14 a

DEUS VERBUM INCARNATUS Deus esse non desinit 72 b 83 d 106 e 127 d 129 e 137 d 147 e 149 e 153 c e 735 b id quod erat mansit 27 b 37 b c 44 d 47 b [ita dicit et S. Chrysostomus 50 e et Vitalis 51 c] 58 e 85 e 94 d 109 a 113 a 134 d 138 c 142 c 147 e 153 e 159 b e 180 b 717 c 718 e 723 c d 740 c 743 e 747 e 759 b 774 e 245 d in carnem non conversus 8 d e 9 a 45 c 129 e 718 c 735 e nec caro in Deitatem 735 e Deus sine carne et cum carne mansit Deus, Filius ante carnem et caro factus mansit Filius 47 b cf. 139 c et cum carne 723 c Deitas Sua non in carnem conversa non confusa non mutata non passibilis [ita dicit S. Athanasius] 49 a b cf. 718 c Nativitatem e muliere pro nobis passus 79 a 722 b 723 c 729 c 744 a 747 a 773 d 776 a Caro per Hypostasin i. e. Suam effecit carnem per Spiritum e sancta Virgine 88 b corpus Ipsius Vitae corpus 96 c 776 d *θεικῶς μὲν ἀπαθὴς παθητὸς δὲ κατὰ τὴν σάρκα* 102 b 104 a 173 d 764 d 766 e 773 d 775 e 776 a 778 b 246 a *ἔπαθε ἀπαθῶς* 163 e 766 b 775 e Passionem nos oportet

non erubescere 102 e erubescere Judaeorum Graecorumque est 775 a b c per Suum Corpus mortem evacuavit 133 d 152 b 172 d 175 c 775 e cf. 718 d in Corpore Suo passus ita volens 133 d 173 d Suum Corpus 104 b 114 b 145 e 150 a b 172 c 177 c 178 c 718 d 719 e 720 c 722 e 723 a 725 b 758 b c 761 c 772 b 773 a d 774 d 777 e Sua servi forma 729 d 734 b 777 c Suum et τὸ ἐνωθὲν αὐτῷ 149 c 178 e cf. 144 d ex ipsis fasciis 760 b Quod crucifigi potuit 112 a Quod mortem passum si mortis imperium evacuavit Ipse 134 d 147 a 176 d si resurrexit Ipse 137 e 174 a sine mora 767 b mortem gustavit 723 e 764 d 773 d morte tamen superior et sic Ipse 135 a cito resurrexit 767 b cum Patre corpus Suum suscitavit et Ipse 172 a c 174 c 175 c 767 c d mors est mors non hominis meri sed Dei Incarnati 246 a id Christianorum spes 246 a Vita Ipse 175 c 772 c *ἐν δοκίσει θανάτου* 723 e Spiritum Suum Patri commendat quo spiritibus viam aperiat nobis 176 d e Sua Caro 123 e Caro Dei Incorruptibilis 720 c Suus Sanguis 110 d 166 c d 761 c 774 d Invisibilis visibilis, Impalpabilis palpabilis, Liber in servi forma, Benedicens maledictus, Justitia tota inter iniquos 723 e *ἴδιον τοῦ λαβόντος τὸ ληφθὲν* 734 a ea quae *ἐκ τῆς κενώσεως* Sua fecit 734 c non per nudum Verbum sed per Corpus mortuus 40 e 764 b non Deitatis

natura sed secundum carnem passus 104 a 766 a b 769 b 773 d e 775 e 776 a c passus quia Suum est corpus quod passum 104 a 132 e 133 d 143 d 766 d e 774, 775 Ipsius Passio 772 e 776 a Passionis Imago 776 b c humane mortuus resurrexit Divine 45 d 137 e 138 a 146 e 150 a 172 b c d 174 c 175 c d 176 d e ut nos vivamus per Ipsum et in Ipso 764 d ita mortem refugimus nos 45 d 150 a 718 d 764 d 773 d 774 a b d 775 d e Sacerdos et carne pro nobis passus 158 d sacrificium et Ipse 158 d humane mortuus Qui mortem sustinere nesciit ut Deus 143 e 172 b pro nobis Redemptio 764 a b 773 d 774 a b c d 775 a d e naturam renascens nostram 764 a τὰ corporis Sua efficit τὰ Sua et corpori praebet 34 e 35 e 114 c 139 b cf. 39 b d 40 e 758 c 761 a 765 b 777 d e 778 b τὰ corporis Sua τὰ animae similiter Sua 176 c τὰ μὲν humane τὰ δὲ Divine Sua 138 e 139 a 729 c cf. 130 d e. g. vivificat ut Deus vivificat tamen non per SPIRITUM SANCTUM solum sed et per Corpus Suum pro cibo oblatum 35 a ad miracula operanda nonnunquam utitur et corpore 96 c 116 d carnem efficit Suam per carnem Suam Divine operatur 86 e 87 a 116 d 777 e Corpus vivificum quia Suum 177 c d 776 c d 777 d e vivificat quia Unus Ipse 773 a Verbum tamen non edimus 35 e 177 a e coelo descendens tamquam et Corpus e coelo extulisset loquitur

35 b c d e 36 a b 747 d cf. 113 b 771 d non est corpus e coelo 723 c qui carnem e coelo dicant eos anathematizat Ecclesia [ita dicunt S. Athanasius 49 a b Vitalis 51 d] carni Suae propria huic pati tribuit 162 d 175 b 176 d 760 a et animae Suae propria 176 d 760 b Homo factus non in homine habitavit 58 e 112 c 169 a cf. 129 e 733 e non ἀνθρωποπολίτης 750 a mundi pars factus 27 d 101 a 133 b naturam humanam a Se haud alienam habet 23 a tamquam hominem efficit unum corpus animaue 23 b 736 b c sanctificatur et SPIRITUM dat 111 a 153 a 155, 156, 171 a b et in Spiritu baptizat 752 a ut Homo resistit ut DEUS vincit 157 b carne pro nobis perficitur nos Divine perficit mortis imperium destruens 152 c Ipsi *per passiones* consummatio, nobis τοῦ λείποντος additio 152 c e si humana repudiasset ubi humiliatio voluntaria 139 b et Unigenitus et Primogenitus 15 a 26 e 27, 72 e 113 a 116 a 133 b 143 d e non tunc esse incipit quum Incarnatus 11 a 44 e 717 b super nos regnavit et ante carnem et cum carne 150 c Dominus non sine carne sed cum carne teste D. Paulo (ad Rom. xiv. 7-9) 40 e 41 a carnem efficiens Suam carnaliter natus e Maria 44 d Sibi uniens 70 e Creator 36 c 37 c d Immutabilis 38 c 113 a 144 d e natura humana perfecta et Filii Unigeniti 14 e cf. 21 b 45 a 176 per unionem naturarum inaequa-

lium dissimiliumque 14 e 734 c
oeconomiam non inhonorat 729 d
734 c 766 d cf. 777 b si inhono-
rat quomodo *confusionem* (Heb.
xii. 2) contempsit 730 c cf. 775 a
nec humanitatis neglexit leges
nec humanitatis mensuras 737 b c
Deus et homo 23 e [ita dicit S.
Chrysost. 50 e 51 a Severianus
50 b] 70 c 74 d 113 d 130 c 718 e
729 b 744 e 766 e 769 e 770 b
Deus 15 b 23 a 138 c 726 a 744 e
per testimonium Dei Patris 96 b
per unionem carnis 74 e cf. 726 a
per *πρόσληψιν* carnis 147 e 149 c
cf. 177 d 178 c 735 e 740 c 743 e
751 a nonnunquam neque homi-
nem Deitatis eminentiam con-
templans dicere audet D. Paulus
760 d a nobis et a sanctis angelis
adoratur 16 d 27 b c 28 b 29 d
45 b 72 e 116 b 133 d 134 a ab
omnibus 142 c 770 d missio
sacerdotiumque (Verbi Naturae
parva) humanitati conveniunt
148 b accipit ut Homo id quod
Suum Naturaliter semper 142 d
150 c 168 c d 170 a 746 b 770 d
accipit Qui Plenus pro nobis 141 b
155 d 753 b laudem dat Quem
laudant Seraphim et Creatio
adorat cuncta 153 d Deus Per-
fectus Perfectus homo [e Vitali
51 d Theophilo Archiepiscopo
Alexandrino 52 b] sine solo pec-
cato [e Theophilo Alex. 52 b] cf.
721 a in Deitate Perfectus Per-
fectus et in humanitate 21 b 55 a
Perfectus et impertit 728 b Per-
fectus et crescit 760 c humani-
tatem assumens non erit sola
humanitas 28 e Quem Magi ado-

ravere, Qui Crucifixus radios con-
traxit solis [e Theophilo Alex.
52 b] Qui dixit *Et magistrum
nolite vocare super terram* [e
Theophilo Alex. 52 c] cf. 724 e
homines fecit ut Deus 63 e caro
facta non sine anima 14 c d 17 d e
21 b 55 a 129 e 134 c 144 d 175 e
176 a c 726 a 735 e 759 d 777 e
menteque 129 e 176 a c qui ani-
mam negent anathema [ita dicit
Vitalis 51 e] animam Ei negant
nonnulli 15 b 175 e 718 d qua
de causa 15 c d nec carnem in-
duit ullo alio consilio quam quo
Eum videremus 16 e 17 a cur
Homo 17 b c d e 160 e 161 a
722 a b c d 724 c cur exinanitus
156 e generationem humanam
negant nonnulli 721 d genera-
tiones tamen duae 721 e [cf. Deus
Verbum unus cum &c.] primitiae
744 a ad naturam nostram co-
unitus perfectam, non corpus
servans negligens animam 18 d
et corporis et animae tulit pas-
siones 18 e animam pro nobis
sponte Sua Suam dedit corpus
pro corpore nostro 18 e 19 a quo
animabus viam aperiret nostris
176 d e nec animas nostras neg-
lexit 726 a nec anima Sua inferni
portis nec corpore corruptioni ob-
noxio 19 b c d quoad Divinitas
haud mortuus est 19 c 40 e eti-
amsi in Hade et Divinitas 19 c
Caro Sua mortis imperium su-
perat anima peccato validius efficit
18 a b haec bona ad totum ge-
nus humanum transmittente Ipso
18 b c 718 d 772 b c in infernum
descendit haud sine anima Divi-

nitas 20 a nec *δοκήσει* 20 a et
 vivificatus et vivificat 34 e 177,
 178, 729 d et sanctificatus et
 sanctificat 111 a 153 a 727 e 729 c
 752 e [*vide supra* sanctificatur
 et Spiritum dat] et Sacerdos et
 sacrificium, utrumque Divine ac-
 cipiens 136 a b Sacerdos humane
 sed Sibi et per Se et in Se Patri
 148 d 159 e 160 a confessionem
 nostram id est fidei offert 148 d
 nos 165 c Suum Corpus Patri
 164 e offert humane accipit Di-
 vine Deus et Homo Idem 148 e
 Frater *τῶν κτισμάτων* tunc cum
 Incarnatus 153 c Spiritum ac-
 cepit Sanctum non pro Se sed ut
 primitiae generis nostri alterae
 155 c d 156 b c passus tentatus-
 que quo fortitudinem patientiam
 ac orationes *ἐκτενεστάτας* nos do-
 ceat 754 c d e 755 a b hosti Se
 ut Homo objicit vincit ut Deus
 157 b humana Homo sustinuit
 159 e nostra efficit Sua Sua
 nostra 722 b nostra efficit Sua,
 Patrem Suum esse et nostrum
 734 d infirmatus carnaliter Deus
 infirmitate superior 164 c generis
 nostri radix secunda 155 c 725 d
 773 a [cf. Christus generis nostri
 radix secunda] Sanguine nos
 redemit Suo 166 c d 761 a 765 e
 772 d *vultui Dei* apparens ut
 nos ibi afferet 167 d e horam
 novissimam Divine scivit humane
 nesciit 139 e 140 a [*vide sub*
Horam] Lazarum sanavit ut De-
 us ut Homo *Ubi posuistis* inter-
 rogavit 140 a derelictionem sus-
 tinuit quo derelictionem solveret
 nostram 140 b c d e 141 a b

757 a b c d omnia quae Patris
 Ipsius et cum carne 767 d omnia
 quae Dei et cum carne 770 c d
 Se evacuat quo plenitudinem nobis
 det Suam 156 e et ad Sua redit
 170 c d 771 b *δι' ὑπακοῆς ἐνὸς*
 non est hominis sed Unigeniti
 Incarnati 146 b cf. 172 d e

DEUS VERBUM Incarnatus DEUS
 ne idololatrae nos Christum ado-
 rantes 28 a c 154 b nec non An-
 geli 28 b ne Filium pro nobis
 proprium non dedisse inveniatur
 Pater 104 a 766 c 768 d e 769 a
 ne Trinitas quaternitas 165 e ne
 fidem habeant Gentes rectam non-
 rectam nos 178 e 179 a ne evacu-
 ata fides nostra 720 d 730 e et
 nusquam resurrectio nostra 720 e
 spei fundamentum subvertatur
 722 c nisi Deus, nec fratres Deo
 et Domino nos 107 b nec Spiritus
 nati nos 725 a superflue
 Verbum Carnem factum dicunt
 SS. Scripturae 730 a qui negant
 quasi reprehendunt tamquam
 carne passum Deum Verbum
 praeter aequum 766 d

DEUS VERBUM Incarnatus DEUS ET
HOMO Qui et character Personae
 Dei Patris et per Sanguinem
 Suum peccatorum purgationem
 facit 110 c d Qui et sanctificatus
 et sanctificat 110 e 111 a et Se
 sanctificat 115 b Qui et ad-
 dexteram et ut Sacerdos offert
 111 b c d Qui et Spiritum accipit
 et in Spiritu Sancto *θεϊκῶς* bap-
 tizat 114 a 752 c Qui et ut nos et
 qui credat in Eum is vivit 114 d e
 Qui Patrem Patrem appellat
 Suum 116 b c Qui et per corpus

Suum operatur 116 d Qui David Regis et Filius et Dominus 117 a 739 bcde 740 abc ne Gentes ab errore ad errorem conversi 117 c idololatrae angeli 731 d in Quem ut Deus fides nostra 117 d sin aliter ubi exinanitio 141e 142 ab 745 e 746 a 777 a Qui et offert et accipit 148 e Qui et Sanctificator et Ipse et nos *ex uno omnes ex uno* scilicet Creatore 153 a b c Qui et adoratur et flevit timuit obedientiam didicit 163 b c d quia Filium pro nobis dedit Unigenitum Pater 104 a 766 c 768 d e 769 a [*vide* Christus DEUS] Qui manifestatus *est in carne*, quum nos homines in carne et ab Angelis sine ullo mysterio videntur 153 e 154 a c Qui praedicatus *est gentibus*, si non tanquam Deus idololatrae Gentes 154 a b d Qui et Spiritum accipit et in Spiritu baptizat 156 a et accipit et ut Suum tanquam Deus Ipse dat 171 a b Qui et jejumat et esurit 157 c Qui et Filius hostias accipiens et Sacerdos Hodieque genitus a Patre 160 a b c quia Spiritus Sancti participes facere non pertinet nisi Deo 156 b 165 c 171 b Qui ut Homo visus ut Deus sit creditus 170 d e quum homo humanitatis particeps non fiat 722 d e quia vivificat Corpus emundat Sanguis 722 e *peccatum in carne damnavit* 723 a si non, homine in superna consedente, Thronum non habebit Deus Verbum 730 c cf. 731 a b nec est Salvator 730 d Qui *servi formam* assumpsit, quam assu-

mere non potest nisi Is Qui Vere Liber 734 bc 739 a Qui *in forma et Dei et servi* 741 e 742 a b c 769 d e Qui et *crucifixus ex infirmitate et Filius in aeternum perfectus* 164 bcde et *crucifixus et gloriae Dominus* 168 c et *gloriae Dominus* et glorificatus 170 a 770 e 771 a b Qui et *stat ministrans et consedet in dextra* 165 d e Qui et *consedet in dextra* et Sanguinem pro omnium vita dedit Suum 166 c d Qui et *coram Eo omni tempore* et *apparens nunc vultui Dei pro nobis* 167 bcde Qui et Vita e Vita Patre et vivificus per Corpus 177 d Qui et *Vitam in Seipso habet* et accipit 178 a b et Judex et accipit 179 d e Qui fidem in Seipsum requirit 127 d 179 b Qui et Vir et *peccata mundi tollit* 748 a b Quem D. Petro revelavit Pater 748 d Quem adoravere verbo *Ἀληθῶς* discipuli 28 e 748 e Cui angeli 748 e Qui potentiae excellentiam habet Suam 749 a Qui unctus quum unctione non eget Verbum solum 749 c si non, hominem deificantes, ubi ponere Unigenitum 749 d per testimonium prophetarum Apostolorumque 753 d e quia *in facie Jesu Christi illuxit* illuminatio Dei, quum non in mero homine est Dei illuminatio 759 a b quia et Ipsius minister D. Paulus et *Dei praedicat Evangelium* 759 bc Qui *Unigenitus Deus* 768 fin. Qui gloriam Suam *προκόσμιον* rogat 770 e Cui potestas et *ponendi animam et sumendi*

773 e Qui Veritas 774 e Qui
confusionem contempsit 775 a ne
 non vivificet Caro Sua 776 c d
 Docesi, credere furor extremus 7 a b
 8 a b non, in infernum descendit
 Deus Verbum 20 a e
 Docesis vitanda 20 b
 Docetae nominantur 6 c 17 a
 Dogmata sacra 22 e 130 a 147 b
 750 a 768 c 255 e 257 c Dogmata
 veritatis 43 d 44 a 128 c 151 e
 716 b 778 a 244 b Ecclesiae
 716 c 750 c 254 c Arii Euno-
 mique 252 b
 Dominus Christus Dominus Spiri-
 tus Sanctus 64 e

E

Ecclesia Dei Christi: Christus igitur
 Deus 60 c e 63 d
 Ecclesia Catholica anathematizat
 eos qui Dominum nostrum divi-
 dant, carnem non adorantes, qui
 dicant carnem e coelo descendisse,
 qui Deitatem in carnem versam,
 confusamve mutatamve passibi-
 lemve [ita dicit S. Athanasius]
 49 a b ex, purgare scelera oportet
 250 a b et blasphemiam 250 c
 contra, laqueos tendit Sathanas
 258 b Ecclesiae dogmata *vide*
 dogmata: doctores 246 c prae-
 sules 247 c leges 251 e 254 a e
 fidem 254 e
 Ἐγένετο non semper naturae muta-
 tionem significat 717 d e
 Ephesina synodus *vide* Synodus
 Ephesinus episcopus 254 b c
 Eucharistia: per augusta Christi
 mysteria juravit Victor monachus
 260 a: *vide* Corpus
 Eunomii errores quasi approbans

accusatus S. Cyrillus 252 b 253 a
 anathematizavit autem 254 e

F

Ferrum ignitum exemplar tenue
 Passionis salutaris 776 b c
 Fidei Traditio 14 d 258 b λόγος
 ἀπλανής 777 e ὀρθότης 256 d ex
 Apostolis 15 e e Patribus 778 a
 nobis tradita 716 b fide violata,
 Pacis erga Deum vinculum di-
 rumpitur 245 e fidei verbum
 rectae praedicabant contra Aria-
 nos patres sancti 246 c confessa
 Synodus Ephesina 251 d confessi
 S. Cyrillus et Memnon 254 e
 S. Cyrilli fidem testantes et Cele-
 stinus et Synodus Ephesina 257 b
 fidem *καινοτομοῦσι* quidam 743 e
 751 e 762 b
 Fides in Christo in Deo fides 29 e
 30 d 104 e 117 d 118 c 119 a
 120 c 122 b e 123 a c 124 b e
 125 a b c d e 126 a b c d e 127 a b c d
 740 d cf. 58 b c est Evangelium
 121 b Dei filium efficit 32 a b
 justificat 118 a 120 b 121 e 122 a
 peccatorum oblivionem praemium
 habet 32 d 34 a 41 b salus om-
 nium 119 a praemium habet
 180 c fidem in Christum largi-
 tur Pater 123 e eos qui rectam
 habent defendere oportuit 246 b
 praemium recte credendae Incar-
 nationis quantum 41 a pro aliis
 ad fidem afferendis praemia quan-
 ta 53 b non in hominem 61 c
 si ita, evacuata fides 120 e si ita,
 fidem habent Gentes non habemus
 nos 127 c d 179 b nisi Deus In-
 carnatus ubi 720 d e resurrectio
 nostra ubi 720 e fidei πέρασ ad

Christum vere Deum spectat 57 b
 cf. 66 a b 119 a in Christum nos
 aedificat 62 b per, justificat
 Christus 104 b 118 d 135 d fidem
 Sibi Patrique operatur 120 a b
 per, redempti ex *elementis mundi*
 105 b accipere non potuere Ju-
 daei de Christo quasi mero homine
 opinantes 137 d fides ubi recta
 cum operibus bonis, ibi perfectio
 sanctitasque 42 d non in Patrem
 solum sed et in Christum 172 b
 fidei confessionem offert Deus
 Verbum 148 d confessio in Pa-
 trem Filium Spiritum Sanctum
 158 c

FILIUS UNUS 16 b c 21 c 22 b 23 b
 41 a c d 93 e 108 a 116 d 154 c
 735 b 758 a e 759 d 778 a et
 ante carnem et Homo factus 23 b
 39, 47 b [ita dicit Vitalis 51 e]
 771 b i. e. Deus Verbum et In-
 carnatum Deus Verus et Filius
 Unicus 53 c d Deus et e Maria
 natus [ita dicit S. Athanasius] 48 b
 Deus Verus Qui e Maria natus
 [ita dicit idem] 48 c passus et
 mortuus secundum carnem pro
 peccatis nostris ut mortem solvat
 impassus et immortalis secundum
 Deitatem [ita dicit idem] 48 d e
 adoratus et cum carne [ita dicit
 idem] 48 b 49 a sub anathemate
 [ita dicit idem] 49 b et una Ejus
φύσις κἀν εἰ ἐν προσλήψει σαρκὸς
 735 e sed non Unus nisi et Deus
 et Homo Idem 746 b 768 b si
 non Unus nec Ipsius Caro, quo-
 modo igitur vivifica 776 d

FILIUS utpote in humanitatis men-
 sura humana non recusat 68 a
τὴν ἐκ Πατρὸς ὑπαρξίν οὐσιώδη τε

καὶ φυσικὴν indicat 133 c *consum-
 matus per passiones* ut nos in
 certamine pro veritate et sudori-
 bus ad virtutem consequendum
εὐτολμοτάτους efficiat 151 d e in
 spiritibus supernis conquiescit
 167 b *ἴσος τε καὶ ὁμοίος κατὰ πάντα*
 Patri 172 c

Foribus clausis cur venit Jesus
 86 c d

Fuga in persecutionibus 161 d e

G

Genito cum genito [*γεννητῷ πρὸς γενη-
 τὸν*] naturalis germanitas 153 b

Graeci verborum peritiam amant
 714 d

H

Haeretici quidam verba edunt quae
 recte videntur, re haud ita 46 e
 47 a c gloriae divinae hostes
 715 a b iis contradicunt SS.
 Scripturae 715 e Nestoriani omni
 Scripturae opponunt 716 c *vide*
 Deus Verbum, Nestorius

Hezekias pietas ejus erga Deum 2 d
 3 a b blasphemiam in Deum haud
 ferens Deum propitium fecit 3 b c
 Templum purgavit 249, 250

Hodie tempus praesens 22 d 38 a
 747 b tempus Incarnationis 160 c

Horam novissimam quomodo nescit
 Christus 139 d e 148 a cf. (inter
 fragmenta sub calce comm. in
 S. Johannis Evangelium iii. 469)
 Hom. fragm. xi., Resp. 4 ad
 Tiberium, Thes. 217 sqq., Apol.
 cap. 4 contra Theodoritum 218 bc,
 fragmenta in S. Matthaei Evan-
 gelium in Maii Nova Bibl. Patrum
 ii. 482

I J

JESUS Nomen novum 26 d e 120 d
cf. 770 a b c d [cf. Schol. § 31]
Deus 734 a

JESUS CHRISTUS Is Qui a Patre Ineffabiliter generatus, diebus novissimis Homo factus e muliere 32 a e 37, 38 a b 47 b 70 e 85 c 115 c d 120 d 131 b 133 e 134 a 148 b 743 b 744 a 759 b c 778 b nomen ad dies pertinens novissimos 38 a b 54 b ad unam Deitatis Naturam accipitur 63 b *per Quem omnia facta sunt* utpote Filius Unus 63 c Filius Unus 158 c in Persona Una 778 a Dei Verbum ita nominatum cum Homo factus 74 e 77 d 84 d 94 e 148 b 729 b cf. 736 d e qui ita confitetur in eo habitat Deus, qui non, nec in eo Deus 95 a b cur venit foribus clausis 86 c d cur per insufflationem corporalem Spiritum dat 87 a crucifixus humane consedens *θεῦ-κῶς* cum Patre 112 a *angelis minoratus* = Emmanuel, non homo simplex sed Emmanuel 133 d e Ipsius et Divina et Humana, natiuitasque carnalis et Passio 778 b

JESUS CHRISTUS baptizatis Spiritum Patris tanquam Suum dat Spiritum 155 d e

Ignis ferrum comprehendens, imago Passionis salutaris tenuis 776 b c materiam calefaciens, imago Verbi efficaciam vivificam et Carni impertientis 777 d e

Imago terreni corruptio, *coelestis* incorruptio 92 d 725 c d

Imperator, Theodosius scilicet, imperium imperii Christi suum

typum habet 1 c d e 242 a b Christum imperii sui firmamentum habet 1 e si aliqua in re offensus, veniam petere nec delicta negare necesse 242 b c d Imperatoris clementia Clementiae Dei imago 242 d laus ejus 246 e 247 b habet exemplo Hezechiam regem 249 b c 250 a b c Ecclesiam a blasphemia purgavit 250 c qui *τὰ barbarorum sapere vellet*, Imperatoris hostis is 253 a b regionibus totis Judicem habebat unum 255 c

Incarnatio 4 a credunt quidam sine corpore 4 d in carnem converso Deo Verbo 4 e non fuisse ante incarnato 4 e sine Hypostasi 5 a 20 e sine anima 5 a b 15 c d in Deum et hominem Deum Verbum dividunt 5 c d e 150 e 155 a 156 a

Incarnationis causam modumque docent SS. Scripturae 17 b c d e typus serpens aeneus 114 d e rubus igneus 737 c ferrum ignitum 776 b ignis materiam apprehendens 777 d oeconomiae pertinent humana Divina Deo Verbo 139 e 140 a cf. 130 d 147 e quae 721 c est Dei Verbi 727 e *vide* Deus Verbum Incarnatus, Filius Unus, Christus, Caro, Jesus, *Κένωσις*, Unio

Indici lapides 3 e

Infernum in descendit Deus Verbum Incarnatus 19 c d e praedicavitque 20 a anima indutus aeque ac conversatus erat carne indutus cum iis qui in carne versabantur 20 b

Investigatio, *αὶ εἰς ἄκρον ἔρπειναι* vitandae 15 e eorum quae supra nos periculosa 20 b c

Johannes Baptista S. et in vulva prophetavit 88 c
 Johannes Antiochenus Archiepiscopus quomodo Ephesi se gessit 250 e 251 mora sua 251 a b adventus 251 e 252 a b synodum Ephesinam excommunicans contumelia afficit 252 a sed se excommunicavit 253 et S. Cyrillus litteras ad se invicem scripserant 252 c ipsius ad S. Cyrillum litterae pars 252 d quomodo se gerere oportuit 254 b c 256 b & c. Nestorium amavit 251 b 254 d chartam mendacis plenam ad Imperatorem misit 254 d rogatus ut veniat ad synodum recusavit 254 e 255 a coram Imperatore contra Johannem ut disceptaret studium S. Cyrilli 257 b
 Josias pietate in Deum claruit 2 c
 Judaei Crucifixionem virium suarum esse arbitrabantur opus 775 c
 Judiciis Dies 81 a Tribunal 248 c
 Justificatio in Christo 68 c 97 d 98 e 100 a 120 b c 121 e 172 d 764 c a Christo a Deo 104 b a Christo 118 d 145 e misericordia gratiaque 165 c
 Justificamur carnis Ipsius cognoscentes Resurrectionem ut in Deum credentes 104 d e Mortem Resurrectionemque confitentes ut in Deum credentes 119 a Unius Christi Filiique Mortem declarantes Resurrectionemque confitentes 138 a 154 c per baptisma mortem annuntiantes Resurrectionem confitentes 245 e 246 a mortem vero non meri hominis sed Dei Incarnati 246 a

K

Κατοίκησις Dei Verbi (Col. i. 19) unio vera 144 d *σωματικῶς* id est *ὀσιωδῶς* 144 e
Κένωσις pleni est, non vacui quod est homo 142 b quae 170 c d 742 b c nisi Deus et Homo Christus ubi 745 e 746 a 777 a

L

Lacrymae cum orationibus nostris 754 d 755 a c
 Lanae tinctura imbutae comparatur anima humana Dei Verbi Naturae firmitatem immutabilitatemque accipiens 17 e
 Lex per Mosen, fide in Christum veniente, transit 68 a b c per angelos promulgata fidei tamen inferior 68 d largitionem Spiritus Sancti non habet 68 d Deum Natura et verum praedicabat 71 c
 Lucae S. Domini genealogia citatur 63 d

M

Marcellus 5 a
 Maria Virgo sacrificia pro purificatione opus non habuit [ita dicit Ammon Hadrianopolitanus Episcopus] [50 c] filios non peperit alios 116 a cur matrem Virginem habeat Deus Verbum 724 b c
 Martyres confessi sunt Christum Deum 80 e 81 a
 Missio Dei Verbi seu Incarnati 94 e 136 e seu ut Deus similiter ac Spiritus Sancti 137 a b
 Mors in carne Dei Verbi ad mundi

redemptionem totius sufficit 132 e
 cf. 764 d nisi Dei Incarnati,
 spes nostra amissa 246 a
Mortis similitudo Christi Passio
 dicitur quia carne passus Deitate
 non passus 764 d

N

Natura in Christo Utraque perfecta
 41 d e [*οὐ φύσεως παρατροπήν*] 41 e
 Dei Verbi Incarnata Una, dicit
 S. Athanasius 48 b Filius Unus
 et Una Ipsius φύσις κὰν εἰ ἐν
 προσλήψει σαρκὸς 735 e Filii σε-
 σαρκωμένου τε καὶ ἐνηθροπηκότος
 Una 737 a cf. Epistolas ad Suc-
 cessum duas Verbi humanitatis
 mensuris Se tolerabilem fecit
 737 c

Naturae non dividendae 735 b d
 non confundendae sed *Natura*
 Una 735 e non duo: unum Dei-
 tas humanitas alterum, naturae
 tamen non duo 736 a aequa ac
 hominis natura una 736 b duo
 inaequalium dissimiliumque in
 unionem *σύνδοξ τῆς καὶ συνδρομῆς*
 facta 14 e ferrum ignitum deinde
 percussum, imago humanitatis
 mortuae Divinitatis illaesae levis-
 sima 776 b c

Naturae Christi duae in unam con-
 gregatae in

Mic. v. 2 39 c d
 I Cor. x. 2-4 39 c d
 I S. Joan. i. 1, 2 40 a
 S. Joan. xx. 28 40 b
 S. Luc. i. 2 40 b
 Rom. xiv. 7-9 40 d e 41 a
 S. Matth. x. 1 41 b
 Acta SS. Ap. iii. 6 41 b

Acta SS. Ap. ix. 34 41 c
 S. Joan. vi. 53 35 b
 32, 33, 51, 56,
 57 35 b c d
 iii. 13 36 a b
 vi. 61, 62 36 a b

Col. i. 12-20 36 e 37

Heb. xiii. 8 38 a b c d

S. Joan. i. 30 38 e 39 a b

Natura quid non sit, nihil habet
 stabilitatis id 738 d non est ac-
 cipientis sed datoris 745 d e

Nestorius 716 d 251 c 252 a doc-
 trina ejus 716, 257 c [*vide συνά-
 φεια*] κεφάλαια 257 b error ejus
 (sine tamen nomine) 244 b c ex
 eo fit quo quidam dubitarent si
 vere DEUS Christus 244 c erroris
 radix mendacii pater Satanus
 244 c in Christum pugnat 245 c
 ut pius fidemque habens rectam
 electus 247 b c de consecratione
 feliciter scripserant et Episcopi
 et D. Cyrillus 247 c deinde er-
 ravit 247 d admonitus 247 e
 Synodo Ephesi congregata pe-
 jus erravit 248 a b accusatus
 248 c condemnatusque recte
 248 sqq. 251 d novorum inven-
 tor dogmatum jam usque ad
 tertium annum 255 d errores
 Episcopo Romano Celestino per
 litteras divulgaverat ipse 255 d
 admonitus 255 d frustra 255 e
 S. Cyrillum accusavere Nestorii
 sectatores 257 c d e 260 b

Nomen novum ad Deum Verbum
 pertinet sed Incarnatum 770 c

Nomina nonnulla ad Patrem Filium
 Spiritum Sanctum pertinent non-
 nulla ad Unigenitum Incarnatum
 727

Nuptias non inhonoravit Incarnatus
Deus 32 c 724 a b

O

Obedivit Christus ut obedientiae
πέρας videamus nos 162 b c

Ὅμοιος κατὰ πάντα de Filio dictum
172 c

Oravit Christus ut Patris aurem
orationibus aperiret nostris 162 a
nobis exemplar 162 c 754 d 755 a
quia Homo 162 d

Oratio ἐκτενεσάτη nobis necessaria
754 d 755 a c

P

Passio Domini salutaris partim prae-
ter voluntatem 772 c d imago
perexigua, ferrum ignitum, de-
inde percussum nec laesus ignis
776 b c

Patientiae praemium 754 d tempus
755 b

Patres sancti Mariam Virginem
Theotocon appellabant 47 d 52 e
Deum Verbum carni et in vulva
virginis unitum et ex ea secun-
dum carnem procedisse affirmant
52 e verbum *ἔνωσις* usitatius
apud 733 a fidem sequimur 41 c
778 a exemplumque 246 d con-
tra Arianos viriliter intrepideque
pro fide propugnabant, quamvis
Arianis favebant ii qui imperium
obtinuerant 246 b c d

Patres citati

Alexandrini Episcopi

S. Athanasius (de Incarnatione
[idem cit. Apol. Adv. Episc.
Orient. cap. 8, contra Theod.

Mops. syriace inter frag-
menta]) 48, 49 a b

Theophilus (e sermone ad eos
qui τὰ Origenis sentiant
[idem cit. contra Theod.
Mops. syriace inter frag-
menta]) 52 a b c d

Atticus Constantinopolitanus Ar-
chiepiscopus [idem citat. Apol.
Adv. Episc. Orient. cap. 4]
49 c d

Antiochus [Ptolemaitanus Phoe-
niciae primae] Episcopus 49 e
Amphilochius Iconiensis Episco-
pus (de Nativitate secundum
carnem) 50 a b

Ammon Adrianopolitanus [The-
baidis primae sub Theophilo]
Episcopus 50 c

Johannes Constantinopolitanus
Archiepiscopus (de sacra Na-
tivitate) 50 d e 51 a

Severianus Gabalitanus Episco-
pus 51 b

Vitalis Episcopus (e sermone de
fide) 51 c d e

Peccato carere, est Dei solius 57 c
242 a

Per Quem (δι' οὗ) et de Patre dicitur
151 b c 763 e 764 a

Persecutionibus animas abjicere non
debemus 161 b c Deum impetrare
et fugire 161 e

Photinus 5 a

Pietas regiae dignitatis fundamento
2 a ita docet SS. Scriptura 2 b

R

Rapsaces, impietas ejus 2 d e et
blasphemia 3 a

Regum auribus nihil blasphemiae
in Deum efferendum 3 d

Reginas memorat S. Cyrillus 3 e laudat se indigne laudare confitens 42 e 43 a cf. 246 e 247 a e stirpe diu regali diuque mansuro memorat 43 a ad fidem opusque praecipue ad templa aedificanda incitat 43 b libellum suum tanquam perutile et recte credere nescientibus 43 d et bene instructis 43 e honoribus regiis et erga Christum amorem addere debent 129 b majorem afferet honorem Christi mysteriorum scientia exacta 129 c

Resurrectio nostra non fit nisi Incarnatum Verbum 720 e 772 d 773 a b per Verbi mortem ad genus humanum pervenit totum 764 d

S

Sacerdos humane, divine acceptor; sacrificium secundum carnem, secundum Deitatis auctoritatem Propitiator Filius 136 a b 158 d cf. 160 a ut Homo, Patri offerens Corpus proprium 164 e nos *ιερουργει* 165 c

Sacerdotes non sibi offerunt 111 b cf. 148 d 158 d non timidi sed fortes semper esse debent 128 b c d et vigilantes 242 e nec silentes 244 d supplicium si negligent verentes 243 a eos qui jam crediderunt in fide confirmare 243 a blasphemiamque ex Ecclesia expurgare 250 c speculatorum exemplo tempore irruptionis hostilis 243 d e praemium habent aut supplicium 244 a pro Christo dicere debent tanquam et pro

Imperatore e ducibus quisque 248 d e

Sacerdotium res parva Verbi naturae, humanitati non inconueniens 148 b 159 d e

Sacrificia incruenta 160 a

Salvator nomen rite pertinet nemini nisi Deo 75 a Deo pertinet 771 e

Sanctificatum e participatione sanctificare non potest 110 e

Sancti Deum, infirmitates enarrantes, deprecantur 241 c d e id quod Deo placet vitae suae praeponunt 258 e calumnias sustinere debent 259 d

Sanctorum opus Oeconomiae subjicere ea quae opponere videantur 147 d

Sathanas testes mendaces suscitatur 258 b c

Scripturae sanctae 717 d 719 c 727 a sequi debemus 6 d 10 c 12 a 151 c 168 b 710 a 737 a non pro novitatibus deserere 751 e 762 b S. S. ad mentem intendere debemus 156 d 253 b Spiritus Sancti verba 128 e 129 a fons suavis vivificusque 128 d ager tanquam 129 a cibum nostrum 714 c Spiritus Sancti oraculis sine dubitatione adhaerere debemus 20 c d sequimur et Patres 41 c ad scrutandam SS. Scrippta. mentem nos docent Apostolorum verba 130 a haeticorum erroribus contradicunt 715 e 716 a non iis quae dicit S. Cyrillus 719 b 729 e omni fere Scripturae opponit Nestorii error 716 c Unum Christum proclamant 25 a 163 a 771 c qui negant corrumpunt 747 a Unum Dominum Jesum

- Christum Filium Dei 729 b
 Verbum Carnem factum 727 e
 aliquando Deum aliquando Homi-
 nem nominant 25 b c d e 26,
 180 a b sed dividunt nunquam
 163 a 180 b Verbumque Incar-
 natum 53 e 54 a humanaque de
 Eo dicunt 130 d causam modum-
 que Incarnationis docent 17 b c d e
 si hominem connexit Deus Ver-
 bum, superflue Se Incarnatum
 dicunt 730 a duo afferunt Filios
 ii qui SS. Script. profunditatem
 nesciant 760 a verbum *συνάφεια*
 nescit 744 b Divinas Scripturas
 vel versantibus, profunda Christi
 mysterium 245 b nonnunquam
 per verba humana τὰ super nos
 indicant 137 a b verbis nonnun-
 quam ἀδιαφόρως utitur 151 c verba
 oportet non subtilius excutere sed
 rerum inquirere naturas 145 a b
 e, reginis demonstrationes se of-
 ferre dicit D. Cyrillus 43 e nec non
 rationem 44 a e, testimonia quae-
 renda 731 e testimonia e novo
 Testamento 53 a
- Scripturarum sanctarum peritissimi
 ex Episcopis Ephesis congregatis
 nonnulli 248 b
- Scripturarum Sanctarum explicantur
- Exod. iii. 2 737 c
 Hiob. vii. 21 241 e 242 a
 xiv. 17 241 e 242 a
 Ps. xlv. 7, 8 (*παρὰ τοὺς μετόχους =*
μετέχοντας) 728 a
 Prov. xxi. 1 258 e
 Bar. iii. 3 9 d
 Es. xii. 3 128 d e
 lxii. 2 26 d e
 Ezek. xxxiii. 2-6 243 d e
 Mic. v. 2 39 d
- S. Matth. xvi. 24 755 c
 xvii. 5 33 a b
 xxiii. 9 724 e
 xxvi. 41 164 c
 xxvii. 46 . 140 b c d e
 141 a b 757 a b c d
- S. Marc. xiii. 32 139 d
- S. Luc. ii. 40 (*χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό*)
 139 c
 52 139 c d 760 a b c d
 [Hom. Pasch. 16,
 p. 230, Schol. § 13
 fin.]
- iv. 1 157 d 158 a
 xviii. 8 . . 127 c d 178 e
 179 a b
- xx. 41-44 116 e
 xxii. 27 91 a
 xxiii. 46 176
- S. Joan. i. 30 38 e 39 a 113 b c d
 748 b [cf. contra Nest.
 iii. 3 p. 76 d e; in ta-
 men S. Joan. 98 a b c d
 aliter explicantur]
- v. 26, 27 . . . 177 e 178
- vi. 27 (*ἐσφράγισεν ὁ Θεός*)
 97 a
 38 149 c d 150 a b c
 771 e 772
- 57 (*κατὰ τὸ ζῶν διὰ τὸν*
πατέρα) 177 b c d
- 62 (*ὅπου ἦν τὸ πρότερον*)
 36 a b
- vii. 33 136 e
 viii. 58 . . . 11 e 747 c
 ix. 35-38 . . . 30 e 31
 x. 37, 38 30 b
 xii. 27 176
 44, 45 30 c d
 xiv. 28 770 c
 xvii. 1, 2 . 169 d e 170 a
 5 . . . 770 e 771 a

S. Joan. xvii. 21-23. . . . 86 a b
 xx. 17 724 e
 Rom. i. 1-4 22 c d
 iv. 23-25 172
 v. 19 (διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ
 ἑνός) 146 a b
 vi. 3, 4 173
 5 (ὁμοίωμα θανάτου) 764 d
 vii. ult.-viii. 4 . . . 103 c d
 viii. 3 (ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς
 ἁμαρτίας) 744 e
 xv. 8, 9 146 c d e
 1 Cor. i. 25 775 c d e
 ii. 6-8 24 c d e
 x. 2-4 39 d
 xv. 45, 47 92 b c
 48 725 c d
 49 18 c
 xvi. 21, 22 64 e 65 a
 2 Cor. i. 19 745 d
 ii. 14, 15 65 b
 iv. 6 30 a 759 a b
 v. 16 105 e 106 a
 19 169 a b
 viii. 9 106 b
 x. 4, 5 147 b c d e
 5 67 d e
 xiii. 4 164 b c d 174 e
 175, 767 c
 Gal. ii. 19, 20 68 a b
 Eph. iv. 5 46 b c
 9, 10 (ἀνέβη, κατέβη) 108 a b
 Phil. ii. 5-11 108 d e 109 a
 142 b c d e
 7 (μορφὴν δούλου λαβών)
 734 a b
 Col. i. 12-20 36 e 37
 15-18 765 b c
 18 (πρωτότοκος) 143 d e
 [vide Unigenitus]
 19 (κατοικῆσαι) 144 a b c d e
 145 a cf. Schol. § 13

Col. ii. 9 (σωματικῶς = οὐσιωδῶς)
 144 e
 1 Tim. iii. 16 . . . 6 d e 153 e 154
 Heb. i. 3, 4 24 d
 7-9 73 b c
 ii. 10 151, 152, 763 c d e 764 a
 11 153 a b c
 17 (τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιω-
 θῆναι) 725 e 726 a
 ib. (πιστὸς ἀρχιερέυς)
 135 c d [cf. adv. Nest.
 lib. 3 § 2 pp. 74 c 75 a]
 iii. 2 (πιστόν) 148 e
 2, 3 149 a
 iv. 14, 15 158 e 159 a b c
 v. 4, 5 160 a b c
 7-10 160 e 161
 8 162 b
 vii. 28 (υἷον εἰς τὸν αἰῶνα
 τετελειωμένον) 164 a b c
 viii. 1, 2 165
 2(τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς)
 165 b
 ix. 11, 12 166 b c d e
 24 (νῦν ἐμφανισθῆναι ὑπὲρ
 ἡμῶν) 167 b c d e
 x. 19, 20 761 c d
 xiii. 8 37 e 38 a b c 747 b
 S. Jac. i. 17 76 a b
 1 S. Pet. iv. 1 (ἔπαθε τῇ σαρκί)
 766 a b
 Silentium sacerdotibus periculosum
 128 d 244 d nec excusationem
 habet 246 e cf. 248 d e 249 a nec
 siluerant patres sancti Arianorum
 tempore 246 d
 Similari (τὸ ὁμοιούμενον) non e na-
 tura simile 725 e 726 a
 Speculatores in turribus collocati si
 barbarica expectetur irruptio 243 d
 SPIRITUS SANCTUS 4 b 20 d 27 a
 [50 a] 60 a 64 b c 180 c d 727 a b c

728 d 743 a 750 c 255 e Unus
 129 d Deus Verbum Incarnatum
 angelis revelavit 27 c non pri-
 vatus 60 c e, Incarnatus Chris-
 tus quo Spiritus natos nos efficiat
 32 c 724 c d 725 b nisi Verbum
 Incarnatum nec Spiritus nati nos
 725 a Spiritu Pater ungens
 Christum Christus nominatur Is
 54 b carere Deum Verbum vel
 putare impium 155 b per sanc-
 tificationem in, Dei participatio
 est per Jesum Christum 33 b
 Christum in nobis habemus 33 e
 roboramur 158 a baptizat Chris-
 tus 33 c 79 b c 114 a per, et
 per Corpus quod edimus vivificat
 nos Christus 35 a nos inhabitat
 Christus 70 e tota SS. Trinita-
 tis plenitudo 750 b justificamur
 120 c Spiritus Sancti operatio-
 nem impertit Christus 80 d in
 Spiritum Sanctum cum Patre et
 Filio et baptizamur et credimus
 29 c confessio nostra 158 c et
 adoratione adoramus una 29 c
 Spiritus Sancti largitionem non
 habet lex 68 d per, ex Maria
 Virgine Homo factum Verbum
 88 b 724 b c 725 d ex Divina
 Essentia quia effusus e Patre
 Naturaliter per Filium in crea-
 tionem 44 b Dominus Dominus
 Filius 64 e *datum optimum* 76 b
 omnia bona dat Pater per Filium
 in Spiritu Sancto 85 b SS Scrip-
 turarum auctor 128 e 129 a a Fi-
 lio missus etiamsi Deus 137 b
 quae operatur operatur tanquam
 Spiritus Vitae, Patris scilicet et
 Filii 172 a nos in tentationibus
 efficit fortissimos 175 a

Spiritus Sancti utitur tanquam
 virtute Sua Christus aequae ac
 quisque per ipsius virtutem opera
 nostra faciat 60 c accipit ut
 Homo 113 e 114 a 171 a b et
 accipit et baptizat in, Christus
 114 a 752 c [*vide* Baptisma] per
 insufflationem impertit 86 e 87 a
 dat 96 a 171 a b cf. 153 a nos
 participes efficit 300 b Christo
 Incarnato testimonium dat Ille
 96 b

SPIRITUS SANCTUS Filii τὸ ἐξ αὐτοῦ τε
 καὶ ἴδιον αὐτοῦ per Quem Divinum
 character nobis insigniatur 33 d
 Spiritu Suo ungit Filius, toti
 naturae praebens 34 b 155 c d
 ex Seipso aequae ac e Patre 34 c
 Spiritum Sanctum Patris non-
 nunquam Filii nonnunquam Spi-
 ritum appellat 34 c d Patris et
 Filii Spiritus 172 a Filii Spiritus
 54 c 59 a 76 e 77 b 115 b 156 a
 a Quo nos sanctificat Filius 76 e
 Filii Spiritus non solum ut Verbum
 sed et ut Incarnatus 34 d Christi
 Spiritus 58 d e 62 c 63 a 64 e
 107 c 140 a 171 a b 175 a Christi
 Spiritus est Spiritus vivificans
 174 b c Spiritus Ejus Qui sus-
 citatus est 174 c Emmanuhel
 Spiritus aequae ac Patris 155 b
 Spiritum Sanctum Patris tanquam
 Suum baptizatis dat 155 d e
 Apostolis 752 d

Symbolum partim recitatur 44 a
 118 e

συνάφεια 66 c 96 d 103 e 142 a 154 c
 166 e 728 e 729 a 733 a b d 735 b
 740 e 741 b 742 d 745 b 746 d
 749 c 752 c e 765 c 766 c 768 a
 769 e 770 e 774 d 776 d cf. 141 e

153 e 163 b 165 e 173 b 728 d
729 a 730 a 731 a c 732 d e 733 c
734 e 743 e 744 a b 745 a 746 b
751 d 756 c 758 e 762 a 768 a d
777 a verbum nescit Scriptura
Sancta 744 b nostra ad Patrem
118 a 245 d

Synodus Ephesina Imperatoris jussu
congregata 248 a scandali occa-
sionem e medio tollere paravit
250 d nonnulli tamen opposuere
250 e Christo gaudium 250 d
in Ecclesia sanctae Mariae con-
gregata 251 c in Thronum
Evangelium Christum designans
251 c fidem rectam confessa
251 d S. Cyrilli fidei testimo-
nium perhibuit 257 b Epistolas
ad Nestorium approbavit 257 c

T

Θεοτόκος 4 d 6 e 16 d 37 e 43 e 44 d
47 c 139 e 716 c d 719 a 726 b
Quem peperit 21 c 22 a cf. 45 a
e Patre Filium nempe 129 e nisi
theotocus Sancta Virgo, duo sunt
Dei filii 45 a b 47 c vox sanctis
Patribus haud insolita 47 d 52 e
nempe S. Athanasio [48 c] An-
tiocho Episcopo [49 e] Ammoni
Adrianopolitano Thebaidos pri-
mae Episcopo [50 c]

Θεοφόρος 104 d

Timor animae passio 176 b

Traditio Apostolorum et Evangelis-
tarum 751 e

TRINITAS Una consubstantialis in
gloriae identitate 44 b cf. 732 d
750 b Una tribus in ὑποστάσει
171 d quia una, omne quod Ei
Soli pertineat, Divinitatis opus

totius 171 d Natura in, Una
727 b in, omnia communia 727
quaternitas nisi Deus Verbum
Incarnatus Deus 165 e cf. 732 d
vel forte cum Patre et Spiritu
conjunctus homo Filio expulso
173 c per Spiritum nos inhabitat
tota plenitudo Trinitatis 750 b
in, baptizamur 773 c [*vide* Bap-
tisma]

Tuba, barbaricos indicans impetus,
fortes admonet tantum, timidum
tutum fecit 245 a

U V

Verba oportet non subtilius excu-
tere 145 a b noxia in mentem
saepe cadentia, nocent 245 c

Verba Evangelica et Apostolica de
Christo non ad personas duas
dividenda 758 a d e 761 a non-
nulla θεοπρεπῶς τε ὁμοῦ καὶ ἀνθρω-
πίνως Ipse dicit 777 b

Victor monachus 259 e 260 a

Vita nostra pro Christi amore pati
161 b non debemus tamen ani-
mas temere abjicere sed precibus
incumbere 161 b c

Unctio Christi Spiritus Sanctus,
humanitati Ipsius datus 54 b c

Ungitur ut Homo Christus 73 b
quia humanitas Ipsius 727 e
Qui ungitur est Filius 727 e

Unigenitus Primogenitusque Deus
Verbum Incarnatus 15 a 26 e 27,
72 e 113 a 116 a 133 b 143 d e
nos filios efficit, naturales in Solo
Se, per participationem per Se in
Spiritu 27 a

Unio ἀδιάσπαστος 15 a 725 b 734 a
ἀδιάτμητος 735 d 736 b oecono-

mica 25 b 27 a 33 a 34 e 39 d
 63 c 69 c 78 b 91 c 107 e 154 c
 oeconomica veraque 144 b natu-
 ralis veraque 53 e 96 d vera
 105 b 106 b 129 e 144 d 167 a
 740 c 747 e supra mentem 736 ab
 740 c καθ' ὑπόστασιν 71 c 82 e
 103 e 104 e 115 a ἡ ἀμφοῖν εἰς
 ἐνότητα σύμβασις 132 a εἰς ἐνότητα
 συνδρομή 28 d εἰς ἔνωσιν σύνοδος

καὶ συνδρομή 14 e ἀπεριωότητος τρό-
 πος 736 a verbum hoc usitatum
 a sanctis patribus et non con-
 fundit sed indicat τὴν εἰς ἓν τι
 συνδρομὴν τῶν ἡνωσθαι νοουμένων
 733 a non est unius unio rei
 sed duorum ampliorumve 735 c d
 ἐν προσώποις (ut quibusdam placet)
 104 d 120 e 128 d vide Deus
 Verbum Incarnatus

INDEX LOCORUM SS. SCRIPTURAE.

Numeri inter uncus inclusi ad citationes quae S. Cyrillum auctorem non habent spectant.

Libri deuterocanonici V. T. asterisco notantur.

<p>GENESIS</p> <p>viii. 21 155 c xii. 3 119 e xix. 26 717 d xlix. 10 146 c</p> <p>EXODUS</p> <p>iii. 2 737 c 14 14 b iv. 3 717 d xvi. 8 732 a xx. 3 57 d xxiii. 7 256 c</p> <p>NUMERI</p> <p>xvi. 11 732 a xxi. 8 114 c</p> <p>DEUTERONOMIUM</p> <p>i. 17 255 b vi. 4 57 d 5 59 b x. 22 736 d</p> <p>JOSUE</p> <p>i. 5 717 a</p> <p>I REGUM</p> <p>viii. 5 732 b 7 732 b</p> <p>3 REGUM</p> <p>xix. 10 716 a 250 d</p> <p>2 PARALIPOMENON</p> <p>xxix. 1 249 c 5, 6 249 d 11, 12 249 d 15, 16 249 e 17, 18 249 e 20, 21 250 a</p>	<p>* 3 ESDRAE</p> <p>iv. 36 241 c</p> <p>HIOB</p> <p>vii. 21 241 d xiv. 17 241 d</p> <p>PSALMI</p> <p>ii. 7 22 d 150 c 8 110 b viii. 2, 3 83 a ix. 9 59 d xi. 4 259 e xiii. 3 245 d xx. 12 737 a xxi. 8 758 d 19 758 c xxx. 9 128 c xxxii. 6 140 b 15 84 b xxxix. 7 769 b xliv. 7, 8 728 a xlix. 3 761 e li. 3-7 256 a lxii. 9 732 e lxvii. 12 130 e cf. lxxi. 6 245 c lxxiv. 6 12 a 147 c 8 57 a 59 e 179 c lxxvi. 7 145 a lxxx. 10 732 d 742 d lxxx. 6 134 b 7 134 c lxxxvii. 6 40 e lxxxviii. 7 39 a 10 90 a 12 90 a lxxxix. 1 717 e xciii. 22 717 e cii. 26-28 10 a cii. 14 159 a 241 c 20 82 a</p>	<p>ciii. 15 714 c civ. 15 726 d cix. 1 124 d cxvii. 27 20 e 75 d cxxxix. 3 241 d cxxxv. 12 717 a cxxxviii. 21, 22 248 e cxl. 4 253 d cxlvi. 8 [49 d]</p> <p>PROVERBIA</p> <p>viii. 11 4 a 15 1 e 30, 31 167 c ix. 9 52 d 180 c 18 4 c xxi. 1 258 e xxiv. 23 254 d</p> <p>* SAPIENTIA SALOMONIS</p> <p>i. 7 137 b 13, 14 152 c 772 b ii. 24 152 d 772 b</p> <p>* SIRACIDES</p> <p>iv. 28 259 c</p> <p>ESAIAS</p> <p>i. 11 113 c v. 4 247 d vi. 3 1 b vii. 14 10 c xii. 3 128 d xxiv. 13, 14 753 d xxvi. 19 89 d xxviii. 15 253 e xxxv. 3 89 c 4 89 c 5, 6 89 d xxxvii. 36 3 e xl. 9 128 b 10 89 d</p>
---	--	--

xl. 13..... 139 e
 15..... 140 c
 18..... 140 c
 xlii. 8..... 735 a
 xlii. 20..... 714 e
 xlv. 23..... 1 b
 xlviii. 11..... 179 d
 xlix. 9..... 19 e
 l. 6..... 7 b
 liii. 9..... 18 b 745 e
 lv. 8, 9..... 16 a
 lx. 1, 2..... 753 e
 lxi. 1..... 89 e 137 a
 10..... 33 e
 lii. 2..... 26 d
 lxiii. 9. 84 c 761 a 765 d 777 b
 lxvi. 1..... 167 a

HIEREMIAS

ii. 35..... 242 d
 ix. 1..... 734 e
 8, 9..... 253 c
 xvii. 10..... 84 c
 xix. 13..... 249 b
 xxiii. 16..... 762 b
 xxxviii. 33..... 65 d
 xxxix. 27..... 84 c
 xlv. 4..... 258 d

* BARUCH

iii. 3..... 9 c
 38. 16 d 715 e 777 c 245 d

EZECHIEL

xxxiii. 2-6..... 243 b

HOSEAS

xiii. 14..... 45 d

JOEL

i. 5..... 749 e
 ii. 28..... 130 d 171 a 736 d

AMOS

vii. 10..... 258 d
 14, 15..... 733 e

MICHAELAS

v. 2..... 39 b 78 e

SOPHONIAS

ii. 1, 2..... 733 c

ABACUC

ii. 4..... 68 b 146 c
 6..... 715 b
 iii. 13..... 726 d
 18..... 69 d

ZACHARIAS

vii. 9..... 251 c 255 b
 xii. 1..... 144 e

MALACHIAS

ii. 7..... 256 d
 iii. 6..... [48 d]

S. MATTHAEUS

i. 20, 21..... 78 c
 21..... 75 b 743 b
 23..... 716 d
 ii. 1..... 78 e
 iii. 3..... 87 c
 11..... 33 c
 11, 12..... 79 b
 17..... 96 a 112 b
 iv. 4..... 714 c
 10..... 163 b 771 b
 v. 11, 12..... 258 a
 viii. 2, 3..... 79 c
 14..... 79 d
 27..... 79 e
 31, 32..... 79 e
 ix. 25..... 96 c
 37-x. 1..... 80 b
 x. 1..... 41 b 64 d
 23..... 161 d
 24..... 259 d
 24, 25..... 151 e
 25..... 259 c
 28. 151 d 162 d 755 b 246 c
 29, 30..... 80 a
 32, 33..... 80 d
 xi. 27..... [6 a] 112 b
 28..... 169 b
 28, 29..... 81 a
 29..... 76 b
 xii. 5, 6..... 81 b
 27..... 81 d
 33..... 772 a
 xiii. 40-42..... 81 e
 41..... 748 e
 55..... 761 d
 xiv. 33..... 28 e 748 d
 xvi. 13..... 82 a 180 a
 14..... 761 d
 16..... 748 c
 16, 17..... 82 b
 17..... 748 c
 22..... 756 b
 23..... 756 b
 24..... 755 c
 27..... 82 c 180 a 748 e
 xvii. 5..... 32 e
 24-26..... 82 c
 26..... 734 c
 xviii. 20..... 26 a
 xix. 4..... 32 c 724 a
 xx. 18..... 756 a
 28..... 148 c
 xxi. 9..... 83 a
 16..... 83 a
 38..... 738 e
 cf. 41..... 2 b
 xxii. 29..... 6 c 737 b
 32..... 90 e

xxii. 42..... 739 c
 43-45..... 739 d
 45..... 739 e
 xxiii. 8..... 32 d
 9..... 32 c 724 e
 10..... [52 c]
 xxv. 31..... 59 d 83 c
 34..... 62 e
 40..... 732 c
 xxvi. 37..... 175 d
 38..... 175 d 755 d
 39..... 772 d
 41..... 164 d
 63, 64..... 83 d
 xxvii. 39..... 755 e
 40..... 775 c
 42..... 775 c
 46.. 140 b d 754 a 755 d
 757 a
 50-52..... 83 e
 xxviii. 19.... 6 d 154 c 173 a
 773 b
 20..... 26 b

S. MARCUS

x. 34..... 756 a
 xiii. 32..... 139 d

S. LUCAS

i. 2..... 40 b 127 d
 14-16..... 87 b
 15..... 751 c
 17..... 759 d
 30..... 26 d
 30, 31.... [6 a] 10 d 743 b
 31..... 26 d
 32, 33..... 87 d
 34..... [48 c]
 34, 35..... 87 e
 35..... [48 c] 724 b
 41-43..... 88 b
 76..... 759 c
 76, 77..... 87 c
 78..... 245 d
 ii. 6, 7..... 115 e
 11, 12..... 6 e
 14..... 6 e 154 d
 21..... 115 c
 28..... 118 b
 29-31..... 118 b
 29-32..... 88 c
 34..... 118 b
 40..... 138 d 139 b
 48, 49..... 116 b
 52..... 138 d 759 e
 iii. 38..... 63 e
 iv. 1, 2..... 156 d
 19..... 177 c
 v. 12, 13..... 116 c
 22-24..... 88 e
 vii. 14..... 97 b 162 e
 21-23..... 89 b
 viii. 24..... 89 e

ii. 9 162 c
 10, 11 45 b 778 b
 iii. 5 25 d
 7, 8 71 b
 19 257 d
 iv. 4, 5 43 b

AD COLOSSENSES

i. 12-20 36 c 109 b 142 e
 15 758 e
 15-18 765 a
 18 32 b 725 a
 21, 22 774 c
 24-28 71 d
 ii. 6, 7 72 a
 iii. 3 25 e
 5 25 d
 iv. 2-4 72 b

AD TIMOTHEUM I

i. 1, 2 75 a
 7 4 c
 15, 16 124 a
 ii. 5 14 e 37 d
 5, 6 101 c
 7 765 c
 iii. 15 60 c
 16 .. 6 c 16 e 124 c 153 d
 170 d
 iv. 10 75 b
 vi. 16 241 b

AD TITUM

ii. 11-13 745 a
 11-14 75 c
 iii. 8 124 e

AD HEBRAEOS

i. 1, 2 110 a
 3 13 a 44 b 718 c
 3, 4 24 b 110 c
 3-5 133 a
 5 739 e
 6 27 c 72 d 133 a
 7-9 73 a
 13 739 e
 14 133 c
 ii. 2 68 d
 9 .. 24 d 132 e 139 e 174 a
 763 c
 10 762 c
 10-12 150 d
 10-17 763 c

ii. 11 752 c
 11, 12 .. 110 e 152 e 727 e
 14 .. 44 d 93 a 115 e 137 d
 744 c
 14, 15 .. 8 e 17 c 134 a 152 a
 175 b
 14-17 721 a
 16 10 e 44 c 84 d 137 d
 16, 17 7 a 113 a
 16-18 135 a
 17 135 c 751 a 758 c
 18 7 b 136 a
 iii. 1 750 e
 1-6 148 a
 12 73 c
 iv. 12 14 b
 14, 15 158 b
 v. 4, 5 159 d
 7 162 c 755 e
 7, 8 23 c
 7-9 754 a
 7-10 160 c
 8 162 b
 vii. 7 54 c
 16 160 b
 19 164 b
 23-25 135 e
 27, 28 163 e
 28 164 b
 viii. 1 166 c
 1, 2 111 b 165 a
 3 111 b
 5 81 c
 ix. 7 164 d
 11, 12 166 a
 12 166 c
 13, 14 73 d
 23 763 a
 23-26 762 d
 24 137 a 159 b 167 a
 x. 5-7 100 e
 11 163 d
 14 136 a 164 a 764 a
 19, 20 761 c
 22 123 b
 28 135 d
 28, 29 74 a 765 e
 xii. 1, 2 111 d
 2 102 e 151 d 718 d
 765 b 775 a
 25, 26 74 c
 xiii. 4 32 c 724 a
 8 .. 37 e 74 e 746 e 747 b
 12 101 b 774 c

EPISTOLA S. JACOBI

i. 16, 17 76 a
 17 98 a
 ii. 1 753 e
 iii. 2 242 a d
 iv. 7 76 b
 12 57 a 66 e 83 c 179 c
 v. 20 53 b

EPISTOLA S. PETRI I

i. 1, 2 76 c
 3, 4 76 e
 10, 11 77 a
 18, 19 77 c 98 b 761 a
 21 94 a
 ii. 9 243 a
 20, 21 160 e 754 e
 21 151 d 163 e
 22 57 c 146 b 154 d
 iii. 17-20 19 e
 18 766 a
 18-20 101 e
 iv. 1 [48 c] 102 b 173 d
 765 c 775 a 246 a
 14 753 e
 19 176 e

EPISTOLA S. PETRI 2

ii. 1 46 e 77 b 735 a
 21, 22 715 a

EPISTOLA S. JOHANNIS I

i. 1, 2 11 c 40 a 93 c
 7 722 e
 ii. 1 169 c
 19 715 c
 22, 23 12 c
 iii. 23 94 b
 iv. 1-3 8 b
 2, 3 94 c 743 d
 13 71 a
 14, 15 94 e 743 c
 15 41 e
 v. 1 95 b
 5-8 9 c
 6 95 d
 9, 10 33 a 95 e
 20 42 a 77 d 776 e

EPISTOLA S. JUDAE

3, 4 77 e
 17-19 21 d
 19 163 a

NEW EDITION OF THE WORKS

OF

S. CYRIL

ARCHBISHOP OF ALEXANDRIA

EDITED BY

P. E. PUSEY, M.A.

OF all the Greek Fathers who have left us writings, S. Gregory Nyssa and S. Cyril of Alexandria would seem to have been the worst edited. Of the latter, the one and only edition is that of John Aubert, published in seven tomes at Paris in 1638. To his great diligence we owe what we have, while no successor has ever taken up his work with the skill of the unwearied Benedictine Editors. Cardinal Mai a few years back collected with great diligence many fragments of lost works of S. Cyril from the stores of the Vatican. Migne in his great Patrology republished Aubert's edition, with some pains, and gathered into it from every printed source, whatever of his had been subsequently edited: so that Migne's edition of S. Cyril is the Repertorium of all of his that has been published in Greek or Latin. But Migne's own object was the formation of a vast Theological Library, an enterprise too great of itself to admit of more than a careful use of his printed material.

This new Edition of the Works of S. Cyril of Alexandria was begun at Dr. PUSEY's desire, who since 1856 has undertaken the whole expense of procuring collations, and of the long journeys necessary to examine the less-known libraries. The text will be carefully collated with the best MSS.

The first five volumes, viz., the two on the Twelve Minor Prophets, and three on S. John, &c., have been printed by the Delegates of the Clarendon Press; who allow copies to be supplied to subscribers. The Remainder are being printed at Dr. PUSEY's expense.

The volumes already issued are as follows :—

Vols. I. and II., containing the COMMENTARIES UPON THE TWELVE MINOR PROPHETS.

Vol. III., of the series, containing the first part of the COMMENTARY ON S. JOHN, Chapter i.—viii. 19.

Vol. IV., a continuation of the COMMENTARY ON S. JOHN, and containing viii. 20—xvii. 21.

Vol. V., completing the COMMENTARY ON S. JOHN, and containing also general fragments (except those on S. Matthew, S. Luke, the Psalms, and a few others), as well as those upon S. Paul's Epistles. At the end are S. Cyril's replies to questions addressed to him from Monasteries in Palestine.

Vol. VI., containing the first portion of S. CYRIL'S chief Dogmatic Works, contains—

LIBRI V. CONTRA NESTORIUM.
EXPLANATIO XII. CAPITUM.
DEFENSIONES XII. CAPITUM.
SCHOLIA DE INCARNATIONE UNIGENITI.

This is one of the volumes in defence of the Doctrine of the Incarnation, explaining that the union of God the Son with His Human Body and Soul is of such kind, that the action or suffering of His Human Body and Soul is His own. S. Cyril states and enforces this, supporting his statements by Holy Scripture against extracts from different sermons of Nestorius. The twelve chapters are concise statements of the Doctrine of the Incarnation which Nestorius was required to sign, and of these S. Cyril gave a brief explanation for the Council of Ephesus, and an ampler defence against the attacks severally of Theodoret, and Andrew, Bishop of Samosata. From their attacks we get the chapters explained in language guarded on all sides. The *Scholia* is a most simple explanation of the Doctrine *ad populum*.

Vol. VII. Part 1 contains—

DE RECTA FIDE TRES TRACTATUS.
QUOD UNUS EST CHRISTUS DIALOGUS.
APOLOGETICUS AD IMPERATOREM. [just ready]

The other half, containing the EPISTLES, will be kept till last, to allow of the most complete researches possible being made.

The *De Recta Fide* consists of three treatises: the first to the Emperor, setting forth the Doctrine of the Incarnation; the second and third to the ladies of the Imperial family, in which different points of our belief thereon are proved and illustrated from Holy Scripture.

The same is done in a different way in the form of a Dialogue in the *Quod Unus*; in which S. Cyril set himself to shew how, since our Lord is One, GOD and Man, even the more human things, even the being forsaken on the Cross, and the fear at the Passion, He made His own.

The last little treatise is a defence of himself to the Emperor, on his conduct at the Council, and contains material for its History.

The volumes to be issued are :—

Vol. VII., Part 2—EPISTLES.

The larger number of these are letters arising out of the Council of Ephesus and the troubles immediately following. They are of great interest as historical documents, and as aiding to throw light on some points of S. Cyril's character. It is intended also that the collection shall include letters of others to him.

This part will follow vol. x.

Vol. VIII. The GLAPHYRA.

This is a treatise on the Pentateuch, shewing how in very much of its history, CHRIST was seen. The very ample citations from it in mediaeval writers, shew how much this work was appreciated.

Vol. IX. The THESAURUS.

This Work comprises proofs, dialectically treated, of our Belief in the Three Persons of the Holy Trinity.

Vol. X. The Treatises DE TRINITATE AD HERMEIAM, &c.

Teaching about the Three Persons of the Holy Trinity, in the form of a Dialogue. It was one of S. Cyril's earlier works, though not published at first and perhaps revised previously to its publication.

The price to Subscribers is fixed at 12s. per volume.

The volumes in this Prospectus do not exhaust the Writings of S. Cyril, nor does the Editor propose to stop here. Still it is thought better not in any way to pledge Subscribers to any further portion of his works, the editing of which must, amid advancing years, be at least a matter of uncertainty and irregularity.

Subscriptions to be paid to Messrs. JAMES PARKER and Co., BROAD-STREET, OXFORD, who will supply the volumes as due.

OXFORD
August 1877.

[1877.]

WORKS, SERMONS, &c.

By the **REV. E. B. PUSEY, D.D.**

SERMONS.

8vo., Cloth, 6s. each.

**PAROCHIAL SERMONS, Vol. I. For the Season from
ADVENT to WHITSUNTIDE. With a Preface.**

PAROCHIAL SERMONS, Vol. II.

**PAROCHIAL SERMONS, Vol. III. Reprinted from the
"Plain Sermons by Contributors to the 'Tracts for the Times.'" [Revised edition.]**

PAROCHIAL SERMONS, on Various Occasions.

**SERMONS preached before the UNIVERSITY of OX-
FORD between 1859 and 1872. With a Preface.**

**LENTEN SERMONS, preached chiefly to Young Men at
the Universities, between 1858 and 1874.**

**SERMONS at a Mission and Retreat, at the Consecration
of S. SAVIOUR'S LEEDS. 1845. Together with Eight
Sermons by the Rev. JOHN KEBLE, C. MARRIOTT,
W. U. RICHARDS, I. WILLIAMS, and a Preface by
Dr. PUSEY.**

**ELEVEN ADDRESSES DURING A RETREAT OF THE
COMPANIONS OF THE LOVE OF JESUS, engaged in
Perpetual Intercession for the Conversion of Sinners. 8vo.,
cloth, 3s. 6d.**

SINGLE UNIVERSITY SERMONS.

THE HOLY EUCHARIST, A COMFORT to the PENITENT.
Preached 1843. Twenty-second Thousand. 8vo., 1s.

THE PRESENCE of CHRIST in the HOLY EUCHARIST.
Preached 1853. 8vo., 1s.

ENTIRE ABSOLUTION of the PENITENT. Two Sermons.
Preached 1846. 8vo., 1s. each.

JUSTIFICATION. Preached 1853. 8vo., 1s.

ALL FAITH the GIFT of GOD. REAL FAITH ENTIRE.
Two Sermons. Preached 1855. 8vo., 2s.

PATIENCE and CONFIDENCE the STRENGTH of THE
CHURCH. Preached 1841. 8vo., 1s.

EVERLASTING PUNISHMENT. Preached 1864. 8vo., 6d.

MIRACLES of PRAYER. Preached 1866. 8vo., 1s.

WILL YE ALSO GO AWAY? Preached 1867. With Preface
and Appendix. 8vo., 1s.

THIS IS MY BODY. Preached 1871. 8vo., 1s.

THE RESPONSIBILITY of INTELLECT in MATTERS of
FAITH. Preached 1872. With an Appendix on Bishop
Moberley's Strictures on the Athanasian Creed. 8vo., 1s.

SINFUL BLINDNESS AMIDST IMAGINED LIGHT.
Preached 1873. 8vo., 6d.

CHRISTIANITY WITHOUT THE CROSS A CORRUPTION
OF THE GOSPEL OF CHRIST. Preached 1875. With
a Note on "Modern Christianity, a Civilized Heathenism."
8vo., 6d.

GOD and HUMAN INDEPENDENCE. 1876. 8vo., 6d.

*The OCCASIONAL PAROCHIAL SERMONS can be had
also separately, as follows.*

THE DAY OF JUDGEMENT. Preached at Brighton, 1839. 6d.

CHRIST THE SOURCE AND RULE OF CHRISTIAN
LOVE. Preached at Bristol, 1840. 1s.

THE PREACHING OF THE GOSPEL A PREPARATION
FOR OUR LORD'S COMING. Clifton, 1841. 1s.

GOD IS LOVE. WHOSO RECEIVETH ONE SUCH
LITTLE CHILD IN MY NAME RECEIVETH ME.
Two Sermons preached at Ilfracombe, 1844. 1s. 6d.

THE BLASPHEMY AGAINST THE HOLY GHOST.
Preached at Margaret Chapel, 1845. 1s.

DO ALL TO THE LORD JESUS. At Margaret Chapel, 1845. 6d.

CHASTISEMENTS NEGLECTED, FORERUNNERS OF
GREATER. Preached at Margaret Chapel, 1847. 1s.

THE DANGER OF RICHES. SEEK GOD FIRST AND YE
SHALL HAVE ALL. Two Sermons at Bristol. 1850. 1s. 6d.

THE CHURCH THE CONVERTER OF THE HEATHEN.
Two Sermons preached at Melcombe Regis, 1838. 6d.

THE GLORY OF GOD'S HOUSE. A Sermon preached at
Grove Chuurh, 1832. 6d.

*Four of the LENTEN SERMONS may also be had separately ;
namely,*

LIFE THE PREPARATION FOR DEATH. PREACHED AT
GREAT S. MARY'S, CAMBRIDGE. LENT, 1867. 6s.

OUR PHARISAISM. PREACHED AT S. PAUL'S, KNIGHTSBRIDGE.
ASHWEDNESDAY, 1868. 6s.

REPENTANCE, FROM LOVE OF GOD, LIFE-LONG.
PREACHED AT S. MARY'S, OXFORD. LENT, 1857. 1s.

THE THOUGHT OF THE LOVE OF JESUS FOR US, THE
REMEDY FOR SINS OF THE BODY. PREACHED AT
S. MARY'S, OXFORD. LENT, 1861. 6d.

"BLESSED ARE THE MEEK." A SERMON, preached at the
Opening of the Chapel of KEBLE COLLEGE, on S. Mark's
Day, 1876. 8vo., 1s.

 WORKS.

The MINOR PROPHETS; with a COMMENTARY Explanatory and Practical, and Introductions to the Several Books. 1 volume 4to. £1. 11s. 6d.

The Parts may be had separately.

PART I. contains HOSEA—JOEL, INTRODUCTION. 5s.

II.—JOEL, INTRODUCTION—AMOS vi. 6. 5s.

III.—AMOS vi. 7 to MICAH i. 12. 5s.

IV.—MICAH i. 13 to HABAKKUK, INTRODUCTION. 5s.

V.—HABAKKUK, ZEPHANIAH, HAGGAI. 5s.

VI.—ZECHARIAH, MALACHI. 6s.

DANIEL THE PROPHET. Nine Lectures delivered in the Divinity School of the University of Oxford. With Copious Notes. *Third Edition.* 1876. 8vo., cloth, 10s. 6d.

ON THE SACRAMENTS.

The DOCTRINE OF HOLY BAPTISM, as taught by Holy Scripture and the Fathers. (Formerly "Tracts for the Times," No. 67.) 8vo., cloth, 5s.

The DOCTRINE of the REAL PRESENCE, as contained in the Fathers from the death of S. John the Evangelist to the 4th General Council. 1855. 8vo., cloth, 7s. 6d.

The REAL PRESENCE, the doctrine of the English Church, with a vindication of the reception by the wicked and of the Adoration of our Lord Jesus Christ truly present. 8vo., 6s.

ON THE CLAUSE "AND THE SON," in regard to the EASTERN CHURCH and the BONN CONFERENCE. A LETTER to the Rev. H. P. LIDDON, D.D., Ireland Professor of Exegesis, Canon of S. Paul's. 8vo., cloth, 5s.

AN EIRENICON. VOL. I. LETTER to the AUTHOR of "THE CHRISTIAN YEAR," "The Church of England a Portion of Christ's One Holy Catholic Church, and a Means of Restoring Visible Unity." 8vo., cloth, 6s.

VOL. II. FIRST LETTER to the VERY REV. J. H. NEWMAN, D.D., "The Reverential Love due to the ever-blessed Theotokos, and the Doctrine of her 'Immaculate Conception.'" 8vo., cloth, 6s.

VOL. III. SECOND LETTER to DR. NEWMAN, "Healthful Re-union as conceived possible before the Vatican Council." (Formerly entitled, "Is Healthful Re-union Impossible?") 8vo., cloth, 6s.

The ROYAL SUPREMACY not an Arbitrary Authority, but limited by the laws of the Church of which Kings are members. Ancient Precedents. 8vo., 6s.

The COUNCILS of the CHURCH, from the Council of Jerusalem to the close of the 2nd of Constantinople, A.D. 581. 6s.

LETTER to the LORD BISHOP of LONDON, in Explanation of some Statements contained in a Letter by the Rev. W. DODSWORTH. 16mo., 1s.

RENEWED EXPLANATIONS in consequence of MR. DODSWORTH'S Comments on the above. 8vo., 1s.

The CHURCH of ENGLAND leaves her Children Free to whom to Open their Grievs. A Letter to the Rev. W. U. RICHARDS. 8vo. with Postscript, 5s.

MARRIAGE with a DECEASED WIFE'S SISTER, together with a SPEECH on the same subject by E. BADELEY, Esq. 3s. 6d.

GOD'S PROHIBITION OF THE MARRIAGE WITH A DECEASED WIFE'S SISTER (Lev. xviii. 6) not to be set aside by an inference from His limitation of Polygamy among the Jews (Lev. xviii. 18). 8vo., 1s.

COLLEGIATE AND PROFESSORIAL TEACHING AND DISCIPLINE, in answer to Professor VAUGHAN. 5s.

CASE AS TO THE LEGAL FORCE OF THE JUDGEMENT OF THE PRIVY COUNCIL *in re* FENDAL *v.* WILSON; with the Opinion of the Attorney-General and Sir Hugh Cairns, and a Preface to those who love God and His truth. 8vo., 6d.

DEVOTIONAL WORKS, Edited by DR. PUSEY.

- A GUIDE for PASSING ADVENT HOLILY.** By AVRILLON.
Translated from the French, and adapted to the use of the
English Church. Fcap. 8vo., cloth, 5s.
- A GUIDE for PASSING LENT HOLILY.** By AVRILLON.
Translated from the French, and adapted to the use of the
English Church. Fcap. 8vo., cloth, 5s.
- The **SUFFERINGS OF JESUS.** Composed by FRA THOMÉ
DE JESU, of the Order of Hermits of S. Augustine, a Captive
of Barbary, in the Fiftieth Year of his Banishment from
Heaven. Translated from the original Portuguese. In Two
Parts, Fcap. 8vo., cloth, 7s.
- The **LIFE of JESUS CHRIST in GLORY.** Daily Meditations
from Easter Day to the Wednesday after Trinity Sunday. By
NOUET. Fcap. 8vo., cloth, 5s.
- The **YEAR of AFFECTIONS; or, Sentiments on the Love of God,**
drawn from the Canticles, for every Day in the Year. By
AVRILLON. Fcap. 8vo., cloth, 5s.
- The **FOUNDATIONS of the SPIRITUAL LIFE.** (A Commen-
tary on Thomas à Kempis.) By SURIN. 4s. 6d.
- The **SPIRITUAL COMBAT, with the PATH of PARADISE;**
and the **SUPPLEMENT; or, the Peace of the Soul.** By
SCUPOLI. (From the Italian.) 3s. 6d.
————— Cheap Edition, in wrapper, 6d.
————— fine paper, limp cloth, 1s.
- MEDITATIONS and select PRAYERS of S. ANSELM.** Fcap.
8vo., cloth, 5s.
- PARADISE for the CHRISTIAN SOUL.** By HORST. Two
Vols. Fcap. 8vo., cloth, 6s. 6d.
- OF DEVOUT COMMUNION.** 1s. "*From the Paradise.*"
- LITANIES in the words of Holy Scripture.** Royal 32mo., 6d.
- ADVENT READINGS from the FATHERS.** Fcap. 8vo., cloth,
3s. 6d.
- LENT READINGS from the FATHERS.** Fcap. 8vo., cloth, 3s. 6d.
- MANUAL for CONFESSORS,** by M. l'Abbé GAUME. Trans-
lated from the French. (Prepared for publication in con-
junction with the late BISHOP FORBES.) 8vo., cloth, 6s.

Other WORKS published by the Rev. E. B. PUSEY, D.D.

THE FIFTY-THIRD CHAPTER OF ISAIAH ACCORDING TO THE JEWISH INTERPRETERS.

I. Texts, edited from Printed Books and MSS. by AD. NEUBAUER. Post 8vo., £1.

II. TRANSLATIONS by S. R. DRIVER and AD. NEUBAUER. With an Introduction to the Translations by the REV. E. B. PUSEY, D.D. Regius Professor of Hebrew, Oxford. 10s.

TRACT XC. On certain Passages in the XXXIX Articles, by the Rev. J. H. NEWMAN, M.A., 1841; with Historical Preface by E. B. PUSEY, D.D.; and Catholic Subscription to the XXXIX Articles considered in reference to TRACT XC., by the Rev. JOHN KEBLE, M.A., 1851. 8vo., sewed 1s. 6d.

TRACTATUS DE VERITATE CONCEPTIONIS BEATISSIMÆ VIRGINIS pro Facienda Relatione coram Patribus Concilii Basileæ, Anno Domini MCCCCXXXVII., Mense Julio. De mandato Sedis Apostolicæ Legatorum, eidem Sacro Concilio præsidentium. Compilatus per Reverendum Patrem, FRATREM JOANNEM DE TURRECREMATA, Sacræ Theologiæ Professorem, Ordinis Prædicatorum, Tunc Sacri Apostolici Palatii Magistrum. Postea Illustrissimum et Reverendissimum S. R. Ecclesiæ Cardinalem, Episcopum Portuensem. Primo impressus Romæ, apud Antonium Bladum, Asulanum, MDXLVII. Small 4to. (850 pp.), cloth, 7s.

Card. de Turrecremata, an Ultramontane, was commissioned, as he says, by the Papal legates, to prepare the case *against* the Immaculate Conception of the B. V., for the Council of Basle. He was summoned to Florence, and his treatise was never presented. Had it been, the Council would, probably, never have made its decree. The carefulness of De Turrecremata's quotations was owned by the chief controversialist on the other side, De Alva. The work was probably suppressed. It existed in no English Library. It was reprinted from the copy in the Mazarine Library at Paris, in the hope that the subject might be reconsidered in the Vatican Council. The Theologians, who examined the subject, previously to the decree of Pius IX, used only the slovenly work of De Bandelis, a remarkable contrast with the careful work of De Turrecremata. The present edition was prepared with great care by the Rev. W. STUBBS, Regius Professor of Modern History.

SERMONS FOR THE CHRISTIAN YEAR.

By the REV. JOHN KEBLE, Author of "THE CHRISTIAN YEAR."

Volumes already published, 8vo. Cloth 6s. each.

SERMONS for ADVENT to CHRISTMAS.

- CHRISTMAS and EPIPHANY.
- LENT to PASSION-TIDE.
- HOLY WEEK.
- EASTER to ASCENSION DAY.
- ASCENSION DAY to TRINITY SUNDAY
- SAINTS' DAYS. [inclusive.]

[To complete THE CHRISTIAN YEAR, other Sermons are being selected for the Season of Trinity, &c.]

VILLAGE SERMONS on the BAPTISMAL SERVICE. By the Rev. JOHN KEBLE. 8vo., cloth, 5s.

Edited by P. E. PUSEY, M.A.

THE THREE EPISTLES (ad Nestorium, ii., iii., et ad Joan. Antioch.) OF S. CYRIL, ARCHBISHOP OF ALEXANDRIA. With an English Translation. 8vo., in wrapper, 3s.

(The Text has been revised from the extant MSS. of any value.)

To Subscribers only, 10 vols., 8vo., cloth, 12s. per volume.

A NEW EDITION OF SOME WORKS OF S. CYRIL, ARCHBISHOP OF ALEXANDRIA. Vols. I. and II., containing the COMMENTARIES UPON THE TWELVE MINOR PROPHETS; Vols. III., IV., V., containing COMMENTARY ON S. John, Extant Fragments on S. Paul's Epistles and of other doctrinal works, Answers to Questions addressed him from the Monasteries; Vol. VI. containing THE THREE EPISTLES; THE BOOKS AGAINST NESTORIUS; EXPLANATION AND DEFENCES OF THE TWELVE CHAPTERS AND THE SCHOLIA (*A Brief Treatise on the Doctrine of the Incarnation in Simple Language.*) Vol. VII. part 1. FOUR TREATISES ON THE INCARNATION, in October.

The ten volumes embrace only the portion proposed to be issued first: but the labour of collating has not been confined to them.

NEW AND CHEAPER ISSUE
OF
THE LIBRARY OF THE FATHERS

OF THE HOLY CATHOLIC CHURCH,
ANTERIOR TO THE DIVISION OF THE EAST AND WEST.

Translated by Members of the English Church.

	£	s.	d.
S. ATHANASIUS AGAINST THE ARIANS. 2 vols. in one (With very full illustrative notes on the history of the times, and the faith in the Trinity and the Incarnation. The most important work published since Bishop Bull.)	0	10	6
<hr/>			
—————HISTORICAL TRACTS			
S. Athanasius is <i>the</i> historian of the period.	}	0	10
—————The FESTAL EPISTLES The work recently recovered in the Syriac translation.			
S. AUGUSTINE'S CONFESSIONS, with notes Containing his early life and conversion. The notes illustrate the Confessions from S. Augustine himself.	0	6	0
<hr/>			
—————SERMONS ON THE NEW TESTAMENT. 2 vols.			
Clear and thoughtful expositions of Holy Scripture to the poor of Hippo, with rhetorical skill in fixing their attention.	0	15	0
<hr/>			
—————HOMILIES on the PSALMS.			
6 vols.	2	2	0
Full of those concise sayings on Christian doctrine and morals, which contain so much truth accurately expressed in few words.			
<hr/>			
—————On the GOSPEL and FIRST EPISTLE of S. JOHN. 2 vols.			
At all times, one of the favourite works of S. Augustine.	0	15	0

10 *WORKS published by the Rev. E. B. PUSEY, D.D.*

	£	s.	d.
S. AUGUSTINE'S PRACTICAL TREATISES . Chiefly on the doctrines of grace.	0	6	0
S. CHRYSOSTOM'S HOMILIES on the GOSPEL of S. MATTHEW. 3 vols.	1	1	0
—————HOMILIES on the GOSPEL of S. JOHN. 2 vols.	0	14	0
—————HOMILIES on the ACTS of the APOSTLES. 2 vols. S. Chrysostom, besides the eloquence of his perora- tions, is remarkable for his care in developing the connection of Holy Scripture.	0	12	0
—————HOMILIES on S. PAUL'S EPISTLES, including the Homilies on the EPIS- TLE to the HEBREWS, (to be published in July.) 7 vols.	2	12	6
S. CHRYSOSTOM'S HOMILIES TO THE PEOPLE OF ANTIOCH. The celebrated Homilies, where S. Chrysostom em- ployed the fears of the people at the Emperor's dis- pleasure to call them to repentance.	0	7	6
S. CYPRIAN. The TREATISES of S. CYPRIAN and the EPISTLES of S. CYPRIAN, with the TREATISES of S. PACIAN. S. Cyprian, besides his great practical wisdom, states the doctrines of grace as carefully as if he had lived after the Pelagian heresy. He was a great favourite of Dean Milner. He is a witness of the early inde- pendence of the several Churches.	0	10	0
S. CYRIL (Bishop of Jerusalem), CATECHETICAL LECTURES on the CREED and SACRAMENTS.	0	7	0
S. CYRIL (Archbishop of Alexandria), COMMENTARY upon the GOSPEL of S. JOHN. Vol. 1. . . . Profound and accurate on the Doctrine of the In- carnation.	0	8	0

S. EPHREM'S RHYTHMS on the NATIVITY, and on FAITH	0 8 6
From the Syriac. A very devout writer of the mystical school, and full on the doctrine of the Incarnation.	
S. GREGORY the GREAT, MORALS on the BOOK of JOB. 4 vols.	1 11 6
Called the Magna Moralia, from the depth of the observations on human nature of one who lived in close communion with God.	
S. IRENÆUS, the WORKS of	0 8 0
Translated by the late Rev. JOHN KEBLE.	
S. JUSTIN the MARTYR, The WORKS of	0 6 0
TERTULLIAN'S APOLOGETICAL and PRACTICAL TREATISES	0 9 0
The treatises, especially the Apologetic, have, over and above, much historical information on early Christianity. They are full of those frequent sayings of deep practical truth, for which his name is almost proverbial.	

*The following Homilies of S. Chrysostom are about to be
reprinted, as revised by Mr. Field's Text.*

S. CHRYSOSTOM'S HOMILIES on S. PAUL'S EPISTLE to the ROMANS. 1 vol. Revised by the Rev. W. H. Simcox. <i>Ready.</i>	
————— GALATIANS and EPHESIANS. 1 vol.	
————— PHILIPPIANS, COLOSSIANS, and THESSALONIANS. 1 vol.	

*The Homilies on the Corinthians and the Pastoral Epistles
may still be had in the original bindings at the following
prices :—*

S. CHRYSOSTOM'S HOMILIES on S. PAUL'S EPISTLES to the CORINTHIANS. 2 vols.	£ s. d. 0 18 0
————— TIMOTHY, TITUS, and PHI- LEMON. 1 vol.	0 7 6

In Preparation,

The FIVE BOOKS against NESTORIUS, together with the
SCHOLIA on the INCARNATION.

12 *WORKS published by the Rev. E. B. PUSEY, D.D.*

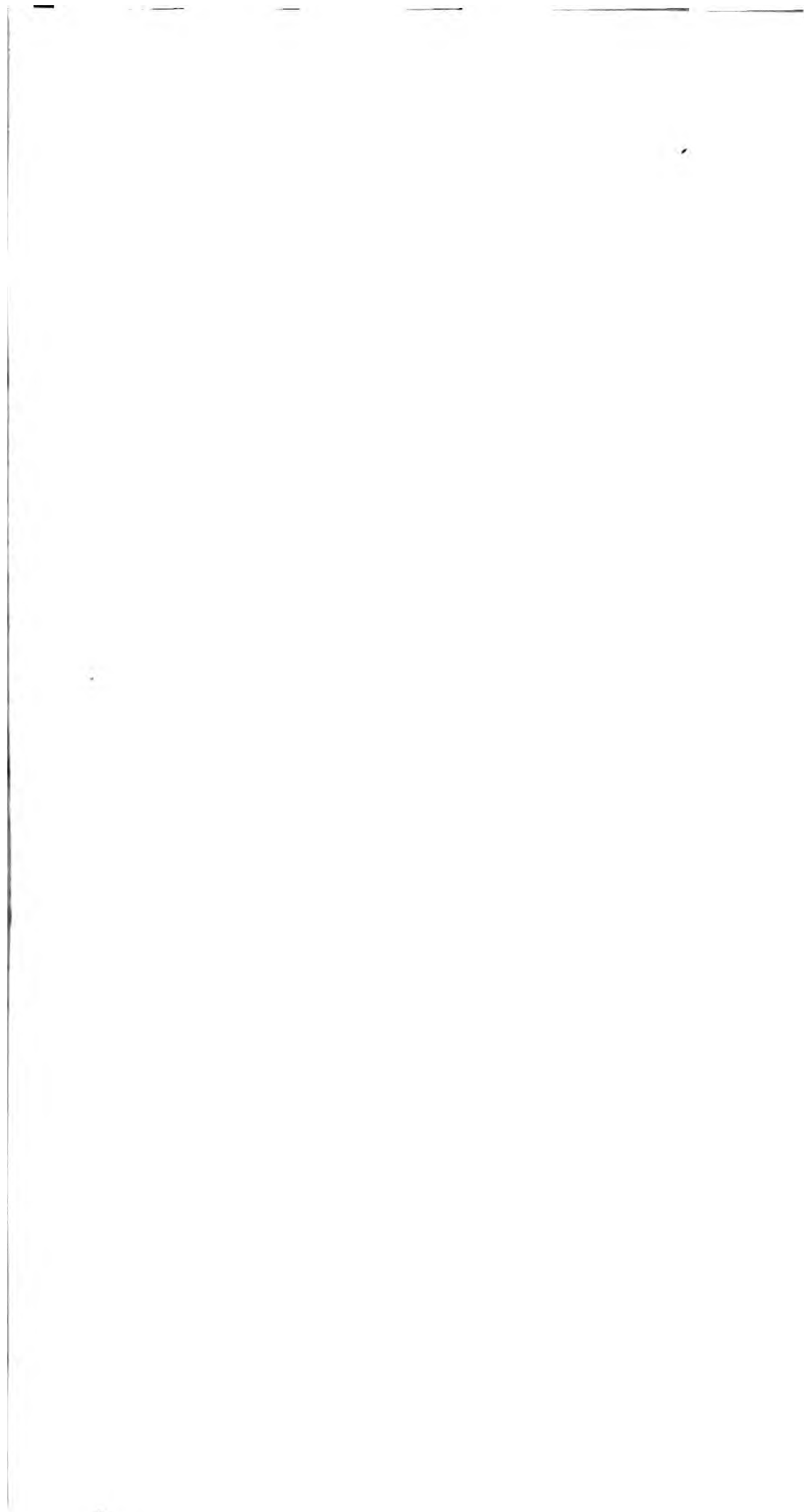
ORIGINAL TEXTS.

S. AUGUSTINI Confessiones	0 7 0
(This edition has been revised with the use of some Oxford MSS. and early editions.)	
S. CHRYSOSTOMI in Epist. ad Romanos	0 9 0
—————ad Corinthios I.	0 10 6
—————ad Corinthios II.	0 8 0
—————ad Galatas et Ephesios	0 7 0
—————ad Phil., Coloss., Thessal.	0 10 6
—————ad Tim., Tit., Philem.	0 8 0
—————ad Hebræos	0 9 0

(For this edition all the good MSS. of S. Chrysostom in public libraries in Europe were collated, and the Rev. F. Field having employed his great critical acumen upon them, the English edition of S. Chrysostom is, so far, the best extant, as Sir H. Savile's was in his day.)

THEODORETI Commentarius in omnes B. Pauli Epistolas, Edidit C. MARRIOTT. Pars I. continens Epistolas ad Romanos, Corinthios, et Galatas	0 8 0
—————Pars II. ad Ephes., Philip., Coloss., Thess., Heb., Tim., Tit., et Philem.	0 6 0

(In this edition gaps were supplied, and the Text improved, by aid of two Paris MSS., the one of the beginning of the tenth, the other of the eleventh century (which were brought to Paris from Constantinople after the time of Sirmondus). Dr. Cramer's "Catenæ" also furnished some good readings, in addition to those of Nosselt in Schulze's edition of his works.)

✓

